

АКТЫ
ИЗДАВАЕМЫЕ
ВИЛЕНСКОЮ КОММИССІЕЮ
ДЛЯ РАЗБОРА ДРЕВНИХЪ АКТОВЪ.

—•••••—
Томъ XXVІІ.

АКТЫ ХОЛМСКАГО ГРОДСКАГО СУДА.

—•••••—
ВИЛЬНА.
Типографія А. Г. Сыркина, Большая ул., собствен. домъ № 88.

—
1900.

Личный составъ комиссiи:

Предсѣдатель Юліанъ Омичъ *Крачковскій.*

Члены:

Иванъ Яковлевичъ *Спрогисъ.*

Константинъ Ивановичъ *Снитко.*

Флавіанъ Николаевичъ *Добрянскій.*

Венедиктъ Михайловичъ *Площанскій.*

ОГЛАВЛЕНІЕ XXVII ТОМА.

№№	СТР.	№№	СТР.
1.—1692 г. 2 Октября. Заявленіе настоятеля Холмскаго униатскаго монастыря о. Яржембинскаго о сложеніи съ Цѣсельскаго числив- шихся на немъ разнаго рода въз- сканій въ пользу монастыря . . .	1	6.—1694 г. 30 Апрѣля. Заявленіе Збѣржховскихъ объ отдачѣ ими двухъ своихъ имѣній канонику Ростковскому	—
2.—1693 г. 26 Февраля. Священ- никъ Симеонъ Черминскій отка- зывается отъ разнаго рода пре- тензій къ Иловецкому и другимъ лицамъ	2	7.—1695 г. 16 Марта. Заявленіе Верещинскаго священника Гоч- ковскаго объ уплатѣ суммъ, слѣ- дуемыхъ на содержаніе церков- ной богадѣльни	5
3.—1693 г. 28 Февраля. Анна Ли- тынская отказывается въ пользу Маевскихъ отъ слѣдуемой ей сум- мы денегъ	—	8.—1695 года 23 Марта. Мировая сдѣлка между Висневскимъ и Ку- харскимъ	—
4.—1694 г. 1 Февраля. Заявленіе Вольскаго объ отдачѣ Луцкому доминиканскому монастырю де- ревни Заглинки въ обезпеченіе аккуратной уплаты процентовъ отъ слѣдуемыхъ монастырю денегъ.	3	9.—1700 года 8 января. Денежное обязательство Потоцкаго епископу Гедеону Войнѣ Оранскому	6
5.—1694 г. 30 Апрѣля. Заявленіе о ввѣдѣ Товянскаго во владѣніе имѣніемъ Крыловъ кардинала Ра- дзейовскаго	4	10.—1700 г. 14 Января. Заявленіе монаховъ Холмскаго базилиан- скаго монастыря о прекращеніи иска къ евреямъ по дѣлу о про- дажѣ имъ серебряной привѣски съ иконы Божіей Матери	7
		11.—1700 г. 30 Апрѣля. Заявленіе священника Николая Данилевича о прекращеніи имъ дѣла съ Аль- бертомъ Улановскимъ по поводу	

№№	СТР.	№№	СТР.
нанесенія ему и женѣ его побоевъ	7	другихъ лицъ о нанесеніи имъ побоевъ Альбертомъ Борженцкимъ и другими солдатами хоругви Романовскаго	—
12.—1700 г. 11 Іюня. Заявленіе монашествующихъ Холмскаго монастыря о полученіи съ Годлевскаго слѣдующихъ монастырю процентовъ	8	22.—1705 г. 15 Апрѣля. Продажная запись и духовное завѣщаніе Анны Васютицкой въ пользу Нещевича, родственниковъ и Лисбицкихъ священниковъ	14
13.—1700 г. 1 Сентября. Казиміръ Хлоголь съ своею супругою удостоверяютъ о полученіи денегъ отъ епископа Іоанна Длужевскаго.	9	23.—1705 г. 20 Апрѣля. Холмскій епископъ Николай Герардъ Выжицкій даритъ своему брату все движимое имущество	16
14.—1700 г. 8 Ноября. Иванъ Нагорецкій освобождаетъ Маевскихъ отъ всякихъ въ его пользу денежныхъ обязательствъ	—	24.—1705 г. 20 Апрѣля. Подтвержденіе завѣщанія епископа Выжицкаго	17
15.—1701 г. 11 Марта. Миротворчая между Михаиломъ Вѣтринскимъ и епископомъ Гедеономъ Войной Оранскимъ	10	25.—1705 г. 21 Апрѣля. Иванъ Выжицкій подтверждаетъ свою запись въ пользу Холмскаго епископа Герарда Выжицкаго	18
16.—1701 г. 16 Марта. Станиславъ Самборженцкій даритъ епископу Николаю Выжицкому своего крестьянина со всѣмъ его имуществомъ	—	26.—1705 г. 27 Апрѣля. Настоятель Холмскаго базилианскаго монастыря Іосифъ Левицкій свидѣтельствуемъ объ уплатѣ монастырю суммы, числившейся по завѣщанію Висневской на имѣннн Бенско	19
17.—1701 года 19 Сентября. Иванъ Гронковскій записываетъ Георгію Красускому часть принадлежащей ему земли	11	27.—1705 г. 10 Іюля. Настоятель Холмскаго униатскаго базилианскаго монастыря Іосифъ Левицкій заявляетъ о полученіи имъ денегъ, слѣдующихъ монастырю съ Куропатническихъ	—
18.—1702 г. 29 Сентября. Настоятель Холмскаго базилианскаго монастыря Іосифъ Левицкій заявляетъ о полученіи части капитала съ процентами изъ завѣщанныхъ монастырю инокинею Буцкевичъ денегъ	—	28.—1705 г. 6 Августа. Денежное обязательство Мартина Вольскаго Давидовичу	20
19.—1704 г. 22 Января. Заявленіе священника Флоріана Кошанскаго о нанесеніи тяжкихъ побоевъ его органисту Вѣтринскими	12	29.—1706 г. 27 Февраля. Арендная запись Дуниновъ Раецкихъ митрополиту Заленскому на имѣнія Щитинъ и Несухоижи	21
20.—1704 г. 22 Января. Заявленіе Іосифа Вѣтринскаго о нападеніи Франца Домбровскаго и органиста Сенкевича на его корчму и нанесеніи побоевъ его крестьянамъ	13	30.—1706 г. 18 Іюня. Присяжное показаніе о пожарѣ въ деревнѣ Бѣлополь	23
21.—1705 г. 16 Января. Заявленіе священника Збигнева Волчка и		31.—1706 г. 28 Іюня. Александръ Борженцкій записываетъ двѣ тысячи золотыхъ Холмскому базилианскому монастырю	—

№№	СТР.	№№	СТР.
32.—1706 г. 25 Августа. Донесеніе вознаго объ осмотрѣ ранъ, нанесенныхъ священнику Николаю Данилевичу Хросциховскимъ	24	Свирскимъ оскорбленія на церковномъ погостѣ	33
33.—1707 г. 22 Января Иванъ Бишевскій съ супругою заявляютъ о прекращеніи съ своими родственниками всякихъ денежныхъ дѣлъ	—	43.—1709 г. 17 Юня. Заявленіе вознаго о наложеніи ареста на имущество Яновской, хранившееся въ Мельникскомъ базилианскомъ монастырѣ	34
34.—1707 г. 7 Февраля. Заявленіе священника Льва Тарчиловича о нанесеніи ему побоевъ Каспруками	25	44.—1710 г. 23 Января. Заявленіе вознаго о врученіи позва Аннѣ Бржезицкой по дѣлу о неуплатѣ ею Холмскому базилианскому монастырю суммы, завѣщанной ея мужемъ на поминъ души	—
35.—1707 года 3 Марта. Епископъ Холмскій Гедеонъ Война Оранскій отказываетъ девять тысячъ сто золотыхъ польскихъ въ пользу Холмскаго базилианскаго монастыря	26	45.—1710 г. 6 Марта. Заявленіе вознаго о врученіи позва Бржезицкому по дѣлу о неуплатѣ Холмскимъ Базилианамъ завѣщанной имъ суммы	35
36.—1707 г. 12 Апрѣля. Настоятель Холмскаго базилианскаго монастыря Юсефъ Левицкій уничтожаетъ обязательство, данное отцемъ Борженцкаго въ пользу монастыря, въ виду замѣны его другимъ	—	46.—1710 г. 5 Апрѣля. Явка фундаментальной записи Андржеіовскихъ въ пользу церкви въ Волошеской Волѣ	36
37.—1707 г. 12 Апрѣля. Долговое обязательство Борженцкаго на четыре тысячи золотыхъ Холмскому униатскому монастырю	27	47.—1710 г. 23 Сентября. Привилегія короля Августа II Порфирію Кульчицкому на Пинскую епископію и Лавришовскую архимандрію	37
38.—1708 г. 10 Юля. Духовное завѣщаніе Теофилы Кучевской, урожд. Андржеіовской-Дытюкъ	29	48.—1710 г. 16 Октября. Посвидѣтельствованіе дворянъ о дворянскомъ происхожденіи игумена Холмскаго базилианскаго монастыря Юсефа Левицкаго	38
39.—1709 г. 19 Апрѣля. Заявленіе вознаго о ввѣдѣ монаховъ Холмскаго базилианскаго монастыря во владѣніе имѣніемъ Ганскъ	31	49.—1711 г. 19 Января. Заявленіе священника Свиржовской церкви Станислава Зубрицкаго о нанесеніи ему различныхъ оскорбленій Станиславомъ Боржимовскимъ	39
40.—1709 г. 4 Юня. Заявленіе Романовскаго о насильственномъ захватѣ Базилианами имѣнія Ганскъ	32	50.—1711 г. 22 Юля. Заявленіе вознаго о наложеніи запрещенія на имѣніе Ивана Гаварецкаго за долгъ священнику Симеону Анхимовичу	—
41.—1709 г. 4 Юня. Заявленіе того же Романовскаго о захватѣ Терезой Стоинской части его имѣнія Ганскъ	—	51.—1711 г. 13 Августа. Условія займа суммы 12 тысячъ золотыхъ Любомскимъ еврейскимъ кагаломъ у Холмскихъ Піаровъ	40
42.—1709 года 17 Юня. Заявленіе Уяздовскаго о нанесеніи ему			

№№	СТР.	№№	СТР.
52.—1711 г. 7 Сентября. Денежное обязательство Холмскихъ евреевъ Холмскому ун. монастырю . . .	42	его за захватъ наслѣдства послѣ отца	54
53.—1711 г. 10 Сентября. Позовъ Галензовскаго Холмскому епископу Вульфъ по дѣлу объ уводѣ крестьянина	43	65.—1714 г. 13 Января. Росписка настоятеля Холмскаго базилианскаго монастыря Левицкаго въ полученіи долга отъ Буйны . .	56
54.—1711 г. 10 Сентября. Заявленіе вознаго о заарестованіи евреевъ и найденныхъ у нихъ краденныхъ церковныхъ вещей . .	44	66.—1714 г. 24 Марта. Заявленіе Максимилиана Вѣтринскаго о разореніи принадлежащаго ему имѣнія Сушинскими	—
55.—1711 г. 18 Декабря. Заявленіе вознаго о наложеніи запрещенія на сумму денегъ, слѣдовавшую Холмскому базилианскому монастырю	45	67.—1714 г. 24 Марта. Заявленіе Вѣтринскихъ объ убыткахъ, причиненныхъ имъ Замѣховскими . . .	57
56.—1712 г. 19 Февраля. Духовное завѣщаніе Франца Лизовскаго . .	46	68.—1714 г. 25 Апрѣля. Заявленіе Андрея Слугоцкаго объ отказѣ родственниковъ и сонаслѣдниковъ покойнаго его брата, каноника Іоанна, въ раздѣлѣ завѣщаннаго имущества	58
57.—1712 г. 1 Іюня. Заявленіе вознаго о задержаніи крестьянъ Венглинскаго, ушедшихъ изъ его имѣнія Милеевъ въ имѣніе Холмскаго епископа	47	69.—1714 г. 7 Мая. Заявленіе священника Григорія Маркевича о пропажѣ во время шведской войны церковныхъ документовъ . .	59
58.—1712 г. 1 Іюня. Позовъ Венглинскаго Холмскому епископу Левицкому о явкѣ въ судъ по дѣлу о сбѣжавшихъ къ нему крестьянахъ Венглинскаго	48	70.—1714 г. 29 Мая. Заявленіе супруговъ Сулковскихъ о захватѣ Сѣницкими и др. разныхъ документовъ изъ вскрытаго ими сундука, хранящагося въ Каневской церкви, также о причиненныхъ имъ убыткахъ и обидахъ . . .	—
59.—1712 г. 6 Іюля. Фундушовая запись Левандовскаго Холмскому базилианскому монастырю	—	71.—1714 г. 12 Іюля. Продажная запись Львовскаго римско-католическаго священника Бзовскаго Станиславу Ржевускому на части каменнаго дома въ Львовѣ	60
60.—1712 г. 6 Іюля. Фундушовая запись Нагурской Холмскому базилианскому монастырю	49	72.—1714 г. 14 Іюля. Жалоба Радзиминскаго на Садовскаго за отказъ произвести судъ надъ крестьянами и униатскимъ священникомъ, обвиняемыми въ захватѣ его имущества изъ случайно разбитаго на р. Бугѣ судна (комьяги)	63
61.—1712 г. 12 Ноября. Заявленіе Жеромскаго о полученіи денегъ, отданныхъ на сбереженіе Вѣтринскому, настоятелю Витебскаго монастыря	50	73.—1714 г. 8 Августа. Продажная сдѣлка, заключенная между Коденскимъ священникомъ Лобачевскимъ и его роднымъ братомъ . .	64
62.—1713 г. 28 Іюля. Духовное завѣщаніе Николая Сестришевитовскаго	51		
63.—1713 г. 28 Іюля. Духовное завѣщаніе Констанціи Сестришевитовской	53		
64.—1713 г. 29 Декабря. Жалоба Мартина Стецкаго на брата сво-			

№№	СТР.	№№	СТР.
74. — 1714 г. 24 Ноября. Заявление супругов Сосновских о нанесении имъ оскорблений и побоевъ Вѣтринскими и другими	65	Свѣржевскаго изъ Ратненской тюрьмы	78
75. — 1715 г. 10 Января. Жалоба священника Василькевича на Радзимицкаго за нанесение ему оскорблений и тяжкихъ побоевъ	66	86. — Тоже. Тотъ же обвиняетъ Альберта Свѣржевскаго въ убійствѣ незаконорожденнаго ребенка своей дочери	79
76. — 1715 г. 30 Января. Заявление Горецкаго о буйствѣ, учиненномъ въ его имѣнii поручикомъ Глускимъ и др.	67	87. — 1715 г. 17 Августа. Жалоба судьи Пузеровича на иезуитовъ за захватъ ими его имѣнiя и нанесение ему оскорблений	80
77. — 1715 г. 14 Февраля. Заявление Холмскаго епископа о покражѣ у его крестьянина рабочаго вола	69	88. — 1715 г. 19 Сентября. Постановленiя Холмскаго сеймика отъ 10-го Сентября 1715 года	81
78. — 1715 г. 15 Февраля. Постановленiя Холмскаго сеймика отъ 8 февраля 1715 года	70	89. — 1715 г. 27 Сентября. Заявление инокa Холмскаго базилианскаго монастыря Шолухи о нанесении ему оскорбленiя евреемъ Шимомъ	82
79. — 1715 г. 27 Февраля. Реестръ денежныхъ поборовъ на содержание войска	72	90. — 1715 г. 14 Декабря. Дарственная запись Ивана Юркевича Холмскому парскому монастырю на земли	83
80. — 1715 г. 25 Апрѣля. Заявление священника Мацѣвской церкви Дековскаго о неуплатѣ Олендскимъ процентовъ отъ суммы, завѣщанной церкви	74	91. — 1716 г. 15 Января. Заявление епископа Холмскаго Левицкаго о нанесении его слугамъ оскорблений и побоевъ дворяниномъ Мацѣвскимъ	83
81. — 1715 г. 20 Мая. Заявление священника Верешинской церкви Микошевскаго объ оскорбленiяхъ, нанесенныхъ ему Угровецкимъ	75	92. — 1716 г. 20 Января. Денежное обязательство Холмскихъ евреевъ Каневскому базилианскому монастырю на сумму въ тысячу злотыхъ	84
82. — Тоже. Тотъ же священникъ жалуется на неуплату Угровецкимъ присужденной пени	77	93. — 1716 г. 14 Февраля. Епископъ Холмскiй Христофоръ Шембекъ возобновляетъ процессъ съ супругами Красицкими, начатый его предшественникомъ, о закрытiи приходскаго костела и устранении плебана Скорупскаго	86
83. — 1715 г. 31 Мая. Заявление священника Соколовскаго о неявкѣ Гаварецкихъ и Цѣмневскаго въ судъ по дѣлу ихъ съ Соколовскимъ	—	94. — 1716 г. 5 Марта. Присяга крестьянъ епископскихъ имѣнiй Бѣлополя и Бусьна въ подтвержденiе ихъ показанiй объ убыткахъ, причиненныхъ имъ военнымъ отрядомъ Квасневскаго	87
84. — Тоже. Заявление священника Ягодинскаго о неуплатѣ Копецемъ процентовъ отъ суммы, записанной на церковь	78	95. — 1716 г. 24 Марта. Духовное завѣщанiе Чарнецкаго	88
85. — 1715 г. 12 Юня. Суффраганъ Холмскаго епископа Длужевскiй обвиняетъ Рокицкаго въ незаконномъ освобожденiи родственника			

№№	СТР.	№№	СТР.
96.—1716 г. 7 Мая. Предъявление суду тѣла убитаго русскаго священника Юліана Руменецкаго . . .	90	ника Цѣрновскаго убытковъ Холмскому капитулу	100
97.—1716 г. 4 Іюня. Жалоба Верещинскаго плебана Стефана Микошевскаго на Якова Уровецкаго за нанесенныя ему и его викарію Іоанну Мѣржвинскому оскорбленія словомъ и дѣломъ	—	106.—1717 г. 25 Іюня. Заявленіе священника Іоанна Дековскаго о неявкѣ Альберта Олендзкаго въ судъ для уплаты долга Мацѣвской церкви	—
98.—Тоже. Іосифъ Верещинскій жалуется на Уровецкихъ и ихъ сообщниковъ за нанесенныя ему побои и словесныя оскорбленія	91	107.—1717 года 5 Іюля. Заявленіе Альберта Олендзкаго о неявкѣ священника Мацѣвской рим.-к. церкви въ судъ за полученіемъ денегъ	101
99.—1716 г. 19 Сентября. Архидіаконъ Холмскій Константинъ Чульскій обвиняетъ городскаго регента Козмяна въ томъ, что онъ обратилъ довѣренную ему Чульскимъ сумму денегъ на уплату контрибуціи саксонскому войску	92	108.—1717 г. 18 Декабря. Жалоба вдовы Холмскаго каштеляна Красицкаго на Владимірскій городскій судъ за неправильное рѣшеніе дѣла по обезпеченію завѣщанной въ пользу митрополита Кишки и Владимірскаго капитула суммы и недопущеніе апелляціи	102
100.—Тоже. Тотъ же Чульскій жалуется на Красноставскую городскую управу и на всю общину г. Красностава за незаконное взиманіе контрибуціи съ принадлежащихъ ему земель	93	109.—Тоже. Позовъ Владимірскому суду и Владимірскому капитулу по дѣлу ихъ съ Красицкой	103
101.—1717 г. 2 Марта. Позовъ капитану военнаго отряда Милашевскому по дѣлу о наѣздѣ на имѣнія епископа Холмскаго и причиненіи ему убытковъ	96	110.—1718 г. 3 Марта. Позовъ владѣльцамъ им. Камень по дѣлу о неуплатѣ Красноставскимъ кафедральнымъ викаріямъ слѣдуемыхъ имъ процентовъ отъ суммы, обезпеченной (въ 1631 г.) на имѣніи Камень	105
102.—1717 г. 25 Марта. Заявленіе епископа Іосифа Левицкаго о неуплатѣ Вильчопольскимъ присужденной съ него въ пользу епископа суммы	97	111.—1718 г. 25 Іюня. Заявленіе протеста со стороны Холмскаго рим.-к. капитула по поводу неявки въ судъ владѣльцевъ им. Вожучина и др. для уплаты суммы, слѣдуемой капитулу	106
103.—1717 г. 20 Апрѣля. Распредѣленіе налога, взмскиваемого съ духовенства и обывателей земли Холмской на содержаніе войскъ	98	112.—1718 г. 28 Іюля. Позовъ епископу Длужевскому по дѣлу о нарушеніи контракта съ арендаторами его имѣнія Поликовскими	—
104.—1717 г. 26 Апрѣля. Заявленіе настоятеля Холмскаго монастыря Антонія Томиловича о неуплатѣ наслѣдниками Држевецкаго присужденной съ нихъ суммы	99	113.—1718 г. 6 Августа. Позовъ Альберту Скржетускому по дѣлу о захватѣ имъ ржи въ закладномъ имѣніи Самуила Ожги	108
105.—1717 года 20 Мая. Заявленіе о причиненіи солдатами полков-		114.—1718 г. 7 Сентября. Возобновленіе процесса рим.-кат. Холм-	

№№	СТР.	№№	СТР.
		ліанскаго монастыря Поступальской Бобру Петровицкому на наследственную часть своего имѣнія	122
		125.—1719 г. 23 Декабря. Позовъ Сестривитовскимъ и Мицельскимъ по дѣлу о неуплатѣ денегъ священникамъ Ясевичу и Лобачевскому	125
		126.—1720 г. 8 Января. Позовъ Вѣтринскимъ по дѣлу о неуплатѣ священнику Любишевскому десятины	—
		127.—Тоже. Позовъ тѣмъ же по дѣлу о неуплатѣ плебану Сосновицкой р.-к. церкви завѣщанной суммы и погребальной таксы	127
		128.—1720 г. 19 Февраля. Заявленіе повѣреннаго Ледуховской противъ каноника Курдыбановскаго по дѣлу о захватѣ имъ имѣнія и вещей, принадлежащихъ Ледуховской	128
		129.—1720 г. 11 Марта. Духовное завѣщаніе Еленевской	—
		130.—1720 11 Марта. Заявленіе вознаго о наложеніи ареста на имѣніе Холмскаго епископа Іосифа Левицкаго	137
		131.—1720 г. 5 Апрѣля. Заявленіе вознаго о наложеніи ареста въ Сельцѣ на бѣглаго крестьянина изъ Кумова	138
		132.—1720 г. 11 Апрѣля. Заявленіе писаря о неявкѣ Витковскихъ и Михновскихъ по дѣлу съ Холмскимъ базилианскимъ монастыремъ	—
		133.—Тоже. Заявленіе о неявкѣ Витковскихъ по дѣлу съ Холмскимъ піарскимъ монастыремъ	139
		134.—1720 г. 15 Апрѣля. Заявленіе о нанесеніи побоевъ слугѣ настоятеля Холмскаго базилианскаго монастыря	140
		135.—1720 г. 29 Апрѣля. Заявленіе вознаго о врученіи позва каноника	
		скаго капитула съ вдовою и наследниками каштеляна Карла Красицкаго по поводу уничтоженія рим.-кат. церкви въ Камнѣ Коширскомъ и присвоенія себѣ ея имущества	108
115.	—1718 г. 13 Сентября. Инструкціи (21) Холмскаго сеймика отъ 31 августа 1718 г., данныя посламъ, избраннымъ на Гродненскій сеймъ		110
116.	—1719 г. 4 Января. Позовъ Мицельскимъ по дѣлу ихъ съ священниками Пульменской и Свितязской церквей		113
117.	—1719 г. 3 Марта. Заявленіе Александра Длужевскаго о подложности заемнаго письма, будтобы выданнаго епископомъ Длужевскимъ		114
118.	—1719 г. 16 Марта. Позовъ Венглинскимъ по дѣлу о недоставленіи ими канонику Борженцкому десятины		115
119.	—Тоже. Заявленіе Сѣхневичей о пропажѣ разныхъ имъ принадлежащихъ документовъ во время непріятельскаго нашествія		116
120.	—1719 г. 15 Апрѣля. Уступочная запись Франца Шимановскаго на денежную сумму Холмскому базилианскому монастырю		—
121.	—1719 г. 22 Мая. Позовъ Слугоцкимъ по дѣлу объ обманной продажѣ митрополиту Льву Кишкѣ старой барки подъ видомъ новой		117
122.	—1719 г. 28 Июня. Позовъ Борженцкому по дѣлу о неуплатѣ имъ процентовъ съ суммы, завѣщанной его отцомъ Холмскому базилианскому монастырю		118
123.	—1719 г. 27 Июля. Подтверженіе польскими королями привилегій Холмскому базилианскому монастырю		120
124.	—1719 г. 17 Октября. Продажная запись инокини Пинскаго бази-		

№№	СТР.	№№	СТР.
нику Холмскому Николаю, Мошинскимъ и другимъ лицамъ по дѣлу ихъ съ настоятелемъ доминиканскаго монастыря Ясенскимъ. —		149.—Тоже. Заявленіе Линевскаго о готовности его уплатить Залѣ-скому слѣдующія ему деньги . .	157
136.—1720 г. 2 Мая. Заявленіе вознаго объ освидѣтельствваніи имъ избитаго драгунами ученика Холмской піарской школы . . .	141	150.—1721 г. 18 Іюля. Заявленіе Линовскаго о безчинствахъ, произведенныхъ учениками Холмской піарской школы	—
137.—Тоже. Жалоба префекта Холмскаго піарскаго училища на еврея Арона Краковянина и др. за нанесеніе ученику Шабранскому жестокихъ побоевъ	142	151.—1721 г. 28 Іюля. Заявленіе Холмскаго піарскаго монастыря о погравѣ монастырскихъ луговъ и полей солдатами Линовскаго . .	158
138.—1720 г. 16 Мая. Позовъ Слугоцкому по дѣлу его съ епископомъ Холмскимъ Фредро	—	152.—Тоже. Заявленіе Холмскаго базилианскаго монастыря о погравѣ луговъ и полей монастырскихъ солдатами Линовскаго	159
139.—1720 г. 10 Іюня. Фундушовая запись Луковецкой церкви	143	153.—Тоже. Заявленіе Линовскаго о неосновательности жалобъ піарскаго и базилианскаго монастырей на пограву ихъ луговъ и полей солдатами Линовскаго	—
140.—1720 г. 20 Іюня. Духовное завѣщаніе Щепанюковой	144	154.—1721 г. 31 Іюля. Заявленіе настоятеля Холмскаго базилианскаго монастыря по дѣлу съ Михновскими о неуплатѣ денегъ	160
141.—1720 г. 8 Іюля. Духовное завѣщаніе Вѣтржинскаго	145	155.—1721 г. 14 Августа. Заявленіе настоятеля Холмскаго базилианскаго монастыря по дѣлу съ Витковскими о неуплатѣ денегъ	—
142.—1720 г. 20 Сентября. Постановленіе комиссіи, назначенной королемъ по дѣлу Красноставскихъ мѣщанъ съ Холмскимъ августіанскимъ монастыремъ и др.	148	156.—1721 г. 30 Августа. Заявленіе вознаго о ввводѣ священника Ганской церкви во владѣніе церковными землями	161
143.—1720 г. 13 Декабря. Королевское подтвержденіе привилегіи Островской церкви	151	157.—1721 г. 29 Октября. Заявленіе Кіевскаго митрополита Льва Кишки о неправильныхъ дѣйствіяхъ членовъ Главнаго Трибунала по дѣлу его съ Цегеровою	—
144.—1720 г. 13 Декабря. Подтвержденіе правъ и привилегій Островской церкви	152	158.—1721 г. 13 Ноября. Позовъ Подосскимъ по дѣлу ихъ съ Грабскимъ о насильномъ уводѣ крестьянской дѣвушки	163
145.—1721 г. 23 Іюня. Позовъ по дѣлу Холмскаго базилианскаго монастыря съ Любенецкимъ о неуплатѣ денегъ	154	159.—Тоже. Позовъ Подосскимъ по дѣлу ихъ съ Грабскимъ и др. объ уводѣ крестьянской дѣвушки . .	164
146.—Тоже. Позовъ по дѣлу Холмскаго базилианскаго монастыря съ Мышелскимъ о деньгахъ	155	160.—1721 г. 15 Декабря. Оцѣнка двухъ лошадей, представленныхъ	
147.—1721 г. 25 Іюня. Постановленіе по дѣлу Холмскаго базилианскаго монастыря о владѣніи имѣніемъ Ганско	—		
148.—1721 г. 30 Іюня. Заявленіе Залѣскаго о неуплатѣ въ срокъ денегъ Линевскимъ	156		

№№	СТР.	№№	СТР.
		принадлежащей Парчевской церкви	177
161.	165	172.—1722 года 25 Июня. Заявление настоятеля августіанскаго монастыря Машикевича о нанесеніи Ляховскому побоевъ Петровскимъ	178
	166	173.—1722 г. 3 Июля. Заявление объ уплатѣ Пенскимъ слѣдуемыхъ Холмскому базилианскому монастырю денегъ	—
162.	—	174.—Тоже. Заявление объ уплатѣ Любенецкими слѣдуемыхъ базилианскому монастырю денегъ	179
	167	175.—1722 г. 31 Августа. Заявление Уяздовскаго о возвращеніи имъ вторично въ судъ дѣла между Могильницкимъ и Холмскимъ епископомъ Фредро, относительно задержанія епископомъ крестьянина Могильницкаго	180
164.	—	176.—1722 г. 11 Сентября. Позовъ Холмскому епископу Фредро и Замойскому по дѣлу ихъ съ Мальчевскимъ о границахъ имѣнія	181
165.	—	177.—1722 г. 24 Сентября. Заявление вознаго о наложеніи имъ запрещенія на имѣнія Холмскихъ униатскаго и рим.-католическаго епископовъ за неуплату ими военнаго налога	182
	169	178.—1722 г. 23 Октября. Заявление еврея Ирша Айзиковича о невозвращеніи ему августіанскими монастырями Красноставскимъ и Люблинскимъ арестованныхъ у него вещей	183
166.	—	179.—1722 г. 5 Ноября. Позовъ по дѣлу Холмскаго базилианскаго монастыря съ Слугоцкими о неуплатѣ слѣдуемыхъ монастырю денегъ	184
167.	172	180.—Тоже. Фундушевая запись Суфчинскаго Милеевской церкви	185
	173	181.—1725 г. 6 Февраля. Заявление о неуплатѣ Піотровскимъ денегъ, слѣдуемыхъ Холмскому парскому монастырю	186
168.	174		
	176		
169.	174		
170.	176		
171.			

№№	СТР.	№№	СТР.
182.—1725 года 9 Февраля. Позовъ Холмскаго базилианскаго монастыря евреямъ нѣсколькихъ синагогъ по дѣлу о неуплатѣ ими процентовъ отъ слѣдующей монастырю суммы	187	скопа Шанявскаго Немоевскимъ по дѣлу о бѣглыхъ крестьянахъ	195
183.—1725 г. 2 Марта. Заявленіе священника Лобачевскаго о нанесеніи ему побоевъ Антоніемъ Будзинскимъ	188	193.—Тоже. Позовъ епископа Шанявскаго Гуровскимъ по дѣлу о бѣгломъ крестьянинѣ	196
184.—1725 г. 15 Марта. Подтвержденіе Холмскими рим.-кат. епископами правъ и привилегій мѣщанъ Савинскихъ	—	194.—1726 г. 20 Мая. Привилегія короля Михаила на угодія Любомльской церкви Рождества Пр. Богородицы	—
185.—1725 г. 5 Іюля. Позовъ Холмскаго піарскаго монастыря Куницкимъ по дѣлу о неуплатѣ имъ процентовъ съ завѣщанной монастырю суммы	189	195.—1726 г. 21 Мая. Фундушова запись владѣльцевъ Ровно, Волчковъ, на Ровенскую церковь	197
186.—1725 г. 17 Августа. Заявленіе священника Раколупской церкви Народоставскаго о нанесеніи ему побоевъ Бялецкимъ	190	196.—1726 г. 17 Сентября. Заявленіе Шанявскаго объ обидахъ, причиненныхъ епископскимъ крестьянамъ слугами Новицкаго	199
187.—1725 г. 1 Октября. Списокъ вещей, оставшихся въ Брестскомъ женскомъ бернардинскомъ монастырѣ по смерти Душевской	191	197.—1726 г. 23 Сентября. Заявленіе Ясинскаго объ уводѣ Сосновицкимъ парохомъ Длужевскимъ крестьянина Ясинскаго	200
188.—1725 г. 2 Октября. Заявленіе Фелькерзамба о поправѣ его хлѣба скотомъ протопопа Малославскаго	192	198.—1726 г. 4 Октября. Позовъ Новицкому по дѣлу о притѣсненіи имъ крестьянъ епископа Шанявскаго	201
189.—1725 г. 27 Ноября. Жалоба настоятеля Опалинскаго костела Соколовскаго на Опалинскихъ мѣщанъ за разныя наносимыя ему обиды и притѣсненія	—	199.—1726 года 9 Октября. Позовъ Потоцкому по дѣлу о захватѣ имъ крестьянъ епископа Шанявскаго	202
190.—1725 г. 27 Ноября. Передаточная запись Холмскаго епископа Левицкаго Холмскому униатскому монастырю	193	200.—Тоже. Позовъ Венглинскому по дѣлу о захватѣ имъ крестьянина еп. Шанявскаго	203
191.—1725 г. 17 Декабря. Заявленіе вознаго объ отдачѣ на поруки крестьянъ Холмскаго римско-католическаго епископа Шанявскаго	194	201.—Тоже. Позовъ Суходольскимъ по дѣлу о захватѣ ими крестьянъ еп. Шанявскаго	—
192.—1725 г. 29 Декабря. Позовъ Холмскаго р.-католическаго епископа Шанявскаго Немоевскимъ по дѣлу о бѣглыхъ крестьянахъ	—	202.—1726 г. 10 Октября. Позовъ Холмскаго піарскаго монастыря Любенецкимъ по дѣлу о неуплатѣ ими процентовъ отъ завѣщанной монастырю суммы	204
		203.—1726 г. 21 Октября. Письмо Холмскаго епископа Левицкаго Горецкому съ требованіемъ отдачи взятыхъ изъ церкви денегъ	205
		204.—1726 г. 28 Ноября. Заявленіе Холмскаго піарскаго монастыря о неуплатѣ паслѣдниками Любе-	

№№	СТР.	№№	СТР.
		216.—1734 г. 8 Января. Позовъ Цѣмневскаго іезуитскому Красноставскому монастырю по дѣлу объ обидахъ, причиненныхъ монастыремъ ему, Цѣмневскому	219
205.—1727 г. 31 Мая. Заявленіе Холмскаго базилианскаго монастыря объ оскорбленіи Банашкевичемъ монастырскаго послушника	206	217.—1734 г. 15 Марта. Заявленіе Холмскаго униатскаго монастыря о нанесеніи побоевъ монастырскому крестьянину	220
206.—1727 г. 23 Іюня. Заявленіе Загурскаго о разореніи Красноставскими мѣщанами крестьянскихъ домовъ въ имѣніи Холмскаго епископа	207	218.—1734 г. 28 Апрѣля. Заявленіе монаха Холмскаго піарскаго монастыря о нанесеніи ему оскорбленій солдатами, Иванцикимъ и др.	221
207.—Тоже. Заявленіе Красноставскихъ кафедральныхъ викаріевъ о разныхъ притѣсненіяхъ ихъ со стороны Красноставскихъ мѣщанъ	208	219.—1734 г. 18 Іюня. Заявленіе Красуцкаго о нанесеніи ему побоевъ и ранъ Клишовскимъ	—
208.—Тоже. Позовъ Новицкому по дѣлу съ Холмскимъ епископомъ Шаняевскимъ	209	220.—1734 г. 30 Августа. Заявленіе Красноставскаго іезуитскаго монастыря о неуплатѣ Холмскими евреями арендныхъ денегъ	222
209.—1729 г. 11 Мая. Фундушовая запись Холмскаго епископа Іоанна Дзядускаго Савинской р.-католической церкви 1544 г.	210	221.—1734 г. 22 Сентября. Заявленіе Холмскаго епископа Володковича о захватѣ его крестьянъ Кочоровскимъ	—
210.—1729 г. 16 Мая. Списокъ домовъ, истребленныхъ пожаромъ въ городѣ Любомлѣ	212	222.—1734 г. 28 Сентября. Заявленіе Кочоровскаго о задержаніи его крестьянъ Холмскимъ епископомъ Володковичемъ	223
211.—1729 г. 16 Мая. Списокъ домовъ еврейскихъ, истребленныхъ пожаромъ въ г. Любомлѣ	213	223.—1734 г. 28 Сентября. Позовъ Кочоровскихъ Холмскому епископу Володковичу по дѣлу о невозвратѣ обжавшихъ къ нему ихъ крестьянъ	—
212.—1729 г. 2 Декабря. Заявленіе каноника Чульскаго объ обидахъ, причиняемыхъ ему Цоцѣемъ	215	224.—1735 г. 29 Марта. Заявленіе Ржевускаго о претензіяхъ его къ іезуитскому монастырю по арендѣ монастыремъ его имѣнія	224
213.—1730 г. 15 Іюля. Позовъ Холмскаго каноника Пильшевскаго Осипу Слугоцкому по дѣлу о неуплатѣ процентовъ отъ суммы, принадлежащей Красноставской богадѣльнѣ	216	225.—1735 г. 20 Апрѣля. Заявленіе Коморовскаго о неудовлетвореніи Чульскимъ разныхъ претензій по арендуемому имъ имѣнію	225
214.—1731 г. 20 Января. Вводъ священника Бесской церкви во владѣніе церковными землями	217	226.—1735 г. 4 Мая. Заявленіе Холмскаго официала Чульскаго о нарушении условій аренднаго контракта Коморовскимъ	—
215.—1731 г. 29 Мая. Позовъ Холмскаго базилианскаго монастыря Красицкимъ по дѣлу о неуплатѣ слѣдуемыхъ монастырю денегъ	218		

№№	СТР.	№№	СТР.
227.—1735 г. 20 Мая. Присяжное заявленіе о пожарѣ, истребив- шемъ имѣніе Вольскаго Свир- щевъ	—	237.—1736 года 4 Іюня. Заявленіе Холмскаго униатскаго монастыря о неуплатѣ Венглинскими слѣдуе- мыхъ монастырю процентовъ . . .	233
228.—1735 г. 8 Августа. Предписаніе управляющаго Холмской епархіей Хлѣбовскаго подвѣдомому духо- венству объ уменьшеніи на по- ловину въ теченіи двухъ лѣтъ всякихъ сборовъ съ Холмскихъ евреевъ въ пользу церквей и ду- ховенства	226	238.—1736 г. 21 Августа. Заявленіе вознаго о ввѣдѣ Чульскаго во вла- дѣніе городомъ Холмомъ . . .	234
229.—1736 г. 3 Января. Позовъ свя- щенника Верещинской церкви Бонецкому по дѣлу о захватѣ имъ церковныхъ доходовъ . . .	227	239.—1737 г. 1 Апрѣля. Заявленіе епископа Холмскаго Володковича о неуплатѣ Романовскими слѣдую- щей ему суммы	235
230.—1736 г. 8 Января. Заявленіе Бонецкаго о разныхъ претензіяхъ его къ священнику Верещинской церкви Сметанкѣ	228	240.—1737 г. 13 Августа. Явка фун- душовой записи Иловицкихъ на Безскую церковь	236
231.—1736 г. 14 Марта. Заявленіе претензій Ржевускаго къ іезуит- скому Красноставскому монасты- рю по поводу опустошенія арен- дуемаго имъ имѣнія Ржевускаго .	229	241.—1737 г. 3 Сентября. Позовъ Покутинскаго Холмскому рим.-ка- толическому епископу Шембеку по дѣлу о бѣгломъ крестьяинѣ .	237
232.—1736 г. 5 Апрѣля. Заявленіе священника р.-к. Войславицкой церкви о нападеніи Роговскаго съ евреями на его домъ и захватѣ скота и движимаго имущества . .	—	242.—1737 г. 17 Сентября. Заявленіе Андреевскаго священника Анхи- мовича о неуплатѣ Костецкими слѣдующей ему суммы	—
233.—1736 г. 24 Апрѣля. Заявленіе Пеньковскаго о недопущеніи его къ взысканію въ пользу священ- ника Бесской церкви	230	243.—1737 г. 18 Сентября. Позовъ каноника Томашевича Потоцкимъ и др. по дѣлу о неисполненіи ими судебнаго рѣшенія	238
234.—1736 г. 11 Мая. Присяжное показаніе членовъ Грубешовска- го магистрата о пожарѣ, истре- бившемъ Грубешовъ	231	244.—1737 г. 28 Ноября. Позовъ Бя- лецкаго епископу Холмскому Во- лодковичу по дѣлу о бѣглой кре- стьянкѣ	239
235.—1736 г. 17 Мая. Фундушова запись Сапѣги на Гостинскую церковь	—	245.—1737 г. 19 Декабря. Заявленіе вознаго о ввѣдѣ Лаща во вла- дѣніе нѣсколькими имѣніями . .	240
236.—1736 г. 25 Мая. Позовъ Забо- ровскаго Холмскому униатскому епископу Володковичу по дѣлу о невыдачѣ ему денегъ, назна- ченныхъ на поѣздку въ Люблинъ .	223	246.—1737 г. 23 Декабря. Позовъ настоятеля Холмскаго базилиан- скаго монастыря Бонковскимъ по дѣлу о неуплатѣ ими долга мо- настырю	—
		247.—1738 г. 25 Апрѣля. Вводъ Холмскаго суффрагана Лаща во владѣніе имѣніемъ Снятычи и Во- лица Снятыцкая	241
		248.—1738 г. 26 Апрѣля. Жалоба Красноставскихъ мѣщанъ на ма- гистратъ за незаконныя дѣйствія его	242

№№	СТР.	№№	СТР.
249.	—	Тожє. Позовъ Красноставскихъ мѣщанъ членамъ мѣстнаго магистрата по дѣлу о незаконныхъ дѣйствіяхъ магистрата	243
250.	—	1738 г. 6 Мая. Фундушова записъ Жолкевскаго Язвинскому или Добротворскому монастырю	244
251.	—	Тожє. Королевское подтвержденіе правъ и привилегій Добротворскаго монастыря	246
252.	—	Тожє. Королевское подтвержденіе правъ и привилегій Кулемчицкаго, Добротворскаго и Городицкаго монастырей	—
253.	—	1738 г. 21 Іюня. Заявленіе Холмскаго епископа Володковича объ оскорбленіи духовныхъ лицъ Замоискимъ	248
254.	—	1738 г. 28 Іюня. Заявленіе настоятеля Городищенскаго монастыря о постройкѣ Потоцкимъ корчмы на монастырской землѣ	249
255.	—	1738 г. 28 Іюня. Заявленіе настоятеля Олствинскаго и Тышицкаго базилианскихъ монастырей о причиняемыхъ имъ Браницкимъ обидахъ	249
256.	—	1738 г. 30 Іюня. Подтвержденіе привилегій Ястребицкой церкви	250
257.	—	1738 г. 3 Іюля. Заявленіе Вѣтринскаго о претензіяхъ его къ Холмскому базилианскому монастырю по арендному владѣнію монастырскимъ имѣніемъ Спасъ	251
258.	—	1738 г. 7 Іюля. Позовъ Красноставскихъ мѣщанъ Красноставскому старостѣ Потоцкому по дѣлу о причиняемыхъ имъ притѣсненіяхъ	252
259.	—	1738 г. 18 Іюля. Позовъ Ченстоховскаго монастыря Замоискимъ по дѣлу о неуплатѣ слѣдуемыхъ монастырю денегъ	253
260.	—	1738 г. 21 Іюля. Заявленіе Дорошовскаго, субдіакона Холмскаго униатскаго епископа, о на-	
		несеніи ему разныхъ обидъ Коморовскимъ и др.	254
261.	—	1738 г. 29 Іюля. Заявленіе Орховецкаго августіанскаго монастыря о притѣсненіяхъ со стороны Издебскаго	255
262.	—	1738 г. 5 Августа. Заявленіе настоятеля Межирѣчскаго піарскаго монастыря о безчинствахъ бывшаго ученика монастырскаго училища Билинскаго	—
263.	—	1738 г. 9 Августа. Заявленіе Съцеховскаго бенедиктинскаго монастыря объ обидахъ и насиліяхъ, причиняемыхъ ему Бонковскими	257
264.	—	1738 г. 16 Августа. Заявленіе Бонковскихъ о нанесеніи имъ разныхъ обидъ Съцеховскимъ монастыремъ	258
265.	—	1738 г. 22 Августа. Письмо Ржевускаго къ вицеректору Холмскаго піарскаго монастыря	259
266.	—	1738 г. 29 Августа. Позовъ Покутинскаго Холмскому епископу Шембеку по дѣлу объ арендѣ имѣній Савинъ и Козья-Гора	—
267.	—	1738 г. 3 Сентября. Инструкція посламъ Холмской земли на Варшавскій сеймъ 1738 г.	260
268.	—	1738 г. 13 Сентября. Позовъ Выжицкихъ Брестскому женскому францисканскому монастырю по дѣлу о захватѣ монастыремъ земли Выжицкихъ	265
269.	—	1738 г. 22 Декабря. Заявленіе по спорному дѣлу Дорошевскихъ о наслѣдствѣ	266
270.	—	1738 г. 31 Декабря. Заявленіе монаха Подкаменскаго доминиканскаго монастыря Злоцкаго о нежеланіи Витковскаго отдать ему документы на право владѣнія наслѣдствомъ	267
271.	—	Тожє. Позовъ Бонецкаго Влодавскому паулинскому монастырю	

№№	СТР.	№№	СТР.
по дѣлу о недопущеніи ввода во владѣніе	268	283.—Тоже	278
272.—1739 г. 12 Января. Заявленіе Покутинскаго о разореніи его имѣнія, бывшаго въ залогѣ у львовскаго каноника Залевскаго .	269	284.—1739 г. 4 Июля. Частное письмо Невяровскаго къ настоятелю Влодавскаго паулинскаго монастыря	279
273.—1739 г. 31 Января. Духовное завѣщаніе Коцовскаго въ пользу Холмскаго базилианскаго и піарскаго монастырей.	—	285.—Тоже. Вводъ каноника Чульскаго въ Любомльское имѣніе . .	—
274.—1739 г. 23 февраля. Заявленіе Влодавскаго паулинскаго монастыря о насильственномъ отнятіи у него имѣнія Новицкимъ . . .	271	286.—1739 г. 23 Июля. Заявленіе Козицкаго объ опустошеніи его имѣнія Холмскимъ базилианскимъ монастыремъ	280
275.—1739 г. 25 Февраля. Заявленіе Кочоровскаго о нарушеніи контрактныхъ условій Холмскимъ суффраганомъ Лашемъ	—	287.—1739 г. 27 августа. Позовъ Монморанси канонику Чульскому по дѣлу о злоупотребленіяхъ въ управленіи имѣніемъ	—
276.—1739 г. 2 Марта. Заявленіе Новицкаго о насильственномъ захватѣ бывшаго въ его арендномъ владѣніи имѣнія Влодавскимъ паулинскимъ монастыремъ . . .	272	288.—1739 г. 14 Октября. Позовъ епископа Холмскаго Шембека Покутинскому	281
277.—1739 г. 20 Апрѣля. Позовъ Боровскаго Ржевускому по дѣлу о неуплатѣ Кумовской церкви слѣдуемой ей суммы денегъ . .	277	289.—1739 г. 29 Октября. Заявленіе Ивана Дешковскаго о захватѣ его имущества іезуитомъ Іосифомъ Дешковскимъ	282
278.—1739 г. 27 Апрѣля. Обязательство Богурскаго платить Мацѣевской церкви проценты отъ взятой въ церкви суммы	274	290.—1739 г. 1 Декабря. Контрактъ на отдачу въ арендное владѣніе имѣнія Холмскаго епископа-суффрагана Лаща Кочоровскому . .	283
279.—1739 г. 4 Мая. Позовъ Луковскаго піарскаго монастыря Цѣлецкимъ по дѣлу о неуплатѣ ими процентовъ отъ слѣдуемой монастырю суммы	—	291.—1739 г. 11 Декабря. Позовъ Романовскихъ Холмскому епископу Володковичу по дѣлу о разныхъ притѣсненіяхъ, причиняемыхъ имъ	285
280.—1739 г. 13 Мая. Миротная между Холмскимъ базилианскимъ монастыремъ и Вѣтринскимъ . .	275	292.—1740 г. 2 Января. Заявленіе Кочоровскаго о неуплатѣ въ срокъ Холмскому суффрагану Лащу должной суммы	286
281.—1739 г. 13 Мая. Полюбовная сдѣлка между Холмскимъ базилианскимъ монастыремъ и Вѣтринскимъ	276	293.—1740 г. 16 Марта. Заявленіе вознаго о задержаніи сбѣжавшихъ крестьянъ Холмскаго базилианскаго монастыря	—
282.—1739 г. 25 Июня. Дарственная запись Холмскаго магистрата Холмскому піарскому монастырю на городской плацъ	277	294.—1740 г. 17 Марта. Позовъ Холмскаго базилианскаго монастыря Свкержинскому по дѣлу о сбѣжавшихъ къ нему двухъ монастырскихъ музыкантахъ	287
		295.—1740 г. 20 Июня. Заявленіе Холмскаго каноника Родмана о неуплатѣ Потоцкими слѣдующей	

№№	СТР.	№№	СТР.
		308.—1742 г. 12 Февраля. Заявленіе Холмскаго базилянскаго монастыря относительно имѣнія Кулемчицы	298
296.—1740 г. 15 Юля. Заявленіе Селецкаго священника Грушецкаго о нанесеніи ему побоевъ Рончкой и Томашевскимъ	289	309.—1742 г. 5 Марта. Фундушова запись Олендзкаго на Свиржовскій костель	—
297.—1740 г. 4 Августа. Заявленіе Могильницкаго о неосновательной, будтобы, претензіи священника Кіяновича на владѣніе землею, принадлежащею Могильницкому	—	310.—1742 г. 7 Апрѣля. Позовъ Галензовскаго Холмскому базилянскому монастырю по дѣлу о причиненныхъ монастыремъ убыткахъ	301
298.—1740 г. 19 Сентября. Оцѣнка судомъ вещей, заложенныхъ у Холмскаго офиціала Карпинскаго	290	311.—1742 г. 25 Мая. Заявленіе инокъ Холмскаго базилянскаго монастыря о нанесеніи ему оскорбленій и побоевъ Выжицкимъ	302
299.—1740 г. 22 Сентября. Частное письмо Потоцкаго Холмскому капитулу	—	312.—1742 г. 30 Юня. Вводъ Холмскаго базилянскаго монастыря во владѣніе имѣніемъ Красицкихъ Глуша	—
300.—1741 г. 18 Февраля. Установленіе денежнаго налога съ евреевъ на коронацію Холмской иконы Божіей Матери	291	313.—1742 г. 9 Юля. Заявленіе Красицкаго о захватѣ его имѣнія монахами Холмскаго базилянскаго монастыря	305
301.—1741 г. 23 Марта. Частное письмо Сангушки къ сыну	292	314.—1742 г. 22 Августа. Соглашеніе между Лопускимъ и Холмскимъ базилянскимъ монастыремъ относительно уплаты денегъ, слѣдовавшихъ монастырю съ имѣнія Серебрища	30
302.—1741 г. 9 Мая. Жалоба Шклинскаго на Холмскій базилянскій монастырь	293	315.—1742 г. 3 Сентября. Заявленіе Выжицкаго о захватѣ имущества Канской церкви иноками Холмскаго базилянскаго монастыря	307
303.—1741 г. 12 Юня. Частное письмо Сметанки, священника Вересинской церкви	—	316.—1742 г. 11 Сентября. Постановленіе сеймика Холмской земли, 1742 года	308
304.—1741 г. 2 Декабря. Требованіе настоятеля Холмскаго базилянскаго монастыря о выдачѣ ему судомъ копій позва еврея Шаювича	294	317.—1742 г. 19 Сентября. Полномочіе, данное іезуиту Дешковскому его начальствомъ на полученіе слѣдующей ему части наслѣдства	311
305.—1741 г. 7 Декабря. Заявленіе Холмскаго епископа Володковича о неисполненіи братомъ его Львомъ добровольнаго соглашенія о раздѣлѣ наслѣдства	295	318.—1742 г. 1 Октября. Заявленіе Холмскаго монастыря о невзносѣ Петровскимъ слѣдующихъ съ него денегъ	312
306.—1714 г. 7 Декабря. Фундушова запись Потоцкаго Стенжицкой церкви 1691 г.	—		
307.—1741 г. 7 Декабря. Фундушова запись Даниловича Колеховской церкви 1668 г., утвержденная королемъ 1696 г.	296		

№№	СТР.	№№	СТР.
319.—Тоже. Заявленіе Холмскаго монастыря о невзносѣ Шклинскимъ слѣдующихъ съ него денегъ . . .	—	331.—1743 г. 23 Сентября. Заявленіе повѣреннаго Ржевускаго о внесении имъ на храненіе въ Холмскій базилианскій монастырь слѣдующей Куницкимъ суммы . . .	321
320.—1742 г. 22 Декабря. Обязательство Петра Витковскаго уплатить извѣстную сумму денегъ иноку цистерсійскаго Покривницкаго монастыря Раймунду Витковскому	313	332.—1743 г. 3 Октября. Заявленіе повѣреннаго Выдзги о нанесеніи ему оскорбленій людьми Холмскаго епископа Володковича . . .	—
321.—1743 г. 15 Марта. Фундушова запись Грабей отъ 1640 г. въ пользу священника Плаваницкой церкви	—	333.—1743 г. 9 Ноября. Заявленіе Вильговъ о незаконномъ требованіи съ нихъ десятины Чульскимъ	322
322.—1743 г. 31 Мая. Заявленіе вознаго о наложеніи ареста на бѣглыхъ крестьянъ	314	334.—1743 г. 12 Декабря. Позовъ Ясликовскихъ Холмскому епископу Володковичу по дѣлу о бѣглыхъ крестьянахъ	323
323.—Тоже. Позовъ епископу Володковичу и др о захватѣ крестьянъ	315	335.—1743 г. 30 Декабря. Позовъ Красноставскаго августиніанскаго монастыря Красноставскому іезуитскому монастырю по дѣлу о неуплатѣ слѣдующей съ него суммы	324
324.—1743 г. 5 Іюня. Заявленіе вознаго о задержаніи бѣглыхъ крестьянъ Выдзги	316	336.—1744 г. 28 Мая. Фундушова запись Волчковъ Ровенской церкви 1658 г.	325
325.—1743 г. 11 Іюля. Заявленіе Холмскаго епископа Володковича о незаконномъ требованіи съ его крестьянъ пошлыны при перевѣдѣ чрезъ р. Бугъ	—	337.—1744 г. 28 Мая. Грамота короля Яна Казимира 1661 г. о возобновленіи разоренныхъ церковей Холмской епархіи и возвращеніи имъ отнятыхъ у нихъ фундушей	327
326.—1743 г. 12 Сентября. Заявленіе Ратненскихъ мѣщанъ о самовольной постройкѣ на ихъ землѣ часовни и богадѣльни, и проч.	317	338.—1744 г. 25 Августа. Инструкція посламъ Холмской земли на Гродненскій сеймъ	328
327.—1743 г. 13 Сентября. Заявленіе Чульскаго о незаконномъ производствѣ дѣла его съ Гродецкимъ	—	339.—1744 г. 30 Октября. Презента Поцѣя Мышинскому на Орховскій приходъ 1718 г.	333
328.—1743 г. 13 Сентября. Заявленіе епископа Куницкаго о неявкѣ въ судъ Хмарскихъ	318	340.—1744 г. 30 Октября. Презента Дрогоевской Григорію Мышинскому на православный Орховскій приходъ 1673 г.	—
329.—1743 г. 16 Сентября. Фундушова запись епископа Лаща Василевской церкви на участокъ земли	319	341.—1744 г. 3 Декабря. Частное письмо Потоцкаго объ уступкѣ имъ одного крестьянина Холмскому униатскому епископу	334
330.—1743 г. 19 Сентября. Позовъ Понятовскихъ Чульскому по дѣлу о самовольной постройкѣ часовни и богадѣльни и другихъ незаконныхъ его дѣйствіяхъ	320	342.—1745 г. 19 Іюня. Рѣшеніе Холмскаго епископа по дѣлу между	

№№	СТР.	№№	СТР.
Коссаковскимъ и священникомъ Кошаковскимъ и Упальскимъ . . .	335	356.—1752 г. 15 Юля. Объявление королевскаго декрета о десятинѣ, слѣдуемой съ крестьянъ Красно- ставскаго староства Красностав- скимъ наедральнымъ викаріямъ .	359
343.—1745 г. 8 Юля. Духовное за- вѣщаніе Знамеровскаго	336	357.—1752 г. 18 Октября. Фундушо- вая запись, данная Лопускимъ Серебрицкой церкви въ 1751 г. .	360
344.—1745 г. 27 Юля. Фундошова запись Потоцкихъ Бучацкому базилянскому монастырю 1712 г. .	337	358.—1752 г. 7 Декабря. Фундушо- вая запись Суходольскихъ на госпиталь и р.-к. госпитальную церковь въ м. Дорогускъ	362
345.—1745 г. 7 Октября. Фундушо- вая запись Вошколупца на Ну- дыженскую церковь	340	359.—1753 г. 12 Февраля. Фундушо- вая запись Иеронима Заклики Чижевскаго Войславицкимъ цер- квамъ 1508 г., подтвержденная Николаемъ Закликою въ 1598 г. .	365
346.—1746 г. 31 Января. Фундушо- вая запись Поцвѣя Влодавской церкви 1742 г.	—	360.—1753 г. 14 Февраля. Заявленіе священника Канской приходской церкви Анхимовича о нападеніи управляющаго имѣніемъ Долянов- скаго на его домъ и захватѣ церковныхъ ключей	367
347.—1748 г. 31 Августа. Жалоба православныхъ на притѣсненія ихъ униатами, захваты монасты- рей, церквей и имѣній	342	361.—1753 г. 28 Марта. Позовъ рим- кат. духовенству Холмской епар- хій по дѣлу о неуплатѣ налога на содержаніе войска	368
348.—1749 г. 1 Апрѣля. Фундушо- вая запись Собнборской церкви 1637 г.	351	362.—1753 г. 2 Апрѣля. Заявленіе Раколупскаго священника Наро- доставскаго о пожарѣ, истребив- шемъ въ 1752 г. церковь, цер- ковно-приходскія зданія съ ве- щами и церковными грамотами .	36
349.—1749 г. 29 Апрѣля. Запись въ пользу Цыцовой церкви 1717 г. .	353	363.—1753 г. 18 Мая. Заявленіе униат- скаго митрополита о притѣсне- ніяхъ, причиняемыхъ крестьянамъ арендаторомъ митрополичьихъ имѣній Вышпольскимъ	—
350.—1749 г. 16 Юня. Основаніе православнаго Подгорецкаго мо- настыря 1641 г.	—	364.—1753 г. 22 Юня. Вводъ Холм- скаго униатскаго монастыря во владѣніе имѣніемъ Парипсы . . .	370
351.—1749 г. 16 Іюня. Свидѣтельство епископа Суши о присоединеніи къ униі монаховъ Подгорецкаго монастыря и о принятіи послѣд- няго въ вѣдомство униатскихъ владыкъ въ 1685 г.	354	365.—1753 г. 25 Юня. Дѣло о прио- брѣтеніи Холмскимъ униатскимъ монастыремъ рим.-кат. капитуль- наго имѣнія Парипсы	371
352.—1749 г. 26 Юня. Фундушова запись Милеевской церкви 1741 г. .	355		
353.—1750 г. 27 Апрѣля. Долговая запись епископа Володковича Кочорэвскому	356		
354.—1750 г. 25 Юня. Возраженіе Красноставской городской управы на жалобу іезуитовъ о недопу- щеніи ихъ пользоваться город- скимъ архивомъ	357		
355.—1751 г. 11 Августа. Разрѣше- ніе, данное базилянскимъ гене- раломъ игумену Холмскаго мона- стыря на болѣе выгодное помѣ- щеніе монастырской суммы . . .	358		

№№	СТР.	№№	СТР.
366.—1754 г. 24 Января. Фундушова запись Сосновицкой церкви, данная ново-назначенному приходскому священнику въ 1607 году	374	о. Иоанну Котовичу на Канскій приходъ	—
367.—1755 г. 26 Мая. Заявленіе священника Анхимовича изъ Володской Воли о нарушеніи церковной собственности помѣщикомъ Рудковскимъ	376	369.—1756 г. 2 Сентября. Позовъ Верещинскаго Холмскому рим.-кат. епископу Венжику и кафедральному канонику Балицкому о выдачѣ бѣглаго крестьянина . .	377
368.—1755 г. 9 Сентября. Презента		370.—1730 г. 31 Октября. Королевская грамота, данная Филиппу Володковичу на Холмскую униатскую кафедру	378

ПРЕДИСЛОВІЕ.

Акты Холмскаго гродскаго или старостинскаго суда, относящіеся, главнымъ образомъ, къ церковнымъ дѣламъ, напечатаны Виленскою Коммиссіей въ двухъ изданіяхъ за 1892 и 1896 гг. Въ первомъ—XIX томъ помѣщены документы 1428—1603 гг., т. е. съ начала владычества преемниковъ православнаго епископа Харитона до кончины перваго униатскаго епископа Діонисія Збируйскаго; второй—XXIII томъ заключаетъ въ себѣ акты 1604—1691 гг., т. е. съ начала епископства Арсенія Андреевскаго до кончины Августина Лодзяты. Выпускаемый теперь въ свѣтъ третій—XXVII томъ содержитъ въ себѣ документы 1692—1756 гг., т. е. со времени назначенія Іоанна Малаховскаго до конца управленія Холмскою епархією Фелиціана Володковича.

По своему содержанію, каждый изъ появившихся трехъ томовъ имѣетъ для исторіи Холмской страны особое значеніе: первый интересенъ раскрытіемъ картинъ рѣдкой и мало еще изслѣдованной древности, сохранившейся въ письменныхъ памятникахъ XV в. Чѣмъ древнѣе документъ, тѣмъ онъ цѣннѣе, хотя бы содержаніе его не представляло особой важности: для изслѣдователя старины иногда очень важно точное опредѣленіе времени существованія какой-либо исторической личности. Документы этого тома указываютъ именно на многихъ духовныхъ и свѣтскихъ лицъ, игравшихъ въ свое время выдающуюся роль въ обществѣ, церкви и государствѣ,—чѣмъ пополняются пробѣлы и исправляются ошибки историковъ въ хронологіи *). Но не менѣе важны данныя, знакомящія насъ съ патриархальными

*) Въ новѣйшее время открыто въ Люблинскихъ актахъ 1433 г., что упоминаемый въ Холмскихъ древнихъ актахъ *владыка*, бывший въ Холмѣ послѣ Харитона между 1430 и 1440 гг., назывался *Савва*.

правами предковъ, съ дѣловыми, житейскими и сосѣдскими отношеніями владыкъ и духовенства русской церкви со шляхтою или боярами, въ большинствѣ еще православными, и съ нововодворившимися въ странѣ римско-католическими епископами и ихъ плебанами. Послѣдніе, какъ и ихъ сторонники, относились, какъ извѣстно, съ пренебреженіемъ къ мѣстному русскому духовенству и нарушали безнаказанно его права, но вмѣстѣ съ тѣмъ чувствовали свое ничтожное вліяніе среди сплошнаго православнаго населенія. Русскіе владыки, кромѣ исполненія своихъ духовныхъ обязанностей въ епархіи, должны были вести споры въ судахъ о границахъ церковныхъ и своихъ родовыхъ имѣній съ сосѣдями, заключать съ ними мировыя и проч. Записей въ пользу каѳедры и церквей встрѣчается немного въ книгахъ XV в.: медовая дань и прудъ „Костковставъ“ съ участкомъ земли—вотъ и все, что Холмская каѳедра тогда, по нашимъ актамъ, приобрѣла.—Въ первой половинѣ XVI в. картина событій значительно оживляется и актовыя записи являются въ книгахъ болѣе обширными и разнообразными документами. Изъ нихъ видно, что православныхъ владыкъ назначаютъ короли по совѣту своихъ сановниковъ, и выборъ ихъ оказывается для русской церкви крайне неудачнымъ. Король, „слѣдуя примѣру своихъ предковъ“, отнимаетъ у владыкъ церковныя имѣнія для передачи ихъ рим.-католическому епископу; остальные имѣнія, за исключеніемъ одного, владыка или продаетъ шляхтичу, или обмѣниваетъ съ королемъ на другія. Затѣмъ отмѣчены въ книгахъ другія финансово-экономическія дѣла владыкъ и ихъ родныхъ, дѣло о недоставленіи медовой дани, пограничные споры, требованіе латинскими священниками десятины съ русскихъ полей, процессы съ шляхтичами, нападеніе на владыкъ и ихъ духовенство, драки съ крестьянами; наконецъ, найдена также одна небольшая записъ въ пользу владыкъ и его крылошанъ.—Во второй половинѣ того же вѣка одинъ владыка выступаетъ въ защиту своей паствы, другой—своихъ іерархическихъ правъ. Въ это время уже вовсе нерѣдко случается оскорбленіе владыки и духовенства словомъ и дѣйствіемъ, нападеніе на церковь и ея ограбленіе, на каѳедральныя и церковныя имѣнія; захватъ церковной земли, и притѣсненіе духовенства королевскими чиновниками. Но встрѣчается также одинъ фактъ освобожденія русскихъ мѣщанъ отъ налога въ пользу плебана. Затѣмъ выступаютъ на сцену семейныя недоразумѣнія среди владыкъ и ихъ зятьевъ, борьба безъ разбора средствъ и соперничество между ними о завладѣніи каѳедрой, тенденціозныя обвиненія владыки въ уголовныхъ, почти невѣроятныхъ преступленіяхъ, соблазнительная ссора между владыкой и духовенствомъ, наконецъ, вѣнцомъ всего этого явилась унія со своими послѣдствіями.

Печально было тогда положеніе православной церкви въ Холмщинѣ, даже печальнѣе того, что намъ рассказываютъ историки на основаніи извѣстныхъ имъ источниковъ.

Изъ содержанія рукописи митрополита Кишки, сообщенной А. Петрушевичемъ, историки узнали только о происхожденіи епископа Захаріи изъ Красностава, о званіи же его до назначенія его владыкой Холмскимъ не имѣлось никакихъ данныхъ. О двухъ ближайшихъ его преемникахъ, Леонтіи и Діонисіи, еще меньше было извѣстно. Предполагалось, конечно, что всѣ эти владыки вышли изъ среды свѣтскаго или монашескаго духовенства: Леонтій будто-бы состоялъ раньше архимандритомъ Лещинскаго монастыря *), Діонисій же былъ избранъ будто-бы изъ бѣлаго духовенства. Въ порядкѣ вещей такъ и слѣдовало предполагать, что удостоившійся избранія въ епископы былъ однимъ изъ выдающихся представителей духовенства православной церкви, а также, что добросовѣстное правительство, принявшее на себя задачу „радѣть о благоустроеніи и пользѣ святыхъ церквей“ въ своей странѣ, должно было заботиться о томъ, чтобы на архіерейскія каедръ назначались люди, не только преданные государству, но также достойнѣйшіе въ церковномъ отношеніи. Эта забота касалась, однако, одной только римской церкви; для русской церкви назначались владыки по совѣту явныхъ ея противниковъ, какими прежде всего были римскіе іерархи. Вслѣдствіе этого, управленіе православною епархіею поручалось людямъ, не имѣвшимъ нечего общаго съ духовнымъ званіемъ. Назначеніе стараго, дряхлаго, многосемейнаго и еле грамотнаго Красноставскаго мѣщанина Зенька Ильяшовича епископомъ Холмскимъ является, по нашему мнѣнію, чистымъ издѣвательствомъ надъ православною церковью и многочисленными ея исповѣдниками. И зять-коадьюторъ его Θεодоръ, какой-то загадочный шляхтичъ съ латинскимъ названіемъ *Омнисъ*, который вѣроятно только для того женился на дочери Зенька, чтобы воспользоваться его будущимъ положеніемъ, равно какъ и тесть, не былъ рукоположенъ въ священники. Какимъ же онъ могъ быть помощникомъ епископа въ духовномъ управленіи епархіей, если онъ не былъ даже діаконемъ? Мы въ полномъ правѣ утверждать, что Омнисъ не случайно попалъ въ семью Ильяшовича, а по извѣстному плану тогдашнихъ дѣятелей, приготовлявшихъ двѣ уніи съ Польшею, политическую—Люблинскую и церковную—Брестскую. Ему-то была поручена задача производить смуту въ семьѣ и въ дѣятельности старика-владыки, добиться его каедръ и сдѣлаться надежнымъ орудіемъ для введенія церковной уніи. Напрасно митрополитъ Іона протестовалъ (въ 1568 г.) противъ назначенія свѣтскихъ лицъ епископами. Несмотря однако на обѣщаніе короля устранить эту аномалію

*) Преосв. Модестъ ссылается на „Истор.-стат. опис. Минской епархіи“ архим. Николая, гдѣ, однако, говорится о какомъ-то Леонтіи Пельчинскомъ. Нашъ Леонтій, впрочемъ, тогда еще не пользовался фамиліей „Пельчинскій“.

въ русской церкви, оба преемника Захаріи, сынъ и зять, Леонтій и Діонисій, были до назначенія ихъ въ епископы свѣтскими людьми. Омнись-Лаговскій, какъ извѣстно, только тогда прекратилъ свою дѣятельность, когда его соперники подписались на унію.

Да, весьма печально было положеніе русско-православной церкви въ предѣлахъ польской республики!

Въ составъ второго тома входятъ дѣла XVII в. Тамъ представляется намъ неравная борьба Польши, римскаго католицизма и уніи съ древнимъ православіемъ поработенной Руси. Для этой борьбы рим.-кат. іерархамъ назначаются помощники, суффраганы и коадьюторы, умножаются кадры свѣтскаго духовенства, строятся многочисленныя кляшторы и заполняются монахами разныхъ орденовъ воинствующей церкви, вездѣ воздвигаются крѣпости, изъ которыхъ устраиваются вылазки въ мирныя жилища для захвата добычи. Съ „душехватствомъ“ шла рядомъ погоня за наживой безъ разбора средствъ, ведущихъ къ цѣли. Тѣмъ объясняется распушенность нравовъ, встрѣчаемая въ XVII в. почти на каждомъ шагу у рим.-кат. духовенства на Руси. Въ слѣдъ за духовенствомъ пошла и его паства. Православные переносили жестокія притѣсненія. Оскорбленія словомъ и дѣйствіемъ, нападенія, драки, грабежи, оскверненіе и ограбленіе церквей, убійства—даже духовныхъ лицъ—чередовались въ судебныхъ актахъ рядомъ съ процессами по дѣламъ о десятинѣхъ и дани всякаго рода, о владѣніи домами и землями, и проч. Рѣшенія и посольскія наставленія сеймиковъ были направлены противъ русскаго духовенства и его потомства; въ русско-уніатскіе епископы назначались кандидаты изъ римско-католической шляхты. Кромѣ того, въ то время Холмская земля испытала немало бѣдствій, какъ стихійныхъ, такъ и отъ дѣйствій внѣшнихъ и внутреннихъ враговъ, отъ военныхъ постовъ и переходовъ, причемъ были разоряемы многія мѣстности и церкви и пропадали немаловажные документы.

Настоящій томъ не представляетъ въ церковномъ отношеніи уже того жгучаго интереса, какимъ отличался предъидущій, ярко рисовавшій намъ съ одной стороны подвиги сторонниковъ Рима и Польши на Руси въ интересѣ осуществленія ихъ плановъ, съ другой—отчаянный имъ отпоръ со стороны жителей страны. Главные центры православія взяты были приступомъ, а лишь тутъ и тамъ велась еще партизанская борьба съ громадными полчищами противниковъ. Наконецъ, іезуитская хитрость и физическая сила взяли свое, а сопротивленіе имъ народа оказалось уже болѣе

пассивнымъ. Оно проявлялось прежде всего въ глухомъ враждебномъ настроеніи образовавшихся партій. Уже умный король Стефанъ Баторій говорилъ, что „унія кость ссоры“. Всякому было понятно, что унія на Руси не значитъ одно лишь соединеніе восточной и западной церкви подъ главенствомъ римскаго епископа, а служить, равно какъ и римскій католицизмъ, политическимъ цѣлямъ, именно ополченію русскаго народа. Это наглядно доказываютъ, между прочимъ, судебные акты времени Оранскаго и ближайшихъ его преемниковъ. Послѣ Замойскаго собора (1720 г.) стали подвергаться іезуитскимъ реформамъ не только догматы и обрядности восточной церкви, но и внѣшность духовенства, начиная съ рясы и бороды*).

Унія восторжествовала на всемъ пространствѣ Холмской Руси, но не убила русскаго духа; духъ превняго православія скрывался въ нѣдрахъ народа, пока не воспрянулъ въ наше время къ новой свѣтлой жизни. Затѣя римско-польскаго іезуитизма перевести русскій народъ въ лоно своей церкви осуществилась въ малой части: Польша и Римъ приобрѣли одно сословіе, которое каждый народъ въ благополучное свое время приобрѣсть, въ злополучное потерять можетъ. На одномъ Московскомъ изданіи 1744 г. написаны кѣмъ-то по-польски слѣдующія знаменательныя строки: *„Доблестному нашему русскому народу нѣтъ стыда и униженія въ томъ, что многіе его сыны оставляютъ древнюю его святую православную вѣру, ибо и море не оскверняется тѣмъ, что оно выбрасываетъ трупы изъ своей пучины“* **).

Въ настоящемъ томѣ помѣщены документы, доказывающіе, что нравы латино-польскаго общества—духовенства и шляхты—не измѣнились къ лучшему. Назначаемые уніатскіе епископы происходили изъ ополченной шляхты и относились къ своимъ обязанностямъ различно: одни, именно первые, заботились о распространеніи уніи, другіе о реформахъ въ пользу приближенія уніатской церкви къ римско-католической, наконецъ, послѣдніе о сохраненіи уніатской церкви отъ попытокъ къ полному ея сліянію съ римскою церковью. Дѣятельность ихъ охарактеризована неменѣе, какъ ихъ и духовенства вообще финансово-экономическія дѣла. Положеніе русскаго, хотя уніатскаго, свѣтскаго духовенства было такъ же незавидное, какъ и въ прежнее время, что видно изъ его жалобъ; зато уніатское монашество пользовалось большею благосклонностью со стороны римлянъ, которымъ оно угождало.

*) Уже епископъ Володковичъ (1731—1756) и его преемники, за исключеніемъ еп. Порфирія Важинскаго (1790—1804), изображены на портретахъ своихъ безъ бородъ.

***) *Przez naszemu narodowi naszemu ruskiemu ztąd hańby i obelżenia nie masz, że od jego wiary św. prawosławnej starożytnej synow jego wiele odstępuje, gdyż i morze stąd nie jest plugawe, iż z siebie wyrzuca trupy.*

Особеннымъ вниманіемъ пользовался съ ихъ стороны Холмскій монастырь, въ распоряженіи котораго находилась древняя православная икона Богородицы, признанная чудотворною. Въ пользу этого монастыря и его зданій дѣлались по тому довольно многія записи и духовныя завѣщанія, нѣкоторыя изъ нихъ касаются также уніатскихъ монахинь въ Холмѣ, устраненныхъ въ 1723 г. Въ пользу монастыря и на коронацію чудотворной Холмской иконы сеймикъ назначалъ довольно значительныя суммы изъ податей и налоговъ; на эту цѣль даже евреи были обязаны доставить уніатскому монастырю извѣстную сумму денегъ. Многія записи, жалованныя грамоты и духовныя завѣщанія относятся также къ уніатскимъ и рим.-кат. церквамъ и ихъ духовенству. Между документами отмѣчаются дѣла нѣкоторыхъ иногородныхъ монастырей и духовныхъ лицъ. Многіе процессы велись по дѣлу о бѣглыхъ крестьянахъ, а также по разнымъ преступленіямъ, о какихъ выше нами упоминалось. Интересны, особенно во время еп. Володковича, постановленія сеймиковъ, относящіяся къ духовенству и общественнымъ дѣламъ. Въ одномъ документѣ находимъ жалобу на притѣсненія православныхъ, въ другомъ списокъ православныхъ церквей и монастырей, насиліемъ захваченныхъ въ унію, причемъ не обошлось безъ настоящей борьбы, убійствъ и увѣчій. Вообще описываемое нами время изобилуетъ разнородными фактами, имѣющими историческое значеніе.

Изъ 370 документовъ, помѣщенныхъ въ нашемъ изданіи за 1900 г., содержатъ въ себѣ

I. *Королевскія и др. жалованныя грамоты*: №№ 47, 123, 143, 184, 194, 256, 337, 3: 9, 340, 368, 370. (11).

II. *Сеймики Холмскіе и ихъ рѣшенія*: №№ 48, 78, 88, 115, 267, 316, 338. (7).

III *Фундушевья и др. записи, духовныя завѣщанія*

а) въ пользу Холмскаго и др. уніатскихъ монастырей: №№ 35—37, 44, 56, 59, 60, 84, 122, 273, 343, 344. (12).

б)—правосл. и ун. приходскихъ церквей: №№ 22, 46, 62, 139, 140, 144, 167, 180, 190, 195, 235, 240, 250—252, 306, 307, 329, 336, 345, 346, 348—152, 357, 359, 366. (29).

в)—рим.-кат. монастырей и церквей: №№ 63, 90, 95, 127, 129, 135, 202, 209, 282, 283, 309, 358. (12).

IV. *Финансово-экономическія и др. дѣла*

а) гр.-к. епископовъ: №№ 9, 15, 30, 57, 58, 94, 101, 102, 108, 109, 121, 130, 157, 168, 177, 203, 221—223, 236, 239, 244, 291, 301, 305, 322—325, 334, 341, 342, 353. (33).

б) — гр.-к. монастырей, церквей и духовенства: №№ 1, 12, 18, 26—29, 31, 38—40, 43, 45, 50, 52, 55, 61, 65—67, 73, 89, 92, 104, 120, 124, 125, 132, 145—147, 152—155, 160—164, 169, 173, 174, 179, 182, 188, 214, 215, 233, 237, 242, 246, 254, 255, 257, 280, 281, 286, 293, 294, 297, 302, 304, 308, 310, 312—315, 318, 319, 321, 331, 355, 363—365, 367. (77).

в) — рим.-кат. епископовъ: №№ 13, 14, 16, 23—25, 33, 53, 77, 85, 86, 105, 117, 131, 138, 162, 171, 175, 176, 191—193, 196, 198—201, 206, 208, 241, 247, 266, 275, 288, 290, 292, 328, 369. (38).

г) — рим.-к. духовенства: №№ 2, 4—7, 51, 68, 71, 80, 87, 99, 100, 106, 107, 110—114, 118, 126, 128, 133, 141, 142, 148, 149, 151, 156, 165, 166, 170, 178, 181, 185, 187, 189, 197, 204, 207, 212, 213, 216, 220, 224—226, 228—232, 238, 243, 245, 248, 259, 263—265, 268, 270—272, 274, 276—279, 284, 285, 287, 289, 295, 298, 299, 303, 317, 320, 326, 327, 330, 333, 335, 354, 356, 361. (87).

V. *Налог* (на содержаніе войска) №№ 79, 103. (2).

VI. *Бѣдствія, пожары, разореніе церквей, пропажа документовъ*: №№ 69, 70, 119, 210, 211, 227, 234, 362. (8).

VIII. *Дѣла о насиліяхъ и оскорбленіяхъ, нанесенныхъ духовенству вообще*: №№ 8, 11, 19, 20, 21, 32, 34, 42, 49, 72, 74—76, 81, 82, 91, 93, 96, 97, 116, 134, 136, 150, 172, 183, 186, 205, 217—219, 253, 260—262, 296, 311, 332, 347, 360. (39).

VIII. *Смѣсь*. №№ 3, 10, 17, 41, 54, 64, 83, 98, 137, 158, 159, 249, 258, 269, 300. (15).

Данная о жизни и дѣятельности униатскихъ епископовъ и духовенства Холмской епархіи съ 1691 по 1756 г.

До разбора дѣлъ управляющихъ Холмской епархіей и ихъ духовенства съ 1691 г. коснемся еще вопроса, поднятаго въ прежнемъ нашемъ предисловіи о преемникѣ епископа Харитона, неизвѣстномъ по имени владыкѣ, бывшемъ въ Холмѣ въ 1430—1440 гг. На вопросъ, какъ звался предшественникъ Григорія, можемъ теперь дать удовлетворительный отвѣтъ: онъ звался *Савва*.

Въ Люблинской земской актовъ книгѣ № 20689 за 1431—1440 гг. между записями 18 мая (feria 2 p. f. S. Sophiae) 1433 г. на 26 листѣ и 1 марта (f. 2 p. dom. Oculi) 1434 г. на 30 л. читаемъ на оборотѣ 28 л. слѣдующее: *Sawa Wladica, Episcopus ruthenicus, astitit terminum super Abraham de Ruda, woyewodam*

olim Chelmensem, pro trecentis sexagenis et totidem damni. Item super istum astitit terminum, prout equum in captivitate vinculavit, damnum aestimando centum marcas. Super quae praemissa idem Wladica memoriale contulit, quod nos ab ipso accepimus et lucrum sibi adjudicavimus, quia in termino non comparuit.

Значить, владыка Савва позвалъ въ судъ бывшаго Холмскаго воеводу Авраама изъ Руды по дѣлу объ уплатѣ 300 копъ грошей и столько же убытка, кромѣ того 100 гривень за захваченную лошадь. Владыка уплатилъ судебную пошлину (memoriale), которую судъ принялъ отъ него, но такъ какъ истецъ не явился въ срокъ, то прибылъ присудилъ въ свою пользу.

Въ виду того, что листы актовой книги въ нѣкоторыхъ мѣстахъ перепутаны*) и на 28 (равно какъ и на 27 и 29) л. нѣтъ означеннаго времени, вслѣдствіе чего можно бы предполагать, что 28 л. случайно попался сюда и относится къ 1469—1471 гг., когда дѣйствительно одинъ Савва (въ мон. Сильвестръ) былъ Холмскимъ владыкой, то оказалось нужнымъ навести точныя справки въ Люблинскихъ и Холмскихъ книгахъ того времени, именно, что-до сановниковъ и другихъ лицъ, упоминаемыхъ въ одномъ листѣ рядомъ съ владыкой Саввой. Послѣ сличенія тѣсной связи между 28 и 29 л. безъ даты и 30 л. съ датою 1 марта 1434 г. и всѣхъ другихъ данныхъ, не осталось у насъ никакого сомнѣнія, что владыка Савва, упоминаемый на 28 л. акт. кн. № 20689, дѣйствительно жилъ и имѣлъ дѣла въ Люблинскомъ земскомъ судѣ съ бывшимъ городскимъ воеводой въ Холмѣ Авраамомъ въ 1433 г. и что онъ былъ тѣмъ безыменнымъ Холмскимъ владыкой, который упоминается въ Холмскихъ и Красноставскихъ акт. книгахъ 1430—1440 гг.

Основаніемъ этому служатъ факты: 1) Упоминаемый въ Люблинской книгѣ Савва былъ владыкой *Холмскимъ*. Другого архіерея съ именемъ *Савва* въ то время не было въ Западной Руси. 2) Авраамъ, съ которымъ владыка имѣлъ судебныя дѣла, былъ, по Холмскимъ записямъ 1431 и начала 1433 гг. дѣйствительно Холмскимъ городскимъ воеводою **); послѣ онъ уже въ Холмскихъ актахъ не встрѣчается. 3) На той же страницѣ, рядомъ съ владыкой Саввой, упоминается жившій еще

*) Въ книгѣ, состоящей изъ 358 л., вклеены немногіе (9) листы за 1415 и 1416 гг. (л. 40—48); остальные въ нѣкоторыхъ мѣстахъ перепутаны, однако въ границахъ 1431—1440 гг.

***) Сначала онъ просто названъ Авраамомъ, затѣмъ (2 раза) Авраамомъ изъ Громника съ добавкою: воевода Холмскій; въ Люблинской записи читаемъ: Авраамъ изъ Руды, бывший воевода Холмскій. У него могли быть два вотч. имѣнія, но вѣроятно также, что онъ обмѣнялъ Громникъ на Руду. Это нерѣдко случалось.

тогда король Владиславъ (Ягелло), затѣмъ, Люблинскій староста Петръ изъ Курова *), Иванъ Влостовскій, Николай изъ Праведльникъ, Петръ изъ Доминова и др., которые упоминаются на всѣхъ листахъ, отмѣченныхъ 1433 г. **). Обстоятельство, что владыка Савва, имѣя въ Холмѣ судебныя власти, искалъ правосудія въ Люблинѣ, можно объяснить новымъ или временнымъ мѣстопробываніемъ отвѣтчика, или, что вѣроятнѣе, тогдашнимъ положеніемъ дѣлъ въ Холмщинѣ, гдѣ велась открытая борьба съ Польшею объ освобожденіи страны.

Установивъ фактъ о существованіи въ 1430-тыхъ годахъ Холмскаго владыки Саввы, оставляемъ открытыми вопросы: 1) не былъ ли этотъ Савва (въ монашествѣ) тѣмъ *Силвестромъ, княземъ Кобринскимъ*, о которомъ Яковъ Суша говоритъ, какъ о вписанномъ съ другими княжескими родами въ Холмскій помяникъ (Phoenix I, 55)? 2) не отъ него ли произошло названіе м. *Савина*, вскорѣ перешедшаго въ руки рим. кат. духовенства?

Съ 1691—1756 гг. были Холмскими епископами-уніатами:

- 1) Іоаннъ Малаховскій (нареч.) 1691—1693.
- 2) Гедeonъ Война Оранскій 1693—1709.
- 3) Іосифъ Левицкій 1711—1730.
- 4) Фелиціанъ Феликсъ Володковичъ 1731—1756 (пер. въ Владиміръ).

1. Нареченный епископъ Іоаннъ Малаховскій и управляющіе Холмскою епархіей 1691—1693.

Правленіе Холмской епархіи.

Послѣ кончины Августина Лодзяты въ іюлѣ ***) , 28 сентября 1691 г. былъ назначенъ преемникомъ его неупрочившійся на Перемышльскою уніатскою кафедрѣ

*) Петръ изъ Курова упом. Любл. старостой въ 1431—1433 гг.; въ 1430 г. занималъ еще эту должность Станиславъ изъ Поддамбець; послѣ него были старостами: Иванъ изъ Тапчика (1434), Иванъ изъ Щекоцина (1438).

**) Иванъ изъ Влостова, Николай изъ Праведльникъ (съ 1431—1438 гг.); Петра изъ Доминова находимъ уже подъ 1416 г.

***) Противъ факта, рассказаннаго Бартошевичемъ объ отравленіи молодого епископа „высокопоставленнымъ лицомъ, имѣвшимъ въ виду какой-то свой интересъ“, является примѣчаніе къ имени епископа въ синодикѣ Жировицкомъ, гдѣ сказано, что Лодзята отравленъ какимъ-то монахомъ Кіевскимъ по наущенію православныхъ. Родные братья, забравъ по смерти епископа всѣ вещи, оставили тѣло его въ Жидичинѣ непохороненнымъ, и только мѣстные крестьяне, умилосердившись, спустили гробъ черезъ окно въ церковную усыпальницу. (См. „Описаніе рук. Впл. Публ. Библ. ц.-слав. и русс.“ стр. 190).

Іоаннъ Малаховскій; не успѣвъ, однако, получить грамоту для ввода въ новую свою епархію и кафедральныя ея имѣнія, или т. наз. *инвеституру*, онъ скончался въ Холмѣ 12 февраля 1693 г.

Въ Холмскихъ актахъ епископъ Малаховскій не упоминается; зато изъ одного позва отъ 3 сентября 1691 г. узнаемъ, что послѣ кончины Лодзяты администраторомъ вакантной Холмской кафедры былъ Владимірскій епископъ *Левъ Валенскій* и намѣстникомъ его игумень Холмскаго монастыря *Поликарпъ Бирюковичъ*. По другому акту отъ 2 октября 1692 г., генеральнымъ намѣстникомъ епископа значится такой же игумень *Георгій Яржембинскій*. (№ док. 1).

Данныя о жизни и дѣятельности еп. І. Малаховскаго.

Хотя Іоаннъ Малаховскій былъ Холмскимъ епископомъ только номинально и не принималъ участія въ судьбахъ Холмской епархіи, считаемъ нелишнимъ сообщить о немъ нѣкоторыя біографическія данныя, почерпнутыя нами изъ рассказовъ Льва Кишки, Антонія Добрянскаго *) и Юліана Бартошевича, характеризующихъ личность замѣчательнаго архіерея-неудачника.

Іоаннъ Прусъ Малаховскій—бѣлорусъ изъ Мстиславскаго воеводства, сначала послушникъ Берестейскаго монастыря, затѣмъ римскій воспитанникъ и докторъ богословія, постриженный въ монашество въ Бытенскомъ монастырѣ, былъ проповѣдникомъ въ Жировицахъ, затѣмъ игуменомъ Виленскаго Св.-Троицкаго монастыря не признававшимъ надъ собою законной власти архимандрита Мартіана Бѣлозора. Назначенный въ 1669 г. епископомъ Перемышльскимъ, былъ рукоположенъ въ Виленской монастырской церкви митрополитомъ-уніатомъ Колендой. Такъ какъ имѣнія Перемышльской кафедры находились въ рукахъ православнаго епископа, о. Малаховскій скитался по разнымъ мѣстамъ и монастырямъ епархіи, большею частью проживая въ Ярославлѣ; наконецъ принужденный уступить свое званіе принявшему унію епископу Иннокентію Винницкому, уѣхалъ въ Варшаву. Матеріальное его положеніе было незавидно, и шляхта, собравшаяся въ 1675 г. на сеймъ въ Судовой Вишнѣ, рѣшила подъ видомъ милостыни выдать ему 1000 зол. пол. изъ чоповаго (питейнаго) сбора Перемышльской и Сяноцкой областей. На сеймикѣ въ 1677 г. постановлено еще выдать ему изъ Львовскаго чоповаго сбора 300, Перемышльскаго тоже 300 и Сяноцкаго 100 зол. — за труды и расходы „на спасеніе

*) См. „Перемышлянинъ на 1854 г.“ (Епископы Перемышльскіе съ 1594 г. до введенія уніи въ епархіи. Іоаннъ Малаховскій стр. 56—62, Иннокентій Винницкій стр. 88—101).

душъ, переводимыхъ въ унию съ Римомъ“. Пребывая при дворѣ короля Яна Собѣскаго, онъ получалъ отъ послѣдняго 1000 зол., отъ жены его 500 зол. содержанія въ годъ. По смерти Лодзяты, король далъ Малаховскому Холмскую епископію съ Жидичинскою и Лещинскою архимандріями, чѣмъ онъ, какъ извѣстно, не могъ воспользоваться. Заболѣвъ, онъ велѣлъ себя перевести въ Холмскую больницу нищенствующей братіи св. Іоанна, гдѣ и умеръ.

Л. Кишка рассказываетъ, что Малаховскій во время своего пребыванія въ Вильнѣ обновилъ монастырскую типографію и озаботился изданіемъ для униатовъ печатнаго церковно-славянскаго устава, вслѣдствіе чего онъ вошелъ въ значительные долги, заложивъ серебро, принадлежащее Виленской церкви и монастырское имѣніе Скоробоцина,—чѣмъ нанесъ монастырю чувствительный убытокъ. Мало того; отправляясь въ Перемышль послѣ рукоположенія въ епископы, онъ самовольно унесъ съ собою епископскую митру и нѣкоторыя церковныя облаченія.— Не лучше характеризуетъ Малаховскаго Ю. Бартошевичъ, который пишетъ: Единственная оставшаяся память по Малаховскомъ—это изданіе полууставца, посвященное Виленскимъ бурмистрамъ; впрочемъ онъ былъ слишкомъ тяжелаго нрава и не умѣлъ пользоваться доброю волей людей, даже богатыхъ, на благо церкви. Король давалъ ему въ собственность т. наз. „московскую каплицу“ въ Варшавѣ, а нареченный Гнезненскій архіепископъ Стефанъ Вербовскій—прекрасное мѣсто въ своемъ мѣстечкѣ Гурѣ-Кальваріи, въ Черскомъ, для основанія тамъ василіанскаго монастыря. Малаховскій, однако, считалъ ненужнымъ основывать русскіе монастыри среди мазуровъ и продалъ мѣсто въ Гурѣ за 500 зл. п. піарамъ, которые построили тамъ костель и монастырь. Вообще Малаховскій былъ не очень полезнымъ работникомъ въ вертоградѣ Христовомъ, хотя и достигъ епископскаго сана. Имѣя слабость (говоритъ Бартошевичъ) водиться только съ „панами“, онъ избѣгалъ русскихъ монаховъ, какъ бы стыдясь своего происхожденія и званія, и ему особенно льстило то, что однофамильцы его Малаховскіе были сенаторами *).

Дѣла Холмскаго униатскаго монастыря.

За короткое время вакантной Холмской кафедрѣ нашлись немногія данныя о русскихъ церквахъ и духовенствѣ; зато гораздо болѣе матеріаловъ представляютъ

*) Въ наше время австрійско-польскіе политики въ Галиціи считали бы Малаховскаго самымъ подходящимъ кандидатомъ для замѣщенія униатской кафедрѣ и навѣрное не отказали бы ему въ инвеституру, а даже постарались бы возвести его въ римскіе кардиналы. Для примѣра укажемъ на пок. Львовскаго митрополита Сильвестра Сембратовича.

акты, относящіеся къ римскому духовенству, имѣвшему и тогда много дѣлъ въ судахъ по экономическимъ и финансовымъ вопросамъ. Жалобы духовенства на притѣсненія и гоненія изъ-за вѣры хотя происходили во всякое время, въ городскихъ книгахъ тогда рѣдко помѣщались. Шляхта, какъ видно, не напрасно жаловалась на Холмскомъ сеймикѣ 1669 г., что „духовные или попы греческой религіи“ подаютъ позовы на своихъ пановъ въ уголовные суды, и требовала запрещенія имъ „этой дерзости“ закономъ.

Изъ дѣлъ уніатскаго монастыря отмѣчены нами слѣдующія: 29 ноября 1691 г. земскій землемѣръ (граничный коморникъ) Іоаннъ Христофоръ Завадскій записаль игумену Поликарпу Вирюковичу и всему Холмскому монастырю 130 зл. на поминъ души своей и сродниковъ. Сумма эта была долговою записью отъ 15-го августа 1665 г. (подписанною по-русски) обезпечена на Холмской землѣ супруговъ Лешковичей въ пользу Красовскихъ и перешла, наконецъ, въ собственность Завадзкаго. (№ акт. кн. 20195, 194).

Акты 1692 г. указываютъ на споры, окончательно прекращенные. По запискѣ 7 іюля, уніатскій монастырь возвратилъ владѣльцу половины с. Могильницы Францу Олендзкому бѣлаго крестьянина Панька Курена изъ Могильницкаго участка Кавечизны съ женою, дѣтьми и движимымъ ихъ имуществомъ. Олендзскій, прекращая процессъ съ монастыремъ, оставилъ за собою право требовать еще возвращенія плодовъ поля, засѣяннаго его крестьяниномъ. (Тоже, 217).—Изъ другого акта 2 октября узнаемъ, что генеральный намѣстникъ Холмской епископіи, игумень Георгій Яржембинскій, выигравшій долго тянувшійся процессъ въ Люблинскомъ трибуналѣ съ Станиславомъ Цесельскимъ и его людьми Раецкимъ, Шавинскимъ и др. по дѣлу о нарушеніи граничныхъ знаковъ, установленныхъ коморникомъ между имѣніемъ монастырской Кулемчицкой церкви и имѣніями Цесельскаго (Гусинное и проч.), а также о нанесеніи разнаго рода оскорбленій, получивъ денежное вознагражденіе (1000 зл.), прекратилъ процессъ и освободилъ приговоренныхъ отъ сидѣнія въ тюрьмѣ и прочихъ послѣдствій рѣшенія отъ 21 августа того же года. Док. № 1).

2. Епископъ Гедеонъ Война изъ Оранъ Оранскій 1693—1709.

Болѣе счастливымъ, чѣмъ ближайшіе его предшественники, оказался *Гедеонъ Оранскій*, епископствовавшій въ Холмѣ 16 лѣтъ. Судя по фамиліи, онъ происходилъ изъ литовско-русской области, Трокскаго уѣзда; былъ уніатскимъ монахомъ и

ректоромъ во Владимірѣ, наконецъ назначенъ епископомъ Холмскимъ и рукоположенъ въ Супраслѣ въ 1693 г. Желая присоединить къ своей Жидичинской архимандріи Торокани, онъ велъ долгую тяжбу съ базилианскимъ орденомъ.

Во время Оранскаго явная борьба съ православіемъ почти прекратилась въ многострадальной Холмской епархіи, гдѣ, кромѣ епископа-уніата, въ утвержденіи папской власти энергично подвизались еще римскіе монахи и мѣстная ополяченная шляхта. Епархія сдѣлалась на видъ вполне уніатскою, когда въ 1699 г. и Замостское Ставропигіальное Братство, крѣпко стоявшее за православіе, было официально подчинено вѣдомству римскаго престола и когда, при ревностномъ содѣйствіи Анны Замойской, были переведены въ унію многіе приходы въ предѣлахъ Замостскаго округа, а затѣмъ и другія мѣстности, которымъ, по словамъ Кишки, унія была ненавистна даже по имени. Замостское братство, однако, и послѣ навязанной ему официальной уніи отстаивало свои права и свои религіозныя убѣжденія, пока окончательно не восторжествовали надъ нимъ уніатскіе монахи, занявъ въ 1762 г. братскую Св.-Николаевскую церковь въ свое управленіе *).

Плоды уніатскаго посѣва.

Плоды уніатскаго посѣва вскорѣ появились, породивъ въ средѣ мирныхъ жителей Руси смуты, раздоръ и деморализацію—явленія, вовсе нежелательныя для любого государственнаго организма, а тѣмъ менѣе для тогдашней польской республики, нуждавшейся во внутреннемъ мирѣ и благоустройствѣ.

О послѣдствіяхъ римско-польской уніи на Руси говорилось уже немало, но есть новые факты изъ жизни Холмской страны описываемаго нами времени, достойные вниманія, которые наглядно показываютъ намъ, что все происходившее въ другихъ земляхъ, гдѣ вводилась злополучная унія, повторялось и въ Холмщинѣ;—это значитъ, что всякое сѣмя вездѣ даетъ свои плоды. Къ даннымъ въ исторіи уніи примѣрамъ прибавимъ новые, изъ которыхъ можно вывести заключеніе объ отношеніяхъ жителей между собою, о вліяніи уніи на національность и нравы. Въ волненіяхъ того времени принимали участіе даже женщины. Одинъ примѣръ публичной драки между представителями женскаго пола въ г. Холмѣ находимъ въ актѣ 2 марта 1693 г. (№ а. кн. 20197,9), который указываетъ на прекращеніе про-

*) См. „Русская православная старина въ Замостьи“ прот. Ал. Будиловича. Варшава 1885 г. Въ этомъ интересномъ сочиненіи сообщены авторомъ обстоятельныя данныя о русскомъ населеніи г. Замостья, его церквахъ, братствѣ и братской школѣ, о геройской борьбѣ православныхъ съ іезуитизмомъ, о времени уніатскаго режима до конца его существованія.

цесса супругов Сколимовскихъ съ супругами Красускими, начатаго еще 28 августа 1678 г. Теофила Мартышкевичъ, жена Холмскаго ратмана Григорія, и дочь ихъ дѣвица Екатерина (впослѣдствіи замужная Сколимовская) обвиняли дѣвицу Анну Сидоровскую (впосл. Красуская) и ея сообщниковъ или сообщницъ въ захватѣ ихъ на улицѣ, ругательствахъ, нанесеніи побоевъ, разорваніи и потерѣ жемчужнаго ожерелья и угрозахъ жизни. Послѣ смерти матери процессъ продолжался дочерью и ея мужемъ въ разныхъ судебныхъ мѣстахъ и кончился лишь спустя 15 лѣтъ примиреніемъ.

Что было поводомъ уличнаго скандала, изъ процесса не видно. Обѣ стороны принадлежали къ роду именитыхъ гражданъ Холма, жившихъ между собою въ добромъ согласіи и постоянномъ мирѣ. Вдругъ возникло между ними недоразумѣніе, перешедшее въ крайнюю злобу и ненависть. Это недоразумѣніе могло касаться частныхъ житейскихъ вопросовъ, но болѣе вѣроятнымъ источникомъ его были тогдашнія религіозныя смуты, въ которыхъ и женщины, какъ всегда, играли выдающуюся роль. Озлобленіе православныхъ жителей противъ сторонниковъ новой уніатской вѣры, и на оборотъ, росло съ каждымъ днемъ. Уже тогда, во время уніатскаго епископа Суши, обыкновенно говорившаго по-польски, уніаты, какъ измѣнчившіе своей вѣрѣ, считались не русскими людьми, а сторонниками и рабами польской или ополяченной шляхты, ненавистной русскому населенію. Но многіе были уніатами по принужденію и разнымъ другимъ обстоятельствамъ, хотя на дѣлѣ вовсе не сочувствовали уніи, какъ это увидимъ ниже.

По акту 15 сентября 1672 г. (время еп. Суши), нѣкіе Бржозовскіе жаловались на Станислава Угровецкаго, какъ главнаго зачинщика, на Власія и Хилію Якубицкихъ, Ивана, Меляха и Ивана (сына) Гацуковъ и др., какъ сообщниковъ, въ причиненіи разныхъ оскорбленій словомъ и дѣйствіемъ, на насилія, совершаемыя по крайней злобѣ и ненависти, цѣлые четыре года, въ домахъ, открытомъ полѣ и на дорогахъ—надъ ними самими, ихъ подданными, скотомъ и проч. По словамъ жалобы, между этими необузданными людьми въ особенности отличался Власій (Якубицкій), который, хотя и былъ воспитанъ своими родителями въ римско-католической вѣрѣ, *но упорно отказывается отъ нея по врожденной ему русской враждебности и неугасимой ненависти къ шляхетскому (конечно ополяченному) словію* (praesertim Blasius, in fide religionis catholicae romanae ex parentibus suis educatus, eadem pertinaciter abiecta ex innata et infensa statui equestri ruthenica malitia ac inextincto et incessabili odio...).

Что въ то время уже не различали строго уніатовъ отъ римскихъ католиковъ, видимъ изъ Холмскаго акта 28 февраля 1693 года (док. № 3), гдѣ одинъ

изъ сыновей римско-католика Ивана Христофора Завадзкаго, Николай Завадзкій, является *монахомъ уніатскаго Бытенскаго монастыря*, одна же изъ дочерей его, Маріанна Завадзкая — *инокинею Луцкаго бригитскаго кляштора*. Въ то же время Левъ Слюбичъ (съ Любичъ) Заленскій былъ уніатскимъ епископомъ (съ 1696 г. митрополитомъ), братъ же его Тома Слюбичъ Заленскій — монахомъ Луцкаго доминиканскаго кляштора. Уніатскими епископами назначались обыкновенно ополяченные шляхтичи, поступавшіе въ уніатское монашество. Многіе рим.-католики переходили въ унію для того только, чтобы завладѣть богатыми, недавно еще православными, архимандріями и епископіями, т. е. *non propter Jesum*, какъ говорили тогда, а *propter esum*. Были, однако, и такіе рим.-католики, духовные и свѣтскіе, которые переходили въ унію *propter Romam*, какъ, наприм., іезуитъ Юстинъ Волковичъ (ум. 1 янв. 1761 г.) и др.

Съ понятіемъ о тождественности вѣры уніатовъ съ римскимъ католичествомъ соединилось и понятіе объ единой польской національности. Въ уніатскіе монастыри и церкви вводились, вмѣсто русскихъ, польскія молитвы и пѣнопѣнія. Въ духовныхъ завѣщаніяхъ и записяхъ того времени въ пользу уніатскихъ монастырей и церквей выражается, между прочимъ, желаніе, чтобы духовенствомъ были отпѣваемы *годинки* и *литаніи*. Анна Нагорская, вдова Брестскаго стольника, обязалась (въ 1712 г.) выплатить Холмскимъ уніатскимъ монахамъ 1000 зол. съ тѣмъ, чтобы они въ каждую пятницу за душу ея мужа Станислава пѣли послѣ литургіи по-польски пѣснь: *Dzień on, dzień sądu Pańskiego*, — «такъ какъ это монахи уже *нѣсколько лѣтъ* дѣлаютъ». (Док. № 60). Изъ этого одного примѣра видно, что уніатскіе монахи, справедливо названные *базиліанами* *), сдѣлались съ самаго начала пропагандистами не только церковной уніи съ Римомъ, но и полонизма на Руси. Иначе, къ счастью, вело себя бѣлое или мірское духовенство, преданное своему народу и бывшее въ сторонѣ отъ іезуитскаго развращенія нравовъ. Въ то время, когда Холмскіе монахи пѣли «годинки» и «дзень онъ,

*) Православные монастыри, превращенные въ уніатскіе, получили организацію по образцу рим.-кат. орденовъ и названіе ихъ православнаго основателя Василія В. Къ Бернардинскому, доминиканскому и другимъ рим.-кат. орденамъ присоединился. в.асиліанскій. Когда въ уніатскіе монастыри и ихъ церкви стали стекаться иностранные элементы, а съ ними вводились польско-латинскія обрядности и польскій языкъ, то Русь стала уніатскихъ монаховъ просто называть *базиліанами*. Въ австрійской Руси, гдѣ уніатскіе монахи до послѣдняго времени сохраняли свой русско-народный характеръ, тамошніе русскіе люди называютъ ихъ всегда не иначе, какъ „василіанами“ или „монахами чина св. Василія Великаго“.

дзень сонду», приходское духовенство придерживалось исконныхъ «молебновъ» своей церкви, какъ это видно изъ духовныхъ завѣщаній и записей въ пользу церквей и священниковъ. Такъ въ 1702 г. войскій Дедынскій завѣщалъ «господину» Монастицкой церкви 35 зол. Въ 1708 г. Теофила Кучевская предназначила о. Стокальскому изъ Волошской Воли 100 зол. на молебень, пѣваемый громко съ дьяками и колокольнымъ звономъ разъ въ недѣлю; 1710 г. супруги Андреевскіе—столько же на молебень послѣ литургіи по субботамъ и т. д. Далѣе находимъ, что русское, хотя и униатское, духовенство того времени оставалось вѣрнымъ своей народной рѣчи, какъ вообще, такъ и въ официальныхъ документахъ. На актѣ 1669 г. встрѣчается русская подпись священника Ганской церкви о. Гастанушовича.—Но не одни лишь духовные писали и подписывались по-русски: Холмскій гражданинъ Василій Лешкевичъ подписался на записи своей, данной супругамъ Красовскимъ 15 августа 1665 г., по-русски (*stilo ruthenico*). Въ 1695 г. была заключена сдѣлка между братьями Самуиломъ и Стефаномъ Добрянскими. Первый былъ капитаномъ въ арміи и подписался по-польски, послѣдній (Стефанъ) не служилъ республикѣ и подписался на подлинномъ латинскомъ актѣ—по-русски.—Метрическія свидѣтельства писались настоятелями приходоѡ по-русски. По акту 19 сентября 1701 г., Иванъ Гронковскій, записывая Георгію Красускому часть принадлежащей ему земли въ с. Брусѣ подъ назв. «Скубиновская», унаслѣдованной имъ послѣ родителей Стефана и Елены Хоинскихъ-Гронковскихъ, доказываетъ свое совершеннолѣтіе и право распоряжаться своею собственностью метрическимъ свидѣтельствомъ, выданнымъ ему 24 іюня 1676 г. униатскимъ священникомъ въ Андреевѣ на русскомъ языкѣ. (№ д. 17). Свидѣтельство священника, сказано въ актѣ, написано слогомъ и языкомъ греческимъ (*stilo et idiomate graeco*) вмѣсто *русскимъ*. Какъ теперь еще, такъ и въ старое время польскіе дѣятели на Руси часто избѣгали самаго слова «русскій» а замѣняли его особыми названіями. Вмѣсто *stilo et idiomate ruthenico* употребляли *st. et idiom. lithuanico*, если актъ происходилъ изъ Литвы, гдѣ, какъ извѣстно, всѣ акты писались тогда по русски, затѣмъ: *st. et id. slavonico*, *stilo et more Volhyniae* (1692) и т. п. *).

*) Въ наше время латинское *ruthenus*, *ruthenicus* введено австрійскими политиками въ нѣмецкомъ языкѣ и вм. *Russe*, *russisch* пишутъ *Ruthene*, *ruthenisch*,—если рѣчь идетъ о русскихъ Галичанахъ, какъ будто-бы объ особомъ народѣ на Руси. Польскіе іезуиты дошли въ своихъ выдумкахъ на счетъ страшной имъ Руси до ребяческихъ абсурдовъ. *Русскій* (сс) и *рускій* (с) по ихъ мнѣнію не одинъ и тотъ-же народъ! Вопреки правиламъ грамматики и престонародному говору, вм. *русскій* стали писать *русинскій* и, наконецъ,

Къ характеристикѣ бытовыхъ отношеній въ Холмской Руси во время уніатскаго епископа Гедсона Оранскаго сообщаемъ по Холмскимъ актовымъ книгамъ, слѣдующія небезынтересныя данныя.

Жалобы со стороны духовенства (1700—1707).

1700 г. 30 апрѣля. Уніатскій священникъ Могильницкой церкви о. Николай Данилевичъ и жена его урожд. Славенщанка прекращаютъ процессъ съ Альбертомъ Улановскимъ по дѣлу о нанесеніи имъ побоевъ и другихъ оскорбленій (№ д. 11).

1706 г. 25 августа возный доноситъ суду объ осмотрѣ ранъ, нанесенныхъ въ винокурнѣ тому-же священнику Данилевичу шляхтичемъ Петромъ Хросциховскимъ. Больной священникъ лежалъ въ домѣ повара Альберта Баницкаго въ окрестности г. Холма, въ квартирѣ фельдшера Іосифа. При осмотрѣ были, кромѣ вознаго Семена Славинскаго, шл. Іосифъ Комарадзскій и Станиславъ Издебскій (№ д. 32).

1707 г. 7 февраля. Священникъ Путновицкой церкви Левъ Тарчиловичъ жаловался на архитектора Казимира, его тестя Михаила Каспрука, Григорія Поповича изъ Рациборовичъ, музыканта Николая Ваская изъ Тератина и др. ему неизвѣстныхъ по именамъ лицъ, за то, что они, сговорившись, напали 2 февраля, въ отсутствіе священника, на приходскій домъ, находящійся вблизи Путновицкой церкви, и производили тамъ разныя безобразія; когда-же о. Тарчиловичъ возвратился домой, незванные гости стали его ругать крайне обидными словами, бить и вырывать волосы изъ головы; затѣмъ, посадивъ избитаго священника въ сани, увезли его, и, когда на крикъ истязуемаго люди поспѣшили на помощь, безчинствовавшіе заѣхали во дворъ Самуила Сѣхневича и тамъ продолжали наносить ему побои, вслѣдствіе чего онъ тяжело заболѣлъ (№ д. 34).

Такихъ и подобныхъ имъ фактовъ было немало и въ другихъ частяхъ Холмщины, но не всѣ пострадавшіе обращались съ жалобами въ свои гродскіе суды, зная, что ничего не успѣютъ добиться.

вводить въ употребленіе какой-то украинскій языкъ съ чудовищнымъ „правописаніемъ“, умѣстнымъ развѣ для зулусовъ, а не для Руси. Въ газетѣ „Галичанинъ“ (1899 г., № 221) сказано, что польскіе политики не хотѣли-бы, чтобы и тотъ русскій уголокъ, въ которомъ они воспитываютъ сепаратистовъ, носилъ названіе *Русь*. Да, страшно врагамъ имя Русь.

Жалоба частныхъ лицъ на священника (1707).

1707 г. 8 февраля. Андрей Висневскій и Альбертъ Садовскій, слуги Казимира Андреевскаго, жаловались на священника Бесской церкви о. Стефана Кіяновича, его брата Луку и сообщника ихъ Ивана Войцицкаго, которые 6 января (праздникъ Богоявленія) около полуночи, явившись на ихъ дворъ, едва не выломали дверей въ ихъ комнатѣ и обругали ихъ крайне обидными словами. (№ а. к. 20201, 25).

Очень жаль, что въ актѣ не приведенъ поводъ такого поступка русскаго священника въ Богоявленскую ночь. Что могло заставить послѣдняго въ полуночи отправиться со своими людьми къ слугамъ шляхтича и ругать ихъ?

Жалобы на епископскихъ людей (1695, 1701, 1706).

1695 г. 23 марта. Холмскій каменщикъ Лука Висневскій, его жена Тереса и ихъ защитники получивъ удовлетвореніе, освободили управляющаго епископскимъ имѣніемъ Покровою Ивана Кухарскаго отъ процесса и его послѣдствій по дѣлу о нанесеніи имъ оскорбленій и насилій. (№ д. 8).

1701 г. 11 марта. Михаилъ Вѣтринскій Епимахъ, получивъ и давъ съ своей стороны удовлетвореніе, прекратилъ начатое судебное дѣло съ епископомъ Геденомъ и его людьми по поводу нанесенія ими побоевъ, ранъ и др. обидъ. Это примиреніе сторонъ состоялось на первой недѣлѣ великаго поста. (№ д. 15).

1706 г. 9 іюня. Крестьянинъ изъ Жолтанецъ, Холмскаго староства, Яковъ Савуликъ, являсь въ судъ въ сопровожденіи Холмскаго городскаго бурграфы Луки Павловскаго, жаловался на управляющаго им. Покровою Андрея Горскаго за нападеніе 3 ч., на королевской землѣ при рѣкѣ, на его сына Мартина и нанесеніи ему тяжкихъ побоевъ и ранъ. (№ акт. кн. 20201,93).

Послѣднія дѣла могли произойти изъ-за экономическихъ недоразумѣній между управляющими епископскимъ имѣніемъ и жителями. Епископъ, какъ видно, не былъ любителемъ процессовъ и скоро заключилъ мировую.

Нравы тогдашней шляхты.

Жалобы на буйство и распущенность шляхты, нещадившей ни пола, ни возраста, были во время епископа Оранскаго и его преемника гораздо многочисленнѣе, чѣмъ до нихъ. Къ этому присоединились еще политическія смуты и подкупы послѣ смерти короля Собѣскаго, когда явились два кандидата-сопер-

ника на польскій престолъ. Междоусобица продолжалась и послѣ избранія Августа II королемъ (27 іюня 1697 г.), пока наконецъ сеймъ не возстановилъ миръ (15 апрѣля 1698 г.), который, однако, недолго существовалъ. Вскорѣ (въ 1700 г.) началась сѣверная (или шведская) война со всѣми ужасными своими послѣдствіями для жителей республики. Походъ Карла XII въ Польшу, его побѣды, образование двухъ конфедерацій за и противъ Августа, назначеніе королемъ воеводы Лещинскаго, наконецъ (8 іюля 1709 г.) поражение Карла русскими войсками подъ Полтавою, возвращеніе Августа и удаленіе Лещинскаго отъ престола—все это событія времени еп. Оранскаго. Переходы разныхъ военныхъ полчищъ и сопутствующее имъ разореніе страны, особенно же грабежи и всякаго рода злоупотребленія, совершаемыя надъ жителями сторонниками двухъ королей, вызывали много жалобъ, записанныхъ въ градскія книги. Въ одной тяжбѣ 1705 г. говорится о возмутительномъ фактѣ истязанія служившимъ въ войскѣ шляхтичемъ связаннаго шляхтича Альберта Шкодзинскаго, слуги п. Щельницкаго, котораго, по татарскому обычаю, били въ обнаженные подошвы (*denudatis pedibus de calceis scythico modo, vulgo w podeszwy, ligatum verberarunt*—№ а. к. 20201, 200). Эта пытка производилась на открытой дорогѣ или площади въ Люблинѣ около кляштора Августиновъ. Очень можетъ быть, что подвергшійся такой варварской пыткѣ молодой человекъ выразилъ предъ сторонникомъ Лещинскаго свое сочувствіе Августу, или на оборотъ. Такіе случаи бывали тогда ежедневно *). Другой не менѣ возмутительный фактъ описанъ подъ 1709 г., гдѣ говорится о нападеніи шляхтича Франца Оранскаго, Новгородскаго мечника, и его товарищей на беззащитную вдову Варвару Орховскую и 2 ея дочерей, изъ коихъ послѣднія не желали удовлетворить его любовной страсти.

Понятно само собой, что только малая часть злоупотребленій была заявлена суду и сохранилась до нашихъ дней.

Финансово-экономическія дѣла епископа Оранскаго (1699—1709).

1699 г. 19 сентября. Аѳанасій (въ мѣрѣ Антоній) Шашевскій, монахъ Мелецкаго монастыря, по довѣренности епископа и съ разрѣшенія своего игумена скрѣ-

*) Про то время рассказываютъ, между прочимъ, слѣдующее: Шель еврей дорогою. Его встрѣчаетъ небольшой отрядъ конфедератовъ и спрашиваетъ, на чьей онъ сторонѣ? Еврей, вовсе незанимавшійся политикой, отвѣтилъ на удачу: „за Саса (Августа)“. Еврея поколотили. Избитый поплелся далѣе. „Ты за кого жидь?“—спрашиваетъ его новая встрѣчная кучка военныхъ людей. „За Ляса (Лещинскаго)“—отвѣтилъ еврей и опять пострадалъ. При третьей такой встрѣчѣ еврей не отвѣчалъ на вопросъ, а ложился для порки. „Уже не спрашивайте, а бейте!“—сказалъ еврей.

пиль въ судѣ одну сдѣлку, заключенную во Львовѣ 24 ноября 1698 г. между епископомъ Оранскимъ и отчимомъ Аѳанасіа, Черниговскимъ подчашимъ Станиславомъ Корыткою, и квитанцію въ полученіи 1636 зол. 3 грошей. (№ а. к. 20197,252).

1704 г. въ февралѣ. Игумень Холмскаго монастыря Юсифъ Левицкій предъявляетъ письмо Грубешовскаго старосты Станислава Потоцкаго, данное въ Конюхахъ 6 февраля епископу Оранскому, въ которомъ сказано, что заложенный отцемъ его у епископа анджаръ (турецкій кинжалъ) за 7400 зол. онъ по согласію съ братьями беретъ къ себѣ, должная же сумма съ процентами въ 9100 зол. будетъ уплачена епископу въ 1705 г. изъ сбора налоговъ въ Белзскомъ воеводствѣ, опредѣленныхъ (сеймомъ) въ пользу его отца за заслуги. Эта сумма обезпечена на им. Тартаковѣ. (Актъ въ книгѣ безъ начала и конца, поэтому время составленія письма указано по акту 3 марта 1707 г.).

1706 г. 3 марта. Тотъ же игумень предъявляетъ долговую запись того же Потоцкаго на 300 тал., данную въ Слипчѣ 25 іюля 1705 г. въ пользу епископа Оранскаго, съ обязательствомъ уплаты долга съ 10% къ 6 января 1706 г.—Потоцкій, какъ видно, неудовлетворилъ епископа въ срокъ. (№ а. к. 20198,65)

1707 г. 8 августа. Холмскій епископъ Оранскій уступаетъ сестрѣ своей Маріаннѣ Любицкой изъ Орана свою претензію, вытекающую изъ договора, заключеннаго въ Владимірѣ 7 января 1699 г. между Яковомъ Оранскимъ, вотчинникомъ половины имѣнія Ляскова (Владим. у. на Волыни) и Станиславомъ Тржцинскимъ съ одной стороны и епископомъ Гедеономъ Оранскимъ съ другой, подъ залогъ 2500 зол. (№ а. к. 20199,195).

Объ опустошеніи въ то время владычныхъ имѣній *Бѣлополя* и *Бусьна* отмѣчаемъ слѣдующія данныя:

1706 г. 18 іюня. Крестьяне Яцко Лещукъ и Дмитро Литвинецъ показали подъ присягою, что въ апрѣлѣ мѣсяцѣ случился въ владычномъ имѣніи Бѣлополѣ пожаръ, истребившій епископскій дворъ съ хозяйственными постройками, амбары съ хлѣбомъ, корчму, строенія съ имуществомъ 9-и крестьянъ—полланниковъ, вслѣдствіе чего они не въ состояніи платить государственные налоги (№ д. 30).

1709 г. 13 декабря. Крестьяне Ярмошукъ, Пугачъ и др. заявили, что шведскія войска 29 іюня 1704 (v. s.) опустошили огнемъ еп. села Бѣлополе и Бусьно, причемъ сгорѣли дворскія гумна со всѣмъ сборомъ, корчмы со всѣми своими запасами и напитками, скотъ, жилые дома и хозяйственныя постройки. Затѣмъ предъявленъ ими списокъ крестьянъ изъ обоихъ сель, переселившихся вслѣдствіе крайней нищеты въ другія области, также списокъ убытковъ, причиненныхъ шведскими войсками (№ а. к. 20201,42).

Финансово-экономическія дѣла епархіальнаго духовенства (1693—1710).

Между многочисленными финансово-экономическими дѣлами и процессами рим.-кат. духовенства находимъ въ Холмскихъ актахъ того времени лишь скудныя и мало интересныя данныя о приходскомъ духовенствѣ русскаго обряда, которое не добивалось умноженія земныхъ благъ, а довольствовалось скромнымъ своимъ положеніемъ. Оно вообще счастливо было, если въ то бурное время внутренніе или внѣшніе враги не отняли у него и тѣхъ средствъ существованія, которыми пользовалось.

1693 г. 10 сентября. Священникъ Георгій Янушовичъ, состоя на военной службѣ въ лагерѣ подъ Барышемъ, одолжилъ у своего начальника (*vicepraefectus*) Андрея Гейника 400 зл. Эту сумму, обеспеченную записью отъ 11 августа 1689 г., Гейникъ уступилъ Балтазару Куликовскому. (№ а. к. 20197, 40).

1705 г. 6 августа. Любомльскій протопресвитеръ Михайль Давидовичъ предъявилъ для записи долговое обязательство Холмскаго земскаго войскаго, Мартина Вольскаго, выданное въ Люблинѣ 16 ноября 1704 г. ¹⁾ на 300 зл. въ пользу писаря доходовъ Любомльскаго староства Давидовича (вѣроятно сына или брата протопресвитера) (№ д. 28).

Болѣе сложное дѣло, встрѣченное нами въ актахъ Холмскаго градскаго суда относится къ сдѣлкамъ извѣстнаго униатскаго дѣятеля въ г. Замостьѣ священника Машкевича и др. съ супругами Паленевскими, Холмскими гражданами.

По акту 17 ноября 1695 г., Замостскій ун. священникъ Николай Машкевичъ²⁾ и сестра его Θεодора, жена Грубешовскаго протопресвитера Θεодора Гостиловскаго, наслѣдники брата Якова Машкевича, неоставившаго послѣ себя потомства, продали свою усадьбу на Холмскомъ предмѣстьи съ постройками супругамъ Ивану и Екатеринѣ (рожд. Сидоровской) Паленевскимъ. (№ а. к. 20197, 115).

Тѣмъ-же Паленевскимъ 15 мая 1696 г. Холмскій ун. протопресвитеръ Константинъ Кизиковскій продалъ такое же недвижимое имущество на Холмскомъ предмѣстьи (въ актѣ сказано: *extra moenia*—внѣ стѣнъ города). (Тоже, 129).

¹⁾ Въ актѣ ошибочно поставленъ 1705 г.

²⁾ Николай Машкевичъ, усердный соратникъ епископа Оранскаго въ Замостьѣ, какъ видно изъ нашихъ актовъ, происходилъ изъ Холма, былъ уже въ 1689 г. униатскимъ священникомъ въ Замостьѣ при Вознесенской церкви, затѣмъ, въ 1697 г., поручено ему также завѣдываніе приходомъ Николаевской церкви съ званіемъ протопресвитера. (О дѣятельности его противъ православнаго Замостскаго братства см. въ соч. о. Ал. Будиловича и. загл. „Русская православная старина въ Замостьѣ“).

Тогда же Станиславъ Сколимовскій заявилъ объ освобожденіи Ивана и Екатерины Паленевскихъ, оо. Николая Машкевича, Θεодора Гостиловскаго и Константина Кизиковскаго, наслѣдниковъ дв. Якова Машкевича, отъ судебного процесса, веденнаго въ Люблинскомъ трибуналѣ по дѣлу о возвращеніи 400 зл. долга.

Наконецъ, 14 мая 1710 г. находимъ позовъ Холмскаго гродскаго регента Михаила Бялецкаго супругамъ Паленевскимъ, братьямъ Сидоровскимъ, Холмскимъ ун. монахамъ и монахинямъ, наконецъ Павлу и Ивану Лескевичамъ—именно: Паленевскимъ за сопротивленіе, оказанное судебной передачѣ своего недвижимаго имущества, какъ наслѣдственнаго, такъ и прибрѣтеннаго отъ наслѣдниковъ Якова Машкевича внѣ городскихъ стѣнъ; братьямъ Сидоровскимъ съ ихъ супругами—за вооруженное содѣйствіе въ сопротивленіи при составленіи послѣ ввода инвентарной описи вещей. Затѣмъ Паленевскій обвинялся въ угрозѣ сжечь переданный истцу дворокъ и въ поджогѣ двора Бялецкаго въ Волоской Волѣ, въ чемъ обвиненный самъ сознался. Когда на основаніи этого Паленевскій былъ схваченъ и посаженъ въ тюрьму, то онъ, изломавъ замки, бѣжалъ. Во время жатвы Паленевскіе и Сидоровскіе съ супругами насильно отняли у истца переданныя ему поля, прогнавъ хозяина и присвоивъ себѣ всѣ пожитки, солодовню, сѣнокосы и проч. Мужской и женскій монастыри и др. обвиняются, наконецъ, въ прибрѣтеніи отъ Паленевскихъ принадлежащихъ имъ имуществъ. (№ а. к. 20201,51).

Дѣла Холмскихъ униатскихъ монаховъ и монахинь.—Записи (1697—1710).

1697 г. 19 апрѣля. Игумень монастыря Діодоръ Макаревичъ заявляетъ о полученіи съ Белзкаго гродскаго регента Доминика Завадзкаго слѣдуемаго монастырю за время до 21 января 1697 г. выкупнаго чинша съ участка въ им. Серебрищѣ, находящагося во владѣніи Завадзкаго (№ а. к. 20197, 169).

1698 г. 28 іюля. Холмскій староста Станиславъ Ржевускій и Людвика изъ Куницкихъ заявляютъ, что они 1000 зол. полученныхъ отъ б. игумена Георгія Яржембинскаго, обезпечили (съ 8%) въ пользу Холмскаго монастыря на им. Тарновѣ (Терновѣ) и Волѣ Тарновской. (Тоже, л. 217).

12 дек. прокураторъ монастыря о. Пахомій скрѣпляетъ отъ имени епископа Гедсона и холмскихъ монахинь запись, данную въ пользу Ивана Нагорецкаго. (Т., 224).

1699 г. 24 октября. Ректоръ Холмской піарской коллегіи и проповѣдникъ ун. монастыря о. Паисій, выступавшій отъ имени игумена Флоріана Волчка-Линевскаго, заявляютъ объ уплатѣ имъ 700 зол. Михаиломъ и Александромъ Могильниц-

кими и Антоніемъ Павловскимъ на основаніи сдѣлки, заключенной 17 сентября 1699 г. между ними и Николаемъ Куницкимъ. (Тоже, л. 255).

29 октября. Иванъ Нагорецкій заявляетъ объ уплатѣ ему монастыремъ 25 зол. за лошадь. (См. 12 дек. 1698 г.).

1700 г. 14 января. Намѣстникъ и проповѣдникъ монастыря о. Паисій Васильевичъ и о. Андрей Голячинскій заявляютъ отъ себя и отъ имени всего монастыря, что они, получивъ удовлетвореніе, прекращаютъ судебный процессъ съ старшинами и всѣмъ еврейскимъ кагаломъ по дѣлу о приобрѣтеніи ими серебряной привѣски съ Холмской чудотворной иконы Богоматери отъ вора Андрея Слонимскаго изъ Павлова, имѣнія рим.-к. епископа (№ д. 10).

11 іюня о. Паисій Васильевичъ и прокураторъ монастыря о. Пахомій Торжискій удостовѣряютъ, отъ имени игумена Флоріана Волчка-Ланевскаго и всего монастыря, въ уплатѣ Черниговскимъ хорунжичемъ Іоанномъ Годлевскимъ и его женой Кристиной Серебристской процентовъ съ 1000 зол., суммы, завѣщанной церкви Яковомъ Ясенскимъ 5 іюля 1633 года и обеспеченной на им. *Серебрицы*. (№ д. 12).

1702 г. 29 сентября. Игумень Іосифъ Левицкій заявляетъ о полученіи 100 зол. въ счетъ завѣщанной инокиней Юстиной Буцкевичъ суммы въ 300 зол., обеспеченной на Холмской еврейской общинѣ (№ д. 8).

1705 г. 27 апрѣля. Тотъ же игумень свидѣтельствуется объ уплатѣ монастырю суммы въ 250 зол., числившейся, по завѣщанію Софіи Држевецкой отъ 1 августа 1704 г., на имѣніи *Беско* (№ д. 26).

10 іюля тотъ же игумень заявляетъ о полученіи въ пользу монастыря 140 зол. съ Куропатницкаго. Бѣчскій каштеляничъ Иванъ Куропатницкій велъ процессъ съ Кіевскимъ ловчимъ Линевскимъ и послѣдній былъ присужденъ къ уплатѣ 226 зол. пени. Изъ взысканныхъ съ Линевскаго денегъ, находившихся на временномъ храненіи у гродскаго регента, Куропатницкій уступилъ 140 зол. на поминъ души своей въ пользу монастырской фабрики (№ д. 27).

1706 г. 28 іюня. Сынъ Полоцкаго войскаго Александръ Борженцкій записалъ 2000 зол. Холмскому монастырю въ честь чудотворной иконы Божіей Матери и на поминъ души своей, жены и родителей, обязывая наслѣдниковъ по смерти своей выслать эту сумму игумену и монастырю по первому требованію (№ д. 31).

1707 г. 3 марта. Епископъ Оранскій отказывается въ пользу монастыря 9100 зол., которые по записи Грубешовскаго старосты Станислава Потоцкаго, данной

въ Конюхахъ 6 февраля 1704 г., были обезпечены въ пользу епископа на им. *Тартаковъ* (№ д. 35).

12 апрѣля игумень І. Левицкій уничтожаетъ обязательство, данное Александромъ Борженцкимъ 28 іюня 1706 г. въ пользу монастыря, въ виду замѣны его другимъ, даннымъ сыномъ его Альбертомъ на 4000 зол., обезпеченныхъ на с. *Бржезнь*. На основаніи послѣдней записи, монастырь обязанъ еженедѣльно по средамъ и субботамъ совершать богослуженія (одну обѣдню читанную, другую пѣтую) за души Борженцкихъ (№№ д. 36 и 37).

30 мая Констанція Сестржевитовская, вдова Кіевскаго подстоля Николая, подтверждаетъ запись отъ 29 ч. на 327 зол. въ пользу *монахинь* Холмскаго монастыря (№ а. к. 20198, 60).

28 іюля Карль Линевскій, владѣлецъ с. Высоцка и Биндюги, заявляетъ, что съ 1000 зол., завѣщанныхъ въ Люблинѣ 9 іюня 1703 г. Холмскому монастырю, будутъ имъ выплачиваемы проценты при жизни въ суммѣ 10 зол., послѣ смерти же наслѣдниками его по 70 зол. ежегодно (№ а. к. 20199, 193).

1709 г. 19 апрѣля. Возный заявляетъ о ввѣдѣ 17 ч. монаховъ Холмскаго монастыря въ им. *Ганско* и участокъ Станислава Романовскаго, бывшіе въ заложенномъ владѣніи Тересы Гардзицкой, вдовы Стужицкаго коморника Константина Стоинскаго, на основаніи уступочной записи послѣдней (№ д. 39).

4 іюня Николай Романовскій жалуется на игумена Левицкаго и весь Холмскій монастырь за насильственный захватъ его участка въ *Ганскъ*, принужденіе крестьянъ къ работамъ и повиновенію. Несмотря на письменныя дружескія увѣщанія и представленія Романовскаго, игумень задержалъ еще долговую запись еврея Ицка, требуя себѣ уплаты долга. О. Малаховскій, завѣдывавшій монастырскимъ имѣніемъ, избилъ крестьянина Хведька Семчука невинно; овесъ (3 корца) Романовскаго, хранившійся въ русской церкви, монастырь забралъ себѣ (№ д. 40).

Одновременно такого же рода заявленіе было занесено въ книгу противъ Стоинской. Истецъ утверждаетъ, что Тереса Стоинская, собравъ предъ Пасхою сообщниковъ, насильно завладѣла его участкомъ и дворомъ съ принадлежностями; въ силу своего права, относящагося только къ одному участку б. п. Станислава Романовскаго, его брата, Стоинская допустила ввѣдѣ Холмскаго монастыря въ участокъ его и Романовскихъ вообще, безъ судебного разбора и рѣшенія. (№ д. 41).

22 ноября игумень І. Левицкій предъявилъ уступочную запись епископа Оранскаго монастырю на 9000 зол., обезпеченныхъ должникомъ Станиславомъ Потоц-

кимъ на им. *Тартаковъ* 6 января 1708 г. съ обязательствомъ платить ежегодно въ 3 частяхъ по 7 процентовъ. (№ а. к. 20201, 39).

1710 г. 23 января. Возный заявилъ о врученіи позва Аннѣ Бржезицкой, вдовѣ владѣльца участка въ *Волчковъ-Перевозъ* Ивана Бржезицкаго, по настоянію игумена І. Левицкаго, по дѣлу о неуплатѣ Холмскому монастырю 2000 зол., завѣщанныхъ ея мужемъ на поминъ души. Срокъ для явки въ судъ назначенъ на 30 января. — 6 марта возный доноситъ о врученіи позва отъ 4-го февраля владѣльцу участка въ *Хойнской Волы* Николаю Бржезицкому по поводу неуплаты игумену Левицкому и Холмскому монастырю 2000 зол., завѣщанныхъ Иваномъ Бржезицкимъ. Къ уплатѣ этой суммы монастырю Николай Бржезицкій былъ приговоренъ по судебному рѣшенію отъ 30 января. (№ д. 44).

*Фундушовыя записи и духовныя завѣщанія въ пользу церквей и духовенства
(1697—1710).*

1697 г. 15 февраля. Уніатскій священникъ Ганской церкви о. Іоаннъ Гастанушовичъ предъявилъ запись Семеона Александра Могильницкаго, данную въ Ганскѣ 26 мая 1669 г. на половину лана, назв. *Панасиковскій*, въ пользу о. Іоанна и его преемниковъ-священниковъ. Собственноручная подпись на подлинномъ актѣ русская: „Иванъ праб.“. (№ а. к. 20197, 160).

1700 г. 12 іюля. Анна изъ Лобачева Яновская въ Лучицахъ завѣщала 30 зол. на серебряную привѣску для иконы Б. М. въ Холмской церкви.

1705 г. 15 апрѣля. Анна Васютицкая изъ Любичи князей, кромѣ извѣстной (небольшой) суммы для церкви, при которой желала быть похороненной, завѣщала двумъ Любичкимъ священникамъ двѣ свои коморы (или избы), находившіяся на церковномъ погостѣ: одну большую о. Андрею Чулко, вторую меньшую о. Григорію Кондратовичу *) (№ д. 22).

*) Тогда же Андрей Нецевичъ изъ военнаго сословія, назначенный протекторомъ Любичскихъ „князей“, заявилъ о продажѣ ему Васютицкой (по акту 11 февраля 1705 г.) всего оставшагося по мужу ея недвижимаго имущества, какъ то: земельныхъ участковъ, дома, амбара, сѣней и 2 избъ (коморъ) за 300 зол. При составленіи акта находились выше упомянутые священники, протекторъ, старшина князей и нѣсколько человекъ изъ общины. Всѣ князья были русской народности и неграмотные, не исключая старшины.

Въ Галиціи (въ Жолковскомъ окр.) до сихъ поръ существуетъ село Любича князья, жители которой за услуги, оказанныя еще князьямъ Мазовецкимъ, получили отъ нихъ разныя льготы и привилегіи. Они были признаны за *libertini sive kniazia* (вольнотпущенники или

1706 г. Въ Холмскую городскую книгу за 1706 г. записано духовное завѣщаніе Каменецъ-Подольскаго войскаго Георгія Дедынскаго, составленное въ Монастичахъ 18 октября 1702 г., гдѣ, между прочимъ, назначаются 35 зол. господину (священнику) Монастицкой церкви на службы Божіи. (№ 20198, 312).

1708 г. 10 іюля. Теофила Кучевская, рожд. Андреевская Дытюкъ, завѣщала 7 февраля, между прочимъ, 100 зол. ун. священнику Θεодору Стокальскому въ Волоской Волѣ, гдѣ почиваютъ ея родственники, на молебенъ, совершаемый разъ въ недѣлю «громко съ дьяками и колокольнымъ звономъ». (№ д. 38).

1710 г. 5 апрѣля. Священникъ въ Волоской Волѣ Θεодоръ Стокальскій предъявилъ фундушовую запись Θεомы и Аполлоніи Андреевскихъ на 100 зол., обезпеченныхъ на им. Брусѣ. Ежегодный процентъ съ этой суммы (10%) долженъ быть выдаваемъ священнику на служеніе литургіи и молебна по субботамъ *) (№ д. 46).

Дѣло ун. митрополита Льва Заленскаго съ Раецкими (1701—1706).

27 февраля 1706 г. Владимірскій капитульный секретарь о. Александръ Кизиковскій предъявилъ для записи заявленіе Раецкихъ отъ 16 іюня 1705 г. и вмѣстѣ съ тѣмъ актъ, составленный въ Брестѣ 4 іюля 1701 г., по которому Брестскій каштелянъ Криштофъ Раецкій и его жена Іоанна, урожд. Сапѣга, обязались въ 1702 г. уплатить митрополиту Льву Заленскому 16000 тинфовъ долга, обезпеченнаго на им. Несухойжахъ; но такъ какъ по поводу шведской войны сумма эта до 1705 г. была неуплачена, то Раецкіе отдали митрополиту им. Щитинъ во владѣніе, обезпечивая новое свое обязательство на Несухойжахъ. (№. д. 29).

Дѣла Бытенскаго монаха Завадзкаго (1693).

28 февраля 1693 г. Анна Завадзкая, жена Ивана Литынскаго, уступила супругамъ Маевскимъ отъ себя и отъ имени родного брата Николая Завадзкаго, монаха Бытенскаго монастыря, и сестры Маріанны Завадзкой, инокини Луцкой обители св. Бригиты, сумму въ 1000 зол., обезпеченную записью 22 января 1658 г. Францомъ Угровецкимъ ихъ покойному отцу Ивану Криштофу Завадзкому,

князья), каковое названіе сохранили до новѣйшаго времени. Впослѣдствіи (1667) дѣлались попытки лишить ихъ этихъ льготъ, но польскіе короли, начиная съ Михаила вплоть до Станислава Августа, вновь ихъ за ними утверждали.

*) Немногія даншыя 1709 г. (22 нояб., 13 дек.) и 1710 г. (23 янв., 5 апр., 14 мая) относятся къ времени вакантной каведры Холмской.

Холмскому зем. коморнику, въ вознагражденіе за веденіе дѣлъ Угровецкихъ, и выигранную судебнымъ процессомъ. (№: д. 3).

15 іюня Иванъ Литынской и монахъ Бытенскаго монастыря Николай Завадзкій прекращаютъ судебныя дѣла съ Станиславомъ Шклинскимъ, сыномъ Волынскаго ловчаго Ивана, по поводу 1) невозвращенія книги или рукописи, заключающей въ себѣ подвоеводскія рѣшенія, декреты, оцѣночныя акты и др. сдѣлки, данной для прочтенія; 2) неуплаты суммы 150 зл. по записи, данной въ Подгороднѣ 22 декабря 1687 г. Станиславомъ Шклинскимъ отцу монаха Завадзкаго. (№ а. к. 20197,23)

Дѣло Нискеницкаго монастыря (1698).

1698 г. 14 іюля игумень Нискеницкаго монастыря о. Сильвестръ Тыравскій заявилъ объ уступкѣ 1600 зол., Владимірскими евреями по долговой записи отъ 3 мая 1695 г., обезпеченныхъ (7⁰%) въ пользу монастыря, Брацлавскому нотаріусу Николаю Долгеллу Цирынѣ, отъ котораго о. Сильвестръ получилъ соответственное удовлетвореніе. (№. а. к. 28197, 212.)

Дѣло Мельницкаго монастыря (1709).

1709 г. 17 іюня. По настоянію Мартина Баковецкаго, возный прибылъ 31 мая въ монастырь Мельницкой архимандріи и наложилъ запрещеніе на хранившіеся въ церкви три ящика съ движимостями вдовы Маріанны Яновской, къ которой Баковецкій имѣлъ претензіи. Игумень Діонисій Скраковскій и отцы монастыря приняли вещи на храненіе до судебного рѣшенія. (№. д. 43).

Кончина епископа Гедсона (1709).

По сообщенію современника Л. Кишки, Холмскій униатскій епископъ Гедсонъ Оранскій скончался въ Холмѣ 22 сентября 1709 г.

3. Епископъ Іосифъ Васильевичъ Левицкій 1710—1730.

Назначеніе и главныя событія его времени.

Въ Холмскихъ актахъ 1702—1710 гг. Іосифъ Левицкій многократно упоминается игуменомъ Холмскаго монастыря, дѣлами котораго, какъ мы видѣли, онъ усердно занимался. Въ актѣ 22 мая 1710 г. онъ является уже *номинатомъ* (на-реченнымъ епископомъ) Холмскимъ. Холмскій сеймикъ, собравшійся 17 августа 1710 г. (зап. въ акты 16 октября), засвидѣтельствовалъ дворянское его происхож-

деніе, заслуги его и отца его Василя предъ шляхтой и призналъ достойнымъ рукоположенія въ Холмскіе уніатскіе епископы (№ д. 47). На этомъ основаніи, рукоположеніе Левицкаго совершено митрополитомъ Георгіемъ Винницкимъ въ г. Перемышлѣ 24 іюня (4 іюля) 1711 г.

Съ начала своего епископства по 1715 г. Іосифъ Левицкій временно управлялъ также дѣлами Луцкой уніатской епархіи, епископъ которой Діонисій Жабокрицкій былъ арестованъ Петромъ Великимъ и находился въ плѣну до самой смерти. Послѣ кончины епископа Корнилія Столповицкаго-Лебецкаго въ январѣ 1730 г., Левицкій былъ недолго администраторомъ Владимірской епархіи. Въ его время, въ 1719 г., состоялся, подъ руководствомъ митрополита Кишки, областной базилианскій съѣздъ въ Холмскомъ монастырѣ, а въ 1720 г., подъ предѣдательствомъ нунція Гримальди, извѣстный уніатскій соборъ въ г. Замостѣ, въ которомъ Іосифъ Левицкій, какъ мѣстный архіерей, принималъ дѣятельное участіе. Его стараніемъ расширенъ кафедральный соборъ и построена новая каменная монастырская обитель въ Холмѣ (1711—1730 гг.) *). Скончался въ Почаевѣ 15 іюня 1730 г.

Характеристика личности и дѣятельности Іосифа Левицкаго. Его время.

Пользоваться довѣріемъ враговъ церкви не особенно лестно для человѣка, поставленнаго во главѣ той же церкви и по своему призванію обязаннаго защищать и охранять ее отъ чужого посягательства. Тѣмъ не менѣе можетъ быть полезенъ своей церкви тотъ, кто съ благородствомъ и самостоятельностью характера соединяетъ серьезное пониманіе новаго своего положенія, какъ и отвѣтственность за свои дѣйствія предъ судомъ исторіи, и поэтому не подчиняется стороннему внушенію при исполненіи своего долга. Въ Галицкой Руси еще не давно жили іерархи, добившіеся русской кафедры не по желанію папсты, а лишь по довѣрію къ нимъ польско-іезуитской знати, хотя и не вполне оправдавшіе ея ожиданія. „Не забывайте, господа, что я русскій епископъ!“—сказалъ одинъ изъ нихъ (Ступницкій) своимъ мнимымъ друзьямъ, когда они явились къ нему съ своими совѣтами и предложеніями. Правда, тогда онъ уже не считался «ихъ человѣкомъ», но за то онъ пріобрѣлъ сыновнюю преданность своей обширной папсты и занялъ

*) Къ сожалѣнію, перестройка Холмскаго собора была имъ повѣрена неопытному архитектору, вслѣдствіе чего преемникъ владыки долженъ былъ заняться новою постройкою храма.

почетное мѣсто въ исторіи своей епархіи. Другой іерархъ (Куйловскій), служившій въ молодости орудіемъ инородныхъ затѣй и пріобрѣвшій много опыта въ своей долгой жизни, сдѣлавшись русскимъ епископомъ, затѣмъ митрополитомъ, отказался отъ служенія извѣстной политикѣ и посвятилъ себя всецѣло интересамъ своей церкви, на сколько это зависѣло отъ него, между прочимъ, созидавая и украшая храмы Божіи въ епархіи, чѣмъ заслужилъ благодарную память потомства. И враги русской церкви и русскаго народа, видя благородную стойкость іерарховъ, не могли, наконецъ, отказать имъ въ справедливости. Конечно, какъ уніаты, зависимые отъ Рима, эти пастыри не могли совершенно уклоняться отъ участія въ нѣкоторыхъ дѣйствіяхъ латинской церкви, несимпатичныхъ какъ имъ самимъ, такъ и русскому народу.

Іосифъ Левицкій пользовался довѣріемъ Рима и братіи-шляхты, которой онъ угождалъ столько же, какъ и его отецъ. Безъ этого довѣрія, какъ и въ наше время въ Галиціи, русская кафедра не была достижима для самаго достойнѣйшаго священника. Въ чемъ именно состояла заслуга Іосифа до и послѣ поступленія его въ уніатское монашество, неизвѣстно; можемъ однако сказать, что не религиозный фанатизмъ, а дружелюбное отношеніе его къ шляхтѣ содѣйствовало его возвышенію. Какъ игумень, онъ дѣйствительно былъ полезенъ своему Холмскому монастырю; какъ епископъ, онъ не только продолжалъ усердно заниматься дѣлами монастыря, но и дѣлами своей кафедры, для благоустройства которыхъ онъ не жалѣлъ и собственныхъ средствъ. М. Рылло назвалъ епископа Іосифа Левицкаго „знаменитымъ благодѣтелемъ монастыря“, другой разъ „святымъ епископомъ“. Воспитанный въ духѣ уніи и недалновидный политикъ, онъ вѣрилъ въ спасительность уніи для Руси и не препятствовалъ дѣятельности тѣхъ, съ которыми была заключена унія, или, какъ тогда говорили, „сгода“. Для этой „святой сгоды“, полезной, впрочемъ, для однихъ противниковъ Руси, онъ готовъ былъ всею жертвовать. Это именно свойство, присущее, къ сожалѣнію, многимъ добродушнымъ или близорукимъ русскимъ людямъ, отличало его отъ упомянутыхъ Галицко-русскихъ іерарховъ. Податливостію его въ церковныхъ дѣлахъ и административными занятіями его въ Холмской, а до 1715 г. также въ Луцкой епархіи, воспользовались дѣятели Рима и Польши, которые тогда уже и заботились не столько о сохраненіи уніи, сколько объ обращеніи уніатовъ въ латинство и полонизмъ.

Особенно дѣятельнымъ въ этомъ отношеніи оказался Холмскій рим.-кат. епископъ Криштофъ Шембекъ (1713—1718), который, имѣя не менѣе дѣятельнаго суффрагана Іоанна Длужевскаго (1700—1720), посѣщалъ лично все костелы своей

епархіи, и училъ католиковъ и не католиковъ, исповѣдывалъ и миропомазывалъ народъ и даже ѣздилъ къ больнымъ. За эту чрезмѣрно усердную пастырскую дѣятельность Холмскій сеймикъ 8 февраля 1715 г. выразилъ епископу Шембеку свою признательность. Въ 1717 г., когда явился на Варшавскомъ сеймѣ извѣстный проектъ уничтоженія Руси и ея церковнаго обряда въ предѣлахъ польско-литовскаго государства, въ г. Красноставѣ былъ устроенъ бискупомъ торжественный епархіальный соборъ, на которомъ присутствовалъ также и уніатскій епископъ съ своимъ духовенствомъ, а на третій день даже служилъ торжественную литургію по своему обряду. Въ награду, вѣроятно, за эту уніатскую любезность Холмскій сеймикъ 31 августа 1718 г. постановилъ („для привлеченія въ унію“), поручить своимъ депутатамъ, избраннымъ на Гродненскій сеймъ, требовать допущенія въ сенатъ, по крайней мѣрѣ, митрополита, если не будетъ согласія сейма допустить туда и другихъ уніатскихъ епископовъ. Сеймъ, конечно, не исполнилъ этого желанія. Несмотря на то, митрополитъ Кишка созвалъ въ 1719 г. уніатскихъ монаховъ всей области на съѣздъ въ новоотстроенный Холмскій монастырь, гдѣ была подготовлена почва для Замостскаго собора 1720 г., созваннаго, какъ извѣстно, съ цѣлью отмѣнить въ уніи установленія греко-восточной церкви въ пользу латинской. Съ этого времени, какъ выше сказано, уніаты стали уподобляться римско-католикамъ даже по наружности *).

Изъ церковной дѣятельности епископа Левицкаго извѣстны намъ, между прочимъ: введеніе уніатовъ-монаховъ въ Замостскій монастырь (1711—1713), распределеніе прихожанъ между Замостскими братскими церквами, Св.-Николаевскою и Вознесенскою (1726), ревизіи церквей (1721 и 1722). Въ его время случались довольно многія записи и духовныя завѣщанія въ пользу монастыря и церквей. Замѣчательнымъ дѣломъ Іосифа Левицкаго было уничтоженіе въ Холмѣ женскаго монастыря, основаннаго въ 1654 г. уніатомъ Сушею, и передача (22 іюля 1723 г.) его земельныхъ участковъ мужскому монастырю съ цѣлью (какъ сказано въ его грамотѣ) лучшаго его матеріальнаго обезпеченія „на большую славу Бога и пользу уніи“.

Для насъ странно то обстоятельство, что уніатскій епископъ считалъ бесполезнымъ для уніатской церкви существованіе даже и одного женскаго монастыря въ Холмѣ, тогда какъ паписты вездѣ насаждали женскіе свои кляшторы на Руси, считая ихъ очень полезными факторами для распространенія католицизма и поло-

*) Епископъ Левицкій изображенъ на портретѣ еще съ бородой, но преемники его (Володковичъ и др.) являются уже безъ бороды.

низма. Не опасались ли друзья Левицкаго, что женщины окажутся болѣе стойкими или, быть можетъ, они уже заявили себя такими въ сохраненіи древняго церковнаго обряда и нелегко согласятся на новыя постановленія уніатскаго собора?.. Левицкій и другіе уніатскіе іерархи его времени виновны въ томъ, что допустили нарушить первое и главное условіе уніи, т. е. сохраненіе греч. обряда въ первобытной его чистотѣ, послѣ чего явились и дальнѣйшія злоупотребленія. Черезъ это пострадала идея о соединеніи церквей подъ главенствомъ папъ, а православный Востокъ ясно понялъ, что значить римская унія, и сдѣлался осторожнѣе.

Въ виду немногочисленности православныхъ, оставшихся еще въ Холмской Руси, епископъ Левицкій не могъ играть роли извѣстнаго Меѳодія Терлецкаго; за то іезуиты и ихъ школьники дѣлали свое дѣло „ради большой славы Бога“. Историки наши (Бантышъ-Каменскій, Чистовичъ, Батюшковъ) приводятъ нѣкоторые факты изъ скорбной исторіи православныхъ монастырей Дрогичинскихъ, Троицкаго и Преображенскаго, и Яблочинскаго Онуфріевскаго за 1715, 1717 и 1724 гг. (см. ниже).

Въ то время, когда одни вели борьбу съ остатками православія, а другіе помышляли, какъ бы уніатовъ окончательно перевести въ костель, въ республикѣ продолжались порядки, приведшіе наконецъ къ полному ея разстройству. Какъ извѣстно, послѣ пораженія шведскаго короля подъ Полтавою, Лещинскій бѣжалъ и Августъ II вернулся на польскій престолъ. Въ 1715 г. въ Тарногородѣ была образована конфедерація противъ короля и его саксонскаго войска. Тогда русскій царь Петръ В. явился посредникомъ и въ 1717 г. состоялось на сеймѣ „нѣмомъ“ заключеніе мира между Августомъ и конфедератами. Послѣ кончины короля опять оказалось нужнымъ вмѣшательство Россіи для водворенія порядка. Понятно само собой, что такое положеніе вещей въ государствѣ не могло содѣйствовать подъему нравственныхъ началъ въ обществѣ. Буйство шляхты достигло тогда своего зенита. Къ фактамъ, раньше нами приведеннымъ и повторявшимся въ болѣе рѣзкомъ видѣ во время еп. Левицкаго, добавимъ наиболѣе оригинальные и характерные для того времени.

Начнемъ съ семейныхъ отношеній. По акту 28 іюля 1713 г., Констанція Сестржевитовская, вдова Черниговскаго подстоля Николая, жалуется въ своемъ духовномъ завѣщаніи на младшаго сына Ивана, что онъ нанесъ ей трижды тяжкіе побои и едва не убилъ; послѣдній разъ она, больная отъ побоевъ сына, „лежала у попа“.—29 декабря того же года въ актахъ записана жалоба Мартина Стецкаго, Кіевскаго мечника, поданная имъ въ судъ также и отъ имени несовершенно-

лѣтнихъ брата Өомы и сестры Софіи Стецкихъ, на брата Станислава Стецкаго. Мартинъ, возвращаясь изъ заграницы, гдѣ пребывалъ въ качествѣ депутата, узналъ по-пути о болѣзни своего отца Вячеслава. Когда прибылъ домой, отецъ уже былъ мертвъ, и Мартинъ, какъ старшій сынъ, видя крайній непорядокъ, хотѣлъ заняться похоронами. Но Станиславъ не только не допустилъ его до этого, но и стрѣлялъ въ него изъ заряженнаго пистолета, къ счастью вырваннаго изъ его рукъ сосѣдомъ; онъ скрылъ предъ братомъ оставшіяся послѣ отца вещи и деньги, приложивъ къ нимъ свои замки. Мартинъ, призвавъ священниковъ изъ им. Калусова, перевезъ покойника въ Нискеницкій монастырь и, давъ монахамъ своихъ 200 зол., поручилъ имъ совершить чинъ погребенія; самъ же отправился въ Люблинъ на судебный срокъ по дѣламъ покойнаго отца. Послѣ возвращенія домой, засталъ сестру Софію, вытѣсняемую изъ собственнаго имѣнія, и брата Өому, еще раньше изгнаннымъ; всѣ же документы и движимости были захвачены Станиславомъ, который вовсе не думалъ о раздѣлѣ имущества и наслѣдства между наслѣдниками (№ д. 64).

Не говоря о публичномъ обезчещеніи шляхтичами шляхетскихъ вдовъ и ихъ дочерей, о безчинствахъ, совершаемыхъ разными военными конфедераціями, о нападеніи на иностранныхъ купцовъ и путешественниковъ съ цѣлью грабежа, о побояхъ, наносимыхъ по татарскому или китайскому обычаю, и проч., интересно еще то, какъ относилась тогдашняя шляхта къ законамъ, судамъ и ихъ слугамъ вознымъ, а также къ своимъ собственнымъ (рим.-кат.) духовнымъ и ихъ церквамъ. Шляхтичъ не опасался тогда, кромѣ денежной пени, никакого другого наказанія. „Я не признаю Люблинскаго трибунала. . . одного вознаго избилъ палкой и этого велю поколотить“, — заявилъ одинъ шляхтичъ публично въ присутствіи многихъ людей. (№ а. к. 20205, 507). Въ 1715 и 1716 гг. нерѣдко поступали въ судъ жалобы на шляхтича Якова Угровецкаго какъ отъ духовныхъ, такъ и отъ свѣтскихъ лицъ. Онъ, между прочимъ, имѣлъ (въ 1715 г.) дѣло съ плебаномъ изъ Верецина Стефаномъ Микошевскимъ, который въ позвѣ приводитъ слѣдующія обидныя для себя слова Угровецкаго: „niech diabeł wezmie kościół i jego szelmę pora!“ (чортъ побери костель и его шельму попа). Другой разъ (1716 г.) тотъ же Угровецкій угрожалъ кс. викарію Мѣржвинскому словами: „ja dam księdzu Mierzwińskiemu 500 plag i za to dam 500 zł.“ (дамъ ксендзу М. 500 ударовъ или палокъ и за это уплачу 500 зол.). Имѣя дѣло съ Верецинскимъ, онъ уговаривалъ своихъ слугъ: „zabijcie . . . syna, a ja go zapłacę!“ (№ д. 81, 97). Изъ актовъ видно, что за убійство шляхтича дороже тогда платилось, чѣмъ въ прежнія времена. Шляхтичъ Ганно (въ 1719 г. процессъ) не стѣснялся наносить побои палкою шляхтичу Бродовскому во время богослуженія

въ Холмской піарской церкви (in templo pp. Piarum Scholarum baculo concussit. (N. a. k. 20108, 234). У кого не хватало отваги драться въ церкви (костелѣ), тотъ ожидалъ своего противника при выходѣ изъ святилища, и вызывалъ его на дуэль крайне оскорбительными словами въ присутствіи богомольцевъ (1707 г. дѣло Уяздовскаго со Свирскимъ).—Деморализація крѣпостныхъ, которые часто бѣжали отъ своихъ пановъ, приняла тогда значительные размѣры. Шляхтичъ отдавалъ свое имѣніе другому въ аренду или въ залогъ и запрещалъ крестьянамъ повиноваться послѣднему. Въ 1716 г. Кучевскій жаловался на Цемневскую, которая грозила крестьянамъ забить ихъ палками, если будутъ слушаться Кучевскаго, такъ какъ онъ „заставникъ“, а она „дѣдичка“ (вотчинница). Тогда же въ повѣѣ Руликовскаго Глоговскому приведены слова послѣдняго: „пусть дерутся теперь крестьяне, послѣ же будутъ драться между собою паны“. (N. a. k. 20206, 308, 341). До чего доходило шляхетское буйство, видимъ изъ одной жалобы, внесенной въ 1715 г. Вязецкими на убійцу ихъ крестьянина Окушки, у котораго дѣтородный членъ былъ связанъ веревкою (membrum rudicum fune ligatum et jugulatum—N: 20205, 144); въ другой жалобѣ, поданной въ 1717 г. въ Холмскій градскій судъ, шляхтичъ Вудзинскій обвиняется шл. Новицкимъ въ насильственномъ совершеніи обрѣзанія христіанина по еврейскому обычаю (praeruptium cultro more judaico scindisti).—Наконецъ, изъ одного акта 1717 г. можно заключить о существовавшей тогда племенной ненависти Холмскихъ жителей къ настоящимъ полякамъ или мазурамъ. Градовскій жаловался на Гостынскаго за угрозу, заключающуюся въ словахъ: „psi synu Mazurze, i siebie zabijem!“ (собачій сынъ Мазуръ, и тебя уьемъ—N. a. кн. 20206, 117, 450).

При всемъ этомъ шумно жилось братьямъ-шляхтичамъ. „За króla Sasa poruśé pasa!“ говорили — и справедливо. По одному акту 1724 г., Элеонора Красницкая была обязана вскорѣ уплатить Люблинскому купцу Іоанну Вауру за полученное вино 10,096 зол., что значило тогда очень много (N. a. k. 20212, л. 495). Конечно, буйство должно было сопровождаться пьянствомъ.

Зато вовсе нехорошо жилось русскому населенію и его униатскому духовенству, которому шляхтичи не грозили побоями, какъ рим.-кат. духовнымъ, а дѣйствительно, какъ увидимъ ниже, исполняли на немъ свои угрозы. Однихъ священниковъ убивали, другихъ избивали, грабили, всячески оскорбляли и обманывали. Даже униатскій митрополитъ Кишка жаловался на шляхтича за обманъ. Факты, сообщаемые нами изъ однихъ Холмскихъ актовъ, составляютъ только ничтожную часть того, что совершалось тогда на всемъ пространствѣ Холмской Руси. Этимъ, однако, не хотимъ сказать, что все шляхетское сословіе, безъ исключенія, было испорчено. Были въ средѣ его и здоровые элементы, желавшіе видѣть лучшіе порядки въ несчаст-

ной республикѣ, но безсильные исправить зло. Это были въ большинствѣ случаевъ люди русскіе, которые, будучи роковою судьбою связаны съ республикою, оказались самыми лучшими ея гражданами, готовыми пострадать и пожертвовать всѣмъ своимъ достояніемъ для ея спасенія.

Такимъ патріотомъ былъ непременно и униатскій епископъ І. Левицкій. Кроме упомянутыхъ нами фактовъ о церковной его дѣятельности, ревизіи церквей (какъ напр. Щебрешинской, Снятычской), и проч., можемъ по актамъ нашимъ еще добавить, что епископъ Левицкій принималъ участіе въ разрѣшеніи спорныхъ дѣлъ напр., какъ членъ комиссіи по дѣлу Красноставскихъ мѣщанъ съ августіанскимъ кляшторомъ (1720), присутствовалъ въ судѣ, напр., при принесеніи присяги Андреемъ Миrowsкимъ на должность городскаго писаря (13 марта 1715 г.), поставлялъ священниковъ на приходскія мѣста по рекомендаціи помѣщиковъ (въ Орховѣ 1718 г., въ Лопенникахъ 1723 г.),—вообще онъ исполнялъ обязанности униатскаго архіерея и гражданина республики по своимъ понятіямъ, знаніямъ и силамъ. Несмотря на то онъ долженъ былъ въ свое злополучное время испытать многое вмѣстѣ съ другими.

Финансово-экономическія и др. дѣла епископа Левицкаго (1712—1726).

1712 г. 1 іюня возный Николай Островскій доноситъ, что онъ по настоянію Милеевскаго помѣщика Николая Венглинскаго явился 6 мая съ понятыми въ Холмскій дворецъ епископа Іосифа Левицкаго и тамъ съ согласія управляющаго арестовалъ сбѣглыхъ крестьянъ изъ Милеева Ивана, Теодора и Андрея Калишовъ. Одновременно Холмскому епископу доставленъ позовъ Люблинскаго трибунала отъ 27 мая о явкѣ въ судъ по этому дѣлу. Истецъ говоритъ, что крестьяне Калиши сбѣжали отъ него во время шведской войны и тѣмъ причинили ему убытка на 6000 зол. (№ д. 57).

1716 г. 15 января Петръ Сарнецкій и Михаилъ Охримовичъ, слуги епископа Левицкаго, жалуются на Ястржембскаго и Мацѣевскаго и на цѣлый военный отрядъ за оскорбленіе чести епископа и нанесеніе имъ и др. слугамъ его въ Бѣлополѣ тяжкихъ побоевъ. (№ д. 91).

5 марта крестьяне епископскихъ имѣній Бѣлополя (Иванъ Троцукъ) и Бусьна (Иванъ Баранъ) принесли клятвенное показаніе объ убыткахъ, причиненныхъ имъ военнымъ отрядомъ полковника Квасневскаго (Бѣлополе: 6 корцевъ овса Холмской мѣры, $\frac{1}{2}$ корца пшеничной муки, $\frac{1}{4}$ корца ржи, деньгами наличн. 170 золот., 10 гр.; Бусьно: 14 корцевъ овса, деньгами столько же, какъ и въ Бѣлополѣ. (№ д. 94).

1717 г. 2 марта епископъ Левицкій и управляющій им. Бѣлополемъ Михаилъ Яроцкій позываютъ Клецевскаго старосту и ротмистра Ивана Милашевскаго въ судъ за совершенный товарищемъ послѣднаго Иваномъ Вильчепольскимъ наѣздъ на Бѣлополе во время конфедераціи и захватъ у крестьянъ 2 паръ рабочихъ воловъ, цѣною въ 200 зол. (№ д. 101).

25 марта тотъ же епископъ заявляетъ о неуплатѣ Иваномъ Вильчепольскимъ присужденной ему суммы (№ д. 102).

3 апрѣля внесена въ книгу казенная ассигновка на 14,343 зол., 29 гр. налога т. наз. *subsidium charitatis* въ пользу драгунскаго полка. Въ этомъ налогѣ приняло участіе также рим.-кат. духовенство Холмской епархіи. По списку, Холмское ун. владыцтво (или епископія) должно было уплатить съ своей стороны 413 зол., 10 грошей, придворная служба архіерея (шляхта и плебеи числомъ 13)—17 зол., 27 гр., 6 динаріевъ, им. Покровка (отъ подданныхъ епископа 16)—22 зл., 1 гр., 6 ден. Бѣлополе (поддан. 31)—42 зол., 21 гр., 6 ден., Бусьно (подд. 11)—15 зол., 4 гр., 12 ден., Волька Владычая (подд. 17)—23 зол., 12 гр., 12 ден., Владычино (18 подд.)—24 золот., 24 гр., фольваркъ Спасскій (дворская шляхта и крестьяне ч. 12)—21 зол., 10 гр., 12 ден., Холмскій протопресвитеръ (благочинный) и духовенство его уплатили 227 зол. 10 гр., и проч. (№ а. к. 20206,94).

13 сентября предпринята была ревизія «дымовъ» Холмской земли для опредѣленія подымнаго налога. По этой ревизіи оказалось въ имѣніяхъ униатской каодры и Холмскихъ монаховъ: Покровка— $\frac{1}{2}$ дыма, Бѣлополе тоже, Бусьно— $1\frac{1}{2}$ д., Владычино (епископа)— $\frac{1}{2}$ д., Волька Владычая (монаховъ)— $\frac{1}{2}$ д. (Тамъ же 507).

1720 г. 11 марта. Возный Федоръ Кравчукъ доноситъ, что онъ по настоянію Станислава Милянскаго, владѣльца участковъ въ им. Волоской Волѣ, прибылъ туда во дворъ Флоріана Близинскаго съ понятими, 26 января, и наложилъ запрещеніе на сумму подымнаго налога, собранную Близинскимъ въ пользу епископа Левицкаго, къ которому Милянскій имѣлъ претензію на 700 зол. (№ д. 130).

31 мая. По настоянію Тлумачскаго старосты Георгія Потоцкаго, возный отпраплялся 29 мая въ им. Бусенець (Бусьно) Холмскаго епископа Левицкаго и арестовалъ тамъ бѣглыхъ крестьянъ изъ села Ростокки Ивана Баранюка и Сенка Кучуру съ ихъ женами и имуществомъ. Управляющій имѣніемъ Давидовскій не сопротивлялся (№ а. к. 20207, 1064).

1722 г. 24 сентября возный Симеонъ Розруховскій, по настоянію ротмистра Петра Стржалковскаго, отправился съ двумя понятыми въ Покровку и наложилъ запрещеніе на имѣніе епископа Левицкаго по поводу неуплаты имъ военного налога, т. назв. „гиберны“ (№ д. 177).

1726 г. 21 октября предъявлено письмо еп. Левицкаго, данное въ Любомлѣ 13 февраля на имя Холмскаго подстаросты и городскаго судьи Михаила Горецкаго, въ которомъ епископъ требуетъ возврата наслѣдниками 200 тинфвъ, взятыхъ въ свое время писаремъ городскимъ Бялецкимъ изъ церковной ризницы (закрестіи). (№ д. 203).

Финансово-экономическія дѣла Холмскаго монастыря.—Фундушовыя записи и духовныя завѣщанія въ его пользу. (1711—1726).

1711 г. 7 сентября старшины еврейскихъ кагаловъ Холмскаго, Любомльскаго, Белзскаго и Грубешовскаго заявляютъ, что они 1500 зол., записанныхъ 22 мая 1710 г. Фомою Левандовскимъ Холмскому монастырю на икону Божіей Матери, обезпечили на всѣхъ своихъ имуществахъ и доходахъ и обязываются отъ имени своихъ общинъ ежегодно 20 іюня (до возврата капитала) уплачивать по 7%, т. е. 105 зол. (№ д. 52).

Запись Левандовскаго 1710 г. помѣщена въ акт. книгѣ подъ 6 іюля 1712 г. Тамъ сказано, что евреи уплатили Левандовскому по договору 2375 зол., изъ каковой суммы, временно (до второго пріѣзда Левандовскаго) хранившейся у нареч. епископа І. Левицкаго, Левандовскій отдѣлилъ 1500 зол. въ пользу монастыря, остальное же (875 зол.) велѣлъ себѣ возвратить: одну половину (437½ зол.) въ Холмѣ, другую—въ Грубешовѣ. Завѣщанная монастырю сумма „на поминъ души“ была отдана евреямъ взаймы (№ д. 59).

Изъ позва монастыря евреямъ, занесеннаго въ книги 9 февраля 1725 года, видно, что евреи не всегда исправно уплачивали проценты (по 7%) монастырю. (№ д. 182). У евреевъ находилась, кромѣ того, еще сумма въ 300 зол., завѣщанная Левандовскимъ въ пользу монастыря.

1712 г. 19 января Шмельтинскій староста Альбертъ Олендзкій записываетъ Холмскому монастырю 1200 зол. (№ а. к. 20203, 88).

19 февраля занесено въ книги духовное завѣщаніе Франца Лизовскаго, составленное въ Гусинномъ 8 октября 1711 г. Завѣщатель, выразивъ желаніе быть погребеннымъ въ Холмскомъ уніатскомъ монастырѣ, записываетъ послѣдному 300

зол. и, кромѣ того, 200 зол., которые жена его Феодора должна уплатитъ монастырю наличными, равно какъ и игумену Кулемчицкаго монастыря о. Досиею Шолухѣ 20 зол. (№ д. 56).

6 іюля прокураторъ монастыря о. Яковъ Добрыцкій Прокоповичъ предъявилъ запись Брестской стольниковой Анны Нагорской на 1000 зол. въ пользу монастыря съ тѣмъ, чтобы за душу ея мужа Станислава было совершаемо богослуженіе по пятницамъ. (№ д. 60.)

1713 г. 28 іюля предъявлено духовное завѣщаніе Черниговскаго подстоля Николая Сестржевитовскаго, списанное въ с.Подородномъ (Подгородномъ) 13 іюня 1698 г. Завѣщатель поручаетъ женѣ своей заботиться о томъ, чтобы тѣло его тотчасъ послѣ смерти было перевезено въ церковь и были приглашены ближайшіе русскіе священники (*uprosiwszy hospodynow poblizszych*) и нищіе для молитвы „за грѣшную его душу“. Далѣе распоряжается: простой гробъ съ крестомъ, безъ обивки; погребеніе при рим.-кат. церкви въ Мацевѣ; до совершенія похоронъ колокольный звонъ, утромъ и вечеромъ, въ Мацевскомъ костелѣ и въ русскихъ церквахъ: Мацевской, Подороденской и Городенской. Супруга завѣщателя не должна жалѣть расходовъ на службы Божіи; а такъ какъ въ странѣ очень рѣдки священники римскаго обряда, то она обязана будетъ пригласить на похороны мужа возможно большее число священниковъ греч. обр. уніатовъ. Произнесенія надгробнаго слова Сестржевитовскій не желаетъ, утверждая, что ничего похвальнаго про него сказать нельзя. По кончинѣ завѣщателя слѣдуетъ немедленно разослать по 30 зол. на треcezимы (обѣдни) Люблинскимъ Доминиканамъ, Кармелитамъ и Реформатамъ босымъ, также Холмскому уніатскому монастырю и Мацевскому костелу; 15 зол. опредѣляются для Подороденской церкви съ просьбой, чтобы господинъ той церкви распорядился о пѣніи въ концѣ обѣдни „вѣчная память“ при колокольномъ звонѣ и проч. *) (№ д. 62).

1714 г. 13 января предъявлено письмо б. игумена І. Левицкаго отъ 10 мая 1711 г., въ которомъ говорится о полученіи изъ рукъ гродскаго вице-регента Доминика Завадзкаго 80 зол., занятыхъ литовскимъ писаремъ Буйномъ у Дмуховскихъ и послѣдними уступленныхъ Холмскому монастырю на содержаніе въ исправности монастырскихъ строеній (№ д. 65).

*) Тогда же внесено въ книги духовное завѣщаніе вдовы его Констанціи, помѣченное 27 февраля 1713 г. Сестржевитовская жалуется въ немъ на младшаго своего сына Яна, который трижды наносилъ ей тяжкіе побои и еле не убилъ. Третій разъ сильно избитая сыномъ она лежала у „попа“. (№ д. 63).

1716 г. 20 января старшины Холмскаго еврейскаго кагала (Иршъ Зельковичъ, Мошко Берковичъ, Іона Шмуїловичъ и Мошко Ицковичъ) заявляютъ, что они 1000 зол., завѣщанныхъ на поминъ души (по средамъ) Холмскимъ подчашимъ Стефаномъ Сѣницкимъ, обеспечили на всемъ имуществѣ общины съ обязательствомъ платить Канскому монастырю ежегодно (ко дню св. Михаила) по 70 зол. (7%) (№ д. 92).

24 марта внесено въ книгу духовное завѣщаніе Варооломея Чарнецкаго, составленное въ Гусиномъ 18 ч. Выражая желаніе быть погребеннымъ въ Холмскомъ монастырѣ, гдѣ покоится его жена и др. члены его рода, Чарнецкій завѣщаетъ монастырю 100 зол., пару лошадей съ возомъ и полшорками и 2 воловъ. Кромѣ рим.-кат. монастырей и церквей, упоминается еще одна запись на 3000 зол. въ пользу Холмскаго и одна на 50 зол. въ пользу Кулемчицкаго монастыря. (№ д. 95).

1717 г. 26 апрѣля. Игуменъ Антоній Томиловичъ заявляетъ о неуплатѣ наслѣдниками Черниговскаго подчашія Држевецкаго присужденной съ нихъ Холмскому монастырю какой-то суммы (№ д. 104).

1718 г. 17 января. Бургграфъ Холмскаго замка Альбертъ Голембевскій завѣщаль, между прочимъ, Холмскимъ уніятскимъ монахамъ 100 зол., монахинямъ 30 зол. и русскому госпиталю 10 зол. (№ а. к. 20203, 846).

1719 г. 15 апрѣля. Францъ Шимановскій уступаетъ епископу Левицкому 1847 зол., 10 гр. съ процентами, обеспеченные родственникомъ его Іоанномъ Грушецкимъ 30 августа 1709 г. на имѣніи Грушкѣ, Красноставскаго уѣзда, въ пользу постройки зданій Холмскаго уніятскаго монастыря. Впослѣдствіи тотъ же Грушецкій поступилъ въ монастырь. (№ д. 120).

28 іюня записанъ позовъ игумена Вас. Процевича и всего Холмскаго монастыря Альберту Борженцкому по дѣлу о неуплатѣ имъ 7% съ 4000 зол., 12 апрѣля 1707 завѣщанныхъ его отцомъ Александромъ Холмскому монастырю въ честь Пр. Богородицы и на двѣ еженедѣльныхъ обѣдни (одну читанную по средамъ и одну пѣтую по субботамъ) за душу его и его супруги. Сумма эта была обеспечена на им. Брезнѣ, а проценты съ оной наслѣдникъ былъ обязанъ уплачивать монастырю въ два срока (6 января и 24 іюня) ежегодно. По акту 20 сентября 1724 г., наслѣдники уплатили монастырю всю сумму, которая подъ такими же условіями (7%) была дана взаймы Ливонскому подскарбію Іосифу Буйно и обеспечена на его имѣніи (№ д. 122).

27 іюля намѣстникъ монастыря Іеронимъ Левицкій предъявилъ для записи данную въ Люблинѣ 16 іюня 1703 г. королемъ Августомъ II подтвердительную

грамоту привилегій, данныхъ Холмскому монастырю королями: Яномъ Казиміромъ 20 іюля 1662 года и Яномъ III 28 марта 1679 г. (№. д. 123).

1720 г. 11 апрѣля. Холмскій монастырь (игумень Процевичъ, прокураторъ о. Флоріанъ Коссаковскій) велъ процессъ съ супругами Михновскими и Витковскими по дѣлу о неуплатѣ ими процентовъ съ 1000 зол., завѣщанныхъ Яковомъ Ясенскимъ и обезпеченныхъ на им. Серебрищѣ въ пользу монастыря (№. д. 132). Изъ акта 29 января 1722 г. узнаемъ, что прокураторъ монастыря о. Олексичъ обвинялъ Львовскаго войскаго Ивана Свирскаго, владѣвшаго нѣкоторыми участками въ Серебрищѣ, въ неуплатѣ договорнаго чинша за минувшій годъ, затѣмъ въ самовольномъ вторженіи Свирскаго въ монастырскій участокъ, вырубкѣ и вывозѣ оттуда строевого матеріала. (№. д. 163). По акту отъ 6 февраля того же года, вдова Анна Витковская, владѣлица участковъ «Влошковцизна» и «Венгленцизна» въ Серебрищѣ, жаловалась отъ себя и отъ имени своего брата Ивана Сила Новицкаго, Минскаго подскарбія, на игумена Холмскаго монастыря о. Константина Равича Шачинскаго за то, что послѣдній началъ съ ними судебное дѣло, несмотря на то, что они бывшему игументу Процевичу уплатили слѣдующее по 1720 г. проценты съ суммы, завѣщанной Ясенскимъ, какъ объ этомъ свидѣтельствуеетъ росписка о. Процевича отъ 4 февраля 1721 г. (№. д. 164). 18 февраля 1724 г. супруги Михновскіе уступаютъ въ пользу монастыря 261 зол., 6 гр.—23 февраля монастырь введенъ, по записи Георгія и Маріанны Михновскихъ, во владѣніе участками Серебристскихъ крестьянъ Васька Радвика и Ивана Глушки; 25 апрѣля — въ участокъ крестьянина Петра Кулины, по арендной сдѣлкѣ на три года. (№. а. к. 20210, 52; №. 20212, 380, 427).

31 мая. По настоянію Тлумачскаго и Ростокскаго старосты Георгія Потоцкаго, возный Григорій Даниловскій отправился 29 мая съ понятыми въ им. Кулемчицы Холмскаго униатскаго монастыря и тамъ арестовалъ бѣглаго Ростокскаго крестьянина Илька Коваля вмѣстѣ съ женою и имуществомъ. Управляющій имѣніемъ далъ на это свое согласіе. (№. а. к. 29207, 1064).

1721 г. 23 іюня. Процессъ Холмскаго монастыря съ супругами Любинецкими по дѣлу о неуплатѣ послѣдними процентовъ (по 7%) съ суммы 1000 зол., завѣщанной 11 августа 1699 г. Станиславомъ Длужевскимъ, первымъ мужемъ Ангелы изъ Слугоцина Любинецкой, Холмскому монастырю на молебны и поминовеніе умершихъ. Сумма эта обезпечена на им. Биндюгъ и Высоцкѣ. (№. д. 145). 19 іюня 1722 г. явился въ Биндюгъ субделегатъ суда А. Петровскій для исполненія судебного рѣшенія, которому Любинецкіе и подчинились. Оказалось, однако

что передача имѣнія не могла состояться, такъ какъ повѣренный монастыря не былъ присяжнымъ. (№ а. к. 20209, 870). Изъ акта 25 января 1723 г. видно, что новой попыткѣ монастыря о взысканіи воспротивилась Любинецкая (№. а. к. 20212, 24).

Тогда же Холмскій монастырь (игумень Процевичъ) позвалъ въ судъ владѣльца Гоздавы Хрисостома Мыцельскаго за неуплату 7% съ 3000 зол., завѣщанныхъ 15 сентября 1716 г. Петромъ Волчкомъ и обезпеченныхъ въ пользу монастыря на Гоздавѣ. (№. д. 146).

Одновременно съ Любинецкими и Мыцельскимъ, монастырь велъ процессъ съ наслѣдниками Холмскаго войскаго Мартина Вольскаго по дѣлу объ уплатѣ 500 зол., завѣщанныхъ Самуиломъ Ганкой Вольскимъ въ пользу монастыря и обезпеченныхъ на им. Заглинкахъ. Въ первый разъ 23 іюня 1721 г. были позваны въ судъ по поводу неуплаты монастырю процентовъ съ этой суммы супруги Лѣсецкіе. (№ а. кн. 20209, 255). Затѣмъ 26 февраля 1722 г. о. Варлаамъ Олексичъ заявилъ въ судѣ, что онъ готовъ былъ принять деньги, но плательщики не явились въ назначенный срокъ. (Тоже, 594). 3 іюля предъявленъ для записи актъ, составленный 22 іюня въ им. Заглинкахъ (находившемся тогда въ арендномъ владѣніи Городельскаго гродскаго регента Антона Брона Пенскаго) субделегатомъ гродскаго суда А. А. Петровскимъ, прибывшимъ во дворъ съ цѣлью взысканія процентовъ съ 500 зол. и наложенной судомъ пени. Когда же субделегатъ, въ присутствіи монастырскаго прокуратора о. Олексича, вознаго Розруховскаго и многихъ людей, приступилъ къ совершенію судебного постановленія, явился слуга Пенскаго, двор. Лаврентій Чепинскій съ сообщеніемъ, что господинъ его вскорѣ постарается удовлетворить монастырь и поэтому онъ не допускаетъ взысканія. О чемъ Петровскій доложилъ суду. (№. д. 173). Наконецъ, 22 февраля 1723 г. игумень Шачинскій заявилъ объ удовлетвореніи монастыря и прекращеніи процесса (№ а. к. 20210, 29).

25 іюня (1721) о. Варлаамъ предъявилъ отъ имени своего монастыря ремиссійный (возвратный) актъ, написанный 19 апрѣля 1721 г. въ с. Ганскѣ, участкѣ наслѣдниковъ Станислава Романовскаго, въ присутствіи вознаго Кухарскаго и др., субделегатомъ Петровскимъ по дѣлу о взысканіи съ вотчинниковъ и владѣльцевъ с. Ганска, Кульчина и участка Романовщины известной суммы съ процентами; чему однако воспротивилась незнакомая съ дѣломъ нѣкая Маріанна Якубовская, жительница двора (№ д. 147).—Процессъ продолжался еще въ 1723 г. Изъ акта 18 февраля узнаемъ, что дѣло касалось неуплаты монастырю процентовъ съ 700 зол., когда-то Станиславомъ Романовскимъ записанныхъ Тересѣ Стоинской и послѣднею

уступленныхъ монастырю и обезпеченныхъ на имѣніи Романовскихъ. (№ а. к. 20212, 67). 17 іюля 1724 г. намѣстникъ монастыря о. Севастіанъ Правецкій заявляетъ объ уплатѣ Романовскими 300 зол. присужденныхъ 19 іюня процентовъ послѣ взысканія 28 марта на им. Ганскѣ (№ а. к. 20210, 169). Наконецъ 27 іюня 1729 г. выданъ наслѣдникамъ новый] позовъ по поводу неуплаты процентовъ (№ а. к. 20215, 241).

28 іюля Холмскій монастырь (о. Олексичъ) заявилъ суду о потравѣ монастырскихъ луговъ и полей воинами отряда Іосифа Линевскаго. Такую же жалобу внесъ и піарскій кляшторъ. Съ своей же стороны Линевскій заявилъ о неосновательности обвиненія. (№№ д. 151—153).

15 декабря тотъ же прокураторъ монастыря представилъ суду для оцѣнки двухъ лошадей, забранныхъ игуменомъ Люблинскаго уніатскаго монастыря о. Антоніемъ Новоставскимъ у арендатора Люблинскаго монастырскаго дома Дзюбинскаго вслѣдствіе неуплаты имъ по договору 90 зол. аренды. Судъ, оцѣнивъ одну лошадь въ 45, а другую въ 24 зол., возвратилъ ихъ о. Олексичу. (№ д. 160).

Тогда же о. Олексичъ заявилъ отъ имени игумена Люблинскаго монастыря о захватѣ Люблинскимъ старостой Залускимъ принадлежащаго Люблинскому монастырю дома, причиненіи убытковъ и проч. (№. д. 161).

1722 г. 23 февраля. Холмскій монастырь (о. Олексичъ) велъ дѣло съ Францомъ Цѣмневскимъ, Цехановицкимъ подчашимъ, и его женой объ уплатѣ процентовъ (8%) съ 1000 зол. по долговой записи отъ 18 января 1690 г., обезпеченной на им. Брезнѣ. Въ другомъ актѣ отъ 2 января 1723 г., кромѣ Цемневскихъ, упоминаются отвѣтчики по тому же дѣлу Гаварецкіе, Людвикъ Предвоевскій и Шклинскіе, —наслѣдники Ивана и Маріанны Гаварецкихъ и Венглинскихъ и вотчинники им. Жданнаго, Верховинъ и Брезна. Дѣло дошло до баниціи (изгнанія). (№№. а. к. 20209, 592; 20212, 10).

25 іюня Холмскій монастырь (игум. Шачинскій) признаетъ себя удовлетвореннымъ наслѣдниками Станислава Томиславскаго относительно уплаты 1000 зол. съ процентами, по сдѣлкѣ, заключенной 11 іюля 1702 г. между Станиславомъ Томиславскимъ и тогдашнимъ игуменомъ Іос. Левицкимъ. (№. а. к. 20210, 72).

5 ноября записанъ позовъ монастыря Слугоцкимъ по дѣлу о неуплатѣ известной суммы процентами, съ завѣщанной монастырю Николаемъ Бржезицкимъ и обезпеченной на им. «Воля Хоинская». (№. д. 179). Въ актѣ 2 декабря 1723 г. говорится о неуплатѣ процентовъ съ 2000 зол., завѣщанныхъ монастырю. —23 фе-

враля 1724 г. о неуплатѣ Слугоцкимъ присужденной монастырю суммы. (№ а. к. 20212, 267, 379).

Тогда же Холмскій монастырь имѣлъ дѣло съ Христофоромъ Тржебинскимъ, стольникомъ Куяво-Брестенскимъ, тоже съ Христофоромъ Мыцельскимъ, мечникомъ Калинскимъ, по поводу рыбной ловли въ Кулемчицкомъ монастырскомъ озерѣ „Детно“, требуя установленія точныхъ границъ (Тоже, 10).

1723 г. 7 декабря. Холмскіе свреи обезпечиваютъ монастырю 500 зол., завѣщанныхъ 18 января с. г. двор. Сухаржевской, супругой Михаила С., и первоначально обезпеченныхъ на им. Луковкѣ. Завѣщаніе внесено въ книги 8 апрѣля. (№ а. к. 20210, 46).

17 декабря монастырь (о. нам. Алимній Станкевичъ) заявляетъ о случайномъ пожарѣ, истребившемъ на Холмскомъ предмѣстьи, за мельницею, усадьбу „Козицизну“, съ зданіями, хлѣвомъ и разными вещами. Изъ акта отъ 13 февраля 1724 г. видно, что эта усадьба супругами Иваномъ и Анною Козицкими была заложена Холмскому монастырю съ условіемъ, что Козицкіе обязаны уплачивать всякіе налоги и вознаградить расходы монастыря въ этомъ отношеніи (№ а. к. 20212, 284, 343).

1724 г. 10 января. Холмскій монастырь (игумень Ант. Завадзкій) позываетъ наслѣдниковъ Антонія Чарнецкаго, дочерей Екатерину и Сусанну, вдову Червоногородскаго старосты Голуховскаго, и др. по дѣлу объ уплатѣ 13000 зол., завѣщанныхъ монастырю Лисовскимъ и обезпеченныхъ на Гусинномъ (Тоже, 303).

3 марта. Холмскій монастырь (нам. о. Сев. Правицкій) получилъ отъ Янишевскихъ 200 зол., по записи отъ 14 апрѣля 1704 г., обезпеченныхъ на им. Брезнѣ. (№ а. к. 20210, 95).

17 іюля. Холмскій войскій и вотчинникъ Грушова Ант. Іос. Завадзкій разрѣшаетъ Холмскому монастырю молоть въ мельницахъ своего имѣнія безъ мѣрки и очереди (Тоже, 170).

22 декабря. Красицкая обезпечиваетъ на своемъ имѣніи денежныя суммы Холмскаго монастыря и Свиржовской лат. церкви (Т., 220).

1725 г. 27 ноября. Передаточная запись епископа Іосифа Левицкаго отъ 22 іюля 1723 г. Холмскому мужскому монастырю на земельные участки, принадлежавшіе подъ именемъ „Паненицизна“ Холмскимъ униатскимъ монахинямъ. (№ д. 190).

1726 г. 24 января. Елисавета Родзиминская, вдова Антона Василевскаго, обезпечиваетъ въ пользу монастыря 2000 зол. на своемъ имѣніи. Монахи будутъ ежегодно получать 7%, за что обязаны служить еженедѣльно 2 читанныя обѣдни:

одну по вторникамъ за душу ея мужа Антонія, а другую, послѣ ея смерти, по пятницамъ за упокой ея души. (№ а. к. 20210, 28).

31 декабря. Холмскій монастырь (прокураторъ А. Станкевичъ) возбудилъ искъ противъ Бережанскаго старосты Фелиціана Бонковскаго и его супруги Маріанны, которые по договору, заключенному между ними и игуменомъ монастыря Матвѣемъ Козаченко 1 ноября 1725 г., должны были возвратить черезъ годъ взятые въ займы 1000 зол. (№ а. к. 20213, 428).

Финансово-экономическія дѣла приходскаго духовенства (1711—1729).

1711 г. 22 іюля возный Хведоръ Заблоцкій явился съ понатыми въ домъ полковника Ивана Гаварецкаго въ Холмѣ и заявилъ о наложеніи запрещенія на сумму 120 зол., обеспеченную въ пользу Якова Ставскаго на его имѣніи Жданномъ, вслѣдствіе настоянія Лопенинскаго священника Симеона Анхимовича, имѣвшаго къ Ставскому извѣстныя претензіи. Гаварецкій согласился задержать эту сумму сполна до дальнѣйшаго судебнаго рѣшенія. (№ д. 50).

1714 г. 8 августа записана продажная сдѣлка, заключенная въ Ксднѣ 20 февраля 1679 г., предъ городскимъ магистратомъ, между Коденскимъ священникомъ св. Михайловской церкви Стефаномъ Лобачевскимъ, его женой и сыновьями съ одной, а братомъ Николаемъ Лобачевскимъ съ другой стороны. О. Стефанъ продалъ брату своему Николаю свою вотчинную треть на им. Велицахъ, Зарѣчьи и Покривникъ за 400 зол. (№ д. 73).

1719 г. 4 января. Любомльскій протопресвитеръ Михаилъ Давидовичъ и настоятели церквей: Свѣтяжской—о. Василій Лобачевскій и Пульменской—о. Федоръ Ясевичъ позвали владѣльцевъ им. Подгородны и Кукурики Іоанна Мыцельскаго и Анну Сестржевитовскую, супругу Георгія, въ судъ по поводу неуплаты, 30 ноября 1718 г., 200 зол., по условіямъ мировой сдѣлки, за убытки, причисленные имъ крестьянами. Изъ новаго позва 23 декабря 1719 г. видно, что уплата денегъ не состоялась (№ д. 116).

1721 г. 30 августа. Заявленіе вознаго Семена Павлюка о ввѣдѣ священника Ганской церкви Павла Кіяновича во владѣніе приходскимъ домомъ и церковными участками, въ чемъ вдова Тереса Могильницкая и ея сыновья не дѣлали препятствій. (№ д. 165).

1724 г. 26 января. Священникъ Каменской церкви Андрей Борисовскій заявляетъ объ удовлетвореніи его Викторіей изъ Калниовскихъ Оранской по какой-то денежной претензіи. (№ а. к. 202010, 60).

1725 г. 2 октября. Капитанъ Эрнстъ Фелькерзамбъ жалуется на Влодавскаго протопопа Малосовскаго за причиненные ему убытки вслѣдствіе потравы его хлѣба скотомъ священника. (№ д. 188).

1729 г. 3 іюня. Священникъ Бесской церкви Стефанъ Кіяновичъ жалуется на Новгородскаго стольника Андрея Гуровскаго за то, что онъ, не довольствуясь прежними насиліями, прогналъ священника съ земли, принадлежащей Бесской церкви и надѣленной его предками. 20 января 1731 г. состоялся суд. ввѣдъ священника во владѣніе церковнымъ имѣніемъ. (№ д. 214).

*Фундушовыя записи и духовныя завѣщанія въ пользу приходскихъ церквей
(1720—1726).*

1720 г. 10 іюня священникъ Даніиль Ганскій предъявилъ грамоту Холмскаго старосты Франца Цетнера, данную въ Луковкѣ 28 іюля 1700 г. на имя униатскаго епископа Гедсона Оранскаго, въ которой говорится о жителяхъ-подданныхъ селъ Луковка и Буковы и всей Луковецкой волости, нуждающихся въ духовномъ пастырѣ, о новосозданной церкви во имя св. Покрова и назначеніи для нея настоятеля въ лицѣ свящ. Даніила Ганскаго, объ утвержденіи котораго и просятъ владыку. Наконецъ ктиторъ исчисляеть угодыя для содержанія священника, который за то обязанъ еженедѣльно, кромѣ другихъ поминаній (*mement*), служить двѣ обѣдни за души Цетнера и его супруги. (№ д. 139).

13 того-же мѣсяца еп. Левицкій утвердилъ записъ, сдѣланную Мартиномъ Замойскимъ въ пользу Бортатичской св.-Михайловской церкви.

20 іюня. Духовное завѣщаніе Любомльской мѣщанки Анны Щепанюковой, вдовы Якова Щепанюка, писанное 18 марта 1709 г. въ присутствіи Любомльскихъ бургомистровъ и предъявленное для записи въ Холмскіе акты протопресвитеромъ и Любомльскимъ парохомъ Михаиломъ Давидовичемъ, зятемъ завѣщательницы, содержитъ въ себѣ желаніе послѣдней быть погребенною въ церкви св. Георгія о. Давидовичемъ и др. священниками; затѣмъ за душу ея долженъ быть совершаемъ „сорокоустъ“; на поминъ души ея записывается священникамъ Георгіевской церкви прибрѣтенное трудомъ ея имущество, именно: винокурня (*winnica*) съ пивоварнею, всѣми строеніями, землею и огородомъ, находящимися въ задней улицѣ, которая тянется отъ церкви св. Михаила Архангела. Другіе пункты завѣщанія касаются дѣтей ея, а исполнителемъ послѣдней воли Щепанюковой назначенъ о. Давидовичъ. (№ д. 140).

8 іюля предьявленное Сосновицкимъ плебаномъ Іоанномъ Любишевскимъ духовное завѣщаніе Франца Эпимаха Вѣтринскаго, владѣльца им. Сосновицы, Оржехова—Новаго и Стараго, бывшей вотчины Сосновскихъ, составленное въ Оржеховѣ Новомъ 19 декабря 1719 г., назначаетъ, между прочимъ, 500 зол. для русской церкви въ Сосновицѣ, гдѣ почиваютъ его предшественники. Самъ же завѣщатель желаетъ послѣ смерти почивать въ Сосновицкой рим. церкви. Въ завѣщаніи упоминается двоюродный братъ Михаилъ Эпимахъ Вѣтринскій, уніатскій монахъ. (№ д. 141).

20 октября Северинъ и Вячеславъ Ржевускіе записываютъ въ пользу Реевской церкви земельные участки, позволяютъ рубить дрова въ ихъ лѣсу, молотъ въ ихъ мельницахъ, варить пиво, и проч.

13 декабря монахъ Холмскаго монастыря о. Николай Бленшинскій внесъ въ книги двѣ грамоты, относящіяся къ Островской церкви и ея настоятелямъ, данныя въ Варшавѣ 9 іюня и 9 ноября 1720 г. Въ первой—Августъ II, по ходатайству своихъ совѣтниковъ, удовлетворяя просьбѣ священника Островской церкви Александра Вашинскаго, подтверждаетъ всѣ права, привилегіи, обычаи и вольности, каковыя описаны въ люстраціи и давно служатъ приходскимъ священникамъ въ м. Островѣ, именно: вольное пивовареніе, винокуреніе, помолъ, ловлю рыбы, рубку дровъ въ лѣсахъ и проч. Во второй—тотъ же король извѣщаетъ, что ему представлена въ извлеченіи люстрація воеводства Люблинскаго, гдѣ сказано: Парчевскаго староства, м. Острова русской церкви св. Троицы настоятель и Люблинскій протопопъ Вареоломей Вашинскій предьявилъ ему королевскую грамоту отъ 1652 г., въ которой обозначены земельные участки, принадлежащіе церкви. Кромѣ того говорится тамъ объ освобожденіи отъ дворскихъ и городскихъ налоговъ, о вольномъ помолѣ безъ очереди и даванія мѣрки и проч., затѣмъ о десятинахъ по копамъ отъ мѣщанъ греч. обр., однако эта десятина можетъ быть собираема русскимъ священникомъ не раньше окончанія десятиннаго сбора Островскимъ плебаномъ. Король подтвердилъ все это и поручилъ Парчевскому старостѣ наблюдать за неприкосновенностью приходскихъ правъ. (№ д. 143).

1722 г. 5 ноября записана фундушова запись Люблинскаго земскаго писаря Казимира Сильвестра Суффчинскаго, данная въ Милеевѣ 12 октября 1722 г. въ пользу уніатской Милеевской церкви, ея приходскаго настоятеля Теодора Хомицкаго и его преемниковъ. Документъ предьявленъ суду генеральнымъ прокураторомъ дѣль греч. обряда о. Антоніемъ Яхимовичемъ и содержитъ въ себѣ описаніе земельныхъ участковъ, надѣленныхъ церкви съ тѣмъ условіемъ, чтобы еженедѣльно, по пятницамъ, была отслужена обѣдня за упокоеніе душъ усопшихъ. (№ д. 180).

1726 г. 20 мая предъявлено священникомъ Иоанномъ Старчевскимъ подтвержденіе королемъ Михаиломъ, въ Варшавѣ 14 іюля 1670 г., всѣхъ правъ и привилегій, данныхъ въ Любомлѣ 23 мая 1669 г. Любомльской церкви Рождества Пр. Богородицы, о. Иоанну Лукашевичу и его преемникамъ княземъ Димитріемъ Георгіемъ Корибутомъ Вишневецкимъ. (№ д. 194).

21 мая о. Павелъ Тymoшевичъ предъявилъ новую эрекціонную грамоту, данную (на мѣсто потерянной во время непріятельскаго наѣзда) вотчинниками Ровна и Перевоза: Андреемъ, Данииломъ, Криштофомъ Волчками, Петромъ Бобовскимъ и его женой Еленой, рожд. Волчко 18 августа 1658 г., въ которой сказано, что наслѣдники, исполняя волю своихъ родителей и дядей: Самуила, Даниила, Рудольфа и Владислава Волчковь, которые въ 1624 г. построили въ с. Ровнѣ, надъ прудомъ, церковь во имя св. Евстафія, освященную епископомъ Аванасіемъ Пакостю въ 1625 г., и оную надѣлили вѣчнымъ фундушемъ, поставляя для нея священника Аванасія Аванасовича, — возобновляютъ и подтверждаютъ первоначальный фундушъ въ пользу церкви священника Григорія Афанасовича, сына предшественника, и его преемниковъ съ обязательствомъ молиться за нихъ, ихъ предковъ и потомковъ. (№ д. 195).

Кромѣ того, во время еп. Левицкаго были надѣлены угодыми и другія униатскія церкви, о чемъ сообщается въ изданіяхъ, относящихся къ Холмщинѣ, какъ напр. Мордская Вознесенская церковь, которая по записи 1712 г. должна была получать ежегодно по 20 сноповъ ржи съ каждой уволки. Въ 1718 г. Косовская Рожд. Богородицкая церковь надѣлена была участкомъ „Ситно“ Лаврентіемъ Косовскимъ; въ 1720 г. основана Сузиными церковь въ Остроменчѣ и проч.

Униатскія церкви возникали на мѣстахъ, гдѣ раньше существовали православныя.

Дѣла митрополита Льва Кишки. Запись въ пользу Супрасльскаго монастыря (1717—1722).

1717 г. 18 декабря вдова Холмскаго каштеляна Красицкая, рожд. Ржевуская жаловалась на Владимірскій градскій судъ за неправильное рѣшеніе дѣла по обезпеченію завѣщанной въ пользу митрополита Кишки и Владимірскаго капитула суммы и недопущеніе апелляціи. Она же подала позовъ по этому дѣлу Владимірскому суду. (№№ док. 108 и 109).

1719 г. 22 мая митр. Кишка жаловался на Іосифа Слугоцкаго и др. по дѣлу объ обманной продажѣ ему старой барки вмѣсто новой. (№ д. 121).

1721 г. 29 октября. Заявление митр. Кишки о неправильныхъ дѣйствіяхъ членовъ Главнаго Литовскаго трибунала по дѣлу его съ фельдшерницею и жительницею Виленской митрополитальной юрисдики Кристиною Цегеровою и ея покровителемъ Константиномъ Буржинскимъ. (№ д. 157).

1722 г. 22 апрѣля. О. Андрей Бенецкій представилъ суду заявление митрополита Льва Кишки о томъ, что по записи его, сдѣланной во Владимірѣ 11 іюля (утвержденной 2 августа) 1721 г., имѣніе *Страбля*, съ принадлежностями, должно находиться въ вѣчномъ владѣніи Супрасльскаго монастыря, на поддержку монастырскихъ зданій и строеній, а также на содержаніе 3 монаховъ въ Варшавской обители. (№ д. 167).

23 апрѣля митр. Кишка заявляетъ о незаконномъ завладѣніи Ледуховскими двумя имѣніями Кіево-Печерскаго монастыря. (№ д. 168).

Дѣла Вѣтринскихъ съ Жеромскимъ и др. (1712—1714).

1712 г. 12 ноября о. Максимиліанъ Михайль Эпимахъ Вѣтринскій (Вѣтржинскій), официалъ епископіи Бѣлой Руси и игумень Витебскаго ун. монастыря, и Казиміръ Жеромскій заявляютъ о состоявшемся между ними примиреніи на основаніи третейскаго декрета. Вѣтринскіе получили обратно свои грамоты, движимости и скоть, Жеромскому же возвращены 1070 зол., данные имъ на уплату контрибуціи, въ обезпеченіе им. Сосновицы отъ разоренія во время смуты (№ д. 61).

1714 г. 24 марта. Тотъ-же официалъ и игумень Мирскаго монастыря о. М Вѣтринскій, узнавъ отъ друзей объ обидныхъ для него заявленіяхъ Сушинскихъ предъ Люблинскимъ судомъ, возобновляетъ жалобу отъ себя и отъ имени несовершеннолѣтнихъ братьевъ Владислава, Іосифа и сестеръ Екатерины и Урсули Вѣтринскихъ на вдову Констанцію Сушинскую (рожд. Кохановскую) и ея дѣтей за то, что они въ Турнѣ-Фортунѣ, заложенномъ ихъ имѣніи по договору, заключенному еще съ ихъ родителями, выгнали своими притѣсненіями 5 зажиточныхъ крестьянъ, другихъ же привели въ крайнюю нищету, на землѣ „Островкѣ“ велѣли вырубить сосны съ нѣсколькими бортями на лучину, кромѣ того, наложили контрибуцію на владѣемые ими участки, особенно-же на земли упомянутыхъ крестьянъ, въ пользу разныхъ иностранныхъ войскъ, и причинили такимъ образомъ убытокъ на 1000 зол. Несмотря на полное разореніе имѣнія, Сушинскіе не прекращаютъ оскорблять честь священника, его матери и родныхъ, какъ и его гостей.—Въ то же время Максимиліанъ и Іосифъ Вѣтринскіе жалуются на Франца и Софію

Замѣховскихъ и другихъ владѣльцевъ Сосновицы и Орѣхова за порубку лѣсовъ въ ихъ вотчинной части. (№№ д. 66 и 67).

24 ноября супруги Михаилъ и Марина Сосновскіе, также сынъ ихъ Иванъ, жалуются на о. Максимиліана, двоюродныхъ братьевъ его Іосифа и Флоріана Вѣтринскихъ, супруговъ Михаила и Анну Слизневъ, владѣльцевъ им. Сосновицы, отъ имени официала, также на управляющаго Василия Лобачевского, и крестьянъ, всѣхъ около 30 числомъ, которые 16 ноября напали толпою на дворокъ въ Ольховкѣ, выволокли изъ него Михаила Сосновскаго, котораго Лобачевскій, по приказанію Слизня, связалъ, затѣмъ, подавъ крестьянину Остапу Богутинскому (подданному Сосновскаго) большую палку, велѣлъ его бить, говоря: „бей же теперь своего барина и прикажи ему отправлять барщину, какъ онъ тебѣ приказывалъ!“ — что исполнено, и Сосновскій остался еле живъ. Затѣмъ самъ Лобачевскій на крикъ Слизня: „убей такого-то сына, я уплачу за него; уже я за одного далъ 17000, и это для меня мелочь, я и за этого уплачу!“ — бросился на Сосновскаго и продолжалъ его бить то кулаками, то ногами, то давить колѣнами. Неменѣе того и сына Ивана, молящаго о пощадѣ для отца, Лобачевскій избилъ жестоко, схвативъ его за хохоль. Послѣ этого захватили изъ дворка, вскрывъ кладовую, разнаго рода документы, долговья записи шляхтичей и евреевъ на 100000 зол. и др. вещи. (№ д. 74).

Дѣла другихъ монаховъ въ Холмскомъ судѣ.

Кромѣ митрополита Льва Кишки и бѣлорусскаго официала Вѣтринскаго, вели дѣла въ Холмскомъ градскомъ судѣ также другіе, пребывающіе въ монастыряхъ внѣ Холмско-Белзской епархіи, но имѣвшія какія-либо претензіи по имуществу къ жителямъ Холмской области. Такъ, напр., встрѣчаемся въ 1717 и 1724 гг. съ Мѣлецкимъ архимандритомъ Иннокентіемъ Пѣховичемъ, который разъ жаловался на нѣкую Маріанну Яновскую за отнятіе у него дойной коровы (1717), другой разъ на шл. Леневаго за невыдачу бѣлаго крестьянина (1724). Въ 1719—1723 гг. нѣкоторые акты относятся къ имущественнымъ дѣламъ инокини Пинскаго ун. женскаго монастыря Анастасіи (въ мѣрѣ Александры) Поступальской, дочери Виסקаго чесника Іеронима и Елены изъ Жардецкихъ Поступальскихъ. Изъ акта 17 окт. 1719 г. узнаемъ, что инокиня Анастасія, получивъ разрѣшеніе епископа Порфирія Кульчицкаго и согласіе игуменіи Екатерины Головнянки, продала—по записи въ Пинскѣ 28 апрѣля 1714 г.—Самуилу Петровицкому Бобру, Рѣчицкому чеснику, свою вотчинную часть им. Поступли за 1300 зол. Изъ актовъ 1720 и 1723 гг. видимъ, что Бобръ, сдѣлавшійся повѣреннымъ (plenipotens) всѣхъ Посту-

пальскихъ, затѣмъ и инокини Анастасіи, старался очистить имѣнія отъ обременяющихъ ихъ долговыхъ записей. Въ 1722 г. шл. Венглинскій заявляетъ о незаконныхъ къ нему претензіяхъ о. Іерузальскаго изъ Владимірскаго монастыря. (№ д. 169 и др.)

Королевская грамота на Пинскую ун. каведру.

1710 г. 23 сентября записана въ Холмской актовѣ книгѣ грамота, данныя Августомъ II 13 іюля 1703 г. *Порфирію Кульчицкому* на Пинскую уніатскую епископію и Лаврышовскую архимандрію. (№ д. 47).

Жалобы М. Радзимицкаго на Ѳ. Садовскаго за непроизводство суда, между прочимъ надъ уніатскимъ священникомъ (1714).

1714 г. 14 іюля ратникъ Мартинъ Радзимицкій жалуется на подскарбія Холмской земли Ѳому Садовскаго за отказъ произвести судъ надъ подданными его изъ селъ Люты, Окунинки и м. Орховка Андрухомъ Черкасюкомъ, Стецкомъ и др., также надъ уніатскимъ священникомъ изъ Орховка, его братомъ и людьми, обвиняемыми имъ въ захватъ его имущества изъ случайно (27 іюня) разбитаго на рѣкѣ Бугѣ судна (кояги), на которомъ онъ отправлялъ въ Гданскъ пшеницу. Въмѣсто того, чтобы помочь въ несчастьи, крестьяне разграбили не только пшеницу, но и съѣстные припасы, сосуды, одежду и всякую домашнюю утварь, причиняя такимъ образомъ убытокъ въ 15000 зол. Садовскій не допустилъ продажи зерна, которое испортилось, и починки судна (№ д. 72).

Разореніе церквей, пропжа документовъ.

1714 г. 7 мая о. Григорій Маркевичъ, настоятель уніатской Мало-Окунинской церкви, заявляетъ о пропжѣ церковныхъ документовъ и разореніи церкви во время шведскаго наѣзда. Въмѣстѣ съ церковными вещами упоминается тоже разореніе имѣнія Волынскаго воеводы Аонасія Міончинскаго, прибрѣвшаго оное отъ Сапѣговъ. (№ д. 69).

29 мая хорунжіи Владиславъ Сулковскій и его супруга Маріанна Жиржинская обвиняютъ священника Канской церкви греч. обр. о. Лендзу, Николая Жиржинскаго, супруговъ Стефана и Кунегунду Сѣницкихъ въ томъ, что Жиржинскіе и Сѣницкіе съ вѣдома отца Лендзы вскрыли сундукъ, помѣщенный Сулковскою въ церкви безопасности ради въ виду проходящихъ войскъ, и захватили изъ него разные документы, относящіеся къ им. Лешнѣ и др. Кромѣ того, Сѣницкая

обругала Сулковскаго обидными словами, велѣла забрать двухъ лошадей, отвести ихъ въ городскій замокъ, гдѣ онѣ околѣли, ограбила вещи его слугъ и нанесла истцу много оскорбленій. (№ д. 70).

1719 г. 16 марта. Мартинъ Сѣховичъ заявляетъ отъ себя и отъ имени своихъ младшихъ брата и сестеръ о пропажѣ въ 1716 г. разныхъ документовъ (записей, списковъ, квитанцій объ уплатѣ контрибуцій и десятины и проч.), оставшихся послѣ смерти отца и вывезенныхъ съ ящикомъ, во время нашествія саксонскаго войска, изъ им. Путновичъ въ Бѣлопольскую церковь для храненія, гдѣ находились тоже вещи епископа Левицкаго. Документы были похищены саксонскимъ войскомъ, которое разорило Бѣлопольскую и много другихъ церквей. Заявленіе это сдѣлано съ цѣлью обезпеченія суммъ (кромѣ 7000 зол.), помещенныхъ на участкѣ с. Путновичъ, бывшемъ въ ихъ владѣніи. (№ д. 119).

*Нѣкоторыя данныя о пожарахъ и грабежахъ во время епископовъ Холмскихъ
Оранскаго и Левицкаго.*

Если-бы мы вздумали изложить по актовымъ книгамъ нашимъ мѣстности и причиненные послѣднимъ убытки отъ пожаровъ и грабежей во время шведской войны и конфедератскихъ волненій въ странѣ, тогда намъ пришлось бы составить особое большое сочиненіе, такъ какъ не было уголка во всей Холмской Руси, который не пострадалъ бы, если не отъ чужихъ, то отъ своихъ людей. Такъ, между прочимъ, были совсѣмъ истреблены или пострадали отъ пожара въ 1704 г. Бѣлополе и Бусно (подожгли шведскія войска); въ 1706 г.—Войславичи (всѣ (12) христіанскіе дома сгорѣли), Залѣсье (поджогъ отъ саксонскаго войска), Подгородное и др. (шведы); въ 1707 г.—Плаваничи и Окунинка (шведы); въ 1709 г.—Красноставъ, Грубешовъ, Ярославецъ и Чернятинъ (совсѣмъ разорены шведами), тогда сгорѣли также Скурдеевъ, Скербешовъ, Замостье, Суруговъ, Жданное и Верховины; въ 1710 г.—Брусъ (Угровецкихъ), Крыловъ; въ 1713 и 1714 гг.—Мацеевъ (всѣ дома сожжены); въ 1714 г.—Грубешовъ (кромѣ другихъ зданій, сгорѣли колокольня и ратуша), Кросничинъ, Свѣрже и Тератинъ; въ 1715 г.—Щитинъ; въ 1716 г.—Окунинъ и Серебрище; въ 1717 г.—опять Мацеевъ, Угрускъ (въ 50000 зол. убытка); въ 1718 г.—Подгородное (2-ой разъ), Крыловъ (сожженъ конфедератами). Въ большомъ случайномъ пожарѣ г. Любомля 1729 г. сгорѣло у христіанъ: домовъ вѣздныхъ и домковъ 22, городская ратуша съ колоколомъ и трое воротъ, затѣмъ у евреевъ: 103 дома, 22 лавки со всѣми товарами и др. вещами; каменная церковь, костель и синагога уцѣлѣли. Пожаръ

начался съ еврейскаго дома.—Между разграбленными селеніями находимъ цѣлыя староства, какъ напр.: Любомльское (1705), Стульненское (1706); всѣ жители Новосельца послѣ разграбленія и уничтоженія ихъ имущества разошлись во всѣ стороны (1707), Волоская Воля и Савинъ разграблены шведами, Цыцовъ, Шацко и Свѣтяжъ—домашними войсками (1709), затѣмъ Козягора, Тератинъ, Щебрешинъ (1710) и т. д.

Не нужно говорить, что во всѣхъ этихъ скорбныхъ событіяхъ немало пострадали духовенство и церкви.

Жалобы духовенства на оскорбленія словомъ и дѣйствіемъ. Убійство священника (1715—1729).

1715 г. 10 января настоятель Морозовицкой церкви о. Іоаннъ Василькевичъ обвинялъ подполковника Арнольфа Радзимиинскаго въ слѣдующемъ: 29 января 1714 г. о. Іоаннъ, прибывъ во дворъ г. Радзимиинскаго, вѣжливо требовалъ правосудія надъ арендаторомъ корчмы его Лейбою; въ отвѣтъ на это, Радзимиинскій схватилъ священника за бороду и волосы, бросилъ его на землю, придавилъ колѣнами и билъ кулаками до крови, затѣмъ, призвавъ своихъ слугъ и кучеровъ, велѣлъ ему дать сто жестокихъ ударовъ палкою и причинилъ ему разныя другія оскорбленія. Жестоко избитый священникъ былъ осмотрѣнъ вознымъ (№ д. 75).

31 мая Стужицкій священникъ Іоаннъ Соколовскій обвинялъ супруговъ мѣчника Холмской земли Іоанна и Маріанну Гаварецкихъ и Станислава Франца Цемневскаго, владѣльцевъ Жданнаго и др. имѣній, въ клеветѣ, будтобы священникъ отлучилъ ихъ отъ церкви. Обвиненные не явились въ судъ даже въ четвертый срокъ. (№ д. 83).

27 сентября монахъ Холмскаго монастыря Дисоерій Шолуха обвинялъ Холмскаго арендатора еврея Шимона въ нанесеніи ему въ мясной лавкѣ побоевъ, вырваніи бороды, обезчещеніи въ городѣ и въ др. насиліяхъ. (№ д. 89).

1716 г. 7 мая священникъ Ольховецкой церкви Левъ Вѣщицкій предъявилъ суду тѣло жестоко *убитаго* русскаго священника Юліана Руменецкаго, найденное на землѣ Ольховецкаго приходскаго священника. Возный опубликовалъ, по обычаю, о совершенномъ убійствѣ. (№ д. 96).

1720 г. 15 апрѣля узнаемъ о нанесеніи Оомою Павловскимъ слугъ игумена Холмскаго монастыря о. Василя Процевича—Теодору Василевскому („Васику“)—

побоевъ, объ оскорбленіи чести игумена и причиненіи послѣднему убытковъ разбитіемъ сосуда съ виномъ и проч. (№ д. 134).

1725 г. 2 марта священникъ Машовской церкви Яковъ Лобачевскій жаловался на владѣльца Машовскаго участка Антонія Будзинскаго за то, что, пригласивъ его 23 февраля въ свой дворъ, сначала оскорбилъ его бранными словами, затѣмъ наносилъ ему побои палкою, отнявъ у него рясу и шляпу. Возный освидѣтельствовалъ раны. (№ д. 183).

17 августа Люблинскій ун. деканъ и настоятель Раколупской церкви Андрей Народоставскій жаловался на Мартина Бялецкаго за нанесенные ему побои и др. оскорбленія. Не довольствуясь тѣмъ, что онъ еще въ 1724 г. избилъ его слугу, пахавшаго его землю, и разорилъ изгородь, чѣмъ причинилъ ему убытка въ 50 зол., обвиненный напалъ 13 августа 1725 г. на его людей, жавшихъ рожь, наконецъ, оскорбляя его священническую честь, нанесъ и ему побои. Возный освидѣтельствовалъ раны. (№ д. 186).

1727 г. 31 мая о. викарій Холмскаго монастыря Антоній Тенчинскій заявилъ объ оскорбленіи и уводѣ монастырскаго послушника-пѣвца Францемъ Банашкевичемъ, Покутинскимъ и др. (№ д. 205).

Нападеніе на православныхъ (1715, 1717, 1724).

Данныя, только что приведенныя нами, извлечены изъ Холмскихъ актовъ и относятся къ оскорбленіямъ, причиненнымъ униатамъ; слѣдующіе немногіе факты о поступкахъ воспитанниковъ римской церкви съ православными во время епископства І. Левицкаго заимствованы нами изъ сочиненія П. Батюшкова (стр. 130 и 134), гдѣ читаемъ:

Въ 1715 г. іезуитскіе школьники, поймавъ старца Дрогичинскаго Преображенскаго монастыря Герасима Сосновскаго и, наложивъ ему цѣпь на шею, таскали его по улицамъ, ругаясь надъ нимъ всякими способами и, наругавшись, еще „браду ножемъ обрѣзали“.

Болѣе возмутительный фактъ находимъ подъ 1717 г. Тогда іезуитскіе школьники напали на погребальную процессію православныхъ, вырвали крестъ у сопровождавшаго процессію инока Иларіона Иляшевича, намѣстника Троицкаго монастыря зъ Дрогичинѣ, а тѣло покойнаго православнаго бросили въ тинистый ровъ.—Подобныя нападенія іезуитскихъ воспитанниковъ на похоронныя процессіи

православныхъ повторялись нѣсколько разъ также во время преемника Левицкаго, епископа Ф. Володковича *).

1724 г. униаты вривались въ Яблочинскій Онуфриевскій монастырь и въ немъ перевѣнчивали православныхъ, чтобы показать народу, что благословеніе брака православными священниками будтобы не имѣть силы.

Сохраненіе въ православіи нѣкоторыхъ монастырей и церквей (какъ Яблочинскаго и Дрогичинскаго) обязано тогдашнему вмѣшательству русскихъ государей во внутреннія дѣла Польши, именно Петра В. и Екатерины В. Царь Петръ, посѣтивъ Бѣлорусь, лично убѣдился въ незавидномъ положеніи православныхъ и ходатайствовалъ предъ польскимъ королемъ объ облегченіи ихъ участи. Варшавская конфедерація утвердила въ 1716 г. за Петромъ право ходатайствовать за своихъ единовѣрцевъ — вотъ и все, чего добился русскій царь. Но мудрые политики выдумали тогда „проектъ уничтоженія Руси“, предложенный Варшавскому сейму для рѣшенія въ слѣдующемъ (1717) году, для того, чтобы освободить русскаго царя отъ ходатайства. Къ счастью, самъ сеймъ понялъ, что такая задача ему не по силамъ.

Наставленія Холмскаго сеймика депутатамъ, избраннымъ на Гродненскій сеймъ 1718 года.

Въ злополучное для республики время шляхта очень часто созывалась королевскими универсалами въ свои областные центры на совѣщанія, гдѣ обсуждала разные вопросы дня, избирала изъ своей среды депутатовъ на предстоящій сеймъ и давала имъ наставленія о томъ, чего имъ добиваться въ главномъ законодательномъ собраніи отъ имени своихъ согражданъ. Нерѣдко случалось, что члены сеймика, поссорившись между собою, разходились, не принявъ никакого рѣшенія. Тогда король назначалъ новый срокъ для съѣзда.

Во время епископа Левицкаго было много сеймиковыхъ засѣданій въ Холмѣ, занимавшихся политическими, военными и финансово-экономическими дѣлами страны, при чемъ не были оставлены безъ вниманія кляшторы на Руси и религиозныя учрежденія въ честь патроновъ Польши, св. Станислава и св. Казимира, въ Римѣ, которыя нуждались въ матеріальной поддержкѣ. — Пока займемся однимъ сеймикомъ, на которомъ были затронуты ближе насъ интересующіе предметы.

*) Такія безчинства надъ православными совершались во всякое время и въ другихъ странахъ польской Руси.

Въ 1718 г. Холмскому съѣзду шляхты былъ назначенъ день 22 августа, но тогда нашлись недоброжелатели, которые безъ всякаго повода (*nullis rationibus*) разрушили его совѣщанія. Сеймикъ собрался опять 31 августа, и на немъ составили (21) инструкции для пословъ, отправляемыхъ на Гродненскій сеймъ 3 октября. Послы земли Холмской и повѣта Красноставскаго должны были, между прочимъ, стараться въ сеймѣ о томъ: чтобы впредь не было дозволено, послѣ столькихъ общественныхъ бѣдствій (*post tot calamitates publicas*) начинать новую войну съ кѣмъ бы то ни было (ст. 2); чтобы войска русскаго царя оставили республику (3); чтобы земледѣльцы не принимали и не поселяли въ своихъ помѣстьяхъ бѣглыхъ крестьянъ (5); чтобы, для привлеченія православныхъ въ лоно уни, униаты были вознаграждены мѣстомъ въ сенатѣ, по крайней мѣрѣ, для одного митрополита, если не будетъ сеймоваго согласія и относительно другихъ епископовъ (7); чтобы духовныя имѣнія униатовъ пользовались преимуществами по новому закону (8); чтобы были найдены средства на канонизацію (причисленіе къ лику святыхъ) униатскаго блаженнаго Юсафата (Кунцевича) въ Римѣ (9); чтобы была скоро утверждена фундація іезуитовъ въ Красноставѣ п. т. св. Ксаверія (11); чтобы въ виду того, что никто изъ плебеевъ не отличился геройствомъ въ послѣднее время, не производились новыя нобилитаціи (18). (№ д. 115).

Кончина епископа Левицкаго (1730).

О кончинѣ епископа Юсифа Левицкаго, которая, какъ извѣстно, послѣдовала въ Почаевѣ 15 июня 1730 г., Стебельскій говоритъ, что онъ умеръ отъ апоплексическаго удара, будто-бы вслѣдствіе того, что слуга не скоро принесъ ему воды для умыванія. Едва-ли это послѣднее вѣрно.—4 октября того же года былъ назначенъ ему преемникъ въ лицѣ Ф. Ф. Володковича.

4. Епископъ Фелиціанъ (Филиппъ) Доминиковичъ Володковичъ 1730—1756.

Происхожденіе, назначеніе и время епископства.

По помѣщенному въ настоящемъ томѣ Холмскому документу 1741 г. (№ д. 305)*, у Минскаго стольника Доминика и Тересы (рожд. Янишевской) Володковичей были сыновья: Левъ, преемникъ отцовскаго званія, Мартинъ, Стародубскій войскій, *Филиппъ*, сдѣлавшійся униатскимъ монахомъ, наконецъ Станиславъ и

*) Ссылки на вошедшіе въ это изданіе документы обозначены: № док. или д., на невошедшіе же: № а. к. (№ актовой книги, листъ и пр.)

Доминикъ, поступившіе въ доминиканскій монастырь. Кромѣ того, въ одномъ актѣ 1746 г. упоминаются родные братья Михаилъ и (убитый) Каспаръ, вѣроятно, двоюродные братья Филиппа. Филиппъ, въ монашествѣ *Фелиціанъ*, былъ назначенъ проповѣдникомъ, затѣмъ избранъ архимандритомъ Дубенскимъ и Дерманскимъ, наконецъ, грамотою Августа II, данною въ Гроднѣ 4 октября 1730 г. (№ док. 370), опредѣленъ на мѣсто скончавшагося Іосифа Левицкаго униатскимъ епископомъ Холмскимъ, съ оставленіемъ въ званіи архимандрита Дубенскаго, Дерманскаго и Св.-Крестовскаго (S. Crucis abbas), рукоположенъ въ епископы въ 1731 г. При содѣйствіи вліятельнаго въ извѣстныхъ кружкахъ игумена Холмскаго монастыря (съ 1748 г.) Максимилиана Рылло *), Фелиціанъ въ 1752 г. былъ назначенъ коадьюторомъ митрополита, а послѣ смерти Филиппа Годабскаго (ум. 12 сентября 1756 г.) занялъ Владимирскую униатскую кафедру, получивъ королевскую грамоту въ первой половинѣ ноября того же года. Въ 1762 г. онъ, послѣ Гребницкаго, достигъ сана митрополита, въ каковомъ санѣ и умеръ въ 1778 г.

Жизнь и дѣятельность епископа по даннымъ его современника и Холмскихъ актовъ.

Двадцатипятилѣтнее управление Холмскою епархіею епископа Володковича богато разнообразными и многочисленными событіями, описанными, кромѣ судебныхъ актовъ, современникомъ Максимилианомъ Рылло при, дѣятельномъ участіи котораго они отчасти совершались. По однимъ вопросамъ, Холмскіе акты или дополняютъ сообщенія М. Рылло, или указываютъ на новые факты, неразказанные современнымъ дѣятелемъ, по другимъ - дневникъ Рылло составляетъ единственный источникъ для изученія какъ дѣятельности и личныхъ отношеній епископа, такъ и церковныхъ дѣлъ его времени. Наши акты, кромѣ другихъ интересныхъ данныхъ, излагаютъ подробно дѣла о средствахъ на постройку кафедральной церкви и предположенную коронацію Холмской чудотворной иконы, сообщая постановленія сеймиковъ и частныя записи на эти цѣли. Изъ этихъ же актовъ узнаемъ о семейныхъ отношеніяхъ епископа и его процессахъ, объ его

*) Максимилианъ Рылло былъ сначала викаріемъ Виленскаго монастыря, послѣ прокураторомъ Василианскаго монастыря въ Варшавѣ, съ 1748 г. игуменомъ Холмскаго монастыря, наконецъ преемникомъ Володковича въ Холмѣ. Его рукописный дневникъ (diarium) съ 1742 по 1793 г. (6 томовъ въ листъ) на латинскомъ языкѣ находится въ архивѣ Львовскаго митрополичьяго капитула. Выдержки изъ этого дневника первый сообщилъ кустось капитула извѣстный протоіерей Ант. Петрушевичъ въ „Сборникѣ Г.—рус. Матицы“ 1866 г.

и духовенства экономическо-финансовых дѣлахъ, о записяхъ въ пользу церквей, о насилияхъ надъ православными и униатами и проч. Рылло же говоритъ намъ о постройкѣ церкви вообще, объ епархіальномъ соборѣ въ Бѣлополѣ 1749 г. и его цѣляхъ, раскрываетъ состояніе и составъ епархіи, говоритъ о борьбѣ съ лат. духовенствомъ въ защиту униіи и объ іерархической борьбѣ униатскихъ монаховъ со свѣтскимъ духовенствомъ, наконецъ характеризуетъ своего епископа, добивавшагося высшихъ іерархическихъ степеней и проч. Извѣстно, что отношенія епископа Володковича къ монахамъ и игумену Рылло не совсѣмъ были хороши, уже и потому что послѣ іеромонаха Медема официаломъ Холмской консисторіи былъ поставленъ свѣтскій священникъ, настоятель Св.- Николаевской церкви Іоаннъ Поморшкантъ. Тѣмъ не менѣе Володковичъ пользовался помощію М. Рылло у польской шляхты и въ Римѣ.

Постройка церкви и приготовленія къ вынчанію Холмской иконы. Епископъ оказалъ большую услугу церкви тѣмъ, что онъ вновь отстроилъ кафедральный соборъ (постройка началась въ 1738 г.) и епископскія зданія. Рылло пишетъ: „Володковичъ приказалъ разрушить старую церковь, которая, какъ говорятъ, была довольно красива, и съ самаго основанія соорудилъ новую *), частью на счетъ земскаго сбора Холмской земли, опредѣленнаго на сеймикахъ, а частью на пожертвованія частныхъ благодѣтелей, которые, дѣлая приношенія въ пользу монаховъ, отдавали оныя епископу, какъ сборщику этихъ подавій. Въ 1748 г. заведено дѣло съ Замойскимъ въ Радомскомъ трибуналѣ по поводу неуплаты послѣднимъ складчины, по коему былъ прокураторомъ Нерезій, проповѣдникъ монастыря“.

По Холмскимъ актамъ, сеймики дѣйствительно интересовались какъ успѣхомъ предпринятыхъ епископомъ новыхъ построекъ, недостаткомъ матеріальныхъ средствъ и затрудненіями его вообще, такъ въ особенности дѣломъ коронаціи чудотворной иконы Богоматери, изъ чего римскіе католики надѣялись извлечь для себя нравственную пользу. Дѣло однако подвигалось туго: рѣшеніе сеймика 1738 г. о сборѣ 4000 зол. на коронацію повторяется въ 1742, 1746, 1748 и 1754 г.г. Къ сбору денегъ на коронацію иконы были привлечены даже евреи, какъ это видно изъ документа 18 февраля 1741 г. (№ д. 300). Вел. кор. подскарбій Иванъ Чапскій установилъ 19 октября 1740 г. сборъ изъ поголовнаго налога въ суммѣ 5665 зол., который должны были непременно уплатить за 1740 г. евреи изъ

*) Въ 1857 г. въ этой церкви былъ устроенъ органъ, но уже въ 1874 г. устраненъ, а 11 мая 1878 г. въ перестроенномъ соборѣ отиравлено первое православное богослуженіе.

Любомля и др. городовъ и мѣстечекъ*). Изъ процессовъ Холмскаго монастыря съ Холмскимъ кагаломъ въ 1741 г. узнаемъ, что Холмскіе евреи были обязаны уплатить на коронацію 828 зол., Люблинскіе же 5745 зол.

Коронація иконы совершилась лишь въ 1765 г., къ какому времени могли еще собрать немало денегъ въ Холмщинѣ.

Въ тѣсной связи съ коронаціей находится дѣло о постройкѣ церкви. Въ другое время иновѣрцы едва-ли заботились бы о благолѣпнн уніатской каедрѣ, хотя, какъ увидимъ ниже, усердіе оказалось болѣе на словахъ, чѣмъ на дѣлѣ. Монастырю недоставало средствъ, и не удивительно: кромѣ 4000 зол., опредѣленныхъ сеймикомъ еще въ 1738 г., и 3000 зол. въ 1754 г. „на коронацію“, также поголовнаго сбора съ евреевъ въ 1740 и 1741 г.г. на эту же цѣль,—мы до 1756 г. нигдѣ не находимъ отдѣльной суммы, опредѣленной „на мурѣ“ (каменные постройки), изъ чего ясно, что однѣ и тѣ же деньги были назначены какъ на расходы по коронаціи, такъ и на строенія. Въ постановленіяхъ сеймика 1742 и 1745 г.г. говорится о налогѣ „на мурѣ“.

Холмскій монастырь энергично добивался уплаты опредѣленной контрибуціи. Изъ процессовъ 1740 и 1742 гг. два относятся къ сборщику Петровскому, который въ первый разъ не уплатилъ монастырю 2250 зол., во второй—500 зол. изъ слѣдующихъ по счету 4000 зол. Затѣмъ узнаемъ изъ актовъ, что епископъ Володковичъ велъ процессъ съ Ѳ. Замойскимъ по дѣлу объ уплатѣ налога, опредѣленнаго сеймикомъ 12 сентября 1742 г. на монастырскія строенія. Позовъ выданъ въ Радомѣ 14 марта 1746 г. (№ а. к. 20228, 194). Процессъ продолжался въ 1747 и 1748 гг. По акту 29 мая 1748 г., епископъ Володковичъ и монастырь вызываютъ (черезъ генеральнаго уполномоченнаго монастырей провинціи о. Иеронима Нерезія) въ судъ ордината Ѳому Замойскаго за то, что онъ не уплатилъ собранной въ мѣстностяхъ Замойской ординаціи контрибуціи, назначенной сеймикомъ „на мурѣ“. Позовъ—о которомъ и Рылло упоминаетъ — былъ выданъ въ Радомѣ 22 апрѣля (f. 2 r. dom. Cond. Paschae) 1748 г. (№ а. к. 20230, 302).

Такимъ образомъ епископу, конечно, недоставало денегъ, и онъ занималъ ихъ у частныхъ лицъ, какъ на прим., въ іюнѣ мѣсяцѣ 1749 г. у Коморовскаго 2000 зол. на мурѣ (№ д. 353). О бѣдственномъ положеніи епископа Володковича

*) Евреи изъ Любомля должны были уплатить 828 зол., изъ Ратны—460 зол., Стоянова—200 зол., Ярчева—75 зол., Грабовецъ—220 зол., Голошницъ—1020 зол., Свиржа—1300 зол., Роздола—282 зол., Чернилчъ—80 зол., Бережанъ—920 зол., Десятинна—280 зол.

и о средствахъ помочь ему (Жидичинская архимандрія) говорится въ наставленіяхъ депутатамъ сеймика 1744, 1746 и 1748 гг. Въ послѣднемъ собраніи шляхты требовалось для Холмскаго монастыря надѣленіе его имѣніями изъ королевщины (имѣній короны). Къ сожалѣнію, желанія сеймиковъ въ этомъ направленіи не были исполняемы. На коронацію и «на мурѣ» жертвовали, какъ видимъ изъ актовъ, и частныя лица въ своихъ записяхъ и духовныхъ завѣщаніяхъ.

Римскія нововведенія въ уніатской церкви. Рылло говоритъ о незавидномъ положеніи монастыря, которое съ прибытіемъ его въ Холмъ ему удалось улучшить. Дѣятельность его въ самомъ началѣ его игуменства въ Холмѣ обнаружилась, можетъ быть съ цѣлью умножить доходы монастыря, введеніемъ въ монастырской каплицѣ (часовнѣ) латинскаго братства скапуляра (шкаплера), а въ 1753 г.—розарія (рожанца).

Соборъ въ Бѣлополѣ. По порученію епископа, состоялся въ кафедральномъ селѣ Бѣлополѣ 11 мая 1749 г. епархіальный Соборъ (Congregatio generalis Dioecesis Chelmensis) подъ предсѣдательствомъ М. Рылло, на которомъ разбирались жалобы приходскаго духовенства на благочинныхъ за вымогательство и поборы, также на грабежи церковныхъ вещей во время ревизій, и рѣшено удовлетворить духовенство по справедливости, а излишки въ поборахъ обратить на постройки (вѣроятно кафедральныя). На этомъ же собраніи М. Рылло отъ имени базилианскаго ордена Литовской провинціи передалъ во владѣніе и непосредственное управленіе Холмскаго уніатскаго епископа монастыри въ *Турковцахъ*, *Подгорцахъ* и *Канемъ*, также *Кулемчицкій приходъ* со всѣми принадлежавшими къ нему землями и угодіями, чѣмъ матеріальное положеніе епископа улучшилось. Рылло сообщаетъ въ своемъ дневникѣ списокъ существовавшихъ тогда въ Холмской епархіи благочиній (10) и приходовъ (285), прочтенный въ началѣ Бѣлопольскаго собора*).

Защита уніи противъ стремленій лат. духовенства. По церковнымъ вопросамъ епископъ Володковичъ не расходился съ другими уніатскими епископами, которые—по словамъ историковъ—въ своихъ интересахъ не могли желать смѣшенія и сліянія уніатской церкви съ римско-католическою. На Дубненскомъ съѣздѣ 1743 г. уніатскіе іерархи, съ митрополитомъ во главѣ, постановили жаловаться Риму на обидное отношеніе латинянъ къ уніатамъ и ходатайствовать предъ папой о строгомъ соблюденіи греческаго обряда на Руси и о сравненіи уніатскаго духо-

*) Списокъ этотъ напечатанъ въ „Сбор. Гал.—рус. Матицы“ 1866 г., затѣмъ въ „Холм. греко-ун. Мѣсяцесловѣ на 1872 г.“.

венства въ правахъ съ латинскимъ. Папа Венедиктъ XIV посланиемъ отъ 2 мая 1744 г. на имя уніатскаго митрополита Аонасія Шептицкаго утвердилъ постановленіе Урбана VIII, воспреещающее переходъ уніатовъ въ лат. обрядъ, строго предписывая русскимъ уніатамъ придерживаться обычаевъ и церемоній восточной церкви. Но польскіе католики, недовольные этимъ распоряженіемъ папы, въ 1753 г. подали своему правительству записку по дѣлу объ отмѣнѣ постановленія Урбана VIII. Тогда ун. митрополитъ и епископы составили опроверженіе, которое представили папѣ; кромѣ того, избрали Луцкаго епископа Рудницкаго въ депутацію къ королю въ Дрезно, собравъ средства между духовенствомъ на путевые расходы.

Переходъ уніатовъ въ латинство продолжался и продолжается до сихъ поръ, несмотря на то, что папы и въ XIX в. подтверждали декретъ Урбана VIII.

Иерархическая борьба монаховъ съ мірскимъ духовенствомъ. Слѣды упорной борьбы монашескаго духовенства съ мірскимъ о гегемоніи въ русской уніатской церкви, окончившейся въ началѣ XIX в. подчиненіемъ монашества власти епископовъ изъ мірскаго духовенства, находятся и въ нашихъ актахъ. Между прочимъ, въ актѣ 7 января 1746 г. читаемъ, что офиціаль Іоаннъ Поморшкантъ, по порученію и отъ имени епископа Володковича, жаловался на игумена Люблинскаго монастыря Баранкевича за задержаніе имъ писемъ какъ епископа, такъ и представителей Холмской земли, къ папѣ, королю, кардиналамъ и разнымъ вельможамъ. Несмотря на неоднократныя требованія посланнаго къ нему епископскаго курьера, игумень отказалъ въ возвращеніи бумагъ (№ а. кн. 20228, 41). О содержаніи писемъ епископа и др. въ актѣ не упоминается, но можно догадаться, что они были направлены противъ монаховъ. Рылло, жалуясь на неблагодарность епископа за его старанія о назначеніи епископа Володковича въ митрополиты, хотя недостойнаго, пишетъ между прочимъ: „Замыслы епископа направлены къ другимъ цѣлямъ, ибо онъ прежде всего желалъ бы устранить монаховъ отъ этой (каедральной) церкви, взявъ икону Божіей Матери подъ свою опеку, а потомъ мало-по-малу и совсѣмъ изгнать ихъ изъ монастыря, подобно тому, какъ это недавно имѣло мѣсто въ его епархіи съ незначительными монастырями польской провинціи“. Рылло могъ бы епископа Володковича обличить во многомъ и очень повредить ему, но „местъ ему, какъ христіанину была чужда“; онъ постарался только отвратить опасность отъ своего ордена, когда узналъ о намѣреніи епископа.

Вопросъ о содержаніи духовныхъ депутатовъ въ Люблинскомъ трибуналь. Какъ видно изъ двухъ позвовъ, внесенныхъ въ судъ Холмскимъ рим.-кат. капитуломъ въ разные годы, уніатскій епископъ по рѣшенію Замойскаго Собора обязанъ былъ

изъ денежнаго сбора въ своей епархіи или изъ собственныхъ своихъ средствъ доставлять содержаніе депутату, избранному рим.-кат. капитуломъ въ Люблинскій трибуналъ. Изъ позва 25 мая 1736 г. узнаемъ, что епископъ Володковичъ не уплатилъ этой контрбуціи ни тогдашнему депутату канонику Вѣтринскому, ни прежнимъ судьямъ-депутатамъ (№. д. 236). Въ другомъ позвѣ отъ 18 іюля 1742 г. говорится, что епископъ не уплатилъ слѣдуемаго капитульнымъ депутатамъ ежегоднаго жалованія (annuae pensiones—№ а. кн. 20224, 261).

Вѣроятно, Володковичъ былъ того мнѣнія, что болѣе богатый средствами рим.-кат. капитулъ могъ самъ содержать своего депутата въ Люблинскомъ трибуналѣ. Впрочемъ, у епископа были тогда другіе расходы.

Епископъ, какъ защитникъ интересовъ церкви и духовенства. Вообще епископъ Володковичъ проявлялъ много энергіи въ защитѣ правъ, жизни и имущества духовенства и церковныхъ владѣній. Онъ одинаково преслѣдовалъ какъ тѣхъ, кто убилъ или покушался на жизнь его священника (какъ увидимъ ниже), или же кто посягалъ на имѣнія церкви. Митрополитъ Флоріанъ Гребницкій назначилъ его генеральнымъ комиссаромъ своихъ имѣній, и въ этомъ званіи Володковичъ 29 іюля 1748 г. предъявилъ искъ къ Луцкому суффрагану Іерониму Шептицкому, архимандритамъ: Уневскому Амвросію Турянскому и Мельницкому Льву Шептицкому, Львовскому хорунжію Богуславу Бѣльскому и другимъ наслѣдникамъ митрополита Аѳанасія Шептицкаго по дѣлу о невозвращеніи документовъ, оставшихся послѣ многихъ епископовъ, архимандритовъ и самаго митрополита Аѳанасія; между задержанными документами были важныя дѣла съ Кременецкимъ старостой Линкевичемъ (№ а. к. 20230, 573). Затѣмъ митрополитъ Гребницкій довѣренностью отъ 26 января 1749 г. уполномочилъ епископа принять нужныя мѣры, чтобы имѣнія, принадлежація Кіево-Печерской архимандріи, и другія имѣнія митрополіи, захваченныя свѣтскими людьми, были возвращены церкви (№ а. к. 20231, 123).

Финансово-экономическія и другія дѣла епископа и его слугъ. Кромѣ споровъ по имущественнымъ дѣламъ съ родственниками и другими лицами, вопросовъ о бѣглыхъ крестьянахъ, насиліяхъ и проч. отмѣчены интересныя процессы епископскаго субдіакона Дорошевскаго съ Замойскимъ и судъ епископа надъ Кошаковскимъ по дѣлу съ шляхтичемъ Косаковскимъ.

(*Вольскій*). 1734 г. 9 февраля Житомирскій подчашій Вольскій заявляетъ о безчинствахъ и причиненныхъ ему обидахъ арендаторомъ корчмы въ епископскомъ селѣ Покровкѣ евреемъ Иршемъ Якубовичемъ. (№ а. к. 20216, 4.).

(*Кочоровскіе*). 1734 г. 22 сентября епископъ заявляетъ о захватѣ 20 числа его крестьянки Елены Гапонюкъ изъ Бѣлополя Владиславомъ Кочоровскимъ, владѣльцемъ им. Чернеева. Гапонюкъ возвращалась изъ Холма послѣ богослуженія и тогда Кочоровскій вельфъ ее схватить, кромѣ того заставилъ епископскаго крестьянина изъ Бѣлополя Гайденюка жениться на какой-то Чернеевской вдовѣ. (№ д. 221). 28 сентября Кочоровскіе жаловались на епископа за невыдачу Зеньки Кучукъ, крестьянки изъ Чернеева и дочери ея Елены, вышедшей, безъ вѣдома помѣщика, замужъ за Стефана Гапонюка и сбѣжавшей съ мужемъ въ Бѣлополе. (№№ д. 222 и 223). Съ теченіемъ времени стороны помирились. Еще въ 1745 г. Кочоровскій вель процессъ съ епископами Куницкимъ и Володковичемъ по дѣлу о Плаваничахъ (№ а. к. 20227, 37), а въ 1750 г. находимъ долговую запись на 2000 зол., данную епископомъ Володковичемъ Владиславу Кочоровскому 27 апрѣля 1749 г. (№ д. 353)

(*Романовскіе*). 1737 г. 1 апрѣля епископъ заявляетъ о неуплатѣ братьями Антономъ и Христофоромъ Романовскими 1000 зол., полученныхъ займообразно у епископа въ селѣ Покровкѣ, по долговой записи 10 мая 1735 года и по судебному рѣшенію 1736 года обязанными уплатить истцу съ процентами 1 апрѣля 1737 г.; но такъ какъ ни Романовскіе, ни ихъ повѣренныя не явились въ судъ для уплаты долга, то возный провозгласилъ ихъ баницію. (№ д. 239). 1739 г. 11 декабря встрѣчаемся съ искомъ Николая и Ѳомы (сына) Романовскихъ къ Холмскому ун. епископу за притѣсненія, причиняемыя имъ крестьянамъ въ им. Ольховцѣ вслѣдствіе претендуемой имъ суммы (№ д. 291).

(*Бялецкій*). 1737 г. 28 ноября. Свинцицкій помѣщикъ Константинъ Бялецкій требуетъ выдачи задержанной въ еп. Бусьнѣ бѣглою его крестьянки Ядвиги Ющихи, уведенной въ Бусьно братомъ ея Андрухомъ Марчукомъ съ дѣтьми и имуществомъ (№ д. 244).

(*Дѣла субдіакона Дорошевскаго*). 1738 г. 21 іюня. Епископъ Володковичъ заявляетъ объ оскорбленіи духовныхъ лицъ ординатомъ Ѳомой Замойскимъ и его подѣофицеромъ Девисономъ, который, напавъ на Замойскій монастырь, хотѣлъ схватить скрывающагося тамъ субдіакона Матвѣя Дорошевскаго, что однако ему не удалось. Матвѣй Дорошевскій бѣжалъ изъ-подъ ареста ордината Замойскаго къ игумену монастыря. Замойскій за дерзкій свой поступокъ былъ отлученъ отъ церкви (№ 253). 21 іюля аудиторъ и секретарь епископа Володковича, докторъ богословія и ун. монахъ Гедеонъ Медемъ вноситъ отъ имени субдіакона жалобу на Іосифа Коморовскаго и капитана дворскихъ драгунъ Замойскаго, Червинскаго,

тоже на Адама Дорошевскаго и ихъ сообщниковъ, въ числѣ болѣе 10-ти солдатъ, за то, что они, не довольствуясь прежними безчинствами, вооруженною толпою напали поздною ночью на домъ М. Дорошевскаго, разбили ящики, захватили разныя вещи, какія попались въ руки, также разные документы, касающіеся, между прочимъ, и послѣдняго дѣла, толкнули его жену и ускорили ея роды, окровавили ребенка одного года, однихъ домашнихъ слугъ избили, другихъ посадили въ тюрьму, остальныхъ разогнали, субдіакона заключили въ тюрьму безъ содержанія на 14 недѣль и произвели убытковъ на 5000 зол., именно: уничтожая пчелиныя борти, разбросали около 36 пней; засѣяли поля Матвѣя Дорошевскаго; наконецъ Адамъ Дорошевскій съ Коморовскимъ, ворвавшись во время ареста субдіакона въ стойло, забрали всѣхъ коровъ, вола и проч. (№ д. 260).

Изъ свидѣтельства Луки Ивана Древницкаго, даннаго 6 октября 1737 г. и записаннаго въ актовую книгу 22 декабря 1738 г., можемъ заключить о причинѣ преслѣдованія субдіакона Матвѣя Дорошевскаго ординатомъ Өмой Замойскимъ. Древницкій служилъ нѣсколько лѣтъ у Юрія Дорошевскаго, дѣда субдіакона; Юрій во всю жизнь свою строго придерживался своей русской религіи и точно исполнялъ обряды святой церкви, послѣ смерти тѣло его, какъ ктитора, было погребено въ Щебрешинской церкви. Отъ перваго брака онъ оставилъ сыновей Адама и Михаила, отъ втораго—Антонъ. Благодаря заботамъ матери, послѣдній не нуждался въ наслѣдствѣ послѣ отца. Древницкій признаетъ въ своемъ письмѣ подъ присягой, что, какъ онъ помнитъ, Юрій Дорошевскій далъ подъ залогъ драгоцѣнностей гр. Тарновскихъ 10000 зол. Юрій Дорошевскій и Николай Янушкевичъ одолжили Замойскимъ большія суммы на Туробинь, Жабно и Газовку, которыми Юрій владѣлъ до самой смерти. Когда Замойскіе требовали съ наслѣдниковъ большихъ суммъ и они не были въ состояніи ихъ уплатить, тогда ихъ прогнали изъ имѣній, не возвративъ денегъ. Съ трудомъ удалось Николаю Янушкевичу получить 6000 зол., а 10000 пропали. Не желая согласиться на такую сдѣлку съ Замойскимъ, братья Адамъ и Михаилъ Дорошевскіе уговорились между собой поступить такимъ образомъ: Адамъ вымолотилъ зерно и забралъ съ имѣнія всевозможное, и тѣмъ удовольствовался; Михаилъ же, отецъ Матвѣя, удовольствовался драгоцѣнностями съ процентами, условленными по договору 1706 г. Драгоцѣнности оставались у Михаила до его кончины; онѣ были найдены Древницкимъ въ грязныхъ платкахъ у матери Матвѣя Дорошевскаго и въ 1714 г. забраны у малолѣтняго Матвѣя Адамомъ Дорошевскимъ, который и хранилъ ихъ у себя нѣсколько лѣтъ. Древницкій утверждаетъ наконецъ, что такъ какъ зерновой хлѣбъ вымолоченъ въ

имѣніяхъ и забраны разныя вещи, то драгоцѣнности тѣ не принадлежали одному лишь Матвѣю Дорошевскому (№ д. 269).

Тогда же отмѣчено въ актахъ слѣдующее заявленіе субдіакона Матвѣя Дорошевскаго. Щебрешинскіе мѣщане: войтъ Мартинъ Мадумовичъ и бурмистры Иванъ Олещицкій, Лука Михальскій, Валентинъ Лудзинскій и Михаилъ Пяткевичъ свидѣтельствовали подъ присягой о происхожденіи Матвѣя Дорошевскаго отъ предковъ греческаго обряда. Когда ординатъ Замойскій узналъ объ этомъ, то велѣлъ ихъ бросить въ тюрьму, гдѣ ихъ держали одну недѣлю, пока не обѣщали отказаться отъ свидѣтельства подъ присягой. Притѣсненные своимъ вотчинникомъ мѣщане исполнили его требованіе и рассказали, что, давая и подписывая свои показанія (о происхожденіи Матвѣя), они были пьяны (*stricti ab haerede suo explegunt juramentum et narrarunt, quia tunc fuimus inebriati, dum subscriptiones faciebamus*). Субдіаконъ жалуется на такую слабохарактерность мѣщанъ и приводит примѣръ о томъ, какъ Михаилъ Пяткевичъ, бывъ съ матерью своею въ Щебрешинскомъ городскомъ судѣ, присягалъ въ присутствіи Янушкевича, что извѣстное поле принадлежитъ ему, послѣ же Янушкевичъ отыскалъ запись Пяткевича и матери его о продажѣ ему этой земли и завладѣлъ ею. Въ городскихъ актахъ, говоритъ Матвѣй, много такихъ записей. Не находя справедливости дома, субдіаконъ готовится поѣхать въ Римъ къ папѣ, какъ по дѣлу о драгоцѣностяхъ, такъ и по поводу грабежей и причиненныхъ ему убытковъ на 6000 зол. Ему, однако, не хотятъ выдать нужныхъ выписей изъ городскихъ актовъ, на что онъ тоже приноситъ жалобу (№ а. к. 20221,662). Наконецъ 20 апрѣля 1743 г., Матвѣй Дорошевскій жалуется на старосту и судью Ивана Станскаго и Щебрешинскаго писаря Ивана Коховскаго, а также на бернардинскій монастырь и Бѣлгорайскаго мѣщанина Антона Янкосевича за несправедливое и обидное для него осужденіе довольно яснаго дѣла. (№ а. к. 20224,808).

Конечно, не все въ этомъ процессѣ можетъ быть и для насъ понятно. Почему, на прим., Замойскій посадилъ въ тюрьму мѣщанъ? Ужъ не за то-ли, что они засвидѣтельствовали подъ присягой происхожденіе Матвѣя отъ предковъ греч. обряда? Но это было извѣстно, и самъ Матвѣй былъ униатомъ, т. е. греч. обряда. Что религіозный вопросъ игралъ нѣкоторую роль въ дѣлѣ Дорошевскихъ, видно изъ заявленія Древницкаго о Юріи Дорошевскомъ.

(*Жн. Сангушки*). 1741 г. 23 марта. Монахъ Ефремъ Янишевскій предъявилъ суду для записи въ акты письмо Литовскаго маршала кн. Сангушки къ своему сыну, Литовскому мечнику, по дѣлу съ епископомъ о *Дермант*, о личной явкѣ въ

срокъ въ Люблинскій трибуналъ, съ цѣлью окончательнаго рѣшенія вопроса. (№ д. 301). Въ чемъ состоялъ вопросъ, изъ документа не видно.

(*Володковичи*). 1741 г. 7 декабря епископъ Фелиціанъ заявляетъ отъ себя и отъ имени братьевъ Мартина, Станислава и Доминика Володковичей, что старшій братъ ихъ Левъ, стольникъ Минскій, обманулъ его и братьевъ лестными обѣщаніями на счетъ раздѣла громаднaго наслѣдства послѣ родителей Доминика и Тересіи, состоящаго изъ суммы около 600,000 зол. наличными деньгами, находящихся въ рукахъ заемщиковъ, скрывъ отъ нихъ это наслѣдство. Хотя по дружеской сдѣлкѣ епископъ долженъ былъ получить 10000 зол. и село Расинъ съ принадлежностями передать ему въ пожизненное владѣніе, Левъ завладѣлъ имѣніемъ и братьевъ не удовлетворилъ, особенно же Мартина, который былъ принужденъ покрывать всѣ расходы послѣ смерти родителей. Тотъ же Левъ завладѣлъ всѣмъ движимымъ родительскимъ имуществомъ (№ д. 305).

1746 г. 17 августа. Гаенскій староста Михаилъ Володковичъ обвиняетъ Вильчопольскаго и умершаго Карчевскаго въ убійствѣ ихъ господина, Красносельскаго старосты Каспара Володковича, ограбленіи убитаго на сумму свыше 20000 з., многихъ вещей и бѣгствѣ въ г. Луцкъ. Узнавъ о преступленіи и бѣгствѣ вышеупомянутыхъ лицъ, епископъ Фелиціанъ велѣлъ людямъ своимъ ихъ задержать и забрать у нихъ деньги и вещи убитаго. Когда Михаилъ, братъ и наслѣдникъ убитаго Каспара, требовалъ возвращенія отобраннаго себѣ, епископъ отказалъ. Вызовъ въ судъ Фелиціана помѣченъ 1 августа 1746 г. (№ а. к. 20228, 611).

(*Коморовскіе*). 1742 г. 15 января. Супруги Коморовскіе вызываютъ въ судъ епископа, ун. монастырь (игум. Германъ Яцковскій), Красноставскихъ рим.-кат. каедральныхъ викаріевъ, затѣмъ кармелитовъ Люблинскихъ, Краковскихъ и др. для предъявленія 12 марта городскому суду своихъ претензій къ наслѣдственному имуществу послѣ Холмскаго подкоморія Коморовскаго и его жены (№ а. д. 20224, 16).

(*Выджги*). 1743 г. 31 мая. Возный Иванъ Шиншевскій доноситъ, что онъ по настоянію супруговъ Михаила и Домицеллы Выджговъ отправился 30 мая въ Бѣлополе и тамъ у управляющаго Румовскаго арестовалъ крестьянъ изъ Рациборовичъ съ женами и имуществомъ. Выджги обвиняютъ крестьянъ въ томъ, что они причинили возному и его понатымъ обиды и грозили ихъ избить (№№ д. 322 и 323). Тотъ же возный доложилъ суду 5 іюня объ арестованіи въ Покровкѣ у управляющаго Гельчина двухъ бѣглыхъ крестьянъ изъ Рациборовичъ, которые будтобы тайно были перевезены съ вещами изъ Бѣлополя (№ д. 324). 3 октября

повѣренный Выджги Мартинъ Мацишевскій заявляетъ о нанесеніи ему оскорбленій Бѣлопольскимъ управляющимъ Николаемъ Хроновскимъ и епископскими крестьянами, которые напали на его людей, отправлявшихся въ Петровъ по его дѣламъ, съ цѣпами и серпами, отняли у нихъ лошадей и разогнали ихъ (№ д. 332). Позвы Виджги епископу, и на оборотъ, по дѣлу о насиліяхъ и бѣглыхъ крестьянахъ встрѣчаемъ въ 1744, 1749 и 1750 гг.

(*Струтинскій*). 1743 г. 18 іюня. Городельскій староста Александръ Струтинскій жалуется на епископа, его дворянина Кочоровскаго и слугъ, числомъ около 20, совершившихъ вооруженный набѣздъ на м. Городло подъ предводительствомъ Ивана Савицкаго, за разогнаніе мѣщанъ и евреевъ, захватъ еврея Ицка Абрамовича, котораго, бросивъ на землю, избили, и др. безчинства (№ а. к. 20224, 916). 11 іюля дворянинъ Холмскаго ун. епископа Антонъ Венглинскій заявляетъ отъ имени своего господина, что еврей-арендаторъ м. Городла 13 мая, не допуская свободного переѣзда черезъ р. Бугъ подданныхъ его, отправлявшихся съ 40 возами, нагруженными хлѣбомъ, изъ им. Пузырокъ, Брацлавскаго воеводства, въ епископское имѣніе Бѣлополе, незаконно требовалъ уплаты пошлины по одному золотому съ воза и дѣлалъ имъ разныя притѣсненія; когда же епископъ самъ сталъ изслѣдовать дѣло, тогда арендаторъ и его оскорблялъ наглými нападками (№ д. 325).

(*Ясликовскіе*). 1743 г. 12 дек. супруги Михайлъ и Анна Ясликовскіе предъявляютъ искъ къ Холмскому епископу Володковичу по дѣлу о бѣглыхъ крестьянахъ Васкѣ и Иванѣ Патерахъ и др. изъ Чулчиць въ Бусьно. Ясликовскіе требуютъ или возвращенія крестьянъ, или уплаты за каждого по 1000 зол. (№ д. 334). 3 февраля 1744 г. возный (Иванъ Недзведзинскій), по настоянію епископа, арестовалъ Чулчицкихъ крестьянъ Ивана Пилипчака и Никиту Михальчука у губернатора (эконома) Вадовскаго (№ а. к. 20226, 110).

(*Лысаковскій*). 1744 г. 9 февраля Казиміръ Лысаковскій заявляетъ о незаконномъ наложеніи епископомъ запрещенія на извѣстныя суммы, находившіяся у евреевъ м. Дембши. (Тоже, 114).

(*Потоцкій*). 1744 г. 3 декабря монахъ Іосифъ Сенкевичъ предъявляетъ письмомъ М. Потоцкаго къ своему подстаростѣ въ Млодятичахъ объ уступкѣ епископу крестьянина Панаса изъ Млодятиць (№ д. 341).

(*Коссаковскій* и *Кошаковскій*). 1745 г. 19 іюня Іосифъ Коссаковскій позвалъ на судъ и расправу епископа Володковича священниковъ: Войславской Ильинской церкви Оому Коссаковскаго и Чартовицкой церкви Петра Упальскаго за то, что

они будтобы именовали себя родственниками его. На духовномъ судѣ въ Холмѣ 18 іюня священники утвердили подъ присягою, что они вовсе не претендуютъ быть родственниками Вискаго скарбника и что первый называется *Кошаковскій*, а не Коссаковскій, а жена второго урожденная *Кошаковская* и проч. Епископъ освободилъ обоихъ священниковъ отъ обвиненія (№ д. 342).

(*Вольфъ*). 1752 г. 25 апрѣля. Епископъ обвиняетъ еврея Вольфа, арендатора корчмы въ Покровкѣ въ неуплатѣ должныхъ ему денегъ и захватъ разныхъ вещей въ имѣніи. Изъ другого акта узнаемъ объ арестованіи Вольфа Свидерскимъ (№ а. к. 20235, 331, 337).

(*Вышпольскій*). 1753 г. 18 мая. Консistorскій и епископскій писарь Василій Ягельницкій отъ имени митрополита Гребницкаго и его коадьютора епископа Володковича обвиняетъ Кіевскаго подстоля, Винницкаго гродскаго писаря и арендатора митрополичьихъ имѣній въ Кіевскомъ воеводствѣ Стефана Вышпольскаго въ вымогательствѣ съ крестьянъ, вопреки контрактнымъ условіямъ, чиншовъ, медовыхъ даней и въ другихъ злоупотребленіяхъ, чѣмъ причинилъ имъ убытка на сумму свыше 60000 зол. (№ д. 363).

(*Вольская*). 1753 г. 3 декабря епископъ жаловался на пожизненную владѣлицу с. Угра Марианну Вольскую и ея людей за нанесеніе епископскимъ крестьянамъ побоевъ (№ а. к. 20236, 740).

(*Замойскій*). 1754 г. 12 октября. Антонъ Шимковичъ Шклинскій отъ имени Іоанна Замойскаго позываетъ епископа и Черниговскаго пограничнаго коморника Петра Стецкаго, владѣльца Сѣдлица Брамоваго, за разрѣшеніе епископу вырубки деревьевъ въ лѣсахъ Ростокскаго староства „Кадлубиска“ на шкуты *) и вывозить ихъ въ Бѣлополе или въ им. Дубенку для выдѣлки челноковъ (№ а. к. 20237, 544).

Фундушовыя записи въ пользу церквей. Презенты (1736—1755).

Процессы съ шляхтичами въ большинствѣ случаевъ принуждали духовенство помѣщать въ актовыхъ книгахъ фундушовыя записи въ доказательство, что захваченные земельные участки дѣйствительно принадлежали церкви. Это относится прежде всего къ древнимъ грамотамъ, внесеннымъ въ книги.

1736 г. 17 мая записана грамота Карла Сапѣги, данная въ Вербковичахъ 20 марта 1732 г. и одобренная епископомъ Володковичемъ въ Бѣлополѣ 30 числа, коей,

*) Шкута—большая польская барка.

по просьбѣ Гостинскихъ и Лотовскихъ крестьянъ, позволяется *Гостинской* общинѣ основать новую *церковь во имя св. Георгія и Луки*, вмѣсто древней, уничтоженной во время казацкаго наѣзда; въ то же время назначается, по рекомендаціи духовнаго начальства, настоятелемъ прихода о. Іоаннъ Скибицкій и надѣляется церковь разными угодіями (№ д. 235).

1737 г. 13 августа помѣщена фундушова запись супруговъ Ивана и Маріанны Иловицкихъ, данная *Бесской церкви* 20 апрѣля 1687 г. Въ грамотѣ владѣльцы участка въ Бескѣ Иловицкіе говорятъ: Видя крайнее разореніе церкви, существующей уже 3½ стол., мѣстный священникъ Ілія Влосевичъ и его прихожане старались построить новую; въ виду, однако, невозможности покрыть всѣ расходы, Иловицкіе рѣшились помочь имъ и пригласили изъ Львова плотника Янка, который взялся за дѣло 6 іюня 1680 г. и, окончивъ постройку церкви, получилъ отъ Иловицкихъ условленное вознагражденіе. Кромѣ того, Иловицкіе уступили церкви нѣкоторые земельные участки съ тѣмъ, чтобы священники этой церкви молились за нихъ и за упокоеніе душъ ежемѣсячно въ ближайшую пятницу по новолуніи (№ д. 240).

1738 г. 30 іюня. Казиміръ Лигенза, военный судья и владѣлецъ королевскихъ имѣній Яструбичъ и Тышицы, грамотою, данною въ замкѣ Висковскомъ 23 января 1608 г., назначаетъ Тышицкаго игумена Данила Назаровскаго изъ Бутина настоятелемъ *Яструбицкой приходской церкви*, съ присоединеніемъ къ ней монастыря съ усадьбой въ Тышицѣ, и подтверждаетъ всѣ угодія, надѣленные церкви его предшественниками. (№ д. 256).

1741 г. 27 апрѣля. Фундушова запись Михаила Замойскаго *Лосинецкой церкви* отъ 25 мая 1732 г., одобренная епископомъ Ф. Володковичемъ въ Витковѣ 12 мая 1733 г. и предъявленная для записи въ акты прокураторомъ монастыря Севастіаномъ Лонкевичемъ (№ а. к. 20223, 654).

7 декабря. Фундушова запись Красноставскаго старосты Михаила Потоцкаго, данная въ Красноставѣ 12 іюля 1691 г. на имя о. Андрея Ходоровскаго, ун. священника *Стужицкой церкви*, съ надѣленіемъ войтовскаго поля и луга въ пользу церкви (№ д. 306).

Тогда же помѣщена фундушова запись Парчевскаго старосты Ивана Даниловича, данная въ пользу опустошенной врагомъ *Колеховской церкви* въ Устимовѣ 17 мая 1668 г. и утвержденная королемъ Собѣскимъ въ Варшавѣ 20 марта 1696 г. Въ грамотѣ упоминается священникъ Колеховской церкви Прокопъ Черневичъ. «добрый уніатъ», какъ и родитель его, бывший до него тамъ священникомъ (№ д. 307).

1743 г. 15 марта. Фундушовая запись Андрея и Ивана Грабей, также супругов Барановскихъ, вотчинниковъ им. Плаваничъ, данная въ Плаваничахъ 13 іюня 1640 въ пользу священника Стефана Страхевича и его наслѣдниковъ, могущихъ удостоиться быть священниками *Плаваницкой церкви*. Въ грамотѣ подтверждаются права, данныя предками, предписывается крестьянамъ повиновеніе своему пастырю и налагается пеня въ 6 грошей на того, кто въ продолженіи шести дней не былъ въ церкви на богослуженіи. За пастырскіе труды каждый крестьянинъ обязанъ давать священнику ежегодно четверть ржи. (№ д. 321).—Вотъ и все новое пожалованіе приходскому настоятелю! Пенями принуждали тогда православныхъ крестьянъ посѣщать церковь, бывшую въ рукахъ священника униата *).

16 сентября. Фундушовая запись Кіевского епископа-коадьютора Іосифа Лаща, данная въ Лащовѣ 5 августа 1743 г. на участокъ земли въ пользу *церкви Рождества Богородицы*, находящейся въ вотчинномъ его имѣніи *Василевъ*, Белзскаго уѣзда. Священники обязаны еженедѣльно по субботамъ совершать обѣдни „за всякое прошеніе“ при жизни Лаща, а послѣ смерти за упокоеніе его души. (№ д. 329).

1744 г. 28 мая. Фундушовая запись Волчковъ *Ровенской церкви*, данная въ Ровнѣ 18 августа 1658 г. Въ грамотѣ, между прочимъ, сказано: Родители и дяди Волчковъ—Самуиль, Даніиль и др. согласились между собою построить въ 1625 г. въ селѣ *Ровнѣ* у пруда *церковь во имя св. Евстафія* и, по благословенію епископа Аѳанасія Пакосты, отдали ее во владѣніе священника Аѳанасія Аѳанасовича. Когда же вслѣдствіе непріятельскаго наѣзда запись была уничтожена, то выдана наслѣдниками фундатора новая о. Григорію, сыну прежняго настоятеля церкви. Стараніемъ епископа Іосифа Левицкаго возвращено Ровенской церкви с. *Волчковъ-Перевозъ*, съ 18-и лѣтъ присоединенный къ Бердышевской церкви (№ д. 336).

Тогда же записана грамота короля Яна Казимира, данная въ Варшавѣ 7 апрѣля 1661 г. о возобновленіи *разоренныхъ церквей* Холмской епархіи и возвращеніи имъ отнятыхъ у нихъ фундушей. Грамота упоминаетъ о разоренныхъ огнемъ непріятеля и по другимъ случаямъ церквахъ въ *Тарногорѣ*, *Дубнѣ*, *Тышовцахъ*, *Ростокѣ*, *Худчѣ* и во многихъ другихъ мѣстахъ, гдѣ одни церковныя уголья, поля и проч. находятся въ крайнемъ запущеніи, а другія захвачены сосѣдями въ свое пользо-

*) Въ Галицкой Руси и теперь принуждаютъ русскихъ крестьянъ пенями посылать дѣтей своихъ въ польскія школы; въ то же время назначеніемъ судебныхъ и др. сроковъ въ праздничные дни мѣшаютъ крестьянамъ посѣщать свои униатскія церкви, которыя все-таки считаются русскими.

ваніе. Епископу Сущѣ поручается все отобрать и возвратить церквамъ — вообще устроить дѣла въ пользу церкви и во славу Божию. (№ д. 337).

30 октября внесена въ книгу презента (представленіе на духовное мѣсто) Виленскаго каштеляна Людвика Поцѣя, данная въ Рожанкѣ 8 марта 1718 г. униатскому священнику Θεодору Мышинскому на полученіе прихода съ *церковью* во имя *Покрова Богородицы* въ м. *Орховкѣ*, упраздненнаго послѣ смерти о. Кирилла Мышинскаго во время еп. Іосифа Левицкаго. (№ д. 339).

Тогда же помѣщена презента Теофилы гр. Дрогоевской, данная во Влодавѣ 28 января 1673 г. православному священнику Григорію Мышинскому (или Мышицкому) на полученіе приходской церкви въ м. Орховкѣ, находящейся подъ духовною властью Цареградскаго патріарха. Между прочими угодьями, давно пожалованными церкви, упоминается десятина, слѣдуемая съ подданныхъ м. Орховки и сель: Оленинки, Лютой и Стараго Орхова за Бугомъ. Грамоту подтвердилъ уже униатскій епископъ Гѣдеонъ Оранскій, во время котораго приходъ сдѣлался униатскимъ. (№ д. 340).

Одновременно записана презента Данила Голуховскаго, данная въ Дорогускѣ 23 сентября 1689 г. о. Іоанну Офимовичу на приходскую *Покровскую церковь* въ с. *Бердицуръ*. (Епископъ Ал. Лодзята). (№ а. к. 20226, 761).

1745 г. 7 октября. Въ присутствіи общины, Григорій Вошколупецъ актомъ, составленнымъ въ Нудихахъ 15 октября 1744 г., пожертвовалъ въ пользу *Нудижской церкви* 100 зол., за какую сумму община (громада) надѣлила его и потомковъ его землею. На этой довольно безграмотной грамотѣ находимъ дописку патера Чульскаго, временнаго владѣльца Любомля: „эту карту принимаю на 162 зол. при всей общинѣ. 15 апрѣля 1745 г.“. (№ д. 345).

1746 г. 31 января отмѣчена фундушова запись Антона гр. Поцѣя, данная въ Рѣчицѣ 17 іюня 1742 г. *Влодавской церкви* во имя *Рождества Богородицы*. Въ виду того, что первоначальная фундушова запись церкви неизвѣстно гдѣ затерялась, Поцѣй возобновляетъ запись для того, чтобы тогдашній настоятель церкви о. Василій Зелинскій и его преемники могли непрерывно служить Богу. Упоминаются фундаторы князь Романъ Федоровичъ Сангушко и (подъ 3 іюня 1694 г.) Людвикъ Константинъ Поцѣй, фундушовыя записи которыхъ подтверждаются и къ Влодавской церкви приписываются, кромѣ м. Влодавы, села Сущно, Шуминка, Короловка, Комаровка и Селяхи. Всѣ подданные Антона Поцѣя должны являться въ церковь къ пасхальной исповѣди и на всѣ богослуженія по воскреснымъ и празд-

ничнымъ днямъ подѣ угрозой строгаго наказанія (№ 346).—Изъ этого видно, что народъ по принужденію посѣщаль тогда уніатскія церкви.

1749 г. 1 апрѣля записана фундушова записъ Брестскаго женскаго бернардинскаго монастыря, данная въ Брестѣ 9 ноября 1637 г. въ пользу *Собиборской церкви* во имя *св. Іоанна Богослова* и подтвержденная епископомъ Мееодиємъ Терлецкимъ въ Холмѣ 16 сентября 1640 г. „въ сугубую славу Божию и для освобожденія отъ схизмы убогихъ подданныхъ монастыря“. За пожалованныя разныя угоды, священникъ долженъ служить литанію или молебень о здравіи монахинь еженедѣльно по средамъ и субботамъ, также панихиды за усопшихъ. Кромѣ того, опредѣляются тамъ таксы за исполненіе требъ священникомъ. (№ д. 348).

— 29 апрѣля. Фундушова записъ Ливскаго скарбника Іосифа Буйно, данная въ Цыцовѣ 19 іюля 1717 г. въ пользу *Цыцовской церкви*. За жертвуемое поле «Худобовщину» съ лугомъ священникъ обязанъ еженедѣльно по субботамъ совершать обѣдню предъ иконой Пр. Богородицы «на его интенцію» (т. е. за исполненіе его желаній), а по воскресеніямъ и праздникамъ молиться нѣсколько разъ «Богородице Дѣво радуйся» въ свою и другихъ пользу. Затѣмъ за чашу и дискось (patina) пѣть всегда «Подъ Твою милость»; предъ цѣлованіемъ же дискоса, завидя тучу (хмары), тотчасъ звонить. (№ д. 349).

— 16 іюня записана грамота объ основаніи Станиславомъ Гоздемъ въ *Подгорцахъ православнаго монастыря съ церковью Рождества Пр. Богородицы*, данная въ Гоздовѣ 1 января 1641 г. Монахи—по словамъ грамоты—должны повиноваться Цареградскому патріарху, Кіевскому митрополиту Петру Могилѣ и Луцкому владыкѣ Анастасію Пузинѣ и быть подъ управленіемъ игумена Пафнутія Обровецкаго, поставленнаго еще Паисіемъ Ипполитовичемъ (Черкавскимъ) епископомъ Холмскимъ. Исполняя желаніе своего отца Іоанна Гоздя, Станиславъ подтверждаетъ прежнія пожалованія монахамъ, которые не должны быть ничѣмъ стѣсняемы со стороны наслѣдниковъ фундатора, подѣ угрозой уплаты 5000 гривенъ, и по своимъ дѣламъ должны обращаться къ православнымъ митрополиту и владыкѣ, а не къ уніатамъ (№ д. 350). Затѣмъ помѣщено свидѣтельство ун. епископа Я. Суши, данное въ Холмѣ 14 іюня 1685 г. о присоединеніи къ уніи монаховъ Подгорецкаго монастыря Іосифа Сошкевича и Іова Зубика, благодаря стараніямъ Стефана Чарнецкаго, и о подчиненіи монастыря вѣдомству Холмскихъ уніатскихъ владыкъ. Монахамъ разрѣшено жить въ монастырѣ до конца ихъ жизни. Грамоту подтвердили уніатскіе епископы: А. Лодзята и Г. Оранскій. (№ д. 351).

— 26 іюня отмѣчена фундушова записъ Севастіана и Евы Выжицкихъ, данная въ Ящовѣ 11 ноября 1741 г. въ пользу *Милеевской церкви*, предъявленная о. Феодоромъ Хомицкимъ. Фундаторы назначаютъ ежегодно по 108 зол. изъ доходовъ своего имѣнія для священника Милеевской церкви съ тѣмъ условіемъ, чтобы по средамъ (за живыхъ) и субботамъ (за умершихъ) служились обѣдни въ замковой часовнѣ въ Ящовѣ (№ д. 352).

1752 г. 18 октября. Фундушова записъ Іосифа Лопускаго, данная въ Серебрищахъ 6 января 1751 г. въ пользу *Серебристской Св.-Онуфріевской церкви*, одобренная о. Володковичемъ. Лопускій обѣщаетъ въ теченіе года построить церковь, для которой вся утварь уже готова, обезпечиваетъ содержаніе священника назначеніемъ 1000 зол., опредѣляетъ количество дани отъ церковной общины въ зерновомъ хлѣбѣ, описываетъ земельные участки, уступленные церкви, и разныя права. Зато священникъ обязанъ еженедѣльно по четвергамъ служить обѣдню за живыхъ и усопшихъ (№ д. 357).

1753 г. 12 февраля. Фундушова записъ Іеронима Заклики Чижевскаго *Войславской церкви* (единовременно съ правами, данными новому городу, съ основаніемъ рим.-кат. церкви и проч.), данная въ Люблинѣ 24 іюня 1508 г., подтвержденная внукомъ его Николаемъ Закликою въ томъ же городѣ 16 іюня 1598 г. Въ привилегіи 1508 г. говорится о возобновленіи грамоты, данной предками и уничтоженной татарами во время ихъ нашествія (№ д. 359).

— 17 октября. Коммиссары польской королевы, назначенные для ревизіи ея Любомльскаго староства, подтвердили въ Любомлѣ 1 октября 1650 г. угоды *православной Головенской церкви* по фундушовой записи, предъявленной тогдашнимъ священникомъ Александромъ Олихровичемъ. Извѣстный гетманъ Иванъ Выговскій, которому эти имѣнія были даны въ награду за заслуги республикѣ, подтвердилъ эту фундацію „какъ православный панъ“ въ Любомлѣ 22 іюня 1661 года (№ а.к. 20236, 689).

1754 г. 24 января. Сотрудникъ *Сосновицкой церкви* Георгій Назаровичъ предъявилъ городскому суду копію грамоты отъ 8 сентября 1607 г., записанной 1646 г. у апост. нотарія Станиславомъ Вѣтринскимъ и 1 августа 1686 г. удостовѣренной епископомъ Я. Сушею, въ которой владѣльцы Сосновицъ заявляютъ объ устраненіи ими отъ церкви, съ согласія епископа, нерадиваго священника Игнатія Васильевича и назначеніи на его мѣсто священника Максима Рудкевича съ отдачей послѣднему въ пользованіе церковныхъ земель и др. угодій по фундушовой записи. (№ д. 366).

— 26 августа. Фундушовая запись на *Яревичскую церковь*. Священник Раконской церкви Петр Народоставский предъявил грамоту короля Августа III, данную в Варшавѣ 11 декабря 1752 г. и подтверждающую фундушовыя записи князя Александра Сангушки отъ 5 мая 1444 г. и князя Дмитрія Юрія Вишневецкаго, воеводы Белзскаго, отъ 25 мая 1669 г. в Любомлѣ, на монастырь или церковь в с. Яревискѣ, Любомльскаго староства. Первоначальная запись „великаго князя“ Александра Сангушки была написана по русски (po słowiensku) на монастырскомъ евангелии и дана „иноку князю брату Іоакиму“. Запись эта была внесена о. Василиемъ Булавскимъ в Холмскія книги 2 іюня 1671 г. и выпись ея подтверждена ун. епископомъ Сушею в присутствіи священника Гостиловскаго и Іоанна Василькевича (№ а. к. 20237, 464).

— 22 октября. Подтвержденіе правъ *Холмскаго монастыря*. Грамотою, данною в Люблинѣ 16 іюня 1703 г. Августъ II подтвердилъ запись Іоанна Казимира отъ 20 іюля 1662 г. (Варшава) в пользу уніатскихъ монаховъ, подтвержденную Іоанномъ III в Гроднѣ 28 марта 1679 г. (Тоже, 564).

1755 г. 19 декабря. По Красноставскому акту 23 іюня 1755 г., Житомирскій мечникъ Фелиціанъ Жулавскій заявляетъ о записи своей (по духовному завѣщанію, сдѣланному в Хоменцискахъ 7 мая) на 4000 зол. в пользу Холмскаго монастыря съ тѣмъ, чтобы монахи отправляли богослуженія (№ а. к. 20238, 499).

Духовныя завѣщанія в пользу церквей и духовенства (1734—1756).

Въ то время встрѣчаются довольно часто, кромѣ фундушовыхъ записей, также духовныя завѣщанія в пользу уніатскихъ и рим.-кат. монастырей и церквей съ обязательствомъ совершать поминальныя богослуженія и др. молитвы. Уніаты, какъ и въ наше время, отказывали известныя суммы одновременно в пользу своихъ и рим.-кат. церквей, римскіе католики завѣщали также в то время на уніатскій монастырь в Холмѣ не только по сочувствію монахамъ, какъ своимъ людямъ, а главнымъ образомъ в виду того, что тамъ находилась чудотворная икона Богоматери, съ которою король когда-то отправлялся на войну. Такъ, напр., в 1734 г. Франць Сколимовскій завѣщаль Холмскому уніатскому монастырю 500 зол., Холмскимъ пѣрамъ и Люблинскимъ реформатамъ также по 500 зол., бернардинамъ 250 зол. (№ а. к. 20216, 172). В 1735 г. вдова мечника Новгородскаго Оранская, желая быть похоронена у пѣровъ, завѣщала, между прочимъ, на Холмскій уніатскій монастырь 1000 зол.—31 января 1739 г. ун. монахъ Іосафатъ Закржевскій предъявилъ суду духовное завѣщаніе Матвѣя Коцовскаго, напи-

санное въ больницѣ уніатскаго монастыря 8 января, по которому завѣщатель отказалъ въ пользу госпиталя 100 зол. съ условіемъ, чтобы содержащіяся въ госпиталѣ еженедѣльно по пятницамъ отпѣвали т. наз. „годинки съ литаніей“; кромѣ того, 50 зол. за мѣсто погребенія и 100 зол. на богослуженія; піарамъ 50 зол. на обѣдни (№ д. 273). Въ 1744 г. Стефанъ Бурчакъ Абрамовичъ завѣщаніемъ, сдѣланнымъ въ Залуховѣ 20 сентября 1743 г., записалъ, въ присутствіи священника Невѣрской церкви Іоанна Кульчицкаго, извѣстную сумму для Щитинской Спасской церкви, въ которой желалъ быть похороненнымъ (№ 20226, 40). Тогда-же Вольскій изъ Угра завѣщалъ ун. Холмскому монастырю 1000 зол. Болѣе значительныя суммы завѣщалъ въ Холмѣ 16 февраля 1745 г. (запис. 8 іюля) Андрей Знамировскій, похороненный у піаровъ, именно: 1) уніатскому монастырю 1000 зол. „на муръ“ (тогда строилась церковь), 172 зол. на позвонное, участіе въ похоронахъ и поминъ; 100 зол. на священниковъ обоихъ обрядовъ; 2) піарамъ: 830 зол. на похороны, службы и церковь; 3) р.-к. церкви св. Духа 200 зол.; 4) Красноставскимъ августіанамъ 100 зол.; 5) реформатамъ въ Холмѣ на трицезиму 30 зол. (№ д. 343). Довольно оригинальное завѣщаніе внесено въ акты 1747 г., по которому нѣкая Галицкая, выразившая желаніе быть погребенною въ Щитинской церкви, записываетъ за душу свою „краснаго быка“ (№ 20229, 332). Скончавшійся въ іюнѣ 1748 г. князь Стефанъ Збаражскій Воронежскій завѣщалъ (въ Машовѣ 5 марта 1748 г.): Радеховскому августіанскому монастырю 1000 зол., за мѣсто погребенія 100 и на 2 трицезимы 60 зол.; Любомльской рим.-кат. церкви 100 и на трицезимы 60 зол.; затѣмъ по 60 зол. на 2 трицезимы: Холмскимъ ун. монахамъ и реформатамъ, Сокальскимъ бернардинамъ, Луцкимъ доминиканамъ, бернардинамъ, тринитарамъ и кармелитамъ— всего 730 зол., наконецъ въ распоряженіе русскихъ и рим.-кат. священниковъ (dla księży i porow) 270 зол. (№ а. к. 20230, 347). Наконецъ, въ 1756 г. подкоморій Венглинскій говоритъ въ своемъ завѣщаніи, что онъ не оставляетъ никакого имущества, такъ какъ онъ жилъ честно (uczciwie); несмотря на то, онъ, желая быть погребеннымъ у реформатовъ, завѣщалъ извѣстныя суммы кляшторамъ и священникамъ (№ а. к. 20239, 481).

Финансово-экономическія и др. дѣла приходскаго духовенства (1731—1756).

(Кіяновичи). 1731 г. 20 января. Настоятель Бесской церкви Стефанъ Кіяновичъ предъявляетъ актъ о ввѣдѣ его Нурскимъ бургграфомъ Антономъ Пенъковскимъ во владѣніе церковными землями «Попова» и «Чернѣва», простирающимися

до Могильницкой границы и насильно отторгнутыми отъ церкви супругами Андреемъ и Тересіей Гуровскими, вотчинниками части Грушинскихъ въ Бескѣ. Касательно вознагражденія убытковъ и присужденныхъ пеней истецъ отсылается въ судъ. (№ д. 214). Тотъ же бургграфъ доноситъ суду 24 апрѣля 1736 г. о недопущеніи его Чайковскимъ, слугой Гуровскихъ, ко взысканію съ им. Беска пеней, присужденныхъ Люблинскимъ трибуналомъ въ пользу о. Кіановича. (№ д. 233). Въ доказательство принадлежности спорныхъ земель Бесской церкви предъявлена суду 13 августа 1737 г. фундушова записъ Иловицкихъ (№ д. 240). 17 октября 1737 г. супруги Гуровскіе принесли жалобу на Кіановичей за причиненіе имъ безпокойствія процессами. (№ а. к. 20220, 688).

1740 г. 4 августа. Холмскій мечникъ, Перемышльскій подстароста и гродскій судья Оома Могильницкій заявляетъ о неосновательной будто-бы претензіи Ганскаго священника Павла *) Кіановича на владѣніе половиною волоки и однимъ подданнымъ въ Ганскѣ. Могильницкій не придаетъ значенія записи своего дѣда Симеона Могильницкаго, Городельскаго подстаросты. (№ д. 297). 14 августа 1741 года записана жалоба священника П. Кіановича на вдову Михаила Могильницкаго Тересію и сыновей ея Іосифа и Оому, владѣльцевъ части им. Ганска, затѣмъ на Іоанна Литвина и крестьянина Ивана Пахолка, которые, недовольствуясь прежними насиліями, наносили священнику оскорбленія словомъ и дѣйствіемъ на его землѣ, гдѣ, захвативъ жатый хлѣбъ всякаго рода, присвоили себѣ полъ лана и проч. Возный Рубанскій освидѣтельствовалъ раны священника. Изъ акта 26 сентября узнаемъ объ арестованіи вознымъ, 9 числа, Литвина и Пахолка у Могильницкой въ Ганскѣ (№ а. к. 20223, л. 823, 854). По записи 11 іюля 1746 года, тотъ же священникъ жаловался на Оому Могильницкаго за словесныя оскорбленія, наносимыя ему не только въ общественныхъ мѣстахъ, но даже въ Ганской церкви, гдѣ въ воскресный день угрожалъ ему палкою; затѣмъ жаловался за потраву церковныхъ полей его скотомъ, нарочно согнаннымъ его людьми на поля, причемъ велѣлъ „избить попа, еслибы онъ защищалъ свою землю“. (№ а. к. 20228, 520). 15 іюля возный осматривалъ убытки. (Тоже, 550).

(Анхимовичи). 1734 г. 1-го іюля. Священникъ Андреевской церкви Іосифъ Анхимовичъ заявляетъ о неуплатѣ супругами Мартиномъ и Екатериною Костецкими процентовъ съ 500 зол., обезпеченныхъ на Песей Волѣ. (№ а. к. 20216, 155). Изъ акта 17 сентября 1737 г. узнаемъ о неудовлетвореніи священника Ко-

*) Въ актѣ онъ ошибочно названъ „Петромъ“.

стецкаго по судебному приговору, вслѣдствіе чего возный Иванъ Збаражчукъ опубликовалъ баницію на отвѣтчиковъ. (№ д. 242). Затѣмъ находимъ въ 1748 году процессъ того же священника съ Іосифомъ Велюнскимъ по этому же дѣлу. (№ а. к. 20230, 368). Наконецъ, 17 марта 1749 г. тотъ же о. Іосифъ Анхимовичъ позвалъ въ судъ Антона Хоинскаго, арендатора Песей Воли, за невзносъ процентовъ съ 500 зол за 9 лѣтъ (№ ак. 20231, 97).

1745 г. 29 мая. Сосновицкій униатскій священникъ Николай Анхимовичъ вызвалъ въ судъ Ломжинскаго мечника Антона Тхоржевскаго по дѣлу о возвращеніи 100 зол., занятыхъ когда-то отцомъ Тхоржевскаго у отца Анхимовича. Последнему былъ, правда, присужденъ огородъ во владѣніе за долгъ, но тотъ былъ отнятъ у него Лепковскими наслѣдниками (№ ак. 20227, 168).

1754 г. 5 февраля приходскій сотрудникъ Георгій Назаровичъ внесъ отъ себя и отъ имени настоятеля Сосновицкой униатской церкви Николая Анхимовича на супруговъ Франца и Маріанну Верещинскихъ слѣдующую жалобу: Маріанна Верещинская, неистово ворвавшись въ церковь, стала поносить и безчестить священника самыми оскорбительными словами и своимъ шумомъ и крикомъ нарушила святость мѣста. Мужъ ея Францъ Верещинскій захватилъ двѣ лошади священника, которыя паслись на пастбищѣ, арендуемомъ истцомъ у Костецкаго, загналъ лошадей въ свою конюшню и, продержавъ ихъ тамъ 4 дня безъ корма довелъ ихъ до крайняго истощенія и сдѣлалъ ихъ такимъ образомъ совершенно непригодными къ работѣ. Мало того, пробравшись въ церковь, опечаталъ въ ней сундукъ, принадлежавшій одной женщинѣ, избилъ кнутомъ слугъ истца, его самого порочилъ поносными словами, угрожая даже побить палкою и проч. Кромѣ того, когда истецъ отправилъ подводы за строевымъ матеріаломъ, необходимымъ для ремонта церкви, обвиняемый напалъ на большой дорогъ на подводы, возвращавшіяся съ лѣсомъ, насильно загналъ ихъ въ свою усадьбу, поотнималъ у подводчиковъ топоры и т. п. Когда однажды его собственные люди, отправленные въ церковную рощу за топливомъ, возвращались домой, онъ напалъ на нихъ, избилъ ихъ и угналъ лошадей съ возами къ себѣ домой.

Тѣ же священники жалуются на супруговъ Франца и Еву Лясковскихъ, Іосифа Слотвинскаго и Мартина Костецкаго, владѣльцевъ поземельныхъ участковъ въ Сосновицахъ, которые, отлично зная, что извѣстныя земли (б. Тхоржевскихъ) еще 3 октября 1740 г. судомъ были присуждены Сосновицкой церкви за долгъ въ размѣрѣ 100 зол., вскорѣ послѣ состоявшейся передачи упомянутыхъ участ-

ковъ церкви самовольно овладѣли ими и до сихъ поръ пользуются доходами съ нихъ (№ а. к. 20237, 89, 92).

1755 г. 26 мая. Священникъ Волоской Воли Андрей Анхимовичъ жалуется на Андрея Рутковского за самовольную постройку на церковной землѣ хлѣва, разрушеніе изгороди и другія насилія (№ д. 367).

(Полухловичъ). 1734 г. 27 іюля. Севастіанъ Рожнятовскій отъ имени своего господина, Холмскаго каштеляна и владѣльца Подгородны Петра Міончинскаго, жалуется на владѣльцевъ участка въ этомъ же имѣніи супруговъ Стефана и Урсулу Сестржевитовскихъ за то, что они, не смотря на большія вотчинныя и патронатскія права Міончинскихъ, позволили себѣ священника Луку Полухловича, избраннаго еще воеводой Волынскимъ и поставленнаго приходскимъ настоятелемъ въ Подгороднѣ, отличающагося прекраснымъ поведеніемъ, оклеветать предъ епископомъ и назначить вмѣсто него менѣе способнаго безъ вѣдома и согласія Міончинскаго, вслѣдствіе чего прихожане остаются безъ церковной службы и покойники ихъ безъ приличнаго погребенія. Кромѣ того, Сестржевитовская напала со слугами насильственно на супруга о. Полухловича, избива ея руками, ногами и чѣмъ ни попало, дѣтей ея забрала съ собою и держала ихъ нѣсколько дней въ голодѣ и холодѣ; скотъ выгнала со двора и ругала Міончинскаго крайне обидными словами. 20 іюля возный, по настоянію священника Луки, осмотрѣлъ знаки нанесенныхъ его супругѣ Аннѣ побоевъ и арестовалъ шляхтича Собиранскаго, слугу Сестржевитовской (№ а. к. 20216, 188—190).

(Карпинскій). 1740 г. 19 сентября. Холмскій оффиціаль и Щебрешинскій благочинный Андрей Карпинскій предъявилъ суду для оцѣнки разныя драгоценныя вещи (пояса, палашъ, золотую сбрую, шпакъ и проч.), заложенныя у него. Приглашенный Холмскій золотыхъ дѣлъ мастеръ еврей Лейба оцѣнилъ эти вещи въ 437 зол., 18 грошей. Послѣ такой оцѣнки, вещи возвращены о. Карпинскому. (№ д. 298).

(Шибковскій). 1746 г. 1 іюня. Священникъ Терагинской церкви Василій Шибковскій предъявилъ искъ къ Холмскому еврею аптекару Шломъ по дѣлу объ уплатѣ 200 зол. съ процентами по долговой записи 20 апрѣля 1745 г. Процессъ продолжался и въ 1747 г. (№ а. к. 20228, 281).

(Туровичъ). 1747 г. 13 января. Священникъ Луковской церкви Стефанъ Туровичъ обвинялъ Холмскаго содержателя гостинницы Хаима, у котораго ночевалъ, въ воровствѣ трехъ его лошадей цѣною въ 40 зол. венг., требуя возвращенія лошадей или уплаты ихъ стоимости (№ а. к. 20209, 55).

(*Мышинскій*). 1749 г. 12 мая. Священникъ Орховецкой церкви Іоаннъ Мышинскій имѣлъ дѣла въ судѣ съ арендаторомъ Мацошинской корчмы Хаимомъ, котораго обвинялъ въ сообщничествѣ съ ворами, доставлявшими ему краденныя вещи (между прочимъ, и у священника) для сбыта (№ а. к. 20231, 248-9). Вещи священника, какъ видно изъ актовъ 1750 г., были приобрѣтены у воровъ Венглинскимъ, который имѣлъ дѣло съ священникомъ о возвращеніи ему собственности (№ а. к. 20232, 255). По акту 1 июля 1751 г., двор. Іосифъ Мычкевичъ и священникъ І. Мышинскій позвали подкоморія и Ратненскаго старосту Алексія Гусаржевскаго и эконома староства Богуслава Лясковскаго о доставленіи въ судъ Павла Шаска, Демяна Берылка, Ѳому Потепенко и мн. др. Ратненскихъ мѣщанъ для свидѣтельскаго показанія по дѣлу истцовъ противъ арендатора Мацошинской корчмы Хаима Самсоновича о сообщничествѣ въ кражахъ Альберта Шиманскаго, передававшаго краденныя у нихъ вещи Самсоновичу. Какъ видно изъ акта, заключенный въ Ратненской тюрьмѣ воръ Шиманскій подтвергался пыткею и тамъ скончался. Въ другомъ актѣ того-же года говорится о наложеніи священникомъ ареста на вещи арендатора. (№ 20233, 522, 749).

(*Поморшкантъ*). 1749 г. 21 мая. По настоянію о. І. Поморшканта, возный Иванъ Недзвецкій отправился въ квартиру священника Холмской церкви (на предмѣстьѣ) о. Пугачевскаго и арестовалъ тамъ бродягу Андрея Габріелевича, зятя священника, который въ сообществѣ своего шурина Пугачевскаго прибылъ на поле Поморшканта и укралъ тамъ три копы пшеницы. (Тоже, л. 266).

1751 г. 12 августа Холмскій подкоморій и владѣлецъ им. Охожи Игнатій Коморовскій жалуется на Холмскаго благочиннаго Поморшканта за порубку лѣса въ его имѣніи и нанесеніе побоевъ лѣснымъ сторожамъ, именно Адальберту Баранку и др. (№ а. к. 20233, 599).

1752 г. 30 августа. Іосифъ Гладышъ и Францъ Петриковскій, дворяне Эвариста Куропатницкаго, жалуется на то, что, когда они 27 августа, отправляясь въ г. Ленчно на ярмарку, проѣзжали черезъ г. Холмъ, о. І. Поморшкантъ и его сынъ Николай сперва напустили на нихъ изъ своего дома злыхъ собакъ, затѣмъ Николай, ругая Гладыша крайне неприличными словами, отсѣкъ ему саблей два пальца на правой рукѣ. Когда же нападающій послѣ этого удалился въ свою квартиру и заперъ за собою двери, то собралась многочисленная толпа уніатовъ и домашнихъ людей и о. Поморшкантъ самъ изранилъ Гладыша цѣпомъ.—Съ другой стороны, о. Поморшкантъ обвинялъ Гладыша и его сообщниковъ въ нападеніи на его домъ;—что и вѣроятно (№ а. к. 20235, 544 и пр.).

(*Хацевичъ*). 1749 г. 28 мая. Священникъ Жданской церкви Козьма Хацевичъ свидѣтельствуеъ о томъ, что въ его Св.-Димитріевской церкви находились опечатанныя бумаги Красноставскаго подстаросты Франца Цемневскаго, которыя и выданы имъ, по затребованію, Шклинскому и Пржедвоевскому. Свидѣтельство это дано Хацевичемъ въ с. Жданномъ 24 сентября 1732 г. (№ а. к. 20233, 280).

Дѣла Холмскаго униатскаго монастыря (1731—1756).

(*Красицкіе*). 1731 г. 29 мая. Игуменъ Хрисантъ Постанскій позываеъ Іоанна (Корытницкаго старосту), Феликса, Доминика, Яцка, Анну (вдову по Цетнерѣ) и Изабеллу Красицкихъ, дѣтей и наслѣдниковъ Карла и Элеоноры (изъ Ржевускихъ) Красицкихъ, графовъ изъ Сѣчина, по дѣлу о неуплатѣ 2200 зол. съ процентами, записью 22 декабря 1724 г. Холмской каштелянши Элеоноры Красицкой обезпеченныхъ на ихъ имѣніи въ пользу монастыря на содержаніе неугасаемой лампады предъ иконою Божіей Матери и на госпиталь. (№ д. 215). Въ 1736 г. процессъ былъ переведенъ въ Люблинскій трибуналь. 2 декабря 1741 г. монастырь требовалъ выдачи судомъ копіи позва еврея Зайвеля Шаевича братьямъ Красицкимъ по этому же дѣлу, но подлиннаго позва въ судѣ не нашлось. № д. 304). 30 іюня 1742 г. послѣдовалъ, на основаніи трибунальнаго декрета, ввездъ монастыря (оо. игум. Германъ Яцковскій и Севастіанъ Лонкевичъ) и еврея Шльомы Лейбовича во владѣніе участкомъ Глуши, имѣнія Красицкихъ (№ д. 312). 9 іюля Яцко Красицкій заявляетъ о «захватѣ» монастыремъ им. Глуши (№ д. 313). Послѣ взаимныхъ обвиненій въ насиліяхъ, монастырь въ 1743 г. признанъ правымъ и, по судебному рѣшенію, послѣдовало въ началѣ января взысканіе на Глушѣ въ его пользу (№ а. к. 20224, 658).

(*Тарновская*). 1731 г. 25 мая тотъ же игуменъ заключилъ отъ имени монастыря сдѣлку съ Тарновскимъ «русской религіи» относительно обезпеченной на Холмскомъ домѣ суммы въ 600 зол., завѣщанной на богослуженія (№ а. к. 20216, 4).

(*Венглинскіе* и др.) 1736 г. 4 іюня викарій монастыря Флоріанъ Коссаковскій готовъ былъ получить судомъ признанные проценты съ 1000 зол., завѣщанныхъ Яковомъ Ясинскимъ 25 іюля 1633 г. и обезпеченныхъ въ пользу монастыря на им. Серебрицѣ, но такъ какъ настоящіе владѣльцы имѣнія братья Венглинскіе, супруги Нѣмсты и Щуцкіе не явились въ срокъ для уплаты, то возный Кропидюра провозгласилъ противъ нихъ баницію или изгнаніе (№ д. 237).

(*Садовскій, Выджга*). 1737 г. 13 іюня. По настоянію монастыря, возный наложилъ запрещеніе на сумму въ 500 зол. у Слонимскаго старосты Садовскаго и Выджговъ. (№ а. к. 20220, 346).

(*Недобыльскій*). 1737 г. 11 декабря. Монастырь (игум. Яцковскій) предъявляетъ искъ къ Лаврентію Недобыльскому 12 ноября по дѣлу объ уплатѣ 100 зол. съ процентами, на основаніи долговой записи, данной отвѣтчикомъ въ Стульнѣ 6 іюня 1732 (№ а. к. 20220, 723).

(*Бонковскіе*). 1737 г. 23 декабря. Монастырь позываетъ супруговъ Феликса и Маріанну Бонковскихъ, владѣльцевъ Цыцова, по дѣлу объ уплатѣ 4000 зол., обезпеченныхъ по долговой записи отъ 28 августа 1733 г. на им. Цыцовъ. (№ д. 246).

(*А. Романовскій*). Тогда же записанъ позовъ монастыря Сѣницкому старостѣ Антонію Романовскому отъ 13 числа объ уплатѣ 1200 зол. съ процентами по долговой записи (№ ав. 20220, 710).

(*Вѣтринскій*). 1738 г. 2 іюня. Монастырь (прокураторъ о. Іосифъ Закревскій) заявляетъ о своихъ претензіяхъ къ бывшему арендатору Спасскаго имѣнія Іосифу Вѣтринскому.—Въ повѣ 27 числа сказано, что Вѣтринскій во время своей 4-хлѣтней аренды притѣснялъ крестьянъ, разорялъ ихъ и принуждалъ къ бѣгству, хозяйственныя и др. зданія довелъ до крайняго запустѣнія, инвентарный скотъ перегналъ въ королевскую Кривоволю и проч. (№ ак. 20221, 226, 295).—Возражая на эти обвиненія, Вѣтринскій говоритъ въ актѣ 3 іюля, что монастырь неправъ, такъ какъ онъ, какъ арендаторъ, очень много потерялъ на арендѣ и монастырь, собственно игумень его Яцковскій не исполнилъ договорныхъ условій. (№ док. 280). Въ 1739 г. 11 (зап. 13) мая состоялась на мѣстѣ мировая сдѣлка между сторонами, въ присутствіи градскаго вице-герента Казиміра Выджги, земскаго коморника Іосифа Якубовскаго, Ольшинскаго, Пясецкаго и др., на основаніи которой Вѣтринскій долженъ уплатить монахамъ 144 зол., возвратитъ имъ крестьянина Миска Пѣтушка изъ Спаса и проч. подъ залогомъ 200 зол. (№ д. 281). Изъ акта 10 мая 1740 г. видно, что Вѣтринскій не возвратилъ монахамъ Пѣтушка. 11 мая записанъ актъ, по которому Вѣтринскій утверждаетъ, что на мѣстѣ заключенія мировой явились только свидѣтели монастыря, потому дѣло рѣшено неправильно. (№ а. к. 20223, 177).

(*Романовскіе и др.*). 1738 г. 19 января. Монастырь позываетъ Романовскихъ и другихъ владѣльцевъ закладнаго имѣнія Ганска по дѣлу объ уплатѣ процентовъ съ 700 зол. (сумма Стоинская), на основаніи рѣшенія посредниковъ на мѣстѣ въ 1724 г. (№ ак. 20221, 645).

(*Козицкіе*). 1739 г. 23 іюля. Иванъ и Анна изъ Любинецкихъ Козицкіе, владѣльцы усадьбы на Холмскомъ предмѣстьи, заявляютъ о значительномъ опустошеніи ихъ имѣнія, бывшаго по долговой записи на 480 зол. въ закладномъ владѣніи монастыря. (№ д. 286).

(*К. Романовскій*). По акту 12 декабря 1739 г., монастырь владѣль, на основаніи долговой записи, участкомъ Романовскихъ въ Ольховцѣ и былъ обвиненъ въ притѣсненіи крестьянъ. 22 числа Карлъ Романовскій возбудилъ дѣло объ очищеніи им. Ольховца кредиторами, между которыми былъ также Холмскій уніатскій монастырь (№ 20222, 913, 923).

(*Немоевскій*). 1740 г. 15 февраля. Антонъ Немоевскій позвалъ игумена Яцковскаго и монастырь о выдачѣ ему бѣглаго Альберта Слупскаго изъ Слупья, котораго, по настоянію истца, возный арестовалъ (№ 20223, 61, 62).

(*Сѣкержинскій*). 1740 г. 16 марта. По настоянію игумена Яцковскаго, возный Збаражчукъ отправился 15 ч. съ понятыми въ с. Выгнанцы и во дворъ Станислава Сѣкержинскаго, Рѣчицкаго старосты, и тамъ арестовалъ бѣглыхъ монастырскихъ музыкантовъ Ивана Марцинчука и Стефана Петрилюка съ вещами (№ д. 293). 17 числа записанъ позовъ монастыря Сѣкержинскому за задержаніе музыкантовъ, уже нѣсколько лѣтъ пребывавшихъ въ монастырѣ на полномъ содержаніи и обученіи (№ д. 294).

(*Пиары*). 1740 г. 16 мая. Пиары требуютъ уплаты монастыремъ 200 зол. послѣ Козицкихъ (№ ак. 20223, 194).

(*Петровскій*). 1740 г. 3 августа. Монастырь обвиняетъ податнаго сборщика Михаила Петровскаго въ невносѣ 2250 зол. собранной контрибуціи, вопреки судебному декрету отъ 17 января 1740 г. Въ 1742 г. 1 октября прокураторъ монастыря Лонкевичъ заявляетъ о невносѣ тѣмъ же Петровскимъ 500 зол. изъ слѣдуемыхъ монастырю по счету 4000 зол. (№ д. 318).

(*Шклинскій*). 1741 г. 9 мая. Святославъ Шимковичъ Шклинскій, владѣлецъ заложеннаго имѣнія Тарнова, жалуется на игумена Германа и на весь монастырь, что они, не имѣя законнаго основанія, требуютъ съ него уплаты процентовъ съ 1000 зол., будто-бы обеспеченныхъ на Тарновѣ, и чего ни одинъ владѣлецъ имѣнія не дѣлалъ. (№ д. 302). Между тѣмъ судъ, разобравъ дѣло, призналъ требованіе монастыря основательнымъ и приговорилъ Шклинскаго къ уплатѣ. Изъ акта 1 октября 1742 г. видно, что проценты съ 1000 зол. съ 3 гривнами пени не были монастырю уплачены (№ д. 319).

(*Галензовскій*). 1742 г. 7 апрѣля. Подскарбій Красноставскаго повѣта Іосифъ Галензовскій вызываетъ въ судъ весь монастырь за причиненные ему убытки въ Гусинномъ выловомъ рыбы на 10 воевъ изъ пруда. (№ д. 310).

(*Лопускій*) 1742 г. 22 августа. Между монастыремъ и Холмскимъ городскимъ писаремъ Іосифомъ Лопускимъ состоялась въ Серебрищѣ 4 августа 1742 г. мировая сдѣлка, по коей Лопускій обязался изъ обезпеченныхъ на имѣніи въ пользу монастыря 1000 зол. уплатить до 6 января 1743 г. за свой участокъ, бывшій Годлевскихъ (*sors Godlewsciana*), 600 зол. такимъ образомъ: сейчасъ наличными 108 зол., остальную же сумму въ 492 зол. по частямъ, деньгами и хлѣбомъ по торговой цѣнѣ (№ д. 314).

(*Ржончинскій*). 1743 г. 7 августа. Лука Ржончинскій жалуется отъ себя и отъ имени своего господина Іосифа Ежевскаго на игумена Яцковскаго и его викарія Сѣминскаго за нанесенныя имъ, особенно Сѣминскимъ, словесныя оскорбленія (№ а. к. 20224, 1083).

(*Ивановскій*). 23 сентября. Повѣренный Северина Ржевускаго Антонъ Ивановскій отдалъ монастырю на храненіе 11000 зол. (сумму Куницкихъ) впредь до судебного постановленія *) (№ д. 331).

(*Быковскіе*). 1744 г. 14 января. Прокураторъ монастыря Мелетій Шимковскій заявляетъ отъ имени игумена о неуплатѣ монастырю вотчинниками Хойна супругами Николаемъ и Тересою Тыша-Быковскими процентовъ съ 1000 зол. Хотя Быковскіе утверждаютъ, что они проценты, слѣдуемые монастырю, уплатили нѣкому Константину Вялецкому, монастырь не можетъ тѣмъ довольствоваться.

(*Выджга*). Холмскій городскій вице-регентъ Казиміръ Выджга, вотчинникъ участка б. Длужевскихъ въ им. Биндюгъ, вызываетъ монастырь въ судъ для предъявленія своихъ правъ и записей на суммы, обезпеченныя на его участкѣ въ пользу монастыря (№ а. к. 20226, 29, 65). Изъ акта 1 іюля видно, что монастырь имѣлъ 1000 зол., обезпеченныхъ на им. Биндюгъ и Высоцкѣ (Тоже, 513).

(*Суходольскій*). 1745 г. 29 мая. Игумень Ѡаддей Джюрджи вызвалъ (26 ч.) владѣльца участковъ въ Хойнѣ Люблинскаго каштелянича Михаила Суходольскаго въ судъ за неуплату процентовъ съ 4000 зол. (№ а. к. 20227, 187).—1747 г. 28 августа:

*) По недостатку безоаснаго мѣста въ городской канцеляріи, деньги и др. драгоценности сторонъ передавались на храненіе Холмскому русскому монастырю (*ob sargentiam securi loci hic in cancellaria, in collegio Ral. PP. Basilianorum r. gr. in sequestro reposuit*—говорится въ актахъ).

На основаніи судебного декрета отъ 3 октября 1746 года явился въ Старое Хойно, имѣніе Суходольскаго, гродскій субделегатъ Велобицкій и въ домѣ войта Ивана, въ присутствіи Якубовскаго, Недобильскаго, Шимковича-Шклинскаго, Домашевскаго и др. свидѣтелей, также вознаго Станислава Новискаго, составилъ актъ о передачѣ имѣнія съ инвентарнымъ спискомъ во владѣніе монастыря и его игумена Митрофана Богдановича. (№ 20229, 593). Изъ акта 21 іюля 1748 года видно однако, что монастырь не былъ допущенъ къ пользованію своимъ правомъ въ Хойнѣ (№ а. в. 20230, 388).

(Новицкій). 1746 г. 27 января. Иванъ Новицкій позвалъ въ судъ игумена Ѳ. Джюрджи и Франца Хросциховскаго за присвоеніе себѣ и невыдачу 820 зол. изъ суммы 1500 зол., подъ гродскою печатью отданной монастырю на храненіе. (№ а. к. 20228, 58, 65, 66).

(Міончинскій). 2 августа (1746 г.) игумень Митрофанъ Богдановичъ жалуется на Черниговскаго воеводу Петра Міончинскаго, который, не уплативъ процентовъ съ обезпеченной на Брезнѣ суммы за нѣсколько лѣтъ, совершилъ много насилія и грабежей. Прибывъ въ Брезно съ своими людьми, онъ выбросилъ игумена и его товарища о. Ефрема Янишевскаго на улицу и проч. 13 сентября Франць Бѣнецкій, повѣренный Петра Міончинскаго, выступаетъ противъ игумена за его будтобы неосновательныя обвиненія. По новому заявленію игумена 31 декабря, Петръ Міончинскій и дворскіе люди Иванъ Хойнацкій, Вишневскій, Богуцкій, Магулинскіе и др. обвиняются въ томъ, что они, по приказанію Міончинскаго, напавъ толпой на дворъ въ Брезнѣ, схватили братьевъ Стефана и Семена Пикишей и избили, затѣмъ кучера Андрея Бѣнковскаго повалили на землю и избили, истцовъ, отдыхающихъ на коврѣ въ амбарѣ войта Семена Пикиша, выбросили вонъ, не возвращая 1000 зол., записанныхъ Холмскимъ подсудкомъ Даніиломъ Венглинскимъ на икону Божіей Матери и обезпеченныхъ на им. Брезнѣ. (№ а. к. 20228, л. 581, 587, 660, 849).

(Знамѣровскіе). 1747 г. 24 мая. Монастырь позываетъ Холмскаго земскаго коморника Адальберта Знамѣровскаго, Софію Знамѣровскую и ея мужа Антона Кобылянскаго на основаніи записи ихъ отца Андрея Знамѣровскаго, Холмскаго гродскаго регента, данной въ Холмѣ 25 августа 1736 г. на 1200 зол. съ 10% въ пользу церковныхъ трубачей, требуя хорошаго обезпеченія этой суммы или уплаты ея монастырю (№ а. к. 20229, 373).

1752 г. 22 ноября записанъ въ акты третейскій судъ, состоявшійся 17 ноября на Холмской монастырской землѣ подъ предсѣдательствомъ подстаросты и

судьи Иосифа Лопускаго, въ присутствіи Краевскаго и др., также вознаго Мартина Сокульскаго, на основаніи предварительно между игуменомъ М. Рылло и Холмскимъ земскимъ коморникомъ Адальбертомъ Знамѣровскимъ заключенной мировой. Въ виду того, что сумма въ 2000 зол., записанная Антономъ Романомъ Роголя Завадскимъ 10 сентября 1728 г. въ пользу монастыря и обеспеченная на участкѣ им. Хойна, принадлежавшемъ Завадзкому, осталась на участкѣ и послѣ перехода его во владѣніе Михаила Суходольскаго, затѣмъ Адальберта Знамѣровскаго, то судъ по настоянію игумена постановилъ: Адальбертъ Знамѣровскій, какъ настоящій владѣлецъ Хойна, обязанъ, подѣ страхомъ баниціи, уплатить Холмскому монастырю 2000 зол. съ неуплаченными процентами 21 ноября 1752 г. (№ а. к. 20235, 738).

(*Богурскіе*). 1747 г. 24 мая. Игуменъ монастыря Богдановичъ позываетъ Елену урожд. Цѣлескую, вдову Нурскаго стольника Казимира Богурскаго, ея сыновей и дочерей, требуя возвращенія разнаго зерна и 10 возовъ сѣна съ им. Березна или денежнаго вознагражденія (№ а. к. 20229, 372). Въ 1751 г. записано слѣдующее, именно 10 февраля: Казиміръ Богурскій купилъ въ Мацѣвѣ 19 января 1733 г. у монаха Ереміи Чернолускаго лошадь за 176 зол., обѣщая вскорѣ уплатить деньги; другой разъ приобрѣлъ у того же монаха сѣдло въ серебряной оправѣ за 160 зол. и еще одну вещь (*zanadziak*) за 40 зол. Часть слѣдуемыхъ ему денегъ монахъ получилъ, а остальной долгъ Богурскаго въ 310 зол. 18 гр. уступилъ своему монастырю (№ а. к. 20233, 121 и пр.). По акту 2 сентября того же 1751 г., прокураторъ монастыря Юліанъ Гришкевичъ жалуется на Елену Богурскую за то, что она, вопреки судебному рѣшенію 8 іюля, не уплатила по договору 305 зол. 18 гр. Въ отвѣтъ на это, Богурская возражаетъ, что для полученія денегъ никто не явился. (Тоже, 642, 643).

(*Перетяткевичъ*). 1748 г. 20 января. Монастырь былъ готовъ получить слѣдующее ему съ Латычевскаго подстоля Альберта Перетяткевича 2000 зол. по записи Холмскаго подкоморія Иосифа Куницкаго, но Перетяткевичъ не явился. (№ а. к. 20230, 73).

(*Юззовичъ*). 1748 г. 29 октября. Монастырь (игум. Рылло) позываетъ еврея Мошка Юззовича объ уплатѣ 1000 зол. съ % на основаніи записи 24 августа 1728 г. въ Холмскомъ монастырѣ. Позовъ выданъ 7 октября (№ а. к. 20230, 571—2). 1 декабря 1749 г. отмѣчено, что по настоянію монастыря 20 ноября состоялся ввѣдъ монастыря (въ присутствіи прокуратора Гришкевича, гродскаго субделегата Франца Бѣнецкаго, вознаго Стан. Новискаго и мн. др.) во владѣніе половиною дома Холмскихъ евреевъ Мошка Юззовича и Иовеля, съ клѣткою въ сѣняхъ для

распродажи водки. Мошко сначала попытался не допустить ввода, но вскоре уступилъ. (№ а. к. 20231, 508).

(*Грамота базилианскаго генерала*). 1751 г. 11 августа. Протоархимандритъ (генераль) уніатскихъ монаховъ Ипатій Билинскій грамотою, данною въ Почаевѣ 6 марта (v. s.) 1751 г. разрѣшаетъ игумену М. Рылло сумму въ 2000 зол., обеспеченную на Плаваничахъ, помѣститъ подъ болѣе выгодными условіями (№ д. 355).

(*Краевскій*). 15 августа 1751. Возный доноситъ о совершенномъ имъ 13 числа вводѣ Ивана Краевского во владѣніе монастырскимъ участкомъ въ Плаваничахъ съ крестьяниномъ Бридою, именно на основаніи договора, заключеннаго въ Холмѣ 7 августа между игуменомъ Рылло съ одной стороны и Краевскимъ съ другой. (№ а. к. 20233, 647).

(*Леневскій*). 5 ноября того же года прокураторъ монастыря жаловался на участковаго владѣльца въ Высоцкѣ Людвика Леневского за то, что онъ, не уведомивъ раньше монастырь о желаніи уплаты 1000 зол., обеспеченныхъ на его имѣніи, занялъ послѣднее въ свое владѣніе, запретивъ крестьянамъ повиноваться монастырю и забравъ всѣ позитки въ убытокъ монастыря. (Тоже, л. 725).

(*Ржевускій*). 1752 г. 7 января. Прокураторъ о. Юліанъ Гришкевичъ предъявилъ суду грамоту Волынскаго воеводы Северина Ржевускаго, данную въ Любомлѣ 27 декабря 1751 г., того содержанія: Ржевускій принимаетъ на себя запись своихъ родителей на 1000 зол. въ пользу монастыря съ обеспеченіемъ этой суммы на им. Тарновѣ; затѣмъ подтверждаетъ свою запись на 2000 зол., обеспеченныхъ 1748 г. въ пользу монастыря на им. Ленчонъ съ условіемъ совершать монахами по субботамъ читанныя обѣдни и пѣть предъ иконой Богоматери „Вѣчная защита“; и другую свою запись на 2000 зол., обеспеченныхъ 1749 г. на Сѣдлицахъ, за что монахи обязаны отправлять по воскресеніямъ читанныя обѣдни и пѣть „Пречистая Дѣво Мати“; наконецъ принимаетъ обеспеченіе на Тарновѣ суммы въ 1000 зол., данной Лиевскимъ изъ Высоцка на службы Божіи за усопшихъ. Ржевускій готовъ во всякое время уплатить 6000 зол. и пока обязывается съ общей суммы 12000 зол. уплачивать ежегодно по 7%.—11 октября находимъ сдѣлку, заключенную въ Любомлѣ 8 числа между Ржевускимъ и Рылло и относящуюся къ выше упомянутымъ записямъ на сумму въ 6000 зол. (№ а. к. 20235, 18, 600).

(*Близинскій*). 1753 г. 22 іюня. Игумень Рылло заявляетъ отъ имени монастыря о желаніи возвратить Людовику Близинскому находящіяся въ монастырскомъ храненіи деньги. (№ а. к. 20236, 331). 1 декабря 1755 г. Ровенскіе вотчинники Близинскіе заявляютъ объ обратномъ полученіи 500 зол. съ процентами и судеб-

ными пенями, которыя-то деньги находились на храненіи въ Холмскомъ уніатскомъ монастырѣ. (№ а. к. 20238, 479).

(*Холмскіе купцы*). 1754 г. 31 января. Холмскіе купцы Мошко Добрушка и его сынъ Берковичъ заняли у бывшаго игумена Хрисанеа Постанскаго 600 зол. и обязались, долговою записью 1 января 1729 г., эту сумму съ 10% обезпечить въ пользу монастыря на всемъ своемъ имуществѣ. По счетамъ оказалось, что евреи уплатили часть долга, и игумень Рылло требоваль съ нихъ еще 226 зол. (№ а. к. 20237, 86).

(*Терлецкій*). 1754 г. 5 марта Сохачевскій подчашій Андрей Терлецкій, арендаторъ еписк. имѣній Савина и Козягоры, жалуется на игумена Рылло за помѣщеніе столяра изъ Савина Георгія Колачинскаго въ Бытенскомъ ун. новиціатѣ (искусѣ), требуя его возвращенія и вознагражденія за убытки (Тоже, 136).

(*Кор. грамота*). 1754 г. 20 октября прокураторъ монастыря Мойсей Фронцкевичъ предъявилъ для записи грамоту короля Августа III, данную въ Люблинѣ 19 октября 1754 г. и подтверждающую права Холмскаго уніатскаго монастыря. (Тоже, 564).

(*Евреи изъ Ленчны*). 1756 г. 16 января. Евреи изъ Ленчны позываютъ игумена М. Рылло и его монастырь, требуя принятія отъ нихъ суммы въ 2000 зол., обезпеченной когда-то на ихъ кагалѣ въ пользу монастыря, помѣщенія денегъ на необремененномъ долгами имѣніи и выдачи евреямъ квитанціи (№ а. к. 20239, 12). 20 іюля Мордко Рабиновичъ, старшина еврейскаго кагала и мѣщанинъ Ленчны и др. заявляютъ въ судѣ, что они, согласно декрету 1 іюля, были готовы уплатить монастырю 2000 зол., но такъ какъ со стороны послѣдняго не явилось въ срокъ надежное лицо для обезпеченія суммы, то Мордко передалъ ихъ суду на храненіе (№ а. к. 20238, 382).

Дѣла иногородныхъ монастырей.

1736 г. 18 апрѣля игумень *Турковицкаго* монастыря Севастіанъ Гордзевичъ имѣль судебное дѣло съ супругами Карломъ и Тересою (урожд. Фирлей) Сапѣгами, Іосифомъ и Тересою изъ Курдванова Куропатницкими—владѣльцами Терebinца; о неуплатѣ процентовъ съ 1000 зол., записанныхъ Софіей изъ Романова Вишневской, женой Холмскаго земскаго судьи, первоначально въ суммѣ 6000 зол. и обезпеченныхъ въ пользу монастыря на им. Терebinцѣ. (№ а. к. 20219, 123). 1748 г. 25 мая Михаилъ Сантамонъ позываетъ Турковицкаго игумена, бывшаго ризничаго

Холмскаго монастыря Антона Миткевича по дѣлу объ извѣстныхъ ему претензіяхъ (№ а. к. 20230, 299).

1736 г. 29 мая. *Белзскій* монастырь (игумень Теофилъ Енткевичъ) позываетъ Белзскаго старосту Франца Потоцкаго за неуплату процентовъ съ 6000 зол., записанныхъ монастырю Фелиціаномъ Казиміромъ Потоцкимъ, воеводой Краковскимъ, 18 апрѣля 1697 г. и обезпеченныхъ на им. Островъ и Боратинъ. (Тоже, л. 402).

1738 г. 6 мая. Станиславъ Жолковскій возобновляетъ грамотою, данною въ Каменкѣ (Струмиловой) 2 іюля 1618 г., запущенный *Язвинскій* (около Добротвора) монастырь съ угодіями, передаетъ его, по ходатайству на Варшавскомъ сеймѣ кн. Чарторыскаго, Холмскаго рим.-кат. епископа и др., во владѣніе заслуженному Добротворскому игумену Прохору Куркевичу, который далъ грамоту записать въ акты Белзскаго градскаго суда 3 марта 1629 г. Владиславъ IV подтвердилъ запись въ Варшавѣ 30 марта 1635 г. Наконецъ, запись была переведена Антономъ Венглинскимъ въ Холмскіе акты 6 мая 1738 г. (№ д. 250). Одновременно внесена въ Холмскія книги грамота Владислава IV, данная по просьбѣ Куркевича 3 августа 1644 г. и подтверждающая разныя права *Добротворскаго* Св.-Троицкаго монастыря. Грамота первоначально была помѣщена въ Белзской книгѣ 7 марта 1647 г. (№ д. 251). Тогда же была внесена въ Холмскія книги грамота Іоанна III, данная въ Краковѣ 24 марта 1676 г. и подтверждающая грамоту Іоанна Казиміра, данную въ Варшавѣ 24 апрѣля 1652 г., въ сиду коей присоединяются къ Холмскому монастырю *Кулемницкій*, *Добротворскій* и *Городищенскій* монастыри и *Любачевская* Св.-Троицкая церковь (№ д. 252).

1738 г. 28 іюня. Монахъ Холмскаго монастыря Михаилъ Чаплеевскій заявляетъ отъ имени епископа и *Городищенскаго* монастыря (игумень Мееодій Левицкій) о постройкѣ Белзскимъ старостой Францомъ Потоцкимъ корчмы на монастырской землѣ. Когда монахи, на основаніи своихъ правъ, сопротивлялись поселенію еврея и введенію разныхъ напитковъ къ соблазну народа, староста послалъ выше 50 своихъ янычаръ (дворскихъ вооруженныхъ людей) вмѣстѣ съ управляющимъ имѣніемъ Сельце Белзское. Эти войны во время праздника св. Николая, когда молящихся было очень много, привели еврея съ водкой въ корчму и два дня защищали его, чтобы онъ могъ безпрепятственно спаивать народъ. (№ док. 254).

Тогда же о. Чаплеевскій заявилъ отъ имени выше упомянутыхъ лицъ о причиняемыхъ Петромъ Браницкимъ обидахъ *Ольстинскому* и *Тышицкому* монастырямъ, не позволяя имъ пользоваться принадлежащими имъ правами, наприм. мельницей и проч. Кромѣ того, онъ велѣлъ захватить на большой дорогѣ пару

воловъ и не хотѣлъ имъ возвратить, огородилъ дорогу, ведущую черезъ землю монастыря и проч. (№ д. 255).

1738 г. 22 декабря. *Городецкий* монастырь позываетъ Грубешовскихъ евреевъ Менделя и др. по дѣлу объ уплатѣ 300 зол. съ процентами (№ а. к. 20221, 684). Процессъ продолжался еще нѣсколько лѣтъ.

1745 г. 27 июня. Стефанъ и Юанна Потоцкіе издали въ Люблинѣ 7 декабря 1712 г. новую фундушovou запись въ пользу *Бучацкаго* монастыря. При старой церкви св. Креста учреждается монастырь съ 6-и уніатскими іеромонахами на искорененіе ереси и схизмы, на обученіе свѣтскихъ духовныхъ, для чего должны находиться между Бучацкими монахами два ученые богослова, и въ имѣніяхъ фундаторовъ могутъ найти мѣста только такіе священники, которые предъявляютъ свидѣтельства Бучацкихъ монастырскихъ учителей и пр. (№ д. 344).

1746 г. 13 сентября. Холмскій благочинный I. Поморшкантъ предъявляетъ грамоту Смоленскаго стольника Адама Кривца и его супруги Теофилы ур. Сташевской, данную въ Дубнѣ 12 августа 1746 г. на имя провинціала Василянъ Литовской провинціи Θεодосія Конячевскаго, тоже *Даревскаго* игумена Сильвестра и всего монастыря слѣдующаго содержанія: Адамъ, владѣя незаложенными имѣніями въ вел. княжествѣ Литовскомъ, въ Новогродскомъ воеводствѣ: Даревомъ, Кореньемъ, Хведюками, Конками, Заболотьемъ и Задворьемъ,—и супруга его, имѣя на этихъ имѣніяхъ обезпеченіе въ 4000 зол. и пожизненное содержаніе, во вниманіе недостаточныхъ средствъ Даревскаго монастыря, записываютъ и обезпечиваютъ въ его пользу на своихъ имѣніяхъ 20000 зол. съ тѣмъ, чтобы послѣ смерти ихъ монахи отправляли еженедѣльно по 4 обѣдни за души ихъ, ихъ родителей и родственниковъ. Послѣ смерти завѣщателей монастырь долженъ быть введенъ вознымъ и его понятыми во владѣніе имѣніями и пользоваться ими до полной уплаты записанной суммы наслѣдниками (№ а. к. 20228, 663).

Запись въ пользу уніатскаго монашества вообще.

1754 г. 17 июля. Генераль конгрегациі русскихъ уніатскихъ монаховъ протоархимандритъ Ираклій Лисанскій, грамотою, данною въ Тороканяхъ 31 марта 1754 г. и подписанною также секретаремъ конгрегациі о. Никодимомъ Карпинскимъ, уполномочиваетъ о. Максимиліана Рылло получить отъ Холмскаго войскаго Льва Верещинскаго 10000 зол., завѣщанныхъ 4 февраля 1752 г. въ пользу базилианскаго ордена полковникомъ Антономъ Верещинскимъ и обезпеченныхъ на им. Клечковичахъ или Косовщинѣ (№ а. к. 20237, 380).

Приобрѣтеніе села Парипсы ун. монастыремъ.

16 января 1753 г. заключенъ былъ въ Скербешовѣ между Холмскимъ р.-кат. капитуломъ съ одной стороны и Холмскимъ уніатскимъ монастыремъ съ другой контрактъ, на основаніи коего Парипсы проданы монастырю за 24000 зол. На основаніи этого и уступочнаго контракта, заключеннаго между сторонами въ Красновѣ 18 іюня и одобреннаго епископомъ Венжикомъ, состоялся вводъ уніатскихъ монаховъ во владѣніе имѣніемъ 22 іюня, по настоянію игумена Холмскаго монастыря Максимиліана Рылло и всей братіи, вознымъ Станиславомъ Новискимъ, въ присутствіи Житомирскаго скарбника Франца Верещинскаго и Мозырскаго чешниковича Петра Гродецкаго (№ док. 364, № а. кн. 20236, 332, 356).

Канскій монастырь и его судьба.

Замѣчательная борьба велась съ 1742 по 1755 гг. изъ-за Канскаго монастыря; монахи были наконецъ принуждены удалиться изъ монастыря и вмѣсто ихъ былъ поставленъ свѣтскій священникъ настоятелемъ Канской церкви.

Первый слѣдъ этой борьбы находимъ въ Холмскихъ актахъ 25 мая и 27 іюня 1742 г. Тогда жаловался монахъ Холмскаго монастыря о. Игнатій Гурневичъ, исправляющій должность священника въ Канскомъ приходѣ, на Конарскаго каштеляна Севастіана Геральда Выжицкаго, на дворскаго маршала Станислава Самборжецкаго и управляющаго Канскою Волею Іосифа Пѣлецкаго за нападеніе на его обитель, нанесеніе ему словесныхъ оскорбленій и побоевъ, принужденіе къ бѣгству, захватъ церковныхъ ключей, опечатаніе церкви, передачу ея своимъ подданнымъ подъ надзоръ и загонъ его скота въ свою конюшню. (№ д. 311). Оставшагося монаха Өому Родкевича Выжицкій велѣлъ выбросить изъ монастыря и отвезти въ лѣсъ; вещи, скотъ, ящики, хлѣбъ и проч. велѣлъ Пѣлецкому захватить и вывезти въ дворъ Канской Воли (№ а. к. 20224, 298). 3 сентября—читаемъ дальше—Іосифъ Шулинскій, дворянинъ Выжицкаго, узнавъ о какихъ то обидныхъ „плутовскихъ“ позвахъ Холмскаго монастыря, протестуетъ отъ имени Выжицкаго, обвиняя монаховъ Холмскаго монастыря Игнатія Изикевича и Өому Роткевича, обитавшихъ въ монастырѣ при Канской церкви, въ томъ, что они незаконно забирали изъ церкви серебряныя и другія вещи и вывозили въ Холмскій монастырь, оставляя церковь почти совсѣмъ обнаженною. Они даже напали на дворъ каштеляна, патрона церкви, и обезчистили его скверными словами, также избили нѣсколькихъ невинныхъ людей. (№ д. 315). Въ то же время Выжицкій судебнымъ порядкомъ наложилъ

арестъ на 1000 зол. съ процентами, которыя принадлежали Канскому монастырю и находились у холмскихъ евреевъ. (№ а. кн. 20224, 352).

16 іюня 1749 г. Францъ Борковскій, управляющій Канскою Волькою Выжицкихъ, признаетъ подпись свою въ регистрахъ церковныхъ вещей Канскаго монастыря подложною, такъ какъ на дѣлѣ онъ не могъ явиться на визитаціи монастыря о. деканомъ Холмскимъ І. Поморшкантомъ (№ а. к. 20231, 321).

Въ 1753 г., 14 февраля, священникъ-администраторъ Канской церкви Антоній Анхимовичъ заявляетъ о нападеніи управляющаго селами Канье и Канская Воля Іосифа Доляновскаго съ крестьянами на приходскій домъ и захватѣ церковныхъ ключей (№ д. 360).

Наконецъ дѣло уладилось. 9 сентября 1755 г., явясъ въ судъ, о. Іоаннъ Котовичъ предъявилъ для записи въ акты презенту, данную ему супругами Выжицкими на Канскій приходъ. Въ грамотѣ на имя епископа Володковича говорится о томъ, что церковь во имя св. апост. Петра и Павла, вакантную въ имѣніяхъ ихъ Кане и Канская Воля, коляторы, послѣ добровольнаго отреченія и удаленія священниковъ-василіанъ, передаютъ о. Котовичу съ условіемъ содержанія при церкви холостого сотрудника и одного клерика для церковной службы (№ д. 368).

1756 г. 23 іюня. Провинціалъ польской провинціи Никодимъ Карпинскій, игумень Холмскаго монастыря М. Рылло, официалъ и деканъ Холмскій І. Поморшкантъ, деканъ Замостскій Казиміръ Грушецкій, Каневолскій священникъ Іоаннъ Котовичъ и Рѣчицкій подстолій Францъ Бѣнецкій вызваны въ судъ Черниговскимъ скарбникомъ Николаемъ Тышою Быковскимъ и его женою Тересою, урожд. Вольскою, для предъявленія привилегій, записей и духовныхъ завѣщаній, относящихся къ церкви въ Канской Волѣ, и полученія, кому слѣдуетъ, съ церковныхъ суммъ процентовъ (№ а. к. 20239, 311).

Бывшій Канскій монастырь принадлежалъ, какъ мы выше показали, съ 1749 года Холмскому ун. епископу.

Кулемчицкій монастырь и приходъ.

1742 г. 12 февраля прокураторъ Холмскаго монастыря о. Севастіанъ Лонкевичъ долженъ былъ предъявить суду для записи въ акты копию своего заявленія о нарушеніи владѣнія землею и озерами Кулемчицкаго фольварка, давно принадлежащаго Холмскому монастырю (№ д. 308).

Въ 1749 г. 15 марта Юсифъ Галензовскій завелъ споръ съ управляющими Кулемчицкимъ имѣніемъ о собственности лѣса въ Кулемчицахъ, смежнаго съ его имѣніемъ Гусинномъ и по его документамъ издревле принадлежащаго къ нему. Монахи, несмотря на то, опустошаютъ его лѣсъ и присвоиваютъ себѣ его землю (№ а. к. 20231, 96).

Въ 1751 г. записано дѣло съ Горецкими. 22 января Петръ Левицкій позываетъ отъ имени супруговъ Горецкихъ прокуратора монастырскаго им. Кулемчиць вблизи Высоцка за насильственный захватъ пчель изъ двухъ ульевъ и одного ружья, принадлежавшаго Горецкому (№ а. к. 20233, 81).

Общее положеніе дѣлъ въ Польшѣ. Холмскій сеймикъ и его постановленія.

Начало управленія епископа Володковича Холмскою епархіею совпало съ послѣдними годами царствованія въ Польшѣ Августа II, который умеръ 17 февраля 1733 г. 10 сентября былъ избранъ на его мѣсто королемъ опять Станиславъ Лещинскій; 29 того же мѣсяца русскія войска подступили къ г. Варшавѣ и подъ ихъ давленіемъ былъ провозглашенъ королемъ Польши Августъ III, коронованный 17 января 1734 г. Лещинскій, осажденный въ Гданскѣ, уступилъ. Съ 1738 по 1763 г. проходили черезъ Польшу русскія и прусскія войска. Это было время политическаго и внутренняго упадка народа. Чарторыскіе и Потоцкіе вызвали междоусобную войну, споря о преобладаніи своего вліянія въ странѣ. Желая поднять уровень нравственный и религіозный въ Польшѣ, одинъ изъ патріотовъ, піаръ Станиславъ Конарскій основалъ въ 1740 г. т. наз. Collegium nobilium съ цѣлью лучшаго воспитанія шляхетской молодежи. Старанія патріотовъ не привели однако къ улучшенію общаго положенія дѣлъ: республика страдала отъ неурядиць до конца. Объ этихъ общественныхъ неурядицахъ находимъ много матеріаловъ въ нашихъ книгахъ. Въ 1741 г. съѣзжались въ Холмъ нѣсколько разъ сенаторы и сановники всей области съ цѣлью обсудить средства «спасенія отечества». Въ собраніи 30 сентября паны сильно выступали противъ конфедераций, запрещенныхъ конституціей 1717 г., а 10 октября ясно было сказано, что съѣздъ былъ созванъ вслѣдствіе полученной вѣсти о грозящемъ отечеству движеніи. На сеймикѣ 1750 г. говорилось объ испорченности въ трибуналахъ и проч. Подобные съѣзды были устраиваемы и въ другихъ центрахъ республики, но все оказалось уже напраснымъ.

Нѣкоторыя постановленія Холмскихъ сеймиковъ времени епископа Володковича повторяются и извѣстны намъ изъ XVII в., какъ наприм., о Гадяцкомъ договорѣ, плебеяхъ и проч.

Въ 1738 г. состоялись два сеймика, представляющіе для насъ интересъ. На одномъ изъ нихъ, 25 августа, посламъ на предстоявшій Варшавскій сеймъ даны были, между прочимъ, слѣдующія наставленія: Послы Холмской земли будутъ содѣйствовать сейму въ томъ направленіи, чтобы уполномоченные другихъ государствъ не вмѣшивались во внутреннія дѣла республики и не принимали участія въ совѣщаніяхъ сейма; послѣдній не долженъ дозволить продолжать войну съ Россією или Турціей, храня нейтралитетъ республики. Гадяцкій договоръ, заключенный съ казаками въ неблагополучное время и по своимъ дѣлямъ вредный республикѣ, устранить. Шляхта не должна оставаться подъ гнетомъ духовенства, которое, несмотря на права шляхты, привлекаетъ ее къ своимъ судамъ и самовольно осуждаетъ, имѣя въ виду одну лишь свою алчность. Епископы не должны неизвѣстныхъ по закону лицъ, плебеевъ, назначать на мѣста каноній, прелатствъ или официальствъ, которыми честь шляхетскаго сословія нерѣдко оскорбляется. Послы постараются также о томъ, чтобы прежнія права шляхты были утверждены на предстоящемъ сеймѣ, именно, чтобы дѣла о десятинахъ и откупахъ были разбираемы въ трибунальскихъ или земскихъ судахъ, а не въ частныхъ мѣстахъ, какъ это водится, куда для соблазна призываютъ на сроки, гдѣ духовные „скверный судъ“ производятъ и въ слѣпой страсти проклинаятъ честнѣйшихъ людей. Размножившіеся поповичи должны быть крѣпостными и наравнѣ съ крестьянами отбывать барщину. Архидіаконъ Вѣтринскій, какъ мѣстный шляхтичъ-уроженецъ (terrigena), долженъ имѣть преимущество предъ другими прелатами Холмской (рим.-кат.) епархіи. Въ инструкціи упоминаются дѣла піаровъ въ Польшѣ и вел. кн. Литовскомъ, говорится объ утвержденіи реформатовъ въ г. Холмѣ, о хлопскихъ бунтахъ въ Украинѣ—вообще поднимаются многіе вопросы церковно-политическаго характера (№ д. 267).—На второмъ съѣздѣ, 16 сентября, постановлено дать уніатскимъ монахамъ 4000 зол. на коронацію Холмской чудотворной иконы Богоматери и 500 зол. піарамъ, въ церкви коихъ происходили совѣщанія сеймика (№ а. к. 20221, 508).

1742 г. 11 сентября сеймикъ рѣшилъ собрать изъ податей 4000 зол. и передать эту давно назначенную сумму епископу Володковичу въ пользу монастыря, какъ обладателя всѣми чтимой чудотворной иконы (№ д. 316).

1744 г. 24 августа. Въ инструкціяхъ сеймика посламъ на Гродненскій сеймъ требуется опять устраненіе Гадяцкаго договора, затѣмъ возвращеніе Холмскому уніатскому епископу Жидичинской архимандріи—въ виду недостаточныхъ средствъ Холмской каѳедры, также уменьшеніе податей, налагаемыхъ на уніатскаго епи-

скопа и духовенство Холмской епархіи—въ виду небольшихъ фундушей духовенства и епископа (послѣдній получаетъ 3000 зол. дохода въ годъ, а платитъ 960 зол. поголовнаго); замѣщеніе прелатскихъ мѣстъ въ униатскомъ монашествѣ шляхтою. Кромѣ того, сеймикъ желаетъ утвержденія въ Холмѣ (на Люблинскомъ предмѣстьѣ) монастыря реформатовъ, основаннаго Холмскимъ подсудкомъ Андреемъ Вольскимъ, и въ Красноставѣ—іезуитской коллегіи (№ д. 336).—15 сентября сеймикъ опредѣлилъ 200 зол. Холмскимъ піарамъ. (№ а. к. 20226, 653).

1745 г. 14 сентября сеймикъ между другими обѣщанными подавніями р.-кат. монастырямъ (Холмскимъ піарамъ, Грубешовскимъ доминиканамъ, Орховскимъ августіанамъ *) постановилъ собрать раньше опредѣленный налогъ „на мурь“ и вскорѣ доставить оный Холмскому униатскому монастырю, также освободить г. Холмъ, нѣсколько разъ пострадавшій отъ пожаровъ, на три года отъ платежа податей. (№ а. к. 20227, 511).

1746 г. 22 августа (запис. 23 авг.) съѣздъ предложилъ своимъ депутатамъ на сеймъ, между прочимъ, слѣдующія требованія и пожеланія. Прежде всего требуется неприкосновенность рим.-кат. вѣры и милой шляхетской вольности. Десятина съ подданныхъ греч. обр. для униатскихъ епископовъ безъ согласія шляхты не должна быть допускаема, о чемъ сдѣлать представленіе папскому нунцію и римской куріи. Шляхта въ мірскихъ дѣлахъ должна быть свободна отъ духовнаго суда. Въ канцеляріяхъ должны заниматься одни шляхтичи, плебеевъ туда допускать нельзя. Поповичи не должны быть свободны, а должны считаться въ подданствѣ шляхтичей. Холмскіе реформаты фундаціи Вольскаго и коллегіи Золочевская и Луковская фундаціи королевича Якова (Собѣскаго) должны быть утверждены. Конвиктъ для шляхетской молодежи у Холмскихъ піаровъ освободить отъ всякаго гражданскаго налога. Замостская академія, ея права и привилегіи должны быть сравнены съ правами Краковской академіи. Жидичинская архимандрія должна принадлежать Холмскому униатскому епископу. Депутаты должны предложить сейму заботу о средствахъ на расходы по коронаціи Холмской иконы. Наконецъ требуется еще: препятствовать бѣгству крестьянъ, вслѣдствіе чего причиняется шляхтѣ большой ущербъ. (№ а. кн. 20228, 620).

1748 г. 19 (зап. 21) августа. Кромѣ извѣстныхъ уже вопросовъ объ утвержденіи рим.-кат. монастырскихъ фундацій, о десятинахъ для ун. епископовъ, объ осво-

*) Піарамъ—въ благодарность „за посвященіе Холмской землѣ и Красноставскому уѣзду книги св. Антонія,“ другимъ монастырямъ—за сохраненіе скамеекъ (konserwacye ławek—вѣроятно для шляхты) въ костелахъ.

боженіи отъ налоговъ піарскаго конвикта и о торжественной коронаціи иконы, — сеймикъ упоминаеть о тиранствѣ невѣрныхъ надъ католиками, о переселеніи крестьянъ на Украину и въ другія страны; о саранчѣ, опустошившей поля; о принятіи строгихъ мѣръ противъ цыгань-воровъ. Въ наставленіяхъ депутатамъ на Варшавскій сеймъ высказано также желаніе, чтобы капитулъ былъ замѣщенъ шляхтой, особенно прелатства ни подъ какимъ видомъ не должны быть даваемы плебеямъ; затѣмъ высказывается сожалѣніе, что уніатскія церковныя постройки не окончены изъ-за недостатка средствъ. Депутаты должны въ сеймѣ настаивать на томъ, чтобы Холмскій уніатскій монастырь былъ надѣленъ имѣніями изъ коронныхъ земель (королевщины) и проч. (№ а. к. 20230, 467).

1750 г. 23 іюля. Сеймикъ съ грустью упоминаеть о неурядицахъ въ республикѣ: порча нравовъ въ трибуналахъ, вездѣ подлогъ, подкупъ, вымогательство, несправедливость. Виновныхъ слѣдуетъ отдать подъ судъ, наказать тюрьмою, денежными штрафами, между прочимъ, за сорваніе трибунала въ Петрковѣ (№ а. к. 20232, 418).

1754 г. 10 сентября сеймикъ постановилъ, между прочимъ, выплатить изъ чоповаго и шеляжнаго сбора: Холмскимъ піарамъ на начатую постройку костела и уніатскому монастырю на коронацію Холмской иконы Божіей Матери пособіе по 3000 зол. (№ а. к. 20237, 481—483).

Нравы. Оскорбленіе словомъ и дѣйствіемъ. Жалобы духовенства.

Нравы не стали лучшими во время Володковича. Актъ 16 іюня 1734 г. говоритъ намъ о нанесеніи побоевъ Клишевскимъ Красускому при выходѣ изъ церкви (№ д. 219). Въ то же время обнаруживается старая племенная вражда и національная ненависть. Въ позвѣ Ржевускаго Хоенскому, Подгорскому и Лонцкому въ 1735 г. указывается на упрекъ, сдѣланный противнику: «хорошую ляшку женку маешь—ляхи дѣдъчіе (чертовскіе) сыны» и т. д. (№ а. кн. 20216, 17). Въ процессѣ Скотницкаго съ княземъ Любомирскимъ и его людьми въ 1738 г. приведены слѣдующія подстрекательныя слова княжескимъ крестьянамъ противъ другихъ: «бей, убей во славу князя!—князь уплатитъ за все!» (bij, zabij na sławę księcia!—jego mość za wszystko zapłaci). И крестьянинъ по этой причинѣ не стѣнялся личною отвѣтственностію за совершенное имъ преступленіе (№ а. кн. 20221, 360).

Жалобы на притѣсненія и насилія разнаго рода заполняютъ очень много страницъ Холмскихъ книгъ. Больше всего отмѣчаются тяжбы мѣщанъ Красностава, Ратны, Городла, Дубенки и др. съ старостами и шляхтичами-землевладѣльцами

о притѣсненіяхъ. 24 апрѣля и 7 іюля 1738 г. находимъ жалобы Красноставскихъ мѣщанъ на магистратъ и старосту Потоцкаго (№№ д. 248, 258), Ратненцевъ на Орховскаго—за насилія. Въ 1739 г. Красноставскіе мѣщане имѣли дѣла съ Гораевскимъ, Домбскими и Потоцкими. Въ 1745 г. Городельскіе мѣщане вели процессъ съ М. Выджгой, въ 1755 г. тѣ же съ Сѣкержинскими и т. д. Крестьяне, какъ крѣпостные, не менѣе были притѣсняемы, но жалобы ихъ рѣдко были записываемы въ книги. Если крестьяне пострадали по винѣ сосѣда-помѣщика или другого шляхтича, не бывшаго ихъ господиномъ, тогда отъ ихъ имени выступалъ въ судѣ вотчинный ихъ владѣлецъ. Въ 1755 г. старостинскіе крестьяне изъ Рождалова вели процессъ изъ-за притѣсненій съ Кочоровскимъ (№ а. к. 20238, 148).

Изъ жалобъ русскаго духовенства по дѣлу о *побояхъ* отмѣчаемъ слѣдующія:

1734 г. 15 марта. Игуменъ Холмскаго монастыря Серапіонъ Лозовскій и прокураторъ Іосифъ Закржевскій жалуются на шляхтичей Ивана Горецкаго, Франца Садовскаго и Станислава Понарскаго, также на братьевъ Антона и Стефана Яновскихъ и ихъ слугъ за то, что они напали въ корчмѣ въ Высоцкѣ на крестьянина Петра Гайдюка, монастырскаго подданнаго, и безъ всякаго повода ужасно избили и изранили, затѣмъ повели его во дворъ Мысловскаго и тамъ еще разъ наносили ему побои такъ, что онъ еле живъ остался. Возный Иванъ Щепанскій освидѣтельствовалъ раны (№ д. 217).

1740 г. 15 іюня. Уніатскій настоятель Селецкаго прихода Оома Грушецкій, выздоровѣвъ, явился въ судъ для подкрѣпленія заявленія своего сына Ивана, говоря, что пьяные шляхтичи Рончка и Томашовскій напали на него, о. Оому, возвращавшагося изъ Холмской ярмарки, на большой дорогѣ, обругали его и изранили. (№ док. 295).

1742 г. 25 мая и 27 іюня (см. Канскій монастырь).—9 августа священникъ изъ Орловской Воли Яковъ Миткевичъ жаловался на Езерскаго, дворянина Брацлавскаго воеводича и мѣстнаго вотчинника Іордана и на Орловскаго крестьянина Охрима Романчука за нанесеніе ему побоевъ и ранъ (№ а. к. 20224, 427).

1744 г. 3 августа. Священникъ Красненской церкви Петръ Шулковскій и его сынъ Адамъ жалуются на Карла Яворскаго, арендатора еписк. имѣнія Павлова и др. за непроизводство суда надъ Павловскими мѣщанами и крестьянами Войткомъ и Франкомъ Климюками, Андрухомъ Мельничукомъ и Михалкой Ткачемъ, которые безъ повода напали на Адама, на Красненской дорогѣ, избили и изранили, наконецъ ограбили и оставили еле живого. (№ а. к. 20226, 567).

1748 г. 4 июля. Люблинскій благочинный и Реевецкій настоятель прихода Андрей Семеновичъ жалуется на Казимира Малышевскаго, администратора имѣнія Реевца, за то, что онъ напалъ на квартиру сына, съ крикомъ избилъ священника и обезчестилъ его скверными словами. Другой разъ онъ напалъ съ товарищами на приходскій домъ, крича: „Ты пьяница такой-то!“ Онъ же занялъ приходскія пастбища, обѣменилъ приходскія поля, прогналъ слугъ священника и грозилъ убить его сына. (№ а. к. 20230, 355).

Примѣровъ этихъ будетъ достаточно, особенно если прибавить словесныя оскорбленія, коимъ очень часто подвергалось наше духовенство въ то время. Впрочемъ, другіе факты о насиліяхъ, совершенныхъ надъ священниками-уніатами, приведены нами выше и намъ остается еще сообщить одинъ фактъ объ убійствѣ священника-уніата и данныя нашихъ актовъ и др. источниковъ о насиліяхъ надъ православными и ихъ святынями.

Убійство священника.

17 декабря 1744 г. находимъ въ актовой книгѣ заявленіе наследниковъ о страшномъ убійствѣ благочиннаго и настоятеля уніатской Крестовоздвиженской церкви въ Грубешовѣ о. Стефана Ушинскаго, совершенномъ 11 декабря Наперковскими, Просовскими и др. на Грубешовскомъ предмѣстьѣ Славенцинѣ. Въ доказательство справедливости этого факта, истецъ Венглинскій предъявляетъ разныя вещи Наперковскаго и Просовскаго, найденныя вблизи тѣла убитаго священника.

Епископъ Володковичъ, узнавъ о возмутительномъ фактѣ и не полагаясь на тогдашнее правосудіе, собралъ людей, которые напали на усадьбу на Славенцинѣ, забрали вещи и самого убійцу арестовали въ Ухани. Наперковскіе протестовали, утверждая, что никто, а тѣмъ болѣе шляхтичъ, владѣющій имуществомъ, не можетъ быть арестованъ и лишенъ своего имущества безъ судебного приговора. Между тѣмъ епископъ, подъ предлогомъ поспѣшности въ наказаніи виновника убійства, по нѣсколько разъ собиралъ болѣе десятка людей, приказывая имъ схватить Наперковскаго. Убитый же Стефанъ Ушинскій, бывшій настоятель Грубешовской церкви, былъ—по ихъ словамъ—бродяга, разжалованный изъ духовнаго званія*).

*) Въ 1736 г.—какъ покажемъ въ своемъ мѣстѣ—сгорѣли въ Грубешовѣ 2 ун. церкви, изъ которыхъ одна каменная. Вѣроятно церкви въ 1744 г. не были еще отстроены и священникъ одной изъ нихъ долженъ былъ скитаться, не имѣя гдѣ совершать богослуженіе. Вотъ почему убійца назвалъ свою жертву „бродягой“. Впрочемъ, какъ благочинный, онъ обязанъ былъ развѣзжать по селамъ.

Если-бы послѣднее было вѣрно, тогда епископъ едва-ли преслѣдовалъ бы убійцу съ такою настойчивостію. Дѣло тянулось до 1749 г. Въ 1747 г. велѣ процессъ съ епископомъ еще Наперковскій, въ 1748 г. онъ уже не былъ въ живыхъ и; вмѣсто него, были введены въ усадьбу вдова и ея дѣти. Вдова Наперковская заявляетъ отъ себя и отъ имени своихъ дѣтей Юсифа и Екатерины 21 ноября 1748 г., что она была готова принять свои вещи обратно, но епископъ отказалъ ей въ выдачѣ. Въ 1749 г. встрѣчаемся еще съ позвами Наперковскихъ епископу Володковичу по дѣлу о возвращеніи вещей или уплатѣ 1145 зол. вознагражденія. (М. № а. кн. 20229, 38; 20230, 654—5; 20231, 80, 140, 141, 170).

Насилія надъ православными.

Насилія надъ православными съ цѣлью совратить ихъ въ унию и римскій католицизмъ совершались во всякое время и во всѣхъ странахъ Руси, зависимой отъ Польши. Въ Холмской епархіи, кромѣ Яблочинскаго монастыря, официально почти не было православныхъ церквей, зато было ихъ еще много въ смежныхъ епархіяхъ, откуда вопли на притѣсненія православныхъ распространялись по всему міру и записывались въ судебныя актовыя книги, гдѣ это допускалось.

1748 г. 31 августа записана въ Холмскіе акты жалоба православныхъ на притѣсненія ихъ рим.-католиками и униатами, на захватъ ихъ церквей, монастырей и имѣній (№ д. 347). Жалоба была подана папскому нунцію, находившемуся при королевскомъ дворѣ въ Варшавѣ. Сначала находимъ тамъ требованія уполномоченныхъ русской императрицы, предъявленныя польскимъ властямъ въ Гроднѣ 1744 г., между прочимъ, о прекращеніи преслѣдованія православной церкви и возвращеніи ей имущества, также объ исполненіи условій вѣчнаго мира, заключеннаго въ 1686 г. Затѣмъ слѣдуетъ перечень претензій православныхъ къ униатамъ отъ 18 декабря 1746 г. Въ этомъ списокѣ поименованы 129 монастырей и церквей, насильно переведенныхъ въ унию съ 1734 по 1743 г. старостами, шляхтичами, землевладѣльцами и лат. монахами, съ употребленіемъ вооруженной силы. Въ Давковѣ, на пр., и въ Сидоровичахъ Сапѣга велѣлъ своимъ военнымъ отобрать церкви у православныхъ; здѣсь народъ велѣ ожесточенную борьбу съ войскомъ, причемъ убито нѣсколько духовныхъ лицъ. Въ отдѣльной послѣ этого статьѣ описаны подробно возмутительные поступки ревнителѣ латинства при захватѣ въ унию монастырей (Новодворскаго, Пустинскаго, Купятицкаго, Дорогицкихъ) и церквей. Въ четвертомъ пунктѣ говорится о томъ, что дѣти греко-русскихъ священниковъ, желающіе вступить въ супружество, должны давать евреямъ, арендаторамъ имѣній, „квитовое“

не безъ чрезмѣрнаго вымогательства послѣднихъ. Вообще латиняне безъ различія сословія допускали въ отношеніи православныхъ всевозможныя безчинства, о коихъ упоминается въ исторіи уни. Далѣе помѣщено прошеніе православныхъ королю Польши отъ 20 декабря 1747 г. объ устраненіи и исправленіи подобныхъ вошющихъ злоупотребленій. Это прошеніе состоитъ изъ 37 пунктовъ съ особыми отдѣлами: епархія Слуцкая (21—24), Дорогицкіе монастыри Троицкій и Преображенскій (25, 26), Брестскій монастырь (27, 28), Бѣльскій монастырь (29), Виленскій мон. (30—34), Дятловскій (35) и Пинскій мон. (36, 37). Нѣкоторые факты, приведенные въ прошеніи, намъ извѣстны, какъ напр. описанныя въ историческихъ сочиненіяхъ безчинства іезуитовъ въ православныхъ монастыряхъ, или наприм., нападеніе въ 1733 г. помѣщиковъ Татоміровъ на Подбужскую церковь *).

Въ дополненіе къ іезуитскимъ безчинствамъ, современнымъ епископу Володковичу, сообщаемъ нѣкоторые случаи изъ жизни *Дрогичинскихъ* и *Яблочинскаго монастырей*, оставшихся православными и неунничтоженными лишь благодаря покровительству русскихъ государей со времени Петра Великаго. Эти случаи, заимствованные П. Батюшковымъ изъ разсказовъ Бантышъ-Каменскаго и Чистовича, описаны слѣдующимъ образомъ:

Въ 1732 г., когда въ праздникъ Богоявленія Господня монахи Дрогичинскаго Троицкаго монастыря святили воду, то во время самаго обряда освященія воды іезуитскіе воспитанники бросили въ воду дохлую собаку, а въ праздникъ Успенія Богородицы въ освященную воду набросали человѣческаго помета. Въ 1733 г., во время праздника пресв. Троицы, тѣ же воспитанники разгоняли богомольцевъ, нападали на монаховъ въ самомъ монастырѣ, перебили окна и произвели всякія насилія и смятеніе. Дрогичинскіе іезуиты запрещали православнымъ прихожанамъ Преображенскаго монастыря ходить въ церковь, заставляли ихъ въ годовые праздники дѣлать всякую работу и нарушать постъ, а іезуитскіе воспитанники били въ церкви окна, нападали съ саблями, производили шумъ, драли монаховъ за волосы и вырывали имъ бороды. Въ 1738 г. тѣ же іезуитскіе воспитанники съ канцеляристами напали въ монастырскомъ огородѣ на іеродіакона, нанесли ему смертельныя раны, стрѣляли въ самаго настоятеля и чуть его не убили. Въ 1742 г., 16 іюня, когда Троицкіе отцы съ Дрогичинскимъ братствомъ шли на погребеніе умершаго, то, по наущенію іезуитовъ, ихъ школьники, бросившись на процессію, отняли хоругвь и изломали крестъ; хоругвь цѣлый день лежала на дорогѣ; школь-

*) Стоило бы, въ назиданіе современнаго и будущихъ поколѣній, взять изъ историческихъ сочиненій всѣ извѣстные факты и сгруппировать въ одномъ сочиненіи.

ники ругались надъ нею, какъ хотѣли, кололи ножами, топтали ногами, бросали на хоругвь конскій пометъ и говорили: „чего ради, схизматическій Боже, не мстишь обиды своей?“ 18-го числа, въ праздникъ Пятидесятницы, когда совершалась обыкновенная процессія отъ русской стороны до другого монастыря св. Троицы, іезуиты взявъ съ собою студентовъ больше 200 человекъ, напали на процессію и хотѣли отнять образъ; ворвавшись затѣмъ въ церковь св. Троицы, десяти человекамъ разбили головы и окровавили церковь, а вечеромъ, выломавъ палки изъ дерева и держа ихъ на подобіе свѣчей на могилѣ умершаго, уже погребеннаго въ монастырѣ, говорили такія слова: „теперь мы тебя достанемъ, жидъ, кальвинъ, схизматикъ, потому что вчера мы позабыли“. Помощниками іезуитовъ въ ихъ насиліяхъ надъ православными были мѣстные польскіе помѣщики и власти. Капштелянъ Подляшскій Кучинскій запретилъ своимъ подданнымъ, прихожанамъ Преображенскаго монастыря, ходить въ церковь, крестить дѣтей, исповѣдываться, пріобщаться и исполнять церковные обряды.

Въ 1751 г., угрозою смертной казни, поляки принудили лучшихъ гражданъ г. Дрогичина къ отступленію отъ православія и принятію уніи. Обстоятельства этого дѣла разъясняетъ игумень Брестскаго православнаго монастыря Гриневицкій въ донесеніи своемъ 17 декабря 1753 г. о враждебныхъ противъ православія дѣйствіяхъ Дрогичинскаго ксендза Сморчевскаго, викарія іезуитскаго кафедральнаго костела. По сообщенію этого донесенія, іезуиты выдумали и изобрѣли ложныя метрики, свидѣтельствующія якобы о томъ, что предки нѣкоторыхъ представителей знатныхъ православныхъ фамилій родились въ ихъ папской вѣрѣ, и эти метрики представляли въ Люблинскій коронный трибуналъ, въ которомъ состоялось опредѣленіе, что если бы кто изъ означенныхъ въ метрикахъ православныхъ представителей фамилій не принялъ вѣры своихъ предковъ, то такого лишать движимаго и недвижимаго имущества и жизни, и такимъ ложнымъ и страшнымъ образомъ принудили всѣхъ, означенныхъ въ метрикѣ, къ своей папской вѣрѣ. Это дѣлалось не только въ Дрогичинѣ, но и во всей Польшѣ. Православные продолжали тайно ходить на молитву въ православные монастыри; но паписты имѣли своихъ шпионовъ, и когда узнавали, что кто-либо изъ означенныхъ православныхъ находится въ православной церкви, насильно врываются въ церкви, ловили, били ихъ и окровавливали церкви.

Не счастливѣе жилось Яблочинскому Онуфриевскому монастырю въ «христіанской, гуманной и свободолюбивой Польшѣ».

Приходскій священникъ сосѣдняго мѣстечка Славатичъ Константинъ Мазановскій по дорогамъ разставлялъ бродягъ, чтобы не пропускать людей, идущихъ

щихъ въ монастырь на богослуженіе, отбиралъ отъ нихъ воскъ и свѣчи и, построивъ при дорогѣ противъ монастыря часовню, совершалъ литургію въ ней 12 іюня, въ храмовой монастырскій праздникъ, останавливалъ шедшихъ въ монастырь людей и, съ крикомъ и проклятіемъ загоняя ихъ въ эту часовню, говорилъ, что чудотворная икона св. Онуфрія, по причинѣ худой вѣры братіи, перешла въ эту часовню, и что нечего уже имъ идти въ Яблочинскій монастырь на богослуженіе*). Служа въ Славатичской церкви въ воскресные и праздничные дни, онъ открыто предъ народомъ проклиналъ монастырь и братію и прихожанамъ приказалъ проклинать ихъ. Между тѣмъ, непрестанно вызываемы были миссіонеры для проповѣди уніи и для привлеченія въ нее простого народа. Чтобы совершенно отвлечь жителей Яблочна отъ православнаго монастыря, шляхта построила въ селѣ приходскую церковь, опредѣливъ къ ней уніатскаго священника. Въ 1753 г. базилиане, вѣроятно сосѣдніе изъ г. Вѣлы, сдѣлавъ нападеніе на Яблочинскій монастырь, захватили его вещи и документы на монастырское имѣніе, и когда игумень просилъ ихъ возвратить, причинили ему ругательства и даже побои, понося при этомъ православіе самыми дерзкими и богохульными словами.

Пожары мѣстностей и церквей во время еп. Володковича.

Сравнительно съ предыдущимъ временемъ, акты не указываютъ на особенно многочисленные случаи разоренія мѣстностей и церквей отъ пожаровъ за 26-лѣтнее почти управленіе Холмскою епархіей еп. Володковичемъ. По акту отъ 20 мая 1735 г. (№ д. 227), управляющій имѣніемъ м. Свирцева Антонъ Грохольскій и два крестьянина Иванъ Кулакъ и Климы Кожанъ показали подъ присягою, что 13 т. м. случайно сгорѣли, кромѣ 25-и крестьянскихъ домовъ съ хозяйственными строеніями, приходскій домъ и все имущество священника; церковь удалось, правда, спасти отъ огня, зато пострадали престолы и др. церковныя вещи. 11 мая 1736 г. радный Альбертъ Заржицкій и лавникъ Иванъ Бобровичъ показали, что 27 апрѣля въ г. Грубешовѣ случайно истреблены пожаромъ: двѣ уніатскія церкви, изъ которыхъ одна каменная, христіанскихъ домовъ—съ 2 русскими госпиталями—28, дворикъ о. протопопа и, кромѣ того, еврейскихъ домовъ 27, такихъ же меньшихъ домовъ 67, каменныхъ купеческихъ лавокъ 5, крамницъ 108, винокурень 2, баня и малая еврейская школа (№ 234). Другой

*) И въ наши дни бываютъ такіе случаи. Намъ извѣстно, что монахи доминиканцы въ Подкаменѣ отговаривали народъ идти на богомолье въ сосѣдній Почаевъ, утверждая, что чудотворная икона Божіей Матери перешла къ нимъ въ Подкамень.

разъ Грубешовъ горѣль 5-го ноября 1753 г. (№ а. кн. 20236, 543). 2 апрѣля 1753 г. Раколупскій священникъ Петръ Народоставскій заявляетъ о случайномъ пожарѣ, истребившемъ 25 сентября 1752 г., въ его отсутствіи, церковь и приходскія зданія съ вещами и церковными грамотами, между прочимъ, жалованную грамоту для церкви, данную Яномъ Александромъ изъ Рожнятова Конецпольскимъ (№ д. 362).

Въ книгахъ отмѣчены еще большіе пожары, случившіеся въ г. Ратнѣ (1738), Любомлѣ (1750) и въ другихъ мѣстностяхъ, какъ въ Андреевѣ, Витвичнѣ и проч.

Изъ исторіи Холмской рим.-кат. епархіи.

Дополненія къ даннымъ о древнихъ имѣніяхъ каедръ, помѣщеннымъ въ XXIII томъ изданій Виленской Коммиссіи.

Въ настоящее время выяснилось, что и *Плитники* принадлежали къ числу имѣній, пожалованныхъ Холмской лат. каедрѣ въ 1417 г., равно какъ *Кумовъ* и др.—Плитники упоминаются въ одной записи Холмскаго земскаго суда 1436 г. Тогда Малишка изъ Чолчичъ (Чулчичъ) и епископъ Холмскій пришли къ соглашенію относительно времени для установленія границъ между Чолчичами съ одной и епископскимъ селомъ *Плитниками* съ другой стороны*).—*Кумовъ* упоминается уже въ 1428 г., гдѣ епископъ жилъ и производилъ судъ надъ крестьянами; *Поболовичи*—въ 1434 г., 1448 и др. гг., *Лыць*—въ 1471 г. Касательно им. *Тура*, упоминаемаго въ Холмской записи 1429 г., нельзя положительно сказать, было ли оно тогда имѣніемъ королевскимъ или епископскимъ. По этой записи отъ 3 января (f. 2 r. f. Circumcisionis Dom.), судья отсрочилъ засѣданіе въ виду отсутствія дворянъ-землевладѣльцевъ, поголовно отправившихся на охоту въ Туръ**) по повелѣнію короля. Имѣніе *Козягора* принадлежало лишь въ четвертой части епископамъ, въ 1428 г. упоминается въ качествѣ владѣльца Козягоры нѣкій Гринь; въ 1468—

*) № а. к. 20009, 49: Maliszka de Czolczicze cum domino episcopo receperunt limitandum granicies in crastino post terminos et datum terminorum inter villas Czolczicze parte ex una et *Plithnyky* parte ex altera domini episcopi sub poena trium marcarum; quae pars non paruerit, succumbet.

**) № 20009, 12. Actum in Chelm f. 2 p. f. Circ. Dom. 1429. Dominus Judex generalis Chelmensis prorogavit terminos abhinc usque in duabus septimanis propter absentiam terrigenarum, quia tota communitas ad mandatum domini Regis paruit in *Thur* in venationibus et omnes terrigenae.

1486 г. является временнымъ владѣльцемъ (tenutarius) Козягоры патеръ Станиславъ Жолковскій. *Парисы* считались собственностію Холмскаго рим.-кат. капитула. По акту 1541 г., каноникъ Балтазаръ Каспаръ Костеша вмѣстѣ съ капитуломъ требовали установленія границъ между имѣніемъ ихъ Парисы и имѣніемъ Ставомъ Ивана Ставскаго. Въ 1753 г. Парисы перешли въ полное владѣніе уніатскихъ монаховъ въ Холмѣ, приобрѣвшихъ это имѣніе за 24000 зол.

Нѣкоторыя данныя объ епископахъ и суффраганахъ Холмскихъ рим.-кат. обряда съ 1697 по 1756 г.

Послѣ Станислава Свиницкаго (ум. 1696 г.—см. томъ XXIII) управляли Холмской рим.-кат. епархіей слѣдующіе:

- 1) Епископъ Николай Герардъ Выжицкій 1697—1705.
- 2) — Казиміръ Помянъ Лубенскій 1707—1711 (пер. въ Краковъ).
- 3) — нареч. Феодоръ Вульфъ 1711—1712.
- 4) — Христофоръ Шембекъ 1713—1718 (въ Перемышль).
- 5) — Александръ Антонъ Фредро 1719—1724 (тоже).
- 6) — Феликсъ Іоаннъ Юноша Шанявскій 1724—1733.
- 7) — Іосифъ Шембекъ 1736—1753 (въ Плоцкѣ).

Начало епископства Валентина Венжика съ 1753 г.

Суффраганы епископовъ Холмскихъ:

- 1) Іоаннъ Длужевскій 1700—1721.
- 2) Константинъ Валентинъ Чульскій 1722—1737.
- 3) Іосифъ Лаць 1737—1747.

4) Георгій Грабя 1748 г. Былъ ли онъ дѣйствительно суффраганомъ Холмскаго епископа, изъ актовъ не видно. Онъ названъ лишь (титularyнымъ) епископомъ Тенополитанскимъ.

1. Епископъ *Николай Герардъ Выжицкій* 1697—1705.

По церковной энциклопедіи и Холмскимъ актамъ, епископъ Николай Выжицкій изъ ордена канониковъ регулярныхъ, былъ препозитомъ (приходскимъ настоятелемъ) Мстовскимъ (Низловскимъ?) и аббатомъ (архимандритомъ) Червинскимъ; назначенъ епископомъ Холмскимъ въ 1697 г. До занятія имъ кафедрой управлялъ епархіею будущій суффраганъ его, каноникъ Іоаннъ Длужевскій. По энциклопедіямъ, епископъ Выжицкій умеръ въ 1704 г., по нашимъ же актамъ, онъ въ ап-

рѣлъ 1705 г. составилъ духовное завѣщаніе въ пользу брата. Изъ Холмскаго акта 22 января 1707 г. узнаемъ, что супруги Либишевскіе получили 1500 зол., завѣщанные имъ покойнымъ епископомъ Николаемъ, изъ рукъ вдовы брата Іоанна.—Выжицкій началъ постройку дворца въ еп. им. Скербешовѣ.

Изъ дѣлъ епископа Выжицкаго и его суффрагана Длужевскаго помѣщены въ нашемъ томѣ слѣдующія.

1700 г. 1 сентября. Супруги Казиміръ и Елена (рожд. Тулигловская) Хлоголы удостовѣряютъ о полученіи съ епископа-суффрагана Іоанна Длужевскаго 2000 зол. съ процентами, по записи, составленной въ Красноставѣ 21 марта 1700 г. (№ д. 13).—8 ноября. Иванъ Нагорецкій заявляетъ объ уплатѣ ему супругами Иваномъ и Екатериною изъ Баковца Маевскими 200 зол., присужденныхъ ему комиссарами епископа Выжицкаго—каноникомъ Гарбовскимъ и присяжнымъ повѣреннымъ Новицкимъ, и объ освобожденіи ихъ отъ всякихъ съ его стороны претензій на счетъ участка «Гизинщины» вблизи мѣстечка Савина (№ д. 14).

1701 г. 16 марта. Бургграфъ Холмскаго замка Станиславъ Самборжецкій даритъ епископу Выжицкому своего крестьянина Васька Супрунюка, сбѣжавшаго въ Скербешовъ съ семействомъ и имуществомъ, и прекращаетъ начатый процессъ (№ д. 16).

1705 г. 20 апрѣля. Епископъ Николай Выжицкій даритъ своему брату Кіевскому хорунжію Ивану Выжицкому и его наслѣдникамъ все свое движимое имущество (№ д. 23). Тогда же епископъ подтвердилъ свое духовное завѣщаніе, данное въ Скербешовѣ 4 апрѣля 1705 г. (№ д. 24). 21 апрѣля Иванъ Выжицкій подтверждаетъ свою записку въ пользу епископа Николая отъ 20-го того же мѣсяца (№ д. 25).

Оба брата, какъ видно, сдѣлали другъ другу взаимныя записки на случай смерти одного изъ нихъ. Братья вскорѣ померли, но раньше скончался епископъ. *)

2) Епископъ *Казиміръ Лубенскій* 1707—1711.

По церк. энциклопедіи, Казиміръ Лубенскій до назначенія его епископомъ Холмскимъ былъ каноникомъ, затѣмъ суффраганомъ Краковскаго епископа и по смерти послѣдняго (еп. Денгоффа) администраторомъ епархіи. Сдѣлавшись Холм-

*) Дѣла современнаго духовенства по недостатку мѣста отлагаемъ до слѣдующаго „Холмскаго тома“.

скимъ епископомъ, онъ отстроилъ каѳедральную церковь, ограбленную и разоренную во время войны, кромѣ того подарилъ церкви 12 серебряныхъ позолоченныхъ чашъ (по числу апостоловъ) и церковныя облаченія. Его стараніемъ, каноники получили Грубешовскій приходъ. 1711 г. былъ назначенъ Краковскимъ епископомъ и умеръ въ 1719.

По Холмскому акту, 22 іюня 1711 г. выступаетъ капитулъ одинъ (безъ епископа) противъ Венглинскихъ объ уплатѣ 15000 зол. (№ а. к. 20202, 95).

3) Нареченный епископъ *Теодоръ Вульфъ* или *Вольфъ* 1711—1712 г.

Теодоръ Вольфъ (по словамъ энцикл.) іезуитъ, Мѣховскій плебанъ (настоятель прихода), затѣмъ суффраганъ и коадьюторъ епископа Инфляндскаго, послѣ преемникъ его, былъ переведенъ на Холмскую каѳедру. Среди приготовленій къ занятію новаго своего поста, скончался въ Варшавѣ 1712 г. Онъ завѣщаль своей каѳедрѣ серебряный крестъ и дорогія матеріи на церковныя ризы. — Въ его отсутствіе временно управлялъ Холмскою епархіею Холмскій каѳедральный схоластикъ, Львовскій каноникъ и Золочевскій препозитъ Самуиль Ожга. (№ д. 68).

Въ Холмскомъ актѣ 10 сентября 1711 г. находимъ позовъ (предъ коронный трибуналь въ Ярославль) Люблинскаго земскаго писаря Ивана Галензовскаго Холмскому епископу Теодору Вульфу и его арендатору по дѣлу объ уводѣ крестьянина, ткача изъ Гудча Хведка Шмулярщюка съ женою и имуществомъ въ им. Козягору (№ д. 53).

4) Епископъ *Христофоръ Шембекъ* 1713—1718.

Въ Холмскомъ актѣ 1711 г. Христофоръ Шембекъ, имѣвшій дѣло съ шляхтичемъ Пеніонжкомъ, значится епископомъ-суффраганомъ Краковскимъ. (№ а. кн. 20202, 75). Церк. энциклопедія говоритъ о назначеніи его въ 1712 г. епископомъ Холмскимъ; до этого же времени онъ былъ каноникомъ Краковскимъ и Перемышльскимъ, а также Мѣховскимъ приходскимъ настоятелемъ. Объ его усердной пастырской дѣятельности во всѣхъ отношеніяхъ мы упоминали уже, когда говорили о его современникѣ, уніатскомъ епископѣ Левицкомъ. О посѣщеніи епископомъ всѣхъ костеловъ своей епархіи находимъ слѣды въ Холмскихъ актахъ. Такъ, наприм., 20 мая 1715 г. настоятель Верещинскаго рим.-кат. прихода Микошевскій въ процессѣ съ Я. Угровецкимъ о насиліяхъ ссылается на рѣшеніе епископа Шембека при посѣщеніи его церкви (№ а. к. 20205, 238). Кромѣ того, онъ привелъ въ порядокъ приходы и церковныя грамоты, обновилъ каѳе-

дральный костель, построилъ алтарь въ честь патроновъ края, пожертвовалъ частицы св. креста, также серебряный крестъ для ношенія предъ капитуломъ въ процессіяхъ; въ 1717 г. созвалъ въ Красноставъ епархіальный соборъ и въ этомъ же году принялъ участіе въ коронаціи Ченстоховской иконы Божіей Матери. За его дѣятельность сеймикъ еще въ 1715 г. (8 февраля) выразилъ свою искреннюю признательность. (Тоже, л. 86).—Въ 1718 г. епископъ Хр. Шембекъ перешелъ въ Перемышль, послѣ въ Вармію, гдѣ и скончался въ 1740 г.

Дѣла, касающіяся еп. Шембека и суффрагана Длужевского и вошедшія въ настоящее наше изданіе, слѣдующія:

1715 г. 15 февраля Казиміръ Бобровскій, управляющій еп. им. Павломъ, заявляетъ отъ имени епископа Шембека о покражѣ крестьяниномъ Иваномъ Соханомъ у его крестьянина Павла Галанюка изъ Сѣдлища рабочаго вола, стоимости около 50 зол., задержаннаго въ Холмѣ ткачемъ Кишкою, піарскимъ крестьяниномъ. Піары не только не произвели суда надъ своимъ крестьяниномъ, но и не выдали вора и не заставили Кишку возвратитъ вола, причемъ управляющій имѣніемъ подвергся оскорбленію (№ д. 77).

Суффраганъ Длужевскій обвиняетъ (12 іюня) Мартина Рокицкаго въ незаконномъ освобожденіи своего родственника Альберта Свѣржевскаго изъ Ратненской тюрьмы, который умертвилъ ребенка незамужной дочери своей Свѣржевской. (№ д. 85). Одновременно тотъ же суффраганъ позываетъ въ судъ Альберта Свѣржевскаго за жестокое убійство своей внучки, живьемъ закопанной имъ въ землю. (№ д. 86).

Въ сеймикѣ этого года (19 сентября) епископъ Шембекъ жаловался на оскверненіе Красноставской гаедры саксонскимъ войскомъ.

1716 г. 14 февраля. Епископъ Хр. Шембекъ возобновляетъ процессъ съ супругами Карломъ графомъ изъ Сѣцина и Элеонорою (урожд. Ржевускою) Красицкими, владѣльцами Коширскаго-Камня, начатый еще еп. Свиницкимъ, о закрытіи въ Камнѣ приходскаго костела, основаннаго княземъ Александромъ Сангушкой и его женою Екатериною изъ Служева Уханской, объ устраниніи плебана Скорупскаго, поставленнаго Свиницкимъ, отнятіи приходской земли и разрѣшеніи евреямъ строить дома на томъ мѣстѣ, гдѣ похоронены христіане. (№ д. 93).— Довольно интересный фактъ для характеристики тогдашняго времени!—Изъ акта 7 сентября 1718 г. видимъ, что графъ Карлъ Красицкій уже не былъ въ живыхъ и дѣло продолжалось съ его вдовою и наслѣдниками. (№ д. 114).

1718 г. 28 іюля. Суффраганъ Длужевскій былъ вызванъ въ судъ арендаторами его имѣнія Поликовскими по дѣлу о нарушеніи контракта (№ д. 112).

5) Епископъ *Александръ Антоныъ Фредро* 1719—1723.

По Холмскому акту 1706 г., каноникъ-кустошъ Гнезненскій А. А. Фредро велъ процессъ съ Антономъ Корнячтомъ по дѣлу о неуплатѣ ему за 7 лѣтъ процентовъ (по 7%) съ 20000 зол. капитала. Въ 1719 г. назначенный епископомъ Холмскимъ, онъ посѣщаль рим.-кат. церкви своей епархіи, пристроилъ башню къ своей каедрѣ и приукрасилъ ея разными вещами изъ собственныхъ средствъ. Въ 1723 г. нареченъ епископомъ въ Перемышлѣ, куда отправился въ 1724 г. и умеръ въ 1734 г.

Изъ слѣдующихъ дѣлъ видно, что суффраганъ Длужевскій не долго уже жилъ и его мѣсто занялъ Константинъ Чульскій.

1719 г. 3 марта. Александръ Длужевскій заявляетъ о подложности двухъ заемныхъ писемъ на 3000 и 500 зол., будто бы въ 1712 г. выданныхъ его дядею епископомъ-суффраганомъ въ пользу сестры Христины Длужевской, монахини ордена св. Франциска. (№ д. 117).

1720 г. 5 апрѣля возный заявляетъ объ арестованіи въ Сельцѣ бѣглаго крестьянина Станислава изъ Кумова; 16 мая находимъ искъ къ Холмскому хоружему Іосифу Слугоцкому по дѣлу его съ епископомъ Фредро объ арестованіи крестьянина, о насиліяхъ его надъ другими епископскими подданными и оскорбленіи чести епископа. (№№ д. 131 и 138).

1722 г. 12 января племянники б. Холмскаго суффрагана Александръ и Франць Длужевскіе *) отказываются отъ оставшагося послѣ него наслѣдства (№ д. 162). Суффраганъ Длужевскій 31 мая 1721 г. уже не жилъ.

— 16 мая Красускій заявляетъ о недопущеніи его произвести взысканіе доходовъ (десятина, доходы отъ мельницы и пошлины, также медовая дань), слѣдующихъ Парчевской рим.-кат. церкви съ имѣнія Парчевскаго старосты Александра Даниловича и его жены Анны, рожд. Денгофъ. Позовъ суффрагана Константина Чульскаго Даниловичамъ помѣченъ 13 апрѣля 1722 г. (№№ д. 170 и 171).

— 31 августа Уяздовскій заявляетъ о возвращеніи имъ въ судъ неисполненнаго дѣла о выдачѣ епископомъ Фредро задержаннаго въ Козягорѣ крестьянина Могилянскихъ и о взысканіи, рѣшенномъ судомъ. (№ д. 175).

*) Сыновья Ѳомы Длужевскаго, брата покойнаго суффрагана.

— 11 сентября записанъ позовъ Георгія Мальчевскаго, владѣльца Лазискъ и др. имѣній, епископу Фредро и Томѣ Замойскому по дѣлу о границахъ имѣній Скербешова, Лазискъ и др. (№ д. 176).

Въ 1723 г. епископъ имѣлъ еще дѣла съ Кочоровскими и др.

6) Епископъ *Феликсъ Іоаннъ Шанявскій* 1725—1733.

Феликсъ Юнша Шанявскій является въ спискѣ духовенства Львовской епархіи суффраганомъ Львовскаго архіепископа съ 1721 по 1725 г. Такимъ образомъ, онъ занялъ Холмскую кафедру не раньше 1725 г. Въ Холмскихъ актахъ въ первый разъ встрѣчаемся съ его именемъ въ этомъ же году. Король Августъ II желалъ его перевести въ Вильну, но Литовцы воспротивились его назначенію, желая имѣть земляка на своей кафедрѣ. Онъ скончался въ 1733 г.

Замѣчательно много процессовъ епископъ Шанявскій велъ изъ-за крестьянъ, почему-то бѣжавшихъ изъ его имѣній въ другія села и не желавшихъ къ нему возвратиться. По всей вѣроятности, виновны въ этомъ бѣгствѣ были арендаторы епископскихъ имѣній, чрезмѣрно притѣснявшіе крестьянъ. Процессы съ сосѣдями о бѣглыхъ крестьянахъ велись во всякое время республики, но они не были столь многочисленны, какъ въ 8-и-лѣтнее время епископства Шанявскаго. Такъ, по помѣщеннымъ нами документамъ:

1725 г. 17 декабря возный заявилъ объ отдачѣ «на поруки» крестьянъ еп. Шанявскаго, бѣжавшихъ съ семействами и имуществомъ въ Дрыщовъ и Волю Лѣщанскую. 29 декабря епископъ Шанявскій предъявляетъ искъ къ супругамъ Немоевскимъ по дѣлу о крестьянахъ изъ еп. им. Козягоры, братьяхъ Кочанахъ, бѣжавшихъ въ им. Ставъ; тоже къ супругамъ Гуровскимъ о бѣгломъ крестьянинѣ Томѣ Процюкѣ изъ той же Козягоры, скрывавшемся въ им. Беско. (№№ док. 191 — 193).

1726 г. 17 сентября. Арендаторъ еп. им. Павлова заявляетъ отъ себя и отъ имени еп. Ф. Шанявскаго объ обидахъ, причиненныхъ епископскимъ крестьянамъ (нападеніе на избу Андруха Галаха въ Павловѣ и избіеніе Петра Данила) Ивановомъ Новицкимъ изъ Краснаго и его слугами. 4 октября 1726 и 23 іюня 1727 гг. записаны позы епископа Новицкому. (№№ д. 196, 198 и 208). — 9 октября 1726 г. отмѣченъ искъ епископа къ Волынскому воеводѣ Михаилу Потоцкому по дѣлу о невыдачѣ имъ трехъ бѣглыхъ крестьянъ, задержанныхъ въ Лѣщанахъ и Барыловѣ. Епископъ требуетъ ихъ выдачи или уплаты за нихъ таксы. Тогда же

епископъ вызывалъ въ судъ Франца Венглинскаго о выдачѣ сбѣжавшаго въ его имѣніе Вульку-Клештовъ еп. крестьянина Матоза,—также супруговъ Суходольскихъ по дѣлу о захватѣ крестьянъ изъ еп. имѣній Мартина Подгайнаго и Михаила Зробчака, сбѣжавшихъ въ им. Турку. (№№ д. 199, 200 и 201).

1727 г. 23 іюня. Генеральный экономъ еп. имѣній Игнатій Загурскій заявляетъ о разореніи Красновоставскими мѣщанами и др. 9-и крестьянскихъ домовъ за «Краковскими воротами», принадлежавшихъ епископу. По донесенію вознаго, осматривавшаго разоренныя зданія, убытокъ причиненъ епископу, по крайней мѣрѣ, на 2000 зол. (№ д. 206).

7) Епископъ *Іосифъ Евстафій Шембекъ* 1737—1752.

Еще въ 1735 и 1736 гг. управлялъ Холмскою епархіею *sede vacante* генеральный администраторъ, каноникъ Валентинъ изъ Выбранова Хлѣбовскій. Замѣщеніе послѣ Шанявскаго вакантной каедры замедлилось влѣдствіе того, что первоначально былъ нареченъ Холмскимъ епископомъ Францъ Кобельскій, который предпочелъ для себя Каменецкую каедру *).

До назначенія епископомъ Холмскимъ, Іосифъ Шембекъ былъ Вармійскимъ каноникомъ и канцлеромъ Краковскимъ. Въ Холмскомъ актѣ отъ 11 іюля 1752 г. Шембекъ значится нареченнымъ епископомъ Плоцкимъ, по другому документу онъ еще въ половинѣ января 1753 г. управлялъ дѣлами Холмской епархіи. 28 марта 1753 г. говорится о немъ, какъ о бывшемъ епископѣ Холмскомъ (*anteactus episcopus Chelmensis*). Послѣ него управлялъ временно епархіею кан. Александръ Трембинскій.

Съ епископомъ Іосифомъ Шембекомъ является въ Холмщинѣ новый суффраганъ Іосифъ Лащъ, который до 1747 г. довольно часто упоминается въ Холмскихъ актахъ. Оба епископа имѣли много дѣлъ въ судѣ съ помѣщиками, своими арендаторами и должниками. Въ нашемъ изданіи напечатаны слѣдующія дѣла еп. Шембека и его суффрагана.

1737 г. 3 сентября. Владѣльцы участковъ въ Городищѣ, супруги Покутинскіе предъявляютъ искъ къ епископу І. Шембеку по дѣлу о задержаніи въ Волицѣ, Кумовской волости, бѣглаго крестьянина Ивана Маркова Шолоха. Истецъ тре-

*) Кобельскій былъ сначала суффраганомъ Куявскимъ, послѣ епископомъ Луцкимъ, затѣмъ считался номинатомъ Холмскимъ, наконецъ епископомъ Каменецкимъ и въ 1755 г. скончался въ г. Яновѣ, гдѣ проживалъ, занимаясь литературою.

буеть выдачи крестьянина и уплаты ему 1000 зол. (№ д. 241). Тѣ же Покутинскіе внесли въ книги 29 августа 1738 г. позовъ еп. Шембеку, бывшему генеральному администратору Холмской епархіи каноннику Александру Гржималѣ и генеральному комиссару епископіи Пульскому по дѣлу объ арендѣ имѣній Савина и Козягоры. Суть дѣла состоитъ въ слѣдующемъ: 24 апрѣля 1736 г. былъ заключенъ договоръ между сторонами подъ залогъ 1500 зол. Несмотря однако на уплаченную за годъ арендную сумму, отвѣтчики, вопреки договорнымъ пунктамъ, отказали истцамъ въ пользованіи своими правами и причинили имъ многіе убытки и насилія. (№ док. 266).

1738 г. 25 апрѣля. Вводъ Холмскаго суффрагана Іосифа Лаща во владѣніе имѣніемъ Снятичи и Волица Снятицкая на основаніи арендной записи, составленной въ Люблинѣ 22 того же мѣсяца апрѣля между Іосифомъ Руликовскимъ съ одной и епископомъ-суффраганомъ Лащемъ съ другой стороны подъ залогъ 4000 зол. (№ д. 247).

1739 г. 25 февраля. Владѣлецъ заложеннаго имѣнія Сѣдлища и Бутина Владиславъ Кочоровскій заявляетъ о нарушеніи контрактныхъ условій, т. е. неуплаты суффраганомъ Лащемъ 23620 зол., 15 грош. (№ д. 275). 1 декабря внесенъ въ акты новый контрактъ на отдачу Кочоровскому въ аренду им. Сѣдлища и Бутина суффраганомъ Лащемъ, заключенный въ Холмѣ. (№ д. 290). Наконецъ, 2 января 1740 г. Калишскій мечникъ Вл. Кочоровскій заявляетъ о неприемѣ въ срокъ еп. Лащемъ должной ему суммы. (№ д. 292).

Начало епископства Валентина Венжика съ 1753 г.

Послѣ перевода епископа Шембека въ Плоцкъ занялъ его мѣсто въ Холмской епархіи Гнезненскій каноникъ Валентинъ Венжикъ, который еще въ 1752 г. былъ назначенъ Августомъ II и рукоположенъ въ епископы. Послѣ пріѣзда въ свою епархію, онъ немедленно сталъ посѣщать приходскіе костелы и своими средствами поддерживалъ ихъ и бѣднѣйшее духовенство. — Въ 1765 г. онъ перешелъ въ Перемышль, гдѣ черезъ годъ скончался.

Такъ какъ данныя наши вообще прекращаются съ 1756 г., т. е. съ переходомъ ун. епископа Володковича въ г. Владиміръ, то намъ не много остается сказать о Валентинѣ Венжикѣ, который только съ 1753 г. началъ свою дѣятельность въ Холмщинѣ. Въ Холмскихъ книгахъ за это короткое время находимъ, что рим.-кат. епископъ и его духовенство были постоянно обвиняемы военными властями

въ неуплатѣ контрибуціи (subsidium charitatis) на содержаніе войска. Эти обвиненія встрѣчаемъ въ 1753, 1754, 1755 и 1756 гг. Подъ 28 марта 1753 г. (№ д. 361) помѣщенъ позовъ епископамъ, бывшему и настоящему, и рим.-кат. духовенству Холмской епархіи по дѣлу о неуплатѣ налога на содержаніе войска въ размѣрѣ, установленномъ сеймомъ въ 1676 г. Въ позовѣ епископу Венжику 1756 г. ротмистръ Броневичъ говоритъ, что контрибуція неуплачена еще съ 1717 г. Вслѣдствіе этого, войска навѣщали епископскія владѣнія и причиняли епископу и его людямъ убытки, какъ это видимъ изъ списка, составленнаго въ 1754 г. въ Савинѣ.

Въ настоящемъ томѣ напечатанъ еще подъ 2 сент. 1756 г. (№ д. 369) позовъ Ивана Верещинскаго епископу Валенту Венжику и ваедральному канонику Балицкому по дѣлу о невыдачѣ бѣглаго крестьянина съ женою, дѣтьми и имуществомъ.

О суффраганахъ Холмскихъ рим.-к. епископовъ 1700—1747 гг. можемъ по Холмскимъ актамъ сообщить слѣдующія немногія данныя.

1) *Іоаннъ изъ Длужева Длужевскій* — сынъ Христофора и Анны рожд. Ставской, у которыхъ были еще сыновья: Казиміръ, чашникъ Холмскій и товарищъ военнаго отряда, и Тома, стольникъ Добрынскій. Іоаннъ Длужевскій является въ 1688 г. канторомъ Каменецкимъ и приходскимъ настоятелемъ въ Ратнѣ; въ 1692 и 1693 гг.—каноникомъ каедральнымъ Познанскимъ, официаломъ Перемышльскимъ, препозитомъ Луковскимъ и генеральнымъ судьей-депутатомъ кор. трибунала; въ 1700 г. (1 сент.) Іоаннъ Длужевскій значится епископомъ-суффраганомъ Холмскимъ съ титуломъ епископа Граціонопольскаго, препозитомъ рим.-кат. церкви Холмской, Ратненской и Луковской. Въ актѣ начала 1722 г. говорится уже о покойномъ суффраганѣ Іоаннѣ Длужевскомъ.

2) *Константинъ Валентинъ Чульскій* значится по Холмскимъ документамъ: въ 1712 г. архидіакономъ и генер. официаломъ Холмскимъ, препозитомъ Парчевскимъ, Любомльскимъ и Полозскимъ; въ 1716 г.—добавленъ ему титулъ препозита Люблинской коллегіаты, а въ 1722 г. 16 мая является онъ уже суффраганомъ, архидіакономъ и генер. официаломъ Холмскимъ съ тит. епископа Кляудіополитанскаго, препозитомъ Люблинскимъ, Любомльскимъ и Ратненскимъ. Въ церк. энциклопедіи говорится о записи (legat), сдѣланной Чульскимъ въ пользу Красноставской дух. семинаріи, которую епископъ Шембекъ въ 1717 г. утвердилъ и умножилъ. Въ послѣдній разъ Чульскій упоминается въ 1737 г.

3) *Иосифъ Лацъ* былъ настоящимъ дѣльцомъ. По Холмскому акту 19 декабря 1737 г., Иосифъ на Тучапахъ, Лащовѣ и Варенжѣ Лацъ, Гнезненскій кафедральный канцлеръ, Гебдовскій аббатъ, Краковскій каноникъ и президентъ кор. трибунала былъ введенъ во владѣніе многими имѣніями староствъ Холмскаго и Стульненскаго, на основаніи долговой записи воеводы Ржевускаго; по акту 25 апрѣля 1738 г., Холмскій суффраганъ, Антипатренскій епископъ и проч. Иосифъ Лацъ былъ введенъ во владѣніе им. Снятичемъ и Волею Снятицкою, на основаніи аренднаго договора съ Руликовскимъ и проч. Дѣла Лаца являются постоянно во всѣхъ годахъ до 1747 г. включительно. Въ 1746 и 1747 гг. Лацъ значится епископомъ-коадьюторомъ Кіевскимъ.

4) *Георгій Грабъ*, епископъ Тенополитанскій, упоминается лишь въ 1748 г. два раза, однако безъ титула суффрагана Холмскаго.

Въ описываемое нами время вели въ Холмщинѣ имущественные свои интересы также и другіе епископы, суффраганы епископовъ, прелаты и каноники. О нихъ-то, какъ и о духовенствѣ Холмской рим.-кат. епархіи, свѣтскомъ и монашескомъ, будетъ рѣчь впереди, въ одномъ изъ слѣдующихъ изданій нашей Комиссіи. Теперь же мы принуждены, по недостатку мѣста, ограничиться приведенными данными о дѣлахъ русско-уніатскаго духовенства и правителей рим.-кат. епархіи. Знатоки латинскаго и польскаго языковъ могутъ пока воспользоваться помѣщенными въ настоящемъ томѣ довольно многочисленными документами, относящимися къ дѣламъ рим.-кат. церкви. Весь этотъ матеріалъ служить оправданіемъ высказаннаго нами по разнымъ случаямъ заключенія.

В. М. Площанскій.

А К Т Ы

ХОЛМСКАГО ГРОДСКАГО СУДА.

№ 1.—1692 г. 2 Октября.

Заявленіе настоятеля Холмскаго уніатскаго монастыря о. Яржембинскаго о сложеніи съ Цѣсельскаго числившихся на немъ разнаго рода взысканій въ пользу монастыря.

Feria quinta post festum sancti Michaelis Archangeli proxima, 1692-do.

Admodum reverendus Georgius Jarzębinski, superior monasterii Chelmensis ritus graeci, sanus recedendo recognovit, quia ipse, suo ac totius eiusdem ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmensis religiosorum patrum et fratrum nomine, generosum Stanislaum Ciesielski et ipsius successores de summa mille florenorum polonicalium, sibi recognoscenti totique praefato monasterio Chelmensi ritus graeci decreto tribunalitio regni Lublinensi, inter se recognoscentem ac eundem quietatorem suum, tum magnificos Raiecki, Szczawinski ac alios, ibidem expressos, feria quinta post festum Assumptionis in coelum Gloriosissimae Virginis Mariae, anno praesenti proxime praeterita proxima, ratione honorum *Husinnego* et *Kulemczyce* collateralium, lato, ad solven-

dum iniuncta et per se recognoscentem iuramento corporali, super damnis praetensis ibidem praestito, evicta, tum de sessione castri praesentis turrice vadiisque capitalibus ac poenis latis, eodem decreto sibi quietatis per generosum Ciesielski ad implendum et exolvendum sententiatis, tum de causa et actione, inter se totumque memoratum conventum suum ac eundem quietatorem, ratione variarum violentiarum et damnorum, in tractu eiusdem actionis specificatorum, in praefatis iudiciis tribunalis regni Lublinensis agitata, nec non de protestationibus, citationibus, relationibus, manifestationibus, condemnationibus, earum publicationibus, decretoque memorato ac toto et integro eodem, ratione praemissorum obtento et producto processu ac omnibus in universum praetensionibus, ob praestitam sibi recognoscenti totique eidem monasterio Chelmensi ritus graeci sufficientem in praemissis omnibus et plenariam satisfactionem, quietat atque de sessione turris castri praesentis relevat, relaxat, liberum absolutumque facit, causam, eo nomine institutam et agitatum, citationes, relationes, protestationes, manifestationes, condemnationes cum earum publicationibus, punctaque decreti eiusdem

iniunctorum vadiorum et poenarum lucratarum, ea in causa lata, totumque et integrum intuitu praemissorum obtentum et perductum processum in toto et totaliter cassat perpetuo et in aevum, recognoscendo, nihil amplius sibi quietanti suisque succedaneis totique memorato conventui, nunc et pro tempore existenti, amplius superesse; — ob quod eundem generosum Ciesielski, quietatorium suum aut illius successores, occasione praemissorum, iure vel extraiuridice, aut alio quovis modo impetere velit et valeat etc. X. Jerzy Jarzębinski z. s. B. W. starszy y namiesnik jeneralny episkopiey Chelm. m. p.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1688—1692 г., № 20195, л. 229—230.

№ 2.—1693 г. 26 Февраля.

Священникъ Симеонъ Черминскій отказывается отъ разнаго рода претензій къ Иловецкому и другимъ лицамъ.

Feria quinta post dominicam *Oculi* Quadragesimalem proxima, 1693-tio.

Admodum reverendus Simon Czerminski, parochus Sosnovicensis, sanus recedendo recognovit, quia ipse generosum Joannem Ignatium Howiecki, tum nobiles Lucam Wadecki, Franciscum Kmita—famulos, tum laboriosum Nicolaum, aurigam, et alios comprincipales, ipsiusque successores, de protestatione per se recognoscentem coram actis praesentibus feria secunda post festum sanctae Annae proxima, anno proxime praeterito 1692-do, ratione viae publicae et liberae, ad ecclesiam Sosnovicensem tendentis, variis hominibus denegationis, famulorum praedictorum in fundum ecclesiasticum, in casas subditorum violentae immissionis, contra eosdem quietatorios factarum et aliarum ibidem in tractu causae specificatarum violentiarum, tum de citationibus, relationibus, tum decreto iniunctae inquisitionis totoque eodem antecedenti et subse-

quenti processu, coram officio praesenti in terminis querelarum nomine praemissorum obtento et producto, ac omnibus in universum intuitu praemissorum ad diem usque hodiernam ad eosdem quietatorios suos habitas et intercedentes praetensiones, ob praestitam sibi recognoscenti pro praemissis omnibus sufficientem et plenariam satisfactionem, quietat, protestationem, citationes cum earum relationibus, decretum inquisitionis totumque memoratum processum et singulas in universum, eo nomine intercedentes ad actum usque praesentem praetensiones, in toto et totaliter cassat perpetuo et in aevum, hac sua personali recognitione ad praemissa omnia accedente. Simon Czerminski, parochus Sosnovicensis.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1693—1700 г., № 20197, л. 5.

№ 3.—1693 г. 28 Февраля.

Анна Литынскагя отказывается въ пользу своихъ родныхъ отъ слѣдуемой ей суммы денегъ.

Sabbato post dominicam *Oculi* Quadragesimalem proximo, anno Domini 1693-tio.

Generosa Anna Zawadzka, olim generosi Joannis Christophori Zawadzki, camerarii granicialis Chelmensis, filia, generosi vero Joannis Litynski consors legitima, cum eiusdem mariti sui, uti tutoris coniugalis, auctoritate et assistentia praesentaneoque ad infrascripta respondenda consensu, sana recedendo recognovit, quia ipsa, suo et religiosorum Nicolai, ordinis divi Basilii Magni ritus graeci conventus Bytynensis, et Mariannae, virginis monialis ordinis sanctae Brigittae conventus Luceoriensis, Zawadzkich, fratris et sororis suorum germanorum, pro quibus cavet, nominibus, de omni et integro jure suo, ad infrascripta habito, videlicet de summa mille florenorum polonicalium, originaliter suprafato olim generoso Zawadzki, parenti, protunc notario castrensi

Horodlensi, scripto certo, per generosum Franciscum Urowiecki, in vim salarii pro agitandis causis die 22 Januarii 1658-vo hic Chelmae dato, inscripta et ad solvendum assecurata, decretisque tribunalitiis regni Lublinensibus, praesertim ultimario condescensoriali, per officium praesens circa taxationem bonorum *Wereszczyn* cum attinentiis vigore decreti tribunaliti, feria sexta pridie festi Transfigurationis Christi Domini anno Eiusdem 1667 mo lati, in fundo bonorum eorundem feria tertia post dominicam *Judica* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1668-vo, et ad acta praesentia feria 6-ta post dominicam *Judica* Quadragesimalem anno eodem per oblatam porrecta, in certo manso agri, in bonis villae *Zienki* sito et eiusdem generosi Urowiecki haereditario et laborioso Demiano Kopciuk profugo tradito, officiose demonstrata, in se vero recognoscentem et praedictos fratrem et sororem suos germanos jure divino et naturali successione devoluta, nec non et de eodem scripto ipsiusque approbatione, feria tertia in crastino festi s. Agnetis, virginis et martyris, anno eodem 1658-vo coram actis praesentibus facta, tum causa et actione decretisque quibusvis et officiosa bonorum eorundem taxatione et traditione, omnique eo nomine obtento et producto processu, omnique praemissorum jure, dominio tituloque cessionario ac bonis ipsorum, summa praemissa oneratis, jam exnunc et de facto generosis Stanislao Maiewski et Catherinae Bakowiecka, conjugibus legitimis, ipsorumque successoribus, accepta ab ipsis pro praemissis omnibus sufficienti et plenaria satisfactione, cedit, omneque jus suum ac praefactorum consuccessorum suorum transfert et transfundit, nihil pro se reservando, intromissionem admittit, tutionem et evictionem ex persona sui suorumque successorum cavet. Insuper eadem recognoscens suprascriptos fratrem et sororem suos germanos ad approbandam per ipsos inscriptionem praesentem cessionariam, vel similem aliam, pro cuiuslibet illorum interesse faciendam, ad acta quaevis authentica regni vim et robur

perpetuitatis in se habendam, in decursu dimidii anni cum assistentia superiorum suorum statuent, interim evincent, idque sub vadio simili mille florenorum polonicalium forum officii praesentis ad respondendum assumendo, hac... Consorts ignara scribendi. Jan Litynski, swem y małzonki moiey imieniem.

Тоже, л. 6, 7.

№ 4.—1694 г. 1 Февраля.

Заявление Вольскаго объ отдачь Луцкому доминиканскому монастырю деревни Заглинки въ обезпеченіе аккуратной уплаты процентовъ отъ слѣдуемой монастырю суммы.

Feria 2-da in vigilia festi Purificationis G. V. Mariae, a. D. 1694.

Generosus Martinus Wolski, tribunus Chelmensis, bonorum villae *Zaglinki* haeres, sanus recedendo recognovit, quia ipse reverendo Ludovico Kodroas, sacrae Theologiae Lectori, priori conventus Luceoriensis ordinis Praedicatorum s. Dominici totique eidem conventui, pro tempore existenti, ac ipsius succedaneis, summam septingentorum florenorum polonicalium in et super tota et integra villa *Zaglinki*, hic in palatinatu Russiae, terra vero et districtu Chelmensi sita et jacente, sui recognoscentis haereditaria, cum omni bonorum eorundem seu villae memoratae jure, dominio tituloque reemptio, alias *na wyderkaff*, tum cum omnibus areis, aedificiis, sylvis, boris, stagnis, fundis omnibusque utilitatibus, jam ex nunc et de facto suprascripto admodum reverendo Ludovico Kodroas, priori, nunc et in futurum existenti, ac ejus succedaneis totique memorato conventui Luceoriensi vendidit et inscripsit praesentibusque vendit et inscribit, a qua quidem summa septingentorum florenorum polonicalium censum annum, per septem a centum computando, efficientem summam quadraginta novem florenos polo-

nicales, quotannis pendendam pro quolibet feste Purificationis G. V. Mariae, incipiendo ejusmodi solutionem census a festo superius memorato, videlicet Purificationis G. V. Mariae, die crastina incidenti, venturo, dare, solvere et per suum proprium nuntium ad manus et quietationem manualement ejusdem admodum reverendi prioris conventus Luceoriensis, nunc et in futurum existentis, quae pro authentica censenda est, debeat et tenebitur, idque sub vadio summae, censui eidem correspondentis, videlicet aliorum quadraginta novem florenorum polonicalium. In quae quidem bona intromissionem admittit, tutionem et evictionem generalem cavet, sub vadio septingentorum florenorum polonicalium, forum officii praesentis ad respondendum assignando. *Hac sua etc. Marcin Wolski Radziecki, w(oyski) Chelmski.*

Тоже, л. 51.

№ 5.—1694 г. 30 Апрелья.

Заявление о введѣ Товянскаго во владѣніе имѣніемъ Крыловъ кардинала Радзеіовскаго.

Feria 6-ta post dominicam *Misericordiae* proxima, anno Domini 1694-to.

Videatur hoc loco oblata in scripto obligatoria per eminentissimum et celsissimum Michaellem Radziejowski, cardinalem presbyterum S-ae R-ae ecclesiae, archiepiscopum Gnesnensem, legatum natum et primum regni summumque principem, in actis castrensibus Varsaviensibus feria 5-ta post *Cineres*, anno praesenti, in personam magnifici Christophori Towianski, castellanidae Lenciciensis, super summam centum millium florenorum polonicalium facta et super bonis oppidi *Krytow* cum attinentiis modo obligatorio ad solvendum assecurata, atque ex eisdem actis authentice deprompta et per generosum Michaellem Wolczek ad acta praesentia porrecta, cujus originale extractum suprascriptus offerens ad se recepit et recepto sibi extradito, officium prae-

sens quietat. Vigore cuius oblatae inscriptionis intromissio ex requisitione ejusdem magnifici Towianski in bona praedicta officiose per ministerialem providum Vasilium Chmiel, officio notum, una cum nobilibus, in testimonium adhibitis, Christophoro Grabowski et Casimiro Duszynski, aliisque pluribus, feria quarta post dominicam *Judica* Quadragesimalem, proxime praeterita proxima, personaliter condescens, affectata et per generosum Remigianum Oczosalski, bonorum eorundem administratorem, ultro et benevole, nemine impediante, admissa. De quo ministerialis ejusdem relatio et dictorum nobilium attestatio. M. A. Wolczek, m. p.

Тоже, л. 59.

№ 6.—Тоже.

Заявление Збѣржховскихъ объ отдачѣ ими двухъ своихъ имѣній каноннику Ростковскому.

Feria 6-ta post dominicam *Misericordiae* proxima, anno Domini 1694-to.

Idem recognoscentes generosi Zbierzchowskie, conjuges legitimi, sani recedendo recognoverunt, et quilibet illorum, praesertim consors recognovit, quia ipsi per illustrem et reverendissimum dominum Albertum Rostkowski, custodem cathedralem Chelmsensem et bonorum *Radziechow* et *Maszow* certarum sortium novum juris quaesitorem, haeridem, et ipsius successores ab omnibus impedimentis respectu summae mille et quingentorum florenorum, de manibus ejusdem reverendi Rostkowski pro pretio bonorum eorundem levatae, generosam vero Zophiam de Wietrzyn, generosi olim Stephani Blinowski ultimo voto consortem, concernentis eidemque generosae Blinowska contractu certo ipsiusque roboratione, tum et inscriptione debitorum, ad eundem contractum sese referente, die hodierna, in actu contenta, per se recognoscentes in sortibus certis bonorum *Radziechow* et *Maszow*, mariti haereditariis, consortis vero juribus uxoreis

seu quibusvis aliis subiectis, modo simplicis debiti cum annua pensione provisionis inscriptae et ad solvendum assecratae, exoriundae et emergentis, in omni iudicio et officio regni de his aliisque bonis suis inscribunt, se tenturos et evicturos, eandemque summam in dictis bonis sortium suarum *Maszow* et *Radzichow* locant, inscribunt et assecrunt, idque sub vadio mille et quingentorum florenorum polonicalium, forum officii praesentis ad respondendum assignando etc. Ludwik Zbierzchowski ymieniem moim y małżonky moi, yako sie nie-umieyąca podpisać. Recognoscens generosa Zbierzchowska ignara scribendi.

Тоже, л. 60.

№ 7.—1695 г. 16 Марта.

Заявление Верещинскаго священника Гочковскаго объ уплатѣ суммъ, слѣдующихъ на содержание церковной богадѣльни.

Feria quinta post dominicam *Lactare* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1695-to.

Admodum reverendus Casimirus Hoczkowski, decanus Chelmensis, parochus Wereszczynensis, sanus recedendo recognovit, quia ipse generosos Franciscum Mroczkowski et Mathiam Boniecki, certarum sortium, in villis *Andrzejow* et *Witwiczno* sitarum, haeredes, ipsorumque successores de summis infrascriptis, et quidem prima earum videlicet trecentorum florenorum polonicalium, originaliter per nobilem olim Joannem Mroczkowski nobili olim Joanni Mirucki coram actis castrensibus Lublinsibus feria secunda post dominicam *Invocavit* Quadragesimalem proxima, anno Domini 16-quinquagesimo septimo, modo simplicis debiti inscripta et ad solvendum super bonis generaliter omnibus assecrata, postmodum vero per nobilem Franciscum Lubkowski, ejusdem nobilis Joannis Mirucki steriliter decessi fratrem amitam et successorem

unicum coram actis praesentibus feria secunda ante festum Nativitatis sancti Joannis Baptistae proxima, anno Domini 1671-mo xenodochio seu hospitali Wereszczynensl cessa,—altera vero de summa videlicet sexaginta florenorum polonicalium, per eundem olim Joannem Mroczkowski scripto certo manuali, die decima quarta Julii, anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo nono generoso Paulo Zamiechowski dato, inscripta, per eundem vero generosum Zamiechowski dicto xenodochio applicata,—tertia denique summa quadraginta florenorum polonicalium, itidem scripto certo manuali, die vigesimo Januarii, anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo primo per saepedictum generosum Joannem Mroczkowski sibi quietanti dato, inscripta et ad solvendum assecrata, nec non et de eisdem inscriptionibus scriptisque manualibus ac eorum cessionibus, omnibusque contentis, ob praestitam sibi recognoscenti per manus suprascriptorum quietatoriorum sufficientem satisfactionem quietat, atque de summis praedictis totoque processu, ratione praemissorum ad officium praesens instituto et intentato, in personas eorundem exsolventium et ipsorum successorum cedit, salvamque ab aliis cohaeredibus ipsorum pro interesse cujusvis summarum praedictarum repetitionem et expensarum litis vindicationem reservat. Hac sua etc. Casimirus Hoczkowski, pleban Wereszczynski.

Тоже, л. 95.

№ 8.—1695 г. 23 Марта.

Мировая сдѣлка между Висневскимъ и Кухарскимъ.

Feria quarta post dominicam *Judica* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1695.

Honesti Lucas Wisniowski, faber mularius et incola oppidi Chelm. ac Theresia, conjuges, ab una, et Joannes Kucharski,

honorum *Pokrowka* episcopatus Chelmensis ritus graeci administrator, parte ab altera, sani recedendo recognoverunt, et quilibet illorum, praesertim praedictus Wisniowski licet aeger corpore, sanus tamen mente recognovit, quia ipsi, ac imprimis Wisniowski, suo et aliorum defensorum suorum, circa violentias infrascriptas sibi illatas sese tutantium, honestus vero Kucharski suo itidem et laboriosorum Hinczuk Iwan et Jacko Piduszczyk, mediastini ac Tacyannae, conjugum, aliorumque praedictae villae *Pokrowka* subditorum, circa easdem violentias existentium cooperatorum suorum, pro quibus cavent, nominibus, mutuo et invicem se suosque successores et sui recognoscentium mutuos tam in defensione vitae, quam in offensione cooperatores, et eorum posteros, praesertim honesti Wisniowskie de protestatione, coram actis praesentibus feria secunda post dominicam *Judica*, proxime praeterita proxima, facta, tum et obductione vulnerum ipsisque vulneribus mutuo vero et ab invicem utriusque recognoscentium de quibusvis violentiis, concussionibus, convulsionibus, laesionibus, diffidationibus ac singulis exinde emanantibus praetensionibus, ob praestitam sibi ab utrinque reciprocam et sufficientem satisfactionem, quietant, protestationes et obductiones vulnerum et quasvis eo nomine intercedentes praetensiones cassant ab utrinque, perpetuum in praemissis imponendo silentium. Нас etc. (Собственно-ручная подпись). Na co się podpisuie ręką swą własną Łukasz Wisniesky. Reliqui recognoscentes ignari scribendi.

Тоже, л. 97.

№ 9. — 1700 г. 8 Января.

Денежное обязательство Потоцкого епископу
Гедону Войнь Оранскому.

Feria sexta post festum sanctorum Trium Regum proxima, anno Domini millesimo septingentesimo.

Religiosus et admodum reverendus Lewicki, superior conventus ordinis divi Basilii Magni, scriptum manuale obtulit.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus pater Josephus Lewicki, ordinis divi Basilii Magni conventus Chelmensis superior, obtulit et ad actandum officio eidem porrexit scriptum manuale infrascriptum, per illustrem et magnificum Stanislaum Potocki, venatorem Magni Ducatus Lithuaniae, Hrubieszoviensem etc. capitaneum, in personam illustrissimi et reverendissimi Gedeonis Woyna Oranski, episcopi Chelmensis ritus graeci, ratione introcontentorum, tempore, modo et loco infra expressis, datum, confectum et conscriptum, manuque eiusdem illustris et magnifici venatoris Magni Ducatus Lithuaniae propria subscriptum et sigillo genuino communitum, infra actandum, cuius scripti manualis series verborum sequitur eius modi: Daię tę moią assekuracyą niżej na podpisie specyfikowany wielmożnemu ięgomosci xiędzu Gedeonowi na Oraniach Oranskiemu, episkopowi Chelmskiemu, u ktorego andżar zostawiony od świętey pamięci oycy y dobrodzieia naszego w summie siedmiu tysięcy czterechset złotych zostawał, więc ia ten pomieniony andżar do siebie za konsensem ichmosciow panow braci odbieram, sumnę zaś z podatkow, w woiewodztwie Bełzkim uchwalonych, na zasługi oycy y dobrodzieia naszego, iako mając od tegoż woiewodztwa facultatem commissarialem, gestans personam, wypłacić na przyszłe, da Bóg, święto Trzech Królow, roku tysięcznym siedmsetnym piątym deklaruję, una cum provisione złączywszy, wyliczyć będe powinien dziewięć tysięcy sto złotych; na którą to specyfikowaną sumnę evictionem super bonis *Tartakow*, w woiewodztwie Bełzkim leżących, haereditariis, zapisuję in casu non exolutionis; wielmożny zaś ięgomość xiędz episkop Chelmski karty, blankiety, którekolwiek by się znaleść miały, oddać deklaruję, iako y ex nunc oddaie; a inquantum

by się u pomienionego iegomości lubo karta iaka, lubo tesz blankiet znaleść miały, tedy żadnego valoru mieć nie będą.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1700—1719 годы № 20200, л. 6. 9.

№ 10.—1700 г. 14 Января.

Заявление монаховъ Холмскаго Базиліанскаго монастыря о прекращеніи иска съ евреями по дѣлу о продажѣ имъ серебряной привѣски съ иконы Божіей Матери.

Feria quarta post festum sanctorum Trium Regum proxima, anno Domini millesimo 700.

Religiosi patres Basiliani synagogam Chelmensem quietant.

Comparentes personaliter coram officio et actibus praesentibus capitanealibus in castro Chelmeni admodum reverendi Pajsius Wasilewicz, vicarius et concionator ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmensis ritus graeci unitorum, et Andreas Holaczynski, sani mentibus et corporibus existentes, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteros ac bona sua omnia, quo ad actum hunc benevole assumpta, palam, publice libereque ac per expressum recognoverunt, et quilibet illorum seorsim et specialiter suo pro interesse recognovit, quia ipsi, suo et totius communitatis monasterii eiusdem religiosorum patrum et fratrum, pro quorum ratihabitione cavent et se praesenti in forma juris quam plenissima inscribunt, nominibus, infideles Judaeos, tam seniores synagogae Chelmensis et Icko Kremieniecki, David Pereg, Leyba Abel, Leyba Trebysz, Irsz Czarny, Leyzer arendatorem, Leytman totamque communitatem Chelmensis eorumque successores de causa et actione eisdem Judaeis, respectu per eosdem tabellae certae votivae

argenteae, de imagine miraculosa Deiparae Virginis ecclesiae ritus graeci monasterii ejusdem per Andream Słowinski, de oppido Pawlow oriundum, sacrilega manu detractae praefatisque Judaeis specificatis venditae, ad officium praesens castrense capitaneale Chelmense terminosque causarum officii sui, ad praesens sese celebrantes, instituta et intentata, nec non de citationibus, relationibus, inscriptionibus, ex regestris causarum officii sui dependentibus, tum de praesentatione praedicti Słowinski, furis sacrilegi, quo ad puncta et interesse quietatoriorum attinet, omnibusque exinde promanantibus praetensionibus, ob praestitam sibi recognoscentibus in praemissis sufficientem realem et plenariam satisfactionem, quietant, emittunt, liberos absolutosque faciunt et pronunciant, causam eandem cum toto processu tollunt, cassant, mortificant, annihilant perpetuo et in aevum, hac sua personali recognitione ad praemissa omnia accedente.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1700—1709 г. № 20198, л. 12, 13.

№ 11.—1700 г. 30 Апрѣля.

Заявление священника Николая Данилевича о прекращеніи имъ дѣла съ Альбертомъ Улановскимъ по поводу нанесенія ему и женѣ его побоевъ.

Feria sexta post dominicam *Misericordiae* proxima, anno Domini 1700.

Venerabilis Nicolaus Danilewicz, presbyter ecclesiae ritus graecouniti Mogilnicensis, sanus recedendo recognovit, quia ipse, suo et honestae Sławienszczanka, consortis suae, pro cuius ratihabitione cavet et se in forma juris quam plenissima inscribit, nomine, generosum Albertum Ulanowski ipsiusque successores de protestatione quadam, ratione violentiarum certarum, in eadem specificatarum, ad eundem quietatorium suum facta, tum obductione

vulnerum, tam per se recognoscentem, quam et ipsius consortem coram actis praesentibus feria 3-tia post dominicam *Ramis-palmarum* proxima, anno praesenti, factis, nec non de omnibus praetensionibus ipsiusque vulneribus, ob intercedentem amabilem complanationem occasione praemissorum sufficientemque in praemissis satisfactionem, emittit, liberum absolutumque facit et pronunciat, praemissam protestationem, vulnere obductionem cassat, annihilat, mortificat, nihil sibi successoribusque suis reservando aut excipiendo, imo perpetuum silentium sibi suisque successoribus imponendo perpetuo et in aevum. Нас sua etc. *Nikołaj Danilewicz* przezbiter Mog.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1700—1719 г. годы, № 20199, л. 6.

№ 12.—1700 г. 11 Юня.

Заявление монашествующих Холмскаго монастыря о получении съ Годлевскаго слѣдующихъ монастырю процентовъ.

Feria sexta in crastino festi sacratissimi Corporis Christi Domini, anno Eiusdem 1700.

Religiosi in Christo patres: *Paisius Vasilewicz*, vicesuperior, et *Pachomius Torzyski*, procurator causarum conventus et monasterii *Chelmensis* ordinis divi *Basilii Magni*, sani recedendo recognoverunt, et quilibet illorum suo pro interesse recognovit, quia ipsi, suo et aliorum patrum religiosorum, praecipue reverendi patris *Floriani Wołk Łaniewski*, superioris conventus monasterii *Chelmensis* religiosorum divi *Basilii Magni* et eorundem patrum totius conventus *Chelmensis* eiusdem monasterii, pro quorum ratihabitione cavent et se in forma iuris quam plenissima praesentibus inscribunt, nominibus, generosos *Joannem Godlewski*, vexilliferidam *Czerniechoviensem* et *Cristinam Serebryska*, coniuges legitimos, ipsorumque successores, de summa

in vim census a summa mille florenorum polonicalium, testamento ultimae voluntatis per olim generosum *Jacobum Jasinski*, medietatis villae *Serebryszcze*, ad praesens in possessione haereditaria modernorum quietatoriorum existentis, die quinta Julii, anno 1653-tio super bonis eisdem praenominato conventui *Chelmensi* aeviternis temporibus quotannis ad solvendum inscripta, provenienti, tum de causa et actione, ad officium praesens primum generosis *Opackim*, coniugibus, denuo modernis quietatoriis, uti praemissae sortis in bonis villae *Serebryszcze* juris quaesitoribus et possessoribus, occasione praemissae summae in vim census provenientis instituta et intentata, nec non banitionibus earumque publicationibus, tam super praenominatis generosis *Opackie*, quam praesentibus quietatoriis obtentis, remissionibus, totoque processu, usque in diem hodiernam producto, ob praestitam sibi recognoscentibus sufficientem satisfactionem realemque praemissi census, a summa mille florenorum polonicalium provenientis, per manus eorundem quietatoriorum exolutionem, quo ad annos tantum anteactos et praesentem diem spectat, quietant, emittunt, liberos absolutosque faciunt et pronuntiant, manifestationes, relationes, condemnationes earumque publicationes ac totum processum, usque in diem hodiernam intercedentem, cassant, mortificant et annihilant perpetuo et in aevum. Insuper praenominatum admodum reverendum in Christo patrem *Florianum Wołk Łaniewski*, prorecensiti conventus superiorem, ad approbandam eandem inscriptionem quietatoriam, vel similem aliam faciendam, in spatio sex septimanarum ad acta praesentia statuent, inierim evincent, idque sub damnis terrestribus forum officii praesentis ad respondendum assignando; his suis praesentibus . . . X. *Paisi Wasilewicz*, *Namies(nik)*. Na miescu *Jemsc*. X. *Starszego Z. S. B. W. Pachomy Torzysky*, *R. S. B. W. Procurat*.

Тоже, л. 9.

№ 13. 1700 г. 1 Сентября.

Казиміръ Хлоголь съ своею супругою удо-
стовѣряють о полученіи денегъ отъ епи-
скопа Іоанна Длужевскаго.

Generosi Casimirus Chłohol et Helena Tuligłowska, coniuges legitimi, sani recedendo recognoverunt et quilibet illorum, praesertim consors cum eiusdem mariti sui, uti tutoris conjugalis, auctoritate et assistentia praesentaneoque ad infrascripta recognoscenda consensu, suo pro interesse recognovit, quia ipsi illustrissimum et reverendissimum Joannem in Dłużew Dłużewski, episcopum Gratianopolitanum, suffraganeum ac praepositum Chelmensem, Ratnensem, Lucoviensem, eiusque successores de summa duorum millium florenorum polonicalium, tum et de provisione, ab eadem ad actum praesentem proveniente, scripto seu assecuratione certa de actu et data illius in oppido *Krasnystaw*, die vigesima prima Martii, anno currenti, per eundem quietatorium data manuque eiusdem propria subscripta, actisque castrensis Crasnostaviensibus feria quinta post dominicam *Judica* Quadragesimalem proxima, anno eodem nunc currenti, roborata, inscripta et ad solvendum sibi quietantibus super bonis ibidem expressis modo debitorio assecurata, nec non de eadem ipsa assecuratione ipsiusque informatione roboratoria omnibusque illarum conditionibus, omnibusque et singulis, respectu praemissae summae tam originalis, quam et persolutae ab ea provisionis, intercedentibus praetensionibus quietant, assecurationem praemissam eiusque roborationem cum omnibus illorum contentis ac singulas exinde intervenientes praetensiones cassant perpetuo et in aevum. Нас.. Kazmierz z Brudnowa Chłohol y małżonki swoy imieniem. Generosa Chłoholowa ignara scribendi.

Тожє, л. 35.

№ 14.—1700* г. 8 Ноября.

Иванъ Нагорецкій освобождаетъ Маевскихъ отъ всякихъ въ его пользу денежныхъ обязательствъ.

Feria secunda ante festum s. Martini Pontificis proxima, 1700.

Ex copia. Comparens personaliter coram etc. generosus Joannes Nahorecki sanus recedendo recognovit, quia ipse generosos Joannem Maiewski, vicesgerentem castrensem Crasnostaviensem et Catharinam de Bawkowce, coniuges legitimos, illorumque successores de summa ducentorum florenorum polonicalium, sibi recognoscenti ex adinventione perillustris et admodum reverendi domini Pauli Garbowski, canonici et surrogati judiciorum spiritualium cathedralis Chelmensis, Jazlovecensis, Tyszovecensis, Skierbieszoviensis praepositi ac Marciani Nowicki, advocati jurati Skierbieszoviensis, commissariorum, ab illustrissimo et reverendissimo domino Nicolao Geraldo Wyżycki, episcopo Chelmensi, abbate Czervinensi, praeposito Nisłoviensi, ad dignoscenda jura et privilegia inter se recognoscentem ab una, et suprascriptos generosos Maiewskie, coniuges, parte ab altera ad sortem, *Gizinszczyzna* nuncupatam, versus oppidum *Sawin* situatam, ex utraque parte praetensa, delegatorum et destinatarum, ex quorum decisione, si quid tantum suprascripta summa adinventae et in emundationem praetactae sortis, *Gizinszczyzna* dictae, sibi recognoscenti ad solvendum per generosos Maiewski, coniuges, verbotenus iniuncta est, tum quoque per suprascriptum illustrissimum et reverendissimum dominum Nicolaum Geraldum Wyżycki, episcopum Chelmensem et abbatem Czervinensem, praepositum Nisłoviensem, protunc in *Sawin*, videlicet d. 13 8-bris anno superius in actu connotato, residentem, praefata decisio approbata, deinde et literis, ab eodem illustrissimo et reverendissimo domino episcopo Chelmensi, abbate Czervinensi, praeposito Nisłoviensi, ad supr a-

scriptum generosum Maiewski, vicesgerentem castrensem Crasnostaviensem scriptis, confirmata est. Ob praestitam itaque sibi recognoscenti modo, quo supra, in possessionibus realem et sufficientem satisfactionem quietat, emittit liberosque et absolutos eviternis temporibus facit ac pronuntiat, nihil sibi suisque successoribus ad supradictam sortem, *Gizinsczyzna* nuncupatam, et eosdem generosos Maiewskie, coniuges, praetensionis reservando. Hac etc. Jan Nahorecki m. p.

Тоже, л. 43—44.

№ 15.—1701 г. 11 Марта.

Мировая между Михаилом Вѣтринскимъ и епископомъ Гедеономъ Война-Оранскимъ.

Feria 6-ta post dominicam *Lacture* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1701.

Generosus Michael Wietrzynski sanus recedendo recognovit, quia ipse illustrissimum et reverendissimum Gedeonem Woyna Oranski, episcopum Chelmensis ritus graeci, archimandritam Żydyczynensem, eiusque aulicos et famulos, in tractu causae expressos, de causa et actione tam principalitatis, quam statuitionis inculpatorum ad officium praesens castrense capitaneale Chelmense, ratione violentiarum, eodem processu descriptarum, instituta et intentata, tum de protestationibus, obductionibus vulnerum ipsisque vulneribus, citationibus, relationibus, condemnatione eiusque publicatione in terminis querelarum officii sui feria quinta post dominicam *Invocavit* Quadragesimalem anno currenti proxime praeterita proxima obtenta, totoque eodem et integro processu ac singulis eo nomine intervenientibus praetensionibus, ob praestitam in praemissis amicabilem et mutuam deprecationem quietat, causam eo nomine institutam, citationes, relationes, protestationes, obductiones vulnerum, condemnationem cum ipsius pu-

blicatione totumque processum et singulas eo nomine intercedentes praetensiones in toto et totaliter cassat perpetuo. Hac etc. Michal Wietrzynski Epimach m. p.

Тоже, л. 54.

№ 16.—1701 г. 16 Марта.

Станиславъ Самборженцкій дарить епископу Николаю Выжицкому своего крестьянина со всѣмъ его имуществомъ.

Feria quarta post dominicam *Judica* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1701.

Generosus Stanislaus Samborzęcki, burgrabius Chelmensis, sanus recedendo recognovit, quia ipse laboriosum Wasko Supruniuk, de bonis villae *Nowy Orzechow* ad bona oppidi *Skierbieszow* profugum, suum proprium nativum et haereditarium, per se recognoscentem processu et iuramento, iuxta decretum officii praesentis in terminis querelarum, feria quinta ante festum sanctae Margarethae Virginis et Martyris, anno proxime elapso 1700, inter se recognoscentem ac illustrissimum et reverendissimum episcopum Chelmensis ritus latini eiusque venerabile capitulum latis, in facie officii seu iudicii castrensis Chelmensis praestito, sufficienter evictum decretoque eodem sibi ad extradendum iniunctum, cum omni subditi eiusdem iure, dominio, proprietate, propinquitate tituloque haereditario, tum cum pueris, post inchoatum processum procreatis, ac omni illius supellectili, circa ipsum post fugam illius existenti, omnibusque utilitatibus iam exnunc et de facto illustrissimo et reverendissimo Nicolao Wyżycki, episcopo Chelmensi, dat, donat atque de processu, eo nomine in officio praesenti Chelmensi terminisque querelarum obtento et perducto, ob praestitam in praemissis satisfactionem, cedit omneque jus suum in personam eiusdem donatarii, uti exolven-

dum, eiusque successorum transfert perpetuo et in aevum. Hac etc. Stanisław z Ostrowa Samborzecki B. Ch.

Тоже, л. 55.

№ 17.—1701 г. 19 Сентября.

Иванъ Гронковскій записываетъ Георгію Красускому часть принадлежащей ему земли.

Feria secunda ante festum sancti Mathaei Apostoli et Evangelistae proxima, anno Domini 1701.

Nobilis Joannes Gronkowski, olim nobilis Stephani Gronkowski cum olim nobili Helena Choinska procreatus filius, productis ortus sui super completionem annorum suorum literis de actu et data earundem, videlicet die 24 Junii anno Domini 1676-to, a parcho ritus graeci ecclesiae unitae, in bonis Jędrzeiow sitae, datis styloque et idiomate graeco subsriptis etc., sanus recedendo recognovit, quia ipse bona sua propria et haereditaria infrascripta, videlicet medium mansum agri, *Skubinowski* dictum, in haereditate honorum *Brus*, palatinatus et districtus praesentis Chelmensis, situm et iacentem, in possessione obligatoria infrascripti donatarii existentem, contractuque obligatorio in suis metis circumscriptum, in se recognoscentem post praedictos parentes suos iure Divino et naturali successione erga alios consuccessores devolutum, cum omni honorum eorundem seu medii mansi agri ita, prout contractu obligatorio circumscriptum est, omnique praemissorum iure dominio tituloque haereditario cum omnibus utilitatibus iam exnunc et de facto generoso Georgio Krasuski illiusque successoribus dat, donat, intromissionem admittit, tuitionem et evictionem generalem cavet, idque sub damnis terrestribus simpliciter taxandis, forum officii praesentis ad res-

pondendum assignando. Hac . . . etc. Jan Gronkowski.

Тоже, л. 80.

№ 18.—1702 г. 29 Сентября.

Настоятель Холмскаго Базиліанскаго монастыря Іосифъ Левицкій заявляетъ о полученіи части капитала съ процентами изъ завѣщанныхъ монастырю Буцкевичемъ денегъ.

Feria tertia *) ipso festo s. Michaelis Archangelis proxima, anno Domini 1702.

Religiosus et admodum reverendus Josephus Lewicki, superior monasterii Chelmensis ritus graeci unitorum ordinis divi Basilii, sanus recedendo recognovit, quia ipse suo et totius communitatis religiosorum patrum et fratrum eiusdem ordinis et monasterii Chelmensis, pro quibus cavet, nominibus, infideles judaeos seniores synagogae Chelmensis totamque communitatem judaeorum Chelmensium eorumque successores et succedaneos de summa centum florenorum polonicalium, ex originali summa trecentorum florenorum polonicalium primum et antecedenter per eosdem judaeos seniores synagogae Chelmensis religiosae olim ac Deodicatae virgini Justinae Buckiewiczowna, eiusdem ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmensis, modo reemptitio sub actu quovis inscripta et ad solvendum assecurata, pronanante, per eandem vero olim religiosam Buckiewiczowna sibi quietantibus toti, scilicet communitati religiosorum patrum Basilianorum circa ultimam voluntatem et dispositionem suam testamentariam legata, nec non de eodem puncto ultimae dispositionis suae, quoad summam centum florenorum polonicalium, ad praesens levatam, attinet tantum, ob praestitam in praemissis sufficien-

*) Ошибка: должно быть feria sexta.

pem et plenariam satisfactionem quietat, unctumque praemissum dispositionis testamentariae, respectu summae centum florenorum polonicalium tantum, cassat etc. salva nihilominus summa ducentorum florenorum polonicalium cum eius debito censu annuo, praedictis monialibus Chelmensibus ritus praefati ordinis divi Basilii monasterii Chelmensis pleno in robore servato. Etc. Josephus Lewicki O. D. B. M. sup. Chelm.

Тоже л. 113.

№ 19.—1704 г. 22 Января.

Заявление священника Флоріана Кошанскаго о нанесеніи тяжкихъ побоевъ его органисту Осипомъ Вѣтринскимъ.

Feria tertia in crastino festi sanctae Agnetis Virginis et Martyris, anno Domini millesimo septingentesimo 4-to.

Ex parte admodum reverendi Koszanski contra generosos Wietrzyński et Felicianam Wilska protestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Florianus Koszanski, parochus Sosnovicensis, solenniter eidem officio in et contra generosos Josephum Wietrzyński et Felicianam Wilska, conjuges legitimos, questus et protestatus est in eo, quod cum ea statera sit legum regni, ut, iisdem legibus regni insistendo, in omnibus locis et ubivis locorum omnibus personis omni securitate praecustodita et praescripta est, in contrarium vero praemissi inculpati procedendo, non attendita securitate publica, feria tertia post festum ss. Trium Regum proxima, anno currenti, dum idem protestans vigore inhibitionis a loco ordinario sub tempus celebrationis supplicationum, impetrandae pacis editarum, servum ecclesiae, utpote organarium misit ad bona villae *Orzechow* tabernasque, ibidem sitas,

ut judaei abstineant ab exercendis artificiis musicorum, quoniam supplicationes, eo nomine semper editas, praemissa prohibent; praenominati vero generosi Wietrzyński, nec leges regni observando, nec ecclesiae publicationes ex ambona, ad tot sui protestantis admonitiones, praedictum organarium, in taberna generosi Marci Lebkowski deprehensum, tumultuarie adscitis sibi suis subditis, nunc de nomine et cognomine ignotis, in termino advenienti specificandis, eundem organarium lethaliter concusserunt, convulnerarunt, consauciarunt et vix non interemerunt. Et quod praedictus organarius elementiam generosorum Wietrzyńskich, conjugum, imploraverat, loco cuiusvis tuitio- nis, adhuc clamando, ad subditos his prorupit verbis: *biy, zabiy!* eundem organarium vix semivivum in eodem violentiarum loco reliquerunt. Equos sui protestantis ad suam curiam violenter recepit, fame et inedia tribus diebus tenendo maceravit. Post haec peracta per nobilem Dąbrowski eosdem equos ad curiam sui protestantis remisit, per quod pacem et securitatem publicam violavit, contra leges regni excessit poenasque ratione tam violatae securitatis publicae, quam ecclesiasticae, succubuit. Ratione quorum omnium idem protestans iterato modo, quo supra, contra eosdem inculpato protestatur. Et in verificationem praemissorum coram eodem officio personaliter statutus ministerialis regni generalis providus Stepan Leciuk, officio praesenti bene notus, recognovit, se ex officiosa requisitione eiusdem protestantis ad xenodochium plebanale, circa ecclesiam Sosnovicensem situm, una cum nobilibus Joanne Dąbrowski et Joanne Kwiatanowski, evidentioris testimonii gratia sibi protunc adhibitis, feria tertia proxime praeterita proxima personaliter condescendisse, ibidemque vulnera in corpore praefati Romani organarii infrascripta, videlicet: nad czołem rana cięta szeroka długa, item na prawey ręce raz cięty szeroki poprzeczny aż do żył, item na lewey ręce całe razy suche sine, od których cała ręka posiniała, item plecy całe sine od

gestych razow zbito, eidem vulnerato circa praemissas violentias illatas vidisse et debite conspexisse. De quo praesens eiusdem ministerialis relatio.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1704—1710 годы, № 20201, л. 15—17.

№ 20.—Тоже.

Заявленіе Іосифа Вѣтринскаго о нападеніи Франца Домбровскаго и органиста Сенкевича на его корчму и нанесеніи побоевъ его крестьянамъ.

G. Wietrzynski suo et aliorum nomine contra familiam parochi Sosnovicensis protestatio.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione generosi Josephi Wietrzynski, suo et generosae Felicianae Wilska, consortis suae, ac laboriosorum Andruch Senczuk et Jarmosz Spiczuk et aliorum suorum de villa *Orzechow Nowy* (nominibus), in et contra nobilem Franciscum Dąbrowski, famulum admodum reverendi Floriani Koszanski, parochi Sosnovicensis, et honoratum Romanum Senkiewicz, organarium Sosnovicensem, ratione per ipsos tabernae sui protestantis ipso die festi ss. Innocentium martyrum, iuxta vetus calendarium, violentae invasionis, eorundem subditorum convulnerationis et aliarum violentiarum illationis, tum respectu irrealium obiectionum, in praetacta copia, die hodierna per eundem admodum reverendum Koszanski facta, specificandarum, prout latius dari debuit in parata copia. Verum quoniam intra triduum, ut iuris et moris est, imo diutius expectata ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de generosi loci praesentis vicenotarii diligentia in suscipienda, partis vero protestantis negligentia in porrigenda protestatum est.

Тоже, л. 17.

№ 21.—1705 г. 16 Января.

Заявленіе священника Збигнева Волчка и другихъ лицъ о нанесеніи имъ побоевъ Альбертомъ Борженцкимъ и другими солдатами хоругви Романовскаго.

Feria sexta ante festum sanctae Priscae Virginis et Martyris proxima, anno Domini 1705-to.

R. Wolczek et alii contra g. Borzęckie protestantur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione admodum reverendi Zbygnei Wolczek, parochi Swierzowiensis, et honesti Joannis, organistae, atque Andreae Grzybowski ac Joannis Tuchowski et Jacobi Pedziak, ecclesiae ejusdem familiae, in et contra generosum Albertum Borzęcki, vexilliferum cohortis loricatae magnifici Romanowski, succamerarii Chelmensis, et generosum Nicolaum Borzęcki, eiusdem fratrem, et alios cohortis eiusdem commilitones eorumque famulos, utpote: nobilem Zawadzki, generosi Nicolai Borzcki famulum, infrascriptarum violentiarum principalem, et alios famulos ipsorum et earundem violentiarum complices, cooperatores, ad praesens de nomine et cognomine ignotos, ratione per ipsos, et quidem praefatos generosos Borzęckie et alios commilitones, ratione incontinentiae famulorum suorum, contra vero ipsorum famulos ratione sui protestantium, scilicet familiae ecclesiasticae, in bonis *Brzezno*, in via libera, publicam ante tabernam ibidem sitam, via intercepta, letaliter concussionis, converberationis, rerum variarum et vestimentorum, utpote: Joanni organistae vestis superioris *granatowego turinkowego*, pilei, lirae, alias *skrzypcow*, obrussae et cinguli et aliarum rerum interceptionis; laboriosi vero Jacob secum abductionis et nescitur quo conversionis, et aliarum iniuriarum, damnorum ac violentiarum perpetrations, prout latius dari debuit in parata copia; verum quoniam intra triduum, ut iuris et moris est, imo diutius

expectata ad acticandum officio praesenti non est porrecta, idcirco de generosi loci praesentis vicenotarii in suscipienda diligentia, partis vero protestantis negligentia in porrigenda protestatum est.

Et in verificationem praemissorum iidem protestantes commonstrarunt officio praesenti vulnera in corpore suo infrascripta. Et quidem Joannes organista: sub oculis utrisque concussioniones horrendas, enormes, sanguine suffusas, a quibus oculi utriusque sanguine suffusi, intumefacti, cruenti; item in gena faciei concussionem cruentam, sanguine suffusam, enormem magnam, a qua tota facies summopere intuit; item in mento concussionem cute derasam, cruentam, tumidam, longam; item in fronte et temporibus capitis utrisque concussioniones quatuor notabiles magnas, cruentas, sanguine suffusas, tumidas; item in cervice concussioniones binas protentas, cruentas, magnas, cute derasas; item in scapulis utrisque, et quidem in dextra tres notabiles magnas, tumidas, lividas, quartum vero vulnus sectum cruenta longum, cute derasum, in sinistra vero concussioniones trinas tumidas, lividas, notabiles, sanguine suffusas; item in digitis indice et pollice manus dextrae subtus vulnera bina, framea scissa et cruenta profunda, oblonga, similiter quoque et in digito similiter indice manus sinistrae, similiter sectum, cruentum profundum; asseruit sibi et alias permultas concussioniones per superscriptos inculpatos feria quarta proxime praeterita *) illatas et inflictas, sed quoniam eadem concussioniones ob reverentiam officii comonstrari non poterunt, idcirco de eisdem officium non testatur. Jam vero in corpore Joannis Jedłowski, scilicet in temporibus capitis partis sinistrae concussionem cruentam notabilem, tumidam, lividam; item in naso tumidam, lividam notabilem; item in pollice manus dextrae vulnus subtus sectum, cruentum, parvum, per superscriptos tempore, modo et per personas, superius specificatas, asserentes sibi sine ulla causa et

occasione, imo vi et violenter illatas et inflictas, quas concussioniones et vulnera officium praesens vidit et debite conspexit atque actis suis connotavit.

Тоже, т. 14—15.

№ 22.—1705 г. 15 Апрелья.

Продажная запись и духовное завѣщаніе Анны Васютицкой въ пользу Нецевича, родственниковъ и Любичскихъ священниковъ.

Feria quarta post festa solennia sacri Paschatis proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quinto.

Contractus certi et dispositionis testamentariae, pro parte generosi Necewicz servientis, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Andreas Necewicz, cohortis catafractae serenissimi regis Poloniae Augusti Secundi commilito, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit contractum infrascriptum, inter se offerentem, protectorem libertinorum Lubicensium, a sacra regia maiestate assignatorum, ab una, et honestam Annam Wasiutycka, libertinam Lubicensem, viduam, ratione venditionis certi fundi in eisdem bonis *Lubicze* anno et die, inferius descriptis, parte ab altera, confectum et conscriptum, nec non testamentum seu dispositionem ultimae voluntatis eiusdem honestae Annae Wasiutycka, eodem anno conscriptum et manibus tam eiusdem, quam certorum amicorum subscriptum, quorum quidem, et primo contractus series verborum sequitur eiusmodi: Roku tysiącznego siedmsetnego piątego, dnia iedenastego Februara. Między imcią panem slachetnie urodzonym Andrzejem Necewiczem a protektorem, nadanym od jego królewskiej mości Augusta wtorego kniaziom Lubyckiem, w woiewodztwie Belskiem leżocem, a między utsciwą Anną Wasiutycko, kniaziovą Lu-

*) 14 января.

bycką, iż ucściwa Anna Wasiutycka sprzedała y wiecznością pusiła wyżej mianowanemu imci panu Necewiczowi, protektorowi kniazow Lubyckich, gruntu należącego iey po mężu swoim Iwanie Wasiutce, w części sąsiad także kniaziov, przy części z boku Iwana Kulisza, pułtrzecia sążnia, na ktorem gruncie budynek, stodoła, chałupa z sieniami y z komorami dwiema, do teyże osiadłości także należeć będzie; także pułtrzecia sążnia podła ieziora, ktore leży u goścince Tomaszowskiego, także na uroczysku *na Zawodzianey*, do tegoż gruntu, wyżej specyfikowanego, niwa na uroczysku *Smerda* przy miedzy Pawliszczowey,—za kóteren to grunt y budynki sprzedała y wiecznością pusiła Anna Wasiutycka imci panu protektorowi Andreiowi Necewiczowi za złotych monety y lidzby polskiej złotych trzysta. Do ktorego gruntu y budynkow samey sobie, ani dziatkom y innym po niey następującem possessorom nie zostawując interessu, żadney mocy, ani possessyey do tego gruntu y budynkow wyżej specyfikowanych, tylko imś pan Andrzey Necewicz odebrawszy wolno będzie zażywać, jako swego własnego, iemu samemu y innym następującem po niem possessorom na wieki wiecznemi czasy; będzie też zupełną mieć moc y komu innemu dać y sprzedać y darować bez żadney odemnie turbacyey y przeszkody od wszelkich pokrewnych moich; co aby ten zapis moy był takowego waloru, jakoby aktami grodzkimi koronnemi wszędzie pisany y roborowany. Co dla lepszey wiary y pewności daie ten moy zapis z podpisem ręki moiey własney. Działo się w roku y dnia wyżej specyfikowanego przy urządzie kniaziov Lubyckich. Był przy tym kniaź starszy, na ten czas będący. Na co się dla lepszego waloru przy imieniach podpisiue się znakiem krzyża świętego. Tymko Onuszką Jurynowego †. Tymko Putko †. Stecko Deba †. Sawka Swichlak †. Iwan Kulisz †. Iwan Nabrakło †. Iwan Wachow †. Andrzey Czulkowicz, O. Andrzey Kondratowicz, prez. Lub. Co ia nie umiejąc pisma, ztwierdzam ten kontrakt przy imieniu moiem znakiem

krzyża świętego. Anna Wasiutycka †. Testamenti vero eiusdem honestae Annae Wasiutycka tenor est talis: Ja grzeszna y niegodna służebnica Boża Anna Wasiutycka, iako będąc z pilney opatrznosci Boskiej mocno na cieie zchórzałą y na zdrowiu osłabiałą, na duszy iednak y umysle wsztykiego dobrze swiadomą y pamiętną, y na wsztykich zmysłach zdrową, znając sie bydz smiertelną y doczesną, według dekretu Boskiego, iako ziemia w ziemie pusić y w proch obrocić się, taką ostatniey woli moiey w domu moim czynie dyspozycyą, albo testament. Na samy przod grzeszną dusze moie Bogu stwórcyielowi memu polecam, ciało zaś, według powinności y zwyczaiu chrzescianskiego, przy cerkwi świętey, na mięscu świętym prosze, aby było pogrzebione, modlitwami świętymi y ofiarami ratowane. Ubogą nabytą substancyą moią y prace tak rozporządzam. Naprzod grunt między kniaziami, osiadłość y budynek, stodoła y chałupa, przy chałupie sieni y komor dwie, także do tey osiadłości pola na uroczyskach *na Zawodzianey* y u ieziora, ktora leży u goścince Tomaszowskiego, y niwa na uroczysku *Smerdce* ieszcze za pamięci moiey y za żywota zkontraktowałam z imcią panem Andrzeiem Necewiczem, protektorem, nadanym od iego królewskiej mości, za złotych monety y lidzby polskiej złotych; pieniądze leguie Michalowi, siostrzencowi swemu, złotych czterdziesti y stodoła, ktora stoi na uroczysku y na łanu kniazim *na Rochu*; a on mie powinien za to do śmierci moiey dochować, a po śmierci pogrzebść y długi z tych złotych czterdziestu powinien zapłacić Abramowi, arendarzowi Lubyckiemu, za napoj złotych pułtrzecia y do *Narola* Dawidkowi według rachunku jego zapłacić. A co się tknie długow więcej, albo się kto iakich upominał, szeląga więcej nikomu nie winna. Ostatek zaś pieniędzy na cerkiew świętą Lubycką leguie; komor dwie na cmyntarzu, iedna większa, druga mniejsza, leguie większą oycu Andrzeiowi Czulkowi, mniejszą zaś oycu Hrehoremu Kondratowiczowi, prezbiterom Lubyck-

kim. Tym zaś tedy koncze. Co wszystko, aby według testamentu napisanego było do skutku przywiedzioną, y co komu należy, oddane, prosze y sądem Bożym obowiezuie. A inquantum by kto z lekkomyślności swojej, łakomstwem y zazdrością Iudaszowską zwiedziony, nie respektując na sprawiedliwość Bożą y na surowość prawa pospolitego, te ostatnią wole moje nieważno bydz usiłował y te annihilował, takowego każdego niebacznego, iako adversatora y kolatora testamentu na straszny trybunał Boski przed straszego y przenienajętnego sędzią swiata pozywam y sąd z niemi będe miec, iako z przeciwnikiem woli moiey, gdzie każdy z nas secundum opera nostra odniesiem zapłate. Działo się w domu Anny Wasiutycky, roku tysięcznego siedmsetnego piątego, dnia iedenastego Lutego, przy obecności iegomości pana Andrzeia Necewicza, nadanym od iego królewskiey mości w protekeyą kniaziov Lubyckich, y przy kniazjach, był na ten czas kniaz starszy. Na co y ja sama przy imieniu znakiem krzyża świętego podpisuie się: Anna Wasiutycka †. Tymko Onuszkow †. Tymko Putko †. Stecko Deba †. Demko Kondratowicz †. Roman Uchryn †. Iwan Kukiz †. Michałko Kukiz †. Iwan Nabrakło †. Sawka Swichlak †. Iwan Wachow † O. Andrzej Czuko. O. Hrehory Kondratowicz, prezbiter Lubicki. Co my kniazowie, iako nie umiejąc pisać, uprosiliśmy o podpis iegomości pana protektora, nam nadanego od iego królewskiey mości. Na co się podpisuiem przy pieczęciach naszych. Andrzej Necewicz, Franciszek Korwin Małeczewski. Loca sigillorum binorum.

Тоже, л. 119—122

№ 23.—1705 г. 20 Апрелья.

Холмскій епископъ Николай Герардъ Выжицкій дарить своему брату все движимое имущество.

Feria secunda post dominicam *Conductus Paschae* proxima, anno Domini 1705-to.

Illustrissimus Wyżyccki, episcopus Chel-mensis, magnifico Wyżyccki donat.

Coram officio et actis praesentibus capitanealibus in castro Chelmeni personaliter comparentes illustrissimus et reverendissimus Nicolaus Gerardus in Wyżyce Wyżyccki, Dei et Apostolicae sedis gratia episcopus Chelmensis, sanus mente et corpore existens, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteros ac bona sua omnia, quoad actum hunc, benevole assumpta, palam. publice, libere ac per expressum recognovit, quia ipse res suas proprias mobiles ac sese moventes, generaliter omnes et singulas, in auro, argento, clenodiis, aere, stanno, cupro, orichalco, peristromatibus, tapetibus, equis, equitiis, rhedis, vehiculis gallicis, pecoribus, pecudibus et alia quacunque forma et materia et iam in summis paratis existentes, quocunque nomine et vocabulo vocitatas, nunc habitas et in posterum divina favente gratia habendas, ubicunque locorum existentes et locatas seu locandas, cum omni et totali praemissarum rerum mobilium ac sese moventium, tum summarum paratarum, nunc habitarum et in posterum divina favente gratia habendarum, jure, dominio, proprietate, propinquitate tituloque haereditario omnibusque et singulis eorundem bonorum mobilium et sese moventium commodis et emolumentis, nihil iuris, domini, proprietatis, propinquitatis ac competentiae cuiusvis ex praemissis omnibus pro se suisque successoribus seu quopiam alio reservando seu excipiendo, iam exnunc et de facto magnifico Joanni in eadem Wyżyce Wyżyccki, vexillifero Kijoviae, fratri sui recognoscentis germano, et ipsius successoribus dedit, donavit, inscripsit et resignavit, prout praesentibus modo purae, merae et irrevocabilis donationis dat, donat, inscribit et resignat per eundem magnificum donatorium suum et ipsius successoribus, tanquam verum ac legitimum haereditem, bona eadem mobilia et sese moventia, generaliter omnia et singula, praesen-

tibus donata et resignata, cum omni, uti praemissum est, jure, dominio, proprietate, propinquitate tituloque haereditario tenendi, habendi, possidendi, dandi, donandi, vendendi, commutandi, alienandi, resignandi in suosque et suorum successorum quosvis beneplacitos usus libere convertendi temporibus perpetuis et in aevum inscriptionis praesentis donatoriae vigore; in quae quidem bona mobilia ac sese moventia, praesentibus donata et resignata, intromissionem realem et actualem pacificamque possessionem, per ministerialem quemvis regni generalem et nobiles duos, praesentibus deputatos, quaecumque voluerit, acceptandam, iam exnunc dare et libere admittere, datamque et admissam tam per se suosque successores, quam per alias quasvis submissas et subordinatas personas non adimere, nec praepedire ac ipsum ipsiusque successores in bonis mobilibus ac sese moventibus praefatis, praesentibus donatis et resignatis, modo quovis non iniuriari, quinimo eundem magnificum donatarium suum et ipsius successores ab omnibus oneribus, iuribus, debitis simplicibus et inscriptis inscriptionibusque quibusvis prioribus et posterioribus, dotum, dotalitiorum, reformationum, advitalitatum ac alterius cuiusvis tituli juris processibus iudicialiis impedimentisque quibusvis iudicialibus bona eadem mobilia ac sese moventia, praesentibus donata et resignata, modo quovis officiendis et aggravandis omnium et singularum personarum status, sexus et conditionis cuiusvis existentium, per omnes praescriptiones terrestres, prout ad quamlibet personam terrestris spectat et pertinet praescriptio, in omni iudicio et officio regni tam in toto, quam in parte, toties, quoties opus fuerit, tueri, defendere, evincere et intercedere bonaque praefata mobilia ac sese moventia, praesentibus donata et resignata, semper munda et libera facere reddereque, idque sub damnis terrestribus simplici verbo, absque quovis corporali juramento, taxandis et edicendis per se recognoscentem successoresque suos praeno-

minato magnifico donatario suo et ipsius successoribus, in casu non completionis praemissorum omnium et singularum inscriptionis praesentis donatoriae contentorum, ad solvendum seorsim et specialiter toties, quoties opus fuerit, succumbendis; pro quibus quidem damnis terrestribus, taliter ad solvendum succubitis, ac pro non completis praemissis omnibus nihilominus complendis, memoratus illustrissimus et reverendissimus recognoscens suis cum successoribus iure conventus, foro competenti renuntiando, coram quovis iudicio et officio regni, quibus se cum successoribus ac bonis suis generaliter omnibus hac in parte subiicit, peremptorie respondere suis cum posteris tenebitur. Terminum primum peremptorium, uti et alios omnes exinde subsequentes dilationibus generaliter omnibus, tum evasionibus, praescriptionibus, fataliis, suspensionibus, impedimentis legalibus et quibusvis exceptionibus, motionibus ac earum prosecutionibus, reipublicae negotiis, interregno et in genere universis juris mediis et defensis non effugiendo, nec evadendo, sed inscriptioni praesentis donatoriae, omnibus contentis solutis, damnis terrestribus toties, quoties opus fuerit, satisfacere, se et suam posteritatem bonaque sua omnia obligando et onerando, nulla terrestri praescriptione in praemissis omnibus obstante.

Томе, за 1700—1709 гг. № 20198, т. 264—266.

№ 24.—1705 г. 20 Апрелья.

Подтверждение завѣщанія епископа Выжицкаго.

Illustrissimus Wyżycki, episcopus Chelmensis, testamentum roborat.

Coram officio et actis praesentibus capitanealibus in castro Chelmensi comparens personaliter illustrissimus et reverendissimus Nicolaus Gerardus Wyżycki, Dei et

448362

Apostolicae sedis gratia episcopus Chel-
mensis, sanus mente et corpore existens,
foro competenti omisso et jurisdictione
propria posthabita, praesenti vero in se,
posteris ac bona sua omnia, quoad actum
hunc, benevole assumpta, publice libereque
recognovit, quia ipse testamentum seu
dispositionem ultimae voluntatis suae, de
actu et data illius in oppido *Skierbieszow*, die
quarta mensis praesentis Aprilis, anno ad-
praesens currenti confectum et conscriptum
manuque sui recognoscentis propria sub-
scriptum et sigillo genuino communitum,
in omnibus eiusdem testamenti conditioni-
bus, punctis, clausulis, articulis, ligamen-
tisque et nexibus generaliter universis ro-
borat, confirmat et ratificat, hac sua per-
sonali recognitione ad praemissa omnia ac-
cedente.

Тоже, л. 266.

№ 25.—1705 г. 21 Апрелья.

**Иванъ Выжицкій подтверждаетъ свою запись
въ пользу Холмскаго епископа Герарда Вы-
жицкаго.**

Feria tertia post dominicam *Conductus
Paschae* proxima, anno Domini millesimo
septingentesimo quinto.

*Magnificus Wyżyci illustrissimo et reve-
rendissimo Wyżyci, episcopo Chelmensi, scrip-
tum roborat.*

Coram officio et actis praesentibus ca-
pitanealibus in castro Chelmensi comparens
personaliter magnificus Joannes in Wyżyci
Wyżyci, vexillifer Kijoviae, sanus mente
et corpore existens, foro competenti omis-
so et jurisdictione propria posthabita, prae-
senti vero in se, posteris ac bona sua om-
nia, quoad actum hunc, benevole assumpta,
publice libereque recognovit, quia ipse scrip-
tum certum manuale, per se recognoscentem
in rem et personam illustrissimi et
reverendissimi Nicolai Gerardi in eadem

Wyżyce Wyżyci, episcopi Chelmensis, de actu
et data illius hic Chelmae, die vigesima mensis
Aprilis, anno ad praesens currenti, ratione
certarum rerum et conditionum confectum
et conscriptum, manuque sui recognoscentis
propria subscriptum, in omnibus eiusdem
scripti conditionibus, punctis, clausulis,
articulis, ligamentis et nexibus universis
roborat, approbat, confirmat et ratificat,
illudque se tanti momenti ac roboris esse
haberique vult, ac si coram actis praesen-
tibus recognitum, iisdem de verbo ad verbum
inscriptum et acticum foret, scriptum hoc
idem memoratum ad inscriptionem praesen-
tem roboratoriam, ad scriptum suprascriptum
in toto vicissim referendo, inscribitque, se
submittit et obligat praenominatus recogno-
scens suis cum successoribus in et super
bonis suis generaliter omnibus haereditariis
et obligatoriis, mobilibus et immobilibus
summisque quibusvis pecuniariis, nunc ha-
bitis et in posterum habendis, scriptum
idem tam in toto, quam in quavis minima
ejusdem parte firmiter tenere, complere,
exequi inviolabiliterque observare ac eidem
satisfacere, idque sub damnis terrestribus
simplici verbo et absque quovis corporali
juramento taxandis et edicendis per se re-
cognoscentem successoresque suos, in casu
non completionis praemissorum omnium et
singulorum inscriptionis praesentis roborato-
riae et scripti memorati contentorum seu
conditionis eius cuiuslibet ad solvendum,
seorsim et specialiter toties, quoties opus
fuerit, succumbendo; pro quibus quidem
damnis terrestribus, taliter ad solvendum
succubitis, ac pro non completis praemissis
omnibus nihilominus complendis memoratus
recognoscens suis cum successoribus jure
conventus, foro competenti renunciando,
coram quovis iudicio et officio regni, maio-
ris minorisque subsellii, quibus se cum
successoribus ac bonis suis generaliter om-
nibus hac in parte subicit, peremptorie
respondere suis cum posteris tenebitur, ter-
minum primum peremptorium, uti et alios
omnes exinde subsequentes, dilationibus ge-
neraliter omnibus, tum evasionibus, prae

scriptionibus, fataliis, suspensionibus, impedimentis legalibus et quibusvis exceptionibus, motionibus ac earum persecutionibus, reipublicae negotiis, interregno et in genere universis juris mediis et defensis non effugiendo, nec evadendo, sed inscriptioni praesenti et omnibus illius contentis, solutis damnis terrestribus toties, quoties opus fuerit, satisfacere, se et suam posteritatem bonaque sua omnia obligando et onerando, nulla terrestri praescriptione in praemissis omnibus obstante.

Тоже, л. 227.

№ 26.—1705 г. 27 Апрелья.

Настоятель Холмскаго Базиліанскаго монастыря Іосифъ Левицкій свидѣтельствуеъ объ уплатѣ монастырю суммы, числившейся по завѣщанію Висневскихъ на имѣніи Бенско.

Feria secunda post dominicam Misericordiae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quinto.

Monasterium Chelmense eosdem (Wisniowski) quietat.

Coram officio et actis praesentibus capitanealibus in castro Chelmensi comparens personaliter religiosus et admodum reverendus pater Josephus Lewicki, superior conventus ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmensis, sanus mente et corpore existens, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteris ac bona sua omnia, quoad actum hunc, benevole assumpta, publice libereque recognovit, quia ipse, suo et totius conventus eiusdem, pro quorum ratihabitione cavet et se praesenti inscribit, nomine, generosos Andream Wisniowski et Barbaram Czerniakowska eorumque successores de summa ducentorum quinquaginta florenorum polonicalium, per olim generosam Zophiam Wisniowska, generosi Tho-

mae Borsza Drzewiecki consortem legitimam, praefati vero generosi Wisniowski sororem germanam, testamento ultimae voluntatis, de actu et data in bonis villae Besko die prima mensis Augusti, anno Domini millesimo septingentesimo quarto, confecto et conscripto manibusque tum eiusdem testatricis, quam et amicorum propriis subscripto, applicata ac tandem ex rationibus, pro iisdem quietatoriis iuxta legem publicam militantibus, per transactionem certam, hic Chelmae, de actu et data illius in ibidem expressis, inter se recognoscentem ab una, et unum ex quietatoriis, nempe maritum, parte ab altera, initam manibusque transigentium propriis subscriptam, ad summam quindecim imperialium reductam, quietat, emittit, liberos absolutosque eosdem quietatorios suos eorumque successores, ob praestitam sibi plenariam satisfactionem et summae praefatae per manus generosi Joannis Pruszyński exolutionem, facit ac pronunciat, arestum super summa totali in exemptionem bonorum, generosum Wisniowski concernentium, impositum et officiose susceptum, tollit, cassat, mortificat et annihilat, ab eodemque summam residuam relaxat ac in manus exolventis eiusdem generosi Pruszyński cedit plenarie et exintegro, nihil pro se suisque succedaneis aut alio quopiam reservando seu modo quovis excipiendo, hac sua personali recognitione ad praemissa omnia accedente.

Тоже, № 20198, л. 269, 271.

№ 27.—1705 г. 10 Іюля.

Настоятель Холмскаго уніатскаго Базиліанскаго монастыря Іосифъ Левицкій заявляетъ о полученіи имъ денегъ, слѣдуемыхъ монастырю съ Куропатницкихъ.

Feria sexta ante festum sanctae Margarethae, virginis et martyris proxima, anno Domini 1705-to.

Reverendus superior monasterii Chelmensis ex commissio magnifici Kuropatnicki summam ex sequestro levat de eademque quietat.

Comparens personaliter coram officio actisque praesentibus capitanealibus in castro Chelmensi religiosus ac admodum reverendus Josephus Lewicki, monasterii Chelmensis ritus graeci ordinis divi Basilii Magni superior, sanus mente et corpore existens, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteros ac bona sua omnia, quoad actum hunc, benevole assumpta, publice libereque recognovit, quia ipse suo et totius eiusdem monasterii, pro cuius ratihabitione cavet et se praesenti in forma iuris quam plenissima inscribit, nomine, vigore specialis commissi, sibi ad levandum ex sequestro officii praesentis summam, per magnificum Joannem Kuropatnicki, castellanidem Biecensem, dati manumque ipsius propria subscripti, cuius tenor sequitur talis: „Daię tę moię plenipotencyą ichmciom oicom Bazyljanom konwentu Chelmskiego, iż tak in vim fabryki, iako tesz in suffragium intencyi moiey, aby odebrali przysądzone grzywny u imci pana regenta grodzkiego Chelmskiego, ktore ad fidele depositum komportowane, złotych sto czterdzięci, z których odebrania imé pana regenta grodzkiego Chelmskiego kwituię. Datum w Neledni, die prima Julii, anno Domini millesimo septingentesimo quinto. Jan Kuropatnicki, kasztelanic Biecky“ — officium praesens et ipsius succedaneos de summa suprascripta centum quadraginta florenorum polonicalium, a summa originali ducentorum viginti sex florenorum et grossorum viginti quatuor polonicalium pro obiectis generoso Liniewski, venatori Kiioviae, condemnationibus, ex parte eiusdem magnifici Kuropatnicki obtentis, per officium praesens in iudicio terminorum querelarum feria quinta post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem, anno praesenti celebratis, in constitutionem loci standi solvi iniuncta ac per generosum Carolum Żuławski et Andream Znamirovski, patronos eiusdem

magnifici Kuropatnicki, in sequestro iudiciali officii praesentis posita et alevata per eosdem plenipotentes ex sequestro eiusdem officii, summa octuaginta sex florenorum polonicalium restante, ob realem summae eiusdem restantis centum quadraginta florenorum polonicalium per generosum loci praesentis vicenotarium sibi recognoscenti in virtute supraacticati commissi ex sequestro officii extraditionem et in toto exolutionem quietat, emmittit, liberum absolutumque facit et pronunciat perpetuo et in aevum, hac sua personali recognitione ad praemissa omnia accedente.

Тоже, л. 292, 293.

№ 28.—1705 г. 6 Августа.

Денежное обязательство Вольскаго Любомльскому протопресвитеру Давидовичу.

Feria quinta ipso die festi Transfigurationis Christi Domini, anno Eiusdem millesimo septingentesimo quinto.

Admodum reverendus Michael Davidowicz, protopresbiter Lubomlensis, scriptum certum manuale obtulit.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Michael Davidowicz, protopresbiter Lubomlensis, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit scriptum infrascriptum, per generosum Martinum Wolski, tribunum terrae Chelmensis, olim generoso Dawidowicz, ratione intro contentorum datum, confectum et conscriptum, manuque ipsius generosi Wolski propria subscriptum, infraacticandum, cuius quidem scripti series verborum sequitur eius modi: „Ja niżey na podpisie mianowany daię ten skrypt na się iegomości panu Dawidowiczowi, pisarzowi prowentow starostwa Lubomskiego, iżem wziął pożyczanym sposobem z prowentow Lubomskich trzysta złotych, monetae curren-

tis protunc, ktore powinienem iako nayprędzey oddać, bez żadney odwołki y circumstancyey, a to sub fide et conscientia daię ten skrypt z podpisem ręki swey własney. Działo się w Lubomlu dnia szesnastego Nowembris, anno Domini millesimo septingentesimo quinto“. Originale vero praeinsertae submissionis manualis idem offerens post ingrossationem ab officio praesenti ad se recepit et de recepto si-bique restituto, officium praesens quietat per praesentes, praesentibusque quietavit.

Изъ актовой книги Холмскаго городского суда за 1700—1709 г. годы, № 20198, л. 227.

№ 29.—1706 г. 27 Февраля.

Арендная запись Дуниновъ Раецкихъ митрополиту Заленскому на имѣніе Несухойжи.

Sabbato post dominicam *Invocavit* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1706-to.

Scripti certi, in rem reverendissimi Szlubic Załęski, metropolitae totius Russiae servientis, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Alexander Kizikowski, capituli Vlodimiriensis notarius, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit scriptum certum, ab illustri et magnifico Raiecki, castellano Brestensi, in rem et personam illustrissimi et reverendissimi Leonis Szlubic Załęski, metropolitae totius Russiae, tempore, modo et loco inferius expressis, datum et conscriptum, manuque eiusdem propria et amicorum certorum subscriptum, infra acticandum tenoris sequentis: „Ja Krzysztoph Dunin z Raiec Raiecki, kasztelan Brzescianski y ja Joanna Sapieżanka, wojewodzianka Minska Raiecka, kasztelanowa Brzescianska, małżonkowie, zdrowi będąc na ciele y umysle, odstąpiwszy swey własney należney iurisdikcyey, prawa, powiatu y wojewodztwa, a pod teraznieyszy

list dobrowolny zapis nasz samych siebie z dobrami i successorami naszymi libere poddaiąc, wiadomo czyniemy (wszem wobec) y każdemu (zosobna komu by) o tym wiedzieć należało, teraz y na potym zawždy, iż my, mając u siebie y na dobrach naszych, mieście *Niesuchoieżach*, dług pewny y realny szesnaście tysięcy monety, w wielkim xięstwie Litewskim idącey, za possessyey iasnie wielmożnego imsci pana Władysława Jozephata Sapiehy, wojewody Minskiego, zaciągnionej, a według assekuracyey tegosz imsci pana wojewody Minskiego y naszej w Brzesciu roku tysiąc siedmsetnego pierwszego, miesiąca Iulij czwartego dnia, in rem et personam iasnie wielmożnemu imsci xiędzu Leonowi Slubic Załęskiemu, archiepiskopowi metropolie Kiiowskiemu, Halickiemu i całej Rusi, Włodzimierskiemu y Brzeskiemu episkopowi, daney, winney y płacić należącej, którą to assekuracyą y zapisem naszym mieliśmy y zapisali się, summę pomienioną szesnaście tysięcy monety, w wielkim xięstwie Litewskim idącey, tyńf po złotemu y po groszy trzy rachuiąc, na terminie narodenia świętego Jana Krzyciela święta rzymskiego, w grodzie Brzeskim w roku tysiąc siedmsetnym wtórym ad manus et requisitionem imsci xiędza metropolity wyliczyć y z wyliczonej kwit otrzymać, a że dla inkursyey na ten czas Szwedzkiej ta satysfakcyja stać się nie mogła, et per consequens, w następujących aż do terazniejszego iysiącznego siedmsetnego piątego roku, tedy zadosyć czyniąc pomienionej naszej assekuracye, dobra nasze dziedziczne, nikomu żadnym prawem przed tym nie zawiedzione, ani onerowane, nazwane wieś *Szczytyn*, cum attinentiis w ziemi Chelmskiej leżące, ze wszystkiemi do tych dobr przynależytosciami, dworem, w nim budynkami, poddanemi y ich powinnościami, czynszami, daninami, lasami, gajami, polami, sianożenciami, ieziorami, młynami, nic na siebie samych, potomkow y sukcesorow swoich nie excypuiąc, według inventarza in fundo bonorum, ktory ma bydź

po dacie niniejszego kontraktu per delegatos od nas y imsci xiędza metropolity w tygodniu spisany, z zasiewem ozimem y iarym, w tymże inwentarzu specyfikowanym, iasnie wielmożnemu imsci xiędzu metropolicie, successorom imsci y kapitule Włodzimierskiej, jure obligatorio puszczaemy y rzetelną, skuteczną y realną roczną possessyą exnunc postępujemy, ktorey to possessyey y tenucie imsci rok poczynać się ma w roku terazniejszym tysiącnym siedmsetnym piątym, w dzień świętego Jana Krzyciela święta rzymskiego, a konczyć się ma w roku, da Bóg, przyszłym tysiącnym siedmsetnym szóstym, o takowym że dniu y czasie świętego Jana Krzyciela, a inquantum by na terminie rocznym tey summy nie oddaliśmy, tedy od roku do roku w takowey że tenucie y possessyey imsci xiędza metropolity te dobra, bez żadney od nas, potomkow y successorow naszych, ani subordinowanych od nas osob prepedycye, zostawać mają do oddania y wyliczenia summy zupełney szesnastu tysięcy monetą, wyżey specyfikowaną, przed wyliczeniem iednak summy, awizacya ma praecedere przez woznego y szlachtę na niedziel dwanaście, a rumacya po expiracyey terminu do niedziel dwoch z posłuszenstwem poddanych za mil siedm, imsci xiędzu metropolicie służyć powinna będzie, warując to imsci xiędzu metropolicie, inquantum by w dobrach pomienionych jakowa przez nieprzyjaciela poddanym y dworowi stała się desolacya, za to imśe żadnym prawem od nas pociągany być nie ma y nie powinien będzie, y owszem od wszelakich prepedycyi prawnych y nieprawnych, od kogo kolwiek o te dobra zachodzących, in omni foro imsci bronić y zastępować obliguie się, y na dobrach naszych *Niesuchoieżuch* mieście pro evictione zapisujemy. Wolen tedy imśe xiędz metropolita dobrami pomienionemi, iako własnemi swemi, disponować, szafować, użytkow wszelakich zażywać y swoim prawem w roczną possessyą arendowną komu chcą puścić y kontraktować, czego

wszystkiego dotrzymać mamy y assekuruemy się, pod zakładem drugiey takowey że summy szesnastu tysięcy monety wielkiego xięstwa Litewskiego, o ktore zakłady, kontrawencyą najmnieyszemu punktowi kontraktu niniejszego termin zawity sobie in iudicio competenti: w trybunale głównym Lubelskim koronnym, grodzkim Włodzimierskim, lub też Chełmskim naznaczaemy, gdzie stanowszy, zakład pomieniony pierwey zapłaciwszy, w sprawie originalney rozprawić się mamy y powinni będziemy, a ten kontrakt y zapis nasz in spatio niedziel czterech, aut captato tempore, oczywiscie w grodzie Włodzimierskim stanowszy, zeznać y roborować mamy y powinni będziemy. I na tośmy dali ten dobrowolny zapis nasz przy zwykłych pieczęciach y podpisem rąk naszych y ichmosciow panow przyjaciół użytych. Działo się w zamku Niesuchoizkim, roku tysiącznego siedmsetnego piątego, miesiąca Iunij szesnastego dnia. Krzysztof Dunin Raiecki, kasztelan Brzescianski. Joanna Raiecka, kasztelanowa Brześcianska. Jako proszony od iasnie wielmożnych ichmosciow panow kasztelanow do tego kontraktu podpisuję się Kazimierz Duszewski, mp. Stanisław Jan Trzcinski, miecznik Nowogrodzki, iako proszony do tego zapisu od iasnie wielmożnych ichmosciow panow kasztelanow Brzyskich przyjaciel, podpisuję się, mp. Samuel Gawarecki, przyjaciel uproszony od iasnie wielmożnych ichmosciow panow kasztelanow Brzeskich wielkiego xięstwa Litewskiego do tego zapisu podpisuję się, mp". Originale vero praeinserti scripti post ingrossationem in acta officii praesentis rursus idem offerens ab eodem officio ad se recepit et de recepto, sibique realiter extradito et restituto, hoc idem officium quietat et quietavit per praesentes.

Из актовой книги Холмского городского суда за 1704—1710 г., № 20201, л. 26.

№ 30.—1706 г. 18 Июня.

Присяжное показаніе о пожарѣ въ деревнѣ
Бѣлопольѣ.

Feria sexta post festum beatorum Viti et Modesti, martirum, proxima, anno Domini 1706.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter venientes laboriosi Chiacinthus Lesczuk et Demetrius Litwiniec, subditi de bonis episcopalibus ritus graeci Chelmensibus villae *Bialepole*, adhaerendo eo in passu legibus et constitutionibus regni, eo nomine sancitis, observanda juris juranda solennitate, flexis ad imaginem Domini Jesu Christi, Salvatoris nostri genibus, in facie officii praesentis praestiterunt corporale juramentum his sequentibus verbis: Ia, Jacko, y ia, Dmiter, przysięgamy Panu Bogu Wszechmogącemu, w Troycy świętey Jedynemu, iż w dobrach wsi w *Biłympolu* jasnie wielmożnego iegomosci xiędza Oranckiego, episcopa Chelmskiego, dwor z stodołami, z budynkami wszelkimi, także styrt dwie pszenicy, stodoły zaś z zbożami różnemi, sprzętami y statkami gospodarskimi, także y karczmą, na wsi będącą, oprócz szpiklerza, który został cały, oraz z całym sprzętem domowem, chałup zaś osiadłych gospodarzow pułannikow dziewięć, roku terazniejszego ogniem przypadkowem w miesiącu Kwietniu, z którychśmy podatek do skarbu Rzeczypospolitey y sąsiedzi nasi płacywali, także ze wszytkiem sprzętem y żywnością (która na ten czas mogła byđ) domową, bez wszelkiego wyratowania ogniem przypadkowem nam y sąsiadom naszym zgorzały, przez co podatku Rzeczypospolitey płacić niemożemy y według prawa nie powinniśmy. Tak nam Panie Boże dopomoż y niewinna męka Syna Jego.

Изъ актовъ книги Холмскаго градскаго суда за 1704—1710 г., № 20201, л. 114.

№ 31.—1706 г. 28 Июня.

Александръ Боженцкій записываетъ двѣ ты-
сячи золотыхъ Холмскому Базиліанскому мо-
настырю.

Feria secunda in vigilia festi sanctorum Petri et Pauli Apostolorum, anno Domini 1706.

Magnificus Alexander de Kozarzew Borzęcki, olim magnifici Joannis Romani Borzęcki filius, tribunus Płocensis, sanus recedendo recognovit, quia ipse religioso in Christo patri Josepho Levicki, superiori praesentaneo monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni ritus graeci unitorum, ac toti communitati eiusdem monasterii ipsorumque succedaneis summam duorum millium florenorum in maiorem cultum promovendum Gloriosissimae Beatissimae Virginis Mariae in imagine miraculosa, in eodem monasterio, potius ecclesia ritus graeci existenti, in suffragium animarum tam parentum, quam sui ac generosi olim consortis sui recognoscentis praedicto monasterio applicando, in et super bonis suis generaliter omnibus haereditariis et obligatoriis, mobilibus et immobilibus, summisque quibusvis pecuniariis, nunc habitis et habendis, inscribit, submittit, obligat et ad solvendum assecurat. Quam summam duorum millium idem magnificus recognoscens obligat successores suos post fata sui recognoscentis ad manus et quietationem suprascripti religiosi in Christo patris Josephi Lewicki, superioris praenominati monasterii, seu ipsius succedanei, pro illo tempore existentis, et toti communitati religiosorum patrum ad requisitionem ipsos soluturos et enumeraturos, idque sub vadio summae subscriptae, aliorum videlicet duorum millium florenorum polonicalium, forum officii praesentis eidem religioso patri Josepho Lewicki, praesentaneo superiori memorati monasterii Chelmensis, et eius succedaneo ac toti communitati religiosorum Basilianorum conventus eiusdem Chelmensis cum eisdem

successoribus sui recognoscentis non exolutionis summae praedictae ad respondendum assignando; hac sua etc. Alexander Borzęcki.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за № 20199, л. 174.

№ 32.—1706 г. 25 Августа.

Донесеніе вознаго объ осмѣтрѣ ранъ, нанесенныхъ священнику Николѣю Данилевичу Хросциховскимъ.

Feria quarta in crastino festi sancti Bartholomaei Apostoli, anno Domini millesimo septingentesimo sexto.

Venerabilis Danilewicz vulneratus.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Sliwinski, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, quia ipse ex officiosa requisitione venerabilis Nicolai Danilewicz, presbiteri ritus graeci, plebani Mogilnicensis, ad domum muraceam famati Alberti Banicki, coci, hic in circulo civitatis Chelmae sitam mansionemque famati Josephi, chirurgi christiani, habitis secum duobus nobiles Jacobo Komaradzki et Stanislao Izdebski, sibi majoris et evidentioris testimonii gratia ad infrascripta peragenda adhibitis, die hesterna, actum praesentem proxime praecedente, praesens et personaliter condescendit, ibidemque in corpore praedicti requirentis, in lecto aegritudinis decumbentis, actaque praesentia ob nimiam sui concussionem adire non valentis, vulnera seu concussiones infrascriptas, et quidem primam concussionem supra oculum a parte dextra rubicundam, intumefactam, a qua oculus intumuit et circum circa cruore et livore suffusus est; alteram concussionem a parte sinistra in

lium eiusdem oculi rubicundum et intumuit; item tertiam concussionem in facie a parte sinistra in variis locis rubicundam, intumefactam, longam, latam; quartam concussionem a parte dextra infra verticem cute derasam, rubicundam, intumefactam ac totum caput et vultum tumidum; item quintam in dorso sub scapula dextra concussionem tumidam, rubicundam; item sextam super cingulum concussionem tumidam, notoriam, a quibus concussionibus dolorem nimium capitis, cervicis et internum corporis coram eodem ministeriali idem venerabilis presbiter se sentire allegavit eidem commonstranti nudius tertius, videlicet feria secunda in vigilia festi sancti Bartholomaei Apostoli, in bonis villae Mogilnica, in vinea cremati, per generosum Petrum Chroschiechowski, sine ulla data occasione, vi et violento modo innocentissime illatas et inflictas vidit et debite conspexit. De quo praesens eiusdem ministerialis relatio.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1704—1710 г. № 20201, л. 86, 88, 89.

№ 33.—1707 г. 22 Января.

Иванъ Либишевскій съ супругою заявляютъ о прекращеніи съ своими родственниками всякихъ денежныхъ дѣлъ.

Sabbatho in crastino festi sanctae Agnetis, virginis et martyris, anno Domini 1707.

Generosi Joannes Libiszewski et Euphrosina Zaleska, coniuges legitimi, sani recedendo recognoverunt et quilibet illorum, praesertim vero generosa consors cum eiusdem mariti sui, uti tutoris coniugalis, auctoritate et assistentia praesentaneoque ad infrascripta recognoscenda consensu, suo pro interesse recognovit, quia ipse suo et generosorum Stanislai, Josephi, Christophori et Thomae, filiorum, tum Christinae, Catharinae, quam innuptarum, atque Franciscae

generosi Alberti Przygodzki consortis legitimae Libiszewskich, filiorum et filiarum suorum, pro quibus cavent, nominibus, magnificos Martiannam Zaboklicka, olim magnifici Joannis Wyżycki, vexilliferi Kiioviae, Braclaviensis capitanei consortem, relictam viduam, matrem, et Nicodemum, Nicolaum, Stanislaum atque Sebastianum, filios, tum Evam et Ludovicam Wyżyckie, filias minores eiusdem suprascripti olim magnifici Joannis Wyżycki, vexilliferi Kiioviae, directos successores eorumque posteros de summa certa pecuniaria successionali, nempe mille et quingentorum florenorum polonicalium, per olim illustrissimum et reverendissimum dominum Nicolaum Gerardum Wyżycki, episcopum Chelmensem, testamento ultimae dispositionis suae, de actu et data eiusdem testamenti in oppido *Skierbieszow* die quarta mensis Aprilis, anno Domini millesimo septingentesimo quinto confecto et conscripto manuque ipsius propria subscripto, atque actis officii praesentis feria secunda post dominicam Conductus Paschae proxima, anno eodem superius expresso, roborato, generosis Libiszewskim legata et ad exolvendum inscripta, ob praestitam in praemissis sibi recognoscentibus praefatisque liberis suis per manus generosi Joannis Sielski, oeconomi, summae superius recensitae mille quingentorum florenorum polonicalium exolutionem et sufficientem ac plenariam in exolutione summae satisfactionem, nec non de puncto testamenti praefati, summam eandem enucleante, ac ipsius roboratoria inscriptione quietant, emittunt, liberos, absolutos faciunt et pronuntiant, punctum praedictum testamenti cum eius roboratoria inscriptione, quoad eandem summam, testamento assignatam et legatam, mille quingentorum florenorum polonicalium, ad praesens levatam, tantum spectat, in toto totaliter cassant, mortificant etc. Hac sua etc. Jan Libiszewski. Frazina Libisoska.

Изъ актовой книги Холмскаго городского суда за 1707 г., № 20198, л. 182.

№ 34.—1707 г. 7 Февраля.

Заявление овящонника Льва Гарчиловича о нанесеніи ему побоевъ Каспруками.

Feria secunda post festum Purificationis Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1707-мо.

Venerabilis Tarczyłowicz contra honestos Casimirum Michaelemque Kasprzuk, magistros architectilis operae, manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione venerabilis Leonis Tarczyłowicz, presbiteri ritus graeci de bonis villae *Putnowice*, in et contra honestos Casimirum, architectilis operae magistrum, et Michaelem Kasprzuk, socerum eius, Gregorium Popowicz de villa *Raciborowice* et Nicolaum Baskay, *muzyka* de villa *Teratyn*, et alios de nominibus, cognominibus ad praesens ignotos, ratione per eos animo praemeditato et auso domus sui protestantis plebanilis, in villa *Putnowice* circa ecclesiam sitae, feria quarta proxime praeterita, proxima, violenter superinequitationis in absentia protestantis, ibidem inhoneste segestionis, in liris lusus exercitia ac horearum ductusque mulierum inquietationis et persecutionis, sui vero protestantis de villa domum advenientem primo verbis ignominiosis, post baculis oppressionis et velle converberationis, tandem colaphisationis, capillorum ex capite modo violento evulsionis et in trahas intrusionis ac ex area evectum, postmodum ad excitatum per protestantem clamorem, ubi conversi a hominibus opem ferentibus ex itinere ad curiam fuerint, denuo in area curiae generosi Samuelis Siechniewicz circa ipsum limen per eundem honestum Casimirum, *ciesla*, colaphisationis et ad fores capite sui protestantis protrusionis, nec non mensura lignacea, vulgo *pulmackiem*, converberationis, in vitam diffidationis, per ipsos invasores factae, doloris in latere dextro sibi protestanti ex percussione ad trahas atque morbi, exinde subsecuti, causationis factae, prout latius

debut dari copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, imo diutius, eo nomine expectata ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de generosi loci presentis viconotarii in suscipienda diligentia, partis vero in porrigenda negligentia iterum atque iterum manifestatum atque protestatum.

Изъ актовъ книги Холмскаго гродскаго суда за 1704—1710 годы № 20201, л. 23—24.

№ 35.—1707 г. 3 Марта.

Епископъ Холмскій Геденъ Война Оранскій отказываетъ девять тысячъ сто злотыхъ польскихъ въ пользу Холмскаго Базиліанскаго монастыря.

Feria quinta post festum sancti Mathiae apostoli proxima, anno Domini millesimo septingentesimo septimo.

Illustrissimus et reverendissimus Oranski, episcopus Chelmensis ritus graeci, admodum reverendo patri Lewicki cedit.

Comparens personaliter coram officio et actis praesentibus capitanealibus in castro Chelmensi illustrissimus et reverendissimus Gedeon Woyna Oranski, episcopus Chelmensis ritus graeci, archimandrita Żydzycznensis, sanus mente et corpore existens, foro competenti omisso et iurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteros ac bona sua omnia, quoad actum hunc, benevole assumpta, publice libereque recognovit, quia ipse de omni et integro iure suo, ad infrascripta habito, videlicet de summa novem millium centum florenorum polonicalium, sibi recognoscenti, scripto certo manuali, de actu et data illius in bonis villae *Koniuchy* die sexta mensis Februarii, anno Domini millesimo septingentesimo quarto, per illustrem et magnificum Stanislaum a Potok Potocki, venatorem magni ducatus Lithvaniae, capitaneum Hrubieszoviensem pro tempore, eodem scripto

expresso, praecipue super bonis *Tartakow*, in palatinatu Belzensi situs et iacentibus haereditariis, ad solvendum assecurata, tum et de provisione ab eadem summa, ab actu eiusdem scripti manualis provenienti, nec non de eodem ipso scripto, manu eiusdem illustris et magnifici venatoris magni ducatus Lithvaniae propria subscripto sigilloque ipsius genuino communito, iam exnunc et de facto religioso et admodum reverendo patri Josepho Lewicki, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni protunc superioris, ipsiusque succedaneis, atque toti conventui ordinis eiusdem, accepta ab ipso pro praemissis omnibus sufficienti, reali et plenaria satisfactione, pro maiori beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae promovendo cultu miraculosae imaginis, ibidem sitae, ad perpetuam rei memoriam cessit et condescendit, prout praesentibus cedit et condescendit, omneque et integrum hoc idem jus suum in personam et personas eorundem religiosorum patrum et ipsorum succedaneorum transfert, transfundit et incorporat plenarie et exintegro una cum parata evicione super bonis suprafatis, scripto eodem inscripta, nihil juris, domini, proprietatis, propinquitatis ac competentiae cuiusvis pro se suisque successoribus aut succedaneis ex praemissa summa tam originali, quam provisionali, aut alio quopiam reservando, seu excipiendo, hac sua personali recognitione ad praemissa omnia et singula mediante.

Изъ актовъ книги Холмскаго гродскаго суда за 1707 г. № 20198, л. 65.

№ 36.—1707 г. 12 Апрелья.

Настоятель Холмскаго Базиліанскаго монастыря Іосифъ Левицкій уничтожаетъ обязательство, данное отцемъ Борженцаго въ пользу монастыря, въ виду замѣны его другимъ.

Feria tertia post dominicam *Judica* Quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo septimo.

Religiosus admodum reverendus pater Lewicki generosum Borzęcki quietat.

Comparens personaliter coram officio et actis praesentibus capitanealibus in castro Chelmeni religiosus admodum reverendus in Christo pater Josephus Lewicki, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni ritus graeci cum ecclesia sancta Romana unitorum superior, sanus mente et corpore existens, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteros ac bona sua omnia, quoad actum hunc, benevole assumpta, publice libereque recognovit, quia ipse suo et totius communitatis religiosorum patrum et fratrum eiusdem monasterii sui, pro quorum ratihabitione cavet et se praesenti in forma juris quam plenissima inscribit, nomine, generosum Alexandrum Borzęcki, tribunum Plocensem, et ipsius successores de summa duorum millium florenorum polonicalium, sibi recognoscenti totique eidem conventui seu monasterio Chelmeni per eundem quietatorium coram actis praesentibus castrensibus Chelmensibus feria secunda in vigilia festi sanctorum Petri et Pauli apostolorum, anno proxime praeterito millesimo septingentesimo sexto, super omnibus generaliter bonis suis inscripta et ad solvendum post fata sua obligando successores suos, in suffragium animarum tam sui, quam parentum et consortis suae assecurata, nec non ipsa eadem inscriptione ac omnibus eius contentis, nexibus et ligamentis, ob praestitam recognoscenti totique eidem monasterio Chelmeni per aliam inscriptionem, coram actis praesentibus sub actu hodierno per generosum Albertum Borzęcki, eiusdem quietatorii sui filium, in rem et personam sui recognoscentis totiusque eiusdem monasterii recognitam et servientem, quietat, emittit, liberum absolutumque facit et pronuntiat, inscriptionem memoratam cum omnibus eius contentis, nexibus et ligamentis in toto et totaliter cassat, mortificat et annihilat perpetuo et in aevum, hac sua

personali recognitione ad praemissa omnia accedente.

Тоже, л. 69.

№ 37.—Тоже.

Долговое обязательство Борженцаго на четыре тысячи золотых Холмскому униатскому монастырю.

Generosus Borzęcki monasterio Chelmeni religiosorum patrum ordinis divi Basilii Magni cum provisione debet.

Comparens personaliter coram officio et actis praesentibus in castro Chelmeni generosus Albertus Borzęcki, generosi Alexandri Borzęcki, tribuni Plocensis, cum olim generosa Anna Karnicka procreatus filius, bonorum villae *Brzezno* summaeque super eisdem bonis, modo obligatorio haerentis, sibi recognoscenti per dispositionem certam sive divisionem, die undecima mensis praesentis Aprilis, id est die hesterna, actum praesentem proxime praecedente, per generosum parentem factam ac per se recognoscentem aliosque generosos fratres suos acceptatam et subscriptam, cessae et servientis, obligatorius possessor, sanus mente et corpore existens, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteros ac bona sua omnia, quoad actum hunc, benevole assumpta, publice libereque recognovit, quia ipse religioso ac admodum reverendo in Christo patri Josepho Lewicki, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni ritus graeci cum ecclesia sancta Romana uniti superiori, nunc et pro tempore existenti, totique eidem monasterio Chelmeni summam quatuor millium florenorum polonicalium, per generosum parentem sui recognoscentis eidem monasterio Chelmeni ad maiorem cultum promovendum Beatissimae Virginis Mariae atque in obligationem qualibet hebdomada binarum missarum sacrificii, unius quidem

lectae feria quarta, alterius vero cantandae sabbato quolibet pro anima sua et consortis suae, suffragiumque earundem animarum celebrandarum legatam et ex summa supranominata super bonis villae *Brzezno*, in terra Chelmensi consistente, solvi per se recognoscentem assignatam modo certi, veri iusti liquidique debiti seu mutuatae pecuniae tenetur ac debet. Quam summam supradictam quatuor millium florenorum polonicalium idem recognoscens suis cum successoribus praedicto monasterio Chelmensi seu potius eius superiori, nunc et pro tempore existenti, hinc pro die et festo Nativitatis sancti Joannis Baptistae in anno Deodante venturo millesimo septingentesimo octavo dare, solvere et circa officium actaque praesentia castrensia capitanealia Chelmensia realiter et in effectu parata pecunia reponere et relinquere, repositamque et relictam etiam in absentia praefatorum creditorum suorum aut ipsorum succedaneorum rursus non effideiubere, nec modo quovis tam per se, quam per alias quasvis submissas et subordinatas personas non arestare seu remorari, in et super bonis suis generaliter omnibus haereditariis et obligatoriis, mobilibus et immobilibus, summisque quibusvis pecuniarum, nunc habitis et in posterum habendis, praesertim vero bonis supradictis villa *Brzezno* summaque super eisdem, ut praemissum est, modo obligatorio haerente, eidem creditori suo et ipsius succedaneis inscribit, se submittit et obligat. Interim vero ab eadem summa capitali quatuor millium florenorum polonicalium provisionem annuam, per septem a centum computando, pro duabus temporum ratis, unam quidem medietatem pro festo Nativitatis sancti Joannis Baptistae, alteram vero pro festo sanctorum Trium Regum quotannis usque ad exolutionem summae memoratae quatuor millium florenorum polonicalium capitalis pendendam, idem generosus recognoscens dare et ad manus ac quietationem manualementem (quae pro authentica censenda est) eiusdem creditoris sui aut ipsius succedaneorum, nunc et pro tempore exi-

stentium, solvere et per suum proprium nuntium transmittere similiter de et super bonis suis generaliter omnibus haereditariis et obligatoriis, mobilibus et immobilibus, summisque quibusvis pecuniariis, nunc habitis et in posterum habendis, et praesertim supra bonis, superius nominatis, villa *Brzezno* summaque super eisdem, ut praemissum est, modo obligatorio haerente, ex onere inscriptionis praesentis debet et tenebitur, idque sub vadio summae suprascriptae capitalis essentialis debiti simili, aliorum videlicet quatuor millium florenorum polonicalium, per se recognoscentem successoresque suos praenominato creditori suo aut illius succedaneis; in casu summae suprascriptae essentialis debiti quatuor millium florenorum polonicalium capitalis, tum et provisionis ab eadem provenientis, pro temporibus et loco supra expressis non persolutionis, ad solvendum seorsim et specialiter toties, quoties opus fuerit, succumbendo. Pro quo quidem vadio, taliter ad solvendum succubito, ac pro summa ipsa principali provisionalique non persolutis, nihilominus persolvendis, memoratus generosus recognoscens suis cum successoribus, jure conventus, foro competentis renunciando, coram praesenti castrensi capitaneali Chelmensi officio, cui se cum successoribus ac bonis suis generaliter omnibus hac in parte subiicit, ad primam instantiam praenominati monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni ritus graeci superioris, nunc et pro tempore existents, perempte respondere suis cum posteris tenebitur: terminum primum peremptum, uti et alios omnes exinde subsequentes dilationibus generaliter omnibus, tum evasionibus, praescriptionibus, fataliis, suspensionibus, impedimentis legalibus et quibusvis exceptionibus, motionibus ac earum prosecutionibus, reipublicae negotiis, interregno et in genere universis juris mediis et defensis non effugiendo, nec evadendo, sed inscriptioni praesenti debitorae omnibusque illius contentis soluto vadio toties, quoties opus fuerit, satisfacere se et suam posteritatem

bonaque sua omnia obligando et onerando, nulla terrestri praescriptione in praemissis omnibus obstante.

Тоже л. 69—70.

№ 38.—1708 г. 10 Юля.

Духовное завѣщаніе Теофілы Кучевской,
урожд. Андржеіовской—Дытюкъ.

Feria 3-tia ante festum sanctae Margarethae Virginis et Martyris proxima, anno Domini 1708.

Oblata testamenti G. Kuczewskicy.

Ad officium et aeta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Florianus Dytiuk Andreiowski obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit testamentum seu dispositionem ultimae voluntatis generosae Theophilae de Andrejow, generosi Francisci Kuczewski consortis, infrascriptum per eandem generosam Theofilam de Andreiow Kuczewska tempore, modo et loco inferius specificatis confectum et conscriptum, manueque eiusdem testatrix et generosorum amicorum propriis subscriptum, infra acticandum; tenor ejusdem testamenti sequitur talis: „W imię Ojca y Syna y Ducha świętego, amen. Zabierając się do ostatniego terminu życia meiego, który iak daleki jest, ponieważ mnie, iako y każdemu z ludzi nie wiadomy, a czując się w życiu moim osłabiało na zdrowiu, przy dobrym jednak baczeniu y zdrowym umyśle zostając, takową samey siebie, dzietek y ubogiej fortuny moiej chęć mieć y czynię ostatnią disposycją. Naprzod w wierze świętej katholickiej rzymskiej, iakom się z osobliwej łaski Boskiej urodzila y wprzod przez kmotry moie na kręcie świętym wyznała y, dorosszy rozumu, aż po dzień wyznawała, była y w teyże wierze świętej katholickiej żyję, tak y teraz z kościołem Bożym y wszystkimi świętymi

kościola świętego doktorami, męczennikami y wyznawcami aż do zgonu życia mego wyznawać y w tym wyznaniu, przy łasce Boga moiego, za przyczyną Matki Bożej y wszystkich świętych patronow y patronek moich (ktorych o pomoc do szczęśliwego konca życia mego wzywam) umierać pragnę, a duszę moję w akcie umierającego na krzyżu Iezusa Pana przez Anyola stroża mego, teraz y na ten czas, kiedy wola Boga mego nastąpi, a dusza moja od śmiertelnego ciała do szczęśliwej, day Boże, nieśmiertelnosci odchodzić będzie, temuż Panu Twórcy y Odkupicielowi memu oddaję; ciało zaś grzeszne, iako ziemię ziemi, w kościele Sosnowickim, Ciałem Panskim na szczęśliwą wieczności drogę posilone y sakramentami świętymi należycie opatrzone, przy należytym kościoła świętego obrzędzie, bez pompy y kosztu wielkiego, tylko przy gęstych ofiarach mszney świętej y jałmożnach za duszę moję a prętkich, oddaję y, żeby pochowane było, kochanego małżonka mego ięgomosci pana Franciszka Kuczewskiego y dzietek moich dla Boga upraszam. Na który to pogrzeb y obrząd ciała mego, msze święte y jałmożny z summy moiej własney tysiąca złotych, którą sobie także z własney summy moiej szesciu tysięcy posażney osobliwie zachowała y na siebie zostawiła, tam, gdzie ciało moje leżyć będzie, złotych dwieście gotowych leguie; ażeby na czas pogrzebu kapłanowi oddane były, małżonka mego obliuie, także y dzietek na Boga proszę, tak ażeby tego doyrzeli, aby kapłan należytości pogrzebu mego y mszney świętej ofiarom y obrzędowi należytemu we wszystkim za tę summę dosyć uczynił. Summę zaś złotych osmset tak ordynuie—naprzod: do kościoła Sosnowickiego ięgomosci xiędzu plebanowi, który mię w drogę wieczności wyprawuie y Sakramentami świętymi opatruie, ięgomosci xiędzu Florianowi Koszanskiemu złotych czterysta, z tym obliem, aby co rok od pomienionej summy złotych czterechset, którą wyderkaffową mieć chce, aby wiecznie kościołowi temu nie ginęła y chwala

Boska nie ustawała, y ratunek duszy moiej nie ustawał, wziowszy złotych trzydziestci prowizyey, trzydziestci mszy świętych odprawił za dusze moje, zapisuie y wiecznie kosciolowi pomienionemu rezygnuie. Która to summa na wyderkaff zapisana, od ktorey złotych trzydziestci coroczney prowizyey naznaczam y leguie, ma bydź za wolą iegomosci xiędza plebana terazniejszego y następcow iego y wiadomością, ieżeli by nie była wola successorow moich summy tey u siebie, albo na dobrach swoich mieć, albo też w odbieraniu prowizyey coroczney złotych trzydziestci, trudność iakową iegomość xiędz pleban y iego następcy z successorami memi, przez co by uyma ratunku duszy moyey nastąpiła, mieć by mogli, aby na dobrach pewnego kreditora, nie zawiedzionych, lokowana była. O to upraszam tak iegomosci xiędza plebana y następcow iego, iako y successorow moich. Złotych zaś sto do cerkwie uniiackiey do *Woloskiey Woli*, z kosciolem Bożym iedność trzymającej, gdzie y krewni moi leżą, oycu wielbnemu terazniejszemu kapłanowi Chwedorowi Stokalskiemu, kosciola rzymskiego katolickiego unitowi, y następcom iego także na wyderkaff, a to na chwalenie Matki Nayswiętszey w tym domu Bożym, aby także chwala Boża nie ustawała y za duszę moię modlitwa, albo *moleben*, raz w tydzień w każdą sobotę przez tegoż oycy y następcow iego z dziakami ich, ile bydź można, głośno spiewana była, z dzwoniem na nią, aby pobożny chrzescianski człowiek, usłyszawszy, choć westchnieniem pobożnym za duszę moie, y co tam leżą, do Panny Nayswiętszey iakoż kolwiek duszy moiej y innym uczynił folgę. Za czym proszę, aby co rok wiecznie kapłanom cerkwie tey prowizya koscielna nieodwłocznie płacona była, aby dusza moja bez ratunku nie zostawała y zatrzymana nie była. Mając zaś respekt na wszelaki affekt, uprzymość ku mnie iegomosci pana Floriana Andrzejowskiego, kochanego bratanka mego, ktorey ia w życiu moim zawsze od iegomosci doznawała y teraz w tey chorobieci

moiej osobliwie doznaię, ktorey łaski iegomosci należycie w tym razie nagrodzić nie można, atoli synowi iegomosci y memu chresnemu, oraz y wnukowi kochanemu na edukacyą, przy oycowskim staraniu, z fortunki moiej teyże sumki udzielam złotych dwiestcie y one do rąk iegomosci, aby nie odwłocznie successorowie moi, iegomość pan małżonek z dziećmi oddali, wielce proszę y ostatnią wolą moją obliguie; na ostatek mając wzgląd na krew moją, sieroctwo y iakoż kolwiek usługę w domu naszym, osobliwie teraz koło mnie ieymosci panny Katarzyny Galimskiej, teyże złotych sto na podparcie uobstwa iey y dalszey fortunki iey ofiaruie, aby y w tym, iako z mego własnego, nie przeczyć, wielce successorow moich upraszam. Tak tedy sumkę moją własną tysiąca złotych rozporządziwszy, do summy pięciu tysięcy złotych polskich moich posażnych, z domu Andrzeiowskich wyniosłych, ponieważem one mężowi memu kochanemu zapisała, nie się nie referuie y owszem przy tey summie kochanego małżonka mego y dziatki moie w całosci zupełney, ktorey niech szczęśliwie długoletnie zażywaią, zachowuie. Także sprzęty domowe, iakie bydź mogo spolnego dorobku z mężem moim, pomienionym successorom moim zostawuie, upraszając, aby y z tego, co możność ich każe, na duszę moją pamiętali, a ni w czym woli moiej nie przeczyli y owszym, aby się co prędzey oney dosyć stało, aby dusza moja długo bez ratunku zatrzymana dla zaniedbania ich nie była, na miłość y wierność małżeńską, dziatki na błogosławienstwo macierzynskie, na Boga y sąd Iego obliguie. Więc iuż kończąc rozporządzenie woli moiej ostatniey, tak kochanego małżonka mego, iako y dziatki, na ktore obfite od Boga zlewam błogosławienstwo, żegnam, niech oglądaią na ziemi synow synow y corek swoich, potym w gornym Syonie na Boga bogow wiecznie patrzą. W czymem zaś w życiu moim kogo iakimkolwiek sposobem uraziła, ukrzywdziła, rozgniewała, także cłnosciow panow sąsiad, bliskich y dal-

szych, krewnych moich, przyjaciół przepraszam y, aby mi odpuszcili, proszę; iako też y ia wszystkim, którzy mię urazili, gniewali, ukrzywdzili, dla miłości Boskiej, nie pamiętając tego, daruję y odpuszczam. Czeladzi krzywdy niech nie czynią, proszę. Teraz czekam woli Bożej y szczęśliwego wyjscia z ciała duszy moiej, którą w ręce Boskie, przy opiece Przczystey Matki Bożej y wszystkich świętych, przy straży Aniołów świętych, stróżow y Anjoła strożamego, polecam y oddaę y w pokoju Pańskim zasnąć pragnę. Ten testament przy dobrym umysle, ręką własną ieszcze władnąc, podpisuję y ichmosciow panow przyjaciół przytomnych, aby się podpisali, upraszam y do grodu, aby był podany, proszę. Na większą cześć y chwale Boską, amen. Ja, który ten testament pisał, podpisuję się—Thomasz Franciszek Roicki, woyski Czerniechowski, y swiadcę przed Bogiem, iż taka wola była u ieymosci panniey Kuczewskiej y datę piszę: Septima Februarii millesimo septingesimo octavo anno. Jakoż od nieumiejącej pisać ieymosci pani Theophili z Andrzejowa Kuczewskiej, ostatnią wolę tę za usną prozbą iako przyjaciel podpisuję—Franciszek Wietrzyński, manu propria, ieymosć zaś krzyżyk swą ręką kładzie +. Do tego testamentu, iako spowiednik podpisuję się—xiądz Florian Koszański, pleban Sosnowicki, manu propria. Będąc przytomny y uproszony iako bratanek do tego testamentu od ieymosci paniey ciotki, która mnie straszliwem sądem obliguie, podpisuję się—Florian I. Andrzeiowski-Dytiuk“. Oryginale vero idem offerens ad se recepit et de recepto quietavit per praesentes officium praesens.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1704--1710 годы, № 20201, л. 25—26.

№ 39.—1709 г. 19 Апрелья.

Заявленіе вознаго о ввводѣ монаховъ Холмскаго базилианскаго монастыря во владѣніе имѣніемъ Ганскъ.

Feria sexta post dominicam *Misericordiae*, anno Domini 1709.

Admodum reverendus ac religiosus Josephus Lewicki, superior monasterii Chelmensis ritus graeci, ad bona Hansk intromissus.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Sliwinski, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se ex officiosa requisitione admodum reverendi ac religiosi patris Josephi Lewicki, monasterii Chelmensis Ordinis divi Basilii Magni superioris, totius ejusdem monasterii patrum Basilianorum, cum ecclesia Romana unitorum, habitis secum duobus nobilibus Petro Nowicki et Joanne Malinowski, ad infra-scripta peragenda maioris et evidentioris testimonii gratia protunc sibi adhibitis, ad bona villae *Hansk* sortemque olim generosi Stanislai Romanowski haereditariam, ibidem sitam, anno nunc currenti in actu contento, feria quarta proxime praeterita proxima, praesens et personaliter condescendisse, ibidemque una cum dictis nobilibus existens, praefatos reverendos patres Basilianos requirentes in memorata bona, immediate in possessione obligatoria generosae Theresiae Gardzicka, olim generosi Constantini Stoinski, camerarii terrestres Steżycensis, consortis relictae, existentia, tam in curiam, aedificia, hollodia et quasvis structuras curiales, tum hortos, agros, aream, pomaria, foenificia, silvas, nec non subditos, cum juvaminibus et sine juvaminibus, in fundo memorato ac sorte recensita nunc actualiter existentes, atque inseminationes hyemales, ad eandem sortem spectantes, vigore inscriptionis cessionariae, hic coram actis officii praesentis, anno etiam nunc currenti

millesimo septingentesimo nono, per supernominatam generosam Stoinska, camerariam terrestrem Stenzycensem, praefatis patribus Basilianis modernis requirentibus recognita, cum omni bonorum eorundem seu memoratae sortis jure, dominio, usibus, fructibus, proventibus, attinentiis et pertinentiis ac obedientia subditorum, protunc ad se convocatorum, intromisisse, investivisse ac in realem et actualem pacificamque, quae in instanti per eosdem requirentes coepta est, induxisse possessionem, nemine eandem intromissionem denegante. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 71, 72.

№ 40.—1709 г. 4 Июня.

Заявление Романовскаго о насильственномъ захватѣ Базиліанами имѣнія Ганскъ.

Feria tertia intra octavas Corporis Christi proxima, anno Domini 1709.

Generosus Romanowski contra reverendum Lewicki, superiorem conventus Chelmensis divi Basilii Magni, protestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Nicolaus Romanowski, sortis suae in bonis *Hansko* et aliarum eo pertinentium haeres, coram eodem officio et actis in et contra reverendum Josephum Lewicki, superiorem conventus Chelmensis divi Basilii Magni, totamque communitatem ejusdem conventus (protestatur), idque in eo, quia ipse, non observato statu suo spiritali, non observataque solennitate legum publicarum, praecipue sub hoc calamitoso tempore vacantibus quibusvis judiciis, contra indebitos apprehensores alienarum fortunarum sat rigorose sancitarum, imo in postpositionem earundem legum procedendo, non attempta securitate domorum nobilium, causam praefati protestantis non perducto processu, nec avisato protestante, adscitis sibi asse-

clis, tumultuarie invaserunt, non reproductoque ullo processu ad sortem superscripti protestantis, in possessionem suam receperunt, usus fructus ademerunt, subditos ad praestandos labores adegerunt. Dumque idem protestans, rescians de tali eorundem progressu, amicabiliter per literas eosdem, ut a tali suo progressu supersederent, requisivit, ipsi omnino debitum aliquod, nullo modo ex sorte protestantis eosdem concernens, sibi persolvere mandarunt, ultro sese in indebitam ingerentes possessionem; nec his contenti, debitum protestantis, apud infidelem Ieko habitum, uti profugi, non possessionati nobilis aresto innodarunt et sibi persolvere adegerunt; addendoque violentiam violentiis, oppressiones oppressionibus, subditum laboriosum Chwedko Semczuk reverendus Malachowski, in iisdem bonis substitutus, sine ulla occasione et ansa concussit, avenam ex ecclesia ritus graeci, sibi per praefatum protestantem servatam, per vim acceperunt et in usum sui converterunt, per quod damnum non modicum in insemminationibus vernalibus, quum et aliis rebus oeconomicis causarunt; praecavendo itaque ulteriori ruinae fortunae suae, idem protestans iterum atque iterum solenniter protestatur; offerendo se praemissas iniurias et damna in foro fori jure judicialiter (prosequi) velle, salva ejusdem protestationis augendi, minuendi, etiam per copiam citationis reservata facultate.

Тоже л. 78, 79.

№ 41.—1709 г. 4 Июня.

Заявление того же Романовскаго о захватѣ Терезой Стоинской части его имѣнія Ганскъ.

Similis ex parte ejusdem contra generosam Theresiam Stoinska protestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Nicolaus Romanowski,

bonorum *Hansk* et aliorum eo pertinentium sortis suae haeres, coram eodem officio et actis in et contra generosam *Theressiam Stoinska* solenniter questus et protestatus est, idque in eo, quia ipsa non observata securitate et solemnitate legum, praecipue sub hoc calamitoso tempore, quae alienas fortunas apprehendere vetant, imo in convulsionem earundem legum procedendo, bona *Hansk* sortemque suprascripti protestantis, tum et curiam, congregatis sibi asseclis, nullo habito iure, ad sortem praefati protestantis ante festa solennia Paschae vi et violenter invasit, invadendoque intromissionem vigore juris sui, tantum ad sortem per se olim *Stanislai Romanowski*, fratris protestantis germani habiti, in sortem generosorum *Romanowskich* et suprascripti protestantis reverendis patribus ordinis divi *Basilii Magni* conventus *Chelmensis* admisit, non perducto processu, nec avisato eodem protestante, verum sola privata auctoritate, circa quam invasionem cameram scitu, jussu et mandato ejusdem generosae *Stoinska* vi et violenter reservarunt reservataque avenam, ad inseminationem vernalem, post depopulationem *Sueticam* proprio aere emptam, per vim accepit et equis suis depulavit, omnemque usum fructum recepit, subditos ad praestandos labores coegit praestandamque obedientiam eidem protestanti a praefatis subditis debitam interdixit, quo suo illicito progressu metas legum excessit poenasque eo nomine sancitas in se traxit. Praecavendo itaque omnimodae indemnitati suae, tum et integritati suae fortunae et substantiae, idem protestans iterum atque iterum solenniter protestatur, offerendo se praemissas iniurias et damna in foro fori iure vindicaturum velle, salva ejusdem protestationis augendi vel minuendi etiam per copiam citationis reservata facultate.

Тоже, л. 79.

№ 42.—1709 г. 17 Юня.

Заявление Уяздовскаго о нанесеніи ему Свирскимъ оскорбленія на церковномъ погостѣ.

Feria secunda post festum sanctorum *Viti et Modesti Martyrum* proxima, 1709.

G. Ujazdowski contra generosum Swirski et alios protestatur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione generosi *Joannis a Kownaty* in *Ujazdow, Ochniowie Magna*, *Ujazdowski* in et contra generosos *Joannem de Romanow Swirski*, camerarium terrestrem *Lublinensem*, principalem, tum *Hieronimum* et *Michaelem Szolayski*, fratres, nec non *Paulum Lipnicki*, *Andream Chomiccki* et alios eorundem generosorum *Szolayskich* et *Swirski* famulos, complices, in termino specificandos, ratione per ipsos et quidem generosum *Swirski* tam in antecessum in oppido *Sawin* sub tempus solennis festivitatis *Nativitatis X-ti Domini*, non attenta immunitate ecclesiastica, in coemeterio ejusdem ecclesiae *Sawensis*, ex templo eundo, in duellum provocationis, ac demum post coemeterium exeundo, ad frameam sese porrectionis eademque sui protestantis velle convulnerationis, tum demum subsequente tempore, die quinta Mai, sub tempus nundinarum in civitate *Wisznicensi*, sui protestantis in foro publico manuum violentiarum cum suprascriptis complicibus in se iniunctionis, strictis frameis velle convulnerationis, tumultus excitationis, exindeque pacis et securitatis publicae ac nundinarum violationis, in vitam diffidationis ad eandemque inferendam violentiam per praedictum generosum *Michaelem Szolayski* supradominato generoso *Swirski* suppeditationis et aliarum violentiarum ac laesionum perpetrations, idque inhaerendo protestationibus suis, eo nomine coram actis variis authenticis regni et praesertim in arce *Czechanowiensi* factis, prout latior debuit dari copia; verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius

eo nomine exspectata extiterat, ad actican-
dum officio eidem non est porrecta, idcirco
de diligentia generosi vicenotarii in susci-
pienda, partis vero protestantis renitentia
in porrigenda iterum iterumque protestatur.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за
1704—1710 годы, № 20201, л. 80.

№ 43.—Тоже.

Заявленіе вознаго о наложеніи ареста на иму-
щество Яновской, хранившееся въ Мельник-
скомъ базилианскомъ монастырѣ.

Pro parte generosi Bakowiecki arrestum.

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter
veniens ministerialis regni generalis provi-
dus Simon Ostapkowski, ex reproducto
authentico officio praesenti bene notus, in
vim suae verae ac fidelis relationis publice
libereque recognovit, quia ipse ad officiosam
requisitionem generosi Martini Bakowiecki,
pincernae Visnensis, una cum nobilibus
Samuele Maszkiewicz et Stanislao Raykow-
ski, sibi ministeriali maioris et evidentioris
testimonii gratia ad hunc actum adhibitis,
in crastino festi sanctissimi Corporis X-ti
Domini proxime praeterito, anno praesenti,
ad conventum abbatiae *Mielnicensis* ordinis
sancti Basilii Magni praesens et personali-
ter condescendebat, ibidemque in ecclesia
ipsorum ritus graeci deposita tria serinia
cum substantia mobili generosae Mariannae
Łazniewska, olim generosi Stephani Janow-
ski, venatoris Rożanensis, consortis dere-
lictae viduae, intuitu certarum realium
praetensionum generosi requirentis aresta-
vit officiosumque imposuit arrestum. Quod
arrestum religiosus pater Dyonisius Scra-
kowski, prior alias *humen* monasterii prae-
dicti, una cum patribus religiosis conven-
tus ejusdem libere suscepit, eademque scri-
nia usque ad decisionem causae, inter re-
quirentem et generosam Janowska institu-

tae, vertentem, eidem generosae Janowska
non extraditura se cum toto conventu suo
declaravit et assecuravit. De quo praesens
eiusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 83.

№ 44.—1710 г. 23 Января.

Заявленіе вознаго о врученіи пизва Аннѣ
Бржезницкой по дѣлу о неуплатѣ ею Холм-
скому базилианскому монастырю суммы, за-
вѣщанной ея мужемъ на поминъ души.

Feria quinta ante festum Conversionis
s. Pauli Apostoli proxima, anno Domini
1710.

*Ex parte religiosorum patrum Basilian-
orum contra generosam Brzezicka relatio.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter
veniens ministerialis regni generalis provi-
dus Joannes Kucharski, officio praesenti
notus, in vim suae verae ac fidelis relatio-
nis publice libereque recognovit — se citatio-
nis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus
Mathaeus in Rozdol Rzewuski, referenda-
rius et exercituum regni campestris ductor,
Chelmensis, Lubomlensis, Novosielecensis,
Ulanoviensis etc. etc. capitaneus. Tibi gene-
rosae Annae de Skomorochy, olim generosi
Joannis Brzezicki consorti derelictae, bono-
rum sortis certae, in haereditate villae
Wolczkow Przewoz sitae, vigore jurium tuo-
rum possestrici, de bonis tuis generaliter
omnibus, vigore regio et nostra, qua hac
in parte fungimur capitaneali auctoritate,
mandamus, ut coram nobis seu officio
nostro castrensi, capitaneali Chelmensi in
terminis querelarum seu judiciis officii cau-
sarum feria quinta ante festum Purificatio-
nis Beatissimae, Gloriosissimae Virginis
Mariae proxime incidenti, ventura, in castro
Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus,
in aliis tandem subsequentiis proximis,
ad instantiam admodum religiosi in Christo

patris Josephi Lewicki, superioris monasterii Chelmensis, tum et totius communitatis religiosorum patrum ejusdem conventus ordinis divi Basilii Magni, actorum, personaliter legitime peremptorieque compareas, qui te insimul et semel adhaerendo testamento seu dispositioni ultimae voluntatis olim generosi Joannis Brzezicki, mariti tui, citant, idque pro eo, quatenus tu generosa Brzezicka piae legationi superius nominati olim generosi mariti tui quoad punctum testamenti, modernos religiosos patres actores respiciens, spectat, in toto satisfacias, summam duorum millium florenorum polonicalium. memorato testamento monasterio eidem Chelmensi religiosorum patrum ordinis divi Basilii Magni per olim praedictum generosum maritum tuum in suffragium animae suae applicatam et legatam, ad exolvendum provenientem, in instanti nostro coram officio solvas et realiter enumeres, praesentibus citaris, sis termino paritura. Datum in castro Chelmensi sabbatho ante festum sanctorum Trium Regum proximo. anno Domini millesimo septingentesimo decimo—copiam similem sigillatam in bonis villa *Wolezkow Przewoz* curiaque citatae, ibidem sita, die hesterna, actum praesentem proxime procedente, ipsimet citatae de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Томе, л. 449, 456.

№ 45.—1710 г. 6 Марта.

Заявленіе вознаго о вручені позва Бржезицкому по дѣлу о неуплатѣ Холмскимъ базилианамъ завѣщанной имъ суммы.

Feria quinta in crastino diei Cinerum, anno Domini 1710.

Ex parte admodum reverendi Lewicki contra generosum Brzezicki relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensis capitanealia Chelmensia personaliter ve-

niens ministerialis regni generalis providus nobilis Franciscus Stachowski, officii praesentis apparitor, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Matthaeus in Rozdol Rzewuski, referendarius et exercituum regni campestris ductor, Chelmensis, Novosielecensis, Lubomlensis etc. capitaneus. Tibi generoso Nicolao Brzezicki, sortium tuarum, in bonis villae *Cholinska Wola* sitarum, haeredi et possessori, de bonis tuis generaliter omnibus, vigore regio et nostra. qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu causarum officii feria quinta post dominicam *Invocavit* quadragesimalem proxime incidenti ventura, in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequentibus proximis, ad instantiam admodum reverendi ac religiosi in Christo patris Josephi Lewicki, religiosorum patrum et fratrum monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni superioris, tum et totius communitatis ejusdem monasterii, actorum, personaliter peremptorieque compareas, qui te, inhaerendo decreto officii nostri intermodernos actores ab una, et generosam Helenam Annam duorum nominum Skomorowska, olim generosi Joannis Brzezicki, filii tui, generose citate, consortem derelictam viduam, protunc citatam, parte ab altera, in castro Chelmensi in terminis querelarum feria quinta ante festum Purificationis Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno nunc currenti, in actu contento, idque in causa et actione, ratione non solutionis summae duorum millium florenorum polonicalium, testamento seu dispositione ultimae voluntatis per olim suprascriptum generosum Joannem Brzezicki monasterio Chelmensi in suffragium animae suae applicatae, legatae et inscriptae non solutionis, pro terminis querelarum officii praesentis, immediate celebratis, instituta et intenta, mota et judicialiter vertente prolato, decreto eodem in

se de praemissis latiori existente, quo mediante decreto recensito suspensa decisione causae, hoc idem officium praesens castrense capitaneale Chelmense ad disjudicationem ulteriorem negotii principalis inter partes easdem, principaliter inter se agentes, injunxerat te, generose Brzezicki, pro primis et proximis castrensibus capitanealibus Chelmensibus querelarum officii sui terminis aditari. Citaris itaque. sis terminum attentaturus. Datum in castro Chelmensi feria tertia post festum Purificationis Gloriossimaе Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo—copiam similem sigillatam unius ejusdemque essentiae in bonis villae *Wola Choinska* curiaque citati, ibidem sita, die hesterna, actum praesentem proxime procedente, ipsimet citato de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 48, 54.

№ 46.—1710 г. 5 Апрелья.

Явна фундушевой записи Андржеіовскихъ въ пользу церкви въ Волошской Волѣ.

Sabbatho post dominicam *Laetare* Quadragesimalem proximo, anno Domini 1710.

Ex parte venerabilis Stokalski inscriptionis certae oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Theodorus Stokalski, presbyter ecclesiae, in *Woloska Wola* sitae, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit inscriptionem certam manualem, pro parte ecclesiae, superius expressae. per generosos Andrzejowski, conjuges, tempore, modo et loco infra specificatis datam, servientem, manumque eorundem coniugum, tum et certorum amicorum propria subscriptam, infra acticandam, tenoris sequen-

tis: „My niżej na podpisaniu wyrażeni dla pomnożenia chwały Boskiej y Przenajczystszej Mariey Panny, Matki Syna Bożego, leguiemy do cerkwi, w *Woloskiej Woli* będącey, na potomne czasy złotych sto, które na dobrach naszych, w *Brusie* będących, zapisuiemy y successorow naszych obliguiemy, aby tey naszej woli w niczym wiecznie nie naruszyli, względem której summy prowizyę po złotych dziesięć na każdy rok naznaczamy; od tey zaś summy powinien będzie wielebny Theodor Stokalski, presbiter namienioney cerkwi, y successorowie, po nim do teyże cerkwi następujący, przy odebraniu prowizyey, począwszy od święta Pokrowy Bogarodzice Panny Przenajświętszej, spiewać na każdą sobotę w cerkwi moleben y litanią w niedzielę na intencyą wyżey mianowanych leguiących, a post sera fata ichmosciow w nabożenstwo ma się obrocić za duszę ichmosciow y następujących successorow po ichmosciach. Prowizyą zaś dziesiątka złotych co rok wyliczać ichmość obliguią się na dzień świętey Pokrowy. Ten zaś dobrowolny skrypt rękami własnymi swemi podpisuiemy y dla potomney pamięci do akt y ksiąg autentycznych per oblatam podać pozwalamy. Działo się w Brusie dnia dziewiątego Octobris, roku Panskiego tysiąc siedmset piątego. Thomasz Andrzejowski Dytiuk, podczaszy Latyczewski. Apollonia Andrzejowska. Roman Paszkowski, iako na ten czas przytomny, podpisuię się za konsensem leguiących ichmościow“. Cujus quidem inscriptionis, superius de verbo ad verbum acticatae, idem offerens originale post ingrossationem in acta praesentia ad se recepit et de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 105—6.

№ 47.—1710 г. 23 Сентября.

Привилегія короля Августа II Порфирію
Кульчицкому на Пинскую епископію и Ла-
врышовскую архимандрію.

Feria tertia post festum sancti Mathaei
Apostoli et Evangelistae proxima, anno Do-
mini millesimo septingentesimo decimo.

*Literarum privilegii, super episcopatum
Pinscensem illustrissimo Kulczycki datarum,
oblata.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter ve-
niens generosus Michael Rodkiewicz obtulit
et ad acticandum officio eidem porrexit li-
teras privilegii, super episcopatum Pinscen-
sem et Turowiensem illustrissimo Kulczycki
a sacra regia majestate datas et emana-
tas, infra acticandas de tenore eo, qui se-
quitur talis.

August Wtory, z Bożej łaski król Pol-
ski, wielki xiąże Litewski, Ruski, Pruski,
Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński,
Podolski, Podlaski, Inflantski, Smolenski,
Siewierski y Czerniechowski, a dziedziczny
xiąże Saski, elektor. Oznamujemy tym
listem przywileiem naszym wszem wobec y
każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć
należy, iż my za zeysciem z tego swiata
wielebnego Antonina Żółkiewskiego, episco-
pa Pńskiego y Turowskiego, archimandry-
ty Ławryszowskiego, episcopie te y archy-
mandrystwo, pomienionym sposobem do-
tąd wakujące, a do dyspozycyi naszej
przypadłe, pierwsze w powiecie Pńskim,
archimandrya zaś w wojewodztwie Nowo-
grodzkim będące, wielebnemu Porfiremu
Kulczyckiemu, z pobożności y nauki nam
zaleconemu, dać do ostatniego życia iego
y konferować umysłiliśmy, iakoż dajemy y
konferujemy ninieyszym listem y przywile-
iem naszym do ostatniego życia iego kresu
albo więksey przezeń godności dostąpie-
nia, ktore to episcopie Pńską y Turowską,
tudziesz archimandryę Ławryszowską ten
że wielebny Porfiry Kulczycki obiąwszy ze

wszytkim duchowieństwem, katedrami, z
cerkwiemi, manastyrami, w pomienionych
episkopiach y archimandryey znajdującymi
się y będącymi, także ze wszystkimi do-
brami, do tychże episkopiey y archiman-
dryey zdawna należącymi, wsiami, folwar-
kami, gruntami, borami, lasami, czynszami,
daninami y innemi pożytkami y przynale-
żytosciami, zdawna należącymi, y ze
wszytkimi in genere et specie pożytkami,
tak iako zeszyły wielebny Żółkiewski y insi
przed tym antecessorowie iego trzymali, on
teraz trzymać y używać będzie. Co do wia-
domości wszystkim, ktorym to wiedzieć na-
leży, osobliwie iednak obywatelom powiatu
Pńskiego y wojewodztwa Nowogrodzkiego,
duchownych przełożonych zakonników ordi-
nis divi Basilli Magni, tudziesz podda-
nych, do pomienionych episkopiy y archi-
mandryey należących, donosząc, mieć chce-
my y rozkazujemy, aby pomienionego wie-
lebnego Porfirego Kulczyckiego ordinis divi
Basilli Magni, officiała generalnego, całej
Rusi proconsultora y starszego Bytenskiego,
za własnego y od nas podanego episkopa
Pńskiego y Turowskiego, archimandryę
Ławryszowskiego wszyscy mieli y znali y
tak juryzdykcyey iego duchowney, iako y
rządowi dobr swiedzkich we wszystkim
podlegali, dla łaski naszej y z powinności
swoiey. Na co się dla lepszey wiary ręką
własną podpisawszy, pieczęć wielkiego xię-
stwa Litewskiego przycisnąć rozkazaliśmy.
Dan w Lublinie dnia XIII miesiąca Lipca,
roku Pńskiego MDCCIII, panowania na-
szego VII. Locus sigilli minoris cancellarii
M. D. Lit. Augustus Rex.—Episcopie Pńska
y Turowska w powiecie Pńskim y archy-
mandrya Ławryszowska w wojewodztwie
Nowogrodzkim post fata wielebnego Anto-
nina Żółkiewskiego wielebnemu Porfiremu
Kulczyckiemu ordinis divi Basilli Magni,
officyałowi generalnemu totius Russiae,
proconsultorowi Bytenskiemu confertur. Pro
cancellariatu illustrissimi et excellentissimi
domini Stanislai Antonii in Szczuczyn et
Radzyn Szczuka, procancellarii Magni
Ducatus Lithuaniae, Lublinensis capitanei

Originale idem offerens post ingressationem in acta officii praesentis rursum ad se recepit et de recepto sibi que realiter restituto officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже. л. 386--7.

№ 48.—1710 г. 16 Октября.

Посвідѣтельствованіе дворянъ о дворянскомъ происхожденіи игумена Холмскаго базилианскаго монастыря Іосифа Левицкаго.

Feria quinta ante festum sanctae Hedvigis viduae, electae Dei, proxima, anno Domini 1710.

In rem admodum reverendi patris Lewicki testimonii collati oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Florianus Blizinski obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit literas testimoniales seu deductionis, pro parte admodum reverendi in X-to patris Josephi Lewicki, conventus divi Basilii Magni ritus graeci Chelmensis superioris, servientes, hic Chelmae in conventu particulari sub tempus comitiolarum ab universa nobilitate die decima septima Augusti, anno praesenti, in actu contento, ratione infrascriptorum datas et emanatas manusque permultorum inferius scriptorum propriis subsriptas et sigillis nonnullorum ipsorum genuinis communitas, infra acticandas tenoris talis.

Мы ниже на подписачъ выражени wiadomo czyniemy, кому о томъ вѣдѣть належы, особливо ясно wielmożnemu imci xiędzu Jerzemu Winnickiemu, metropolicie całej Rusi w iedności świętey, Przemy-skiemu, Samborskiemu, Sanockiemu episkopowi, Dermanskiemu, Dubiensiemu archy-mandrycie, naszemu wielce miłosciwemu panu, przy doniesieniu usług y chęci naszych braterskich: iż znaiącъ godne urodze-

nie, szlacheckie imie, tudziesz zacne merita przez recerskię zasługi w Rzeczypospolitey imci pana Bazylego Lewickiego, ziemianina y brata naszego, rodzica iegomosci xiędza Jozefata Lewickiego, starszego y officyała ritus uniti graeci Chelmskiego, a za łaską najjasniejszego króla iego mości Augusta Wtórego, pana naszego miłosciwego, na episkopią Chelmską y Bełzką y archimandryą Żydyczynską praezentą podanego y nominowanego, tudziesz wiadomie maiąc, a prawie codziennie widząc pia opera w cerkwi Bożey y należycie (z) zbudowaniem ludzi życie przykladne prowadzącego, daemy, fide, honore testando, to nasze testimonium temuż przewielebnemu imci xiędzu nominatowi, iż iako iest ex nobili sanguine natus, tak aby sine omni praepedimento y zarzutow przeciwko imieniowi szlacheckiemu, charakter przez obrządki należyte do konsekracyey de manu et benedictione supremi capitis jasnie wielmożnego iegomosci xiędza metropolity odebrał y iako nayprędszą y nayskuteczniejszą charakterowi swemu należytą expedycyą, aby dyocesyja bez pasterza nie była, miał, upraszamy jasnie wielmożnego iego mości xiędza metropolity, naszego miłosciwego pana, y to nasze, iako wyżey, daemy testimonium.—Działo się w Chelmie podczas kongressu naszego, dnia siedmnastego Augusti, millesimo septingentesimo decimo anno. Tomasz Jan z Romanowa Romanowski, podkomorzy generalny ziemi Chelmskiej, manu propria (Locus sigilli ipsius genuini). Marcin Franciszek Borzęcki, sędzia ziemski Chelmski, manu propria. (Locus sigilli ipsius genuini). Jan Rudnicki, woyski Krasnostawski, manu propria. Kazimierz Dłużewski, podczaszy ziemi Chelmskiej, manu propria. Maciej Kunicki, łowczy Chelmski. Mikołay Kunicki, miecznik ziemi Chelmskiej, manu propria. Franciszek Jan Sługocki, sędzia grodzki Chelmski. Stanisław Michał Gorecki, pisarz grodzki Chelmski. Wojciech Gorecki, komornik graniczny Chelmski. Alexander Mogilnicki, łowczy ziemi Żydaczewskiej, manu propria. Jan Grzymała Kamodziński,

podczaszy Podolski, manu propria. Woyciech Gruszecki. Karol Żuławski, komornik graniczny Czerniechowski, vicesgerent grodzki Krasnostawski, locus sigilli ipsius genuini. Tomasz Andrzejowski Dytiuk, podczaszy Latyczowski. Andrzej Kozmian, regent grodzki Krasnostawski, manu propria. Jakub na Uhrusku Urowiecki, manu propria. Jozef Alexander Wielunski, przy kongressie naszym iego mosci xiędzu nominatowi podpisuię manu propria. Wawrzyniec z Milanowa Milanowski, na toż podpisuię się. Adam Worowski, na toż podpisuię się manu propria. Jozef Modzelewski, na toż podpisuię się manu propria. Jan Kawiecki. Jan Kuczewski, stolnik D. Stanisław Rudnicki P. C., m. p. Franciszek Weglenski, chorąży Parmawski. Locus sigilli ipsius genuini. Thomasz Antoni Borowski, manu propria. Alexander Strzeżowski. Stanisław Jaslikowski, manu propria. Michał Huchowicz. Franciszek Ciemniowski, czesnik ziemi Ciechanowskiej, manu propria. Antoni Bieniedzki C. m., manu propria. Jozef Konstanty Borzęcki, pisarz grodzki Krasnostawski, manu propria. Alexander Gniewkowski. Marcyan Rogowski. Marcyan Mayko Hornowski, manu propria. Stanisław Lebkowski, manu propria.—Originale vero praecinsertarum literarum testimonialium idem offerens rursus ab officio praesentis post ingrossationem in acta officii praesentis ad se recepit et de recepto sibi quiete restituito officium praesens quietat et quietavit per praesentes.

Тоже. л. 411.

№ 49.—1711 г. 19 Января.

Заявленіе священника Свижовской церкви Станислава Зубрицкаго о нанесеніи ему различныхъ оскорбленій Станиславомъ Борзымовскимъ.

Feria secunda in crastino festi s. Priscae Virginis et Martyris, anno Domini 1711.

Reverendus Zubrzycki contra generosum Borzymowski manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione admodum reverendi Stanislai Zubrzycki, parochi Swirzoviensis, providendo cuivis indemnitati suae ac ecclesiae Swirzoviensis, in et contra generosum Stanislauum Borzymowski, sortis in bonis villae Rowno haeredem, ratione per eiusdem circa benedictionem annualem, alias *po koleđzie*, ad bona villae Rowno ex munere officii pastoralis adventum, verbis despoticis et calumniosis in contumaciam protestanti dishonorationis, demum primum per missionarium certum protestantem velle ligationis, postmodum per alterum nuntium virgis velle caedi, tertio in duellum provocationis et in honorem personae spiritualis diffidationis, status spiritualis in persona protestantis contumtuationis et laesionis, ut ex laesivis chartulis, ad protestantem directis, suo in termino patebant, decimaeque retentae nolle exolutionis, imo exinde ansam ad protestantem ac occasionem consulto investigationis; —verum quoniam intra triduum et post triduum, imo diutius expectata ad acticandum officio eidem non est porrecta, idcirco de diligentia generosi viconotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda renitentia hoc idem officium manifestatur.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1711—1712 г., № 20202. л. 9.

№ 50.—1711 г. 22 Июля.

Заявленіе военаго о наложении запрещенія на имѣніе Явана Гаварецкаго за долгъ священнику Симеону Анхимовичу.

Feria quarta ipso die festi sanctae Mariae Magdalenae, anno Domini millesimo septingentesimo decimo primo.

Ex parte venerabilis Anchimowicz arrestum.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens ministerialis regni generalis providus Chvedorius Zablocki, officii praesentis apparitor, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se ex officiosa requisitione venerabilis Simonis Anchimowicz, presbiteri Lopiennicensis, habitis secum duobus nobilibus Valeriano Michalowski et Josepho Wietrzynski, maioris et evidentioris sibi ministeriali testimonii gratia ad infrascripta peragenda adhibitis, ad praesens comparendo, die hodierna, in actu contenta, hic Chelmae ad hospitium magnifici Joannis Gawarecki, colonelli exercituum magni ducatus Lithuaniae, una cum supradictis nobilibus personaliter condescendisse, ibidemque vigore certarum praetensionum, per modernum requirentem ad generosum Jacobum Stawski habitarum, summam centum viginti florenorum polonicae eiusdem generosi Stawski propriam, super bonis villae *Zdzane*, suprascripti magnifici colonelli haereditariis, haerentem et existentem, arestasse officiosoque aresto innotuisse, quod arestum, taliter impositum, praefatus magnificus colonellus exercituum magni ducatus Lithuaniae ultro et benevole suscepit praedictamque summam circa se detenturum declaravit. De quo praesens eiusdem ministerialis relatio et suprascriptorum nobilium in toto conformis attestatio.

Тоже, л. 144.

№ 51.—1711 г. 13 Августа.

Условіе займа суммы 12 тысячъ злотыхъ Любомскимъ еврейскимъ кагаломъ у Холмскихъ піаровъ.

Feria quinta ante festum Assumptionis in coelum Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo undecimo.

Ex parte collegii Chelmensis Scholarum Piarum contractus oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens admodum reverendus pater Baltazar a sancto Casimiro collegii Chelmensis Piarum scholarum obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit contractum inter eundem collegium Chelmense patrum Piarum ab una et infideles Iudaeos, seniores synagogae Lubomlensis, parte ab altera hic Chelmae, die decima mensis Martii, anno millesimo septingentesimo decimo primo confectum et conscriptum, idque ratione introcontentorum, cuius quidem contractus series verborum sequitur eiusmodi: „Міędzy przewielebnemi ielmościami, oycami Leonardem a Visitatione Gloriosissimae Virginis Mariae, rektorem, y Aniołem a sancta Catharina Virgine et Martyre, vicerektorem collegii Chelmensis Piarum scholarum, y całym zgromadzeniem tegosz collegium Chelmskiego z iedney, a niewiernemi Pinkasem Morduchaiowiczem, Iekiem Szlomo wiczem, Groniem Iozwowiczem, Baniem Leybowiczem, Szmuyłem Michalowiczem, Bieniem Choszyowiem, Sachalem Jakubowiczem—starszemi kahału Lubomskiego, także Wigderem Fawiszewiczem, Boruchem Abrahamowiczem, Percem Iechilowiczem, Moneszem Iekowiczem, Markiem Iozwowiczem—obywatelami y mieszczaninami Lubomskimi, y wszystkim pospolstwem pomienionego kahału Lubomskiego z drugiey strony, stanelo takowe w ten niżej opisany sposob postanowienie: iż ponieważ wielmożny pan Andrzej Slugocki, chorąży Chelmski, sumę dwanasie tysięcy złotych polskich, primum et originaliter przez niegdy wielmożnego iegomości pana Iana Tomasza na Uhrusku Krzywezyckiego, starostę Chelmskiego, feria secunda post festum Nativitatis sancti Ioannis Baptistae proxima, anno millesimo sexcentesimo quadragesimo quarto przed aktami grodzkiemi Chelmskimi, niegdy iegomości panu Kasprowi Kłoczowskiemu, podczaszemu Chelmskiemu, prostym długiem na dobrach generaliter wszystkich zapisaną, przez pomienionego zaś niegdy iegomości pana podczaszego Chelmskiego do kościoła Chelmskiego farnego, ad praesens sub jurisdictione tegosz colle-

gium Chełmskiego Piarum scholarum zostającego, testamentem ultimae voluntatis w *Brzynie* die trigesima Iunii, anno millesimo sexcentesimo quadragesimo quarto napisanym y do akt Chełmskich tegosz roku feria quinta in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis podanym, zapisaną, a potem, post erectionem collegii Chelmen-sis w Chełmie, przez niegdy iasnie wielmożnego iegomości xiędza Krzysztofa Żegockiego, biskupa Chełmskiego y przez całą przewielebną kapitułę Chełmską, anno millesimo sexcentesimo septuagesimo septimo, ipso festo Beati Matthiae Apostoli, temusz collegium Chelmskiemu aplikowaną, tandem sequenti tempore in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio, feria quarta in crastino festi Purificationis Gloriosissimae Virginis Mariae, in curia regia Stężycensi przez successorow tegosz niegdy iegomości pana Kaspra Kłoczowskiego przewielebnym oycem Piarum scholarum collegii Chelmen-sis cedowaną y od tych że oycow na obligi, w testamencie wyżej pomienionym wyrażone, acceptowaną, eliberando dobra swoje, iuribus et possessioni suae subiecta, to iest wieś *Uhrusko* et alia, eo pertinentia, na których praefata summa dwunastu tysięcy dotąd lokowana była, ab onere coroczney prowizye od summy wyżej opisaney, collegio Chelmsi Piarum scholarum należącey, temu collegium Chelmskiemu gotowemi pieniędzmi wyliczył y reposuit, tedy też collegium Chelmskie, providendo integritati provisionis annualis, summę pomienioną dwanasie tysięcy złotych polskich na kahał Lubomski y dobra tegoż kahału generaliter wszystkie, tamże w Lubomlu zostaiące, przenoszą y lokują, którą to summę na zniesienie wszystkich długow, na tymże kahale Lubomskim zostaiących, ad praesens u oycow pomienionych wziętą, lubo wyżej wyrażeni starsi y całe pospolstwo kahału Lubomskiego na tymże kahale Lubomskim y na dobrach swoich generaliter wszystkich, in vim reemptionis cum pendendo annuo censu, in sufficientissima iuris forma colle-

gio Chelmsi Piarum scholarum w grodzie tutecznym Chelmskim zapisali, iednak cisz starsi y wszystkie pospolstwo kahału Lubomskiego z successorami swoiemi y następcami według przyrzczoney umowy na osobach y dobrach swoich ruchomych y nieruchomych, y towarach wszelakich teraznieyszym zapisują się kontraktem też summę dwanasie tysięcy złotych polskich, moneta kurenti w srebro albo złocie, byle tylką nie dziegami, za lat sześć ab actu zapisu terazniejszego na niedzielę szrodopostną wypłacić. Inquantum by według czasu prowizyey, w zapisie wyrażoney, (ktorą calamitatis et hostilitatis nie składając się annis wypłacać quotannis praesenti zapisują się contractu) nie wypłacili, tedy wyżej mianowani żydzi Lubomscy nie będą sobie mieć za żadną wioleńcą, gdy ktorego w drodze, abo na iarmarku którym kolwiek, z towarem y wszystką fortuną, konmi, wozem etc. zabiorą y zaaresztują do czasu dwoch tygodni, poki zupełna nie przyjdzie od kahału satisfakcyja, która, jeżeli by intra spatium dwoch tygodni nie przysła, zabrane wszystkie rzeczy sprzedać mają. Także, jeżeliby iaka urgens nastąpiła collegii Chelmen-sis necessitas do odebrania wzwysz pomienioney summy dwunastu tysięcy złotych polskich, tedy bez wszelakich odwłok ieden do drugiego nie referując się, ale ktorego kolwiek na ten czas z starszych Lubomskich y ich pospolstwa obecnego a collegio Chelmsi Piarum scholarum za ydzie y znajdzie requisita, za urzędową iednak awizacyą przed terminem na niedziel dwanasie, pomienionemu collegium Chelmskiemu Piarum scholarum oddać y ad locationem in bonis mundis et liberis wyliczyć obligują się. Ktore to wszystkie terazniejszego kontraktu ligamenta strony obiedwie pod zakładem wyżej pomienioney summy dwunastu tysięcy złotych polskich strzysmac y zyscić sobie ad invicem obiecuia. A in casu contraventionis forum sobie ubiquinarium do odpowiadania przed każdym sądem y urzędem naznaczą y tenże kontrakt aktami grodzkiemi Chelmskiemi

przy podpisach rąk swoich roboruią. Działo się w Chelmie dnia dziesiątego Marca, roku tysiącznego siedmsetnego jedenastego“. Originale vero eiusdem contractus idem offerens ad se recepit et de recepto officium praesens quietat praesentibusque quietavit.

Тоже, л. 152—154,

№ 52.—1711 г. 7 Сентября.

Денежное обязательство Холмскихъ евреевъ
Холмскому монастырю.

Feria secunda in vigilia festi Nativitatis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini 1711.

Judaei Chelmenes monasterio Chelmensi inscribunt.

Compurentes personaliter coram officio et actis praesentibus capitanealibus in castro Chelmensi infideles Chaim Szymonowicz, senior synagogae Chelmenensis, Pinkas Morduchowicz, itidem synagogae Lubomlensis, Marko Jakubowicz, synagogae Belzensis, Irsz Pietruszka, synagogae Rubieszoviensis seniores, sani mentibus et corporibus existentes, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteros ac bona sua omnia, quoad actum hunc, benevole assumpta, publice libereque recognoverunt, et quilibet illorum suo pro interesse recognovit, quia ipsi suo et totius communitatis praefatarum synagogarum, pro quarum ratihabitione cavent et se praesentibus in forma juris quam plenissima inscribunt, nominibus, accepta et realiter enumerata summa mille quingentorum florenorum de manibus generosi Thomae Lewandowski, commilitonis cohortis hastatae illustris et magnifici palatini Podlachiae, campestris exercituum regni ducis, eandem summam levatam, tam exnunc et de facto admodum reverendis patribus Jacobo Sulikowski, superiori, Jacobo Proko-

powicz, vicario ordinis divi Basilii Magni conventus Chelmenensis, nunc et pro tempore existentibus, totique demum communitati eiusdem conventus modo reemptio, alias *na wyderkaff*, in praefatis synagogis (excepta ordinatione Zamoysciana cum ejus synagogis) ac bonis suis generaliter omnibus in universum, domibus, areis, aedificiis, tabernis, braxatoriis, structuris, mercimoniis utilitatibusque quibusvis, in palatinatu Russiae, terra vero Chelmensi ac palatinatu Belzensi sitis et jacentibus, cum omni praefatarum synagogarum et bonorum eorundem, in quavis forma et specie existentium, dictarum communitatum suprascriptarum synagogarum jure, dominio tituloque reemptio inscripserunt, assecuraverunt et locaverunt, prout praesentibus inscribunt, locant et assecurant. A qua quidem summa, praesentibus modo reemptio inscripta, censum annum per septem a centum florenorum polonicalium quotannis pro die et festo sancti Adalberti episcopi, incipiendo ejusmodi solutionem a simili festo in anno Deodante venturo millesimo septingentesimo duodecimo, ad manus suprascriptorum reverendorum, nunc et pro tempore existentium, mediante eorum quietatione manuali (synagoga Lubomlensis iuxta dispartimentum et assignationem seniorum terrestrium), quae pro authentica censenda est, dare et per suum quempiam nuncium, ut praemissum est, transmittere et solvere debent et tenebuntur, idque sub vadio, censui annuo correspondenti, aliorum videlicet centum quinque florenorum polonicalium ob non solutionem census praefati pro tempore et loco supraexpressis ad solvendum, seorsim et specialiter toties, quoties opus fuerit, succumbendo. In quas quidem synagogas et bona earundem generaliter omnia, in ibidem existentia, praesentibus in vim reemptionis, alias *na wyderkaff*, inscripta et assecurata, intromissionem realem et actualem pacificamque possessionem per ministerialem quemvis regni generalem et nobiles duos praesentibus deputatos, quando-cunque voluerit, acceptandam eisdemque

admodum reverendis patribus Jacobo Solikowski, superiori. et Jacobo Prokopowicz, vicario conventus memorati totique communitati sacrae eiusdem conventus iam ex nunc dare et libere admittere, datamque et admissam tam per se suosque successores, quam per alias quasvis submissas et subordinatas personas non adimere, nec praepedire, ac ipsum illiusque succedaneos in bonis praefatis, praesentibus in vim reemptionis inscriptis et assecuratis, modo quovis non injuriari. Quinimo eosdem religiosos et admodum reverendos superiorem et vicarium totamque praefatam sacram communitatem, nunc et pro tempore existentes, ab omnibus oneribus, juribus, debitis simplicibus et inscriptis, inscriptionibusque quibusvis prioribus et posterioribus, processibus judiciariis impedimentisque quibusvis juridicis, bona eadem et summas, ubivis haerentes, modo quovis afficientibus et aggravantibus omnium et singularum personarum status, sexus et conditionis cujusvis existentium, in omni iudicio et officio regni tam in toto, quam in parte toties, quoties opus fuerit, tueri, defendere, evincere et intercedere, bonaque praefata, praesentibus in vim reemptionis inscripta, semper munda et libera facere reddereque praedicti recognoscentes suis cum successoribus in et super bonis suis generaliter omnibus, haereditariis et obligatoriis, mobilibus et immobilibus summisque quibusvis pecuniariis, nunc habitis et in posterum habendis, inscribunt, se submitunt et obligant, idque sub vadio summae superscriptae originalis simili, aliorum videlicet mille quingentorum florenorum polonicalium per se recognoscentes successoresque suos praenominatis religiosis et admodum reverendis superiori et vicario totique praefato conventui ritus graeci, in casu non completionis praemissorum omnium et singulorum inscriptionis praesentis reemptionalis contentorum, ad solvendum, seorsim et specialiter toties, quoties opus fuerit, succumbendo. Pro quo quidem vadio, taliter ad solvendum succubito, ac pro

completis praemissis omnibus nihilominus complendis, memorati recognoscentes suis cum successoribus jure conventi, foro competentis renunciando, coram quovis iudicio et officio regni, quibus se cum successoribus ac bonis suis generaliter omnibus hac in parte subjiciunt, ad primam instantiam praenominatorum religiosorum et admodum reverendorum praesentaneorum superioris et vicarii eorumque succedaneorum perempte respondere suis cum posteris tenebuntur. Terminum primum peremptorium, uti et alios omnes, exinde subsequentes, dilationibus generaliter omnibus, tum evasionibus, praescriptionibus, fataliis, suspensionibus impedimentisque legalibus et quibusvis exceptionibus, motionibus ac earum prosecutionibus, reipublicae negotiis, interregno, et in genere universis juris mediis et defensis non effugiendo, nec evadendo, sed inscriptioni praesenti reemptionali omnibusque illius contentis, soluto vadio toties, quoties opus fuerit, satisfacere se et suam posteritatem bonaque sua omnia obligando et onerando, nulla terrestri praescriptione in praemissis omnibus obstante.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1711—1720 г. № 20203, л. 70, 72.

№ 53.—1711 г. 10 Сентября.

Позовъ Галензовскаго Холмзкому епископу
Вульфу по дѣлу объ уводѣ крестьянина.

Feria quinta post festum Nativitatis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini millesimo septingentesimo decimo primo.

Ex parte ejusdem (Galezowski) contra illustrissimum et reverendissimum Wulf relatione.

Ad officium et acta praesentia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Stanislaus Swirsez, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publicae li-

bereque recognovit, se citationis infrascriptae de tenore sequenti: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaequae, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis illustrissimo et reverendissimo Theodoro Wulf, episcopo Chelmensi, et generoso Stanislao Bobrowski, possessori modo arendatorio *Sawin* et *Koziagora* generaliter omnibus mandamus, ut coram iudicio nostro praesenti Tribunalitio regni, *Jaroslaviam* translato, a. data et positione praesentis citationis recte in quatuor septimanis, seu tunc, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti ad iudicandum vocata et acclamata incidit, ad instantiam instigatoris ejusdem iudicii nostri ejusque delatoris magnifici Joannis a Targow Gafęzowski, notarii terrestris Lublinensis, actoris, personaliter peremptorieque compareatis, qui vos, adhaerendo legibus et constitutionibus regni, de extraditione subditi sancitis, citat pro poenis, legibus eisdem descriptis, succubitis ex eo, quia vos, postposita omni securitate publica, non attentaque securitate bonorum memorati magnifici actoris, in iudiciis Tribunalitiis subvenientis, sitientibus justitiam desudantis et allaborantis ordinatione suorum iudiciorum conscripta praehabita, ausi estis temereque praesumpsistis subditum de bonis *Hudcze* videlicet Chwedko Szmulaszczuk, *tkacz*, una cum uxore, pecoribus, totaque supellectili domestica ad bona vestra villae *Koziagora* per subordinatas personas avocare ad bonaque eadem devehere, usu fructu laboribus protestantis privare, prout vobis inquisitione luculentius deducetur, actorem per eundem indebitum progressum laedere, quae cum sint actiones illicitae, cum sint contra omne fas et aequum, praesumendis respectu praemissae laesionis poenis, tum nihilominus, ut eundem subditum, de bonis actoris modo praemisso profugum, qui praesenti citatione apud vos arestatur et officioso aresto innodatur, eidem actori cum tota

supellectili ipsius domestica avocatum, cum poena mille marcarum polonicalium, pro quolibet subdito seorsive applicanda, extradatis, citamini. Sitis termino parituri et judicialiter ad praemissa responsuri. Datum Jaroslaviae in iudiciis Tribunalitiis regni feria sexta pridie festi sancti Petri in vinculis, anno Domini millesimo septingentesimo decimo primo“—copiam similem sigillatam in bonis villae *Sawin* curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, filio citati ad manus tradendo possuisse et reliquisse. De quo praesens eiusdem ministerialis relatio.

Изъ актовъ книги Холмскаго гродскаго суда за 1711—1712 г., № 20202, л. 237, 241—2.

№ 54.—1711 г. 10 Сентября.

Заявленіе вознаго о заарестованіи евреевъ и найденныхъ у нихъ краденныхъ церковныхъ вещей.

Feria quinta post festum Nativitatis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo primo.

Ex parte perillustris et admodum reverendi Czulski arestum.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Philippus Szawczuk in bonis villae *Stare Choyno*, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se ex officiosa requisitione perillustris et admodum reverendi Thomae Czulski, decani Crasnostaviensis, parochi Sienicensis, habitis secum duobus nobilibus Michaelae Kuchowicz et Josepho Humieniecki, sibi ministeriali ad infrascripta peragenda majoris et evidentioris testimonii gratia adhibitis, ad bona oppidi *Krosniczyn* curiamque, ibidem sitam, feria secunda ante festum sancti Egidii, abbatis, proxime prae

terita proxima, anno currenti, praesens et personaliter condescendisse, ibidemque existens apud nobilem Hnicki, bonorum eorundem oppidi Krosniczyn cum attinentiis praesentaneum administratorem, infideles judaeos Enoch, immediatum arendatorem tabernae Sieniciensis, alterum Irsz, ejusdem arendae liquorum propinatorem, in oppido Krosniczyn commanentes, nec non res mobiles ecclesiasticas, furto per sacrilegos ablatas et apud eosdem judaeos invadiatas, tum etiam alios judaeos Mosko Kramarza et Haim Rasztabige, oppidanos Krosnicienses, eorundem judaeorum inculpatorum patres familias, vigore praemissarum rerum mobilium ecclesiasticarum, per sacrilegos ablatarum et apud praefatos judaeos Krosnicenses oppignorataram, per admodum reverendum parochum Sienicensem, modernum requirentem investigatarum, arestasse, officiosoque aresto usque ad decisionem causae ejusdem eosdem detinendos et sequestrandos innodasse, quod arestum praenominatus nobilis Hnicki, praedictorum bonorum administrator, modo praemisso super inculpatis praefatis impositum, ultro ac benevole suscepit eosdemque inculpatis ad terminum decisionis negotii ipsius detinendos declarasse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже л. 237—9.

№ 55.—1711 г. 18 Декабря.

Заявление вознаго о наложении запрещения на сумму денегъ, слѣдовавшую Холмскому базилианскому монастырю.

Feria sexta ante festum sancti Thomae Apostoli proxima, anno Domini 1711.

Ex parte admodum reverendi patris Solikowski, monasterii Chelmensis o. D. B. M. superioris, arestum.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis provi-

— 45 —
dus Chwiedorius Krawczuk, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se ex officiosa requisitione religiosi et admodum reverendi Jacobi Solikowski, sanctae Theologiae doctoris, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni ritus graeci superioris, una cum nobilibus Joanne Litynski et Andrea Masłowski, majoris et evidentioris testimonii gratia sibi protunc adhibitis, ad bona villae *Serebryszcze* curiamque generosi Joannis Witkowski, ibidem sitam, die hodierna, in actu contenta, praesens et personaliter condescendisse, ibidemque existens, apud eundem generosum Witkowski summam centum sexaginta trium florenorum polonicalium et grossorum undecim, ex summa capitali duorum millium florenorum polonicalium, generoso Joanni Włoszek, certae sortis in bonis iisdem *Serebryszcze* in vim obligationis eorundem bonorum (possessori), eidem generoso Witkowski, seu generoso Joanni Siła Nowicki post festum sanctorum Trium Regum, in anno Deodante ventum, juxta assecurationem, die hodierna datam, solvi provenienti, idque ob rationem census a summa trecentorum triginta trium florenorum polonicalium et grossorum decem polonicalium et grossorum decem polonicalium efficientem, arestasse et officioso aresto innodasse, quod arestum supradictus generosus Witkowski suscipere noluit. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 342, 353.

№ 56.—1712 г. 19 Февраля.

Духовное завѣщаніе Франца Лизовскаго.

Sabbatho post dominicam *Invocavit* Quadragesimalem proximo, anno Domini 1712-do.

Morte olim generosi Lizowski testamenti oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens nobilis Stanislaus Lesczynski, olim generosi Francisci Lizowski, recentissime vita functi, ad praesens vero generosae Theodoraе Oziembłowska, eiusdem consortis relictae viduae famulus, nomine eiusdem dominae suae, ad praesens in lecto aegritudinis decumbentis, nec acta praesentia adire valentis, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit testamentum ultimae voluntatis olim generosi Francisci Lizowski, tempore, modo et loco infra expressis conscriptum, manuque ipsius propria binis in locis et certorum amicorum subscriptum, cuius quidem testamenti tenor est talis: „W imię Boga Ojca y Syna y Ducha Świętego, Boga w Troycy świętey Iedynego. Niech się we wszystkim stanie wola święta Iego. Poniewasz nie uchybną śmierć każdemu człowiekowi od Pana najwyższego iest postanowiona, a czas, to iest rok, ani dzień y godzina wiadomości ludzkiej nie iest powierzona, tylko abyśmy zawsze na nie gotowi byli, od Iego Pana iesteśmy upomnieni. Uznawszy tedy ja Franciszek Lizowski przestrożę Pana y Zbawiciela moiego, jakom mu posłuszny bydź powinien, tak nie chcę się sprzeciwiać woli Stwórcy swego, pokornie upadam na rozkazanie y porządek Iego, czyniąc wiadomo y zeznawając ostatniey woli moiey tym testamentem, komu by o tym po śmierci moiey wiedzieć należało, iż ja lubo iestem przy słabosci moiey, ale na umyśle, rozsądku y baczeniu zdrowy y najmniey nie naruszony, według zwyczaju każdego człowieka chrześcianskiego, z swiata zschodzącego, upatruję, aby po moiey śmierci między

przyjaciołmi memi, także między krewnemi ukochaney małżonki moiey ieymosci pani Theodory Lizowskiej iakie niesnaski, nie-nawisci, niezgody y, strzeż Boże, zwady y terminy prawne, dla niedbalstwa y nieporządku mego, nie urosły y duszy moiey ciężarow nie przyniosły, taką woli moiey ostatniey czynię dyspozycyą: Naprzod duszę polecam Panu Bogu, który mię stworzył y w Iego ręce przenayswiętsze oddaie, prosząc Odkupiciela moiego, iako sędziego swiata wszystkiego wieku przyszłego, to iest Jezusa Chrystusa, Pana moiego, abym był wolny od gniewu Iego na sądzie strasznym, jakoż ufam y mam nadzieję mocną, że się ze mną grzesznym raczy obyść według miłosierdzia Swego nieskanczanego, a ja nie w inszey wierze, ale w tey katolickiey, od Chrystusa nauczoney y przez sługi Iego wiernych apostołow świętych podaney, iako iestem urodzony, chcę y schodzić z swiata tego, przyjmując y we wszystko wierząc, co naucza koscioł święty rzymski. Ciało zaś moie, iako z ziemi wzięte, ziemi oddaie, mając nadzieję y zupełnie wierząc, iż czasu swego za wolą Boską y trąbą anielską z martwych powstanie, y z duszą wespół, z łaski Panskiej, wiecznego y uwielbionego mieszkania dostanie, proszę tedy kochaney żony moiey ieymosci paniey Theodory Lizowskiej, aby ciało moie, ieżeli mię Bóg zbierze z tego swiata, w monasterze Chelmskim wielebnych oycow Bazyljanow pochować raczyła, sumnę zaś naszą, którą mamy na *Husinnym*, tak dysponuję: Naprzod wielebny m oycom Bazyljanom Chelmskim, gdzie spocznienie mieć będzie grzyszne ciało moie, leguję złotych trzysta, a gotowizną kochana żona moia złotych dwiescie zapłacić będzie powinna; wielebny m oycom Bernardynom Lubelskim na msze święte leguję złotych pięćset; wielebny m oycom Piarum scholarum Chelmskim także na msze święte leguję złotych pięćset; wielebny m oycom Reformatom Lubelskim także na msze święte leguję złotych pięćset; wielebny m oycu Desowphiuszowi Szolusze, na ten czas starszemu manasteru Kulemczyc-

kiego, gotowemi pieniędzmi złotych dwadzieścia ieyność pani Theodora Lizowska, kochana małżonka moja, zapłacić ma; do kościoła Dubińskiego na lampę przed obraz Panny Przenajświętszey leguię rząd staroswiecki puklasty, sztuki u niego złociste. Ukochaney zaś żenie moiey ieyności paniey Theodorze Lizowskiej z teyże summy, którą mamy na Husinnym, leguię y zapisuję tysięcy dziewięć, ruchomości zaś y sprzęty nasze zobopolne nie komu inszemu, tylko kochaney małżonce moiey, ieyności paniey Theodorze Lizowskiej należeć mają, ktorey przy tym proszę, ażeby o duszy moiey pamiętać raczyła. Iegomości panu Piotrowi Oziębłowskiemu, łowczemu Grodzienskiemu, obliguię kochaną żonę moją, aby oddała złotych tysiąc talarami bitemi z teyże summy, którą mamy na Husinnym; czeladzi zaś, jeżeli co zasług winno, proszę kochaney małżonki moiey, aby popłaciła, żeby po tym ciężko nie było duszy moiey. Talarow zaś trzydziesti bitych, ktore winien iegomość pan Dominik Szwyski, chorąży Brzyski y iegomość pan Kępowski żyta szankow sto, a żyto w ten czas było po złotych osmu,—te obadwa dlugi, tak u iegomości pana Szwyskiego, iako u iegomości pana Kępowskiego kochaney małżonce moiey, ieyności paniey Theodorze z Oziębłowskich Lizowskiej należeć mają. Iakom zaś począł, tak y konczę ten testament moy w Imie Boga Oycy y Syna y Ducha Świętego, niech będzie chwala Bogu w Trojcy Jedynemu y Matce Przenajświętszey Iezusa Pana naszego wespół z anioły y wszystkiemi świętymi na wieczne y nieskonczone czasy. Amen. A tey woli ostatniey moiey upraszam y zostawię executorami iegomości pana Piotra Oziębłowskiego, łowczego Grodzienskiego, iegomości pana Zygmunta Chrzanowskiego, podstarskiego Brzyskiego y wielebnego w Bogu iegomości xiedza Dominika Oziębłowskiego ordinis Praedicatorum. Działo się w Husinnym, dnia osmego Pazdziernika, roku tysiącznego siedmesetnego iedynastego. Franciszek Lizowski. Po przeczytaniu tego

testamentu, poniewasz żadnych gotowych pieniędzy niemasz do uspokoienia y satisfakcyi legacyom, do różnych konwentow naznaczonym, oprócz tey summy, ktora iest na tych dobrach Husinnym, zaczym po wykupnie y w ręce oddaniu summy originalney, to iest dwa tysiące talerow bitych, in specie kochaney małżonce moiey salvis praetensionibus, ktore się pokażą, załogi wszystkie, te kontenta, wzwysz wymianowane, uspokoiene być powinny. Na co się podpisuję Franciszek Lizowski. Przytomny będąc tey woli ostatniey iegomości pana Lizowskiego, podpisuję się iako przyjaciel Antoni Szornel, manu propria. Marcin Stecki“. Cujus quidem testamenti originale post ingrossationem in acta praesentia idem offerens ad se recepit et de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже л. 395.

№ 57.—1712 г. 1 Юня.

Заявление возного о задержаніи крестьянь Венглинскаго, ушедшихъ изъ его имѣнія Милеевъ въ имѣніе Холмскаго епископа.

Feria quarta intra octavas festi Sacratissimi Corporis Christi Domini proxima, anno Domini 1712.

Ex parte generosi Weglinski arrestum.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Nicolaus Ostrowski, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se ex officiosa requisitione generosi Nicolai Weglinski, honorum *Mileiow* haeredis, ad bona Chelmu residentiamque illustris et admodum reverendi domini Josephi Lewicki, episcopi Chelmensis ritus graeci, una cum nobilibus Francisco Swirczowski et Antonio Badecki, sibi maioris et

evidentioris testimonii gratia adhibitis, feria sexta in crastino festi Ascensionis in coelum Christi Domini personaliter una cum dictis nobilibus condescendisse ibidemque laboriosos Joannem, Theodorum, Andream Kaliszow, praefati requirentis subditos natos et haereditarios, de bonis villae Mileiow profugos, in curia, episcopali inventos et ibidem commorantes, arestasse et officioso aresto innodasse, quod arestum administrator loci illius ultro ac benevole suscepit. De quo praesens ministerialis relatio et praefatorum nobilium attestatio.

Тоже, л. 474—476.

№ 58.—1712 г. 1 Юня.

Позовъ Венглинскаго Холмскому епископу Левицкому о явкѣ въ судъ по дѣлу о сбѣжавшихъ къ нему крестьянахъ Венглинскаго.

Feria quarta intra octavas festi Sacratissimi Corporis Christi Domini proxima, anno Domini 1712.

Ex parte generosi Weglinski contra illustrem et reverendum Levicki relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Nicolaus Ostrowski, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, Magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Severiae, Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps elector. Tibi perillustri et admodum reverendo domino Josepho Lewicki, episcopo Chelmensi ritus graeci, de persona bonisque tuis generaliter omnibus mandamus, ut coram iudicio nostro ordinario generali tribunali regni Lublinensi a positione praesentis citationis recte in quatuor septimanis, seu tunc, dum et quando causa praesens

ex registro sibi competenti ad iudicandum vocata inciderit, personaliter peremptorieque compareas, ad instantiam generosi Nicolai Weglinski, bonorum villae Mileiow haereditis, actoris, qui te, inhaerendo aresto officioso, imposito super laboriosos Joannem, Theodorum, Andream Kaliszow, sub hostilitate Svetica profugos, et ad damna sex millia florenorum polonicalium causatores, apud te commorantes. citat pro eo, quia tu ad requisitionem actoris non vis reddere, imo temere per subordinatas personas recusas illos ad se actorem . . . *) per quod contra leges regni, eo nomine sancitas, excessisti poenasque ratione non extraditionis eorundem subditorum atque protectionis eorundem per subordinatas personas succubuisti, pro quibus, super te decernendis, ac nihilominus eosdem subditos una cum poenis, legibus regni descriptis, extraditas citaris, sis terminum attentaturus et iudicialiter ad praemissa omnia, fusius in termino adveniendi proponenda, responsurus. Datum Lublini, feria sexta intra octavas festi Sacratissimi Corporis Christi Domini, anno Eiusdem millesimo septingentesimo duodecimo“—copiam similem sigillatam in curia ejusdem citati, hic Chelmae in coemeterio religiosorum patrum Basilianorum sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 474—76.

№ 59.—1712 г. 6 Юля.

Фундушова запись Левандовскаго Холмскому базилианскому монастырю.

Feria 4-ta post festum Visitationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1712.

*) Въ подлинникѣ пропускъ.

Pro parte monasterii Chelmensis scripti certi oblata.

Ad officium et acta praesentia capitalia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus Jacobus Solikowski, rector collegii praesentis Chelmensis divi Basilii ritus graeci, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit scriptum infra expressum tempore, modo et loco, infra descriptis, de tenore tali: „Te ugode, ktora iest wypisana po żydowsku od starszych ziemskich ze mną niżej podpisanym na sumnę złotych polskich dwa tysiące trzysta siedmdziesiąt y pięć, zostawuie u imsci xiedza nominata oicow Bazyljanow do przyiazdu mego, z ktorey to summy leguie obrazowi najswiętszey Panny Chelmskiej tysiąc pięćset, a reszta złotych ośmset siedmdziesiąt y pięć powinni mi oddać: w Chelmie złotych czterysta trzydziesci y puł osma, także w Hrubieszowie złotych czterystą trzydziesci y puł osma. Na co dla lepszey wiary ręką moją podpisuie. Tomasz Lewandowski mp. Datum w Chelmie die vigesima secunda Maii, anno Domini millesimo septingentesimo decimo secundo“. Originale vero idem offerens ad se recepit.

Тоже, л. 526—534.

№ 60.— 1712 г. 6 Июля.

Фундушовая запись Нагурской Холмскому
Базиліанскому монастырю.

Feria 4-ta post festum Visitationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1712.

Pro parte monasterii Chelmensis scripti certi oblata.

Ad officium et acta praesentia capitalia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus Jacobus Dobrzycki Prokopowicz, ex conventu divi Basilii procurator, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit scriptum certum ma-

nuale, per generosam Annam Nagorska—dapiferam Brestensem, ratione introconten-torum tempore, modo et loco, in iisdem expressis, datum manueque illius propria subscriptum et sigillo communitum, de tenore tali: „Niżej podpisana znam tym skrip-tem moim, ktory za tak ważny mieć chce, iakoby aktami autentycznymi koronnymi stwierdzony y roborowany był, iż ponieważ świętobliwy umysł y wola godney pamięci niegdy imści pana Stanisława Nagurskiego — stolnika Bełskiego, ukochanego małżonka mego, dla zaszley iegoż śmierci nie wzięły skutku, to iest, aby był mógł dać złotych polskich tysiąc monasterowi Chelmskiemu wielebnym w Bogu oicow Bazyljanow na oblig wieczney spiewaney służby Bożey, w dzień piątkowy każdego tygodnia, in sufragium duszy swoiey, z spiewaniem po polsku rytmu kościelnego: „Dzień, on dzień sądu Pańskiego“, jakoż to od kilku lat pomienieni oicowie Bazyljani odprawowali y odprawuia, wyżej wyrażony tysiąc złotych tymże wielebnym oicom Bazyljanom na wy-żey wyrażony oblig służby Bożey requialney dać y wypłacić winna będą y submituie się, do czego, iezeliby dla przeszkod iakich ile w czasie terazniejszym nie spokojnym, pokie mie Bug łaskawy życia przedłużać będzie, nie przyszło, tedy ten wyż miano-wany tysiąc złotych z wypłacaniem puty od niego corok sta złotych, poki oddany nie będzie, na dobrach *Starej Wsi*, w woie-wodztwie y powiecie Bełskim leżących, prawu memu y summie podległych, zapisuie y assekuruie, obliguąc successorow moich tak oicowskim niegdy affektem, jako y moim macierzynskim, aby, tey woli iego y moiey submissyi niwczym nie ubliżając, zadosyć uczynili y ten złotych tysiąc, nie wciąga-jąc sie w płacenie od niego co rocznie sta złotych, wypłacili; o co w niedosyć uczynieniu my rodzice sobie z successorami naszymi przed trybunałem straszliwego są-dziego Boga do rozprawy naznaczamy, po-mienionym zaś oicom Bazyljanom Chelmskim grodu Chelm. zostawuie. A dla lepszey wiary y wagi przy pieczęci moiey

herbowney ręką własną na to podpisuje się. Działo się w *Wiszniowie* dnia czwartego Wrzesnia, tysięcznego siedmsetnego szóstego roku. Locus sigilli genuini A. z Bogdamia Nagorska S. B. ręką moją własną przypisuje, że przed strasznym sądem Boskim będę się sądzić, jeżeli zadosyć nie stanie się skryptowi“. Originale vero idem offerens ad se recepit.

Тоже, л. 526, 535.

№ 61.—1712 г. 12 Ноября.

Заявление Жеромскаго о получении денегъ, отданныхъ на сбереженіе Вѣтринскому, настоятелю Витебскаго монастыря.

Sabbato in crastino festi sancti Martini Pontificis, anno Domini 1712-do.

Perillustris et admodum reverendus Wietrzyński et generosus Żeromski sese quietant.

Comparentes personaliter coram officio et actis praesentibus capitanealibus in castro Chelmensi perillustris et admodum reverendus Maximilianus Michael Wietrzyński Epimach, ordinis divi Basilii Magni superior Vitepscensis, officialis totius Albae Russiae episcopatum ab una, et generosus Casimirus Żeromski parte ab altera, sani mentibus et corporibus existentes, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteros ac bona sua omnia, quo ad actum hunc, benevole assumpta, palam, publice libereque ac per expressum recognoverunt, et quilibet illorum seorsim et specialiter suo pro interesse recognovit, quia ipsi adhaerendo decreto compromissoriali, inter se recognoscentes per magnificum Mathiam Kunicki, venatorem Chelmensem, superarbitrum, sabbatho in crastino festi sanctorum Simonis et Judae apostolorum in bonis *Sosnowica* anno praesenti prolato, mutuo et ab invicem sese, et quidem praefatus perillustris officialis suo ac generosorum Vladislai et

Josephi, tum Constantiae, generosi Stanislai Radłowski consortis, Catharinae et Ursulae, virginum inuuptarum Wietrzyński, fratrum et sororum inter se germanorum, pro quorum ratihabitione cavet et se praesentibus in forma juris quam plenissima inscribit, nomine, generosum Casimirum Żeromski et ipsius successores de munitentis ac rebus mobilibus et sese moventibus, decreto eodem compromissoriali sibi adjudicatis realiterque restitutis, de eodemque ipso decreto ac omnibus et singulis ejusdem conditionibus rigoribusque, tum et quibusvis in universum praetensionibus, in praememorato decreto tam specificatis, quam et non specificatis, ad diem hodiernam modo quovis intervenientibus, generosus vero Casimirus Żeromski praedictum perillustrem et admodum reverendum officialem, ac praefatos minorenes Vladislaum, Josephum, tum Constantiam, generosi Antonii Radłowski consortem, Catharinam et Ursulam, virgines inuuptas, olim generosi Nicolai Wietrzyński filios et filias ipsorumque legitimos successores, de summa mille septuaginta florenorum polonicalium, in conservationem bonorum *Sosnowica*, saeviente calamitate, pro contributione variis militibus erogata, tum de decreto eodem compromissoriali rigoribusque, in eodem decreto appositis, omnibusque et singulis praetensionibus, itidem ad diem hodiernam modo quovis provenientibus et permanentibus, ob praestitam sibi mutuam satisfactionem, mutuo et abinvicem, ut praemissum est, sese quietant, emittunt et liberos absolutosque faciunt et pronuntiant, perpetuum sibi suisque successoribus, respectu quarumvis praetensionum, ad diem hodiernam usque habitatum, imponendo silentium, hac sua mutua, reciproca personalique recognitione ad praemissa omnia accedente.

Тоже, л. 205—6.

№ 62. — 1713 г. 28 Июля.

Духовное завѣщаніе Николая Сестршеви-
товскаго.

Feria 6-ta post festum sanctae Annae
Matris Deiparae Virginis Mariae proxima,
anno Domini 1713-tio.

*Ex parte generosi Siestrzewitowski testa-
menti oblata.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter
veniens generosus Georgius Siestrzewitow-
ski obtulit et ad acticandum officio eidem
porrexit testamentum ultimae voluntatis
olim generosi Nicolai Siestrzewitowski, pa-
rentis sui, tempore, modo et loco, inferius
expressis, conscriptum manumque eiusdem
propria subscriptum, infra acticandum, te-
noris sequentis: „W ymię Boga Oycať y Synať
y Ducha Świętegoť amen. Ja Mikolay Siestrze-
witowski wyznawam przed Bogiem Wszeczno-
gącym, w Troycy świętey Iedynem, iż chcę y
pragnę żyć y umrzeć w tey świętey katolickiey
prawowierney rzymskiey wierze, we wszystkim
do woli Boga mego się stosując; uciekam się te-
dy do przyczyny yprotekcji Przenayswiętszey
y Naybłogosławienszey niepokolanie poczętey
Panny Maryi, wzywając na pomoc świętego
Mikołaja, świętego Michała archanyoła y
anyoła, stroża mego, y wszystkich świętych
patronow moich, wiedząc woli Bożej nie
odmienną ordynacyą, iż kto się rodzi, umie-
rać musi, takową ostatniey woli moiey
wczesnie czynię dyspozycyą. Naprzod hu-
millime supplico maiestatowi Boskiemu,
qualenus dignetur mihi indigno peccatori
mea delicta ignoscere, iako y ia omnibus
ignosco, duszę moię, vulneribus eius sacra-
tissimis repono, ciało moie grzeszne ziemi
resigno, caeteris vero rebus, a Deo mihi
collatis, taliter dispono: Inscriptiones wszyt-
kie, przez mię małżonce moiey miley co-
ram actis zeznane, approbiuję y ratifikuję;
rzeczy móbiles wszytkie: srebro, cynę, miedz,
suknie, bydło, stado, owce, konie iezne,
pasiekę y co kolwiek może ruchomoscią

nazwać, to wszytko ad liberam dispositio-
nem małżonki mey miley ma należeć, upra-
szając oney, aby na duszę moię grzeszną
pomniła y onę pobożnymi uczynkami y
iałmużnami ratowała, także Jana syna na-
szego, w młodych leciech ieszcze zostaią-
cego, w osobliwym chciała mieć respek-
cie (ieżeli będzie matkę szanował y na la-
skę iey zarabiał), ktoremu to synowi memu
Janowi, poki do lat nie przydzie, y mał-
żonce miley mey, w sieroctwie po smierci
mey pozostały, to ostatnią wolą moią
zapisuję y upraszam za opiekunow: iaśnie
wielmożnego iegomości pana Athanazego
na Miączynie y Macieiwie Miączynskiego,
podskarbiego nadwornego koronnego, Łuc-
kiego, Krzepickiego, Łosickiego starostę,
pułkownika woysk iego królewskiey mości
upraszając iegomości dobrodzieia, aby sie
nie wymawiał z tey opieki, gdyż nil magis
gloriosius, quam prodesse afflictis, także
upraszam za opiekuna iegomości pana Jana
Wyrzębskiego, stojnika ziemie Mielnickiey,
siostrzenca mego, iegomości pana Alexandra
Siestrzewitowskiego, rodzonego mego brata,
iegomości pana Karola Siestrzewitowskiego
woyskiego ziemie Mielnickiey, synowca
mego, upraszając ichmosciow przez ukrzy-
żowanego Boga y przez pięć ran iego prze-
nayswiętszych y przez pokorę Prze-
nayswiętszey Panny Maryi, aby w niczym
małżonka moia y z dziećmi, zostaiącymi
w sierodztwie, żadney krzywdy y uszczerbku
w fortunach swych nie ponosiła ni od kogo;
czeladzi, iesli by się zaś ktoremu było winno,
także y dłużnik iaki iesli by się odezwał,
a pokazało się liquide, proszę małżonki
moiey, żeby bez żadney odwłoki, nie czy-
niąc tak moiey, iako y swoiey duszy ciężko,
popłaciła, o Iędrzeia woznego, który mi z mło-
dych lat służy, proszę małżonki moiey, zle-
cam; skoro zaś Pan Bóg duszę moię z grze-
sznym rozłączy ciałem, tedy żądam tego
po małżonce mey miley, aby zaraz wypro-
wadzić ciało moie grzeszne do cerkwie tu-
teyszey, uprosiwszy hospodynow poblisz-
szych y ubogich, aby za grzeszną duszę
moię maiestat Boski błagali; trumna żeby

tylko ze czterech deszczek prostych była zrobiona, nie objaiąc iey, tylko żeby krzyż był na wierzchniey deszcze. Depositionem zaś ciała mego grzesznego przy kościele Macieiewskim naznaczam, ktore, poki nastąpi, tedy proszę małżonki mey, aby w kościele Macieiewskim y w cerkwiach Macieiewskiej, Podorodynskiej y Horodynskiej rano y wieczor dzwoniono za duszę moię, aż do pogrzebu. Na ktory to pogrzeb upraszam małżonki mey miłey, aby kosztu żadnego nie erogowała, dla apparencyey swiatowey, tylko mszy świętych iako naywięcey, aże w tym kraiu przytrudno o kapłanow ritus romani, tedy upraszam małżonki mey miłey, aby na tenże termin kapłanow ritus graeci w uniey świętey co może bydź zprosiła, gdyż Jeden Bóg y jedna wiara; kazania zaś proszę miłey małżonki moiey żeby nie było na pogrzebie moim, gdyż nie masz co chwalić, chyba to opowiedzieć, żem był naywiększym grzesznikiem na swiecie przez wszytek wiek moy, upraszając, żeby maiestat błagali za sprosne grzechy moie, a że przez wszytek wiek życia mego nie uczyniłem nic dobrego dla miłości Bożey i owszem szkaradnemim grzechami maiestat Boski obrażał, za czym lubo nie przez mię samego, tedy przez pobożnych kapłanow Bożych ofiary dusza moja mogła bydź ratowana; upraszam małżonki mey kochaney, aby skoro dusza moja z grzesznym rozłączy się ciałem, tak zaraz iako nayprędzey, nie czekając pogrzebu, rozesłała na trycezymy do kościołow y klasztorow przez pewnego kogo, to iest do Lublina, do oycow Dominikanow złotych trzydziesci, bo tam w bractwo Rożanego wianka Nayswiętszey Panny y Przenaysłodszego Imienia Jesus wpisowałem się; tamze do oycow Karmelitow bosych za bramą Krakowską złotych trzydziesci, gdzie się tak że w bractwo szkaplerza Nayswiętszey Panny Mariey wpisował; do klasztoru oycow Reformatow bosych, także w Lublinie, złotych trzydziesci; do manasteru Chelmskiego do obrazu Nayswiętszey Panny cudownego na msze święte złotych trzydziesci; do ko-

ścioła Macieiewskiego na msze święte złotych trzydziesci, do cerkwi Podorodynskiej na służby Boże złotych pietnascie, upraszając *hospodyna* Podorodynskiego, aby przy dokonczeniu koźdey służby Bożey spiewano *wiecznaia pamiet* y we dzwony dzwoniono, upraszając ichmościow wszytkich, dokąd te pieniądze będą odesłane na trycezymy, aby msze święte iako nayprędzey byli odprawione; ten zaś, kto pieniądze odwozić będzie, starać się ma o atestacyą od ichmościow promotorow Rożancow świętych, szkaplerza świętego z koźdego z osobna klasztoru y kościoła, że pieniądze rąk ichmościow doszli wcale, y te atestacye do małżonki mey kochaney przywiść. Ktory testament ręką moią własną napisawszy, podpisuię. Działo się w Podorodney roku tysiąc sześćset dziewiędziesiątego osmego, dnia trzynastego Junij. Mikołay Siestrzewitowski, podstoli Czerniechowski, manu propria. P. S. Ten tedy testament moy takiey wagi mieć chcę, iakoby aktami grodzkimi Chelmskimi był personaliter przez mię roborowany, trzymając to przy sumnieniu y miłości małżonki moiey, że nie zechce czynić ciężko tak duszy moiey, iako y swoiey, ale będzie duszę moię przez ofiary święte kapłanskie y iałnużny y inne pobożne uczynki ratowała, pomniąc, iżem ia w roku tysiącnym sześćsetnym dziewiędziesiątym trzecim, będąc chorym, dałem nato do rąk małżonki mey miłey talerow twardych sto y czerwonych złotych pięć, y znowu w roku tysiącnym siedmsetnym pierwszym w chorobie dałem talarow twardych trzydziesci y ieden, co wszytko wynosi złotych tysiąc y złotych osmnascie y groszy sześć, rachuiąc talar po złotych siedmiu y groszy sześciu, czerwony złoty po złotych piętnastu, w czym sumnienie małżonki mey kochaney obliguię y na nią się spuszczam, że tey ostatniey woli mey zadosyc uczyni.—Anno millesimo septingentesimo primo, dnia dwudziestego Junii wyiachał Jan do obozu, day Boże szesześliwie, ktoremu dałem taler twardy y czerwonych złotych dwa. Eodem die pani wyiachała do Lublina, ktorey dałem talarow

twardych siedm. Item na robotnika dałem paniey talarow cztery twardych. Item anno millesimo septingentesimo primo, dnia pierwszego Sierpnia, iak pani iachała do Chełma na inkwizycyą w sprawie Janowey, dałem czerwonych złotych trzy. Item eodem anno na seymik czerwonych złotych dwa. Item na grzywny dokładając czerwonych złotych trzy“. Originale vero eiusdem testamenti circa acta officii praesentis relictum est.

Изъ актовой книги Холмскаго городского суда за 1713—1714 годы, № 20204, л. 168—9.

№ 63.—1713 г. 28 Июля.

**Духовное завѣщаніе Констанціи Сестржеви-
товской.**

Feria 6-ta post festum sanctae Annae, Matris Deiparae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1713-tio.

Ex parte eiusdem similis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Georgius Siestrzewitowski obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit testamentum, seu dispositionem ultimae voluntatis, olim generosae Constantiae Siestrzewitowskiewy infrascriptum, in bonis inferius specificatis, tempore, modo et loco, in ibidem expressis, conscriptum manibusque propriis certorum amicorum nomine suprascriptae generosae Siestrzewitowskiewy, uti ignaræ scribendi, subscriptum per ipsamque signis sanctae Crucis signatum, infraacticandum, tenoris sequentis: „W Imie Oyca y Syna y Ducha Świętego amen. Poniewasz rzecz pewna y termin neodmienny, iż kto się rodzi, umierać musi, zaczym za wyrokiem Boskiem ten dług smiertelnosci każdy człowiek wypłacić musi, zostając ia tedy w wielkiej słabosci, a widząc, że iuż ten termin wypłacenia tego długu następuje, będąc przy dobrej rekollekcyi zmysłow

moich, takową moją ostatnią dyspozycyą czynię: Naprzod duszę moję Chrystusowi Panu w rany Jego przენayswiętsze oddawszy, ciało, iako matce, ziemi oddaę, które aby w kosciele Macieiowskim było pochowane, upraszam; że zaś syn moy Ian młodszy, nie pamiętając na przykazanie Boskie, mało mię po trzy razy nie zabił, abym mu donacyą uczyniła, musiałam, kiedym nie pewna zdrowia y życia była, bo naprzod mało mię zydlem nie zabił, powtore nożem mało mnie nie przebił, po trzecie polanem mię zbił, ażem u popa leżała, aż mię sąsiad iegomość pan Borzęcki swoimi końmi odesłał do Maszowa, aż ieymosć pani Horodynska przysłała po mnie, iak się dowiedziiała, że m srodze zbita, tom kilka niedziel leżała u niey. Miałam była obdukecyą uczynić w mieyskich xiegach, ale mię pan Szalkiewicz nie dopuścił, prosząc mię bardzo y mówiąc: „Nie czyt, stryienko, całemu domowi ohydy y moiem dzieciom“. Chciałam do Chełma do kancelaryi, alem nie mogła dla słabosci zdrowia, że mię zbił, y dla zley drogi, alem uczyniła we Włodzimierzu protesta-cyą przeciwko temu y teraz tę donacyą tym testamentem moim kassuję. Interes pani Drożynskiewy aby synowie moi zapłacili, żeby duszy oycowskiewy y moiey nie czynili ciężko, gdyż to na pogrzeb wzięli. Bydło moie własne z mego zebrania tak rozporządzam: pani Sebestyanowiczowey krow pięć, drugie sprzedawszy, żeby oddali na msze święte za duszę moję; owiec dzie-sięć pani Sebestyanowiczowey, a drugie przedać także na msze święte, na co Ierzego, syna starszego obieram, aby tego sprzedania doyrzał, a pieniądze do kosciola Macieyowskiego y inszych klasztorow oddał. Iegomosci pana chorążego y samey ieymosci upraszam, aby zastawa nie była zbrojna do wykupienia, to iest lancuszek szczero złoty, pereł sznurkow cztery, na ktorey zastawie zostaje złotych sto osm, o co upraszam, aby Sebestyanowiczowa wykupiła; lyżek srebrnych dziewięć: cztery pani Sebestyanowiczowey, a pięć na kielich do

kosciola Maciejowskiego; suknia kamlotowa pani Sebestyanowiczowej nowa, druga suknia zielona, szlamami podszyta także pani Sebestyanowiczowej; kotły browarne sprzedać, a na msze święte za duszę moję oddać, dywany dwa do kosciola oddać, koni para, jeżeli mię Pan Bóg zbierze z tego swiata, to synowi starszemu leguję, a żem ieszcze zadosyć nie uczyniła woli y testamentowi nieboszczyka męża mego, iżem na trycezymy pieniendzy nie pooddawała do kosciolow, w testamencie wyrażonych, tedy, aby duszy oycowskiej y moiey ciężko nie czynili, synow moich do wypłacenia obliguie y na straszny sąd Boski pozywam. Mielnickiemu, słudze memu, a wychowancowi męża mego daię kartę, wolnym go czyniąc, gdyż mię małżonek moy upraszał umierając y w testamencie dołożył, aby mu żadney krzywdy y niewoli nie czynić, tedy go wolnym czynię, nie czyniąc ciężko duszy męża mego y swoiey. Szewczychę, moją starą sługę y chłopą pani Sebestyanowiczowej oddaę, aby ich (do) smierci dochowała y na straszliwy ią sąd Boski pozywam. Ktory to testament, aby walor miał, ręką moją podpisuie. Roku Panskiego tysiąc siedmset dwunastego, dnia siedmnastego Stycznia. Ia Konstancya Siostrzewitowska, podstolina Czerniechowska, iako nie umiejąca pisać, uprosiłam iegomosci pana Borzęckiego a sąsiada mego, aby imieniem moim podpisał się, co y ia sama dla lepszey wiary ręką mą własną krzyżyki kładę × ×. I ya będąc uproszony do tego testamentu ręką mą własną podpisuie się: Stanisław Borzęcki, manu propria. Uproszony na podpisanie tego testamentu ręką własną podpisuie się: xiądz Ian Dehowski, proboszcz Maciejowski, manu propria. Dla słabosci moiey, nie mogąc iechać do grodu y personalnie zeznać ostatniey woli moiey dyspozycyą, w tym testamencie wyrażoną, chcę, aby ten testament był tego waloru, iakoby był w samym grodzie roborowany. Y na to przy obecności przyiaciół uproszonych krzyżyki kładę × ×. Datum w Podorodnyi dwu-

dziesiątego siódmeo Lutego, roku tysiąc siedmset trzynastego. Ieszcze y to dokładam, aby nie zaszła kontrowersya iaka strony daty dawniejszey roku tysiąc siedmset dwunastego, Stycznia siedmnastego, tedy z ostatniey woli moiey renowuie ten testament y we wszystkich klauzulach wyrażonych chcę go mieć roborowanym y utwierdzonym, na co krzyżyki ieszcze kładę. Działo się w Podorodnyi przy obecności przyiaciół uproszonych, niżej podpisanych vigesima septima Februarii, millesimo septingentesimo decimo tertio anno × × × Ian Izdebski, iako uproszony przyiaciel na podpisanie tego testamentu, podpisuie się vigesima septima Februaryi. Antonius Dunay ieszcze przy renowacyi y confirmacyi tego testamentu uproszony na podpisanie iego, podpisuie się ręką własną vigesima septima Februaryi millesimo septingentesimo decimo tertio anno. X. Ian Dehowski, proboszcz Maciejowski, manu propria, będący przy tey ostatniey dyspozycyi podpisuie się die et anno ut, supra“. Originale vero eiusdem testamenti idem offerens rursus ab officio praesenti ad se recepit, de quo recepto sibique extradito officium praesens quietat praesentibusque quietavit.

Тоже, з. 163, 172.

№ 64.—1713 г. 29 Декабря.

Жалоба Мартина Стецкаго на брата своего за захватъ наслѣдства послѣ отца.

Feria sexta in crastino festi sanctorum Innocentium Martyrum, anno Domini 1713.

Generosus Stecki contra generosum Stecki, fratrem manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens urodzony iegomość pan Marcin Stecki, miecznik Kijowski, swym (y urodzonych ichmosciow panow Tomasza y Zofiey Steckich, brata y siostry swoich rodzo-

ných, adhuc annos competentes niemających dzieci, pozostałych po niedawnym z tego świata zesciu świętej pamięci wielmożnym iegomosci panu Waclawie Steckim, czesniku Kijowskim, rodzicu swoim), imieniem, przeciwko urodzonemu iegomosci panu Stanisławowi Steckiemu, bratu swemu rodzonemu, protestował się w ten niżej opisany sposób y o to, iż pomieniony iegomość pan Stanisław Stecki, przepomniawszy boiazni Bożey y prawa pospolitego, śmiał y ważył się modernum protestantem, natu majorem germanum fratrem, który, w postromnych kraiach bawiąc in functione deputata, z kąd powracając, dowiedział się w drodze o słabym zdrowiu świętej pamięci iegomosci pana rodzica swego y pospieszywszy umyślnie do domu, onego już nieżyjącego zastał, w czym żalem serdecznym zdięty, oddając ostatnią usługę ciału zmarłemu, chciał według zwyczaju ciała ziemi oddać, a duszę piis obligationibus salwować, widząc, iż żadnego według powinności opatrzenia nie ma, ani w domu post fata żadnego porządku, iako starszy brat chciał należytą uczynić dyspozycją; na co iegomość pan Stanisław Stecki nie chciał zezwolić, ex primo impetu będąc już gotowy na przyjazd braterski y z czeladzią swoją, umyślnie na to pozaciągana, porwawszy pistolet gotowy, dwoma kulami nabity, przy ciele będący świętej pamięci rodzica protestantis we dworze Kalusowskim, w izbie, y odwiódzszy kurek, strzelił y, gdyby drugiego sąsiad na ten czas będący z ręką tegoż iegomosci pana Stanisława nie wykręcił, pewnie by protestanta był zabił, gdyż naboy z tegoż pistoletu z dwoma kulami wykręcono, w czym modernus protestans zdumiały perswaduie temuż iegomosci, aby tych fulminacyi zaniechał, on zaś w swoiey zawziętości nie ustając, powtórnie czeladź protestantis napad y onych strzylał aż od koni musieli uchodzić; depozyta, w domu będące, kłódkami swymi pozanykał, także dla protestanta y czeladzi onego do wiwendy wszelką sufficyencyą pochował, pieniądze przy świętej pamięci

iegomosci panu rodzicu będące, tenże iegomość pan Stanisław Stecki ieszcze przed przyjazdem protestantis sam zrewidował prywatnie. Widząc modernus protestans inconvenientia, zprosił in contiguitate zostających sąsiadów, chcąc ciału, bez porządku zostającemu, dać opatrność, zciągnąwszy duchownych xiężą z majątności Kalusowa do manasteru Niskienickiego, modernus protestans ciału zprowadził, tymże zakonnikom swoich własnych pieniędzy złotych dwiescie instantanee wyliczył, wszytek circa introductionem ciała sam kosztłożył. Po teyże lokacyi ciała wiedząc w głównym trybunale Lubelskim sprawy tam ex actoratu parentis, quam reatu będące, odjechał do Lublina, gdzie bawiąc, ad terminum limitationis nazad powrócił, rozumiejąc, iż iegomość pan Stanisław Stecki w swoiey zawziętości pomiarkował się, alisci przez tegoż iegomosci zastał modernus protestans siostrę rodzoną, ieymność pannę Zofią, z majątności własney Kalusowa rugowaną y brata młodszego Tomasza, ieszcze przed tym expulsus, co widząc modernus protestans, powtórnie rekwirował dyspozycyi oycowskiey y reiestrow rzeczy pozostałych, ale iegomość pan Stanisław Stecki nie komunikując żadnych dokumentów, iako bratu starszemu, sam tak ruchomosci wszystkie, iako też stada bydła, omnia mobilia et sese moventia w dyspozycyi swoiey trzymając, gumna, od lat kilka nie młoczone pozostałe we wsi Kalusowie, wymłaca, także y w Butiatyczach pomłociwszy, do wsi Kalusowa in absentia protestantis powoził y ludzi z teyże wsi na panszczyznę gonił, przez co y w Butiatyczach nie nie posiano, długi po stronach będące prywatnie odszukaie, kłaczę stadne przedaie, iezne konie nuży—owo zgoła variis mediis in commodum, fructum et usum sui obraca wszystkie pożytki, nie mając ieszcze ullam compositionem z bracią sobie rodzonymi. O co wszystko, lubo do tychczas ob conservationem honoris imienia swego iegomość pan Marcin Stecki, miecznik Kijowski, nie czynił, iednak teraz de his omnibus contentis

przeciwko iegomosci panu Stanisławowi Steckiemu iterum atque iterum protestatur, salvam reservando meliorationem eiusdem protestationis, inquantum necessitas exigerit, teraz prosit hoc actis connotari, co otrzymał.

Тоже, л. 253, 255.

№ 65.—1714 г. 13 Января.

Росписка настоятеля Холмского Базиліанскаго монастыря Левицнаго въ получении долга отъ Буйны.

Sabbatho post festum sanctorum Trium Regum proximo, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quarto.

Ex parte eiusdem similis (generosi Zawadzki vicesgerentis castri praesentis scripti certi) *oblata*.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Dominicus Casimirus Rogala Zawadzki, vicesgerens castrensis, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit quietationem manuaem, per admodum reverendum Josephum Lewicki, protunc conventus Chelmensis ordinis divi Basilii Magni superiorem, ad praesens vero illustrissimum et reverendissimum episcopum Chelmensem ritus graeci, in rem sui offerentis datam, manuque eius propria firmatam, introcontentam, de tenore sequenti: „Daię ten kwit iegomosci panu Dominikowi Zawadzkiemu, vicesgerentowi grodzkiemu Chelmskiemu, iż wziąłem u niego długi, in vim długi od iegomosci pana Buyny, pisarza Litewskiego, klasztorowi Chelmskiemu na konserwacyę mórow przekazanego od ichmosciow panow Dmuchowskich, złotych osmdziesiąt y tym kontentowałem z dobr ichmosciow zapłaconych y niemam więcey upominać się, ani po mnie idący starsi tego manasteru Chelmskiego; tedy tak iegomosci pana Zawadzkiego, iako y ichmosciow panow Dmuchowskich kwituię

y annihiliue, żadnego sobie prawa nie roszcząc. Datt w Chelmie die decima Maji, millesimo septingentesimo undecimo. Jozef Lewicki, superior Chelmski“. Cuius quietationis originale idem offerens ad se recepit et de recepto officium praesens quietat praesentibusque quietavit.

Изъ актовъ книги Холмскаго гродскаго суда за 1711—1720 годы № 20203, л. 274, 283.

№ 66.—1714 г. 24 Марта.

Заявление Максимилиана Вѣтржинскаго о разореніи принадлежащаго ему имѣнія Шушинскими.

Sabbatho post dominicam *Judica* Quadragesimalem proximo, anno Domini 1714-to.

Ex parte illustris et admodum reverendi Wietrzynski contra generosos Szuszyńskie protestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens illustris et admodum reverendus Maximilianus Michael Wietrzynski Epimach, officialis Albae Russiae episcopatum et superior Mirensis ordinis divi Basilii Magni, quam primum in tam ac tot temporis interstitio acta praesentia adire potuit, illico a prima notitia, dum ab amicis praecustoditus extitit de quibusdam laesivis in personam sui per generosos Szuszyńskie coram actis Lublinsibus factis protestationibus, sive manifestationibus, solenniter et gravi animi sui cum dolore in et contra generosos Constantiam de Barycz Kochanowska, olim generosi Caroli Suszynski consortem derelictam, matrem, tum Cantium et Ludovicam de Biskupie Suszynskie, conjuges, Annam ac Ludovicam, cum supradicto olim generoso Carolo et Constantia de Barycze Kochanowska procreatos filios et filiam, idque obviando integritati substantiae ac honoris sui protestantis suo et generosorum Vladislai, Josephi ac Catharinae et Ursulae, olim generosi Nicolai Wietrzynski ex olim gene-

rosa Alexandra Zamiechowska procreatorum filiorum et filiarum minorennium, uti frater natu major et tutor legitimus, nomine, questus, protestatus, reprotestatus ac manifestatus est, inhaerendo anterioribus protestationibus et manifestationibus suis, in antecessum factis, in eo, quia ipsi, dimissa sibi in antecessum contractu certo, per olim generosos Nicolaum et Alexandram de Zamicchow Wietrzynskie, sui protestanti parentem et novercam, ampla et non minori portione, juxta resonantiam eius contractus ac inventarii, modo obligatorio in bonis villae *Turna Fortuna*, subditos quinque, bene possessionatos, ob summam eorundem per se angarisationem expulerunt, alios vero ad summam inopiam reducerunt et nunc non pridem praeterito tempore prius aliquot mellificos (arbores) alias *sosny z barciami kilka* per excisionem pro tedis confringi in fundo, *Ostrowek* dicto, causarunt, insuper contributiones varias, hoc calamitoso temporis interstitio in milites exoticos varii Martis nunquam exolvendas, de sortibus tenutae suae, et praecipue ex fundis supradictorum laboriosorum subditorum, stante sua possessione per se expulsum, curarunt, exindeque protestantem ad mille florenos polonicales in exolutionem praemissarum contributionum, subordinatione illicita et sancitis legum publicarum prohibita, damnificarunt, bona, per se possessa, summo opere desolarunt et ferme in nihilum redegerunt, suosque quosvis illicitos circa tenutam suam ausus in personam protestantis laesivis suis compilatis protestationibus, de quibus ex ipsismet, dum modo per narrata a quibusdam amicis sibi protestanti ad praesens constat, honorem intaminatum circumscripserunt, uti et nunc recenti tempore, dum illustris et admodum reverendus protestans de Lithuania domum suam reditum fecit, ipsimet aliquoties superequitant, tam generosa mater, quam et filius una cum supradicta generosa consorte sua, verbis indecentissimis, opprobriis, contumelia plenis, non solum se protestantem, immo etiam et hospites, in ibidem perven-

tos, effecerunt et in hucusque tempus laedere non cessant. Quo suo illicito ejusmodi progressu contra praescriptum legis publicae processerunt, honorem sui protestantium intaminatum tangunt et tetigerunt, damna notabilia in fortuna protestantium tam per expulsionem et depauperationem subditorum, quam etiam ob non exolutionem per se contributionum causarunt, uti praemissa omnia et ipso facto executata sunt, quae omnia futuro advenienti in termino inquisitione ipsis probabuntur et deducuntur. Ratione quorum omnium is idem, qui supra, protestans suo et aliorum fratrum et sororum suorum nomine iterum atque iterum protestatur, nec non respectu illicito sui protestantis honoris circumscriptionis reprotestatur. Tum quoque obviando integritati suae fortunae, ne aliquod exinde patiatur detrimentum in futurum et jacturam, manifestatur, offerendo se et suprascriptos fratres ac sorores suos praemissas injurias, laesiones ac damna notabilia jure vindicturos velle, salva nihilominus ejusdem protestationis, pro exigentia et necessitate causae praesentis, augendi vel etiam per citationem, eo nomine editam, adimplendi, pleno in robore reservata et praecustodita sibi melioratione.

Тоже, т. 322.

№ 67. — Тоже.

Заявлёніе Вѣтринскихъ объ убыткахъ, причиненныхъ имъ Замѣховскими.

Illustris admodum reverendus Epimach Wietrzynski contra generosos Zamiechowskie protestatur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione illustris et admodum reverendi Maximiliani Michaelis Epimach, officialis Albae Russiae episcopatum et superioris Mirensis ordinis divi Basillii Magni, et Josephi Wietrzynskich, fratrum inter se germanorum patruelium,

in et contra generosos Franciscum et Sophiam de Zyrzyn Zamiechowskie et alios bonorum *Sosnowica* et *Orzechow* possessores, in copia specificandos, ratione per ipsos sylvarum, borreum, sibi protestantibus jure naturali per divisionem spectantium, vi et violenter excisionis aliarumque violentiarum et praetensionum facta, prout latius debent dari copiam; verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius eo nomine expectata extiterat, ad acticandum officio eidem non est porrecta, idcirco hoc idem de generosi actorum praesentium vice-notarii diligentia in suscipienda, partis vero protestantis renitentia in porrigenda, iterum atque iterum protestatus est.

Тоже, л. 324.

№ 68.—1714 г. 25 Апрелья.

Заявление Андрея Слугоцкаго объ отказъ родственниковъ и сонаслѣдниковъ покойнаго его брата, каноника Іоанна, въ раздѣлѣ завѣщаннаго имущества.

Feria quarta post dominicam *Jubilate* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo 4-to.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Andreas Slugocki, vexillifer terrae Chelmensis, olim perillustri et reverendissimi Joannis Slugocki, cancellarii et canonici cathedralis Chelmensis, Uchanensis, Rubieszoviensis praepositi frater germanus, coram eodem officio actisque praesentibus castrensibus Chelmensibus, praecavendo omnimodae indemnitati suae, ne aliquod damnum respectu infrascriptorum fortunae suae manifestantis inferatur, manifestatur in eo, quia dum praedictus perillustri et reverendissimus cancellarius et canonicus Chelmensis, sui manifestantis frater germanus, in anno millesimo septin-

gentesimo duodecimo fati cessisset, resque mobiles, quae et quantae ac debita in variis membranarum derelicta extassent, ex quibus nonnullae res et summae, et sui etiam manifestantis seorsivae summae, in levamen animae pie defuncti dispositae iuxta canones per perillustrem et reverendissimum Samuelem Ozga, scholicum et administratorem protunc episcopatus Chelmensis, canonicum Leopoliensem, praepositum Zloczoviensem, extitissent, reliquas vero membranas hartas (chartas) idem praedictus perillustri sibi manifestanti extradidisset, ad quarum membranarum divisionem is idem manifestans successores olim magnifici Francisci Joannis Slugocki, vicecapitanei et judicis castrensium Chelmensis, aliquoties tam per literas, quam et verbaliter convocasset, easdem membranas et hartas dividendo, optionem iisdem consuccessoribus suis eliendi easdem concessisset et pro exigentia quantitatis membranarum, pro securitate tam consortium, quam et pupillorum, praedicti consuccessores recompensas authenticas, ut recognovissent, saepe dictus manifestans expostulasset, praedicti consuccessores tantum modo facta revisione earundem membranarum, quot et quantum pretium debitorum extasset, membranas easdem pro stirpibus suis recipere et recompensam, quae pro uxoribus, qua et pupillis inscribere recusarunt. Respectu cuius renitentiae eorundem consuccessorum saepius nominatus manifestans faciendo praecautioem in suffragium animae praedicti perillustri cancellarii, pro variis ecclesiis faciendam dispositionem, quas sibi manifestans elegerit, offert; salva eiusdem manifestationis meliorandi tam per se, quam et quasvis personas ex commisso, sibi manifestanti praecustodita facultate.

Тоже, л. 343—4.

№ 69.—1714 г. 7 Мая.

Заявленіе священника Григорія Маркевича о пропажѣ во время Шведской войны церковныхъ документовъ.

Feria secunda post dominicam *Rogationum* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quarto.

Ex parte parochi ritus graeci de Okuninka manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Hreorius Markiewicz, praesentaneus parochus ritus graeci, illustris et magnifici Athanasii Miączynski, palatyni Volhyniae, bonorum *Okunin*, ab olim illustribus et magnificis Sapielhy acquiritorum, praecavendo cuiusvis indemnitati ecclesiae suae, ne in futurum tam praesentaneus, quam et successores ipsius patiantur exinde detrimentum et iacturam, ecclesiaeque memorata devastetur ac successu temporis ruinetur (recognovit), quia ipsi sub tempus incursionis hostilitatis Sueticae omnes dispositiones, erectiones literaeque quaevis, ab olim antecessoribus illustris et magnifici praesentanei haeredis collationi (datae), dum omnia bona totaliaque illustris et magnifici praesentanei haeredis in cineres reducta fuerant, eo tempore et ecclesia itidem redacta cum omni apparatu, ubi et praemissae dispositiones locatae et conservatae fuerant, pro illo tempore sunt redactae. Quapropter, ne in futurum exinde ex antecessoribus in collatione eadem ecclesia patiatur detrimentum et iacturam, hanc suam, praecavendo omnimodae indemnitati, ad acta praesentia infert manifestationem.

Тоже, л. 351.

№ 70.—1714 г. 29 Мая.

Заявленіе супруговъ Сулковскихъ о захватѣ Сѣническими и др. разныхъ документовъ изъ вскрытаго ими сундука, хранящагося въ Каневской церкви, также о причиненныхъ имъ убыткахъ и обидахъ.

Feria tertia post festum Sanctissimae et Individuae Trinitatis proxima, anno Domini 1714-to.

Ex parte generosi Sulkowski contra generosos Sienickie consortes ac alios protestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Vladislaus Sulkowski, vexillifer cohortis loricatae illustris et magnifici castellani Lublinensis, suo et generosae Mariannae Zyrzynska, consortis suae legitimaе, nomine, in et contra venerabilem Lędza, praepositum ecclesiae ritus graeci, in villa *Kanie* existentis, et generosum Nicolaum Zyrzynski, ne non magnificos Stephanum et Conegundam Sienickie, conjuges, praecavendo cuiusvis indemnitati fortunae suae, questus et protestatus est, idque in eo, quia ipsi ausi sunt et temere praesumpserunt, et praesertim generosus Nicolaus Zyrzynski in toto consilio cum magnificis Sienickie, atque scitu praefati venerabilis Lędza, in monasterio seu ecclesia ritus graeci arcam, ob securitatem loci sacri, uti tempore variorum militum transmigrantium, cum rebus mobilibus munimentisque per generosam Sulkowska depositam, apud venerabilem Lędza aperire, ex eadem arca munimenta, hirographos, tam ad bona villae *Leszno* spectantia, quam et alia accipere, magnificis Sienickim, uti bonorum sortis generosi Nicolai Zyrzynski acquiritoribus, reddere, magnifica vero Sienicka, pincerna Chelmensis, modernum protestantem diffamare, dishonorare, verbis laesivis et honorem nobilitarem indecentibus afficere, equos binos, unum pili

kasztanowaty tysy, valoris imperialium quinquaginta, alterum itidem *kasztanowaty*, valoris tynforum centum, indebite per subditos ac familiam curialem ex jussu et mandato magnificae Sienicka, pincernae Chelmensis, acceptos, ad officium castrense Chelmense, nulla habita praetensione, reducere, ibidem circa representationem relinquere, ex qua occasione eisdem equis morbum et mortem inferre, in via publica famulos praefati protestantis ex vestibibus hostiliter spoliare, damna exinde non modica protestanti inferre aliasque violentias, concussiones perpetrare, diffamationes, dishonorationes, quae omnia futuro in termino inquisitione probabuntur et deducuntur. Ratione quorum omnium iterum atque iterum protestatur et manifestatur, offerendo se id totum jure vindicaturum velle, salva ejusdem protestationis meliorandi, corrigendi, augendi vel minuendi, si opus fuerit, reservata facultate.

Тоже, л. 369.

№ 71. — 1714 г. 12 Июля.

Продажная запись Львовскаго римско-католическаго священника Бзовскаго Стакиславу Ржевускому на часть каменнаго дома въ Львовѣ.

Feria quinta pridie festi sanctae Margarethae, virginis et martyris, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quarto.

Ex parte illustris et magnifici Rzewuski donationis super lapideam, Leopoli sitam, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Andreas Piotrowsky obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit donationem, coram actis civitatensibus Leopoliensibus per admodum reverendum Casimirum Bzowski in rem et personam

illustris et magnifici Stanislai Mathaei in Rozdol et Rejowiec Rzewuski, palatini Podlachiae actu infra connotato recognitam, ex iisdemque actis authentice per extractum depromptam, de tenore sequenti: „Actum Leopoli. Sabbatho post festum sanctae Annae, matris Beatissimae Virginis Mariae proximo, anno Domini millesimo septingentesimo decimo tertio. Coram officio praesenti consulari Leopoliensi comparens personaliter admodum reverendus Casimirus Bzowski, ecclesiarum sanctae Catharinae in castro inferiori Leopoliensi mansionarius, sancti Petri in suburbio civitatis istius, *Halickie* dicto, praebendarius, in assistentia nobilis et clarissimi Francisci Obrocki, utriusque juris doctoris, consulis Leopoliensis, tutoris, praecise ad hunc tantum actum assumpti, sanus mente et corpore existens, non compulsus, nec coactus ulloque errore devio circumventus, sed rem praesentem bene intra se considerans, palam, ultro, sponte, libere ac benevole recognovit, praesentisque inscriptionis vigore et nexu recognoscit, quia ille vero, puro, firmo, perpetuo ac irrevocabili venditionis titulo sortes duas suas proprias et haereditarias lapideas, *Wilczkowska* antiquitus dictae, in circulo civitatis istius inter vicinales alias domos lapideas *Robertowska* ab una et *Abermanowska* parte ab altera sitae, per olim nobiles Valentinum Bzowski et Regnam Chmielowska, conjuges, sui recognoscentis parentes, apud nobilem, spectabilem Joannem de Ryppa Naldini et Susannam Ostrogurska, conjuges, jure empti et venditi, vigore inscriptionis venditorae in judicio necessario bannito Leopoliensi, sabbatho in crastino festi sancti Thomae apostoli anno Domini millesimo sexcentesimo sexagesimo tertio in personas eorundem parentum suorum recognitae, nec non vigore resignationis earundem sortium itidem in judicio exposito bannito Leopoliensi feria quarta in crastino festi sancti Bartholomaei apostoli, anno Domini millesimo sexcentesimo sexagesimo sexto acquisitas factae, ad se vero recognoscentem jure divino et naturalis successionis titulo post fata

dictorum parentum, quam nobilium olim Theressiae Bzowska et Valentini Bzowski, sororis et fratris suorum, devolutas, totas et integras cum omnibus earundem sortium attinentiis, adjacentiis, pertinentiis et cohaerentiis illustrissimo et magnifico domino Stanislao Mathaeo in Rozdol Rzewuski, palatino Podlachiae, exercituum regni duci campestri, Chelmensi, Lubomliensi, Drohovichensi etc. capitaneo, ipsiusque veris et legitimis successoribus pretio quatuor millium florenorum polonicalium, monetae et numeri in regno currentis, quemlibet florenum grossis triginta polonicalibus numerando et computando, vendidit praesentibusque vendit. Quo quidem praetacto quatuor millium florenorum polonicalium pretio, a praememorato illustrissimo et magnifico emptore integre ac realiter in prompta praesenti parata numerataque pecunia levato ac percepto, suprascriptus recognoscens venditor eundem illustrissimum et magnificum emptorem illiusque quosvis successores quietavit, liberumque absolutumque fecit ac pronuntiavit, prout praesentibus et ipso facto quietat, liberum absolutumque facit ac pronuntiat in aevum. Vigore cujus satisfactionis summaeque praexpressae florenorum quatuor millium polonicalium realis perceptionis, suprascriptus recognoscens venditor praedictas sortes duas lapideae *Wilczkowska* cum omnibus illarum attinentiis, pertinentiis, cohaerentiis, commodis, usibus, fructibus et emolumentis, tum et cum omni ac solido jure suo, dominio, proprietate, propinquitate, successione, haereditate ac quovis utili, quale se recognoscentem concernere poterat, (melioritate et potioritate omni, si qua empti venditque pretii valorem exoperaverit, eidem illustrissimo et magnifico emptori illiusque veris ac legitimis successoribus donata) in et ad manus praefati illustrissimi et magnifici emptoris illiusque successorum misit, cessit et tradidit, condescendit, derivavit et resignavit, praesentibusque ipso facto ad habendum et tenendum, utendum, fruendum, possidendum, conducendum, locandum, dandum,

donandum, vendendum, alienandum et in usus quosvis suos suorumque successorum meliores ac commodiores convertendum et disponendum mittit, cedit, tradit, condescendit, derivat ac resignat aeviterne, non aliter, acsi in easdem sortes suprascriptae *Wilczkowska* lapideae illustrissimo et magnifico emptori per officium nobilium et honoratorum dominorum iuris fidelium omnes gradus juris, utpote intromissionis, possessionis, rumationis realisque cum usufructu apprehensionis simul et semel collati et admissi forent, prout pro collatis et admissis admodum reverendus recognoscens haberi vult et declarat, nihil sibi recognoscenti suisque deinceps successoribus ad easdem sortes praexpressae *Wilczkowska* lapideae juris, praetextus, praetensionis coloris, nominis, tituli successionis, haereditatis competentiaeque alicujus relinquendo, reservando aut quovis modo praecustodiendo, verum eisdem duabus sortibus praedictae lapideae *Wilczkowska* se recognoscentem et successores suos totaliter abdicando eidemque in perpetuum abrenuntiando; ut vero magis eidem illustrissimo et magnifico emptori, illius successoribus ab actu inscriptionis praesentis tutum, cautum et securum sit, utque in iisdem sortibus idem illustrissimus et magnificus emptor una cum successoribus suis libere et severe permaneat, memoratus recognoscens venditor omnibus melioribus modis et cautionibus, de jure quam firmissimis et validissimis, in bonis suis mobilibus et immobilibus, habendis, acquisitis et acquirendis, ubicunque locorum et sub quavis jurisdictione consistentibus, inscripsit, se submisit et obligavit, praesentibusque inscribit, submittit et obligat, quod eundem illustrissimum et magnificum emptorem illiusque successores ab omnium et singularum personarum, propin quarum et remotarum, cujuscunque status, sexus et conditionis existentium, negotiumque ali quod eidem illustrissimo et magnifico emptori vel illius posthac successoribus facesere intendentium impetitione, inquietatione, interturbatione molestationeque quavis, tam

juridica, quam extrajuridica, suis propriis sumptibus et impensis toties, quoties opus fuerit, in omni officio et iudicio regni sit una cum successoribus suis tuiturus, evicturus, intercessurus indemnemque rediturus, fatalis juris aut quibusvis aliis praescriptionibus, etiam longissimi temporis minime obstantibus, ita, ut si quid ex omnia vel neglecta ejusmodi evictione damni praefatus illustrissimus et magnificus emptor aut illius deinceps successores acceperint, id totum sub hypotheca honorum suorum omnium sine quibusvis dilationibus, exceptionibus, appellationibus aliisque juris et facti remediis, (quibus omnibus praesenti sua inscriptione renuntiat penitusque renuntiatum esse vult), prompta et parata pecunia in omni officio vel iudicio regni non recedendo refundere persolvereque debebit ac tenebitur. Ceterum ad faciendam, ut juris est et civitatis hujus solennitas exigit, in personam antefati illustrissimi ac magnifici emptoris illiusque successorum praefatarum duarum domus lapideae *Wilczkowska* sortium modo, quo supra, venditarum, juridicam resignationem praenominatus recognoscens venditor in omni meliori modo, via, forma, ordine ac stylo, quibus de jure melius et efficacius potuit ac debuit, in suum verum, legitimum et indubitatum plenipotentem et mandatarium fecit et constituit, creavit solenniterque ordinavit praesentibusque ordinat, videlicet nobilem et honoratum dominum seniore scabinum in iudicio exposito bannito, Leopoli quocumque celebrando, praesidentem, dans et concedens eidem plenipotenti suo omnimodam facultatem et potestatem praerogatas domus lapideae *Wilczkowska* sortes cum omnibus, uti dictum est, earundem sortium attinentiis et pertinentiis, ad eas antiquitus spectantibus, in personam saepofati illustrissimi et magnifici emptoris illiusque successorum haereditario jure in perpetuum resignandi ac tradendi, promittens se id totum ratum, gratum, firmum, perpetuum ac irrevocabile habiturum et suscepturum inviolabiliterque, quidquid idem plenipotens suus in eo re-

signationis negotio egerit, fecerit ac determinaverit, observaturum, alias in forma inscriptionis, venditionis, quietationis, abrenuntiationis, evictionis et resignationis de jure plenissima et perfectissima. Quam quidem inscriptionem venditionis suprascriptus admodum reverendus Casimirus Bzowski recognoscens manu sua propria subscripsit in hunc modum: „Casimirus Hyacinthus Bzowski, praebendarius ecclesiae sancti Petri“. Tandem post recognitam ejusmodi venditionis inscriptionem generosus Franciscus Szymanowski, vicepalatinus Chelmsis, commilito cohortis hastatae suprascripti illustrissimi et magnifici domini Stanislai Matthaei in Rozdol Rzewuski, palatini Podlachiae, exercituum regni ducis campestris, Chelmsis, Lubomliensis, Drohoviscensis etc. capitanei, nomine ejusdem illustrissimi et magnifici emptoris affectavit, inhaerendo inscriptioni suprascriptae, ad intromittendum eundem illustrissimum et magnificum emptorem in sortes duas suprascriptae lapideae, *Wilczkowska* dictae, per suprascriptum admodum reverendum Casimirum Bzowski venditas, officium nobilium et honoratorum dominorum juris fidelium, addi et assignari. Cujus justae et legitimae officium praesens consulare Leopoliense annuendo instantiae et affectationi ad intromittendum suprascriptum illustrissimum et magnificum dominum Stanislauum Matthaem in Rozdol Rzewuski, palatinum Podlachiae, exercituum regni ducem campestem, Chelmsensem, Lubomliensem, Drohoviscensem etc. capitaneum in sortes duas lapideae *Wilczkowska*, jure empti apud admodum reverendum Casimirum Bzowski adquisitas, officium nobilium et honoratorum dominorum juris fidelium, dum eo nomine debite requisitum et legitime obtentum fuerit, addidit et assignavit decreti sui vigore. In cujus rei fidem sigillum officii consularis Leopoliensis praesentibus est impressum. Ex actis officii consularis Leopoliensis extraditum. Locus sigilli consularis. M. Andreas P. H. D., civitatis Leopoliensis notarius“. Originale vero ejusdem donationis idem offerens ad se rece-

pit et de recepto sibi que extradito officium praesens quietat, praesentibusque quietavit.

Тоже, л. 416—420.

№ 72.—1714 г. 14 Июля.

Жалоба Радзиминскаго на Садовскаго за отказъ произвести судъ надъ крестьянами и униатскимъ священникомъ, обвиняемыми въ захватъ его имущества изъ случайно разбитаго на р. Бугъ судна (комаги).

Feria quinta (?) in crastino festi sanctae Margarethae Virginis, anno Domini 1714.

Generosi Radziminski contra generosum Sadowski protestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Martinus Radziminski, commilito cohortis hastatae illustris et magnifici Lubomirski, capitanei Scepuciensis, (et magnificus vicecollonellus, suo) nomine in et contra generosum Thomam Sadowski, thesaurarium terrae Chelmensis, questi, protestati et manifestati sunt, idque ratione per eum non administratae justitiae ex subditis villarum *Luta Okininka* et civitatis *Orchowek*, ipsius possessioni subiectis, ad requisitionem sui manifestantis et protestantis in eo, quia laboriosi subditi Andruch Czerkasiuk et Stecko, tum presbiter ex civitate *Orchowek* ritus graeci unitus, cum fratre suo et famulis, ac tota fere multitudine variarum personarum suae domus, tum alii plurimi subditi ex villis praefactis, eisdem praedictis superius specificatis subditis, de nominibus et cognominibus bene notis, protestantem, in scapha, alias *na komiegdze*, Giedanum proficiscentem summo opere depraedarunt, si quidem eidem proficiscenti infelici casu scaphula, alias *komiega*, tritico bene onusta, in fluvio alias *na Bugu* diffracta, ibidemque, loco subsidii aut auxilii dati, eidem manifestanti feria quarta ante festum sanctorum Petri et Pauli Apostolorum, anno praesenti, ibidem

saepe dicti subditi cum aliis ex villis, super specificatis, triticum ex eadem scaphula: alias *komiega*, diripuerunt et alia multa victualia, scilicet farinam, pultes, papaver, butirum, lardi partes duodecem, alias *polci*, et aliam leguminam acceperunt et vasa in varia specie et forma existentia, ahenea, alias *kocielki*, tum ahenum, cuius librae extiterant plus minus centum, atque vestium duo paria ex tela tenui, alias *sukna francuzkiego*, et sericeas, tum res varias, seorsivo registro suo tempore specificandas, interceperunt ac damna multa eidem manifestanti in summam plus minus quindecim millium intulerunt et causarunt, prout de facto idem supra memorati triticum et alias res cum aliis subditis ex villis *Okoninka*, *Luta* et oppido *Orchowek* interceperunt, seque protestantem tantum modo circa hanc rapinam vix cuivis non sustulerunt. Ad extremum praedictus generosus Sadowski, loco administrandae justitiae ex subditis possessionis suae, excessive ipse equos ac currus hominibus, advenientibus pro emendo restanti tritico ad manifestantem, accipere ac ultro repellere homines discedentes ad eundem manifestantem iussit et iuravit et alia propedimenta peragere ausus est, et omnino inhibuit accessum hominum pro pretio accipiendi triticum apud manifestantem, ob quod propedimentum manifestanti triticum putrefactum est et in nihilum eversum, eandem scaphulam destructam, alias *komiege*, corrigere lignifabris pro pretio manifestantis prohibuit, ultro et alia inconvenientia peregit, quae inquisitione probabuntur et deducuntur. Ratione quorum omnium et aliorum idem manifestans offerendo se et magnificum vice-colonellum praetactum et principalem suum jure velle acturum contra eundem generosum Sadowski et subditos eiusdem, reservata et praecustodita eiusdem protestationis augendae, dilatandae aut in aliam copiam transformandae, si opus fuerit, facultate, iterum iterumque protestatur et manifestatur.

Тоже, л. 418.

№ 73.—1714 г. 8 Августа.

Продажная сдѣлка, заключенная между Коденскимъ священникомъ Лобачевскимъ и его роднымъ братомъ.

Feria quarta ante festum sancti Laurentii martiris proxima, anno Domini 1714-to.

Ex parte generosi Lobaczewski instrumenti certi oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens generosus Martinus Lobaczewski obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit excerptum seu instrumentum certum ex actis civilibus Codnensibus, tempore, modo et loco infra expressis, ratione intra contentorum depromptum et emanatum, infra acticandum de tenore sequenti:

Wypis z xiąg mieyskich Kodenskich roku tysiąc sześćset siedmdziesiątego dzieńiątego, dnia dwudziestego Februarii. Przed nami urzędem mieyskim Kodenskim woytowskim y burmistrzowskim, na zwykłym sądowym mieyscu spolnie zebranim, stannowszy w Bogu wielebnny iegomość ociec Stephan Lobaczewski, presbiter nasz święto-Michałowski Kodenski, wespol z ieymoscią panią małżonką swoią, panią Maryanno Kowalowską Stephanową Lobaczewską, małżonkowie, z dokładem potomstwa ichmosciow, mianowicie urodzonym panem Stephanem, Piotrem, Janem y Mikołaiem Lobaczewskim, synami swemi z iedney, a z drugiey strony urodzony iegomość pan Mikołay Lobaczewski, rodzony brat zwysz pomienionego w Bogu wielebnego oycy Michałowskiego, presbitera naszego Kodenskiego, ktorzy ichmóság, nim przyidą do zeznania wieczystego w należytych grodzie, teraz tu przed nami zeznali swoy dobrowolny kontrakt, a to w takowy sposob: iż roku y dnia wzysz pisanego w Bogu wielebnny ociec Lobaczewski, presbiter nasz Kodenski, wespol z ieymoscią panią małżonką swoią y zwysz pomienionymi pany synami swemi, za spolną wszytkich dobrą wolą y

radą, przedali iegomosci panu Mikołaiowi Lobaczewskiemu z rownego działu trzecią część dziedzicznych dobr swoich, leżących w woiewodztwie Ruskim, w ziemi Chelmskiej, nazwane *Wilice, Zarzecze y Pokrzywnik*, to iest grunta, ogrody, łąki, potereby, budynki, staw, młyn y ze wszytkiem, co kolwiek ieno w moiey tam oyczynie ode dwoch trzeciemu mnie bratu należało, tak też y pani małżonce moiey. Tedy te wszytkie dobra, nam przedtym należyte, od mała do wiela, nie sobie, ani potomkom swoim żadnego prawa y possessyi nie ostawuiąc, tylko iegomosci panu Michałowi Lobaczewskiemu y ieymosci pani małżonce y potomkom ichmosciow przedaliśmy za pewną summę, to iest za złotych czterysta, którą summę spełna wyliczoną odebraliśmy do rąk naszych, z którey tey summy ja Stephan Lobaczewski, presbiter Kodenski, z dokładem pani małżonki moiey, tak tesz y synow rodzonego inego iegomosci pana Mikołaiia Lobaczewskiego wiecznie kwituujemy y na te zwysz mianowane od nas przedane dobra, ktorych teraz iawnie y dobrowolnie zrzeczenie czyniemy, za ktorem wolno iest iegomosci panu Mikołaiowi Lobaczewskiemu, rodzonemu memu, te ze wszytkim zeznane dobra od nas, iako pewny dar w należytych aktach roborować sobie y swym possessorom na wieczne czasy do spokojnego używania, bez żadnego wstępu y turbacyi ode mnie y moich suksessorow, pod winami y zarękami, w prawie opisanymi. A dla lepszey pewności y wiary dania z obu stron, prosiliśmy panow urzędowych miasta Kodnia o przydanie zwykley pieczęci y podpis rąk do tego zeznania. Działo się w Kodniu, anno et die, ut supra. Theodorus Reutowicz, iuratus notarius civium Codnensium. Małachiasz Łychaczewski, burmistrz Kodenski. Y ia tameczny zeznaię spolnie z małżonką y działkami, podpisuię się, w teyże cessayi mianowanemi: Stephan Lobaczewski, cerkwie Kodenskiej świętego Michała presbiter, manu propria. Originale idem offerens rursus ad se recepit, et de recepto

officium praesens quietat, praesentibusque quietavit.

Тоже л. 441. 442.

№ 74. — 1714 г. 24 Ноября.

Заявление супругов Сосновскихъ о нанесеніи имъ оскорбленій и побоевъ Вѣтржинскими и другими.

Sabbatho pridie festi s. Catharinae, viduae et martyris, anno Domini 1714-to.

Generosi Sosnowscy conjuges contra perillustrem et admodum reverendum Wietrzynski protestantur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Michael Sosnowski suo et generosae Marinae Wolanowska, consortis suae legitimaе, ob nimiam et enormem concussionem in lecto agritudinis ad praesens letaliter decumbentis eactaque praesentia adire nullatenus valentis, atque Joannis Sosnowski, filii sui, circa defensionem in hoc nefario parentum suorum et criminali actu concussi et converberati, nominibus, quam primum ob enormem sui protestantis concussionem acta praesentia adire valuit, solemniter gravique animi sui cum dolore in et contra perillustrem et admodum reverendum Maximilianum Michaelem Wietrzynski, ordinis divi Basilii Magni Albae Russiae officialem, tum generosos Josephum et Florianum Epimachy Wietrzynskie, ejusdem suprascripti officialis fratres patruales, atque generosos Michaelem et Annam Sliznie, conjuges, bonorum Sosnowica ejusdem supramemorati perillustri officialis quovis juris titulos possessores, principales, nec non Vasilium Kobaczewski, eorundem generosorum Slizniow administratorem, laboriososque Petrum, woyt de bonis Sosnowica, Ostapum de Bohutyn,

sui protestantis subditum proprium et haereditarium, suprascriptorum principalium ad inferius memoratas violentias iussu, scitu ac mandato instructum ac subordinatum, Trociuk Iwan, Demko Ihnatiuk, Michalko Klis - generosorum Wietrzynskich, Josephum et Iwanum Ostapiuki — generosi Nicolai Piotrowski, Danilo et Wasko Grzedziuki, Martinum Kresiuk — generosorum Francisci et Constantini Zamiechowskich subditos. infrascriptarum violentiarum cum suprascripto Kobaczewski, bonorum Sosnowica generosorum Slizniow administratore, manuales executores et cooperatores, nec non et alios, numerum personarum triginta excedentes, de nominibus et cognominibus ipsis principalibus melius notos, postquam vero immotuerint, in termino termini specificandos, questus ac protestatus est in eo, quod cum lex publica cuilibet personarum et praecipue nobilium omnimodam praeviserit securitatem, contra vero metam legis publicae excedentes severiosissimas et rigorosas imposuerit poenas, ipsi vero spreto et vilipenso rigore, licentia sibi pro lege posita, nescitur quo malevolo contra se protestantes ducti rancore et odio, minima ipsis data rixa et occasione, ausi sunt temereque praesumpserunt, mutuo secum facto conductamine et cointelligentia, tempore certo, videlicet die decima sexta mensis Novembris anno nunc currenti congregata, sibi ad infrascripta exequenda caterva, curiolam, in bonis *Olchowka* situatam, tumultuarie catervatim superinvadere, ac circa eandem superinvasionem primo se protestantem, nihil quidquam sibi mali eveniri sperantem, omni securitate in domo sua fretum e curiola vi et violenter armata manu educere, eductum funibus manus et pedes strictissime inculpatus Kobaczewski, mandata generosi Slizin principalis sui exequens, ligare, ligatum in majorem oppressionem et aggravationem status nobilitatis laborioso Ostap Bohutynski, proprio et haereditario sui protestantis subdito, baculo praegrandi per eundem Bohutynski ad converberationem protestantis in

manus dato, et ad praemissa exequenda his sequentibus instructo verbis: *bijże teraz pana swęgo y rozkazuy mu na pańszczyznę, tak iak on tobie też rozkazywał*, verberare demandare. Qui ad libitum inculpati Kobaczewski vinculatum hostiliter, tyrannice, protestantem concussit, converberavit et vix semivivum reliquit. Deinde ipsemet inculpatus Kobaczewski ad subordinationem et clamorem generosi Sli-zin, domini principalis sui, in haec verba: *zabij takiego a takiego syna, ja go zapłacę, jużem dał za iednego siedmaście tysięcy, a to fraszka u mnie, y tego zapłacę*, qua pugnis, qua pedibus, qua genibus hostili ferme modo, tyrannice in persona protestantis praemissas violentias in facie principalis sui executus est. Tum quoque generosam consortem in hoc tyranni tumultu, uti maritum suum defendentem, ita, ut vita ipsius cum morte mutari speratur, concusserunt, converberarunt, consautiarunt. Denique et generosum Joannem Sosnowski, filium, ex innato amore parentes suos in hac tyrannisatione defendentem precibusque, ut ab praemissis sese abstineant violentiis, placentem, is idem, qui supra inculpatus Kobaczewski, arreptis pro caprona capillis ad libitum sui tyrannisationem. Hisque peractis illicitis et de lege publica prohibitis tyrannisationibus, res varias in curiola protestantis, reserata camera, utpote frameam, vestes, omnemque apparatus muliebrem generosae consortis sui protestantis, par boum, tum quoque ad victualia quaeque spectantia, nec non munimenta, dispositiones varias, membrana, hydrographa super certas seorsivas summas, tam apud nobiles, quam etiam infideles judaeos, plus minus ad centum millia, vi et violenter interceperunt omnique fortuna nobilitari passim spoliarunt. Quae omnia in ulteriorem maiorem ac maiorem oppressionem et convictionem, ut nullum habeat defendendi sese modum et deductionem periuriosae convictionis, procurarunt ac fecerunt protestantemque vinculatum et enormiter, lethalissime, nec non et generosam consortem atque supra-

dictum filium suum concussos, vix semivivos, in area curiolae ipsorum hoc nefario executi actu reliquerunt, ni Divina providentia et aliorum subditorum, in vicinitate manentium, salveretur et ex praedictis strictissimis vinculis misericordia ductorum solutus extiterit. Quae omnia in termino termini inquisitione ipsis probabuntur et deducuntur. Quo suo ejusmodi tali illicito tyranni progressu contra leges regni processerunt poenasque violatae securitatis publicae et, quod magis, domesticae seorsivae, seorsivas in se traxerunt, et quilibet illorum ex persona sui distinctim in se traxit et succubuit. Ratione quorum omnium is idem, qui supra, protestans, suo et generosae consortis suae atque filii nominibus, contra eosdem suprascriptos inculpatos, tam generosos principales et mandatores, quam illorum manuales executores et infrascripti nefarii tanti criminalis actus complices et cooperatores iterum atque iterum protestatur, offerendo se respectu praemissorum omnium ibi, ubi tantum citius de jure venerit, omni competenti in foro jure acturum praemissasque violentias, iniurias, laesiones ac damna notabilia, perinde sibi illata, vindicaturum velle, salva nihilominus praesentis protestationis meliorandi, augendi, minuendi, vel etiam per citationem, eo nomine editam, pro necessitate et exigentia causae praesentis adimplendi, pleno in robore reservata et praecustodita sibi melioratione.

Тоже. л. 492.

№ 75.—1715 г. 10 Января.

Жалоба священника Василькевича на Перзинского за нанесение ему оскорблений и тяжких побоевъ.

Feria quinta post festum ss. Trium Regum proxima, anno Domini 1715-to.

Venerabilis Wasilkiewicz, parochus ritus

graeci contra generosum Radziminski protestatur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione venerabilis Joannis Wasilkiewicz, parochi ritus graeci de bonis *Mrozowice*, de palatinatu et districtu Belzensi, in et contra generosum Arnolphum Radziminski, vice-praefectum cohortis hastatae illustris et magnifici Lubomirski, capitanei Scepucciensis, ratione per ipsum sabbatho ante festum Circumcisionis X-ti Domini, anno proxime praeterito millesimo septingentesimo decimo quarto, ad curiam praedicti generosi Radziminski, ibidem sitam, requirendo administrationem justitiae de infideli Leyba, arendatore tabernae, in ibidem sitae, advenientis et modeste eandem justitiam exposcentis, contra praescriptum legum regni, de securitate publica et immunitate personarum spiritualium sancitarum, ignominiosissime tractationis, pro barba et caprona arrepti et humo allisi, qua genibus, qua pugnibus concussio- nis, converberationis ac obsanguinolatio- nis, nec his contentus, verum convocatis famulis ac aurigis suis in terra prostrati baculis horrendissime centum plagis converberationis, per eandem crudelem concussionem aegrae valetudinis in hanc usque diem causationis, aliarumque ratione violentiarum, iniuriarum et laesionum perpetracionis, facta, prout fusius debuit dari copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata ad acticandum officio eidem non est porrecta, idcirco de deligen- tia generosi vice-notarii in suscipienda, partis vero protestantis in porrigenda renitentia iterum atque iterum protestatur. Et in continet idem suprascriptus protestans common- stravit officio praesenti in corpore suo concus- sionem in latere sinistro tumidam magnam lividam, quam quidem concussionem offi- cium praesens vidit et debite conspexit at- que actis suis connotavit. Hicque subinde idem suprascriptus protestans et common- strans petiit sibi addi ministerialem regni generalem providum Chwedorium Kruk ad

conspiciendas concussiones, quas ob reve- rentiam officii commonstrare non potuerat. Qui taliter additus et deputatus in vim suae verae ac fidelis relationis publice li- bereque recognovit, se vidisse in partibus posterioribus absque ulla misericordia et commiseratione horrendissime totam ulte- riorem posteritatem ab ipsa cruce usque ad genua baculis praegrandibus percussam, tumidam, nigride liquidam, tum et alias minus notabiles concussiones variis in locis. De quo praesens ejusdem ministeria- lis relatio.

Изъ актовъ книги Холмскаго гродскаго суда за 1715—1716 г., № 20205, л. 7.

№ 76.—1715 г. 30 Января.

Заявленіе Горецкаго о буйствѣ, учиненномъ въ его имѣніи поручикомъ Глускимъ и др.

Feria quarta ante festum Purificationis Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1715-to

Ex parte generosi Gorecki contra generos- os Gluski ac alios protestatio et in continenti concussionum certarum visio.

Do urzędu y akt grodzkich staroscin- kich Chełmskich personaliter przyszedszy iegomość pan Woyciech Antoni Gorecki, komornik graniczny Chełmski y to- warzysz z podchorągwie usarskiey nay- iasnieyszego królewicza iegomości Kon- stantyna, solenniter coram officio, swym y ieymosci pani Weroniki z Wyzycz Go- reckiey, małzonki swey, tudzież ucziwego Panasa Małyszki, gospodarza swego, imie- niem, przeciwko iegomosci panu Wacławo- wi Gluskiemu, porucznikowi, y iegomosci panu Gałęzowskiemu, namiestnikowi na ten czas, tudzież iegomosci panu Krzewskiemu, towarzyszowi chorągwie usarskiey iasnie wielmożnego iegomości pana Jozefa Toma- sza na Zamosciu, ordynata Zamoiskiego, także czeladzi podcztowey iegomości pana

Rosnowskiego y iegomosci pana Nałęczca y innym tak podcztowey, iako y luzney czeladzi, de nominibus et cognominibus melius ipsis notis, żałośnie skarżył się y protestował o to, iż pomieniony iegomość pan namiesnik, stanowszy na noc z chorągwią pomienioną na *Orzechowie Nowym*, pomienionego iegomosci pana Krzewskiego z pocztami na *Orzechow Stary* ordynował, który iegomość pan Krzewski non iuxta usitatam praxim, w wojsku koronnym solitam, dworowi się nie opowiedział, owszem nie obserwując prawa, konstytucyami obwarowanego de securitate et immunitate domow szlacheckich y urodzenia szlacheckiego, także wojskowych artykułów, konstytucyami approbowanych, imo in postpositionem y ordynanssem iasnie oswieconego iegomosci pana Krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, a nakoniec zapomniawszy przykazania Panskiego y miłości blizniego, pomieniony iegomość pan Krzewski, naszedszy z czeladzią tak pocztową, iako y luzną na dwor w niebytnosci protestanta, w Orzechowie Starym będący, w dzień piątkowy y święto świętey Pryskei Panny, roku terazniejszego, bez żadney okazji y przyczyny dobył szabli y gospodarza pomienionego protestantis sine ullo respectu ciał w łokieć, kożuch y odzienie na nim przeciał, ciało stłuk, płazem bił, po tym szable włożywszy w pochwy kanczukiem siekł, bił, puki się nie zmordował. Ktore pobicie towarzystwo teyże chorągwie, iako to: iegomość pan Piotrowski, iegomość pan Suchodolski y iegomość pan Tomaszewski widzieli, siano z budynkow kazał brać czeladzi, lubo na wsi była go wszelka sufficyentia, szpichlirz dworski kazał odbić, browar y tam winnika iegomość pan Krzewski kanczukiem bił. Tym się ieszcze excesssem y violencią domu szlacheckiego nie kontentuiąc, pomieniony iegomość pan Krzewski wpadł do sieni, gorę, na izbie będącą, kazał odbić, ktore gorę odbił podcztowy iegomosci pana Rosnowskiego, a sam iegomość pan Krzewski violentissimo impetu wpadł do izby, potym

do alkierza, tam białygłowy dworskie y poddanki kanczukiem siekł, bił, łoszka dzieciunę, szamocząc się z białygłowami, połomał, gdzie cureczka protestantis pod łoszko wpadła, przestraszyła się y hucusque in lecto aegritudinis decumbit, a pomienione białegłowy z alkierza pobrawszy, do upodobania swego bił ich; pomieniona w tym ieymosć pani komornikowa poczeła go prosić, aby w domu szlacheckim takiey nie czynił violencyi y nie bił iuż więcey białygłow, a iegomość pan Krzewski et praeces non exaudivit, do samey się ieymosci pani komornikowey, małżonki protestantis z kanczukiem bić się porwał, mowiąc, że *ci uszy otasunie*, a potem z pięścią do gęby, nieuczciwymi słowami lżąc, co inu slina przyniesła do gęby, ktore tu obelgi, słowa nieuczciwe ob reverentiam officii non exprimuntur. Widząc tedy takie zawziętość praefati inculpati ieymosć pani komornikowa, a będąc proxima partus, uchodząc konfuzyey y dalszego nieszczęścia, poszła z alkierza, a iegomość pan Krzewski powtornie, ktore napadszy białegłowe, kanczukiem siekł; znowu tedy odważyła się protestantis consors prosić iegomosci pana Krzewskiego, żeby ludzi nie bił niewinnie, iterate tedy nieuczciwymi słowami lżył y w tylny blach całować się kazał y wykrzywiał się, nasmiwając y urągając z stanu szlacheckiego; ieszcze większego żalu przydając, powtornie gospodarza w ganku napadł, bił, tłuk, aż go ieymosć pani komornikowa ledwo do izby wprowadziła, potem iuż y czeladź niektora do gospody poszła, a iegomość pan Krzewski znowu do izby wpadł, białygłowy bił, hałasował aż do samey nocy. Wyszędłszy ze dworu, kogo napadł, bił, tłuk, po wsi hałasował, białygłowe na dolmanke z chałupy wywłokł z dziecięciem we dwu niedzielach, do gospody zaprowadził, nawet kiedy ieymosć pani komornikowa chciała jachać do chorągwi, donieść tak wielkie violencie y kryminały, poczynione we dworze, iegomość pan Krzewski sanki kazał czeladzi do gospody wziąć, żeby nie miała na czym ia-

chać skarżyć się ięgomosci panu namiesnikowi, gdzie żadney nie uznała słuszney y należytey sprawiedliwosci, lubo dwoma listami protestantis consors te ciężkie kryminały detulit; nawet hałasując się z białyglowami, ięgomość pan Krzewski ryszczunek żołnierski z sciany pozrzucał, a lampart aż trzeciego dnia pod podłogą znaleziony. O co wszystko pomieniony protestans tak o zgwałcone prawa pospolite y zdeptaną wolność szlachecką y poniesione kryminalne excessa w sądzie należytem z ięgomością panem porucznikiem, czy też chorążym, ratione non continentiae in disciplina militari, y ięgomością panem namiesnikiem, ratione incontinentiae y nie obserwowania prawa z ięgomością panem Krzewskim y całą chorągwią o naiscie dworu y w niem poczynione excessa, violentia kryminalne windykować będzie, a teraz powrotnie contra praenominatos inculpatos et invasores domorum nobilium iterum atque iterum solenniter protestatur. Hicque in continenti idem generosus protestans statuit ministerialem regni generalem providum Nicolaum Liheiza, officio praesenti notum, qui statutus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se ex officiosa requisitione suprascripti protestantis simul et requirentis ad bona *Stary Orzechow* curiamque ejusdem, ibidem sitam, una cum nobilibus Stephano Kotoni et Ioanne Kaminski, maioris et evidentioris testimonii gratia sibi protunc adhibitis, feria tertia post festum sanctae Priscae, virginis et martiris, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quinto, praesens et personaliter condescendisse, ibidemque existens, generosam Annam Gorecka, virginem sui requirentis, filiam, in lecto aegritudinis decumbentem, lectula pupillorum perfracta et disrupta, honestum Panas Malyszka, patrem familias, flagris concussum ejusque corpus tumidum, lividum, cruore suffusum, in eodem vestem superiorem et pellinam in manu dextra per totam fistulam persecutam per suprascriptam cohortem, praesertim in copia specificatos, ipso die festi

sanctae Priscae, virginis et martiris, anno praesenti, stationem noctivam peragentem licentiose et effrenate patrata praemissa vidisse omniaque cum suprascriptis nobilibus juxta recognitionem praesentem debite conspexisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже л. 45. 56.

№ 77. — 1715 г. 14 Февраля.

Заявление Холмского епископа о покражѣ у его крестьянина рабочаго вола.

Feria quinta ipso die festi sancti Valentini martyris, anno Domini 1715-to.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi episcopi Chelmensis contra religiosos et admodum reverendos Piarum Scholarum conventus Chelmensis ac alios manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Casimirus Bobrowski, honorum *Pawlow* celsissimi ac eminentissimi Christophori Szembek, episcopi Chelmensis, administrator, nomine et ex speciali commisso ejusdem illustris ac magnifici principalis sui, obviando cuivis integritati laboriosi Pauli Galaniuk, de bonis *Sielliscze* subditi, ex ratione bovis apud eundem per laboriosum Iwan Sochan laboratilis, plus vel minus quinquaginta florenorum polonicorum valoris constantis, furtu clandestino ablati, hic vero Chelmae apud laboriosum Kiszka *tkacz*, subditum plebanatus Chelmensis deprehensi, non administratae justitiae solenniter questus, protestatus ac manifestatus est in eo, quod cum lex publica nullum furti criminis gravem protegere prohibet, religiosus vero admodum reverendus pater in Christo conventus patrum Piarum Scholarum de nomine Stanislaus, vice-rector ac ejusdem conventus procuratoris munus tenens, praestolanti suprascripto manifestanti de eodem incul-

pato laborioso Iwan Sahan, ad carceres privatos incluso, nullam praestitit satisfactionem, imo item inculpatus laboriosus Kiszka *tkacz*, plebanatus Chelmensis subditus, sui manifestantis honorem in persona laboriosi Iwan Gałaniuk rodens clandestino dente restitutionem ejusdem bovis requirentem laesit, diffamavit et contemptuavit, quae laesio in termino advenientis termini inquisitione probabitur, bovem praedictum, furto ablatum, restituendum recusat, inculpatus vero laboriosus Sachan, fur manifestus verbaliter in praedicto conventu arestatus, non est pro summendis de ipso poenis sibi manifestanti cum laborioso Gałaniuk, prout instigatore, extraditus, neque etiam laboriosus Kiszka furto ablatum bovem restituit. Idcirco praedictus, ut supra, manifestans, obviando integritati perinde illustris ac magnifici principalis sui, in expediendis laboribus, ab eodem Gałaniuk praestandis, causati, hanc ad acta praesentia infert manifestationem, nec non etiam intuitu per eundem inculpatum Kiszka *tkacz* publice et manifeste honoris sui manifestantis laesi protestatur; offerendo illustrem et magnificum principalem suum ea in causa jure competendo agendum seque omni in foro vindicaturum, salva nihilominus illustri et magnifico principali suo in adventu nunciatoriatu de Varsavia a terra praesenti Chelmensi reditu, praesentis manifestationis meliorandi reservata et praecustodita facultate.

Тоже л. 82.

№ 78.—1715 г. 15 Февраля.

Постановленія Холмскаго сеймика отъ 8 февраля 1715 года.

Feria sexta in crastino festi sancti Valentini, presbyteri, martyris, anno Domini 1715-to.

Laudi terrae Chelmensis et districtus Crasnostaviensis oblata.

Ad officium et acta praesentia castren-

sia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Stephanus de Boneza Sienicki, pincerna terrae Chelmensis, mareschalcus conventus particularis ejusdem terrae et districtus Crasnostaviensis obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit laudum terrae Chelmensis et districtus Crasnostaviensis, Chelmae in loco consultationum solito, die octava mensis Februarii, anno praesenti per universam nobilitatem sancitum, manueque sui offerentis propria subscriptum, cuius laudi tenor sequitur ejusmodi: „My rady, dygnitarze, urzędnicy y wszystko rycerstwo ziemie Chelmskiej y powiatu Krasnostawskiego, ziechawszy się do Chelma na mieysce, consultacyom naszym zwyczajne, pro die octava Februarii za uniwersalem najasnieyszego króla iegomości, pana naszego miłosciwego. takowe między nami postanowiliśmy sancita. Naprzod, uprosiliśmy ichmosciow panow posłów naszych, to iest: iegomosci pana Stanisława Niedobylskiego, komornika ziemskiego Chelmskiego, y iegomosci pana Alexandra Niewiadomskiego, do iasnie wielmożnego iegomości xiędza biskupa Chelmskiego, aby nomine publico podziękowali za podjęte fatygi y pasterskie owieczek swoich pieczołowanie, deklarując w rekompensie świadczoney pracy wszelką do usług iegomosci, naszego wielce miłosciwego pana, ochotę; tychże ichmosciow panow posłów uprosiliśmy do iasnie wielmożnego iegomosci pana wojewody Podlaskiego, hetmana polnego koronnego, dziękując quam profundissima veneratione zaswiadczone respecta, że przez interpozycyą swoją y remonstracyą iego królewskiej mosci, panu naszemu miłosciwemu doniósł ucisnienie nasze y ziemi y powiatu, przez co przy staraniu ichmosciow panow posłów subsecuta alleviacia wyplacenia kontrybucyi Saskiej; obviando zaś cuicumque modo et rigori, w tractacie z iegomością panem generałem Januszem expresso, aby w tak prędkim czasie nie przychodziła exekucya Saska; zdało się nam uprosić ichmosciow panow commissarzew, to iest: wielmożnego iegomości pana

Macieia Kunickiego, łowczego Chelmskiego, y iegomosci pana Jozefa Włodka, łowczego Zydaczowskiego, dawszy ichmosciom panom plenariam potestatem, naprzod, aby wyiawszy taryffy, każdy z ichmosciow w swoim grodzie produkowali iegomosci panu commissarzowi, z generalnego commissariatu destynowanemu, y z tymże zniwszy się, deferant łaskę iego królewskiej mosci, pana naszego miłosciwego, y traktat niech pokażą, za jaką kwotę zgodzili się ichmość panowie poslowie, przez ktorych ręce aby szły pieniądze do iegomosci pana commissarza Saskiego, deklarując mu za poczekanie, nim dojdą innotescencye po parafiach od ichmosciow panow commissarzow, aby zwożone były pro praefixo tempore złotych tysiąc, z decessu residuitatis dymow od summy dziewięćdziesiąt tysięcy pozostałych, aby nagley nie zsyłał exekucyi. chyba na ow czas, ieżeliby kto był renitens y na czas ogłoszony y przez uniwesaly naznaczony y miejsce nie comportował; dopiero na ten czas exekucya Saska za delatami ichmosciow panow commissarzow wychodzić powinna, ktore delaty od ichmosciow po polsku pisane y wydane być powinny, żeby sobie każdy przeczytał. aby w ktorych dobrach między szlachtą znajduią się variae sortes, między ktoremi gdyż by był kto renitens. żeby sąsiad jeden za drugiego nie podlegał exekucyi, y powinny być delaty podpisane naszych ichmosciow panow commissarzow ręką y kommissarza Saskiego. a że tę kontrybucyą, gdzie niektorzy ichmość już in parte uspokoili, tedy za produkowanemi kwitami przyięta bydź powinna in calculo. ichmość zaś panowie commissarze referendo se do kontraktu, w ktorym wyrażona summa dziewięćdziesiąt tysięcy tynfow. powinni w uniwersalach swoich donieść, aby ichmość panowie wszyscy, ktorzy quocunque titulo et praetextu czyli libertowali się, czyli prywatnie kontraktowali, żeby kwity swoje do rąk ichmosciow panow commissarzow oddawali, a ponieważ adhaerendo traktatowi należy wypłacić z każdego dymu tak z dobr duchownych kró-

lewskich, iako y ziemskich, po dziesięć tynfow, praecavemus tą obradą naszą, ieżeliby kto z ichmosciow naszych, moich mosciowych panow, minori pretio in antecessum zgodził się, tedy albo dopłacić reszty powinien, albo procurare kwit taki. żeby pro persoluto tyle przyięto było, ile według proporcyi dymow należeć będzie, aby nie był taki menkament, iako się już stało przed lat kilka, a ieżeli by z ichmosciow był tak renitens et ad detrimentum przywiódł ziemię y powiat, tedy wolnego rekursu do prawa pospolitego, to iest w grodach naszych, jako y w trybunale koronnym Lubelskim, debito juris ordine, vindicandi et militaris executionis. Za czym pozwalamy, aby wszyscy ichmość, nasi miłosciwi panowie quocunque titulo et praetextu inakszych nie otrzymywali kwitow, tylko żeby zaraz de quantitate dymow swoich oddawszy powinno kwotę, otrzymywali kwity z wyplaconey y w generalny comput dymow inkludowaney oddali ichmosciom panom commissarzom ziemskim do generalnego według taryffy kwitu otrzymania, tymże ichmosciom panom commissarzom, aby nam tam skuteczniey usłużyli y należycie ad executionem sancita nasze przywiedli; naprzod iegomosci panu Kunieckiemu, łowczemu Chelmskiemu, compensando y pierwszą legacyą do xiążęcia iegomosci prymassa cum stipendio życia y fortuny swojej y teraznieyszą pracę z tegoż decessu, ktory superat dziewięć tysięcy dymow, pultora tysiąca tynfow deklaruiemy, a iegomosci panu Włodkowi, łowczemu Zydaczowskiemu, do teyże pracy pro socio ordynowanemu, tynfow tysiąc; non postremo merenti respectum praca ichmosciow panow poslow, ktorzy z tymże powrocili na seymik uniwersalem, byśmy in vim gratitudinis y expens w drodze uczynili rekompense, ktorym ichmosciom z tegoż decessu po tysiącu złotych konferuiemy, to iest: wielmożnemu iegomosci panu łowczemu Chelmskiemu y iegomosci panu Franciszkowi Wereszczynskiemu, czesnikowi Łatyczewskiemu, z reszty zaś decessu opportuno tempore ichmość panow

wie commissarze uczynią kalkulacją. Sądy fiskalne skarbowe reassumimus pro feria secunda post dominicam *Invocavit*, in assistentia tychże ichmosciow panow sędziow, w ostatnim laudum naznaczonych, ktore, żeby nie upadały, daliśmy plenariam facultatem pierwszemu między ichmosciow urzędnikowi intimandi, judicandi et limitandi in plenario numero; desiderium ichmosciow panow assygnatariuszow doniesione, że nie odbierają od ichmosciow panow exaktorow naznaczoney sobie in vim zasług satisfakcyi, iako godna ukontentowania, tak obstringimus ichmosciow panow exaktorow in genere wszystkich, osobliwie szelężnego, tak in anno millesimo septingentesimo decimo tertio uchwalonego na taryffę wiehnożnego iegomości pana Kunickiego, lowczego Chelmskiego, iako y na takrocznego itidem na też taryffę, dempta tertia parte. aby nie respektując ani na conflagraty, ani na iuramenta, ktore y w grodach przyięte być nie powinny, chyba na ow czas, kiedy ichmość panowie administratorowie per administrationem trzymają; teraz zaś daliśmy omnem licentiam, aby któż kolwiek z ichmosciow będzie renitens, żeby ichmość panowie exaktorowie debito iuris ordine tak y w sądach fiskalnych grodzkich, iako y w trybunale koronnym Lubelskim, vindikowali y według prawa cum triplici pensione et refusione damnorum odbierali, a na ostatek żołnierskiej zażyli exekucyey, aby czym prędzey ichmosciow panow assygnatariuszow uspokoiłi, ponieważ w tak ciężkim czasie y przy ustawicznych kontrybucyach, kiedy nie iesteśmy pares uczynienia sufficientioris satisfactionis y uchwalenia inszego podatku, sposobniejszego nad ten, który ultimis consumens płaci, do ktorego ichmość panowie exaktorowie naznaczeni, to iest: iegomość pan Stanisław Niedobylski, komornik ziemie Chelmskiej, y iegomość pan Rudnicki, ponieważ za pracą swoją żadney do tąd nie mieli sobie naznaczoney pensyi, solarium zaś y kwitowego nie bierą, tedy w rekompensę pracy ichmosciow, tak iako y przeszłym ichmosciom panom exaktorom, na

też taryffę wybierającym, na przyszłym seymiku rekompensę deklarujemy. Te tedy nasze wzwyż opisane postanowienie iegomości panu marszałkowi koła naszego rycyńskiego podpisać y do grodow per oblatam podać zleciliśmy, uczyniwszy limitę na dzień dwunasty miesiąca Marca pod tąż laską. Datt w Chelmie dnia osmego, miesiąca Lutego tysiącnego siedmsetnego piętnastego roku. Stefan z Boncze Sienicki, cześnik Chelmski, marszałek koła rycyńskiego ziemi Chelmskiej y powiatu Krasnostawskiego. Originale vero eiusdem laudi circa acta officij praesentis remansit.

Изъ актовой книги Холмскаго городского суда за 1715—1716 годы, № 20205, л. 83—87.

№ 79. — 1715 г. 27 Февраля.

Реестръ денежныхъ поборовъ на содержание войска.

Feria quarta post festum s. Mathiae apostoli proxima, anno Domini 1715-to.

Pro parte regiminis Raytarorum assignationis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens nobilis Ioannes Chodakowski, nomine et ex speciali commisso generosi Francisci Granddecki, regiminis raytarorum illustris et magnifici Rzewuski, palatini Podlachiae; rothmagistri, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit assignationem infra-scriptam, ab illustri et magnifico Sieniawski, castellano Cracoviensi, in rem supradicti regiminis datam et emanatam manue eiusdem illustris et magnifici Sieniawski propria subscriptam ac sigillo genuino communitam. infraacticandam, de tenore sequenti: „Adam Mikolay z Granowa Sieniawski, hrabia na Szklowie y Myszy, kasztelan Krakowski, hetman wielki koronny. Lubo do tych czas dyspozycya od Rzeczypospolitey podana względem suplementu na woysko z aukcyonalney hyberny y z po-

datku ultimae consumentiae żadnego skutku nie wzięła, że iednak kommissya hibernowa nie mając inszego rōsprządzenia w tey mierze, tylko walney rady Warszawskiey postanowienie, rezolwować się nie mogła, aby miała czynić iaką odmianę w tey hibernie, a za tym musiała podać do dystrybuty executionem pomienioney walney rady Warszawskiey. Więc na leybkompanią iegomości pana wojewody Podlaskiego, hetmana polnego koronnego, pod iegomością panem Grandeckim rotmistrzem, rachując na koń po złotych sto sześćdziesiąt, kuchennego po złotych cztery, czyni szesnascie tysięcy czterysta; z tych wytrąciwszy expensa publiczne wojskowe, w kole generalnym pozwolone, to iest: poselskiego na seym po złotych iednemu, na niewolników y straconych po złotych pięć, groszy pułosna, spisnego na iegomości pana pisarza polnego koronnego po groszy pułosna, na iegomości pana Dłużewskiego, podczaszego Chelmskiego, pułkownika, donatywy po groszy piętnascie; na *kauonizacyą błogosławionego Stanisława Kostki* po złotym iednemu, na *iałmażny* do różnych kościołow y klasztorow po złotym iednemu, na kancelarią wojskową po złotych dwa, na pana Twiła, doktora wojskowego, po złotych iednemu, należy złotych piętnascie tysięcy czterysta. Do tego przydaie się za oschlą assygnacyą u żydow Opolskich podług wroconey do skarbu assygnacyi złotych polskich tysiąc sześćdziesiąt y sześć, groszy dwadziescia pięć. Z osobna przydaie się auctionalney hiberny z podatkow, na walney radzie Warszawskiey uchwalonych, naznaczoney na koń po złotych pięćdziesiąt dwa,—wynosi złotych pięć tysięcy dwiescie; in summa przychodzi do zapłacenia złotych dwadziescia y ieden tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć, groszy dwadziescia pięć. Na to na *opactwie Ien-drzejmskim*, w wojewodztwie *Krakowskim*, hiberny z podwoynemi szostakami, według podania iegomości xiędza kommissarza, ex summa złotych pięć tysięcy pięćset trzydziesti y siedm groszy siedm naznacza się

tey chorągwi złotych dwa tysiące siedmset sześćdziesiąt y osm, groszy dziewiętnascie. Na *tymże opactwie* w wojewodztwie *Sandomirskim* hiberny takowey-że, według podania ex summa złotych ośmset piętnascie naznacza się złotych czterysta siedm, groszy dwadziescia. Na *dobrach konwentu tegoż opactwa*, według podania tegoż, hiberny takowey ex summa złotych tysiąc dziewięćset siedm dziesiąt, groszy dziewięć naznacza się złotych dziewięćset osmdziesiąt y pięć, gros y pięć. Na *Złotnikach opactwa tegoż* w archidyecezyi *Gniezniejskiey*, według podania iegomości xiędza kommissarza, hiberny takowey że złotych trzysta osmnascie, groszy dwadziescia y ieden. Na *woytowstwie w Spikolosach* w Chelmskiey (ziemi) hiberny takowey że złotych trzydziesti y ieden, groszy dwadziescia y dwa. *Quarty* tamże pro anno millesimo septingentesimo decimo quarto złotych dwadziescia siedm wytrąca się vigore liquidacyi za niestawienie do obersztabu konia numero iednego złotych sto sześćdziesiąt. Na *opactwie Sieciechowskim*, excepto *Złotnik* w dyecezyi *Krakowskiey*, hiberny, według podania iegomości xiędza kommissarza, ex summa złotych cztery tysiący pięćset y czterdziesti y ieden, groszy szesnastu. wytraciwszy na dobra stołowe złotych trzysta siedm dziesiąt y pięć, a na konwentskie złotych sto dwadziescia y pięć naznacza się złotych dwa tysiąca ośmset dziewięćdziesiąt y siedm, groszy dwadziescia y pięć. Na *dzierżawie Zbigniew* w *Sandomirskim* hiberny takowey że ex summa siedm dziesiąt y ieden tysięcy dwiescie sześćdziesiąt dziewięć, groszy dziesięć, wytrąciwszy defalkowane złotych sto cztery, groszy piętnascie, naznacza się złotych tysiąc sto sześćdziesiąt y cztery, groszy dwadziescia y pięć. Tamże na teyże dzierżawie hiberny ex millesimo septingentesimo decimo tertio, ponieważ te dobra odebrawszy kwit hibernowy od iegomości pana Turskiego, starosty Pilzninskiego, nie uczyniły żadney według niego satisfactyi, iako tenże iegomość pan starosta w tym roku do skarbu podaie, tedy, non obstante ex-

traditione pomienionego kwitu, przekazuje się pomienioney pozostałej hyberny na tę chorągiew złotych tysiąc dwieście sześćdziesiąt y dziewięć. *Na oberstah regimentu*, według reglamentu, do skarbu podanego, odciągnąwszy kontingens, naznaczone do zasług hyberny y iey auctyi z porcy złotych numero siedm, wytrąca się z ordynareyney taryffowey hyberny złotych pięćset dziewięćdziesiąt y dwa, wytrąca się na ięgomosci pana Niewiarowskiego, towarzysza chorągwie pancерney, ięgomosci pana pułkownika Błędowskiego, lat kilkanascie w kancelaryey woyskowej zostaiącego, za pozwoleniem ich ościow panow deputatow od chorągwie z konia po groszy sześć—złotych dwadziescia przekazuje się na summie do Trybunału skarbowego, z podatku ultimae consumentiae, ad supplendum defectum hyberny naznaczoney, złotych pięć tysięcy osmset dwadziescia y cztery. Item przekazuje się w skarbie Rzeczy pospolitey koronnym auctionalney hiberny z podatkow, na walney radzie Warszawskiej uchwalonych, naznaczoney na koń po złotych pięćdziesiąt dwa, złotych pięć tysięcy dwieście, za którą to summę ięgomość pan rothmistrz complet chorągwi wystawić powinien na kompanią następującą sub rigore prawa, o tey że hybernie napisanego. Działo się we *Lwowie* die vigesima secunda Decembris, millesimo septingentesimo decimo quarto. Adam Mikołay Sieniawski, kasztelan Krakowski, hetman wielki koronny. Locus sigilli illius genuini. Assignacya hybernowa Leybkompanij iaśnie wielmożnego ięgomosci pana wojewody Podlaskiego, hetmana wielkiego koronnego. Originale vero ejusdem superius praeinsertae assignationis post ingrossationem in acta, idem offerens rursus ad se recepit, et de recepto sibi que realiter extradito, officium praesens quietat, praesentibusque quietavit.

Toже, 1 94, 95.

№ 80.— 1715 г. 25 Апрелья.

Заявление священника Мацѣвской церкви Деновскаго о неуплатѣ Олендскимъ процентовъ отъ суммы, завѣщанной церкви.

Feria quinta post festa solennia sacri Paschatis proxima, anno Domini 1715-to.

Perillustris et admodum reverendus Dekowski, praepositus Macieioviensis, contra magnificentum Ołędzki, capitaneum Szmeltinensem manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens coram praesenti officio actisque capitanealibus castrensibus Chelmensibus perillustris et admodum reverendus Joannes Dekowski, praepositus ecclesiae Macieioviensis, decanus Lubomlensis, quam cito post institutionem sui in praeposituram Macieioviensem documenta inferius specificata acquirere potuit, illico praecavendo omnimodae indemnitati et integritati ejusdem ecclesiae Macieioviensis, tum et suae cum familia ecclesiastica, ne damnum ulterius ex inferius illatis in suis proventibus censibusque ecclesiasticis patiatur, inhaerendoque fundationi, eidem ecclesiae Macieioviensi servienti, de actu et data illius in ibidem in oppido *Macieio* die vigesima nona Julii, anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo sexto confectae et conscriptae manumque propria, tum et certorum amicorum per olim generosam Evam de Skaszow, olim generosi Joannis Skaszewski, succamerarii terrae Chelmensis, filiam, olim vero generosi Friderici Sapieha, palatinidae Vitepscensis et succamerarii Vladimiriensis, consortem relictam viduam, subscriptae, consequenter anno eodem supra praefato in castro Chelmensi feria quarta ante festum sancti Laurentii, martyris, proxima, per eandem generosam Evam de Skaszewo Sapieżyna, succamerarissam Vladimiriensem, personaliter recognitae, prout eadem fundatio in suis punctis, clausulis et ligamentis fusius in se ediscerit, solenniter et magna

cum querimonia manifestatus est in et contra magnificum Adalbertum Olendzki, capitaneum Szmeltinensem, haeredem et possessorem ad praesens bonorum villae, *Ostrowka* nuncupatae, in terra Chelmensi jacentium, olim haereditariorum praefatae generosae Sapieżyna, succamerarissae Vlodimiriensis, in hunc modum, quod quidem quoties dicta generosa Sapieżyna, succameraria Vlodimiriensis, in decorem et commodum ecclesiae Macieioviensis, nec derogando foundationi praedecessorum suorum, oppidi Macieioviensis haeredum et possessorum, imo eandem foundationem in toto et in majus augmentum gloriae Divinae et impetrationem majestatis, pro suis ac parentum suorum peccatis, ex pia erga Deum devotione summam sex millium florenorum polonicalium propriam, item alteram summam mille florenorum polonicalium concessam per se, apud reverendum Sledzki, parochum protunc Macieioviensem, eidem ecclesiae Macieioviensi perpetuis temporibus et in aevum (praeviis obligationibus) inscripsit eandemque summam simul junctam septem millium florenorum polonicalium in bonis praetactis Ostrovek cum attinentiis locavit, assecuravit et inscripsit censumque, ab ea provenientem, ex iisdem bonis per se et successores suos in quatuor ratas dispositum, quolibet rata per centum triginta et septem florenos grossos quindecim exolvendam eidem reverendo Sledzki, parochi protunc Macieioviensi, designavit et eius succedanei, cui foundationi admodum reverendus comparens satisfaciendo, imo eandem in omni puncto cum suis praedecessoribus observando, obligationes omnes, in fundatione praememorata clare expressas, complet eas demque in actuali exercitio diebus designatis habet. Jam vero magnificus Olendzki, capitaneus Szmeltinensis, eandem summam censualem ex iisdem bonis Ostrovek cum attinentiis ad requisitiones multas tam personales, quam literatorias exolvere tam praesentibus, quam retroactis annis non vult et satisfactionem denegat, proindeque eidem foundationi contravenit in vadium similis

summae septem millium florenorum polonicalium, in ibidem appositum, succubuit, pro qua succubitione damnis, exinde emergentibus, tum praetensionibus ab ultimaria quietatione et si quae reperiri possit, cum magnifico haerede et possessore Ostrowka jure agere se acturum, idem comparens declarat, salva praecustodita praesentis melioratione, si opus fuerit.

Тоже, л. 170.

№ 81.—1715 г. 20 Мая.

Заявленіе священника Верещинской церкви Микошевскаго объ оскорбленіяхъ, нанесенныхъ ему Угровецкимъ.

Feria secunda post dominicam *Cantate* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quinto.

Ex parte admodum reverendi Mikoszewski, parochi Weresczynensis, contra generosum Urowiecki manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Stephanus Mikoszewski, parochus Weresczynensis, coram eodem officio in et contra generosum Jacobum Urowiecki, in dies et momenta majores ecclesiae suae Weresczynensi et sibi protestanti injurias, impracticatos contemptus, laesiones, violentias, hostiles in vitam sui protestantis diffidationes, quovis tempore et in foro facile inquisitione probandas, ex vi soliusmet innatae malitiae et violentae potestatis fabricantem et promoventem, sollemniter ac dolende obviando periculo vitae et salutis suae studendoque prodesse jurium suorum et ecclesiae memoratae Weresczynensis bonorumque, ab eodem inculpato attritorum, etiam ademptorum, integritati et vindicationi, maxime vero adimplendo sententiam illustrissimi ac reverendissimi Christophori Szembek, episcopi Chelmensis, circa visitationem ecclesiae memoratae We-

resczynensis, non pridem expeditam, prolatam, se protestantem ad vindicandas ecclesiae praetensiones adstringentem, protestatus et manifestatus est ideo, quia ipse, postpositis legibus et constitutionibus regni, quemvis violentum et temerarium hominem punientibus, nullo habito respectu, nec observata reverentia, ecclesiam ac immunitatem ejus atque personas spirituales a quovis catholico homine concernente, ex solo odio et rancore contra se protestantem (ex occasione causae sibi per protestantem ad officium castrense Chelmense, ratione summarum ecclesiasticarum intentatae) assumpto, non contentus anteactis violentiis permultis, in protestationibus prioribus expressis, sibi protestanti et ecclesiae ejus Weresczynensi perpetratis, ausus est et temere praesumpsit die sexta mensis Februarii, anno praesenti, residentiam protestantis parochialem iracundus et furibundus superinvadere ibidemque se protestantem, ratione praedictae causae, sibi institutae, verbis furibundis laesivis alloquendo, judicata quaevis in causa eadem subsecuta, verbis postponentibus eo importunae dicacitatis, imo clamoris tenore: *choćbyś pięćdziesiąt egzekucyi sprowadził, nie dam sobie dołr odebrać y nie dam nic*; in ulteriori vero sui clamoris et vociferationis tractu violenta manu ad frameam sese propiciens, sequenti verborum formalitate: *a w ostatku choć by się tknąć y pomazanka Bożego, to zapranieć pojadę* invertere atque desperatissime in vitam et salutem protestantis diffidare. Subsequenti tempore, videlicet die vigesima quarta Martii, proxime elapsa, iterum se protestantem, protunc in residentia praefata sua existentem, violenter superinequitare statimque circa furibundum ingressum a se protestante non promovendam, imo deserendam memoratam causam ad offerentiam equi certi, vix valoris centum florenorum polonicalium exstantis, requirere et per minas quasdam extorquere conari. Cui importunae, imo imperiosae requisitioni, dum protestans nullum effectum et impossibilitatis apertissimas rationes declaraverit, mox praenominatus

inculpatus flamma furoris accensus, factoque ex hippocausto impetuoso egressu, pacificum protestantem, praesertim ecclesiam ejus per haec verba maledictoria: *niech diabeł wezmie kościół y jego szelmę popa* et aliis verbis, honorem et natalitia protestantis denigrantibus, sine ullo respectu innocentissime laesit et contemptuavit. Tandem in virtute decreti officii castrensis Chelmenensis, in causa superscripta prolati, generoso Dominico Zawadzki, vicesgerente castrensi Chelmensi, ad fundum honorum Urovecianorum conjunctorum condescendente fundataque jurisdictione, bona praefata protestanti tradere volente, tam traditionem eandem, per decretum praefatum sententiatam, desperatis mediis impugnavit, quam se protestantem sine ulla causa et occasione inaudita ac ineffabilis inhonestatis verborum elocutione, multoties repetita, in parte per generosum vicesgerentem in actu remissionis connotata (etiam generoso patrono certo sui protestantis, causam protunc introducto, non parcendo) dolende laesit et summa confusione per verba, etiam vilissimorum hominum auditum penetrantia et tangentia, non observato pudore in praesentia memorati officialis et permultorum nobilium, protunc actui juridico adstantium, affecit deplorandamque sui protestantis personam indigne tractavit, prout et semper variis coram personis tractare non sinit. Has itaque protestans laesiones et injurias vindicaturus et imminenti salutis ac vitae suarum periculo ea qua potest (Deo Omnipotente praemissas laesiones penetrante adjuvante) obviaturus praesentem infert querelam.

Тоже, л. 238.

№ 82.—Тоже.

Тотъ же священникъ жалуется на неуплату Угровецкимъ присужденной пени.

Ex parte ejusdem contra eundem manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Stephanus Mikoszewski, parochus Weresczynensis, coram eodem officio in et contra generosum Jacobum Urowiecki questus et manifestatus est ideo, quia ipse, contraveniendo decreto officii praesentis, feria quinta in crastino diei *Cinerum*, anno praesenti, inter se manifestantem et eundem generosum Urowiecki pro lato (quo nimirum decreto iniunctum est, quatenus idem generosus Urowiecki sibi manifestanti poenam luitam quatuordecim marcarum polonicalium in instanti protunc solveret sub poena banitionis, ex registro poenali publicanda), poenam eandem luitam, nec protunc, et si requisitus a manifestante fuerat, nec hucusque pro facilitate manifestantis expectatus, ac non publicatus protunc exstiterat, sibi manifestanti exolvere curavit rigoremque decreti per suam renitentiam succubuit. De cujus ejusdem generosi Urowiecki in exolvenda eadem luita renitentia, sui vero manifestantis in levanda eadem poena luita omnimoda diligentia iterum iterumque manifestatur, offerendo se poenam luitam praemissam futuris in terminis querelarum limitatarum vindicaturum.

Тоже, л. 240.

№ 83.—1715 г. 31 Мая.

Заявленіе священника Соколовскаго о неявкѣ Гаварецкихъ и Цѣмневскаго въ судъ по дѣлу ихъ съ Соколовскимъ.

Feria sexta post dominicam *Rogationum* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quinto.

Venerabilis Sokolowski contra generosos Gawareckie ac Ciemniewski manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Joannes Sokolowski, ritus graeci unitus presbiter ecclesiae in *Stężyczka*, dioecesis Chelmensis et Belzensis, sollemniter in et contra generosos Joannem Gawarecki et Mariannam Węglinska, ensiferos Chelmenses, conjuges, atque generosum Stanislaum Franciscum Ciemniewski, honorum villae *Zdzane* et aliorum possessores, venerabili instigatori officii ritus graeci Chelmensi adhaerentes, questus et protestatus est, idque ex eo, quia superscriptus venerabilis Sokolowski protestans, uti et tanquam citatus pro terminis anno nunc currenti: primo pro die vigesima quinta Aprilis, item die nona mensis Maji, deinde decima quarta mensis Maji, ac denique vigesima mensis ejusdem, juxta veterem styllum, in causa inter se et dictos generosos Gawareckie, conjuges, et Ciemniewski, occasione certorum punctorum et objectionum, in processu ejusdem actionis descriptorum, mota et vertente, ad parendum decreto remissionali illustrissimi et reverendissimi domini loci ordinarii Chelmensis, praepositi generalis Miechoviensis, verbo concinnato et se justificandum ad objectam excommunicationem, per memoratum generosum Gawarecki venerabili Sokolowski protestanti illatam et inculcatam, cum omni diligentia et ingentibus vialium expensis huc Chelmam ad praemissa explenda accuratissime praesentiam suam et comparitionem praebuit et justificari seu doceri ab adversa parte de

objectis se paratum expectavit, verum non tantum reverendissimum dominum judicem, ad quem copiam praesentiae et officium ejus atque notarium actorum ejusdem vidit, sed etiam et ipsos adversarios generosos Gawareckie, conjuges, et Ciemniewski, excommunicationem obiiicientes vel eandem probantes, contumaces et non comparentes est intuitus. Quare ratione contumaciae calumniatorum obiiicientium iterum atque iterum idem protestans et omnium superscriptorum praejudiciorum hanc emittit protestationem. offerendo se cum eisdem generosis Gawareckie, conjugibus, et Ciemniewski et instigatore officii ritus graeci, ipsorum adhaerenti, jure acturum velle et nullitatem obiectorum vindicaturum, salva ejusdem protestationis melioratione reservata facultate.

Томе, л. 256, 258.

№ 84. — Томе.

Заявление священника Ягодинского о неплатеже Копецемъ процентовъ отъ суммы, записанной на церковь.

Ex parte reverendi Jagodzinski contra magnificentum Копец manifestationis videnda.

Inducenda hoc loco erat manifestationis copia ex personali comparitione admodum reverendi Nicolai Jagodzinski, parochi ecclesiae Uhruscensis, in et contra magnificentum Hrehorium in Opole Копец. castellanum Brestensem magni ducatus Lithuaniae, idque ratione per ipsum census annui a summa originali mille florenorum polonica-
lium, modo reemptio ecclesiae eidem parochiali Uhruscensi pro pio opere in suffragium animarum super praedictis bonis Opole inscripta et locata, a quolibet centum per septem, ab annis circiter sex ad multas expostulationes literatorias sui manifestantis nolle persolutionis, exindeque gloriae Dei diminutionis, parochi ecclesiae praedic-

tae injuriationis, tum aliarum praetensionum facta, prout latius dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, imo et diutius, ut juris et moris est, eadem manifestationis copia expectata existens per partem manifestantem ad accitandum officio eidem non est porrecta, ideo generosi actorum praesentium notarii de diligentia in suscipienda eadem manifestationis copia, de renitentia vero in porrigenda officium praesens manifestatum est.

Томе, л. 259.

№ 85. — 1715 г. 12 Июня.

Суффраганъ Холмскаго епископа Длужевскій обвиняетъ Рокицкаго въ незаконномъ освобожденіи родственника Свѣржевскаго изъ Ратненской тюрьмы.

Feria quarta post festa solennia sacri Pentecostes proxima, anno Domini 1715-to.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Dluzewski, suffraganei Chelmensis, contra nobilem Rokicki relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Kamedzinski, officio praesenti ex reproducto authentico notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Tibi nobili Martino Rokicki de persona bonisque tuis generaliter omnibus mandamus, ut coram nostro ordinario generali Tribunalis Regni Lublinensi judicio a positione praesentis citationis recte in quatuor septimanis, seu tuue, dum et quando causa praesens ex

registro sibi competenti ad iudicandum legitime vocato et acclamato inciderit, personaliter peremptorieque compareas, ad instantiam instigatoris iudicii nostri eiusque delatoris illustrissimi et reverendissimi domini Joannis Dłużewski, episcopi Gratianopolitani, suffraganei Chelmensis, praepositi Ratnensis, actoris, qui te, inhaerendo protestationi, eo nomine factae, citat ideo, quia tu contra jus et fas, ac in contemptum legum divinarum et humanarum procedendo, ausus es et indebite praesumpsisti nobilem Albertum Swierżewski, affinem et cognatum tuum, jam vero ad occultandum scelus filiae suae nobilis Swierżewska praemeditatum auctorem et manualementem executorem infantis (quam filia eius peperit, ne in lucem hoc nefarium prodeat factum) crudellissimum interemptorem et suffocantorem in publico carcere civitatis Ratnensis, pro eiusmodi facto existentem, manu violenta excarcerasti, eundemque ex carceribus dimisisti ac evexisti et ad disiudicationem eundem nobilem Swierżewski conservare ac detinere circa te spondidisti. Per quod contra leges regni ex ratione memoratae excarcerationis excessisti poenasque iudicii nostri, pro hocce facto arbitrarias, in se traxisti, pro quibus praesentibus citaris, quatenus luitis pro praemisso ausu poenis, eundem nobilem Swierżewski, homicidam, nostro coram iudicio in instanti statuas, aut si statuere eundem nobilem Swierżewski (qui prout officioso aresto sic et praesenti citatione apud te arestatum) neglexeris, ipsemet pro eodem respondeas. Datum Lublini, feria tertia post dominicam Rogationum proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quinto—copiam similem sigillatam in bonis villae Postupla curiaque citati, ibidem sita, sabbatho proxime praeterito ipsimet citato de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 278.

№ 86.—Тоже.

Тотъ же обвиняетъ Альберта Свѣжевскаго въ убійствѣ незаконнорожденнаго ребенка своей дочери.

Ex parte ejusdem contra nobilem Swierżewski relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Kamedzinski, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuania, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Tibi nobili Alberto Swierżewski de persona bonisque tuis generaliter omnibus mandamus, ut coram nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinensi iudicio a positione praesentis citationis recte in quatuor septimanis, seu tunc, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti ad iudicandum legitime vocata et acclamata inciderit, personaliter peremptorieque compareas ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatoris illustrissimi et reverendissimi domini Joannis Dłużewski, episcopi Gratianopolitani, suffraganei Chelmensis, praepositi Ratnensis, actoris, qui te, inhaerendo protestationi, eo nomine factae, citat ideo, quia tu non tantum amoris proximi, verum etiam et timoris Dei oblitus, postpositis legibus regni, non habita praee oculis, nec in consideratione erga proximum misericordia, contra praescriptum divinarum et humanarum legum procedendo, poenasque in eisdem descriptas minime formidandas, ausus es et indebite praesumpsisti scelus, per filiam tuam patratum, occultare velle ac neptem tuam, quam filia tua illegitime

peperit et ad oppidum *Ratno* adtulit, sub judaicaque domo proiecit, ac tandem per oppidanos *Ratnenses* deprehensam et, accepta notitia, quod tua neptis sit, sustentatam, per te vero, ne scelestae filiae tuae in lucem prodeat vita, a praefatis oppidanis *Ratnensibus* receptam infantem, tantummodo primum balbutientem, in sylva, ex oppido *Ratno* domum tuam proficiscendo, crudeliter interimere et de vivis sufferre, et in foveam injicere ac vivam sepelire, prout ipsemet fassus es, per quod contra leges regni progressus es poenasque, facinori huic condignas, in se traxisti, pro quibus praesentibus citaris, sis termino pariturus et judicialiter ad praemissa omnia et alia, quae tibi inquisitione probabuntur, responsurus. Datum *Lublina* feria tertia post dominicam *Rogationum* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quinto. Copiam similem sigillatam in bonis villae *Zalesie* curiaque citati, ibidem sita, ipsimet citato ad manus tradendo sabbatho proxime praeterito, proximo, posuisse et reliquisse. De quo praesens eiusdem ministerialis relatio.

Томе. з. 270.

№ 87.—1715 г. 17 Августа.

Жалоба судьи Пузеровича на иезуитовъ за захватъ ими его имѣнiя и нанесенiи ему оскорбленiй.

Sabbatho post festum Assumptionis in coelum Gloriosissimae Virginis Mariae proximo, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quinto.

Puzerowicz contra Patres Soc. Jesu conventus Macoviensis protestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia *Chelmensia* personaliter veniens generosus *Theodorus Puzerowicz*, iudex castrensis *Nowogrodensis*, suo et generosorum *Georgii et Barbarae*, filii et filiorum

suorum (nomine), reasumendo protestationes suas anteriores, solenniter contra religiosos ac admodum reverendos *Joannem Baykowski*, superiorem, et de nomine ac cognomine ignotum concionatorem *Societatis Jesu*, foundationis minus juridicae seu praetensivae *Macoviensis*, questus et protestatus est, idque in eo, quia ipsi, non contenti eo, quod ad expellendum generosum *Adamum Hulewicz* et generosos *Martinum Bielinski* et *Zuzannam Hulewiczowna*, conjuges, generosum *Alexandrum Kisiel* de bonis villae *Markowice* subordinarunt, perindeque facile hominem minus circumspicuum, in senectute sua et pauperitate nullo modo de subsistentia victus et amictus consulere sibi valentem, ad approbandam foundationem eandem illegitimam superinduxerunt, ab uno velle et sensu, cum protestante transactionibus certis assecurato, segregarunt in residentiaque sua *Markoviensi*, praemissa expulsionem, manere eundem generosum *Hulewicz* necessitarunt. Verum dum protestans, videns tam enorme damnum et injuriam generosi *Hulewicz*, generosorum *Bilinski* ac pupillorum suorum, conferre cum generoso *Hulewicz* voluit, residentiamque eorum, in *Markowice* sitam, idem protestans pacifice et submisso adiit ut in camera residentiae generosi *Hulewicz* paulisper moraretur, nec non post valedictionem, parenti factam, ex claustris exiret, memorati reverendi patres exeunti protestanti, insequente parente, viam in porta claustris praecoecuparunt ac etiam valedicentem protestantem se verbis dedecentibus affecerunt, et arrepto brachio protestantis extruserunt, et plagas inferre pacifice et submisso moderno protestanti minati sunt aliaque scommata, honorem protestantis tangentia, protulerunt. Denique reverendus *Baykowski*, insequendo se protestantem post portam, multis aculeis verbis non tantum se protestantem affecit, verum et demortuae olim generosae *Helenae Hulewiczowna*, consorti suae, non pepercit atque non pertinere se protestantem et pupillos protestantis ad substantiam praemissam et

aliam, sub hastam iudicii cadentem, firmiter allegavit et obiecit. Protestans vero omni submissione certando abscessit, crastina demum die juxta declarationem parentis ad tabernam Markovicensem, sub templo situatam, advenit ibidemque morando, famulum suum, omni modestia praeditum, ad generosum Hulewicz, exposcendo ad conferendum secum protestante, ad claustrum praemissum misit. Qui licet quidem a generoso Hulewicz praemissa effecit cum eodemque ad se protestantem ibant, reverendus Baykowski generoso Hulewicz ineptiose ire ad se protestantem prohibuit, continuantemque iter et non audientem prohibitionem generosum Hulewicz auriga seu cocus quidam ex jussu reverendi Baykowski arrepto brachio detinuit, detentoque reverendus Baykowski portas occludere jussit, proferendo: *veniat solus tuus dominus, promissiones accipiet*. Per quod summam injuriam tam generoso Hulewicz, minus praemissa servienti, quam generosae Bilinska et pupillis protestantis memorati patres Societatis Jesu intulerunt, affectus parentis cum prole iniuriose dismembrarunt, manifestam detentionem sub custodia generosi Hulewicz demonstrarunt atque in ea haereditationem meram suprascriptorum generosae Bilinska et pupillarum suorum, ut facilius illegali jure suo utantur, ad resignationem illustris et magnificae Zahorowska bonorum praemissorum et aliorum, eundem generosum Hulewicz injuriose contra transactiones authenticas, cum protestante et olim priori marito generosae Bilinska generis suis factas, impulerunt, substantiam mobilem ad ducenta millia vel amplius interceperunt. Ratione quorum omnium idem protestans tum de nullitate omnium transactionum et actorum quorumvis, per eundem generosum Hulewicz, uti sine consilio protestantis contra datam assecurationem, factorum, iterum atque iterum protestatur, salva melioratione in toto reservata.

Тоже, т. 389.

№ 88.—1715 г. 19 Сентября.

Постановленія Холмскаго сеймина отъ 10-го
Сентября 1715 года.

Feria quinta post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima, anno Domini 1715-to.

Laudi terrae Chelmensis et districtus Crasnostaviensis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Constantinus Josephu Borzęcki, conventus particularis terra praesentis Chelmensis et districtus Crasnostaviensis mareschalcus, obtulit et ad actandum officio eidem porrexit laudum terrae ejusdem Chelmensis et districtus Crasnostaviensis, per universam nobilitatem unanimes voce hic Chelmae, in loco consultationum solito, tempore certo, infra specificato, sancitum manuque moderni offerentis, uti ejusdem conventus mareschalci, propria subscriptum, infra actandum, cuius laudi tenor sequitur eius modi:

My rady, dygnitarze y całe rycerstwo ziemi Chelmskiej y powiatu Krasnostawskiego, ziechawszy się do Chelma na mieysce konsultacyom zwyczajne, tak według prawa in crastino electionis iudicis deputaniquo fato rozerwanym, iako y uniwersalu iego królewskiey mosci, pana naszego miłosciwego, conatus votorum requisitioni iego królewskiey mosci, pana naszego miłosciwego, desiderio niepłatnemu woysku, expostulationi iasnie wielmożnego iegomosci xiędza biskupa Chelmskiego, respektem laesae divinae majestatis et profanatae domus Dei kosciola katedralnego Krasnostawskiego, tudziesz y innych ichmosciow usilując annuere affektom, uprosiliśmy za dyrektora koła naszego iegomosci pana Jozefa Borzęckiego, ktoremu obrad naszych dispositionem commisimus, a naprzod, in crimine laesae divinae maiestatis uprosiliśmy iegomosci pana Woyciecha Goreckiego, komornika granicznego Chelmskiego,

do iasnie oswieconego xiazęcia iegomosci prymasa, ażeby zaczęta cum militibus Saxonis sprawę coram sacra regia maiestate renovet et continuet, y tak wielki excus laesae divinae majestatis według sprawiedliwosci do požadanęq przyprowadził efektu. Zasłużonemu a nie płatnemu chcąc suffragari woysku, uprosiliśmy wielmożnego iegomosci pana Woyciecha Olędzkiego, starostę Szmeltynskiego, ażeby cum postulatis do iasnie oswieconego iegomosci pana Krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, y iasnie wielmożnego iegomosci pana wojewody Podlaskiego, hetmana polnego koronnego, z instrukcyą sobie podaną dojechał, ażeby woysko a pressura militum Saxonorum nas eliberowało, a my de modo contribuendi, lubo exviscerati, na przyszłym, da Pan Bóg, seymiku, który ad octavam diem Octobris proroguiemy, cum declaranda satisfactione zapłatę obmyslimy; illatam querimoniam wielmożnych ichmosciow panow Iana Kamodzinskiego, podczaszego Podolskiego, z ziemi Chelmskiej y iegomosci pana Antoniego Bienieckiego, podczaszego Trębowelskiego, z powiatu Krasnostawskiego, kommissarzow, o waryacyą taryff, przez iegomosci pana Woyciecha Piotrowskiego redargutos, pacificando, upraszamy iegomosci pana Piotrowskiego, ponieważ w kole naszym ichmość deducerunt, że nie przez ichmosciow, ale przez kommissoryał variatum ab inchoato processu supersistat. Wniesione desiderium iegomosci pana Bogusława Tomaszowskiego o instancyą osądzenia sprawy do iasnie wielmożnego iegomosci pana marszałka Trybunału koronnego, ażeby instantiales expediantur, iegomosci panu marszałkowi koła naszego napisać praecommittimus. Inne zaś desideria y obieranie podatkow ad octavam Octobris pod tąż laską odkładamy. Działo się w Chelmie dnia dziesiątego miesiąca Wrzesnia, roku Panskiego tysięcznego siedmsetnego piętnastego. Iozeph Konstanty Borzęcki, marszałek koła rycerskiego ziemi Chelmskiej y powiatu Krasnostawskiego, manu propria. Originale

vero ejusdem laudi circa acta officii praesentis remansit.

Тоже, л. 437, 440.

№ 89.—1715 г. 27 Сентября.

Заявление инокa Холмскаго базилианскаго монастыря Шолухи о нанесении ему оскорбленія евреемъ Шимономъ.

Feria sexta ante festum S. Michaelis Archangeli proxima, anno Domini 1715-to.

Ex parte reverendi Szolucha contra infidelem Szymon, arendatorem civitatis Chelmen-sis, protestationis videnda.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione admodum reverendi Disophteni Szolucha, ordinis divi Basillii Magni conventus praesentis Chelmen-sis monasterii, ex speciali commisso admodum reverendi prioris ejusdem conventus, in et contra infidelem Szymon, arendae civitatis Chelmen-sis arendatorem, de nomine ad praesens ignotum, ratione per ipsum sui protestantis in carnario, vulgo *w iatkach*, civitatis praesentis Chelmen-sis baculo concussionis, pro barba arreptionis et ejusdem evulsionis, baculi de manibus sui protestantis velle ereptionis, pecuniarum deperditionis causationis, in civitate publice diffamationis aliarumque violentiarum illationis, factarum, prout latius debuit dari copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius eo nomine expectata extiterat, ad actandum officio eidem non est porrecta, idcirco hoc idem officium de generosi actorum praesentium vicenotarii diligentia in suscipienda, vero protestantis renitentia, iterum atque iterum protestatum est.

Тоже, л. 456.

№ 90.—1715 г. 14 Декабря.

Дарственная запись Ивана Юркевича Холмскому Пиарскому монастырю на земли.

Sabbatho in crastino festi s. Luciae, virginis et martyris, anno Domini 1715-to.

Scripti certi ex parte reverendorum pp. Scholarum Piarum oblato.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus in Christo pater Innocentius a sancto Petro Scholarum Piarum collegii Chelmensis generalis procurator, nomine et ex speciali commissio admodum reverendi in Christo patris Marcelini a sancto Philippo Nereo, ejusdem collegii Chelmensis Scholarum Piarum rectoris, totiusque communitatis memorati collegii obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit scriptum manuale, per spectabilem Joannem Jurkiewicz, proconsulem civitatis praesentis Chelmensis, in rem et personam suprascripti collegii Chelmensis, ratione infrascriptorum modo, loco et tempore, infra specificatis, confectum et conscriptum signisque, adinstar crucis ob ignorantiam literarum manu sua propria exaratis, firmatum, de tenore sequenti: „Ja niżej na karcie wyrażony zeznaię tym skryptem, iż rolę na *Sobowiauch*, albo raczej gront we dwóch mieyscach na korce około trzech, z tym że gruntem łąki na dwóch mieyscach, z obu dwu stron rzeczki, iednę na osm, a drugą na dwanascie kosarzow, wielebnyim xiędzom Scholarum Piarum collegium Chelmskiego więczynymi ofiarowałem czasy, dałem y darowałem, obliguiąc pomienionych xięży Scholarum Piarum, aby, poki żyię, za mnie y moich krewnych żywych, iako y umarłych, mszy kilkadziesiąt odprawili, po smierci zaś moiey powinni będą przerzeczeni xięża Scholarum Piarum klasztoru Chelmskiego ciało moje pódsciwie y należycie pochować, mszą iedną spiewaną, a czternaście czytanych odprawić przy po grzebie. W czym nie wątpię po łasce

ichmosciow iterato potwierdzam, że pomienione grunta wcale ichmciom oddaię. Datum w Chelmie dnia dwudziestego siódme-go Listopada, roku Panskiego tysiącznego siedmsetnego piętnastego. Jan Jurkiewicz, burmistrz, nieumieiający pisać kładę krzyżyk. X. I. XXXXX". Originale vero ejusdem scripti idem offerens ad se recepit, de quo recepto officium praesens quietat.

Тоже, л. 490, 491.

№ 91.—1716 г. 15 Января.

Заявление епископа Холмского Левицкого о нанесении его слугамъ оскорблений и побоевъ дворяниномъ Мацѣвскимъ.

Feria quinta ante festum sanctae Priscae, virginis et martyris, proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo sexto.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Lewicki contra Maciejowski protestationis videnda.

Inducenda hoc loco erat protestationis copia ex personali comparitione nobilis Petri Sarnecki, illustrissimi et reverendissimi Josephi Lewicki, episcopi graeco-unioni Chelmensis, archimandritae Żydyczensis, bonorum Biełopole, ad vladicatum Chelmensem spectantium, possessoris, famuli, nomine ejusdem illustrissimi et reverendissimi domini sui, tum honesti Michaelis Ochrymowicz, ejusdem illustrissimi et reverendissimi episcopi Chelmensis aurigae, in et contra generosum Jastrzębski, locumtenentem, tum nobilem cujusvis nominis Maciejowski, cohortis levioris armaturae magnifici Studzinski, totamque cohortem eorundem, ratione per ipsos et quidem per generosum Jastrzębski primo: illustrissimi et reverendissimi sui protestantis domini verbis socraticis dishonorationis, in honore laesionis famulorum suprascripti illustrissimi et re

verendissimi episcopi postpositionis, imparitatis status irrealiter objectionis ac occasionis ad rixas variarum porrectionis, sui protestantis nobilis Sarnecki, qua sclopetis, qua pugnis, in caput concussionis; per suprascriptum vero nobilem Maciejowski, sine ulla data ansa et occasione, itidem occasionis variarum ex ratione stropholi acsi ibidem deperditi quaestionum, famulo agresti, tum et puero, pecora aestate pascenti, nec non et honesto Ochrymowicz, protestanti, in curia eadem Białopolenensi praeventis et per eundem nobilem Maciejewski captis, capillorum vibrata framea scissionis et amputationis, prout suprascripti honesti Ochrymowicz, aurigae, ex ejusmodi amputatione capillorum framea feria tertia proxime praeterita convulserationis et consautiationis, vulneris enormis illationis aliarumque violentiarum perpetrations factarum, prout in copia latius dari debuit. Verum quoniam intra triduum et post triduum, imo et diutius, ut juris et moris est, eadem protestationis copia expectata existens per partem protestantem ad actiandum non est porrecta, ideo generosi actorum praesentium vice-notarii de diligentia in suscipienda eadem protestationis copia, de renitentia vero in porrigenda, contra partem protestantem officium praesens manifestatum est. Et in continenti iidem protestantes commonstrarunt officio praesenti concussioniones et vulnus infrascriptum, et quidem nobilis Sarnecki commonstravit concussionem in fronte cute derasam, tum alteram concussionem in temporibus capitis partis dextrae similem parvam cute derasam, asserendo easdem concussioniones per suprascriptum generosum Jastrzebski sclopetis illatas esse. Honestus vero Ochrymowicz, auriga, commonstravit officio praesenti vulnus in ipso vertice capitis enorme longum, latum, profundum, cum laesione et persectione (juxta allegata chirurgi) ossis, asserendo hoc idem vulnus per suprascriptum nobilem Maciejewski framea vibrata tempore, in protestatione specificato, illatum et inflictum esse. Quas

concussiones et vulnus officium praesens vidit et debite conspexit actisque suis sufficienter connotavit.

Тоже, л. 509.

№ 92.—1716 г. 20 Января.

Денежное обязательство Холмскихъ евреевъ Каневскому базилианскому монастырю на сумму въ тысячу золотыхъ.

Novus annus millesimus septingentesimus decimus sextus utinam prosperis succedat temporibus, quo actum in castro Chelmeni feria secunda pridie festi sanctae Agnetis, virginis et martyris, anno Domini 1716.

Infideles seniores synagogae Chelmensis summam mille florenorum polonicalium inscribunt.

Comparentes personaliter coram officio et actis praesentibus capitanealibus in castro Chelmeni infideles Irsz Zelkowicz, Moszko Berkowicz, Jona Szmuyłowicz, Moszko Ickowicz—seniores synagogae Chelmensis. sani mentibus et corporibus existentes, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteris ac bona sua omnia, quoad actum hunc, benevole assumpta, palam, publice, libere ac per expressum recognoverunt et quilibet eorum seorsim et specialiter suo pro interesse recognovit, quia ipsi suis et totius synagogae Chelmensis, nunc et pro tempore existentis, pro cuius ratihabitione cavent et se praesentibus in forma juris quam plenissima inscribunt, nominibus, summam mille florenorum polonicalium, per magnificum Stephanum Sienicki, pincernam Chelmensis, scripto certo, de actu et data eiusdem scripti in ibidem expressis, monasterio ordinis divi Basilii Magni in villa *Kanie*, in palatinatu Russiae, terra vero praesenti Chelmeni sita, ex pio opere, ita tamen, ut in eodem monasterio dicto religiosi ordinis divi Basilii perpetuis temporibus

exstent missamque qualibet hebdomada feria quarta. stante vita suprascripti magnifici Sienicki, pro animabus in purgatorio existentibus, pio suffragio carentibus, post fata vero eiusdem magnifici Sienicki pro anima eius celebrent, assecuratam, jam vero per se recognoscentes totamque synagogam praesentem Chelmensem de manibus saepedicti magnifici Sienicki, pincernae Chelmensis, realiter levatam et in tota synagoga praefata Chelmeni locatam, eisdem religiosis in Christo patribus ordinis divi Basilii, in monasterio Kanioviensi nunc et in posterum manentibus, modo reemptio, alias *na wyderkaw*, eviternis temporibus suis cum posteris in et super bonis suis generaliter omnibus, haereditariis et obligatoriis, mobilibus et immobilibus, summisque quibusvis, nunc habitis et in posterum habendis, fornicibus, alias *kletkach*, marcimoniisque suis, nec non schola tenentur ac debent. A qua summa suprascripta mille florenorum polonicalium reemptionali, a quolibet centum florenos septem, in vim reemptionis duabus temporibus ratis, et quidem prima rata triginta quinque, incipiendo eiusmodi solutionem a festo sancti Michaelis Archangeli, anno proxime praeterito millesimo septingentesimo decimo quinto celebrato, et, consequenter, pro festo eodem sancti Michaelis Archangeli quolibet anno incidenti, secunda demum rata, videlicet florenos triginta quinque, pro dominica „*Conductus*“ itidem quolibet anno, sine quibusvis diffugiis et allaborationibus, sub libera scholae obsigatione, cuiusvis judaei de incolis Chelmenibus in casu summae annualis reemptionalis non persolutionis in sequestratione, in et super personis suis posterorumque suorum ac bonis generaliter omnibus, haereditariis et obligatoriis, mobilibus et immobilibus, summisque quibusvis pecuniariis, nunc habitis et in posterum habendis, mercimoniis ac fornicibus suis perpetuis temporibus, ad manualement quietationem superioris ejusdem monasterii Kanioviensis dare, solvere et per suum nuncium transmittere, suis cum posteris inscribunt, se submittunt

et obligant, idque sub vadio tam summae originalis mille florenorum polonicalium, quam et reemptionalis septuaginta florenorum polonicalium, quolibet anno ad solvendum ab eadem capitali summa provenientis, per se recognoscentes totamque communitatem synagogae civitatis praesentis Chelmensis, nunc et pro tempore existentis, suprascripto monasterio Kanioviensi, nunc et in posterum existenti, in casu non completionis praemissorum omnium et singulorum inscriptionis praesentis reemptionalis contentorum ad solvendum, seorsim et specialiter toties, quoties opus fuerit, succumbendo. Pro quo quidem vadio, taliter ad solvendum succubito, ac pro non completis praemissis omnibus, nihilominus complendis, memorati recognoscentes totaque communitas synagogae civitatis praesentis Chelmensis, nunc et pro tempore existens, jure conventi, foro competenti renunciando, coram praesenti castrensi capitaneali Chelmeni officio, cui se cum successoribus ac bonis suis generaliter omnibus hac in parte subjiciunt, ad primam instantiam ejusdem monasterii Kanioviensis superioris, nunc et pro tempore existentis, peremptorie respondere suis cum posteris tenebuntur. Terminum primum peremptorium, uti et alios omnes exinde subsequentes, dilationibus generaliter omnibus, tum evasionibus, praescriptionibus, fatalibus, suspensionibus, impedimentis legalibus et quibusvis exceptionibus, motionibus ac earum prosecutionibus, reipublicae negotiis, interregno et in genere universis juris mediis et defensis non effugiendo, nec evadendo, sed inscriptioni praesenti reemptionali omnibusque illius contentis, soluto vadio toties, quoties opus fuerit, satisfacere, se et suam posteritatem bonaque sua omnia obligando et onerando, nulla terrestri praescriptione in praemissis omnibus obstante; salva nihilominus ejusdem summae capitalis mille florenorum polonicalium in casu difficilis summae reemptionalis per se recognoscentes posteritatemque suam persolutionis, cum scitu suprascripti magnifici

Sienicki, aut ejus successorum vel religiosi in Christo patris provincialis ejusdem ordinis divi Basilii, nunc et in posterum existentis, levatione et in bonis mundis et liberis terrestribus locatione, religioso in Christo patri ejusdem monasterii Kaniovien-sis superiori in toto reservata potestate. Нас sua personali recognitione ad prae-missa omnia accedente.

Томе, л. 583-4.

№ 93. — 1716 г. 14 Февраля.

Епископъ Холмскій Христофоръ Шембекъ возобновляеть процессъ съ супругами Кра-сицкими, начатый его предшественникомъ, о закрытіи приходскаго костела и устраниіи плебана Скорупскаго.

Feria sexta ipso die festi sancti Valen-tini, presbyteri et martyris, anno Domini millesimo septingentesimo decimo sexto.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Szembek contra magnificos Krasickie relatio.

Ad officium actaque praesentia castren-sia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis provi-dus Stanislaus Sosenka, officii praesentis apparitor, in vim suae verae ac fidelis re-lationis publice libereque recognovit, se citationis tenoris sequentis: Augustus Se-cundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Maso-viae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Volhy-niae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae Czerniechoviaeque, nec non haere-ditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis illustribus et magnificis Carolo comiti de Siecin Krasicki, castellano Chelmensi, et Eleonorae in Rozdol Rzewuska, conju-gibus, bonorum tractus *Koszyrski Kamień* cum attinentiis praesentaneis haeredibus et possessoribus, de personis bonisque ve-stris generaliter omnibus et praecipue prae-

dictis *Koszyrski Kamień* mandamus, ut co-ram iudicio nostro ordinario generali tribu-nalis regni Lublinensi a data et positione praesentis citationis recte in quatuor septi-manis, seu tum, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti juxta anteriores conservationes, per decreta tri-bunalia, ea in causa lata, assignatas, ad iudicium acclamata inciderit, personaliter peremptorieque compareatis ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatorum illustrissimi et reverendissimi Christophori in Słupow Szembek, episcopi Chelmensis, praepositi generalis Miechoviensis et admo-dum reverendi Pauli Dziewaltowski, insti-gatoris dioecesis Chelmensis, qui vos et quidem te illustrem et magnificam consor-tem citatam cum tui mariti, uti tutoris conjugalis, auctoritate et assistentia, citant, seu potius ad paratam causam et actionem, ad iudicium tribunalitium regni Lublinense per olim illustrissimum et reverendissimum Hiacinthum in Święcica Święcicki, protunc episcopum Chelmensem, respectu infrascriptorum in instantiam institutam, obintentam, obtentas in eodem iudicio tribunalitio super vobis condemnationes, peractas in bonis *Kamień* vigore earundem condemnationum executiones, prolata bina decreta in anno millesimo sexcentesimo octuagesimo nono, quam et in anno millesimo sexcentesimo nonagesimo ultimarie concessae dilationis, inquisitionis tam super existentiam ecclesiae parochialis, in bonis *Kamień* per olim illu-strissimos Alexandrum, ducem Sanguszko et Catharinam de Służewo Uchańska, conjuges, bonorum praenominatorum haeredes, in augmentum cultus Divinae Majestatis fun-datae et erectae, quam et super violentias et ademptionem fundorum, ecclesiae appli-catorum, ac rerum, ex eadem ecclesia inter-ceptarum, per quemnam vis interceptae et quo conversae, eductas inquisitiones, in ocluso rotulo existentes, adcitant pro eo, quia vos, et quidem tu, magnifice castellane Chelmensis, non veritus poenas, legibus regni descriptas, quae serio vetant alienam fortunam appetere et substantiam, multo

magis fundationes collegiarum, per antecessores orthodoxae fidei romanae ex zelo pietatis erga Divinam Majestatem munificam erectas perpetuisque temporibus fundatas, mediis et modis illicitis suppressere et adimere, non contentus eo, quia sat optimam fortunam bonorum post fata praenominatorum illustrissimorum ducum gratuite interceptisti et possides, cum ecclesia praedicta parochialis, tum et mansiones parochiales et servitorum ejusdem ecclesiae per hostilitates in ruinam devenerunt, locum, ubi ecclesia extabat, et fundos applicatos et annexos in possessionem tuam nulliter apprehendisti sibi que ea omnia appropriasti, admodum reverendum Skorupski, ab olim illustrissimo et reverendissimo Swięcicki, episcopo Chelmensi, tam ad promovendum cultum Divinum eo in loco destinatum, quam ad recipiendos fundos, in quibus judaeis domos aedificare permisisti, ubi corpora fidelium sepulta jacent, eundem violenter ejicere fecisti et expulsisti, per quod tam contra leges divinas, quam et humanas, poenasque condignas demeruisti ac in te traxisti. Citaris itaque, quatenus luitis poenis praefundationi olim illustrissimorum et magnificorum ducum in omnibus satisfacias, si quidem ipse nihil boni pro animabus eorum hucusque fecisti pro tantis praestitis beneficiis, saltem pio operi illorum, quod in suffragium animarum suarum injurias fecerunt, non perperas fundum, ubi ecclesia erecta fuit, cum aliis fundis, agris, hortis, pratis, sylvis ac ullis bonis, praefatae ecclesiae inscriptis, deoccupes, assignatum parochum ab illustrissimo loci ordinario in fundos, in erectione expressos, cum omnibus attinentiis reinducas, prout fusius futuro in termino praemissa deducentur et probabuntur ex deductis inquisitionibus. Datum Lublini, sabbatho ante festum sanctae Catharinae, virginis et martyris proximo, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quinto — copiam similem sigillatam in bonis villae Tupaly curiaque citatorum, ibidem sita, feria tertia proxime praeterita possuisse et de posi-

tione familiae curiali notificasse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 519.

№ 94.—1716 г. 5 Марта.

Присяга крестьянъ епископскихъ имѣній Бѣлополя и Бусна въ подтвержденіе ихъ показаній объ убыткахъ, причиненныхъ имъ военныиъ отрядомъ Квасневскаго.

Feria quinta post dominicam *Invocavit* quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo sexto.

Subditorum de vladicatu Chelmensi juramentum.

Ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter venientes laboriosi Iwan Trosczuk de bonis *Bialepole* et Iwan Baran de villa *Busno*, ad vladicatum Chelmensem spectantium, illustrissimi et reverendissimi Josephi Lewicki, episcopi Chelmensis ritus graeci subditi, adhaerendo hoc in passu legi publicae et constitutionibus regni, in facie officii praesentis praestiterunt super realitatem damnorum, per cohortem loricate magnifici Kwasniewski, colonelli sacrae regiae majestatis causatorum, corporale juramentum in eam rotham: Ja Iwan Trosczuk, ja Iwan Baran przysięgamy Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trojcy Świętey Jedynemu, iż w dobrach, do władcyтва Chelmskiego należących, a osobliwie we wsi *Busnie czternascie* korecy owsa miary Chelmskiej, pieniędzy gotowych sto siedmdziesiąt złotych y groszy dziesięć, w *Białym polu* zaś owsa korecy sześć, pułkorca mąki pszenney, żyta ćwierć miary Chelmskiej, pieniędzy gotowych tyleż, iak w *Busnie*, to jest sto siedmdziesiąt złotych y groszy dziesięć, chorągiew wielmożnego iegomci pana Kwaśniowskiego pancerna wzięła. Deo et Jezu Christi passione ita eos in praemissa adjuvante.

Тоже, л. 537.

№ 95.—1716 r. 24 Марта.

Духовное завѣщаніе Чарнекаго.

Feria tertia post dominicam *Laetare* quadragesimalem proxima, anno Domini 1716-to.

Testamenti olim G. Ozarnecki oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens nobilis Ludovicus Lewandowski, nomine generosi Mathiae Suchodolski, vices gerentis Lublinensis, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit testamentum seu dispositionem ultimae voluntatis, per olim generosum Bartholomaeum Czarniecki, tempore, modo et loco infra expressis conscriptum, manuque eiusdem testantis et certorum amicorum propriis subscriptum, infraacticandum de tenore sequenti: „W Imię Boga w Trójcy Przenajświętszey Jedynego, amen. Ponieważ jest nie odbyty wyrok Boski, który na cały naród ludzki wyszedł, że śmiertelności dług każdemu człowiekowi wypłacić potrzeba, iako Wszchemogący powiedział: „proch iesteś y w proch się obrócisz“, ciało, które z ziemi wyszło, dusza zaś iako niesmiertelna Bogu jest na wyobrażenie Boskie stworzona; tedy ja, widząc się być słabym na siłach, ale na zmysłach zdrowym, będąc temuż pospolitemu edykto wi podległy, takową moją ostatnią dyspozycją tym moim testamentem czynię: Naprzod dusze moję, którą krwią Swoją najsświęszą Chrystus Iezus odkupił, iako obraz jego prawdziwy pieczęcią drogiey Iego męki y śmierci przypieczętowany, do rąk Iego najsświętszych oddaę, potym ciało, iako z ziemi stworzone, oney iako matce leguę, które aby złożone było w manastyrze Chelmskim w tym grobie, w którym moja nieboszka żona y insze ciała złożone, iegomości xiędza starszego upraszam, aby złożyc kazał, do ktorego manastyra od miesca y od pogrzebu leguę złotych polskich sto, koni parę gniadych z wozem y z pułszorkami, w którym wozie ciało zaprowa-

dzone będzie skarbnym, także wołów parę, to jest iednego dawnego, który był legowany, a teraz drugiego za duszę moję. Po tym przystępię do fortuny. Ponieważ zaś summa dwa tysiąca talerow bitych, taler bity po szesci złotych, jest przez zastaw lokowana przez iegomości pana Franciszka Lizowskiego, pierwszego małżonka iegomości paniey Theodory Oziembłowskiey, na dobrach wsi *Husinne*, a iegomość pan Piotr Oziembłowski przyłożył do tey summy dwoch tysięcy talerow bitych dwa tysiąca tyńfow pożyczanym sposobem na kartę, y to wszystko na pomienionych dobrach od iegomości pana Raieckiego, kasztellana Brzeckiego lokowane, tedy pomieniony iegomość pan Franciszek Lizowski, zchodząc z tego swiata bezpotomnie, summę, która jest w testamencie wyrażona, na różne koscioly legował, a ja secundi voti będąc Antoni Bartłomiey Czarniecki małżonek przerzeczoney iegomości paniey Theodory Oziembłowskiey, żem powypłacał te legacye y tęż summę wypłaconą na tychże dobrach wsi *Usinney* lokowałem, taż zaś przerieczona iegomość pani Theodora z Oziembłowskich Lizowska idąc za mnie powtornym małżeństwem, mnie dobrowolnie przed słubem zapisała na tychże dobrach wsi *Husinney* prostym długiem na obligach różnych y ruchomosciach dwadziescia tysięcy, tedy ja córce moiey własney Katarzynie Czarnieckiey, tey, która z nią spółdzona, summę leguę, która na *Husinnym* zostaje, nie komu inszemu, dziesięć tysięcy dobrą monetą. Za opiekunow zaś upraszam do tego dziecięcia moiego iegomości paniey starosciney Czerwonodworskiey y iegomości pana Suchodolskiego, vicesgerenta Lubelskiego, który to iegomość pani staroscina Czerwonogrodzka y iegomość pan Suchodolski, aby tę fortunę y tę sierotę wzięli w opiekę swoję y oney, iako matka y ociec, cwiczenie dali, pokornie upraszam y krzywdy nie chcieli czynić, a potym przy wzroście oney raczyli, gdzie ią Bóg obroci, zamaż wydać, a komu oddać wszystko; ieżeliby zaś z woli Boskiey miało to dziecię umrzeć, tedy ta summa dziesięć

tysięcy, lokowana na *Husinym*, tak dysponowana ma być. Naprzód: do *manastyra*, gdzie ciała nasze złożone będą y, jeżeliby to dziecko umarło, także żeby go złożono, tysięcy trzy, aby co tydzień za duszę nasze trzy msze święte odprawowały się; do *oyców Piarow*—tysiąc, aby co tydzień była msza święta jedna; tymże ichnościom—ieymosci pani starosciny Czerwonogrodzkiej y iegomości panu Suchodolskiemu, vicesgerentowi, po złotych tysiącu iednemu; iegomości panu bratu memu rodzonemu Krzysztofowi Czarneckiemu—trzy tysiące, na *koscioł Swierzowski*—tynfow sto, na *Dubienski koscioł*—tynfow dwiescie, na *manastyrek Kulemczycki*—tynfow pięćdziesiąt; reszta, gdzie wola będzie ichnościow panow opiekunow, a to za te pieniądze za duszę Franciszka, Theodory, Antoniego y Katarzyny odprawowane były; złotych dwa tysiąca, proszę ichnościow panow opiekunow, aby iegomości panu Piotrowi Oziembłowskiemu oddali, co mu winno z Usiniego, lubo mu nie należy, według pierwszego listu y testamentu antecessora mego iegomości pana Lizowskiego, tylko ieden tysiąc, ale dla lepszej zgody proszę mu dwa oddać, albo niech poczeka, iak będą za *Usinne* pieniądze oddawać, a *Husiniego* mu żadną miarą nie dopuszczać; zaś te dwa tysiące, które ichność panowie opiekunowie oddadzo przy okupie *Husiniego*, powinni sobie będą odebrać z dobytku, co kolwiek jest według rejestru, iako to: krow cielných dziesięć,—te powinni być w folwarku dla rozmnożenia się dla dziecicia; jałowka takroczenia starey, co dziecicia dogląda, oddać, drugą jałowkę gospodyni Parasce y po swince większych takrocznich swini po iedney; chłopcu Domanskiemu, wychowancowi, byczka smoluchowatego takroczniego oddać; Popławskiemu czarnego byka dwulatka; Dąbrowskiemu złotych dziesięć, lub z arendy, lub żyta puł korca przedać; Żukowskiemu złotych piętnasce lub za żyto, lub z porachunku z arendarzem; także Żukowskiemu czapka y szabla; panu Skalskiemu pas moy hałajowy; suknie zaś, cyna,

porządek domowy, za przybyciem do mnie iegomości pana Suchodolskiego, vicesgerenta Lubelskiego, opiekuna dziecicia tego, na ten czas dyspozycją uczynię; swiń różnych zostaje trzydziesci, gęsi czternasce, aby przy folwarku były na rozmnożenie, indyków pięć, kury, kaczki co iest, żeby były w folwarku; zrzebca cisawego, co go brat przysłał, nazad odesłać; y suknie, kontusz szkarłatny y żupan cynamonowy, gontow kop sto, ktorem darował na koscioł *Dubienski* iegomości xiędzu plebanowi, proszę, aby były oddane y krzyż żelazny na banię; skrzynia czarna okowana, szkatuła wszystkie okowana y druga, puzdro całe nieruszone, skrzynia skurą obita y inne rzeczy do wzrostu dziecicia mego zostawuję u ichnościow panow opiekunow, ktorých pokornie upraszam tym testamentem moim, aby naprzód o duszy moiey pamiętali, przy tym, aby to dziecicę, które w ich łaskę y opiekę oddaę, w osobliwey mieli łasce y protekcye y we wszystkich punktach y klauzulach tey ostatney wole y testamentowi zadosyć uczynili. Działo się w *Usinym* roku Panskiego tysiącznego siedmsetnego szesnastego, die decima octava Martij. Antoni Bartłomiej Czarnecki. *Invitatus ad hoc testamentum supra scribendum, quod et scripsi, confirmo subscriptione manus meae, quod est verum in omnibus punctis et clausulis licet cum paragraphis, quia non fuit illud tempus describendi—Valerianus Maximinus Ioannes Szerzwicz P. D.* Na affektacją iegomości pana Czarneckiego, nie mogąc dla słabosci zdrowia ziachać do *Husiniego*, podpisuję się na ten testament z paragrafami, iak mi iest przywieziony do *Dorohuska*—Antoni Iozef Rogala Zawadzki, W. Z. Chetmskiej; Maciey z *Suchodoł Suchodolski*, vicesgerent G. Lubelski, podpisuję się, mp. " *Originale vero eiusdem testamenti idem offerens rursus ab officio praesenti ad se recepit, de quo recepto sibique extradito officium praesens quietat praesentibusque quietavit.*

Томе, г. 558, 560.

№ 96.—1716 г. 7 Мая.

Предъявление суду тѣла убитаго русскаго священника Юліана Руменецкаго.

Feria quinta post dominicam *Jubilate* proxima, anno Domini 1716.

Corporis exanguis praesentatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Leo Wieszczycki, parochus Olchowecensis, praesentavit officio eidem corpus exangue, iam foetidum, olim admodum reverendi Juliani Rumieniecki, presbyteri, inaudito exemplo tyrannissime, exclusa omni erga spiritualem personam misericordia, nescitur per quemnam interempti et in fundo bonorum *Olchowiec*, ad ecclesiam eandem Olchowecensem spectante, proiectedi, in cujus corpore exanimato officium praesens concussionem infra-scriptas, et quidem primam manum sinistram ad cubitum concussam, totam lividam, unguis ejusdem manus sinistrae concussos et a digitis separatos; secundam vero manum dextram a junctura palmae usque ad cubitum totam lividam, nigram; tum concussionem in gena faciei sub oculo sinistro lividam, longam, nec non concussionem in pectore lividam, rotundam ad instar sextarii parvi, atque posteriorem partem ab ipso cingulo ad ipsa genua totam crudelissime concussam, nigredine et sanguine suffusam, dorsum vero totum hoc idem lividum officium vidit et debite conspexit atque actis suis connotavit. Post cujus corporis exanimati praesentationem, officium praesens ad affectationem superscripti admodum reverendi Leonis Wieszczycki, parochi Olchowecensis, ministerialem regni generalem providum Stanislaum Sosenka, officii praesentis apparitorem, ad proclamandum hoc idem corpus addit et deputat. Qui quidem ministerialis regni generalis providus Stanislaus Sosenka, officii praesentis apparitor, taliter ad praemissa peragenda additus et deputatus, e loco publi-

cationis solito rediens munusque deputatio- nis suae exequens ac praesens, coram officio praesenti personaliter stans. in vim recognovit se tam ex mandato officii praesentis, quam et ex requisitione superscripti admodum reverendi Leonis Wieszczycki superscriptum cadaver olim admodum reverendi Rumieniecki, nescitur per quemnam tyrannissime interempti, hic Chelmae, in loco publicationi solito, in praesentia multorum varii status, sexus et conditionis hominum, actui lugubri adstantium, alta, clara, sonora ac intelligibili voce sua praeconica in quatuor civitatis praesentis Chelmensis partibus publicasse, proclamasse ac ad notitiam omnium, ut juris et moris est, sufficienter deduxisse. De quo praesens ministerialis relatio.

Тоже, л. 634.

№ 97.—1716 г. 4 Іюня.

Жалоба Верещинскаго плебана Стефана Микошевскаго на Якова Уровецкаго за нанесенныя ему и его викарію Іоанну Мѣржвинскому оскорбленія словомъ и дѣломъ.

Feria quarta post festa solennia sacri Pentecostes proxima, anno Domini 1716.

Reverendus Mikoszewski contra Urowiecki protestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Stephanus Mikoszewski, ecclesiae Wereszczynensis parochus, suo et admodum reverendi Joannis Mierzwinski, ecclesiae praefatae Wereszczynensis vicarii, nomine, coram eodem officio et actis praesentibus in et contra generosum Jacobum Urowiecki, in bonis villae *Wereszczyn* certae sortis haeredem ac ex antecessoribus suis infamem et jurevictum, vestigia in patratibus violentiis, excessibus parentum suorum sequentem, hominem inquietum ac impacificum, in omnem nefa-

rium progressum effrenatum, cum magno animi sui dolore questus, protestatus ac obtestatus est, idque pro eo, quia ipse, non attento eo, quod tot de condemnationibus et infamiis, in judiciis tribunalitiis magno strepitu juris obtentis, innodatus fuerit, nec habita prae oculis poena, pro tantis violentis actibus ex antiquo jam expectata et per Divinam majestatem ad certum tempus protracta, non observatis mandatis Divinis, alienum bonum vovere, famam rodere ac vim inferre cuique vetantibus, humanaque lege de iisdem circumscripta postposita ac vilipenso aestimata, imo nihili habita, non contentus anterioribus damnis, non tantum vicinis suis, sed etiam et sibi protestanti illatis, ausus est se protestantem verbis scomaticis, improbis et contumeliae plenis, tam in locis privatis, quam et in templo, ipsis non parcendo aris afficere, diffamare ac famam omni athomo carentem rodere, in vitam suprascripti admodum reverendi Mirzwiniski, sui protestantis vicarii, aperte variis in locis ac variis coram hominibus diffidare, coram vero generoso Francisco Mroczkowski haec formalia: *że ja wiedzu Mirzwiniskiemu dam pięćset plag y za to pięćset złotych dam*, non attento sacerdotali caractere, promulgare aliasque violentias, inquisitione probandas et oretenus enucleandas, perpetrare et exequi. Ratione quorum omnium idem manifestans nomine, quo supra, contra praefatum generosum Urowiecki, jurevictum, inhaerendo anterioribus protestationibus, iterum atque iterum protestatur, salva ejusdem protestationis meliorationis in toto reservata potestate et facultate.

Тоже, л. 641.

№ 98. — Тоже.

Юсифъ Верещинскій жалуется на Уровецкихъ и ихъ сообщниковъ за нанесенные ему побои и словесныя оскорбленія.

Wereszczynski contra Urowiecki protestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Josephus Wereszczynski, certae sortis, in bonis villae *Wereszczyn* situatae, post fata olim generosi Remigiani Skapski, ejusdem sortis haeredis, derelictae, ex commisso successorum olim suprascripti generosi Remigiani Skapski praesentaneus possessor, coram eodem officio et actis in et contra generosos Jacobum Urowiecki, in iisdem bonis villae *Wereszczyn* sortis suae vigore jurium ejus possessorem, vicinum suum, laesivum et injuriosum, tum Barbaram Urowiecka, suprascripti generosi Urowiecki sororem germanam, virginem innuptam, ultra sexum foemineum multa sibi praesumentem, memorato generoso fratri suo ad quosvis actus violentos saepe assistentem, nec non Catharinam Ulanowska, eorundem generosorum Urowieckich, fratris et sororis inter se germanorum, facti infrascripti complicissam, atque laboriosos Michaellem Kosciuszek, Andream Sielecki, Stanislaum Bak, Andream Han, Chiacinthum Szymiuk, subditos, ad extremum nobilem Sokołowski, famulum, vestigia dominorum suorum sequentes, ad infrascriptas violentas ac sibi protestanti inferendam necem per se praedictum generosum Urowiecki consulto conductos et appraetiatos asseclos, magnos sui animi cum dolore ac querimonia protestatus est, idque pro eo, quia ipsi, et praecipue generosi Urowiecki, frater et soror inter se germani, cum complicibus suis, non tantum contra leges regni, infrascripta peragenda vetantes, de immunitate et securitate curiarum nobilium sancitas, sed etiam contra mandata Divina procedendo, ausi estis, associatis sibi subditis et famulis vestris, catervatim cum vario ar-

morum genere feria quarta post dominicam *Exaudi*, proxime praeterita, residentiam sui protestantis, publica et domestica securitate freti, invadere seque protestantem, innocuum, nihilque mali sibi evenire sperantem, primo verbis scomaticis, contumeliae plenis, honorem moderni actoris denigrantibus laedere, afficere ac demum non diu deliberando, non habito prae oculis rigore legum, in volumine earundem descripto, imo eodem rigore postponendo, suprascriptus generosus Urowiecki, omnium malorum author et principalis, injectis in se protestantem violentis manibus, qua pugnis, qua genibus, qua frameis, qua baculis, cum suprascripta generosa Urowiecka, sorore sua germana, in actibus suis violenta, nec non et cum asseclis, superius expressis, concutere, converberare, consautiare et convulnerare, haec proferendo verba: *zabijcie takiego a takiego syna, ia go zapłacę*. Nec his saciatus violentiis, ferme tyrannico modo de domo, sui protestantis propria, modernum protestantem per aliquot stadia ad curiam suam pro capiillis trahere, custodiam addere et in carcere privato stricto detinere, res varias atque decorem nobilitarem et militarem intercipere; ad extremum non contentus his praemissis violentiis, tam ad praesens, quam in antecessum illatis, verum majores violentias majoribus violentiis addendo accumulandoque, tempore certo, videlicet tempore Quadragesimae ex residentia sui protestantis foeni, tum et straminis aliquot traharum intercipere usuique suo applicare aliasque permultas violentias sibique protestanti inferre, patrare ac peragere ex malevolo suo animo conatus est, per quod contra leges regni excessit, seu excesserunt, poenasque ratione illiciti ausus tam generosi Urowieccy, quam et complices eorum promeruerunt ac in se traxerunt. Ratione quorum omnium idem protestans, inhaerendo protestationi, per generosum Joannem Wereszczynski, fratrem suum germanum, nomine suo die nupera factae, eamque in toto meliorando, quam primum acta praesentia ob nimias concus-

siones, per saepedictos inculpatos illatas, adire valuit, hanc suam ad acta praesentia defert protestationem. Et in continenti idem protestans commonstravit officio praesenti vulnera infrascripta, et quidem primum vulnus in digito indice manus sinistrae circa juncturam, ejusdem digiti vulnus pernixe sectum longum; tum secundum vulnus in eadem manu fistulaque superiori circa ipsam juncturam pernixe sectum longum, latum, profundum, cum laesione ossis, juxta allegata infidelis Jacob Alexandrowich, chirurugi civitatis praesentis, nec non vulnus in sincipite partis sinistrae sectum, asserendo et sinciput concussum esse, verum officium dignoscere non valuit, allegando, eadem vulnera per nobilem Sokolowski, generosi Urowiecki famulum, ex mandato domini sui feria quarta post dominicam *Exaudi* illata esse. Quae vulnera officium praesens vidit et debite conspexit actisque suis sufficienter connotavit.

То же л. 642.

№ 99.—1716 г. 19 Сентября.

Архидіаконъ Холмскій Константинъ Чульскій обвиняетъ гродскаго регента Козмяна въ томъ, что онъ обратилъ довѣренную ему Чульскимъ сумму денегъ на уплату контрибуціи Саксонскому войску.

Sabbatho in vigilia festi sancti Mathiae Apostoli et Evangelistae, anno Domini 1716.

Ex parte perillustris et admodum reverendi Czulski, archidiaconi Chelmensis, contra generosum Kozmian, regentem castrensem Crasnostaviensem, manifestatio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione perillustris et admodum reverendi Constantini Valentini Czulski, archidiaconi Chelmensis, in et contra generosum Andream Kozmian, regentem castrensem Crasnostaviensem, id-

que in eo, quia ipse, accepta a se manifestante summa sexcentorum florenorum poloniarum, ad instantiam sui, ut eandem summam accomodet civibus Crasnostaviensibus, loco accomodationis ejusdem summae, ex superinductione eorundem civium eandem summam, ac si in vim contributionis Saxonicae, nunquam ab antiquo solvi ex fundis sui manifestantis solitae, non attentis evidentibus documentis, in actis castrensibus Crasnostaviensibus existentibus et ipsimet optime notis, erogavit, per quod se manifestantem in solvendas contributiones induxit ac ad rationem ac si non exolutae restantis contributionis nomine sui manifestantis, non habito a se manifestante ullo commisso, summam certam apud patres Societatis Jesu Collegii Crasnostaviensis contraxit, facta, prout latior debuit dari copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius eo nomine expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vice-notarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda renitentia, hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Тоже л. 717.

№ 100. — Тоже.

Тотъ же Чувльскій жалуется на Красноставскую городскую управу и на всю общину г. Красностава за незаконное взиманіе контрибуціи съ принадлежащихъ ему земель.

Ex parte ejusdem contra cives Crasnostavienses manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens perillustris et admodum reverendus dominus Constantinus Valentinus Czulski, archidiaconus et officialis cathedralis Chelmensis, collegiatae Lublinensis ac Parcoviensis et Lubomlensis praepositus, sortium

certarum, nuncupatarum *Karwowszczyzna*, *Gluchowszczyzna* et *Kłodniczczyzna*, extra „suburbium Lublinense“ civitatis Crasnostaviensis jacentium, haeres, sollemniter gravique animi cum dolore, adhaerendo anterioribus protestationibus processuque juris, respectu infrascriptarum violentiarum in judiciis Tribunalitiis regni Lublinensibus ventillante et invitato, in et contra spectabiles ac famatos Albertum Stelmachowicz, residentem, Venceslaum Zinkowski, Georgium Prokopowicz, Mathiam Murcik—proconsules, Simonem Woskowicz, Nicolaum Dziobka, Nicolaum Maszewski—consules, Christianum Hus—advocatum, Casimirum Krasowski—notarium, Andream Jankowski, Stanislaum Janowczyk, Georgium Młotkiewicz—scabios, cives et incolas Crasnostavienses, infrascriptarum violentiarum et damnorum authores et principales, nec non et alios et eorum principales, ad extremum contra totam communitatem civitatis Crasnostaviensis questus et protestatus est, idque pro eo, quia ipsi, non attento eo, quod illorum antecedanei proconsules, consules totaque communitas civitatis Crasnostaviensis agros, fundos et hortos, per olim illustrissimum et reverendissimum Nicolaum Swirski, suffraganeum Chelmensem, ab incolis Crasnostaviensibus libereque absque omni pendenda et solvenda contributione coemptos, eidemque cum scitu et consensu totius magistratus et proconsularis, quam et advocatialis ejusdem civitatis, resignatos et in possessione pacifica superscripti olim illustrissimi et reverendissimi suffraganei Chelmensis longo temporis superstitio existentes, posthac provocato in litigia saepedicto illustrissimo et reverendissimo Swirski, suffraganeo Chelmensi, memoratos fundos magis vi et violenter, quam officiose in possessionem apprehenderunt et jurisdictioni suae contra omne fas et aequum incorporarunt, actualique insistent eorundem bonorum ad praesens possessione, atque partem fundorum superscriptarum sortium, ab antiquo juri terrestri subjectarum, sibi appropriarunt. Ratione

quarum praetensionum processus longo juri tractu in judiciis Tribunalitiis regni Lublinsibus principalibus et tota communitate civitatis Crasnostaviensis ventilabatur, nondum est finitus et sopitus. Demum cum is idem illustris et reverendus Swirski supranominatas sortes suas haereditarias jurique terrestri subiectas, duos tantummodo laneos in se complectentes, patribus Bonifratellis pro fundatione jure perpetuae donationis resignavit et inscripsit, quam fundationem serenissimus Casimirus rex ac postmodum tota Respublica constitutione regni approbavit et ratificavit, atque a jurisdictione civitatensi eviternis temporibus, inherendo anterioribus juribus et privilegiis, praedictis sortibus collatis et servientibus, cum eorum latifundiis separavit et alienavit, exemit atque eliberavit. Quorum laneorum praedicti Bonifratelli per non modicum tempus sine ullo solvendae contributionis onere atque sine ulla praepeditione a civitate Crasnostaviensi utifruerantur; post hoc vero eosdem fundos iidem patres Bonifratelli jure haereditario olim illustrissimo et reverendissimo Wozuczynski, suffraganeo Chelmensi, resignarunt et de jure suo cesserunt; post fata vero praenominati illustrissimi et reverendissimi suffraganei eadem bona et sortes, superius specificatae, in successorem ejus, nempe magnificum Łęski, capitaneum Corytnicensem, uti ex sorore ejus nepotem, iure naturali successionis devenerunt. Subsequenti vero tempore supranominatus magnificus Łęsky jure haereditario moderno protestanti bona eadem resignavit, ac post subsecutam resignationem modernus protestans causam et actionem antecedaneis proconsulibus et consulibus totique communitati civitatis ejusdem Crasnostaviensis ad judicia Tribunalitia regni Lublinsia, ratione fundorum ex sortibus superius specificatis, jure terrestri gaudentibus, certorum ademptionis instituit, e converso vero antecedanei proconsules et tota communitas protestanti, uti novo haeredi, causam et actionem ad officium castrense capitaneale Crasnostaviense respectu acsi

non exolutae contributionis ex iisdem fundis instituerunt, quam causam officium castrense capitaneale Crasnostaviense, si quidem officio eius cognitio jurium non competierat, ad judicia Tribunalitia regni Lublinsia pro disjudicatione remiserat, in iisdemque judiciis Tribunalitiis ab aliquot annis eadem agitabatur, tandem anno millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto inter partes praenominatas ex seriis partium controversiis stetit decretum injunctaque condescensio officiorum castrensiu Chelmensis et Crasnostaviensis ad revisionem fundorum controversorum et ad expediendam inquisitionem de natura horum duorum laneorum. Quae officia post peractam indagatorem et expeditionem in fundo sortium memoratarum, per testes rei gnaros inquisitionem, rursus cum paratis inquisitionibus in ocluso rothulo pro disjudicatione ulteriori in causa praetacta partes litigantes ad eadem judicia condescensorialia remiserunt. Vigore cujus remissionis in termino reponendarum inquisitionum super inculpatis consulibus et tota communitate modernus protestans condemnationem in judiciis Tribunalitiis regni Lublinsibus saepedictis ex vi conservando termini obtinuit, praenominati vero inculpati ad retaliationem causae et actoratus sibi protestanti causam et actionem respectu eorundem fundorum pro judiciis postcurialibus regni instituerunt, ibidemque commissionem a sacra regia majestate pro disjudicatione fundorum et cognitione jurium, in contrarium legum publicarum, bonis terrestribus servientium, absente protunc protestante, impetrarunt. Quam commissionem, nescitur quam ex occasione, ipsis tantummodo allaborando diffugiis, ad effectum deducere nolunt, neque commissarios conducere curant, imo se protestantem in expedienda commissione eludunt, modernum protestantem et bona eius stante lite, iam ab aliquot annis inchoata, aggravant, ad exolvendas contributiones varias, etiam et hyemales, coactive per superinductionem militum tam exoticorum, quam et polonorum sti-

mulant, ac solutionis onus in bona terrestria, in possessione sui protestantis, in iisdem sortibus situata, superimmittunt et subordinant, de fundis quondam suffraganeatus per eosdem inculpato rehabilitam contributionem fumalem ex fumis triginta extorsive exigunt et exigebant; his peractis non contenti injuriis, sed in dies et momenta majores violentias majoribus addendo et accumulando violentiis, immemores beneficiorum, ipsis per se protestantem ad lachrymabiles expostulationes praestitorum, accommodata summa sexcentorum florenorum polonicalium pro exolvenda contributione Saxonica, de civitate Crasnostaviensi proveniente, repositaque apud generosum Kozmian, regentem castrensem Crasnostaviensem, eandem summam, dum generalis Leysen cum exercitu suo Crasnostaviam devenerat contributionemque de civitate saepedicta convenientem sibi solvi injunxerat, praedicti inculpati, non attento eo, quod multoties illustris et magnificus Michael a Potok Potocki, campestris exercituum regni notarius, Crasnostaviensis, etc., etc., etc. capitaneus, tum et generalis eius in capitaneatu Crasnostaviensi constitutus commissarius, oretenus, quam et per literas, ad eosdem tam directas, admoniti extiterant, ne amplius modernum protestantem in persolvenda contributione interturbare et ad fundos protestantis sese interessare, neque ex iisdem contributiones praetendere audeant, quousque disjudicatio in praetensionibus ex justo et aequo atque commisso, vigore decreti postcurialis, inter partes secum litigantes, respectu praedictorum fundorum non subsequetur, attamen saepedicti inculpati in contrarium tam legis publicae, intuitu violatae securitatis domesticae sat rigorose sancitae, quam et dispositionis suprascripti illustris et magnifici ejusdem capitanei procedendo, scientes optime de summa, per eosdem inculpato apud se protestantem contracta et apud generosum Kozmian per eosdem reposita, accepta executione militari Saxonica, ad praememoratum generosum Kozmian advenerunt

eandemque summam sexcentorum florenorum polonicalium cum praefata executione interceperunt, ac quietationem pro quibusdam fumis suffraganealibus in personam sui protestantis pro memorata summa obtinuerunt, milites Saxonicos in praedium sui protestantis pro executione superinduxerunt et superimmiserunt, damna ad sex millia in rebus variis. per Saxones interceptis, causarunt ac praedium memoratum ex superimmissione et suggestione saepedictorum civium Crasnostaviensium Saxones funditus desolarunt, devastarunt ac penitus de radice everterunt. Per quod contra leges regni excesserunt poenasque promeruerunt ac in se ratione praemissorum traxerunt. Ratione quorum omnium idem protestans, obviando cuivis indemnitati suae, iterum atque iterum protestatur, offerendo se praemissa cum eisdem inculpatis in foro fori. ubi de jure venerit, vindicaturum velle, salva ejus protestationis, si id opus fuerit, meliorandae, augendae aut per citationem amplificandae, pro necessitate et exigentia juris in toto reservata facultate.

Et in continenti literarum et attestatiōnis oblata.

Et in continenti idem perillustris et admodum reverendus Constantinus Valentinus Czulski, archidiaconus et officialis cathedralis Chelmensis, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit tam literas, ab illustri et magnifico Michaele Potocki, campestri exercituum regni notario, Crasnostaviensi etc. etc. capitaneo, ad se offerentem expeditas, quam etiam et testimonium, a generoso Boniecki, ejusdem illustris et magnifici Potocki commissario, in personam sui offerentis datum, de tenoreque sequenti literarum, superius expressarum, ejusmodi: „Wielmożny Mości Dobrodzieju! Cokolwiek z osoby moiej bydyć może, zawsze ochotny do usługi jego iestem, y w tym interessie serio zakazałem miastu, aby nic się nie interessowali do dobr W. mm. pana usque ad decisionem causae przez komisyją naznaczoną, na którą y ia będą miał honor

służyć w. panu, a teraz się piszę przy wszelkiej weneracyi nazawsze w. pana życzliwym bratem y służą niskim. M. Potocki P. K. W *Sokalu* octava Februarii, anno millesimo septingentesimo quarto. Testimoni vero tenor sequitur talis: „Infrascriptus hac denoto litera, quod fumi in *Taryffa* anni millesimi sexcentesimo sexagesimi primi, protunc in possessione illustris et reverendissimi Swirski, episcopi Citrinensis, suffraganei Chelmensis, ex decreto iudicii capturalis terrae Chelmensis per executionem juridicam anno millesimo sexcentesimo septuagesimo quinto traditi sunt, ut numeratur in *taryffa*, triginta oppidanis Crasnostaviensibus, adeoque ad ipsos oppidanos omnes contributiones Reipublicae, prout et modernum ex dispositione sacrae regiae majestatis regulantur, nec perillustris dominus archidiaconus Chelmensis, intuitu ejusmodi contributionis sortium *Głuchowszczyzna, Karwowszczyzna et Kłodniczczyzna* haereditarius possessor molestari debet, nisi pro uno fumo, juxta laudum terrae Chelmensis, in conventu particulari die quinta mensis Novembris anno Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo octavo latum, quod ad indubitatum notitiam illustrissimi domini Zuden, colonelli exercitus serenissimi regis nostri, et aliorum quorumvis magnificorum officialium exercitus Saxonici defero et in omnem certiores fides manu propria cum impressione sigilli originalia subscribo. Datum in curia villae *Werbkowiec*, die vigesima octava Octobris, anno millesimo septingentesimo decimo quarto. Originalia vero earundem literarum et attestationis idem offerens ad se recepit, de quibus receptis officium praesens quietat praesentibusque quietavit.

Тоже, з. 718.

№ 101. — 1717 г. 2 Марта.

Позовъ капитану военнаго отряда Милашевскому по дѣлу о наѣздѣ на имѣнія епископа Холмскаго и причиненіи ему убытковъ.

Feria tertia post dominicam *Oculi* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1717-го.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Josephi Lewicki, episcopi Chelmensis, contra generosum Milaszewski C. K. (Capitaneum Kleszczeloviensem) relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Kucharski, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae de tenore sequenti: „Stanislaus Mathaeus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, campestris exercituum regni dux, Chelmensis, Lubomlensis, Novosielecensis etc. capitaneus. Tibi magnifico Joanni Miłaszewski, capitaneo Kleszczeloviensi, cohortis loricae confederationis reipublicae antedecano rotmagistro, de persona bonisque tuis generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu causarum officii feria 5-ta post dominicam *Laetare* Quadragesimalem, proxime ventura, in castro hocce Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequentibus proximis, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris illustrissimi et reverendissimi Josephi Lewicki, episcopi Chelmensis ritus graeci, actoris, et nobilis Michaelis Jarocki, bonorum *Biatepole*, ad vladicatum Chelmensem spectantium, administratoris, personaliter, legitime peremptorieque compareas, qui te, inhaerendo protestationi suae, ratione infrascriptorum officiose factae, citant, idque pro eo, quia, non attentis legibus regni, de immunitate bonorum spiritualium sancitis,

neque jura propinquaе vicinitatis observando, ausus es et indebite praesumpsisti, nescitur quam ob causam et rationem, generosum Joannem Wilczopolski, commilitonem tuum et ab eadem cohorte ad exigendam hybernā deputatum, nullo habito praetextu et quovis interesse, ad bona memorata *Biatepole* una cum famulis, tum militibus, consulto a cohorte tua destinatis, informare et superimmittere, qui taliter superimmissus certo tempore, stante confoederatione rei publicae, in termino declarando, recensita bona praefatus generosus Wilczopolski violenter superinequitavit et invasit, ibidemque bina juga bovum laboratiliū, valoris ducentorum florenorum polonicalium, subditis, culturam agri aratris exercentibus, exjugavit et interceptit, nobili Jarocki, administratori bonorum *Biatepole*, nulla mentione, quidnam exposceret, detulisti, sed boves praefatos abegit, in foresta regia, ut juris est, non praesentavit, per quod actores usufructu bovum pignorum tu, magnifice Miłaszewski, ex ejusmodi informatione privasti et intermissionem laborum et in conseminatione siliginis damnum actoribus causasti, quo tuo in justo progressu leges regni excessisti poenasque, in eisdem descriptas, succubuisti, pro quibus super te decernendis praesentibus citaris, te per praesentiam officii nostri ad solutionem valoris bovum interceptorum stringi, ad refusionem damnorum, exinde causatorum, compelli, nobilem vero Jarocki ad probationem juratoriam valoris bovum admissibilem adinveniri, vel prout officium nostrum decernet. Sitis termino parituri et judicialiter ad praemissa responsuri. Datum in castro Chelmensi sabbato post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem proximo, anno 1717-mo — copiam similem sigillatam in bonis villae *Mogielnica* curiaque citati, ibidem sita, die hesternā, actum praesentem proxime praecedenti, familia curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens eiusdem ministerialis relatio.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1717—1718 годы, № 20206, л. 34.

№ 102.—1717 г. 25 Марта.

Заявленіе епископа Іосифа Левицкаго о неуплатѣ Вильчопольскимъ присужденной съ него въ пользу епископа суммы.

Feria quinta *Magna*, anno Domini millesimo septingentesimo decimo septimo.

Ex parte illustrissimi episcopi Chelmensis Lewicki contra magnificum Wilczopolski manifestationio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione nobilis Stephani Iwaszkiewicz, illustrissimi et reverendissimi domini Josephi Lewicki, episcopi Chelmensis ritus graeci, aulici, nomine ejusdem illustrissimi principalis sui, in et contra generosum Joannem Wilczopolski solenniter factae, idque adhaerendo decreto officii praesentis, inter praefatum illustrissimum ac reverendissimum episcopum Chelmensē ritus graeci et nobilem Michaelē Jarocki, bonorum *Biatepole*, ad vladicatum Chelmensē spectantium, administratorem, ab una, et dictum generosum Wilczopolski parte ab altera in terminis querelarum feria quinta post dominicam *Laetare* Quadragesimalem proxima in castro Chelmensi prolato, de diligentia et promptitudine sui in levandis poenis luitis, seu marcis, praedicto principali suo solvi adjudicatis, generosi vero Joannis Wilczopolski in exolvendis renitentia decretoque contraventione ac rigoris, in ibidem appositi, nimirum publicatione poenae banitionis perpetuae, decreto eodem in casu contraventionis sententiatae, succubitione, prout latior debuit dari copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius eo nomine expectata exstiterat, ad acticandum officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.—Et in continenti suprascriptus manifestans statuit coram

officio praesenti ministerialem regni generalem providum Joannem Kucharski, authenticum et juratum, de bonis *Pokrowka*, petens ab officio praesenti eundem sibi ad publicandum addi, qui taliter additus et deputatus e loco publicationis rediens munusque deputationis suae expressae restituens, ac praesenti coram officio personaliter stans, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se ex mandato officii partisque jurevincens requisitione praefatam banitionis perpetuae poenam, per officium praesens decretam et per partem jurevincens super praedicta parte jurevincta obtentam, hic in castro praesenti Chelmensi et in aliis publicationi consuetis locis, in praesentia plurium diversae conditionis hominum, alta sua, intelligibili ac sonora voce praeconica publicasse, proclamasse et ad notitiam omnium, ut juris et moris est, sufficienter ac legitime deduxisse. De quo praesens ministerialis relatio.

Тоже, л. 88.

№ 103.—1717 г. 20 Апрелья.

Распредѣленіе налога, взыскиваемого съ духовенства и обывателей земли Холмской на содержаніе войскъ.

Feria tertia post dominicam *Jubilate* proxima, anno Domini 1717-mo.

Assignmentis, in rem cohortis magnifici Ciarnowski datae et servientis, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Joannes Borowski, commilito et deputatus cohortis inferius expressae, obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit assignationem infrascriptam, tempore, modo et loco, in ibidem expressis, ex thesauro regni authentice editam et emanatam, cohorti levioris armaturae colonellatus magnifici Michaelis Ciar-

nowski servientem, infraacticandam, de tenore sequenti: „Z teraznieyszey dysposycyey Rzeczypospolitey ad proportionem taryffy pogłownego generalnego anni millesimi sexcentesimali septuagesimi sexti, chorągwi lekkiey imć pana Czarniawskiego, koni numero quinquaginta w kompucie nowym maiącey, dostała się ex repartitione copulrocnie punktualna płaca, zaczynaiąc a die prima Februarii, anni praesentis millesimi septingentesimi decimi septimi, od ziemie Chelmskiey na summę złotych trzy tysiące siedmset, z dobr niżey specyfikowanych: W powiecie Krasnostawskim ex villis *Krzywe* et *Olszanka*: a personis nobiles et plebeis curialibus, item a villanis numero sexcentorum duorum należy złotych trzydzieście dwa, groszy dwadzieścia; villa *Wiszenki*: a nobiles et plebeis curialibus złotych iedenascie, groszy dwadzieścia ieden, denariow 6, a personis emethonalibus numero octodecem złotych dwadzieścia cztery, groszy dwadzieścia cztery; in villa *Bzite* ex sorte nobilis Stephani Ostoyski: a personis nobiles et plebeis złotych cztery, groszy dwadzieścia cztery, piniożkow dwanascie; in villa *Poporczyn*: a tenuta regali złotych trzynascie, groszy dwadzieścia trzy, piniożkow sześć; in villa *Rożana Sienica*: a nobiles złotych dwa, groszy dwadzieścia dwa, piniożkow dwanascie; ze dworkow szlacheckich w miescie *Zamoysciu* złotych iedenascie, piniażkow dwanascie, — latus złotych sto ieden, groszy szesnascie, piniożkow dwanascie, dico: złotych sto ieden, groszy szesnascie, piniażkow dwanascie alias dwa szelągi. *Spirituales dioecesis Chelmensis*: ex ecclesia cathedrali Crasnostaviensi, includendo illustrissimum ac reverendissimum suffraganeum et alios perillustres praelatos, tum familiam domesticam perillustrium praelatorum tam nobilium, quam plebeiorum cum quinquaginta subditis patrum Augustianorum: złotych osmset piędziesiąt osm, groszy dziesięć, piniażkow dwanascie. Ex *decanatu Crasnostaviensi*: złotych dwiescie dwa, groszy szesnascie; ex *decanatu Rubiczoviensi*: złotych dziewiędziesiąt, groszy

dwadziestcia osm; ex *decanatu Lubomlensi*: złotych sto dwadziestcia pięć, groszy dwadziestcia, pieniążkow dwanastcie; ex *decanatu Turobinensi*: złotych sto siedmdziesiąt y siedm, groszy dwadziestcia dwa; ex *decanatu Chelmsensi*: złotych dwiestcie czterdziestci osm; ex *decanatu Zamoyscensi*: złotych czterysta dwadziestcia osm, groszy czternastcie, pieniążkow dwanastcie; a venerabili protopresbitero Szczebrzeszynensi tam a persona, quam et aliis spiritualibus et familia eorundem ritus graeci: złotych piędziesiąt dziewięć, groszy siedm, pieniążkow sześć; u żydow ziemi *Chelmskiej*—ex melioratione powtoronego a pogłownego anni millesimi sexcentesimali septuagesimi sexti et calculo i. m. pana poborcy accessit na simple złotych dwiestcie trzydziestci, którą z przydatkiem terazniejszym na półrocznią płacą wynoszą złotych trzyysta szesnastcie, groszy dwadziestcia, pieniążkow dwanastcie, a takowe przechowują się u żydow starszych Chelmskich, aby za dyspartymmentem ich bywały wypłacane, videlicet złotych trzyysta szesnastcie, groszy dwadziestcia sześć, pieniążkow dwanastcie,—latus złotych dwa tysiące pięćset trzydziestci siedm, groszy dwadziestcia sześć, dico: złotych dwa tysiące pięćset trzydziestci siedm y groszy dwadziestcia sześć. Summa omnium latuum facit złotych dwa tysiące sześćset trzydziestci dziewięć, groszy dwanastcie y pieniążkow dwanastcie. Restat złotych tysiąc sześćdziesiąt, groszy siedmnastcie y pieniążkow sześć, które się teyże chorągwi do zapłacenia przekazują ad complementum zupełney proweniencyey złotych trzech tysięcy siedmset, per seorsivam assignationem w woiewodztwach Pruskich z remanentu tamże zaległego, a to ex defectu registrow exactionis pogłownego dwoyga anni millesimi sexcentesimali septuagesimi sexti ziemi Chelmskiej y powiatu Krasnostawskiego, per medium na simple rozdzielonego, z przydatkiem do każdego z tego simple po groszy iedenastcie y po szelągu. Ex originali registro exactionis pogłownego anni millesimi sexcentesimali septuagesimi sexti wypisano et ad mentem

legis z skarbu koronnego wydano w Warszawie die decima quinta Martii, millesimo septingentesimo decimo septimo. Locus sigilli, ex thesauro regni emanati. Wagner P. S. R. M., manu propria. Odebrałem dyspartymment od żydow starszych ziemi Chelmskiej na złotych sto piędziesiąt osm, groszy czternastcie. Item do Zamoyscia, Szczebrzeszyna y Turobina na tako summę złotych sto piędziesiąt osm, co wynosi summa wszystka złotych trzyysta szesnastcie y groszy dwadziestcia osm“. Originale vero idem offerens rursus ad se recepit, de quo recepto officium praesentiat praesentibusque quietavit.

Тоже, л. 152.

№ 104.—1717 г. 26 Апрелья.

Заявление настоятеля Холмского монастыря Антонія Томиловича о неуплатѣ наслѣдниками Држевецкаго присужденной съ нихъ суммы.

Feria secunda post dominicam *Cantate proxima*, anno Domini 1717.

Superior conventus Chelmsensis contra successores Drzewiecianos manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione admodum religiosi in Christo patris Antonii Tomilowicz, conventus Chelmsensis religiosorum patrum regulae divi Basilii Magni, contra relictam et successores olim generosi Drzewiecki, pincernae Czerniechoviensis, ratione per eosdem decreto iudicii fiscalis terrae Chelmsensis contraventionis, summae adjudicatae in termino diei hodiernae non exolutionis, exindeque rigoris in decreto praefato appositi succubitionis, facta, prout latius dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, imo et diutius, ut juris et moris est, eo nomine expectata fuerit, ad acticandum officio praesenti non est porrecta, idcirco in suscipienda

eadem manifestationis copia, officium praesens de diligentia vicenotarii, renitentia vero partis manifestantis in porrigenda iterum atque iterum manifestatur.

Тоже, л. 177.

№ 105.—1717 г. 20 Мая.

Заявление о причинении солдатами полковника Цѣрновскаго убытковъ Холмскому р.-к. епископу.

Feria quinta post festa solennia s. Pentecostes proxima, anno Domini 1717-to.

Ex parte capituli Chelmensis contra magnificentum Ciernowski protestatio.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione perillustris et admodum reverendi Michaelis de Kozarzew Borzęcki, canonici cathedralis Chelmensis, parochi Zwierzdoviensis et admodum reverendi Martini Siarkiewicz, parochi Pawłoviensis, commissarii generalis bonorum episcopatus Chelmensis, atque generosi Andreae Dąbrowski, administratoris bonorum episcopalium clavis Kumoviensis, vigore plenipotentiae ab illustrissimo et reverendissimo domino Christophoro in Szupow Szembek, episcopo Chelmensi, generali Miechoviensi etc. praeposito, principali suo, sibi voluntatem illustrissimi domini principalis sui exprimentis ad infrascripta exequenda, coram actis castrensibus Grabovecensibus feria sexta post dominicam *Rogationum* proxima, anno currenti, in actu contento, factae et recognitae, nomine et ex commisso ejusdem illustrissimi et admodum reverendi domini principalis sui, in et contra magnificentum Michaelem Ciernowski, colonellum sacrae regiae majestatis, ratione per eundem, tum et per olim magnificentam consortem ejus, quam administratorem, et commilitones ipsius vexilli colonellatus, occasionem et desolationem bonorum *Kumow* cum attinen-

tiis, tum subditorum, per interceptionem a Suecis pecorum, pecudum, factamque depraedationem, depauperationis, injurationis aliarumque injuriarum, violentiarum, damnorum causationis bonis et subditis Kumoviensibus, obviando cuivis indemnitati, tam illustrissimi et reverendissimi principalis sui, quam bonorum et subditorum ipsiusmet integritati, facta, prout latiora ad copiam conscribenda puncta et contenta per eosdem porrigi debuerant. Verum quoniam intra triduum, imo diutius expectata, ut juris et moris est, ad acticandum officio praesenti non est porrecta, ideo de generosi actorum praesentium vicenotarii in suscipienda eadem copia diligentia, partis vero suprascriptae in porrigenda renitentia manifestatum est.

Тоже, л. 262.

№ 106.—1717 г. 25 Июня.

Заявление священника Іоанна Дековскаго о неявкѣ Альберта Олендзкаго въ судъ для уплаты долга Мацѣевской церкви.

Feria sexta in crastino festi Nativitatis sancti Joannis Baptistae, anno Domini 1717.

Reverendus Dekowski contra magnificentum Szmeltynski manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens perillustris et admodum reverendus Joannes Dekowski, decanus Lubomlensis, ecclesiae Maciejoviensis praepositus, coram eodem officio et actis praesentibus in et contra magnificentum Albertum in Swirze Ołędzki, Szmeltinensem, Raclaviensem etc. capitaneum, manifestatus est, idque in eum sensum, pro eo, quia modernus manifestans, adhaerendo decreto iudicii tribunalitii regni Lublinensis, feria sexta post dominicam *Exaudi* proxima, anno currenti, in actu contento, inter se manifestantem ab una et

praefatum magnificum capitaneum Szmeltinensem ac alios citatos parte ab altera prolato, paratus est promptumque se offert, summan censualem, quae et quanta summa septem millium florenorum polonicalium, ecclesiae Maciejoviensi in et super bonis villae *Lukowek* inscripta et assecurata, applicata proveniens, solvi ex calculo peragendo apparuerit, de manibus ejusdem magnifici capitanei Szmeltinensis, una cum poena luita quatuordecem marcarum polonicalium adjudicata, levare et recipere, de levata et recepta eundem magnificum capitaneum Szmeltinensem quietare eidemque decreto Tribunalitio in toto satisfacere. Verum quoniam praenominatus magnificus Adalbertus Olendzki, capitaneus Szmeltinensis, summam praefatam censualem a summa septem millium florenorum polonicalium principali, modo reemptio ecclesiae Maciejoviensi inscripta, competenti praesenti in termino ex mente praefati Tribunalitii praefixo et designato, nec per se, nec per suum quemvis plenipotentem comparentem sibi manifestanti exolvit, imo diffugiis declinatoriis allaborando, terminum modernum solutionis census designatum subterfugit. Ideo de sui manifestantis in levanda et recipienda memorata summa censuali diligentia et promptitudine, praedicti autem magnifici capitanei Szmeltinensis in exolvenda et numeranda renitentia decretoque praenominato Tribunalitio contraventione, ac rigoris in ibidem appositi subjectae poenae banitionis perpetuae decretae circa actum praesentaneum manifestationis factae publicandae succubitione, cujus quidem poenae banitionis perpetuae decretae publicationem, ob spem declaratae satisfactionis sibi in praemissa exolvenda, summa censuali adjuncta, ad obnoxam expostulationem ejusdem magnifici capitanei Szmeltinensis terminumque praesentem ad feriam quartam in crastino diei sanctorum Petri et Pauli Apostolorum, proxime incidentis, modernus querimoniam suam deferens manifestans observando sibi ejusdem magnifici capitanei Szmeltinensis dignitatem et ulterio-

rem eventuram gratitudinem distulit, prorogavit, praefixit et conservavit peremptorium. De quo hanc suam de non effectuatam publicatione praesenti coram officio fecit solemnem manifestationem.

Тоже, л. 380.

№ 107.—1717 г. 5 Июля.

Заявление Альберта Олендзкаго о неявкѣ священника Мацѣевской рим.-к. церкви въ судъ за получениемъ денегъ.

Feria secunda post festum Visitationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1717-мо.

Magnificus Olędzki, capitaneus Szmeltinensis, de diligentia sui manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Albertus in Swirze Olędzki, Szmeltinensis, Ractaviensis etc. capitaneus, quam primum Lublino huc Chelmam a negotiis suis dissolutis condescendere actaque praesentia adire valuit, tam ex vi prorogationis termini satisfactionis, iniunctae in exolvenda provisione censuali per admodum reverendum Dekowski, praepositum Maciejoviensem, ad postulationem sui manifestantis diei hodiernae factae, quam de diligentia sui et promptitudine coram eodem officio manifestatus est, idque in eo, quia ipse adhaerendo decreto iudicii Tribunalitii regni feria sexta post dominicam *Exaudi* proximo, anno currenti, in actu expresso, inter praefatum admodum reverendum parochum Maciejoviensem ab una et se manifestantem parte ab altera et illustrem ac magnificum Rzewuski, palatinum Podlachiae, ducem campestrum regni locique praesentis capitaneum, a tertia parte prolato, paratus est promptumque se offert decreto eidem Lublinensi sacrosancto prolato in toto ad amussim satisfacere summamque provisio-

nalem, quae et quanta a summa principali septem millium florenorum polonicalium modo reemptio inscripta et adjudicata eidem admodum reverendo praeposito Macieioviensi provenerit, exolvere et enumerare. Verum quoniam praesenti in termino admodum reverendus praepositus Macieioviensis quantitatem eidem provisioni et a quo tempore a se manifestante praefata provisio exolvi et numerari debetur et competit eidem admodum reverendo praeposito documentis, praecipue registro connotationum annualium, non probat, nec docet, magnificus vero manifestans ullam quietationem de persoluta provisione ad praesens reperire non valet et plene informari nequit, proinde de sui in exolvenda et enumeranda provisione censuali diligentia et promptitudine, admodum vero reverendi praepositi Macieioviensis in probatione demonstranda renitentia, evadendo succubitionem rigoris, decreto Tribunalitio interpositi, iterum atque iterum praesenti coram officio manifestatur. Hic in continenti idem suprascriptus magnificus manifestans praesentavit eidem officio summam pecuniariam, in auro contentam, in vim provisionis censualis, admodum reverendo praeposito Macieioviensi adjudicatae et provenientis, quam taliter praesentatam et per officium praesens visam in sequestro officii praesentis relinquere voluit. Verum quoniam ad asservendam eandem securus non reperitur locus, eandem rursus ab officio praesenti ad se recepit et effidejussit. De qua recepta sibique extradita officium praesens quietavit per praesentes. Quibus peractis, securitati ejusdem summae providendo, eandem summam ad conventum seu monasterium religiosorum patrum ordinis divi Basilii Magni reportare et ibidem reponere mandavit.

Тоже, г. 408.

№ 108.—1717 г. 18 Декабря.

Жалоба вдовы Холмскаго каштеляна Красицкаго на Владимірскій градскій судъ за неправильное рѣшеніе дѣла по обезпеченію завѣщанной въ пользу митрополита Кишки и Владимірскаго капитула суммы и недопущеніе апелляціи.

Sabbato ante festum sancti Thomae Apostoli proximo, anno Domini millesimo septingentesimo decimo septimo.

Generosus Mikulski nomine illustris magnificae Krasicka, castellanue Chelmensis, contra reverendissimum Kiszka, metropolitam manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Joannes Mikulski, illustris et magnificae Eleonoraе Rzewuska, olim illustris et magnifici Caroli, comitis in Siecin Krasicki, castellani Chelmensis, consortis relictæ viduae, honorum oppidi *Niesuchoize* cum attinentiis obligatoriae possestricis plenipotens, nomine et ex speciali commisso ejusdem illustris et magnificae principalissae ac liberorum ejus, cum suprascripto illustri et magnifico castellano Chelmensi susceptorum, inhaerendo anterioribus manifestationibus et protestationibus, coram actis authenticis regni ratione infrascriptorum factis, in et contra magnificos: Stecki, vicecapitaneum, Lenczewski, judicem, Cyryna, notarium, officiales castrenses Vlodimirienses, causae infrascriptae gravaminosos judices, tum illustrissimum et reverendissimum Leonem Kiszka, metropolitam totius Russiae, Vlodimiriensem, Brestensem etc. episcopum, atque venerabile Capitulum Vlodimiriense ritus graeci, suprascriptorum magnificorum judicum gravaminosorum partem adhaerentem, questus et protestatus est, idque in eo, quia memorati magnifici judices in favorem tam illustrissimi metropolitanae, quam venerabilis Capituli Vlodimiriensis, in judi-

ciis seu terminis querelarum officii sui, sub actu die 7-ma Decembris, anno praesenti, in castro Vlodimiriensi celebratis, in causa certa, respectu provisionis a summa sexdecem millium florenorum polonicalium, acsi super bonis oppidi *Niesuchoize*, possessioni ad praesens illustris et magnificae principalissae subjectis, per antecedaneos eorundem bonorum haeredes venerabili Capitulo Vlodimiriensi ritus graeci inscripta, sine ullo fundamento praetensae, si quidem ex officiosis recognitionibus, et praesertim inscriptione cessionaria per illustrissimum et reverendissimum *Załęski*, antecedaneum metropolitam totius Russiae, in anno millesimo septingentesimo quinto, die vigesima tertia mensis Julii coram iisdem actis castrensibus Vlodimiriensibus in persona illustrium et magnificorum *Rajeckich*, castellanorum *Brestensium*, conjugum, recognita, luculenter probatur, quod non bona oppidi *Niesuchoisze*, verum bona *Szczytyn* onus solutionis praemissae provisionis afficit, per venerabile Capitulum Vlodimiriense non servatis juris gradibus instituta in contrarium legis publicae, quae unicuique pro aequo justitiam distribuere jubet, non sufficit, quod in primitivo termino hoc idem venerabile Capitulum non edita citatione condemnationem ea in causa captiose super olim illustri et magnifico castellano *Chelmensi* obtinisset, vigore cujus condemnationis contra praescriptum legis magis violenta, quam officiosa traditio intercessit, damnaque non modica in bonis memoratis causata fuissent; verum et in anteactis, sub actu superius connotato celebratis terminis, licet quidem generosus patronus illustris et magnificae principalissae circa agitationem causae ejusdem relationem tam in negotio originali, quam pro cassanda praemissa condemnatione ad judicia Tribunalitia editam, tum et inscriptiones ex registris tribunalitiis regni *Lublinensibus* authentice depromptas reproduxerat ac authenticis instrumentis causam hanc in praesupposito Tribunali dependere probavit, perindeque remissionem ad judicia Tribunalitia pro finali disjudicatione affectavit, in aggra-

vationem praedictorum bonorum oppidi *Niesuchoize*, ac praejudicium et detrimentum illustris et magnificae principalissae non modo remissionem non admiserunt, verum et jam inscriptione cessionaria, superius de actu connotata, non adnotata, causam eandem finaliter decidere praesumpserunt solutionemque praemissae provisionis ex bonis memoratis *Niesuchoize* illustris et magnificae principalissae, praesentanae possestrici, injunxerunt. Ad extremum motionem ab eodem suo non admiserunt. De qua non admessa interpositoque gravamine atque ulteriore causae ejusdem in supremo asillo justitiae prosecutione, obviando omnimodae indemnitati, generosus manifestans nomine, quo supra, iterum atque iterum manifestatur et protestatur.

Тоже л. 610.

№ 109.—Тоже.

Позовъ Владимірскому суду и Владимірскому капитулу по дѣлу ихъ съ Красицкой.

Ex parte illustris et magnificae Krasicka, castellanae Chelmensis contra officium castrense Vlodimiriense relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia *Chelmensia* personaliter veniens ministerialis regni generalis *Simon Rozruchowski*, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Volyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis magnificis *Stecki*, vicecapitaneo, *Lenczewski*, judici, *Cyryna*, notario—officialibus castrensibus Vlodimiriensibus, causae infrascriptae iudicibus gravaminosis, tum illustrissimo et reverendissimo *Leoni*

Kiszka, metropolitae totius Russiae, atque venerabili Capitulo Vlodimiriensi ritus graeci, ejusdem officii gravaminosi parti adhaerenti, ex officio, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinensi judicio a data et positione praesentis citationis tunc, dum et quando causa praesens, etiam ex anterioribus inscriptionibus in registris iudicii sui dependens, ad iudicandum vocata fuerit, ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatorum illustris et magnificae Eleonorae Rzewuska, olim illustris et magnifici Caroli, comitis in Siecin Krasicki, castellani Chelmensis, consortis relictae viduae, matris, bonorum oppidi *Niesuchoiže* cum attinentiis possestricis, tum magnificorum Joannis, Vincentii, Feliciani, Dominici, Hiacinthi, Annae, Izabellae, Rosaliae atque Theresiae, fratrum et sororum inter se germanorum Krasickich, praedicti vero olim illustris et magnifici castellani Chelmensis cum eadem illustri et magnifica Eleonora Rzewuska procreatorum filiorum et filiarum, actricis et actorum gravaminis, personaliter legitime peremptorieque compareatis, qui vos, et quidem minorenes filii et filiae in assistentia ejusdem illustris et magnificae matris suae, adhaerendo manifestationibus suis coram actis, authenticis regni ratione infrascriptorum factis, citant, idque pro poenis, contra officiales gravaminosos sancitis, per vos demeritis, ex eo, quia vos, in contrarium legum et constitutionum regni, quae unicuique pro aequo justitiam distribuere iubent, in iudiciis seu terminis querelarum officii vestri, et quidem in primitivis, sine edita, neque ad notitiam deducta citatione, imo praecipitanter ac captiose venerabili Capitulo Vlodimiriensi in aggravationem bonorum oppidi *Niesuchoiže*, detrimentum substantiae sui actorum super olim illustri et magnifico castellano Chelmensi, marito et parente respective modernorum actorum, condemnationem obtinere permisistis, vigore cujus condemnationis contra praescriptum earun-

dem legum magis violenta, quam officiosa traditio intercessit. Demum in secundariis terminis, immediate praeteritis, videlicet die 7-ma Decembris, iam post obitum praedicti olim illustris et magnifici castellani celebratis, in favorem venerabilis Capituli causam hancce intuitu provisionis, a summa sexdecem millium florenorum ex bonis memoratis *Niesuchoiže* indebite praetensae, licet quidem generosus patronus ab illustribus et magnificis actoribus gravaminis circa agitationem causae justis, licitis ac de lege concessibilibus rationibus relationeque tam in originali negotio, quam pro cassanda praemissa condemnatione, ad iudicia Tribunalitia edita, tum et inscriptionibus, ex registris tribunalitiis authentice depromptis, causam hancce in supremo iudicio Tribunalitio regni Lublinensi dependere probavit, perindeque remissionem ad iudicia Tribunalitia regni Lublinsia affectavit. Vos nihilominus tam praemissis, quam et aliis iudicis defensis et rationibus non attentis, remissionem non admisistis, quinimo gravaminosissime et rationibus, in terminis inferendis, ad solutionem praemissae provisionis per sententiam favorabilem officii vestri actores adstrinxistis. Quo ejusmodi vestro iudicato praesentibus actoribus gravaminis summum praeiudicium intulistis, damna non modica causastis. Proinde citamini vos ad videntum et audiendum sententiam superius connotati decreti, gravaminose prolata, per iudicium nostrum una cum poenis, in statuto regni descriptis, ac refusione damnorum, cassari, retractari, tu vero pars adhaerens, videlicet venerabile Capitulum ratione indebitae vexae poenis condignis puniri, illustres quoque et magnificos actores gravaminis ac bona oppidi *Niesuchoiže*, possessioni eorundem subjecta, ab incompetenti impetitione et actione liberari caeteraque pro causae praesentis exigentia statui, discerni et sententiari. Sitis termino parituri et judicialiter responsuri. Datum Lublini feria quinta in crastino festi Conceptionis Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domi-

ni millesimo septingentesimo decimo septimo — copias similes sigillatas unius ejusdemque essentiae numero binas, et quidem I-mam contra officium castrense Vlodimiriense in castro Vlodimiriensi generoso susceptanti ad manus tradendo, alteram contra venerabile capitulum Vlodimiriense in praedio religiosorum patrum Basilianorum, Vlodimiriae sito, patrifamilias de positione notificando utrasque (feria) secunda post festum Conceptionis Gloriosissimae Virginis Mariae, proxime praeterita, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 612.

№ 110.—1718 г. 3 Марта.

Позовъ владѣльцамъ им. Камень по дѣлу о неуплатѣ Красноставскимъ наедральнымъ викаріямъ слѣдующихъ имъ процентовъ отъ суммы, обезпеченной (въ 1631 г.) на имѣніи Камень.

Feria quinta in crastino diei *Cinerum*, anno Domini 1718.

Ex parte reverendorum vicariorum Crasnostaviensium contra haeredes et possessores bonorum villae Kamień relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Christophorus Piotrowicz in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdol et Reiowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, campestris exercituum regni dux, Chelmensis, Lubomlensis, Novosielcensis etc. capitaneus. Vobis illustri ac magnifico Adalberto Ołędzki, castellano Chelmensi, capitaneo Szmeltinensi, tum generosis Josepho Buyno et Mariannae, generosi Felicis Bąkowski consorti, si ad hanc causam spectare videamini, bonorum villae *Kamień*

haeredibus, atque generosae Victoriae Kalinowska, primarum olim generosi Stanislai Tomisławski, secundarum demum olim generosi Baranowski, tertiarum posthac nuptiarum generosi Francisci Woyna Oranski, ensiferi Nowogrodensis, consorti, a thoro separatae, atque Helizabethae et Hedvigi Tomisławskim, virginibus innuptis, cum praefato olim generoso Tomisławski procreatis et post eundem succetricibus legitimis, honorum eorundem *Kamień* quovis juris titulo praesentaneis possestribus, de personis bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram officio nostro castrensi capitaneali Chelmensi in terminis querelarum seu officii causarum, prius et proximius in castro Chelmensi hocce celebrandis, ad instantiam perillustris et admodum reverendi Antonii Tomaszewicz, canonici et vice-decani cathedralis Chelmensis, Łopienicensis etc. praepositi, senioris admodum reverendorum vicariorum cathedralium Crasnostaviensium et totius communitatis eorundem vicariorum, actorum, personaliter peremptorieque compareatis. Qui vos, et quidem minores, cum assistentia de jure competente, ad et juxta inscriptionem reemptionalem, coram actis praesentibus castrensibus Chelmensibus feria secunda pridie festi sanctae Mariae Magdalенаe, anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo primo, per olim generosum Gasparum Kunicki, protunc eorundem bonorum haeredem, super summam sexcentorum florenorum polonicalium cum pendendo censu annuo, quotannis per florenos polonicales quadraginta octo inscripto et assecurato, citat, seu potius ad decretum concessae dilationis ad producendas quietationes de persoluto censu, in terminis querelarum feria quinta in crastino festi Immaculatae Conceptionis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno millesimo sexcentesimo octuagesimo tertio in castro Chelmensi celebrandis, ea in causa inter modernos actores et vos citatos prolatum, adcitat. Quatenus vos praefatae in-

scriptioni in toto satisfaciatis, censumque retentum, ab ultima quietatione provenientem, actoribus exolvatis, per sententiam officii nostri ad praemissa vos stringi et compelli. Sitis termino parituri et judicialiter seu officiose responsuri. Datum in castro Chelmensi feria quinta in crastino diei *Cinerum*, anno Domini millesimo septingentesimo decimo octavo — copiam similem sigillatam in bonis villae *Kamień* curiaque citati, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 702.

№ 111. — 1718 г. 25 Июня.

Заявление протеста со стороны Холмского рим.-к. капитула по поводу неявки въ судъ владѣльцевъ им. Вожучина и др. для уплаты суммы, слѣдуемой капитулу.

Sabbatho in crastino festi Nativitatis sancti Joannis Baptistae, anno Domini millesimo septingentesimo decimo octavo.

Perillustris et admodum reverendus Udrycki, canonicus cathedralis et procurator causarum Capituli venerabilis Chelmensis, contra possessores bonorum Wozuczyn, Siewier et Cwiartowka manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens perillustris et admodum reverendus Theodorus Christophorus in Udrycze Udrycki, canonicus cathedralis et procurator generalis totius venerabilis Capituli Chelmensis, nomine ejusdem Capituli manifestatus est in et contra possessores bonorum *Wozuczyn, Siewirz et Cwiartowka*, in comparitione decreti distinctim specificatos, pro eo, quia ipse, adhaerendo decreto tribunalitio inter praefatum venerabile Capitulum Chelmense, actorem ab una et possessores praenominatorum bonorum parte ab altera, Lub-

lini in judiciis tribunalitiis feria quinta post festum sancti Martini pontificis proxima, anno immediate elapso lato, quo nimirum decreto injunctum est, quatenus praesentanei possessores praedictorum bonorum summam tredecem millium octingentorum florenorum polonicalium una cum censu retento per medium ob calamitatem temporum in crastino festi Nativitatis sancti Joannis Baptistae, videlicet die hodierna, in actu contenta, solverent et enumerarent, — verum quoniam nemo eorundem possessorum, nec per se, nec per suum quemvis plenipotentem, usque ad occasum solis expectati, ad enumerandam eandem summam comparet, idcirco de promptitudine sui in levanda et recipienda praedicta summa, praevia locatione in bonis mundis et liberis juxta praescriptum decreti, de renitentia vero saepedictorum possessorum in exolvenda iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 887.

№ 112. — 1718 г. 28 Июля.

Позовъ епископу Длужевскому по дѣлу о нарушении контракта съ арендаторами его имѣнія Поликовскими.

Feria quinta post festum sanctae Annae, matris Deiparae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo octavo.

Ex parte generosorum Polikowskich contra illustrissimum et reverendissimum Dłużewski, episcopum Gratianopolitanum, suffraganeum Chelmensem et Antonium Chmielowski, ejusdem commissarium, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Rozruchowski, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice, libere ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Roz-

et Reiowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, dux campestris exercituum regni, Chelmensis, Lubomlensis, Nowosielecensis, Drohoviscensis etc. capitaneus. Vobis illustrissimo et reverendissimo Joanni de Dłużewo Dłużewski. episcopo Gratianopolitano, suffraganeo Chelmensi, Ratnensi, Lanciensi, Belzensi praeposito, (nec non generoso Antonio Chmielowski), bonorum villarum *Luczyce* et *Komarow* designato commissario, de personis, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio feria quinta in crastino festi sancti Bartholomei, apostoli, proxime incidenti ventura, in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem proximis (terminis) ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatorum, generosorum Joannis Polikowski, majoris exercituum sacrae regiae majestatis, et Helenae Lyszkiewiczowna, conjugum legitimorum, bonorum memoratorum villarum *Luczyce* et *Komarow*, ad praeposituram Ratnensem spectantium, immediatorum tenentiariorum, actorum, personaliter legitime peremptorieque compareatis, qui vos, et quidem maritata cum sui mariti, uti tutoris conjugalis, autoritate et assistentia, inhaerendo querimoniae suae officiosae seu litis contestationi, coram actis praesentibus officii nostri ratione infrascriptorum factae, citant pro poenis legibus regni, praecipue constitutione novellae Varsaviensi, anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo nono per ordines regni unanimiter sancita, descriptis, per vos vero jure merito succubitis, idque ex eo, quia vos, et praecipue tu perillustrissime et reverendissime domine episcope Gratianopolitane, suffraganee Chelmensis, ausus es et indebite praesumpsisti in contrarium contractus obligatorii, respectu quadrigennalis possessionis bonorum *Luczyce* et *Komarow*, ad possessionem tuam praepositurae Rathensis spectantium, cum modernis actoribus confecti et conscripti manibusque partium contrahentium propriis

subscripti actisque castrensibus Crasnosta-
viensibus roborati, procedendo, nec condi-
tiones, contractu expressas, adimplendo,
imo contractui contraveniendo loco
alicuius pacificationis in praetensionibus,
ex nexu praedicti contractus sub vadio
quinque millium florenorum polonicalium
conscripti, tum ex possessione bonorum
praenominatorum in proveniente summae,
in arendam datae et exolutae, non corres-
pondendo, exortis et emergentibus, etiam
amicabili affectationi actorum modernorum
justa exploranti derogando, non expectato
rumationis termino, contractu praenominato
praefixo, praedictum generosum Antonium
Chmielowski, commissarium ad recipiendum
bona praefata interdicensque subditorum
obedientiam superimmittere et ordinare,
prout re ipsa superimmissisti et ordinasti,
tu vero, generose Antoni Chmielowski, man-
dato illustrissimi et reverendissimi suffra-
ganei Chelmensis, principalis tui, exequendo,
bona eadem villarum *Luczyce* et *Komarow*
magis violento modo, quam juridico
ademisti, obedientiam subditis praestandam
interdixisti, eosdem subditos ad seditionem
et injurias, actoribus inferendas, concitasti,
per quid contra leges regni excessistis poe-
nasque legum regni succubuistis, pro qui-
bus super vobis decernendis praesentibus
citamini vos per sententiam officii nostri
ad reinductionem in bona, modo violento
adempta, stringi, necessariam condescensio-
nem ad liquidandas praetensiones officii
nostri adinveniri, restitutionem summae
praetensae adjudicari, vel prout officium
nostrum decernet. Sitis termino parituri et
judicialiter ad praemissa responsuri. Datum
in castro Chelmensi, feria secunda post
festum Visitationis Beatissimae ac Gloriosis-
simae Virginis Mariae proxima, anno Domini
millesimo septingentesimo decimo octavo —
copiam similem sigillatam in bonis villarum
Luczyce et *Komarow* curiaque citati, ibidem sita,
die hodierna, in actu contenta, ipsimet de posi-
tione notificando, posuisse et reliquisse. De quo
praesens ejusdem ministerialis relatio.

№ 113.—1718 г. 6 Августа.

Гозовъ Альберту Скржетускому по дѣлу о захватѣ имъ ржи въ закладномъ имѣніи Самуила Ожги.

Sabbatho ipso die festi Transfigurationis Christi Domini, anno Ejusdem millesimo septingentesimo decimo octavo.

Ex parte illustris et reverendissimi Ozga, scholastici Chelmensis ac aliorum contra generosum Skrzetuski relatio.

Ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Zinkiewicz, authenticus et juratus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice, libere ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Wothyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Braclaviae Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Tibi generoso Alberto Skrzetuski de persona bonisque tuis generaliter omnibus mandamus, ut coram judicio nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinensi a data et positione praesentis citationis recte et in quatuor septimanis seu tunc, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti ad judicandum vocata inciderit, ad instantiam instigatoris judicii nostri ejusque delatorum, perillustris et reverendissimi domini Samuelis de Ossa Ozga, praepositi metropolitani Leopoliensis, scholastici Chelmensis, bonorum oppidi *Uchanie* obligatorii possessoris, nec non generosi Joannis Tomaszowski, eorundem bonorum protunc administratoris, actorum, personaliter legitime peremptorieque compareas, qui te citant pro eo, quia tu in postpositionem legum publicarum procedendo, absque ullo praetextu, siliginem hyemalem, in campis et agris oppidi *Uchanie* propriis per actores insemina-

tam, modo violento cum hominibus et subditis ex villa *Putnowice*, cum curribus superveniando, interceptisti, generosum Tomaszowski, restitutionem siliginis interceptae requirentem, dishonorasti, atque perillustrem et reverendissimum actorem damnificasti, complanatione fieri appromissa elusisti, amicos non conduxisti, arestatam siliginem officiose in tuum usum convertisti, nullo jure per occasionem ad ultiores lites injuste tibi usurpando *Uchanenses* fundos actoribus dedisti, nec restituere eandem siliginem voluisti, quapropter pro poenis, super te respectu violentae interceptionis siliginis decernendis, nec non pro solutione valoris siliginis praefatae citaris; sis terminum attentaturus et ad praemissa judicialiter respondurus. Datum Lublini feria quinta pridie festi sanctae Mariae Magdalenae, anno Domini millesimo septingentesimo decimo octavo“—copiam similem sigillatam in bonis villae *Putnowice* curiaque citati, ibidem sita, sabbatho proxime praeterito proximo inspectori, superintendentiam liberorum generosi Skrzetuski, protunc domo absentis, habenti, personaliter proveniendo, ad manus tradendo posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 971.

№ 114.—1718 г. 7 Сентября.

Возобновленіе процесса рим.-кат. Холмскаго капитула съ вдовою и наслѣдниками каштеляна Карла Красицкаго по поводу уничтоженія рим.-кат. церкви въ Камнѣ Коширскоу и присвоенія себѣ ея имущества.

Feria quarta in vigilia festi Nativitatis Beatae Virginis Mariae, anno Domini 1718-vo.

Ex parte perillustris et reverendi Udrycki, canonici Chelmensis, contra relictam et successores olim illustris et magnifici Caroli Krasicki, castellani Chelmensis, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens ministerialis regni generalis provi-
dus Joannes Łukowski de bonis villae *Klesz-*
tow, authenticatus, officio praesenti notus,
in vim suae verae ac fidelis relationis pub-
lice libereque recognovit, se citationis lite-
ralis infrascriptae tenoris sequentis: „Augu-
stus Secundus, Dei gratia rex Poloniae,
magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae,
Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae,
Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolen-
sciae, Severiae, Czerniechoviaeque, nec
non haereditarius dux Saxoniae, prin-
ceps et elector. Vobis illustri et magni-
ficae Eleonorae de Rozdol Rzewuska,
olim illustris et magnifici Caroli comi-
tis de Siecin Krasicki, castellani Chel-
mensis, relictae viduae, matri, tum Joanni,
Josepho, Vincentio, Feliciano, filiis et quo-
rumvis nominum filiabus Krasickim, tecum
illustri et magnifica Krasicka cum prae-
fato olim illustri et magnifico Krasicki,
castellano Chelmeni, procreatis liberis suis,
bonorum tractus *Koszyrski Kamień* cum at-
tinentiis praesentaneis haeredibus et posses-
soribus, de personis, causa infrascripta bo-
nisque vestris generaliter omnibus et prae-
cipue praedictis *Koszyrski Kamień* manda-
mus, ut coram iudicio nostro ordinario ge-
nerali Tribunalis regni Lublinensi a data
et positione praesentis citationis recte in
quatuor septimanis seu tunc, dum et quan-
do causa praesens ex registro quovis sibi
competenti juxta anteriores conservationes,
per decreta Tribunalitia, ea in causa lata,
praescriptas et assignatas, ad iudicandum
legitime acclamata inciderit, personaliter per-
emptorieque compareatis ad instantiam
instigatoris iudicii nostri ejusque delatorum,
illusterrimi et reverendissimi domini Chri-
stophori in Słupow Szembek, episcopi Chel-
mensis, praepositi generalis Miechoviensis,
nominati Premisliensis totiusque venerabilis
capituli Chelmensis, nec non perillustris
et admodum reverendi Christophori Udrycki,
canonici Chelmensis, procuratoris generalis
praefati capituli Chelmensis, actorum, qui
vos, et quidem minores cum illustris et
magnificae castellanae Chelmensis, matris

vestrae, auctoritate et assistentia, de jure
incumbenti, citant seu potius ad paratam
causam et actionem ad iudicium Tribuna-
litium regni Lublinense, per olim illustris-
simum et reverendissimum Hiacinthum in
Swiencica Swięcicki, antecedaneum episco-
pum Chelmensem, respectu infrascriptorum
institutam et intentatam, ad obtentas in
eodem iudicio Tribunalitio super vobis con-
demnationes, peractas in bonis *Kamień* vi-
gore earundem condemnationum officiosas
executiones ad parata bina decreta, tam
in anno millesimo sexcentesimo octuagesi-
mo nono, quam in anno millesimo sexcen-
tesimo nonagesimo ultimarie concessae di-
lationis inquisitionis, tam super existentiam
ecclesiae parochialis in bonis *Koszyrski Ka-*
mień, per olim illustrissimos Alexandrum,
ducem Sanguszko et Catharinam de Dłuże-
wo Uchanska, conjuges, bonorum praeno-
minatorum haeredes, in augmentum cultus
Divinae Majestatis fundatae et erectae,
quam et super violentias et ademptiones
fundorum, ecclesiae applicatorum, ac rerum,
ex eadem ecclesia interceptarum, per quem-
namvis interceptae et quo conversae, edu-
cunt inquisitiones, in oculo rothulo exis-
tentes. Adcitant idque revivificatorialiter re-
vivificando vobis causam et actionem ean-
dem, morte praedicti illustris et magnifici
castellani Chelmensis, mariti et parentis
vestri interruptam, pro eo, quia vos non
veriti poenas, legibus regni descriptas,
quae serio vetant alienam fortunam appe-
tere et substantiam, multo magis fundatio-
nes ecclesiasticas, per antecessores orto-
doxae fidei romanae ex zelo pietatis erga
Divinam Majestatem munifica manu erectas
perpetuisque temporibus fundatas, mediis
et modis illicitis suppressere et adimere,
non contenti eo, quia sat opimam fortu-
nam bonorum post fata pronominatorum
illusterrimorum ducum gratuito interceptis
et possidetis, cum ecclesia praedicta paro-
chialis, tam et mansiones parochiales et ser-
vitores ejusdem ecclesiae per hostilitates in
ruinam devenerunt, locum, ubi ecclesia
extabat, et fundos, ecclesiae applicatos et

annexos, in possessionem vestram nulliter apprehendistis sibi que ea omnia appropriastis, admodum reverendum Skorupski, ab olim illustrissimo et reverendissimo Święcicki episcopo Chełmensi, tam ad promovendum cultum Divinum eo in loco destinatum, quam ad recipiendos fundos, in quibus judaeis domos aedificare permisistis, ubi corpora fidelium defunctorum inhumata iacent, eadem violenter eicere fecistis et expulistis, per quod tam contra leges Divinas, quam et humanas excessistis, poenasque condignas promerulistis ac in vos traxistis. Citamini itaque, quatenus luitis poenis piaae fundationi olim illustrissimorum ducum in omnibus satisfaciatis, si quidem tam vos, quam praefatus olim illustris et magnificus maritus et parens vester nihil boni pro animabus eorum fecistis pro tantis praestitis beneficiis, saltem pio operi illorum, quod in suffragium animarum suarum constituerunt, non praepediatis. Fundum, ubi ecclesia erecta erat, cum aliis fundis, agris, hortis, pratis, sylvis, campis aliisque adjacentiis et pertinentiis, praefatae ecclesiae inscriptis, in fundatione expressis, deoccupetis, assignatum parochum ab illustrissimo loci ordinario in fundos, in erectione expressos, cum omnibus attineniis et pertinentiis reintroducatis, prout fusius vobis in termino praemissa deducentur et inquisitione probabuntur. Sitis termino parituri et judicialiter ad praemissa responsuri. Datum Lublini sabbatho post festum sancti Bartholomaei apostoli proximo, anno Domini millesimo septingentesimo decimo octavo—copiam similem sigillatam in bonis villae *Tupały* curia, ibidem sita, feria secunda proxime praeterita proxima ipsimet illustri et magnificae castellanæ Chełmensi ad manus tradendo possuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

То же, л. 1001.

№ 115.—1718 г. 13 Сентября.

Инструкци (21) Холмскаго сеймика отъ 31 августа 1718 г., данныя посламъ избраннымъ на Гродненскій сеймъ.

Feria tertia pridie festi Exaltationis sanctae Crucis, anno Domini millesimo septingentesimo decimo octavo.

Instructionis, in conventu terrae Chelmen-sis et districtus Crasnostaviensis magnificis nuntiis pro comitiis generalibus Grodnensibus sanctae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castren-sia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Andreas Stugocki, vexillifer terrae Chelmensis, obtulit et ad acticandum eidem officio porrexit instructionem infrascriptam, in conventu particulari terrae Chelmensis et districtus Crasnostaviensis magnificis nuntiis pro comitiis generalibus Grodnensibus, proxime et immediate venturis, tempore et modo in loco consultationum solito datam, confectam et conscriptam manuque sui offerentis, uti protunc mareschalci, propria subscriptam, infra acticandam tenoris sequentis: „Instrukcy a iasnie wielmożnym ich mciom panom Michałowi Potockiemu, pisarzowi polnemu koronnemu, Krasnostawskiemu, Sokolskiemu etc., y wielmożnemu incy panu Tomaszowi Romanowskiemu, podkomorzemu Chełmskiemu, Wisztynskiemu etc., starostom, posłom przesvietney ziemi Chełmskiej y powiatu Krasnostawskiego na seym Grodzien-ski, w Chełmie na miescu konsultacyom zwyczajnym z powtornego uniwersału jego królewskiej mci, pana naszego miłościwego, die trigesima prima miesiąca Augusta dana y spisana. Kiedy jego królewska mość, pan nasz miłościwy, usilną aplikacyą circa conservationem boni publici per intimum zelum et salutare in publicum intentiones desudando, zapatruiąc się ex specula zwiernosci y przezornosci swoiey, iako tot titulis et documentis patefactum y z uni-

wersału najiasniejszego pana luculenter pokazuje się na to, że najiasniejsi conditores królestwa Polskiego chcąc rozłączone principatum res et libertatem in dissolubili nexu in unum combinare, na tym największe zakładali fundamenta, aby moc y powaga seymowa królestwa, rządy stanowanie y exequowanie praw oyczystych, utrzymanie wolności starożytney y insze commodo et utili reipublicae necessitates provideat y one sacrosancte conservet, y jego królewska mość, pan nasz miłościwy, tychże najiasniejszych antecessorow swoich idąc torem, stosując się ad mentem legis novellae y referując do zgadzających się panow rad koronnych y wielkiego xięstwa Litewskiego sentimentow, chcąc też in unum principatum collimare res, providendo rebus, prospiciendo patriae, seym walny szescioniedzielny w Grodnie na dzień trzeci miesiąca Octobra w roku terazniejszym naznacza y seymiki przedseymowe na miesiącach zwyczajnych die vigesima secunda Augusti anno eodem składa, y lubo malevolorum impetus, chcąc bonum publicum et in tam lugubri statu rzeczpospolitą zostającą sine consiliis nuntiorum w głębsze ponurzyć nieszczęsliwosci oceanu, tenże złożony seymik nullis rozerwał rationibus, iednak iego królewska mość, pan nasz miłościwy, ex clementia sui, widząc rem apprime necessariam, aby godni e gremio przerzeczoney ziemi y powiatu Krasnostawskiego posłowie inszym sua pro bono patriae tuitione maiestatis communicent consilia, tudzież desideria ziemi y powiatu tak zruynowanych deferant, iteratam electionem, albo raczey seymik ad augendum przez powrotny uniwersał swoy na miejscu konsultacyom zwyczajnym w Chełmie die trigesima prima miesiąca Sierpnia roku wyżey wyrażonego naznaczywszy, zklada, z ktorego uniwersału zachawszy się na zwyż wyrażone miesce konsultacyom zwyczajne, podziękowawszy naprzod Naywyszemu Panu, Stworcy nieba y ziemi, że nas submersos de hoc redimit lacu, a potom najiasniejszemu królowi imci, panu na-

szemu miłościwemu, za oycowską pamięć y pieczołowanie o ziemi naszej y powiecie Krasnostawskim, takową pomienionym ichmosciom panom posłom, od rzeczoney ziemi Chełmskiej y powiatu Krasnostawskiego zgodnemi obranym głosami, nemine contradicente, daimy instrukcją: *Primo*. Naprzod na puncta et propositiones w instrukcyi, od najiasniejszego króla imci, pana naszego miłościwego daney, unito consilio, iunctim z całą rzeczą pospolitą, ichmość panowie posłowie nasi cokolwiek salutiferum widzieć będą, uczynią. *Secundo*. A ponieważ za łaską Pana Zastempow, Domini exercituum. pax alta et tranquilla quies między cesarzem imścią a Portą turecką uczyniony pokoy, więc ichmość panowie posłowie nasi na żadne wojne post tot calamitates publicas Rzeczypospolitey pozwalac nie będą. *Tertio*. Że zaś woyska najiasniejszego cara imci, sine ullo consensu stanu Rzeczypospolitey et nulla cogente necessitate, w prowincyach Rzeczypospolitey bawio się cum extorsione et aggravatione, instabunt ich mość panowie posłowie do iego królewskiej mosci, pana naszego miłościwego, y całej Rzeczypospolitey o ewakuacyą, nie przystępując ni do czego, aż o pomienioney ewakuacyi przez ministrow cara iegomosci satisfiet. *Quarto*. Ponieważ publica salus et integritas całej Rzeczypospolitey ab autoritate et securitate ministeriorum buław obojga narodow dependet, upraszac będą ichmość panowie posłowie nasi sollicite et instabunt ad majestatem iego królewskiej mosci et Rempublicam, żeby co iest securitatis Rzeczypospolitey exotici, in depressionem buław postanowione, nie byli nocivi tey cney Rzeczypospolitey, wolnością y circumskrypcyą dawnych praw szczycącey się. *Quinto*. Lubo Rzeczypospolita chwalebniejsze pro principali et primis motivis post confoederatos Rzeczypospolitey swoje będzie miała in publicum nie prywatne negociacye, iednak obligamus conscientiam ichmosciow panow poslow, aby tak wielką krzywdę ledwie non totius equestris ordinis o zbiegłych poddanych,

swobod y wolności onym dawania et novae locationis wsie cum summo praejudicio czynienia, mieli in primaeva consideratione, w czym onerata invadiamus fidei ichmosciow panow poslow. *Sexto.* Jako nie na innym fundamencie, tylko na sprawiedliwosci świętey panstwa wszelkie fundują się, tak cokolwiek Rzeczypospolita per delegatos suos, tak co z senatu, ex equestri ordine de correctura supreme necessaria Trybunałow tak koronnych, iako y wielkiego xięstwa Litewskiego, tudzież y grodow wszelkich adveni et modos satisfactionis, (justitiam, że poscimus omnes), non intermittit ichmość panowie posłowie nasi pilnego a silnego starania y aplikacyi. *Septimo.* Dla tym większego allicitamentu ritus graeci disuniti, według konstytucyi tak wielu, zlecamy ichmosciom panom posłom, aby junctim z Rzeczpospolitą wynaleźli media recompensy ritus graeci uniti przez dane miejsce w senacie iemci xiędzu metropolicie, przynajmniej kiedy nie będzie consensus na innych ichmosciow xięży episkopow. *Octavo.* Dobra zaś duchowne ritus graeci uniti aby eadem praerogativa in novella lege gaudeant, ichmość panowie posłowie upraszać będą. *Nono.* Na kanonizacyą także Błogosławionego Jozefata ichmość panowie posłowie z Rzeczpospolitą advenient media. *Decimo.* Clamat vindicta niewinna krew magnae spei syna imię pana Reia, podstolego Chełmskiego, przez niażdżenie woyska wielkiego xięstwa Litewskiego już per decretum iasnie wielmożnego imsci pana hetmana wielkiego xięstwa Litewskiego, jako y post całej Rzeczypospolitey convictum, upominać się będą ichmość panowie posłowie u ichmosciow panow hetmanow statutionem et executionem Reipublicae confederatae, czego aby imię panowie posłowie nie odstąpili, poki satisfakcyi nie odbiorą, tudzież proponent dobr desolationem Krupego y Jurkova per stationem woyska wielkiego xięstwa Litewskiego. *Undecimo.* Najpierwszy fundament jest benedictio Domini, ktore wszelkie panstwa y monarchie in

supremum apicem wynosi, tak aby Pan Bóg błogosławienstwa używał, zalecamy ichmosciom panom posłom, aby ichmosciom oyciom jezuitom w Krasnymstawie sub titulo świętego Xavierego urgeant o approbacyą fundacyi. *Duodecimo.* Wiadome merita nie tylko w ziemi naszej, ale też w całej Rzeczypospolitey wielmożnego imci pana Romanowskiego, podkomorzego ziemi naszej, wyciągają po nas, abyśmy nie tylko maiestatowi iego krolewskiej mosci godność osoby zalecili, ale oraz całej Rzeczypospolitey upraszali, co per incuriam et injuriam temporum in Volumen Legum do tych czas nie weszło, to jest summa na *Swidniku* przyznana y jest projekt podpisany jasnie wielmożnych ichmosciow panow deputatow; tedy domowię się ichmość panowie posłowie, aby w tym merita iego mosci miały coronidem. *Decimo tertio.* Jako wszystkie panstwa y monarchiae na dobrym porządku y fundamencie permanent, tak Rzeczypospolita nasza tenże chcąc zachować porządek, ministerium skarbu koronnego postanowiła, ktory że teraz jest w administracyi iasnie wielmożnego iego msci pana Prependowskiego, a żadnego rachunku lumen wziąć nie może, instabunt ichmość panowie posłowie, non obstantibus calculationibus, y upomnio się depactationem tak na winnych, iako y wszystkich in genere komorach, przez co proventus Rzeczypospolitey diminui y upadać musi, iako też y szkod poczynionych przez pędzenie wołow, pod protekcyą iasnie wielmożnego iego mci pana podskarbiego contra novellam constitutionem cum assistentia militari prowadzących; wszystkich tedy tych szkod uczynionych braci naszym upomnio się ichmość panowie posłowie. *Decimo quarto.* Także instabunt ichmość panowie posłowie do Rzeczypospolitey o nakazanie satisfakcyey, iasnie wielmożnemu iego msci panu pisarzowi koronnemu, jako też imci panu Maciejowi Kunickiemu. lowczemu ziemie Chełmskiej, od skarbu należącej, przez dekret Kommissyi Wielickiej satisfactionem, którym że zadłosyć uczynił jasnie wielmożny

nił satisfactionem. *Decimo quinto.* Depaktacya przeciwko konstytucyom y prawom na sluzie Brzyskiej aby zniesiona była, cum restitutione szkod poczynionych, iako też y sama sluz, ktora nazbyt iest wywyszszona, przez ktory tak woiewodztwo Wołyńskie, Bełskie y ziemia Chełmska ponosi wielkie szkody, incumbet ichmosciom panom posłom promowawać. *Decimo sexto.* Lubo konstytucyą summa, jasnie wielmożnemu imci panu pisarzowi polnemu koronnemu pozwolona y na seymie przeszłym inter novellas leges do wypłacenia approbowana, instabunt ichmé panowie posłowie, aby imé pan podskarbi wielkiego xięstwa Litewskiego sine quibusvis diffugiis wypłacił. *Decimo septimo.* A że novella lege czopowe y szelężne iest pozwolone et circa liberum arbitrium woiewodztw y ziem zostawione, zaczym ichmość panowie posłowie nasi toż czopowe y szelężne adinstar prowincyi Wielgo-Polskich, szczegulnie miast y miasteczek królewskich, duchownych y szlacheckich aby byli wypłacone, upomnio się. *Decimo octavo.* A ponieważ non constat temi czasy de meritis w rycerskich dziełach conditionis plebeiae, zaczym ichmość panowie posłowie na żadną nobilitacyą żeby nie pozwolili, upraszamy. *Decimo nono.* Podatek pogłownego, że iest aggravans ziemi naszey, zaczym instabunt ichmość panowie posłowie, aby secundum justitiam et dispositionem ziemi Halickiey y woiewodztwa Wołyńskiego suum contingens wypłacała. *Vigesimo.* A ponieważ w wielkim xięstwie Litewskim nowe zachodzą contra novam legem diffidencie y antistitiae, contrarietates, instabunt ichmość panowie posłowie, ut satisfiat novellae constitutioni. *Vigesimo primo.* Ad extremum supplici libello ichmość panowie posłowie upraszać będą iego królewskiej mci y Rzeczypospolitey, aby część, w Rudniku in antecessum jure caduco odiyta, ichmosciom panom Rudnickim przywrocona była, obowiazując ichmosciow panow posłow fide, honore et conscientia, aby dobro pospolite, nie odstępując ni w czym instrukeyi naszey, nie transformo-

wali, żeby nie były vanae sine nomine leges y próżny prawa bez skutku zaszczyt. Datum ut supra. Andrzej Sługocki, chorąży y marszałek koła rycerskiego ziemi Chełmskiej y powiatu Krasnostawskiego, manu propria. Originale vero ejusdem instructionis circa acta praesentia relictum est.

Тоже, л. 1014.

№ 116. — 1719 г. 4 Января.

Позовъ Мицельскимъ по дѣлу ихъ съ священниками Пульменской и Свѣтязенской церквей.

Feria quarta ante festum sanctorum Trium Regum proxima, anno Domini 1719.

Ex parte reverendi Davidowicz, protopresbiteri Lubomlensis, tum reverendorum Svitiazensis et Pulmensis presbiterorum ritus graeci, contra generosos Micielski et Siestrzewitowska relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Smelcarzewski, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se citationis, infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Matheus in Rozdoł et Reiowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, campestris exercituum regni dux, Chelmensis, Lubomliensis etc. capitaneus. Vobis generosis Joanni Micielski et Annae, generosi Georgii Siestrzewitowski consorti, bonorum Podhorodna et Kukuriki possessoribus, de personis, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu officio nostro castrensi capitaneali Chelmensi in terminis querelarum seu causarum officii, feria quinta, prius et proximius a data et positione praesentis citationis in castro Chelmensi celebrandis proximis, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque dela-

torum: admodum reverendi Michaelis Dawidowicz, protopresbiteri Lubomlensis, reverendorum Theodori Jasiewicz Pulmensis et Basillii Lobaczewski Switiazensis ritus graeci ecclesiarum presbiterorum, actorum, personaliter, legitime peremptorieque compareas, qui vos, et quidem maritam citatam cum ejusdem mariti tui, uti tutoris conjugalis, auctoritate et assistentia, inhaerendo litis contestationi infrascriptorum, ratione contra vos coram actis praesentibus officiose factae, citant pro vadio in combinatione certa amicabile inter vos citatos ab una et amicos modernorum actorum adimpetratos parte ab altera, respectu permultarum violentiarum, per subditos vestros licenciose in personas praefatorum presbiterorum, actorum, anno praesenti patratarum, confecta et conscripta, manibus tam vestri citatorum, quam suorum actorum amicorum propriis subscripta, vadioque centorum florenorum pol. firmata. Quatenus vos ejusdem complanationi satisfaciendo, luita contraventionis poena, summam ducentorum florenorum polonicalium, pro commissio illicito subditorum vestrorum ausu praedictis presbiteris pro festo sancti Andreae apostoli proxime praeterito proximo punctualiter solvi per vos adinventam et declaratam, nostro coram officio iisdem actoribus solvatis. Pro quo citamini vos per sententiam officii nostri ad praemissa stringi, sitis termino parituri et judicialiter seu officiose ad praemissa responsuri. Datum in castro Chelmensi feria secunda ante festum sancti Thomae, apostoli, proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo octavo — copiam similem sigillatam in bonis villae *Podhorodnu* curiaque citatorum, ibidem sita, sabbatho proxime praeterito proximo, familiae curiali notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ministerialis relatio.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1719—1720 годы, № 20207, л. 7.

№ 117. — 1719 г. 3 Марта.

Заявление Александра Длужевскаго о подложности заемнаго письма, будтс-бы выданнаго епископомъ Длужевскимъ.

Feria sexta post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1719-no.

Generosus Alexander Dluzewski nomine et ex speciali commissio illustrissimi et reverendissimi episcopi Gratianopolitanensis, suffraganei Chelmensis, de nullitate scripti certi manualis manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Alexander Dluzewski solenniter eidem officio, nomine et ex speciali commissio illustrissimi et reverendissimi domini Joannis Dluzewski, episcopi Gratianopolitanensis, suffraganei Chelmensis, patris sui, manifestatus et protestatus est, idque in eo, quod quam primum resciverit de quodam scripto manuali fabricato (per oblatam ad acta castrensia capitanealia Lublinensia per religiosam ac Deodicatam virginem Christinam Dluzewska, ordinis sancti Francisci monialem, sororem sui manifestantis illustrissimi patris germanam), officiose porrecto, acsi per supradictum illustrissimum et reverendissimum Dluzewski, episcopum Gratianopolitanum, suffraganeum Chelmensem, in anno millesimo septingentesimo decimo secundo in rem et personam ejusdem religiosae ac Deodicatae virginis Christinae Dluzewska super summas binas, unius quidem trium millium, alterius quingentorum florenorum polonicalium dato et quasi manu ejusdem propria illustrissimi Dluzewski subscripto, mutuacionem pecuniae per supra nominatam religiosam Christinam Dluzewska in se continenti, quod extra omnem rei veritatem est, siquidem praedicta monialis praemissas summas in religione nec modum ad acquirendum habuit; illico manifestans ratione ejusdem scripti fabricati nomine et ex speciali ejusdem illustrissimi

patru sui, in lecto aegritudinis decumbentis, ob infectionem paraliticam acta aut authentica regni adire non valentis, de nullitate seu potius invaliditate praedicti scripti manualis, uti absque scitu illustrissimi sui manifestantis patru formati et fabricati operis, ne hoc idem scriptum manualiter compilatum in omni iudicio et officio regni ex rationibus, superius specificatis, subsistere nequeat, iteratis vicibus quam sollemnissime manifestatur et protestatur.

Тоже л. 112.

№ 118. — 1719 г. 16 Марта.

Позовъ Венглинскимъ по дѣлу о недоставленіи ими канонику Борженцкому десятины.

Feria quinta post dominicam *Oculi* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1719-по.

Ex parte perillustris et admodum reverendi Borzęcki, canonici cathedralis Chelmensis, contra generosos Weglinskie relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia ministerialis regni generalis providus Simon Rozruchowski, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis, publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, dux campestris regni, Chelmensis, Lubomlensis etc. capitaneus. Vobis generosis Francisco et Michaeli atque Theophilae, primarum olim generosi Siemaszko, secundarum vero ad praesens nuptiarum generosi Olszanowski consorti, Węglinskim, olim generosi Danielis Węglinski filiis et filiae, fratribus et sorori inter vos germanis, bonorum villae *Brzezno* haeredibus, nec non Joanni Francisco duorum nominum Janiszewski et Evae Kwiatkowski, conjugibus, eorundem bonorum *Brzezno* obligatoriis possessoribus, ad extremum Alberto Borzęcki et Sophiae Zawadzka, itidem conjugibus et composessoribus, de causa infra-

scripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate, mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu causarum officii feria quinta post dominicam *Laetare* Quadragesimalem proxime incidenti ventura proxima in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequentibus proximis, — ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris perillustris et admodum reverendi Michaelis de Kozarow Borzęcki, canonici cathedralis Chelmensis, praepositi Swierżowiensis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis. Qui vos, et quidem maritatas cum vestrorum maritorum, uti tutorum conjugalium, auctoritate et assistentia, citat, seu potius post translapsum terminum, ob certas rationes sibi actori intermissum, ad paratam remissionem ex fundo praefatorum bonorum *Brzezno*, per generosum vicesgerentem officii praesentis ad officium hoc idem praesens ab impugnata executione factam, paratumque totum processum adcitat, idque ad videndum et audiendum eundemque processum et remissionem vos per sententiam officii nostri, sublato processu perducto, ad restitutionem decimae manipularis, ex praedictis bonis provenientis et ab annis permultis hucusque retentae, aut loco restitutionis solutionem valoris pro eadem stringi compelli. Sitis juri parituri et terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria tertia post dominicam *Oculi* Quadragesimalem, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono — copiam similem sigillatam in bonis villae *Brzezno* die hesternae, actum praesentem proxime praecedenti, subditis de positione notificando et publicando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 151.

№ 119.—Тоже.

Заявленіе Сѣхневичей о пропажѣ разныхъ имъ принадлежащихъ документовъ во время непріятельскаго нашествія.

Ex parte generosi Siechniewicz manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Martinus Siechniewicz, olim generosi Samuelis Siechniewicz filius, suo et generosorum Hiacinthi et Mariannae, generosi Josephi Linowski consortis, atque Barbarae, virginis nondum nuptae, Siechniewiczow, fratris et sororum sui et inter se germanorum nomine, praecavendo fortunae integritati, maxime vero summarum (praeter capitalem septem millium florenorum), in conservationem bonorum villae terrestri certae sortis *Putnowice*, post fata parentum per se manifestantem suprascriptosque ratrem et sorores sui modo obligatorio possessae, tam per eundem olim parentem, quam se manifestantes erogatorum, praesenti coram officio et actis manifestatus obtestatusque est eo, quod anno nuper elapso millesimo septingentesimo decimo sexto, sub tempus incursionis, devastationis in universa Polonia per militiam Saxoniam, munimenta quaevis, dispositiones, membrana et chartae, massae fortunae sui manifestantis cum consuccessoribus suis enucleantia et demonstrantia, tum quoque registra parentis olim sui quietationesque diversae de persolutis decimis contributionibusque tam exotico, sub tempus calamitosum, quam et domestici Martis militi ex bonis memoratis certae sortis villae terrestri *Putnowice* sub hoc idem hostile tempus pro conservatione suppositive ad ecclesiam ritus graeci, in *Biale-Pole* situatam, devecta, ibidemque cum variis rebus mobilibus illustris et reverendissimi episcopi ritus graeci Chelmensis locata, per milites Saxonicos, eandem, uti et alias ecclesias depopulantes, intercepta cum scrinio periere. Tum quod additamento agrorum, quotannis ad inse-

minandum inventario per olim illustrem ac magnificum regni notarium parenti olim suo dari appromissorum, a fati ejusdem parentis sui in bonis *Putnowice* non utantur. Ne itaque praesentaneus manifestans exinde aliquod in futurum suis cum consuccessoribus patiatur damnum fortunaeque jacturam, praesenti coram officio ex sui, uti fratris natu majoris, diligentia iterum atque iterum manifestatur et obtestatur.

Тоже, л. 157.

№ 120.—1719 г. 15 Апрелья.

Уступочная записъ Франца Шимановскаго на денежную сумму Холмскому базилианскому монастырю.

Sabbatho post festa solennia sacri Paschatis proximo, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono.

Generosus Szymanowski illustrissimo et reverendissimo Lewicki, episcopo Chelmensi ritus graeci, cedit.

Comparens personaliter coram officio et actis praesentibus capitanealibus in castro Chelmensi generosus Franciscus Szymanowski, sanus mente et corpore existens, foro competenti omisso et jurisdictione propria posthabita, praesenti vero in se, posteros ac bona sua, omnia, quoad actum hunc attinet, ultro et benevole assumpta, palam, publice libereque recognovit, quia ipse de omni et integro jure suo, ad infrascripta habendo, videlicet de summa mille octingentorum quadraginta septem florenorum polonicalium et grossorum decem scripto certo manuali in . . . *) sub Zaklika die trigesima Augusti anno millesimo septingentesimo nono per generosum Joannem Franciscum antehac in saeculo, ad praesens in religione existentem, Gruszecki, olim generosi Jacobi Kurek Gruszecki filium, in et

*) Въ подлинникѣ пропускъ.

super bonis villae *Gruszka*, in districtu Crasnostaviensi sitis, portioneque fortunae, erga alios consuccessores post fata ejusdem parentis sui eundem concernenti, solvi assecurata, atque de provisione, ab eadem summa provenienti, nec non et de ipso memorato scripto ejusque officiosa oblatione, actis castrensibus Crasnostaviensibus sabbatho post diem Cinerum proximo anno eodem millesimo septingentesimo nono inscripta, singulisque ejusdem scripti contentis foro, ligamentis et nexibus universis, tum de causa et actione, pro solutione ejusdem summae ad officium castrense Crasnostaviense proprii territorii successoribus seu potius consuccessoribus ejusdem generosi Gruszecki, ex nexu usurpatae possessionis bonorum eorundem portionisque fortunae, ipsum jure divino concernentis jurisque sui recognoscentis obnoxiae, per se recognoscentem instituta et intentata, ibidemque pendenti et necdum decisa, totoque et integro processu, eo nomine perducto, ob praestitam sibi in praemissis sufficientem et plenariam satisfactionem, jam exnunc et de facto illustrissimo et reverendissimo Josepho Lewicki, episcopo Chelmensi ritus graeci et ejus succedaneis episcopis, idque in aedificationem murorum, monasterium conventus Chelmensis divi Basilii Magni condecorantium, cedit et condescendit, prout praesentibus cessit et condescendit, omneque et integrum hoc idem jus suum in personam ejusdem cessionarii sui transfert, transfundit et incorporat, nihil sibi suisque successoribus ex praemissis reservando, hac sua personali recognitione praemissa omnia accedente.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1715—1716 годы, № 20203, л. 1118.

№ 121.—1719 г. 22 Мая.

Позовъ Слугоцкимъ по дѣлу объ обманной продажѣ митрополиту Льву Кишкѣ старой барки подѣ видомъ новой.

Feria secunda post dominicam *Exaudi* proxima, anno Domini 1719-но.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Leonis Kiszka, totius Russiae metropolitae, Vlodimiriensis, Brestensis, etc. etc. episcopi, contra magnificum Josephum de Slugocin Slugocki, vexilliferidam terrae Chelmensis ac alios relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Kucharski, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, dux campestris exercituum regni, Chelmensis, Lubomlensis, Novosielecensis, Stulnensis, Drohovicensis etc. capitaneus. Vobis magnificis Josepho de Slugocin Slugocki, vexilliferidae terrae Chelmensis, bonorum *Pulmo, Olszanka* et aliorum coadjacentium haereditario possessori, tum Michaeli Lubieniecki, thesaurario Starodubensi et Angelae de Slugocin, conjugibus, bonorum certarum sortium, in villis *Ikiendiuga* et *Wysock* sitarum, haeredibus et possessoribus, de personis, causa infrascripta iisdemque bonis vestris ac aliis generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu causarum officii, feria quinta post festum Visitationis Gloriosissimae Virginis Mariae, proxime incidenti, ventura proxima, in castro hocce Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequentibus proximis personaliter, legitime peremptorieque compareatis—ad instantiam instigatoris

officii nostri ejusque delatorum: illustrissimi et reverendissimi Leontini Kiszka, totius Russiae metropolitae, Vlodimiriensis, Brestensis etc. episcopi, archimandritae Supraslensis et Kijowo—Pieczarscensis, ac religiosi et admodum reverendi patris Andreae Bieniecki, ejusdem generalis economi, actorum, qui vos, et quidem maritam cum sui mariti, uti tutoris conjugalis, autoritate et assistentia, citant, idque pro eo, quia vos contra jus et aequum ac bonam fidem se cum actore, videlicet illustrissimo et reverendissimo metropolita, procedendo, praesertim generosi Lubienieccy, conjuges, cum eodem magnifico Sługocki juncti sanguine existentes, licet si juven tisscapham seu vas navale, alias *szkute*, putrefactam ac vetustate plus minus duodecem annorum consumptam et debilitatam, apud eundem magnificum Sługocki extasse, pro nova tamen et recenti per vos remonstrata, ad emendam praefatam scapham sinistre actorem induxistis bonamque esse affidastis, qui taliter affidatus in eademque affidatione vestra persistens summamque mille ducentorum florenorum polonicalium pro praeallegata scapha, nisi tantummodo munimine cum materia, ad id apta, in elusionem actoris innovata et reparata, eidem magnifico Sługocki enumeravit, qua nimirum scapha in fide bona empta magnoque actoris sumptu de bonis praenominatis *Olszanka* ad bona *Uscilug*, octodecem milliarium a se distantia, superius conducta, varioque seminis ad vendendum Gedani grano impleta, loco alicujus commodi notabile damnum ex occasione vestra intulit, per quem vestrum ejusmodi illicitum progressum actorem elusistis, demersionem siliginis ad coretos centum triginta et tritici ad coretos quinquaginta octo, tum variae leguminae, pro viatico Gedanensi praeparatae, in fluvio, dicto *Bug*, causastis et occasionastis, exindeque modernum actorem summopere damnificastis et ad indebitas expensas induxistis. Citamini itaque vos per sententiam officii nostri pro tali illicito ausu punibiles adinveniri, solutionem summae, in fide bona vobis enumeratae,

decerni, refusionem siliginis et tritici demersi una cum refusione damnorum et compensatione expensarum erogatarum injungi et compelli caeteraque pro causae hujus exigentia statui, decerni et sententiari. Sitis termino parituri et ad praemissa ac alia plura, vobis in termino termini inquisitione proponenda et deducenda, judicialiter seu officiose responsuri. Datum in castro Chelmensi sabbatho post dominicam *Rogationum* proximo, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono — copias similes sigillatas numero binas: primam quidem illarum contra magnificum Sługocki, vexilliferidam Chelmensensem, in bonis villae *Pniowno* die hodierna, in actu contenta, alteram quoque contra generosos Lubienieckie conjuges in bonis villae *Bindiuga* sabbatho proxime praeterito curiisque citatorum, ibidem sitis, ubivis familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ministerialis relatio.

Изъ актовой книги Холмскаго городскаго суда за 1718—20 годы, № 20207, л. 331.

№ 122.—1719 г. 28 ЮНЯ.

Позовъ Борженцскому по дѣлу о неуплатѣ имъ процентовъ съ суммы, завѣщанной его отцомъ Холмскому базилианскому монастырю.

Feria quarta in vigilia festi sanctorum Petri et Pauli Apostolorum, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono.

Ex parte venerabilis et admodum reverendi patris Procewicz, ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmensis superioris, contra generosum Borzęcki relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Kucharski, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expres-

sum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdol et Rejowiec Rzēwuski, palatinus Podlachiae, campestris exercituum regni dux, Chelmensis, Lubomlensis, Novosielecensis, Stulnensis, Drohoviscensis etc. capitaneus. Tibi generoso Alberto Borzęcki, olim generosi Alexandri Borzęcki, tribuni Płocensis, cum olim generosa Anna Karwicka procreato filio, bonorum villae *Brzezno* summaeque, super eisdem bonis modo obligatorio haerentis, tibi per dispositionem certam sive divisionem, per eundem generosum parentem tui factam, per te vero insimul cum aliis fratribus tuis acceptatam et subscriptam, cessae et servientis, obligatorio possessori de persona, causa infrascripta bonisque tuis generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu causarum officii feria quinta post festum Visitationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxime incidenti ventura proxima in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequentibus proximis personaliter peremptorieque compareas ad instantiam venerabilis et admodum reverendi in Christo patris Basilii Procewicz, ordinis divi Basilii Magni ritus graeci monasterii Chelmensis superioris et consultoris, totiusque ejusdem communitatis, actorum, qui te, et quidem religiosi patres cum assistentia ejusdem religiosi patris superioris sui, adhaerendo inscriptioni debitoreae, per te citatum coram actis praesentibus feria tertia post dominicam *Judica* Quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo septimo super summam quatuor millium florenorum polonicalium, primum et originaliter per eundem suprascriptum olim generosum tribunum Płocensem, parentem tui, eidem monasterio Chelmensi, idque ad majorem cultum promovendum Beatissimae Virginis Mariae atque in obligationem quaelibet hebdomada binarum missarum sacri-

ficii, unius quidem feria quarta lectae, alterius vero cantatae sabbatho, quaelibet pro anima sua et consortis suae suffragiumque earundem animarum celebrandarum, legatam ac post ex summa, super eisdem bonis *Brzyzno*, possessioni tuae subjectis, per te citatum solvi assignata, officiose factae et recognitae, qua mediante inscriptione licet quidem obligasti te a summa praenominata quatuor millium florenorum polonicalium provisionem annuam, per septem a centum computando, pro duabus temporum rathis: unam quidem medietatem pro festo Nativitatis sancti Joannis Baptistae, alteram vero pro festo sanctorum Trium Regum, quotannis usque ad exolutionem summae memoratae capitalis pendendam, soluturam. Attamen eidem inscriptioni tuae in praemissis contraveniendo, memoratam provisionem exolvere renuis, pro quo citaris ac ut nihilominus provisionem saepe memoratam a summa praeallegata eidem monasterio Chelmensi, quae et quanta ab ultima quietatione provenerit, solvas et enumeres. Sis termino pariturus et judicialiter seu officiose ad praemissa responsurus. Datum in castro Chelmensi feria sexta in crastino festi Sacratissimi Corporis Christi Domini, anno Ejusdem millesimo septingentesimo decimo nono—copiam similem sigillatam in bonis villae *Brzezno* curiaque citati, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 444.

№ 123.—1719 г. 27 Июля.

Подтверждение польскими королями привилле-
гий Холмскому базилианскому монастырю.

Feria quinta post festum sanctae Annae, matris Deiparae Virginis Mariae, proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono.

Confirmationis privilegiorum, a serenissimis Poloniarum regibus in rem religiosorum patrum conventus Chelmsensis ordinis divi Basili Magni servientium, per serenissimum ad praesens regem Augustum secundum approbatorum, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus Hieronimus Łowiecki, conventus Chelmsensis ordinis divi Basili Magni ritus graeci cum ecclesia sancta romana uniti vicarius, nomine totius ejusdem conventus obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit literas privilegii infrascriptas, per serenissimos reges Poloniae anteaectos in rem praefati conventus, tempore, modo et loco infrascriptis, benigniter collatas manuque serenissimi Augusti secundi, regis Poloniae, firmatas et sigillo majoris cancellariae regni communitas, infra acticandas de tenore verborum sequenti: „*August wtory*, z Bożey łaski król Polski, wielki xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Inflantski, Smolenski, Siewierski, Czerniechowski, dziedziczny xiążę Saski y elektor. Oznaymujemy ninieyszym przywilejem naszym wszem w obec y każdemu z osobna, komu to wiedzieć należy. Produkowany nam był przywilej pargaminowy imieniem pobożnych zakonników reguły świętego Bazylego Wielkiego, przy obrazie cudownym Nayswiętszey Panny w katedrze greckiej w Chelmie zostaiących, w uniey z kosciółem świętym rzymskim katolickim będących, ręką nayiasniejszego króla iegomosci Jana trzeciego, antecessora naszego, podpisany y konfirmowany, pie-

częcią koronną stwierdzony, cały, nienaruszony y żadnego podeyrzenia w sobie nie maiący, którego tenor z słowa w słowo iest takowy: *Jan trzeci*, z Bożey łaski król Polski, wielki xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smolenski, Siewierski y Czerniechowski. Oznaymujemy ninieyszym przywilejem naszym wszem w obec y każdemu z osobna, komu to wiedzieć należy. Pokazane nam były listy papierowe y prawa imieniem pobożnych zakonników reguły świętego Bazylego Wielkiego, przy obrazie cudownym Nayswiętszey Panny w katedrze greckiej w Chelmie zostaiących, w uniey z kosciółem świętym rzymskim katolickim będących, ręką nayiasniejszego Jana Kazimierza, antecessora naszego, podpisane y pieczęcią stwierdzone, całe, zdrowe nienaruszone y żadnego podeyrzenia nie maiące, zamykaiące w sobie ogulne potwierdzenie wszystkich praw pomienionych pobożnych zakonników Bazyljanow, od nayiasniejszych antecessorow naszych y od kogokolwiek nadanych, y supplikowano nam pokornie, abyśmy te listy y prawa powagą naszą królewską stwierdzić, umocnić y urenowować raczyli, ktorych tenor słowo w słowo iest takowy: *Jan Kazimierz*, z Bożey łaski król Polski, wielki xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Inflantski, Smolenski, Czerniechowski, a Szwedski, Gotski, Wandalski dziedziczny król. Oznaymujemy tym listem naszym wszem w obec y każdemu z osobna, komu to wiedzieć należy, ponieważ nie bardziey maiestatu y dostoiensstwa królewskiego ozdob Rzeczypospolitey y całosci oyczyzny zatrzymować y pomnażać nie zwykło, iako dotzymanie każdemu prawa, pilnie tego zaraz od początku szczęśliwego panowania naszego przestrzegamy, abyśmy nie tylko każdego w osobności z poddanych naszych, daleko więcey conwenty, zgromadzenia y monastery ludzi zakonnych przy pobożnych y świętobliwych nayiasniejszych przodkow naszych y innych iakich kolwiek antecessorow fundacyach y przy prawach im należytych za-

chowali. Zaczynając nam pokornie wielbny Jakub Susza, religijny greckiej episkop Chełmski y Bełzki, archimandryta Żydyczynski, w jedności świętej z kościołem rzymskim katolickim będący, suplikował swoim y pobożnych zakonników Bazylianow, także unitow, przy cerkwi katedralnej Chełmskiej y obrazie Najswiętszej Matki Bożej tamecznym cudownym mieszkających, imieniem, abyśmy ich namienione prawa, od kogo kolwiek przed tym nadane lub nabyte, w całe zachowali y, one odnowiwszy, stwierdzili y umocnili, do której pokornej prozby chętnie się skłoniwszy, zwyż przerzeczonych zakonników Bazylianow, przy katedrze Chełmskiej greckiej w cudownym Najswiętszej Panny obrazie tamecznym mieszkających, którym tenże obraz cudowny w dyspozyciey speciali rescripto nostro data w Warszawie dnia trzydziestego miesiąca Maia, roku tysiącznego sześćsetnego piędziesiątego drugiego, za ustawiającymi niebezpieczeństwem nieprzyjacieliskimi od nas był oddany przy monastyrze świętego Spasa, który osobnym zawsze przywilejem od najiasniejszych antecessorow naszych podawany był y nigdy do władcy Chełmskiego incorporowany nie był, ale zdawna w renkach y dyspozyciey pomienionych zakonników, iako y innych prywatnych, zostawał; na cośmy y my osobliwy reskrypt już za panowania naszego tymże zakonnikom wydać z kancellariey naszej kazali de data z Warszawy dnia osmnastego miesiąca Marca, roku Panskiego tysiąc sześćset piędziesiątego, także przy szkołach tamecznych, który zwyż wspomniony wielbny ociec Jakub Susza kosztem swoim restawruie, w których ciż przerzeczeni pobożni zakonnicy Bazylianie, unicy, przy katedrze Chełmskiej greckiej będący, a nie insi, uczyć powinni y przy prawie dawnym, przychilając się do erekciey wielbnego niegdę Metodjusza Terleckiego, episkopa Chełmskiego, zachować umysłiliśmy, iakoż według powinnej naszej ku pomnożeniu chwały Bożej chęci pomienione prawa przywileie tak wszystkie w powszechności, iako y każde w osobności, nic nie uymuiąc,

ani ekskludując, nie inaczy, iakoby tu wszystkie y każde z nich z osobna od słowa do słowa w swoim tenorze były opisane we wszystkich szczegulnych ich punktach, klawzulach, artykułach y kondyciach approbujemy, odnawiany, stwierdzamy y znaciamy, y żeby moc y wagę powinnej trwałości zawsze y na każdym miejscu miały, koniecznie mieć chcemy y nakazujemy. Na co dla lepszej wiary rękośmy się własną podpisali y pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Warszawie dnia dwudziestego miesiąca Lipca, roku Panskiego tysiącznego sześćsetnego sześćdziesiątego drugiego, panowania naszego Polskiego czterynastego, Szwedzkiego piętnastego roku. Jan Kazimierz król. Locus sigilli.—My tedy do pomienionej pokornej supliki chętnie się skłoniwszy, nie tylko wzwyż przerzeczone generalnego potwierdzenia pomienionych pobożnych zakonników Bazylianow, unitow, listy, ale też osobliwe prawo monasteru świętego Spasa z gruntem, na którym cerkiew stoi, między miedzami Stołpskimi z iednej strony cerkwi po strzednią drożkę, która bieży od *Weresci* do *Stolpia*, a po *Horbaczowską* miedzę z polami *Dembinami*, a z drugiej strony cerkwi po drożkę, która po wierzch łąnow Stołpskich bieży od pola *Koniatowa*, na którym gruncie podle cerkwi albo manasteru przerzeczonego mieszka na ogrodziech cerkiewnych kilka ogrodników, których posług y robot przeszły utsciwy niegdę Hawryłowicz, pop ruski Spaski, dzierżawca Iwan iako swych ludzi cerkiewnych używał, tak na potym potomkowie jego używać y im rozkazywać, one sądzić y rządzić y posługi z nich cerkiewne wszystkie powinni z starodawna mieć będą, potym y na drugim miejscu grunt, do teyże cerkwi, albo monasteru, albo popowstwa przerzeczonego zdawna należący, ten iest *Bieniow z Rotowem*, wespolek oba te grunty osobliwe miedze między sobo mają; najpierwie z iednej strony temu *Bieniowu* znaczy miedza rzeczka *Zmyowo*, na której mostek *Biniawski* iest, na goscincu *Pawłowski*, a z drugiej strony znaczy także

rzeczką przezwiskem albo uroczyiskiem *Dowrek*, która idzie od *Lubon*, a wpada w rzeczkę pomienioną *Zmiiewo*, a z trzeciej strony znaczy po *Gay Krzywowski*, a od *Gaiu Krzywowskiego* po łakę *Stołpsko*, którą łakę na ten czas dzierżał *Karp y z Stołpa*, a od tej łaki *Karpowey* znaczy miedze drozka, która bieży sciano brzegiem z iedney strony *Rothowa* gruntu cerkiewnego, a z drugiej strony brzegiem *Stołpskich* pol przezwiskem *wyrobionych Łoz* z grobelką *Rotowską* cerkiewną, zdawna przynależącą, za grobelką *Podstawie*, approbować, ztwierdzić, umocnić y odnowić umysliliśmy, jakoż approbujemy, stwierdzamy, umacniamy y odnawiamy y, żeby moc y wage powinney trwalosci zawsze y wszędzie miały, koniecznie mieć chcemy y nakazujemy. Na co dla lepszej wiary rękośmy się naszą podpisali y pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w *Grodnie* na seymie walnym; dnia dwudziestego osmego miesiąca *Marca*, roku *Panskiego* tysięcznego sześćsetnego siedmdziesiątego dziewiątego, panowania naszego szostego roku. *Jan* król. *Locus sigilli*. *Krzyštof Taranowski*, *Warszawskiej* kancelaryi iego królewskiej mosci sekretarz— My tedy *August* król, do pomienioney supliki pobożnych oycow *Bazylianow* unitow miłosciwie się skłoniwszy, wzwyż inserowany list konfirmatoryalny mocą y powagą naszą królewską stwierdzić, zmocnić y approbować umysliliśmy, jakoż we wszystkich punktach, kławzulach, artykułach y condyciach stwierdzamy, zmacniamy y approbujemy niniejszym przywileiem naszym, deklaruiąc y uznaiąc, inquantum juri communi non repugnat et usus earum habetur, iż powinni mieć moc y ważność wieczną, prawa nasze królewskie, *Rzeczypospolitey* y *kościola świętego katolickiego* zupełnie zachowuiąc. Na co dla lepszej wiary ręką naszą podpisawszy się, pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w *Lublinie* dnia szesnastego miesiąca *Czerwca*, roku *Panskiego* tysięcznego siedmsetnego trzeciego, panowania naszego roku szostego. *Augustus Rex*. *Locus sigilli majoris cancellariae regni*.

Xiądz Constantinus Szaniawski, *Scholasticus*, regent koronny. *Confirmacya* praw pobożnych zakonnikow *Bazylianow Chelmskich* y *monasteru świętego Spasa*. *Originale vero ejusdem privilegii superius praeinserti idem offerens rursus ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit praesentibusque quietat.*

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1719—20 годы, № 20207, л. 497—8.

№ 124.—1719 г. 17 Октября.

Продажная запись инокини Пинскаго базилианскаго монастыря Поступальской Бобру Петровицкому на наследственную часть своего имѣнія.

Feria tertia pridie festi sancti Lucae Evangelistae, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono.

Pro parte generosi Bobr, pincernae Rzeczycensis, donationis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Samuel Bobr, pincerna Rzeczycensis, obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit donationem infrascriptam super bona, inferius expressa, per religiosas ac Deo dicatam Anastasiam Postupalska, conventus Pincensis sancti Basilij Magni monialem, in rem et personam oferentis datam et recognitam, manibusque tam donatricis, quam nonnullorum amicorum, in ibidem expressorum, propriis subscriptam, infraacticandam, de tenore sequenti: „Ia, in saeculo Alexandra, a teraz w zakonie Anastazy Postupalska, w Bogu zesłego iegomosci pana Hieronima Postupalskiego, czesnika Wiskiego, z świętey pamięci z ieymością panią Heleno Żardecko Hieronimową Postupalską, czesnikową Wiską, spledzona corka, dohr wszystkich, zesciem ichmosciow rodzicow y dobrodziejow moich z tego swiata pozostałych, suk-

cessorka, zakonu świętego Bazylego Wielkiego konwentu Pńskiego zakonnica, mając sobie osobliwą licentią y pozwolenie od iasnie wielmożnego ięgomosci xiędza Piotra Porfirego Kulczyckiego, Pńskiego y Turowskiego episkopa, archimandryty Leszczynskiego, ad infrascripta peragenda dane, in assistencia w Bogu przewielebney ięymosci panny Katarzyny Hołownianki, zakonu świętego Bazylego Wielkiego konwentu Pńskiego starszey y przełożoney moiey, zdrowa będąc na ciele y umysle, odstąpiwszy swey własney ziemskiej należytey jurisdikciey, prawa, forum, powiatu y wojewodztwa, a pod terazniejszy moy list dobrowolney wieczystey przedaży zapis siebie samo, poblizszych krewnych moich, także y dobra moie generaliter wszystkie, quo ad actum praesentem attinet, podając y wcielając, iawnie, ustnie y dobrowolnie zeznamam, przywołując do wiadomosci kożdemu, o tym wiedzieć potrzebiującym, iż ia in saeculo Alexandra, in religione Anastazyja Postupalska, wysz pomienionych w Bogu zeszlých ichmosciow panow Postupalskich małżonkow, czesnikow Wiskich, corka, dobr niżej mianowanych, po zesciu z tego swiata ichmosciow rodzicow y dobrodziejow moich między inszemi konsukcessorami memi prawem Boskim y przyrodzonym mnie legitime należących, dziedziczka y successorka, mając wolność y pozwolenie od wysz pomienionego iasnie wielmożnego ięgomosci xiędza Piotra Porfirego Kulczyckiego, Pńskiego y Turowskiego episkopa, archimandryty Leszczynskiego, tudzież assensum w Bogu przewielebney ięymosci panny Katarzyny Hołownianki, zakonu świętego Bazylego Wielkiego konwentu Pńskiego starszey, ad praesens mnie assistenciam praebentis, temi dobrami, na mnie spadłemi, iako chcieć szafować, dysponować, zamieniać, przedać y komu chcieć dać, darować; przeto ia in saeculo Alexandra, in religione Anastazyja Postupalska, mając część we wsi *Postupli*, w ziemi Chelmskiej, a wojewodztwie Ruskim leżącą, na mnie legitime po rodzicach y dobrodzie-

iach moich należącą y dekretem kompromissarskim w roku tysiąc siedmsetnym trzynastym, miesiąca Septembra dwunastego dnia w Chelmie in virtute wniesienia matki y dobrodzieyki naszey między inszemi konsukcessorami per potioritatem przysądzoną, upatrując, co by być mogło z moim lepszym pożytkiem, tedy te moją pomienioną część, we wsi y przy wsi pomienioney *Postupla* leżącą, która między inszemi konsukcessorami memi na osobe moie należyć będzie y należy, iuż wziowszy y realiter nie po części, ale ogulnie wraz odliczywszy y odebrawszy z rąk ięgomosci pana Samuela Antoniego Bobra Piotrowickiego, czesnika Rzeczyckiego, summy gotowey renkodayney pieniędzy złotych polskich tysiąc trzysta, tegoż ięgomosci pana Samuela Antoniego Bobra Piotrowickiego, czesnika Rzeczyckiego, niniejszym moim listem, dobrowolnym wieczystey przedaży zapisem, wiecznymi y nigdy nieodzownymi czasy kwituie y te dobra moie, to iest we wsi y przy wsi *Postupla*, w wojewodztwie Ruskim, a ziemi Chelmskiej leżące, iako się namieniło, na osobe moie spadło y dekretem wysz przerzeczonym kompromissarskim względem wniosku w Bogu zeszlęy ięymosci pani Heleny Żardeckiey, matki y dobrodzieyki moiey, inter alios competitores et consuccessores przysądzoną, ze wszystkimi do tey części przynależytościami, budynkami dwornymi y folwarcznymi, ogrodami, sadami, sadzawkami, polami, rolami oranemi y nieoranemi, zasianemi y niezasianemi, sianożęciami morągowemi y błotnemi, rzekami, rzeczkami, potokami, strugami, strumieniami, jeziorami, hatami y wolnym w nich ryb łowieniem, błotami, łanami, lasami, borami y wszelkim drzewem w nich będącym, tak do budynku, iako y na insze potrzebe zgodnym, barciami, pszczołami, pasiekami, miodami, pasiecznikami, poddanemi ciągłemi, ad praesens na gruncie zostającemi y gdziekolwiek zbiegłemi, y u kogokolwiek będącemi, z żonami, dziećmi y wszelkim onych sprzętem domowym, powinnościami, robocznymi, daniami, czyn-

szami, osypami—owo zgoła ze wszystkimi pożytkami, przynależnościami y należytościami tak, iako pomienione dobra y część w swoich miedzach y granicach była ex antiquo y teraz w swoich miedzach y granicach zostaie, nie a nie sobie, ani na blizkich krewnych moich z pomienioney części nie excypuiąc, ani zostawuiąc y żadnego akcessu, salvy, pretextu y odezwu nie zachowuiąc, wiecznemi y nigdy nie odzownemi czasy iegomosci panu Samuelowi Antoniemu Bobrowi Piotrowickiemu, czesnikowi Rzeczyckiemu y successorom iegomosci dałam, przedałam y w moc wieczystey dzierżawy temuż iegomosci panu Bobrowi Piotrowickiemu, czesnikowi Rzeczyckiemu y successorom iegomosci tym moim dziedzictwa wieczystym zapisem, dobrowolnym przedaźnym listem podałam, ktorych to dobr, przezemnie przedanych, danych y darowanych y na osobę iegomosci y successorow iegomosci wlanych y resignowanych, iuż wolno iest iegomosci y successorom iego wolno będzie na potomne czasy, iako dziedzicowi własnemu, iako chcieć zażywać, pożytkow wszelkich według upodobania swego szukać, onemi szafować, komu chcieć dać, darować, zamieniać, przedać, w ktore dobra przezemnie dane y przedane intromissiey przez ienerała iego królewskiey mosci, ktorego sobie terazniejszy wysz pomieniony dziedzic tey części, u mnie nabytey, do podania sobie w posiadanie przybrać zechce, z stroną szlachty, natchmiast dopuszczam, a dopuszczoney ani przez się, ani przez subordynowane osoby przeszkadzać y bronić nie powinna będę, ale owszem od wszelkich generaliter impedymentow ex re et persona, cujuscunq̄ue status et conditionis, w każdym sądzie y urzędzie tyle, ile by tego potrzeba była, bronić y zastępować powinna będę, a to pod zaręką takowey że summy, to iest tysiąc trzysta złotych, y nagrodzeniem szkod, gołosłownie, bez cielesney przysięgi oszacowanych, o ktore to zaręki y szkody et in casu niedotrzymania ktorego kolwiek punktu y naruszenia tego mego dobrowol-

nego wieczystego zapisu przedaźnego, tedy daię moc iegomosci panu Samuelowi Antoniemu Bobrowi Piotrowickiemu, czesnikowi Rzeczyckiemu y successorom iegomosci na się y na poblizszych krewnych moich do każdego sądu y urzędu, tak koronnego, iako y wielkiego xięstwa Litewskiego, pozwać lub zakazem zakazać, a ia lub ktory z krewnych moich, do tey części iaki sobie akces roszczący, nie wprzod do sądu lub urzędu przystąpić mamy, aż wprzod pomienione zaręki y szkody na sądzie lub urzędzie zapłacone będą, a y po zaplaceniu, by y nie pojednokrotnie, przecie ten moy list, dobrowolny wieczystey przedaży zapis przy swey mocy y władze nie naruszony wiecznemi czasy zostawać będzie. Y na tom ten moy list dobrowolny, wieczystey przedaży zapis z podpisem ręki mey y z podpisem w Bogu przewielebney iey mosci panny Katarzyny Hołownianki, starszey moiey, takoz z podpisami rąk ichmosciow panow pieczętarzow, odemnie ustnie y oczywisto uproszonych, niżej wyrażonych, iegomosci panu Samuelowi Antoniemu Bobrowi Piotrowickiemu, czesnikowi Rzeczyckiemu, dałam. Pisan w Pinsku roku tysiąc siedmset czter-nastego, miesiąca Aprila dwudziestego osmego dnia. Katarzyna Hołownianka, zakonnica świętego Bazylego Wielkiego, starsza klasztoru Pńskiego; Anastazyja Postupalska, zakonnica świętego Bazylego wielkiego. Ustnie proszony pieczętarz do tego zapisu N. Kulikowski, woyski y pisarz grodzki powiatu Pńskiego. Ustnie proszony pieczętarz do tego zapisu Michał Orzeszko, stolnik y podstarosci powiatu Pńskiego. Według prawa ustnie proszony pieczętarz podpisuię się Alexy Antoni Tokarski, podczasz Pinski“. Originale vero ejusdem offerens rursus ab officio praesenti ad se recipit, et de recepto sibique restituto officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л 603.

№ 125—1719 г. 23 Декабря.

Позовъ Сестршевитовскимъ и Мицельскимъ по дѣлу о неуплатѣ денегъ священникамъ Ясевичу и Лобачевскому.

Sabbatho in vigilia Nativitatis Christi Domini, anno Ejusdem millesimo septingentesimo decimo nono.

Ex parte venerabilium patrum Jasiewicz et Lobaczewski contra generosos Siestrzewitowskie et Micielskie, conjuges relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Kucharski, authenticus et juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdol et Reiowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, dux campestris regni, capitaneus Chelmensis etc. Vobis generosis Georgio et Caterinae Siestrzewitowskim, conjugibus, et Joanni Micielski, cum consorte tua, conjugibus, de personis bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu causarum officii feria quinta ante festum sanctorum Trium Regum in anno proxime Deo dante venturo proxima, in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequenti- bus proximis personaliter peremptorieque compareatis—ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatorum: venerabilium patrum Hrehorii Jasiewicz, parochi Pulminensis ac Basili Lobaczewski, parochi Switascensis ritus graeci, cum sancta ecclesia romana unitorum, actorum, qui vos, et quidem maritatas cum vestrorum maritorum, uti tutorum conjugalium, autoritate et assistentia, citant ad et juxta complanationem certam amicabilem, de actu et data

illius die vigesima prima Novembris anno millesimo septingentesimo decimo octavo inter vos citatos et se actores in oppido *Luboml* conscriptam, manibus tam vestri nonnullorum, quam amicorum certorum subscriptam, qua mediante nimirum complanatione, licet quidem submisistis et inscripsistis vos et ex amicabili decisione summam ducentorum florenorum polonica- lium sibi actoribus soluturos, attamen in praemissis contraveniendo, hucusque praenominatam summam non exolvistis, per quam vestri eiusmodi renitentiam complanationi eidem contravenistis poenasque contraventionis succubuistis, pro quibus super vobis decernendis et extendendis citamini ac ut nihilominus luitis contraventionis poenis, satisfaciendo eidem complanationi, summam praenomitatam actoribus solvatis, sitis juri parituri et terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria tertia ante festum sancti Thomae Apostoli proxima, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono—copiam similem sigillatam in bonis villae *Podhorodna* curiaque citatorum, distinctim sita, die hesterna actum praesentem proxime procedente familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 705.

№ 126.—1720 г. 8 Января.

Позовъ Вѣтринскимъ по дѣлу о неуплатѣ священнику Любишевскому десятины.

Feria secunda post festum SS. Trium Regum proxima, anno Domini 1720.

Ex parte admodum reverendi Lubiszewski contra generosos Wietrzymskie, conjuges relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Kałabucki, officio praesenti bene

notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdoł et Reiowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, campestris exercituum regni dux, Chelmemsis, Lubomlensis etc. capitaneus. Vobis generosis Josepho et Feliciannae Wilska Wietrzynskim, conjugibus, Nicolao, Gasparo et Georgio atque Catharinae. eorundem filii et filiae, Evae, generosi Thomae Zamiechowski, Sophiae, generosi Joannis Wereszczynski, consortibus, itidem Wietrzynskim, olim generosi Lucae Wietrzynski ex bino connubio progenitis successoribus, tum Alexandro et Dorotheae Zakrzewska, conjugibus, Constantiae Bobowska, olim generosi Adami Bobowski consorti, derelictae viduae, Petronellae Głembocka, de cujus ad praesens vita non constat, generosi Stanislai Głembocki consorti, Mariannae Rabinska viduae, Zophiae, generosi Josephi Pruski, Ludowicae, generosi Cantii Suszynski, Suzannae, generosi Theodori Kulczycki, Joannae, virgini nondum nuptae, Biskupskim, conjugibus et viduis olim generosorum Joannis Biskupski cum olim generosa Theresia Silnicka procreatis filio et filiabus, ac post fata eorundem parentum vestrorum invicem successoribus, Adalberto Gorecki, camerario granicali Chelmemsi, et Veronicae Wyżycka, conjugibus, Joanni, Petro et Stanislao atque Catharinae de Milanow Drewnowskimi, conjugibus, Laurentio Gorecki, bonorum *Orzechow Stary* et *Nowy*, hic in terra praesenti Chelmemsi sitorum et jacentium, sortium olim generosi Lucae Wietrzynski haereditiarum, vigore jurium vestrorum praesentaneis haeredibus et possessoribus, de his aliisque bonis vestris ac summis, ubique locorum haerentibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmemsi officio in terminis querelarum seu judiciis causarum officii, feria quinta proxime et immediate incidenti ventura proxima in castro praesenti Chelmemsi cele-

brandis vel, his deficientibus, in aliis subsequentibus, — ad instantiam admodum reverendi Joannis Antonii Lubiszewski, parochi Sosnowicensis, actoris, personaliter legitime peremptorieque compareatis: qui vos, assistentia non indigentes, solos, assistentia autem indigentes, cum de jure vobis requisita autoritate et assistentia, citat pro eo, quatenus vos, uti eorundem bonorum praesentanei existentes haeredes et possessores, ita et onerum ecclesiae deportatores, *decimas* retentas, adhaerendo legi publicae et praeceptis divinis, prout ad cujuslibet vestri spectat possessionem, moderno actori—haeredes ab actu erectionis ecclesiae Sosnowicensis, possessores vero ab actu possessionis vestrae—persolvatis, damna et litis expensas resarciatis, processum, eo nomine in judiciis Tribunalitiis regni Lublinsibus per antecedaneum, praesentanei actoris antecessorem super bonis hisce perductum, sufferatis. Citamini proinde ad praemissa et alia, fusius vobis in termino inferenda, vos per sententiam officii nostri stringi et compelli. Sitis igitur terminum attentaturi et judicialiter responsuri. Datum in castro Chelmemsi sabbatho in crastino festi Immaculatae Conceptionis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono—copias similes sigillatas in bonis villarum *Orzechow Stary* et *Nowy* in numero quinque curiisque citatorum seorsivis, ibidem sitis, feria sexta proxime praeterita omnes distinctim ad manus ipsismet citatis tradendo, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 728.

№ 127.—Тоже.

Позовъ тѣмъ же по дѣлу о неуплатѣ плебану
Сосновицкой р.-к. церкви завѣщанной суммы
и погребальной таксы.

Ex parte ejusdem contra generosos Wietrzynskie, conjuges relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensis capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Kałabucki, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdoł et Reiowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, campestris exercituum regni dux, Chelmensis, Lubomlensis etc. capitaneus. Vobis generosis Josepho et Feliciannae Wilska Wietrzynskim, conjugibus legitimis, de persona bonisque vestris generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus: ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali officio in terminis querelarum seu judiciis causarum officii, a data et positione praesentis citationis prius et proximius in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequentibus personaliter legitime peremptorieque compareatis—ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris admodum reverendi Joannis Antonii Lubiszewski, parochi Sosnovecensis, qui vos citat, idque inhaerendo verbali testamento olim generosae Sophiae Wietrzynska, cum olim generosa Joanna Rodecka primi nuptus tui procreatae filiae, tum attestationi, per olim generosum Thomam Ditiuk Andrzejowski, pocillatorem Latyczoviensem, apud quem a cunabulis, sine omni tui parentis amore ac contestatione debitae tam ex bonis paternis, quam ex importatis in bona tua haereditaria summis maternis sustentationis, educatae et per totum cursum vitae illius apud eundem generosum olim Thomam Andrzejowski ac generosam Apolloniam

Radecka, suprascripti olim generosi Thomae Ditiuk Andrzejowski consortem, amitam vero ejusdem olim suprascriptae generosae Zophiae Wietrzynska, commanentis. Quae quidem olim generosa Sophia Wietrzynska, nullam a te parente habens educationem et providentiam, verbali testamento in lecto mortalitatis decumbens extremisque laborans, petiit et obligavit suprascriptum olim generosum Thomam Ditiuk Andrzejowski una cum amita sui tremendo Dei iudicio, ut saltem in suffragium animae ejus ex dote, eandem concernente, ad ecclesiam parochialem Sosnovecensem ejusdem parcho moderno, eandem olim suprascriptam generosam Zophiam Wietrzynska in vitam salutis aeternae disponenti ac sacramentis Eucharisticis munienti, summam centum florenorum polonicalium, per eandem olim pie defunctam dispositam, exolvere, tu vero non tantum summam memoratam ad tot requisitiones amicales exolvere recusas, verum etiam pro funeralibus nihil quidquam praestitisti et praestare vis. Citamini itaque, quatenus summae dispositae centum florenorum polonicalium moderno actori persolvatis, tum nihilominus pro funeralibus, ut moris est, recompensae faciatis, sitis parituri et judicialiter responsuri. Datum in castro Chelmensi sabbatho in crastino Immaculatae Conceptionis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono—copiam similem sigillatam in bonis villae *Orzechow Nowy* sitae curiaque citatorum feria sexta proxime praeterita tradendo posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 730.

№ 128. — 1720 г. 19 Февраля.

Заявление повѣреннаго Ледуховской противъ каноника Курдыбановскаго по дѣлу о захватѣ имъ имѣнія и вещей, принадлежащихъ Ледуховской.

Feria secunda post dominicam *Invocavit* Quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo.

Magnifica Leduchowska, olim magnifici Andreuc Leduchowski, subdapiferi Volhyniae, derelicta vidua, contra perillustrem et admodum reverendum Kurdybanowski, canonicum Premisliensem, manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione nobilis Bartholomaei Borucki, magnificae Zozannae Leduchowska, olim magnifici Andreae Leduchowski, subdapiferi Volhyniae, consortis derelictae, viduae, famuli, nomine et ex speciali commisso eiusdem principalissae, in et contra perillustrem et admodum reverendum Thomam Kurdybanowski, canonicum Premisliensem, ratione per ipsum ante aliquot septimanas bonorum villae *Kloatki*, in palatinatu Sandomiriensi districtuque Radomiensi consistentium, juribusque uxoreis magnificae principalissae ab olim ejusdem marito subiectorum, vi et violenter cum omni usufructu ademptionis, nobilis Grzybowski, administratoris, expulsionis, rerum permultarum tam in gazophilacio, quam et aliis quibusvis locis in praedio praedictorum bonorum proventarum, interceptionis aliorumque contentorum, in copia latius exprimendorum, facta, prout latior debuit dari copia; verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat, ad acticandum officio non est porrecta, idcirco de generosi vicenotarii in suscipienda eadem copia (diligentia), partis vero protestantis de renitentia hoc idem officium iterum atque iterum manifestatur.

Тоже, л. 791.

№ 129. — 1720 г. 11 Марта.

Духовное завѣщаніе Еленевской.

Feria secunda post dominicam *Laetare* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1720.

Olim generosae Ieleniewskiey testamenti seu ultimae dispositionis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chełmensis personaliter veniens generosus Antonius Bernacki obtulit et ad acticandum eidem officio praesenti porrexit testamentum seu dispositionem ultimae voluntatis, per olim generosam Mariannam Ieleniecka confectum, conscriptum manueque eiusdem testamentricis propria subscriptum, infra acticandum de tenore tali: „W Imie Oyca y Syna y Ducha swiętego amen. Iako iest smierć pewna, tak też y niepewna; pewno wiemy dobrze, że umrzeć mamy, nie pewna zaś, bo nie wiemy czasu, dnia, ani godziny, kiedy umrzeć mamy. Uważając ia tedy niepewność smierci, a obawiając się przy iey niepewności, ieżeli mi przydzie do tego przy dokonczeniu życia mego, abym mogła dobra swoje porządnie rozporządzić y wolą moją temu, komu będzie należało, oznaczyć, gdyż na ten czas pilniey o Panu Bogu y duszy swoiey myślić. Teraz będąc przy zdrowiu y baczeniu dobrym, takie rozporządzenie czynię. Naprzod tego sobie życze y pragnę, abym dusze moją, opatrzone na tak daleką drogę sakramentami świętymi, Bogu y Stworcy memu, z kątem ią wzięła, oddać w ręce Iego przenajświętsze mogła, a ciało, proszę, aby było ziemi oddane w kosciele wielebnych pańien *karmelitanek bosych u świętego Jozefa w Lublinie*, ktorych uniżenie upraszam, aby te prace dla miłości Bożey uczynili, a pogrzeb ciała staraniem swoim odprawili ze wszystkimi potrzebami, należącemi do obżędzenia ciała tak zaraz po smierci, iako też aż do złożenia do grobu y zwyczaju chrzescianskiego, za co Pan Bóg będzie

wieczną zapłatą; a ia na te pogrzeby y rozporządzenie pogrzebowe naznaczam złotych czterysta y z rocznicami. Naprzod z tego na msze święte złotych półtora sta, z których to teraz po skonczeniu moim pokornie upraszam dać na trzydziesti y trzy mszy święte, żeby się odprawiły iako najprędzey; ubogim przy pogrzebie y szpitalach każdemu dać po groszy trzy,—na to złotych dwadzieścia; na obiad ubogim y na iałmużne im przy obiedzie złotych trzydziesti; na rocznice proszę zostawić złotych piędziesiąt, to jest na trzydziesti mszy — złotych trzydziesti, na swiece — złotych dziesięć, ostatek na iałmużne ubogim, a złotych półtora sta na insze potrzeby y obrządki—co wszystko uczyni złotych czterysta. Który to pogrzeb skromnie a przystoynie, upraszam, aby był odprawiony z szescią swiec około trumny. W dzień pogrzebu wigilie żeby oycowie bernardyni odspiewali y mszą spiewaną, potym farni xięża wigilie a mszą spiewaną, po nich xiędz kapelan klasztorny, y żeby matki wielebne, pokornie proszę, spiewali na niey, a trzecią mszą spiewaną wielebni oycowie karmelitani, przez (безъ) muzyki, tylko żeby albo sami wielebni oycowie na niey spiewali, albo xięża swiedcy, tak iako przy pogrzebie ieymosci paniey Gniewoszowey. A po pogrzebie zaraz proszę, aby złotych tysiąc rozdać do kościołow y do szpitalow tych, ktore są niżej opisane; bardzo powtore y po dziesiątę proszę, uniżenie proszę, aby iako najprędzey po pogrzebie tym obligom moim dosyć czynić; tak tedy ten tysiąc złotych rozporządzam: Naprzod do *bractwa Miłosierdzia* złotych sto, aby Pana Boga prosili ci, którym sie tey iałmużney dostanie, żeby dusza moja miłosierdzie otrzymała u Pana Boga mego; wielebnym pannom karmelitankom bosym u świętego Iozefa, gdzie ciało moje pochowane będzie,—złotych dwiescie, aby za dusze moją Pana Boga gorąco prosili y oddawali ją w ręce Pana Boga moiego modlitwami swemi y za skrocenie mąk czyscowych, o to uniżenie y pokornie proszę; do *oycow karmeli-*

tanow bosych na modlitwy za dusze moje złotych sto, do tychże wielebnych oycow karmelitanow bosych do bractwa szkaplerza Nayswiętszey Panny złotych trzydziesti, a do bractwa Iozefa świętego—złotych dwadzieścia. Do *fary* pod tytułem *świętego Michała*—złotych sto na potrzeby kościelne; a proszę, aby mie kapłani w modlitwach swoich nie zapominali przed Panem Bogiem y z ambony zalecali dusze, nie wymawiając za kogo, tylko z razu. Do *oycow dominikanow* do bractwa Rożanca Imienia Pana Iezusowego—złotych trzydziesti, a do bractwa Rożanca Nayswiętszey Panny—złotych dwadzieścia. Do *kościola świętego Ducha*—złotych trzydziesti, aby w każdą sobotę bywała zalecona we mszy świętey przed obrazem Nayswiętszey Panny przez cały rok. Do *szpitala świętego Ducha*—złotych sto, aby te pieniądze były obrocone na drwa dla ubogich, a żeby im często w szpitalu palono w zimie, poki tych pieniędzy stawać będzie,—a żeby za dusze moje przez rok w każdy piątek słuchali mszy świętey ubodzy, albo też na studnię przy szpitalu dla ubogich tę złotych sto, co będzie potrzebniejszego dla ubogich wygody. Do *szpitala świętego Łazarza*—złotych sto, aby ubogie, po gnojach y ulicach leżące, do szpitala brali, albo tam ich, gdzie leżą, iałmużną albo żywnością w każdy czwartek przez rok cały opatrywali, prosząc ich o to, aby za dusze moję w te czwartki każdy zmowił po trzy pacierze. Do *panien bernardinek u świętego Piotra* złotych piędziesiąt, aby za duszę moję w każdą środę przez rok iakie kolwiek umartwienie, albo modlitwy uczynili wszystkie panny zakonne. Do *oycow bonifratelow* — złotych piędziesiąt, aby się to obrocilo na potrzeby chorych, a żeby w każdy wtorek przy mszy świętey zmowił każdy chory po paciorku przez rok za duszę moję. Do *oycow reformatow*—złotych piędziesiąt, prosząc ich, aby w każdy poniedziałek dyscypliny swoje Panu Bogu ofiarowali za dusze moję przez rok. Do *oycow bernardynow*—złotych dwadzieścia, aby w każdą niedzielę przez cały

rok mawiali za dusze moję po pięciu pacyerzy y z ambony ludzi upraszali o pacyerz y „Zdrowaś Marya“ w też niedziele, nie wymieniając za kogo, tylko prosić za dusze zmarłą. Maią tedy wielebne matki naypierwiey odliczyć z pieniędzy moich na pogrzeb y na msze święte, iakiem wyżej napisała, złotych czterysta. Potym na legata moie wziąć do rąk swoich złotych tysiąc, ktorych ia to uniżenie upraszam, ażeby ten tysiąc złotych według naznaczenia mego pooddawali z rąk swoich, gdyż ia mam taką nadzieję, że z tak świętobliwych rąk oddawanie ważna będzie przed Panem Bogiem iałmużna moia y każdego z nich upraszali, żeby to wszyscy wypełnili, co ich przy tey małej iałmużnie upraszam, ażeby nie dosyć uczynieniem duszy moiey ciężskosci nie uczynili. Item wielebnym matkom naznaczam złotych pięćset, a to na zawdzięczenie rezydencyi moiey przy klasztorze; do tego tysiąca złotych, ktorym iuż dała matkom na początku mieszkania mego przy klasztorze, ktore złotych pięćset także maią wielebne matki odliczyć sobie z mych pieniędzy, a proszę, aby mię nie zapominali przed Panem Bogiem. Wielebnym *punnom karmelitankom do Niepokalanego Poczęcia Nayswiętszey Panny* za duszę moję złotych sto, ktorych uniżenie y pokornie proszę, aby gorącemi modlitwami ratowali duszę moję. Rozporządziwszy koło duszy moiey y koło siebie samey, między krewne mi memi takie rozporządzenie mieć chce y naznaczam to ostatnią wolą moją. Naprzod summa ta, ktora była na kamienicy Filamowiczowskiej zastawnym sposobem dana, ktora teraz iest na prowizyą dana pospołu z inszą summą, y to, co kolwiek iest u inszych ludzi (o czym iest registr osobny ręką moją pisany y podpisany, u kogo co iest) y to, co iest w schowaniu wielebnych matek y co będzie na ten czas przy mnie w gotowiznie, to wszystko w kupę złączywszy (a odebrawszy wprzod na pogrzeb y na legata y matkom złotych pięćset) ma należeć siostrzeńcowi memu panu Iozefowi Krynskiemu y dziatkom iego,

y pannie Maryannie Krynskiej, corce nieboszczyka pana Kazimierza Krynskiego, w równy dział z panem Iozefem Krynskim, stryiem iey, z ktorey summy, iem należącej, dałem iuż panu Iozefowi Krynskiemu złotych polskich tysiąc, ostatka co więcej wziął nierachując do tey summy, ktora dał z swoią summą iegomosci panu Romanowskiemu, chorążemu Chełmskiemu, na zastaw w Olchowcu, na część pewną, *Zelszczyzna* nazwaną, w roku tysiącnym sześćsetnym osimdziesiątym szostym, drugi tysiąc złotych u iegomosci pana Franciszka Sługockiego, podstarosci Chełmskiego grodzkiego, naznaczam mu, ktory po smierci moiey należeć mu będzie y dziatkom iego. Ten zapisany w grodzie Chełmskim na dobrach iegomosci w *Busownie* w roku tysiącnym sześćsetnym dziewięćdziesiątym trzecim, na prowizyey iest teraz ten tysiąc złotych, a tey summy, ktora ma należeć pannie Maryannie Krynskiej, corce pana Kazimierza Krynskiego, dałam na prowizyą iegomosci panu Teodorowi Suchodolskiemu dwa tysiące złotych, ktore zapisałam w grodzie Lubelskim na wszystkich dobrach swoich w roku tysiącnym sześćsetnym dziewięćdziesiątym czwartym, dnia piętnastego Lipca. Tak tedy maią iuż po dwa tysiące złotych pan Iozef Krynski y panna Maryanna Krynska, a ta zaś summa, ktora iest na regestrze więcej opisana, w równy dział ma należeć także panu Iozefowi Krynskiemu z panną Krynską. A ta summa, ktora się po smierci moiey dostanie panu Iozefowi Krynskiemu, ma zostawać w depozycie przy matce podprzeoryszy, rodzoney moiey, do tego czasu, poki by nie było upatrzone takie mieysce, gdzie by ta summa była dana z wiadomością y radą ichmosciow panow opiekunow lubo na prowizyą komu pewnemu, żeby się na dobrach niezawiedzionych zapisał, lubo też żeby zaraz maiętność w tey summie panu Krynskiemu puscil, ażeby uczynić warunek, żeby tey summy pan Krynski nie zawiodł dziatkom swym. O te także summe, ktora (się) dostanie pannie Maryannie Krynskiej

wnuczce moiej, bardzo prosze, żeby ta zostawała także w depozycie przy rodzoney moiej, matce podprzeoryszy y w. s. Eufrazyi, siostrzenicy moiej, a wielebne matki z rodzoną moją siostrzenicą uniżenie proszę, aby za radą ichmościow panow opiekunow, niżej opisanych, ta summa była dana na miejsce iakie pewne, żeby miała prowizyą pewną od niey y żeby nie zawieźć tey summy lada iako, uniżenie proszę, ażeby w zawiadywaniu była ichmościow panow opiekunow spolnie y wielebnych matek aż do postanowienia iey y one same Panu Bogu naprzod y wielebny matkom, ale osobliwie, matce podprzeoryszy y w. s. Eufrazyey w opiece oddaie, y o to bardzo niziusięko prosze, aby o niey staranie mieć raczyli y gdzieby rozumieli ją dać na cwiczenie z młodu, aby się naprzod nauczyła pobożności y boiazni Boskiej, a osobliwie o to prosze, ieżeliby w latach małych śmierć moja ją zapadła, aby była przy ieymosci pani Surnelowej, czesnikowej Smolenskiej, poki nie przydzie do iakiegokolwiek lepszego rozumu, a od stołu zapłacić od niey, o co ia też y sama prosiła ieymosci, a potym choć do klasztoru, gdzie by piekne cwiczenie miała, a koło dwunastu lat gdy by to mogło być, żeby pomieszkała przy iakiej pani, Pana Boga się boiącey, żeby też miała swoje curki, żeby z kogo wzor brać miała do dobrego, potym koło czternastego roku do dworu ją dać iakiego statecznego, do paniey iakiey zacney y uważney, zeby była ze dwie lecie albo trzy, a potym do iakiego stanu ją Pan Bóg powoła, y powtore niziusięko prosze wielebnych matek, aby oney w tym terminie radzić raczyli, za co ona powinna będzie do śmierci odslugiwać y odwdzierać. Potym rzeczy, które się po śmierci moiej zostaną, mają należeć panu Jozefowi Krynskiemu y dziatkom iego y pannie Maryannie Krynskiej, wnuczce moiej. Drugie też niektore rzeczy rodzoney moiej, matki podprzeoryszy prosze, aby to imieniem moim do kościoła na chwałę Bożą do zakrystyi matek odemnie offiaro-

wała, o czym iest regestryk osobny ręką moją podpisany y pisany. Wszystkie tych rzeczy moich (tak w kleynotach, iako w lancuzkach, perłach, pierścionkach, manelkach y sztuczkach etc. y we srebro, iako y w szatach, chustach, cynie, miedzi, skrzyniach y w inszych rzeczach) iest regestr generalny, ręką moją pisany y podpisany, y summa pieniężna na tymże regestrze iest opisana. Z tego regestru generalnego iest regestr osobny spisany tych rzeczy, które ia naznaczam pannie Maryannie Krynskiej, corce nieboszczyka pana Kazimierza Krynskiego, ręką moją pisany y podpisany, tak we złocie, perłach, srebrze, cynie, w szatach, chustach, iako w inszych rzeczach, na tymże regestrze opisanych. A drugie zaś wszystkie, co się na tymże regestrze generalnym zostano, panu Jozefowi Krynskiemu, siostrzencowi memu, y dziatkom iego, odebrawszy wprzod co do kościoła ma należeć y to co pannie Maryannie Krynskiej na iey naznaczonym regestrze napisano, których to pana siostrzenca mego y dziatki iego y pannie Maryanne Krynską, wnuczkę moją, Panu Bogu w opiekę Jego świętą oddaie. A na miejscu macierzyńskim upominam y prosze, aby się Pana Boga bali y w boiazni Jego żyli, ieżeli chcą, ieżeli im Bóg błogosławił, a mnie przed Panem Bogiem nie zapominali; tedy te rzeczy, które należeć panu siostrzencowi memu y dziatkom iego, mają być w depozycie u panny siostry moiej, matki podprzeoryszy aż do czasu iakiego choć do pułroczca, a mianowicie to, co iest we złocie, srebrze, perłach, cynie y inszych twardych rzeczach, a które to do używania zchodzonego, może mu prędzey wydać, a to dla tego rzeczy tych nie wydawać prędko, ani oraz żeby marnie nie było co stracone, com ia dobrze chowała, ażeby pan Jozef Krynski dał na to regestr spisany y podpisany tych rzeczy, które mu się dostano y co odbierze, a inaczey nie wydawać mu nic, aż każdą rzecz napisze, co wezmie, na regestrze; a ten regestr ma bydz w schowaniu u matki podprzeoryszy y u D. S. Eufrazyi aż do

tego czasu, kiedy tego potrzeba będzie dla dzieci iego y summę pieniężną na tym że regestrze niech napisze, wiele iey odbierze, którą ma dochować dla dzieci swoich nie naruszoną. Gdyż to wszystko ia daie panu siostrzencowi, ażeby to mu należało ani do dożywocia małżące iego, ani żeby to sam iakim kolwiek sposobem miał zawodzić albo stracić, ale tak tym władaiąc y rządząc, żeby dzieckom iego było dochowane, oprócz tych rzeczy inszych, które się to zedrzeć w używaniu mogą, ale summa pieniężna y co iest w kleynotach, złocie, perłach, srebrze, cynie, mosiądzu, miedzi y inszych sprzętach, co się dochować mogą, to takim sposobem daie, żeby żadnego zawiedzenia żadna rzecz z tych rzeczy, iako opisuie, nie miała. O co y powtore barzo prosze. Item regestr summy y tych rzeczy, co wezmie pan Krynski z podpisem iego, aby w klasztorze dzieckom iego był dochowany, y o to powtornie upraszam; a jeżeli by pierwey miał zniszczyć z tego swiata pan Jozef Krynski, a jeżeliby mu się te rzeczy po mnie dostały, tedy nie wydawać ich z klasztoru, ale zapieczętowane z wiadomością ichmosciow panow opiekunow żeby były w depozycie u matki podprzeoryszy y W. S. Eufrazji aż do rozumu dobrego dzieckow iego, a mianowicie co naylepsze rzeczy, a jeżeli by po odebraniu tych rzeczy miał by umrzeć, tedy o to uniżenie upraszam ichmosciow panow opiekunow, żeby w to weyrzeli (jesli by nie doczekał rozumu dobrego dzieckow swoich), aby byli do schowania dane do klasztoru co naylepsze rzeczy dla tych dzieci, a summa żeby była dana na prowizyę; także te rzeczy, które się dostano na część panny Maryanny Krynskiej, wnuczce moiey, w kleynotach, we złocie, perłach, srebrze, cynie, mosiądzu, miedzi y w inszych wszystkich rzeczach, prosze uniżenie wielebnych matek, aby byli w dobrym schowaniu y depozycie aż do zrostu y dobrego rozumu iey y u rodzoney moiey, matki podprzeoryszy y u w. siostry Eufrazji, siostrzenicy moiey, o co ia uniżenie y powtore upraszam barzo, ażeby to

z wiadomością to było ichmosciow panow opiekunow, co iest w depozycie, których także rzeczy nie oraz iey wydawać, ale potrosze, co podlejszych rzeczy, które by iey były potrzebne, bo to młodość prętko straci, a iam to wszystko z wielką ochroną chowała y ochraniała, żeby miałam z tego pociechę, żeby dobrze to zażywali krewni moi, jeżeli nie za żywota mego, to y po śmierci mey; także y o summe powtore barzo uniżenie prosze, iakom wyżej napisała żeby była w zawiadywaniu y radą ichmosciow panow opiekunow z matką podprzeoryszą y wielebną siostrą Eufrazją aż do postanowienia stanu iey; jeżeli by przed postanowieniem swym umarła, albo po postanowieniu bezpotomnie, tedy to ma spadać na dzieckow iegomosci pana Jozefa Krynskiego, stryia iey rodzonego. Gdyż to z domu mego wyszło, trzeba żeby się też samym moim krewnym dostało, ażeby nikt inszy do tych dobr nie interessował się ani z krewnych iey, ani ona sama, aby tego nie powinna nikomu zapisywać, tylko za dusze iey y za dusze ratunku nie maiące, prosze, aby się obrocilo. Z tey summy, co sie iey po śmierci moiey dostanie złotych polskich tysiąc na msze święte y na pogrzeb iey y ubogim, bo po śmierci iey będzie ten, co ma wziąć, ale tego podobno nie będzie, kto by dał, dla tego ia y powtore prosze, żeby to dać z mey własney summy, która się iey po mnie dostanie; a jeżeli by ją Pan Bóg do stanu zakonnego powołał, tedy iey na posag należeć będzie złotych polskich trzy tysiące, a na wyprawę zakonną y na obłoczyny z prowizyey od iey summy się dostanie, bo sie nazbiera; a druga summa, która by iey do swieckiego stanu należała, y wszystkie insze rzeczy iey, ma się dostać dzieckom pana Jozefa Krynskiego, stryia iey. Co kolwiek się też było zostało rzeczy przy mnie po śmierci moiey nieboszczki rodzoney ieymosci paniey Zuzanie Krynskiej, a wthorego małżenstwa paniey Niedobylskiej, których regista są pisane y podpisane tak ręką nieboszczki, iako y rękami ichmosciow panow opiekunow, których nieboszczka w

testamencie swoim zostawiła, to jest iegomosci pana Gabryela Bilskiego, czesnika Chelmskiego, y iegomosci pana Krysztofa Brodowskiego, podsędku terazniejszego Chelmskiego, iegomosci pana Remigiana Niedobylskiego, tych rzeczy iegomość pan Adam Krynski nie mało wybrał, na co jest registr ręką iego podpisany, co odebrał. Drugie się dały do klasztoru z panną Konstancją Krynską, co znaczniejsze tu wymieniam: lancuszek w grochowe ziarno ważył czerwonych złotych dwadziescia y osim węgierskiego złota, rachuiąc, iako na ten czas było, po złotych dwunastu czerwony złoty był; perel trzy sznurki ważyły łutow dwa, kosztowali złotych sto dwadziescia; sztuczki rubinowe dwie y zauszniczek dwie parze, ważyły czerwonych złotych sześć y cwierć, rachuiąc czerwony złoty z rubinami tylko po złotych dwanastu; paciérze korallowe, cały rożaniec za złotych dwadziescia y pięć; zasłony cztery kitaykowe zielone y koldra y plotek karmazynowe kitaykowe w wode, czyniło to wszystko puł siedmasta złotych, oprócz inszych podlejszych rzeczy. Trzecie się sprzedały na potrzeby wszystkich panow siostrzencow y wyrachowałam się im ze wszystkiego, co było przy mnie y w podział dałam panom siostrzecom ostatek, który dział siał się przy iegomosci panu Brodowskiem, podsędku Chelmskim, y przy iegomosci panu Dmuchowskiemu, pisarzu Chelmskim, w roku tysiącznym sześćsetnym osimdziesiątym szóstym; którzy ichność, przeyrzawszy y przerachowawszy porządnie wszystkie registra tak rzeczy, przy mnie zostaiących, iako y dochodow i roschodow wydatkow wszykich, przy bytnosci wszystkich trzech panow Krynskich, pana Kazimierza, Alexandra y Jozefa, pozostałe rzeczy podzielili każdemu z osobna y summo moie uznali z tych registrow, com nad to wydała swych własnych pieniędzy, o czym w dziale jest opisano, wielem wydała y iaka summa powinna mi miała być oddana, ale tylko dwa tysiąca powinni mi być oddać panowie Krynsy z tej summy, którą mieli na wsi Rownie, bom iem ostatek darowała przy tym że dziele. Te dwa tysiąca

przy wykupnie panow Krynskich z Rowna odebrałam w roku tysiącznym sześćsetnym osimdziesiątym osмым; za co Panu Bogu moiemu dziękuje, że za żywota moiego uczyniłam rachunek panom siostrzecom moim z tego wszystkiego, co kolwiek miałam w rękach moich y w zawiadywaniu tak po smierci rodzicielskiej ich, iako y po smierci pana Adama Krynskiego, brata ich, z czego wszystkiego odebrałam kwit od panow Krynskich, siostrzecow moich z podpisem ich y wyżey mianowanych ichmosciow panow przyaciół, przy których dział był. Ten kwit żeby był w chowaniu u panny siostry moiej rodzoney, w. siostry Magdaleny, terazniejszy matki podprzeoryszy, y u w. siostry Eufrazyi, siostrzenicy moiej, także y registra te wszystkie, które są tego, co się było zostało po rodzicach y po rodzonym panow Krynskich, iako y tego, com sprzedała z tych rzeczy y com wydała na potrzeby ich, z których już wyrachowałam się przy dziale ich, y ten dział opisany trzech panow Krynskich w roku tysiącznym sześćsetnym osimdziesiątym osмым dzielącym się po rodzicach swoich ruchomemi rzeczami y komplancya o wykupno z Rowna panow Krynskich w roku 1688 y registr tych rzeczy y summy, podpisane od pana Iozefa Krynskiego, co po smierci moiej odbierze na dziatki swoje, y testament moy ten y registr wszykich rzeczy moich generalny wielki, a przy nim nieboszczki paniey siostry registr y registr, co się zostało po smierci pana Kazimierza Krynskiego, item drugi registr tego, co nie należało do dożywocia ieymosci paniey Krynskiej Kazimierzowey, a to ieymść pobrała, y registr summy osmi tysięcy y siedmu set złotych, odebranych z Rowna, iako się ta summa obrocila, podpisany iegomosci pana ręką Mikołai Siostrzewitowskiego, przy tym będącego, y registrzy trzy, com wydała własnych swych pieniędzy na potrzeby trzem panom Krynskim: panu Kazimierzowi, Alexandrowi y Iozefowi po darowaney summie przy dziele ich y insze pisma, które są związane w

tymże fascykule, przy którym iest regestrzyk tych pism, iakie są, a osobliwie naybardziej o trzynastie pism y regestrow, ktore wyżej wymieniam, bardzo prosze, żeby były dochowane w klasztorze dla dziełek panow Krynskich do tego czasu, aż do rozumu dobrego przydą y do postanowienia swego, żeby y oni uznali na potym, że ia rodzicom ich nie straciła po ich rodzicach, ale y owszem swym groszem zakładałam przez wszytek wiek ich na potrzeby ich y wielem też wydała swych własnych pieniędzy. Także kwity od panow Niedobylskich w drugim fascykule z inszemi pismami są, ktore kwity są w księgach Chelmskich, te są bardzo potrzebne panom Krynskim, chować ich dobrze trzeba, y testamenty obojga rodzicow panow Krynskich, także testament ten moy y regestr wszytkich rzeczy moich generalny, y kopia testamentu nieboszczyka małżonka mego y kwit urzędowy od ieymosci paniey Ferrantyniey, a terazniejszey ieymosci paniey Jarochofskiej, dany po smierci małżonka mego z odebrania, co się iegomosci należało po rodzicu iey, y co też mnie y z uwolnienia mnie ze wszytkiego y inse pisma y kwity, ktore są każde w osobnym fascykule związane, a przy każdym są regestrzyki tych pism opisane, iakie tam są. To wszytko ma być u rodzoney moiey, y u wielebney siostry Eufrazyey w dobrym schowaniu. A iezeliby to można, żeby y te wszytkie były dochowane dziatkom panow Krynskich, iednak, gdy będzie potrzeba iegomości panu Iozefowi Krynskiemu z tych pism ktorego, tedy mu wydać, ażeby znowu dał do schowania, oprócz tych trzynastu, wyżej napisanych, nie wydawać, chyba by przepisane, a iuż mu też dałem niektore poprzepisowane. Co zaś należało panie Konstancyi Krynskiej według tego rejestru, ktory nieboszczka rodzicielka iey podpisała y naznaczyła, iezeliby się była na swiecki stan obrocila, z tych rzeczy iedne się poprzedaly, drugie, co najlepsze do klasztoru się dały z panną Konstancyą Krynską, a trzecie ieszcze sama wyużywała, będąc swiecką,

a co się dało do klasztoru, iest to wyżej opisano, a co ieszcze zostało, iest tego regestr, ręką moją zapisany y podpisany. A te rzeczy według moiey woli są podzielone panie Maryannie Krynskiej, iako iest opisano na iey rejestrze y panu Iozefowi. Co się miało dostać na gospodarstwo panny Konstancyi, to iem należec będzie ten ostattek successyi po nieboszce panie sistrze długi u nieboszczyka iegomości pana Malchera Ciesielskiego, ktory był winien nieboszczykowi rodzicowi memu summy samey złotych trzy tysiące y trzysta, oprócz prowizyi przez kilka lat, o ktory to dług tego zwyż pomienionego pana Ciesielskiego (ktory też był opiekunem po rodzicu naszym) ieszcze za żywota iego od roku tysiąc sześćsetnego sześćdziesiątego wtórego pozywać poczęliśmy, a po smierci ieymosci paniey małżaki iego, na ktory przewod prawa iam sama siła kosztu łożyła, otrzymując w grodach Belskim, Włodzimierskim różne terminy, condemnaty, exekucyje, także z trybunalskiego dekretu banicie, exekucyje y znowu stanęła remissa do trybunалу. To wszytko przewidzione prawo oddałam do rąk wielebnych matek y karte na złotych polskich trzy tysiące y trzysta; na ten dług należące y wszytkie munitamenta prawne; do tego długi połowy należała nieboszczka rodzona moia, a rodzicielka panow Krynskich, sistrzeczow moich; ta tedy połowa tego długi, rodzicielce ich należąca, panom Krynskim czterom braci należała, a że Pan Bóg odebrał z tego swiata trzech, dwóch bezpotomnie, a po trzecim corka została, teraz tedy panu Krynskiemu Iozefowi y tey corce pana Kazimierza Krynskiego panie Maryannie Krynskiej ta połowa tego długi w rowny dział należec będzie, a drugą połowę, mnie należącą, darowałam wielebnyim matkom karmelitanom bosym u świętego Iozefa w Lublinie, żeby za mnie Pana Boga prosili y w modlitwach swoich częstą za duszę moją pamientali y żeby swym kosztem y staraniem konczyli to prawo, albo iakim kolwiek sposobem tego doyc się mogli. A że wielebni oy-

cowie karmelitani imieniem wielebnych matek, nie kącząc prawa do ostatka, przez ugodę z panią Ciesielską upewnienie tego długu postanowili y przez zapisy od niey utwierdzili, pozwoiliwszy iey prowizyą brać do smierci iey od tey summy, która summa zostaje u synagogi żydowskiej y starszych Lwowskich na prowizyi, od których wielebne matki mają taki zapis, że po smierci pani Ciesielskiej do rąk matek wielebnych mają oddać tę summę. Tego długu całego uczyniłam cessią y z panami siostrzencami wielebnym matkom dla prętszego dochodzenia go, ale zaś dali matki taką kartę na to z podpisami całego zgromadzenia klasztornego, że połowa tego długu ma należeć panom Krynskim, siostrzencom moim, kiedy tę summę odbierać będą, która to karta jest podana do xiąg grodzkich Lubelskich dnia osmego Sierpnia, roku tysięcznego sześćsetnego dziewiędziesiątego pierwszego, a odebrawszy wielebne matki tę summę, a panu Iozefowi Krynskiemu y pannie Maryannie Krynskiej połowę iey oddawszy, drugo połowę, którą darowała matkom, pokornie o to proszę, żeby ią dali na czynsz, tak, iako nieboszczki matki ieymsci paniey Łędzkiej, y te pięćset złotych przyłączywszy, kotorem wyżey nazaczyła wielebnym matkom. Kolo tego wszytkiego rady y pomocy uprosiłam iegomosci pana Franciszka Sługockiego, podstaroscię grodzkiego ziemie Chełmskiej, także y iegomosci pana Macieia Kunickiego, łowczego Żydaczewskiego, y teraz o to uniżenie upraszam ichmosciow, iako mam obietnicę, aby ichmość, moje miłosciwe panstwo na mieyscu oycowskim byli dobrą radą y pomocą siostrzencowi y wnuczce moiey kolo tych summ, które się im po smierci moiey dostano, a raczyli upatrzyć iakie dobre miejsce lubo na prowizyą, lubo żeby też maiętność puszczo niezawiedziono panu Krynskiemu, ażeby tey summy ztamtąd nie odebrał przez wiadomosci ichmosciow wyżey mianowanych, bo by ią trzeba zaraz dać na insze dobra, żeby dziatkom iego w bezpiecznym mieyscu była, iako wyżey

opisano iest, a pan Krynski, rodzic ich, żeby pożytku od niey zażywał aż do wzrostu abo postanowienia ich, dziatkom go tegoż udzielając, także wnuczki moiey panny Maryanny Krynskiej summa żeby za wiadomością ichmosciow była dana na miejsce bezpieczne, na dobra niezawiedziona, z obwarowaniem dobrym, y żeby prowizyą pewną miała na wychowanie y ochędostwo iey należyte y na dalszy czas żeby iey sobie zachowywała na sporządzenie porządku kolo postanowienia swego, do iakiego ią stanu Pan Bóg obroci y powoła, a ta prowizya żeby była oddawana do matki podprzeorowszy, rodzoney moiey, y do wielebney siostry Eufrozyey, w których ona sama będzie opiece, a potym kiedy przydzie do szluznego rozumu, tedy iey samey do rąk może być dano za radą przecie y wiadomością wielebnych matek. Regestra y karty na długi, kotorem odebrała po smierci nieboszczyka małżonka mego od ieymsci paniey Ferrantyniey y od opiekunow, których nieboszczyk w testamencie zostawił, z których długow ostatek posagu mego, zapisanego od małżonka mego, miałam sobie odebrać, to iest złotych trzy tysiące, na które trzy tysiące złotych więcey nic nie wzięłam, tylko tysiąc złotych od iegomosci pana Wacława Stońskiego, podstolego Kijowskiego, za ieden dług, kotorego przez prawo nie mogłam doysć, łożywszy koszt przez wiele lat, musiałam się przez ugodę kontentować iednym tysiącem złotych. Drugi dług u iegomosci pana Parysa, kasztelana Lubelskiego, iest na niego membram na złotych tysiąc, dany od nieboszczyka świętey pamięci iegomosci pana Prokopa Lesniowolskiego, woiewody Podlaskiego; ten membram y monimenta zaczęte prawne oddałam iegomosci xiędzu Gatynskiemu, kanonikowi Lubelskiemu, na ten czas bractwem Miłosierdzia zawiaduiącemu, ażeby tego długu dochodził prawem, które ia zaczęłam w Stężycy na Kłoczowie, przewodząc prawo z iegomoscią panem Parysem, kasztelanem Lubelskim. Ten dług do bractwa Miłosierdzia połowę, a do świętego Łazarza

połowe dałam y w grodzie Lubelskim zapisałam go. Trzeci dług u successorow nieboszczki ieymosci pani Ewy Łędzkiej, u iegomosci pana Iana Łędzkiego y iegomosci pana Stefana Łędzkiego, wnukow ieymosci, na ktory to dług iest karta z podpisem nieboszczki Ewy Łędzkiej na złotych sześćset; tą kartą dałam wielebnym matkom u świętego Iozefa y wszystkie dokumenta, do tego długu należące, iako to: kopia testamentu ieymosci paniey Ewy Łędzkiej y roboracya onego y prawa, zaczęte w grodzie y w trybunale, y uczyniłam cessyą tego długu tymże matkom karmelitankom u świętego Iozefa w taki sposob ustnie umowiony, że skoro doydą tego długu, tedy mają odebrać sobie go połowe, a drugą połowe mają oddać do świętego Ducha kościoła na potrzeby szpitalne; ma się to obrocić dla ubogich, iakom opowiedziała iegomosci xiędzu proboszczowi świętego Ducha; na to dali mi karte matki wielebne, że tam mają to dać y na to, że lubom ia uczyniła cessyą matkom na cały dług złotych sześćset, ale potym w karcie na połowe według umowy między nami opisali, y na to się matki podpisali; kartę, którą dała z podpisem ręki moiey nieboszczkowi iegomosci panu Ferantyniemu, na to, że miał oddać iegomosci co bym nad trzy tysiące złotych długow wyżey mianowanych wyciągnąć mogła, te ieymosc paniey Jarochovska terazniejsza powinna oddać, bom y swych tych trzech tysięcy złotych nie odebrała, tylko ieden od iegomosci pana Stoinskiego, z ktorego kwitowałam w grodzie Lubelskim y z całego długu, bo przez ugodę musiałam ostatka ustąpić. A drugie dwa długie wyżey mianowane do świętego Łazarza za bractwem Miłosierdzia ieden dałam, a drugi do świętego Ducha mam dać, kiedy go odbiorą wielebne matki od iegomosci pana Łędzkiego według karty umowioney między nami. Te dwa długie obrociłam na intencyą nieboszczki małżonka mego, wiedząc dobrze nieboszczkowską intencyą, że tam miał wolać uczynić co dobrze na te dwie mieysca, a że

się tam nie stało dosyć za żywota iego, ani od sukcessorow po nieboszczku, iam to dała, co mnie właśnie należało odebrać sobie z tych długow według woli y testamentu małżonka mego; dług zaś u ieymosci paniey Ferrantyniey, a terazniejszey ieymosci paniey Jarochovskiej, ktoregom ia sama pożyczyla prętko po smierci małżonka mego, złotych dwanasie set w roku tysiącznym sześćsetnym siedmdziesiątym drugim, na ktory dług dał mi pan Ferrantyni w zastawie iednorozcu sztukę y karte z podpisem ręki swoiey y samey paniey Ferrantyniey, ale ten iednorozec wydałam iegomosci panu Ferantyniemu na ten czas, kiedy wyjeżdżał do Moskwy dla spieniężenia go tam, bo tego bardzo affektował, tylko mi karte inszą oboie ichmosć dali na się na dwanasie set złotych z podpisami rąk swoich i że odebrali iednoroziec odemnie y mieli ten dług prętko oddać, ale do tego czasu nie iest mi oddany; ten dług daruie ieymosci Ferrantyniey, a terazniejszey ieymosci paniey Jarochovskiej y upominać go nie każe, widząc terazniejsze potrzeby iey wielkie, a prosze, aby mie przy komuniach świętych nie zapominała przed Panem Bogiem. Iest drugi dług (ktorym ia opisała w karcie moiey, po testamencie napisanym, ktora ma być tak ważna, iako y testament), na ktore są karty dane od iegomosci pana Jarochovskiego y samey paniey Jarochovskiej na kilka set złotych, tego spodziewam się, że mi za żywota mego będzie oddany y powtore ia znowu niziusięko upraszam ichmosciow miłosciowych panow wyżey uproszonych, aby byli siostrzycowemu memu y wnuczce mey pomocni y we wszystkich okazyach krzywdy czynić im nie dali, iezeli by iem od kogo być miała, za co Pan Bóg sownie nagrodą będzie ichmosciom tak samym, iako y zacnemu potomstwu, a ich tym obliguie, aby umieli odslugować do smierci za to; także do tego postanowienia mego, w tym testamencie opisanego, (iako to pogrzebu y do kościołow y szpitalow należących y com legowała panu siostrzycowemu y wnuczce mey tak w

pieniędzach, iako y w inszych wszystkich rzeczach moich na rozporządzenie, com komu naznaczyła), znowu ia o to barzo prosze matki podprzeoryszy, siostry moiey y wielebney siostry Eufrazyey, siestrzenicy moiey, żeby pracy swey y starania nie litowali, aby się w tym wszytkiem dosyć stało, iako opisuie w testamencie, y wielebnych matek y dobrodzieiek moich uniżenie y pokornie prosze, aby iako mi podczas życia mego przyiazi y łaske swiadczyli, tak y po smierci raczyli w tym dopomoc matce podprzeoryszy y siestrzenicy mey z radą y pomocą ichmosciow panow opiekunow, za co od Pana Boga wielką w niebie koronę otrzymaia y ci wszyscy, dla których te prace podeymo, Pana Boga prosić będą y odsługiwać powinni zostaną; a ia naprzod, gdy stane przed maiestatem Boskim, moimi zawdzięczać będę modlitwami, w czym nie wątpię y mam nadzieję, że mie z nieogarnionego miłosierdzia swego da to Bóg moy y daruie w krolestwie swoim, patrząc na oblicze święte swoje przez święta Matkę swoją, za przyczyno Panny Przenayswiętsey y świętych patronow moich, a za modlitwami też wielebnych matek. Jeżeli bym komu miała być winna, tego nie pamiętam, chyba żeby co małego być miało, żeby w pamięci moiey nie było, a upomniał się by kto dobrym sumieniem, to prosze dać mu na sumienie iego, a kto by kolwiek był przeszkodą do tego rozporządzenia mego albo uszczerbkiem, ażeby się każda rzecz nie miała dostać według opisania mego każdemu, co naznaczam, tedy sam Pan Bóg mścić się tego będzie stokrotnie. Słudze, który na ten czas będzie przy mnie, proszę, aby zapłacić zasłudzeiey według mego postanowienia z nią, a inszym tym, którzy mi przed tym służyli, popłaciłam i niewinnam nic żadnemu, ani żadney; odpuszczam też tym wszytkim, którzy mie kiedy kolwiek co złego uczynili, a jeżeli ia też kogo w czym obraziła, prosze, aby dla niewiney krwi rån Jezusowych odpuscili. Koncząc iuż testament moy, na to wszytko ręką się swoją podpisuie y

chce mieć ten testament tak ważny, iakoby xiegami urzędowemi był roborowany, jeżeli mi samey nie przydzie do roboracyi onego. Zostawuie iednak sobie moc y władzę odmienić, albo poprawić go, jeżeli tego będzie potrzeba. Działo się w Lublinie, w klasztorze u matek karmelitanek bosych u świętego Jozefa, dnia trzeciego Listopada, roku tysiącznego sześćsetnego dziewięćdziesiątego czwartego. Maryanna Jeleniewska, manu propria". Originale vero ejusdem testamenti idem offerens ad se recepit et de recepto officium quietavit per praesentes.

Тоже, л. 843.

№ 130.—1720 г. 11 Марта.

Заявление вознаго о наложении ареста на мѣнне Холмскаго епископа Юсифа Левицнаго.

Feria secunda post dominicam *Laetare* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1720.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Fedorius Krawczuk, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit, se ex officiosa requisitione generosi Stanislai Milanowski, bonorum sortium suarum, in villa *Woloska Wola* sitarum, haeredis, una cum duobus nobilebus Joanne Lubanski et Stanislao Drewnowski, majoris et evindentioris testimonii gratia sibi ministeriali protunc adhibitis, ad bona villae *Woloska Wola* curiamque generosi Floriani Blizinski, ibidem sitam, sabbatho post festum Conversionis sancti Pauli apostoli proximo, anno praesenti condescendisse ibidemque cum duobus nobilebus summam, quae et quanta, vigore delatae super contributionem fumalem in rem et personam illustrissimi et reverendissimi Josephi Lewicki, ritus graeci episcopi Chelmensis, editae et per praedic-

tum generosum Blizinski exactae, pervenit, arestasse officiosoque aresto ad disjudicationem praetensionis praefati generosi requirentis ad praedictum reverendissimum episcopum Chelmensem, respectu summae septingentorum florenorum polonicalium habitae, innodasse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, к. 854.

№ 131.—1720 г. 5 Апрелья.

Заявление вознаго о наложении ареста въ Сельцѣ на бѣглаго крестьянина изъ Кумова.

Feria sexta post festa solennia sacri Paschatis proxima, anno Domini 1720.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Fredro, episcopi romani Chelmensis, arestum.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Lukowski, ex reproducto authentico officio praesenti bene notus, de bonis villae *Klesztow*, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, ex officiosa requisitione illustrissimi et reverendissimi Fredro, episcopi ritus romani Chelmensis, una cum duobus nobiles, videlicet Alberto Przygocki et Joanne Golebiowski, sibi ministeriali regni generali provido majoris ac evidentioris testimonii gratia adhibitis, ad bona villae *Sielec* die hodierna, in actu contenta, praesens et personaliter condescendisse ibidemque actualiter existens, laboriosum Stanislaum de bonis villae *Kumow*, praefati illustrissimi et reverendissimi requirentis subditum, dissecit carceribus, videlicet compedibus, proventum, apud administratorem eorundem bonorum *Sielec* arestasse officiosoque aresto innodasse, quod arestum taliter impositum idem administrator suscepit. De quo praesens ministerialis relatio et praefatorum

generosorum Przygocki et Golebiowski comparentium conformis attestatio.

Тоже, к. 902.

№ 132.—1720 г. 11 Апрелья.

Заявление писаря о неявкѣ Витковскихъ и Михновскихъ по дѣлу съ Холмскимъ Базиліанскимъ монастыремъ.

Feria quinta post dominicam Conductus Paschae proxima, anno Domini 1720.

Ex parte religiosi patris Kosakowski ordinis divi Basilii Magni contra generosos Witkowskie et Michnowskie manifestatio et in continententi publicatio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione religiosi patris Floriani Kosakowski, causarum conventus ordinis divi Basilii ritus graeci monasterii Chelmensis procuratoris, suo et venerabilis admodum reverendi patris Procewicz, ejusdem conventus superioris, ac totius communitatis patrum et fratrum nomine, in et contra generosos Joannem et Andream Witkowskie, conjuges, Georgium et Marianam Michnowskie, itidem conjuges, ratione per ipsos decreto officii praesentis, feria quinta post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem, anno praesenti inter memoratum conventum et eosdem prolato, contraventionis, summae provisionalibus, quae et quanta ab ultima quietatione ex nexu possessionis bonorum *Serebryszcze* a summa mille florenorum polonicalium, per olim generosum Jacobum Jasienski praefato conventui inscripta et super eisdem bonis *Serebryszcze* haerenti, non persolutionis, rigoris, videlicet poenae banitionis in eodem decreto appositi, succubitionis facta pro L. D. C. (prout latius debet dari copia). Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius eo nomine expectata extiterat, ad acticandum officio eidem non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero

manifestantis in porrigenda renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur. Hicque in continenti idem suprascriptus manifestans petiit sibi ab officio praesenti ministerialem regni generalem ad publicandam banitionis perpetuae poenam, decreto memorato sententiatam, ob contraventionem vero eidem decreto per partem citatam factam, addi et deputari. Cujus affectationi officium praesens annuendo contentisque praeinserti decreti insistendo, ministerialem regni generalem providum Simonem Rozruchowski addit et deputat. Qui quidem ministerialis regni generalis providus Simon Rozruchowski, taliter ab officio praesenti ad praemissa exequenda additus et deputatus, e loco publicationum solito rediens munusque deputationis suae exequens et restituens ac praesenti coram officio personaliter stans, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit: se praefatam banitionis perpetuae poenam, decreto suprafato sententiatam, in praesentia plurium nobilium, in castro praesenti protunc existentium, tam hic in castro Chelmensi, quam in aliis publicationi consuetis locis alta sua, clara, intelligibili ac sonora voce praeconica publicasse, proclamasse, ad notitiamque omnium, ut juris et moris est, sufficienter ac legitime deduxisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 919.

№ 133. — Тоже.

Заявленіе по дѣлу Витковскихъ съ Холмскимъ піарскимъ монастыремъ.

Reverendus pater Simon Piarum Scholarum nomine totius collegii contra generosos Witkowskie manifestatur et in continenti publicatio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione reverendi patris Simonis a sancto Josepho Piarum Scholarum conventus Chelmensis, suo

et admodum reverendi rectoris totius collegii Chelmensis nomine, in et contra generosos Joannem et Annam Witkowskie, conjuges, ratione per ipsos decreto officii praesentis, feria quinta post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem, anno praesenti inter memoratum conventum et eosdem generosos Witkowskie prolato, contraventionis, summaeque provisionalibus, quae et quanta ab ultima quietatione ex nexu possessionis bonorum *Sirebryszcze* a summa mille florenorum polonicalium provenientis, non persolutionis, per quod rigoris in eodem decreto appositi succubitionis, facta. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius eo nomine expectata extiterat, ad acticandum officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi viconotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur. Et in continenti idem suprascriptus manifestans petiit ab officio sibi praesenti ministerialem regni generalem ad publicandam banitionis perpetuae poenam, decreto memorato sententiatam, ob contraventionem eidem decreto memorato per partem citatam factam, addi et deputari. Cujus affectationi officium praesens annuendo contentisque praeinserti decreti insistendo, ministerialem regni generalem providum Simonem Rozruchowski addit et deputat. Qui quidem ministerialis regni generalis providus Simon Rozruchowski, taliter ab officio praesenti ad praemissa exequenda additus et deputatus, e loco publicationum solito rediens munusque deputationis suae exequens et restituens ac praesenti coram officio personaliter stans, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit: se praefatam banitionis perpetuae poenam decreto suprafato sententiatam, in praesentia plurium nobilium, in castro praesenti protunc existentium, tam hic in castro Chelmensi, quam et in aliis publicationi consuetis locis alta sua, clara, intelligibili ac sonora voce praeconica publicasse, proclamasse, ad notitiamque omnium, ut

juris et moris est, sufficienter ac legitime deduxisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

То же, л. 926.

№ 134.—1720 г. 15 Апрелья.

Заявленіе о нанесеніи побоевъ слугѣ настоятеля Холмскаго базилианскаго монастыря.

Feria secunda post dominicam *Misericordiae proxima*, anno Domini 1720.

Religiosus Bielecki O. D. B. M. monasterii Chelmensis nomine superioris sui et totius conventus manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione religiosi Jacobi Bielecki, nomine et ex speciali commisso venerabilis et admodum reverendi Basili Procewicz, conventus Chelmensis ordinis divi Basili Magni ritus graeci superioris et consultoris, in et contra generosum Thomam Pawlowski, ratione per ipsum die hesternam, hora meridiana, pueri ejusdem Wasik famulantis vocitati nulliter et indubite in arce praesenti Chelmensi tendentis, collaphisationis, flagro concussionis ejusdemque reverendi patris superioris diffamationis, honoris laesionis, deperditionem pilei causationis, lagenae gedanicae vino infusae concussionis, securitatis publicae tum immunitatis personarum violationis, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius eo nomine expectata extiterat, ad acticandum officio eidem non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicesgerentis in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda renitentia, hoc idem officium iterum iterumque protestatur. Et in continenti idem protestans nomine, quo supra, statuit eundem nobilem Theodorum Wasilowski, qui statutus, in verifica-

tionem praemissorum, coram eodem officio et actis commonstravit concussionem magnam sub oculo partis dextrae cute derasam, a qua concussionem sub oculo tumiditas reperitur. Idem commonstrans praesentavit lagenam gedanicam destructam, asserendo per suprascriptum generosum Pawlowski tam vulnus sibi inflictum, quam lagenam vitream, mediam ollam capientem, cum vino concussam esse, quam lagenam rursus ad se recepit.

То же, л. 931.

№ 135.—1720 г. 29 Апрелья.

Заявленіе вознаго о врученіи позва канонику Холмскому Николаю, Мошинскимъ и другимъ лицамъ по дѣлу ихъ съ настоятелемъ доминиканскаго монастыря Ясенскимъ.

Feria secunda post dominicam *Cantate proxima*, anno Domini 1720.

Ex parte religiosi patris in X-to Jasięski, ordinis Praedicatorum s. Dominici conventus Żółkiewiensis contra perillustrem et admodum reverendum canonicum Chelmensem, tum Moszynskie ac alios relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Rozruchowski, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Volyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis perillustri et admodum reverendo Nicolao, canonico Chelmensi, tam generosis Stanislao et Sebastiano, nec non Evae, magnifici Moszynski, succamerarii

sacrae regiae majestatis, Catherinae seu cujusvis nominis Kossakowska, consortibus Wyzyckim, olim magnifici Wyzycki, vexilliferi Kijoviae, Braelaviensis capitanei, cum olim magnifica Marcianna Zaboklicka procreatis filiis et filiabus, bonorum villae *Uher*, in palatinatu Russiae, terra vero Chelmensi jacentium, haeredibus, de personis bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram judicio nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinensis tum, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti ad judicandum vocata inciderit, personaliter peremptorieque compareatis—ad instantiam instigatoris judicii nostri ejusque delatorum: religiosi in X-to patris Francisci Jasięski, ordinis Praedicatorum sancti Dominici conventus Żółkiewiensis prioris, totiusque ejusdem conventus religiosorum patrum et fratrum, actorum, qui vos, inhaerendo protestationibus, coram actis authentice quibusvis eo nomine factis, cum debita assistentia, de jure incumbenti, citant pro eo, quatenus vos summam censualem a summa originali triginta millium florenorum polonicalium, per olim illustrem et magnificam Theophilam Sobieska, castellanam Cracoviensem, super bonis *Uher* inscripta, proveniente, non obstantibus quibusvis in antecessum quietationibus, in rem antecessorum vestrorum adactive et indeterminatum suffragiorum animae ex rationibus in termino termini inferendis subsecutis, juxta obloquentiam originalis inscriptionis totaliter persolvatis, damna exinde causata restituantis ac poenas respectu elusionis et detrimenti conventus, per sententiam judicii nostri irrogandas, eluatis. Sitis itaque termino parituri et ad praemissa haec et alia vobis latius futuro in termino proponenda judicialiter responsuri. Datum Lublini feria quinta post dominicam *Luctare* Quadragesimalem, proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo—copiam similem sigillatam in bonis villae *Uher* curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, administratori eorundem bonorum

ad manus tradendo posuisse et reliquisse. De quo praesens ministerialis relatio.

Тоже, л. 954

№ 136.—1720 г. 2 Мая.

Заявление вознаго объ освидѣтельствваніи имъ избитаго драгунами ученика Холмской піарской школы.

Feria quinta post dominicam *Cantate* proxima, anno Domini 1720.

Ex parte nobilis Szabranski, Scholarum Piarum studiosi, obductio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter venientes generosi Boguslaus Kamienski, Petrus Głębocki, Adalbertus Szumiłowski, Paulus Baniecki, Piarum Scholarum Matris Dei pauperum studiosi, nomine et ex speciali commisso reverendi patris Josephi a Jesu et Maria praefecti, petierunt sibi ab officio praesenti ministerialem quemvis regni generalem providum Simonem Rozruchowski addi et deputari, qui ad praemissa exequenda additus et deputatus, e loco solito rediens munusque deputationis suae exequens ac restituens, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit etc. in haec verba: „Iż ja, z urzędowney rekwizycyey będąc przydany, widziałem y oglądałem na ciele szlchetnego Piotra Szabranskiego, studenta szkół Chelmskich, z informacyi niewiernego Arona Krakowianina, obywatela Chelmskiego, bez żadney okazyi, przez urodzonych panow Gabryela Wilgie, Mikołaja Szrubinskiego, Alexandra, dobosza j. w. imci pana woiewody Podlaskiego regimentu pieszego draganskiego, zadane razow krwią obevwrzałych z pultorasta, od nog aż do głowy kanczukami znieczonych“. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 965.

№ 137. — Тоже.

Жалоба префекта Холмскаго піарскаго училища на еврея Арона Краковянина и др. за нанесеніе ученику Шабранскому жестоких побоевъ.

Studiosi contra infidelem Aron Krakowianin ac alios manifestantur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus pater Josephus a Jesu et Maria, Scholarum Piarum Chelmensium praefectus, nomine suo et totius collegii, nec non generosorum studiosorum terrae Chelmensis, scholas protunc frequentantium, praecipue nobilis Petri Szabranski, incolae terrae Drohicensis, scholae Grammaticae studiosi, in et contra infideles Aron Krakowianin et Gabriel Abrahamowicz, ad praesens arendatorem de Uher, atque Jakubowa Giecycha, matrem cum filio, aliosque, de nominibus et cognominibus ad praesens ignotos, judaeos synagogae Chelmensis, postquam innotuerint specificandos primarios motores principales, appetiantes generosum Gabrielem Wilgi, tum strenuos Nicolaum Szrubinski, kapral, et Alexandrum, ab eisdem judaeis appetiatos milites, infrascripti facinoris et excessus manuales executores, mandata judaeorum propria exequentes, sollemnissime protestati sunt, quia ipsi, nulla attentata securitate publica, tot legibus regni cauta, imo eadem in studiosa juventute polona, personae nobilitaris sanguinis innocenter effusi catholici subsequendaeque mutilationis, actualiter violata, ausi sunt et temere praesumpserunt feria quarta, actum praesentem proxime procedente, memoratum nobilem Szabranski innocuum, nihil sibi evenire sperantem, pro bono opere, loco deservitae mercedis, ex casu flammae ignis, in civitate Chelmae principium incipientis, lapidatum, violentis manibus apprehensum, nulli combustionis opinioni notoriae consciuum et subjectum, ad Praeto-

rium adductum, sine quavis judicii et officii civitatis judiciali forma decreto proferendo et magistratus Chelmensis praesentia privatissima, enormissime, crudelissime concutere, flagris converberare, excarneficari et vix spirantem dimittere, innocentem sanguinem catholicum et nobilitarem effundere, mutilationem causare et periculum vitae inferre, perindeque, securitate publica ac domestica violata et spreta, poenas condignas in se jure merito trahere. Quae praemissa cum sint contra omne fas et aequum, ideo suprascripti protestantes contra memoratos inculpato, tam principales judaeos, appetiantes et instigantes, quam et milites eorum mandata exequentes, instigationi subsequentes, manus suos militares non Reipublicae obsequiis, verum in laesionem alienam applicantes, summo cum animi sui dolore iterum iterumque protestantur, offerendo praemissam laesionem in quovis officio et judicio regni mediante sacrosancta justitia vindicatos velle; salva ejusdem protestationis, etiam per citationem eo nomine edendam, melioratione reservata.

Тоже, л. 966.

№ 138. — 1720 г. 16 Мая.

Позовъ Слугоцному по дѣлу его съ епископомъ Холмскимъ Фредро.

Feria quinta post dominicam *Exaudi* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo.

Ex parte illustrissimi et admodum reverendissimi Fredro, episcopi Chelmensis, contra magnificum Slugocki, vexilliferum Chelmensem, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Rozruchowski, officio praesenti bene

notus, in vim suae verae ac fidelis relationis, palam, publice libereque recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae et dux campestris exercituum regni, Chelmensis, Lubomlensis, Stulnensis, Novosielecensis etc. capitaneus. Tibi magnifico Josepho a Slugocin Slugocki, vexillifero Chelmensi de persona, causa infrascripta bonisque tuis generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu officio nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu causarum officii feria quinta, prius et proximius a data et positione praesentis citationis in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequentibus proximis personaliter peremptorieque compareas—ad instantiam instigatoris officii ejusque delatorum: illustrissimi et admodum reverendissimi Alexandri Antonii Fredro, episcopi Chelmensis, et generosi Casimiri Zieniowicz, ejusdem illustrissimi et reverendissimi principalis sui, uti honorum episcoporum clavis Kumoviensis administratoris praesentanei, nomine agentis, actorum, qui te, inhaerendo manifestationi suae, tum etiam protestationi, eo nomine contra te factae, citant pro poenis in legibus regni descriptis, per te autem succubitis ex eo, quia tu privata auctoritate et quodam praetextu ductus subditum Kumoviensem delatorum proprium ad saepissimas sui actorum requisitiones restituere et extradere non vis, imo eundem, in strictis carceribus detinendo et angarisando, injuste usurpas, tibi applicas, quinimo minime attentam dignitatem praelaturae praeminentissimi honoris episcopalis, etiam alios ejusdem illustrissimi ac reverendissimi episcopi Chelmensis subditos, ad episcopatum Chelmensem spectantes, privato tibi itidem ausu contemptuasti, eosdem ad libitum tui, prout tibi in termino advenienti praemissa omnia scrutinio, officiose expediendo auscultandoque, deducuntur, per subordinatas ad

id tuas personas oppressisti, honorique intaminato et aestimationi illaesae illustrissimi et reverendissimi episcopi Chelmensis exinde multum derogasti poenasque legum regni ex quantitate facti promanatas succubuisti, pro quibus decernendis praesentibus citaris, etiam ad videndum et audiendum te magnificum citatum luitis poenis praemissis, per officium nostrum super te irrogandis, ad restitutionem et extraditionem praenominati subditi, indebite incarcerati, ex carceribus et vinculatione praejudiciali relaxandum esse adinveniri, pro injusta incarceratione punibilem te fore declarari, continentiam in exorbitantia peracta et prosecutione subditorum episcoporum statui, laesum honorem illustrissimi episcopi Chelmensis indelebilis characteris supplicis deprecatione praestanda compensari, vel prout officium nostrum decernet et moderabitur. Sis termino pariturus et judicialiter responsurus. Datum in castro Chelmensi feria quarta post dominicam *Exaudi* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo—copia msimilem sigillatam in bonis villae *Sielec* fortalitiisque citati, ibidem sito, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

То же, л. 1015.

№ 139.—1720 г. 10 Июня.

Фундушова запись Луковецкой церкви.

Feria secunda ante festum sanctorum Viti et Modesti martyrum proxima, anno Domini 1720.

Fundationis ecclesiae in bonis villae Lukuwel ritus graeci oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis in Xto pater Daniel Hanski, presbiter ecclesiae, ibidem in *Lukuwel* sitae, obtulit et ad acticandum officio eidem

porrexit literas seu fundationem infrascriptam; per illustrem et magnificum Franciscum, protunc Chelmsensem, Camenecensem etc. capitaneum, ad praesens palatinum Smolensciae, tempore, modo et loco in ibidem expressis, eviternis temporibus datam, concessam et fundatam manūque ejusdem fundantis propria subscriptam sigilloque ipsius genuino communitam, infracticandam te tenore sequenti: „Jaśnie wielmożny mości xięże episcopie Chelmski, Bełzki, administratorze Łudzki, Ostrowski, archimandryta Żydyczynski y Milecki etc. Że do tych czas poddani moi z *Łukowka* y *Bukowey*. tudzież y caley włosci *Łukowieckiey*, do kościoła orientalnego, a dyecesyey iasniey wielmożnego waszmosci pana należącey, bez pasterza zostawali, zkąd mille detrimenta w duszach ludzkich bywały, assensu samego waszmosci pana noviter erexi swiętнице Panską pod tytułem *świętey Pokrowy*, do ktorey za dyrektora podobalem sobie przezacnego y szlachetnego urodzonego oycy Daniela Hanskiego, dając onemu przy dawnych zwyczajach od administracyi sakramentow pola puł łanek, nazwany *Zaięczukowski*, niwe dworską na *Ostrowku* z sianozęciami y przymiarkami do tych gruntow należącemi, tak też wszelkie wolności, tak wręb w puszczy, mliwo wolne w młynach bez czerchy y bez miary, iako też wolne robienie trunku, tak piwa iak y wodki czyli w browarze dworskim, czyli gdzie się podoba, na swoje potrzebe, z takim iednak obligiem, aby co tydzień oprócz zwyczajnych mement dwie mszy specialiter odprawował za mnie y za żone moje, cum succedaneis. Ktorego presentując, za nim moje do waszmosci pana wnosze instancją y te prezente, majoris et evidentioris testimonii gratia, ręką moją własną przy pieczęci podpisuie. Działo się w *Łukowku*, die vigesima octava Julij, anno Domini millesimo septingentesimo. Franciszek Cetner. Locus sigilli“. Originale vero eiusdem praesentae idem offerens ad se recepit et de recepta sibi que extradita officium praesens quietavit per praesentes.

Торжк, 1. 1985—86.

№ 140.—1720 г. 20 Юня.

Духовное завѣщаніе Щепанюковой.

Feria quinta post festum sanctorum Viti et Modesti martyrum proximo, anno Domini 1720.

Spectabilis Szczepaniukowey, civis Lubomlensis, ultimae dispositionis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens venerabilis et admodum reverendus Michael Dawidowicz, decanus et parochus Lubomlensis ritus graeci, obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit testamentum seu ultimae voluntatis dispositionem, per olim spectabilem Iakubowa Szczepaniukowa, civem Lubomlensem, tempore, modo et loco, in ibidem expressis, confectum et conscriptum manūque eiusdem testatricis et certorum amicorum propriis subscriptum, infra acticandum de tenore sequenti: „Roku tysiąc siedmsetnego dziewiątego, dnia osimnastego Marca. Na afektacją sławetney paniey Anny Iakubowey Szczepaniukowey, starożytney mieszczki *Lubomskiey*, zszedł urząd burmistrzowski przysięgly Lubomski na uczynienie testamentu, o to upraszała pomieniona w słabosci zdrowia swego zostając, aby urzędownie był zapisany, który tak zaczyna. W Imie Oycy y Syna y Ducha swiętego, amen. Ia Anna, będąc aż do tych czas oswiecona od Pana Boga wiarą chrzescianską, w ktorey żądam od Pana Boga Naywyższego w teyże wierze swiętey umrzeć, tedy dusze moje oddawam w ręce Panu Bogu, a ciało ziemie, które iest z ziemi; iednak proszę dziełek moich, aby ciało moje, iak mie Pan Bóg z tego swiata zbierze, w *cerkwie swiętego Ierzego* było pochowane, to iest przez wielbnego xiędza Michała Dawidowicza z przytomnością innych kapłanów, y za dusze moje *sorokoust* aby był odprawiony, na co nie tylko iako zięciowi przewielebnemu oycu protopreshbiterowi Lubomskiemu z miłości moiey macierzynskiey, ale osobliwie

na obligi, iako kapłanowi y parochowi tu-
teyszemu, aby odprawował za dusze moje,
leguie y konferuie dobra moje, za własną
prace moję nabyte, to iest winnice z bro-
warem, ze wszystkimi budynkami y gron-
tem y ogrodem od ulicy tylney, która
idzie od *świętego Michała Archanioła cerkwie*,
kocień temuż browarny przewielebnemu oycu
protoprezbiterowi, z którego tenże ma płacić
złotych trzydziesti na dług do Rożanca
Nayswiętszey Panny, który iest przeniesio-
ny z domu Iwana Kudyna, summy złotych
czterdziesti pięć, na reszcie do płacenia
tego długu na *Bahlykowszczyźnie* zastawnym
prawem złotych dwanaście y groszy pię-
nascie, którą to winnice kondonuie z bro-
warem y kotłem y ze wszystkimi pożytkami
wiecznością z córką moją miłą, mał-
żonką onego y ich potomkami, aby sobie,
w swoiey mając possessyi, zażywali y cie-
szyli się na potomne wieki, ponieważ mi-
mo innych części, kotrem dzieciom moim
oddzieliwszy z dobr moich oddała y zapi-
sała, a ten browar z winnicą sobiem była
do żywota zostawiła na osobliwe też moje
potrzeby, zwłaszcza za dusze moje, żeby
dobrze czyniono, legowałam; to zaś dokła-
dam: ogrody leżące na ulicy *Rymackiey*
wszystkie, te mają puść na cztery części w
podział, na których już ogrodach córka
moja Katarzyna żadnego działu mieć nie
ma; bania miedziana gorzałczana, co w
winnicy zostawa, te Marynie corce moiey
lokuie po zesciu moiem y krowe z cielen-
ciem; Anastazyi, corce moiey, leguie zło-
tych piędziesiąt, dług za konie, co mi wi-
nien żyd Effroim, na wykupno pasa srebr-
nego, który w zastawie, y szarafan teyże po
zeysciu moiem odkazuie. Szostą część,
która na mnie przypadła z domu, złotych
sto trzydziesti y trzy y groszy dziesięć,
którą sobie była zostawiła, excepto po-
działu działek moich, te sumnę daruie
Antoniemu, synowi memu, czyniąc to z
miłości macierzynskiej, lubo nie był wdzię-
czen tego, że nie skłonny bywał, iako do
rodzicielki swoiey, teraz tedy obliguie onego
sumnieniem, aby nim mnie Pan Bóg zbie-

rze z tego świata, mnie przeprosił, żałując,
że mię uraził, a otrzymał macierzynskie
błogosławienstwo. Strony Anny, córki mo-
iey, ponieważ wzięła w częstkach pomiarko-
wanych swoje część y spłat z domu,
srebrny pas, złocisty, złotych czterysta
trzydziesti; dom kupiłam onym za swoich
własnych złotych dwiescie, to już nie na-
leży do żadnych dobr z innemi działkami
memi, excepto częstek w ogrodach y po-
lach, które z rownego działu iey należeć
mają. Innych splendorow, pieniędzy, srebra,
złota nie mam,—com miała, tom działkom
moim obligowała. Za opiekuna tego testa-
mentu upraszam przewielebnego oycy pro-
topresbitera, aby tym dysponował według
moiey ostatniey woli. A kto by miał temu
przeciwić memu testamentowi, na sąd Boski
pozywam każdego. Aby ten testament
miał swoy naylepszy walor, uprosiłam
zwyż pomienionego urzędu, aby go podpi-
sał y do xiąg wiecznych aby był wpisany.
Iako pisma nie umiejąca, znakiem krzyża
świętego podpisuie się X. My urząd byw-
szy przy tym testamencie podpisuie się:
Kazimierz Chmielarski, burmistrz Lubom-
ski; Kozmian Popkowicz, burmistrz Lubom-
ski; Bartłomiej Kowalowski, burmistrz
Lubomski; Iacenty Trohimowicz, burmistrz
Lubomski; Kasper Iachodyński, starożytny
ławnik, pisarz przysięgły iego królewskiej
mosci miasta Lubomla“. Originale eiusdem
idem offerens ad se recepit et de recepto
sibique extradito officium praesens quietavit
per praesentes.

Тоже, л. 1096—1098.

№ 141.—1720 г. 8 Июля.

Духовное завѣщаніе Вѣтршинскаго.

Feria secunda ante festum sanctae Mar-
garethae, Virginis et Martyris proxima, anno
Domini 1720.

Olim generosi Epimach Wietrzynski testamenti seu ultimae dispositionis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Joannes Antonius Lubiszewski, parochus Sosnovicensis, obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit testamentum seu ultimam dispositionem olim generosi Francisci Epimach Wietrzynski tempore, modo et loco, in ibidem expressis, confectum et conscriptum manibusque tam eiusdem testantis, quam et certorum amicorum propriis subscriptum, infra acticandum de tenore sequenti: „W Imię Troyce przenaświętszey Oyca, Syna y Ducha świętego, amen. Ja Franciszek Epimach Wietrzynski z Wietrzyna, iako człowiek żyjący na świecie, znając się bydź podległym dekretowi Boskiemu, raz ferowanemu, a nigdy nie odmiennemu, *morte moriemini*, pamiętając na to, że *cui nasci contigit, mori restat*, będąc z woli Boga moiego, Stworcy, Odkupiciela złożony chorobą, to iest paralizem zarażony, iuż to rok czwarty, a pospolite mając reflexyey edictum, że kto zdrow, spodziewa się choroby. a chory per consequens śmierci, dziękując Bogu Stworcy y Odkupicielowi mojemu iako nayuniżeney za to, że mi tu pokutować pozwolił, z Kazmierzem świętym oswiadczam się: *hic ure, hic seca, nisi in aeternum parcas*—y lubo na ciebie chory, na umyśle iednak zdrowy pacienta Boskiego pamiętając admonicją: *dispono domui Tuae, quoniam cras morieris*, przy pasterzu własnym, który mie na drogie zbawienia, iako prawdziwego chrzescianina, sakramentami świętymi uzbroił y uprowiantował, tudziesz y przy bytnosci uproszonych ichmosciow panow przyaciął, a sąsiadow moich, niżey na podpisach wyrażonych, takową ostatnią woli moiey tym testamentem czynnie dyspozycją: Naprzod tedy dusze moie, drogo krwią Chrystusową nieoszacowanie odkupioną, a mnie do czasu powierzoną od Boga Stworcy y Odkupiciela moiego, temuż Panu, Oycu y dobrodzieiowi mojemu, iako Jego własną w rany Jego przenaświętsze wiecznie porzucam, aby

w nich *tanquam in cavernis materiae, si qua ei maculae adhaeserunt peccatorum* obmyta była, w opiekę y obronę Matce nayswiętszey, iako tey, która iest *refugium peccatorum*, oddaie, aby Ta, która mie z młodosci, a raczey ze wnętrznosci matki moiey w opatrznosci swoiey do tych czas trzymała, na straszliwym sądzie Boskim matką mi się y osobliwą pokazała protektorką, z tym zaś panskim patronom y patronkom moim, osobliwie Franciszkowi świętemu, Aniołowi strożowi in singulare polecam patrocinium, supplikując pokornie, *ut intercedant pro ea ad Dominum Jesum Christum*; ciało zaś moie grzeszne, iako z ziemi, ziemi *usque ad resurrectionem mortuorum* resignuie, upraszając, aby w kosciele farnym *Sosnowickim*, iako własney parafii swoiey po chrzesciansku należycie pochowane było, przy ktorem co kolwiek erogabit, osobliwie na msze świętą iegomość xiądz pleban teraznieyszy iegomość xiądz Antoni Lubiszewski, w tym iegomosci pana Jana Wereszczynskiego, szwagra mego obliquie, aby z iak naypierwszego dłuższku odebranego rekompensować iegomosci plebanowi zwyż pomienionemu; fortunke zaś nasze, która w possessyi protunc zostaie u iegomosci pana Alexandra z Lisowa Biskupskiego (quondam ieszcze nieboszczce świętey pamięci ieymosci paniey matce Teressie Biskupskiej zostawiona od rodzicow naszych świętey pamięci Łukasza Epimacha y Agnieszki de domo Szornelowej Wietrzynskich) iako bratu rodzonemu iegomosci panu Jozefowi Epimachowi Wietrzynskiemu, zplodzonemu z tegoż oycy świętey pamięci iegomosci pana Łukasza Wietrzynskiego, z matki zaś primi voti ieymosci paniey Heleny Kluszewskiej, uti majori natu, nie mając bliszszeżo żadnego do dyspozycyi, oddaie, iako y inne dobra, do teyże fortunki należące, różnym ichmosciom oppignorowane, tak de bonis paternis, iako et maternis, nam wszystkim służącą, ktorego iegomosci pana Jozefa Epimacha Wietrzynskiego, brata mego starszeżo rodzonego y sukcesorow iego na straszliwy sąd Bosk powołując obliquie, aby za windykacją

czyli jakim kolwiek prawnym terminem dis-judicatio tych dobr y fortuny (tak od ich-mosciow panstwa Biskupskich, brata y siostr rodzonych sobie, nieboszczki świętey pamięci ieymosci paniey Teressy Biskupskiey pozostałych successorow, iako y innych ichmo-sciow panow kredytorow na obudwoch *Orzechowach, nowym y starym*, iako też y *Sosnowicy* znajdujący się, a mnie, splotzono-go z świętey pamięci iegomosci pana Łukasza Wietrzynskiego y Agnieszki secundi voti Szornelowej, Franciszka Wietrzynskiego, syna, de jure naturae tam de bonis pater-nis, quam maternis concernentis sortis, w niwczym nie przecząc tey ostatniey woli moiey, tak według dyspozycyey testamentu tego uczynił satysfakcyą. Naprzod za dusze moie do kosciola farnego Sosnowickiego, gdzie ciało moie pochowane będzie, tak za pogrzeb, miejsce, iako y dalszy ratunek duszy moiey, iako y brata świętey pamięci Floryana, rodzonego mego, który tam leży, czym obliguie pomienionego wzwyż iegomosci księdza plebana, aby pamiętał, iako też in suffragium innych dusz, osobliwie rodzicow y krewnych naszych, ratunek żądających, leguie y naznaczam złotych pol-skich pięćset do rąk własnych tegosz iegomosci księdza plebana Sosnowickiego; tudziesz do *cerkwie Sosnowickiey respektem antecessorow naszych, tam leżących*, także naznaczam y leguie drugie złotych polskich pięćset, obligu-ając terazniejszego pasterza teyże cerkwi świętey, iako y następcow iego, aby pamię-tali o duszy moiey y tych wszystkich y aby co wiecznego na chwałę Panu Bogu wysta-wił z tych pieniędzy za wiadomością y dyspozycyą ichmosciow panow exekutorow, niżej wyrażonych, testamentu tego; ieymo-sci paniey Zofiey Wietrzynskiej. rodzoney siostrze moiey, z tychże rodzicow świętey pamięci Łukasza Wietrzynskiego y Agnieszki Szornelowej splotzoney, pamiętając na urodzoną miłość, a do tego prawie macie-rzynskie koło mnie w chorobie moiey pieczołowanie y pielęgnowanie, a terazniejszey ieymosci paniey Janowej Wereszczynskiej z teyże fortunki moiey, mnie concernentis,

do iey się także należącey, nic a nic nie referuąc z affektu mego, tylko leguie y naznaczam złotych polskich czterysta; iegomosci zaś panu Janowi Wereszczynskiemu, szwagrowi memu, a pomienioney siostry mał-żonkowi, znaiąc affekt życzliwosci y kosz-tow podiętych erogacyą w tey chorobie moiey, iako też trudy y fatygi, dla mnie podięte, w nagrodę, aby pamiętali o duszy moiey, leguie y naznaczam złotych polskich dwie-scie; ieymosci pannie Katarzynie Wietrzyn-skiej, córce iegomosci pana Jozefa Wietrzyn-skiego, brata moiego rodzonego, a synowicy moiey, z affektu mego y miłosci stryjow-skiej leguie y naznaczam z teyże fortunki, mnie concernentis, złotych polskich dwie-scie; dług zaś iasnie wielmożnego iegomosci pana Woyciecha Olędzkiego — kasztelana Chełmskiego wspominam, respektem którego zapisałem się za brata stryiecznego, in saeculo ieszcze na ten czas będącego, iegomosci pana Michała Epimacha Wietrzynskiego, terazniejszego Bazylianina, ktorego długu niech realnego było w depozycie na złotych kilkaset, ale computando litis expensa, a raczey przewod prawa, według dekretu z teyże fortunki moiey, mnie concernentis, satisfacere upraszam pomienionego iegomo-sci pana Jozefa Wietrzynskiego, brata mego; teyże samey fortunki resztę na wolą Boską y iego dyspozycyą oddaie y poruczam, obli-guąc wrodzonym affektem, aby niezapominał o duszy moiey, wszakże y inne summy mogą się znaleźć, z których by y mnie należała sortiuncula; innych zaś dłużkow, mnie po ludziach różnie należących, na ktore są y dokumenta przy iegomosci panu Janie Wietrzynskim, szwagrze moim, osobli-wym regestrzykiem konnotowanych, iako y papierow wszystkich znajdujących się zosta-wuie dyspozycyą, abych na osobę windy-kował, a mnie ieszcze do woli Boskiej ży-jącego ratował y o duszy moiey pamiętał. Za exekutorow tego testamentu y ostatniey woli moiey upraszam y obieram wielmoż-nych ichmosciow: iegomosci pana Woyciecha Goreckiego — komornika granicznego Chełm-skiego, iegomosci pana Antoniego Tchorzew-

skiego—miecznika Łęczyckiego y iegomosci pana Kazimierza Niedobylskiego—brata mego ciotecznego, obligując pomienionych ichmosciow y straszliwym sądem Boskim obowiązując, aby tey ostatniey woli moiey w niwczym przeczyć niedopuscili y owszem, aby we wszystkim zadosyć uczynić dopomogli, według powinności y miłości chrześcianskiey nagrody od Pana mego, Pana Boga za to się spodziewając. Ktory testament ostatniey woli moiey takiej wagi y waloru we wszystkich punktach y clauzulach chce mieć, iakoby aktami grodzkiemi Chełmskiemi był roborowany y dla skuteczniejszey pewności, ponieważ sam nie moge stanąć do grodu, dozwalam y tę moc daię iegomosci panu Janowi Wereszczynskiemu, szwagrowi memu, aby go w tymże grodzie własnym oblatował y roborował. Os ktore to wszystkie tak długi, iako y tstatnią wolą moie dysponowaney fortuny kondycie forum ubiquinarium, gdzieby tego potrzeba kazala, ichmosciom wszystkim specyfikowanym ad vindicandum cum renitentibus naznaczam. Dat. w *Orzechowie Nowym*, in residentia aegritudinis meae die decima nona Decembris, anno millesimo septingentesimo decimo nono. Franciszek Wietrzynski. Iako z sakramentami będący na ten czas y ten testament piszący własny pasterz podpisuję się: Xiądz Jan Antoni Tomasz Lubiszewski, pleban Sosnowicki, manu propria. Wojciech Gorecki, komornik Chełmski, przyjaciel, podpisuję się una cum paragrafo. Stefan Iozef Kotoni, jako przy tym będący, podpisuję się manu propria. Franciszek Drewnowski, iako proszony przyjaciel. Iozef Alexander Wielunski". Originale ejusdem testamenti idem offerens ad se recepit et de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 1183.

№ 142.—1720 г. 20 Сентября.

Постановление комиссиі, назначенной королемъ по дѣлу Красноставскихъ мѣщанъ съ августіанскимъ монастыремъ.

Feria sexta in vigilia festi sancti Mathaei Apostoli, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo.

Actus commissionis certae, in Krasnystaw expeditae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens nobilis Stanislaus Kurazinski obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit commissionem certam in *Krasnystaw*, tempore, modo et residentia in ibidem expressis per magnificos commissarios, a sacra regia maiestate, domino nostro clementissimo ad infrascripta peragenda designatos, expeditam manibusque eorundem magnificorum commissariorum, ad id delegatorum, propriis subscriptam, infra acticandam de tenore tali: Actum Crasnostaviae in residentia illustrissimi et reverendissimi episcopi Chelmensis, ubi et anteacta commissio peragebatur, feria sexta pridie festi Exaltationis sanctae Crucis, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo, praesentibus generosis et admodum reverendis Valentino Constantino Czulski, archidiacono et officiali generali, Antonio Tomaszowicz, canonico Chelmensibus, tunc religiosis Alipio Piasecki, priore, Reynaldo Andrynski, concionatore conventus Crasnostaviensis ordinis sancti Augustini, nobilibus Casimiro Drozdowski, Joanne Sobolewski, Luca Kostecki, nec non spectabilibus Cristiano Hus, advocato, Casimiro Masłowski, Valentino Bielawski, Stanislawo Slusarczyk, Simeone Zwielobycki, Ludovico Piasecki, civibus Crasnostaviensibus et aliis variae conditionis hominibus, ad actum praesentem congregatis, atque ministeriali regni generali provido Georgio Autenczyk, ex reproducto authentico noto et actus ejusdem apparitore. Nos Casimirus in Dłużewo Dłużewski, vexillifer, et Mathias de

Magna Kunice Kunicki, venator Chelmenses, commissarii sacrae regiae majestatis, domini nostri clementissimi, vigore commissionis subalternae, per eandem sacram regiam majestatem ad infrascripta peragenda designati, in locum residentiae suprascriptae condescendimus jurisdictionemque nostram commissorialem in ibidem fundavimus eandemque praedicto ministeriali Georgio Autencyk proclamare jussimus. Post quam fundatam et proclamatam jurisdictionem actores, cives Crasnostavienses in fundamento emanatae commissionis sacrae regiae majestatis ad expostulationem eorundem, cujus tenor sequitur talis: Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Significamus praesentibus literis nostris, quorum interest, universis et singulis: Devolutam fuisse ad nos et iudicium nostrum per viam appellationis ordinariae, a sententia commissariorum nostrorum interpositae et admissae, causam et actionem inter generosum instigatorem regni et spectabilem magistratum et communitatem civitatis nostrae Crasnostaviensis, nec non famatos Simonem et Valentinum Zwielo-byckie, fratres germanos, actores, ab una, atque venerabiles Constantinum Czulski, archidiaconum et officialem Chelmensem, tum vicarios ecclesiae cathedralis Crasnostaviensis atque religiosos priorem totumque conventem ordinis Eremitarum sancti Augustini, nec non religiosos totumque collegium Societatis Iesu Crasnostaviense ac venerabilem Antonium Tomaszewicz, canonicum Chelmensem, citatos, parte ab altera, idque ratione certorum fundorum, per citatos possessorum, deoccupationis contributionumque ex illis non persolutionis, tum et ratione certi fundi seu bonorum, *Kłodniczyzna* dictorum, ac si fratres Simonem et Valentinum Zwielo-byckie concernentium, ad iudicium nostrum instituta, in qua causa

binis decretis nostris, inter easdem partes de actu Varsaviae sabbatho ante dominicam Ramis Palmarum proximo, die scilicet octava mensis Aprilis, anno Domini millesimo septingentesimo decimo tertio prolatis, commissarios certos assignaveramus et deputaveramus. Qui quidem commissarii nostri feria quinta ipso die festi sancti Aegidii abbatis, anno Domini millesimo septingentesimo decimo octavo Crasnostaviam condescendendo, post fundatam jurisdictionem suam commissorialem, revisis partium juribus testibusque examinatis, revisioneque fundorum peracta, non tamen in scripto connotata, sententias, in actu commissoriali expressas, protulerunt, pro quibus ac si gravaminosis praedicti cives actores ad nos et iudicia nostra assessorialia appellationem interposuerunt, quae ipsis erat admissa, actu et processu ejusdem commissionis latius ea omnia in se enarrante. In termino itaque hodierno, ex eadem appellatione ordinaria legitime ad praesens proveniente et hucusque continuato, praenominatis partibus actoribus per famatum Simonem Zwielo-bycki, principali suo et fratris sui atque spectabilis magistratus et communitatis civitatis nostrae Crasnostaviensis nomine, una cum nobili Michaeli Nagrodzki, citata vero venerabilem Antonium Tomaszewicz, canonicum Chelmensem, seniore collegii vicariorum Crasnostaviensium, cum nobili Alberto Wloszkiewicz, defensoribus suis, coram nobis iudicioque nostro comparentibus, eundem terminum attentantibus ac diversi modo secum de legalitate, nec ne actus ac decretorum commissorialium disceptantibus, nos cum consiliariis et juris peritis nostris, auditis partium controversiis, allegationibus et defensis, suspensa cognitione actus commissorialis, si quidem revisio fundorum, de quibus res est, actui eidem commissoriali non est inserta ac inquisitio in scriptum non est reducta, ideo pro eadem revisionis expeditae relatione conscribenda, sive nova facienda, ac de positionibus testium connotandis iterum partes ad eosdem commissarios nostros,

utpote Josephum Lewicki, episcopum Chel-
mensem ritus graeci, et Casimirum Dlu-
żewski, pocillatorem, Mathiam Kunicki, ve-
natorem Chelmenses, partes remittimus.
Iisdemque commissariis nostris, quatenus
praevia avisatione partium ad civitatem
Crasnostaviensem et ad locum loci, ubi
bona seu fundi, de quibus actio inter par-
tes vertitur, condescendant ibidemque, ab-
sentia unius non obstante, modo duo ad-
sint, jurisdictione sua commissoriali fundata
seu reassumpta, testes fide dignos, jam ante
inductos vel, si quos adhuc partes habue-
rint, inducendos, recepto ab iis super di-
cenda veritate corporali juramento, juxta
interrogatoria, a partibus porrigenda, exa-
minent et depositiones eorum connotent ac
in ocluso rotulo ad iudiciumque nostrum
remittant, nec non revisionis fundorum au-
tea expeditae relationem inscriptam redi-
gant. sive novam, adhibito, si opus fuerit,
geometra, revisionem fundorum juxta ante-
riora decreta nostra expediant et ad nos
iudiciumque nostrum transmittant, commit-
timus et demandamus. Nos demum id,
quod juris erit et aequitatis ratio postulave-
rit, ea in causa statuemus et decernemus,
quam in rem partibus post expedita prae-
missa terminum coram nobis iudicioque
nostro conservamus peremptorium, decreti
praesentis vigore. In cuius rei fidem prae-
sentibus sigillum regni est appensum. Ac-
tum Varsaviae feria secunda post domini-
cam *Lactare Quadragesimalem* proxima, die
undecima mensis Martii, anno Domini mil-
lesimo septingentesimo vigesimo, regni vero
nostri vigesimo tertio anno. Joannes Szem-
bek, supremus regni cancellarius. Relatio
illustrissimi et excellentissimi domini Joan-
nis, comitis in Słupow Szembek, supremi
regni cancellarii, Łomzensis, Graudentinensis
etc. capitanei. Locus sigilli cancellariae
illius. Sebastianus Rybczynski, decretorum
curialium regni notarius manu propria. Cor-
rectum.—Jam vero editarum innotescentia-
rum infrascriptarum tenoris sequentis: Nos
Josephus Lewicki—episcopus ritus graeci
Chelmensis, Casimirus in Dłużewo et Wy-

sokie Dłużewski—vexillifer terrae Chelmen-
sis, Mathias Kunicki—venator terrae ejus-
dem, commissarii sacrae regiae majestatis,
domini nostri clementissimi, ad infrascripta
peragenda iterum reassumpti et destinati.
Tibi perillustri et admodum reverendo Va-
lentino Constantino Czulski—archidiacono
et officiali generali cathedrali Chelmensi,
sortium *Karwowszczyzna, Głuchowszczyzna* et
Kłodniczczyzna extra suburbium Crasnostavien-
se, nuncupatum *Lublinense*, sitarum et jacen-
tium, praesentaneo possessori, tum admo-
dum reverendis vicariis cathedralibus Cra-
snostaviensibus, religiosis in Christo patribus
ordinis Eremitarum Sancti Augustini con-
ventus Crasnostaviensis, nec non admodum
reverendis patribus collegii Crasnostaviensis
Societatis Jesu novae foundationis, tum aliis
personis spiritualibus, bona civitatis fundos-
que Crasnostavienses quovis juris titulo
possessoribus, innotescimus et ad notitiam
praesentibus innotescentiis nostris damus
et deducimus, quomodo iudicium sacrae
regiae majestatis, domini nostri clementis-
simi, decreto suo causa inter honoratos
Zwielobyckie. fratres, principaliter agentes
suo et totius communitatis civitatis Crasno-
staviensis nomine prosequentes, ab una, et
vos ratione diversarum praetensionum in-
tuitu fundorum civitatensium, per vos quo-
vis titulo possessorum, alias prout in con-
cessu communis causae continetur, citatos,
partibus ab altera, in termino et appella-
tione, per compromissoriale iudicium ad-
missa, Varsaviae feria secunda post domi-
cam *Lactare Quadragesimalem*, die unde-
cima mensis Aprilis, anno Domini millesimo
septingentesimo vigesimo incidente, prolato,
iterum nos deputavit et destinavit commi-
sitque, ut ad locum loci, ubi bona seu fundi,
de quibus actio inter partes vertitur, iterum
condescendamus revisionemque demum
fundorum, de quibus res est, una cum
inquisitione, jam alias peracta, ad scriptum
redigamus, sive novam instituamus et tam
remissionem, quam inquisitionem in ocluso
rothulo ad praelibatum sacrae regiae maje-
statis iudicium remittamus. Proinde in vir-

tute ejusdem decreti, nobis exhibiti potestate regia vobis injungimus et praecipimus, quatenus ad instantiam suprascriptorum actorum coram nobis hic *Crasnostavino*, videlicet pro die decima secunda mensis Septembris, pro termino futuro revisionis et inquisitionis, deducere tam actores, quam citati personaliter compareatis ac universa, per regulam decreti imposita, adimpleatis; sive autem comparebitis, sive non, nos gradu debito pro munere nostro commissoriali, prout nobis juxta idem decretum sacrae regiae majestatis intersit, procedemus. Datum *Crasnostavino* die vigesima nona mensis Augusti. Josephus Lewicki, episcopus Chelmensis, commissarius. Locus sigilli illius genuini. Casimirus in Dłużew Dłużewski, vexillifer Chelmensis, commissarius sacrae regiae majestatis, manu propria. Locus sigilli itidem genuini. Mathias Kunicki, venator terrae Chelmensis, commissarius sacrae regiae majestatis. Similiter locus sigilli genuini. Tum et suprascriptos citatos ad nostri praesentiam acclamari mandavimus causamque juxta mentem ejusdem commissionis disjudicare voluimus. Verum quoniam spectabiles suprascripti cives, suo ac totius communitatis nomine, licet si sint actores causae praeposterae, ad nos comparuerunt, disjudicationemque negotii inter se et partes citatos permittere noluerunt; imo, facta contentione, nonnulli nimio potu obruti, alii extra rationem existentes allegabant, quod vigore innotescentiarum non die hodierna, in actu contenta, sed hesterna ad disjudicandum assignata erat, tum quod illustrissimus et reverendissimus Lewicki, episcopus Chelmensis ritus graeci, protunc solennitatibus synodi distractus sit, nos suprascripti commissarii imprimis impossibilitatem adventus nostri hesterna die ob conclusionem comitiolarum, protunc Chelmae agitarum, partibus eisdem exposuimus, jam vero absentiam praefati illustrissimi episcopi minus apprehendendam, quoniam n eadem commissione, unius absentia non obstante, disjudicatio praecommissa eosque ad disjudicandum persuasionibus superin-

ducere voluimus. Postpositis suis rationibus temere et rebelliter per spectabilem Ludovicum Piasecki, notarium civitatis ejusdem, recesserunt, nec judicatum acceptare se declararunt. Pars quoque citata, superius specificata, ultronee disjudicationem negotii petiit. Visa itaque partis actoreae temerarie et rebelli judicio nostro commissoriali in postpositionem praeallegatae Commissionis oppositione et recessu, in aggravationem et ruinam citatorum partes praenominatas et praesertim actoream, cives Crasnostavienses, pro poenis respectu convulsionis auctoritatis ejusdem commissionis, ad hocce judicium, ubi causa eadem vertebatur, pro ulteriori disjudicatione remisimus praesentibusque remittimus, conservando partibus utrisque in iisdem judiciis postcurialibus in quatuor ab actu praesenti septimanis terminum ad ulterius secum comparandi peremptorium, actus ejusdem commissionis vigore. Casimirus in Dłużew Dłużewski, vexillifer Chelmensis, commissarius sacrae regiae majestatis, manu propria. Originale vero ejusdem commissionis idem offerens circa acta officii praesentis reliquit.

Тоже. л. 1270.

№ 143—1720 г. 13 Декабря.

Королевское подтверждение привилегии Островской церкви.

Feria sexta post festum Immaculatae conceptionis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo.

Privilegii, super jura ecclesiae ritus graeci, in bonis Ostrow sitae servientis, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus pater Nicolaus Błaszynski ordinis divi Basilii Magni obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit privilegium intro contentum, a sacra regia maie-

state Augusto Secundo, feliciter nobis regnante, super jura ecclesiae ritus graeci, in bonis oppidi Ostrow existenti, serviens, datum, confectum et conscriptum tempore, modo et loco in ibidem expressis manaque serenissimi regis propria subscriptum sigilloque majoris cancellariae regni communitum, infra acticandum de tenore sequenti: „August Wtory, z Bożey łaski król Polski, wielki książę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Smoleński, Inflancki, Siewierski y Czerniechowski, a dziedziczny książę Saski y elector etc. Oznajmujemy niniejszym listem naszym wszem w obec y każdemu z osobna, komu to wiedzieć należy, iż suplikowano nam iest przez pany rady nasze, przy boku naszym zostające, imieniem pobożnego Alexandra Waszynskiego, prezbitera ritus graeci. plebana Ostrowskiego, abyśmy go przy prawach, przywilejach, zwyczajach y wolnościach, plebanom *cerkwie Ostrowskiej* zdawna służących, w lustracyi opisanych, w których possessyi takosz, iako antecessorowie iego plebani *cerkwie Ostrowskiej* spokojnie zostawali y konserwowali. Do ktorey suppliki my król, łaskawie się skłoniwszy, umyśliśmy tegoż pobożnego Alexandra Waszynskiego przy wszystkich prawach, przywilejach, zwyczajach, wolnościach, *cerkwie Ostrowskiej* iakim kolwiek sposobem służących y nadanych, tudzież przy wolnym piwa y gorzałki na własne potrzeby swoje robieniu, ryb w rzecie y jeziorach Ostrowskich łowieniu, wolnym w młynach Ostrowskich wszelkich bez dania miarki melciu, wolnym w lasach Ostrowskich drzewa tak na opał, iako też y na budynki wrębie y innych wszelkich pożytkach, dochodach, obszerniey w lustracyi wyrażonych, w których possessyey tak on, iako y przodkowie iego, plebani Ostrowscy ritus graeci zostawali, zachować y konserwować, jakoż zachowujemy y konserwujemy wiecznemi czasy. Co do wiadomości wszystkich, komu o tym wiedzieć należy, osobliwie iednak urodzonego starosty Parczewskiego, teraz y napo-

tym będącego, tudzież officialistow iego y innych wszelkiego stanu y kondycyi ludzi donosząc, mieć chcemy y rozkazujemy, aby tegoż pobożnego Alexandra Waszynskiego, plebana Ostrowskiego ritus graeci y następcow iego przy prawach, przywilejach, dochodach y wolnościach, iakim kolwiek sposobem kościołowi Ostrowskiemu ritus graeci służących, nienaruszenie zachowali, inaczej nie czyniąc dla łaski naszej. Na co dla lepszey wiary ręką naszą podpisawszy się, pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w *Warszawie* dnia IX miesiąca Czerwca, roku Panskiego MDCCXX, panowania naszego XXIV roku. Augustus rex. Michał Maurycy Suski, łowczy ziemie Łomżyńskiej, iego królewskiej mosci sekretarz. Locus sigilli majoris cancellariae regni circa suprascriptum privilegium impressi et appensi. Konserwacja przy prawach, przywilejach, wolnościach pobożnego Alexandra Waszynskiego, plebana ritus graeci Ostrowskiego“. Originale vero eiusdem privilegii post ingrossationem ad acta idem offerens rursus ad se recepit et de recepto sibi que realiter restituto et extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 1384.

№ 144.—1720 г. 13 Декабря.

Подтверждение правъ и привилегій Островской церкви.

Feria sexta post festum Immaculatae Conceptionis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo.

Lustrationis pro parte eiusdem (ecclesiae in Ostrow) servientis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus Nicolaus Błęszynski, ordinis divi Basillii Magni conventus Chelmen-

sis, obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit privilegium seu lustrationem fundorum, ad ecclesiam antiquitus Ostrovicensem spectantium, introcontentam, a sacra regia majestate Augusto Secundo approbatam et conscriptam, in rem et personam venerabilis patris Waszynski, presbiteri ritus graeci, plebani suprafatae ecclesiae Ostrovicensis collatam et sacrae regiae majestatis manumque subscriptam sigilloque majoris cancellariae communitam, tempore, modo et loco, in ibidem expressis, infra acticandam de tenore sequenti: „August Wtóry z Bożey łaski król Polski, wielki książę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński. Podolski, Podlaski, Inflancki, Smolenski, Siewierski y Czerniechowski, dziedziczny książę Saski y elector. Oznaymujemy listem naszym wszem w obec y każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, iż produkowano przed nami ekstrakt autentyczny z xiąg oryginalnych lustracyi wojewodztwa Lubelskiego, w skarbie koronnym znajdujących się, wyięty y pieczęcią wielmożnego podskarbiego wielkiego koronnego stwierdzony, w niczym nie naruszony y żadney suspicyey nie podległy, tenoru takiego: W wojewodztwie Lubelskim in corpore starostwa Parcowskiego miasteczko *Ostrow, cerkiew ruska*, nabożny oyciec Bartłomiej Waszynski, protopopa Lubelski, prezbiter cerkwi Ostrowskiej pod tytułem *Troycy Przenajświętszey*, produkował list iego królewskiej mości pana naszego miłosciwego de anno millesimo sexcentesimo quinquagesimo secundo, którym iego królewska mość pan nasz miłosciwy ograniczać raczy grunta, do cerkwie należące, tali verborum serie. Naprzod: jako ta cerkiew sama stoi nad gościncem, od Parcowa do miasta Ostrowa idącym, które gronta poczynają się od błonia albo wypustu mieyskiego, od uliczki *Pitulinskiej* do uliczki *Cmentarzowej* wszerz, a wzdłuż do błonia, aż do uliczki *Iedlenskiej* po folwarki *Niedochodowskie*, przy tym łan pola między polami mieyskimi, który iest wolny od dawania wszelakich podat-

ków tak dworskich, iako y mieyskich, daleko więcey od ciężarow żołnierskich; y z kop z mieszczan religiey greckiey y innych postronnych, z łanu zboża po kopie różnego dochodzić go ma, we młynach mieyskich Ostrowskich wolne młecie bez czerhy y miarki dawania młec ma, także kurzenie gorzałki y robienie piwa bez wszelkiej przesody mieyskiej; te iednak *dziesięcine* ma wybierać nie pierwey, ale asz wprzod dziesięcine swoje wytknie pleban kościoła tamtecznego Ostrowskiego. Ex originali libro lustrationum palatinatus Lublinensis annorum: millesimi sexcentesimi quinquagesimi noni et millesimi sexcentesimi sexagesimi, in Thesauro regni existenti, excerptum. Varsaviae die vigesima tertia Octobris, millesimo septingentesimo vigesimo anno. Locus sigilli wielmożnego podskarbiego wielkiego koronnego. Ian Rudnicki, vexillifer Bidgostiensis, notarius quartae et hybernorum thesauri regni, manu propria. Supplikowano nam iest imieniem pobożnego Alexandra Waszynskiego, plebana Ostrowskiego ritus graeci, abyśmy onegoż y cerkiew iego Ostrowską przy teyże lustracyi wyrażonych nienaruszenie zachowali. Do ktorey suppliki, my król, łaskawie skłoniwszy się, nie tylko przerzeczoną lustracyą we wszystkim approbujemy, oraz punktach, clauzulach y artykułach, ale też przy niey, tudzież przy wszystkich prawach, wolnościach, dochodach y daninach, w teyże lustracyi opisanych, przerzeczoney cerkwie według prawa, dawnych zwyczajow służących, pomionego nabożnego Alexandra Waszynskiego, plebana Ostrowskiego ritus graeci y następcow iego plebanow Ostrowieckich nienaruszenie zachowujemy wiecznemi czasy, mieć chcąc y przykazując urodzonemu staroscie naszemu Parczewskiemu, teraz y na potym będącemu, aby tegosz Alexandra Waszynskiego pobożnego y następcow iego plebanow Ostrowieckich ritus graeci według przerzeczoney lustracyi we wszelkich prawach, wolnościach, dochodach y daninach y sam zachował, y, aby od drugich zachowani byli, pilnie starał się, a to dla łaski

naszey. Na co dla lepszey wiary ręką własną podpisawszy się, pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w *Warszawie* dnia IX miesiąca Listopada, roku Panskiego MDCCXX, panowania naszego roku XXIV. Augustus Rex. Conserwacya przy lustracyi pobożnego Alexandra Waszynskiego, plebana Ostrowieckiego. Michał Maurycy Suski, łowczy ziemie Łomżyńskiej, iego królewskiej mosci sekretarz. Locus sigilli majoris cancellariae regni, circa privilegium impressi et appensi“. Originale vero eiusdem lustrationis post ingrossationem in acta idem offerens rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito et realiter restituto officium hoc idem quietavit per praesentes.

Тоже, л. 1386—1388.

№ 145. — 1721 г. 23 Юня.

Позовъ по дѣлу Холмскаго базилианскаго монастыря съ Любенецкимъ о неуплатѣ денегъ.

Ex parte eorundem (rel. patrum Basilianorum) contra generosos Lubienieckie conjuges relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Kucharski authenticus et juratus, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, campestris exercituum regni dux, Chelmensis, Lubomlensis etc. etc. capitaneus. Vobis generosis Michaeli Lubieniecki, camerario Luceoriensi, et Angelae de Slugocin, primarum olim generosi Stanislai Dłużewski, secundarum vero ad praesens nuptiarum ejusdem generosi Lubieniecki consorti, conjugibus, de personis

bonisque vestris generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate, mandamus, ut coram nobis seu officio nostro castrensi capitaneali Chelmensi in terminis querelarum seu officii causarum feria quinta ipsa octava sacratissimi Corporis X-ti Domini, proxime incidenti ventura in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequens proximis personaliter peremptorieque compareatis—ad instantiam venerabilis et admodum reverendi in X-to patris Basili Procewicz, ordinis divi Basili Magni consultoris, monasterii Chelmensis superioris, totiusque ejusdem monasterii communitatis, actorum, qui vos, et quidem patres et fratres cum sui superioris, te quoque maritatum cum tui mariti, uti tutoris conjugalibus, assistentia et autoritate, citant ad et juxta inscriptionem certam reemptionalem, coram actis praesentibus, feria tertia in crastino festi sancti Laurentii martyris anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo nono per eundem olim generosum Stanislaum Dłużewski, tui prioris maritum, tequemet ipsam citatam super summam mille florenorum polonicalium eidem monasterio Chelmensi, idque in obligationem et fundationem officii de Immaculata Conceptione Gloriosissimae Virginis Mariae in ecclesia ritus graeci ordinis ejusdem divi Basili Magni conventus Chelmensis quotidie in suffragium animarum fidelium defunctorum decantandi, modo reemptio, alias *na wyderkaf*, inscriptam et applicatam, una cum censu annuo per septem, videlicet a quolibet centum pendendo et duabus temporum ratis, una quidem pro die et festo sancti Michaelis Archangeli, altera vero pro festis solennibus sacrae Pentecostes solvendo, factam et recognitam, idque pro eo, quatenus vos eidem inscriptioni emundando, jus et possessionem vestram honorum *Bindiuga* et *Wysocko* certarum sortium inscriptione praememorata obnoxium censum, qui et quantus ab ultima quietatione provenerit, solvatis. Sitis juri parituri et terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi sab-

batho intra octavas sacratissimi Corporis X-ti Domini, anno millesimo septingentesimo vigesimo primo"—copiam similem sigillatam in bonis villae *Bindiuga* curiaque citati, ibidem sita, feria quinta proxime praeterita, ipsimet citato de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1721—22 годы, № 20209, л. 245—55.

№ 146. — Тоже.

Позовъ по дѣлу Холмскаго базилианскаго монастыря съ Мыцѣльскимъ о деньгахъ.

Ex parte eorundem contra generosum Mycielski similis relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensis capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Kucharski authenticus et juratus, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdol et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, dux campestris regni, Chelmensis, Swiniuscensis etc. etc. etc. capitaneus. Tibi generoso Chrisostomo Mycielski, ensifero Calisiensi, bonorum villae *Gozdowa*, in terra Chelmensi consistentium, haeredi, de persona bonisque tuis generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate, mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu judiciis officii causarum feria quinta ipsa octava sacratissimi Corporis X-ti Domini, proxime incidenti ventura in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequenter proximis personaliter legitime compareas—ad instantiam venerabilis admodum reverendi in X-to patris Basilii Procewicz, ordinis divi Basilii Magni consultoris, monasterii Chelmensis

superioris, totiusque ejusdem monasterii communitatis, actorum, qui te, et quidem patres et fratres cum sui superioris assistentia, inhaerendo inscriptioni reemptionali, per te citatum coram actis praesentibus feria tertia in crastino festi Exaltationis sanctae Crucis anno millesimo septingentesimo decimo sexto factae et recognitae, qua mediante nimirum inscriptione, licet quidem obligasti et assecurasti et a summa trium millium florenorum polonicalium, per olim generosum Petrum Wolczek ecclesiae seu monasterio Chelmensi ordinis divi Basilii Magni ritus graeci legata et applicata, idque in suffragium animarum de manibus ejusdem generosi Wolczek levata et in bona tua suprascripta *Gozdowa* modo reemptio importata, licet quidem ab eadem summa suprascripta censum annuum per septem a centum praenominato solvere et realiter enumerare, cui quidem inscriptioni in praemissis contraveniendo, eundem censum solvere renuis, per quod conscientiam tuam inoneras, pro quo citaris, ac ut nihilominus censum praenominatum a summa praeallegata, hucusque retentum, ab ultima quietatione modernis actoribus persolvas. Sis juri pariturus et terminum attentaturus. Datum in castro Chelmensi sabbatho intra octavas sacratissimi Corporis X-ti Domini anno millesimo septingentesimo vigesimo primo"—copiam similem sigillatam in bonis *Gozdowa* curiaque citati, ibidem sita, feria secunda proxime praeterita, ipsimet citato de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 257.

№ 147.—1721 г. 25 Юня.

Постановленіе по дѣлу Холмскаго базилианскаго монастыря о владѣніи имѣніемъ Ганско.

Feria quarta in crastino festi Nativitatis sancti Joannis Baptistae, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo primo.

Ex parte monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni ritus graeci actus remissionis, in bonis villae Hansko expediti, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus pater Barlaam Olexicz, conventus Chelmensis ordinis divi Basilii Magni, obtulit et ad acticandum officio eidem porrexit actum remissionis, in bonis villae *Hansko* pro parte eorundem generosorum patrum ordinis divi Basilii Magni tempore et modo, inferius expressis, per generosum Andream Piotrowski, subdelegatum, expeditum manuque ejusdem expedientis propria subscriptum, infra acticandum de tenore sequenti: „Actum in bonis villae *Hansko* sorteque et curiola successorum olim generosi Stanislai Romanowski deserta, ibidem sita, sabbatho post festa solennia sacri Paschatis anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo primo, praesentibus generosis et nobilibus Josepho et Thoma Mogielnickie, fratribus, Jacobo Ziękiewicz... aliisque actui huic adstantibus hominibus, nec non ministeriali regni generali provido Joanne Kucharski, actus praesentis apparitore. Ego Andreas Antonius Piotrowski, officii castrensis Chelmensis subdelegatus, ad officiosam requisitionem monasterii Chelmensis exhibitionemque condemnationis ex actoratu et instantia ejusdem monasterii Chelmensis super haeredibus et possessoribus honorum *Hansko* et *Kulczyn* sorteque, *Romanowszczyzna* dicta, ibidem consistenti, in terminis querelarum officii castrensis Chelmensis feria quinta ante festum Purificationis Beatissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo primo, adhaerendo inscriptioni cessionariae in lucro solutionis summae, pro qua res est, una cum provisione, solvi proveniente, excessis relicta et successoribus olim generosi Michaelis Mogielnicki, cum quibus suspensionis decretum stetit, legitime obtenta et publicata condemnatione eodem ac toto processu praemissa latius in se complectente, ad bona suprascripta sorteque praenominatam facta, prius de ad-

ventu mei per ministerialem suprascriptum apparitorem tempestiva aversatione condescendi jurisdictionemque meam officiosam, proclamata per eundem ministerialem actus istius omnimoda securitate, fundavi. Postquam fundatam jurisdictionem ad ulterius peragendam executionem procedere volui, quam quidem peragendam executionem licet quidem nemo ad impugnandam executionem meam, praeter nobilem Mariannam Jakubowska, in eadem curiola gratuito commententem, processum causae ignorantem, comparuit. Verum quoniam suo subdelegato traditio bonorum non competit, nec sunt eadem bona sufficienter jure victa, proinde, ne videar partibus aliquod exinde inferre praejudicium, a peragenda ulteriori executione me abstinui, causamque praesentem cum toto illius effectu ac partibus ipsis ad officium castrense Chelmense, unde causa haecce emersit, pro sufficienti convictione remittendam esse censui praesentibusque remitto, conservando in primis et proximis priusque et proximius in castro Chelmensi abhinc celebrandis querelarum terminis terminum paratum peremptorium, actus praesentis remissionis vigore. Andreas Piotrowski, officii ejusdem subdelegatus, manu propria“. Originale vero ejusdem actus remissionis circa acta praesentia relictum est.

Тоже, л. 275.

№ 148.—1721 г. 30 Юня.

Заявление Зальскаго о неуплатѣ въ срокъ денегъ Лиевскимъ.

Feria secunda post festum sanctorum Petri et Pauli Apostolorum proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo primo.

Perillustris et admodum reverendus Vladislaus Zaleski, praepositus Ricensis contra generosum Antonium Liniewski manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter ve-

niens perillustris et admodum reverendus Vladislaus Zaleski, praepositus Rycensis, satisfaciendo decreto Tribunalitio regni Lublinensi, feria secunda post dominicam *Cantate* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo primo inter se manifestantem ab una, et generosum Antonium Liniewski, venatorum Kijoviae, parte ab altera lato, quo injunctum est, quatenus generosus Liniewski, venator Kijoviae, summam decem millium florenorum polonicalium capitalem una cum provisione, per medium computanda, tum vadia ac poenas luitas, anterioribus decretis adjudicatas, eidem perillustri et admodum reverendo praeposito Rycensi pro termino diei hodiernae solvat et realiter enumeret, aut loco non solutionis praemissae summae decem millium florenorum polonicalium una cum poenis luitis, eodem decreto ultimario et anteactis decretis adjudicatis, bona sua haereditaria, videlicet villam *Ornatowicze*, summae correspondentia, dimittat. Verum quoniam pro termino diei hodiernae idem generosus Liniewski, venator Kijoviae, ad satisfactionem praememorato decreto ultimario in dimissione bonorum, summae praetactae correspondentium, se offert, idcirco idem perillustris et admodum reverendus praepositus Rycensis iterum iterumque de diligentia sui manifestatur.

Тоже. л. 299.

№ 149. — Тоже.

Заявление Линеvского о готовности его уплатить Залъскому слѣдующія ему деньги.

Idem generosus Liniewski contra perillustrem et admodum reverendum Zaleski, praepositum Rycensem, de diligentia sui manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Antonius Liniewski, venator

Kijoviae, manifestatus est in et contra perillustrem et admodum reverendum Vladislaum Zalewski, praepositum Rycensem, idque in eo, quia ipse, satisfaciendo decreto Tribunalis regni Lublinensis, inter se parte ab una et praefatum reverendum Zalewski parte ab altera, feria secunda post dominicam *Cantate* anno praesenti lato, quo mediante solutio summae decem millium florenorum polonicalium una cum provisione ac vadiis iniuncta, circa impossibilitatem exolvendarum summarum exstendo, paratus est ad mentem et juxta praescriptum ejusdem decreti Tribunalitii loco solutionis summae, die hodierna ad solvendum injunctae, bona *Ornatowice* proportionata tam in praetacta summa decem millium florenorum polonicalium capitali, quam et provisionali, tum vadiis, anterioribus decretis et praesentaneo decreto adjudicatis, tradere et in actualem possessionem in una ab actu praesenti septimana dimittere paratumque se offert et declarat. In quae quidem bona *Ornatowice* exnunc intromissionem realem admittit et admissurum se declarat, de cuius dimissionis bonorum loco solutionis summae sententiatae de diligentia iterum atque iterum, evitando rigorem praememorati decreti Tribunalitii, manifestatur.

Тоже, л. 301.

№ 150. — 1721 г. 18 Юля.

Заявление Линоvского о безчинствахъ, произведенныхъ учениками Холмской пiарской школы.

Feria sexta post festum sanctae Margarethae virginis et martiris proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo primo.

Generosus Linowski contra Collegium Chelmense Scholarum Piarum protestatur.

Inducenda erat hoc loco copia sollennis protestationis ex personali comparitione ge-

nerosi Josephi Linowski, praefecti cohortis levioris illustris et magnifici palatini Podlachiae, campi ductoris regni, suo et aliorum commilitonum nomine, contra Collegium Chelmense et religiosos in X-to patres Scholarum Piarum, nec non generosos studiosos Scholarum earundem, grassatores et excessivos, ratione per ipsos, et quidem studiosos hospitii sui manifestantis et quorum nomine manifestatur superinvasionem, superinvadendoque ad baculos, alios ad frameas sese proreptionis, in duellum, lege publica vetitum, provocationis et aliorum contentorum facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut moris et juris est, seu diutius expectata extiterat, ad acticandumque officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero protestantis in porrigenda renitentia iterum iterumque manifestatur.

Тоже л. 315.

№ 151.—1721 г. 28 Июля.

Заявление Холмскаго піарскаго монастыря о поправѣ монастырскихъ луговъ и полей солдатами Линовскаго.

Feria 2-da post festum sanctae Annae, matris Deiparae proxima, anno Domini 1721.

Religiosus in X-to pater Simon a sancto Josepho nomine totius Collegii patrum Piarum Scholarum conventus Chelmensis in et contra generosos Josephum Linowski, praefectum cohortis levioris illustris et magnifici palatini Podlachiae, campi ductoris regni, tum et commilitones nonnullos ejusdem cohortis manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia solennis protestationis ex personali comparitione religiosi in X-to patris Simeonis a sancto Josepho, nomine totius Collegii patrum Pia-

rum Scholarum conventus Chelmensis in et contra generosos Josephum Linowski, praefectum cohortis levioris illustris et magnifici palatini Podlachiae, campiductoris regni, tum et commilitones nonnullos ejusdem cohortis, ratione per ipsos, nullo habito respectu super bonis spiritualibus, foenificii certi, ad eundem conventum spectantis, *Niwki za upustem* vocitati, tum inseminationum hyemalium et aestivalium equis per famulos suos depascuare permissionis, nec ad requisitiones in vim satisfactionis nolle illatorum damnorum recompensationis, tum aliarum praetensionum et violentiarum facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut moris et juris est, seu diutius expectata extiterat, ad acticandumque officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero protestantis in porrigenda renitentia officium hoc idem iterum iterumque manifestatur.

Et in continenti idem protestans et quorum nomine manifestatus, statuit ministerialem regni generalem providum Simonem Rozruchowski, authenticum et juratum, qui quidem ministerialis statutus etc. recognovit—se ex officiosa requisitione ejusdem protestantis et aliorum una cum duobus nobilibus Gregorio Głębocki et Alberto Ostrowski, majoris et evindentioris testimonii gratia protunc sibi ministeriali adhibitis, ad fundos certos inseminationibus tam hyemalibus, quam aestivalibus insemnatos, nec non ad pratum, superius expressum, die hodierna, in actu contenta, cum eisdem nobilibus praesens et personaliter condescendisse ibidemque eosdem fundos insemnatos et pratum, equis eorundem deculpatorum summopere depascuatum et in nihilum conversum, conspexisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio et praedictorum nobilium conformis attestatio.

Тоже, л. 322.

№ 152.—Тоже.

Заявление Холмского базилианского монастыря с потравъ луговъ и полей монастырскихъ солдатами Линовскаго.

Religiosus pater in X-to Barlaam Olexicz, nomine totius Collegii Chelmensis religiosorum patrum ordinis divi Basilii Magni ritus graeci in et contra generosos Josephum Linowski, praefectum cohortis levioris illustris et magnifici palatini Podlachiae, campiductoris regni, tum et commilitiones nonnullos ejusdem cohortis manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia similis protestationis ex personali comparitione religiosi in X-to patris Barlaam Olexicz, nomine totius monasterii Chelmensis religiosorum patrum ordinis divi Basilii Magni ritus graeci, in et contra generosos Josephum Linowski, praefectum cohortis levioris illustris et magnifici palatini Podlachiae, campi ductoris regni, tum et commilitones nonnullos ejusdem cohortis, ratione per ipsos, nullo habito respectu super bonis spiritualibus, foenicicii certi, *Niwki* vocitati, nec non camporum, siligine hyemali inseminatorum, equis per famulos suos depascuare permissionis, requisitionis protestantium respectu damnorum illatorum non acceptationis et aliorum contentorum facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut moris et juris est, seu diutius exspectata extiterat, ad acticandumque officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero protestantis in porrigenda renitentia officium hoc idem iterum iterumque manifestatur.

Et in continenti idem, qui supra, protestans statuit ministerialem regni generalem providum Simon Rozruchowski, qui quidem ministerialis ad infrascripta recognoscenda in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit in haec verba: „Iż ia z urzędowey requizyczey wielebnych oycow

Bazylianow conventu Chelmskiego, wraz z urodzonymi imciami pany Grzegorzem Głębocim y Woyciechem Ostrowskim na gronta tychże requiruiących, żytem zasiane, y łąki tamże będące z temiż pomienionemi imsciami dnia dzisieyszego osobiscie chodziłem, gdzie oblicznie będąc, widziałem y oglądałem żyto ozimie spasiono y łąki tamże spasiono także do szczeru, to iest żyta na kop dziesięć, siana zaś na wozow pietnascie koźmi tychże imsciow“. De quo praesens ministerialis relatio et eorundem nobilium in toto conformis attestatio.

Тоже, л. 323.

№ 153.—Тоже.

Заявление Линовскаго о неосновательности жалобъ піарскаго и базилианскаго монастырей на потраву ихъ луговъ и полей солдатами Линовскаго.

Idem generosus (Linowski) contra eosdem reprotestatur.

Inducenda erat hoc loco copia solennis reprotestationis ex personali comparitione generosi Linowski, praefecti cohortis levioris illustris et magnifici palatini Podlachiae, campiductoris regni, suo et aliorum commilitonum suorum nomine, in et contra religiosos in X-to patres Scholarum Piarum, nec non contra religiosos in X-to patres Basilianos ritus graeci ordinis divi Basilii Magni conventus Chelmensis, ratione per eosdem sui manifestantis et aliorum laesiva protestatione sua circumscriptionis, damnorum indebite et injuste per nobiles duos et ministerialem regni generalem providum sibi usurpationis et aliorum contentorum et praetensionum perpetrations, praecavendo indemnitati fortunae suae, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum, ut moris et juris est, seu diutius exspectata extiterat, ad acticandumque officio praesenti non est porrecta, id-

circo de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero reprotantis in porrigenda renitentia iterum iterumque manifestatur.

Тоже, е. 323.

№ 154.—1721 г. 31 Юля.

Заявление настоятеля Холмскаго базилианскаго монастыря по дѣлу съ Михновскими о неуплатѣ денегъ.

Feria quinta post festum sanctae Annae, matris Deiparae proxima, anno Domini 1721-mo.

Religiosus in X-to pater Barlaam Olexicz ordinis divi Basilii Magni conventus Chelmensis nomine totius monasterii contra generosos Michnowskie conjuges manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione venerabilis et admodum reverendi in X-to patris Barlaam Olexicz, ordinis divi Basilii Magni religiosi, monasterii Chelmensis ritus graeci procuratoris causarum, suo et totius ejusdem monasterii nomine, in et contra generosos Georgium et Mariannam Michnowskie, conjuges, idque ratione per ipsos summae in vim census retenti de bonis *Serebryszcze* decreto officii praesentis, feria quinta in crastino Visitationis Gloriosissimae Virginis Mariae circa obiectionem loci standi prolato, solvi pro termino diei hodiernae injuncti, tum et poenarum luitarum, eodem decreto adjudicatarum, non persolutionis, eidemque decreto contraventionis, de diligentia itaque sui in levanda, generosorum quoque Michnowskich renitentia in exolvenda tam in vim census, quam et luitarum poenarum provenienti summa ac iterata condemnatione condemnationum et totius processus, super iisdem obtenti, tum aliarum praetensionum facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut moris et juris est, seu

diutius expectata extiterat, ad acticandumque officio praesenti non est porrecta; idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda renitentia iterum iterumque manifestatur.

Тоже, г. 324.

№ 155.—1721 г. 14 Августа.

Заявление настоятеля Холмскаго базилианскаго монастыря по дѣлу съ Витковскими о неуплатѣ денегъ.

Feria quinta in vigilia festi Assumptionis in coelum Beatissimae Virginis Mariae, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo primo.

Reverendus Olexycz contra Witkowskie manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione venerabilis et admodum reverendi in Christo patris Barlaam Olexycz, ordinis divi Basilii Magni, procuratoris causarum monasterii Chelmensis, suo et totius conventus nomine, in et contra relictam et successores olim generosi Joannis Witkowski, ratione per ipsos decreto officii praesentis, feria quinta in crastino festi Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae anno praesenti inter se manifestantem totumque conventum Chelmensem ritus graeci ordinis divi Basilii Magni ab una et relictam et successores olim generosi Joannis Witkowski parte ab altera lato, contraventionis, census a summa, per olim generosum Jasienski eidem monasterio applicata et inscripta, vobis quoque, prout honorum ita et onerum, solvi provenientis, decretoque supra allegato eiusdem monasterii pro termino diei hodiernae solvi injuncta una cum poenis luitis, solvi adjudicatis, non persolutionis, rigorisque in eodem decreto appositi, videlicet poenae banitionis perpetuae suc-

cubitionis, facta, prout latior debuit dari copia. Verum quoniam intra triduum, ut juris et moris est, imo diutius eo nomine exspectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi viconotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.—Et in continenti idem, qui supra, manifestans suo et totius conventus Chelmensis religiosorum in Christo patrum ordinis divi Basilii Magni ritus graeci nomine petiit sibi ab officio praesenti ministerialem regni generalem providum ad publicandam eandem banitionis perpetuae poenam, decreto suprascripto sententiatam, cujus affectationi officium praesens annuendo contentisque praeinserti decreti insistendo, ministerialem regni generalem providum Simonem Rozruchowski addidit et deputavit. Qui quidem suprascriptus ministerialis providus, taliter ab officio praesenti additus et deputatus, e loco publicationum solito rediens munusque deputationis suae exequens ac praesenti coram officio personaliter stans, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se praefatam banitionis perpetuae poenam, modo praemisso super parte contraveniente succubitam, tam hic in castro Chelmensi, quam et in aliis publicationi consuetis locis alta sua, clara, intelligibili ac sonora voce praeconica publicasse, proclamasse ad notitiamque omnium, ut juris et moris est, sufficienter ac legitime deduxisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 377.

№ 156.—1721 г. 30 Августа.

Заявление вознаго о введѣ священника Ганской церкви во владѣніе церковными землями.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter ve-

niens ministerialis regni generalis providus Semen Pawluk, authenticus et juratus, in vim suae verae ac fidelis relationis, palam, publice libereque recognovit—se ex officiosa requisitione venerabilis Pauli Kijanowicz, presbyteri Hanscensis, una cum duobus nobilibus Christophoro Lewandowski et Francisco Czaplinski, majoris et evidentioris testimonii sibi adhibitis gratia ministerialis, ad bona villae *Hansko* fundumque seu domum plebanalem ejusdem requirentis proprium feria quinta proxima praesens et personaliter condescendisse ibidemque actualiter existens, eundem requirentem, videlicet venerabilem presbyterum Hanscensem, in sortem certam, ad ecclesiam ritus graeci spectantem, camposque ac fundos, hortos, prata attinentiasque et pertinentias, nec non in subditum praefatum ministerialem providum Semen Pawluk, sese recognoscentem, vigore juris ecclesiae Hanscensis, sibi requirenti, uti succedaneo naturali successione subjecti, intromississe, investivisse ac in realem pacificamque possessionem induxisse, (quae) facta et inchoata est, nemine contradicente, imo ipsamet magnifica Theressia Mogilnicka, vexillifera Zydaczoviensi, relicta vidua, nec non filiis ejusdem ultro et benevole admittentibus. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 392.

№ 157.—1721 г. 29 Октября.

Заявление Кіевскаго митрополита Льва Кишки о неправильныхъ дѣйствіяхъ членовъ Главнаго Трибунала по дѣлу его съ Цегеровою.

Feria quarta in crastino festi sanctorum Simonis et Judae apostolorum, anno Domini 1721-мо.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Kiszka, episcopi Vlodimiriensis et Brestensis

contra famatam Ciegierowa et illustres et magnificos iudices generalis Tribunalis magni ducatus Lithuaniae manifestatio.

Do urzędu y akt niniejszych starosciskich Chełmskich personaliter stanowszy iasnie wielmożny iegomość xiądz Leon Kiszka, metropolita całej Rusi, Włodzimierski y Brzeski episkop, Kijowo-Peczarski y Supraski archimandryta, coram eisdem actis castrensibus capitanealibus Chełmensibus in plena et solenni forma manifestował się przeciwko sławetney Krystynie Dowgierdownie Ciegierowey, cyruliczce y mieszce jurydyki metropolitanskiej Wilenskiej, iako samey pryncypalce, przeciwko urodzonemu iegomości panu Konstantynowi Burzynskiemu, podstolemu Smolynskiemu, iako protektorowi oneyże, — tudzież przeciwko iasnie wielmożnym ichmosciom panom Ianowi Tyzenhawzowi, wojewodzie Mscisławskiemu, marszałkowi, Michałowi Frączkiewiczowi, podczaszemu Smolenskiemu, deputatowi Trybunału głównego wielkiego xięstwa Litewskiego anni millesimi septingentesimi vigesimi, y przeciwko iasnie wielmożnym ichmosciom panom Janowi seu alterius nominis Pawze, pisarzowi wielkiego xięstwa Litewskiego, wicemarszałkowi, Janowi Bieganskiemu, staroscie Starodubowskiemu, Remigianowi Sielickiemu, podwojewódzemu Witebskiemu, y innym ichm. panom deputatom, na Trybunale głównym wielkiego xięstwa Litewskiego in anno praesenti zasiadającym, w spolney namowie z sobą będącym, przereczonym ichmosciom lepiej de nominibus et cognominibus suis wiadomym, praevia manifestatione contra omnia et universa officia castrensia wojewodztw y powiatow wielkiego xięstwa Litewskiego o nieprzyjęcie niniejszey manifestacyi w ten niżej opisany sposob y o to, iż sławetna Ciegierowa, jurydyczanka metropolitalna Wilenska, mając prawne zawody z sławetnym Danielem Forneytem, mieszczaninem także metropolitanskiej jurydyki Wilenskiej, o pewną, ktora ab utraque parte praetendebatur, successyą, pominowszy forum jurydyczne

metropolitanskie Wilenskie, sobie absque ulla appellatione należące, ważyła się nie tylko przereczonego sławetnego Daniela Forneyta, za namową y protekcyą urodzonego iegomości pana Konstantyna Burzynskiego, podstolego Smolenskiego, ale też samego iasnie wielmożnego iegomości xiędza metropolity całej Rusi, przeciwko dawnym prawom y dekretowi relacyinemu, za szczęśliwego panowania niasniejszego króla iegomości Michała ferowanemu, directum dominium, ius gladii et ius caducitatis nad iurydyką Wilenską metropolitom przysądzaiącemu, tudzież contra sacros canones et singulariter contra bullam *Coenae Domini*, inhibentem evocationem personarum ecclesiasticarum, ile in dignitate pontificali positarum, ad iudicium quodvis, etiam supremum laicale sub poena excommunicationis zapozwać, processować, dekreta otrzymywać, exekucye sprowadzać, a iasnie wielmożni ichmość panowie Jan Tyzenhauz, wojewoda Mscisławski, marszałek przeszłoroczny trybunalski praesumpsit z innemi ichmosciami, non auditis iuribus metropolitanis, dekreta cum laesione libertatis et immunitatis ecclesiasticae ferować, na cerkiew Wilenską świętego Mikołaja dla złapania sławetnego Daniela Forneyta wartę trybunalską nasylać, mur do cerkwi wylaamywać, y przez kilka niedziel wartę na cmentarzu cerkiewnym tuż przy drzwiach cerkiewnych trzymać, nakoniec iasnie wielmożni ichmość teraznieysi y tegoroczni sędziowie główni Trybunału wielkiego xięstwa Litewskiego, mniej dbając na exkomunikę, ab illustrissima et celsissima nunciatura in regno Poloniae przeciwko sławetney Krystynie Ciegierowey y urodzonemu iegomości panu Konstantynowi Burzynskiemu, podstolemu Smolenskiemu, ferowaną et per dioecesim Vlnensem publikowaną, tudzież nie respektując na pozwy z Rzymu, ex mandato sanctissimi pontificis romani przeciwko przeszłemu Trybunałowi głównemu wielkiego xięstwa Litewskiego wydane, na gleyty y listy upominalne iego królewskiej mosci, non attentis iuribus metropolitanis,

imo nec legibus praemissis, ausi sunt agnoscere przed sobą usurpative et nulliter, etiam contra constitutiones regni, dilatando philantarias potestatis tribunalitiae forum same-mu iasnie wielmożnemu iego mosci xiędzu metropolicie, onegoż condemnare, proclamare et sub poena infamiae contra bullam *Coenae Domini*, aby się nie udawał do żadnego prawa duchownego tak sacri Tribunalis apostolskiey stolicy, iako ipsius curiae Romanae, sistendo gradum tribunalis Lithuaniae w sprawie przerzeczoney wazyli się y prezumowali. O co wszystko chcąc iasnie wielmożny iegomśc xiędz metropolita całej Rusi etc. jure agere ze wszystkimi ichmościami przerzeczonemi, tak w Rzymie, iako na seymie, da Pan Bóg, blisko przyszlým, tę swoią solenną manifestacyą, salva oney że, quo ad omnia puncta, paragraphos, clausulas et ligamenta, melioratione, si et in quantum necessitas exigerit, do xiąg grodzkich Chełmskich podał ku wpisaniu y, żeby ta manifestacya ad acta officii praesentis castrensis capitanealis była wpisana y ingrosowana, upraszał y otrzymał.

Тоже, л. 472, 473.

№ 158.—1721 г. 13 Ноября.

Позовъ Подоскимъ по дѣлу ихъ съ Грабскимъ о насильномъ уводѣ крестьянской дѣвушки.

Feria quinta post festum sancti Martini Pontificis proxima, anno Domini millesimo septingentesimo 21-mo.

Ex parte generosi Grabski contra magnificos Podoskie T. Bractavienses relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Rozruchowski, authenticus et juratus, in vim suae verae ac fidelis relationis, palam, libere publiceque ac per expres-

sum recognovit — se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdol et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, campestris exercituum regni dux. Chelmensis, Lubomlensis etc. capitaneus. Vobis magnificis Carolo Podoski, tribuno Bractaviensi, et Annae seu alterius cujusvis nominis itidem Podoska, conjugibus legitimis, medietatis bonorum villae *Staw* et *Horodyscze* haeredibus et possessoribus ac aliis consuccessoribus, ad eadem bona sese interessantibus, de causa infrascripta bonisque ac summis vestris generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro officio castrensi capitaneali Chelmensi in terminis querelarum seu causarum officii, a data et positione praesentis citationis prius et proximius in castro Chelmensi celebrandis proximis—ad instantiam instigatoris officii nostri et ejus delatorum: generosorum Michaelis Grabski, tribuni Crusviensis, tum Andreae et Nicolai Olszowskich, fratrum inter se germanorum, sortis certae, in villa *Horodyscze* sitae, haeredum et possessorum, actorum, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, qui vos et alios, ad bona memorata *Staw* et *Horodyscze* sese interessantes, et quidem maritatas cum assistentia maritorum vestrorum, uti tutorum conjugialium de jure incumbentium, inhaerendo protestationi suae, ratione infrascriptorum officiose factae citant, idque pro eo, quatenus vos citati nobilem ac generosum Casimirum Zbrożek, administratorem bonorum vestrorum *Staw* et *Horodyscze*, uti principalem, et laboriosum Stecko Sawinczuk, subditum excessivum de eisdem bonis *Staw*, infrascripti facti complicem et executorem, praesentis citationis positione ad decisionem causae apud vos arestandum pro sumendis de illis poenis per ipsos ex occasione per eosdem privato ausu, non practicato exemplo, modoque violento et illicito, tempore certo, videlicet sabbatho ante festum omnium Sanctorum proxime praeterito, nocte iam profunda, de die sabbathi in diem domini-

cam vergentem, violenter ad bona villae *Horodyscze* in fundum actorum proprium et haereditarium curru, duobus equis juncto, ad casam laboriosi Filip, subditi delatorum modernorum haereditarii, superinequitationis, ibidemque laboriosae *Нарка* Pilipowna, ancillae laboriosi Pilip, filiae unicae, subditae sui actorum haereditariae, curru impositae ad bona dicta spiritualia *Spas* evectio- nis et explagationis ejusdemque pudicae ancillae *Нарка* per praedictum generosum *Zbrożek*, administratorem, tum praefato *Stecko* Sawinczuk, subdito vestro Stavensi, sine scitu et consensu actorum, extra parochiam solitam sine bannis promulgatis copulationis et elocationis exindeque generosi *Grabski* et aliorum delatorum ultra modum injuriationis et damnificationis, securitatis publicae violationis poenarumque, legibus regni descriptarum, succubitionis, pro quibus poenis demeritis et succubitis, per judicium nostrum praevia inquisitione auscultanda decernendis, praefatos incausatos administratorem et subditum vestros coram officio nostro in instanti statuatis, aut onus statuitionis eorundem inculpatorum in vos assumatis, praesentibus citamini, vos citatos ad statuitionem praemissorum inculpatorum stringi refusionemque damnorum causatorum praestandorum per sententiam officii nostri injungi, vel prout hoc idem officium nostrum decernet. Sitis termino parituri et judicialiter ad praemissa responsuri. Datum in castro *Chełmensi* feria quinta post festum s. Martini Pontificis proxima, anno Domini 1721-mo—copiam similem sigillatam in bonis villae *Staw* curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna in actu contenta familiae curiali possuisse et de positione eisdem citatis notificasse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 483—4.

№ 159. — Тоже.

Позовъ Подосскимъ по дѣлу ихъ съ Грабскимъ о насильственномъ уводѣ крестьянской дѣвушки.

Ex parte ejusdem similis relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia *Chełmensis* personaliter veniens ministerialis regni generalis *Simon Rozruchowski*, authenticus et juratus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, libere publiceque recognovit — se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „*Stanislaus Mathaeus* in *Rozdol* et *Rejowiec Rzewuski*, palatinus *Podlachiae*, campestris exercituum regni dux, *Chełmensis*, *Lubomlensis* etc. capitaneus. Vobis magnificis *Carolo Podoski*, tribuno *Bracłaviensi*, et *Annae* seu alterius cujusvis nominis itidem *Podoska*, conjugibus legitimis, medietatis bonorum villae *Staw* et *Horodyscze* haeredibus et possessoribus ac aliis consuccessoribus, ad eadem bona sese interessantibus, de causa infrascripta bonisque ac summis vestris generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro officio castrensi capitaneali *Chełmensi* in terminis querelarum seu causarum officii a data et positione praesentis citationis prius et proximius in castro *Chełmensi* celebrandis proximis—ad instantiam instigatoris officii nostri et ejus delatorum: generosorum *Michaelis Grabski*, tribuni *Crusvicensis*, tum *Andreae* et *Nicolai Olszowskich*, fratrum inter se germanorum, sortis certae, in villa *Horodyscze* sitae, haeredum et possessorum, actorum, personaliter pre-emptorieque compareatis, qui vos et alios ad bona memorata *Staw* et *Horodyscze* sese interessantes, et quidem maritatas cum assistentia maritorum vestrorum, uti tutorum conjugalium, de jure incumbentium, inhaerendo protestationi suae officiose factae insistendoque legi publicae, de extraditione subditorum sancitae, citant pro poenis seu taxa mille marcarum polonicalium legibus

regni descriptis, per vos citatos succubitis ex eo, quatenus vos laboriosum Stecko Sawinczuk subditum, qui ad laboriosam pudicam Hapka Philipowna, laboriosi Pilip, subditi, hortulani in sorte *Horodyszcze*, actoris existentis haereditaria, unicam filiam, haeredissam quamvis, nocturno tempore modoque illicito per generosum Casimirum Zbrożek, administratorem vestrum, et eundem subditum, protunc mediastinum, sine scitu et consensu actorum evectam et explagiata accessit, cum eadem in copulam matrimonii inivit ac in bonis vestris haereditariis villae *Staw* locatus est, per caput uxoris suae, unice ancillae haeredissae, juxta praescriptum legis publicae jam magis ad fundum *Horodyscensem*, quam ad vestrum *Stawensem* spectantis, tum de jure et justitia actoribus competentem, qui praesenti citatione ad disjudicationem causae apud vos arestatur una cum praedicta uxore ejus totique ipsius supellectili domestica, nostro coram officio in instanti extradatis, seu in casu non extraditionis ejusdem subditi taxam mille marcarum polonicalium pro laboriosa Hapka Pilipowna, uxore ejus, modo praemisso nocturno tempore evecta, explagiata ac illicite subtracta, persolvatis praesentibus citamini etiam ad videndum et audiendum vos citatos per sententiam officii nostri ad praemissa peragenda stringi et compelli, seu potius praefatum subditum laboriosum Stecko Sawinczuk actoribus in subditatum adjudicari et extraditionem ejus injungi, vel prout officium nostrum decernet. Sitis itaque termino parituri et judicialiter ad praemissa responsuri. Datum in castro Chelmensi feria quinta post festum sancti Martini Pontificis proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo primo — copiam similem sigillatam in bonis villae *Staw* curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, posuisse et de positione familiae curiali notificasse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тожє, л. 483—4.

№ 160.—1720 г. 15 Декабря.

Оцѣнка двухъ лошадей, представленныхъ настоятелемъ Холмскаго базилианскаго монастыря.

Feria secunda ante festum s. Thomae Apostoli proxima, anno Domini 1721-mo.

Monasterium Chelmense equos praesentat.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus in Xto pater Barlaam Olexicz, concionator conventus religiosorum patrum ordinis divi Basili Magni ac procurator causarum ordinarius ejusdem monasterii Chelmensis, praesentavit officio praesenti equos duos: unum pili *z szara gniady* sine ullo signo annum octavum, alterum pili *kasztanowatey* cum signis *z lysino na czele y nogi z kopytami zadniemi biale po kolana, a przednie takze iedno kopyto biale maięcego, łękowatego* annum septimum agentes, macilentos, discoopertos, cum frenis simplicibus loreis, Lublini in fundo, *na Podzarata* dicto, in lapidea muracea religiosorum patrum conventus seu monasterii Lublinensis regulae divi Basili Magni, ibidem sita, apud famatum Dziubinski, patrem familias ejusdem lapideae, ex intervenienti praetensione ad ipsum respectu, juxta praescriptum arendatorii contractus, summae, in vim possessionis ipsique in praedicta lapidea hucusque continuatae, nonaginta florenorum polonicalium nolle exolutionis exindeque monasterii praedicti Lublinensis injurationis et damnificationis, per religiosum patrem Antonium Nowostawski, memorati conventus Lublinensis superiorem, receptos et pignoratos, hucque Chelmam transmissos, quos taliter praesentatos petiit ab officio praesenti taxari et aestimari. Cujus affectationi, uti licitae annuendo, eosdem equos officium praesens, et quidem primo loco specificatum florenos quadraginta quinque, alterum vero florenos viginti quinque et non plus constare taxavit et aestimavit. Quos taliter praesentatos et aestimatos rursus ab

officio praesenti ad se recepit et effidejussit, de quibus equis receptis sibique realiter restitutis officium praesens quietavit praesentibusque quietat.

Тоже, л. 514—15.

№ 161. — Тоже.

Заявление настоятеля Люблинского базилианского монастыря о захватъ Залусскимъ принадлежащаго монастырю дома.

Idem monasterium Chelmense nomine superioris monasterii Lublinensis protestatur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione superscripti admodum religiosi in X-to patris Barlaam Olexicz, concionatoris et procuratoris causarum omnium conventuum seu monasteriorum ordinis divi Basilii Magni, nomine et ex speciali commisso religiosi in X-to patris Antonii Nowostawski, superioris monasterii Lublinensis ac totius communitatis religiosorum patrum conventus ejusdem in et contra illustrem et magnificum... *) Załuski, capitaneum Lublinensem, ratione per eundem, nullo habito juris praetextu ad certam lapideam, dictam... **) ex opposito monasterii praedicti ad aedes et coemeterium ibidem existentem, sese interessationis in possessionemque suam privato ausu et auctoritate adimere usurpationis, in possessione ejusdem lapideae ac usu et fructu participando religiosorum patrum Basilianorum Lublinensium impeditiois, exindeque damnorum causationis, immunitatis jurium ecclesiasticorum violationis aliarumque praetensionum et contentorum, providendo cuivis exinde in futurum exoriundae indemnitati, facta, prout latior dari debuit. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius exspectata,

*) Въ подлинникѣ пропускъ.

**) Въ подлинникѣ пропускъ.

officio suo ad acticandum non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero in porrigenda renitentia officium hocce protestatur.

Тоже, л. 514—15.

№ 162. — 1722 г. 12 Января.

Отречение племянниковъ Холмскаго суфрагана-епископа Длужевскаго отъ оставшагося послѣ него наслѣдства.

Feria secunda post festum sanctorum Trium Regum proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo.

Ex parte admodum reverendi Dłużewski de diligentia sui in expletione juramenti manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Alexander Dłużewski, olim magnifici Thomae Dłużewski, dapiferi Dobrzynensis, cum magnifica Angiela Kielczewska procreatus filius, inhaerendo tam abrenuntiationi suae et generosi Francisci Dłużewski, fratris sui natu minoris, nomine, coram actis castrensibus Zydaczowiensibus sabbatho post dominicam *Exaudi* proximo, anno nuper elapso millesimo septingentesimo vigesimo primo, officiose de omni et quavis successione ac bonis olim illustrissimi et reverendissimi Joannis Dłużewski, episcopi Gracionopolitanensis, suffraganei Chelmensis, patris germani, factae, quam et decreto Tribunalitio regni Lublinensi, anno proxime praeterito in cadentia palatinatus Braclaviae die vigesima octava mensis Novembris inter generosum Stanislaum Łupinski, camerarium terrestrem Braclaviae, ab una et superscriptos successores praenominati magnifici parentis ac alios lato, insistendo praemissis, praestitit juramentum juxta praxim, personis spiritualibus observari solitam, in praesentia

generosi Vladislai Thorzewski, plenipotentis specialis ejusdem generosi Lupinski, actis castrensibus Lucoviensibus feria tertia post festum Sanctorum Innocentium itidem anno praeterito ad attentandum hocce juramentum inscriptam in haec verba: „Ja Alexander przysięgam Panu Bogu Wszchemogącemu, w Troycy Świętey Jedynemu, swym y brata mego młodszego rodnego Franciszka imieniem, przychylając się do wyroku, w grodzie Żydaczewskim przeze mnie uczynionego, tudziesz y do dekretu Trybunalskiego wyżey wyrażonego, że żadney substancyi tak ruchomey, iako y nieruchomey, ani żadnych rzeczy po śmierci świętey pamięci j. w. imci xiędza Dłużewskiego, szufragana Chelmskiego, stryia naszego, pozostałej, niceśmy nie partycypowali, nie brali y nie spodziewamy się partycypować y owszem zrzekamy się wszystkiego teraz y na potym“, Deo et sancta Jezu X-ti passione ita adjuvante.

Тоже л. 541.

№ 163.—1722 г. 29 Января.

Заявление настоятеля Холмского базилианского монастыря о неуплатѣ Свирскимъ слѣдующихъ монастырю денегъ.

Feria quinta ante festum Purificationis Beatissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo 2-do.

Religiosus Barlaam Olexycz, procurator monasterii Chelmsensis, contra generosos Antonium Swirski, tribunum Leopoliensem, manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione religiosi et admodum reverendi Barlaam Olexycz, procuratoris causarum monasterii Chelmsensis divi Basilii Magni nomine religiosi et admodum reverendi patris superioris ac totius congregationis in et contra

generosum Joannem Antonium Swirski, tribunum Leopoliensem, sortium certarum in *Serebryscze* haeredem et possessorem, ratione per ipsum ad tot requisitiones census annui ex bonis sortibus, per se possessis, pro anno nuper elapso nolle exolutionis, diffugiis allaborationis, iam vero ad tertiam sortem, inscriptioni praedicti monasterii obnoxiam, nullo jure sese intrusionis, lignorum pro aedificiis ex praefata sorte per vim interceptionis et ad curiam sui devehere cum praejudicio manifestantium demandationis damnorumque exinde causationis, prout latius debuit dari copia. Verum quoniam intra triduum, ut juris et moris est, imo diutius exspectata extiterat, et ad acticandum officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda renitentia hoc idem officium praesens iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 565—6.

№ 164.—1722 г. 6 Февраля.

Жалоба Новицкой на настоятеля Холмского монастыря по дѣлу о неуплатѣ ею денегъ монастырю.

Feria sexta post festum Purificationis Beatissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo 2-do.

Generosa Nowicka suo et mariti sui nomine providendo cuivis indemnitati contra religiosum Constantinum Rawicz Szaczynski, monasterii Chelmsensis ordinis divi Basilii superiorum, manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens generosa Anna de Nowickie, olim generosi Joannis Witkowski consors, orphana vidua, in bonis terrestribus villae *Serebryscze* certarum sortium, *Włoszkowszczyznu*

et *Weglenszczyzna* dictarum et existentium, vigore jurium suorum ad eadem sese regulantium possestrix, suo et generosi Joannis Sila Nowicki, thesaurarii Minscensis, fratris germani et jurisdatoris sui manifestantis, providendo cuivis indemnitati tam suae, quam supradicti generosi Nowicki substantiae integritati, coram praesenti officio et actis in et contra admodum religiosum in X-to patrem Constatinum Rawicz Szaczynski, conventus seu monasterii Chelmensis religiosorum in X-to patrum ordinis divi Basili Magni praesentaneum superiorem, solenniter questa et manifestata est, idque in eam methodum, pro eo, quia memoratus admodum religiosus in X-to pater Constantinus Rawicz Szaczynski, conventus rr. pp. Basilianorum superior, quamvis summam provisionalem seu potius censuatam a summa certa, per olim generosum cujusvis nominis Jasienski, quondam honorum *Serebryszcze* haeredem, in suffragium animarum fidelium defunctorum suaeque animae pro absolvendis in singulis hebdomadis missarum sacrificiis diebus certis praefixis inscripta et applicata ad sortesque dictorum honorum *Serebryszcze*, in possessione diversorum possessorum haerentes, membratim solvi decreto castrensi divisa et regulata, ac post decretum castrense officii praesentis, ex actoratu ejusdem venerabilis conventus rr. pp. Basilianorum instituto prolatum, complanatione certa amicabili mediante, in praemissis magnifici Michaelis a Białocin Białecki, actorum loci praesentis notarii, interpositione, anno ad praesens currenti conscripta et constituta, solos adinventam rathatim tam ad manus admodum religiosi in X-to patris . . . *) Procewicz, immediati superioris, quam et sibi realiter et effective restantem, sub celebratione judiciorum terminorum querelarum integram et totalem exolutam et enumeratam de manibus sui manifestantis juxta praescriptum complanationis, quam complanationem se manu tenere secum incusante firmiter al-

legavit, recepit et levavit. Attamen quietationem officiosam coram actis praesentibus de praemisso exoluto censu et processu officario perducto in rem et personam sui exolventis recognoscere recusavit, nonnisi scriptum manuale in vim quietationis authenticae, manu sua conscriptae et subscriptae, de actu et data illius in conventu seu monasterio Chelmensi die quarta Februarii mensis et anni praesentis de memorata provisione praetensa iam exoluta ad annum millesimum septingentesimum vigesimum inclusive computata, non vero ad actum ultimariae complanationis conscriptae et constitutae, qua nimirum complanatione interveniente universae praetensiones respectu praenominati census, sufficienter exoluti, absorptae sunt, tum quidem saepedictus admodum religiosus in X-to pater superior conventus Chelmensis memoratam complanationem, praemissae provisionis reemptionalis realem exolutionem exprimentem, sibi incusanti, affectanti et requirenti ad describendum pro meliori informatione sui capessenda communicare et concedere detractaverit, per quod combinationi eidem amicabili contravenit rigoremque, in eadem appositum, succubuit, neque regressum ad inchoatum processum, contra se manifestantem institutum, usurpare causamque suam, cum pro annis retroactis satisfactio totalis ipsi ad actum complanationis initae subsecuta est, nullo modo desuscitare et prosequi poterit. Ratione quarum omnium eadem generosa Witkowska, evitando ulteriorem sequelam damnumque quodvis, sibi exinde eventurum, contra praenominatum admodum religiosum patrem superiorem monasterii Chelmensis hanc suam ad acta praesentia infert solennem cum querimonia manifestationem.

Тоже, л. 569 - 571.

*) Въ подлинникѣ пропускъ.

№ 165.—1722 г. 14 Февраля.

Позовъ Холмской капитулы Ольшевскимъ по дѣлу о невозвращеніи ими крестьянъ.

Sabbatho ipso die festi sancti Valentini presbyteri et martyris, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo 2-do.

Ex parte venerabilis capituli Chelmensis contra generosos Olszewskie, fratres, et generosum Grabski, tribunum Krusvicensem, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensis capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Rozruchowski, authenticus et juratus, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, dux campestris regni, Chelmensis, Lubomlensis, Novosielecensis, Stulnensis etc. capitaneus. Vobis generosis Andreae et Nicolao Olszewskim, fratribus inter vos germanis, sortium, in *Horodyszczce* sitarum, haeredibus, nec non generoso Michaeli Grabski, tribuno Krusviciensi, earumque sortium praesentaneo possessori, de personis bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis quarularum seu judiciis officii causarum, feria quinta a data et positione praesentis citationis in castro hocce Chelmensi celebrandis, personaliter peremptorieque compareatis—ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatorum: perillustrium et reverendorum dominorum Michaelis Borzęcki, praepositi, Francisci Xaverii Kunicki, generalis procuratoris, Antonii Tomaszowicz, canoniarum cathedralium Chelmensium, suo et totius venerabilis capituli Chelmensis nomine, actorum, qui vos, inhaerendo legi publicae, tum et constitutioni novellae anni millesimi sexcentissimi nonagesimi noni, de extra-

ditione subditorum sancitae, citant, idque pro poenis, per vos succubitis, ex eo, quia vos ad requisitionem actorum laboriosum Denis Kusnerczuk de bonis *Parypsy*, modernorum actorum et venerabilis capituli Chelmensis haereditariis, nativum et haereditarium, extradere recusatis, citamini, quatenus praedictum laboriosum una cum uxore, liberis ac tota ejus supellectili, qui et praesenti citatione apud vos arestat, una cum poenis in vim carentiae usus fructus actoribus extradatis, per sententiam officii nostri ad praemissa vos stringi et compelli; sitis termino parituri et judicialiter responsuri. Datum in castro Chelmensi feria quinta ante festum sancti Valentini presbyteri et martyris proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo—copiam similem sigillatam in bonis villae *Horodyszczce* curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Томе, л. 578—9.

№ 166.—1722 г. 1 Апрелья.

Фундушова запись Міончинскаго Мацѣвской церкви 1720 г.

Feria quarta post dominicam Ramis Palmarum Quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo secundo.

Oblata approbationis seu foundationis ecclesiae Maciejoviensis ex parte illustris et magnifici Mięczyński, palatini Volchyniae.

Ad officium et acta praesentia castrensis capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Josephus Gutowski obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit approbationem foundationis ecclesiae parochialis Maciejoviensis, sub titulo sanctae Annae Deiparae Virginis Mariae existentis, una cum expressione decimarum et cen-

suum eidem ecclesiae servientium, per illustrem et magnificum Athanasium Miączynski, palatinum Vołhiniae, conscriptam manūque ejusdem fundatoris propria subscriptam, tempore, modo et loco in ibidem expressis infra acticandam, de tenore sequenti: „Ponieważ kościół farny Maciejowski, sub titulo Anny świętey zostaiący, funduszami: pierwszym—ieymosci paniey Anny Sapieżyny, wojewodziny Witepskiej, w *Kumowie* die decima nona Maj, millesimo quingentesimo nonagesimo sexto; drugim od ieymosci paniey Ewy Skaszewskich Sapieżyny, podkomorzyny Włodzimierskiej, w grodzie Chełmskim feria quarta ante festum sancti Lavrentii Martyris proxima, anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo sexto ustabilowany, dotąd bez należytey zostawał explikacyey, zkąd iakie powinny bydź dochody roczne na zapłatę ichmosciom xięży Maciejowskim, tudzież wszystkim kościelnym,—przeto ja Athanazy na Miączynie, Maciejowie y Połaiowie Miączynski, wojewoda Wołyński, dziedziczny pan Maciejowa, chcąc pleno in ordine kościół Maciejowski zachować, takową in seram aetatem czynie expressią: fundusze obadwa wyżey wyrażone, tak ieymosci paniey Sapieżyny Anny, wojewodziny Witepskiej, iako też ieymosci paniey Ewy Skaszewskich Sapieżyny, podkomorzyny Włodzimierskiej, in omnibus punctis, clausulis et ligamentis aprobuie, obliguiąc iegomosci xiędza proboszcza, teraz y na potym zawsze będącego, aby expleat conditiones et obligationes, w funduszach wyższych wyrażone, a że temiż funduszami iest summa naznaczona kościółowi Maciejowskiemu złotych polskich dziewięć tysięcy sto, która przed tym zostawała na *Ostrowkach*, potym przeniesiona na *Lukuwek* ac tandem na *Maciejow*, y od osmiu tysięcy sta złotych prowizja roczna po złotych osim, a od tysiąca złotych polskich po złotych siedm przyznana, co, in unum porachowawszy, od wyżey wspomnioney summy na rok wynosi złotych siedmset osimnascie, w *Widiutiu* y *Podhorodny* była decima temiż funduszami pozwolona manipularis, która per com-

pactum iegomosci xiędza Alexandra Sapiehy, biskupa Wilenskiego, in anno millesimo sexcentesimo sexagesimo septimo z *Widiutia* na złotych dwiescie redukowana, a z *Podhorodny* per compactum iegomosci xiędza Fryderyka Sapiehy, wojewodzica Witepskiego, in cujus fundamento iegomość xiądz Pogoralski, proboszcz na ten czas Maciejowski, juxta obloquentiam kwitow, bierał po złotych sto dwadziescia, co uczynią obiedwie dziesięciny na rok złotych trzysta dwadziescia, do których przyłączaiąc od dziewięciu tysięcy sta złotych prowizyonalną summę, siedmset osimnascie złotych wynoszącą, provenit tysiąc trzydziesti y osim złotych na rok; za te tedy iegomość xiądz proboszcz Maciejowski powinien mieć przy kościele wikaryow dwoch, płacąc każdemu quotannis secundum titulum provisionis, inscriptae w konsystorzu Chełmskim, także organiste, kantora, zakrystyana y dzwonnika konserwować. Te zaś pieniądze tysiąc trzydziesti y osim złotych czterma kwartalami co rok z arendy Maciejowskiej mieyskiej powinni bydź wyplacane, a iegomość xiądz proboszcz z odebrania co kwartał kwitować possessores honorum tenetur. W tych że fundacyach, superius specyfikowanych, iakie kolwiek łąki, pola y poddani są nadani, także dziesięcina z miasta iest pozwolona, to ia wszystko ratyfikuię, iednak że na woli w tych że fundacyach wyrażony iest ogrod *Budziszewski* z polem y łąką przed tym organiscie Maciejowskiemu, a ja ten odebrałem stante possessione mea, przeto w rekompensę iegomosci xiędzu proboszczowi, aby potym do sukcesorow moich iakowego nie rościł pretextu, skupiwszy dwa ogrody, leżące nad *Czarną Groblą*, od rowu pastwnika dworskiego, to iest Jabłonskiego y Kucia, których był possessorem Jakub Pawłowski, mieszczanin Maciejowski, perpetuis temporibus leguię, daię, daruię kościółowi farnemu Maciejowskiemu, chcąc ie mieć wolne ab omni genere podatkow płacenia tak Rzeczy Pospolitey, iako też y czynszow dworskich, y wolno pro commodo suo, iako się będzie

podobało iegomosci xiędzu proboszczowi, dysponować temi ogrodami iako koscielnemi. A ponieważ fundusz nowy kosciola szpitalnego Maciejowskiego sub titulo Michała świętego Archaniola ufundowałem na Maciejowie, iako fusius deductum w tymże funduszu, roborowanym y oblatowanym in castro Chelmensi feria sexta post dominicam *Misericordiae* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo secundo, ktorego wyraziwszy, quibus obligationibus iegomość xiądz szpitalny subesse powinien, przecież, ut innotescat y w niniejszey elucydacyey foundationum, tak deduco: iegomosci xiędzu szpitalnemu quotannis z aredy Maciejowskiej naznaczyłem perpetuis temporibus po złotych trzysta, — na cztery kwartały podzieliwszy, wynosi po złotych siedmdziesiąt y pięć, — na wino y swiece co rok z teyże arendy Maciejowskiej po złotych pięćdziesiąt, — co na kwartał uczyni złotych dwanasie y groszy piętnasie, y tak possessores Maciejowa co kwartał po złotych osimdziesiąt y siedm, groszy piętnasie do rąk iegomosci xiędza proboszcza Maciejowskiego powinni oddawać, a iegomość xiądz proboszcz iegomosci xiędzu szpitalnemu, y z nich odebrania zawždy kwitować. Nadto uczyniłem fundusz na wsi *Mizowie*, dobrach moich, w wojewodztwie Wołyńskim, powiecie Włodzimierskim leżących, na Rożaniec Naiswiętszey Panny do kosciola farnego Maciejowskiego, iako fusius deductum w zapisie, zeznanym w grodzie Włodzimierskim, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono, miesiąca Novembris dwudziestego trzeciego dnia, y naznaczyłem płacenie z arendy Mizowskiej co rok po złotych trzysta iegomosci xiędzu promotorowi Rożancowemu, a to co kwartał po złotych siedmdziesiąt y pięć, a na wino y swiece co rok po złotych pięćdziesiąt, co uczyni na kwartał złotych dwanasie, groszy piętnasie, wynosi tedy każdego kwartału złotych osimdziesiąt y siedm y groszy piętnasie, ktore possessores dobr Mizowa powinni zawždy punktualnie płacić do rąk tegoż iegomosci xiędza

proboszcza Maciejowskiego, iako dla drugich xięży, a iegomość xiądz proboszcz iegomosci xiędzu promotorowi praevia quietatione. A że ichmość xięża przed tym w miescie resydowali y nie mieli juxta decentiam sui należytego pomieszkania, przedto, chcąc ich mieć zawždy przy kosciele mansyonaryą na kapłanow czterech, a piątego iegomosci xiędza proboszcza, wymurowałem, za czym iegomość xiądz proboszcz w swoiey wymurowaney mansyey mieścić się ma, cztery zaś izby murowane y z alkierzami tak się dysponują: ichmosciow xięży wikaryow dwóch antiquae foundationis we dwóch izbach z alkierzami, w trzeciey izbie z alkierzem iegomość xiądz promotor Rożancowy, czwarta izba z alkierzem ma wakować, albo dla goscia przejeżdżającego, albo też, gdy się trafi z iakowey fundacyey xiądz czwarty, przy kosciele Michała świętego rezydować powinien iegomość xiądz szpitalny, tam że swoie mający wymurowane pomieszkanie. Taką tedy uczyniwszy fundacyi dawnych y przezemnie noviter erigowanych remonstracyą, chce mieć dyspozycyą teraznieyszą pro firmo et rato, obligując successorow moich, aby ją intacte zachowali, secus by zaś kto był renitens, obowięznie iegomosci xiędza proboszcza, aby tam dochodził sprawiedliwosci, gdzie będzie należało. Caveo to oraz moją dyspozycyą, aby tak iegomość xiądz proboszcz Maciejowski, iako y ichmość xięża wikaryowie szpitalny, tudzież y promotorowie na żadne grunta mieszczanom chrzescianom, także y żydom na domy, place et quocunque titulo nazwane proprietates pieniędzy sposobem pożyczanym nie dawali, ani jure haereditario nie nabywali, ponieważ czasu et tempore fundacye stare y moie nowe musiały by ruere ex ratione inonerowanego pospolstwa y kahału, ile gdy takim sposobem po miastach wielkich dawne a swiętobliwe poupadali legata y fundacye, a jeżeli by z ichmosciow xięży który, non attentata dispositione mea ultimaria, ważył się albo skupować grunta, albo pieniędzy pożyczać, na nich tedy nie

miało być ważno, owszem wolno possessorowi dobr Maciejowa takowe grunta, domy, ogrody, łąki, albo inonerowane, albo też poprzedane odebrać y mieszczanom przywrócić. Na co dla tym większey wagi ręką moją własną przy zwykłej pieczęci podpisuję się w zamku Maciejowskim, roku Panskiego tysiącznego siedmsetnego dwudziestego, miesiąca Marca dwudziestego trzeciego dnia. Locus sigilli. Atanasius Miączynski, woiewoda Wołyński. Originale eiusdem foundationis idem offerens circa acta officii praesentis reliquit.

Изъ актовъ книги Холмскаго градскаго суда за 719—1720 годы, № 20207, л. 892—895.

№ 167.—1722 г. 22 Апрѣля.

Запись митрополита Льва Кишки Супрасльскому монастырю на деревню Страблю.

Feria quarta post dominicam *Miserordiae proxima*, anno 1722.

Pro parte conventus Varsaviensis ac aliorum juris certi oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus in Christo pater Andreas Bienicki, obtulit et ad acticandum eidem officio porrexit ius certum, conventui supranominato Varsoviensi per illustrissimum et reverendissimum dominum Kiszka, metropolitam totius Russiae, episcopum Vlodimiriensem et Brestensem, archimandritam Supraslscensem, datum manue eiusdem propria subscriptum tempore, modo et loco in ibidem expressis tenoris eius modi: „Comparens personaliter iasnie wielmożny xiądz Leon Kiszka, z Bożey y stolicy świętey apostolskiey łaski archiepiskop metropolita Kijowski, Halicki y całej Rusi, episcop Włodzimierski y Brzeski, Kijowo-Peczarski y Supraslski archimandryta, zdrowym będąc na ciele y umysle, odstąpiwszy swoiey własney, sobie należney ziemskiey jurisdikcyey, a pod tuteyszą ninieyszą grodzką Chelmską inkorporując się

et plenarie poddając, iawnie, iasnie, ustnie y dobrowolnie zeznał, iż iasnie wielmożny zeznawaiący iegomość, chcąc tollere omnem dubietatem et perplexitatem, która by emergere mogła z zapisu, danego na maieństwo *Strablę* cum attinentiis suis, konwentowi Supraslskiemu y rezydencyi Warszawskiey danego, pod datą w *Włodzimirzu* dnia iedynastego miesiąca Lipca, roku Panskiego tysiącznego siedmsetnego dwudziestego pierwszego, a roborowanego aktami grodzkimi Włodzimierskimi przez iasnie wielmożnego zeznawaiącego iegomości oblicznie y oczywiscie tegoż roku, miesiąca Augusta wtorego dnia, ex eo respektu w oryginalnym liscie zapisie iest dołożona obligacya murowania klasztoru Supraslskiego tylko z prowentow Strzabelskich, a nie iest to dołożono, że ypo wymurowaniu tego klasztoru ma *Strzabla* cum suis attinentiis perpetuo et ewiterne duraturis temporibus do klasztoru należeć Supraslskiego, cavet et recognoscit iasnie wielmożny zeznawaiący iegomość, iż przerzeczona maieństwo *Strabla* ze wszystkimi swoimi przynależnościami etiam po wymurowaniu klasztoru Supraslskiego dla konserwacyi y restauracyi tychże murów, tudzież prowidowania trzech osob zakonnych cum familia ich domestica w *Warszawskiey rezydencyi* wiecznemi czasy do przerzeczonego klasztoru Supraslskiego należeć ma y powinna będzie, salvo z niey calculo de iure requisito przed iasnie wielmożnymi metropolitami całej Rusyi, successorami recognoscentis, pro tempore będącymi, pod czas wizyty klasztoru *Supraslskiego* zwyczajney y świętymi kanonami opisaney, a to mocą ninieyszego dobrowolnego zeznania swego, o ktorego przyięcie do akt ninieyszych grodzkich Chelmskich iasnie wielmożny zeznawaiący iegomość mnie urzędu upraszał, co y otrzymał. Leon Kiszka, metropolita całej Rusi, episcop Włodzimierski y Brzyski, archimandryta Supraslski *), manu propria“. Originale eius-

*) Въ акт. книгѣ: Supraslski, что повторяется и въ другихъ мѣстахъ.

dem idem offerens ad se receptit et de recepto officium praesens quietavit per praesentes.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1721—1722 годы, № 20209, л. 721—722.

№ 168.—1722 г. 23 Апрѣля.

Заявленіе митрополита Льва Кишки о незаконномъ завладѣніи Ледуховскими двумя имѣніями, принадлежащими Кіево-Печерскому монастырю.

Feria quinta post dominicam *Misericordiae proxima*, anno Domini 1722-do.

Admodum reverendus Kosakowski contra magnificam Leduchowska manifestatur.

Do urzędu y akt grodzkich staroscinkich Chelmskich oczywiscie przyszedłszy w Bogu przewielebny iegomość xiądz Floryan Kosakowski ordinis divi Basilli Magni, iasnie wielmożnego w Bogu nayprzewielebniejszego iegomości xiądza Leona Kiszki, archiepiscopa metropolity Kijowskiego, Halickiego y całej Rusi, episcopa Włodzimierskiego y Brzeskiego, archimandryty Kijowo-Peczarskiego y Supraslskiego plenipotentiaris, imieniem et ex expressa voluntate onegoż in plenissima juris norma et forma manifestował się przed temiż aktami niniejszemi grodzkimi staroscinskimi Chelmskimi, meliorando manifestacyą swoie, w aktach grodzkich staroscinkich Horodelskich feria quinta magna Coenae Domini, anno millesimo septingentesimo vigesimo secundo zanesioną (praevia manifestatione contra officium castrense Łucoviense—o nieprzyjęcie manifestacyi po zapisaney już widędzie) przeciwko iasnie wielmożney ieymosci paniey Helenie z Siemaszkow Leduchowskiej, kasztelanowey Wołyńskiej, y wielmożnym ichmosciom panom Adamowi, staroscie Włodzimierskiemu, pułkownikowi iegomości królewskiej mosci, y Stephanowi, podstolemu Wołyńskiemu, Leduchowskiemu, sy-

nom ieymosci y innym successorom iasnie wielmożnego w Bogu zeszelego iegomości pana Franciszka Leduchowskiego, kasztelana Wołyńskiego, tudziesz przeciwko wielmożnemu iegomości panu Franciszkowi, Glinieckiemu, pisarzowi grodzkiemu Grabowieckiemu, urodzonym ichmosciom panom Janowi Czarneckiemu, komornikowi Czerniechowskiemu, Janowi vel alius nominis Koziobrockiemu, regentowi grodzkiemu Czerniechowskiemu, y Michalowi Rahozie, plenipotencyaruszom principalium suorum supraspecificatorum, w spolney namowy z onemi będącym, w ten niżej opisany sposob y o to, iż iasnie wielmożna ieymóság pani Helena Leduchowska, kasztelanowa Wołyńska, z wielmożnymi ichmosciami panami successorami swemi, nie contentuiąc się tym, że dobra *Grodek* y *Obarow*, w woiewodztwie Wołyńskim a powiecie Łuckim leżące, pure ziemskie, do archimandryey Kijowo-Peczarskiej antiquissime nadane y constitutiami utwierdzone, po wyszłym arendownym kontrakcie, danym sobie od iasnie wielmożnego niegdy iegomości xiądza Szumlanskiego, episcopa Lwowskiego, archimandryty Kijowo-Peczarskiego, niesłusznie za przywileiem, ad male narrata et ad sinistram informationem wyprawionym, trzymając y z onych proventus ecclesiasticos sobie przywłaszczając, ale insuper, kiedy iasnie wielmożny iegomość xiądz metropolita całej Rusi, iako archimandryta Kijowo-Peczarski, przerzeczonych ichmosciow do sądow głównych trybunalskich koronnych Lubelskich ad se habenda bona et in eandem calculationem zapozwał, unikając rozsądzenia y na dalszą szkodę goniąc, controvertendo de foro, za uznaniem fori tey sprawie w Trybunale koronnym Lubelskim, od rozsądzenia uchylili się y, upornie odstąpiwszy, protestować się do zysku potworney exekucyi dopuscili y dobr *Grodka* y *Obarowa* pomienionych, do archimandryey Kijowo-Peczarskiej należących, przy zrowadzeniu dwoch exekucij rehabere nie dopuscili, a po tym chcąc uniknąć win prażnych, nie podawszy do skasowania pozwow,

ani należytego wpisu, iako zwyczaj y prawo mieć chce, w sądach głównych trybunalskich koronnych Lubelskich uformowawszy, ale w tył zaocznie od iakichsi possessorow przeciwko possessorom, czyli concurrentom, tylko nie wyrażając, ani namięniając osoby illustrissimi sui manifestantis principalis, wpis prokurowali y pod tym że wpisem nienależyty po zaszłym areście, a plenipotentiaro sui manifestantis illustrissimi principalis osoby różne swoje od aresztowania quasi nomine sui manifestantis illustrissimi principalis, a potym do ustąpienia aresztu in fraudem dla otrzymania cassaty wazili się subordynować, a urodzony iegomość pan Jan vel alterius nominis Koziobrocki, regent grodzki Czerniechowski, nie należyto contra normam juris, absque specificatione nominum, cognominum et officiorum, tak illustrissimi principalis manifestantis moderni, iako tych ichmosciow, contra quos praesens sit manifestatio, poprzyimował y poczynił sub titulo et vocabulis inauditis possessores contra possessores, sive possessores contra concurrentes, sive aliter; ichmość zaś pan Michał Rahoza, plenipotentiarus partis adversae, uczyniwszy się plenipotentem principalis manifestantis, in fraudem nomine illustrissimi principalis manifestantis wpis takowy podstępny zaaresztował y potym dla otrzymania kassaty decretorum tribunali-tiorum ab aresto recessit, a iegomość pan Jan Czarnecki, komornik Czerniechowski, widząc illegitimitatem wpisow, indirecte poczynionych, possessores contra possessores, sive possessores contra concurrentes, wazyl się areszt, a potym reces od niego, quasi nomine illustrissimi ac reverendissimi Kiszka, archimandrytae Supraslscensis, metropolitae totius Russiae, principalis moderni manifestantis, przyimować, a arestum interpositum a plenipotente actoris nie przyimować y nie acceptować. Wielmożny nakoniec iegomość pan Franciszek Gliniecki, pisarz grodzki Grabowiecki, zniósłszy się in praejudicium bonorum ecclesiasticorum cum principalibus suis y z wyżey specifiko-

wanemi ichmosciami, in conducto z sobą zostającymi, tych wszystkich podstępnych akcy y innych, ktore ieszcze non constant et in termino juris probabuntur et deducuntur, in perniciem bonorum ecclesiae foris autor motor extitit et origo. O co wszystko modernus manifestans nomine illustrissimi principalis iterum atque iterum manifestując się, oraz offerens illustrissimum principalem suum de praemissis jure acturum z przerweczonemi ichmosciami te solenną manifestacją, salva oney że in omnibus et singulis punctis, clausulis, paragraphis et ligamentis, si et in quantum necessitas exegerit, melioratione, do xiąg grodzkich Chełmskich podał ku wpisaniu y, aby ta manifestancya przyięta, wpisana y do xiąg ingrossowana była, upraszał, co y otrzymał,

Тоже, т. 722—723.

№ 169. — 1722 г. 8 Мая.

Заявление Венглинского о незаконныхъ къ нему претензіяхъ Ярузельскаго.

Feria sexta post dominicam *Cantate proxima*, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo.

Ex parte magnifici Weglenski contra generosum Jaruzelski manifestatio.

Do urzędu y akt niniejszych grodzkich staroscinskih Chełmskich osobiscie przyszedłszy wielmożny iegomość pan Franciszek Weglenski, Parnawski y roty pancyrney iasnie wielmożnego iegomosci pana woiewody Podlaskiego, hetmana polnego koronnego, chorąży, quam primum resciverit de protestatione mentali et praetextuosa, przez wielmożnego iegomosci pana Jozefa Jaruzelskiego, łowczego Latyczewskiego, w grodzie Włodzimirskim roku terazniejszego, miesiąca Marca dwudziestego dnia przeciwko protestantowi y innym ichmosciom kolligatom domu bliskim ac si o iakoweś ukrzyw-

dzenie uczynionej, tak zaraz praecavendo omnimodae integritati honoris et fortunae suae, przeciwko zwyż pomienionemu iegomosci panu Jaruzelskiemu, siestrzencowi swemu, żalił się, reprotestował, iż pomieniony wielmożny iegomość pan Jaruzelski, zostawszy się post fata godney pamięci wielmożnego iegomosci pana Stephana Jaruzelskiego, podstolego Podlaskiego, rodzica swego, w roku tysięcznym siedmsetnym dwunastym zeszego, in minorennitate, nie będąc capax do dysponowania fortuny, a naybardziej uspokajania pozostałych ciężarów, na substancyi rodzicielskiej będących, chcąc mieć należyłą edukacyą, stanowi swemu przyzwoitą, y dobra w konserwacyi, podczas rewolucyi publicznych, ultro et benevole za przybyciem ichmosciow kolligatow de linea paterna et materna poddał się in tutelam, ktorzy subveniendo in tali passu, ziachawszy się do dobr *Holob*, należyłą dyspozycyą pozostałej fortuny ex unica compassione uczynili, regestra rzeczy wszystkich in quavis forma et specie bydeł, koni in praesentia ichmosciow przyiaciów y sąsiadów, dla weryfikacyi zaproszonych, na cztery ręki spisali, uchodząc na potym impetycyi wszelkich za przyisciem do lat, pomienione dobra *Holoby* wraz z tymże iegomoscią panem Jaruzelskim ichmość panowie kolligaci dla trudności w nich będących, nie chcąc trzymać, protestantowi in directionem in anno millesimo septingentesimo decimo tertio oddali, który przy ciężkich rewolucyach utrzymując dobra w całości, znaczne spezy na okupowanie erogował, na szkoły we Lwowie, w Lublinie y Łucku temuż iegomosci panu Jaruzelskiemu koszta spendował, potym w dalszych latach pro decore domus na różne publiczne mieysca aplikował, insuper z pozostałych procentow dobr *Holob*, wieś *Puchynie* dziedzictwem przykupił, drugą wioskę *Wolczyiską* z zastawą, także część w *Rużynie* dziedziczną, w zastawie będącą, od ichmosciow panow *Wolskich* wykupił y oswobodził, prowizyą, z *Holob* należącą oycom *Bazylianom* *Włodzimirskim* powypłacał, spra-

wę, o sto tysięcy intentowaną do *Holob*, cura et applicatione uspokoił, et ab impetitione indebita emundował, o granice *Czornecką* z *Szczytynem* tranzakcyą (z) iegomoscią panem *Burczakiem* y *Borowskim* przez proces na nich przewidziony zagodził, posagi należące majori in parte powypłacał, chłopow *Podola* poodzyskiwał y pobsadzał, znaczną reparacyą w budynkach murowanych y drewnianych uczynił y nowych wiele pro commodo dziedzica erogował; gdy iegomość obżałowany do lat przyszedł, dobra osadzone y reparowane protestans oddał, stadnine, bydła rogata y nierogata z większą liczbą, niżeli po rodzicu iegomosci zostały, iako regestr przy odbieraniu opieki swiadczył, iegomosci zdał, oraz regestra expens y procentow protestans oddał. Z czego wszytkiego w grodzie *Chełmskim* y z odebrania dobr y opieki kwit nastąpił y na posagi, ktorych nie mógł dopłacić, swoią własną summę posażną iegomosci swey na pomienione dobra *Holoby* na trzyletni kontrakt wyliczył y potym na uspokojenie iegomosci pana *Kulikowskiego* y oycow *Bazylianow* *Włodzimirskich* gotowych pieniędzy znacznie pożyczyl; obwiniony zaś nie respektując na życzliwość wujowską cum dispendio zdrowia y fortuny własney, które mu wyżey wyrażonym sposobem, iako siestrzencowi swemu rodzonemu swiadczył, nie należycie przez protestacyą wyżey wyrażoną opisał, annihilując rem ich, o ktorey nieważność y zarzuty niesłuszne, a osobliwie o manutenencyą nastąpionego kwitu protestant iterum atque iterum contra suprascriptum inculpatum manifestuie się y protestuie, zostawiwszy sobie salve do poprawy, bez pozwy trybunalskie, iako nayprędzey tej protestacyi.

Томе, л. 741.

№ 170.—1722 г. 16 Мая.

Заявление Красускаго о недопущении его произвести взыскание доходовъ, слѣдующихъ Парчевской церкви съ имѣнія Даниловичей.

Sabbatho post dominicam Rogationum proximo, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo.

Actus officiosae executionis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens nobilis Andreas Krasuski obtulit et ad acticandum eidem officio porrexit actum officiosae executionis infrascriptum, in bonis infranominatis conscriptum, per magnificum Michaelem Bialecki, notarium castrensem Chelmensem expeditum manuque ejusdem expedientis propria subscriptum tempore, modo et loco, in ibidem expressis, infra acticandum de tenore sequenti: „Actum ante portam oclusam praedii, in bonis *Uscimow* siti, feria quarta post dominicam Rogationum proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo, praesentibus generosis ac nobilibus Joanne Pruszyński, pocillatore Czer., Joanne Bogucki, administratore eorumdem honorum, Alberto Mioduszewski, Stanislawo Rucinski, Stanislawo Samborski, Andrea Krasuski et aliis fide dignis, nec non ministeriali regni generali provido Chwedorio Krawczuk de Orzechow officium executoriale infrascriptum ad requisitionem illustrissimi et reverendissimi Constantini Valentini Czulski, episcopi Claudiopolitanensis, sufraganei, archidiaconi et officialis generalis Chelmensis, collegiatae Lublinsensis, Lubomlensis, Ratnensis praepositi, partis actoreae jureque vincentis vigore condemnationis et poenarum banitionum, inhaerendo privilegiis serenissimorum regum, ecclesiae Parcoviensi collatis, in causis ratione non extraditionis decimae manipularis atque non restitutionis proventuum ex molendino et thelonei, tum pensionis mellis, ad

praeposituram Parcoviensem juxta obloquentiam privilegiorum provenientis, super magnificis Alexandro Daniłowicz, capitaneo Parcoviensi, et Anna Dorothea Dynhoffowna, conjugibus legitimis, Lublini in judiciis tribunalitiis regni feria tertia pridie festi sanctae Luciae, virginis et martyris, anno Domini millesimo septingentesimo decimo nono post temerarium partis jure victae injuncti experimenti recessum obtentorum et publicatorum, ad bona suprascripta personaliter condescendit ibidemque jurisdictionem suam officiosam fundavit ac eandem suprascripto ministeriali publicare et proclamare mandavit partesque ad sui comprehendendum acclamare fecit. Quo in termino personaliter comparentes, et quidem partis jurevincentis plenipotens nomine principalis sui vigore praemissarum poenarum, banitionum et lucri obtenti, superius expressi, urgebat executionem de bonis partis jure victae satisfaciendam, itaque muneri ad exequendam condemnationem et peragendam executionem accedere voluit. Verum quoniam generosi Bogucki, administrator et Albertus Mioduszewski, famulus magnificae capitaneae Parcoviensis, oppositione privilegii juris communicativi in rem praedictae magnificae Annae à Denhoff Daniłowiczowa, olim magnifici Alexandri Daniłowicz, capitanei Parcoviensis, consortis, per olim serenissimum Joannem Tertium, regem Poloniae, Varsaviae die nona Martii anno Domini... *) benigniter dati, regni vero ejusdem vigesimo secundo, ad actaque castrensia Vielunensia sabbatho post *Cineres* anno eodem per oblatam porrecti ac postmodum ad acta Tribunalitia regni Lublinsensia feria tertia post dominicam *Misericordiae* millesimo septingentesimo decimo nono itidem per oblatam porrecti et transportati, tum et ratione ejusdem magnificae capitaneae post fata mariti non adcitationis, nomine praemissae principalissae suae praemissis rationibus impugna-

*) Въ подлинникѣ пропускъ.

runt peragereque executionem non permiserunt, quibus impugnationibus trutinatis, ne alicui partium praejudicium inferre videatur, causam hanc cum toto illius effectu ac partibus tum et cum praedictis impugnantibus rursus ad judicia tribunalitia regni Lublinensia remittendam esse censuit, prout praesentibus remittit, conservando partibus terminum in ibidem ex eodem registro, seu alio quovis tam ordinario palatinatum, quam et terminorum tactorum, nullo penitus excepto, juxta conservationem comparandi peremptorium, actus praesentis executorialis vigore. Michael Joannes a Białocin Białecki, notarius castrensis Chelmensis.“ Originale vero ejusdem actus circa acta officii praesentis relictum est.

Тоже, л. 756—760.

№ 171. — Тоже.

Позовъ епископа Чульскаго Даниловичамъ по дѣлу о неуплатѣ процентовъ съ суммы, принадлежащей Парчевской церкви.

Illustrissimus et reverendissimus Czulski contra illustres et magnificos Danilowicze relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Chwedorius Krawczuk, officio praesenti bene notus, praevia manifestatione contra officia castrensia Lublinense et Crasnostaviense de non suscepta infrascripta relatione, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Braclaviae, Severiae Czerniechoviaequae, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis illustribus et magnificis Dorotheae, consorti,

relictae viduae, matri, nec non Franciscae, illustris et magnifici Christophori Henrici comitis in Załuskie Załuski, capitanei Lublinensis, atque Mariannae, illustris et magnifici Felicis seu alterius cujusvis nominis Potocki, capitanei Crasnostaviensis, consortibus, Constantiae, virgini innuptae Danilowiczow, olim illustris et magnifici Alexandri Danilowicz, capitanei Parcoviensis, filiabus, prout bonorum, ita et onerum successoricibus, de personis bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram judicio nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinensis tum, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti ad judicandum acclamata inciderit, personaliter peremptorieque compareatis—ad instantiam instigatoris judicii nostri ejusque delatoris illustrissimi et reverendissimi Constantini Valentini Czulski, episcopi Claudio-nopolitanensis, suffraganei et archidiaconi ac officialis generalis Chelmensis, anteacti Parcoviensis, nunc collegiatae Lublinensis, Lubomlensis, Rathnensis praepositi, actoris, qui vos, et quidem maritatas cum maritorum vestrorum, virginem innuptam cum debita incumbenti de jure autoritate et assistentia, revificatorie revificando vobis causam et actionem, morte suprascripti mariti et parentis vestri interruptam, citat, seu potius ad paratum processum, in judicio Tribunalitio regni Lublinensi in anno millesimo septingentesimo decimo nono perductum et obtentum, post temerarium recessum condemnationem et vigore eiusdem condemnationis peractam executionem adcitat, idque pro eo, quatenus vos, uti successores ejusdem et actuales bonorum capitaneatus Parcoviensis possessores, censum, ex eodem capitaneatu pro annis viginti per florenos ducentos quotannis ad exolvendum moderno actori provenientem et retentum, vigore contractus et amicabilium compositionum emundando bona capitaneatus Parcoviensis, exolvatis et realiter enumeretis, processum perductum poenis eluatis, citamini seu adcitamini. Sitis termino parituri et judicialiter responsuri. Datum

Lublina feria secunda post dominicam Conductus Paschae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo — copiam similem sigillatam in bonis *Uscimow* curiaque citatorum, ibidem sita, feria quarta proxime praeterita familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 756--760.

№ 172.—1722 г. 25 ЮНЯ.

Заявлѣніе настоятеля августіанскаго монастыря Машкевича о нанесеніи ему побоевъ Петровскимъ.

Feria quinta in crastino festi Nativitatis sancti Joannis Baptistae, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo.

Admodum reverendus Maszkiewicz, ordinis Eremitarum s-cti Augustini conventus Radziechoviensis, suo et religiosorum patrum nomine in et contra generosum Piotrowski manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus admodum reverendus Liberatus Maszkiewicz, ordinis Eremitarum sancti Augustini conventus Radziechoviensis prior, suo et religiosi patris Gregorii Lachacki conventus ejusdem nomine eodem coram officio et actis sollemnissime gravi- que animi cum dolore in et contra generosum Albertum Piotrowski, pocillatorem Żytomiriensem, bonorum villae Sztun obligatorium possessorem, infrascriptarum violentiarum patratorum, questus, protestatus est, idque pro eo, quia ipse procul abjecto timore Dei et dilectione proximi in contrarium legum divinarum et humanarum procedendo, ausus est et temere praesumpsit tempore recenti, videlicet ipso die protestantis moderni, cellam, assumpto quodam odio et malevolo animo contra se protestantem,

eandem cellam violenti modo superinvadere superinvadendoque res mobiles, morte olim generosi Alexandri Gniewkowski derelictas, videlicet horologium ferreum, in oppignoratione pro funeralibus praefati olim generosi Gniewkowski existens, ex pariete violenter velle intercipere, defendentem praefatum religiosum patrem Gregorium Lachacki idem horologium verbis contumelia plenis, scomaticis, honorem nobilitarem et sacerdotalem dedecentibus contemptuare dishonorare, laedereque ac post a verbis ad verba sese proripere haec formalia promulgando verba: *taki a taki synu*, scipione suo eundem protestantem velle concutere et alias violentias peragere et exequi, prout re ipsa executus est, per quem suum illicitum ausum et temerarium progressum contra leges et constitutiones regni excessit, securitatem publicam violavit poenasque ipso facto succubuit et in se traxit. Ratione praemissorum omnium idem, qui supra, protestans contra eundem inculpatum iterum atque iterum quam sollemnissime protestatur et obtestatur.

Тоже, л. 811.

№ 173.—1722 г. 3 ЮЛЯ.

Заявлѣніе объ уплатѣ Пенскимъ слѣдуемыхъ Холмскому базилианскому монастырю денегъ.

Feria sexta post festum Visitationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo.

Actus officiosae executionis ex parte conventus Chelmensis ordinis D. B. Magni, ad bona Zaglinki expeditae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus pater Barlaam Olexycz, procurator collegii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni, obtulit et ad acticandum eidem officio porre-

xit actum executionis infrascriptum, in bonis infra nominatis per generosum Andream Piotrowski, subdelegatum officii praesentis, expeditae, infra acticandum de tenore sequenti: „Actum in bonis villae *Zaglinki*, successorum olim generosi Martini Wolski haereditariis, ad praesens vero generosi Antonii Brona Pęski, regentis castrensis Horodlensis, possessioni arendatoreae subjectis, ante portam curiae patentem, ibidem sitae, feria secunda ante festum Nativitatis sancti Joannis Baptistae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo, praesentibus religiosis et admodum reverendo patre Barlaam Olexycz, ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmenensis procuratore causarum, nobili Jacobo Zienkiewicz atque Jacobo Demko, Jacobo Deniusiuk, Oleszko Kalisz, Calistrato Omelanczuk aliisque hominibus variae conditionis, actui huic adstantibus, nec non ministeriali regni generali provido Simone Rozruchowski, actus praesentis apparitore. Ego Antonius Andreas Piotrowski, officii castrensis Chelmenensis ad peragendam executionem, vigore condemnationis seu poenae banitionis, ex parte monasterii Chelmenensis ordinis sancti Basilii Magni super haeredibus et possessoribus bonorum suprascriptorum villae *Zaglinki*, ratione contraventionis decreto officii castrensis Chelmenensis, in puncto injunctae solutionis census retenti a summa quingentorum florenorum polonicalium, eidem monasterio applicata, coram actis praesentibus castrensibus Chelmensibus feria quinta post dominicam *Cantate*, anno praesenti, circa manifestationem a praescripto decreti, in terminis querelarum seu causarum officii castrensis Chelmenensis feria quinta post festa solennia sacri Paschatis, anno currenti, prolato, circa manifestationem factam obtentae et publicatae, inscriptus et destinatus subdelegatus, ad officiosam requisitionem monasterii ejusdem ad bona praerecensita, praevia de adventu mei per ministerialem apparitorem tempestitiva avisatione, ducente parte actorea condescendi, jurisdictionem meam officiosam actus hujus-

ce, acclamata omnimoda securitate per eundem apparitorem, fundavi et ad ulterius peragendam executionem procedere volui; verum quoniam eodem in termino comparens personaliter nobilis Laurentius Czepinski, generosi Antonii Cajetani Brona Pęski famulus, offerendo eundem dominum suum in retento censum parti actoreae brevi satisfactionem praestandam, nomine ejusdem principalis sui executionem meam impugnavit, qua attentata ejusmodi declaratione in puncto praestandae satisfactionis ab ulterius peragenda executione supersedi causamque praesentem cum toto ejus effectu partibus ipsis, tum et impugnatore praefato ad officium castrense Chelmenense, pro terminis querelarum prius et proximius in castro hocce celebrandis, unde causa haec eadem emersit, remittendam esse censui praesentibusque remitto, conservando in ibidem partibus terminum primum peremptorium actus praesentis vigore. Antonius Andreas Piotrowski, officii castrensis Chelmenensis subdelegatus“. Originale vero ejusdem actus executionis circa acta officii praesentis relictum est.

Тоже, л. 869—871.

№ 174.—Тоже.

Заявление объ уплатѣ Любенецкими слѣдующихъ базилианскому монастырю денегъ.

Ex parte ejusdem religiosi et admodum reverendorum patrum conventus Chelmenensis ordinis divi Basilii Magni actus officiosas executionis, in bonis villae Bindiuga expeditae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus pater Barlaam Olexycz obtulit et ad acticandum eidem officio porrexit actum executionis infrascriptum, in bonis infra nominatis per subdelegatum eundem expeditum manumque ejusdem expedientis propria sub-

scriptum, infra acticandum tenoris sequentis: „Actum in bonis villae *Bindiuga* sortequae, generosorum *Lubienieckich*, conjugum possessioni subjecta, ante portam curiae patentem, ibidem sitae, feria sexta post festum sanctorum *Viti* et *Modesti* martyrum proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo, praesentibus religioso patre *Barlaam Olexycz*, conventus *Chelmensis* ordinis *divi Basilii Magni* causarum procuratore, generoso *Stanislao Konarski* atque nobili *Jacobo Zienkiewicz* et *Antonio Oszczewski*, tum laboriosis *Joanne*, partis citatae coquo, *Jusko Hurtiuk*, *Ignat Olchowski*, nec non ministeriali regni generali *Simone Rozruchowski*, actus praesentis apparitore. Ego *Antonius Andreas Piotrowski*, per magnificum vicecapitaneum et judicem castrensem *Chelmensem* ad expediendam hanc executionem inscriptus et destinatus subdelegatus, ad affectationem et officiosam requisitionem conventus *Chelmensis* ordinis *divi Basilii Magni* ritus *graeci*, cum ecclesia romana uniti, vigore condemnationis seu poenae banitionis, ex parte ejusdem monasterii *Chelmensis* super generosis *Michaele Lubieniecki* et *Angela Slugocka*, primarum olim generosi *Stanislai Dłużewski*, regentis castrensis *Chelmensis*, secundarum ad praesens nuptiarum ejusdem generosi *Lubieniecki* consorte, conjugibus, circa manifestationem, coram actis castrensibus *Chelmensibus* feria quinta post dominicam *Cantate*, anno praesenti, ratione in puncto injunctae solutionis census a summa mille florenorum retentae, decreto officii castrensis *Chelmensis* contraventionis factae, ex praescripto ejusdem decreti obtentam et publicatam, processu eodem praemissa latius in se obloquentem, ad bona memorata sortemque praemissam, facta prius per superscriptum ministerialem de adventu mei tempestiva avisatione, ducente parte actorea, condescendi jurisdictionemque meam officiosam actus istius, per eundem ministerialem acclamata omnimoda securitate, fundavi; post quam fundatam licet quidem pars actorea, nulla intercedente a parte

jurevicta impugnatione, traditionem bonorum, uti in causa rejudicata, urgebat. Verum quoniam eadem traditio bonorum suo subdelegato non jurato minime competit, idcirco causam eandem cum toto illius effectu ac partibus ipsis ad primos et proximos querelarum officii castrensis *Chelmensis*, prius et proximius ab hinc celebrandos, terminos remittendam esse censui praesentibusque remitto, conservando in ibidem partibus utrisque terminum paratum peremptorium, actus praesentis remissionis vigore. *Antonius Andreas Piotrowski*, officii castrensis *Chelmensis* subdelegatus“. Originale vero ejusdem actus circa acta officii praesentis relictum est.

Тоже.

№ 175.—1722 г. 31 Августа.

Заявленіе Уяздовскаго о возвращеніи имъ вторично въ судъ дѣла между Могильницкимъ и Холмскимъ епископомъ Фредро, относительно задержанія епископомъ крестьянина Могильницкаго.

Feria secunda pridie festi sancti Aegidii abbatis, anno Domini 1722.

Actus in bonis Koziagura oblata, expediti pro parte generosi Mogielnicki.

Ad officium et acta castrensia capitanealia *Chelmensia* personaliter veniens generosus *Franciscus Mogielnicki* obtulit et ad acticandum eidem officio porrexit actum remissionis infrascriptum, in bonis inferius nominatis tempore et modo, in ibidem expressis, per generosum *Uiazdowski*, subdelegatum, officiose expeditum manuque ejusdem expedientis subscriptum, infra acticandum de tenore sequenti: „Actum in bonis villae *Koziagura* ante portam curiae oclusam, possessioni ad praesens illustrissimi et reverendissimi *Alexandri de Pleszowice Fredro*, episcopi *Chelmensis*, subjectis, feria tertia post festum Assumptionis in coelum *Gloriosissimi*

mae Virginis Mariae proxima, anno praesenti millesimo septingentesimo vigesimo secundo, praesentibus generosis ac nobilibus Josepho Mogilnicki, vexillifero Żydaczowiensi, Francisco Mogilnicki, venatori Latoryzowiensi, Michaele Kierszowski, nec non laboriosis Chwedko Żurko Radzki, Wasko Honiczyk et aliis permultis hominibus, actui huic adstantibus, atque ministeriali regni generali Semon Pauluk, actus praesentis apparitore. Ego infrascriptus, ab officio castrensi Chelmensi ad exequendam infrascriptam condemnationem inscriptus subdelegatus, ad officiosam juridicamque requisitionem magnificae Teressiae de Wielohury Mogilnicka, vexilliferae Żydaczowiensis, atque successorum olim magnifici Michaelis Mogilnicki, vexilliferi Żydaczowiensis, partis jurevincentis, vigore condemnationis, seu poenae banitionis perpetuae. in terminis querelarum seu causarum officii feria quinta ante festum sancti Petri in Vinculis proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo super supradicto illustrissimo ac reverendissimo Alexandro de Pleszczowice Fredro, episcopo Chelmensi, atque generoso Olszewski, administratore tractus Sawinensis, in termino, per decretum officii sui conservato, ratione non attentationis juramenti, per decretum anterius injuncti, in poena banitionis perpetuae, nihilominus in lucro extraditionis subditi, pro quo res est, sub seorsiva poena banitionis obtentae et publicatae, processu eo nomine latius in se complectente, ad bona suprascripta *Koziagura* condescendi ibidemque jurisdictionem meam officiosam in praesentia suprascriptorum generosorum nobilium atque ministerialis fundavi; qua fundata et per suprascriptum ministerialem actus istius securitate proclamata, ad executionem de bonis jurevictae partis procedere volui. Verum quoniam eodem in termino personaliter comparens laboriosus Petrus Koladynczyk, paterfamilias curiae in praedictis bonis *Koziagura*, nomine tam illustrissimi et reverendissimi Fredro, episcopi Chelmensis, quam generosi Olszew-

ski, administratoris tractus Savinensis cum attinentiis, ignorantis processus, executionem meam impugnavit eandemque peragere non admisit; qua visa ejusmodi impugnatione, a peragenda executione, ne partibus aliquod praejudicium inferre videar, supersedi causamque praesentem cum toto ejus effectu ac partibus ipsis et impugnatore, supra expresso, rursus ad officium praesens castrense capitaneale Chelmense, unde causa emersit, pro ulteriori et finali disjudicatione remittendam esse censui praesentibusque remitto, conservando in iisdem terminis castrensibus capitanealibus Chelmensibus terminum paratum, utrisque partibus peremptorium, actus praesentis vigore. Joannes Franciscus in Magna Ochniowe Ujazdowo Ujazdowski, tribunus Wyszogrodensis atque subdelegatus inscriptus manu propria“. Originale vero idem offerens ad se recepit et de recepto quietavit.

Тоже, л. 959.

№ 176.—1722 г. 11 Сентября.

Позовъ Холмскому епископу Фредрои Замоискому по дѣлу ихъ съ Мальчевскимъ о границахъ имѣнія.

Feria sexta post festum Nativitatis Beattissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1722.

Ex parte generosi Malczewski contra illustrissimum et reverendissimum Fredro, episcopum Chelmensem, ac alios ad Tribunal regni relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Michael Szynalski, authenticus et juratus, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Wol-

hyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae Czerniechoviaequae, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis illustrissimo ac reverendissimo Alexandro de Pleszowice Fredro, episcopo Chelmensi, bonorum tractus Skierbieszoviensis, tum illustri et magnifico Thomae Josepho in Zamoscie Zamoyski, ordinato Zamoyscensi, — Ploskiroviensi, Grodecensi capitaneo, bonorum Sitaniec, Huszczka et Sulmice haeredibus et possessoribus, de his et aliis bonis vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram magnifico camerario et officii, decreto nostro Tribunalitio, inter generosum Georgium Malczewski, bonorum *Laziska* haeredem, ab una et generosos Udrzyckie, fratres, subsecuto, assignatis, personaliter peremptorieque compareatis — ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatoris suprascripti generosi Georgii Malczewski, praedictorum bonorum *Laziska* et aliorum haeredis, actoris, qui citat, idque pro eo, quatenus vos jura granitiesque et ductus, memorata bona *Laziska* et vestri citatorum distinguentes, coram suprascripto magnifico camerario Chelmensi pro termino condensationis, ex prorogatione incidenti, pro feria sexta post festum sancti Francisci confessoris proxima, in anno praesenti ventura, sub amissione iurium vestrorum, abjudicatione eorundem, comportetis et scopulos collaterales, sub poenis, legibus regni descriptis, cum generoso Malczewski habitos, attentetis seu attentare curetis, citamini, sitis terminum attentaturi et judicialiter responsuri. Datum Lublini feria quinta post festum sancti Aegidii abbatis proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo — copias similes sigillatas unius ejusdemque essentiae in numero binas, et quidem primam contra illustrissimum et reverendissimum episcopum Chelmensem in oppido *Skierbieszow* arceque, ibidem sita, alteram contra illustrem et magnificum Zamoyski, ordinatum, haeredem in bonis villae *Huszczka* casaque laboriosi Chodun, ejusdem villae advocati, et quidem in oppido *Skierbieszow*

administratori, in villa *Huszczka* eidem laborioso Chodun ubique feria quarta proxime praeterita proxima tradidisse et posuisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 969.

№ 177.—1722 г. 24 Сентября.

Заявленіе вознаго о наложеніи имъ запрещенія на имѣнія Холмскихъ униатскаго и рим.-католическаго епископовъ за неуплату ими военнаго налога.

Feria quinta post festum sancti Mathaei Apostoli et Evangelistae proxima, anno Domini 1722.

Ex parte generosi Strzalkowski arrestum super hyberniam.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Simon Rozruchowski, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit se ex officiosa requisitione generosi, Petri Strzalkowski, ad praesens cohortis levioris armaturae illustris et magnifici palatini Podlachiae, campestris exercituum regni ducis, Lubomlensis, Novosielecensis capitanei, in antecessum vero magnifici Michaelis Olszynski, itidem levioris armaturae illustris et magnifici Szaniawski, castellani Cracoviensis, supremi ducis regni, rothmagistri com-militonis, una cum duobus nobilibus Petro Skarbek Lewikowski et Josepho Vielunski, majoris et evidentioris testimonii gratia sibi ministeriali protunc adhibitis, ad bona villarum *Pokrowka* et *Kunow* die hodierna, in actu contenta, praesens et personaliter condendisse ibidemque *hyberniam*, pro eadem cohorte spectantem apud illustrissimum et reverendissimum Josephum Lewicki, episcopum Chelmensem, ex episcopatu ejusdem ritus graeci, tum denique itidem ex

episcopatu ritus romani solvi provenientes, apud generosum Antonium Stojowski, administratorem tractus Kumoviensis, vigore praetensionum, ab eodem, ut supra, requirente ad superius nominatum magnificentum rothmagistrum et commilitones ejusdem cohortis habitarem ac regulantium, usque ad decisionem causae ejusdem ibi, ubi de jure venerit, arestasse officiosoque aresto innodasse, quod arestum taliter interpositum tam illustrissimum et reverendissimum episcopus Chelmensis Lewicki, quam et generosus Antonius Stojowski, supradicti tractus Kumoviensis administrator, benevole susceperunt. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio (et) suprascriptorum nobilium conformis in toto ad acta comparentium attestatio.

Тоже, л. 1007.

№ 178.—1722 г. 23 Октября.

Заявление еврея Ирша Айзиковича о невозвращении ему августинскими монастырями Красноставскимъ и Люблинскимъ арестованныхъ у него вещей.

Feria sexta post festum sancti Lucae Evangelistae proxima, anno Domini 1722 do.

Ex parte infidelis Irsz contra religiosos sancti Augustini conventus Crasnostaviensis manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens infidelis Jersz Hayzykiewicz, incola et mercator civitatis praesentis Chelmae. solenniter eodem coram officio et actis praesentibus, suo et infidelis Szora Moskiewiczowna, consortis suae, nomine, in et contra religiosos patres Alexandrum Bądkowski, conventus Crasnostaviensis, tum Marianum Bukrzewski, conventus Lublincensis ordinis sancti Augustini priores, manifestatus est, idque in eum sensum, quia ipsi vigore decreti consistorialis capituli

Chelmensis, de actu et data illius Crasnostaviae die sexta Octobris anno ad praesens currenti, in actu expresso, inter se manifestantem ab una et praedictum conventum Crasnostaviensem ordinis sancti Augustini parte ab altera intuitu variarum praetensionum prolati, post subsecutum in termino, die hodierna per decretum praememoratum in schola judaica designato, super res varias, per suprascriptos religiosos patres violenter ademptas et ad damnum trecentorum sex florenorum polonicae reductas, seu expletum in attendentia eorundem religiosorum patrum ordinis sancti Augustini priorum, tum aliorum fide dignorum variique status, sexus et conditionis hominum, juxta rotham in statuto regni descriptam, juramentum parati sunt paratosque sese offerunt res praeallegatas, seorsivo registro connotatas, ab eisdem religiosorum patribus Augustinianis recipere, aut loco earundem rerum valorem competentem, pro eisdem rebus designatum, levare, de receptis seu levato quietare. Cui quidem decreto praememorato conventus contraveniendo, solimet ad attendendam juramenti rotham in praeallegato termino comparuerunt, res tandem praemissas, praememorato decreto sibi manifestantibus ad restituendum seu valorem earundem persolvendum injunctas, non restituerunt, neque summam trecentorum sex florenorum polonicae, pro iisdem rebus adinventam, persolverunt, imo in omnibus punctis eidem decreto non satisfecerunt. Idcirco is idem manifestans suo et consortis suae nomine de diligentia sui in talibus fieri, ut supra praemissum est, declarata et jam in parte peracta, eorundem vero religiosorum patrum ordinis sancti Augustini priorum renitentia, decreto praememorato contraventione rigorique exinde succubitione iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 1104.

№ 179. — 1722 г. 5 Ноября.

Позовъ по дѣлу Холмскаго базилианскаго монастыря съ Слугоцкими о неуплатѣ слѣдующихъ монастырю денегъ.

Feria quinta post festum Omnium Sanctorum proxima, anno Domini 1722-do.

Ex parte religiosorum ordinis divi Basilii magni contra magnificos Sługocki, Sklinski ac alios relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Kucharski, authenticus et juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Stanislaus Mathaeus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podlachiae, dux campestris exercituum regni, Chelmensis, Lubomlensis, Stulnensis etc. capitaneus. Vobis magnificis Stanislae Sługocki, vexillifero cohortis loricatae illustris et magnifici Potocki, notarii campestris regni, atque Sophiae Jurewiczowna, primarum olim magnifici Lucae Sługocki, pocillatoris Żytomiriensis, secundarum vero ad praesens nuptiarum generosi Antonii Szymkowiez Sklinski, subdapiferi Mielnicensis, consorti, matri, tum Jacobo Sługocki, filio, cum eodem suprascripto olim generoso Luca Sługocki primo voto procreato, minorenni, prout bonorum certae sortis, in bonis villae *Wola Choinska* sitae, haeredibus et possessoribus, ita et onerum, super hisce bonis sese extendentium, deportandorum successoribus, de personis, causa infrascripta iisdemque bonis vestris ac aliis generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu causarum officii feria quinta post festum sanctae Hedvigis, virginis et

martyris, proximo incidenti ventura proxima, in castro Chelmensi celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequentibus proximis personaliter, legitime peremptorieque compareatis—ad instantiam religiosi et admodum reverendi patris Constantini Rawicz Sincinski, ordinis sancti Basilii Magni monasterii Chelmensis superioris, totiusque patrum et fratrum ejusdem monasterii communitatis, qui vos, et quidem maritatum cum tui mariti, uti tutoris conjugalis, minorennem vero cum tutorum ac de jure incumbenti autoritate et assistentia citat, idque pro eo, quatenus vos contractum, respectu resignationis bonorum seu sortis suprascriptae inter olim magnificum Franciscum Sługocki, judicem castrensem Chelmensem et generosum Brzezicki conscriptum, summam, per eundem olim generosum Nicolaum Brzezicki monasterio Chelmensi ordinis divi Basilii magni applicatam, demonstrantem, qui praesenti citatione apud vos arestat, ad officium nostrum comportetis, actoribus pro informatione communicetis summaeque et quanta ex eodem comportato contractu apparuerit solvique provenerit, una cum provisione iisdem actoribus persolvatis, sitis juri parituri et terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria quarta post festum sancti Lucae Apostoli et Evangelistae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo—copiam similem sigillatam in bonis villae *Choyno* curiaque, ibidem sita, citatorum, sabbatho proxime praeterito proximo familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 1111.

№ 180.—1722 г. 5 Ноября.

Фундушевая запись Суфчинскаго Милеевской церкви.

Feria quinta post festum Omnium Sanctorum proxima, anno Domini 1722.

Pro parte magnifici Suffczynski ad bona villae Milejowa erectionis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Antonius Jachimowicz, procurator causarum ritus graeci generalis, obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit erectionem, per magnificum Silvestrum de Suffczyn Suffczynski, notarium terrestrem Lublinensem, honorum villae Mileiowa haeredem, in rem et personam venerabilis Theodori Chomicki, ecclesiae Miloviensis ritus graeci presbiteri, super fundos certos datam et applicatam, confectam et conscriptam manuque ejusdem magnifici notarii propria subscriptam sigilloque ejusdem genuino communitam tempore, modo et loco, in ibidem expressis, infraacticandam de tenore sequenti: „Kazimierz Sylwester z Suffczyna na Milejowie Suffczynski, pisarz ziemski Lubelski, nabywszy za błogosławienstwem Boskim wsi Milejowa, w wojewodztwie Lubelskim leżącej, prawem dziedzicznym cum jure patronatus praesentanei parochi ritus graeci, a chcąc propter capessendam benedictionem divinam incrementa augere chwały Boskiej et suffragia animarum instituere w cerkwi Milejowskiej, nadaie teyże cerkwi y kapłanowi, wielebnemu oycu Theodorowi Chomickiemu, odemnie praesentato, beneficiato, et succedaneis tego in perpetuum, pułanek woyłowski nazwany, z pluską podle niego leżącą, Grabowszczyzna zowiący się, od drogi wieskiej do granicy Melgiewskiej między połowami z iedney Oleska Chweyczaka, a z drugiej strony Iwana Senczyka leżący, tymi kondycyami: *primo* — aby sobie na tenże pułanek wielebnny oyciec plebanią y stodole z dawnych mieysc, na których stoi,

przeniosł; *secundo* — gruntow żadnych, siedliskow, ogrodow, ktorzych antecedeanei iego żazywali, usurpować sobie nie ma, ale, iako in decuplo rekompensowane, pode dwor należeć będą; *tertio* — za Wieprzą rzeką żadnych przydatkow do tego pułanka y pluski praetendować nie będzie powinien; *quarto* — za tak obszerne przerzeczonych gruntow nadanie wielebnny oyciec mszą świętą co tydzień iedną w każdy każdego tygodnia piątek za duszę zmarłych, żadnego ratunku nie mające, odprawować wiecznemi czasy cum succedaneis loci parochis pod obowiązkiem summienia et libera avulsione fundorum eorundem, eo nomine applicatorum, obligatur; łąkę za rzeką Wieprzem między granicą Jaszczkowską a dworską y Przystupińską łąką leżącą, teyże cerkwi Milejowskiej et parochi oney in perpetuum naznaczam y nadaię, ktore grunta wyżej wyrażone, powtornie specyfikuiące się, to iest pułanek woyłowski y pluskę, przy nim leżącą, na tey stronie tylko Wieprza y łąkę ab oneribus reipublicae et decimis pendendis wiecznemi czasy, iako dziedzic y kollator, uwalniam et pro successoribus meis zapisuję się, co per modum erekcyi, in vim dotis ecclesiae, statutum perpetuum et inviolabile robur mieć chce y deklaruję, na co się w Milejowie dnia dwunastego miesiąca Pazdziernika, roku Panskiego tysiącznego siedmsetnego dwudziestego drugiego, ręką moią własną przy pieczęci sygnetowej podpisuję. Kazimierz Sylwester z Suffczyna na Milejowie Suffczynski, pisarz ziemski Lubelski, collator, manu propria“. Originale vero idem offerens post ingrossationem in acta ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 1109--1110.

№ 181. — 1725 г. 6 Февраля.

Заявление о неуплатѣ Пiотровскимъ денегъ, слѣдующихъ Холмскому пiарскому монастырю.

Feria tertia post festum Purificationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo quinto.

Actus officiosae executionis, in bonis Plavanice pro parte patrum Scholarum Piarum expeditae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensis capitanealia Chelmsia personaliter veniens nobilis Laurentius Żmudzki obtulit et ad acticandum officio eidem per oblatam porrexit actum officiosae executionis in bonis inferius nominatis, tempore, modo et loco in ibidem expressis, per generosum Podwysocki, subdelegatum, expeditae manueque ejusdem expedientis propria subscriptum, infra acticandum de tenore tali: „Actum in bonis villae Plavanice sorteque, Rogowsciana dicta, possessioni ad praesens generosi Andreae Piotrowski subjecta, ante portam curiae ibidem sitae feria tertia ante festum Purificationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo quinto, praesentibus nobili Michaele Piascecki, tum laboriosis Matwij Parasiuk, Paweł Winnik, Hryc Medwid, de praefata sorte subditis, aliisque plurimis varii status et sexus hominibus, ad proclamationem ministerialis congregatis, nec non ministeriali regni generali provido Casimiro Kropidziura, authentico et jurato, actus praesentis appatore. Ego infrascriptus subdelegatus, ab officio castrensis capitaneali Chelmsi, videlicet magnifico Stanislao Michaele Gorecki, vice-capitaneo et iudice castrensi Chelmsi officiose inscriptus, satisfaciendo eidem muneri officii mei, ad officiosam requisitionem religiosi et admodum reverendi Georgii a s. Stanislao, collegii Chelmsis Scholarum Piarum rectoris totiusque communitatis ejus-

dem collegii, vigore condemnationis seu poenae banitionis perpetuae ob contraventionem decreto officii castrensis Chelmsis, in terminis querelarum seu causarum officii feria quinta in vigilia festi Nativitatis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno proxime elapso millesimo septingentesimo vigesimo quarto, inter praefatum collegium Chelmsense, actorem et eundem generosum Piotrowski, citatum lato, quo nimirum decreto iniunctum erat, quatenus generosus Piotrowski censum a summa mille florenorum polonicalium Rogowsciana, in libris beneficiorum ejusdem collegii connotata, ab actu ultimae quietationis non modo in antecessum in rem generosorum Rogowskich, verum etiam in rem ipsiusmet citati, pro anno videlicet millesimo septingentesimo vigesimo primo de persoluto per septem a centum censu, prout in libris beneficiorum, seu potius excerpto, manureverendissimi patris rectoris subscripto, ex eodem libro deprompto, probatum est, servienti, ad actum praesens provenientem, per eundem generosum Piotrowski retentum, in octo ab actu ejusdem septimanis coram officio praesenti castrensi Chelmsi ad manus et quietationem reverendissimi patris rectoris ejusdem collegii Chelmsis solveret, idque sub poena banitionis perpetuae, in ibidem circa manifestationem publicanda, quo in termino, per decretum praefatum praefixo, ob non persolutionem ejusdem collegii Chelmsis patrum Piarum Scholarum super eodem generoso Piotrowski in contumaciam, circa manifestationem ejusdem obientam et publicatam, processu eodem de praemissis latiore et praefato decreto, ad bona suprafata Plavanice condescendi, ante quam condescensionem meam partem citatam jurevictam tempestive avisavi, jurisdictionem meam officiosam in praesentia suprascriptarum personarum et ministerialis, proclamata omnimoda actus istius securitate per praefatum ministerialem, fundavi, qua fundata ad executionem me contuli. Ad quem actum personalitecomparens honestus Hryc Medwid, praefar

ae curiae pater familias, absentia domini generosi Piotrowski, ad praesens in terra Premisliensi commorantis et ibidem causae respectu successionis ejusdem habitae adtentantis, executionem meam nomine ejusdem domini impugnavit, nec ulterius controversere voluit. Qua ipsa ejusmodi impugnatione, ne cuiquam parti praejudicium et gravamen inferre videar, causam eandem cum toto illius effectu ac partibus ipsis et impugnatore praefato ac eo, cuius nomine impugnatum est, rursus ad officium praesens castrense Chelmense, unde emersit, pro disjudicatione remittendam censui, praesentibusque remitto, conservando in ibidem partibus utrisque, tum et impugnatori praefato in primis et proximis querelarum ex ejusdem officii castrensis Chelmensis terminis secum agendi et cognoscendi paratum peremptorium, actus praesentis vigore. Josephus Podwysocki, subdelegatus inscriptus, manu propria.“ Originale vero ejusdem executionis circa acta officii praesentis remansit.

Изъ актовой книги Холмскаго гродскаго суда за 1723—25 годы, № 20212, л. 740.

№ 182. — 1725 г. 9 Февраля.

Позовъ Холмскаго базилианскаго монастыря евреямы нѣсколькихъ синагогъ по дѣлу о неуплатѣ ими процентовъ отъ слѣдующей монастырю суммы.

Feria sexta ante festum sancti Valentini presbiteri et martyris proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo quinto.

Ex parte monasterii Chelmensis contra Judaeos relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Kropidziura, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae

ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Severinus in Rozdol et Rejowiec Rzewuski, Chelmensis etc. capitaneus. Vobis infidelibus Ulko Irszowicz Chelmensis, Pinkus Morduchaiewicz Lubomliensis, Marko Jakubowicz Belzensis, Irsz Pietruszka Hrubieszowiensis synagogarum senioribus totisque communitatibus synagogarum praefatarum de personis bonisque et summis ac mercimoniis vestris generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hanc in parte fungimur, capitaneali autoritate, mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali officio in terminis querelarum seu causaram officii feria quinta a data et positione praesentis citationis prius et proximius in castro Chelmensi celebrandis proximis—ad instantiam venerabilis religiosi et admodum reverendi patris Sebastiani Prawicki, vice-superioris monasterii Chelmensis ordinis divi Basili Magni totiusque communitatis patrum et fratrum monasterii ejusdem, actorum, qui vos, inhaerendo inscriptioni reemptionali per vos citatos coram actis praesentibus in vigilia festi Nativitatis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini millesimo septingentesimo undecimo, suis cum successoribus super omnibus bonis et domibus ac mercimoniis in rem praefati monasterii inscriptae et recognitae. citant pro eo, quatenus vos censum a summa originali mille quingentorum florenorum polonicalium, per vos de manibus olim generosi Thomae Lewandowski, commilitonis cohortis hastatae illustris et magnifici palatini Podlachiae, campestris exercituum regni ducis, realiter levata, per eundem vero generosum Lewandowski sibi actoribus in pia legata suffragiumque animae sui disposita, retentum, ab ultima quietatione, per septem a centum computando, provenientem, una cum litis expensis ac vadio, ob contraventionem eidem inscriptioni succubito, persolvatis, praesentibus citamini. Sitis juri parituri et judicialiter responsuri. Datum in castro Chelmensi feria secunda post fe-

stum Purificationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo quinto — copiam similem sigillatam in oppido Chelm hic in domo residentiae synagogae Chelmensis die hodierna, in actu contenta, ad manus tradendo posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 747.

№ 183.—1725 г. 2 Марта.

Заявленіе священника Лобачевского о нанесеніи ему побоевъ Антоніемъ Будзинскимъ.

Feria sexta post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo quinto.

Venerabilis Jacobus Lobaczewski contra generosum Antonium Budzynski manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Jacobus Lobaczewski, parochus ritus graeci Maszowiensis, solenniter gravique animi sui cum dolore in et contra generosum Antonium Budzynski, sortis certae in bonis *Maszow* possessorem, questus et protestatus est, idque pro eo, quia ipse, nulla habita ratione, ad praedictum protestantem, invitatum ad curiam ejusdem feria sexta post dominicam *Invocavit* Quadragesimalem proxime praeterita, eundem protestantem primo verbis despoticis contemptuavit, dishonoravit, demum post verba ad verbera accessit et, postposita persona spiritali, baculo concussit et converberavit, vestem superiorem, tum et pileum per vim ex protestante eripuit, quapropter contra leges regni excessit ac in se traxit poenas demeritas; proinde protestans contra eundem iterum atque iterum protestatur. Et in continenti idem protestans commonstravit officio praesenti in corpore suo concussionem, et quidem: in fistula superiori manus sinistrae concussionem lividam sanguinolentam,

intumefactam, longam; item in dorso similem concussionem, asserendo sibi commonstranti easdem concussiones tempore et loco, in protestatione expresso, per eundem generosum Budzynski sibi baculo illatas et inflictas esse, quas officium praesens vidit et debite actis suis connotavit.

Тоже, л. 764.

№ 184.—1725 г. 15 Марта.

Подтвержденіе Холмскими рим.-кат. епископами правъ и привилегій мѣщанъ Савинскихъ.

Feria quinta post dominicam *Laetare* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1725-to.

Literarum confirmationis jurium et privilegiorum oppidanis Savinensibus oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens famatus Thomas Diablewicz, consul Savinensis, obtulit et ad acticandum officio eidem per oblatam porrexit literas confirmationis jurium et privilegiorum iisdem oppidanis Savinensibus, cujus quidem tenor sequitur ejusmodi: „Christophorus in Słupow Szembek, Dei et apostolicae sedis gratia episcopus Chelmensis, praepositus generalis Miechoviensis. Significamus praesentibus literis nostris, quorum interest, universis et singulis, quomodo post felicem nostrum ad cathedram Chelmensem ingressum, in reditu ex visitatione generali ecclesiarum dioecesis ad residentiam hyemalem Savinensem constituti, coram nobis oppidani Savinenses literas jurium et privilegiorum suorum tam a serenissimis Poloniae regibus, signanter divis: Joanne Alberto, Sigismundo Augusto, Sigismundo Tertio, quam a reverendissimis praedecessoribus nostris, specialiter a reverendissimo Nicolao Koscielski, super libertates, immunitates et praerogativas, in eisdem privilegiis expressas,

sibi datas et concessas, nobis praesentaverint petierintque, quatenus easdem in omnibus illarum punctis, clausulis et conditionibus universis juxta formam et tenorem ac continentiam earum admittere, approbare, confirmare et ratificare dignemur. Nos igitur supplicationi eorum benigne annuentes, revisis prius supradictis juribus et privilegiis, in omnibus illorum punctis, clausulis et conditionibus universis (et circa libertates, immunitates et praerogativas. in eisdem juribus descriptas, praedictos oppidanos Savinenses conservando) approbanda et confirmanda esse duximus, prout quidem approbamus, confirmamus et ratificamus praesentibus literis nostris, quas in majorem fidem manu propria subscriptas, sigillo nostro communiri jussimus. Datum in curia nostra Savinensi die Mercurii decima nona mensis Decembris, anno Domini millesimo septingentesimo decimo quarto, praesentibus perillustri et admodum reverendis Michaeli Piechowski Ill. L. Chelmsensi, Skarbimiriensi canonico et causarum curiae nostrae generali auditore, Simone Czerminski, praeposito hospitali sancti Lazari Lublinensis, Stephano Mikoszewski, ecclesiae parochialis Wereszczynensis curato et aliis quam plurimis testibus, ad praemissa adhibitis. Christophorus Szembek, episcopus Chelmsensis, manu propria. Locus sigilli ejusdem genuini magni. Alexander Fredro episcopus Chelmsensis. Locus sigilli ejusdem itidem genuini magni. Confirmatio jurium et privilegiorum oppidanis Savinensibus.“ Originale vero ejusdem literarum praeinsertarum idem offerens rursus ad se recepit et de receptis sibusque extraditis officium praesens quietat praesentibusque quietavit.

Тоже л. 771—2.

№ 185.—1725 г. 5 Июля.

Позовъ Холмскаго піарскаго монастыря Куницкимъ по дѣлу о неуплатѣ имъ процентовъ съ завѣщанной монастырю суммы.

Feria quinta post festum Visitationis B. ac G. Virginis Mariae proxima, anno Domini 1725-to.

Ex parte collegii Chelmsensis patrum Piarum contra magnificos Kunickie relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Casimirus Kropidziura, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Severinus in Rozdol et Rejowiec Rzewuski, Chelmsensis etc. capitaneus. Vobis magnificis Annae de Potok, primarum olim illustris et magnifici Michaelis Rzewuski, referendari regni, secundarum post hoc nuptiarum olim magnifici Gaspari Kunicki, pocillatoris Czerniechoviae, consorti viduae derelictae et ab eodem dominae jurium et advitalitali, matri, tum perillustri et admodum reverendo domino canonico Cracoviensi, tum magnifico Josepho Kunicki, cum praefato magnifico Gasparo Kunicki, pocillatore Czerniechoviae, ex secundo thoro procreatis, bonorum *Plavanice* haeredibus et possessoribus, de personis bonisque vestris generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmsensi officio in terminis querelarum seu causarum officii praesentis, feria quinta a data et positione praesentis adcitationis prius et proximus in castro Chelmsensi celebrandis proximis, ad instantiam instigatoris actoris officii nostri ejusque delatorum religiosi et admodum (reverendi) in X-to patris Georgii a sancto Stanislao collegii Chelmsensipatrum Piarum Scholarum ac totius communitatis collegii Chelmsensis ejusdem (rec-

roris) actorum, personaliter legitime pe-
temporieque compareatis. Qui vos citant, et
praesertim perillustrem admodum (reveren-
dum) Kunicki, ad paratam causam, magni-
ficae parenti vestrae ad hocce officium in-
stitutam, paratas scriptiones, paratum de-
cretum concessae dilationis ad munimenta
adcitant pro eo, quatenus vos censum a
summa trium millium florenorum polonica-
lium, per olim gnerosum Jacobum Kło-
czewski, honorum *Plavanice* haeredem, ec-
clesiae xenodochiali Chelmensi sancti Spiri-
tus in pia legata ultima voluntate sua dis-
posita et applicata ac super bonis supra-
scriptis, vestrae possessioni obnoxiiis, per
trecentos florenos provisionis seu census
annui ad exolvendum una cum successoribus
suis inscripta et assecurata, ab ultima
quietatione retentum, una cum magnifica
parente, uti jure advitalitio gaudente, per-
solvatis et enumeretis, litis expensas com-
pensetis, praesentibus citamini seu adcita-
mini. Sitis juri parituri et terminum atten-
taturi. Datum in castro Chelmensi feria
tertia post festum Nativitatis s. Joannis
Baptistae proxima, anno Domini millesimo
septingentesimo vigesimo quinto—copiam
similem sigillatam in bonis villae *Czulczyce*
curiaque citatorum, ibidem sita, feria tertia
proxime praeterita, familiae curiali de posi-
tione notificando, deposuisse et reliquisse.
De quo praesens ejusdem ministerialis re-
latio.

Тоже, л. 902.

№ 186.—1725 г. 17 Августа.

Заявление священника Народоставскаго церкви
Раколупской, о нанесеніи ему побоевъ Бя-
лецкимъ.

Feria sexta post festum Assumptionis
in coelum Beatissimae ac Gloriosissimae
Virginis Mariae, anno Domini millesimo
septingentesimo vigesimo quinto.

*Ex parte venerabilis Narodostawski contra
generosum Bialecki manifestatio.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter ve-
niens venerabilis admodum reverendus in
X-to pater Andreas Narodostawski, decanus
foraneus Lublinensis, ecclesiae ritus graeci
latino uniti Rakolupiensis parochus, prae-
cavendo cuivis indemnitati suae, in et contra
generosum Martinum Bialecki questus. mani-
festatus insimul et protestatus est, idque
in eo, quia ipse non contentus eo, quod
famulum manifestantis, fundum, alias *obszar*,
ad ecclesiam manifestantis in villa *Rakolu-
py* situm, arantem, anno praeterito millesi-
mo septingentesimo vigesimo quarto con-
cusserit et paulo ante saepes, circa eun-
dem fundum positas, in toto succiderit
exindeque damnum suo manifestanti ad
quingenta florenos polonicales causave-
rit, die hesterna, videlicet die decima 3-tia
mensis Augusti anni ejusdem millesimi
septingentesimi vigesimi quinti, solummet
manifestantem, triticum, in hoc fundo con-
seminatum, metere volentem (ad quam de-
messionem jam operarios deduxerat), a
metendo arcuit uxoremque sui manifestan-
tis percussit, contra vero se manifestan-
tem frameam ex vagina eduxit, ter obversa
verberavit, transfigereque voluit, et dum
suus manifestans frameam, evitando ulte-
riores ictus, ei recepit, flagro ejusdem in ca-
pite prope frontem vulneravit, triticumque
per vim et potentiam rusticis suis, quos
secum adduxit, demeti mandavit et ad hor-
reum suum devexit. His nondum conten-
tus, verbis scomaticis, uti non spiritualem
personam, diffamavit, dishonoravit. Ratione
quorum omnium suus manifestans confu-
giendo ad media juris praecavendoque, ut
supra, indemnitati suae, iterum atque ite-
rum manifestatur.—Et in continenti idem pro-
testans petiit officium praesens sibi mini-
sterialem, ad officium praesens commoran-
tem (addere), cujus annuendo affectationi,
ministerialem regni generalem providum Si-
monem Rozruchowski ad requisitionem
ejusdem promisit. Qui taliter ministerialis

n vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit in ea verba: Iż ja będąc tu w kancellarii przydany y wezwany od wielebnego imci oycy Andrzeja Narodstawskiego, plebana cerkwi ruskiej Rakolupskiej, dnia dzisiejszego na ciele tegoż wielebnego pobicia, to jest razow pięć uderzonych, na plecach cztery, na barku lewey ręki sine, napuchłe, a to przez osoby w protestacyi wyrażone zadane, widziałem, oglądałem. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio. Insuper idem protestans commonstravit binas concussiones, unam quidem in sincipite capitis partis sinistrae, parvam, cute derasam, alteram vero majorem et longam post aurem sinistram sanguinolentam, tumidam, latam, asserendo easdem circa praemissas violentias illatas esse, quae officium vidit et actis connotavit.

Тоже, л. 926.

№ 187. — 1725 г. 1 Октября.

Списокъ вещей, оставшихся въ Брестскомъ женскомъ бернардинскомъ монастырѣ по смерти Душевской.

Feria secunda post festum sancti Michaelis Archangeli proxima, anno Domini 1725-to.

Rerum mobilium, conventum Brestense^m monialium ordinis sancti Francisci concernentium, registri oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Andreas Stephanus Rzezycki, thesaurarius Żytomiriensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblata porrexerit registrum rerum mobilium, a se offerente conventui Brestensi religiosarum ac Deo dicatarum monialium virginum ordinis sancti Francisci pertinentium, infra acticandum de tenore tali: „Registrum rerum odebranych ruchomych od iegomosci pana

Stanisława Belykowicza, czesnika Nowogrodzkiego, a pannie Zofiey Duszewskiej, w konwencie na ten czas wielebnych ichmosciow panien Bernardynek Brzeskich rezydującej, oddanych, a po smierci tey tamże pozostałych: Mantia zielona z kwiatami złotemi rzucanemi y spodnica do teyże materialna, czerwona, z kwiatami złotemi rzucanemi; mantia niebieska w kwiaty srebrne, spodnica do teyże biała srebrna, morowa, pomaranczowa iedwabna para; sznurowka materialna wpasy; wstąg złocistych sztuczek trzy, po pultrzecia łokcia w koźdey sztuce; czapka z złotey materyej uszyta; szarpa koronowa czarna, po teyże rzucane kwiaty złote; sztyngierka hawtowana srebrem; przednikow dwa złocistych; spodnica sukienna różowa z galonem u dołu srebrnym; spodnica materialna popielata, kwiaty złote rzucane, gornostaiami obłożona około dołu; kontusz hałajowy popielicami podszyty; namiot materialny w pasy z kotarą; ponczoch parę iedwabnych; zwierciadelko w srebro oprawne; rękaw pieskowy; kropiwniczka srebrna; pudełek chinskiach trzy; lyszka srebrną iedną; kielich z patyną, bursą y mszałem; koronek tasiemkowych szytych łokci cztery, koronek drugich olenderskich łokci trzy; gotowalna na stolyk koronkowa tasiemkowa; czub na głowę ponio z sznurkow axamitnych; kobierzek, włóczką wyszywany, do obicia; obicie kałamaykowe; materac karmazynowy stary; skrzynia nowa gdanska; sukno zielone na sciane; lisztwy czerwone sukienne. Dalszy registrum oddanych ruchomosci pannie Duszewskiej: Szkatułka hebanowa, szkatułka z szufladami na chowanie stroiow białogłowskich; osobliwsze od nas Rzezyckich suknie na powszednią sprawione; kontusz szlamami podszyty; posciel; chusty białe; korpety; kwefy; koruny różne;—te wszystkie po smierci zmarłej Duszewskiej w konwencie ichmosciow panien Bernardynek Brzeskich pozostały Dalszy registrum ruchomosci sprowadzonych, według dekretu do oddania ichmosciom pannom Bernardynkom Brzeskim, do grodu Chelmskiego na terminie w dekrecie wyrażonym:

pułmiskow angielskiej cyny herbowanych numero dwanascie, talerzy teyże cyny herbowanych numero dwanascie, mis teyże cyny herbowanych dwie, lichtarzow cynowych para, kociołek piwny stary, alembik z czapką stary, szkatułka ratenska okowana. Po smierci zaś panny Zofiey Duszewskiej, wnuki naszej, na obrząd ciała wyliczyłem do rąk ieymosci panny matki złotych sto z moiey własności; wosku krąg dałem, osobliwie do oycow Bernardynow z obory, na kuchnię zboża z słodami różnego beczech osm, masła, słoniny wydało się y na trycezymy po kosciolach z moiey własności, nie z sukcesyey, do ieymosci panny matki oddano bydła rogatego sztuk numero dziesięć, owiec numero dziesięć, klacz strokatą iedną, nie wyrażając expensow moich na wikt y amikt panny Duszewskiej, wnuki naszej, w konwencie ichmosciow panien Bernardynek przez lat dwie residującey. Dalszy registr oddanych ruchomosci: iegomosci panu Woyciechowi Osłowskiemu oddano puldywanie, temuż iegomosci kobierzec ieden nowszy, drugi bardzo popsowany, temuż iegomosci fuuro rysie, drugie—krolikow siwych, oboie zażywane, kobierzec, albo porterasłaki sukienne, włóczkami floryzowane, dno szrednie włóczkami szyte, wozek kryty zieżdzony y zruynowany“. Originale vero ejusdem registri circa acta officii praesentis relictum est.

Тоже, л. 971.

№ 188.—1725 г. 2 Октября.

Заявление Фелькерзамба о потравѣ его хлѣба скотомъ протопона Малосавскаго.

Feria tertia post festum sancti Michaelis Archangeli, anno Domini 1725-to.

Generosus Ernest Felkerzamb capitaneus sacrae regiae majestatis contra venerabilem Malosawski, protopoponem Vlodaviensem protestatur.

Inducenta hoc loco erat copia similis protestationis ex personali comparitione ge-

nerosi Joannis Ernesti Felkerzamb, capitanei S-rae r-ae M-tis contra venerabilem Malosawski, protopoponem Vlodaviensem, ratione per eundem iam ab aliquot annis continua damna in segetibus varii grani per varia pecora et equos depabulando illationis omninoque ad inferendas violentias et depersecutiones subordinationis aliorumque contentorum facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, imo diutius expectata, ut juris et moris est, extiterat et ad acticandum eidem officio non porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero protestantis in porrigenda renitentia hoc idem officium iterum atque iterum manifestatur.—Et in continenti idem suprascriptus protestans praesentavit officio suo equum et equam pili strokate mediocris staturae, per quatuor annos habentes, asserendo, eosdem equum et equam in bonis *Orchowek*, possessioni sui protestantis subjectis, in nimia depascuatione proventus et interceptos esse, quos taliter praesentatos in foresta regia relinquere voluit. Verum quoniam in eadem foresta suscipere recusatum est, ideo idem praesentans eosdem equos ad se recepit et effidejussit, de qua effidejussione officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 973.

№ 189. — 1725 г. 27 Ноября.

Жалоба настоятеля Опалинскаго костела Соколовскаго на Опалинскихъ мѣщанъ за разныя наносимыя ему обиды и притѣсненія.

Feria tertia post festum sanctae Catharinae virginis et martyris proxima, anno Domini 1725-to.

Admodum reverendus Sokolowski, parochus Opalinensis, contra fumatos cives Opalinenses manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter ve-

niens admodum reverendus Michael Sokolowski, parochus Opalinensis, inhaerendo fundationi, obviando indemnitati et providendo całosci chwały Bożey, iako też dobrom kościelnym z fundacij, legacij, przywileiow nayiasniejszych krolow polskich y innych dobrodzieiow, manifestuie się przeciwko sławetnym Franciszkowi Meleszkiewiczowi, lantwoytowi, Stefanowi Bocianowi, burmistrzowi, Woyciechowi Olszewskiemu, Matyakowi Ostapczukowi, Chwedkowi Szeremecie, Chwedkowi Iwanczurze, Paulukowi Olesnikowi y innym mieszczanom y obywatelom Opalinskim o to, iż sławetni mieszczanie y obywatele Opalinscy dziesięciny kościołowi nie oddają de omni grano et semine tak z pol swoich, iako y z ogrodow pod czas żniwa, ledwo około Bożego Narodzenia, snopki zgnoiwszy y przewiazawszy, ledwo zwożą, a drudzy ani snopka nie dają, z ktorych żadney sprawiedliwosci protestans zyskać nie może, de quo posunt modo, kościół opprimunt, grunta, sianożęci, niwy, ogrody, place, przymiarki y samą plebanią z ogrodami, budynkami trzymaia; post fata pieae memoriae iegomosci xiedza Paszkowskiego, plebana Opalinskiego, zabrali xięgi kościelne, prawa, dekreta, legatie, testamenta, przywileje, zapisy, karty ręczne, tudziesz ogrod kościelny *na Skoczyskach* rozdwoiwszy na części dwie: iedną kościołowi zostawili część, a z drugiey części trzy uczynili: dwie części sobie wziali, a trzecią na cerkiew oddali; sianożęć kościelną *Antonowską* na siebie trzymaia, kupny bowiem plac na szpital kościelny u Dmitra Pilipezuka, mieszczanina Opalinskiego, rozdwoili: połowę zostawili kościołowi, a połowę sobie wziali; karty bowiem zastawne, dane kościołowi na pola, przymiarki, niwy, ogrody, sianożęci y barci siedm, tak *Staniakowskie*, iako y innych mieszczanow podczas zwiąsku iegomosci pana Baranowskiego zabrali, także sianożęć *Ostrowki* kościelne, na kosarzow siedm, między siebie rozebrali, a kościołowi na iednego kosarza zostawili, na dwa kosarze teyże sianożęci kościelney na cerkiew oddali; po rezygna-

cij iegomosci xiedza Krasowskiego, plebana Opalinskiego, dwie kopie drzewa tartego, a dwie kopie drzewa oprawnego w kostkę y stare stodoły cztery plebanskie ex fundo ecclesiastico zabrali, z cmentarza dranic kop trzydziesti, a z babinca gont kop pietnascie, ul z pszczołami także wziali w plebanij, żydzi tudziesz arendarze Joś y Jochel Opalinscy z młynarzami swemi od lat trzydziestu dziesięciny kościołowi z pul swoich recusant dawać y dwor też sprawiedliwosci z nich ad multas instantias actoris recusat. Insuper sławetny lantwoyt na plebanią naszedł z całym gminem mieskim, hałas czynił y odpowiadał, dziada szpitalnego pobił, drugich ubogich z szpitala rugował, dekretował, do ktorego żadnego nie mając interressu, a ieszcze też z swoiemi mieszczanami ogrody, pola, niwy, przymiarki, na ktorych haeret dziesięcina kościelna omnis grani et seminis, na cerkiew zapisali, nie mając mocy y władzy. Przeto de nullitate wszystkich zapisow, na cerkiew czynionych przed tym, teraz y napotym ktoreby czynili, manifestuie sie et de retentis decimis, censibus, proventibus aliisque obventionibus, ecclesiam Opalinensem concernentibus, zacyzym ratione praemissorum omnium prawnie czynić deklaruie się manifestans, a teraz solenniter protestatur atque iterum manifestatur.

Тоже, л. 1021.

№ 190.—1725 г. 27 Ноября.

Передаточная запись Холмскаго епископа Левицкаго Холмскому униатскому монастырю.

Feria tertia post festum sanctae Catharinae Virginis et Martyris proxima, anno Domini 1725-to.

Illustrissimus Lewicki, episcopus Chelmensis ritus graeci eodem monasterio fundos cedit.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens religiosus et admodum reverendus Mathaeus Kozaczenko, ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmensis superior, obtulit et ad acticandum officio praesenti per oblatam porrexit cessionem manuum fundorum certorum, dictorum *Panięszczyzna*, in rem monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni per illustrissimum ac reverendissimum Josephum Lewicki, episcopum Chelmensis ritus graeci, cum sancta romana ecclesia unitum, factam, de tenore verborum tali: „Josephus Lewicki, Dei, Apostolicae sedis gratia episcopus Chelmensis et Belzensis ritus graeci, cum sacra romana ecclesia unitus, archimandrita Zydycinensis. Providendo securitati monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni, ut etiam post fata mea floreret et perpetuo dureret, hoc non solum testimonii, verum etiam foundationis memoratis reverendis patribus tribuo et relinquo. In primis jam inde ab anno millesimo sexcentesimo vigesimo nono per illustrissimum et reverendissimum dominum Methodium de Tertio Terlecki, tum etiam anno millesimo sexcentesimo quinquagesimo quarto per illustrissimum et reverendissimum Jacobum Susza, episcopos Chelmensis, antecessores meos, ad majorem cultum et ornamentum et promulgationem gloriae Dei fundantes ad ecclesiam cathedralem Chelmensis praedictos reverendos patres ordinis divi Basilii Magni, cum cessione non solum ecclesiae cathedralis cum omnibus proventibus, ex sacristia provenientibus, sed etiam praedii seu monasterii *Sancti Salvatoris* et monasterii *Culemęzynensis* cum superaddito suburbio, dicto *Vulka* seu *Zawale*, cum omnibus attinentiis, ad praefata loca spectantibus, cujus quidem fundati monasterii, a praenominatis illustrissimis antecessoribus meis paucissimos redditus habentis, volens habere aliquam implicationem, hoc meo singulari scripto monasterium monialium ejusdem ordinis, seu alias *Panięszczyzna*, iisdem reverendis patribus atque monasterio Chelmensi adjungo et incorporo cum omnibus fundis, laneis, agris, subditis, censibus et proventibus in perpe-

tuum, adscribo et unio. Quae omnia non alio fine, nisi solius gloriae Divinae causa et unionis sanctae amplificandae, ut eo melius per religiosos, ad cathedram existentes, promoverentur et animarum saluti, pretioso sanguine Christi redemptarum, providerentur, sicut mei antecessores, ita ego hoc meo rescripto fundo, trado et confirmo, volens, ut haec universa tam per successores meos, quam per capitulum manuteneantur et observentur, alias, si quid absit, vel in minimo vellent hanc nostram trium episcoporum pro majori Dei gloria et salute animarum factam religiosis dictis foundationem laedere, coram Deo Judice nobiscum rationes strictas sunt reddituri. In quorum fidem foundationi huic manu mea subscripsi et sigillum apponi curavi. Datum Chelmae in aula nostra episcopali, anno millesimo septingentesimo vigesimo tertio die vigesima secunda Julii. Josephus Lewicki, episcopus Chelmensis, is, qui supra, manu propria. Locus sigilli. Cessya Panięszczyzny ab illustrissimo domino Josepho Lewicki, episcopo Chelmensi, monasterio Chelmensi anno millesimo septingentesimo vigesimo tertio, die vigesima secunda Julii.“ Originale vero idem offerens rursus ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 1022.

№ 191.—1725 г. 17 декабря.

Заявление вознаго объ отдачу на поруки крестьянъ Холмскаго римско-католическаго епископа Шанявскаго.

Feria secunda post festum sanctae Luciae, Virginis et Martyris proxima, anno Domini 1725-to.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Szaniawski, episcopi Chelmensis ritus latini, super subditis in bonis Dryszczow et Wola Leszczanska impositum arestum.

Ad officium e: acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens ministerialis regni generalis providus Blasius Iwanicki de bonis Kumow, authenticatus et juratus, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se ex officiosa requisitione illustrissimi reverendissimi Joannis Felicis Szaniawski, episcopi Chelmenensis, una cum nobilibus Alberto Przygocki et Michaele Wolanski, pro majoris et evidentioris testimonii gratia sibi ministeriali protunc adhibitis, ad bona villarum *Dryszczow*, tenutae illustrium et magnificorum Potockich, capitaneorum Tlumacensium, et *Wola Leszczanska* generosi Brodowski, pincernae Trembovlensis, feria sexta proxime praeterita praesens et personaliter condescendisse ibidemque actualiter existens, et quidem in bonis *Dryszczow*: laboriosos Grzesko Chud, Woytko Chudy, Jasko Chudy, Choma Maximiuk, Dmytro Okun cum filiis, in bonis vero *Wola Leszczanska*: Mysko Dadoluk, Ihnat, Frem Maximiukow, de bonis spiritualibus episcopatus Chelmenensis profugos, in praefatis bonis proventos, una cum uxoribus, liberis ac tota supellectili domestica, arestasse officiosoque aresto innodasse, quod arestum taliter impositum administratores praefatorum bonorum nomine principium suorum susceperunt De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 1029.

№ 192.—1725 г. 29 Декабря.

Позовъ Холмскаго р.-католическаго епископа Шанявскаго Немоевскимъ по дѣлу о бѣглыхъ крестьянахъ.

Sabbatho in crastino festi Sanctorum Innocentium Martyrum, anno Domini 1725-10.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Szaniawski, episcopi Chelmenensis ritus latini, contra magnificos Niemoiewskie, pocillatores Żytomirienses, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens ministerialis regni generalis providus Blasius Iwanicki, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Severinus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, Chelmenensis etc. capitaneus. Vobis magnificis Antonio Niemojewski et cujusvis nominis Podoska, conjugibus, pocillatoribus Żytomiriensibus, de personis bonisque vestris generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu judiciis causarum officii, feria quinta a data et positione praesentis citationis prius et proximius in castro Chelmensi celebrandis proximis, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris illustrissimi et reverendissimi Felicis Szaniawski, episcopi Chelmenensis, actoris, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, qui vos, et quidem te magnificam citatam in autoritate et assistentia mariti, de jure incumbenti, citat, inhaerendo constitutioni novellae, de extraditione subditorum sancitae, pro eo, quatenus laboriosos Koczany, fratres, de bonis *Koziagura*, episcopatus Chelmenensis, ad bona vestra *Staw* profugos ac in ibidem commorantes, praeventos officiosoque aresto innodatos, una cum eorum uxoribus, liberis ac supellectili domestica propria extradatis, aut taxam, legeque positiva praescriptam, persolvatis, praesentibus citamini; sitis juri parituri et terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria sexta ante festum sanctorum Simonis et Judae apostolorum proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo quinto—copiam similem sigillatam in bonis villae *Staw* curiaque citatorum, ibidem sita, feria tertia ante festum sancti Thomae apostoli proxima familiae curiali de positione notificando possuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 1039.

№ 193. — Тоже.

Позовъ епископа Шанявскаго Гуровскимъ
по дѣлу о бѣгломъ крестьянинѣ.

Ex parte ejusdem contra generosos Gurowskie, conjuges, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Blasius Iwanicki de bonis Kumow, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Severinus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, Chelmensis etc. capitaneus. Vobis generosis Andreae Gurowski et Theresiae de Kuczewo, conjugibus, dapiferis Nowogrodensibus, de personis bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu judiciis causarum officii feria quinta a data et positione praesentis citationis, prius et proximius in castro Chelmensi celebrandis proximis, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris illustrissimi et reverendissimi Felicis Szaniawski, episcopi Chelmensis, actoris, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, qui vos, et quidem te, magnificam citatam in autoritate et assistentia mariti, de jure incumbenti, citat, inhaerendo constitutioni novellae, de extraditione subditorum sancitae, pro eo, quatenus laboriosum Thomam Prociuk, subditum de bonis *Koziagura*, episcopatus Chelmensis, ad bona seu sortem vestram, in bonis *Besko* sitam, profugum ac in ibidem praeventum officiosoque aresto innodatum, extradatis aut taxam ejusdem, legibus praescriptam, persolvatis, litis expensas refundatis, praesentibus citamini. Sitis juri parituri et terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria sexta ante festum

sanctorum Simonis et Judae, apostolorum proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo quinto“ —copiam similem sigillatam in bonis villae *Besko* curiaque citatorum, ibidem sita, feria quarta ante festum sancti Thomae apostoli proxima familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 1039—1040.

№ 194.—1726 г. 20 Мая.

Привиллегія короля Михаила на угодія Любомльской церкви Рождества Пр. Богородицы.

Feria secunda post dominicam *Cantate* proxima, anno Domini 1726-to.

Privilegii super jura ecclesiae ritus graeci in suburbio Lubomlensi oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Joannes Starczewski, parochus ecclesiae ritus graeci in suburbio Lubomlensi, obtulit et ad acticandum officio eidem per oblatam porrexit jura ecclesiae ritus graeci sub titulo Nativitatis Beatissimae ac Gloriossimaе Virginis Mariae in suburbio Lubomlensi, a serenissimo rege Michaele Dei gratia benigniter collata manueque ejusdem propria subscripta, tempore, modo et loco in ibidem expressis, infra acticanda de tenore tali: „Michael Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae Czerniechoviaeque. Significamus praesentibus literis nostris, quorum interest universis et singulis, quia nos ad intercessionem certorum consiliariorum nostrorum pro devoto Joanne Lukaszewicz, presbitero ecclesiae ritus graeci tituli Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae, in unione cum ecclesia catholica romana in oppido *Lubomlensi* existentis, apud nos factam, fa-

ciendum duximus, ut eum in usu et pacifica possessione dictae ecclesiae Lubomlensis conservaremus et relinqueremus, uti quidem conservamus et relinquimus praesentibusque literis nostris conservationemque ejusdem magnifici Demetrii Georgii Korybut, ducis in Wiszniowiec et Zbaraż Wiszniowensis, palatini Belzensis, campiductoris regni, Białocerkieviensis, Drohicensis, Lubomlensis capitanei, circa omnia jura et privilegia, dictae ecclesiae servientia, de data Lubomli die vigesima tertia Maii 1669 emanatam, confirmamus ita, ut eandem ecclesiam ritus graeci Lubomlensem juxta privilegium foundationis serenissimi Sigismundi Augusti, praedecessoris nostri, cum agro seu fundo, a loco, *Wrzeciszu* seu *Pasięki* dicto, in longitudinem usque ad agrum seu fundum ecclesiae *Junowska* tendente ad iter usque, quod tendit ad praedium arcis Lubomlensis, ad campos arcis ejusdem, qui vocatur *Losiwy*, in quo agro et fundo frumenti undecem coreti seminari, foeni autem tres acervi colligi possint, ibique cum arboribus, ad mellificia aptis, aut in quibus apes iam sunt, quinque, item cum fundis, *Omielny ostrowek* dictis, ad prata haec jacentia, unde nihil aliud praeter foeni acervi duo colligi possunt, cumque roboribus quibusdam ibidem, idoneis pro mellificiis excidendis, duobus vero, in quibus apisteria jam sunt excisa, insuper cum alio fundo, qui ad eandem ecclesiam semper pertinuit, *Ostrowek Lassik* dicto, quod jacet penes iter, tendens ad pagum *Podhorodna*, ubi nihil aliud, quam arbores quernae et pene pro mellificiis jam excisis septem et plures adhuc, quae excidi possint, esse et cum rubeis variis, quae in reliqua parte excreverunt. Item cum duobus subditis, in fundo coemeterii ejusdem ecclesiae existentibus, cum hortis, licet aliquibus tam antiquis, quam recenter ademptis, verum in usu antiquo existentibus, ad limites xenodochiales et plateam suburbanam consistentibus, praenominatus devotus Joannes Lukaszewicz, presbiter et rector dictae ecclesiae Lubomlensis tunc adhibeat et possideat ad extrema

vitae suae tempora. Promittimusque pro nobis et serenissimis successoribus nostris, non esse nos serenissimosque successores nostros praenominatum devotum Joannem Lukaszewicz ab usu et pacifica dictae ecclesiae Lubomlensis omniumque ejus supra-specificatarum attinentiarum et pertinentiarum possessione amoturos, neque amovendi cuipiam facultatem duros, sed salvum et integrum jus advitale eidem conservaturos, juribus nihilominus nostris regalibus, reipublicae ecclesiaeque catholicae salvis manentibus. In cujus rei fidem praesentes manu nostra subscripsimus et sigillo regni communiri jussimus. Datum Varaviae die 14-ta mensis Julii anno Domini MDCLXX, regni vero nostri I anno. Michael Rex. (Locus sigilli majoris regni cancellariae). Conservatio devoti Joannis Lukaszewicz, ritus graeci presbiteri uniti circa ecclesiam Lubomlensem. Stanislaus Burenski Groc, regens cancellariae regni“. Originale vero eorundem jurium ecclesiae, a serenissimo Michael Rege conferentium, idem offerens rursus ad se recepit, de quo recepto originali sibi extradito officium praesens quietat praesentibusque quietavit.

Изъ актовъ книги Холмскаго городского суда за 1726 годъ, № 20213, л. 241—2.

№ 195.—1726 г. 21 Мая.

Фундушова запись владѣльцевъ Ровно, Волч-
ковъ, на Ровенскую церковь.

Feria tertia post dominicam *Cantate* proxima, anno 1726-to.

Foundationis seu erectionis ecclesiae in bonis Rowno oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Paulus Tymoszewicz obtulit et ad acticandum officio eidem per oblatam porrexit jura foundationis seu erectionis ecclesiae ritus graeci in bonis villae

Rowno, ab eisdem fundatoribus procurata, tempore, modo et loco in ibidem specificata, manūque eorundem suprascriptorum fundatorum subscripta sigilloque communita, infra acticanda de tenore tali: „In nomine Sanctissimae Individuaeque Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, ad majorem Dei gloriam, Mariae magnae, magni Dei Matris omniumque Sanctorum amen. Ad perpetuam rei memoriam. My sukcesorowie y dziedzice wsi *Rowna* y *Przewozu*, w wojewodztwie Ruskim a ziemie Chelmskiej leżących, pozostali, oznajmujemy, komu by o tym wiedzieć należało, a mianowicie potomkom y sukcesorom naszym: iż aplikując się do woli świętej pamięci rodziców y stryiw naszych rodzonych, ichmosciow panow Samuela, Daniela, Rudolfa y Władysława Wołczkow, antecessorow y dziedzicow pomienionych wsi, którzy, urodziwszy się w wierze świętej katolickiej rzymskiej y nas sukcesorow w tej że wierze splodziwszy, unaniami consensu insimul naradziwszy się, aby chwala Boża wiecznemi czasy krzewiła się y pomnażała nie ustawiając, ecclesiam orthodoxam in unione sancta cum ecclesia romana aedificare umyslili, iakoż upatrzawszy miejsce we wsi *Rownie* nad stawem, proprio sumptu na imie świętego Eustachiusza męczennika, tej cerkwi patrona, założyli y feliciter wybudowali w roku od narodzenia Chrystusa Pana Zbawiciela naszego 1624-to, za panowania szczęśliwie najiasniejszego y niezwyčajonego Zygmunta Trzeciego, Polskiego y Szwedzkiego króla, dedicatio huius orthodoxae ecclesiae per illustrissimum et reverendissimum in Christo patrem Athanasium Pakosta, Dei et apostolicae sedis gratia ritus graeci episcopum Chelmensensem et Belzensem, facta, anno Domini 1625 sacrum missae officium die 20 Septembris celebratum et anno eodem indulgentiaeque na leż święto świętego Eustachiusza męczennika concessae, do ktorey cerkwi ichmość panowie rodzice y stryiwie nasi wielebnego oycy Athanazego Athanasowicza, in actu presbitera, podali y funduszem wiecznym

utwierdzili, który to fundusz, że calamitate temporum przez inkursye nieprzyziaciela na Rzecz Pospolitą, koscioly święte y cerkwie, ktorých po niektórych panstwach nie tylko spoliacie, ale y ruiny staneli, violenter wydarty, zginol, nowy fundusz in omnibus eius articulis, punctis, clausulis et ligamentis spisuiemy, podpisuiemy rękami naszymi własnymi, chcąc go mieć in integro aeviternis temporibus, y ten fundusz nowy do tej cerkwi legitimo successori, filio, procreato z nieboszczyka wielebnego oycy Athanazego Athanasowicza, presbitera, wielebnemu oycu Grzegorzowi Athanasowiczowi, presbiterowi, w słowienskim ięzyku dobrze erudito et ordinato, do rąk iego daiemy y przy tej cerkwi, iako iure naturali et divino następującemu, legitimum successorem constituimus, approbamus et reservamus, potomkow y sukcesorow iego, obligując onego, aby świętej pamięci rodziców y stryiw naszych, bracią y siostry nasze, in genere familiey domu naszego, ex hoc saeculo zeszytych, mocno Pana Boga błagał y w liturgiach, jutrzniach y nieszporach y inszych modlitwach codziennych, nabożnie odprawujących, gorąco upraszał, y za nas żyjących, iako y sukcesorow naszych, tak on sam, iako y potomkowie et successores legitimi powinni będą. Do ktorey cerkwi grunta, sianożeci, ogrody, od pomienionych świętej pamięci ichmosciow panow rodziców y stryiw naszych nadane, terazniejszym funduszem nowym pomienionemu wielebnemu oycu Grzegorzowi Athanasowiczowi, prezbiterowi, et eius legitimis successoribus stwierdzamy, do tej cerkwi aeviternis temporibus incorporuemy. Naprzod, poddani wsi *Rowna*, także y *Przewozu*, na pułankach osiadli, że antea dawali po snopow trzydziesti snopow żyta, a na cwierciach zaś osiadli po snopow piętnascie tosz powinni dawać, y tym funduszem nowym approbuujemy; do tego, gdzie cerkiew zbudowana, ogrod do zbudowania pomieszkania y inszych budynkow na mac dwie, w polu między *Rowcami* na mac cztery, w *Obelniku* na mac trzy, w

Kramicy na mac dwie, pod *Grabowym lasem* na mac trzy, y brzegi około pola, *za brodkiem* w lesie *Grabowym* niwek trzy na mac trzy, z sianozęciami około nich, od *Piskorzowa*, za wsią na trzy czwerci, u *Malowania* sianozęci na kosarzow osm podle panskiej; lasow, borow w obudwu wsiach, to iest w puszczech, do tych wsi *Rowna* y *Przewozu* należących . . . gorzałki na swą tylko potrzebę, a osobliwie w *Przewoskim* browarze y winnicy, wolne warzenie piwa y kurzenie gorzałki *aeviternis temporibus* ia pozostały successor *Daniel Krzysztof Wołczek* y wolne melcie bez czerhy y miary pozwalam, także y ia pozostały successor y potomek *Andrzej Wołczek* na moiey części y w swoim młyunie w samey wsi *Rownie* wolne melcie bez miary y czerchy pozwalam, y ia pozostały successor y potomek w swoim młyunie na *Piskorzowie* do wsi *Rowna*, części moiey, należącego wolne melcie bez miary y czerhy pozwalam, co mi odkazane tak we wsi *Rownie*, iako y *Przewozie* bez uymy dani dworskiej tak osiadłych, iako y pustych, ma quiete zażywać y trzymać, podatkw żadnych, ani powinności tak do skarbu Rzeczy Pospolitey, iako y dworowi dawać nie powinien, tak on sam, iako y *successores eius legitimi*, także do składek gromadzkich nie należy, cale uwalniamy. Ktorych to gruntow, nadanych od nas *successorow* y *fundatorow*, y tych wszystkich opisanych *pożytkow sine ulla praepeditione* tak nas samych y potomkow y *successorow* naszych *cum suis posteris in pacifica possessione* ma zostawać y zażywać; a iezeli by te wsi *Rowne* y *Przewoz* z rąk naszych do inszego domu familij weszli, w niczem *successores nostri alienae domus* tej cerkwie, iako y temu *pomienionemu* oycu *Grzegorzowi Atanasowiczowi*, *presbiterowi*, et *eius legitimis successoribus* gruntow nadanych, tych snopow wybierania y oddawania nie odbierali, ani we wszystkich *pożytkach* *violencyą* czynili, ale *ex debita devotione* aukcyą czynić y więcey dodawać domu *Bożemu* tak nas samych, *successorow* naszych et *alienae domus* obowiąz-

ujemy, tym funduszem obligujemy. Ktory to fundusz *propter firmum et perpetuum robur* utwierdzamy y umacniamy y do rąk *przerzeczonemu* oycu *Grzegorzowi Atanasowiczowi*, tej cerkwi *presbiterowi*, iako *legitimo successorowi et eius legitimis successoribus* daiemy y tym obligując każdego po nas *successorow* naszych, lubo y inszego domu, aby iezeliby chciał ten fundusz czytać y widzieć nadanie tej cerkwie, po przeczytaniu, aby nie zatrzymywał, ale wczle w niwezum nie *kassuiąc*, oddał *pomienionemu* oycu *Grzegorzowi Atanasowiczowi*, albo iego *successorom*. Y na ten fundusz my pozostali *successores et fundatores* własnymi rękami podpisujemy się z pieczęciami własnymi naszymi. Działo się we wsi *Rownie* dnia osimnastego *Augusta*, roku *Panskiego* *tysiącznego* *sześćsetnego* *piędziesiątego* *osmego*. *Andrzej Wołczek*, manu propria. *Locus sigilli*. *Daniel Krzysztof Wołczek*, manu propria. *Locus sigilli*. *Piotr Bobowski*. *Helena Wołczkuwna Piotrowa Bobowska*. " *Originale vero eiusdem juris foundationis ecclesiae in bonis Rowno ritus graeci idem offerens rursus ad se recepit, de quo recepto sibique extradito officium praesens quietat praesentibusque quietavit.*

Тоже, л. 242.

№ 196.—1726 г. 17 Сентября.

Заявление Шанявскаго объ обидахъ, причиненныхъ епископскимъ крестьянамъ слугами Новицкаго.

Feria tertia post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima, anno Domini 1726-to.

Generosus Szaniawski nomine illustrissimi et reverendissimi episcopi Szaniawski Chetmensis contra magnificum Nowicki ac alios manifestatur.

Inducenda hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione generosi Christophori Szaniawski, honorum villae

Pawłow arendatorii possessoris, suo et ex speciali commisso illustrissimi et reverendissimi Joannis Felicis Szaniawski, episcopi Chelmensis, nomine, in et contra magnificentissimum Joannem Nowicki, thesaurarium Minscensem, honorum *Krasne* possessorem, atque famulos ejus quorumvis nominum Strzyżewski, Szydłowski, Strumiło ac alios excessivos, mandata sui domini exequentes, ratione per ipsos laboriosi Jędruch Gałach casae cum suprascriptis complicibus famulis, in bonis oppidi *Pawłow* sitae, superinvasionis ibidemque laboriosum Petro Daniło die hesternae, actum praesentem proxime procedente, crudelissime convulsionis, multarum violentiarum perpetrations facta, prout latior debuit dari copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum officio praesenti non est porrecta, ideo hoc idem officium de diligentia generosi vicerarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda renitentia copia iterum iterumque manifestatur. Et in verificationem praemissorum idem, qui supra, manifestans statuit laboriosum Petrum Daniło patientem, qui statutus commonstravit officio praesenti vulnus in manu dextra in fistula superiori prope humerum longum, latum, profundum, asserendo hoc idem vulnus circa praemissam invasionem per famulos magnificentissimi Nowicki franea illatum et inflictum esse, quod officium praesens vidit et actis suis debite connotavit. Hicque subinde idem protestans praesentavit officio praesenti equos binos, non adeo annosos et macilentos: unum pili *cisawy lysy*, alterum pili *gniady*, utresque cum ephippiis et toto apparamento, ad id congruo, nec non paenulam, alias *burkg*, atque frameam, circa praemissas violentias per eosdem derelictas, quas res et equos, taliter praesentatos et per officium praesens visos idem protestans ad se recepit sibi extraditos officium praesens quietavit praesentibusque quietat.

Томе, л. 334.

№ 197.—1726 г. 23 Сентября.

Заявление Ясинскаго объ уводѣ Сосновицкимъ парохомъ Длужевскимъ крестьянина Ясинскаго.

Feria secunda post festum sancti Matthaei Apostoli et Evangelistae proxima, anno Domini 1726-to.

Ex parte ejusdem (generosi Jasinski) contra admodum reverendum Dluzewski relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Paulus Kondratowicz, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Severinus in Rozdot et Rejowiec Rzewuski, capitaneus Chelmensis etc. Tibi admodum reverendo patri Alexandro Dluzewski, parocho Sosnovecensi, de persona, causa infrascripta bonisque tuis generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu officio nostro in terminis querelarum seu officii causarum, prius et proximius feria quinta in castro Chelmensi abhinc celebrandis vel, his deficientibus, in aliis tandem subsequentibus personaliter peremptorieque compareas, ad instantiam instigatoris officii nostri eiusque delatoris generosi Vladislai Jasinski, actoris, qui te citat pro eo, quia tu, postpositis constitutionibus et legibus regni, quae proprium mantellum vi repetere prohibent, tu, eas minime formidando, ausus es temereque praesumpsisti violento modo invadere per jussum et subordinationem tuam famulos ac subditos tuos cum curribus sortem haereditariam moderni actoris, in bonis *Leyno* existentem, ex eaque nocturno tempore, videlicet in vigilia ss. Fabiani et Sebastiani anno nunc currente, subditum ejus Joannem Wakula (etiamsi in

miter convulnerare et occidi demandare, aliasque plurimas violentias, inquisitione probandas, perpetrare, proinde citaris ad videndum et audiendum attentandumque te respectu suprascriptarum violentiarum poenis arbitrariis puniri ad statuitionemque suprascriptorum complicum famulorum tuorum, qui et praesenti citatione apud te arestantur, stringi et compelli caeteraque pro causae praesentis exigentia contra te observari, statui et sententiari. Citaris igitur, sis pariturus et terminum attentaturus, ad praemissa et alia, fusius sibi in inquisitione probanda, judicialiter responsurus. Datum Lublini feria secunda post festum sancti Michaelis Archangeli proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo sexto* — copiam similem sigillatam ad bona villae *Krasne* curiaque citati, ibidem sita, die hesterna, actum praesentem proxime procedente, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 353—4.

№ 199. — 1726 г. 9 Октября.

**Позовъ Потоцкому по дѣлу о захватѣ нмѣ
крѣстьянъ епископа Шанявскаго.**

Feria quarta post festum sancti Francisci confessoris proxima, anno Domini 1726-to.

Ex parte illustrissimi, reverendissimi Szaniawski contra illustrem magnificum Potocki relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Basilius Iwanicki, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit — se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Severinus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, Chelmensis, Lubomlensis etc. capitaneus. Vobis

illustri et magnifico Michaeli in Zloty Potok Potocki, palatino Volhyniae, campestri exercituum regni notario et generoso Martino Brodowski, pincernae Trembovliensi, de persona, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu officio nostro castrensi capitaneali Chelmensi in terminis querelarum seu judiciis officii causarum, feria quinta prius vel proximius abhinc in castro hocce Chelmensi celebrandis proximis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris illustrissimi et reverendissimi Felicis Szaniawski, episcopi Chelmensis, actoris, qui actor, inhaerendo novellae constitutioni, de extraditione subditorum sancitae, citat vos, idque pro eo, quatenus vos laboriosos Marcum Subczuk, Demko Szostaczek, Misko Syczuk — subditos de bonis episcopalibus profugos et ad sortes bonorum vestrorum *Ieszczany* et *Barylowie* proventus officiosoque aresto innotatos, qui et praesenti citatione apud vos arestantur, extradatis aut taxam eorundem legibus praescriptam persolvatis, litis expensas refundatis, praesentibus citanini, sitis terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria tertia post festum Beattissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo sexto* — copiam similem sigillatam in bonis villae *Woyslawice* curiaque citatorum, ibidem sita, die hesterna, actum praesentem proxime praecedenti, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 375—377.

№ 200. — Тоже.

Позовъ Венглинскому по дѣлу о захватѣ
имъ крестьянина еп. Шанявскаго.

*Ex parte ejusdem contra magnificum Weg-
glinski relatio.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter ve-
niens ministerialis regni generalis provi-
dus Basilius Iwanicki, ex reproducto authen-
tico officio praesenti notus, in vim suae
verae ac fidelis relationis palam, publice li-
bereque ac per expressum recognovit — se
citationis infrascriptae tenoris sequentis:
„Severinus in Rozdol et Rejowiec Rzewuski,
Chelmensis, Lubomliensis, etc. capitaneus.
Tibi magnifico Francisco Weglinski, vexilli-
fero Parnaviensi, de persona bonisque tuis
generaliter omnibus vigore regio et nostra,
qua hac in parte fungimur, capitaneali
authoritate mandamus, ut coram nobis seu
nostro castrensi capitaneali Chelmensi of-
ficio in terminis querelarum seu judiciis of-
ficii causarum, feria quinta prius vel proxi-
mius in castro hocce Chelmensi celebrandis
vel, his deficientibus, in aliis tandem subse-
quentibus proximis, personaliter, legitime pe-
remptorieque compareas, ad instantiam in-
stigatoris officii nostri ejusque delatoris il-
lustrissimi et reverendissimi Felicis Szaniaw-
ski, episcopi Chelmensis, actoris, qui actor,
inhaerendo constitutioni novellae, de ex-
traditione subditorum sancitae, citat te, id-
que pro eo, quatenus tu laboriosum Matoz,
subditum de bonis episcopalibus profugum
et ad villam tuam *Wulka*, ad bona *Klesz-
tow* pertinentem, praevenum officiosoque
aresto innodatum, qui et praesenti citatione
apud te arestat, extradat aut taxam ejus-
dem legibus praescriptam persolvas, litis
expensas refundas, praesentibus citaris, sis
terminum attentaturus. Datum in castro
Chelmensi feria tertia post festum Beatissi-
mae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, pro-
xima, anno Domini millesimo septingentesi-
mo vigesimo sexto“ — copiam similem sigil-

tatam in bonis villae *Klesztow* curiaque ci-
lati, ibidem sita, die hodierna, in actu con-
tenta, familiae curiali de positione notificando
posuisse et reliquisse. De quo praesens
ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 375—377.

№ 201. — Тоже.

Позовъ Суходольскимъ по дѣлу о захватѣ ими
крестьянъ еп. Шанявскаго.

*Ex parte ejusdem contra magnificos Su-
chodolskie relatio.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter ve-
niens ministerialis regni generalis providus
Basilius Iwanicki, ex reproducto authentico
officio praesenti notus, in vim suae verae
ac fidelis relationis, palam, publice libe-
reque ac per expressum recognovit—se ci-
tationis infrascriptae tenoris sequentis:
„Severinus in Rozdol et Rejowiec Rzewu-
ski, Chelmensis, Lubomliensis, etc. capita-
neus. Vobis magnifico Mathiae et Antoni-
nae seu alterius nominis Suchodolski, no-
tariis castrensibus Lublinensibus, conjugi-
bus, de personis bonisque vestris generali-
ter omnibus, vigore regio et nostra, qua
hac in parte fungimur, capitaneali autho-
ritate mandamus, ut coram nobis seu
nostro castrensi capitaneali Chelmensi of-
ficio in terminis querelarum seu judiciis
officii causarum, feria quinta a data et posi-
tione praesentis citationis prius et proximius
in castro hocce Chelmensi celebrandis proximis,
personaliter, legitime peremptorieque compa-
reatis, ad instantiam instigatoris officii nostri
ejusque delatoris illustrissimi et reverendis-
simi Felicis Szaniawski, episcopi Chelmensis,
actoris, qui actor, inhaerendo constitutioni
novellae, de extraditione subditorum sancitae,
citat vos, idque pro eo, quatenus labo-
riosos Martynum Podhayny, Michaelem
Zrobczak, de bonis episcopalibus ad bona

vestra haereditaria *Turka* profugos et praeventos officiosoque aresto innodatos, qui et praesenti citatione apud vos arestantur, extradatis aut taxam eorum legibus praescriptam persolvatis, praesentibus citamini. Sitis juri parituri et judicialiter seu officiose responsuri. Datum in castro Chelmensi feria tertia post festum Nativitatis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo sexto—copiam similem sigillatam in bonis villae *Dorohusko* curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже л. 375—377.

№ 202.—1726 г. 10 Октября.

Позовъ Холмскаго піарскаго монастыря Любенецкимъ по дѣлу о неуплатѣ ими процентовъ отъ завѣщанной монастырю суммы.

Feria quinta ante festum sanctae Hedvigis viduae, electae Dei, proxima, anno Domini 1726-to.

Ex parte collegii Chelmensis patrum Piarum contra successores generosi Lubieniecki relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Casimirus Kropidziura, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis, palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Severinus in Rozdol et Rejowiec Rzewuski, Chelmensis, Lubomliensis etc. capitaneus. Vobis generosis Angelae a Slugocin, consorti relictae viduae, matri, tum Francisco et Ignatio atque Catharinae et Marianae virginibus, filiis et filiabus Lubienieckim, olim generosi Michaelis Lubieniecki, horod-

nicii Luceoriensis successoribus, bonorum *Bindiuga* et *Wysocko* haeredibus et possessoribus, de personis. causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu (officio) nostro castrensi capitaneali Chelmensi in terminis querelarum seu judiciis causarum officii, feria quinta a data et positione praesentis citationis prius vel proximus hocce in castro Chelmensi celebrandis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, ad instantiam religiosi et admodum reverendi in Christo patris Georgii a sancto Stanislao, rectoris collegii Chelmensis patrum Scholarum Piarum et totius conventus ejusdem collegii, actorum, qui vos, et quidem minorenes cum assistentia de jure requisita citant, tam et ad juxta contractum certum, de actu et data illius in bonis villae *Bindiuga* die vigesima mensis Augusti, anno Domini millesimo septingentesimo decimo sexto cum olim magnifico Andrea Slugocki, vexillifero Chelmensi, conscriptum et confectum, quo contractu summam sex millium florenorum polonicarium in urgenti necessitate tu, generosa Angela de Slugocin, cum suprascripto olim marito tuo apud praenominatum olim magnificum vexilliferum contraxistis et in bonis vestris assecurastis ad exolvendum, quam et inscriptionem certam officiosam coram actis praesentibus Chelmensibus feria quinta post festum sanctorum Viti et Modesti martyrum proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo per magnificum Josephum Slugocki, pocillatorem Chelmensem, filium praefati olim magnifici vexilliferi, in certas obligationes missarum, qualibet hebdomada celebrandarum, praenominato collegio Chelmensi super restantem summam quatuor millium florenorum polonicarium cum pendendo censu annuo cessanti et transfusam, quatenus census retentos, ab actu inscriptionis seu ab ultima quietatione provenientes, eidem collegio ab eadem summa quatuor millium florenorum polonicarium exolvatis et realiter enumeretis, per senten-

tiam officii nostri ad praemissa vos stringi et compelli, sitis termino parituri et judicialiter responsuri. Datum in castro Chelmensi sabbatho in crastino festi sancti Francisci confessoris, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo sexto—copiam similem sigillatam in bonis villae *Bindiuga* curiaque citatorum, ibidem sita, die hesterna, actum praesentem procedente, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 372—3.

№ 203.—1726 г. 21 Октября.

Письмо Холмскаго епископа Левицкаго Горечному съ требованіемъ отдачи взятыхъ изъ церкви денегъ.

Feria secunda post festum sancti Lucae Evangelistae proxima, anno Domini 1726-to.

Literarum familiarium inter illustrem et reverendum Lewicki, episcopum Chelmensem ritus graeci, et magnificum Gorecki, vicecapitaneum et judicem Chelmensem, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensis capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Vincentius Jarzyna obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit literas familiares ab illustri et reverendissimo Lewicki, episcopo Chelmensi ritus graeci, ad magnificum Gorecki, vicecapitaneum et judicem castrensem Chelmensis, directas, infrascriptas, quarum tenor sequitur talis: „Wielmożny, osobliwy Mci Dobrodziejju! Bardzo wiadomy interes moy do imci pana Bialeckiego, pisarza grodzkiego piae memoriae, w. Panu y Dobrodziejowi tak z relacyi J. p. Blizinskiego, iako też y przez mnie, że te panstwo już zmarłe, a na ten czas in vivis wzięli z deponowanych pieniędzy z zakrystyi na dwiescie tynfow y więcej sua autoritate y mieli tyleż polożyć, że zaś im fata tey restytucyi

nie dali explere et satisfacere cudzemu depozytowi, a ia de plano wszystkie summe prezentowane Imci p. Blizinskiemu oddałem; aby tedy ichmość zmarli na sumnieniu wolni byli y detencyi nie mieli w sądzie surowym y sprawiedliwym Samego Pana Boga, prosze successores I. pana Bialeckiego przy tey terazniejszey kondescensyi, niech sie zmiluią nad bratem, a mnie oddadzą dwiescie tynfow, bo ja, uchoway Boże, fide, honore et conscientia cudzego niechce, a o własność moie prosze, bo by to duszy uczynili ichmość panowie successorowie I. pana Bialeckiego świętey pamięci niemalą ciężkosć, gdyby mnie mieli negować realney tey kwoty, o którą upominam się; pisze y prosze aeviterno cultu, będąc w. Pana y Dobrodzieja naynizszym sługo. Josef Lewicki, Episcopus Chelmensis. Wielmożnemu Imci panu Pisarzowi, dawnemu Dobrodziejowi, iako nayuniżenney klaniam. Datum z *Lubomla* die decima tertia Februarij, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo sexto. Wielmożnemu Imci Panu Michałowi Stanisławowi Goreckiemu, Sędziemu Grodzkiemu Chelmskiemu, mnie wielce Mci Panu Bratu y Dobrodziejowi“. Originale vero literarum familiarium rursus ad se recepit, de quo recepto sibique restituto officium praesens quietavit praesentibusque quietat.

Тоже, л. 381.

№ 204.—1726 г. 28 Ноября.

Заявленіе Холмскаго піарскаго монастыря о неуплатѣ наслѣдниками Любенецкаго слѣдующихъ монастырю денегъ.

Feria quinta ante festum sancti Andreae Apostoli proxima, anno Domini 1726-to.

Religiosus pater Carolus a S. Andrea totius conventus C. Scholarum Piarum nomine contra magnificos successores olim M. Lubieniecki una cum publicatione manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus pater Carolus a sancto Andrea, collegii Chelmensis religiosorum patrum Piarum Scholarum procurator, suo et totius communitatis ejusdem collegii nomine, in et contra relictam et successores olim magnifici Michaelis Lubieniecki, horodnicii Luceoriensis, bonorum *Binduga* possessores, manifestus est in eo, quia ipse paratus est et se paratum offert censum retentum a summa quatuor millium florenorum polonicalium, super bonis *Binduga* inscripta, debitum et proveniente, tum et poenam trium marcarum polonicalium, circa exolutionem praefati census decreto officii praesentis, in terminis querelarum feria quinta pridie festi sancti Lucae Evangelistae, anno nunc currenti, inter praenominatum collegium Chelmense patrum Piarum Scholarum et eandem relictam et successores olim magnifici Michaelis Lubieniecki lato, et pro die hodierna, salvis quietationibus, ad persolvendum injunctam, levare, de levata ac realiter exoluta quietare. Verum quoniam relicta et successores olim magnifici Lubieniecki ad persolvendum pro termino praesenti nec per se, nec per suum quemvis plenipotentem comparuerunt, censum a praefata summa debitum, tum et poenam trium marcarum polonicalium, persolvi adjudicatam, non exolverunt, neque enumerarunt, exindeque decreto suprafato contravenerunt rigoremque, in casu contraventionis appositum, nempe poenam banitionis perpetuae circa manifestationem publicandam succubuerunt ac in se traxerunt; idcirco modernus manifestans suo et, quo supra, nomine coram eodem officio et actis praesentibus de diligentia sui in levando censu et poena trium marcarum polonicalium, de renitentia vero eorundem successorum in exolvendo iterumque manifestatur.—Et in continenti idem manifestans, suo et totius communitatis ejusdem collegii Chelmensis patrum Piarum Scholarum nomine, adhaerendo hoc in passu praeallegato decreto, petiit

officium praesens addi sibi ministerialem ad publicandum poenam banitionis perpetuae in casu contraventionis suprascripto decreto, cujus affectationi officium praesens annuendo, ministerialem regni generalem providum Simonem Rozruchowski, officii sui apparitorem, addidit et deputavit. Qui quidem ministerialis, taliter ab officio praesenti additus et deputatus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, quia ipse ex officiosa requisitione moderni manifestantis et totius collegii Chelmensis suprascriptos relictam et successores olim magnifici Michaelis Lubieniecki ob contraventionem decreto, census praerecensiti et poenae trium marcarum polonicalium non persolutionem in praesentia multorum nobilium, protunc ad acta comparentium, in locis publicationum solitis publicavit, proclamavit et ad notitiam omnium, uti juris et moris est, sufficienter deduxit. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 405.

№ 205. — 1727 г. 31 Мая.

**Заявление Холмского базилианского монастыря
объ оскорблении Банашкевичемъ монастыр-
скаго пѣвчаго послушника.**

Sabbatho post dominicam *Exaudi* Quadragesimalem proximo, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo septimo.

Ex parte religiosi Tęczynski contra Franciscum Banaszkievicz ac alios manifestatio.

Inducenda (erat) hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione religiosi et admodum reverendi Antoni Tęczynski, vicarii et concionatoris monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni, in et contra nobiles Franciscum Banaszkievicz et cujusvis nominis Pokutynski ac alios, ratione per eosdem feria secunda proxime praeterita proxima vi et violenter cantoris

a choro sui protestantis et totius conventus suprascripti explagationis et interceptionis facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et (ad) acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco hoc idem officium praesens de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero protestantis in porrigenda eadem copia renitentia iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 161.

№ 206.—1727 г. 23 ЮНЯ.

Заявление Загурского о разорении Красноставскими мѣщанами крестьянскихъ домовъ въ имѣніи Холмскаго епископа.

Feria secunda in vigilia festi Nativitatis sancti Joannis Baptistae, anno Domini 1727-мо.

Generosus Zagurski nomine illustrissimi et reverendissimi episcopi Chelmensis contra cives Crasnostavienses ac alios manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Ignatius Zagurski, illustrissimi et reverendissimi Szaniawski, episcopi Chelmensis economus generalis, providendo honori, tum securitati et indemnitati, juri- bus et privilegiis, a serenissimis regibus benigniter datis et collatis residentiae episcopali super fundis certis, a jurisdictione civitatis Crasnostaviensis distinctis, servientibus et applicatis, nomine ejusdem principalis sui in et contra famatos et spectabiles Ludovicum Piasecki—advocatum, Jacobum Wesolowski—praesidentem, Antonium Podsekowicz, Valentinum patrem et Casimirum filium Bielawskich, Simonem Barnusiewicz, Albertum Zafoziecki, cujusvis nominis Kwasniewski—cives Crasnostavienses, atque strenuos Hiacinthum Laskowski et

Zagurski, illustris magnifici palatini Volhyniae, dardanos milites, nec non Hanczewski, arcis Crasnostaviensis janitorem, ac totam civitatis Crasnostaviensis communitatem, invasores honorum episcopali-um, coram eodem officio et actis solenniter questus et protestatus est, idque pro eo, quia ipsi, non attentis legibus anterioribus, quam et novellae constitutionis sancitis, quae serio vetant vicinis inferre et perpetrare injuriam, ipsi vero in postpositionem immunitatis juri-um et oppressionem honorum episcopali-um temerario ausu processerunt sabbatho infra octavas festi Sacratissimi Corporis X-ti Domini, anno praesenti, cum adminiculo varii generis hominum, etiam villanis castrensibus Crasnostaviensibus, adscitisque sibi draganis supra expressis militibus, fundos episcopales turmatim vi et violenter invaserunt, domunculos in fundis episcopali-ibus, juri-ibus sui principalis protestantis antiquitus subjectis, novem, protunc in absentia principalis sui, in functione judiciorum Tribunalitiorum Radomiensium praesidentiae commorantis et existentis, succiderunt, disjecerunt et in nihilum redegerunt. Per quod contra leges regni excesserunt immunitatemque publicam et ecclesiasticam violarunt, usu et proventu privarunt, damna ad aliquot millia intulerunt et causarunt; ratione vero horum omnium idem protestans nomine illustrissimi principalis sui contra suprascriptos inculpatos iterum iterumque protestatur.—Et in continenti idem protestans in verificationem praemissorum statuit coram eodem officio ministerialem regni generalem providum Andream Staszewicz, qui statutus, asserendo protunc secum habuisse duos nobiles Michaellem Drelichowski et Stanislaum Wadecki, majoris testimonii gratia adhibitos. in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit in haec verba: „Iż ja z urzędowej requizycyi imé. xiędza Biłgoszewskiego. instygatora sądow konsystorskich Chelmskich, wraz z pomienioną szlachtą na grunta za bramą Krakowską w Krasnym-stawie j. w. imci xiędza biskupa Chelmskie-

go, do biskupstwa należące podług przywilejow krolewskich, w sobote, między oktawą Bożego Ciała bliską przeszło, chodzilem, widziałem dziewięć domkow z gruntu podciętych, obalonych y zniszczonych, z nich drzewo na sztuki rozrąbane, piece, okna porozwalane, drzwi porąbane, kominy pobalane, poszycia rozrzucone przez sławetnych mieszczanow Krasnostawskich, w protestacyi wyrażonych, y całe pospolstwo tegoż miasta Krasnegostawu, jako y starostwa poddanstwa, przez ruine y szkode budynkow ubogich ludzi na dwa tysiące mało uczynione oglądałem. De quo praesens fidem facio“.

Тоже, л. 189—192.

№ 207. — Тоже.

**Заявление Красноставских кафедральных
викариевъ о разныхъ притѣсненіяхъ ихъ со
стороны Красноставскихъ мѣщанъ.**

*Per illustris, admodum reverendus Tomaszewicz
contra illustrem magnificum Potocki, capitaneum
Crasnostaviensem, manifestatur.*

Ad officium et acta praesentia castrensis capitanealia Chelmensia personaliter veniens perillustris, admodum reverendus Antonius Michael Tomaszewicz, canonicus Chelmensis, parochus Cumoviensis, collegii venerabilium vicariorum cathedralium Crasnostaviensium senior, suo et venerabilium vicariorum nomine, providendo omnimodae integritati jurim eorundem admodum reverendorum vicariorum, solenniter, gravi animi sui cum dolore in et contra officium castrense Crasnostaviense, ratione per eundem (idem) protestationem contra praedictum magnificum capitaneum Crasnostaviensem, juxta obloquentiam constitutionis novellae, nolle susceptionis ad acta officii capitanealis Crasnostaviensis, intuitu spectabilium Ludovici Piasecki — advocati, Jacobi Wesolowski — praesidentis, Antonii Podsentkowicz, Valen-

tini — patris et Casimiri — filii Bielawskie Simonis Barnusiewicz, Adalberti Zalozicki cujusvis nominis Kwasniewski ac totius communitatis non tam civitatis Crasnostaviensis, sed et villarum subditorumque, ad capitaneatum Crasnostaviensem spectantium, nec non strenuorum Hiacinti Laskowski et Zagurski, draganorum illustris et magnifici Potocki, palatini Volhyniae, atque Hanczewski — janitoris arcis Crasnostaviensis ad inferendas violentias, inferius specificatas, ut supponitur, superinductionis et perpetrare permissionis, contra vero suprascriptos inculpato ratione violatae securitatis et convulsionis privilegiorum serenissimorum regum questus et protestatus ac reprotestatus est, idque in eo, quia praedictus magnificus capitaneus Crasnostaviensis atque praenominati spectabiles cives licentiosi, non observata constitutione novella, quae, serio inhaerendo anterioribus constitutionibus, vetat violentias vicinis perpetrare et inferre, ausi sunt temereque praesumpserunt, cum scitu praenominati magnifici capitanei Crasnostaviensis, tum cum adminiculo suprascriptorum draganorum praedicti illustris et magnifici palatini Volhyniae, fundos certos, praefatis admodum reverendis vicariis per privilegia serenissimorum regum in supplementum foundationis benigniter collatos, (sub praetextu ac si indebite fundorum civitatis sibi protestanti appropriationis et injuste possessionis), tumultuatim sabbatho intra octavas festi Sacratissimi Corporis X-ti Domini anno praesenti superinvadere, braxatorium, non modico sumptu exstructum disjicere et dispergere, arbores ex eodem braxatorio in partes dissecare et in nihilum redigere, vasa aerea et lignea ad coquendam cerevisiam destruere et intercipere, personas spirituales ex communitate eorundem vicariorum, circa perpetratas violentias sese opposcentes, concutere et obsanguinolare et vix de vivis non sufferre, uti obruti nimio potu propter licentiosam audaciam. Eo non contentus praenominatus magnificus capitaneus, quod in antecessum in agris praedialibus, alias *niwy na gorach*

Zastawiu, Zadworzu, Sienicy, y Latyczowie, ad eundem capitaneatum pertinentibus, decima manipularis juxta privilegia serenissimorum regum quotannis protestantes concernit et concernebat, in iisdem agris subditos collocare, gazaseisdem aedificare, decimas nolle exdecimare, in pratis damna qua equis, qua boum agminibus non modica, non attendita combinatione ultimaria cum illustri et magnifico palatino Vołhyniae, anteaecto capitaneo Crasnostaviensi subsecuta, causare, molitionem liberam in molendinis atque incisionem in sylvis, ad capitaneatum Crasnostaviensem juxta manifestam erectionem consulto denegare et non permittere, quinimo per subordinationem suprascriptorum civium Crasnostaviensium summopere protestantes aggravare et opprimere ac injuriare, per protestationem coram actis Crasnostaviensibus circumscribere et irrealia obiicere. Quapropter idem protestans suo et suprascriptorum vicariorum Crasnostaviensium, recurrendo ad asyllum sacrosanctae justitiae, tam contra praedictum magnificum capitaneum Crasnostaviensem, principalem et officium ejus capitaneale, quam et spectabiles suprascriptos cives, manuales executores et violatores legum ac securitatis publicae oppressoresque personarum spiritualium, iterum atque iterum protestatur, salva ejusdem protestationis melioratione sive per citationem auctione pleno in robore reservata et praecustodita facultate.

Тоже, л. 189—192.

№ 208.—Тоже.

Позовъ Новицкому по дѣлу съ Холмскимъ епископомъ Шанявскимъ.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Szaniawski, episcopi Chelmensis, ac aliorum contra magnificum Nowicki ac alios relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personalite

veniens ministerialis regni generalis providus Andreas Staszewicz, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit — se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Vołhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae Czerniechoviaequae, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Tibi magnifico Joanni Nowicki thesaurario Minscensi, honorum regalium *Krasne* possessori, domino principali, tum quorumvis nominum Strumiłło, Strzyżewski, Szydłowski, infrascriptarum violentiarum complicibus, ac aliis, in originalibus terminis expressis, de personis bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram judicio nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinensis tunc, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti ad judicandum vocata et acclamata legitime inciderit, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, ad instantiam illustrissimi et reverendissimi Joannis Felicis Szaniawski, episcopi Chelmensis, tum generosorum Christophori Szaniawski et Michaelis Zawadzki, Antonii Zagurski, actorum, qui actores citant vos, seu potius ad paratum decretum Tribunalis regni Lublinensis, sabbatho ante festum sancti Martini pontificis proxima, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo sexto prolatum, quo in causa praesentis, videlicet facti concessa dilatio ducendae inquisitionis, in primis et proximis querelarum officii castrensium Crasnostaviensium terminis, post translapsos itaque terminos, qui ob renitentiam ac rem ineundae complanationis sunt translapsi, adcitant, idque pro eo, quatenus vos eidem decreto satisfaciatis et inquisitionem per partem actoream educendam attentetis, citamini itaque seu adcitamini, sitis juri parituri, terminum attentaturi. Datum Lublini sabbatho rintra octavas festi Sacratissimi Corporis

X-ti Domini, anno Ejusdem millesimo septingentesimo vigesimo septimo — copiam similem sigillatam in bonis villae Krasne curiaque citati, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

То же, л. 189—192.

№ 209. — 1729 г. 11 Мая.

Фундушова запись Холмскаго епископа
Іоанна Дзядускаго Савинской р.-католической
церкви 1544 г.

Feria quarta post dominicam *Jubilate*
proxima, anno Domini 1729.

Erectionis ecclesiae Savinensis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Josephus Suchocki, praepositus Savinensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit erectionem ecclesiae parochialis *Savinensis* ritus latini, primo ad acta Crasnostaviensia per oblatam porrectam, ex eisdemque actis authentice per extractum depromptam, infraacticandam de tenore tali: „Actum in castro *Crasnostaviensi* feria quinta post festum sancti Michaelis proxima, anno Domini millesimo sexcentesimo decimo. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Crasnostaviensia personaliter veniens reverendus Stanislaus Groth, Savinensis plebanus. obtulit et exhibuit literas infrascriptas autenticas, fundationem ecclesiae parochialis, in oppido episcopali *Savin* sitae, in se continentes. Quas officium praesens, animadvertendo sanas ac omni suspicionis nota carentes, suscepit et in acta officii sui de verbo ad verbum inscribi curavit in hunc qui sequitur tenorem: „In nomine Domini. Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Joannes Dziaduski, Dei gratia episcopus Chelmensis. Ad universorum et singulorum

praesentium et futurorum et quos tangit seu quomodolibet tangere praesens negotium poterit in futurum, tenore praesentium deducimus et notum esse volumus, quomodo nos. augmento cultus Divini et fidelium saluti animarum ac ecclesiarum decora pro debito nostro pastoralis intendendo, ad ea animum nostrum reflectimus, ut, quae bene ordinata sunt et in bono regimine consistunt, conservemus, illa vero, quae a pristino more et observatione antiqua deciderunt, in prioris ordinis redigamus inviolandam integritatem. Sane si quidem honorabilis domini Vincentii Głębocki, ecclesiae honorum mensae nostrae episcopalis Chelmensium oppidi *Savin* parochi, alias rectoris et plebani, nobis porrecta petitio continebat, quatenus privilegium, seu fundi, seu erectionis praenominatae ecclesiae parochialis in *Savin* literas, quandoquidem originales priores literae casu fortuito, seu alias quovis alio modo, deperierunt et hactenus non subsistunt, innovare, suscitare ac in vim ac per modum saltem fundationis et erectionis novae nonnullos infrascriptos proventus, fructus, redditus et quascunque alias obventiones et dacias universas, ad eandem ecclesiam parochialem in *Savin* et ejus pro tempore rectorem, plebanum antiquitus spectandas et pertinendas, adscribere, incorporare immunitatique et libertati ecclesiasticae subicere et supponere dignaremur. Nos vero, attendentes petitionem hujusmodi fore justam et rationi consonam, et quia justa et rationabilia petentibus non est denegandus assensus, petitis tamen non promptam seu facilem aurem inclinantes, neque inclinare volentes, de omnibus et singulis praemissis petitis, quatenus plenius in veritate se habeant et consistant, cognoscendis et investigandis ac effectualiter comprobandis, certos juratos et . . . *) antiquitus tentam et possessam, secundum aetatem et probitatem illorum, scientiam intelligentes et cognoscentes testes recepimus, admisimus et examinari fecimus et

*) Въ подлинникѣ пропускъ.

mandavimus, ex quorum edocti sufficienti testimonio, quamvis ea, quae nostrorum fuerunt auctoritatis et officii, ordinationem facere et potuissemus et debuissimus, ne tamen alicui alteri propterea in jure suo praejudicium facere seu quomodolibet irrogare videremur et possimus, nostras citationis in vim cridae remissae literas contra omnes et singulos, sua communiter vel divisim interesse habentes seu habere putantes, coram nobis legitime comparentes ad certum peremptorium terminum competentem praemittendas esse duximus et praemisimus, allegaturi et dicturi legitimas causas et juridicas rationes, in quas habuerint, cur et quare praemissa minime debeant fieri. Quo quidem termino adveniente, comparuit coram nobis, in iudicio praesidentibus, praenominatus Vincentius Głębocki, reproductisque hujusmodi citationis in vim cridae literis, debite executis, omnium et singulorum, vigore earundem literarum citatorum non comparentium, contumaciam accusavit, ipsos contumaces reputari in eorum contumaciam, omnia et singula praemissa per nos fieri et decerni postulavit; nos vero ex adverso legitime citatos praedictos, ultra horam solitam et consuetam juris expectatos, non comparentes, ut merito fuerant contumacibus reputatis et pronunciatis ad praenominatae ecclesiae oppidi nostri *Sawin* parochialis foundationis, dotationis et erectionis praedictorum innovationem fructumque proventuum, redituum, daciarum et generaliter universarum obventionum ipsi Vincentio Głębocki, moderno et suis legitimis successoribus, praefatae ecclesiae pro tempore rectoribus, plebanis, in praebendam assignationem auctoritate nostra ordinaria, de speciali consensu et approbatione venerabilium dominorum praelatorum et canonicorum capituli ecclesiae nostrae Chelmensis cathedralis, fratrum nostrorum, canonicè processimus eandemque ecclesiam in *Sawin* parochialem praedictam, inhaerendo primaevae ejus foundationi, dotationi, erectioni ac testium depositioni praedictae innovavimus, fundavi-

mus, dotavimus et ereximus ac ecclesiasticae libertati et immunitati cum juris canonici plenitudine subjecimus et supposuimus perpetuo et in aevum, hoc videlicet infra-scripto modo adscripsimus et incorporavimus perpetuo. In primis dedimus et assignavimus donatione pura et irrevocabili eidem ecclesiae Savinensi parochiali et ejus pro tempore successive rectoribus plebanis in et super bonis et haereditate mensae nostrae episcopalis oppidi *Sawin* praedicti duos laneos agri, ita longe, late et circumferentialiter, prout in meta sua cum aliis oppidanorum laneis sunt limitati et distincti. Item tres hortos: unum post vivarium seu piscinam ad stagnum, dictum *Mieyski*,*) habet. Alterum circa ecclesiam et tertium parvum circa aream plebanalem cum omnibus et singulis eorum usibus et fructibus. Item unum mille tolparum salis de teloneis nostris Savinensibus. Item sex grossos ratione mellificiorum seu areae dictae *Zyscinska*, ipsi plebano pro tempore ad festum sancti Martini episcopi singulis annis ex arce seu curia Savinensi per nostros et aliorum episcoporum, successorum nostrorum Chelmensium factores irrecuse solvendos. Item dedimus et concessimus ipsi plebano et ejus legitimis successoribus posteris libertatem ponendi sex gulgustra, alias *więccierze*, in vivariis seu piscinis nostris ibidem in *Sawin*, quod si vivarium in fluvio, nuncupato *Malinowska*, quod sibi antiquitus concessum est, extruxerit, extunc praefata gulgustra in vivariis seu piscinis et aquis nostris ponendi et locandi non habebit facultatem. Item dedimus ipsi plebano molendi frumenta pro necessitate sua domestica in molendinis nostris libertatem, sine mensura et ordine, alias *czerha*. Habebit etiam idem plebanus libera pascua et pasturas arborumque pro aedificiis et lignorum pro foco ac rubetorum pro septione liberam conductionem de borris, nemoribus et mericis nostris ad ipsius necessitatem, tantummodo more aliorum dicti oppidi nostri

*) Тоже.

Sawin incolarum et colonorum. Item decimam manipularem ex omnibus laneis et agris omnis grani et seminis cultorum seu agricolarum praefati oppidi nostri *Sawin* cum uno usuali grosso de qualibet domo et area pro strenna annuatim solvendam esse decernimus et censuimus, non obstante eo, quodsi quandoque aliquis ritus ruthenici seu alterius cujusvis sectae professor agrum sive domum a christiano et romanae ecclesiae obedientiae homine coemerit seu permutaverit, ad hoc ipsum onus obeundi erit semper adstrictus et obligatus. Recompensavimus etiam decimam mensuram ipsi ecclesiae et ipsius pro tempore rectoribus plebanis, ex molendinis nostris Savinensibus (ut dicebatur) provenientiem, adscribendum sibi in parochiam more et jure ac obedientia solitis et consuetis una cum hominibus, in et sub ea consistentibus, quam magna pars quondam fuit ritus ruthenici, primo praedium oppidi nostri *Sawin* cum manipulari, ut praefertur; item villas *Chodzeze*, *Tarnow*, *Hansko*, *Jedrzejow*, *Wereszczyn*, *Chylin*, *Kolacze* praedialibus decimis omnis grani et seminis ac uno grosso strennae ex omnibus colonis et cmetonibus villarum praedictarum ad festum Paschae singulis annis solvendis. Similiter et *Pniwno* domini Uhrowiecki et cum decima interim, donec ecclesiam in Uhrowsko aedificaverit, ubi tunc villam dictam *Pniwno* cum decima et aliis obventionibus praedictis decernimus in parochiam perpetuo spectare et pertinere. Quae omnia et singula praemissa nos Joannes, episcopus praedictus de consensu et ratihabitione praedicta innovamus, fundamus, dotamus, erigimus, libertamus, subjicimus, supponimus, damus, adscribimus, assignamus, incorporamus ac perpetuo et in aevum appropriamus et concessione irrevocabili concedimus et illa ad vestram et vestrorum cujuslibet indubitata notitiam deducimus et deduci volumus. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium praenissorum praesentes nostrae innovationis, fundationis, dotationis etc. literas sive praesens publicum instrumentum exinde fieri confici,

scribi et per notarium publicum facti hujusmodi coram nobis scribam infrascriptum inscribi et publicari sigillorumque nostri et venerabilis capituli nostri Chelmensis praedicti legitima appensione fecimus et mandavimus muniri. Actum et datum in arce nostra episcopali *Skierbieszoviensi* anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo quarto, indictione secunda, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini, domini Pauli, Divina Providentia papae tertii, feliciter moderni, anno decimo, die vero Mercurii vigesima octava mensis Maii, praesentibus venerabilibus et nobilibus dominis Mathia Lubowiecki in Calino, plebano et cancellario, Martino Doboszowski, Joanne Mogilnicki, Stanislao Dombrowski, Matthia Cilowski, familiaribus nostris, ad praemissa vocatis, rogatis, pariter et requisitis. Extractum ex actis episcopalibus. Laurentius a . . . *) consistorii Chelmensis notarius. Joannes Mniszek, capitaneus Crasnostaviensis. Locus sigilli castrensis Crasnostaviensis. Ex actis castrensibus Crasnostaviensibus extraditum. Correxerit Kurowski“ Originalem vero extractum post ingrossationem in acta idem offerens rursus ad se recepit, de quo recepto sibi que extradito officium praesens quietavit.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1729 годъ, № 20215, л. 159—162.

№ 210.—1729 г. 16 Мая.

Списокъ домовъ, истребленныхъ пожаромъ въ городѣ Любомлѣ.

Feria secunda post dominicam *Cantate* proxima, anno Domini 1729.

Civium Lubomlensium super conflagrationem juramentum et in continenti registri oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

*) Тоже.

venientes spectabiles Josephus Surowiec et Jacobus Borecki, consules civitatis Lubomlensis, nomine aliorum incolarum ejusdem civitatis, adhaerendo hoc in passu legibus et constitutionibus regni, de conflagratione sancitis, flexis ad imaginem Domini nostri Jesu Christi Salvatoris genibus in facie officii praesentis, observata juris jurandi solennitate, praestiterunt corporale juramentum in eam rotham: „Ja Jozef, ja Jakob, przysięgamy Panu Bogu Wszchemogacemu, w Troycy Świętey Jedynemu, iż w miescie *Lubomlu* roku przeszłego po s. Annie przez ogień przypadkowy, który od żydow tamecznych zaczął się, domow wjeznych y domkow dwadziescia y dwa, ratusz na srotku miasta z dzwonkiem, bram trzy mieyskich zgorzało y w popiol obrocone są, ze wszystkim sprzętem domowym o pulnocy, że nie przyszło do wyratowania nic dla ciężkiego ognia, z których domow y domkow podatki Rzeczypospolitey pomienione miasto *Luboml* płaciło do skarbu, y tylko został się kościół farny, cerkiew mурowana y szkoła żydowska, jako obszerniey zapisanym rejestrem urzędownie na gruncie podalismy, który to rejestr jako rzetelnie iest spisany, tak nam Panie Boże dopomóż y niewinna męka Syna Jego“. Et in verificationem praemissorum iidem spectabiles obtulerunt registrum domuum, conflagratarum in oppido *Luboml* fortuito casu, fideliter conscriptum sigilloque genuino ejusdem civitatis communitum juramentoque corporali evictum infra acticandum de tenore tali: „Actum in *Luboml* feria die decima quinta Maij millesimo septingentesimo vigesimo nono anno. Reiestr spisany pogoraiących domow, w miescie zostaiących, na ten czas mieszczan roznych miasta iego królewskiej mosci *Lubomla*. Primo—dom słuszny w rynku sławetnego Jozefa Surowca, secundo—dom y kramnice przy tymże domu na rogu w rynku Tomasz Szczępaniuka, tertio—dom sławetney Piotrowey Opolskiej, quarto—dom sławetnego Jakuba Boreckiego, quinto — dom uczciwego Stefana Boreckiego, sexto—dom

Klimentego Sokołowskiego, septimo—dom Tomasz Iwanickiego, octavo—dom Franciszka Sikorskiego, nono—dom Kiryka Buczynskiego, decimo—dom Mikołaja Brzyckiego, undecimo—dom Hrehorego Boryszewicza, duodecimo—dom nieboszczyka Michala Dawidowicza, protoprezbitera y officiała Chelmskiego, decimo tertio—dom Harasyrna Raszczuka, decimo quarto—domek przy bramie przedmieyskiej, decimo quinto—domkow dwa przy kosciele Fary Lubomskiej, decimo sexto—domek Alexandra Hładkiewicza, decimo septimo—domek nad wałem mieyskim Jana Cukiernika, decimo octavo—domek także nad wałem Hudaczycchi, wdowy, decimo nono—domek Dmitra Raszczuka, vigesimo—dom słuszny wedle Stefana Boreckiego, vigesimo primo—domek Szafarkowskiego, vigesimo secundo—domek Jana Kulinki, bramy w miescie na ten czas zostaiące trzy. Na ostatek ratusz mieyski, a do tego dzwon in fundo pogorzał. Ktory to rejestr prawdziwy y zrewidowany, przez urząd miasta *Lubomla* wydany z podpisem rąk naszych: Roman Olichworowicz—burmistrz miasta *Lubomla*, Jan Starczewski — burmistrz miasta *Lubomla*, Jacenty Trochimowicz—burmistrz miasta *Lubomla*, Jacenty Hirawiec — burmistrz miasta *Lubomla*, Jan Popkowicz — ławnik miasta *Lubomla*, Jacenty Krysiuk—ławnik miasta *Lubomla*, Jan Chmielarski—pisarz przysięgły miasta *Lubomla*“. Originale vero eiusdem registri circa acta officii praesentis relictum est.

Тоже, л. 162.

№ 211. — Тоже.

Списокъ домовъ еврейскихъ, истребленныхъ пожаромъ въ г. Любомль.

Judaeorum Lubomlensium juramentum et in continenti registri oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter ve-

nientes infideles Nachman Irszowicz et Zelko Szmuklerz, incolae civitatis Lubomlensis sacrae regiae majestatis, adhaerendo hoc in passu legibus et constitutionibus regni, de conflagratione sancitis, praestiterunt corporale juramentum super rodale judaicum in facie officii praesentis juxta formam juramenti, in statuto regni descriptam, in haec verba: „Ia Nachman Irszowicz, ia Zelko Szmuklerz przysięgamy Panu Bogu Wszzechmogącemu, który stworzył niebo y ziemię, ogień, powietrze, wody etc., iż w mieście *Lubomlu* jego królewskiej mocy, roku przeszłego po święcie Anny świętej domow wielkich wieznych y domow pomniejszych żydowskich sto trzy, tudziesz y kramnic dwadziescia y dwie ze wszystkimi sprzętami, towarami, rzeczami o pułnocy przez ogień przypadkowy zgorzało y w popiół obrocilo się wraz z domami chrześcianskimi y nic się nie zostało w mieście, tylko kościół farny, cerkiew y szkoła nasza; z których domow y domkow podatki, Rzeczypospolitey do skarbu koronnego, tudziesz y do ziemi Chełmskiej należące, placono y importowano; dla której ciężkiej ruiny y rozeyscia się ludzi po spaleniu kahał Lubomlski ze wszystkim pospółstwem wypłacać nie może y nie zdoła, tudziesz y wyderkafow zaciągnionych“. Et in continenti iidem obtulerunt regestrum domuum conflagratarum in oppido *Luboml*, fideliter conscriptum manibusque subscriptum judaice juramentoque corporali evictum, cujus tenor est: „Actum in *Luboml* die decima quinta Maii, millesimo septingentesimo vigesimo nono anno. Regestr spisany pogorzałych domow w mieście zostających na ten czas żydow różnych, w *Lubomlu* mieszkających. Primo—dom Perciow wiezny wielki, na tyle tegoż żyda izdebka druga, secundo—dom Dawida, cerulika, tertio—dom wielki wiezny Pinkasa Szarkowa, quarto—dom wielki wiezny Ickow Szarkow, na tyle drugi mały, quinto—dom wiezny wielki Affrahimow, na tyle mały, sexto—dom wiezny wielki Jachimow, na tyle mały, septimo—dom wiezny wielki u Pinkasa,

pisarza, na tyle mały, octavo—dom wielki wiezny u Leyzora, na tyle drugi mały, nono—dom wielki wiezny Bonia Jakubka, drugi mały, decimo—dom wielki wiezny Iosia Pinkasiuka, drugi mały, undecimo—dom prosty Perczykow, duodecimo—dom wielki wiezny Wigdorow, decimo tertio—dom prosty cerulikow Leybkow, decimo quarto—dom wielki wiezny zięcia Muniszkowego, decimo quinto—dom wielki cerulika Nonia, drugi mały, decimo sexto—dom wielki wiezny Abelow Perciow, drugi mały, decimo septimo—dom wielki Jankielow y drugi mały, decimo octavo—dom wielki Leybkow, drugi mały, decimo nono—dom wielki Judkow, drugi mały, vigesimo—dom wielki Peysachow y drugi mały, vigesimo primo—dom prosty Affrahimow, vigesimo secundo—dom wielki Komiskiego, drugi mały, vigesimo tertio—dom wielki Szłomow, drugi mały, vigesimo quarto—dom wielki szmuklirzow, vigesimo quinto—dom prosty cerulikow Zymelow, vigesimo sexto—dom wielki Moszkow, drugi mały, vigesimo septimo—dom wielki Irszkow, drugi mały, vigesimo octavo—dom wdowy Jankielowej, vigesimo nono—dom Jankiela, zięcia Bunowego, trigesimo—dom Azryłow, trigesimo primo—dom Heberow, trigesimo secundo dom Szmuyła Michałowicza, trigesimo tertio—rzeznica żydowska, trigesimo quarto—dom Sznaierow, trigesimo quinto—dom Chayszow, trigesimo sexto—dom Hawrusiow, trigesimo septimo—dom Leyzerow, trigesimo octavo—dom Boruchow, trigesimo nono—dom Rabinow, quadragesimo—dom Herckow, quadragesimo primo—dom wielki wiezny Muniszow, quadragesimo secundo—dom Jankiela Pinkasiuka, quadragesimo tertio—dom wiezny Abela Szackiego, quadragesimo quarto—dom wiezny Affrahimow, quadragesimo quinto—dom Groniow, quadragesimo sexto—dom Moszkow, quadragesimo septimo—dom Chaima, kramarza, quadragesimo octavo—dom wiezny Berkow, quadragesimo nono—dom złotnika Suchara, quinquagesimo—dom Calminow, muzyka, quinquagesimo primo—dom Icka Chaimowi-

cza, quinquagesimo (secundo) — domek krawca Dawida, quinquagesimo tertio—domek Mindzi, wdowy, quinquagesimo quarto—domek Kachmanow, quinquagesimo quinto—domek wdowy Zelkowy, quinquagesimo sexto — domek Dudziow, quinquagesimo septimo—domek wdowy Buncia, quinquagesimo octavo—dom Iliaszow, quinquagesimo nono—domek Falkowy, sexagesimo—domek Ickow krawcow, sexagesimo primo—domek szkolnikow, sexagesimo secundo—Iaznia, sexagesimo tertio—szpital żydowski, sexagesimo quarto — domek maty Nohyi, sexagesimo quinto—domek Irszow, krawca, sexagesimo sexto domek Josia, bakalarza, sexagesimo septimo—domek Leybow, rzeznika, sexagesimo octavo — domek Bassa Berka, sexagesimo nono—domek Aurusia, krawca, septuagesimo—domek Arona, krawca, septuagesimo primo—domek Leybka, krawca, septuagesimo secundo—domek Rubela, kantora, septuagesimo tertio—domek Iosia, kusznirza, septuagesimo quarto—domek Abo, krawca, septuagesimo quinto—domek Abrama, krawca, septuagesimo sexto - domek Leyby Matysiuka, septuagesimo septimo—domek Jankiela, szklarza, septuagesimo octavo—domek Awrasia, rzeznika, septuagesimo nono --domek Irsza, szklarza, octuagesimo—domek Irsza, krawca, octuagesimo primo—dom Osiorow, octuagesimo secundo—dom Ickow, octuagesimo tertio—domek krawca Mordhaicza, octuagesimo quarto—domek Irsza, bakalarza, octuagesimo quinto—domek Homow, octuagesimo sexto—domek Zrola, krawca, octuagesimo septimo—domek Zelka, rzeznika, octuagesimo octavo—domek Sory, wdowy, octuagesimo nono—Icka, szklarza, nonagesimo—domek Dawidkow, nonagesimo primo—domek wdowy Kminichi, nonagesimo secundo—domek Iliasz, kantora; kramnic dwadziescia y dwie. Locus subscriptionum binarum judaicarum.“ Originale vero ejusdem registri circa acta officii praesentis relictum.

Тоже, л. 162.

№ 212.—1729 г. 2 Декабря.

Заявление каноника Чульского объ обидахъ, причиняемыхъ ему Поцѣмъ.

Feria sexta post festum sancti Andreae Apostoli proxima, anno Domini 1729-но.

Perillustris et admodum reverendus Czulski, canonicus Chelmensis, contra illustrem magnificum Pociey, supremum exercituum M. D. Lit. ducem, manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione perillustris et admodum reverendi domini Laurentii Czulski, canonici cathedralis Chelmen-sis, praepositi Ratnensis, providendo omnimodae integritati, juribus ecclesiae praepositoralis Ratnensis, in et contra illustrem, magnificum Ludovicum Pociey, supremum exercituum magni ducatus Lithuaniae ducem, capitaneum Ratnensem, ratione per eundem sylvarum notabiliter desolationis, utpote *Tutowa* fundorum et pratorum ademptionis et appropriationis, ad parochiam Ratnensem pertinentium, violentiarum variarum subditis de bonis *Jarowiszczce, Luczyce* et *Komarow* variis temporibus perpetratio-nis factarum, prout de praemisis latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad actandum eidem officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, patris vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium praesens iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 344.

№ 213.—1730 г. 15 Июля.

**Позовъ Холмскаго канонина Пильшецкаго
Осипу Слугоцкому по дѣлу о неуплатѣ про-
центовъ отъ суммы, принадлежащей Красно-
ставской богадѣльнѣ.**

Sabbato ipso die festi Divisionis ss. Apo-
stolorum, anno Domini 1730.

*Ex parte illustris, admodum reverendi Pil-
szecki, canonici Chelmensis, praepositi collegia-
tae Zamoyscensis contra magnificum Josephum
Slugocki, pocillatorem terrae Chelmensis, re-
latio.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter
veniens ministerialis regni generalis provi-
dus Hrehorius Antonczuk, ex reproducto
authentico officio praesenti notus, in vim
suae verae ac fidelis relationis palam, pub-
lice libereque ac per expressum recogno-
vit—se citationis infrascriptae tenoris se-
quentis: „Felix Vincentius a Potok Potocki,
Crasnostaviensis etc. capitaneus. Tibi mag-
nifico Josepho Slugocki, pocillatori terrae
Chelmensis, olim magnifici Andreae Slugocki
cum olim magnifica Theressia Krzyczicka
procreato filio, de persona bonisque tuis
generaliter omnibus vigore regio et nostra,
qua hac in parte fungimur, capitaneali
authoritate mandamus, ut coram nobis seu
officio nostro castrensi capitaneali Crasno-
staviensi in terminis querelarum seu judi-
ciis causarum officii, a data et positione
abhinc in castro nostro celebrandis, perso-
naliter peremptorieque compareas, ad instan-
tiam instigatoris officii nostri ejusque de-
latoris perillustris et admodum reverendi
Alexandri Pilszecki, canonici Chelmensis,
praepositi collegiatae Zamoyscensis, regen-
tis seminarii Crasnostaviensis, promotoris
Sancti Josephi, tum et pauperum xenodo-
chii cathedralis Crasnostaviensis, actoris, qui
actor, inhaerendo inscriptioni reemptionali,
Jeria secunda in vigilia festi sancti Jacobi

Apostoli, anno Domini millesimo septingen-
tesimo vigesimo quarto per te magnificum
Slugocki sibi actoribus super summam no-
vem millium florenorum polonicalium in
bonis eisdem villae *Leszczany* cum attinen-
tiis una cum pendendo quotannis censu
factae et recognitae, tum manifestationi eo
nomine contra te ratione praemissorum
tum et elusionis authentice factae, citat,
idque pro eo, quatenus tu summam septin-
gentorum viginti florenorum polonicalium
provisionalem seu censualem, a summa
eadem novem millium florenorum polonica-
lium sibi actori et xenodochio seu pauperi-
bus xenodochii ecclesiae cathedralis Crasno-
staviensis quolibet anno pendendam et de-
bitam, sine ulla dilatione ab ultima quietatione
suprascriptis actoribus exolveras. Nihilominus
poenas, ratione contraventionis in-
scriptioni praetactae, eadem specificatas, seu
vadii, in ibidem appositi, tum et elusionis
eluas, damna, per te causata, et litis ex-
pensas sibi actoribus refundas, pro quibus
super te decernendis praesentibus citaris.
Sis igitur pariturus et ad praemissa caete-
raque, tibi in tractu causae proponenda,
judicialiter seu officiose responsurus. Datum
in castro Crasnostaviensi feria sexta in cra-
stino festi sanctorum Petri et Pauli Aposto-
lorum, anno Domini millesimo septingente-
simo trigesimo—copiam similem sigilla-
tam, unius ejusdemque essentiae editam,
in bonis villae *Leszczany* curiaque citati,
ibidem sita, die hesternae, actum praesentem
proxime procedente, familiae curiali de po-
sitione notificando posuisse et reliquisse. De
quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Изъ актовъ книги Холмскаго городского суда за
1730—1736 годы, № 20216, л. 80.

№ 214.—1731 г. 20 Января.

Вводъ священника Бесской церкви во владѣніе церковными землями.

1731.

Actus officiosae traditionis, in bonis Besko expediti, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Stephanus Kijanowicz, presbyter ritus graeci, parochus Bescensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit traditionem villae *Besk*, per generosum Antonium Pienkowski, officii castrensis capitanealis Nurensis burgrabium, expeditam manuque ejusdem expedientis propria subscriptam, infraacticandam de tenore tali: „Actum in fundo bonorum villae *Besk*, haereditariis successorum olim generosi Joannis Pruszynski, possessioni vero generosi Alberti Weglinski subjectis, domoque laboriosi Joannis Dorotewicz sabbatho ipso die festi sanctorum Fabiani et Sebestiani martyrum proximo, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo primo, praesentibus generosis ac nobilibus Alberto Tyberowski et Joanne Iwanicki ac aliis plurimis variae conditionis hominibus, ad actum praesentem congregatis, tum ministeriali regni generali provido Alexandro Wroblewski de villa Kanie, authentico et jurato, actus ejusdem apparitore. Officium praesens, videlicet infrascriptus officii castrensis capitanealis Nurensis burgrabius juratus, ad juridicam requisitionem venerabilis Stephani Kijanowicz, presbyteri ritus graeci, parochi Bescensis, partis actoreae jure vincentis, vigore lucri reinductionis, Lublini in judiciis ordinariis generalibus Tribunalis regni feria quinta in crastino sancti Lucae Evangelistae, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo, ex instantia praenominati venerabilis Stephani Kijanowicz, presbyteri ritus graeci, parochi Bescensis, actoris, in causa et actione, ratione, nulla habita ratione, imo postpositis

legibus regni, actorum de fundis, tum *Popowa* dictis, quam *Czerniejowo* vocitatis, ad graniciem Mogilnicensem tendentibus, ad ecclesiam Bescensem ritus graeci spectantibus, per partem citatam vi et violenter ademptorum, segetum paratarum, et praecipue avenae, ad aliquot decem sexagenarum, circa violentam expulsionem interceptarum, tum ratione variarum circa violentam expulsionem attentatarum violentiarum, tum et aliarum praetensionum, processu causae specificatarum, eodem processu et terminis de praemissis latiori in se edisserente, super magnificis Andrea Gurowski, dapifero Novogrodensi et Theressia Kuczewska, primarum olim generosi Joannis Pruszynski, secundarum ad praesens nuptiarum ejusdem magnifici Andreae Gurowski consorte, invicem conjugibus, bonorum *Besk* sortis Pruszynscianae jurevictorum quovis modo possessoribus obtentae et publicatae, vigore cujus condemnationis seu lucri reinductionis in fundos, tam *Popowa* dictos, quam *Czerniejowa* vocitatos, ad granitiem Mogilnicensem tendentes, ad ecclesiam Bescensem ritus graeci spectantes, praevia avisatione tempestiva familiae curialis, condescendit, jurisdictionem suam officiosam fundavit et partes ad juriparendum per ministerialem suprascriptum acclamare fecit. Quo in termino partibus, et quidem venerabili Stephano Kijanowicz, presbytero ritus graeci, parocho Bescensi, per se personaliter comparente processumque in lucro reinductionis super bonis praesentibus perductum reproducente reinductionemque in fundos, tam *Popowa* dictos, quam *Czerniejowa* vocitatos, ad granitiem Mogilnicensem tendentes, ad ecclesiam Bescensem ritus graeci antiquitus spectantes, exposcente. a parte quoque citata nemine comparente, nec ullam defensionem remonstrante, officium itaque executoriale, attento suprascripto processui, in lucro reinductionis perducto, ad reinductionem dictorum fundorum, tam *Popowa* dictorum, quam *Czerniejowa* vocitatorum, ad granitiem Mogilnicensem tendentium, ad ecclesiam ritus graeci antiquitus spectan-

tium et possessione diuturna parochorum ejusdem ecclesiae Bescensis firmatorum, per partem citatam vi et violenter ademptorum, ad mentem constitutionum annorum millesimi sexcentesimo nonagesimo noni et millesimi septingentesimo vigesimo sexti de expulsione, non intrando in cognitionem jurium sancitarum insistendoque earundem constitutionum, ad reinductionem praefatorum fundorum processit ac in eosdem praenominatos fundos, tam *Popowa* dictos, quam *Czerniejowa* vocitatos, ad granitiam Mogilnicensem tendentes, ad ecclesiam Bescensem ritus graeci spectantes, una cum agris, pratis, sylvis, horris et cunctis commodis, nullis in genere, singulis in specie exceptis, in eisdem saepe praerecensitis bonis, *Popowa* dictis et *Czerniejowa* vocitatis, reperibilibus ac possessione pacifica eorundem fundorum reinduxit et per suprascriptum ministerialem in eosdem fundos, prout in suis metis et limitibus ac graniciebus extant, instantanee intromisit ac investivit, nemo vero eandem reinductionem in bona, vi et violenter adempta, officiose peractam, impugnare aut modo quovis irritare et praepedire audeat et praesumat sub poenis, contra convulsos decretorum Tribunalitiorum sancitis. Quantum vero spectat poenas personales et criminales, super iisdem violentis expulsoribus sancitas, quoniam praemissa omnia officio executoriali dignosci non competunt, proinde causam eandem intuitu earundem poenarum personalium et crumenalium ac damnorum, circa violentam expulsionem causatorum, ad judicia Tribunalitia regni Lublinsensia remittendo, sententiavit praesentibusque remittit, conservando iisdem partibus terminum in ibidem comparandi paratum, peremptorium, actus praesentis vigore. Antonius in Pienki Pienkowski, officii castrensis capitanealis Nurensis burgrabius juratus, manu propria." Originale vero ejusdem traditionis circa acta officii praesentis remansit.

Тоже, к. 93.

№ 215. — 1731 г. 29 Мая.

Позовъ Холмскаго базилианскаго монастыря Красицкимъ по дѣлу о неуплатѣ слѣдующихъ монастырю денегъ.

Feria tertia intra octavas festi Sacratissimi Corporis X-ti Domini, anno Ejusdem 1731.

Ex parte monasterii Chelmensis contra magnificos Krasickie relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Rubanski, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Severinus Josephus in Rejowiec et Olesko Rzewuski, pocillator regni, Chelmensis, Lubomlensis etc. capitaneus. Vobis magnificis Joanni Vincentio, capitaneo Coritnicensi, Felici, Dominico, Hiacyntho et Annae, olim magnifici Cetner, capitanei Coritnicensis consorti, relictae viduae, si ad causam praesentem spectare videaris, et Isabellae, virgini innuptae Krasickim, olim illustris et magnifici Caroli de Sieczyn comitis Krasicki, castellani Chelmensis, cum olim illustri et magnifica Eleonora de Rzewuskie consorte procreatis filiis et filiabus et, prout bonorum, ita et onerum, morte praefatorum parentum derelictis successoribus, de personis bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali authoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu judicii causarum, feria quinta a data et positione praesentis citationis prius et proximius in castro hocce celebrandis proximis, ad instantiam instigatoris officii nostri eiusque delatoris religiosi et admodum reverendi Chrisantii Postanski, superioris monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni,

totiusque communitatis ejusdem monasterii, actorum, personaliter compareatis, qui vos et quidem assistentiam indigentes cum assistentia, de jure requisita, citant, seu potius adcitant ad paratam causam et actionem, vobis institutam, paratum terminum decretumque suspensionis, ad convictionem illustris et magnificae capitaneae Coritnicensis obtentum, super eadem condemnationem, idque pro eo, quatenus vos, adhaerendo inscriptioni officiosae olim illustris et magnificae Eleonorae de Rzewuska, olim illustris et magnifici Caroli comitis de Sieczyn Krasicki, castellani Chelmensis consortis, derelictae viduae, charissimae matris vestri, vos summam duorum millium ducentorum florenorum polonicalium, per eandem illustrem et magnificam matrem vestri de manibus olim magnifici Antoni Rogala Zawadzki, tribuni Chelmensis, levatam, monasterio Chelmensi in certas obligationes applicatam et super bonis vestris, uti in emundationem fortunae successivae mutuatam, una cum retento censu ab ultima quietatione retentam, exolvatis et realiter enumeretis, per sententiam officii nostri ad praemissa vos stringi et compelli, pro quibus et citamini. Sitis termino parituri et judicialiter responsuri. Datum in castro Chelmensi feria quinta post festa solennia sacrae Pentecostes proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo primo — copiam similem sigillatam in bonis villae *Hluzza* curiaque citatorum, ibidem sita, feria sexta in crastino festi Sacratissimi Corporis Christi Domini familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, г. 7.

№ 216. — 1734 г. 8 Января.

Позовъ Цѣмневскаго іезуитскому Красноставскому монастырю по дѣлу объ обидахъ, причиненныхъ монастыремъ ему, Цѣмневскому.

Feria sexta post festum ss. Trium Regum proxima, anno 1734-to.

Ex parte M. Ciemniowski contra collegium Crasnostaviense Societatis Jesu relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Mysliwczuk, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Nos proceres, dignitarii et iudices capturales terrae Chelmensis et districtus Crasnostaviensis, laudo publico electi. Vobis religioso in X-to patri Stanislao Urbani, rectori collegii Crasnostaviensis Societatis Jesu totique communitati ejusdem collegii, de personis bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram nobis iudicioque nostro capturali Chelmae tum, dum et quando causa praesens ex registro publico ad iudicandum vocata legitime inciderit, personaliter peremptorieque compareatis, ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatoris magnifici Francisci Ciemniowski—pincernae Ciechanoviensis, actoris, qui vos citat, idque pro poenis, respectu infrascriptorum sancitis, per vos vero succubitis et demeritis, ex eo, quia vos, non contenti eo, quod se actorem in damna jam non modica induxistis, violentias, in primaevis protestationibus et terminis expressas, intulistis, verum et ad praesens, in damna ulteriora se actorem evocando et educendo, citationem vexatoriam et cum laesione honoris actoris ad iudicium nostrum, respectu cujusnam conducti, per se actorem cum generoso Ploszczynski, ac si protunc plenipotente vestri, in causa sui

actoris vobiscum intenta quasi facti, edidistis in damnaque iterata induxistis, exindeque saepedictum actorem in honore lae-sistis. Quapropter vos poenis, respectu praemissorum sancitis, puniri, condemnationem, in causa eadem ex instantia sui actoris super vobis obtentam, per iudicium nostrum approbari citamini, sitis juri parituri, terminum attentaturi. Datum Chelmae feria quinta in crastino festi sanctorum Trium Regum anno millesimo septingentesimo trigesimo quarto — copiam similem sigillatam unius ejusdemque essentiae editam in bonis villae *Zdzane* curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 27.

№ 217.—1734 г. 15 Марта.

Заявление Холмского униатского монастыря о нанесении побоевъ монастырскому крестьянину.

Feria secunda post dominicam *Invocavit* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1734-to.

Religiosus Zakrzewski, procurator monasterii Chelmensis, contra generosum Gorecki, Sadowski, Ponarski ac alios protestatur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione religiosi in Christo patris Josephi Zakrzewski, ordinis divi Basilii Magni procuratoris monasterii Chelmensis, suo et religiosi ac admodum reverendi patris Seraphionis Łozowski, superioris ejusdem monasterii Chelmensis nomine, in et contra generosos Joannem Horecki, Franciscum Sadowski et Stanislaum Ponarski, tum Antonium et Stephanum Janowskie, fratres ac famulos eorundem licentiosos, ad praesens de nominibus et cognominibus ignotos, ratione per ipsos et quidem generosos Horecki, Sadowski et

Ponarski cum famulis generosorum Janowskich tempore non pridie praeterito in bonis villae *Wysocko* in taberna, ibidem sita, laboriosi Petri Gaydiuk, de eadem villa *Wysocko* sorteque sui manifestantium subditi, sine ulla ratione concussionis et enormiter converberationis, qua colaphis, qua genibus, qua pedibus, domum ex taberna ad curiam generosi Mysłowski adducti, iterato humi prostrati, flagris horrendissime verberationis, eademque in curia vix semivivi relictionis, facta, prout latius dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia, hoc idem officium iterum iterumque protestatur.

Et in continenti idem protestans in verificationem praemissorum statuit ministerialem regni generalem providum Joannem Szczepanski, authenticatum et juratum, qui statutus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque recognovit in haec verba: „Iż ja z urzędowney requizycyi przewielebnego w Bogu imci xiędza Serafiona Łozowskiego, zakonu świętego Bazylego Wielkiego monasteru Chelmskiego starszego, mając sobie dla tym większey wagi y wiary dwoch szlachty, to iest ichmciow panow Szymona Skrupskiego y Jana Krzewskiego przydanych, do dobr wsi *Wysocka*, chałupy pracowitego Piotra Gaydiuka, poddanego wielebnych oycow Bazylanow Chelmskich, iawnie y osobiscie schodzikem, gdzie aktualnie będąc w piątek nazaiutrz po święcie świętego Kazimierza w roku teraznieyszym, tegosz pracowitego Piotra Gaydiuka pobitego oglądałem, na ktorego ciele naprzod rane nad okiem prawym przebitą, oczy popodbijane, piersi zbite y zpuchte, tudziesz był cały zsiniały, widziałem; dla ktorego pobicia y ruszyć się nie może“. De quo praesens ministerialis relatio.

Тоже, л. 63—4.

№ 218.—1734 г. 28 Апрелья.

Заявление монаха Холмскаго пiарскаго монастыря о нанесеннiи ему оскорбленiй солдатами, Иваницкимъ и др.

Feria quarta post festa solennia Sacri Paschatis proxima, anno Domini 1734.

Religiosus pater concionator collegii Chelmensis patrum Piarum contra generosum Dorozynski ac alios protestatur et in continenti frameae fractae praesentatio.

Inducenda erat hoc loco copia solennis protestationis ex personali comparitione religiosi et admodum reverendi patris Joannis Cantii a Sancto Felice, patrum Piarum Scholarum collegii Chelmensis concionatoris, in et contra generosum Alexandrum Dorozynski, cohortis peditatus hungarici praefectum, tum ingenuum cujusvis nominis Iwanicki, ejusdem cohortis hungaricae militem, et quidem contra generosum praefectum ratione incontinentiae militum praefectae cohortis licentiosorum, contra superscriptum vero Iwanicki intuitu per ipsum die hesternam nimio potu obrutum sui protestantis, per civitatem praesentem ad collegium discedentis, in strata publica, non observata auctoritate personae spiritualis, nec attenta securitate, legibus regni vallata, cum framea evaginata proveniendo, primo verbis scommaticis diffamationis, demum eadem framea velle sui protestantis sine ulla data occasione convulnerationis et ultroneae conationis, ni Divina salvaretur providentia, nonnisi equi sub protestante concussionis frameaeque eadem circa praefatas violentias facto impetu ad se querulantem in parietem percussione et ejusdem frameae fractionis aliarumque violentiarum facta, prout latius dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem

officium praesens iterum iterumque protestatur.

Et in verificationem praemissorum idem protestans praesentavit officio praesenti mediam partem frameae fractae, circa violentias praemissas memorato Iwanicki interceptam, quam taliter praesentatam rursus ad se ab officio praesenti recepit et officium praesens quietavit.

Тоже, л. 88.

№ 219.—1734 г. 16 Юня.

Заявление Красуцкаго о нанесеннiи ему побоевъ и ранъ Клишовскимъ.

Feria quarta post festa solennia sacrae Pentecostes proxima, anno Domini 1734-to.

Ex parte generosi Krasucki contra generosum Kliszowski protestatur.

Inducenda erat hoc loco copia protestationis ex personali comparitione generosi Martini Halicki, nomine et ex speciali commisso generosi Francisci Krasucki, in aegritudinis lecto decumbentis, nec ullo modo acta praesentia adire valentis, in et contra generosum Michaelem Kliszowski ratione per eundem superscripti generosi Krasucki in strata publica in bonis villae *Szczytyn*, ex ecclesia ritus graeci euntis, innocui nihilque mali sibi eveniri sperantis praeventi, enormiter convulnerationis, per quam convulnerationem de vita ejus periclitatur, facta prout latius dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium praesens iterum atque iterum protestatur.

Et in continenti vulnerum visio.

Et in verificationem praemissorum idem protestans statuit ministerialem regni gene-

ralem providum Samuelem Dymydowicz, authenticatum et juratum, qui statutus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit in haec verba: „Iż ia z urzędowney rekwizycyi urodzonego imci pana Franciszka Krasuckiego do wsi *Szczytyna* y dworu tegoż rekwirenta, mając z sobą dwoch szlachty ichme panow Antoniego Borzymowskiego y Franciszka Borowskiego, dnia dwodzie- stego siódmego Maja roku terazniejszego osobiscie schodziłem, gdzie aktualnie będąc, tegosz im. pana rekwirenta porombanego przez im. pana Kliszewskiego ogląda- łem, w ktorego ciele rany, a naprzod w głowie trzy razy cięte w iedno miejsce, drugo w plecy w rękę lewą trzy cię- tych, w ramię lewą raz ieden, w drugie rękę raz ieden cięty widziałem, od ktorych ran zadanych życie nie iest bezpiecny“. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 109—110.

№ 220.—1734 г. 30 Августа.

Заявление Красноставскаго иезуитскаго мона- стыря о неуплатѣ Холмскими евреями аренд- ныхъ денегъ.

Feria secunda ante festum sancti Aegi- dii, abbatis, proxima, anno Domini 1734.

Ex parte collegii Crasnostaviensis Societa- tis Jesu contra synagogam Chelmensem manife- statio.

Inducenda erat hoc loco copia manife- stationis ex personali comparitione religiosi et admodum reverendi Gregorii Gutkoski, procuratoris collegii Crasnostaviensis Socie- tatis Jesu, nomine religiosi et admodum reverendi patris rectoris Collegii et totius communitatis, providendo integritati, in et contra infideles judaeos seniores ac totam synagogam Chelmensem, ratione per eos- dem, juxta obloquentiam dispositionis illu- stris magnifici pocillatoris regni, loci prae-

sentis capitanei, honorum seu sortium in *Zdzane, Wirzchowy* et *Zagroda* haeredita- riorum arendatoris ad eadem bona e medio sui non destinationis, a festo Nativitatis sancti Joannis Baptistae usufructu per vaca- tionem arendae privationis et in damna in- ductionis et aliarum praetensionum, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quo- niam intra triduum et post triduum, ut juris et moris, imo diutius expectata exti- terat et ad acticandum officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero mani- festantis in porrigenda eadem copia reni- tentia hoc idem officium praesens iterum atque iterum manifestatur.

Тоже, л. 208.

№ 221.—1734 г. 22 Сентября.

Заявление Холмскаго епископа Володковича о захватѣ его крестьянъ Кочоровскимъ.

Feria quarta in crastino festi sancti Ma- thaei, Apostoli et Evangelistae, anno Domini 1734-to.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Wolodkowicz, episcopi ritus graeci, contra magnificentum Koczorowski protestatio.

Inducenda erat hoc loco copia manife- stationis ex personali comparitione illustris- simi et reverendissimi Feliciani Philippi Wolodkowicz, Chelmensis et Belzensis ritus graeci episcopi, Dubnensis, Dermanensis et caetera abbatis, in et contra generosum Wladislaum Rogala Koczorowski, honorum villae *Czernieiw* possessorem, ratione per eundem laboriosae Helenae, laboriosi Ste- fan Haponiuk, subditi de bonis *Bilepole*, ad episcopatum Chelmensem spectantibus, con- sortis, vero laboriosae Zienka Badzianka, subdita, de eisdem bonis *Bilepole* haeredi- tariae, antehac in bonis *Czernieiw* adactive in matrimonium electae filiae, feria secunda proxime praeterita in via publica Chelma

ex devotione euntis violento modo a marito et liberis minorennibus intercipere deman- dationis, ejusdemque subditae sequestratio- nis, extradereque recusationis, laboriosi Haydedeniuk, de memoratis bonis Bilepole haereditarii, cum vidua Czernieioviensi co- active copulationis, aliarumque praetensio- num factarum, prout latior dari debuit co- pia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligen- tia generosi viconotarii in suscipienda, patris protestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium praesens ite- rum atque iterum protestatur.

Тоже, л. 208.

№ 222.—1734 г. 28 Сентября.

Заявление Кочоровскаго о задержаніи его крестьянъ Холмскимъ епископомъ Волод- ковичемъ.

Feria tertia pridie festi sancti Michaelis Archangeli, anno Domini 1734.

Ex parte magnifici Koczorowski contra illustrissimum et reverendissimum Wołodkowicz, episcopum ritus graeci protestatio.

Inducenda erat hoc loco copia manife- stationis ex personali comparitione magni- fici Vladislai Koczorowski, suo et magnifi- cae Hedvigis de Tomisławice, consortis suae, nomine, in et contra illustrissimum et reverendissimum Felicianum Philippum Wołodkowicz, episcopum Chelmensium ritus graeci, ratione per ipsum tam laboriosae Zienka, primo voto olim laboriosi Andreae Gluch vidui, secundo laboriosi Nicolai Ku- czuk, de bonis villae Czerniejow subditorum haereditariorum, consortis, quam laboriosae Helenae, ejus filiae, de eisdem bonis nati- vae, unicae haeredissae, laborioso Stephano Haponiuk inscitu haeredum nuptae, ad bona villae Bilepole profugarum, ad multas amica-

biles requisitiones nolle extraditionis, in iisdem bonis earum protectionis exindeque damnorum ac carentia laborum causationis, sibi manifestanti irrealium objectionis, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quo- niam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia gene- rosi viconotarii in suscipienda, partis pro- testantis in porrigenda eadem copia reni- tentia hoc idem officium praesens iterum atque iterum protestatur.

Тоже, л. 137--8.

№ 223.—1734 г. 28 Сентября.

Позовъ Кочоровскихъ Холмскому епископу Володковичу по дѣлу о невозвратѣ бѣжав- шихъ къ нему ихъ крестьянъ.

Ex parte magnificorum Koczorowskich conjugum contra illustrissimum et reverendis- simum Wołodkowicz, episcopum ritus graeci, relatio.

Ad officium ei: acta praesentia castren- sia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis provi- dus Ułas Koltuniuk, authenticus et juratus, officio praesenti bene notus; in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libere- que ac per expressum recognovit - se cita- tionis infrascriptae tenoris sequentis: „Nos proceres, dignitarii et iudices terrae Chel- mensis et districtus Crasnostaviensis, laudo publico electi. Tibi illustrissimo et reveren- dissimo Feliciano Philippo Wołodkowicz, Chelmensi et Belzensi ritus graeci episcopo, Dubnensi et Dermanensi et caetera abbati, bonorum villae Białopole episcopatus Chel- mensis possessori, de causa infrascripta bonisque tuis, potestate, nobis per legem publicam concessa, mandamus, ut coram nobis in judiciis capturalibus, a data et po- sitione praesentis citationis prius et proxi-

mus hic Chelmae in loco solito celebrandis, seu tunc, dum et quando causa ex actoratu tui, sibi actori instituta, ex registro competenti ad iudicandum vocata fuerit, personaliter, legitime peremptorieque compareas, ad instantiam instigatoris iudicii nostri capturalis et ejus delatorum magnificorum Vladislai Rogala Koczorowski et Hedvigis de Tomislawski, conjugum, bonorum villae Czerniejow haeredum, actorum, qui te, et quidem maritata cum sui mariti, uti tutoris conjugalis, auctoritate et assistentia, adhaerendo constitutioni regni de extraditione subditorum sancitae, citant, seu potius ad causam et actoratum tui, sibi actori intentatum, adcitant, idque pro eo, quatenus tu tam laboriosam Zienka, primi voti olim laboriosi Andreae Gluch vidui, secundi laboriosi Nicolai Kuczuk, de eisdem bonis Czerniejow subditorum haereditariorum, consortem, de bonis praefatis Czerniejow ad bona praeallegata *Siutopole* profugam et ibidem commorantem, quam laboriosum Stephanum Haponiuk, laboriosae Zienka, secundo thoro in bonis Czerniejow procreatae filiae, unicae haeredissae, sponte et benevole eandem villam Czerniejow proprietatemque sui adventae nuptae et anno eundem accessam, toties requisitos, qui positione praesentis citationis apud te arestantur, modernis actoribus una cum eorum supellectili propria ac poena mille marcarum, lege publica descripta, ex praescripto legis extradatas, damna et carentiam laborum compenses. Sis igitur pariturus et terminum attentaturus. Datum Chelmae feria secunda ante festum sancti Michaelis Archangeli proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo quarto — copiam similem sigillatam unius ejusdemque essentiae editam in bonis villae Czerniejow curiaque citati, ibidem sita, die hesternae, actum praesentem proxime procedente, curiali familiae de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ministerialis ejusdem relatio.

Тоже, л. 138—9.

№ 224. — 1735 г. 29 Марта.

Заявление Ржевускаго о претензіяхъ его къ
Иезуитскому Красноставскому монастырю по
арендѣ монастыремъ его имѣнія.

Feria tertia post dominicam *Judica* proxima, anno Domini 1735.

Ex parte illustris, magnifici Rzewuski, pocillatoris regni, contra collegium Crasnostaviense Societatis Jesu manifestatio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione generosi Michaelis Cybulski, bonorum illustris et magnifici Severini Josephi in Rejowiec et Olesko Rzewuski, pocillatoris regni, loci praesentis etc. capitanei, commissarii, nomine ejusdem illustris et magnifici principalis sui, providendo cuivis indemnitati in et contra religiosum et admodum reverendum Stanislaum Urbani, Societatis Jesu collegii Crasnostaviensis rectorem, ac totum idem collegium, bonorum medietatis *Zdzane*, illustris, magnifici sui manifestantis principalis haereditariae, possessorum arendatorum, ratione per ipsos subditorum labores ad minus necessaria negotia applicationis et conversionis, agriculturamque fundi neglectionis, non tempestive agrorum insemnationis, perindeque proventuum diminutionis, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium praesens iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 22.

№ 225.—1735 г. 20 Апрелья.

Заявление Коморовскаго о неудовлетвореніи Чульскимъ разныхъ претензій по арендуемому имъ имѣнію.

Feria 4-ta post dominicam *Conductus Paschae*, anno Domini 1735-to.

Magnificus Komorowski, ensifer Braclaviensis, contra perillustrem, reverendum Czulski, cancellarium Chelmemsem, manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione magnifici Ignatii Komorowski, ensiferi Braclaviensis, bonorum villae *Kumow*, ad episcopatum Chelmemsem ritus latini spectantium, arendatorii possessoris, in et contra perillustrem et admodum reverendum Laurentium Czulski, cancellarium Chelmemsem, ratione per eundem in praetensionibus, ex fundo bonorum *Kumow* pullulantibus, se manifestantem nolle pacificationis, neque amicabili compositioni velle sese subicere, nec compromissum inscribere—facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi viconotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium praesens iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 25—6.

№ 226.—1735 г. 4 Мая.

Заявление Холмскаго офиціала Чульскаго о нарушении условій аренднаго контракта Коморовскимъ.

Feria quarta post dominicam *Jubilate proxima*, anno Domini 1735.

Perillustris, admodum reverendus Czulski, cancellarius cathedralis Chelmemsis, contra magnificum Komorowski remanifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia remani-

festationis ex personali comparitione perillustris et admodum reverendi Laurentii Czulski, cancellarii cathedralis et officialis Chelmemsis, in et contra magnificum Ignatium Komorowski, ensiferum Braclaviensem, anteactum bonorum villae *Kumow*, ad episcopatum Chelmemsem spectantium, ad praesens ad se manifestantem pertinentium, arendatorium possessorem, ratione per eundem contractui arendatorio in multis punctis contraventionis, bonorum desolationis, fundorum inseminationibus hyemalibus et vernalibus juxta obloquentiam contractus non inseminationis, praetensionum aliquarum ad se manifestantem injuste adinventionis et sui manifestantis circumscriptionis, de bonis nolle condescensionis, imo die hesternae sui protestantis neque ad curiam velle admissionis, imo temere adscitis sibi famulis ac variis hominibus, frameis et sclopetis armatis, oppugnationis aliarumque praetensionum, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi viconotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium praesens iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 28—29.

№ 227.—1735 г. 20 Мая.

Присяжное заявление о пожарѣ, истребившемъ имѣніе Вольскаго Свирщевъ.

Feria 6-ta post dominicam *Rogationum proxima*, anno Domini 1735.

Generosus Grocholski ac alii de conflagratione bonorum Swirszczow juramentum expleverunt.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter ve-

niens generosus Antonius Grocholski, administrator bonorum villae *Swirszczow* magnifici Andreae in Uher Wolski, pincernae Zytomiriensis, haereditariorum, tum laboriosi Iwan Kułak et Klim Kożan, subditi de eadem villa *Swirszczow*, adhaerendo hoc in passu legibus et constitutionibus regni, de conflagratis sancitis, observata juris jurandi solennitate, flexis ad imaginem Crucifixi Domini nostri genibus, praestiterunt corporale juramentum in hanc rotham: „Ja Antoni, ja Iwan, ja Klimko przysięgamy Panu Bogu Wszchemogącemu, w Troycy Świętej Jedynemu, iż we wsi *Swirszczowie* wielmożnego imci pana Andrzeja Wolskiego, cześnika Żytomirskiego, dziedzicznej, tu w ziemi Chełmskiej leżącej, dnia trzynastego Maja, roku terazniejszego, przypadkowym sposobem zgorzało chałup chłopskich dwadziescia y pięć, tudzież tychże samych gospodarzy stodoły, chlewy y wszystkie budynki z sprzętami domowemi wszystkimi, oprócz trzech stodoł chłopskich, plebania także prezbitera tamtejszego także ze wszystkim sprzętem domowym y statkami, bo z pożaru tak wielkiego niepodobna nic wyratować. Cerkiew zaś przy providencyi Boskiej została, ale ratując ją od upałów ludzie y wynosząc ołtarze y inne cerkiewne rzeczy, w których wielka szkoda iest, zruynowana została. Co że tak w samey prawdzie iest, tak nam Panie Boże dopomóż y niewinna męka Syna Jego“.

Тоже, л. 34.

№ 228.—1735 г. 8 Августа.

Предписание управляющаго Холмской епархіей Хлѣбовскаго подвѣдомому духовенству объ уменьшеніи на половину въ теченіи двухъ лѣтъ всякихъ сборовъ съ Холмскихъ евреевъ въ пользу церквей и духовенства.

Feria secunda ante festum sancti Laurentii Levitae et Martyris proxima, anno Domini 1735.

Instrumenti certi libertationis a solvendis censibus ecclesiasticis, ex consistorio Chelmensis emanati, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens infidelis Marko Zyszkielewicz obtulit et ad acticandum officio praesenti per oblatam porrexit instrumentum certum libertationis a solvendis censibus ecclesiasticis, ex Chelmensi consistorio emanatum, infraacticandum tenoris talis: „Valentinus a Wybranow Chlebowski, praepositus cathedralis et sede vacante episcopatus Chelmensis administrator generalis, archidiaconus et officialis Lublinensis. Universo clero saeculari et regulari diocesis nostrae Chelmensis census reemptionales et alias quasvis solutiones suo jure ecclesiis seu collegiis, conventibus, monasteriis, xenodochiis, capellis, altaribus, praebendis, confraternitatibus, sodalitatibus earumque rectoribus, a synagoga judaeorum regiae civitatis castrensium Chelmensis requirentibus, seu requisituris, salutem ab eo, qui est vera salus, exoptantes. Significamus, quia nos ad instantiam illustrissimi et magnifici domini Severini in Rozdol, Rejowiec etc. comitis Rzewuski, pocillatoris regni, uti capitanei Chelmensis etc., habito respectu et consideratione moderni temporis calamitosi, quo praedictae civitatis Chelmensis et forte totius regni Poloniae incolae, praecipue tamen pauperes plebei homines tam catholici, quam et vel maxime judaei fere continuis propter varios milites contributionibus, proviantibus ab annis duobus et ultra opprimebantur atque in dies magis ac magis opprimuntur, idcirco memoratos census reemptionales, provisionales ad ecclesias parochiales seu regulares, tum ad collegia, conventus, monasteria, hospitalia, vicariatus, ad altarias, praebendas, confraternitates, sodalitates et alia quaevis ecclesiastica beneficia, suo jure et consuetudine a praedicta synagoga judaeorum Chelmensium pertinentes, ad medietatem reducendum et defalcandum esse censuimus, uti quidem supplicationibus quoque fere lacrymabilibus infidelium Moszko Rabi-

nowicz, Chaim Markowicz, Wulff Szmuyłowicz Łukowianin, Aaronis Krakowianin et aliorum seniorum judaeorum, suo et totius synagogae suae Chelmensis nomine, ad nos factis, inclinati, auctoritate nostra administratoriali ordinaria praefatorum censuum reemptionalium et provisionalium solutionem, personas spirituales concernentium, a praedicta synagoga Chelmensi pro anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo quarto et pro anno millesimo septingentesimo trigesimo quinto solvi debitorum, ad medietatem reducimus et defalcamus praesentibus literis nostris, ad decursum unius anni, a data praesenti infrascripta computando, tantum valituris, suadentes ac in virtute sanctae obedientiae universo clero saeculari et regulari dioecesis nostrae Chelmensis praecipientes, quatenus sub hoc tempus belligerum, dum praefata synagoga Chelmensis a militaribus hominibus fere continuis, datis et contributionibus opprimitur et extorquetur, saltem a nobis, uti spiritualibus, defalcationem et misericordiam proximalem circa perceptionem praedictorum censuum reemptionalium consequatur et in futurum Deodante quietius tempus supra memorata discretione et commiseratione proximali ad solutionem in toto praedictorum censuum personis omnibus ecclesiasticis praestandam movetur et sit adstricta. Non intendimus autem per has praesentes literas nostras in post aut perpetuo quidquam juribus ecclesiasticis ratione dictorum censuum derogare, quinimo volumus et declaramus, quod haec nostra defalcatio medietatis totaliter est concessa, ut, cui ecclesiae aut ecclesiasticae personae juxta suam inscriptionem aut alia sua jura, census reemptionalis per octo a centum solvi debet, ut medietates defalcatae per quatuor a centum, cui autem debet solvi census per septem a centum, ei medietas per semiquatuor extradatur; post expirationem autem praesentis defalcationis iidem census juxta suas inscriptiones aliaque jura in toto personis spiritualibus sine ulla tergiversatione excusationeque sub nullitate praesentis defalca-

tionis persolvantur. Dictae autem synagogae judaei a nundinis diebus festis catholicis violatione festorum, conservatione in suis continuis famulatibus catholicorum, praecipue mulierum, sub cassatione praesentium literarum abstineant. Datum die undecima Martii anno, Domini millesimo septingentesimo trigesimo quinto. Laurentius Joannes Czulski, cancellarius cathedralis et officialis Chelmensis. Originale vero ejusdem liberationis idem offerens, post ingrossationem in acta praesentia, rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit praesentibusque quietat.

Тоже, л. 82—3.

№ 229.—1736 г. 3 Января.

Позовъ священника Верещинской церкви Бонецкому, по дѣлу о захватѣ имъ церковныхъ доходовъ.

Feria quarta post festum Circumcisionis X-ti Domini, anno Ejusdem 1736.

Ex parte admodum reverendi Smietanka, parochi Wereszczynensis, contra magnificum Boniecki, subdapiferum Chelmensem, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Andreas Gomulski, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis publice libereque recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Severinus in Rozdoł et Rejowiec Rzewuski, pocillator regni, Chelmensis, Lubomlensis etc. capitaneus. Tibi magnifico Antonio Ludovico de Boncza Boniecki, subdapifero Chelmensi, bonorum seu sortium in villis *Andrzejow* et *Witwiczno* haeredi, de persona, causa infrascripta bonisque tuis generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu judiciis causarum,

feria quinta a data et positione praesentis citationis prius et proximius in castro hocce celebrandis, personaliter, legitime peremptorieque compareas, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris admodum reverendi patris Michaelis Smietanka, parochi Wereszczynensis, curialis actoris, qui te, adhaerendo manifestationi suae, coram actis authenticis regni factae, insistendoque erectioni ecclesiae Wereszczynensis de actu et data illius in *Podhayce* dominica ipsa *Conductus Paschae*, anno millesimo septingentesimo trigesimo quarto per olim illustrem et magnificam Sophiam de Zamiechow Tyszkiewiczowa, palatinam Trocensem, datae, citat, idque pro eo, quia tu, non attempta praemissa erectione (qua suprascripta fundatrix de sorte sua tam stagni, in *Andrzejow* siti, cum libera piscatione, quam molendini ibidem existentis cum molitura et metretis, nec non de teloneo, vulgo *spasne*, eandem concernenti, ecclesiae praememoratae cesserat et eidem applicaverat), tu haec omnia usui suo applicas et a multis annis applicasti, nec quidquam tam antedaneum parochi, quam moderno actori participare permisisti nec permittis, proinde citaris, quatenus tu ususfructus, exinde indebite perceptos, cum summa injuria ecclesiae Wereszczynensis ab anno, quo primo percipere ausus es, actori restituas ab ulteriorique perceptione et participatione te abstineas, imo tam piscationem in stagno, quam molitionem in molendino et mensuras, vulgo *miarek*, nec non teloneum percipiendum non deneges poenasque respectu illiciti ausus eluas. Sis itaque juri pariturus, terminum attentaturus. Datum in castro Chelmensi feria sexta post festum sancti Thomae Apostoli proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo quinto — copiam similem sigillatam unius ejusdemque essentiae editam in bonis villae *Andrzejow* curiaque citati, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 478.

№ 230.—1736 г. 8 Января.

Заявление Бонецкаго о разныхъ претензіяхъ его къ священнику Верещинской церкви Сметанкѣ.

Feria secunda post festum Sanctorum Trium Regum, anno Domini 1736.

*Ex parte ejusdem *) contra admodum reverendum Smietanka, parochum Wereszczynensem, manifestatio.*

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione ejusdem *), providendo omnimodae integritati suae in et contra admodum reverendum Michaelem Smietanka, parochum Wereszczynensem, ratione per eundem contra usum anteactorum parochorum Wereszczynensium, nescitur qua ex ratione, liberae piscaturae in stagno et moliturae in molendino Andrzejoviensi, tum telonei, alias *spasne*, ex pascuis Andrzejoviensibus, praemissorum usurpationis, in maiorem vexam causas ad officium praesens castrense Chelmense institutionis, decimae ex sorte *Sasinoviana*, in bonis *Andrzejow* sita, praetensionis, quorundem actuum granitierum, acsi per olim admodum reverendum Stephanum Mikoszewski, anteactum parochum Wereszczynensem, concreditorum, restitutionis, indebitae praetensionis, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi viconotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium praesens iterum atque iterum manifestatur.

Тоже, л. 535.

*) Бонецъ

№ 231. — 1736 г. 14 Марта.

Заявление претензии Ржевуского къ иезуитскому Красноставскому монастырю по поводу опустошения арендуемаго имъ имѣнія Ржевускаго.

Feria 4-ta post dominicam *Lactare* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1736.

Illustris, magnificus Rzewuski contra rectorem collegii Crasnostaviensis Societatis Jesu totamque communitatem manifestatur.

Coram subdelegato genoroso Antonio Zamiechowski, quem infrascriptus illustris et magnificus Severinus Rzewuski, pocillator regni, in locum sui subdelegavit, hocce subdelegationis munus in se benevole assumente. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens illustris, magnificus Severinus Rzewuski, pocillator regni Chelmensis, inhaerendo anterioribus manifestationibus, eo in passu factis, in et contra religiosum et admodum reverendum Stanislaum Urbani, collegii Crasnostaviensis Societatis Jesu rectorem, totamque communitatem collegii ejusdem, solenniter manifestatus in eo, ratione per ipsum honorum *Zdzane*, stante sui possessione, sui vero manifestantis haereditate, summopere desolationis, subditorum angarisationis, eorundem laborum ultra mentem contractus arendatorii *Crasnostaviam* pro necessitatibus sui conversionis, exinde honorum supradictorum deteriorationis, agrorum tempestive non inseminationis, exhinc proventuum ac intratae diminutionis, sylvarum excisionis, earundemque in aedificia ac erectionem curiarum suarum ac in varios usus sui pervectionem conversionis, curruum foeno ultra necessitatem praesuperationis aliarumque injuriarum et damnorum non modicorum, inquisitione probandorum, illationis, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris morisque est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio

non est porrecta; idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1736 годъ, № 20219, л. 157.

№ 232. — 1736 г. 5 Апрѣля.

Заявление священника Войславицкой церкви о нападеніи Роговскаго съ евреями на его домъ и захватъ скота и движимаго имущества.

Feria 5-ta post festa solennia sacri Paschatis proxima, a. D. 1736.

Admodum reverendus Zabilski contra generosum Rogowski per videndam manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione admodum reverendi Feliciani Zabilski, parochi Woyslawicensis, in et contra generosos Franciscum Rogowski, commissarium, et cujusvis nominis Pruchnicki, administratorem bonorum *Woyslawice* illustris et magnifici Potocki, palatini Volhyniae, tum honestos Stephanum Ligator et Ostap Wyzanski, consules Woyslawicenses, atque infideles Hirszko Leybowicz ac Zyskiel Doktorowicz, oppidanos Woyslawicenses, ratione per eosdem, et quidem administratorem cum judaeis et oppidanis ex mandato generosi commissarii tempore non pridem praeterito, in absentia sui protestantis, plebaniae, in *Woyslawicae* sitae, violenter invasionis, rerum mobilium, etiam ac ecclesiasticarum ac sese moventium peccorum, equorum ac ovium interceptionis, aliarumque praetensionum et violentiarum attentationis, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris morisque est, ino diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in

porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 338.

№ 233.—1736 г. 24 Апрѣля.

Заявленіе Пеньновскаго о недопущеніи его къ взысканію въ пользу священника Бесской церкви.

Feria tertia post dominicam *Jubilate* proxima, anno Domini 1736.

Actus officiosae executionis, in bonis Beshk expediti, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensis capitanealia Chelmensia personaliter veniens nobilis Joannes Iwanicki obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit actum officiosae executionis, infracticandum tenoris sequentis: „Actum in fundo bonorum villae *Beshk*, in terra Chelmensi consistentium, possessioni magnificorum Andreae Gurowski et Theressia de Kuczewskie, primarum olim magnifici Joannis Pruszyński, pocillatoris Czerniechoviensis, secundarum ad praesens nuptiarum ejusdem magnifici Gurowski, dapiferi Podoliae, conjugum, subjectorum, ante portam curiae, ibidem sitae, feria sexta post dominicam *Misericordiae* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo sexto, praesentibus generosis et nobilebus Alberto Węgleński, Joanne Wroblewski ac aliis plurimis variae conditionis hominibus, nec non ministeriali regni generali provido Alexandro Wroblewski de villa Kanie, autentico et jurato, actus praesentis apparitore. Officium praesens castrense capitaneale *Nurense*, videlicet infrascriptus ejusdem officii Nurenensis burgrabius juratus, ad juridicam requisitionem venerabilis Stephani Kijanowicz, parochi ecclesiae Bescensis ritus graeci, partis actoraе jurevincentis, vigore condemnationis Lublini in judiciis ordinariis generalibus Tribunalis regni sabbatho ante

festum sanctae Hedvigis Electae Viduae proximo, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo primo, ex instantia ejusdem venerabilis Stephani Kijanowicz, parochi ecclesiae Bescensis, super magnificis Andrea Gurowski et Theressia de Kuczewskie, primarum olim magnifici Pruszyński, secundarum ad praesens nuptiarum ejusdem magnifici Gurowski consorte, invicem conjugibus, dapiferis Podoliae, citatis jurevictis, in causa ratione contraventionis decreto Tribunalitio in puncto non solutionis poenarum luitarum, in constitutionem loci standi adjudicatarum, obtentae et publicatae, vigore cujus condemnationis ad bona in actu contenta, praevia prius de adventu sui per ministerialem, in actu adnotatum, avisatione partis citatae jurevictae, condescendit, ibidemque in praesentia suprafactorum nobilium et ministerialis, in actu expressi, jurisdictionem suam officiosam fundavit et partes ad juriparendum suprascripto ministeriali acclamare demandavit. Ad cujus ministerialis acclamationem comparens personaliter generosus Czaykowski, celando nomen suum, nomine magnificorum Gurowskich, principalium suorum, ignorantia processus eandem executionem impugnavit et fieri ulteriorem peragendam non admisit. Qua visa tali illius impugnatione, ne videatur partibus aliquod praesentem cum toto ejus effectu ac partibus ipsis rursus ad judicia Tribunalitia regni Lublinsia remittendam sententiavit praesentibusque remittit, conservando parti actoraе terminum, in ibidem ex registro causae huic competenti paratum peremptorium, actus sui vigore. Antonius in Pienki Pienkowski, officii castrensis capitanealis Nurenensis burgrabius juratus“. Originale ejusdem actus circa acta relictum est.

Тоже л. 129.

№ 234.—1736 г. 11 Мая.

Присяжное показаніе членовъ Грубешовскаго магистрата о пожарѣ, истребившемъ Грубешовъ.

Feria sexta post dominicam *Rogationum* proxima, anno Domini 1736.

Famati Zarzycki, consulis Hrubieszoviensis, ac aliorum conflagratae juramentum.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens famati Albertus Zarzycki, consul, et Joannes Bobrowicz, scabinus civitatis sacrae regiae majestatis Hrubieszoviensis, adhaerendo legibus et constitutionibus regni, de conflagratis sancitis, praestiterunt corporale juramentum, flexis ad imaginem Crucifixi Domini nostri Jesu Christi genibus observataque jurisjurandi solennitate in facie officii praesentis, in eam juramenti rotam: „Ja Woyciech, ja Jan przysięgamy Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trojcy Świętej Jedynemu, iż w miescie *Hrubieszowie* j. k. mci ogniem przypadkowym cerkwie dwie: jedna murowana, a druga drewniana, domow chrzescianskich, z szpitalami dwoma Ruskiemi, dwadziescia y osim, dworek oycy protopopy, żydowskich dwadziescia y siedym, mniejszych domkow szescdziesiat y siedym, sklepow murowanych pięć, kramnic sto osim, winnice dwie, łaznia y szkolka mała żydowska dnia dwudziestego siodmego Kwietnia roku terazniejszego zgorzało, w popioł y perzynę obrocone jest. Co jako prawdziwie zeznajemy, tak nam Panie Boze dopomóż y niewinna męka Syna Jego“.

То же л. 245.

№ 235.—1736 г. 17 Мая.

Фундушова запись Сапѣги на Гостинскую церковь.

Feria quinta post dominicam *Exaudi* proxima, anno Domini 1736.

Erectionis, ecclesiae Hostinnensi ritus graeci servientis, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Joannes Pomorszkant, decanus Hrubieszoviensis, parochus Dypultycensis ritus graeci, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit erectionem, ecclesiae Hostinnensi servientem, tenoris sequentis: „Karol Józef, hrabia na Wisznicach y Niesuchoieżach Sapiecha, pisarz polny wielkiego xięstwa Litewskiego, wszem w obec y każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć będzie należało, teraz y w potomne czasy czynię wiadomo tym skryptem funduszowym moim, a osobliwie iaśnie wielmożnemu iegomości xiędzu Felicianowi Filipowi Wołodkiewiczowi, biskupowi Chelmskiemu y Bełzkiemu ritus graeci, opatowi Dubiensiemu, Derman skiemu y Świętego Krzyża, yż, mając wzgląd na pokorne suppliki poddanstwa *Hostynskiego y Łotowskiego*, respektem erygowania cerkwi, antiquitus przed kozaczyzną w zwysz rzeczonym *Hostynnym* będącey, a teraz funditus in nihilum obrocone, ktorey tylko locus luculenter patet, więc przychylając się do częstokrotnych supplik mianowanych poddanych Hostynskich y Łotowskich, mianowicie postrzegając integritatem chwały Boskiej, która aby przez nieustanne communitatis parochialis ad cultum divinum uczęszczanie in sempiternam crescat gloriam, tedy na tymże samym miejscu, gdzie cerkiew anteriori bywała saeculo, pozwalam teyże gromadzie moiey Hostynskiej fundować y erygować cerkiew y pristinum przywiesić ad effectum in laudem itaque sanctorum, sub quorum titulo Georgii Martiris et Lucae Evangelistae honorem. Do ktorey

cerkwi przerzeczoney Hostynskiej za parochą przyimuję kapłana wielebnego oycy Jana Skibickiego, aktualnego presbitera, do teyże cerkwi od zwierzchnosci duchowney podanego y rekomendowanego, nadaię mu ogrod kowalski na budowanie plebaniey, przy cmentarzu leżący, wzięwszy od goścince Rubieszowskiego po droge Dobromirzecką, także zagumienek kowalowski, wzięwszy ode wsi przy gościncu zamkowym koniec maiący po jezioro, na pięć krubek Hrubieszowskiej miary; pola trzy pułłanki na trzy ręki nadaię: pierwszy leżący między miedzami z iedney strony Waska Bryzy, a z drugiey strony Tymosza Otczenasza; tenże pułłanek poczyna się od granicy Dobromirzeckiey, a konczy się po błoto w teyże ręce, pomiarek pod Olrogem na trzy cwierci Hrubieszowskiej miary; drugi pułłanek pod Ołosinem od granicy Peresołowskiej poczyna się, a konczy się przy zagrodach gromady Hostynskiej między miedzami Hrehorego Trala, a z drugiey strony Jozefa Marchacza, do tey pułłanek pod Lotowem na Białey z iedney strony od lasu, z drugiey Matyaszka Kamińskiego; trzeci od granicy Kopnego, a konczy się po droge Hołosinską między miedzami z iedney strony Tymosza Otczenasza, z drugiey strony Waska Breza y pułłanek między miedzami, z strony Waska Czerniaka, z drugiey Karpa Pałki; łąkę nadaię na Krynkach kowalskich między lasem. Te tedy opisane wszystkie grunta y łąkę wiecznymi czasy cerkwi Bożey Hostynskiej y kapłanowi teraznieyszemu, a po nim succedaney successoribus nadaię y ad erectionem zapisuie, a od wszelkich podatkow maiętnosci moiey Hostynskiej następujących wiecznymi uwalniam czasy y tegosz wysz rzezonego oycy Skibickiego przy wszelkich conserwuię wolhosciach swoim y małżonki moiey imieniem. Insuper dwa razy przez rok po pułłkorca miary Hrubieszowskiej na browarze piwa warzyć pozwala się. Na co dla lepszego waloru ręką moią własną podpisuie się. Działo się w *Werbkowiach* dnia dwudziestego miesiäca Marca, tysiąc siedymset trzydziestego wto-

rego roku. Karol Sapiecha p.p. wielkiego xięstwa Litewskiego (Locus sigilli). Ten fundusz cerkwi Hostynskiej nadany od iasnie wielmożnego iegomosci pana pisarza polnego wielkiego xięstwa Litewskiego iako gratissimo animo, tak in omnibus punctis, paragraphis et clausulis approbo et corrobore praesenti manus meae appositione anno millesimo septingentesimo trigesimo secundo, die trigesima Martii in *Białypol*. Felician Wołodkowicz, biskup Chełmski y Belzki, Dermanski y Dubiński opat mpp.“. Originale vero idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit.

Тоже, л. 170.

№ 236.—1736 г. 25 Мая.

Позовъ Заборовскаго Холмскому униатскому епископу Володковичу по дѣлу о невыдачѣ ему денегъ, назначенныхъ на поѣздку въ Люблинъ.

Feria 6 - ta post festa solennia S. Pentecostes proxima, anno Domini 1736.

Ex parte admodum reverendi Zaborowski contra illustrem, magnificum, reverendissimum Wołodkowicz, episcopum Chelmsensem ritus graeci, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Zbarazczuk, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Secundus, Dei gratia rex Poloniae, m. d. Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Vołhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Tibi perillustri, reverendissimo Phi-

lippo Wołodkowicz, episcopo ritus graeco uniti Chelmsi, de persona, causa infrascripta bonisque generaliter omnibus mandamus, ut coram nobis seu iudicio nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublensis a data et positione praesentis citationis recte in quatuor septimanis seu tunc, dum et quando causa praesens ex registro competenti ad iudicandum vocata legitime inciderit, personaliter peremptorieque compareas, ad instantiam instigatoris iudicii nostri Tribunalitii ejusque delatoris perillustri et admodum reverendi domini Augustini Zaborowski, canonici cathedralis et officialis ac procuratoris generalis capituli Chelmsensis, Uchanensis praepositi ac totius venerabilis capituli Chelmsensis, actorum, qui te, inhaerendo manifestationibus, coram actis authenticis regni factis, citant, idque pro eo, quia tu contributionem, synodo generali in *Zumosć* sancitam, perillustri, reverendissimo iudici deputato, ad Tribunal regni ex capitulo Chelmsensi electo, ex dioecesi tua Chelmsensi et Belzensi ritus graeci uniti assignatam, contraveniendo constitutioni praefatae synodali tam perillustribus reverendissimis iudicibus deputatis, quam et moderno perillustri et admodum reverendissimo Wietrzynski, canonico cathedrali Chelmsensi, ex eodem capitulo iudici deputato Tribunalis regni, persolvere non vis, neque curas. Citaris itaque ad videndum et audiendum te ad solutionem instantaneam praedictae contributionis, per modum census annui constitutae, tam anteactis perillustribus, reverendissimis iudicibus deputatis, quam et moderno debitae et per eundem transfusae, una cum poenis stringi, refusionem damnorum exinde causatorum demandari caeteraque pro causae istius exigentia peragi, sis pariturus et iudicialiter responsurus. Datum Lublini feria secunda post dominicam *Misericordiae* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo sexto—copiam similem sigillatam unius ejusdemque essentiae editam in bonis *Pokruwka* curiaque citati, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, fami-

liae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 447—8.

№ 237.—1736 г. 4 Юня.

Заявление Холмскаго униатскаго монастыря о неуплатѣ Венглинскими слѣдующихъ монастырю процентовъ.

Feria secunda intra octavas festi Sacratissimi Corporis X-ti Domini, anno Eiusdem 1736.

Religiosus Kosakowski contra Weglinskie, fratres ac alios cum publicatione manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus Florianus Kosakowski, monasterii Chelmsensis vicarius, totius communitatis ejusdem monasterii nomine, adhaerendo decreto condensoriali in fundo bonorum villae *Serebryszcze*, feria sexta post dominicam *Conductus Paschae* proxima, anno praesenti inter monasterium praefatum ac collegium patrum Scholarum Piarum Chelmsense ab una ac generosos Nicolaum ac Antonium Węglenskie, fratres, Niemsty, conjuges, Szczuckie, conjuges ac successores olim generosi Josephi Dydynski, dapiferi Ovrucensis parte ab altera, in fundo bonorum *Serebryszcze* prolato, manifestatus est officio praesenti, idque in eo, quia ipse paratus est paratumque se offert census retentos a summa mille florenorum polonicalium, monasterio praememorato Chelmsensi ordinis divi Basilii Magni per olim generosum Jacobum Jasinski testamento ultimariae voluntatis et de actu et data illius in *Serebryszcze* anno millesimo sexcentesimo trigesimo tertio die vigesima quinta Julii conscripto decretoque iudicii Terrestris Chelmsensis anno millesimo sexcentesimo nonagesimo approbato, inscripta, ad praesens

decreto praeallegato condescensoriali super sortibus, in bonis *Serebryszcze* sitis, possessionibus praedictorum incusatorum haerere agnita, ab ultima quietatione provenientes et pro die hodierna solvi injunctos, levare et de levatis quietare. Verum quoniam supranominati haeredes et possessores sortium, in bonis villae *Serebryszcze* consistentium, super quibus summa praefata haeret, eosdem census non persolverunt ad mentem decreti condescensorialis, proinde idem manifestans nomine, quo supra, de renitentia eorundem haeredum et possessorum, superius specificatorum, in exolvendis censibus adjudicatis ac succubitione rigoris, praefato decreto appositi, nempe poenae banitionis perpetuae, iterum iterumque manifestatur.

Et in continenti idem manifestans petiit sibi ab officio praesenti ministerialem regni generalem providum Casimirum Kropidziura, officio praesenti bene notum, ad infrascripta addi et deputari. Cujus affectationi officium praesens annuendo, eundem ministerialem ipsi addit et deputavit, qui deputatus, a loco publicationis solito rediens munusque deputationis suae restituens ac praesenti coram officio personaliter stans, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice, libere ac per expressum recognovit, se ex mandato officii praesentis praefatam banitionis perpetuae poenam, decreto superius de actu expresso super parte contraveniente in manifestatione ex rato obtentam, in loco publicationum solito praesentiaque plurimorum nobilium alta sua clara, sonora ac intelligibili voce praeconica publicasse, proclamasse et ad notitiam omnium deduxisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 223.

№ 238.—1736 г. 21 Августа.

Заявление вознаго о ввводѣ Чульскаго во владѣніе городомъ Холмомъ.

Feria 3-tia ante festum S. Bartholomaei Apostoli proxima, anno Domini 1736.

Illustris, admodum reverendus Czulski in oppidum Chelm cum attinentiis intromissus.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Casimirus Kropidziura, authenticus et juratus, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se ex officiosa requisitione perillustris et admodum reverendi Laurentii Czulski, cancellarii cathedralis Chelmensis, Ratnensis etc. praepositi, una cum nobilibus duobus, videlicet generosis Josepho Wietrzynski et Stephano Sidorowski, sibi ministeriali majoris et evidentioris testimonii gratia adhibitis, ad civitatem praesentem Chelmensem curiamque, hic Chelmae sitam, die hodierna, in actu contenta, praesens et personaliter condescendisse ibidemque actualiter existens praefatum requirentem in curiam praefatam, civitatem Chelmensem villasque, ad capitaneatum Chelmensem spectantes, vigore contractus arendatorii triennalis, inter illustrem et magnificum Severinum Josephum in Rejowiec et Olesko Rzewuski, pocillatorem regni, loci praesentis, Lubomlensis etc. capitaneum ab una, et eundem perillustrem et admodum reverendum requirentem parte ab altera conscripti, die vigesima quarta Junii, anno praesenti atque actis praesentibus die hodierna, in actu contenta, roborati, intromisisse, investivisse et, nemine eandem intromissionem denegante, imo generoso Michaelae Cybulski, commissario praefati illustris et magnifici pocillatoris regni, nomine ejusdem ultro et benevole admittente. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 230—1.

№ 239.—1737 г. 1 Апрѣля.

Заявленіе епископа Холмскаго Володковича
о неуплатѣ Романовскими слѣдующей ему
суммы.

Feria 2-da post dominicam *Laetare*
Quadragesimalem proxima, anno Domini
1737.

*Ex parte illustrissimi episcopi ritus graeci
Chelmensis contra magnificos Romanowskie
manifestatio.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter ve-
niens generosus Leo Jackowski nomine et
ex speciali commisso illustrissimi et reve-
rendissimi Feliciani Wołodkowiez, episcopi
Chelmensis ritus graeci, in et contra mag-
nificos Antonium, capitaneum Sienicensem,
Christophorum, subdapiferum terrae Chel-
mensis, Romanowskie, fratres, questus et
manifestatus est, idque in eo, quia ipse
paratus est et se paratum promptumque
offert et declarat summam mille florenor-
um polonicalium, apud sui manifestantis
principalem per eosdem magnificos Ro-
manowskie ad scriptum manuale de ac-
tu illius in *Pokrowka* die decima Maii, an-
no Domini millesimo septingentesimo triges-
imo quinto contractam, decretoque officii
castrensis Chelmensis, feria quinta in cras-
tino festi Praesentationis Beatissimae Vir-
ginis Mariae anno recenter elapso millesi-
mo septingentesimo trigesimo sexto inter
sui manifestantis principalem et praefatos
magnificos Romanowskie prolato, una cum
provisione, per medium habita, ratione ca-
lamitatis computanda, solvi pro die hodie-
na, in actu contenta, coram officio suo ad-
judicatam, levare de levataque quietare.
Verum quoniam iidem magnifici Romanow-
scy ad occasum solis usque expectati nec
per se, nec per suum quemvis plenipoten-
tem ad acta praesentia comparuerunt sum-
mamque suprascriptam mille florenorum
polonicalium cum provisione sui manifestan-
tis principali non exolverunt, imo decreto

praeallegato per omnia contravenerunt ac ri-
gorem, in casu contraventionis appositum,
nempe poenam banitionis perpetuae, circa
praesentem manifestantem publicandae, suc-
cubuerunt ac in se traxerunt. Proinde de
diligentia sui manifestantis principalis in
levanda summa ac recognoscenda quietati-
one, de renitentia vero magnificorum Ro-
manowskich in exolvenda ac succubitione
rigoris iterum iterumque manifestatur.

Et in continenti idem manifestans no-
mine, quo supra, adhaerendo decreto su-
prascripto, petiit ab officio praesenti addi
sibi ministerialem quemvis regni generalem
ad publicandam banitionis perpetuae poe-
nam. Cujus affectationi annuendo, officium
praesens ministerialem regni generalem pro-
vidum Joannem Rubański addidit et de-
putavit, qui taliter ab officio praesenti ad-
ditus et deputatus, satisfaciendo decreto
officii castrensis Chelmensis, e loco publi-
cationum solito rediens munusque deputa-
tionis suae exequens et restituens, ex prae-
senti coram officio personaliter stans, in
vim suae verae ac fidelis relationis palam,
publice libereque ac per expressum reco-
gnovit, se ex mandato officii sui partisque
jurevincentis, videlicet illustrissimi et reve-
rendissimi Wołodkowiez, episcopi Chelmen-
sis ritus graeci, requisitione praefatam ba-
nitionis perpetuae poenam super magnificis
Romanowskie, fratribus, ratione contraven-
tionis decreto et non solutionis summae
una cum provisione obtentam, tam hic in
cancellaria praesenti, quam et in aliis
publicationum consuetis locis alta sua clara,
sonorosa ac intelligibili voce praeconica
publicasse, proclamasse et ad notitiam om-
nium sufficienter ac legitime deduxisse. De
quo praesens ejusdem ministerialis re-
latio.

Изъ актовъ книги Холмскаго градскаго суда за
1737 годъ, № 20220, л. 109.

№ 240.—1737 г. 13 Августа.

Явна фундушовой записи Иловицкихъ на Без-
скую церковь.

Feria 3-tia ante festum Assumptionis
in coelum Beatissimae ac Gloriosissimae
Virginis Mariae proxima, anno Domini
1737-mo.

Juris certi, a generosis Iłowickie, conjugibus, reverendo Włosowicz pro erectione ecclesiae ritus graeci servientis, confecti et conscripti, oblata.

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter
veniens generosus Paulus Szulinski obtulit
et ad acticandum eidem officio per oblatam
porrexit ius certum, cujus tenor est talis:
„Na wieczną pamiątkę chwały Boskiej. My
wyraznie mianowani Jan Iłowickj y Maryan-
na z Siedlikowa, małżonkowie, pewney czę-
sci Kaspra Wietrzynskiego dziedzicowie
wsi *Bezka*, widząc spustoszałą y upadłą
cerkiew Bożą, która przez lat pułczwarta-
sta trwała w teyże wsi Bezku, nie mogła
mieć żadnego ratunku y nadzieje do po-
prawy, tylko aby nowo była wybudowana,
z usilnego tedy starania y osobliwą pracą
oyca duchownego Eliasza Włosowicza, prez-
bitera, na ten czas zostającego, mając pil-
ne o chwale Boskiej staranie, nie dopuścił
upadać, zabiegając y ubogich poddanych
parafianow swoich, żeby nie byli błędnymi, y
lubo sam nie mogąc wszystkiemu takowym
kosztem wydołać, tak rzemiesnikom płacić,
jak y innym potrzebom cerkiewnym, zezwoli-
liśmy zobopolnie z małżonką moją na wy-
budowanie y wystawienie domu Bożego we
wszystkim dopomoc z krwawey pracy rąk
naszych y z przystoynego starania z obo-
polnego dorobku, cieszę na imie Jacentego,
mieszczanina Lwowskiego, ziednali, który w
Imie Panskie założył dnia szostego miesiąca
Czerwca, roku Panskiego tysiącznego sześć-
setnego osimdziesiątego y przy wystawie-
niu y dokonczeniu we wszystkim zapłacili.
A że też cerkiew w szczupłości wielkiej w

grontach zostaje y cale nic nie mając, tedy
na fundacyą do większego zagrzewania na-
bożenstwa czyniąc pobutkę, gront pewny,
pole, nazwane *Zalisie*, od obszarow dwor-
skich odległe, między chłopskimi miedzami
poddanych iasnie wielmożnego iegomosci
pana Waclawa Stońskiego, woyskiego Ki-
jowskiego, leżące, oraz z łąką, w takowey
że obszernosci do granicy Mogilnickiey
ciągnącey, wiecznemi czasy ustępujemy y
dobrowolnie darujemy, obligując samych
siebie y sukcesorow następujących, żeby
się do tego nie interessowali, przeszkody
żadney nie czynili, co się Bogu oddało, nie
czyniąc ciężko duszom naszym y swoim,
ktorzy by temu byli przeciwni, na sąd Boży
powołamy. Przez co zaś wiążąc y do tego
solicytując tak terazniejszego oyca Eliasza
Włosowicza, iako y następcow onego, (aby)
msza święta raz na miesiąc każdego miesiąca
w pierwszy piątek po nowiu wiecznemi czasy
odprowiała się za dusze zmarłe, które
żadnego ratunku nie mają, tym pisaniem
obowiązujemy, w niedbalstwie zaś takowym
prezbitera każdego, żeby mieli omieszkiwać
powinności y obligowi temu dosyć nie
czynić, sumienie onych w tym należy
y straszliwy rachunek przed Bogiem, ka-
rą zaś przed wielmożnemi episkopami
w katedrze Chelmskiej na instancyą z
krewnych naszych byli penowani, nas
zaś teraz żyjących y po smierci przy
straszliwych ofiarach w potomne czasy nie
zapominali, upraszamy. Na utwierdzenie
tedy tego wszystkiego własnymi rękami na-
szemi podpisujemy się y pieczęci zwyczajne
wycisnąć rozkazaliśmy. W *Bezku* dnia
dwudziestego Aprilis, roku Panskiego ty-
siącznego sześćsetnego osimdziesiątego siod-
mego. Jan z Iłowca Iłowicki na Bezku,
m: p-pa (L. S.). Maryanna Iłowicka, m: p-pa.
(L. S.).“ Originale vero ejusdem idem offe-
rens post ingrossationem ad acta rursus
ad se recepit et de recepto officium praesens
quietavit.

Тоже, л. 447.

№ 241. — 1737 г. 3 Сентября.

Позовъ Покутинскаго Холмсному рим.-католическому епископу Шембеку по дѣлу о бѣгломъ крестьянинѣ.

Feria tertia post festum sancti Aegidii Abbatis proxima; anno Domini 1737.

Ex parte magnifici Pokutyński contra illustrissimum Szembek, episcopum Chelmensem, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Casimirus Kropidziura, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit — se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce, Zelechow et Rejowiec Rzewuski, generalis terrarum Podoliae, Chelmensis, Stulnensis etc. capitaneus. Tibi illustrissimo Josepho Szembek, episcopo Chelmensi ritus latini, de causa infrascripta bonisque tuis generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu judiciis causarum officii feria quinta, legitimam eorundem cadentiam in castro hocce coincidentibus et celebrandis proximis, personaliter legitime peremptorieque compareatis, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris magnifici Antoni Pokutyński, ensiferi Podoliae et Catharinae Wiszniowska, conjugum, honorum seu sortium, in villa *Horódyszczce* sitarum, haeredum et actualium possessorum, actorum, qui vos, adhaerendo legi publicae, de explagatione subditorum sancitae, citant, idque pro eo, quatenus tu laboriosum Iwan Szoloch, laboriosi Marko filium, de bonis *Horódyszczce* subditum nativum et haereditarium, in bonis tuis *Wolice*, ad tractum Kumoviensem spectantem, commanentem, de bonis *Horo-*

dyszczce profugum, una cum poena mille marcarum polonicalium, qui praesenti citatione arestatum, extradatum, carentiam laborum compenses. Sis itaque juri pariturus, terminum attentaturus. Datum in castro Chelmensi feria secunda in crastino festi sancti Aegidii Abbatis, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo septimo“ — copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis *Kumow* curiaque citati, ibidem sita, die hesternae, actum hunc praesentem proxime procedente, proxima, familiae curiali de positione notificando possuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 505.

№ 242. — 1737 г. 17 Сентября.

Заявленіе Андреевскаго священника Анхимовича о неуплатѣ Костецкими слѣдующей ему суммы.

Feria 3-tia post festum Exaltationis Sanctae Crucis proxima, anno Domini 1737.

Ex parte venerabilis Anhimowicz, presbyteri Andrzejowiensis, una cum publicatione contra generosos Kosteckie manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Josephus Anhimowicz, presbyter Andrzejowiensis ritus graeci, adhaerendo decreto officii praesentis, feria quinta post dominicam *Cantate* proxima anno praesenti inter venerabilem Anhimowicz, presbyterum Andrzejoviensem ritus graeci, actorem, et generosos Kosteckie, conjuges, parte ab altera prolato, manifestatus est officio praesenti, idque ideo, quia ipse paratus est paratumque se offert, summam quingentorum florenorum polonicalium una cum provisione ac poenis luitis, decreto officii praesentis pro die hodierna solvi injunctam, levare, de levata quietare, et quoniam eandem summam non persolverunt,

deirco idem manifestans iterum atque iterum manifestatur.

Et in continenti idem manifestans petiit sibi ab officio praesenti ministerialem regni generalem providum Joannem Zbaraszczuk, authenticatum, juratum, officio praesenti bene notum, ad infrascripta addi et deputari. Cujus affectationi officium praesens annuendo, eundem ministerialem ipsi addidit. Qui additus, e loco publicationis solito rediens munusque deputationis suae restituens ac praesenti coram officio personaliter stans, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se ex mandato officii praesentis suprascriptam poenam banitionis perpetuae, decreto, superius de actu specificato, super generosis Kosteckie, conjugibus, interpositam et per ipsos ob contraventionem eidem decreto succubitam, hic in castro Chelmensi in praesentia per multorum hominum, ad acta congregatorum, die hodierna, in actu contenta, alta sua, clara, sonora ac intelligibili voce praeconica publicasse, proclamasse et ad notitiam omnium, ut juris et moris est, sufficienter deduxisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 573.

№ 243. — 1737 г. 18 Сентября.

Позовъ каноника Томашевича Потоцкимъ и др. по дѣлу о неисполненіи ими судебного рѣшенія.

Feria 4-ta post festum Exaltationis Sanctae Crucis proxima, anno Domini 1737.

Ex parte admodum reverendi Tomaszewicz contra illustrem magnificum Potocki, palatinum Volhyniae, ac alios relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Blasius

Iwanicki, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce, Zelechow et Rejowiec Rzewuski, palatinus generalis terrarum Podoliae, Chelmensis, Stulnensis etc. capitaneus. Vobis illustribus et magnificis Michaeli in Potok, Sędziszow et Czerlenica, palatino Volhyniae, patri, tum Felici, Crasnostaviensi etc. capitaneo, filio, Potockim, bonorum Wygnance, Wulka Leszczanska, Krasne et aliorum eo spectantium haeredibus, atque magnificae Annae Stawska, primarum olim magnifici Siekierzynski, secundarum posthac itidem olim magnifici Humieniecki, capitanei Rzeczycensis, tertiarum adpraesens nuptiarum magnifici Poborowski, succamerarii Ravensis consorti, conjugibus, suprafatorum bonorum Wygnance cum attinentiis obligatoriis possessoribus, tum generoso Martino Brodowski, venatori Crasnostaviensi, praedictorum bonorum Wulka Leszczanska obligatorio possessori, nec non magnificae Catharinae de Radeckie primarum olim magnifici Josephi Slugocki, pocillatoris Chelmensis, secundarum adpraesens nuptiarum magnifici Ignatii Komorowski, ensiferi Braclaviensis consorti, eidem ac successoribus ejusdem olim magnifici Slugocki, pocillatoris Chelmensis, bonorum villae Leszczany haeredibus et possessoribus, de personis bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu judiciis causarum officii, a data et positione praesentis citationis prius et proximius in castro hocce coincidentibus et celebrandis proximis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris perillustris et admodum reverendi Tomaszewicz, canonici Chelmensis, praepositi Kumoviensis, vicariorum Crasnostaviensium senioris, actoris, qui actor vos, qui assistentia indigetis, cum

debita et de jure vobis incumbenti assistentia et auctoritate, documentis suis, praesertim quoque decretis Tribunalitiis, hucusque non effectuat, inhaerendo, citat, seu potius recedendo a iudicio Tribunalitio regni Lublinensi, non vero a causa, ad paratas transactiones addicat ideo, quatenus vos conductionem officiorum, in decretis Tribunalitiis specificatam, in ordine ad exequenda eadem injungendam attentetis eisdemque satisfaciatis, praesentibus citamini et adicitamini, sitis juri parituri et terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria tertia post festum Nativitatis Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo septimo — copiam similem sigillatam unius ejusdemque essentiae in bonis Wagnance, Leszczany et Wulka Leszczanska curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 579.

№ 244.—1737 г. 28 Ноября.

Позовъ Бялецкаго епископу Холмскому Володковичу по дѣлу о бѣглой крестьянкѣ.

Feria 5-ta ante festum s. Andreae Apostoli proxima, anno Domini 1737.

Generosus Biulecki illustrissimum et reverendissimum Wołodkowicz, episcopum Chelmensem, citat.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Casimirus Kropidziura, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Rejowiec Rze-

wuski, palatinus Podoliae, Chelmensis, Stulnensis etc. capitaneus, tibi illustrissimo et reverendissimo Philippo Wołodkowicz, episcopo ritus graeci Chelmensi, honorum villae *Busieniec*, ad episcopatum Chelmensem spectantium, possessori, de persona bonisque tuis generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu officio nostro castrensi capitaneali Chelmensi in terminis querelarum seu iudiciis causarum officii, feria quinta juxta legitimam eorundem cadentiam in castro hocce celebrandis proximis, personaliter peremptorieque compareas, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris generosi Constantini Biulecki, sortis certae honorum villae *Swięcica* haereditis, actoris, qui te citat, idque pro eo, quatenus tu laboriosam Hedvigim Juszczycha, viduam, subditam, sui actoris de suprascriptis bonis *Swięcica* propriam et haereditariam, per laboriosum Andruch Marczuk, fratrem ejusdem, in antecessum de iisdem bonis profugum, explagiatam, et ad bona tua *Busieniec* evectam ibidemque actualiter existentem, (quae praesenti citationi penes te cum suprascripto explagiatore simul arestatum), una cum liberis, pecoribus, pecudibus ac tota ejus suppellectili domestica, sub taxa mille marcarum polonicalium nostro coram officio statuas, statutamque extradam, carentiam laborum compenses, damnaque causata refundas, nec non suprafatum laboriosum Andruch Marczuk, explagiatorem, prosumendis de illo poenis criminalibus, faciori ipsius condignis, similiter nostro coram officio statuas, caeteraque pro causae istius exigentia decernenda attentes, citaris. Datum in castro Chelmensi sabbatho ante festum sanctae Catherinae Virginis et Martyris proximo, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo septimo — copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis *Busieniec* curiaque citati, ibidem sita, die hesternae, actum praesentem proxime praecedente proxima, familiae curiali de positione notificando po-

suisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 711.

№ 245.—1737 г. 19 Декабря.

Заявление вознаго о вводѣ Лаща во владѣніе нѣсколькими имѣніями.

Feria 5-ta ante festum sancti Thomae Apostoli proxima, anno Domini 1737.

Ex requisitione illustris et reverendissimi Łaszcz, cancellarii Gnesnensis, canonici Cracoviensis, ad capitaneatum Chelmemsem cum attinentiis intromissio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Andreas Gumulski, authenticatus et juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se ex officiosa juridicaque requisitione illustris et reverendissimi Josephi in Tuczapy, Łaszczow et Waręż Łaszcz, cancellarii cathedralis Gnesnensis, abbatis Hebdoviensis, canonici Cracoviensis, praesidentis Tribunalis regni, una cum nobilibus Casimiro Horoch et Antonio Andrzejowski, majoris evidentiorisque testimonii gratia sibi ministeriali adhibitis, die hodierna, in actu contenta, ad bona oppidorum et quidem principaliora capitaneatus Chelmensis cum attinentiis, utpote villas Rozdzalów, Strupin, Strachosław, Krzywiczki, Żółtance, Weresie, eo spectantes, denique Rejowiec, itidem cum attinentiis, hereditares et villas Siedliszcze, Butyn regales, ad capitaneatum Stulnensem pertinentes, cum supradictis nobilibus descendisse ibidemque praesens et actualiter existens, in bona supradicta tam regalia, quam haereditaria, illustrem, reverendissimum requirentem, vigore contractus obligatorii, de actu et data illius in *Piotrkow*, die vigesima quarta Novembris, anno nunc

currenti millesimo septingentesimo trigesimo septimo inter illustrem magnificum in Podhorce et Rejowiec Rzewuski, palatinum Podoliae, Chelmemsem etc. capitaneum, mareschalcum Tribunalis regni ab una et illustrem et reverendissimum Łaszcz, cancellarium cathedralem Chelmemsem, modernum requirentem parte ab altera, intuitu praedictorum bonorum confecti et conscripti, vadio trecentorum decem millium florenorum polonicalium firmati actisque castrensibus Piotrkoviensibus per partes utrasque feria quinta post festum sancti Martini Pontificis et Confessoris proxima, anno praesenti roborati, eundem supradictum illustrem et reverendissimum requirentem intromississe, in realem actualemque possessionem investivisse, obedientiamque subditorum praestandam, nemine eandem intromissionem denegante, injunxisse et incorporasse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 763.

№ 246.—1737 г. 23 Декабря.

Позовъ настоятеля Холмскаго базилианскаго монастыря Бонковскимъ по дѣлу о неуплатѣ ими долга монастырю.

Feria secunda post festum sancti Thomae Apostoli proxima, anno Domini 1737.

Ex parte monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni contra magnificos Bąkowskie, conjuges, capitaneos Berezanenses, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanelia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Rubanski, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Rejowiec Rzewuski, palatinus terrarum Podoliae, Chel-

mensis, Stulnensis etc. capitaneus. Vobis magnificis Felici Bakowski et Mariannae Buynianka, conjugibus, capitaneis Berezanensibus, bonorum Cycow cum attinentiis haeredibus, de causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus, vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu iudiciis causarum officii, feria quinta a data et positione praesentis citationis prius et proximius, in castro hocce celebrandis proximis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris religiosi in Christo patris Jermani Jackowski, ordinis sancti Basilii Magni monasterii Chelmensis superioris, suo et totius ejusdem monasterii Chelmensis communitatis patrum et fratrum nomine agentis, actoris, qui vos, et quidem te maritatum citatam, cum tui mariti, uti tutoris conjugalis, auctoritate et assistentia citat, idque juxta inscriptionem coram actis castrensibus Chelmensibus feria sexta pridie festi sancti Aegidii, abbatis, anno millesimo septingentesimo trigesimo tertio, per temet citatam super summam quatuor millium florenorum polonicalium reemptionalem, in rem monasterii ejusdem factam et recognitam, idque pro eo, quatenus vos, emundando bona *Oycow* vestri haereditaria ab onere praemissae summae, eandem quatuor millium florenorum polonicalium capitalem praevia pro omnimoda ejusdem securitate, nec non census retentos, ab ultima quietatione ab eadem summa provenientes, actori moderno nostro coram officio persolvatis, damna causata refundatis, per sententiam officii nostri ad praemissa vos stringi et compelli; sitis juri parituri, terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria quinta ante festum sancti Thomae Apostoli, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo septimo — copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae Cycow, ibidem sita, curiaque citatorum

die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 794.

№ 247.—1738 г. 25 Апрелья.

Вводъ Холмскаго сурффрагана Лаща во владѣніе имѣніемъ Снятычи и Волица Снятыцкая.

Feria 6-ta post dominicam *Misericordiae* proxima, anno Domini 1738.

Illustrissimus et reverendissimus Laszcz, suffraganeus Chelmensis, in bona Sniatycze et Wolica Sniatycza intromissus.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Albertus Kulczynski, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se ex officiosa requisitione illustrissimi et reverendissimi Josephi in Tuczapy, Laszczow et Wareż Laszcz, suffraganei Chelmensis, Gneznensis cancellarii, abbatis Hebdovienensis, praesidentis Tribunalis regni, una cum nobilibus Jacobo Tarnawiecki et Josepho Kubelski, majoris evindentiorisque testimonii gratia sibi adhibitis, die hesterna ad bona *Sniatycze* et *Wolica Sniatycza* condescendisse, ibidemque praesens et actualiter cum dictis nobilibus existens, illustrissimum et reverendissimum requirentem vigore contractus arendatorii annui, de actu et data illius Lublini die vigesima secunda mensis Aprilis, anno nunc currenti millesimo septingentesimo trigesimo octavo inter magnificum Josephum de Poradowo Rulikowski, pincernam Betzensem, ab una, saepedictum illustrissimum et reverendissimum requirentem initi et conscripti manibusque partium utrarumque subscripti, vadio quatuor mil-

lium florenorum poloncialium firmati actisque terrestribus Lublinsibus feria tertia post dominicam *Misericordiae* proxima anno praesenti roborati, in bona supradicta *Sniatycze* et *Wolica Sniatycza* intromississe, in actualem pacificamque possessionem investivisse obedientiamque subditis praestandam injunxisse nemine eandem intromissionem denegante, quinimo ultro et benevole magnifico Rulikowski, pincerna Belzensi, admittente, incorporasse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1738 годъ, № 20221, л. 122.

№ 248.—1738 г. 26 Апрелья.

Жалоба Красноставскихъ мѣщанъ на магистратъ за незаконныя дѣйствія его.

Sabbatho post dominicam *Misericordiae* proxima, anno Domini 1738.

Cives Crasnostavienses contra generosum Nazarewicz, commissarium Crasnostaviensem, ac alios manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter venientes sławetni y ucziwi mieszczanie y przedmieszczanie, to iest całe pospolstwo miasta iego królewskiej mosci *Krasnegostawu*, praevia manifestatione contra generosum susceptantem actorum castrensiu Crasnostaviensium de non suscepta praesenti na przeciwko iegomosci panu Nazarewiczowi, kommisarzowi starostwa Krasnostawskiego, tudzież zacnie sławetnym Stefanowi Ulidowskiemu, Walentemu Bielawskiemu, Janowi Stelmachowiczowi — burmistrzom przeszłym, Grzegorzowi Głuszkiewiczowi, Jozefowi Macianskiemu, Alexandrowi Zołotuszakowi — burmistrzom terazniejszym, Ludwikowi Piaseckiemu — woytowi terazniejszemu miasta iego królewskiej mosci *Krasnegostawu* y innym raycom, ławnikom, mieszczanom y przedmieszczanom tegoż miasta swiadczą, żalą się y solennie mani-

festują o to, iż oni, zapomniawszy, bojaźni Bożey y artykułow prawa maydeburskiego, tudzież postpozycii praw króla pana naszego miłosciwego, od kilku set lat nadanych, począwszy od funduszu, a do approbaty świętey pamięci nayiasniejszego króla pana naszego miłosciwego Augusta Wtorego, wolności całości miasta ponadawali, fundacye murów koło tego miasta poczynili, żeby panowie burmistrze y pan woyt mieli reparować, lecz nastąpiwszy na ostatnią ruinę całości miasta iego królewskiej mosci, primo, że nie tylko przeszły woyt, to iest Krystyan Huss z burmistrzami ichmosciom oycom Jezuitom grunta y z murem królewskim poprzedali, korrupcyę pobrali, lecz y teraz przedawszy kawalec muru ichmosciom oycom Jezuitom do collegium przeszli panowie burmistrze, wyżey specyfikowani, y z panem woytem Ludwikiem Piaseckim przedali, korrupcyę pobrali, innych rayców, mieszczan, ławników w prezencyi, bez pisarza mieyskiego przysięgłego, w kartach pozapisowali bez laudum publicum całe pospolstwo, o czym całość miasta Krasnegostawu nie wie, co kalkulacyi z *Iscopi* (?) iegomości pan woyt z prowentu od kilkunastu lat mieyskiego nie czyni, sądzić się nie daią, a całe pospolstwo miasta iego królewskiej mosci dezoluia, summ od kilkunastu lat u wielebnego iegomosci xiędza Czulskiego, kanonika y kanclerza Chelmskiego, ponabierali na swoje potrzebę, a na pospolstwo rachują dwa tysiące, które ichmość oycowie Jezuiici na całość miasta rachują, tedy w Trybunale koronnym Lubelskim kondemnaty na całość miasta dopuscili, prowent mieyski z arędy w prowizyi ichmosciom oycom Jezuitom ustąpili bor mieyski; widząc oczewistą dezolacyą całości miasta, że staroscinskie ludzie, to iest chłopi kopia, sicia, do niwy panskiej przywłaszczają, tego nie zabronią, mając gleyt list królewski całe miasto y pospolstwo dla ochrony y rebellij roczney, tedy nie uważając prawa contra violatores legum, temuż iegomosci panu Nazarewiczowi, kommisarzowi, dopomagają, szlakują, informacyę

daią, iako to po gleycie mało na złotych pięćset tenże iegomość pan Nazarewicz swoją exekucyą o iakaś łafę na żołnierzy, poczyniwszy szkody na przedmiesciu *Niemienickim*, ludzi porozganiał y tam exekucyą ludzi pobili, ciężarne białogłowy porozbijali, strzelali, łapali, rabowali, komory odbijali, na ostatek uformowawszy sobie tenże iegomość pan Nazarewicz jakąś anse do przedmieszczanina, w nocy onego na *Zakreciu* łapać kazał, ludzi panskich w nocy nasyłał, mało przedmiescia, szukając onego, nie spalili, sam tenże iegomość pan Nazarewicz w dzień na konia wpadłszy, chałupa od chałupy rewidował, iezdził po przedmiesciu, ludzi porozganiał, nie złapawszy, szubienicą odgrażał, nie pomsciwszy się pisarza mieyskiego przy sądach pogębkował, bił przy prawie krola iegomości, pana naszego miłosciwego, do szabli się gołey porywał; dosę na tym prawie, kęs na życie pomienieni panowie burmistrze, pan woyt z iegomością panem Nazarewiczem odbieraia, informuia, na wolność całosci miasta następią. Przeto o tak ciężką ruinę całosci miasta, następowania na wolności, kalkulacyi nie czynienia, postpozycye praw y listu krolewskiego, iterum atque iterum, praevia manifestatione contra generosum susceptantem actorum castrensiurn Crasnostaviensium de non suscepta praesenti, manifestuia się, obiecuiąc prawnie to wszystko wzwyż mianowane, z tą y koszta pochodzące, upomnieć się y dochodzić.

Тоже, л. 124.

№ 249. — Тоже.

Позовъ мѣщанъ Красноставскихъ членамъ мѣстнаго магистрата по дѣлу о незаконныхъ дѣйствіяхъ магистрата.

Ex parte civium Crasnostaviensium contra consules Crasnostavienses ac alios mandati relatio.

Ad officium et acta praesentia castren-

sia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Gregorius Antonczuk, authenticatus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se mandati infrascripti tenoris sequentis: „Augustus Tertius Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviae, nec non haereditarius dux Saxoniae et princeps elector. Vobis spectabilibus Stephano Ulidowski, Valentino Bielawski, Joanni Stelmachowicz, Gregorio Głuszkiewicz, Alexandro Zołotuszak, Josepho Maciejowski—proconsulibus, tum Ludovico Piasecki—viceadvocato, Basilio Bosakiewicz, Adamo Zwielobycki, Joanni Trzas et aliis consulibus suburbanis rebellibus juri, quos causa praesens afficit, de personis, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram nobis iudicioque nostro assessoriali *Leonoli*, aut ubi tunc cum curia nostra feliciter constituti fuerimus, a data et positione praesentis citationis nostrae recte in duabus septimanis seu tunc, dum et quando causa praesens ex registro vocandarum causarum publico ad iudicandum acclamata inciderit, personaliter, legitime ac peremptorie compareatis ad instantiam generosi instigatoris regni ejusque delatorum famatorum civium totiusque communitatis urbanae et suburbanae civitatis nostrae Crasnostaviensis, actorum, qui vos, inhaerendo iuribus sibi servientibus et protestationibus, contra vos factis, citant ideo: Quia vos, quamvis ex officiis bonum publicum civitatis et libertates, a serenissimis praedecessoribus gratiose eidem civitati collatas, manutenere integritatemque civitatis et iurium curare teneamini, vos nihilominus in contrarium procedendo, in praejudicium civitatis fundos civiles sine consensu totius communitatis, tum muros civitatenses variis personis alienare, actores, signanter suburbanos, aequali jure gaudentes, contra

libertates eorum ad vecturas seu *podvodas* cogere, executionibus aggravare, ad solvendas indebite pensiones seu *lenungi* militibus curientibus adigere, contributiones superaggravatorie imponere et eosdem actores, non servata proportione, aggravare, aliaque praejudicia, latius futuro in termino specificanda, communitati inferre et libertates ipsis servientes convellere ausi estis et temere praesumpsistis, varia praejudicia, per diversas personas civitati illata, avertere et vindicare neglexistis, calculum de perceptis ex fundis et agris civilibus sexagenis et aliis proventibus civilibus reddere recusastis. Citamini itaque ad videndum et audiendum vos ratione praemissorum puniri, actores circa privilegia et libertates ipsis servientes conservari, similes aggravationes in futurum inhiberi, alienatorum vindicationem injungi, adversus quaevis praejudicia actores restitui, ad reddendum calculum de proventibus civilibus vos stringi ac in damnis et litis expensis vos condemnari caeteraque, quae de jure venerint, elui, statui et sententiari; sitis igitur parituri, terminum attentaturi et ad praemissa judicialiter responsuri. Datum in cancellaria regni feria secunda in crastino dominicae *Reminiscere* quadragesimalis, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo octavo (Locus sigilli regni). T. A. B. P. T. N. S. R. M. S.—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in civitate Krasnystaw residentiaque famati proconsulis, ibidem sita, feria sexta post dominicam *Conductus Paschae* proxima familiae de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 126.

№ 250. — 1738 г. 6 Мая.

Фундушовая запись Жолкевского Язвинскому или Добротворскому монастырю.

Feria tertia post dominicam *Cantate* proxima, anno Domini 1738.

Confirmati-nis jurium, monasterio, Jazwina dicto, servientium, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Antonius Węglenski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit confirmationem jurium infra acticandam tenoris sequentis: „Vladislaus IV Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniaeque, nec non Svecorum, Gottorum, Vandalorum haereditarius rex. Significamus praesentibus literis nostris, quorum interest universis et singulis: Exhibitas nobis esse literas papyreas, manu serenissimi olim divae memoriae parentis nostri desideratissimi subscriptas sigilloque cancellariae majoris regni communitas, continentes in se confirmationem literarum magnifici olim Stanislai Żukiewski, cancellarii regni et exercituum generalis, monasterio sanctissimae Trinitatis, *Jazwina* dicto, ad oppidum *Dobrotwor* sito, authentice concessarum, prout eadem literae infrascriptae latius in se continent, quarum ea est de verbo ad verbum, quae sequitur, series. Actum in castro Belzensi sabbatho ante dominicam *Invocavit* quadragesimalem proximo, anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo nono. Ad officium actaque praesentia castrensia capitanealia Belzensia veniens venerabilis Prochor Kurkiewicz, ihumen monasterii Dobrotvoriensis obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit literas infrascriptas, manu illustris et magnifici Stanislai Żukiewski, cancellarii regni et exercituum ducis subscriptas et sigillo usitato obsignatas, petens easdem a se suscipi et in acta officii praesentis inscribere permitti, cujus licitae postulationi officium

praesens annuendo, easdem uti sanas, salvas et illaesas, omnique suspicionis nota carentes, pro debito officii sui suscepit et in acta officii sui inscribere mandavit, quarum literarum tenor sequitur estque talis: Ja Stanisław Żułkiewski, kanclerz y hetman wielki koronny, starosta Kamionacki y Barski, oznaymię y wiadomo czynię, komu o tym wiedzieć będzie potrzeba, iż za rozkazaniem iego krolewskiej mosci jasnie oswieconego a najjasniejszego Zygmunta Trzeciego króla Polskiego, pana mego miłosciwego, grunta, ktore były odjęte od monasteru najswiętszey Troycy, rzeczonego *Jazwina*, przy miasteczku *Dobrotworze* w starostwie Kamioneckim, dla niedbalstwa dzierzawcow duchownych, tak y dla przeszkod wielkich mieszczan *Dobrotworskich*, ktory monaster wzwyż mianowany do wielkiego zniszczenia y spustoszenia przyisć musiał, bez chwały Bożey trzy lata nie mało pusty stał, a iż z przyrzeczenia Bożego obrat się nabożny zakonnik, czerniec ieromonachus *Prochor Kurkiewicz*, ihumen, będący rozmnozyicielem chwały Bożey, nakładem swym y kosztem monaster wzwyż mianowany wydzwignol y chwałę Bożą w nim rozmnożył, ktoremu jako rozmnozyicielowi chwały Bożey za przyczyną w Warszawie na seymie w roku terazniejszy tysiącznym sześćsetnym osmnastym jasnie oswieconego a wielmożnego iegomosci pana *Jerzego xiążęcia Czartoryskiego* y iegomosci pana *Zamoyckiego*, iasnie wielmożnego iegomosci xiędza biskupa *Chełmskiego* w *Zamosciu*, iegomosci w *Chrystusie* wielebnego oycy *Kisiewiczza*, officyała *Chełmskiego*, także y innych wiele zacnych stanow senatorskich, ktorzy wymogli prozbami swemi u iego krolewskiej mosci przywrocenie y podanie monasteru najswiętszey Troycy rzeczonego *Jazwina* z wyż mianowanemi gruntami y leżącemi wielebnemu oycu *Prochorowi Kurkiewiczowi*, ihumenowi, iako rządzielowi monastera zwyż mianowanego, iako porządnemu rozmnozyicielowi chwały Bożey przywrocilem, mianowicie lan pola od *Sielca* y sianożęc do tegoż pola y lanu *Podkaranie* y z *Zagni-*

łym, pole y sianożęc, y las, zupełna y sianożęc między lasem y ieziora z potokami, na ktorych y młyn sposobny bydź ma, y ze wszystkim, iako ten święty monaster zdawna według przywileiow y funduszow swych używał, całosé onych gruntow y w potomne czasy po żywocie wielebnego oycy *Prochora Kurkiewiczza*, ihumena, zakonnikow, czerncow, braci iego zostawuiąc, co dla lepszey wiary y pewnosci do tego listu mego ręką moią podpisawszy, pieczęć swoją przyłożyłem. Pisan w zamku Kamionackim dnia wtorego Lipca miesiąca, roku Panskiego tysiącznego szesescetnego osmnastego. Stanisław Żułkiewski, kanclerz y hetman koronny, mpp. Post quarum literarum ingrossationem originale earundem eidem offerenti per officium praesens est extraditum illudque ad manus suas recepit. De quo recepto officium praesens quietatur. Ex actis castrensibus Belzensibus rescriptum correxit *Napiorkowski*; *Adam Rudnicki*, vice capitaneus *Belzensis*. Supplicatumque nobis, ut easdem literas praeinsertas autoritate nostra regia approbare, confirmare et ratificare dignemur, cui quidem supplicationi nos benigne annuendo, literas easdem in omnibus earum punctis, clausulis, articulis. conditionibus introcontentis approbandas, confirmandas duximus, uti quidem, in quantum juris est ususque eorum habetur, approbamus, confirmamus et ratificamus, decernendo, eas robur perpetuae firmitatis debere obtinere. In cujus rei fidem praesentes manu nostra subscriptas sigillo regni communiri jussimus. Datum *Varsaviae* die trigesima mensis *Martii*, anno Domini *MDCXXXV*, regnorum nostrorum *Poloniae* et *Sveciae* III anno. *Vladislaus* rex. *Petrus Gębicki*, secretarius *M. C. R.*, mp. (Locus sigilli majoris cancellariae regni). Originale vero ejusdem confirmationis jurium idem offerens ad se recepit, de quo recepto sibi que extradito officium praesens quietavit per praesentes.

№ 251. — Тоже.

Королевское подтверждение правъ и привилегій Добротворскаго монастыря.

Privilegii conservationis jurium, monasterio Dobrotworiensi dati, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Antonius Węglinski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit privilegium conservationis jurium infra acticandum tenoris sequentis: „Władysław Czwarty z łaski Bożej król Polski, xiążę Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Żmudzkie, Smolenskie, Czerwiechowskie, a Szwedzki, Gottski, Wandalski dziedziczny król Oznaymuiemy tym listem naszym wszem w obec y każdemu z osobna, komu to wiedzieć należy, iż my na suplikacyą pobożnego oycy Prochora Kurkiewicza, ihumena monastera świętey Troycy Dobrotworskiego y inszych braci zakonnikow Bazylego świętego, tamże mieszkających, do nas podaną, a to względem przeszkod rozných czynienia, bronienia im warzenia piwa y gorzałki, robienia drwami z lasa ich manasterskiego na potrzebę y obeyscie ich własne, nad prawa, wolności ich duchowne y nad zwyczaj dawny, przez szlachetnego Stanisława Szaniawskiego, urzędnika terazniejszego Jastrzębskiego, tudzież za przyczyną, do nas za niemi niektórych panow rad naszych wniesioną, respectuiąc na spustoszenie czasow przeszłych monastera tegoż y na szczupłość prowentow ich, łatwieśmy na to pozwolili, żeśmy ich przy warzeniu piwa y robieniu gorzałki, także przy inszych prawach y wolnościach ich dawnych, ktorých po te czasy zawsze zażywali, zostawili y zachowali, jakoż ninieyszym listem naszym zostawuiemy y zachowuiemy na czasy potomne, co wszystkim, komu to należy, a mianowicie urodzonemu Hieronimowi Radziejowskiemu, Łomżińskiemu, Kamionackiemu staroscie naszemu, także podstarosciemu iego terazniey-

szemu Kamionackiemu y inszym napotym starostom, podstarosciom y urzędnikom ich tamecznym, teraz y na potym będącym, wiadomo mieć chcemy, onym roskazuiąc, aby pomienionych zakonnikow przy prawach y wolnościach duchownych, także zwyczajach dawnych napotym zawsze zachowywali, w lasach, gruntach y sianożęciach ich szkody nie czynili, warzenia piwa y robienia gorzałki na potrzebę y obeyscie ich monasterskie nie zabraniali y ni w czym im przeszkodą nie byli. Na co dla lepszey wiary ręką się naszą podpisawszy, pieczęć koronną przycisnąć roskazalismy. Dan w Warszawie dnia trzeciego miesiąca Sierpnia, roku Panskiego MDCXLIV, panowania naszego Polskiego XII, a Szwedzkiego XIII roku. Konserwacya przy prawach y wolnościach dawnych manasterowi Dobrotworskiemu. Vladislaus rex. (Locus sigilli cancellariae minoris). Albertus Kadzidłowski, secretarius Regiae majestatis, manu propria. Actum in castro Belzensi feria tertia post dominicam *Oculi* quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo septimo Exoblatione religiosi Prochor Kurkiewicz, ihumeni monasterii Jazwinensis, literae sacrae regiae majestatis introcontentae ad acta praefata suscepta et inducta“. Originale vero ejusdem privilegii conservationis jurium post ingrossationem in acta idem offerens rursus ad se recepit, de quo recepto sibi extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 172.

№ 252. — Тоже

Королевское подтверждение правъ и привилегій Кулемчицнаго, Добротворскаго и Городищскаго монастырей.

Privilegii confirmationis jurium, monasteriis Kulmeczycensi, Dobrotworiensi et Horodyscensi servientium, subsecutae oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens generosus Antonius Węglenski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit privilegium confirmationis jurium infra acticandum tenoris sequentis: „Jan Trzeci, z Bożej łaski krol Polski, wielkie xiąże Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Żmudzkie, Inflantskie, Kijowskie, Wołyńskie, Podolskie, Podlaskie, Smolenskie y Czerniechowskie. Oznaymujemy ninieyszym listem y przywileiem naszym wszem w obec y każdemu z osobna, komu o tym tylko wiedzieć należy: produkowane nam były (przywileje) papierowe, ręką nayiasniejszego Jana Kazimierza, antecessora naszego, podpisane y pieczęcią stwierdzone, zdrowe, całe y nienaruszone, zamykające w sobie incorporacye monasterkow *Kulemczyckiego* y *Dobrotworskiego*, także *Horodyszcz*a y cerkwi *Lubaczowskiej*, do monastera Chełmskiego, ktorych tenor słowo w słowo iest takowy. Jan Kazimierz, z łaski Bożej krol Polski, wielkie xiąże Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Żmudzkie, Inflantskie, Kijowskie, Wołyńskie, Podolskie, Podlaskie, Smolenskie y Czerniechowskie, a Szwedzki, Gottski, Wandalski dziedziczny krol. Oznaymujemy tym listem naszym, komu to wiedzieć należy, wszem w obec y każdemu z osobna: mając sobie wielebny w Bogu Jakob Susza władcytwa Chełmskie y Bełzkie względem pobożnego życia swego, głębokiey w pismie świętym nauki od nas konferowane, z powinności swey chcąc w dobrym porządku zachować y ludzi do rozkrzewienia religij greckiey, w unij kościoła świętego rzymskiego katolickiego będącey, sposobić, wnosil do nas prozbę swą, abyśmy pewne cerkwie powagą majestatu naszego do władcytwa iego przyłączyli y juryzdykeyi iego podali, jakoż tym przywileiem naszym niżej wyrażone cerkwie y monastery przyłączamy y pod juryzdykeją iego podaiemy. Naprzod tedy monaster *Kulemczycki*, w ziemi Chełmskiej, y *Dobrotworski*, w Bełzkim wojewodztwie będące, ze wszystkimi gruntami, wszelakimi pożytkami, wolnym używaniem lasow, borow, ryb łowieniem na Bugu z obudwu brzegow,

także na ieziorach do władcytwa Chełmskiego, osobliwie do monasteru zakonnikow świętego Bazylego Wielkiego unitow, przy cerkwi Narodzenia Nayswiętszey Panny katedralney będącego, więc y *Horodyszcz*e a cerkiew *Lubaczowska* pod tytułem świętego Mikołaja, w ziemi Przemyskiej leżącą, także ze wszystkimi z dawna należącymi gruntami, rolami y wszelakimi pożytkami y przyległosciami przyłączamy y inkorporujemy, tak iednak, że przy tych monasterach y cerkwiach nie insi mają tam bydź podawani od przerzeczonego władcyki Chełmskiego y następcow iego duchowni zakonni, albo swieccy, tylko ci, ktorzy wprzod humanas et divinas scientias przy monasterze Chełmskim uczyć będą, aby tym sposobnieysi in vinea Christi Domini operarii zostawali y duszom ludzkim, drogą krwią Chrystusa Pana odkupionym, do zbawienia pomocnemi byli, prawa nasze krolewskie, Rzeczy pospolitey y kościoła katolickiego rzymskiego wcale zachowując. Na co dla lepszey wiary przy podpisie ręki naszej pieczęć koronną przycisnąć roskazaliśmy. Dan w Warszawie dnia XXIV miesiąca Kwietnia, roku Panskiego MDCLII, panowania krolewstw naszych Polskiego y Szwedzkiego czwartego roku. Jan Kazimierz krol. (Locus sigilli). Joannes Rożycki, sacrae regiae majestatis secretarius. Inkorporacya monasterow *Kulemczyckiego* y *Dobrotworskiego*, także *Horodyszcz*a, cerkwi *Lubaczowskiej* do monasteru Chełmskiego. Suplikowano nam, abyśmy pomienioną inkorporacyą powagą naszą krolewską stwierdzić y umocnić raczyli; do ktorey pokorney prozby chętnie się skłoniwszy, wzwyż przerzeczone listy we wszystkich punktach, kłauzulach, artykułach stwierdzić y umocnić umysliliśmy, iako stwierdzamm umacniamy, odnawiamy tym listem naszym, y, żeby moc y wagę powinney trwałości zawsze y na każdym mieyscu miały, koniecznie mieć chcemy y nakazujemy. Na co dla lepszey wiary rękąsmy się naszą podpisali y pieczęcią koronną stwierdzić roskazaliśmy. Dan w Krakowie pod czas seymu szczęśliwey

koronacyi naszey dnia XXIV miesiaca Marca, roku Panskiego MDCLXXVI, krolestwa naszego II roku. Jan krol. (L. S.). Konfirmacya monasterkow Kulemczyckiego y Dobrotworskiego, takze Horodyszcz, cerkwi Lubaczowskiej do monasteru Chełmskiego. Hieronimus Pinocy, regiae majestatis secretarius mpp. Originali vero ejusdem privilegii incorporationis monasteriorum post ingrossationem in acta idem offerens rursus ad se recepit, de quo recepto sibique extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 173.

№ 253.—1738 г. 21 Юня.

**Заявление Холмскаго епископа Володковича
объ оскорбленіи духовныхъ лицъ Замойскимъ.**

Sabbato ante festum Nativitatis S. Joannis Baptistae proximo, anno Domini 1738.

*Ex parte illustrissimi et reverendissimi
Włodkowiez ac aliorum contra illustrem, magnificum Zamoyski ac alios manifestatio.*

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chełmensia personaliter veniens perillustris et admodum reverendus Joannes Łużecki, decanus Chełmensis, praepositus Grabovecensis, nomine et ex speciali commisso illustrissimi et reverendissimi domini Feliciani Philippi Włodkowiez, Chełmensis et Belzensis ritus graeci episcopi, Dubnensis, Dermanensis etc. abbatis, nec non admodum reverendi Mathaei Doroszewski, ejusdem ritus subdiaconi, plenipotens, solemniter ac summa cum querimonia in et contra illustrem, magnificum Thomam in Zamoyscé, ordinatum Zamoscensem Zamoyski, tum quoque nobilem Dewisson, underofficerum ejusdem, jussus et mandata illustris, magnifici principalis sui exequentem, questus protestatusque est in eo, quia ipsi, et quidem illustris, magnificus ordinatus Zamoyscensis, expedita commissione, a sacra Nuntiatura ad id assignata, idque sub conditione sublevationis se ab excommunicatione, dummodo praefatus admodum reveren-

us Mathaeus Doroszewski, incarceratus, liber pronuncietur de carceribus, qui quidem illustris, magnificus ordinatus, non attento eodem vilique pendendo impositum super se nexum excommunicationis, loco dimissionis ejusdem squalidis ex carceribus, eundemque in majorem contemptum, postquam se salvare de iisdem valuerit, iterato suprafato Dewisson, underofficero, permisit, qui taliter permissus suo cum complice ac coadjutore vi et violento modo monasterium religiosorum patrum ordinis divi Basilli Magni conventus *Zamoyscensis* ingrediendo, non contentus his, ipsammet residentiam admodum reverendi patris superioris conventus ejusdem superinvasit et praefatum admodum reverendum Doroszewski, circa immunitatem secure permanentem, captivare voluit et de facto comprehendisset, si ope Divina et protunc admiculo ejusdem superioris non salvaretur, exindeque immunitatem ecclesiae, tot constitutionibus regni obvallatam, violavit ac poenas tanto ausui condignas in se jure merito traxit. Insuper suprafatus admodum reverendus Doroszewski, antequam praedictis ex carceribus salvatus foret, in contrarium posteriori decreto sacrae Nunciaturae procedendo, in majus opprobrium, fumo ac fame et inedia per spatium aliquot septimanarum detentus macerabatur. Ad extremum adeptis ritus graeci libris, solitae devotioni commodis, libros legere alios demandarunt et ad confessionem othodoxae fidei catholicae debitam Paschalem, nec Panem sumere benedictum admiserunt, aliasque inconvenientias in persona ejusdem causarunt. Ratione quorum praemissorum, inquisitione in termino termini deducendorum, is idem querulans nomine, quo supra, contra eosdem, illustrem, magnificum ordinatum Zamoyscensem ac nobilem Dewisson, underofficerum ejus, iteratis vicibus queritur et manifestatur, salva praesentis meliorandae vel alterius similis pro exigentia causae meliorandae pleno in robore reservata et praecustodita facultate.

Тоже, л. 271—2.

№ 254.—1738 г. 28 Июня.

Заявление настоятеля Городищенскаго монастыря о постройкѣ Потоцкимъ корчмы на монастырской землѣ.

Sabbatho post festum Nativitatis s. Joannis Baptistae proximo, anno Domini 1738.

Monasterium Horodyscense O. S. B. M. contra illustrem, magnificum Potocki, incisorem regni manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus in Christo pater Michael Czapplewski, ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmensis nomine et ex commisso illustrissimi et reverendissimi Feliciani Philippi Wołodkowicz, Chelmensis, Belzensis episcopi ritus graeci, tum religiosi et admodum reverendi in Christo patris Methodii Lewicki, monasterii *Horodyszczensis* ordinis divi Basilii Magni et totius communitatis ejusdem monasterii nomine, insistendo legibus regni, de immunitatibus ecclesiasticis serio sancitis, in et contra illustrem et magnificum Franciscum Salesium de Potok Potocki, incisorem regni, Belzensem etc. capitaneum, questus et protestatus, idque pro eo, quia praedictus illustris, magnificus incisor regni in opprobrium et contemptum suprafati monasterii tabernam, alias *karczmg*, in fundo monasterii proprio aedificare jussit, propinationem cremati et cerevisiae in eadem cum scandalo demandavit et dum religiosi patres ejusdem monasterii *Horodyszczensis* privilegio regio sese opponerent et propinationem impediebant, mansionem judaeo in taberna eadem non permittebant, in aggravationem religiosorum patrum aulicos milites, vulgo *Janczarow*, quinquaginta personas excedentes, de nominibus et cognominibus ad praesens ignotos, una cum generoso administratore bonorum villae *Sielce Betskie* superimmissit. Qui quidem superimmissi mandata principalis exequentes, sub tempus solennitatis

sancti Nicolai, cum scandalo congregatorum hominum causa devotionis, judaeum cum cremato ad praefatam tabernam superinduxerunt, introductum duobus diebus, ut liberius propinationem exerceat, defendebant et tutantur, per quem illicitum progressum poenis, legibus regni descriptis, succubuerunt ac se instruxerunt. Quapropter idem protestans nomine, quo supra, contra eundem principalem ac executores ejus iterum atque iterum protestatur.

Тоже, л. 302.—3

№ 255.—1738 г. 28 Июня.

Заявление настоятеля Олствинскаго и Тышинскаго базилианскихъ монастырей о причиняемыхъ имъ Браницкимъ обидахъ.

Sabbatho post festum Nativitatis s. Joannis Baptistae proximo, anno Domini 1738.

Ex parte monasterii Chelmensis contra magnificum Branicki, vexilliferum Haliciensem, manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus in Christo pater Michael Czapplewski, ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmensis, nomine illustrissimi domini Feliciani Philippi Wołodkowicz, episcopi Chelmensis et Belzensis ritus graeci, atque religiosi et admodum reverendi in Christo patris Methodii Lewicki, superioris monasterii *Olstvinensis* et *Tyszycensis* et totius communitatis praefatorum monasteriorum, praecavendo cuivis indemnitati, in et contra magnificum Petrum Branicki, vexilliferum Haliciensem, dictorum bonorum vigore privilegii possessorem, questus et protestatus est, idque pro eo, quia praefatus magnificus vexillifer Haliciensis, postpositis legibus tam spiritualibus, quam saecularibus, serio de immunitate ecclesiastica sancitis, in convulsionem privilegii regii, liberam omnium frumentorum molitionem,

in molendino Olstviensi praecommissam, sine incidentia et mensura, qualibet septimana die sabbatho de uno lapide praefato monasterio ad usum denegat et impedit, imo sub tempus solennitatis Exaltationis Sanctae Crucis et sancti Gregorii Martyris, tum Assumptionis Beatissimae Virginis Mariae ex sola malitia in damnum monasterii praepedit et praepedit, per generosum Andream Horochowski cum arendatore ejusdem villae *Jastrzembice* duo juga boum praefati monasterii in via libera publica intercepti, nec ad tot requisitiones amicales restituere vult; viam publicam per fundum, dictum *wygon*, ad fundum monasterii Olstiniensis, *Stara Wieś* dictum, saepibus circumsaepire demandavit, exindeque praefatum monasterium, privilegio regio gaudentem, summo pere injuriavit et injuriat. Quapropter protestans nomine, quo supra, contra eundem magnificum vexilliferum Haliciensem, principalem ac ejus administratorem cum arendatorio iterum atque iterum manifestatur.

Тоже, л. 303—4.

№ 256.—1738 г. 30 Июня.

Подтверждение привилегии Ястребицкой церкви.

Feria secunda in crastino festi s. s. Petri et Pauli Apostolorum, anno Domini 1738.

Privilegii confirmationis jurium, ecclesiae Jastrzembicensi servientium, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Antonius Węglęński obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit privilegium infraacticandum tenoris sequentis: „Kazimierz Stanisław Ligęza minor, czesnik Ciechanowski, sędzia woyskowy, stosując się do prawa naturalnego, ktore w każdym stanie obserwowane bydź powinno, tudzież do przywileiow antecesso-

row moich, ktore by naymniey nie kassowane, ale y owszem approbowane bydź powinny, będąc na ten czas dzierzawco wsi *Jastrzēbic* y *Tyszycy*, dōbr iego krolewskiej mosci, upatrzyłem wielebnego oycy Daniela Nazarowskiego z Butyna, ihumena terazniejszego Tyszyckiego, tak z pobożności życia kapłanskiego y w obrzędzie świętego mieysca sposobnego, y innych do tego pobudzającego, zaczym onemu samemu y successorom iego *cerkiew Jastrzēbicką* y parochią do niey należącą z gruntem, *Gancarowszczyzna* nazwanym, tudzież w *Tyszycy* monaster z zagrodą, do niego należącą, na gruncie, *Mosiejowskim* nazwanym, z barcią w lesie y sianożęcią, do tego należącą, y z jazami do łowienia ryb, cum omnibus attinentiis et pertinentiis antiquitus spectandis, jako prawdziwy dzierzawca dobr tych, daię y konferuię, a po iego zaś głowie temu, ktory by był teyże godności kapłanskiej sposobien, toż beneficium zachowuię y mieć chcę, dawne przywileie y prawa, od antecessorow moich onemu nadane, we wszystkich punktach konfirmuię y approbuię, obligując w tym i successorow moich, in posterum będących possessorow dobr pomienionych, aby pomienionemu oycy Danielowi żadnego nie czynili gravaminu y prepedymentu w prawie tym, ale y owszem one approbowali y rękami swemi stwierdzali, iako y ia przy podpisie moim stwierdzam y pieczęć kładne. Działo się w zamku Wiskowskim die vigesima tertia Januarii, anno millesimo sexcentesimo octavo. Kazimierz Stanisław Ligęza minor, czesnik Ciechanowski, sędzia woyskowy, pułkownik iego krolewskiej mosci. (Locus sigilli)“. Originale vero ejusdem privilegii idem offerens rursus ad se recepit et de recepto sibi extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 317.

№ 257.—1738 г. 3 Юля.

Заявление Вѣтринскаго о претензіяхъ его къ Холмскому базилианскому монастырю по арендному владѣнію монастырскимъ имѣніемъ Спасъ.

Feria 5-ta in crastino festi Visitationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini 1738-vo.

Magnificus Wietrzyński de diligentia manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Antonius Zamiechowski, nomine et ex speciali commisso magnifici Josephi Wietrzyński, pincernae Ovrucensis, antea bonorum seu praedii *Spas*, ad monasterium Chelmense ordinis divi Basilii Magni spectantis, arendatorii possessoris, providendo integritati fortunae ejusdem manifestatus est officio praesenti in eo: Quod ipse apprehendendo bona seu praedium praedictum *Spas* in possessionem sui arendariam, verbo spirituali confidens reverendi Jozaphat Zakrzewski, inseminationem hyemalem coretorum octo protunc acceptavit, post vero in triennio, dum iidem agri ad inseminandum coinciderunt, nonnisi coretos quinque et quartam partem coreti, etiam aliis fundis vacantibus inseminatis, sui manifestantis principalis inseminationem, coemptas multo majori pretio segetes, quam protunc veridabantur, videlicet per quinque florenos coretum siliginis ob publicam caristiam expensavit, lebetes deterioratos nimis de consensu olim religiosi et admodum reverendi Kozowski, protunc superioris Chelmensis, cum additione pecuniaria multavit et eo modo usumfructum de bonis certo infructificantibus cum sui damno et notabilibus expensis quaesivit ex pomario, quod quolibet anno fructificari debuit, nonnisi uno anno florenos triginta percepit, ob intercessa fata subditorum damnum in obedientia et praestandis laboribus passus fuit; ex

apisterio quod ex publico apum mortificio praeter unum annum nullum commodum habuit, pecudes pestilentia perierunt perindeque sui manifestantis principalis stante possessione sui non tantum correspondentiam bonorum summae in arendam datae habere valuit et exigere potuit, verum notabiliter in fortuna sui damnificatus est, praefatum vero monasterium Chelmense, praecipue religiosus et admodum reverendus Germanus Jackowski, praesentaneus monasterii praefati Chelmensis superior, non attentis praemissis, injustas et indebitas ad sui manifestantis principalem ex occasione possessionis adinvenit praetensiones, non contentus eo, quod restantia per summam curam sui manifestantis principalis faventibus superis pecora, apes, oves, proprio peculio coemptas, ipsi restituit, in pluri numero restituendas sibi requirit, desolationem praedii, quod summa vetustate desolatum est et fuit ac per subditos ejusdem praedii subsecutum, sui querulantis principali injuste obiicit, quod praedium non ex debito, sed ex pio zelo manifestantis principalis ex integro reparari cupiens, ducentas sexaginta arbores evexit, ex quibus evectis arboribus sexaginta arbores subditi Spascenses modo clandestino interceperunt, residuitas vero earundem arborum remansit. Monasterium tamen Chelmense non contentum eo, sui manifestantis principalem irrealia obiciendo, per manifestationem ac editam citationem circumscripsit, contraque irrealia objecta excusando innocentiam sui inquisitionibus explananda, tum de infructuantia bonorum modo, ut praemissum est, idem manifestans nomine, quo supra, iterum atque iterum manifestatur, offerendo sui principalem ibi, ubi de jure venerit, innocentiam expurgaturum, injurias vindicaturum, arbores relictas recuperaturum velle.

Тоже, л. 323.

№ 258.—1738 г. 7 Юля.

Позовъ Красноставскихъ мѣщанъ Красноставскому старостѣ Потоцкому по дѣлу о принимаемыхъ имъ притѣсненіяхъ.

Feria secunda post festum Visitationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1738.

Cives Crasnostavienses illustrem, magnificum capitaneum ac alios citant.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Sebestianus Wozniak, authenticatus, juratus, officio praesenti ex reproducto authentico notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae Czerniechoviaequae, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis generoso Felici Potocki, capitaneo nostro Crasnostaviensi, tum nobilibus Martino Nazarewicz, ejusdem capitaneatus commissario et Stanislao Tornicki, honorum capitanealium administratori, nec non spectabilibus praeconsulibus et Mathiae Markowski, advocato civitatis nostrae Crasnostaviensis, aliisque, quos causa praesens afficit, futuro in termino specificandis, de personis, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram nobis judiciisque nostris assessorialibus Varsaviae, aut ubi tunc cum curia nostra feliciter constituti fuerimus, a data et positione praesentis citationis nostrae recte in quatuor septimanis seu tunc, dum et quando causa praesens ex registro vocandarum causarum publico ad judicandum acclamata incidit, personaliter, legitime ac peremptorie compareatis ad instantiam generosi instigatoris regni ejusque delatorum famatorum civium

totiusque communitatis urbanae et suburbanae praefatae civitatis nostrae *Crasnostaviensis*, actorum, qui vos inhaerendo juribus et privilegiis, sibi servientibus, tum protestationibus officiose factis, citat de et super eo, quia vos, et signanter tu, nobilis Nazarewicz et Tornicki, contra jura et libertates eorundem civium ipsos ad vecturas, vulgo *podwojdy*, cogere, ad solvendas pensiones seu *lenungi* militibus curiensibus, non exactionem, *talerowe* nuncupatam, indebite adigere, onera varia iisdem civibus imponere et ad eadem explenda ipsos stringere, executiones militares superimmittere, iisdemque actores aggravare, res ipsorum intercipere damnaque iisdem causare, judicia super cives indebite sibi usurpare variaque praejudicia ipsis inferre; non attentoque salvo conductu, praedictis actoribus impertito, ipsos captivare, incarcerare, verberare aliasque violentias perpetrare ac salvum conductum violare ausi estis et praesumpsistis poenasque legum succubuistis. Vos vero, praeconsules et advocate, alique cives, in uno conductamine cum curia existendo, libertates, a serenissimis praedecessoribus civitati collatas et integritatem ejusdem civitatis manutenere negligitis, imo ad suprafactas aggravationes privatum interesse curando concurrere, privatosque cives pariter aggravare aliaque praejudicia contra integritatem civitatis attentare praesumitis, exindeque poenas in vos traxistis. Citamini itaque ad videndum et audiendum vos ratione praemissorum puniri, actores circa jura et libertates conservari, a suprafactisque oneribus et exactionibus liberos pronuntiari, similes violentias et inconvenientias inhiberi (prout et praesenti mandato nostro serie inhibemus et interdicens, salvumque conductum praedictis actoribus innovamus), ad restitutionem interceptarum rerum seu earum compensationem, tum refusionem damnorum causatorum ac litis expensarum vos stringi et compelli, ceteraque, quae de jure venerint, dici, statui et sententiari. Sitis igitur parituri, terminum attentaturi et ad praemissa omnia ju-

dicialiter responsuri. Datum in cancellaria regni feria quinta post festum sancti Joannis Baptistae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo octavo. Locus sigilli majoris regni F. A. B. P. T. N. L. R. M. S. — copiam simillam sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in oppido *Krasnystaw* curiaque, ibidem sita, feria sexta proxime praeterita proxima, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 334.

№ 259.—1738 г. 18 Июля.

Позовъ Ченстоховскаго монастыря Замойскимъ по дѣлу о неуплатѣ слѣдуемыхъ монастырю денегъ.

Feria 6 - ta post festum Divisionis ss. Apostolorum, anno Domini 1738.

Conventus Czestochoviensis O. S. Pauli I. I. M. M. Zamoyskie citat.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis provindus Andreas Janicki, authenticatus, juratus, officio praesenti ex reproducto authentico notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Braclaviae Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis illustribus, magnificis Joanni, capitaneo Rostocensi et Andreae Zamoyskim, fratribus inter se germanis, palatinidis Smolensciae, bonorum Sniatycze et Wola Sniatycka haeredibus, tum magnifico Josepho Rulikowski, pocillatori Belzensi,

olim magnifici Michaelis Francisci Rulikowski, pocillatoris palatinatus Belzensis filio, ad eadem bona nullo juris titulo sese interessanti, de causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram judicio nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinensis tum, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti ad judicandum vocata acclamataque inciderit, personaliter, legitime premporieque compareatis -- ad instantiam instigatoris judicii nostri ejusque delatorum religiosorum in Christo patrum: admodum reverendi Anastasii Kiedrzynski, sacrae Theologiae doctoris, patris provinciae conventus Clari Montis *Czestochoviensis* ordinis sancti Pauli, primi Eremitae, prioris, subprioris totiusque communitatis ejusdem conventus, actorum, qui vos, inhaerendo legibus regni, tum documentis, in termino termini reproducendis, insistendo, citant, seu potius ad paratas inscriptiones tui, magnifice Rulikowski, adcitant ad videndum et audiendum, attendendumque, non obstantibus quibusvis manifestationibus, in praedictum actorum factis, ad deoccupationem medietatis bonorum *Sniatycze* ac *Wola Sniatycka* summae viginti sex millium florenorum polonicalium, inscriptione obligatoria olim magnifico Josepho Rulikowski assecratae et per eundem in rem actorum cessae obnoxiorum, stringi, calculum de perceptis per vos proventibus in rem praefatorum actorum praestandam injungi, aut in casu non deoccupationis solutionem ejusdem summae una cum provisione demandari. Te vero, magnifice Rulikowski, ad solutionem summarum post subsecutam in rem actorum cessionem, quotannis pro arenda bonorum per duo millia per parentem tuum contractu arendatorio solvi assecratarum, non tamen per eundem secundum nexum contractus persolutarum, stringi, inscriptionem cessionariam ac quasvis transactiones, in rem actorum subsecutas et frequentatis actibus per parentem tui solidatas, in autoritate sui subsistere declarari. Ratione vero indebitae vexae ac in

jus actoris involutionis poenas decerni, refusionem damnorum et litis expensarum per te in rem actorum subsequendam injungi caeteraque pro causae praesentis exigentia statui et sententiari praesentibus citamini. Sitis terminum attentaturi et judicialiter responsuri. Datum Lublini feria quarta post festum Visitationis Beatissimae Virginis Mariae, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo octavo—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis Sniatycze curiaque citatorum, ibidem sita, die hesterna, actum praesentem proxime praecedente, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 375.

№ 260. — 1738 г. 21 Июля.

Заявление Дорошевскаго, субдіакона Холмскаго уніатскаго епископа, о нанесеніи ему разныхъ обидъ Коморовскимъ и др.

Feria 2-da pridie festi s-tae Mariae Magdalenae, anno Domini 1738.

Admodum reverendus Doroszewski contra generosum Komorowski ac alios manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia veniens personaliter religiosus admodum reverendus Gedeon Medem, sacrae Theologiae doctor, regulae divi Basilli Magni, curiae illustrissimi et reverendissimi Philippi Wołodkiewicz, ritus graeci Chelmensis, Belzensis episcopi, Dermanensis etc. abbatis, auditor et secretarius, nomine et ex speciali commissio reverendi Mathaei Doroszewski, subdiaconi, solenniter et magna cum querela in et contra generosus Josephum Komorowski atque cujusvis nominis Czerwinski, capitaneum dragoniae curialis illustris, magnifici ordinati Zamoyscensis, nec non Adamum Doroszewski, omnium malorum motores, aliosque

complices et eorum adjuutores, decem personas milites excedentes, questus et protestatus est, idque ideo, quia ipsi, non contenti anterioribus injuriis et damnis ac oppressio- nibus, verum etiam et tempore non pri- dem praeterito domum reverendi Doroszew- ski, nihil sibi mali sperantis, turmatim et armatim cum caterva hominum, ad infra- scripta peragenda congregatis et adscitis sibi militibus, nocte profundissima super- invadere, scrinia discutere, vestes varias ac equos, et quidquid reperiri potuerant, in- tercipere, varia documenta ex servaculo, ad causam supradicti reverendi Doroszewski cum variis personis et praecipue ad cau- sam praesentem spectantia, intercipere, uxorem memorati reverendi Doroszewski protrudere eidemque partum accelerare, vix abortum adjuvantibus Superis non causare, infantem, annum adhuc non habentem, ob- sanguinolare, qua ex occasione ejusdem reverendi Doroszewski consortem in lecto aegritudinis decumbere per aliquot septi- manas causare, homines innocentissime domesticos percutere, convellere, alios ad strictos carceres perciperet alios vero dispellere, suprafatum reverendum Doro- szewski in spatium quatuordecem septima- narum carceri, amota omni sustentatione et victu, iniicere, damnorum ad quinque millia, seorsivo registro conscribendorum, circa violentam per eosdem invasionem causare, apisteria in nihilum convertere et penitus desolare, truncos ad triginta sex apum disiicere, fundos supradicti reverendi Doroszewski proprios inseminare, vaccas omnes sub tempus incarcerationis ex sta- bulo supradictus generosus Doroszewski, tum et bovem valoris decem imperialium cum generoso Komorowski violenter inter- cipere aliaque permulta et notabilia damna inferre ausi sunt et temere praesumpse- runt, exindeque contra leges regni, de transgressoribus ac invasoribus rigorosissi- me descriptas, processerunt, tranquillitatem- que domesticam, tum et personarum secu- ritate fregerunt, poenas in se tanto illi- cito ausu condignas traxerunt. Ratione

quorum praemissorum is idem modernus protestans nomine, quo supra. contra praedictos inculpato iteratis vicibus queritur et protestatur, salva nihilominus ejusdem protestationis meliorandae vel alterius similis, si necessitas exigerit, pleno in robore reservata et praecustodita facultate.

Тоже, л. 379—380.

№ 261.—1738 г. 29 Июля.

Заявление Орховецкаго августіанскаго монастыря о притѣсненіяхъ со стороны Издебскаго.

Feria tertia post festum s-ae Annae, Matris Deiparae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1738.

Conventus Orchovecensis Ordinis sancti Augustini contra generosum Izdebski manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personati comparitione religiosi in X-to patris Augustini Quant, suo ac religiosi in Christo patris Bernardi Jordan, ordinis Eremitarum sancti Augustini, sacrae Theologiae bacalauri, conventus Orchovecensis prioris, totiusque conventus ejusdem nomine in et contra generosum Josephum Izdebski, cohortis levioris armaturae magnifici Cinski, ensiferi Żydaczoviensis, commilitonem, ad recipiendam contributionem subsidii charitativi capitalem ex dyoecesi Chelmensi ab eadem cohorte deputatum, ratione per ipsum tempore non pridem praeterito, videlicet die duodecima Julii, anno praesenti conventus sui protestantium *Orchovecensis*, non observata immunitate ejusdem, impetu cholericis superinvasionis, ibidemque verbis inhonestis conventualium patrum affectationis, contributionis memoratae pro ratha anni praesentis Martiali ultro velle extorsionis ac, oco praesentiae recipiendae contributionis,

equi conventualis valoris decem talerorum imperialium, insciis se protestantibus, in ecclesia protunc propriam devotionem suam obeuntibus, ex pratis interceptionis, in eodemque taliter intercepto nescitur quo abscissionis, ejusdemque equi ad hucusque non restitutionis, exindeque carentiae laborum causationis, aliorumque damnorum et injuriarum et violentiarum illationis, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris morisque est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, ideo de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 388—9.

№ 262.—1738 г. 5 Августа.

Заявление настоятеля Межирѣчскаго піарскаго монастыря о безчинствахъ бывшаго ученика монастырскаго училища Билинскаго.

Feria 3-tia pridie festi Transfigurationis Christi Domini, anno Ejusdem 1738.

Collegium Międzyrzyczne scholarum Piarum contra generosum Bilinski manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chehnensia, praevia manifestatione contra officium castrense Luceoriense, tum generosum Martinum Jaykowski, ad praesens actorum eorundem susceptantem, facta, personaliter veniens przewielebny w Bogu iegomosc xiądz Remigi od świętego Stefana, rector collegium *Międzyrzycznego Koreckiego* Scholarum Piarum, swym y calego kollegium imieniem sollemnissime na przeciwko urodzonemu Jozefowi Bilinskiemu, niżej wyrazonych excessow krotkim czasem w aktach comparentis zostaiącemu y złych postępkow patratorowi, tudzież urodzonemu iegomosci panu Marcinowi Jaykowskiemu,

namiesnikowi burgrabstwa Łuckiego, skarżył się, manifestował się o to, iż urodzony Józef Bilinski naprzód, traktując niby studia w *Ostrogu* przewielebnych ichmosciow oycow Jezuitow Ostroskich, tam niemało opprobriorum et excessuum publicorum na iedną ignomią sobie poczyniwszy, temż excessami przewielebnych ichmosciow oycow Jezuitow collegium Ostrowskiego adstrinxit, że widząc excessivum y przeciwko honorowi szlacheckiemu y institutionis scholasticae procedentem, alienować ze szkół musieli. Y tak zostawszy in lima szkół tameyszych y prawie infamatus, ztamąd do szkół comparentis Międzyrzyckich astuto medio sine patentibus scholasticis recommendatoriis przybył, gdzie ichmosciow szlachty in elusionem przyięcia do szkół Międzyrzyckich uprosił y ponamawiał, aby swiadczyli, że patenta przewielebnych ichmosciow oycow Jezuitow collegium Ostrowskiego dane poginely, sponsyą sumienną dając, że się w tamtych szkołach rządził dobrze; ktorzy od obwinionego będąc uproszeni, comparentem seduxerunt, że do szkół swoich Międzyrzyckich za instancyą uprzykrzoną od tychże ichmosciow szlachty przyioł. Gdzie chodząc do szkół Międzyrzyckich, effrenatus zdawna na wszelkie swywole y excessa, karczmą y szklanką conocnie bawił się; dzieci, w dyrekcyą sobie powierzone, wiązał y do wszelkich swywoł sposobił y źle traktował; żydom, żydowkom y różnym kobitom wiolencyje inferebat, (ktorych ob reverentiam officii praesentis wyrazić nie podobna), szlachtą różnemi różnie klucił się, pieniądze sine ulla ratione wydzierał, gospody rożnych w nocy nachodził, professora swego własnego niesłuchał y owszem różne artes ad offensam wynaydował, chwając się affrontownemi wynalaskami ichmosciow Jezuitow zadawanemi y inszych studentow, szkoły traktujących, do różnych wiolencyi y nieposluszenstwa ichmosciom xięży professorom podmawiał, y rożne excessa et opprobria patraverat, a tak in continuo scelere et excessu będącego comparens, jak dowiedzieć się mógł, post serias pierwey admonitio-

nes et requisitionem literarum recommendatarum ze szkół Ostrowskich, tak zaraz z szkół swoich Międzyrzyckich, uti ipsis sceleribus et excessibus infamem, excludować kazał. Po ktorym excludowaniu tenże obwiniony urodzony Jozef Bielinski, daley swoje excessa continuando, człeka postanego moderni comparentis do *Łucka* w interestie collegium Międzyrzyckiego urodzonego Jana Opalinskiego, sługę klasztornego, aggrawować ważył się; jakoż naszedszy na gospodę jego w Łucku, konia klasztornego valoris siedmi czerwonych złotych z kulbaką, z uzdeczką y z pistoletami valoris osmi talerow bitych vi et violento modo niesłusznie y nienależycie wzioł y zagrabił y do grodu zaprowadził, ktoremu urodzony iegomosć pan Jaykowski, namiesnik burgrabstwa Łuckiego, dając niesłuszną protekcyą y nie uważając, że to iest koń klasztorny, contra jura spiritualia et forum procedendo, nienależycie areoszt przyioł y otaxowawszy, idąc in favorem obwinionego et in summum damnium et praejudicium comparentis ac totius collegii, ledwo dziesiątą część taxy założywszy, temuż obwinionemu urodzonemu Jozefowi Bilinskiemu konia ze wszystkim oddał, a zaś od urodzonego Jana Opalinskiego, sługi comparentis, na tymże koniu do rosprawy prawney, iako niewinnie a prawie gwałtownie wziętym, areosztu przyięć nie chciał. O co gdy wszystko, uti praemissum est, tak respektem violenter konia z kulbaką y pistoletami wzięcia y zabrania y w grodzie taxowania, jako też niesłusznie areosztu przyięcia, taxowania y wydania y innych wiolencyi poczynienia, idem comparens suo et totius collegii nomine geminans manifestatur et protestatur vicibus, salva sibi reservata melioratione augendi vel minuendi, declarando se cum inculpatis jure agere, hanc vero actis copiam connotari prosił, co y otrzymał.

№ 263. — 1738 г. 9 Августа.

Заявление Съцеховскаго бенедиктинскаго монастыря объ обидахъ и насиліяхъ причиняемыхъ ему Бонковскими.

Sabbatho in vigilia festi S. Laurentii Levitae et Martyris, anno Domini 1738.

Conventus Sיעיעחוינסיס ordinis sancti Benedicti magnificos Bąkowskie citat.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Albertus Trzaskowski, authenticatus, juratus, officio praesenti ex reproducto authentico notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae Czerniechoviaequae, nec non haereditarius dux Saxoniae et princeps elector. Vobis magnificis Felici Bąkowski, capitaneo Berezanensi, et Mariannae Buynowna, bonorum villarum Cycow, Głębokie et Stręczyn, ac aliorum, in palatinatu Russiae, terra Chelmensi consistentium haeredissae, conjugibus legitimis, parentibus, Josepho et Theodoraе, virgini innuptae, Bąkovskim, filiis, fratri et sorori inter vos germanis, si ad causam praesentem spectare videmini, nec non communitatibus subditorum villarum praedictarum Cycow, Głębokie et Stręczyn ac aliarum, et praecipue laboriosis Procopo, parenti, Stephano, filio Szumom, Procopio et Iwan Duki, Antonio Lec, Michaeli Chromiak aliisque omnibus, in originalibus citationibus expressis, de personis, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram nobis seu iudicio nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinski, tum, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti et inscriptionibus antiquioribus

ad iudicandum vocata et acclamata legitime inciderit, personaliter, legitime peremptorieque compareatis ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatorum, perillustris et reverendissimi Christophori de Manteufel Kiełpinski, abbatis Sיעיעחוינסיס, bonorum oppidi Puhaczow cum attinentiis haereditarii possessoris, totiusque conventus Sיעיעחוינסיס ordinis sancti Benedicti, tum generosi Thomae Kłobukowski, eorundem bonorum Puhaczow tenentarii possessoris, actorum, qui vos, et quidem conventus in assistentia superiorum suorum, vos quoque, et quidem maritatum cum mariti tui, uti tutoris conjugalis, filiam vero cum parentum, denique communitatem subditorum cum dominorum autoritatibus et assistentiis, inhaerendo protestationibus suis cum visione ministerialium factis, tum et litis contestatione, citant seu potius ad paratam causam et actionem vobis institutam, ad paratas protestationes, citationes earumque recognitas relationes adcitant, idque ideo, quia vos, non observatis iuribus vicinitatis non contentique plurimis violentiis et iniuriis anterioribus protestationibus et terminis expressis, per vos actoribus illatis, verum et stante lite, qua nihil est innovandum, ausi estis arbores varias, etiam pro exstruendis aedificiis valentes, in sylvis, antiquitus ad bona oppidi Puhaczow spectantibus, et fundis, eorundem actorum haereditariis, per subditos vestros exsecare, usui vestro applicare, sylvas easdem summopere desolare et devastare, fundos, signis granitibus distinctos, et dislimitatos, ab antiquo ad bona Puhaczow, quondam *Łączna* dicta, spectantes, appropriare, violentias plurimas in eisdem perpetrare, mellificia et apes ex apisteriis sylvestribus per subditos vestros extorquere, signa metallaria et scopulos granitiales, bona Puhaczow a villis Cycow et Głębokie ac aliis distinguentes, in nihilum redigere, aliasque violentias, anterioribus terminis expressas, inquisitione deducendas, peragere, ausi estis et temere praesumpsistis, per quod poenas, legibus regni descriptas, succubuistis et in vos tra-

xistis. Pro quibus super vobis decernendis et extendendis citamini, et ut nihilominus luitis iisdem poenis, pro qualitate facti irrogandis, scopulos dissipatos et disjectos in praesentia iudicii succamerarialis renovetis, fundos violenter ademptos, praevio calculo de proventibus excipiendo, deoccupetis, desolationem sylvarum, ad bona Puhaczow pertinentium, compensetis, famulos et subditos vestros, anterioribus terminis expressos et arestatos, praeterea suprascriptos laboriosos Procopium, parentem, et Stephanum, filium Szumy, mellificiorum et apum ex alvearibus sylvestribus ereptores, non obstante quavis compositione uti reclamata, quinimo cassata, tum Procopium et Iwan Duki, ocymi ex fovea nocturnos ablatores, ac alios omnes violentiarum complices, qui et praesenti citatione apud vos arestantur et officioso aresto innodantur, pro sumendis de ipsis poenis, pro qualitate facti irrogandis, nostro coram iudicio statuatis. Ratione vero incontinentiae eorundem poenas seorsivas luatis, jura originalia, utpote granities pargameneas cum sigillis pensilibus, ad bona praefata *Puhaczow* spectantes, reproducatis et comportetis caeteraque pro causae istius exigentia praestetis et peragatis. Citamini sive ad originales terminos additamini. Sitis parituri, terminum attentaturi et ad praemissa ac alia judicialiter responsuri. Datum Lublini feria quinta in crastino festi Transfigurationis Christi Domini, anno Eiusdem millesimo septingentesimo trigesimo—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis *Cycow* curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 415—18.

№ 264.—1738 г. 16 Августа.

Заявленіе Бонковскихъ о нанесеніи имъ разныхъ обидъ Сѣцеховскимъ монастыремъ.

Sabbato in crastino festi Assumptionis in coelum Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini 1738.

Magnifici Bąkowski contra conventum Siecichoviensem ordinis s. Benedicti manifestantur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Josephus Bąkowski, capitaneida Berezanensis, nomine et ex speciali commisso magnificorum Felicis Bąkowski, capitanei Berezanensis, et Mariannae de Buyny, conjugum legitimorum filius, sollemniter et magna cum querimonia coram actis praesentibus, subveniendo integritati substantiae magnificorum parentum suorum, in et contra illustrem et reverendissimum Hyacinthum vel alterius nominis Mandeyffelt Kielpinski, abbatem Siecichoviensem, totamque communitatem conventus ejusdem Siecichoviensem, nec non generosum Thomam Kłobukowski, honorum oppidi *Puhaczow* cum attinentiis, ad abbatiam Siecichoviensem spectantium, praesentaneum quovis juris titulo possessorem, eorundemque oppidanos et subditos, ad memoratam possessionem spectantes, homines licentiosos, inhaerendo anterioribus manifestationibus officiose factis, questus, manifestatus protestatusque est, idque pro eo, quia ipsi, et quidem oppidani Puhaczovienses et subditi eo spectantes, nescitur cujus scitu, ut supponitur mandato principalium suorum, non contenti anterioribus violentiis, damnis et injuriis, toties, quoties repetitis, illatis contra legem positivam, nemini injuriam in quopiam inferri serio et rigore vetantem, praejudiciis, verum etiam et tempore non pridem praeterito illicito ausu in fundo ac propriis sui querulantis magnificorum parentum sylvis arbores mellifluas, vulgo *barci*, cum apibus, ad id pro usu et commodo sui aptas, subripere et devastare, scopulos an-

tiquos aciales ac alios, signa granitalia demonstrantes, privata auctoritate dissipare et disjicere, arbores crassas et selectas disseccare dissectasque evehere et pro libito suo convertere, aliasque intollerabiles injurias ac violentias per appropriationem sibi fundorum et sylvarum peragere et attentare ausi sunt et temere praesumpserunt. Ratione quorum praemissorum is idem modernus manifestans nomine, quo supra, contra supradictos inculpatos iteratis vicibus queritur et manifestatur.

Тоже, л. 430.

№ 265.—1738 г. 22 Августа.

Письмо Ржевуского къ вице-ректору Холмского пиарского монастыря.

Feria 6-ta ante festum sancti Bartholomei Apostoli proxima, anno Domini 1738-vo.

Literarum illustris, magnifici Rzewuski, ad religiosum vicerectorum collegii Chelmensis Scholarum Piarum directarum, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus in Christo pater Joachimus a sancto Philippo Nereo, collegii Chelmensis PP. Piarum Scholarum vicerector, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit literas missiles de tenore sequenti: „Przewielebny w Chrystusie Panu mosci dobrodzieiu. Ponieważ a summa trzydziestu tysięcy złotych polskich, na *Rejowcu* zostających, dekretemi przysądzonych, od iegomosci pana podczaszego koronnego, brata moiego, iestem satisfactus y przyjąłem na siebie obligationem satisfakcyi collegio Chelmensi w. panow, zaczynam upraszam, abyscie w. panstwo z tey summy iegomosci pana podczaszego koronnego kwitowali, a ja ziechawszy do Chelma tey summy securitatem in actis Chelmensibus obmyślę. Pisząc się cum observantia, wm. pana dobrodzieia życzliwym y naynizszym

slugą W. Rzewuski. Die vigesima tertia Junij millesimo septingentesimo trigesimo octavo w Lublinie“. Originale vero ejusdem idem offerens ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 440.

№ 266.—1738 г. 29 Августа.

Позовъ Покутинскаго Холмскому епископу Шембеку по дѣлу объ арендѣ имѣній Савинь и Козья-Гора.

Feria sexta ante festum s. Aegidii abbatibus proxima, anno Domini 1738-vo.

Magnificus Pokutynski illustrissimum et reverendissimum Szembek citat.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Casimirus Kropidziura, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Rejowiec Rzewuski, palatinus generalis terrarum Podoliae, Chelmensis, Stulnensis etc. capitaneus. Vobis illustrissimo et reverendissimo Josepho in Słupow Szembek, episcopo Chelmensi, nec non perillustribus et admodum reverendissimis Alexandro Grzymała, custodi et administratori protunc generali episcopatus Chelmensis atque cujusvis nominis Pulski, praefati episcopatus commissario generali, de causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte capitaneali fungimur auctoritate, mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu officii sui causarum judiciis, a data et positione praesentis citationis feria quinta juxta legitimam cadentiam prius et proxi-

mius in castro hocce incidentibus et celebrandis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatorum: magnificorum Antonii Pokutynski, ensiferi Podoliae, et Catharinae Wisnowska, conjugum legitimorum, actorum, qui vos, et quidem maritata in assistentia mariti sui, uti tutoris conjugalis, de jure requisita, insistendo contractui certo arendatorio de actu et data illius in *Sawin* die vigesima quarta Aprilis milesimo septingentesimo trigesimo sexto anno, inter praedictum perillustrem et admodum reverendum Grzymała, citatum ab una, et se actores parte ab altera, intuitu bonorum oppidi *Sawin* et villae *Kozia-Gura* conscripto manuque tui, perillustris et admodum reverende Grzymała, propria subscripto, vadio summae mille quingentorum florenorum polonicalium firmato, eundem contractum manu non tenendo eidemque contraveniendo, levata et accepta per te a se actoribus totali pro anno integro summa et effective per se actores circa apprehensionem bonorum eorundem circa initum contractum exoluta, non attentos eodem in contractu punctos, nec pacificatos, se actoribus in praetensionibus ad mentem praeinserti contractus, prout te, perillustris et admodum reverende Grzymała, assecuraveras, rumationem trium septimanarum denegasti, arendatorem sui actoris proprium ante tempus stante adhuc sui possessione, violenter ejicere demandasti, demum in conservationem tam bonorum, quam subditorum stante turbulento reipublicae statu, tum in polonicos, quam et moschoviticos exercitus ad nongentos octuaginta florenos polonicales proprio sui actorum peculio erogatos non restituisti, nec curruum quinquaginta foeni, in fundo remansi, accipi et evehi denegasti, exindeque equorum et jumentorum permultorum pro fame et inedia morticinium causasti atque avenae a subditis *Kozio-guriensibus* coretorum septem et semi unius, nec non siliginis coreta duo atque hordei cassulas duas restitui sibi inhiuisti,

nec ad extremum dies nonaginta quinque laboratiles, ab eisdem subditis debitos compensasti, hisce non restitutis omnibus, in possessionem apprehendisti, modernos actores summopere injuriasti et damnificasti, quapropter insistendo manifestationi, eo nomine factae, insimul et semel citamini, quatenus vos summam praetactam nongentos octuaginta florenos polonicales in conservationem, ut supra, bonorum erogatos, tum pro quinquaginta curruum foeni, ex occasione vestri relictis, valorem solvatis, sive solvas, atque pro equis et jumentis, fame et inedia absorptis, itidem valorem restituatis, nec non frumentum varii grani, supra distinctim expressum, a subditis memoratis debitum compensetis et restituatis, dies ad nonaginta quinque laboratiles resartiat, aliisque in praetensionibus se actores pacificetis, poenas contraventionis eluatis. Pro quibus omnibus citamini: sitis igitur termino parituri et judicialiter ad praemissa responsuri. Datum in castro *Chelmensi* sabbato in vigilia festi sancti Bartholomei Apostoli, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo octavo—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae *Kozia-gura* curiaque citatorum, ibidem sita, die hesternae, actum praesentem proxime procedente proxima, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 471--2.

№ 267.—1738 г. 3 Сентября.

Инструкція посламъ отъ Холмской земли на
Варшавскій сеймъ 1738 г.

Feria 4-ta post festum sancti Aegidii abbatis proxima, anno Domini 1738-vo.

Instructionis, magnificis nuntiis pro comitiis ordinariis Varsaviensibus datae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia *Chelmensia* personaliter

veniens generosus Antonius Zamiechowski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit Instructionem, magnificis nuntiis pro comitiis ordinariis Varsaviensibus datam, de tenore sequenti: „Instrukcyja ww. Ichmem panom Kajetanowi Amor hrabi Tarnowskiemu y Franciszkowi Dłużewskiemu, chorążemu Krasnostawskiemu, posłom na seym przyszły ordynaryiny od ziemi Chełmskiej y powiatu Krasnostawskiego, na seymiku terazniejszym przedseymowym w Chełmie, na mieyscu obradom publicznym zwycaynym dnia dwudziestego piątego Sierpnia roku tysiącznego siedmsetnego trzydziestego osmego agituiącym się, dana. Wiedząc ziemia nasza iego królewskiej mosci, pana naszego miłościwego, curam y usilne koło dobra pospolitego oyczyzny naszey pieczołowanie, winne nayprzod wspaniałemu Jego Majestatowi przez imé panow poslow swoich nie tylko wyraża podziękowanie, ale oraz przy wiernosci swoiey głęboką prezentuie weneracyą, iedynie tego życząc, ażeby nie tylko pożądanym szczęściem, ale oraz długoletnim wiekiem Augusti superet fausta tempora... Stosuiąc się zaś tak do dawniejszych, iako y recentius nastąpionych Konstytucyi, ichmé panowie posłowie nasi stanowszy in officina legum naprzod od obrania imci pana marszałka vota swoje zaczynać będą... Potym reassumpcyą konferencyi imci pp. ministrow y senatorow, cum ministris postronnych monarchow na przeszłym seymie zaczęte, dla zachowania przyiazni, oraz dla zachodzących ab invicem uspokojenia interessow za rzecz słuszną przyznaią, hoc praecauto, aby imé panowie ministri obligati et plenipotenciarrii postronnych monarchow do interessow Rzeczypltey naszey nie implikowali się, ani w izbie poselskiej y senatorskiej pod czas agituiącego się seymu nie bywali y przez subordynowane osoby praktyk nie czynili... Ktorzy to ichmość panowie ministrowie, interessom principalów swoich in praesenti rerum statu dogadzaiąc, directe czyli indirecte do woyny terazniejszey z nayiasniejszą Imperatorową Rossyiską, lub Portą Othomayską impliko-

wać nas chcieli, ażeby na takowe propozycye y molimina ichmość panowie posłowie nasi, etiam sub discrimine seymu, nie pozwalali, clarigatam rei publicae utrzymuiąc neutralitatem. Aukcyą woyska, na przeszłym seymie pacificationis uproiektowaną, przyzrzawszy się w proiektach, ktore przeswietne wojewodztwa, ziemie y powiaty przez ichmosciow panow kommissarzow ad latus jasnie oswieconego xięcia Prymasa korony Polskiej y wielkiego xięstwa Litewskiego eo nomine destynowanych, w podatkowaniu ułożyć mogą, maiąc pamięć na znaczną ziemi naszey y powiatu desolacyą, iako y koekwacyą podatkow, dotąd nie uspokojoną, ciż ichmość panowie posłowie nasi solide promowować będą... Kwarty z starostw y krolewszczyzn, ktore cum summa injuria Rzeczypospolitey są uformowane, aby per nobiles commissarios juratos były proporcjonate, podług prawa redukowane. Tudziesz lustracyą łanow królewskich y nowo erygowanych colonij ciż ichmość panowie posłowie serio instabunt y dopomnią się. Na reparacyą y opatrzenie fortet pogranicznych, tudziesz wykupianie clenodiorum et patrimonij, iesli ex magnis sensibus zgromadzonych stanow Rzeczypospolitey adinveniri będą mogły media, inclinabunt do tego ichmość panowie posłowie... O windykacyą sum Neapolitanskich z całą Rzeczą pospolitą junctim do łaski iego królewskiej mosci, pana naszego miłościwego, ichmość panowie instabunt... Xiąże iegomość Kurlandzki ponieważ przez komissyą seymową, we Gdansku agituiącą się, na pomienione xięstwo Kurlandzkie de novo infewdowany, więc o to instabunt ichmość panowie posłowie nasi, aby tenże xiąże iegomość Kurlandzki nie tylko homagium debitum, ale y juramentum fidelitatis iego królewskiej mosci y Rzeczypospolitey za daniem sobie znać w Warszawie in persona praestare raczył... Podatek pogłownego zapłatę woysku constitutione anni millesimi septingentesimi trigesimi septimi do przyszłego tylko seymu na ten czas obmyslony że iest nie tylko tituli indecori, ale tak wielu dobrom per

injuriarum temporum przez wymarłych y wyszłych ludzi w ziemi naszej ciężki, więc obligujemy ichmosciow panow poslow naszych, ażeby o zniesienie onego apud Rempublicam starali się, ażeby ziemia nasza miała potestatem obmyslenia innego podatku... Otwarcie miennicy iako kommissya do *Gur Ulkuskich* sprowadzenia gwardow y dobycie kruscow ichmość panowie poslowie nasi paterna iego królewskiej mosci, pana naszego miłosciwego, cura insinuabunt . . . Maiąc zaś dawniejsze prawa y konstytucye, ktore iego królewska mość pactis conventis approbavit, że dobr dziedzicznych ani sama na siebie, ani sukcesorow swoich, ani przez subordynowane osoby iego królewskiej mosci niema kupować, a teraz fama volat, volando crescit, że dobra krola iego mości Stanisława Najjasn. krol iego mości, pan nasz miłosciwy, intendit kupować, a podobno actualiter nabywa y płaci, za czym to zlecamy ichmosciom panom poslom naszym, aby się w tym informowawszy od ichmosciow panow ministrow y senatorow y poblizszych tychże dobr somsiadow dopilnowali tego, aby na tym seymie stanęła konstytucya, którą aby obwarowano per expressum było, iesli by to in esse było, żeby iego królewska mość, pan nasz miłosciwy, miał te dobra nabywać y skupować, aby ie wolno było Rzeczypospolitey w królewszczynne obrocić do wolnego rozdania bene meritis, o co ichmość panowie poslowie serio dopomnią się. Obtulit także y to pactis conventis iego królewska mość, że podskarbstwo plus offerenti, y to za decyzją całej Rzeczypospolitey, konferowane być powinno, teraz secus transactum, kiedy absoluta potestate konferowane, za czym ichmość panowie poslowie dopomnią się o to et circa publicam manifestationem opponent activitatem suam . . . Przypomnią ichmość panowie poslowie iego królewskiej mosci deklaracje panskie, pactis conventis obwarowane, iako to rezydencya panska in visceribus regni continuowana była, magnum enim regnis adfert monumentum regis praesentia . . . Przypomnią y to, że iego

królewska mość pactis conventis deklaracją swoją ratificavit, że miał fortece *Kamieniec* y *Świętej Trojcy* do regularney przywieść obrony, akademię, alias szkołę wojenną, propter exercitium slacheckich synow suo sumptu wystawić, także kaplicę w Krakowie pro aeterna memoria et suffragiis nayiasnieyszych antecessorow swoich. Pulchrum et decorum est promissa praestare pactisque conventis respondere . . . *Pakta Hadziackie*, lubo premente casu Reipublicae, z kozakami, nie uważając na oczywistą oczyzny krzywdę, zaszyły, iednak dotąd in executione et acceptatione nie są, a trybunały, wdając się w tak niegodziwie y szkodliwie wymuszony traktat, chcą krorobować, za czym serio utrzymać mają ichmość panowie poslowie, aby te punkta *Hadziackie*, tudzież y dekreta trybunalskie częścią kondyktowe, częścią favorabilia, przeciwko prawu, o transformacją dobr królewskich w dziedziczne opisanemu, ferowane aby totaliter były skassowane . . . Recomendatur y to ichmosciom panom poslom, aby przeciwko korrakturze y wyrazney novellae legis konstytucyi od przeswiętnych trybunałow koronnych formowane noviter registra zniesione były sub nullitate decretorum et processus, z tychże rejestrow nastąpione . . . Zalecamy to ichmosciom panom poslom particulariter, aby cum adminiculo powagi iego królewskiej mosci y całej Rzeczypospolitey domowili się o to serio, aby stan szlachecki nie był in oppressione od stanu duchownego, ktory, nie uważając na prawa nasze, pociąga nas do sądow swoich et pro libitu et velle suo, iedne tylko chciwość swoją mając prae oculis, sądzą . . . Domowią się o to, aby iasnie wielmożni biskupi podług prawa ignotas personas, plebeos na kanonie, praelatury, na officialstwa nie installowali, od ktorych saepenumero nieuszanosowanie z detrakcją honoru stan slachecki ponosi . . . Domowią się y dopilnują tego, aby na terazniejszym seymie dawniejsze prawa nasze były konfirmowane, a to, abyśmy o dziesięcine, o wyderkafy, forum sądenia się mieli lub trybunalskie,

ub ziemskie nie tak, iako teraz practicator, że nas po prywatnych mieyscach włączą od terminu do terminu dla korrupcyi; xięża sprawy niegodziwie sądzą et caeco impetu godnych y zacnych ludzi wyklinaią, a dopiero na ratyfikacją uspokoienia kontrowersyi de jure patronatus accedent ichmość panowie posłowie . . . Popowiczowie rozmnożeni aby do poddanstwa y powinności panskiej należeli, domowią się ichmość panowie posłowie... Pensya, wielmożnemu iegomosci panu pisarzowi koronnemu naznaczona, trzydziestci tysięcy aby ze skarbu koronnego dochodziła, nie z tych sta tysięcy, naznaczonych na zasłużonych żołnierzy—proponent reipublicae ichmość panowie posłowie . . . Miesiące żołnierskie podług dawniejszych konstytucyi aby miał w oycowskiej pamięci nayiasniejszy król, pan nasz miłościwy, tudzież aby ichmość panowie pieczętarze prawa obserwowali, instabunt ichmość panowie posłowie . . . Podziękuią ichmość panowie posłowie najjasniejszemu krolowi iegomosci, panu naszemu miłosciwemu, za łaskawą pamięć panską, że cardinalitiam dignitatem exulantom przez powagę swoią panską przywrocil ad pristinum statum w osobie iasnie oswieconego x. iegomosci biskupa Krakowskiego. Prymacialis iednak dignitas aby in suo valore była, animadvertent. Zalecamy to ichmosciom panom posłom naszym, aby na terazniejszym seymie obwarowano to było konstytucyą, aby żadna protekcyja kupcom nie dawana była, którym wiele razy dowiedziono będzie, tyle razy towar na skarb koronny konfiskowany bydz ma; ten zaś, który na szkodę Rzeczypospolitey paszporty miał by dawać, ad cuiusvis instantiam w trybunale sondzony bydz z rejestru taktowego powinien. Myta y cła wymyślne po miastach y wsiach aby abrogowane były, serio instabunt . . . Jegomosc pan Stanisław Sługocki, stolnik Chelmski y terrigena nasz, pułkownik iasnie wielmożnego iegomosci pana wojewody Wołyńskiego chorągwi husarskiej, który in functionibus publicis, oraz na usłudze Rzeczypospolitey a teneris annis zdrowie swoje y fortunę

azarduiąc, interrupte ochotnie z dystyngwowaną aplikacyą służy oyczyźnie, aby godną zasług swoich od nayiasniejszego krola, pana naszego miłosciwego, tudzież od Rzeczypospolitey mógł mieć rekompensę, instabunt ichmość panowie posłowie . . . Jegomosci xiędza Wietrzynskiego, archydiakona Chelmskiego, terrigenę naszego, ichmość panowie posłowie respektowi iego krolewskiej mości, tudziesz ichmosciom panom ministrom distingwowaną godność od innych prałatow dyecezyi Chelmskiej rekomendabunt . . . Ponieważ nie tylko konstytucyami seymowemi, ale et pactis conventis najj. regnantow polskich całość fortun y bezpieczenstwo osob serenissimae prolis regiae nayiasniejszego niegdy divae memoriae Jana Trzeciego, krola a pana naszego, jest dosć doskonale assekurowana, więc iako cały powiat y przeswietne wojewodztwo, tudzież ziemia nasza dulcem zachowuie panowania iego recordationem, tak na terazniejszy seym instamus przez ichmosciow panow posłow, aby w summach, na ekonomij *Nowodworskiej* y *Szawelskiej* importowanych, tak wiele konstytucyami assekurowanych, successores niegdy nayiasniejszego krolewicza iegomosci Jakuba, tudzież od niego possessores omnimodam mieli securitatem et in pacifica possessione byli konferowane poty, poki Rzeczypospolita ad mentem anteriorum constitutionum do wykupna nie przyidzie, instabunt ichmość panowie posłowie . . . Inhaerendo constitutionibus et recessibus annorum millesimi septingentesimi decimi konfederacyi generalney Sandomirskiej, tudzież millesimi septingentesimi decimi septimi, seymu pacificationis annorum millesimi septingentesimi trigesimi sexti, aby summa sto tysięcy złotych polskich, na starostwie Krzepickim przez recessa seymowe assekurowana od całego Rzeczypospolitey, przyszłym seymem za spalanie szwedzkie całego fortuny niegdy iasnie wielmożnego iegomosci pana Atanazego Miączynskiego, wojewody Wołyńskiego, oycy iasnie wielmożnego iegomosci pana wojewody Czarniechowskiego, przyznana na

tymże starostwie Krzepickim ad exolvendum była, instabunt panowie posłowie . . . Ponieważ za konsensem nayiasniejszego Augusta Wtorego, regnanta polskiego, nam na ten czas panującego, w roku tysięcznym siedymsetnym trzecim danym, iegomość pan Stefan Janowski, łowczy Rożanski, dał summy numero szezdziest y cztery tysiące, sześset szezdziest y sześć złotych y groszy dwadziescia iasnie wielmożnym ichmosciom panstwu Stefanowi y Annie Sapieżance Branickim, wojewodztwu Podlaskim, który dług iegomość pan Pocię y Emerencyanna Warszucka, podskarbiowie na ten czas Lidzey, na starostwie Ratenskim zostawszy, ex portione lennoscii prawa swego, od ichmosciow panow Branickich nabytego, summy szezdziest y cztery tysiące sześset szezdziest y sześć y groszy dwadziescia zapłacić panu Janowskiemu, łowczemu Rożanskiemu, lub iego successorom obligowali się, w którym starostwie vigore juris communicativi przeszła ieyność pani Pocięjowa, terazniejsza Montmoransowa in possessione zostaie, a za tym iako się z swego prawa wyuc mysli, aby successorom iegomosci pana łowczego Rożanskiego, to jest iegomosci panu Antoniemu Janowskiemu y Stefanowi tak znaczna summa nie przepadła, recomendatur ichmosciom panom posłom, aby pamiętali o tym, że kto zechce byź starostą Ratenskim, aby ten punkt wszedł in constitutionem, aby ta summa przyznana była przez ieyność panią Montmoransową do zapłacenia, lub kto zechce byź starostą Ratynskim, bez przeszkody possessyi terazniejszey ichmosciom panom Janowskim y żeby w Datynie y Synowie w kluczu starostwa Ratenskigo imśe in possessione zostawali aż do punktualney, do kogo będzie należeć, satysfakcyi. Ichmosciow panow Kulikowskich interes respektem summy, apud successores Zakrzewianos haerentis et ab officio consulari Lublinski ad iudicia assessorialia sacrae regiae majestatis remissae, ichmosciom panom posłom rekomenduiemy, aby vigore appella-

tionis do sądow zadwornych per partes procuratas quam citissimum mogli lucrari effectum, eo instabunt ichmość panowie posłowie . . . Instabunt ichmość panowie posłowie, aby według recessow przeszłych fundacya xięży Scholarum Piarum w Polsce y wielkim xięstwie Litewskim, przywileje Warszawskie y ich drukarnie od Rzeczypospolitey approbowane były, tudzież aby było pozwolenie Rzeczypospolitey na fundacyą wielebnych oycow Reformatow w miescie iego królewskiey mosci w Chełmie; recomendacya wielebnych panien Wizytek konwentu Lubelskiego, respektem summy szezdziest y sześć w skarbie Litewskim od świętey pamięci iegomosci pana Chomentowskiego, wojewody Mazowieckiego, przekazaney, dotąd zalegley, insinuator ichmosciom panom posłom . . . Kamienica iegomosci pana Antoniego Ludwika z Boncze Bonieckiego, podczaszego Chełmskiego, w Lublinie na Krakowskim przedmiesciu przed Korcami będąca, recomendatur ichmosciom panom posłom, aby była od wszelkiei dyspozycyi trybunalskiei y miesckiei uwolniona y libertowana, w czym activitas ichmosciow panow posłow obligatur . . . Sul suchedniowa ponieważ ziemi Chełmskiei y powiatu Krasnostawskiego nie dochodzi, dopilnuią tego ichmość panowie posłowie, abyśmy konstytucyą seymu terazniejszego mieli obwarowaną securitatem białey soli przewożenia y kupienia, bez żadnego impedymetu, od ludzi skarbowych, interponent ichmość panowie posłowie, activitatem suam. Od iegomosci pana Kiezierlinga, posła nayiasniejszey imperatorki Rossyskiei, aby iegomość pan Michał Rogowski, ziemianin nasz, był uwolniony z niewoli więzienia Kijowskiego. Domowią się ichmość panowie posłowie, aby ichmość panowie starostwie pograniczni ukraienscy ludzi na utrzymanie hałasow swawolnych trzymali y konserwowali, aby bracia nasi y krew szlachecka dla utrzymania dobr nie rozlewała się, pamiętać: w czym, aby konstytucyą obwarowano było, żeby renitentes od starostw ad in-

stantiam cujusvis odsądzeni byli et pro incapacibus uznani . . . Aby w dobrach pogranicznych ukraińskich gubernatorowie ratione buntów chłopskich, mając wszelką animadversją, subsint omni jurisdictioni ichmosciom panom reymentarzom pogranicznym, którym aby de existentia poddanych, po dobrach w ichże jurisdikcyi zostających, reporty co sześć niedziel odsyłali, na które iako prawdziwie, tak starsi chłopci, jako poborcy od lat dwudziestu y luzni, alias *burłaki*, praesentes znayduią się w domach, który report y inwentarz aby podstarościowie z dziesięciu chłopów przysięgali, gdzie iesli by się pokazało, aby z tych, ktor y poszedł na bunty, albo per intersticium czasu tego nie iawił się, z tych dziesięć u garłem karani bydź mają . . . W *Brzysciu Litewskim* na komorze celney wielkie depaktacye czynią, o co ichmość panowie posłowie serio dopomnią się, aby to seymu terazniejszego konstytucyą obwarowane było, żebyśmy koronni obywatele cła Litewskiego niepłacili. Jan Siła Nowicki, skarbnik ziemi Chełmskiey, marszałek koła rycerskiego ziemi Chełmskiey y powiatu Krasnostawskiego“. Originale circa acta relictum est.

Тоже, л. 478.

№ 268.—1738 г. 13 Сентября.

Позовъ Выжицкихъ Брестскому женскому францисканскому монастырю по дѣлу о захватѣ монастыремъ земли Выжицкихъ.

Sabbatho pridie festi Exaltationis Sanctae Crucis, anno Domini 1738-vo.

Illustres, magnifici Wyżycy, castellani Conarienses, moniales conventus Brestensis regulae S. Francisci citant.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chełmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Alexander Wroblewski, authenticatus, jura-

tus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaequae, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis religiosae ac Deo dicatae Columbae Galinska, conventus Brestensis monialium sancti Francisci prioris sae totique ejusdem conventui monialium, tum laboriosis Stephano Chycheluk, Daniło Romanow ac aliis subditis licentiosis, numerum aliquot decem personarum excedentibus, de nominibus et cognominibus ad praesens ignotis, violentiarum complicitibus et comprincipalibus totique de villa novae locationis, *Koszary* vocitata, communitati de personis, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram nobis iudicioque nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinski tum, dum et quando causa praesens ad iudicandum vocata legitime inciderit, personaliter, legitime ac peremptorie compareatis, ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatorum illustrium et magnificorum Sebastiani Gieraldi Wyżycki et Evae Sienicka, invicem conjugum, castellanorum Conariensium, bonorum Olszanka haeredum, tum generosi Joannis Gołembski, praemissorum bonorum administratoris, nec non laboriosorum Pilipa y Matija Trostianicow, Oleszka Szuyka, Pawła y Waśka Kozłow, Matija y Andrucha Mogilnickich, de praedictis bonis *Olszanka* subditorum haereditariorum, actorum, qui vos cum debita ab utrisque de lege incumbenti assistentia et autoritate citant pro poenis per vos succubitis ex eo, quia vos, et quidem religiosae moniales, non servando jura vicinitatis, ausi estis subditos vestros ad inferendas innumerabiles violentias superimmittere, vos quoque, laboriosi, superimmissi et vario armorum genere instructi, commu-

nitatem Olszanecensem primo per excitationem canum variis inconvenientiis oppressistis et angarisastis, alios in fluvio Buk submergere conati estis, nonnullos vero concussistis, pecora et varia inventaria nullis de damnis abegistis, pastores concussistis, proprietatem fundi, ad Olszanka spectantis, usurpastis, villam novae locationis vocitatum Koszary, in proprio illustrium magnificorum actorum fundo locastis, aedificia extruxistis, proventus ex fundis nulliter per vos ab aliquot annis usurpastis, interceptistis et commodo venerabilium monialium ac usui applicastis, signa granitalia, acsi fundos distinguentia, privato vestro ausu fecistis aliaque, ex inquisitionibus luculentius deducenda, peregistis ac perpetrastis. Vos vero venerabiles moniales a praemissis omnibus, contra legem attentatis, licentiosos vestri administratores et complices non continuistis, exindeque contra leges regni processistis poenasque, eo nomine sancitas, succubistis ac in vos traxistis, pro quibus super vobis decernendis et extendendis, vos omnes citamini ad videndum et audiendum, vos venerabiles moniales ad statuitionem laboriosorum subditorum ac complicum, qui praesenti citatione apud vos arestantur, pro sumendis de ipsis poenis per sententiam iudicii nostri stringi. Ratione vero incontinentiae eorundem subditorum poenis puniri, demolitionem gasarum, in fundo actorum privatim exstructarum subsequendam bonaque distinguenda sententiari. Vos vero laboriosos subditos statuendos ratione attentarum violentiarum poenis distinctis pro qualitate facti excessuum ad mentem legis puniri caeteraque pro causae praesentis ac negotii exigentia super vobis statui, decerni et sententiari. Sitis termino parituri et ad praemissa judicialiter responsuri. Datum Lublini feria secunda post festum Visitationis Beatissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo octavo — copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis *Sobibor* curiaque citatorum, ibidem sita, die hesterna actum praesentem

proxime procedente proxima, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 497 -8.

№ 269.—1738 г. 22 Декабря.

Заявление по спорному дѣлу Дорошевскихъ о наслѣдствѣ.

Feria 2-da in crastino festi S. Thomae Apostoli, anno Domini 1738.

Testimonii, in rem generosi Doroszewski servientis, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Thadaeus Janiszewski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit testimonium infra acticandum tenoris sequentis: „Ja niżej wyrażony zeznaie tym skryptem moim sub juramento corporali, jakom raz y sumnieniem moim poprzysiągł, choć o inne kleynoty posagowe, tak y o tych kleynotach iasnie wielmożnych ichmosciow hrabiow Tarnowskich zeznaie, na ktore za pamięci moiey dał świętey pamięci dziad pana Mateusza Doroszewskiego Jerzy Doroszewski, religii ruskiey człowiek, ktoremu lat kilka służył, a zawždy przez życie swoje ruskie obrządki w cerkwi świętey obchodził y ciało iego w cerkwi świętey *Szczebrzeskiey* iest pogrzebione, jako fundatora, na też kleynoty dał tysięcy dziesięć, a potym iak zostali się synowie Adam y Michał Doroszewscy y brat przyrodni Antoni Doroszewski, z świętey pamięci panią Jarzyniną secundi voti splotzony, ktora nie tylko za siebie, bo nic nie wniosłszy w dom świętey pamięci pana Jerzego Doroszewskiego, ale y za syna swego pana Antoniego Doroszewskiego znaczną z dorobku pierwszej żony Ewy Zmudzkiey wyniosła fortunę, a on by za to zabranie ni do czego, iako to wyszalwiował kamienice, nie powinien należyć, panowie Adam y Michał

Doroszewscy uczynili między sobą komplacyą: Adam będąc ożenionym, a Michał, ociec pana Mateusza Doroszewskiego nie, a to dał był summy wielkie pieniądze świętey pamięci pan Jerzy Doroszewski iasnie wielmożnym panstwu ordynatom Zamoyskim, tak na sam *Turobin* z panem Mikołajem Januszkiewiczem, którzy trzymali aż do smierci, jako z osobna *Żabno* y *Guzawkę*, a potym po smierci pana Jerzego Doroszewskiego, gdy ieszcze więcey skarb ordynacyi Zamoyskiej brać summy chciał na pomienione dzierzawe, a suksessorowie dać nie mieli, wygnano z dobr, summy nie oddawszy dawney przez rodzica ich daney, szczegulnie świętey pamięci pan Mikołay Januszkiewicz, który miał na *Turobinie* in vim spadku tysięcy szesnascie, dziesięć musiał ustąpić, a sześć ledwie wyprosił, a suksessorowie świętey pamięci pana Jerzego Doroszewskiego, nie chcąc do tey przystępować zgody, do czasu tego nic z tych obudwuch nie wzięli summ. Co zaś iako się między sobą byli zgodzili, żeby pan Adam Doroszewski, wymłacając pozostałe zboża, inne biorąc w dobrach ruchome y nieruchome rzeczy, temi się kontentował, tak się stało, a pan Michał świętey pamięci ociec pana Mateusza Doroszewskiego temi kleynotami z prowizyą kontentować się deklarował, jako uczynili między sobą zgodę dni Pazdziernikowych roku tysięcznego siedmsetnego szóstego, te zaś kleynoty u świętey pamięci pana Michała Doroszewskiego były aż umarł, y to nie raz mawiał sam do mnie: że te kleynoty czyli summa na nich do mnie y suksessorow moich szczegulnie należy, tak y u świętey pamięci matki pana Mateusza Doroszewskiego aż po smierci iey ia w brudnych chustach zdybałem; y pan Adam Doroszewski wziął y te kleynoty y małoletniego w roku tysięcznym siedmsetnym czterynastym pana Mateusza Doroszewskiego, których lat kilkanascie trzymał w opiece swojej, y to zeznaię pod przysięgą, że te kleynoty z racyi wymłotu pomienionych zboż w majątnosciach y zabranii rzeczy roznych, co się przy mnie działo, nie należą tylko do

pana Mateusza Doroszewskiego. Datum die sexta Octobris, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo septimo. Na co się własną po przeczytaniu ręką podpisuię Łukasz Jan Drewnicki mpp.“—Originale vero ejusdem testimonii idem offerens rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 661.

№ 270.—1738 г. 31 Декабря.

Заявление монаха Подкаменскаго дочиниканскаго монастыря Злоцкаго о нежеланиі Витковскаго отдать ему документы на право владѣнія наслѣдствомъ.

Feria 4-ta pridie festi Circumcisionis X-ti Domini, anno Ejusdem 1738.

Religiosus in X-to P. Zlocki O. S. Domini conventus Podkamencensis novicius contra generosum Witkowski manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus in Christo pater Felicianus in saeculo, in religione Placidus Zlocki, conventus Podkamencensis ordinis sancti Dominici Praedicatorum novicius, olim generosi Francisci Suliborski pie functi ex altero parente una vero matre frater germanus, ac post fata ejusdem erga alios consuccessores successor legitimus, quam primum de receptis variis documentis per generosum Stanislaum Witkowski a magnifico Andrea in Swirze Olędzki, capitaneo Raslaviensi rescire valuerit, illico solenniter et contra eundem generosum Stanislaum Witkowski, intrusivum et nullo ex jure ac nexu sanguinis spectantem indebitissimum post sterilia fata saepedicti olim generosi Suliborski competitorem, quinimo factitium, ac si successorem, questus, manifestatus protestatusque est, idque pro eo, quia ipse nullo successionis jure seu importune

documenta varia, chartas a supradicto magnifico capitaneo Rastaviensi ad tot submissas preces et expostulationes receperit, eundem magnificum capitaneum Rastaviensem ac se querulantem eluserit et ad hucusque eadem documenta penes se detinet et restituere minime curat, intuitu quorum praemissorum is idem modernus manifestans obviando integritati in recuperando ac recipiendo eorundem documentorum ac membranarum sive chartarum contra eundem generosum Witkowski iteratis vicibus queritur et manifestatur.

Тоже, л. 711—12.

№ 271. — Тоже.

Позовъ Бонецкаго Влодавскому паулинскому монастырю по дѣлу о недопущеніи ввода во владѣніе.

Ex parte magnifici Boniecki contra conventum Wlodaviensem ordinis sancti Pauli relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Walczukowski, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Rejowiec Rzewuski, palatinus Podoliae, Chelmensis, Stulnensis etc. capitaneus. Vobis religioso in Christo patri cujusvis nominis Grzywacki, priori conventus Wlodaviensis ordinis sancti Pauli primi Eremitae totique communitati conventus ejusdem, bonorum villae *Luta* obligatoriis possessoribus, de causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis quarum seu judiciis causarum officii feria

quinta, juxta legitimam eorundem cadentiam in hocce castro incidentibus et celebrandis proximis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris magnifici Antoni Ludovici de Boneza Boniecki, pocillatoris Chelmensis, bonorum villae *Zdzarka*, hic in terra Chelmensi consistentium, obligatoriae possessionis, actoris, qui vos, inhaerendo legibus regni, de irritatoribus officiosarum traditionum sat severe et rigorese descriptis, tum manifestationi suae, coram actis praesentibus eo nomine contra vos factae, insistendo, citat, idque pro eo, quia vos, non attentis legibus regni, ratione praemissorum serie sancitis, quinimo eisdem recalitrando, non attenta traditione officiosa, per generosum vicesgerentem castrensem Lublinensem expedita, qua bona praedicta *Zdzarka* una cum cremanda pice in sylvis, ad bona *Luta* spectantibus, sibi actori in pacificam dimisit possessionem, vos tam paratam picem, quam ligna, ad cremandam eandam apta, jam praeparata, vulgo *luczywo*, interceptistis, securitatem officiosorum actuum violastis, se actorem injuriastis et damnificastis. Quapropter citamini ad videndum et audiendum restitutionem praedictae picis et lignorum, per vos interceptorum, per sententiam officii nostri injungi, poenis, respectu irritatae officiosae traditionis, officio nostro arbitrariis puniri, litis expensas compensari caeteraque pro causae praesentis exigentia contra vos statui, decerni et sententiari. Sitis juri parituri, terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria quarta in vigilia festi Nativitatis Christi Domini, anno Ejusdem millesimo septingentesimo octavo—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis *Luta* curiaque citatorum, ibidem sita, die hesternae, actum praesentem proxime praecedente proxima, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 712—13.

№ 272.—1739 г. 12 Января.

Заявленіе Покутинскаго о разореніи его имѣнія, бывшаго въ залогъ у львовскаго каноника Залевскаго.

Feria 2-da post festum ss. Trium Regum proxima, anno Domini 1739.

Pro parte generosi Pokutyński, ensiferi Podoliae, contra perillustrem, admodum reverendum Zalewski, canonicum cathedralem Leopoliensem manifestatio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione generosi Antonii Pokutynski, ensiferi Podoliae, in et contra perillustrem et admodum reverendum Vladislaum Zaleski, canonicum cathedralem Leopoliensem, bonorum Staw et certae sortis in *Horodyszczce* sitorum obligatorium possessorum, atque genorosum Gasparum Kulesza, eorundum bonorum administratorem, ratione per ipsos foenificio- rum privata autoritate, non attentis tot requisitionibus sui querulantis, confalcastrari subditis bonorum Staw demandationis, ex eisdemque foenificiis foeni parati in commodum subditis eorundem accipi et develi permissionis, molendini, pro parte ejusdem perillustris, admodum reverendi Zaleski spectantis, ad communem usum desolationis et non reparationis, ejusdem aggeris et tractus, per bona *Horodyszczce* tendentis, nec minima in parte reparationis aliarumque praetensionum facta, prout latius dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum officio praesenti non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1739 годъ, № 20222. л. 77.

№ 273.—1739 г. 31 Января.

Духовное завѣщаніе Коцовскаго въ пользу Холмскаго базилианскаго и піарскаго монастырей.

Sabbatho ante festum Purificationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1739.

Testamenti ultimae voluntatis olim generosi Mathaei Kocowski confecti et conscripti oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus in Christo pater Josaphat Zakrzewski, ordinis divi Basilii Magni monasterii Chelmensis, obtulit et ad acticandum officio praesenti per oblatam porrexit testamentum ultimae voluntatis generosi Mathaei Kocowski, confectum et conscriptum, manibus tam ejusdem testatoris, quam et certorum amicorum propriis subscriptum et sigillis bonis communitum, infraacticandum tenoris talis: „W Imie Oyca y Syna y Duchy świętego, amen. Ja Mateusz Kocowski, będąc zdrowy na umyśle, lubo na ciele osłabiały, takową duszy y ciała moiego czynię dyspozycyą. Dusze moie Bogu w Trojcy świętey Jedynemu, Matce Najswiętszey y wszystkim świętym, ciało zaś moie, iako ziemie ziemi oddaę y tak wyrażam, że mając summy dwa tysiące złotych polskich własnych moich, summę tysięcy złotych polskich oddałem w ręce ieymsci pani Agnisce, Zakrzewskiey z domu, żenie moiey, który tysiąc złotych polskich dali wraz z synem moim Jozefem iegomosci panu Bielskiemu na prowizyą, więc tedy rownie z synem moim Jozefem do tamtego tysiąca należyć powinni będą; tysięcy złotych zostawiłem przy sobie, z ktorey Krakowianinowi z Szłomo, zienciem iego, dałem złotych czterysta, Jowelowi złotych trzysta, Dobraszczce złotych dwiescie, Matyaszowi, rzeznikowi złotych sto, u Szmoyła złotych sto. Z tych tedy iedynastuset złotych takową czynię dyspozycyą: na

szpital wielebnych oycow *Bazylianow Chełmskich*, pod manastyrem stojący, złotych sto, które są u Szmuyła za bramo, złotych dwiescie u Dobruszek od mieysca, gdzie moje ciało będzie pochowane, to iest u wielebnych oycow Bazylianow Chełmskich, wraz za uczynieniem pogrzebu przez nich według zwyczaju, to iest złotych pięćdziesiąt od mieysca, złotych sto na msze święte, aby w iednym roku obprawione były za dusze moje przed obrazem Matki Nayswiętszey; z tych że złotych dwóchset, co w Dobraszki, ichmosciom oycom *Piarom Chełmskim* na msze święte złotych pięćdziesiąt naznaczam; które to złotych dwiescie u Dobruszki tak wielebnym oycom Bazylianom złotych sto pięćdziesiąt, oycom *Piarom* złotych pięćdziesiąt należyć będą, od których prowizya na ten rok będzie należała tymże ichmosciom oycom Bazylianom Chełmskim; tę zaś, co u Krakowianina y Szlomy, zięcia iego złotych czterysta, u Iowela złotych trzysta—synowi memu starszemu Jakubowi, ponieważ nie swiadczyłem tak, iako Jozefowi, iednemu tylko Jakubowi, synowi memu starszemu naznaczam, którą on tylko sam powinien odebrać będzie; Agnisce zaś, Zakrzewskiej z domu, żenie moiey, złotych sto u Matyasza, aby niemi zażywała, a po zesciu o swoiey y o moiey duszy z tychże pamiętała, którą złotych sto u Matyasza, rzeznika, żenie moiey leguię y zapisuię; corce zaś moiey Maryannie, która poszła za iegomosci pana Franciszka Bystrzyckiego, oddałem posag y nad to więc ani do tych summ, ani do żadnych ruchomosci należyć nie powinna. I tak się dzieci moje tą się dyspozycyą kontentować będą powinni. Za exekutorow testamentu mego, lubo to nad podłóść iest osoby moiey, upraszam i. w. iegomosci pana Kunickiego, podkomorzego Chełmskiego, starosty Rudzinskiego, wielmożnego imsci pana Wiktoryna Wereszczynskiego, stolnika Krasnostawskiego, sędziego grodzkiego Chełmskiego y przytomnych ichmosciow tego testamentu imsci pana Jozefa Jakubowskiego, komornika ziemi Chełmskiej,

ktorzy iako byli przy ostatniey dyspozycyi moiey, tak, ażeby wyraźną wole moię pamiętając, w doskonałym utrzymali porządku. Reszta zaś summy posażney wolno będzie synom moim dochodzić y o swoię się krzywdę upomnić, ponieważ więcey posagu nie wziołem, tylko tysiąc dwiescie złotych. Karty obliguię syna moiego Jakuba, aby, co u Szmoyła do rąk iegomosci xiędza starszego lub promotora szpitala manastyra Chełmskiego oddana była, za co co piątek *godzinki z litanią* szpitalni odprawić mają przez lat dziesięć; od Dobruszki karta na złotych dwiescie W. O. Bazylianom Chełmskim oddana bydź powinna, z których złotych dwóchset złotych pięćdziesiąt przy odebraniu summy ichmosciom oycom *Piarom* Chełmskim oycowie Bazyliani Chełmscy oddać mają, za które ichmość oycowie *Piarowie* Chełmscy odprawić mają mszy świętych requialnych pięćdziesiąt. Że sam do grodu Chełmskiego dla słabosci zdrowia moiego doysć nie mogę, aby ten testament imieniem moim w grodzie Chełmskim Jakub syn moy oblatował. Który akt za ważny wiecznemi czasy mieć chcę y ten dla większego waloru przy uproszeniu ichmosciow przyaciół podpisuię ręką moią własną. Działo się w szpitalu Chełmskim WW. OO. Bazylianow monasteru Chełmskiego, dnia osmego Januaryi według kalendarza rzymskiego, tysiącznego siedmsetnego trzydziestego dziewiątego roku. Mateusz Kocowski. Jako proszony do tego testamentu z wyraźną wolą imsci pana Mateusza Kocowskiego podpisuię się Felician Piotrowski; jako proszony do tego testamentu pisania z wyraźną wolą imsci pana Mateusza Kocowskiego po podpisie ręki iego podpisuię Józef Jakubowski, K. Z. Chełmskiej; jako proszony przyaciół podpisuię się Franciszek Wereszczynski“. Originale vero ejusdem testamenti post ingrossationem ad acta praesentia rursus ad se recepit et de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit praesentibusque quietat.

№ 274.—1739 г. 23 Февраля.

**Заявление Влодавскаго паулинскаго монастыря
о насильственномъ отнятіи у него имѣнія
Новицкимъ.**

Feria secunda post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo nono.

Ex parte conventus Vlodaviensis ordinis sancti Pauli primi Eremitae contra magnificum Nowicki, pincernam Chelmeusem, ac alios manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus in Christo pater Felicianus Krasuski, ordinis sancti Pauli, primi Eremitae conventus Vlodaviensis, suo et religiosorum in Christo patrum et fratrum totiusque communitatis conventus ejusdem Vlodaviensis nomine, bonorum villae *Okuninka* cum attinentiis ex communi consensu possessor, solenniter et magna cum querimonia in et contra magnificum Antonium Siła Nowicki, pincernam Chelmeusem, nec non generosos cujusvis nominis Samborzecki et Adamum Moszynski ac alios permultos ad infrascripta peragenda conductos, praecipue generosum Moszynski, omnium malorum primitivum motorem, questus, manifestatus protestatusque est, idque pro eo, quia praedictus magnificus Nowicki, pincerna Chelmensis, licet quia peroptime noverit, quod conventus Vlodaviensis jus et interesse suum legitimum et legale ad bona supradicta villae *Okuninka* cum attinentiis habet, vigore cuius in summa sexaginta millium florenorum polonicalium per illustrem, magnificum *Pociej*, excubiarum Magni ducatus Lithuaniae praefectum, ad contractum certum obligatorium, cum omni evictionis solennitate in rem praetacti conventus datum et conscriptum, coassumpta et contracta, pacifice insistent eorundem bonorum possessioni, attamen ipse, non attento eodem jure obtento

super praedicto illustri, magnifico *Pociej*, intuitu cujusdam praetensionis processu non tam officiose, quam violenter, adscitis sibi variis hominibus, bona supradicta cum attinentiis cum vario armorum genere superin-equitare eademque per violentam traditionem apprehendere, de possessione praedictos patres exturbare et eiicere, totam suppellectilem domesticam atque segetem varii grani in granariis trituratam existentem acceptis clavibus intercipere et in commodum sui convertere, piscium ex servaculo, vulgo *z sadku*, ad trecentos florenos per apprehensionem causare, modernum querulantem eiicere velle, aliaque damna notabilia et injurias inferre bonaque praetacta apprehendere ausus, praesertim supradictus generosus Moszynski in omnem effusus malitiam, verbis scommaticis, statui spirituali tolerari impossibilibus et multum nocivis, contra se manifestantem ad percussionem sese proripiendo, afficere, honorem laedere, violentias attentare ausus est temereque praesumpsit. Quapropter is idem modernus protestans, subveniendo substantiae, tam integritati conventus ejusdem, quam et honoris, ne exinde aliquam in fortuna patiantur jacturam, ex intuitu de bonis praedictis expulsionis, violentiarum perpetrationis suo et, quo supra, nomine in et contra praememoratum magnificum pincernam Chelmeusem ac praecise generosum Moszynski iteratis vicibus queritur et manifestatur.

Тоже, л. 157.

№ 275.—1739 г. 25 Февраля.

Заявление Ночоровскаго о нарушеніи контрактныхъ условій Холмскимъ суффраганомъ Лашцемъ.

Feria quarta post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1739.

Magnificus Vladislaus Koczorowski, ensifer Calissiae, contra illustrissimum et reverendissimum Laszcz, suffraganeum Chelmensem, manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione magnifici Vladislai Rogala Koczorowski, ensiferi Calissiensis, bonorum Siedliszcze et Butyn, ad capitaneatum Stulnensem, vigore contractus obligatorii de actu et data illius hic Chelmae die prima Decembris, millesimo septingentesimo trigesimo anno conscripti actisque castrensibus Chelmensibus feria tertia post dominicam *Lactare* Quadragesimalem, anno millesimo septingentesimo trigesimo octavo roborati, inter illustrissimum et reverendissimum in Tuczapy, Łaszczow et Waręż Łaszcz, cancellarium Gnesnensem, abbatem Hebdoviensem, suffraganeum Chelmensem ac se manifestantem, initi possessoris, adhaerendo anterioribus manifestationibus, respectu incorrespondentiae, tum et praetensionum, ex eodem contractu pullulantium, fractis, in et contra eundem illustrissimum suffraganeum, ratione per eundem contractui praefato contraventionis, summae viginti trium millium sexcentorum viginti florenorum polonicalium et grossorum quindecim in tempore non exolutionis, neque in praetensionibus pacificationis, imo pacificae possessionis, bonorum eorundem non provisionis, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, patris vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Тоже, г. 159.

№ 276.—1739 г. 2 Марта.

Заявление Новицкаго о насильственномъ захватѣ бывшаго въ его арендномъ владѣніи имѣнія Влодавскимъ паулинскимъ монастыремъ.

Feria secunda post dominicam *Oculi* Quadragesimalen proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo nono.

Ex parte ejusdem (magnifici Sila Nowicki, pincernae Chelmensis) contra conventum Vlodaviensem ordinis sancti Pauli primi Eremitae manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Joannes Antonius Sila Nowicki, pincerna Chelmensis, solenniter et gravi cum querimonia in et contra religiosos et admodum reverendos in Christo patres cujusvis nominis Eysmont, priorem, et Gaudentium, subpriorem, atque Felicianum Krasuski, ordinis sancti Pauli primi Eremitae conventus Vlodaviensis totamque communitatem ejusdem conventus questus protestatusque est, idque pro eo, quia ipse et quidem supradicti religiosi Gaudentius, subprior et Felicianus Krasuski, non attentis legibus regni, de transgressoribus eorundem ac contra irritatores officiosarum traditionum sat rigorose sancitis, in vilipensionemque earundem procedendo, nec poenas eo in passu contra talia audentes formidando, tempore recenter elapso bona villae *Okuninka*, possessioni ad praesens moderni querulantis vigore officiosae traditionis subjecta, ex directo jussu memorati religiosi et admodum reverendi Eysmont, suprafati conventus Vlodaviensis prioris, superinvadere, tumultum ingentem adscitis sibi hominibus inferre, subditos sui protestantis, circa stagnum commorantes negotiaque sua perficientes, percutere et converberare, retia vi et violento modo ad piscandum apta intercipere, foeminas ac pueros in infautili aetate existentes perterrefacere, ad extremum semet palam in vitam sui protestantis et salutem diffidare et machinari alias-

que violentias attentare ausi sunt et temere praesumpserunt poenasque intuitu suprascriptorum demeritas in se traxerunt et promeruerunt. Quapropter modernus protestans subveniēdo integritati fortunae ac salutis, ne exinde aliquod subsequi videatur malum, iteratis vicibus contra eosdem, ut supra, queritur et manifestatur.

Тоже, л. 169.

№ 277.—1739 г. 20 Апрелья.

Позовъ Боровскаго Ржевускому по дѣлу о неуплатѣ Кумовской церкви слѣдуемой ей суммы денегъ.

Feria secunda post dominicam *Jubilate* proxima, anno Domini 1739.

Ex parte reverendi Borowski contra illustres, magnificos Rzewuskie, referendarios regni, ac alios relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Blasius Iwanicki, authenticatus et juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice, libere ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae etc. Vobis illustribus et magnificis Severino Rzewuski, referendario regni, et Mariannae vel alterius nominis de Potockie, conjugibus, bonorum villae *Sielec* haeredibus, atque magnifico Stephano Kuczewski, judici castrensi Trembovliensi, bonorum memoratorum obligatorio possessori, de causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio mandamus, ut coram nobis seu nostro terrestri Chelmensi iudicio a data et positione praesentis citationis recte in duabus septimanis, seu tunc, dum et quando causa

praesens ex registro publico soli competenti ad iudicandum legitime vocata et acclamata inciderit, personaliter peremptorieque compareatis—ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatoris admodum reverendi Antonii Borowski, praepositi Kumoviensis, actoris, qui vos, inhaerendo testamento ultimae voluntatis de actu et data illius in Krasnystaw, die vigesima prima Februarii, millesimo septingentesimo trigesimo septimo anno per perillustrem, admodum reverendum Antonium Tomaszewicz, canonicum Chelmensē, antea actum praepositum Kumoviensem conscripto, per illustrissimumque loci ordinarium approbato, citat pro eo, quatenus vos decimalem summam eandem, in testamento expressam et aliam, provenientem de bonis praetactis *Sielec*, sibi, actori seu ecclesiae Kumoviensi debitam et ab annis circiter decem retentam, ex parte illustris magnifici referendarii regni, intercedendo magnificum Josephum Trzebinski, thesaurarium Trocensem, antea actum supramemoratorum bonorum scilicet possessorem, ad solvendum coassumptam, moderno actori solvatis, sive tu, magnifice Kuczewski, uti bonorum eorundem actualis possessor, non referendo se ad haeredes, emundando possessionem tui exolvias, damna exinde causata, in litis expensas erogata, resartias sive resartiatis. Citamini igitur pro praemissis; sitis itaque termino parituri et judicialiter ad praemissa responsuri. Datum Chelmae feria sexta post dominicam Conductus Paschae proxima, anno domini millesimo septingentesimo trigesimo nono“ copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis *Sielec* curiaque citatorum, die hesterna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 248.

№ 278.—1739 г. 27 Апрелья.

Обязательство Богурскаго платить Мацѣвской церкви проценты отъ взятой въ церкви суммы.

Feria secunda post dominicam *Cantate proxima*, anno Domini 1739.

Scripti certi in rem ecclesiae xenodochialis Maciejowiensis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Joannes Ujazdowski obtulit et ad acticandum officio praesenti per oblatam porrexit scriptum certum manuale, per generosum Casimirum Bogurski in rem ecclesiae xenodochialis Macieioviensis datum manuque ejusdem propria subscriptum, supra acticandum tenoris sequentis: „Ja Kazimierz Bogurski, stolnik Nurski, swym y wielmożney imé pani Heleny Bogurskiey, małżonki mey imieniem, pro cujus ratihabitione caveo et me praesentibus quam sufficientissima in forma juris inscribo, zdrowy będąc na ciele y umysle, a pod tuteyszo, grodzkę Włodzimirską odstompiwszy mey własney jurysdykcyi, wcale się poddając y incorporuionc, wiadomo czynię y dobrowolnie zeznam, iż stosując się do skryptu pewnego die vigesima octava Martii roku tysiąc siedmset trzydziestego szostego, ratione summy trzech tysięcy złotych polskich wyderkafowey, kosciółowi szpitalnemu świętego Michała Archaniola Maciejowskiemu płacić należącą prowizję per septem a cento, assekuruję się praesenti scripto y na summie siedmiu tysięcy złotych pol. posagowey na dobrach moich w *Hłuszy*, in possessione mea będących, quotannis, komu będzie z prawa należało, płacić in vim census y do dalszey rezolucyi tak z i. w. imcią panem woiewodą Czernichowskim, iako y z imcią panem Cieleckim, bratem moim y mną. Na to się reko moią własną podpisuję. Działo się w Włodzimierzu, dnia dwudziestego pierwszego Aprilis, tysiącznego siedmsetnego trzydziestego dziewiątego an-

no. Kazimierz Bogurski, manu propria.“ Originale vero ejusdem scripti idem offerens post ingrossationem in acta praesentia rursus ad se recepit et de recepto si-bique extradito officium praesens quietavit praesentibusque quietat.

Тоже, л. 259.

№ 279.—1739 г. 4 Мая.

Позовъ Луковскаго піарскаго монастыря Цѣлецкимъ по дѣлу о неуплатѣ ими процентовъ отъ слѣдуемой монастырю суммы.

Feria 2-da post dominicam *Rogationum proxima*, anno Domini 1739.

Ex parte collegii Lucoviensis patrum Scholarum Piarum contra generosos Cieleckie relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Josephus Gacewski, authenticatus et juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Rejowiec Rzewuski, palatinus generalis terrarum Podoliae, Chelmensis, Stulnensis capitaneus. Vobis magnificis Michaeli, Theresiae, olim magnifici Josephi Czeski, Sophiae, generosi Skibinski, Helenae, generosi Bogurski—consortibus et Catharinae, virgini innuptae, Cieleckim, olim magnifici Stanislai Cielecki, pocillatoris Culmensis, filio et filiabus, fratri et sorori inter vos germanis, bonorum villae *Nowosiolki* haeredibus, tum illustri et magnifico Petro in Miączyn et Maciejow Miączynski, palatino Czerniechoviensi, bonorum eorundem possessori, de causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte capitaneali fungimur, authoritate mandamus, ut

coram nobis seu castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu officii sui causarum iudicii, feria quinta a data et positione praesentis citationis in castro hocce celebrandis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis — ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris religiosi et admodum reverendi in Christo patris Casimiri a sancto Alexio, Scholarum Piarum collegii Lucoviensis rectoris, suo et totius collegii ejusdem communitatis nomine agentis actoris, qui vos, et quidem assistentia indigentes cum eadem de jure incumbenti citat idque, adhaerendo inscriptioni reemptionali per olim magnificum Jacobum Rozwadowski, capitaneum Szmiltinensem, in rem collegii praefati Lucoviensis super summam sex millium florenorum polonicalium, in et super bonis *Nowosiolki*, protunc ipsius haereditariis, inscriptam, coram actis castrensibus capitanealibus Lucoviensibus feria quinta ante festum sanctae Hedvigis Electae Dei proxima, anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto recognitae, citat, idque pro eo, quatenus vos, praecipue tu illustri et magnifice palatine Czerniechoviensis, uti bonorum *Nowosiolki* possessor, censum a summa praefata sex millium florenorum polonicalium, praefato collegio proveniente et ab ultima quietatione retentam, si quidem possessoris onus est, ad manus et quietationem actoris persolvatis seu persolvatis. Sitis igitur juri parituri, terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi sabbatho pridie festi Conversionis sancti Pauli, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo nono — copiam similem sigillatam unius, ejusdemque essentiae editam, in bonis villae *Nowosiolki* curiaque citatorum, ibidem sita, sabbatho proxime praeterito proximo familiae curiali de positione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 342—4.

№ 280.—1739 г. 13 Мая.

Мировая между Холмскимъ базилианскимъ монастыремъ и Вѣтринскимъ.

Feria 4-ta post dominicam *Exaudi* proxima, anno Domini 1739.

Actus officiosae condensationis in fundo bonorum Spas ad monasterium Chelmense expediti oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Josephus Jakubowski obtulit et ad acticandum officio praesenti per oblatam porrexit actum officiosae executionis in bonis inferius nominatis tempore, modo et loco in ibidem expressis per magnificum vero Casimirum Wyzga, vicesgerentem castrensem capitanealem Chelmensem expeditum manumque ejusdem expedientis propria subscriptum, infra acticandum de tenore tali: „Actum in fundo bonorum praedii *Spas*, ad monasterium Chelmense ordinis divi Basilii Magni spectantium, feria secunda post dominicam *Exaudi* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo nono, praesentibus generosis ac nobilibus Josepho Jakubowski, camerario terrestri Chelmensi, Casimiro Olszynski, Joanne Piasecki aliisque quam plurimis variae conditionis hominibus, actui huic a longa adstantibus, nostro ministeriali regni generali provido Joanne Zbaraszczuk, authenticato, jurato, actus praesentis apparitore. Quemadmodum decreto castrensi Chelmensi, in terminis querelarum feria quinta ante festum sanctorum Fabiani et Sebastiani Martyrum proxima, anno praesenti inter monasterium Chelmense, actorem, ab una et generosum Josephum Wietrzynski, citatum, parte ab altera, lato, condensio officii ejusdem sive mei vicesgerentialis ad fundum bonorum praesentaneorum pro indagazione de reparatione vel desolatione bonorum, angarisatione vel conservatione subditorum aliisque fundi praetensionibus, ex posses-

sione generosi Wietrzynski emergentibus mutuis, de inseminationibus investigatione, inquisitionem, si opus fuerit, expeditione, cuique, a quo competierit, injungenda satisfactione et finali partium in praemissis disjudicatione, decreto in praemissis in se latiori disserente, injuncta est condescensio praesens vicesgerentiale ad affectationem juridicam partium utrarumque, vigore praemissi decreti, tam et prorogationum, et praecipue ultimariae in *Siedliszcze* die vigesima quarta Aprilis datae pro termino diei hodiernae, in actu contentae, condenscedit partesque, fundata prius per suprascriptum ministerialem jurisdictione officiosa, ad juriparendum acclamare feci. Quo in termino partibus aliisque, et quidem actorea, religioso et admodum reverendo in Christo patre Germano Jackowski, monasterii Chelmensis superiore, et religioso Josaphato Zakrzewski, ejusdem monasterii procuratore, suo et totius monasterii nomine, personaliter citato quoque generoso Josepho Wietrzynski, itidem personaliter controvertentibus et judicialiter secum controvertentibus, officium condescensoriale partium controversiis lectis, exauditis, quoniam causa praesens sine inquisitione decidi nequit, proinde decernit, quatenus partes eadem interrogatoria inscribant sibi ab invicem communicent et testes fide dignos, rei gestae bene gnaros, inducant, idque in instanti et quoniam patres utraeque interrogatoria conscripserunt sibi ab invicem communicarunt testesque pro deponendis testimoniis induxerunt, proinde easdem partes satisfecisse decreto officii sui adinvenit. Tandem quoniam eaedem partes omnibus in praetensionibus, ab invicem ad se habitis, in praesentia officii sui in crastino inchoatae condescensionis composuerunt, easdem in ordine complanationis secum conscripserunt, proinde officium condescensoriale eadem complanationem in omnibus punctis et ligamentis clausulisque approbat et ratificat illamque per partes utrasque perpetuo manutenendam sententiat decreti praesentis vigore. I. M. M. Casimirus Wydzga, vicesgerens

castrensis Chelmensis, manu propria.“ Originale vero ejusdem condescensionis circa acta praesentia relictum est.

Тоже, л. 364—6.

№ 281.—1739 г. 13 Мая.

Полюбовная сдѣлка между Холмскимъ базилианскимъ монастыремъ и Вѣтржинскимъ.

Feria 4-ta post dominicam *Exaudi* proxima, anno Domini 1739.

Complanationis certae, inter monasterium Chelmense ordinis divi Basilii Magni et magnificum Wietrzynski, pincernam Ovrucensem, subsecutae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Josephus Jakubowski, camerarius terrestris Chelmensis, obtulit et ad acticandum officio praesenti per oblatam porrexit complanationem inter monasterium Chelmense ordinis divi Basilii Magni ab una et magnificum Wietrzynski, pocillatorem Ovrucensem, parte ab altera confectam et conscriptam, manibus utrarumque partium et certorum amicorum propriis subscriptam, infra acticandam de tenore tali: „Między monasterem Chelmskim divi Basilii Magni przez wielebnego xiędza Germana Jackowskiego, superiora, swym y klasztoru imieniem z iedney, a wielmożnym iegomością panem Jozefem Wietrzynskim, czesnikiem Krasnostawskim, z drugiey strony nieodmienna zaszła tak respektem folwarkow y dzierzawy Spaskiey między stronami obiedwiema zachodzącey, iako zobopolnych pretensij nicodmienna kompozycya, iż pokompensowawszy stron zobopolne pretensye, wielmożny iegomość pan Wietrzynski ma wielebnym oycom Bazylianom Chelmskim dopłacić summy rzetelney, czerwonych złotych osm wynoszącey, złotych sto czterdziesti y cztery, ktorym nic nie uchybiając czasu, w wilią

świętego Jana Krzyciela pomienoną sumę do rąk wielebnego iegomosci xiędza Jackowskiego, superiora tegoż klasztoru, oddać ma, praevia officiosa quietatione, z osobna, co usnie deklarował oddać respektem drewnianych y żelaznych statkow, iako to: kłankę do stodoły, żelazno leyke, skrzynie, stoł stolarski, stołkow do siedzenia cztery, kadź iedne, sierp ieden, skrzynke do sieczki iedne, kłodek z kloczami dwie, szaflikow dwa, konew iednę, beczek piwnych trzy, noż pasieczny duży, y kur starych in numero y s kogutem dziewięć, ktorych według podanego inwentarza niedostaie, na ten czas odda lub podobno, lub za nie, nie inkluduiąc, co wysz wspomnioną sumę zapłacić iegomość pan Wietrzynski powinien justo praetio będzie. Względem desolacyi poobalanych szop y innych w cyrkumferencyi folwarku znajdujących się, drzewo, przez iegomosci pana Wietrzynskiego do *Spasa* zwiezione, tudziesz za browar y słodownią ma się zostać, a onego iegomość pan Wietrzynski z gruntu Spaskiego brać nie ma y nie powinien będzie. Miska Pietuszka, syna Iwana Pietucha, iegomość pan Wietrzynski ma wielebnym oycom Bazylanom oddać, iako ich własnego y z gruntu Spaskiego na usługi swoje wziętego, to iest na Trzy Krole ruskie, po skonczonym roku iego służby, w roku tysińcznym siedmsetnym czterdziestym sub onere causae. Barwie obiedwie stare za iedne wymienić nowe przez arędarza Nowosieleckiego z ramienia iegomosci pana Wietrzynskiego sam iegomość pan Wietrzynski ma się starać od niego odebrać y ichmosciom oycom Bazylanom Chelmskim oddać circa terminum solutionis summae. Na co iuż ichmość oycowie Bazylanie za robote dali pomienionemu arędarzowi Nowosieleckiemu czerwonych dwa, a te trzydziesti sześć wynoszących, co by nad to onemu należało, praevio super realitatem przez tegoż arędarza juramentó ichmość oycowie Bazylanie Chelmscy dopłacić mają y powinni będą. Insze zaś stron zobopolne pretensye pretensiami kompensuiąc,

na zawždy strony zobopolną zachować mają przyiazń sub onere conscientiae, o co in casu contraventionis forum grodu Chelmskiego abinvicem naznaczywszy, pod zakładem summy złotych dwoch set, dotrzymać sobie mają. Y na to się własnymi podpisuią rękami, oraz się y godząc niżej podpisuią przyiaciele. Działo się sub actu condensationis feria post dominicam *Exaudi proxima*, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo nono. Mym y monasteru całego Chelmskiego imieniem podpisuię się xiędz Jerman Jackowski, zakonu świętego Bazylego Wielkiego starszy Chelmski, manu propria. Jozef Wietrzynski, czesnik Krasnostawski, manu propria. Iako proszony od stron obydwóch przyiaciel podpisuię się Jozef Jakubowski, komornik ziemski Chelmski, manu propria (*Locus sigilli*); jako proszony od stron obydwóch przyiaciel podpisuię się Kazimierz Starczewski, manu propria. Ta komplancacya sub actu condensationis stron spisana y ia od tychże obydwóch uproszony też komplancacyą podpisuię: Jozef Michał Kazimierz Wydzga, vicesgerent grodzki Chelmski, manu propria. " Originale vero ejusdem complanationis post ingrossationem in acta officii praesentis idem offerens rursus ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 366.

№ 282.—1739 г. 25 Июня.

Дарственная запись Холмскаго магистрата Холмскому пiарскому монастырю на городской плаць.

Feria 5-ta in crastino festi Nativitatis s. Joannis Baptistae, anno Domini 1739.

Consensus certi ab oppidanis Chelmsibus in rem collegii Chelmsis pp. Scholarum Piarum oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsia personaliter

veniens religiosus in Christo pater Alexander Joannes Cantius a sancto Josepho, collegii Chelmsensis patrum Piarum Scholarum vicerector, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit consensum certum, ab oppidanis civitatis praesentis Chelmsensis in rem collegii Chelmsensis patrum Piarum Scholarum datum, infraacticandum de tenore tali: „Niech będzie Jezus Chrystus pochwalony, amen. My burmistrze y raycy z całym pospolstwem iego krolewskiey mosci miasta Chelma, niżej na podpisie wyrażeni, daiemy ten konsens przewielebnym ichmosciom xięży Scholarum Piarum na plac, dany iegomosci panu Jendrzeiowi Staniszewskiemu y successorom iego z urzędu przestawetnych panow burmistrzow Chelmskich, z tego swiata zesłych, a teraz de noviter urząd nasz burmistrzowski, radziecki, ławniczy Chelmski z całym pospolstwem daie, approbuie y wieczną possessyą puszcza tenże wzwyż wyrażony grunt y do tegoż gruntu przyległy plac od bramy publiczney *Lubelskiey*, a od wału wzduż y muru mieyskiego aż do rogu szkół, de novo wyprowadzonych, po sam cmentarz y wygraniczony wszecz na łoki circiter siedm od muru szkolnego, a zaś w murze mieyskim, iak strzelnica druga teraz de novo ciągnącego się muru. Na co się rękoma własnymi podpisuiemy y pieczęcią naszą mieyską Chelmską ztwierdzamy. Die undecima Maji, anno millesimo septingentesimo trigesimo nono. Locus sigilli. Andrzej Serafinski, burmistrz Chelmski, manu propria. Juzef Łabędź, burmistrz Chelmski. Stanisław Nowacki, burmistrz Chelmski. Lawrenty Dyczko, ławnik Chelmski. Jakub Klimanski, ławnik Chelmski. Teodor Bereziecki, ławnik Chelmski.“ Originale vero ejusdem consensus post ingrossationem in acta idem offerens rursus ad se recepit, de quo recepto sibique extradito officium praesens quietavit, praesentibus quietat.

Toże, 1. 509

№ 283.—Тоже.

Scripti certi evictionalis, ab oppidanis Chelmsibus in rem collegii Chelmsensis pp. Piarum Scholarum dati, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens religiosus in Christo pater Alexander Joannes Cantius a sancto Josepho, collegii Chelmsensis patrum Piarum Scholarum vicerector, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit scriptum certum, ab oppidanis Chelmsibus in rem collegii Chelmsensis pp. Piarum Scholarum datum manibusque eorundem propriis subscriptum, infraacticandum de tenore tali: „My niżej podpisani burmistrze, raycy, ławnicy y pospolstwo iego krolewskiey mosci miasta Chelma, imieniem ieden za drugiego podpisuiemy się, że za grunt, w konsensie wyrażony, a mianowicie za grunt kupiony sławetnego pana Jozefa Łabędzia przez wielmożną ieymość panią Anne Katarzyne Witkowską, bierzemy na ewikcyą złotych polskich sto, a to na wyplacenie z tych że gruntow hiberny wiecznemi czasy od przewielebnych ichmosciow xięży Scholarum Piarum, wolnych ich czyniąc na potomne czasy od wszelkich ciężarow mieyskich z pomienionych gruntow do miasta y Rzeczy pospolitey należących. Datum w Chelmie die undecima Maji, roku Pańskiego tysiąc siedmset trzydziestego dziewiątego. Andrzej Serafinski, burmistrz Chelmski, manu propria. Jozef Łabędź, burmistrz Chelmski †. Stanisław Nowacki, burmistrz Chelmski †. Paweł Jaroszewski, burmistrz Chelmski †. Lawrenty Dyczko, ławnik Chelmski †. Theodor Berezecki, ławnik Chelmski, manu propria. Jakub Klimanski, ławnik Chelmski, manu propria.“ Originale vero ejusdem scripti post ingrossationem in acta idem offerens rursus ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit.

Toże, 1. 509.

№ 284. — 1739 г. 4 Июля.

Частное письмо Невяровскаго къ настоятелю
Влодавскаго паулинскаго монастыря.

Sabbatho post festum Visitationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proximo, anno Domini 1739.

Literarum familiarium, a generoso Niewiarowski ad religiosum superiorem conventus Włodaviensis directarum, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Paulus Czechowicz obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit literas, a generoso Antonio Niewiarowski ad religiosum in Christo patrem Petrum Lembicz, superiorem conventus Włodaviensis ordinis sancti Pauli primi Eremitae directas, infraacticandum de tenore tali: „W Bogu przewielebny mosci dobrodzieiu. Dnia wczorayszego przed samym zachodem słońca przyniosł mi pozew wozny Chelmski, należący wm. panstwu dobrodzieystwu; wyprawowałem do wm. panstwa, ale mi odpowiedział, że mi się nie godzi za granice nosić, tylko tam, gdzie ichmość maią sumnę swoje, y tak zostawiwszy, pojechał precz; więc ia go dziś odsyłam wm. panstwu dobrodzieystwu, obawiając się, żebym nie był winien, iak go zatrzymam. A za tym sciskam stopy panskie, oraz iestem wm. pana dobrodzieja nayniższym sługą. Antoni Niewiarowski z *Okuninki*, die vigesima quinta Iunij, millesimo septingentesimo trigesimo nono“. Originale vero earundem literarum familiarium post ingrossationem in acta idem offerens rursus ad se recepit, de quo recepto sibi que extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 562.

№ 285. — Тоже.

Вводъ каноника Чульскаго въ Любомльское
имѣніе.

Perillustris et admodum reverendus Czulski, canonicus cathedralis Chelmensis, in bona Luboml intromissus.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis provindus Roman Dawidowicz, authenticatus, juratus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se ex officiosa requisitione perillustris et admodum reverendi Laurentii Czulski, cancellarii cathedralis Chelmensis, una cum nobilibus Antonio Omelanski et Joanne Jarocki, sibi ministeriali maioris evidentiorisque testimonii gratia adhibitis, ad bona seu capitaneatum Lubomlensem die hesterna condescendisse, ibidemque actualiter existens, praefatum requirentem vigore contractus obligatorii, de actu et data illius hic Chelmae die decima Junii, anno praesenti inter illustrem magnificum Severinum Rzewuski, referendarium regni ab una et se requirentem parte ab altera confecti et conscripti manibusque ab utrinque subscripti actisque officii praesentis feria quarta ante festum sancti Antonii de Padua proxima, anno praesenti roborati, in eadem bona seu capitaneatum praememoratum intromississe, investivisse, nemine eandem intromisionem denegante; de quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 562.

№ 286.—1739 г. 23 Юля.

Заявление Козицкаго объ опустошеніи его имѣнія Холмскимъ базилианскимъ монастыремъ

Feria quinta in crastino festi s. Mariae Magdalenae, anno Domini 1739 *).

Nobilis Kozicki contra monasterium Chel-mense ordinis divi Basilii manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castren-sia capitanealia Chelmensia, personaliter veniens nobilis Joannes Kozicki, bonorum certae curiae cum fundis eo spectantibus, in suburbio civitatis praesentis sitae, haeres, suo et nobilis Annae Lubieniecka, consortis suae nomine, subveniendo omnimodaе integritati substantiae suae, ne exinde aliquam patiatur jacturam, sollemniter et summa cum querimonia in et contra religiosum et admodum reverendum in Christo patrem Germanum Jackowski, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni superiores, totamque communitatem patrum et fratrum monasterii ejusdem, obligatorios memoratae curiae cum attinentiis possessores, questus, manifestatus est idque pro eo, quia ipsi, apprehensa vigore contractus obligatorii memoratae curiae cum adjacentiis possessione, a se manifestante in summa quadringentorum octuaginta florenorum polonicalium dimissae, eandemque curiam cum omnibus aedificiis, structuris ac commodis universis, tum sepibus, sepimentis ac arboribus, circa praemissam curiam existentibus, fructiferis, penitus igne absumpserunt ac conflagrarunt totaliterque devastarunt, ad extremum vehiculum, vulgo *kolaska z pulszorkami*, valoris centum quinquaginta florenorum polonicalium, tum sexagenarum viginti trium, segetis et manipularum triginta, nec non dolia septem quercinea per florenos tres, serinium valoris florenis decem coempta, exceptis variis supellectilibus domesticis, acceperunt et

suum in commodum ac usum converterunt eaque supellectilia deteriorarunt et in nihilum converterunt, exindeque damna non modica moderno manifestanti causarunt ac summopere per suam injuriam eundem damnificarunt; intuitu quorum praemissorum omnium is idem modernus manifestans contra idem monasterium suo et, quo supra, nomine iteratis vicibus queritur et manifestatur, salva nihilominus praesentis meliorandae vel alterius similis, si necessitas exigerit, pleno in robore reservata et praecustodita facultate.

Тоже, л. 696.

№ 287.—1739 г. 27 Августа.

Позовъ Монморанси канонику Чульскому по дѣлу о злоупотребленіяхъ въ управленіи имѣніемъ.

Feria quinta post festum sancti Bartholomaei Apostoli proxima, anno Domini 1739.

Ex parte illustrium, magnificorum Montmoransvov contra venerabilem Czulski, canonicum Chelmensem, mandati relatio.

Ad officium et acta praesentia castren-sia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis nobilis Leon Michalewski, authenticus, juratus, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se mandati infrascripti tenoris sequentis: „Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Volhinae, Podoliae, Podlachiae, Kijoviae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. „Tibi venerabili Laurentio Czulski, canonico Chelmensi, Ratnensi etc. parrocho, de persona, causa infrascripta bonisque tuis generaliter omnibus ac summis ubique locorum

*) Въ книгѣ ошибочно 1740 г.

existentibus et emanantibus, mandamus, ut coram nobis judiciisque nostris assessorialibus Varsaviae, aut ubi tunc cum curia nostra feliciter constituti fuerimus, a data positionis praesentis citationis nostrae recte in quatuor septimanis seu tum, dum et quando causa praesens ex registro vocandarum causarum publico ad iudicandum acclamata inciderit, personaliter legitime ac peremptorie compareas—ad instantiam generosi instigatoris regni ejusque delatricis illustris et magnificae Emerentiannae de Warszyckie, primarum olim illustris, magnifici Ludovici Constantini Pociey, palatini Vilmensis, supremi exercituum magni ducatus Lithuaniae ducis, secundarum ad praesens nuptiarum illustris, magnifici Alexandri Josephi hini nominis comitis de Bauts Montmorency consortis legitimae, vigore juriscommunicativi capitaneatus Ratnensis advitalialis possestricis, cum ejusdem illustris, magnifici mariti sui assistentia agentis, actricis, quae inhaerendo protestationibus suis, coram actis authenticis regni factis, citat pro poenis, in legibus regni descriptis, idque ratione usurpationis granitiorum fundorum (contra nexum innovatae erectionis ecclesiae Ratnensi servientis) extirpatorum honorum, *Sary Przechod* nuncupatorum, ad capitaneatum nostrum Ratnensem modernae possestrici antiquitus spectantium, in iisdem fundis honorum *Sary Przechod* villam novae coloniae, vocatam *Hurniki*, ab aliquot temporibus extructionis, aedificationis et ex illa indebite et injuste census et aliorum proventuum et dationum mellis a subditis ejusdem villae *Hurniki* in commodum et usum tui perceptionis et ex laboribus praestandis ad villam *Kuczyce* plebanalem eorundem subditorum villae *Hurniki* fructificationis aliarumque injuriarum et praejudiciorum in iisdem bonis illatarum, latius in termino termini specificandarum et in protestationibus expressarum, perpetrations, cum summo damno et injuria capitaneatus nostri Ratnensis id peractionis. Citaris itaque ad videndum et audiendum easdem poenas legum super te

extendi, illustrem, magnificam actricem circa antiquas granities, dislimitationes et fundos honorum *Sary Przechod*, antiquitus et ab aevo ad capitaneatum nostrum Ratnensem spectantes, conservari et manuteneri, damna ad aliquot millia causata restitui, proventus, ex villa, nuncupata *Novae Coloniae Hurniki*, indebite ab actu possessionis tuae perceptos, compensari et in expensis condemnari. Tum ratione evocationis ad duplex forum, videlicet castrense *Chelmen-*se et consistoriale iterum *Chelmen-*se in iisdemque binis foris incompetentibus causae huic captioso processu illustrem, magnificam actricem et generosum *Budroycki* subdole innodationis, seorsivis poenis puniri et, ne in posterum similia attentes, tibi supradicto parocho *Ratnensi* per praesentes literas nostras sub poena mille aureorum hungaricalium, parti et fisco per medium applicanda, aliisque, contra convulsosres litispententiae nostrae sancitis, serio inhibemus et interdiciamus. Sis igitur pariturus, terminum eundem attentaturus et ad praemissa omnia judicialiter fusius contra te proponenda responsurus. Datum Varsaviae in cancellaria regni feria sexta in vigilia festi Assumptionis in coelum Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo nono. Locus sigilli. Cancellariae regni A. SS. R. M. S. — copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis *Luczyce* curiaque citati, ibidem sita, die hesternae, actum praesentem proxime praecedente, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 659.

№ 288.—1739 г. 14 Октября.

Позовъ епископа Холмскаго Шембена Поку-
тынскому.

Feria 4-ta pridie festi s-ae Hedvigis, vi-
duae, Electae Dei, anno Domini 1739.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Szembek, episcopi Chelmensis ac aliorum contra generosum Pokutynski ad cassandum relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Lewkowicz, ex reproducto authentico officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Rejowiec Rzewuski, palatinus generalis terrarum Podoliae, Chelmensis, Stulnensis etc. capitaneus. Vobis generoso instigatori antea acti officii nostri, ex munere instigatoriatu tui atque magnifico Antonio Pokutynski, ensifero Podoliae, parti tuae, generose instigator, adhaerenti, de personis, causa infrascripta bonisque tuis generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu officii sui causarum iudicium, a data et positione praesentis citationis feria 5-ta juxta legitimam cadentiam in castro hocce prius vel proximius incidentibus et celebrandis, personaliter peremptorieque compareatis—ad instantiam alterius instigatoris officii nostri ejusque delatorum: illustrissimi et reverendissimi Petri Josephi in Stupow Szembek, episcopi Chelmensis, atque perillustris et admodum reverendi Josephi Pulski, surrogatoris et canonici cathedralis Chelmensis, cassandae actorum, qui vos, inhaerendo legibus regni, praecipue novellae constitutionis anni millesimi septingentesimi vigesimi sexti, de cassandis condemnationibus serio sancitae, citant ad videndum, audiendum attentandumque condemnationes quasvis, ex instantia tui magnifici Pokutynski ad sinistram tui, generose instigator, delationem nullo in negotio, quinimo vexatorie non editis ad notitiam citationibus praecipitanter et erronee super se actoribus nostro in officio obtentas, per sententiam officii nostri cum poenis super te, magnifice Poku-

tynski, obtinente tolli, cassari nullitatisque vitio habere declarans, se vero actores ad pristinum honoris gradum restitui et reintegrari. Quapropter citamini pro praemissis omnibus, sitis itaque termino parituri et judicialiter ad haec et alia, fusius oretenus proponenda, responsuri. Datum in castro Chelmensi feria tertia ante festum sanctae Hedvigis, viduae, Electae Dei proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo nono — copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae *Horodyszczce* curiaque citati, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens relatio.

Тоже, л. 777.

№ 289. — 1739 г. 29 Октября.

Заявление Ивана Дешковскаго о захватѣ его имущества іезуитомъ Іосифомъ Дешковскимъ.

Feria quinta in crastino festi sanctorum Simonis et Judae Apostolorum, anno Domini 1739.

Generosus Joannes Deszkowski contra reverendum Deszkowski manifestatur.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione generosi Joannis Deszkowski, olim magnificorum Joannis Deszkowski, pincernae Braclaviensis, bonorum *Sienica* haeredis, et Angelae Bystrzanowska, conjugum, filii, extra tutoriam existentis, subveniendo integritati substantiae suae, in et contra religiosum Josephum Deszkowski, Societatis Jesu magistrum, nec non generosos Joannem et Florianum atque Theressiam Bystrzanowskie, fratres et sororem inter se germanos, olim magnifici Hiacinthi Bystrzanowski, vexilliferi Novogrodensis, filios et filiam, sui vero querulantis avunculi, protunc tutoris, succes-

sores, ratione per ipsos secum inito condictamine ultra mentem decreti compromissorialis seu processionalis munimentorum variorum, ad substantiam sui querulantis paternam spectantium, tum et rerum mobilium et sese moventium, in varia materia et forma existentium, non restitutionis, bonorum praedictorum *Sieniczka* desolationis, dotum sui querulantis sororibus debitum malae locationis. quibus de rationibus de nullitate praedicti decreti compromissorialis, in fundo bonorum praetactorum feria quarta ante festum sancti Mathiae Apostoli, anno millesimo septingentesimo trigesimo septimo prolati, aliarumque laesivarum transactionum, facta, prout latior dari debuit (copia). Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 847.

№ 290.—1739 г. 1 Декабря.

Контрактъ на отдачу въ арендное владѣніе имѣнія Холмскаго епископа-суффрагана Лаша Кочоровскому.

Feria 3-tia in crastino festi sancti Andree Apostoli, anno Domini 1739.

Contractus obligatorii, inter illustrissimum et reverendissimum Laszcz, suffraganeum Chelmemsem, et magnificum Koczorowski conscripti, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Thomas Socharzewski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit contractum certum obligatorium, inter illustrissimum et reverendissimum Laszcz, suffraganeum Chelmen-

sem ab una, et magnificum Koczorowski, ensiferum Calisiensem parte ab altera confectum et conscriptum manibusque ab utrinque subscriptum, infraacticandum tenoris sequentis: „Міędzy іасніе wielmożnym iegomością xiędzem Jozefem na Tuczapach, Łaszczowie y Wareżu Łaszczem, kancle-rzem Gnieznenskim, szufraganem Chełmskim, opatem Hebdonskim, prezydentem Trybunału koronnego z iedney, a wielmożnym iegomością panem Władysławem Jozefem Rogalą Koczorowskim, miecznikiem Kaliskim, z drugiey strony stanół pewny kontrakt y w niwczym nieodmienne postanowienie w ten niżej opisany sposob y oto, iż іасніе wielmożny iegomość xiądz szufragan a prezydent Trybunału koronnego, mając sobie dobra puszczone contractu obligatorio, to іеі *Siedliszcze y Butyn*, do starostwa Stulnenskiego należące, tu w ziemi Chełmskiey leżące, od іасніе wielmożnego iegomości pana Wacława na Podhorcach y Żelechowie Rzewuskiego, woiewody Podolskiego, marszałka Trybunału koronnego, wynoszące roczney intraty cztery tysiące trzysta sześćdziesiąt y dwa y groszy piętnascie, według inwentarza przez iegomosci pana komissarza tegoż іасніе wielmożnego woiewody Podolskiego zwerifikowaney y podaney, tenże іасніе wielmożny iegomość xiądz prezydent wyż pomienionemu iegomosci panu Koczorowskiemu, miecznikowi Kaliskiemu, puszcza z teyże intraty, sobie podaney, dwóch tysięcy trzechset sześćdziesiąt y dwóch złotych y groszy piętnascie polskich, modo obligatorio do roku іедnego, a to w summie dwudziestu trzech tysięcy szesciuset dwudziestu złotych originalney, która іако ad praesens zwyż przerzeczony іасніе wielmożny iegomość xiądz szufragan ad manus odbiera, tak z odebraney pomienionego wielmożnego iegomosci pana miecznika praesenti kwituie contractu, a że nad summę wyszey specyfikowaną dwudziestu trzech tysięcy szesciuset dwudziestu złotych y groszy piętnastu, większa pokazuje się w przerzeczonych dobrach intrata, przeto іасніе wielmożny

iegomość xiądz prezydent excypuie na siebie browarną arendę, dwa tysiące złotych polskich wynoszącą, która do wielmożnego iegomosci pana miecznika należeć by nie powinna, a że wielmożny iegomość pan miecznik, aby totalną tych dobr Siedliszcza y Butynia, a wynoszące cztery tysiące trzysta sześćdziesiąt y dwa y groszy piętnastie na rok cały odebrał intrate y nie miał żadney prepedycey, więc y dwa tysiące, z arendy browarney excypowane na iasnie wielmożnego iegomosci xiędza szufragana, exnunc temuż iasnie wielmożnemu iegomosci xiędzu szufranowi do skarbu płaci y oddaie, z ktorey summy dwuch tysięcy złotych itidem niniejszym quietatur kontraktem, ktore dwa tysiące złotych wielmożny iegomość pan Koczorowski ratami czterema od arendarza browarnego odbierać sobie ma, rachując pierwszą rate oddania pierwszego Ianuarij w roku terazniejszym tysiąc siedmset trzydziestym osmym do tegoż dnia, to iest ad primam Ianuarij w roku, da Bóg, przyszłym tysiąc siedmset trzydziestym dziewiątym przypadającego, possessya zaś tychże dobr wsi *Siedliszcza y Butynia* poczyna się wielmożnemu iegomosci panu miecznikowi a die, ut supra, prima Ianuarij w roku terazniejszym tysiącnym siedmsetnym trzydziestym osmym, a konczyć się ma o takowym że dniu y czasie w roku tysiąc siedmset trzydziestym dziewiątym, w ktore to dobra iasnie wielmożny iegomość xiądz szufran Chelmski intromisyi ex nunc dopuszcza iegomosci panu Koczorowskiemu, ktorey dopuszczoney ani sam przez się, ani żadne subordynowane osoby przeszkadzać niepowinien będzie, zasiewy zaś różne, iakie teraz przy kontrakcie odbiera, wielmożny iegomość pan miecznik odsiać przy widzu dworskim powinien będzie, po expirowanym zaś temuż wielmożnemu iegomosci panu miecznikowi possessyi czasie żadney sobie do iasnie wielmożnego iegomosci xiędza szufragana Chelmskiego rościć praetensij wielmożny iegomość pan miecznik nie powinien, a to in virtute konstytucyi

anni millesimi septingentesimi vigesimi sexti, de obligatoriis possessoribus opisanej, ani na żadne zabierać się kalkulacye, et abinvicem iasnie wielmożny iegomość xiądz szufran także do żadney kalkulacyey wielmożnego iegomosci pana miecznika pociągać nie powinien będzie, ale wyżej specyfikowaną intratę totaliter kontentować się ma; to sobie iednak waruie wielmożny iegomość pan miecznik, jeżeliby dłużej w possessyi swoiey iasnie wielmożny iegomość xiądz szufran miał te trzymać dobra, tedy nie kogo inszego, ale bliższym do dzierżawy dalszey pomienionego iegomosci pana Koczorowskiego być uznać et securitatem wyżej specyfikowanej summy dwudziestu trzech tysięcy szesciuset dwudziestu złotych y groszy piętnastu polskich iasnie wielmożny xiądz szufran Chelmski na teyże samej summie, od iasnie wielmożnego iegomosci pana wojewody Podolskiego na wyżej przerwanych dobrach Siedliszczu y Butyniu zapisanej ac in omnibus bonis haereditarijs obwarowanej, wielmożnemu iegomosci panu Koczorowskiemu, miecznikowi Kaliskiemu cavet; insuper to też sobie iasnie wielmożny iegomość xiądz prezydent praecustodit, aby wielmożny iegomość pan miecznik do żadnych niezwyuczaynych robot ani powinności nad inwentarz spisany poddanych nie pociągał, ani żadney okazji do rozeyscia się onym nie dawał; jeżeliby zaś z iakowey okazji tegoż iegomosci pana dzierżawcy ktory poddany naprzecz póśe miał, za takowego odpowiadać tenebitur. Rumacyey zaś po expirowanym tego kontraktu czasie niedziel dwie za mil cztery z wywozem pozwala się wielmożnemu iegomosci panu miecznikowi; ten zaś kontrakt y wszystkie w nim wyrażone punkta do inwentarza, a inwentarz vicissim do kontraktu referować się powinni. Który to kontrakt y wszystkie w nim wyrażone kondycye strony obiedwie pod zakładem drugiey takoweyże summy dwudziestu trzech tysięcy szesciuset dwudziestu złotych y groszy piętnastu polskich otrzymać sobie powinni będą, oraz aktami grodu tuteysze-

go abinvicem roborować deklarują, in casu zaś sprzeciwienia się per aliquam partem temu kontraktowi forum tylko grodu Chełmskiego aut sub tempus interregni capturale tenże plenipotent do odpowiadania naczynają y ten kontrakt dla lepszej wagi y walurow rękami własnymi podpisują. Działo się w Chełmie dnia pierwszego Decembris, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo octavo. Xiądz Jozef Łaszcz. Władysław Jozef Koczorowski cum paragrapho in castro Chelmsi feria tertia post dominicam *Lactare* quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo octavo“. Contractus praesentis mutua subsecuta roboratione, originale vero ejusdem contractus idem offerens post ingrossationem in acta rursus ad se recepit et officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 902.

№ 291.—1739 г. 11 Декабря.

Позовъ Романовскихъ Холмскому епископу Володковичу по дѣлу о разныхъ притѣсненіяхъ, причиняемыхъ имъ.

Feria 6-ta post festum Immaculatae Conceptionis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini 1739.

Pro parte magnificorum Romanowskich contra illustrem, magnificum Wolodkowicz, episcopum Chelmsensem ritus graeci, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Kropidziura, authenticatus et juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit — se citationis infrascriptae tenoris sequentis: Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Vollhyniae,

Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae et princeps elector. Tibi illustrissimo et reverendissimo Felici Wolodkowicz, episcopo ritus graeci Chelmsi, de persona, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram judicio nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinensis tunc, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti quam celeriori ad judicandum vocata et acclamata inciderit, personaliter peremptorieque compareas, ad instantiam instigatoris judicii nostri ejusque delatoris magnifici Nicolai, pincernae Starodubensis, parentis, et Thomae, tribuni Colomiensis, filii Romanowskich, sortis certae bonorum villae *Olchowiec* obligatoriorum possessorum, actorum, qui te citant, idque pro eo, quia tu, contra omne jus et aequum procedendo, formata tibi in occasione contractae apud te certae per magnificum Antonium Romanowski, suprafatorum bonorum Olchowiec haeredem, summae ad se actorem praetentiosa praetensione, non attentis juribus summis et oppositionibus sui actorum, non adcitatis, qui quinimo praetermissis aliis suprascriptorum bonorum aequaliter se cum actoribus creditoribus et possessoribus quam ipsiusmet magnifici haereditis residuitate bonorum, necdum integraliter invadiatorum, summae tuae correspondere valentium, actionem directe contra se actores, respectu prosolvendae praeinsertae summae dirigere vexatorioque in officium castrense Chelmsense processu ac se in jus exindeque non immodicas expensas se actores involvere, in possessione sortis suprafatorum bonorum Olchowiec turbare praesumpsisti. Ratione quorum praemissorum citant pro ejusmodi indebita vexa et aggravatorio processu poenis condignis puniri seque actores ab ulteriori impetitione liberos caeteraque pro causae praesentis exigentia intra se decerni, statui et sententiari citaris: sis itaque termino pariturus et eundem attentaturus. Datum Lublini sabbatho in vigilia festi sancti Andreae Apostoli, anno

Domini millesimo septingentesimo trigesimo nono — copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae *Pokrowka* curiaque citati, ibidem sita, die hesterna, actum praesentem proxime praecedente, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ministerialis relatio.

Тоже, л. 911.

№ 292.—1740 г. 2 Января.

Заявление Кочоровскаго о неуплатѣ въ срокъ Холмскимъ суффраганомъ Лашомъ должной суммы.

Sabbatho in crastino festi Circumcisionis X-ti Domini, anno Ejusdem 1740.

Ex parte magnifici Rogala Koczorowski, ensiferi Calisiensis, contra illustrissimum, reverendissimum Laszcz, suffraganeum Chelmemsem, manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Vladislaus Rogala Koczorowski, ensifer Calisiensis, bonorum *Siedliszcze* obligatorius possessor, in et contra illustrissimum et reverendissimum Josephum Laszcz, suffraganeum Chelmemsem, adhaerendo anterioribus manifestationibus suis manifestatus est officio praesenti, idque in eo, quia ipse paratus promptusque erat tam die hodierna, in actu contenta, quam et pridie Circumcisionis Christo Domini anno nuper elapso millesimo septingentesimo trigesimo nono, summam viginti trium millium trium sexcentorum viginti florenorum et grossorum quindecim poloncialium in exemptionem praetactorum bonorum *Siedliszcze* ad mentem contractus obligatorii, inter eundem illustrissimum et reverendissimum Laszcz, suffraganeum, ab una et se manifestantem parte ab altera in anno millesimo septingentesimo trigesimo octavo confecti, provenientem levare, de

levata quietare. Verum quoniam licet si coram actis praesentibus praesentata et in sequestro collegii Chelmensis patrum Piarum Scholarum reposita, nec per se suumque quemvis plenipotentem ad extradendum eandem praesenti in termino comparuit eandemque exolvere renuit, proinde modernus manifestans de diligentia sui in levanda, praetacti vero illustrissimi suffraganei de renitentia in exolvenda eadem summa iterum iterumque manifestatur.

Изъ актовъ книги Холмскаго градскаго суда за 1740—1741 гг., № 20223, л. 1.

№ 293.—1740 г. 16 Марта.

Заявление вознаго о задержаніи сбѣжавшихъ крестьянь Холмскаго базилианскаго монастыря.

Feria 4-ta post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1740.

Pro parte religiosi et admodum reverendi patris German Jackowski, conventus Chelmensis ritus graeci O. D. B. Magni superioris, ares-tum.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Zbarazczuk, authenticatus, juratus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se ex requisitione religiosi, admodum reverendi in X-to patris German Jackowski, monasterii Chelmensis ordinis divi Basili Magni superioris, una cum nobilibus Adamo Borowski et Stanislao Niedzwiedzki, sibi ministeriali firmioris testimonii gratia adhibitis, ad bona *Wygnance* curiamque magnifici Stanislai Alexandri Siekierzynski, capitanei Rzeczycensis, die hesterna, actum praesentem proxime praecedente, praesens et personaliter condescendisse ibidemque actualiter existens, strenuos Ivanum,

strenui Martini Furman de suburbio Chel-
mensi filium, et Stephanum Petryluk ex
contubernio capellae monasterii ejusdem
profugos, una cum rebus ipsorum ac vesti-
mentis apud eundem magnificum Siekie-
rzynski arestasse officiosoque aresto inno-
dasse, quod arestum idem magnificus Sie-
kierzynski benevole suscepit. De quo prae-
sens ejusdem relatio.

Тоже, л. 91.

№ 294. — 1740 г. 17 Марта.

Позовъ Холмскаго базилианскаго монастыря
Сѣкержинскому по дѣлу о сбѣжавшихъ къ нему
двухъ монастырскихъ музыкантахъ.

Feria quinta post dominicam *Reminiscere*
Quadragesimalem proxima, anno Domini
1740.

*Pro parte conventus monasterii Chelmen-
sis O. D. B. M. contra magnificum Siekie-
rzynski, capitaneum Rzeczycensem, relatio.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter
veniens ministerialis regni generalis provi-
dus Joannes Zbarazczuk, ex reproducto
authentico officio praesenti bene notus, in
vim suae verae ac fidelis relationis palam,
publice libereque ac per expressum reco-
gnovit — se citationis infrascriptae tenoris
sequentis: „Venceslaus in Rejowiec, Pod-
horce et Zelechow Rzewuski palatinus ge-
neralis terrarum Podoliae, Chelmensis,
Stulnensis etc. capitaneus. Tibi magnifico
Stanislao Alexandro binominis Siekierzyn-
ski, capitaneo Rzeczycensi, bonorum *Wy-
gnance* cum attinentiis possessori, de per-
sona, causa infrascripta bonisque tuis ge-
neraliter omnibus vigore regio et nostra,
qua hac in parte fungimur, capitaneali
authoritate mandamus, ut coram nobis
seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi
officio in terminis querelarum seu iudicii
causarum officii, a data et positione prae-

sentis citationis prius vel proximius in
castro hocce celebrandis proximis, perso-
naliter, legitime peremptorieque compareas —
ad instantiam instigatoris officii nostri
ejusque delatorum religiosi et admodum
reverendi in X-to patris Germani Jackow-
ski, superioris monasterii Chelmensis, ac
totius conventus ejusdem ordinis divi Ba-
siliii Magni, actorum, qui actores, insistendo
legibus et constitutionibus regni, de immu-
nitate ecclesiastica rigorese descriptis, ac
aresto, officiose coram actis castrensibus
Chelmensibus inscripto, citant te, idque
pro poenis ratione elusionis sui actorum
pro eo, quia tu non ea methodo, qua cum
vicinis suis magisque cum personis spiri-
tualibus procedendo, imo postposita amico-
rum ad te requisitione, dum actores res-
pectu extraditionis musicorum binorum, de
monasterio Chelmensi profugorum, sub tua
cooperatione et protectione existentium, in
bonis villae *Wygnance*, possessionis tuae,
reperibilium, generosum Josephum Jakub-
owski, camerarium terrestrem Chelmensem
et religiosum Sebastianum Lonkiewicz, con-
cionatorem et procuratorem generalem cau-
sarum monasterii, emiseraunt iidemque amici
extraditionem eorundem expostulaverant,
tu vero post multas rationes ad reconcili-
andum cum monasterio appromittens, nul-
lum finem protunc in reddendis fecisti,
exindeque se actores blandis pollicitationi-
bus elusisti, in damna non modica litisque
expensas induxisti. Citaris itaque, quatenus
eosdem musicos, de nominibus et cogno-
minibus Joannem Marcinczuk de suburbio
Chelmensi, *Podzamcze* dicto, alterum Ste-
phanum Petryluk ad jurisdictionem praesen-
tis monasterii utrosque ad monasterium
Chelmense, et quidem Joannem per paren-
tes ejus, alterum Stephanum per consan-
guineos, pro educatione musicae applicatos
et inscriptos et per seriem annorum ali-
quot magno sumptu monasterii per tot an-
nos calamitatum honesto victu ac honesto
vestitu, tum educatione ad quaelibet in-
strumenta musicorum applicatos, ad te ve-
ro anno praeterito proxime elapso millesimo

septingentesimo trigesimo nono profugos, in bonis villae *Wygnance* existentes, cum vestibus videlicet superioribus panni gallicei, alterius vero materiae sericeae, denique cum instrumentis ac partituris ecclesiae monasterii Chelmensis, apud te protunc reperibiles, ac rebus mobilibus, prout et praesenti citatione in supplementum officiosi aresti iterum arestantur, nostro coram officio statuas et, nil intactum relinquendo, extradadas eosdemque, prout in gloriam Thaumaturgae Imaginis Beatissimae Gloriosissimae Virginis Mariae cum omni applicatione per id monasterium educatos, restituas. Sin vero eosdem statuere, extradere et restituere eidem monasterio neglexeris, te poenis arbitrariis, super te extendendis, puniri et sententiari damnaque et litis expensas, per te causata, compenses, respectu vero tanti eorum progressus ac incontinentiae profugorum protectione contra omnem aequitatem et justitiam cooperationis te sententiari. Sis terminum praesentem attentaturus et ad praemissa omnia, fusius tibi oretenus proponenda et probanda, responsurus. Datum in castro Chelmensi feria quinta post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo — copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae *Wygnance* curiaque, ibidem citati sita, die hodierna in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тожє, л. 94.

№ 295.—1740 г. 20 Юня.

Заявленіе Холмскаго каноника Родомана о неуплатѣ Потоцкими слѣдующей Холмскому кафедральному собору суммы.

Feria secunda intra Octavas festi Sacratissimi Corporis X-ti Domini, anno Eiusdem 1740.

Perillustris, admodum reverendus Rodoman, canonicus et procurator Chelmensis totius ejusdem capituli nomine in et contra illustres et magnificos Potockie, conjuges, capitaneos Crasnostavienses, manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens perillustris et admodum reverendus Casimirus Rodoman, canonicus cathedralis Chelmensis, procurator generalis capituli ejusdem, suo et totius memorati venerabilis capituli nomine solennem et contra illustres et magnificos Felicem a Potok Potocki, Crasnostaviensem etc. capitaneum, et Mariannam de Daniłowicze, conjuges, bonorum Siedliszcze ac aliorum haeredes, praevia manifestatione contra generosum Antonium Gorajewski actis castrensibus Crasnostaviensibus de non suscepta praesenti manifestatione, hanc suam praesenti officio infert querimoniam, idque pro eo, quia ipsi, et quidem illustres et magnifici Potoccy, capitanei Crasnostavienses, conjuges, contraveniendo contractui certo, de actu et data illius in *Crasnystav* die prima Augusti millesimo septingentesimo trigesimo sexto anno inter perillustrem et admodum reverendum Alexandrum Gasparum Grzymała, custodem cathedralem Chelmensem, vacante tunc episcopatu Chelmensi administratorem ac generalem commissarium, ex memorato capitulo assignatum, nomine ejusdem agentem ab una et supradictos illustres magnificos Potockie, capitaneos Crasnostavienses, intuitu summae tredecem millium octingentorum florenorum polonicalium confecto et conscripto manibusque sui contrahentium propriis subscripto actisque castrensibus Crasnostaviensibus feria quarta ipso die festi sancti Petri in vinculis anno eodem roborato ad actaque ejusdem officii Crasnostaviensis feria secunda post festum sanctae Annae, Matris Deiparae Virginis Mariae, per oblatam porrecto, praevia omni securitate in bonis suis haereditariis *Siedliszcze* inscriptae, a quolibet centum per septem florenos polonicales ad solvendum quotannis a supradicta tredecem millium

octingentorum florenorum polonicalium summa reemptionali, memorato venerabili capitulo Chelmensi ad solvendum assecurata, neque summam praetactam tredecem milium octingentorum florenorum polonicalium originalem, neque ad eandem provenientem provisionem ad hucusque tempus exolvunt ac exolvere minime curant, exindeque per sui renitentiam in damna non modica supradictum venerabile capitulum induxerunt praetactoque contractui contravenerunt, intuitu quorum praemissorum is idem modernus manifestans suo et, quo supra, nomine contra saepedictos illustres, magnificos Potockie, capitaneos Crasnostavienses, conjuges, iteratis vicibus querulatur et manifestatur, salva nihilominus praesentis manifestationis meliorandae, augendae vel alterius similis, si necessitas expostulaverit, pleno in robore reservata et praecustodita facultate.

Тоже, л. 254.

№ 296.—1740 г. 15 Июля.

Заявление Селецкого священника Грушецкого о нанесении ему побоевъ Рончкой и Томашевскимъ.

Feria sexta ipso die festi Divisionis ss. Apostolorum, anno Domini 1740.

Reverendus pater Thomas Gruszecki, parochus Sielecensis ritus graeci, contra nobiles quorumvis nominum Rączka et Tomaszewski protestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens reverendus pater Thomasz Gruszecki, parochus Sielecensis ritus graeci, latino uniti, postquam reconvaluerit actaque praesentia adire valuerit, meliorando videndum protestationis, per nobilem Joannem Gruszecki, filium suum factae, solenniter questus et protestatus est in et contra nobiles quorumvis nominum Rączka et Tomaszewski, quia ipsi,

immemores timoris Divini, poenarum canonicarum, contra percussores clericorum et legis publicae, contra obsessores et aggressores viarum praescriptae, temere ausi sunt, se protestantem, ex nundinis, *Chelmae* agitatis, anno praesenti domum descendentem, nulla habita ratione, bene poti et inebriati in publica via strata prius obsessa aggredi, verbis laesivis dishonorare, enormiter concutere, consanguinolare, vulnera infligere, semivivum relinquere; nec his contenti, se protestantem, vulneribus sauciatum, de proprio itinere divertendo, caeco impetu insequi, in vitam machinari et in domo propinatorio Sielecensi, vulgo *arcęda*, coram multo populo pendere de non occisione se protestantis; de quibus omnibus praemissis suprascriptus protestans contra eosdem iterum iterumque protestatur.

Тоже, л. 310.

№ 297.—1740 г. 4 Августа.

Заявление Могильницкаго о неосновательной, будтобы, претензии священника Киановича на владѣніе землею, принадлежащею Могильницкому.

Feria 5-ta post festum s. Petri in Vinculis proxima, anno Domini 1740.

Magnificus Mogielnicki, ensifer terrae Chelmensis, contra venerabilem Petrum sive alterius nominis Kiianowicz, presbiterum ecclesiae ritus graeci Hanscensis manifestatur.

Ad officium et acta castrensia praesentia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Thomas Mogielnicki, ensifer terrae Chelmensis, vice-capitaneus et iudex castrensium Premisliensis, solennem hanc suam praesenti officio in et contra venerabilem Petrum sive alterius nominis Kiianowicz, presbiterum ecclesiae ritus graeci Hanscensis, infert manifestationem, idque pro eo, quia idem venerabilis presbiter, praetendendo sibi dimissionem sub-

diti cum ejus diebus laboratilibus et medietatem mansi, alias *włoki*, in bonis *Hansko* siti et jacentis, acsi per olim magnificum Simonem Mogielnicki, vicecapitaneum castrensem Horodlensem, moderni manifestantis avum, modo piae legationis ac in suffragium animae suae eidem ecclesiae Hanscensi perpetuis temporibus fundati et inscripti, nullum jus formale ejusdem perpetuae inscriptionis sive foundationis producit et demonstrat, solummodo in virtute oblatae cujusdam scripti certi manualis, nescitur utrum manu olim memorati magnifici Simonis Mogielnicki, vicecapitanei castrensis Horodlensis, subscripti, eandem dimissionem subditi et medietatis mansi, alias *włoki*, affectat, modernus vero manifestans, sciens bene oblatus nullum robur habere, neque scripto manuali fundum et subditum alienare et inscribere posse. Proinde is idem modernus magnificus manifestans his et aliis praemissis ex rationibus de nullitate ac invaliditate memoratae oblatae iteratis vicibus manifestatur, salva nihilominus ejusdem manifestationis meliorandae vel alterius similis, si necessitas expostulaverit, pleno in robore reservata et praecustodita facultate.

Тоже, л. 367.

№ 298. — 1740 г. 19 Сентября.

Оцѣнка судомъ вещей, заложенныхъ у Холмскаго офиціала Карпинскаго.

Feria 2-da ante festum s. Mathaei Apostoli et Evangelistae proxima, anno Domini 1740.

Venerabilis, admodum reverendus Karpinski, officialis ritus graeci, res varias officio praesentat easdemque taxat.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis, admodum reverendus Andreas Karpinski, officialis Chelmensis,

decanus Sczebrzscensis ritus graeci, praesentavit officio praesenti res mobiles, per varios creditores apud modernum praesentantem invadiatas, utpote: Rząd suty pstro złocisty, obrus gdanski nowy, którego łocki sześć; płutna, to iest serwet gdanczkich łocki sześć, item sahaydak, na którym sztuczki pozłociste, pałasz węgierski pozłocisty, puł pasa perskiego, pancierz z misiurką y karwaszami, — quae taliter praesentatas idem praesentans petiit ab officio praesenti de justo et aequo taxari et aestimari, cujus attestationi officium praesens annuendo, suprascripta mobilia, utpote: Rząd pstro złocisty—valoris złotych sto dziewiędziesiąt y dwa, obrus—złotych osmynascie, serwety—złotych siedm, groszy osmynascie, sahaydak—złotych sześćdziesiąt, pałasz węgierski—złotych trzydziści dwa, puł pasa perskiego—złotych osmynascie, pancierz z miszurką y karmaszami—złotych sto dziesięć, per infidelem Leyba, aurifabrum Chelmensem, taxavit et aestimavit. Quas taliter aestimatas ac taxatas idem praesentans ad se recepit et de receptis sibi que extraditis officium praesens quietavit.

Тоже, л. 452.

№ 299.—1740 г. 22 Сентября.

Частное письмо Потоцкаго Холмскому капитулу.

Feria 5ta in crastino festi sancti Mathaei, Apostoli et Evangelistae, anno Domini 1740.

Literarum familiarium, ab illustri, magnifico palatino Volchyniae ad venerabile capitulum Chelmense directarum, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens perillustris, admodum reverendus Casimirus Rodoman, canonicus cathedralis et procurator generalis capituli Chelmensis, obtulit

et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit literas familiares, ab illustri, magnifico palatino Volhyniae ad venerabile capitulum Chelmense directas, infraacticandas de tenore tali: „Przeswietna kapituło, moi wielce mosci panowie bracia y dobrodzieie! Narzekam na pilną drogę moję komissyi Moskiewskiej, która mi ubliża tego honoru y szczęścia oddania moiey in loco consiliorum wm. panow obserwancyi y oraz ażebym był sam konferował z wm. pany w interesach samych wm. panow, więc że już przez oddalenie moje sam wyrazić nie mogę tym listem pilnym uniżonosci moiey, suplikuie, ażebyście wm. panowie in gremio sui naznaczyli ad concludendum zemną iegomosci xiędzu komissarzowi, memu miłosciwemu panu, ja zaś omnem facilitatem declaruie et instantaneam satisfactionem, iako sam iegomość xiądz procurator wm. wm. panow zakonkluduie ze mną; naybardziej suplikuie, ażeby imieniem przeswietney kapituły wm. wm. mogła bydź seorsiva kompozycya dziesięciny Steżyckiey, która że z respectu Rzeczy pospolitey in volumen legum weszła recessowy, in haereditatem osobie moiey, a że interes moy zachodzi o domostwo, albo racy summę, którą dałem nieiakemu Płazcewiczowi, na ten czas dziedzicowi tego placu y domu in obligationem, ponieważ w dobrach krolewskich nie godzi mieć haereditatem żadnemu szlachcicowi. ani duchownemu, miałem złotych szeszet, które darowałem panu Wilczynskiemu, za co iegomość xiądz prokurator przeswietney kapituły wm. wm. panow areoszt położył na ten plac (z) protextu, jakobym ja miał uczynić donacyą in haereditatem tego; iako żem miał uczynić, kiedy iey sam nie miałem y nie mogłem mieć, wyraził bym tu w tym liscie wszystkie rzecz, iako była, ale żeby to wiele potrzeba wypisować, więc z tym z iegomoscią xiędzem prokuratorem i. m. wm. panem rzetelnie się rozmowię y wyraze, że wm. wm. panowie nullum habetis ius, bo to tylko per communitationem poszło na różne mieysca; co tak wm. panom włą-

raziwszy, sam się pisze z uniżonoscią, obserwacyą y powinnym respektem na zawsze wm. wm. braci y dobrodziejow uniżonym sługą. Potocki W. W., manu propria. Decima quinta Julij, millesimo septingentesimo quadragesimo.— Originale vero earundem literarum idem offerens post ingrossationem adacta rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit per praesentes,

Тоже, л. 458.

№ 300.—1741 г. 18 Февраля.

Установление денежного налога съ евреевъ на коронацію Холмской иконы Божіей Матери.

Sabbatho post diem Cinerum proximo, anno Domini 1741.

Assignmentis certae, ex thesauro regni pro coronatione thaumaturgae imaginis Chelmenensis in vim contributionis promanatae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Vladislaus Andrzejowski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit assignmentem certam, ex thesauro regni per illustrem et magnificum Joannem Czapski, thesaurarium regni, manue ejusdem propria subscriptam ac sigillo regni communitam, in vim contributionis, pro coronatione thaumaturgae imaginis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae servientis ad monasterium Chelmense, de tenori tali: „Jan Anzgary Czapski, podskarbi wielki koronny, Bratyanski, Lankorkski etc. starosta, generalny skarbu iego krolewskiey mosci administrator, wiadomo czynie, komu o tym wiedzieć należy, iż z porachowania skarbowego przychodu pro anno millesimo septingentesimo quadragesimo na coronacyą Matki Bożey Chelmskiey pewna summa, na które z głównego żydowskiego przykazuie y do

rzetelnego zapłacenia naznaczam: u żydow miasta *Lubomla*—z podania starszych żydow Chelmskich y Bełzkich z raty Januarii et Maii anni millesimi septingentesimi quadragesimi primi złotych osmset dwadziescia osm; u żydow miasta *Ratna*—z podania tychże, z rath takowychże anni ejusdem złotych czterysta szesdziesiąt; u żydow miasta *Stoianow*—z podania tychże, z raty takowejże anni ejusdem złotych dwiescie; u żydow miasta *Jarczow*—z podania tychże, z raty Januarii ex anno millesimo septingentesimo quadragesimo złotych osmdziesiąt, u tychże w *Jarczowie*—z podania tychże, z raty takowej że anni millesimi septingentesimi quadragesimi primi złotych siedmdziesiąt pięć; u żydow miasta *Grabowice*—z podania tychże, z rat Januarij et Maii anni ejusdem złotych dwiescie dwadziescia; u żydow miasta *Holoszyca*—z podania tychże, z rath Januarij, Maj et Augusti anni ejusdem złotych tysiąc dwadziescia; u żydow miasta *Swierze*—z podania tychże, z rath Januarij et Maii anni ejusdem złotych sto, u żydow miasta *Swierz*—z podania starych żydow ruskich, z rath Januarij, Maj et Augusti anni ejusdem złotych tysiąc dwiescie, u żydow miasta *Rozdoł*—z podania tychże, z rathy Januarij anni ejusdem złotych dwiescie osmdziesiąt dwa; u żydow miasta *Czernelice*—z podania tychże, z raty takowejże anni ejusdem złotych osmdziesiąt; u żydow miasta *Brzezany*—z podania tychże z rat Januarij et Maii anni ejusdem złotych dziewięćset dwadziescia; u żydow miasta *Delatyń*—z podania tychże z rath takowychże anni ejusdem złotych polskich dwiescie osmdziesiąt. Surowo z władzy urzędu mego pomienionym żydom przykazuie, aby zwyż assygnowaną kwotę nieodwłocznie wypłacili, uchodząc rigorom egzekucyi żołnierskiej, prawem pozwolonym, iegomość pan zaś assygnatariusz po odebraniu od żydow assygnacyi, aby onychże na tej assygnacyi kwitował, pilno zaleca się. Działo się w *Warszawie* dnia dziewiętnastego miesiąca *Pazdziernika* tysiąc siedmset czterdziestego

roku. Jan A. Czapski, podskarbi wielki koronny, manu propria. M. K. Bleszynski, czesnik Sieradzki, pisarz kwarciany y hybernowy. (Locus sigilli regni). Assygnacya na pogłowne żydowskie na koronacyą Matki Bożey w Chelmie pro anno millesimo septingentesimo quadragesimo“. Originale vero ejusdem assignationis, ex thesauro regni emanatae, idem offerens post ingrossationem in acta rursus ad se recepit et de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 567.

№ 301.—1741 г. 23 Марта.

Частное письмо Сангушки к сыну.

Feria quinta post dominicam *Judica* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1741.

Literarum familiarium ab illustrissimo principe Sanguszko, mareschalco M. D. Litv. ad illustrissimum principem Sanguszko, filium, ensiferum M. D. Litv. allatarum, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus in Christo pater Efrem Janiszewski, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni, obtulit et ad acticandum officio praesenti porrexit literas familiares, ab illustrissimo principe Sanguszko, marechalco magni ducatus Lithvaniae, ad illustrissimum Sanguszko, ensiferum magni ducatus Lithv., filium, directas, quarum tenor sequitur talis: „Mon tres cher fils. Wiadome dobrze zachodzące w następującym Tribunale Lubelskim domu naszego sprawy, iako mię dysponsować nie mogą do naznaczenia z iegomością xiędzem biskupem rythus graeco—uniti Chelmskim imścią panem komplnacyi terminu w sprawie *Dermanskiy*, tak mię reddunt deliberantem, na który by go czas finalnie złożyć, żeby wspomniony iegomość

xiądz biskup m. m. pan nie miał zawodu, miarkując iednak z listu iegomosci, iżby życzył sobie nazaiutrz po świętey Troyce tey zgody, wnosząc ztąd, że y sam będzie w *Lublinie*, a zatym iezeli na ten czas licencyować będą negocja trybunalskie, czyli też na inszy, umowić się conferam oretenus z iegomoscią xiędzem biskupem y tobie, moy kochany synu, dać znać, na kiedy masz zieżdżać ad expediendum hunc actum, pilnie nie omieszkam, żeby in longiorem moram nie puszczając tego interessu, ale go ułatwić qua primum. Jestem przy tym constanti pectore twoim z serca kochającym oycem. P. xiąże Sanguszko M. W. W. X. E. W *Lubartowie* die decima nona Martii, millesimo septingentesimo quadragesimo primo. A son altesse monseigneur le duc Sanguszko, miecznik du grand duché de Lithuanie, ordnat de Ostrog, mon très cher Fils a Dubno".—Originale vero earundem literarum idem offerens ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 617.

№ 302.—1741 г. 9 Мая.

Жалоба Шклинскаго на Холмскій базилианскій монастырь.

Feria tertia post dominicam *Rogationum* proxima, anno Domini 1741.

Ex parte magnifici Szklinski contra monasterium Chelmense ordinis divi Basilii Magni manifestatio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione magnifici Svientoslai Szymkowicz Szklinski, bonorum villae *Tarnow* obligatorii possessoris, in et contra religiosum in X-to patrem Germanum Jackowski, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni superiorem, totamque communitatem monasterii ejusdem, ratione per eosdem pro solutione cujusdam

census longo tempore tractu a nullo possessore persoluti, a summa mille florenorum polonicalium, acsi super bonis *Tarnow* haerentis, provenientis, omissis haereditibus honorum eorundem ad judicia terrestria Chelmensia non solum in anno immediate elapso millesimo septingentesimo quadragesimo provocationis decreti praejudiciosi, nam haeredes eidem inficiantur secum manifestatae procurationis, verum et ad praesens similiter acsi inhaerendo eidem decreto ad eadem judicia concitationis, iteratumque iudicium velle lucrationis, quapropter providendo integritati substantiae suae obviandoque cuivis praejudicio, facta, prout dari latior debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 671.

№ 303.—1741 г. 12 Іюня.

Частное письмо Сметанки, священника Верещинской церкви.

Feria secunda ante festum sanctorum Vitti et Modesti Martyrum proxima, anno Domini 1741-го.

Literarum familiarium a reverendo Smietanka, parcho Vereszczynensi, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Mathias Gorecki obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit literas familiares, ab admodum reverendo Smietanka, parcho Vereszczynensi, ad reverendum Pardowski, parochum Olchovicensem, allatas, infraacticandas de tenore tali: „Illustris, admodum reverende domine, do-

mine et frater amantissime. Maiąc kilka pozwow na sądy Chełmskie, które przypadają post dominicam *Oculi*, iako lator praesentium, alias organarius ecclesiae Olchovicensis, sam dobrym sumieniem zezna, że mnie in praecinctu viae już z domu wyjeżdżającego we wrotach moich plebanskich potkał, ktorego ia, obaczywszy, pytałem: z kądżeś iest? odpowiedział: iestem posłany od iegomosci xiędza Pardowskiego, pana moiego, do wacpana z pozwami. Ia, obrociwszy się do rezydencyi iegomosci xiędza wikarego, ten pozw czytał vicarius, a ia iako nie byłem nigdy contrarius z wmosci panem, tak osobliwie nie myślałem, ani mysle czynić żadnego fomentu według listow wmsci pana, w którym wmsć pan napisał do mnie, że to bez fomentu być nie może, zaczem waszmość pan to możesz zważyć, że die nona Martii zaczyna się sądy grodzkie Chełmskie, a pozw do wmsci pana pro die decima sexta Martii iest wydany do Skierbieszowa, upraszam wmsci pana w tym, abyś mnie chciał przy moiej starosci z tego terminu wypuścić, si quod litera valebit, a iezeli nie, to ia iakom powinien cum omni aestimatione et veneratione decretum perillustris, admodum reverendissimi domini Josephi Pulski, archidiaconi cathedralis Chełmensis, officialis Lithuaniae, ustąpić Swirszczowa, tylko abyś wmsć pan miał curam animarum, gdyż a visitatione do tego czasu żadnego compulsiu nie było, ani do krztu, ani do szlubu, ani do pogrzebu, anim się widział, ani pisał do iasnie wielmożnego iegomosci pana podsędka ziemskiego Chełmskiego, możesz mi wmość pan wierzyć, iako xiędzu, ile przy teraznieyczym jubileuszu, że to były mala narrata, żebym ia miał vi foundationis ecclesiae Olchovicensis praecipere jus, co wyraziwszy, piszę się wmsciom pana życzliwym bratem y unizonym sługą. X. M. Smietanka. M. P. Post latum decretum datum quinta Martii, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo primo, w Wereszczynie. Ex conscientia pura vicarii exkuzując się, że nie fomentuie ludzi, y ow-

szem pragnę tego, aby w Olchowcu iak spowiedź jubileuszową, iako tez wielkonocną odprawili, bo my ich nie przyjmujemy, juxta decretum reformationis die secunda Iulii, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo. Originale vero earundem literarum circa acta officii praesentis relictum est.

Тоже, л. 714.

№ 304.—1741 г. 2 Декабря.

Требование настоятеля Холмского базилианского монастыря о выдачѣ ему судомъ копии позва еврея Шаювича.

Sabbatho post festum sancti Andreae Apostoli proximo, anno Domini 1741.

Ex parte monasterii Chelmensis divi Basilii Magni requisitio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus admodum in Christo pater Germanus Jackowski, ordinis divi Basilii Magni conventus Chelmensis prior, requisivit ab officio praesenti extradi sibi relationem citationis ad cassandas quasdam condemnationes, ex parte et instantia tam monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni, quam et infidelis Zaywel Szajowicz, mercatoris Chelmensis, super illustribus, magnificis comitibus Krasiekie obtentas contra praefatum monasterium et successores olim infidelis Zaywel Szajowicz editas, recognitas. Verum quoniam ab actu anni praesentis usque ab actum praesentem quaesitas in praesentia generosorum Joannis Krajewski et Francisci Libicki, tum et ministerialis Joannis Zharaszczuk in actis praesentibus non reponit, proinde idem requirens, providendo integritati praerecensiti monasterii de non existentia ejusdem relationis in actis praesentibus tempore superscripto manifestatur.

Тоже, л. 961.

№ 305.—1741 г. 7 Декабря.

Заявление Холмскаго епископа Володковича о неисполненіи братомъ его Львомъ добровольнаго соглашенія о раздѣлѣ наслѣдства.

Feria quinta in vigilia festi Immaculatae Conceptionis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini 1741.

Illustrissimus et reverendissimus Felicianus Philippus Wolodkowitz, episcopus ritus graeci Chelmensis etc. contra magnificum Leonem Wolodkowitz, dapiferum Minscensem, fratrem, manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens illustrissimus et reverendissimus Felicianus Philippus Wolodkowitz, episcopus ritus graeci Chelmensis et Belzensis, Dubnensis, Dermanensis et sanctae Crucis abbas, olim magnifici Dominici Wolodkowitz, dapiferi Minscensis et Theresiae Janiszewska, conjugum legitimorum filius et successor, suo et magnifici Martini Wolodkowitz, tribuni Staroduboviensis, ac RR. PP. Stanislai ac Dominici Wolodkowitz, ordinis Praedicatorum sancti Dominici, fratrum suorum nomine questus ac protestatus est in et contra magnificum Leonem Wolodkowitz, dapiferum Minscensem, fratrem natu majorem, injuriosum, idque pro eo, quia praefatus magnificus dapifer Minscensis blandis pollicitationibus tam modernum protestantem, quam et fratres suos ad exdivisionem fortunae notabilis, post suprascriptos parentes derelictae, superduxit, summas plus minus ad sexcenta millia paratae pecuniae, apud nonnullos creditores haerentia, celavit, qui quidem illustrissimus et reverendissimus protestans una cum fratribus ignari fortunae, derelictae post parentes, existentes, combinationem amicabilem certam iniverunt inter se, et quidem illustrissimo et reverendissimo protestanti summam non nisi decem millium de bonis paternis et maternis persolvit, tum et villam *Rassyn*

una cum adjacentiis in possessionem subius advitalium demittere appromisit et tenebatur vigore compositionis, eandemque villam hucusque tenet et possidet, usus fructus ex eadem villa percipit, cum summo praejudicio et damno moderni protestantis, alios vero fratres licet si pacificare appromisit, hucusque religiosi ordinis Praedicatorum sancti Dominici nihilquidquam dedit et dare vult, magnificum vero Martinum Wolodkowitz, fratrem, itidem summo opere injuriavit in hacce exdivisione et deportanda onera post parentes coegit, res quoque mobiles, in varia forma existentes, ipsemet interceptit, alienando fratres jure naturali praetendentes; — quapropter illustrissimus et reverendissimus protestans loco suo et fratrum suorum nomine de nullitate et invaliditate ejusdem amicabilis compositionis, ad sinistram expostulationem, non pensata derelicta fortuna, subsecutae, contra eundem magnificum Leonem Wolodkowitz, dapiferum Minscensem, fratrem natu majorem, juriosum iterum atque iterum protestatus, offerendo se et suprascriptos fratres suos cum eodem inculpato praemissam irrealitatem in foro fori jure vindicaturum velle, salva ejusdem protestationis melioratione sive auctione per fratres suos pleno in robore reservata et praecustodita facultate.

Тоже, л. 965.

№ 306.—1741 г. 7 Декабря.

Фундушова запись Потоцкаго Стенжицкэй церкви 1691 г.

Feria quinta in vigilia festi Immaculatae Conceptionis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini 1741.

Erectionis, pro parte ejusdem ecclesiae Stenzycensis ritus graeci ab illustri, magnifico de Potok Potocki, capitaneo Crasnostaviensi, datae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veni-

ens generosus Andreas Fiedorowicz obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit erectionem, pro parte ecclesiae *Stenzycensis* ritus graeci ab illustri, magnifico a Potok Potocki, capitaneo Crasnostaviensi, datam manuque ejusdem propria subscriptam, sigillo genuino communitam, infraacticandam de tenore tali: „Michał z Potoka Potocki, starosta Krasnostawski, wszem w obec y każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należało, a mianowicie całej gromadzie wsi, *Stężycy* nazwaney, do starostwa mego Krasnostawskiego należącej, do wiadomości podaę, iż uważając pietatis desideria ku chwale Boskiej suplikującego woyta z gromadą wyżey pomienioną wsi *Stężyce*, pozwoliłem gruntu swego in erectionem fundacyi cerkwi nowey uniackiej ad augmentum fidei christianae y ad dispositionem chwały Boskiej W. na imie oycy Andrzejia Chodorowskiego podaę y confirmuę ad extrema vitae tempora, pozwalając onemu usum pola y łąki wuytowskiej, która *Ulosowską* zwana, sine onere podatkov wszelkich, na co dla lepszej wagi przy pieczęci moiej ręką własną podpisuie się. Datum w *Krasnymstawie* die decima secunda Julii anno millesimo sexcentesimo nonagesimo primo. Michał Potocki, starosta Krasnostawski. Locus sigilli. Decima tertia Decembris millesimo sexcentesimo nonagesimo quinto w *Chełmie* tę przętę iasnie wielmożnego iegomosci pana starosty Krasnostawskiego widziałem, approbowałem y do xiąg naszych episkopskich ingrosować rozkazałem. Xiądz Gedeon Woyna Oranski, episkop Chełmski y Bełzki, archimandrita Żydyczynski y Mielecki, manu propria“. Originale vero ejusdem erectionis idem offerens rursus ad se recepit, de recepto officium praesens per praesentes quietavit.

Томе, г. 968.

№ 307. — 1741 г. 7 Декабря.

Фундушова запись Даниловича Колеховской церкви 1668 г.. утвержденная королемъ 1696 г.

Feria quinta in vigilia festi Immaculatae Conceptionis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini 1741.

Confirmationis jurium ecclesiae Kolechoviensis ritus graeco uniti, per serenissimum Joannem Tertium, regem datae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Andreas Fiedorowicz obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit confirmationem jurium ecclesiae *Kolechoviensis* ritus graeco-uniti, per olim divae memoriae serenissimum Joannem Tertium, Dei gratia regem nostrum, datam manuque propria sacrae regiae majestatis subscriptam, sigillo cancellariae regni communitam, infra acticandam de tenore tali: „Joannes Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhiniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque. Significamus praesentibus literis nostris universis et singulis, quorum interest: Productas esse nobis literas papyreas infrascriptas, manu generosi Joannis Caroli de Zurow in Wiszniowiecz Daniłowicz, Parcoviensis capitanei, rothmagistri nostri, subscriptas sigilloque ipsius communitas, continentes in se donationem certi fundi ecclesiae ritus graeci in unione ecclesiae catholicae romanae, in bonis Kolechoviensibus, tenutae praefati generosi Joannis Caroli Daniłowicz existentis, sanas, salvas et illaesas omnique suspicionis nota carentes, quarum quidem literarum tenor de verbo ad verbum sequitur estque talis: Jan Karol z Zurowa na Wiszniowcu Daniłowicz, starosta Parcowski, rotmistrz iego krolewskiej mosci, wiadomo czynie tym pisaniem moim, komu o tym wiedzieć należało teraz y na potym

zawsze, iż ja, życząc, aby chwala Boża na każdym miejscu, gdzie z łaski Pana Naywyższego mam swoje dzierżawy, kwitnęła y codziennie bardziej pomnażała się, a widząc spustoszenie wielkie od nieprzyjaciela cerkwi *Kolechowskiej*, że funditus prawie zniesiona jest, a chcąc według samey słusznosci w poratowaniu pomoc uczynić; upatrując y to, że grunty cerkiewne bardzo są szczupłe, które tylko na jednym pułanku pola zdawna y na jeden tylko rok sieyby zimney jest osadzona, z którego ociec w *Kolechowski* terazniejszy, na imie Prokopi Czerniewicz, który w iedności wiary świętey katolickiey pod posłuszeństwem oycy świętego Rzymskiego, z rodzica swego przy tym że domie Bożym w stanie duchownym zostaiący, wiernie przez teraznieysze nieprzyjacielskie przeciwko wierze iedney następujące uciski dotrzymywał iedności y teraz dotrzymywa, tedy ja, życząc domowi Bożemu, cerkwi świętey, po terazniejszym spustoszeniu aby de novo była erigowana, oycu *Kolechowskiemu* pomienione poratowanie uczynić, pola y grunty z osady dawney należyte aprobuie, a ką, *Tatary* pozwany, ab antiquo z łakami przytykaiącemi się do rowu Brzostowskiego, o miedze łanu iednego soltyskiego na pułnocy siedzące, a z drugiey strony tego łanu y przymiarkow soltyskich, na południu zmierzaiących się, do pułanku cerkiewnego przyłączam y do używania wiecznego podaie, do czego y ogrod z dawney osady, na błonie Pluso siedzący naprzeciwko zagrody karczemney, z pastwnikiem y łako do rzeki Tismienicy nazwaney przytykaiącą się bez wszelkiego ni od kogo naruszenia ma należeć wiecznemi czasy cerkwi *Kolechowskiej*, o miedze łanu iednego soltyskiego łaki na pułnocy z iedney strony, a z drugiey strony pracowitego musica Kierka na południu leżącey z dawnym posiedzeniem od przodkow terazniejszego oycy *Kolechowskiego* w budynkach, stodolach y oborach y od niego samego wystawionemi, circum circa ogrodzonemi ogrodami y okolicznoscią z dawnych czasow należyto y wyżey mianowany

ką, *Tatarow* z łakami do possessyi y wiecznego używania tak terazniejszemu oycu *Kolechowskiemu*, iako y następującym po nim tey cerkwi Bożey kapłanom y successorom iego tą moią fundacyą podaie, tak, aby terazniejszy ociec y po nim następujący, którzy kolwiek przy cerkwi *Kolechowskiej* w iedności wiary świętey będący, mnie za osobliwego patrona y fundatora tey cerkwi maiąc, za grzechy moje Pana Boga codziennie błagał y iako naybardziej przy iedności wiary świętey katolickiey od rożnych dyssydentow bronił, a iesliby w czym przeciwny pokazał się, który kolwiek nastąpią iego, tedy y od tey parafij y od wszelkich ma odpaść grunty; poddanych zaś *Kolechowskich* serio napominam, aby temuż oycu, iako pasterzowi swemu, nie excypuiąc dworu mego y mieszczan *Ostrowskich*, którzy by pola *Kolechowskie* puste u namiesnikow moich, albo dzierżawcow iakimkolwiek prawem wsi *Kolechowa* nymowali wszyscy, zwyczajne dziesięciny z rol *Kolechowskich* osiadłych y pustych co rok oddawali, a poddanstwo, iako pasterzowi swemu, wszelkie posłuszeństwo wyrządzali, na co dla lepszey wiary, wagi y pewności, ręką moią własną podpisuię się y pieczęć przycisnąć rozkazałem. Datum w *Uscimowie* dnia siedmnatego *Maia*, roku tysiąc szeséssetnego szesdziesiątego osmego. *Jan Karol Daniłowicz*, starosta *Parcowski*, manu propria. Mieysce pieczęci. Supplicatum itaque nobis est, ut eas auctoritate nostra regia approbare, confirmare ac circa eandem donationem conservare dignemur. Cui supplicationi nos benigne annuentes, praeinsertas literas in omnibus ejus punctis, clausulis, articulis et conditionibus approbandum, confirmandum conservandumque esse duximus, uti quidem approbamus. confirmamus et conservamus praesentibus, volentes easdem vim et robur debitae firmitatis, in quantum juris est, semper obtinere debere et ab omnibus observari. In quorum fidem praesentes manu nostra subscriptas sigillo regni nostri communiri jussimus. Datum *Varsaviae* die

vigesima mensis Martii, anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo sexto, regni nostri vigesimo secundo. Joannes rex. Locus sigilli. Confirmatio literarum generosi olim Joannis Caroli Danilowicz. Donationis fundi certi, ecclesiae ritus graeci uniti Colechoviensis servientis“. Originale vero ejusdem confirmationis idem offerens rursus ad se accepit et de recepto officium praesens quietavit.

Тоже, л. 969.

№ 308.—1742 г. 12 Февраля.

Заявление Холмского базилианского монастыря относительно имѣнія Кулемчицы.

Feria secunda post dominicam (Invocavit) Quadragesimalem, anno Domini 1742-do.

Ex parte religiosorum monasterii Chelmensis de diligentia manifestatio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione religiosi et admodum reverendi patris Sebastiani Lekiewicz, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni procuratoris, suo et totius ejusdem monasterii nomine, idque providendo cuivis integritati praedii. *Culemczyce* vocitati, ad praefatum monasterium Chelmense antiquitus spectantis, tam fundorum, quam et lacuum praedialium, nec non ratione variarum laesionum et praetensionum, facta, prout latior debuit dari copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, uti juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1742—1743 годы, № 20224, л. 35.

№ 309.—1742 г. 5 Марта.

фундушова запись Олендзкаго на Свиржовскій костель.

Feria secunda post dominicam *Lactare* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1742-do.

Erectionis ecclesiae Swierzoviensis, per magnificentum Oledzki confectae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens Andreas Oledzki, Rastavicensis etc. capitaneus, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit erectionem certam *ecclesiae Swierzoviensis*, per eundem magnificentum Oledzki, Rastavicensem etc. capitaneum, confectam et conscriptam manue ejusdem propria subscriptam, sigillo genuino communitam, infraacticandam de tenore tali: „Laudetur Iesus Christus, amen. W Imie Trojcy Przenayswietszey, Boga Oyca y Syna y Duchy swiętego. Na wieczną rzeczy pamiątkę. Ia, Andrzej na Swierzach, Kamieniu y Ostrowkach Oledzki, starosta Rastawicki, tym moim zapisem funduszowym dobrowolnym czynię wiadomym wszystkim, komu o tym wiedzieć teraz y w potomne czasy będzie należało, iż ia, rozważając niezliczone łaski y dobrodzieystwa Pana Boga naszego, mnie świadczone, a za to in vim wdzięczności chcąc uczynić iakokolwiek funduszową pamiątkę na większą chwałę Boską y na zbawienie duszy moiej y dusz poddanstwa mego, tedy uważając, że tylko sam jeden kapłan, to iest xiądz pleban zostaje przy kościele parafialnym kollatury moiej Swierzowskim, a dla szczupłych dochodów swoich plebanских xiędza wikarego chować nie może, przez co w nabożenstwie w dni święte y razem, gdy się trafi, w administracyi świętych sakramentów ludziom, zwłaszcza chorym, w odleglejszych wioskach, osobliwie za rzeką *Bugiem* mieszkającym, to iest we wsiach moich dziedzicznych *Ostrowkach* y *Woli Ostrowieckiej* doskonała wygoda bydź

nie może, za czym ja Andrzej Olendzki, starosta Rastawicki, uczyniwszy spólną radę z iegomością xiędzem Mateuszem Sławinskim, na ten czas plebanem Swierzowskim, chętnie y dobrowolnie deklarowałem przed iasnie wielmożnym, nayprzewielebniejszym iegomością xiędzem Jozefem Eustachiuszem, biskupem Chełmskim, opatem kommandaryuszem dożywočním Wągrowieckim, pasterzem naszym, uczynić fundacyą wieczną, z ktorey fundacyi powinien będzie kapłan zgodnego, dobrze uczonego wikaryusza świeckiego, przy kosciele parafialnym Swierzowskim teraz y w potomne czasy perpetuo terazniejszy y każdy pleban Swierzowski bez żadney exkuzy konserwować, salva responsione poenali o to in foro competenti, gdyby nie miał bydź trzymany wikary cum praesenti et succedaneis parochis. Na którą xiędza wikarego wieczystą fundacyą deklaruję y samym skutkiem daię y daruję y przez ten funduszowy skrypt moy zapisuję naprzod summę pultora tysiąca złotych polskich, od ktorey summy powinna isć prowizya ze dworu mego Swierzowskiego na xiędza wikarego po siedem od sta bez żadney exkuzy y defalki co rok na święto świętych Trzech Krolow, albo co kwartał, ab actu poczętych obligacyi według tey fundacyi, a iegomość xiądz pleban Swierzowski y iego successorowie, plebani Swierzowscy powinni będą przykładać do tey moiey prowizyi dla tegoż xiędza wikarego co rok złotych polskich dziewięćdziesiąt y pięć, a to z fundacyi altaryi Wolezkowskiey, aby miał xiądz wikary rocznego solarium swego złotych polskich dwiescie; przy tym powinien będzie mieć tenże xiądz wikary od iegomości xiędza plebana swego akcydens zwyczajny koscielny ze szlubow y z pogrzebow według zwyczajnego zapisu prowizyi od plebana wikaryskiey. Także daię y daruję na te fundacyą y konserwacyą xiędza wikarego plac y ogrod na warzywo w Swierzach niedaleko kosciola, *Kotlarzowski* nazwany, na którym ogrodzie przystoyną rezydencyą, alias domek, dla tegoż iegomości xiędza

wikarego drewniany ze wszystkim swoim kosztem indilate wybudować deklaruję y restaurować, iezeliby się kiedy ze wszystkim znacznie zdezelował, tudziesz na wikt temuż xiędzu wikaremu dwa korce zboża, to jest korzec oziminy, a drugi korzec jarzyny Chełmską miarą ze dworu mego Swierzowskiego co rok, lub razem na święty Marcin, lub kwartałami nieochybnie kazać wydać obietnię. A że tenże xiądz wikary bez konia własnego do iazdy do chorych bydź nie może, więc y dla konserwacyi tego konia obietnię y zapisuję się dać co rok łaki xiędzu wikaremu na trzech kosarzow z moich łąk własnych Swierzowskich; także pozwalam y zapisuję dla tegoż xiędza wikarego wolny wrąg na opał w lasach moich Swierzowskich, y wolne pastwisko w Swierzach; a że kosciol y iegomość xiądz pleban Swierzowski do tych czas nie ma y nie miał zadnego funduszu, ani zapisu na dziesięcinę, alias na pensyą za dziesięcinę ze wsiow moich dziedzicznych *Ostrowek y Woli Ostrowieckiey*, tylko ia pierwszy począłem z nabożenstwa mego tę dziesięcinę płacić iegomości xiędzu plebanowi Swierzowskiemu po złotych sześćdziesiąt, to jest ze wsiow złotych czterdziestą, a ze dworu złotych dwadziestą, zaczym dopiero przez terazniejszy fundusz moy te dziesięcinę Panu Bogu, Stworecy nieba y ziemie in vim recognitionis supremi ejus domini, a potem kosciolowi Jego Boskiemu parafialnemu Swierzowskiemu y xiędzu plebanowi przy tym kosciele teraz y na potym w potomne czasy naznaczam y co rok punktualnie na święty Marcin płacić cum successoribus suis obowiązuję się, a to pro administratione sacramentorum et pro cura animarum w tych wioskach, z tą kondycyą, aby tam zawsze do Ostrowek y do Woli Ostrowieckiey, gdy dadzą znać, do chorych iezdził tenże iegomość xiądz pleban, czyli iegomość xiądz wikary, ad administranda chorym sakramenta y żeby tam xiądz wikary ludzi katechizmu, co się należy do wiary świętey katolickiey rzymskiey, nauczał, ktorzy ludzie poddaai moi

Ostrowieccy y z Woli Ostrowieckiej, aby się iak przedtym zwykli tam na mogiłkach trupow umarłych grześć y chować odtąd nie wazyli, za czym za konsensem wzwyż wyrażonego iasnie wielmożnego iegomosci xiędza biskupa Chełmskiego, pasterza, dobrodzieja mego, deklaruję y tym skryptem moim assekuruję się tamże w Ostruwkach iak nayprędzey kazać wybudować kaplicę drewnianą przystoyną z ołtarzykiem y ze wszystkim przystoynym y zwyczajnym porządkiem y zamknięciem należytem, własnym kosztem, także w koło tey kaplicy dać przystoyny cmentarz z parkanem budownym y zamknięciem, żeby odtąd nie na mogiłach, ale na tym cmentarzu umarłych Ostrowieckich y z Woli Ostrowieckiej chowano, przy bytnosci y zwyczajney modlitwie pogrzebowey iegomosci xiędza plebana, albo iegomosci xiędza wikarego Swierzowskiego, jak ta kaplica y cmentarz na to będzie za konsensem tegoż iegomosci xiędza biskupa naszego Chełmskiego lub ejus consistorij per delegatum poświęcone, ktorey kaplicy restauracya y parkanu cmentarzowego, gdy będzie potrzeba, nie do xiędza plebana Swierzowskiego, ale do dworu y gromady Ostrowieckiej y Woli Ostrowieckiej będzie należała, w ktorey to kaplicy Ostrowieckiej wolno będzie czasem iegomosci xiędzu plebanowi, albo xiędzu wikaremu Swierzowskim y przenayswiętszy sakrament, to jest kommunią świętą, gdy xądz tam ziedzie do chorego, reponować y tam mszą świętą, czasem y inne nabożenstwo odprawić, iesli na to będzie osobliwy tegoż iasnie wielmożnego iegomosci xiędza biskupa naszego Chełmskiego lub ejus consistorij wyrazny konsens, a że zawsze fundatorowie za beneficium wyrażają w fundacyey officyum, więc y ja Andrzej Olendzki, starosta Rastawicki, naznaczam iegomosci xiędzu wikaremu przyszlemu Swierzowskiemu y iego następcem, aby wiecznemi czasy iedną mszę świętą czytana co tydzień w Sobotę albo w inszy dzień, sobie opatrzony, na moię intencyą odprawił, a to poki żyć będę, za duszę oycy

mego Woyciecha Olędzkiego, kasztelana Chełmskiego, et post fata mea ta msza święta powinna się będzie odprawiać za dusze moie y oycy mego, a drugą mszą świętą... tenże xiądz wikary powinien będzie mieć curam animarum nie tylko w Ostrowkach y Woli Ostrowieckiej, ale y w całej parafij Swierzowskiej, y iegomosci xiędza plebana Swierzowskiego in omnibus licetis et honestis słuchać, posłusznym bydź y iemu we wszystkich pracach koscielnych parafialnych: w słuchaniu spowiedzi, kazaniach, katechizmach, w administracyi świętych sakramentow y we wszystkich nabożenstwach koscielnych dopomagać, oraz należycie, iako swego superiora, wszędzie szanować według approbacyi illustrissimi domini loci ordinarii; ten zaś xiądz wikary ma bydź zawsze przez iegomosci xiędza plebana Swierzowskiego na tę wikaryą promowany, albo na zapisanie prowizyi zwyczajney od iegomosci xiędza plebana w konsystorzu, albo na iaki skrypt iegomosci xiędza plebana prywatny ad consensum consistorii independenter bez kollatury dworu Swierzowskiego; po zeysciu zaś moim sukcesorow moich suniennie serio sądem Boskim obowiązuę y zaklinam, aby zawsze punktualna była satysfakcyja według tey fundacyi tak w płaceniu wzwyż wyrażoney prowizyi, iako y zboża, tudziesz y łąki, iako też dziesięciny, ut supra, pienezney z Ostruwek y wrębu w lasach y pastwiska wolnego we Swierzach y restauracyi kaplicy y parkanu iey, cmentarza y wikaryiskiey rezydencyi Swierzowskiej, a w niedotrzymaniu tey fundacyi forum iudiciale consistorii latini Chełmensis et ubi quinarium, etiam saeculare ad respondendum sobie y sukcesorom moim dobrowolnie naznaczam, którą tą dobrowolną moją fundacyą iako sam chętnie na tym skrypcie ręką moją własną podpisuję y pieczęcią moją stwierdzam, tak ją naprzod w aktach grodzkich Chełmskich exnunc oblatować y roborować, a potym do approbacyey erekeyi wieczystey illustrissimi domini loci ordinarii, sive ejus consistorii podać ia Andrzej Olendzki deklaru-

ię. Actum et datum w *Skierbieszowie*, w pałacu przy obecności iasnie wielmożnego ięgomosci xiędza biskupa dobrodzieia mego, dnia trzynastego miesiąca Lutego, roku Pańskiego tysięcznego siedmsetnego czterdziestego drugiego. Andrzej Ołędzki, starosta Rastawicki, manu propria. Locus sigilli usitati. Y ja przy tym będący y na to wszystko chętnie zezwalający y akceptujący, podpisuję się xiądz Mateusz Sławinski, pleban Swierzowski, m. p.“ Originale vero ejusdem erectionis idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 53.

№ 310.—1742 г. 7 Апрелья.

Позовъ Галензовскаго Холмскому базилианскому мнастырю по дѣлу о причиненныхъ монастыремъ убыткахъ.

Sabbatho post dominicam Conductus Paschae proximo, anno Domini 1742-do.

Ex parte magnifici Galezowski contra monasterium Chelmense ordinis divi Basilii Magni relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Tomaszewski, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Reiowiec Rzewuski, palatinus Podoliae, Chelmensis, Stulnensis etc. capitaneus. „Vobis religiosis, admodum reverendis patribus Germano Jackowski, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni superiori, tum Sebastiano Łąkiewicz, ejusdem monasterii concionatori, totique communitati ejusdem mo-

nasterii de personis, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte capitaneali fungimur, auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu judiciis causarum officii, feria quinta juxta legitimam eorundem cadentiam in castro hocce prius vel proximius incidentibus et celebrandis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis — ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris magnifici Josephi a Targowisko Galezowski, thesaurarii districtus Crasnostaviensis, actoris, qui vos, insistendo manifestationi suae, contra vos officiose factae, tum justitiae et aequitati inhaerendo, citat, idque pro eo, quatenus vos jura, quae et quanta ad bona seu paludem, ad villam *Husynne* moderni actoris haereditariam spectantem, habere praesumitis et ad expiscandam praemissam paludem absque ulla demonstratione juris sibi actori ultronee, praesertim tu, religiose, admodum reverende superior, memoratum reverendum concionatorem superimmittendo, nostro coram officio reproducatis, sin vero reproducere, prout nullum, ut supponitur, habentes interesse, neglexeritis, pisces ad decem currus, per immissionem vestri in memorata palude captos, in vestrum commodum conversos, valorem pro eisdem sibi actori solvatis. Respectu vero temerarii ausus et sui actoris fundi invasionis, damnorum ex ratione supra expressorum illationis, vos poenis judicio nostro arbitrariis puniri et ad refusionem damnorum stringi, caeteraque pro causae praesentis exigentia statui, decerni et sententiari. Quapropter citamini, sitis juri parituri, terminum attentaturi. Datum in castro Chelmensi feria secunda post dominicam *Judica* Quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo secundo“ — copiam similem sigillatam unius ejusdemque essentiae editam hic Chelmae in praedio monasterii Chelmensis, ibidem sito, die hodierna, in actu contenta, familiae praediali de po-

sitione notificando posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тожє, л. 97.

№ 311. — 1742 г. 25 Мая.

Заявленіє инока Холмскаго базилианскаго монастыря о нанесеніи ему оскорбленій и побоевъ Выжицкимъ.

Feria 6-ta in crastino festi ss. Corporis X-ti, anno Ejusdem 1742.

Ex parte monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni contra illustrem, magnificentum Wyżycki, castellanum Conariensem, protestationem et in continenti vulnerum obductio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus in Christo pater Ignatius Gurniewicz monasterii Chelmensis, ab eodem monasterio ad ecclesiam Canensem ordinatus, praesidens, solennem praesenti officio et magno cum animi dolore et querimonia in et contra illustrem, magnificentum Wyżycki, castellanum Conariensem, infert protestationem, idque in eum modum ac pro eo, quia ipse, non attentis legibus divinis et humanis, non modo de immunitate ecclesiarum, verum etiam et personarum spiritualium serio ac rigore contra talia audentes descriptis, quinimo vilipendendo easdem, nec poenas, eisdem legibus sancitas, minime formidando, nescitur quo ductus odio, absque ulla minime data sibi occasione, die hesterna primum suis cum famulis residentiam sui protestantis Canensem superinvadere ibidemque se querulantem, nihil sibi mali sperantem, verbis laesivis honorique spirituali nocivis laedere, demum, his non contentus, sese ad modernum protestantem nimio cum fervore proripere, eundem pro capillis arripere crinesque evellere et caput libro concionatoris, protunc in mensa jacente, eodem accepto,

absque omni compassione percutere, signa intumefacta infligere, demum baculo in praesentia aliorum religiosorum et suorum famulorum verberare, denique, cum salvando se ope, a discrimine salutis effugiendo, eundem protestantem per coemeterium insequi, ulteriora mala conari attentare et, si per fugam modernus protestans sese non salvasset, de facto in salute periclitaretur; ad extremum claves a praemissa ecclesia intercipere ab eaque se protestantem relegare eandemque custodiendam subditis suis praecommittere, tum boves laboratiles aliaque jumenta intercipi interceptaque ad curiam sui impelli demandare aliasque violentias super se protestante attentare ausus est temereque praesumpsit. Intuitu quorum praemissorum is idem modernus protestans suo totiusque communitatis praefati monasterii Chelmensis ordinis ejusdem contra supradictum illustrem, magnificentum castellanum Conariensem iteratis vicibus querulatur et solenniter protestatur. Hicque subinde idem protestans in verificationem praemissorum commonstravit officio praesenti caput percussum ac signa eodem in capite intumefacta et sanguine suffusa, tum in manu sinistra circa brachium itidem signa livida sibi commonstranti illata esse, nec non capillos arreptos, officio suo commonstratos, officium praesens vidit et actis suis connotari fecit.

Тожє, л. 128.

№ 312. — 1742 г. 30 Юня.

Вводъ Холмскаго базилианскаго монастыря во владѣніє имѣніемъ Красицкихъ Глуша.

Sabbatho in vigilia festi Visitationis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo secundo.

Ex requisitione religiosi et admodum reverendi Jackowski, supericris monasterii Chelmenensis ordinis divi Basilii Magni, ac aliorum actus officiosae traditionis, in bonis Huszra expeditae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Martinus Trojan Piotrowski, burgrabius castrensis Visnensis, obtulit et ad acticandum officio per oblatam porrexit actum officiosae traditionis in bonis, inferius nominatis, tempore, modo et loco in ibidem expressis expeditum manuque expedientis propria subscriptum, infra acticandum de tenore, qui sequitur ejusmodi: „Actum in fundo bonorum *Huszra*, in palatinatu Russiae, terrae vero Chelmenensis consistentium, illustrium, magnificorum de Siecin, comitum in Krasieczyn Krasickich haereditariorum, possessioni ad praesens magnificorum Joannis Lisiecki, camerarii terrestres Vlodi-riensis et Casimiri Bogucki, dapiferi Nuren-sis, subjectorum, casaque laboriosi Hry-chowczyk Malachwiey, in ibidem sita, feria secunda in crastino festi Nativitatis sancti Joannis Baptistae, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo secundo. Praesentibus generosis ac nobilibus Martino Halicki, Joanne Krassowski, Martino Krzy-czewski aliisque plurimis variae conditionis hominibus, ad vocem praeconicam congre-gatis, nec non ministeriali regni generali provido Stanislao Nowicki, authenticato et jurato, actus praesentis apparitore. Infra-scriptus castrensis capitanealis Visnensis burgrabius, juratus, juri communi ex par-tium jure vincentium, nimirum monasterii Chelmenensis divi Basilii Magni requisitioni-bus annuendo, vigore decreti contumacialis, nempe poena banitionis perpetuae, Lublini in judiciis ordinariis generalis Tribunalis regni feria quarta intra Octavas festi Sa-cratissimi Corporis Christi Domini, anno Ejusdem millesimo septingentesimo quadra-gesimo secundo, in termino conservato et ex remissione ac adicationibus approbato, processu castrensis Chelmenensis ex actoratu utroque obtento, in lucro ultimariae fortis,

finalis ac indilate faciendae executionis, ex instantia ejusdem monasterii Chelmenensis atque infidelis Szloma Leybowicz, civis Chelmen-sis, olim infidelis Zawel Szajewicz, incolae Chelmenensis filii, super illustribus et magni-ficis Joanne, castellano Chelmensi, Vincen-tio, capitaneo Coritnicensi, Felice Hiacyntho, comitibus de Siecin in Krasieczyn Krasickie, olim illustris et magnificae Eleonorae de Rzewuskie Krasicka cum olim illustri et magnifico Carolo, comite de Siecin Krasicki, castellano Chelmensi progenitis filiis, ob-tentae et publicatae, ad fundum memora-torum bonorum, in actu specificatorum, condescendit ibidemque iurisdictionem suam officiosam, proclamante suprascripto mini-steriali, per quem immediata avisatio sub-secuta est, actus praesentis apparitore, fundavit. Qua fundata, partes ad mei praesentiam clamare injunxit et notificavit. Quo in termino reverendo patre Jermano Jackowski, superiore conventus Chelmen-sis et commissario in Volhynia, in comitatu religiosi patris Sebastiani Lonkiewicz, ejus-dem monasterii Chelmenensis concionatoris or-dinarii, parte manucente, suo, conventus et infidelis Szloma Leybowicz, incolae Chelmen-sis, olim infidelis Zawel Szajewicz filii, nomine comparente et processum, scilicet decretum, in castro Chelmensi in termino querelarum feria quinta pridie festi sanctae Priscae, Virginis et Martyris, anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo secundo inter monasterium Chelmen-se divi Basilii Magni, actorem ab una, et illustres magnificos Joannem Vincentium, Felicem, Dominicum, Hiacynthum Krasickie, fratres inter se germanos, parte ab altera prola-tum, injunctae solutionis summae duorum millium ducentorum florenorum polonica-lium, una cum retento ab ultima quietatio-ne censu, ab eadem pendendo, tam pro lampade, in ecclesia Chelmensi die nocteque coram venerabili Sacramento arsura, quam xenodochio pauperum ejusdem monasterii sub titulo sancti Onufrii Eremitae, per olim illustrem magnificam Eleonoram de Rzewuskie Krasicka, castellanam Chelmensensem, olim

illustris, magnifici de Siecin Krasicki, castellani Chelmensis consortem relictam, viduam coram actis castrensibus Chelmensibus, feria sexta in crastino festi sancti Thomae Apostoli, anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo quarto inscriptae, prolatum, tum manifestationem una cum publicatione in castro Chelmensi feria secunda in crastino festi sanctorum Petri et Pauli Apostolorum, anno eodem ex parte monasterii praerecensiti super memoratis illustribus magnificis Krasickie factam atque itidem in castro Chelmensi feria quinta pridie festi Praesentationis Beatissimae Virginis Mariae in terminis querelarum, anno eodem in lucro ulterioris, fortis, finalis ac indilate faciendae executionis; demum Lublini in judiciis generalibus Tribunalis regni feria quarta intra Octavas festi Sacratissimi Corporis Christi Domini, anno ejusdem millesimo septingentesimo quadagesimo secundo in lucro ulterioris, fortis, finalis ac indilate faciendae executionis superius expressam, obtentorum et publicatarum remonstrante, atque ab infideli Szloma Leybowicz documenta, scilicet decretum, in castro Chelmensi feria quinta pridie festi sanctae Priscae, Virginis et Martyris, inter olim infidelem Zawel Szajewicz, actorem, ab una et illustres ac magnificos Krasickie, citatos, parte ab altera solutionis summae mille sexcentorum viginti florenorum polonicalium, praevia comprobatione juratoria realis summae, per infidelem Zawel praestandae, prolatum, tum manifestationem ibidem feria secunda post dominicam *Jubilate*, anno eodem ex parte ejusdem infidelis Zawel Szajewicz contra illustres, magnificos Krasickie, ratione contraventionis suprascripto decreto in puncto non solutionis summae post praestitum juramentum per eundem una cum publicatione, manifestatione atque anno eodem ibidem feria quinta pridie festi Praesentationis Beatissimae Virginis Mariae ex parte ejusdem infidelis Zawel super iisdem illustribus, magnificis Krasickie in lucro ulteriori obtento. Deinde ad citationis intervenientibus

fatis olim illustris, magnifici Dominici Krasicki ad iudicia Tribunalitia Lublinsia contra illustres ac magnificos Joannem, castellanum Chelmensem, Vincentium, capitaneum Korytnicensis, Felicem et Hiacyntum Krasickie ad bona villae *Hlusza* exportata, per providum Joannem Zbaraszczuk coram actis castrensibus Chelmensibus feria quarta post dominicam *Misericordiae* proxima, anno praesenti recognitam, tum eandem condemnationem, in virtute cujus praesens peragitur actus, reproducente et ad mentem legis, uti in re judicata, et sufficienter perductum processum traditionem bonorum, summis tam originalibus, censuali et provisionali ac processui correspondentium, affectante et urgente, magnifico vero Joanne Lisiecki, pincerna Gostinensi, camerario terrestri Vladimiriensi, possessore bonorum eorundem *Hlusza*, trinis vicibus per officium suum avisato, comparente, traditionem in rem partium jure vincendum minime denegante, quinimo libere admittente, tantum modo illustrem et magnificum Hiacyntum Krasicki, castellanum Chelmensem, ad haec bona proxime venturum, de hac sorte subsequendae traditionis in rem monasterii Chelmensis offerentem, quam citius venerit, expulsurum, allegante, inhaerendo constitutioni millesimi septingentesimi vigesimi sexti, ad traditionem sortis, summis capitalibus et provisionalibus ac processui, ea in re obtento, ad traditionem condescendit, inventariumque subditorum, pratorum, agrorum inseminatorum, dationum, convocatis subditis infrascriptis, conscripsit de tenore tali: „Inwentarz części wsi *Hluszy*, wielebnym oycem Bazylianom monasteru Chelmskiego y niewiernemu Szlomie Leybowiczowi przez urząd grodzki Wisni podany. Nayprzod poddani: Hrychowczyk Małachwiey ma wół parę, robi dni dwa w tydzień sochą; żona jego robi tloki w tydzień dzień ieden, czynszu daie złotych dziesięć y groszy dziesięć; owsa daie krubek dwie y puł; kur daie czworo prostych, piątego kapłuna, iaiec dziesięć, siana woz ieden, grzybow

trzydzięści. Hawryło Lachay ma wołow parę, robi sochę dni cztery w tydzień, żona robi tłoki dzień ieden w tydzień, czynszu daie złotych dwadzięścia, groszy dwadzięścia, z ogroda daie złotych dwa, owsa daie krubek cztery y puł, siana woz daie ieden, kur prostych cztery, kapłuna iednego, jaiec dziesięć, grzybow trzydzięści. Stefan Plasun ma wołow parę, robi w tydzień sochę dni cztery; żona robi tłoki w tydzień dzień ieden, czynszu daie złotych dwadzięścia, owsa krubek cztery y puł, siana woz ieden, kur prostych cztery, iednego kapłuna, jaiec dziesięć, grzybow trzydzięści. Harasymiuk Lachowicz ma wołow parę, robi sochę w tydzień dni cztery, żona robi w tydzień dzień ieden, czynszu złotych dwadzięścia y groszy dwadzięścia, owsa krubek cztery y puł, kur prostych czworo, kapłuna iednego, jaiec dziesięć, siana woz ieden, grzybow trzydzięści. Daniło, tkacz, ma wołow parę, robi sochę dni cztery, żona robi tłoki dzień ieden w tydzień, czynszu daie złotych dwadzięścia y groszy dwadzięścia, owsa krubek cztery puł, woz siana ieden, kur prostych czworo, kapłuna iednego, jaiec dziesięć, grzybow trzydzięści. Połujan ma wołow parę, robi sochę w tydzień dni dwa, żona robi tłoki dzień ieden, czynszu daie złotych dziesięć y groszy dziesięć, owsa krubek dwie y puł, siana woz ieden, kur prostych cztery, kapłuna iednego, jaiec dziesięć, grzybow trzydzięści. Ci wyżej specyfikowani poddani według dawnych zwyczajow koleją strożą odbywać powinni za rozkazem manu- centis partis lub substituti; z krescencyi wydziela się na dwor zasianej oziminy żyta kop czterdzięści, iarzyny pszenicy jarey kop trzy, ięczmienia kop sześć, grochu kop sześć. Tę krescencyą poddani wyżej specyfikowani zżawszy y skosiwszy zwieść na grunt, przez wielebnych oycow Bazyljanow naznaczony, za rozkazem ich powinni będą y tęż samą wymłociwszy, na iesień iesienne, na wiosne wiosniane na gruntach, niżej specyfikowanych, bez panszczyzny te- nebuntur. Pola w każdą rębę, gdzie się

znayduie, tak na oziminę, iako y jarzynę dworskie, nazywaiące się *Skrywerch*, na soch sto trzydzięści wydziela się, sianożęci dworskich na kossarzow w łąkach dwana- scie, wrąb wolny w lasach reservatur et praecustoditur. Post quod taliter conscrip- tum inventarium, nemine impugnante, nec contradicente, eandem sortem bonorum *Husza* in realem, actualem pacificamque possessionem tam praedicti monasterii Chelmensis ordinis divi Basillii Magni, quam et infidelis Szłoma Leybowicz, incolae Chelmensis, tradidit et demisit possessionem eandem ministeriali regni generali, ac- tus praesentis apparitori, proclamare et ad notitiam deducere mandavit. Nemo vero eandem traditionem modo quovis praepe- diri et irritare audebit et praesumet sub poenis, contra talia audentes legibus regni descriptis, cum quo et ubi de jure venerit, per partem actoream vindicandis et repe- tendis actus praesentis traditionis vigo- re. Martinus Troian Piotrowski, burgra- bius castrensis Visnensis, juratus, manu propria.“ Originale vero ejusdem actus officiosae traditionis circa acta officii prae- sentis relictum est.

Тоже, л. 302.

№ 313.—1742 г. 9 Юля.

Заявление Красицнаго о захватѣ его имѣ- ния монахами Холмскаго базилианскаго мо- настыря.

Feria secunda ante festum sancta Margarethae, Virginis et Martyris, proxima anno Domini 1742-do.

Ex parte illustris, magnifici Krasicki, castellanidae Chelmensis in et contra religiosos pp. monasterii Chelmensis ordinis divi Basillii Magni providenda manifestatio.

Inducenda erat hoc loco copia manife- stationis ex personali comparitione generosi Michaelis Radomski, illustris, magnifici

Hiacinthis, comitis in Krasieczyn Krasicki, castellanidae Chelmensis plenipotens, nomine et ex speciali commissio ejusdem illustris, magnifici principalis sui in et contra religiosos in Christo patres monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni totamque communitatem monasterii ejusdem, ratione per eosdem, nulla habita ratione, bonorum villae *Hłusza Wielka*, haereditariorum sui illustris, magnifici principalis, superinequitationis in ibidemque superinequitando subditorum dispersionis, eorundemque ad obedientiam sui coactionis, percussionis aliarumque violentiarum attentationis, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, proinde de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia (renitentia) hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 329.

№ 314.—1742 г. 22 Августа.

Соглашение между Лопускимъ и Холмскимъ базилианскимъ монастыремъ относительно уплаты денегъ, слѣдовавшихъ монастырю съ имѣнія Серебрища.

Feria quarta ante festum sancti Bartholomaei Apostoli proxima, anno Domini 1742.

Complanationis certae inter monasterium Chelmense ab una et magnificum Łopuski parte ab altera oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Andreas Lewicki obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit complanationem certam, inter monasterium Chelmense ordinis divi Basilii Magni, ab una, et magnificum Ło-

puski, notarium castrensem Chelmensem, parte ab altera subsecutam manibusque partium utrarumque propriis subscriptum, infraacticandum de tenore tali: „Między nayprzewielebniejszym w Bogu iegomością xiędzem Germanem Jackowskim, starszym konwentu Chelmskiego ordinis divi Basilii Magni z iedney, a wielmożnym iegomością panem Jozephem Łopuskim, pisarzem grodzkim Chelmskim, stanęła komplanaacya takowa, iż iegomość xiądz starszy swym y całego konwentu imieniem komplanuiać się, mając summę wyderkafową, do konwentu Chelmskiego ordinis divi Basilii Magni zapisaną na wsi *Serebryszczach* złotych tysiąc polskich, a że ta summa in trinas sortes podług dekretow grodzkich y kondescensorialnych rozdzielona była, a do dziedzicow pomienionych dobr *Serebryszcza* części swoje mających aplikowana, od ktorey summy tysiąca złotych polskich distinctim zatrzymane przez dziedzicow y possessorow, w częstszej mutacyi będących, wyderkafy dicto ogółem iegomość pan pisarz grodzki Chelmski, z terazniejszey części wszytkich dziedzic, possessor, terazniejsze komplanaacyą za pomienione zatrzymane wyderkafy do święta świętych Trzech Krolow, w roku da Bóg przyszłym tysiącnym siedymsetnym czterdziestym trzecim przypadającego, złotych sześćset polskich umowiwszy y postanowiwszy niżej opisanym sposobem: iegomość pan pisarz grodzki Chelmski czyni satysfakcyą konwentowi pomienionemu instantanee, do rąk iegomosci xiędza starszego płaci sto osm złotych polskich, summę zaś czterysta dziewięćdziesiąt y dwa ad complementum totalis szesciuset, zbożem iakiego praetendować będą, według targow, za kwitami iegomosci xiędza starszego, czyli prokuratora partitim y pieniędzmi in spatio czasu do świętych Trzech Krolow założonego, wybierać będą dosyć, ażeby do przerweczonego terminu zupełną w summie czterechset dziewięćdziesiąt dwóch złotych mieli satysfakcyą, po nastąpioney zaś in termino suprascripto satysfakcyi kwit grodzki z trzymanyh de pleno wyderkafow y pro-

cessow do dnia y święta świętych Trzech Krolow nastąpić powinien, praevia cessione summae ejusdem censualis, pro sorte *Godlewsciana* provenienti, jakoż pro firmiori y terazniejszą komplancją summy całego konwentu imieniem tak z processow, iako y dekretow in antecesso y recenter nastąpionych, kwituę, przy braniu zboż cena w kwitach ma być dokładana, co trzymać y zyscié strony obydwie przyrzekaia sobie forum pod zakładem drugiey takowey czterech set dziewiędziesiąt dwóch złotych polskich summy ziemstwa lub grodu Chelmskiego naznaczaia y rękami swemi podpisuia. Działo się w *Serebryszczach*, die decima quarta Augusti, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo secundo. Xiądz German Jackowski S. T. L. zakonu świętego Bazylego Wielkiego starszy. Jozef Łopuski, manu propria.“ Originale vero ejusdem complanationis idem offerens post ingrossationem ad acta officii praesentis rursus ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 447.

№ 315.—1742 г. 3 Сентября.

Заявление Выжицкого о захватъ имущества Канской церкви иноками Холмского базилианскаго монастыря.

Feria secunda post festum sancti Aegidii Abbatis proxima, anno Domini 1742-do.

Ex parte illustris, magnifici Wyżycki contra religiosum patrem Izikiewicz ac alios manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Josephus Szulinski, illustris, magnifici Sebastiani Geraldis Wyżycki, castellani Conariensis aulicus, quam primum resciverit de quibusdam manifestationibus monasterii Chelmensis religiosorum patrum

ordinis divi Basillii Magni cum summa circumscriptione ac laesione honoris tam illustris, magnifici principalis, quam et sui, factis, tam et citatione, in virtute earundem manifestationum laesivarum itidem cum corruptione honoris edita, illico a prima earundem laesive subsecutarum transactionum, tam ex commisso illustris, magnifici castellani Conariensis, quam et sui nomine manifestatur remanifestatusque est in et contra religiosos et reverendos patres Ignatium Izikiewicz et Thomam Rotkiewicz in monasterio, seu circa ecclesiam, in bonis villae *Kanie*, illustris, magnifici castellani Conariensis haereditariis, sitam, ante residentes honorisque alieni indebite circumscriptores, nec non totum monasterium Chelmense religiosorum patrum ordinis divi Basillii Magni idque in eo, quod licet leges tam regni, quam et canones residentiam seu commansionem, circa ecclesiam, ad monasterium quodvis spectantem, religiosis patribus tute vallaverint, tamen ullam eversionem rerum ecclesiasticarum, tum argenteriae ecclesiasticae, deserationemque ecclesiae non permiserint. Praefati quoque religiosi et reverendi patres Ignatius Izikiewicz et Thomas Rotkiewicz, a monasterio Chelmensi ad ecclesiam, in praedictis bonis *Kanie* sitam, pro absolvendis et Divinis obeundis quibusvis ecclesiae congruis orationibus destinati, eidem legibus minime consideratis, non modo argenteria quaevis ecclesiastica, libros, equos, tum inventaria quaevis totamque ferme suppellectilem, ad ecclesiam spectantem, interceperunt et ad monasterium Chelmense evexerunt, ad extremum ecclesiam praefatam, in bonis memoratis *Kanska Wola* sitam, ferme omnibus rebus ecclesiasticis, ab antiquo eidem ecclesiae applicatis, nudatam deseruerunt. Quinimo magis eandem ecclesiam taliter spoliarunt, verum etiam curiam illustris, magnifici castellani Conariensis, ejusdem ecclesiae collatoris, inequitarunt, ipsummet illustrem, magnificum castellanum Conariensem verbis inhonestissimis laeserunt, diffamarunt ac dishonorarunt, homines innocuos toties quoties concusse-

runt, ad haec, evitando rigorem pro tanto progressu, manifestationibus suis et citatione, ad judicia Tribunalitia edita, sola laesione honoris repletis, circumscripterunt, obductione quadam vulnerum, per ipsosmet sibi illatarum, indebite inculparunt ac alias violentias et oppressiones, tum damna, inquisitione melius juxta interrogatoria suo tempore porrigenda, probanda et deducenda, peregerunt et perpetrarunt. Quapropter idem manifestans tam illustris, magnifici principalis, quam et sui nomine ratione praemissorum omnium interceptio nis argenteriae ecclesiasticae, tum equorum ac inventarii fermeque totaliter spoliationis ecclesiae, tum equitationis curiae laesique ac circumscripti honoris, nec non hominum concussionis iterum quam solennissime manifestatur, offerendo tam illustrem, magnificum principalem, quam et se ipsum haec omnia jure mediante vindicatuos velle.

Тоже, л. 458.

№ 316.—1742 г. 11 Сентября.

Постановление сеймика Холмской земли,
1742 года.

Feria tertia post festum Nativitatis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, proxima, anno Domini 1742.

Laudi boni ordinis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Franciscus Nowicki, pincernida Chelmensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit laudum boni ordinis inclitae terrae Chelmensis et districtus Crasnostaviensis, per magnificos dignitarios in loco consultationum solito confectum manibusque propriis tam magnifici mareschalci, quam et magnificorum assessorum subscriptum infraacticandum de tenore tali: „My rady, dygni-

tarze y cale rycerstwo ziemi naszey Chelmskiej y powiatu Krasnostawskiego, po zakonczonym na dniu wczorayszym seymiku deputackim y szczęśliwie obranym y uproszonym do tey funkcyi zgodnemi głosami, nemine contradicente, wielmożnym imść panu Franciszku Węglinskim, sędzią ziemskim Chelmskim, dnia dzisieyszego zaś na seymiku gospodarskim, ex lege przypadającym, nayprzod uprosiliśmy zgodnemi głosami wielmożnego iegomosci pana Antoniego Jana Siłę Nowickiego, czesnika ziemi Chelmskiej, za marszałka koła naszego rycerskiego, potym ichmosciow panow Jozefa Trzębinkiego, skarbnika Trockiego, Woyciecha Wereszczynskiego, łowczego Żytomierskiego, Wawrzynca Tarnawskiego, miecznika Winnickiego, Jozefa Borowskiego, pisarzewicza grodzkiego Krasnostawskiego, assessorow, a potym do obrania kommissarza na Trybunał Radomski następujący w roku da Bóg przyszłym tysiącnym siedymsetnym czterdziestym trzecim przystąpiliśmy y wraz zgodnemi głosami obraliśmy wielmożnego iegomosci pana Jozefa Wolskiego, starostę Kruszwickiego, na rok ieden, za plenipotentą zaś interessow ziemi naszey y powiatu dla dopilnowania in quolibet subsellio iegomosci pana Wawrzynca Tarnawskiego, ktoremu daiemy zupełną moc tak w Trybunale skarbowem koronnem, iako y we wszelkich sądach interessow ziemi y powiatu dochodzić, ktoremu naznaczamy pensyi roczney za fatygę y expensa złotych polskich tysiąc z przyszley da Bóg exakeyi czopowego y szelężnego od ichmosciow panow exaktorow w roku tysiącnym siedymsetnym czterdziestym trzecim, jakeśmy zaś w roku tysiącnym siedymsetnym trzydziestym dziewiątym uprosiliśmy y nazaczyli ichmosciow, iako to: iegomosci pana Franciszka Bujanowskiego, czesnika Braclawskiego, y Franciszka Białeckiego, z ziemi Chelmskiej, a iegomosci pana Adama Bilskiego y Antoniego Kobylanskiego, z powiatu Krasnostawskiego do rewizyi pogłownego, tak et hodierno laudo obliguiemy

tychże ichmosciow, aby kontynuowali swoją funkcją, w czym jeżeli by mieli od kogo impedycją, aby uczyniwszy manifest contra refragarios dyspozycyi naszej ziemianskiej, zniosszy się z iegomosciem panem plenipotentem naszym, agere chcieli w sądzie ziemskim lub grodzkim; ichmość panowie exaktorowie podatku przeszłego trzyletniego aby kalkulacją w sądzie ziemskim uczynili, a po uczynioney, aby retentow registra do rąk iegomosci pana plenipotentą naszego oddali, który to iegomość pan plenipotent, aby sine intromissione czasu w sądach ziemskich, czyli grodzkich windykował, otrzymawszy dekreta, czyli kondemnaty, aby przezdelegatow exequował; mają zaś podatek czopowego y szelężnego w roku tyśiącznym siedymsetnym trzydziestym pierwszym, ad mentem legis semel pro semper uchwalony, na uspokojenie zachodzących interessow na kurrencyą trzyletnią onego pozwalamy importancją, zaczynającą się prima Septembris w roku terazniejszym do wybierania, iasnie wielmożnemu iegomosci xiędzu Filipowi Wołodkowiczowi, episkopowi Chełmskiemu, kompensując dawniejszemi laudami assygnowane, a nie doszłe cztery tyśiące na erekcyą manasteru ku przysłudze Nayswiętszey Matce Boskiej, ktorey się protekcyą każdego czasu zaszczycamy, ofiaruiemy et mutuo omnium assensu deklaruiemy kurrencyą powtorną tegosz podatku, zaczynającą się itidem prima Septembris in anno millesimo septingentesimo qadragesimo tertio na uspokojenie słusznych praetensyi różnych ichmosciow, tudzież na ukontentowanie ichmosciow braci dysponuiemy takowym sposobem, iako to: tym ichmosciom, którym w przeszłym dyspartymencie wyrażonym satysfakcyą nie nastąpiła, aby z terazniejszego podatku de plano byli uspokojeni podług przeszłego dyspartymentu; także inni ichmość bracia nasi, którzy w przeszłym dyspartymencie nie byli dołożeni, aby rowno z innemi ichmosciami mogli partycypować podług uczynionego dyspartymentu przez naznaczonych ichmosciow panow dystrybuto-

row, to iest wielmożnego iegomosci pana Antoniego z Boncze Bonieckiego, podczaszego Chełmskiego, wielmożnego iegomosci pana Antoniego Gruszeckiego, pisarza ziemskiego Chełmskiego, którzy to ichmość panowie dystrybutorowie ziechawszy w tydzień po Trzech Krolach do Chełma pro die decima quinta Ianuaryi, niżej wyrażonym ichmosciom każdemu distinctim ad proportionem dawniejszey dystrybuty naznaczą contingens, iako to iegomosci panu Jerzemu Siostrzewitowskiemu, iegomosci panu Bujanowskiemu z dawna zaległe złotych sześćset, iegomosci panu Piotrowi Targowskiemu, iegomosci panu Piotrowi Kozmianowi, iegomosci panu Łukaszowi Siostrzewitowskiemu, iegomosci panu Pokutyńskiemu, ichmosciom panom Kosteckim, iegomosci panu Alexandrowi Izyckiemu, iegomosci panu Szymonowi Skrzyńskiemu, iegomosci panu Janowi Horochowi, iegomosci panu Baltazarowi Kulikowskiemu, iegomosci panu Mateuszowi Kobyłanskiemu, iegomosci panu Felicianowi Piotrowskiemu, iegomosci panu Jozefowi Gruszeckiemu, iegomosci panu Franciszkowi Kozmianowi, iegomosci panu Andrzeiowi Gruszeckiemu, iegomosci panu Zabłockiemu, iegomosci panu Antoniemu Worowskiemu, iegomosci panu Michałowi Jastrzębskiemu, iegomosci panu Janowi Jaslikowskiemu, iegomosci panu Franciszkowi Borowskiemu, iegomosci panu Olszyskiemu, iegomosci panu Tomaszowi Pawłowskiemu, iegomosci panu Janowi Kupraszewskiemu, iegomosci panu I. Rutkowskiemu, ichmosciom panom Radowieckim, iegomosci panu Karolowi Drewnowskiemu, iegomosci panu Michałowi Zmudzkiemu, iegomosci panu Franciszkowi Szornelowi, iegomosci panu Mikołajowi Romanowskiemu, iegomosci panu Wawrzyncowi Tarnawskiemu, iegomosci panu Karolowi Kosakowskiemu, iegomosci panu Janowi Andrzejowskiemu, iegomosci panu Wawrzyncowi Niedobylskiemu, iegomosci panu Władysławowi Andrzejowskiemu, iegomosci panu Franciszkowi Andrzejowskiemu, iegomosci panu Antoniemu Andrzejowskiemu,

iegomosci panu Janowi Zuromskiemu, iegomosci panu Antoniemu Choinskiemu, iegomosci panu Floryanowi Blizinskiemu, iegomosci panu Krzysztofowi Kozmianowi, iegomosci panu Woyciechowi Gniewskowskiemu, iegomosci panu Janowi Żmudzkiemu, iegomosci panu Jozefowi Bielinskiemu, iegomosci panu Stanisławowi Maiewskiemu, iegomosci panu Jozefowi Tchorzewskiemu, iegomosci panu Janowi Janiszewskiemu, panu Franciszkowi Bienieckiemu, iegomosci panu Antoniemu Kozminskiemu, iegomosci panu Dąbrowskiemu, iegomosci panu Woyciechowi Krasinskiemu, sukcessorowi iegomosci pana Konstantego y Gabryela Stawskich, iegomosci panu Kazimierzowi Stoinskiemu, iegomosci panu Franciszkowi Chruscikowskiemu, iegomosci panu Janowi Piętkiewiczowi, iegomosci panu Lewandowskiemu, iegomosci panu Jerzemu Piaseckiemu, iegomosci panu Rutkowskiemu, iegomosci panu Stanisławowi Gruszeckiemu, iegomosci panu Stanisławowi Piaseckiemu, iegomosci panu Janowi Przyborowskiemu, iegomosci panu Mikołajowi Modzelowskiemu, iegomosci panu Franciszkowi Rogowskiemu, iegomosci panu Janowi Pruszyńskiemu, iegomosci panu Michałowi Piotrowskiemu, iegomosci panu Kazimierzowi Rudnickiemu, iegomosci panu Bureczakowi, iegomosci panu Stanisławowi Witkowskiemu, iegomosci panu Franciszkowi Gruszeckiemu, iegomosci panu Franciszkowi Wilczyńskiemu, iegomosci panu Budzyńskiemu, iegomosci panu Maciejowi Borzymowskiemu, iegomosci panu Adamowi Borowskiemu, iegomosci panu Dobrowskiemu, iegomosci panu Piotrowi Brzyskiemu, iegomosci panu Franciszkowi Wereszczynskiemu, iegomosci Szymonowi Czyżewskiemu, do wybrania tej kurrencyi w roku tysięcznym siedymsetnym czterdziestym trzecim za exaktora ziemi Chełmskiej oznaczamy iegomosci pana Marcina Brodowskiego, łowczego Krasnostawskiego, z powiatu Krasnostawskiego iegomosci pana Tomasza Borowskiego, pisarza grodzkiego Krasnostawskiego, którzy to ichmość panowie exaktorowie, naprzod tym ichmościom,

ktorym się z pierwszego dyspartymentu satysfakcyja niestała, a potym wyżej wyrażonym ichmościom podług dystrybuty uczynionej wypłacić powinni będą punctualissime; iegomosci panu Jozefowi Wielobyckiemu, plenipotentowi naszemu przeszłemu ziemi y powiatu, rekompensując prace y fatygi za lat dwa oznaczamy złotych polskich dwa tysiące, za trzeci zaś rok do dalszej dyspozycyi odkładamy; wielebnym oycom Piarom Scholarum Piarum oznaczone anteriori laudo aby ichmość wypłacili złotych pięćset, iaśnie wielmożnemu iegomosci panu woiewodzie Wołyńskiemu od summy trzech tysięcy szesciuset złotych polskich in commodum ziemi, dla pułkownika Moskiewskiego Lewendela zaciągnionych, prowizyą należącą według praejudicat ad terminum wypłaconych pensando, zaległe podatki ichmość panowie dystrybutorowie do wypłacenia oznaczają, ibidem iegomosci panu podczaszemu prowizyą od czterechset złotych, w trzecim roku zaczynaia się kurrencyą in anno millesimo septingentesimo quadragesimo quarto, wielmożnemu iegomosci panu Jozefowi Kunickiemu, podkomorzemu naszemu, in recompensam erogowanych dla honoru ziemi naszej przy funkcyi deputackiej na Trybunale expensow, tudziesz azardowanych dla przysługi ziemi naszej, inserviendo bono publico, fortun własnych, unaniami assensu dysponuiemy. Do ktorego podatku za exaktorow oznaczamy: do ziemi Chełmskiej iegomosci pana Franciszka Przyborowskiego, do exakcyi powiatu Krasnostawskiego iegomosci pana Andrzeja Kłodnickiego, komornika granicznego, oznaczamy; miasta z dopuszczenia Boskiego ogniem nadruynowane, unaniami assensu od płacenia tego podatku uwolniamy na wszystkie lat trzy następujące ad mentem legis, jako to: Chełm, Hrubieszow, Rejowiec, Woysławice, Uchanie y Krasnybrod uwalniamy; konflagraty znaczne ichmościow braci naszych, jako to: wielmożnego iegomosci pana Woyciecha Wereszczynskiego, łowczego Żytomirskiego, iegomosci pana Piotra Targowieckie-

go, iegomosci pana Siestrzewitowskiego, suksessorow świętey pamięci iegomosci pana Sługockiego, podczaszego Chełmskiego, iegomosci pana Trzebinskiego, iegomosci pana Rogowskiego, iegomosci pana Kuczewskiego, sędziego Trembowelskiego, iegomosci pana Gąsiorowskiego, ieymosci pani Gąsiorowskiej, iegomosci pana Jakubowskiego Gruszeckiego, iegomosci pana Piotra Przyborowskiego, iegomosci pana Wydzgi, wicesregenta Chełmskiego, Bien-
 diuha y Wysock, w. oycow Augustyanow Orchowskich konflagrata klasztoru, iegomosci pana Cichockiego w Kołokowiczach y Nielewie ieymosci pani Sosnowskiej, pułkownikowey, konflagrata wielmożnego iegomosci pana Kunickiego, starosty Chotckiego, iegomosci pana Mikołaja Strzedzinskiego, iegomosci pana Choinskiego, iegomosci xiędza Suchockiego, plebana Sawinskiego, iegomosci xiędza Pardowskiego, plebana Olchowieckiego, ww. oo. Augustyanow Radziechowskich do przyszłego seymiku odkładamy. Za poselstwo do nayiasniejszego krola iegomosci Stanisława wielmożnemu iegomosci panu Nitosławskiemu, sędziemu Kijowskiemu, iegomosci panu Janowi Piątkiewiczowi, tudziesz za poselstwo iegomosci panu Marcinowi Brodowskiemu do xiążęcia świętey pamięci prymas z iegomoscią panem Szklinskim, także za poselstwo wielmożnego iegomosci pana Bonieckiego, podczaszego Chełmskiego, tych ichmosciow desideria do przyszłego seymiku odkładamy; iasnie wielmożnego iegomosci pana Mięczynskiego, woiewody Czerniejowskiego, tak za duktoryą podczas elekcyi, jako y konflagraty w dobrach iego znaczney do przyszłego seymiku odkładamy; wielmożnego iegomosci pana Michała Zawadzkiego, regenta ziemskiego Chełmskiego, iegomosci pana Wawrzynca Niedobylskiego, iegomosci pana Antoniego Milanowskiego, suksessora świętey pamięci iegomosci pana Stanisława Milanowskiego, oschłe złotych pięćset, laudami y dystrybutą naznaczone, iegomosci pana Mikołaja Srzedzinskiego za usługę pod czas elekcyi ziemianskiej iegomosci

pana Pruszynskiego, za plenipotencyą od ziemi, dawną praetensyą do dalszey dyspozycyi ziemianskiej odkładamy; merita wielmożnego iegomosci pana hrabi Tarnawskiego do przyszłego czasu odkładamy; w tym też omnium assensus, aby ichmość panowie dystrybutorowie mieli na to animadwersyą, aby ichmość bracia, ktorzy podług pierwszego dyspartymentu są satisfacti, drugi raz nie pretendowali, iegomość pan plenipotent cokolwiek retentu podatkow przeszłego do rąk swoich odbierze, to do dalszey dyspozycyi ziemianskiej konserwować ma przy sobie. Ktore to laudum y dyspozycyą przeswietney ziemi y przeswietnego powiatu, ręką własną wraz z ichmosciami panami assessorami podpisuję. Datum w Chełmie dnia dwunastego miesiaca Wrzesnia, roku Panskiego tysiącznego siedymsetnego czterdziestego drugiego. Jan Antoni Siła Nowicki, czesnik ziemi Chełmskiej, marszałek koła rycerskiego. Jozef Trzebinski, assessor ziemi Chełmskiej, Wawrzyniec Ternowski, assessor z powiatu Krasnostawskiego. Jozef Borowski, assessor z powiatu Krasnostawskiego. Woyciech Wereszczynski, Ł. Żytomirski, mp. " Originale vero ejusdem laudi circa acta officii praesentis relictum est.

Тоже, л. 466.

№ 317.—1742 г. 19 Сентября.

Полномочіе, данное іезуиту Дешковскому его начальствомъ на получение слѣдующей ему части наслѣдства.

Feria 4-ta post festum Exaltationis s. Crucis proxima, anno Domini 1742-do.

Consensus, ad disponendam substantiam in personam religiosi Deszkowski S. J. confecti, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Josephus in Liszno

Wietrzynski, pincerna Ovrucensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit consensum in personam religiosi Deszkowski S. I. infraacticandum de tenore tali: „Thomas Lichtanski, praepositus provincialis per Poloniam S. Iesu. Cum charissimus nobis in X-to frater Josephus Deszkowski, S. nostrae religiosus, velit de legitima sua sorte disponere, potestate nobis facta ab admodum reverendo nostro patre praeposito generali Francisco Retz, praefato fratri concedimus facultatem disponendi de bonis, legitimam suam sortem concernentibus, in assistentia reverendi patris Venceslai Wietrzynski S. I., nihil privatae suae personae domini vel juris in praedictam suam sortem legitimam relinquendo, prout ipsi in Domino videbitur fore ad majorem Ejus gloriam. In cujus fidem praesentes manu nostra subscriptas et sigillo officii nostri munitas dedimus. Poznaniae quinta Septembris, millesimo septingentesimo quadragesimo primo. Thomas Lichtanski S. I., manu propria. Locus sigilli religionis ejusdem“.

Тоже, л. 485.

№ 318.—1742 г. 1 Октября.

Заявление Холмскаго монастыря о невзносѣ Петровскимъ слѣдующихъ съ него денегъ.

Feria secunda post festum s. Michaelis Archangeli proxima, anno Domini 1742.

Ex parte religiosi Lonkiewicz, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii procuratoris, contra generosum Piotrowski, pocillatorem Żytomiriensem, manifestatio et in continenti publicatio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione religiosi admodum in X-to patris Sebastiani Lonkiewicz, monasterii Chelmensis, ordinis divi Basilii Magni causarum procuratoris genera-

lis, suo totiusque communitatis monasterii ejusdem nomine in et contra generosum Michaellem Chinek Piotrowski, pocillatorem Żytomiriensem, contributionis solidariae et ducillaris exactorem, ratione per eundem contraventionis decreto judicii terrestri Chelmensis, feria secunda intra Octavas festi Sacratissimi Corporis X-ti Domini, anno praesenti, inter praetactum monasterium Chelmense et eundem generosum Piotrowski, exactorem prolato, in puncto non solutionis summae quingentorum florenorum polonicalium ad rationem summae quatuor millium sub rigore, eodem in decreto apposito, ad solvendum una cum poena luita injuncta aliorumque contentorum in copia exprimentorum facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius etc. et ad acticandum eidem officio non est porrecta; idcirco de diligentia generosi vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Et in continenti publicavit ministerialis regni generalis providus Joannes Niedzwiedzinski. (Publicatio scribatur juxta formam cancellariae).

Тоже, л. 504.

№ 319.—Тоже.

Заявление Холмскаго монастыря о невзносѣ Шклинскимъ слѣдующихъ съ него денегъ.

Ex parte religiosi Lonkiewicz contra magnificum Szklinski, subdapiferum Livensem, manifestatio et in continenti publicatio.

Inducenda erat hoc loco copia manifestationis ex personali comparitione religiosi in Christo patris Sebastiani Lonkiewicz, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni causarum procuratoris, suo totius-

que communitatis monasterii ejusdem nomine in et contra magnificum Swientoslaum Szklinski Szymkowicz, subdapiferum Lidensem, bonorum Tarnow et Wolka Tarnowska actualem possessorem, ratione per eundem contraventionis decreto iudicii terrestris Chelmsensis, feria secunda infra octavas festi Sacratissimi Corporis X-ti Domini anno praesenti inter praefatum monasterium Chelmsense et eundem magnificum Szklinski prolato, in puncto non solutionis census annui stante sui possessione a summa mille florenorum polonicalium, eidem monasterio proveniente, et ad solvendum pro die hodierna, in actu contenta, sub rigore eodem in decreto apposito injuncti, tum et luitae poenae trium marcarum polonicalium, in decreto expressae, aliorumque contentorum, in copia exprimendorum, facta, prout latior dari debuit copia. Verum quoniam intra triduum et post triduum, ut juris et moris est, imo diutius expectata extiterat et ad acticandum eidem officio non est porrecta, idcirco de diligentia vicenotarii in suscipienda, partis vero manifestantis in porrigenda eadem copia renitentia hoc idem officium iterum iterumque manifestatur.

Тоже, л. 505.

№ 320.—1742 г. 22 Декабря.

Обязательство Петра Витковского уплатить известную сумму денег иноку цистерийского Покривиницкого монастыря Раймунду Витковскому.

Sabbatho in crastino festi sancti Thomae Apostoli, anno Domini 1742.

Scripti certi manualis, in rem admodum reverendi in X-to patris Witkowski, professoris conventus Pokrywnicensis dati, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens generosus Mathias Gorecki obtulit et ad acticandum eidem officio per obla-

tam porrexit scriptum manuale, in rem admodum reverendi in Christo patris Witkowski a generoso Petro Witkowski datum et manu ejusdem subscriptum, infraacticandum de tenore tali: „Niżey na podpisie wyrażony znam tym skryptem moim, iż z porachowania zostaie winien iegomości xiędzu Raymundowi Witkowskiemu, profesorowi konwentu Pokrzywnickiego, zakonu ojców Cysterzow, złotych polskich tysiąc siedmdziesiąt y cztery, którą tą sumę na każdą rekwizycyą iego do rąk, lub komu dyspozycyą będzie, gotow będą oddać. Datum w Lublinie, anno millesimo septingentesimo trigesimo sexto, die sexta Maij. Piotr Witkowski, manu propria“. Originale vero ejusdem scripti idem offerens post ingrossationem ad acta praesentia rursus ad se recepit et de recepto sibi extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 640.

№ 321.—1743 г. 15 Марта.

Фундушевая запись Грабей отъ 1640 г. въ пользу священника Плаваницкой церкви.

Feria sexta post dominicam *Reminiscere* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1743-tio.

Approbatio jurium presbiteri Plavanicensis, ecclesiae ritus graeci per generosos Grabie aliosque data, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens honestus Stephanus Zablocki obtulit et ad acticandum officio eidem per oblatam porrexit approbationem jurium presbyteri ecclesiae *Plavanicensis* ritus graeci, per generosos Grabie et Baranowskie, eorundem bonorum haeredes, in anno millesimo sexcentesimo quadragesimo subsecutam manibusque propriis subscriptam et sigillo genuino communitam, infrascriptam, de tenore sequenti: „Ja Jędrzey y Jan Hrabia,

iako za przodkow naszych, tak y po zeysciu ich z swiata tego, będąc dziedzicami maiętnosci Plawanickiey, chciemy mieć tegoż swiaszczynnika, na imię Stefana Strachiewicza, na gruncie naszym, ktoremu, nie wymuiąc nic dawnych, od przodkow naszych nabytych wolności, chciemy y tym pisaniem naszym potwierdzamy, aby od wszystkich servilibus negotijs wolnym zostawał, toż y potomkom iego, po nim następującym, ktorzy byli godni stanu duchownego, pozwalamy y poddanym swoim rozkazujemy, aby mu, iako pasterzowi swemu, wszelką cześć y posłuszenstwo wyrządzali, na ktorych winę założyliśmy, aby, iezeliby kiedy który z nich na nabożenstwie we dni sześć nie był, żeby winę, to iest groszy sześć, na potrzeby cerkiewne podpadali. Co wszystko, aby lepszey wiary było, rękami własnymi podpisujemy y przyciskamy pieczęci nasze. Działo się w *Plawanicach* die decima tertia Iunij, roku tysiącznego sześćsetnego czterdziestego. To ieszcze przykładamy, aby mu za pracą każdy chłop na każdy rok cwierć żyta z dworzyska dał. Andrzej Grabia, Jan Grabia. (Locus sigilli genuini). Paweł Baranowski. Izabella Baranowska“. Originale vero idem offerens ad se rursus recepit et de recepto sibi que illaese extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 764.

№ 322.—1743 г. 31 Мая.

Заявленіе вознаго о наложеніи ареста на бѣглыхъ крестьянъ.

Feria 6-ta post dominicam *Exaudi* proxima, anno Domini 1743-tio.

Ex requisitione magnificorum Wydzgow, conjugum, arestum.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter ve-

niens ministerialis regni generalis providus Joannes Szynszewski, authenticatus, juratus, officio praesenti ex reproducto authentico bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se ex officiosa iuridicaque requisitione magnificorum Michaelis Wydzga, notarii castrensis Horodlensis et Domicellae de Kamodzinskie, conjugum, una cum generosis Joanne Kobierski et Ignatio Kaczynski, firmioris evidentiorisque testimonii gratia sibi adhibitiss, ad bona villae *Biatepole*, ad episcopatum Chelmensem videlicet illustris et reverendissimi Feliciani Wołodkowicz Chelmensis, Belzensis etc. ritus graeci, in possessione existentia, curiamque ibidem sitam praesens et personaliter die hesternam, actum praesentem proxime praecedente, condescendisse ibidemque actualiter existens strenuos Lucam, Pasiiecznik dictum, patrem, et Lucam, filium, antea actum patremfamilias praedii Białopolsensis, tum quoque laboriosos Iwan et Jacko Truszczuki, fratres, Jachim, ferrifabrum, Hołowersza dictum, Stefan et Iwan Braniuki, fratres, subditos de bonis *Raciborowice*, sui magnificorum requirentium haereditariis, explagiatores, nec non Semko Baran, Anton Pukul cum uxoribus, liberis, bobus, pecoribus, equis totaque eorundum supellectili domestica, denique Iwan Pilipczuk, mediastinum de bonis *Raciborowice*, sui magnificorum requirentium haereditariis, nativos et haereditarios, in bona *Biatepole* profugos ibidemque commorantes, apud nobilem Rumowski, bonorum suprafatorum *Biatepole* administratorem, cum omni eorundem supellectili arestasse officiosoque aresto innodasse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 887.

№ 323. — То же.

Позовъ епископу Володковичу и др. о захватѣ крестьянъ.

Ex parte magnificorum Wydzgow, conjugum, contra illustrissimum et reverendissimum Wołodkowicz, episcopum ritus graeci, ac alios relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Szynszewski, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice, libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Volhyniae, Kijoviae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Livoniae, Severiae Czerniechoviaeque, nec non haereditarius dux Saxoniae et princeps elector. Vobis illustrissimo et reverendissimo Feliciano Wołodkowicz, episcopo ritus graeci uniti Chelmsensi et Belzensi, Dermanensique etc. abbati, tum laboriosis Iwan et Jacko Truszczukom, fratribus, nec non Joachim kowal, Hołowerska vocitato, atque Stephan et Iwan Baraniukom, subditis tuis *Białopolscensibus*, honorum *Raciborowicze* superinequitatoribus, nec non Lucae Pasiiecznik, patri, ac Lucae, itidem filio, anteacto praedii Białopolscensis patrifamilias, statuendis, de bonis, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram iudicio nostro ordinario generali Tribunalis regni Lublinensis, a data et positione praesentis citationis recte in quatuor septimanis, seu tunc, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti ad iudicandum legitime vocata et acclamata inciderit, personaliter peremptorieque compareatis, ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatorum magnificorum Michaelis et Domicellae de Kamodzinskie Wydzgow, notariorum castrensiu Horodlensium, conjugum,

atque generosi Josephi Krzyżanowski, actorum, qui actores, et quidem magnifica maritata actrix in assistentia ejusdem magnifici mariti sui, uti tutoris conjugalis, inhaerendo protestationibus suis, citant vos et praesertim te, illustrissime et reverendissime Wołodkowicz, episcopo Chelmsensis, bonorum supradictorum *Białepole* episcopaliu possessorem, pro eo, quia tu tempore, non pridem praeterito, in absentia protunc magnifici notarii castrensia Horodlensis, ex actionibus actualiter in iudiciis consistorialibus Crasnostaviensibus sese agitantibus causa negotiorum suorum commorantis, supradictos subditos tuos inculpatos ad bona saepedicta *Raciborowicze*, sui actoris haereditaria, ad explagiandum, ut supponitur, licentiose, qui quidem licentiati tempore nocturno, videlicet die decima tertia mensis Maii, anno praesenti, subditos duos sui actorum, nimirum Senko Baran et Anton Pikul cum Iwan Pilipczuk mediastino, vulgo *parobkiem*, una cum uxoribus, equis, bobus, pecoribus, pecudibus totaque eorum suppellectili domestica ac cum segetibus in grano parato ad bona memorata *Białopole* tua episcopalia explagiare et evehere ausi estis temereque praesumpsistis eosdemque ad requisitionem sui actorum extradere minime curastis. Quapropter citaris ad videndum attentandumque, quatenus tu supradictus subditos tuos inculpatos, qui et praesenti citatione apud te arestantur, nostro coram iudicio pro sumendis de ipsis poenis ausui eorundem condignis statuas, sin vero statuere neglexeris, eisdem ad mentem legis positivae respondeas, praememoratos vero sui actorum subditos, in bonis tuis *Białopole* actualiter existentes et commorantes, officioso aresto innodatos sibi actoribus una cum uxoribus, liberis totaque eorundem suppellectili domestica ac cum eorundem segetibus in parato grano evocatos ac transvectos restituas, carentiam laborum compenses; ratione vero per memoratos laboriosos Lucam Pasiiecznik, patrem, et filium, patremfamilias anteactum, nobilium ac ministerialis sub tempore aresta-

tionis inculpatorem in bonis praetactis *Bialepole* diffamationis ac velle concussionis, eosdem inculpatos seorsivis poenis puniri caeteraque pro causae praesentis exigentia contra vos statui, decerni et sententiarum, pro quibus omnibus citamini. Sitis igitur termino adveniendi parituri et judicialiter ad praemissa responsuri. Datum Lublini feria sexta post dominicam *Cantate* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quadragésimo tertio—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae *Bialepole* curiaque citati, ibidem sita, die hesternae, actum praesentem proxime praecedente proxima, familiae curiali de positione notificando, possuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 887.

№ 324.—1743 г. 5 Юня.

Заявление вознаго о задержаніи бѣглыхъ крестьянъ Выдзги.

Feria quarta post festa solennia sacri Pentecosten proxima, anno Domini 1743.

Ex requisitione magnificorum Wydzgow, notariorum Horodlensium arrestum.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Szynszewski, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se ex officiosa juridicaque requisitione magnificorum Michaelis Wydzga, notarii castrensium Horodlensis et Domicellae de Kamodzin-skie, conjugum, honorum *Raciborowicze* haeredum, una cum generosis Joanne Kobierski et Antonio Żebrowski, sibi ministeriali majoris evidentiorisque testimonii gratia adhibitis, ad bona villae *Pokrowka*, in possessione illustrissimi et reveren-

dissimi Feliciani Wołodkowicz, Chelmensis et Belzensis episcopi ritus graeci latino uniti, existentia, curiamque ibidem sitam die hodierna, in actu contenta, condescendisse ibidemque actualiter existens, res mobiles, videlicet *skrinia*, vestimenta ac omnem supellectilem laboriosorum Semko Baran et Anton Pikiel, subditorum sui magnificorum requirentium, de bonis *Raciborowicze* haereditariorum, ad bona *Bialepole* episcopalia tempore non pridem praeterito per explagationem aufugorum, primitivo aresto proventorum propria de bonis *Bialepole* dispositione, ut supponitur, principalis clandestine ad bona saepe dicta *Pokrowka* evectas ibidemque apud generosum Helhin, administratorem eorundem honorum, reperibiles arestasse officiosoque aresto innodasse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 896.

№ 325.—1743 г. 11 Юля.

Заявление Холмскаго епископа Володковича о незаконномъ требованіи съ его крестьянъ пошлыны при переѣздѣ чрезъ р. Бугъ.

Feria 5-ta ante festum sanctae Margarethae, Virginis et Martyris, proxima, anno Domini 1743.

Illustrissimus et reverendissimus Felicianus Wołodkowicz, episcopus Chelmensis, contra infidelem, cujusvis nominis et cognominis, arendatorem oppidi Horodlo manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Antonius Węglenski, aulicus illustrissimi et reverendissimi Feliciani Wołodkowicz, episcopi Chelmensis et Belzensis ritus graeci uniti, nomine principalis sui in et contra infidelem, cujusvis nominis et cognominis, arendatorem oppidi *Horodlo*, ratione per eundem feria secunda

post dominicam *Cantate*, anno praesenti, ex bonis *Puzyrki*, in palatinatu Bractaviensi existentibus, subditis cum variis frumentis et leguminis cum quadraginta curribus ad bona episcopalia *Biale Pole* proficientibus, transitum per fluvium *Bug* sine ulla ratione denegationis, a quolibet curru per florenum unum coactive extorsionis, cum summo praepjudicio extra sphaeram theloniei, lege publica constituti; post hac brevi reversus convertentes eosdem subditos iteratis vicibus aggravationis et angarisationis, ac tandem sui manifestantis principalis superadveniens, oppressionem subditorum ab eodem arendatore inquirens, praefatus inculpatus arendator ipsummet sui manifestantis principalem verbis indecentibus aliquoties furibunde contemptuavit et oppressit, perindeque per hunc illicitum ausum ad litigia juris superinduxit et principales exacerbavit et alias violentias et oppressiones perpetravit. Ratione quarum praetensionum ac violentiarum perpetratarum is idem modernus manifestans, nomine, quo supra, iteratis vicibus quam sollemnissime manifestatur et protestatur, salva nihilominus melioratione, auctione vel, si necessitas exigerit, pleno in robore reservata et praecustodita facultate.

Тоже, л. 1015.

№ 326.—1743 г 12 Сентября.

Заявленіе Ратненскихъ мѣщанъ о самовольной постройкѣ на ихъ землѣ часовни и богадѣльни, и проч.

Feria 5-ta ante festum Exaltationis sanctae Crucis proxima, anno Domini 1743.

Famatus Ignatius Kalinowicz ac alii contra perillustrem reverendissimum Laurentium Czulski, cancellarium cathedralem Chelmensem, manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter venientes famati Ignatius Kalinowicz, con-

sul et Thomas Potepenka, scabinus, oppidani *Ratnenses*, suo et totius communitatis civitatis ejusdem in et contra perillustrem et reverendissimum Laurentium Czulski, cancellarium cathedralem Chelmensem, praepositum Ratnensem, questi manifestatique sunt, idque ideo, quia ipse ausus est temereque praesumpsit, in fundo civitatensi, nullatenus ad parochiam applicato, sine consensu oppidanorum sacrarium, alias *kaplicę*, tum et xenodochium extruere demandare, pro bacalaureo, qui non reperitur, pensionem extorquere ex subditis suis, in bonis *Luczyce* existentibus, vario modo fundos et foenificia civitatensia apprehendentibus ususque fructus ex eisdem percipientibus, requisitam multoties justitiam non administrare, quinimo ulteriorem licentiam eo pacto permittere ad censum quendam, ab antecessoribus non practicatum, nec per praesentaneos oppidanos debitum solvendum cogere, aliasque permultas injurias, fusius per interrogatoria explanandas, causare; quapropter iidem manifestantes se summo pere laesos iterum iterumque manifestantur.

Тоже, л. 1152.

№ 327. — 1743 г. 13 Сентября.

Заявленіе Чульскаго о незаконномъ производствѣ дѣла его съ Гродецкимъ.

Feria 6-ta pridie festi Exaltationis s. Crucis, anno Domini 1743.

Ex parte reverendissimi Czulski, cancellarii Chelmensis, contra generosum Grodecki-vicesregentem Mielnicensem ad acta pro gravamine facta manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Antonius Poplawski, suo et perillustri ac reverendissimi Laurentii Casimiri Czulski, cancellarii cathedralis Chelmensis, praepositi Ratnensis, principalis et

domini sui ac aliorum in anterioribus protestationibus expressorum, pro quibus caveat, nomine, providendo omnimodae integritati substantiae vitae et honoris, ne per infra expressa in iisdem aliquam patiatur jacturam, de nullitateque et invaliditate inquisitionum, in fundo bonorum oppidi *Luboml* acsi eductarum, tum in et contra generosos Sigismundum Grodecki, castrensem Mielnicensem vicesregentem, infra specificatorum officialem gravaminosum, tum Mathiam Biedrzycki, principalem ac ejus famulos, in anteriores terminos intrantes, atque nobilem cujusvis nominis Wolski, nec non laboriosos Misko Tracz et Martin Pilecki, *lesniczy*, Skortylis Rusinowicz ac alios, ad praesens ignotos, postquam innotuerint, specificandos testes, negotii penitus ignaros, ad depositum testimonium nonnisi subordinatos et instructos, manifestatus protestatusque est, idque hunc in sensum, quia ipsi, et quidem generosus Mathias Biedrzycki, conducto generoso Grodecki, Mielnicensi vicesregente, socero suo, gravaminoso officiali, primo testes, cremati nimis potu obrutos et inebriatos, de statu acsi rei gestae sinistrae informatos, ad excipienda et deponenda per eosdem testimonia introduxit, denique inquisitiones ex iisdem in contumaciam partis, nempe sui manifestantis et ejus perillustris principalis, sineque attendentia eorundem ex nonnullis testibus, in complicitatem facti intransantibus, tum ex suis famulantibus, ultra praxim et formalitatem in numero sexdecem introductis et ad postulationem tantummodo et affectationem ejusdem vigore decreti tribunalitii regni Lublinensis, in anno praesenti obtenti et in vim legis sapientis si quidem ex incompetenti registro directi mandati judicii, ex quo nullatenus causa praesens disjudicari potest, praerecensitoque decreto, summo cum praejudicio manifestantis subsecuto, sine ullo incarcerato ac alia quavis connexionem idem regestrum est agnitum, non attentantibusque, ut praemissum, manifestationibus, nec eorum quovis plenipotente, acsi offi-

ciose ex praemissisque rationibus nulliter in termino, per idem decretum praefixo, condescensionis in oppido *Luboml*, quasi agitatae, eduxit, post quas eductas inquisitiones in denigrationem et crebram honoris publicationem quandam indebitissime solummodo affectatae, super modernis manifestantibus obtinuit, jam vero generosus officialis, quod secreto debuerat, aperte et palam in praesentia etiam partis, nempe generosi Biedrzycki et generosi Mirski, protunc adstantis, praemissa expedivit aggravatorieque processuavit, proinde idem, qui supra, et quo supra nomine protestans contra praerecensitos generosos Grodecki, officialem et Biedrzycki, partem intuitu praemissorum omnium ex praemisso decreto, vim legis in se et prae se ferenti, ad libitumque partis subsecutorum ac expressorum de nullitateque et invaliditate praemissarum inquisitionum, in oppido *Luboml* eductarum, ex rationibus praemissis ac aliis, futuro in termino exprimendis, casabilium et robur nullatenus habere valentium, iteratis querulatur manifestaturque vicibus, appromittendo se et sui perillustrem principalem intuitu supra expressorum jure acturum velle.

Тоже, т. 1153.

№ 328.—1743 г. 13 Сентября.

Заявление епископа Куницкаго о неявкѣ въ судѣ Хмарскихъ.

Feria 6-ta pridie festi Exaltationis s. Crucis, anno Domini 1743.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Michaelis de Magna Kunice Kunicki (episcopi) Arsonensis, suffraganei Cracoviensis, de diligentia facta manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Antonius Borkowski, nomine et ex speciali commissio illustrissimi

et reverendissimi Michaelis de Magna Kunice Kunicki, episcopi Arsonensis, suffraganei Cracoviensis, principalis sui, manifestatus est praesenti officio, itaque pro eo, quia supradictus sui manifestantis principalis in virtute cessionis, per generosos Michaellem Chmarski et Zophiam Krynska, conjuges, actu hodierno eidem officiose recognitae, paratus promptusque erat summam duorum millium florenorum polonicarum, supradictae generosae Chmarska propriam, obnoxiam, evictione praesenti in termino circa statuitionem sufficientis evictoris inscribendamque per eundem securitatem (praestare). Verum quoniam iidem generosi Chmarskie evictorem non statuerunt, proinde idem manifestans ad statuitionem evictorem sufficientem in sequestro monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni reposuit et reliquit.

То же, т. 1162.

№ 329. — 1743 г. 16 Сентября.

Фундушова запись епископа Лаца Василевской церкви на участок земли.

Feria secunda post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima, anno Domini 1743.

Erectionis ecclesiae Wasiloviensis ritus graeci super fundos certos, per illustrissimum et reverendissimum Łaszcz datae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens nobilis Basilius Mikołajowicz obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit erectionem certam, super ecclesiam ritus graeci in bonis Łaszczow datam per illustrissimum ac reverendissimum Josephum Łaszcz, episcopum Kijoviae, manuque ejusdem propria subscriptam sigilloque genuino communitam, infraacticandam tenoris sequentis: „Ja Jozef na Tuczapach, Łaszczowie y Wareżu Łaszcz, biskup koadjutor Kijowski y Czarniechowski, kanclerz me-

tropolicki Gnieznienski, opat Hebdowski, wszem obec y każdemu z osobna, komu by o tym wiedzieć należało, teraz y na potomne czasy ad notitiam et fidem indubitatum podaie, iż ia, skłoniwszy się do sposobney suppliki gromady *Wasilowskiej* nie z żadney iakiey y inney racyi, tylko na większą cześć y chwałę Boga w Trócy świętey Jedynego, cerkwi w dobrach moich dziedzicznych *Wasilowie*, w woiewodztwie y powiecie Bełzkim leżących, sub titulo Nativitatis Beatissimae Virginis Mariae, do tych czas bez żadnego funduszu zostaiącey, zapisuię erekcyą, to iest gruntu cwierci dwie: iedne z dawna do tey cerkwie należące, na ktorey rezydencya kapłanska z ogrodem, drugą noviter teraz przypisuię, nazwiskiem *Pucharowska*, około miedzy stelmacha, we trzy ręce leżaco samą, tylko te pola, alias cwierci dwie wyżey wyrażone, wzdluż y w szyrz inszym pociężnym cwierciom, tak jako zdawna w swoich miedzach bywały, z sianożęciami, do nich że należącemi, do tey erekcyi wiecznemi czasy inkorporuię ze wszystkimi użytkami, użytkami etc., z nich pochodzącemi, teraznieyszemu y po nim następującym kapłanom daie, daruię, uwalniając od wszelkich powinności. ciężarow tak dworskich, iako y gromadzkich, y owszem przy wszelkich wolnościach, stanowi kapłanskiemu należących, zostawuię, pozwalaiąc, według dawnych zwyczajow: primario, grontow wyżey specyfikowanych spokojne używania, secundario, prowentow z gromady sposobem tychże dawnych zwyczajow, bez żadnego uciemiężenia ludzi. Obliguię oraz tak terazniejszego, iako y po nim następujących do cerkwi Wasilowskiej kapłanow, aby wdzięczni będąc fundatorskiej łaski, na każdy tydzień y sobotę na intencyą mnie żyjącego, po zeysciu zaś moim z tego swiata y w dzień zescia moiego mszą świętą iedne w każdy tydzień wiecznemi czasy odprawowali. Ktory to fundusz aby we wszystkim nie naruszony był zachowany. tak sukcesorow moich dziedzicow wsi Wasylowa, iako parochow cerkwi teyże sądem Boskim wiecznym obo-

wiązuje. A dla lepszej wagi, waloru przy zwykłej pieczęci te dobrą wolą moją ręką własną podpisuję. Działo się w *Łaszczowie* dnia piątego miesiąca Sierpnia, roku tyśiącznego siedymsetnego czterdziestego trzeciego. X. I. Iosephus Łaszcz, biskup coadjutor Kijowski. Locus sigilli genuini.“ Originale vero ejusdem erectionis idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 1171.

№ 330.—1743 г. 19 Сентября.

Позовъ Понятовскихъ Чульскому по дѣлу о самовольной постройкѣ часовни и богадѣльни и другихъ незаконныхъ его дѣйствіяхъ.

Feria 5-ta ante festum sancti Mathaei Apostoli proxima, anno Domini 1743.

Ex parte illustrium Poniatowskich, conjugum, palatinorum Masoviae contra perillustrem, reverendum Czulski, cancellarium cathedralem Chelmensem, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Carolus Kozłowski, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Livoniae, Vołhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Braclaviae, Czerniechoviaequae, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Tibi venerabili Laurentio Czulski, cancellario cathedrali Chelmensi, praeposito Ratnensi, de persona, causa infrascripta bonisque tuis generaliter omnibus mandamus, ut coram judiciis nostris assessorialibus Varsoviae, aut ubi tunc cum curia nostra feliciter constituti fuerimus, a data

et positione praesentis mandati citationisque nostrae recte in quatuor septimanis seu tunc, dum et quando causa praesens ex registro vocandarum causarum publico ad judicandum vocata et acclamata fuerit, personaliter, legitime peremptorieque compareas—ad instantiam generosi instigatoris regni ejusque delatorum magnificorum Stanislai Ciołek Poniatowski et Constantiae de Czartoryskie, principissae, conjugum, palatinorum Masoviae, Ratnensium etc. capitaneorum, tum famatorum oppidanorum civitatis nostrae Ratnensis, actorum, qui te, inhaerendo litis contestationibus contra te factis, citant ad videndum et audiendum, ad comportationem erectionis ecclesiae parochialis Ratnensis, tum quorumvis jurium stringi, ratione vero ultra mentem eorundem approbationis, fundorum, foenificiorum, indebite levatarum summarum, nec non ratione sui actorum transactionibus tuis elusionis poenis puniri, deoccupationemque eorundem una cum faciendo calculo de proventibus, sibi actoribus, restituendis ac restitutionem summarum, indebite perceptarum, injungi, demolitionemque xenodochii et transportationem capellae ex fundo civitatensi decerni, in reliquisque praetensionibus satisfactionem demandari, ratione incontinentiae subditorum tui non administrataeque justitiae poenis puniri et pro eisdem respondere sententari, in actortuque tuo incompetentem actionem decerni, ac in litis expensis condemnari, sis juri pariturus, terminum attentaturus. Datum in Cancellaria regni feria secunda post festum Exaltationis sanctae Crucis proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo tertio. (Loc. Sigil. Reg.)“ — copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae *Łuczyce* curiaque citati, ibidem sita, die tertia proxime praeterita proxima, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 1174.

№ 331.—1743 г. 23 Сентября.

**Заявление повѣреннаго Ржевускаго о внесе-
нии имъ на хранение въ Холмскій базилианскій
монастырь слѣдующей Куницкимъ суммы.**

Feria secunda post festum sancti Mathaei
Apostoli proxima, anno Domini 1743.

*Generosus Antonius Iwanowski nomine
sui principalis contra illustrissimum ac reve-
rendissimum Michaellem Kunicki, episcopum
suffraganeum Cracoviensem, ac alios mani-
festatur.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter ve-
niens generosus Antonius Iwanowski, illustris
et magnifici Severini in Olesko, Roźniatow
et Łączna Rzewuski, referendarii regni, Lu-
bomlensis, Nowosielensis etc. capitanei,
plenipotens, nomine et ex speciali commis-
so illustris, magnifici principalis sui mani-
festatus est officio praesenti, idque pro eo,
quia ipse, satisfaciendo decreto condescen-
soriali, in fundo honorum *Siedliszcze* feria
secunda post festum sancti Laurentii, Lewi-
tae et Martyris, anno praesenti millesimo
septingentesimo quadragesimo tertio inter
sui manifestantis illustrem, magnificum prin-
cipalem et illustrissimum ac reverendissimum
Michaellem Kunicki, episcopum Arsionen-
sem, suffraganeum Cracoviensem, ac illu-
strem, magnificam Constantiam de Wyzyckie
Kunicka, olim illustris ac magnifici Josephi
Kunicki, succamerarii Chelm. consortem,
ac alios prolato, paratus est promptumque
se offert summam undecem millium flore-
norum polonicalium, pro reparatione ho-
norum *Siedliszcze* cum attinentiis adinven-
tam et pro die hodierna, in actu contenta,
solvendam seu reponendam in securo loco
ad determinationem causae creditorum
praetacti olim illustrissimi, magnifici Ku-
nicki, succamerarii Chelmensis, ad substan-
tiam ejusdem concurrentium, iniunctam exol-
vere et reponere, eidem praememorato de-
creto condescensoriali in toto satisfacere,
prout et satisfacit, ratione quorum prae-

missorum is idem modernus manifestans de
diligentia, quo supra, iterum iterumque
manifestatur. Hicque subinde idem gene-
rosus manifestans praesentavit officio prae-
senti summam undecem millium florenorum
polonicalium in aureis hungaricalibus sex-
centorum undecem et in moneta millium
duorum contentam, cujus affectationi idem
officium annuendo, summam praemissam
vidit ac numeravit, quam taliter numeratam
in sacco carbaseo obsigillavit, obsigillatam-
que idem generosus praesentans in seque-
stro officii praesentis reponere et relinque-
re voluit. Verum quoniam ad reservan-
dum in cancellaria praesenti deest locus,
proinde ipsammet summam in monasterio
Chelmensi ordinis divi Basilli Magni ad
determinationem causae creditorum repo-
nendam fecit et reliquit.

Тоже, л. 1179.

№ 332.—1743 г. 3 Октября.

**Заявление повѣреннаго Выдзги о нанесеніи
ему оскорбленій людьми Холмскаго еписко-
па Володковича.**

Feria quinta pridie festi sancti Fran-
cisci Confessoris, anno Domini 1743.

*Generosus Martinus Maciszewski nomine
principalis sui in et contra illustrissimum, reve-
rendissimum Wołodkowicz, episcopum ritus
graeci, ac alios manifestatur.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter ve-
niens generosus Martinus Maciszewski, illu-
stris, magnifici Michaelis Wydzga, thesaura-
rii Grabovecensis, notarii castrensis Ho-
rodliensis et ad Tribunal regni Petricovien-
se ex palatinatu Belzensi electi judicis ac
deputati, aulicus, nomine et ex speciali com-
misso ejusdem illustris, magnifici principalis
sui, subveniendo omnimodae integritati
honoris ejusdem, solennem in et contra il-
lustrem, reverendissimum Felicianum Filip-

pum Wołodkowicz, Chelmensem etc. ritus graeci episcopum, tum nobilem Nicolaum Chronowski, honorum Bialepole ejusdem illustrissimi Wołodkowicz, juribus episcopabilibus subjectorum administratorem, nec non laboriosos Lucam Puchaczowski, Joannem et Antonium Truszczuki, quorumvis nominum Baraniuki, fratres, Jakim, ferrifabrum ac alios de nominibus et cognominibus ad praesens ignotos, subditos Białopolsenses, licentiosos homines, mandata sui principalis exequentes, gravi cum querimonia infert manifestationem una cum protestatione, ratione per eosdem et quidem illustrem et reverendissimum Wołodkowicz, episcopum Chelmensem, non observata lege publica, iudicibus deputatis securitate vallata, tempore non pridem praeterito, nempe die nuperna, hominum sui manifestantis illustris, magnifici principalis, Petricoviam variis cum rebus pro functione deputatiali discendentium, in strata publica per supra exaratos complices aut subordinatos, ut supponitur, primo cum baculis semelligatis, vulgo *z cepami*, ac falcibus perturbari, equorum sui manifestantis praefati principalis propriorum, nulla data occasione, propria mere autoritate sui intercipi, hominum ac servorum concuti ac converberari horrendissime demandationis, aliorum dispersionis, in vitam et salutem machinari commissionis, exindeque sui manifestantis illustris, magnifici principalis honoris deputatialis summopere laesionis ac injuriationis; intuitu quorum praemissorum is idem manifestans nomine, quo supra, contra eosdem iterum atque iterum manifestatur et protestatur, offerendo suprascriptum illustrem, magnificum sui manifestantis principalem respectu praemissarum attentatarum violentiarum etiam per interrogatoria inquisitionis deducendae, cum eodem illustri ac reverendissimo Wołodkowicz inculpatis praedictis, ubi de jure venerit, acturum velle.

Тоже, л. 1234.

№ 333.—1743 г. 9 Ноября.

Заявление Вильговъ о незаконномъ требованіи съ нихъ десятины Чульскимъ.

Sabbatho ante festum s. Martini Pontificis proximo, anno Domini 1743.

Extractus manifestationis, ex parte magnificorum Wilgow, conjugum, contra perillustrem, reverendum Czulski factae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castralis capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Andreas Taniszewski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit extractum certum manifestationis factae ex parte magnificorum Francisci et Theophilae Jeruzalska Wilgow contra perillustrem et admodum reverendum Czulski, cancellarium cathedralem (Chelmensem, coram actis castrensibus Vlodimiriensibus, ex eisdem actis per extractum depromptum, infraacticandum de tenore sequenti: „Wypis z xiąg grodzkich zamku Włodzimirskiego roku tysiąc siedmset czterdziestego trzeciego, miesiąca Novembris czwartego dnia. Na urzędzie grodzkim, w zamku iego krolewskiey mosci Włodzimirskim, przedemno Piotrem Lipowskim, burgrabie Nurskim, namiestnikiem grodzkim starostwa Włodzimirskiego, y xięgami ninieyszemi grodzkiemi staroscienskiemi comparentes personaliter wielmożni ichmość panowie Fabian Franciszek y Teofila z Jaruzelskich Wilgowie, podkomorzowie Derbscy, generałowie majorowie woysk iego krolewskiey mosci y Rzeczy pospolitey, małżonkowie, possessorowie dobr iego krolewskiey mosci wsi *Wetel*, iak prędko dowiedzieć się mogli o wydanym sobie mandacie od wielmożnego iego mosci xiędza Czulskiego, kanclerza Chelmskiego, proboszcza Ratynskiego, na przeswietne sądy assessorskie, a nie mogąc ob varias legalitates, a bardziey dla słabosci zdrowia swego proprii districtus acta adire, tak zaraz przestrzegając całosci honoru, fortuny, substancyi swoiey, ażeby inpost ex inferius expressis ne ali-

quod patiantur detrimentum et jacturam, sollemnissime naprzeciw w. imsci xiędzu Wawrzyncowi Czulskiemu, kanclerzowi Chełmskiemu, proboszczowi Ratynskiemu, manifestują się y protestują o to, iż w. iegomość xiądz proboszcz Ratynski, uformowawszy sobie iakowoś pretensją do dobr jego krolewskiej mosci wsi *Wetel*, w ziemi Chełmskiej leżących, a w possessyi sui manifestantium zostających, z których niby dworskich pol iakowaś dziesięcina snopkowa miała należeć do probostwa Ratynskiego, iako w sobie relacya mandatu na przeswietne sądy assessorskie od w. iegomości xiędza Czulskiego, kanclerza Chełmskiego, proboszcza Ratynskiego, przeciwko wielmożnych comparentow wydanego w grodzie Chełmskim, enarrat, czego zdawien dawna nigdy nie było, bo nie tylko, żeby wielmożni querulantes za possessyi swoiey mieli bydz requisiti od w. iegomości xiędza proboszcza Ratynskiego(o) oddanie, czyli zapłacenie iakowesci snopkowej dziesięciny, niby z iakowychci dworskich pol należącey, których przed tym ani dworu nie było, ale y antehac inni wielmożni ichmoś panowie possessorowie tychże dobr, żeby mieli takowe płacić dziesięciny, lecz y requizycyi żadnych ab antecedaneis wiel. obżałowanego niemieli y dziesięciny niepłacili, bo y dworu przed tym, ani pol dworskich nie bywało, iedynie chłopci na obszarach swoich siedzieli, którzy przez różne inkursye woienne rozpędzeni y zabrani zostali, a wielmożny iegomość obżałowany, nescitur quo jure z dworskich pol uzurpować chce dziesięciny, a zatym wielmożni manifestantes, ażeby nie podpadli w iakowe iudicatum respectu nie należącey pretendowanej dziesięciny snopkowej, de securitate sui iterum atque iterum manifestują się y protestują, declarando se cum inculpato jure acturos, salva melioratione per aliam aut citationes edendas, hanc actis connotari prosili. Fabian Franciszek Wilga, podkomorzy Derbski, generał maior woysk jego krolewskiej mosci y Rzeczy pospolitey. Teofila Wilżyna. Z których ten wypis

pod pieczęcią grodzką Włodzimirską iest wydany. Pisano w zamku Włodzimierskim. Correxo Sokołowski, manu propria. Millesimo septingentesimo quadragesimo tertio, die quarta Novembris extraditum ex actis castrensibus Vlodimiriensibus. Legi Dombrowski. Locus sigilli castris illius. "Originale vero ejusdem extractus manifestationis idem offerens post ingrossationem ad acta praesentia rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens per praesentes quietavit.

Тоже, л. 1294.

№ 334.—1743 г. 12 Декабря.

Позовъ Ясликовскихъ Холмскому епископу Волѣдковичу по дѣлу о бѣглыхъ крестьянахъ.

Feria 5-ta post festum Immaculatae Conceptionis Beatisimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae proxima, anno Domini 1743.

Ex parte eorundem (magnifici Jaslikowski, subdapiferi Czerniechoviensis ac consortis ejus) contra illustrissimum et reverendissimum Philippum Wolodkowicz, episcopum ritus graeci Chelmsensem, relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Joannes Lewkowicz, authenticatus, juratus, officio praesenti notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Rejowiec Rzewuski, palatinus generalis terrarum Podoliae, Chelmensis, Stulnensis etc. capitaneus. Tibi illustrissimo et reverendissimo Philippo Wołodkowicz, episcopo graeco-unito Chelmensi et Belzensi ac Dermanensi abbati, bonorum villae *Busno* episcopatum posses-

sori, de causa infrascripta bonisque tuis generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu judiciis causarum officii feria quinta juxta legitimam eorundem cadentiam in castro hocce coincidentibus et celebrandis personaliter peremptorieque compareas—ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatorum magnificorum Michaelis Jaslikowski, subdampiferi Czerniechoviensis et Annae de Kunickie, conjugum, bonorum capitaneatus Czulczyczensis possessorum, actorum, quate, et quidem magnifica consors in assistentia ejusdem magnifici mariti sui, uti tutoris conjugalis, de jure incumbenti requisita auctoritate, inhaerendo justitiae et aequitati, nec non officioso aresto insistendo, citant, idque pro eo, quatenus tu laboriosos Wasco Patera et Iwan Patera una cum uxoribus, liberis, bobus, pecoribus, pecudibus totaque eorundem supellectili domestica, tum denique Iwan Pilipczuk et Mikita Michalczuk, in servitiis ibidem existentes, sui magnificorum actorum subditos, de bonis villae *Czulczyce* nativos ac proprios, ad bona villae *Busno* profugos ac in ibidem commorantes, nostro coram judicio statuas et modernis magnificis actoribus extradadas. In casu vero non statuitionis ac non extraditionis eorundem taxam mille marcarum polonicalium, pro quolibet subdito distinctam, lege positiva interpositam, solvas, carentiam laborum compenses, damna exinde causata in litis expensas erogata, resarcias. Pro quibus omnibus citaris. Sis igitur termino adveniendi pariturus et judicialiter responsurus. Datum in castro Chelmensi feria quinta post festum sanctae Catharinae, Virginis et Martyris, proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo tertio—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae *Biate Pole* curiaque citati, ibidem sita, feria quarta proxime praeterita proxima, familiae curiali de positione noti-

ficando, posuisse et reliquisse,— de quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 1347.

№ 335.—1743 г. 30 Декабря.

Позовъ Красноставскаго августиніанскаго монастыря Красноставскому іезуитскому монастырю по дѣлу о неуплатѣ слѣдующей съ него суммы.

Feria 2-da post festum sanctorum Innocentium Martyrum proxima, anno Domini 1743.

Ex parte conventus Crasnostaviensis (O. S. Augustini contra collegium Crasnostaviense Societatis Jesu ac alios relatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Mathias Oliwinski, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Rejowiec Rzewuski, palatinus generalis terrarum Podoliae, Chelmensis, Stulnensis capitaneus. Vobis illustri, magnifico Severino Rzewuski, referendario regni, bonorum Zdzane anteacto haeredi, atque collegio Crasnostaviensi Societatis Jesu, ab eodem illustri, magnifico referendario anteactis obligatoriis possessoribus, si ad causam praesentem spectare videmini, nec non magnifico Stephano Kuczewski, judici castrensi Trembowlensi, suprafactorum bonorum praesentaneo haeredi et possessori, de personis bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali auctoritate mandamus, ut coram nobis seu officio nostro castrensi capitaneali Chelmensi in terminis querelarum seu judiciis causarum personaliter, legitime peremptorieque compareatis. Ad instantiam

instigatoris officii nostri ejusque delatorum: religiosissimi in Christo patris Vincentii Borzęcki, conventus Crasnostaviensis ordinis Eremitarum sancti Augustini prioris, totiusque ejusdem conventus communitatis, actorum, qui actores, inhaerendo inscriptioni reemptionali, super summam mille florenorum polonicalium factae et recognitae, in termino termini vobis reproducendae, citant vos pro eo, quatenus vos, seu quem magis vestri hoc onus solutionis afficit, censum retentum a summa originali, super praedictis bonis villae *Zdzane* modo reemptitio haerentem, salvis quietationibus, unus ad alium sese non referendo, ex sorte vestri citatorum solvi proveniente, exolvatis, seu tu, magnifice Kuczewski, emundando eadem tui bona haereditaria exolvas, damna litisque expensas refundas, praesentibus citaris seu citamini: sitis juri parituri terminumque attentaturi et ad praemissa atque alia, fusius vobis oretenus proponenda, judicialiter responsuri. Datum in castro Chelmensi feria quarta ante festum sancti Thomae Apostoli proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo tertio—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae *Zdzane*, die hodierna, in actu contenta, curiaque citatorum, ibidem sita, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 1379.

№ 336.—1744 г. 28 Мая.

Фундушевая запись Волчковъ Ровенской церкви 1658 г.

Feria 5-ta post festa solemnia S. Pentecostes proxima, anno Domini 1744.

Fundationis ecclesiae ritus graeci in fundo bonorum Ruwno oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens perillustris et admodum reverendus Joannes Pomorszkant, judex surrogatus ac decanus ritus graeci Chelmensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit fundationem seu erectionem ecclesiae ritus graeci in fundo bonorum *Ruwno* de tenore, qui sequitur, ejusmodi: „In nomine sanctissimae Individuae Trinitatis Patris et Filii et Spiritus sancti. Ad majorem Dei gloriam, Mariae magnae magni Dei Matris ac Virginis omniumque Sanctorum. Ad perpetuam rei memoriam. My sukcesorowie y dziedzice wsi *Rowna* y *Przewozu*, w woiewodztwie Ruskim a ziemi Chelmskiej leżących, pozostali, oznaymujemy, komu by o tym wiedzieć należało, a mianowicie potomkom y sukcesorem naszym, iż aplikując się do woli świętey pamięci rodziców y stryjow naszych rodzonych ichmosciow panow Samuela, Daniela, Rudolfa y Władysława Wołczkow, antecessorow y dziedzicow pomienionych wsi, ktorzy, urodziwszy się w wierze świętey katolickiey rzymskiey y nas sukcesorow w teyże wierze splotdziwszy, unanymi consensu insimul naradziszy się, aby chwala Boża czasy wiecznemi krzewila się y pomnażala nie ustawiając, ecclesiam orthodoxam in unice sancta cum ecclesia Romana aedificare umyslili, jakosz, upatrzwszy miejsce we wsi *Rcownie* nad stawem, proprio sumptu na imie świętego Eustachiusza Menczennika, tey cerkwi patrona, założyli y feliciter zbudowali w roku od narodzenia Chrystusa Pana Zbawiciela naszego tysięcznym sześćsetnym dwudziestym piątym, za panowania szczęśliwie nayiasnieyszego y niewyciązonego Zygmunda Trzeciego, Polskiego y Szwedzkiego krola, dedicatio hujus orthodoxae ecclesiae per illustrissimum et reverendissimum in Christo patrem Atanasium Pakosta, Dei et apostolicae Sedis gratia ritus graeci episcopum Chelmensem atque Belzensem, facta, anno Domini millesimo sexcentesimo vigesimo quinto sacrum Missae officium die vigesima Septembris celebratum anno eodem indulgentiaeque na toż święto świętego Eustachiusza Menczennika concessa, do kto-

rey cerkwi pomienieni ichmość panowie rodzice y stryjowie nasi wielebnego oycy Atanazego Atanazowicza in actu presbytera podali y funduszem wiecznym utwierdzili. Ktory to fundusz że calamitate temporum przez inkursyą nieprzyiaciala na Rzecz—pospolitą, koscioly święte y cerkwie, ktorych po niektórych panstwach nie tylko spoliatae, ale y ruiny staneli, violenter wydarty zginol, nowy fundusz in omnibus ejus articulis, punctis, clausulis et ligamentis spisuiemy, podpisuiemy rękami naszymi własnymi, chcąc go mieć in integro eviternis temporibus y ten fundusz nowy do tey cerkwi legitimo successori, filio procreato z nieboszczyka wielebnego oycy Atanazego Atanazowicza, prezbytera, wielebnemu oycu Grzegorzowi Atanazowiczowi, prezbyterowi, w słowinskim ienzyku dobrze erudito et ordinato, do rąk iego daimy y przy tey cerkwi, iako jure naturali et divino nastempuicemu, legitimum successorem constituimus, approbamus et reservamus, potomkow y sukcesorow iego, obliguic onego, aby swientey pamieni rodzicow y stryjow naszych, bracią y siostry nasze, in genere familiai domu naszego, ex hoc saeculo zeszytych, mocno Pana Boga błagal y w liturgiach, jutrzniach, nieszpochach y innych modlitwach, codziennych nabożnie odprawuicacych, gorąco upraszal y nas żywych, iako y sukcesorow naszych tak on sam, iako y potomkowie ejus, successores legitimi, powinni będą. Do ktorey cerkwi grunta, sianożenci, ogrody, od pomienionych swientey pamieni ichmościow panow rodzicow y stryjow naszych nadane, teraznieyszym funduszem nowym pomienionemu wielebnemu oycu Grzegorzowi Atanazowiczowi, prezbyterowi, et ejus legitimis successoribus ztwierdzamy. Do tey cerkwi eviternis temporibus inkorporuicemy: nayprzed, poddani wsi *Ruwna*, także y *Przewozu*, na pułankach osiedli, że antea dawali po snopow trzydziesti żyta, a na cwiertciach zaś osiedli po snopow piętnascie, toż powinni będą dawać y tym funduszem nowym approbuicemy. Do tego, gdzie cerkiew zbudowana, ogrod do zbudowania pomieszkania y

innych budynkow na mac dwie, w polu miendzy *Rowcami* na mac cztery, w *Obelniku* na mac trzy, w *Krasnicy* na mac dwie, pod *Grabowym Lasem* na mac trzy, brzegi około pola za *Brodkiem*, w *Lesie Grabowym* niwek trzy na mac trzy, z sianożenciami około nich od *Piskorowa* za wsią na trzy cwiertci, u *Modłowania* sianożenie na kosarzow ośm podle panskiey, lasow, borow w obudwuch wsiach, to iest w puszczech, do tych wsiow *Ruwna* y *Przewozu* należacych, na budynki y opalenie wolny wrab, zławianie ryb w *Korytnicy* y w *Lengu* z rzeczką, wolne warzenie piwa y kurzenie gorzałki na swoią tylko potrzebę, a osobliwie tylko w *Przewozkim* browarze y winnicy wolne warzenie piwa y kurzenie gorzałki eviternis temporibus ia pozostaly successor Daniel Krzysztof Wołczek y wolne melcie bez czerchy y miary pozwalam. Także y ja pozostaly successor potomek Andrzej Wołczek na moiey części, w swoim mlynie w samey wsi *Rownie* wolne melcie, bez czerchy y miarki, pozwalam. Y ja pozostaly successor, potomek w swoim mlynie na *Piskorowie*, do wsi *Rowna* części moiey należacego, wolne melcie bez miarki y czerchy pozwalam. Sosny odkazane tak we wsi *Ruwnie*, jako y *Przewozie* bez uymy daniey dworskiey tak osiadlych, jako y pustych ma wiele zażywać y trzymać, podatkow żadnych, ani powinności tak do skarbu Rzeczypospolitey iako y dworowi dawać nie powinien, tak on sam, iako y successores ejus legitimi. Także do skladek gromadzkiich nie należy, wcale uwalniamy. Ktorych to gruntow, nadanych od nas sukcesorow y fundatorow, y tych wszystkich opisanych pożytkow sine ulla praepeditione tak nas samych, iako y potomkow y sukcesorow naszych cum suis posteris in pacifica possessione ma zostawać y zażywać. A iezeliby te wsi *Rowno* y *Przewoz* z rąk naszych inszego domu familiai weszli, w niwczym successores nostri alienae domus tey cerkwi, iako y temu pomienionemu oycu Grzegorzowi Atanazowiczowi, prezbyterowi et ejus legitimis successoribus gruntow nadanych y tych snopow wybierania y oddawa-

nia nie odbierali, ani we wszystkich pożytkach wiołency czynili, ale ex debita devotione aukcyą czynić y wiecey dawać domu Bożemu tak nas samych successorow naszych et alienae domus obowionzuiemy, tym funduszem obliguiemy. Który to fundusz propter firmum et perpetuum robur utwierdzamy y umacniamy y do rąk przewielebnemu oycu Grzegorzowi Atanazowiczowi, tey cerkwi prezbyterowi, jako legitimo successorowi et ejus legitimis successoribus daiemy y tym obliguiąc każdego po nas sukcessora, tak też y inszego domu, aby ieżeliby chciał ten fundusz czytać y wiedzieć nadanie tey cerkwi, po przeczytaniu aby nie zatrzymywał, ale wcale, w niwczym nie kassuiąc, oddał pomienionemu wielebnemu oycu Grzegorzowi Atanazowiczowi albo iego sukcessorom. Y na ten fundusz my pozostali sukcessores et fundatores renkami podpisuiemy się z pieczęciami własnymi naszymi. Działo się we wsi *Rownie* dnia osmnastego Augusta, roku Panskiego tysiäcznego sześćsetnego piędziesiętego osmego. Daniel Krzysztof Wołczek (Locus sigilli). Andrzej Wołczek (Locus sigilli). Piotr Bobowski. Helena Wołczkuwna. Piotrowa Bobowska.—Od tego funduszu świętey pamieci ichmosciow panow Wołczkow odebraną niesłusznie wieś *Wołczkow-Przewoz* nazwaną, od lat osmnastu y do cerkwi Berdyszowskiey przyłonczoną, znowu staraniem swoim usilnym y promocyą u iasnie wielmożnego iegomosci xiendza Lewickiego, episkopa Chełmskiego, wyrobili y przewrocili do cerkwi Rowińskiej; za co się modłom święntym zalecaią y pobożnym wspomnieniom. Jozef Szpilowski, stolnik Rzczycki. Floryan Blizinski. Originale vero ejusdem fundationis idem offerens rursus ad se recepit, de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1744 гг., № 20226, л. 374.

№ 337.—1744 г. 28 Мая.

Грамота короля Яна Казимира 1661 г. о возобновленіи разоренныхъ церквей Холмской епархіи и возвращеніи имъ отнятыхъ у нихъ фундушей.

Feria 5-ta post festa solemnia sacrae Pentecostes proxima, anno Domini 1744.

Privilegii recuperandorum fundorum, ad varias ecclesias ritus graeci spectantium, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens perillustris et admodum reverendus Joannes Pomorszkant, iudex surrogatus, decanus ritus graeci Chelmensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit actum privilegii, a serenissimo Joanne Casimiro, rege Poloniarum dati in rem illustrissimi ac excellentissimi Susza, episcopi Chelmensis et Belzensis, ad recuperanda avulsa, ad varias ecclesias ritus graeci spectantia, sigilloque minoris cancellariae communitum ad actaque praesentia ad acticandum porrectum de tenore, qui sequitur, ejusmodi: „Jan Kazimierz z Bożey łaski król Polski, wielkie xiążę Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Żmudzkie, Inflandzkie, Smolenskie, Czerniechowskie, a Szwedzki, Gottski, Wandalski dziedziczny król. Wszem wobec y każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, iż się wiele cerkiew znajduie w dyecezyi władcytwa Chełmskiego y Belzkiego, tak przez ogień nieprzyiaciela, iako y inne przypadki zniesionych, spustoszałych, opuszczonych, osobliwie w ziemi Chełmskiey y wojewodztwie Belzkim, to iest: w *Tarnogorze, Dubny, Tyszowcach*, na *Kłotwach*, wsi rzeczoney w Belzie pod tytułem swientey Troycy, *Rostoce, Chudczu*, y na wielu innych mieyscach, ktorych grunty, role, domy, ogrody, łąki y pola iedne obłogiem leżą, drugie w używaniu różnych ludzi y rozney kondycyi zostaią, przeto aby te grunty, role, iako na chwalał Bożą od

pobożnych fundatorow oddane y ofiarowane, nie szli na używanie żadne, inno tylko na samę chwałę Bożą, umysłiliśmy to zlecić, iako y niniejszym tym przywilejem naszym zlecamy wielebnemu oycu Suszy, władcy Chełmskiemu y Bełzkiemu, aby on takowe grunty, role, domy, ogrody, łąki y pola, do cerkwi należące, z rąk wszystkich, jako nie-słusznych possessorow, windykował y one odebrawszy w rząd y dyspozycyą swoją lub sam, lubo przez substytuta swego dysponował (z) tą iednak kondycyą, aby prowenta z tych gruntow, rol, ogrodow, łąk y domow obra- cały się na ozdobe cerkwi y drugich po- prawę y restauracyą, żeby do pierwszej były przyprowadzone ozdobę y porządku, a chwała Boża, iako przed tym na tych tam mieyscach bywała, y teraz także odprawo- wała się. Na co dla lepszey wiary przy pod- pisie ręki naszej pieczęć koronną przycis- nąć rozkazaliśmy. Dano w Warszawie VII miesiāca Kwietnia, roku Pańskiego MDCLXI, panowania krolestw naszych Polskiego y Szwedzkiego VI roku. Jan Kazimierz, król (Locus sigilli). Alb. Goraiski, praepositus Posnaniensis, regens cancellariae regalis. Originale vero ejusdem idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se rece- pit, de recepto sibique extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 377.

№ 338.—1744 г. 25 Августа.

Инструкция посламъ Холмской земли на Грод-
ненскій сеймъ.

Feria 3-tia in crastino festi sancti
Bartholomaei, anno Domini 1744.

*Instructionis, illustribus et magnificis nun-
tiis datae, subsecuta oblata.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter ve-
niens magnificus Casimirus Wydzga, vices-

gerens castrensis Chelmensis, mareschal-
cus comitiolarum, obtulit et ad acticandum
eidem officio per oblatam porrexit instruc-
tionem infraacticandam tenoris sequentis:
„Instrukcyā, iasnie wielmożnym ichmosciom
panom Sewerynowi Rzewuskiemu, refenda-
rzowi koronnemu, y Janowi Zamoyskiemu,
staroscie Lubelskiemu, posłom ziemi Chełm-
skiej y powiatu Krasnostawskiego na *seym*
ordynaryiny *Grodzinski* dana, in loco solito
consultationum w Chelmie die vigesima
quarta Augusti, roku Pańskiego tysięcznego
siedymsetnego czterdziestego czwartego.
Oycowskie iego krolewskiej mosci pana na-
szego miłosciwego około całosci, bezpie-
czenstwa y szczęśliwosci wiernych pod-
danych swoich tak iest widoczne y
skuteczne, że nas do oswiadczenia winney,
a w sercach naszych niewygasley wdzięcz-
nosc y miłosci tak dobrego pana y nay-
starowniejszego o wiernych poddanych
swoich z głęboką pobudza recognicyą, wy-
rażą to iasnie wielmożni panowie, upewnią
oraz z iak naygłębszą submissyą, że wolny
narod polski, zważaiąc y naywyżey u sie-
bie szacuiąc wspianiałe, a o utrzymaniu
swobod, praw y całosci naszej starowne
serce pańskie, gotow iest w każdej po-
trzebie y na każde skinienie pańskie krew
y życie swoje łożyć. Jako zaś naypierwsze
mysli obrucić powinniśmy do naywyższego
szczęścia dawcy Pana Boga, tak naypierwey
y naypilniey zalecamy iasnie wielmożnym
panom posłom naszym, aby całosc niena-
ruszoną wiary świętey katolickiey rzym-
skiey żwawo y nieodstępnie utrzymywali,
staropolskiego trzymaiąc się przysłowia,
ktore nas uczy, że polacy o wiare y wol-
ność naybardziej stoią, utrzymywanie wol-
nosc y swobod naszych zaraz po wierze
świętey oddaiemy iak nayostroźniejszemu y
naypilniejszemu staraniu iasnie wielmożnych
panow posłow, aby ni w czym żadnym wy-
myslnym sposobem naruszyć ich nie dopu-
scili, prawa narodu naszego w początkach
wolnosc naszej krwią przodkow naszych,
w pozniejszych zaś czasach trudem y na-
kładem wielkim nabyte y postanowione,

aby żadney uymy, zmniejszenia, albo złamania nie cierpiały, pilney bacznosci y atencji przyłożyć raczą iasnie wielmożni panowie posłowie; pokoy pospolity tak wewnętrzny, iako y zewnętrzny, najpierwszy y naypożądańszy narodom dar Boży, którym się cieszymy, naprzod z łaski Pana Boga, a potem z pieczołowania najlepszego w swiecie monarchy, aby był nietylko utrzymany, ale naybezpiechniey ugruntowany, przestrzegać y starać się raczą iasnie wielmożni panowie posłowie. Aukcyja woyska y zmocnienie sił Rzeczy pospolitey zdaie się bydź naywalniejszą, a prawie iedyną seymu przyszłego sprawą, na ktorey utrzymanie y postanowienie ledwie by nie lepiej wszystkie insze odłożyć materye, do ktorey aukcyi te się podaią sposoby: *Primo*. Sprawiedliwa ze starostw y dzierżaw kwarta, ktora by, nim nastąpią lustracye, mogła by się y teraz wynaleść przez nakazanie iasnie wielmożnym starostom per continuationem przysięgi super realitatem sprawiedliwej deklaracyi kwarty, mogła by w ziemi naszej y w powiecie znaczną wynieść sumę na aukcyą woyska. *Secundo*. Przyczynienie dnia iednego w tydzień pańszczyzny poddanym w dobrach królewskich, ktore by się in beneficium et commodum staroscie lub dzierżawcy obracało, a on by te in actionem pieniędzmi oddawał, uczyniło by y wyniosło nie małą kwotę. *Tertio*. Duplicata pogłownego żydowskiego, nim ten podatek wyżej ieszcze wyniesie, Rzeczpospolita przyczyniła by pieniędzy na woysko. *Quarto*. Regulamen porządne woyska tego, ktore iest zapewne, przyczyniło by przynajmniej tysiąc pięćset piechoty, naprzod z tey przyczyny, że na porcyą Rzeczpospolita postanowiła złotych dwiescie y gdzie iest regimentowi należących tysiąc porcyi, Rzeczpospolita, naznaczywszy na te tysiąc porcyi dwakroć, chciała by y rozumiała, że tam być powinno tysiąc ludzi; aliści teraz nie znajduie się w tych regimentach naywięcej pięćset ludzi, a potem dla tego, że oficerow niepotrzebnych iest nazbyt wiele przy regimentach, z ktorych płacy przybyłoby

żołnierzy; te sposoby daią się tantisper, nim Rzeczpospolita, naznaczywszy przez konstytucyą lustracye y rewizyą, tudziesz skarb koronny, gospodarstwo Rzeczypolitey, cła, monopolia rozporządziwszy, krusce in emolumentum publicum obrociwszy, skuteczniejsze znajdzie sposoby do aukcyi woyska; nie możemy zamilknąć aequanimitatem y wspaniałego serca iasnie oswieconego xięcia iegomosci Radziwiłła, koniuszego wielkiego xięstwa Litewskiego, ktory, mając wiele affektow braterskich y powszechną do poselstwa proźbę, ustąpił go propter bonum publicum przeswietney ziemi y powiatu; obliguiemy iasnie wielmożnych ichmosciow panow posłow, aby pomienionego xięcia iegomosci, koniuszego wielkiego xięstwa Litewskiego, do regimentu starostw et ad quaevis in republica munia iego królewskiej mosci zalecili; iasnie wielmożnych ichmosciow panow referendarza koronnego y woiewodę Podolskiego Rzewuskich, wielmożnego iegomosci pana Ołędzkiego, starostę Rasławickiego y wszystkich godnych w ziemi y powiecie naszym urzędnikow, mianowicie iegomosci pana marszałka koła naszego ad remunerativam justitiam do starostw et ad quosvis in Republica gradus zalecamy; iasnie wielmożnych ichmosciow panow Zamoyskich, wielkiego y starożytnego imienia, heroiczných dzieł, nieporównanych zasług w całej oyczyźnie pełnych, mianowicie terazniejszego iasnie wielmożnego posła naszego, iako prawdziwie Jana Pierwszego, antecessora swego nasladującego, nayiasniejszemu panu y całej Rzeczypospolitey rekomenduiemy; wielmożnego iegomosci pana Jozefa Łopuskiego, pisarza Chełmskiego, nayiasniejszemu panu y rzeczypospolitey rekomendować, zasługi y straty remonstrować, projekt iego utrzymać starać się będą. Znaczne y usługi y koszta iegomosci pana Zalewskiego, towarzysza znaku hussarskiego iasnie oswieconego xięcia iegomosci kardynała, na funkcyach zagranicznych poniesione, prezentować będą y o rekompense instabunt; ponieważ Rzeczpospolita, orbata viribus,

przechodnią się staie woysk postronnych, nie mogąca żadnych nieprzyjacielowi czynić resistencyi tak dalece, iż od sąsiedztwa w żadney nie zostaje apprehensyi, przeto chcąc uczynić robur powagi swoiey, żeby była metuenda hostibus, reverenda vicinis, potrzebuie znaczney woyska aukcyi nie dla tego, ażeby in visceribus regni theatrum składała belli, ale w pokoju zostaiąca sama siebie krzywdzić nie pozwoliła, tudzież za granicą zaszczycała się, dare jura quiritibus, dla czego ichmość panowie posłowie aukcyi woyska nieodwłocznie żądać będą. Sposob aukcyi taki: starostowie ex pane benemerentium sprawiedliwą kwartę dawać mają, alias z intrat część czwartą, lustracyą naznaczyć generalną do wszystkich podatkow, w każdym wojewodztwie ziemi: ieden ex senatorio ordine, drugi ex equestri, małopoleanie (w) Wielkiej Polsce, wielkopoleanie, (w) Małej Polsce. Pogłowne żydowskie altero tanto podwyższyć, zniósłszy z braci nomenclature pogłownego, y tak ciężki onego podatek, transformować ten podatek w podymne, to jest z łanu lub od łąki po złotemu in rem braci corocznie, zwłaszcza na interessa terrestria, a zaś na amunicye groszy dziesięć; czopowe, szelężne ad normam wielkiego księstwa Litewskiego na woysko obrocić, lub altero tanto go podwyższyć; ekonomie królewskie hyberny mają płacić grosz dziesiąty, co uczyni od tysiąca złotych sto. Ekonomiami, alias dobrami stołowemi iego królewskiej mości, żeby podług dawnych praw anno millesimo sexcentesimo septimo, oraz y podług statutu Alexandra, króla y postanowienia aktow conventorum folio sexagesimo quarto ichmość panowie podskarbiowie utriusque gentis circa administrationem onych praerogativa sua utantur, cum exclusione extraneorum, o to się ichmość panowie posłowie serio domowią. O subsidium charitativum podług dawnego postanowienia ichmosciow panow poslow z przywileiow na wszystkie honory przyczyniać. Monopolia tabaczne y papierne są potrzebne do aukcyi woyska; młynowe od każdego koła po złotych dwa; skarb Rze-

czypospolitey ponieważ się tylko z zamierzoney kalkulacie summy, przeto ichmościom panom podskarbin naznaczyć pensyi podług zdania całej izby, a piędziesiąt tysięcy na subalternow, a procz pozostałey pensyi importancyi skarbowey obrócić dwie części na woysko, a trzecią część in usum publicum, komu Rzeczpospolita dysponować będzie, a in casu retentorum, salva repetitione na dobrach podskarbinskich tey chorągwi lub regimentu, ktoremu remanet in lucro primae instantiae za naypierwszą kondemnata trybunalską causerum fisci; zbyt siła subalternow nie konserwować, ani też wiele komor zakładać, tylko przy granicy u rzek portowych y w wybiegu po iedney komorze, in simili y lądowych, dość podług dawnego instruktarza millionow będzie kwitowego, nic więcey nie brać iako po groszu od złotego. Hetmani dla bezpieczeństwa cel żołnierzy dodawać mają; drągowe y opowiedne in usum privatorum abrogare. Protekcyi żadnych podskarbiowie dawać nie mają, ani też sami handlować; cła stare królewskie ażeby szły per administrationem podskarbin nadwornych; cła londowe portowe żeby nikomu w aręde puszczane nie były, ale prowent Rzeczypospolitey ratami odbierając, percepte y expense w księgi wpisować mają, które w trybunale causerum fisci corocznie komportowane bydz powinny dla kalkulacyi y weryfikacyi z registrami y kwitami, przy ktorey weryfikacyi superintendenci super realitatem y niezataienie przysięgać mają. Żydow cudzoziemcow z cła y doktorstw abrogować; sint, in casu depactationis seu damni, nobiles possessionati ex bonis responsuri in casu florenti deflutationis, numero mercatore negotio żeby w skarbie augeri mogła summa, przeto residue z dwóch części na woysko in bonificationem trzeciej części dispositioni publicae refundi ma, nic nie zataiwszy ex eo augmento, przez co in anno calamitatis ad usum woyska bonifikować się może. Korrespondujący przez poczte na zapłate woyska od każdego listu po groszu dawać mają, in-

cludendo w ordynaryjne zapłate poczty; ponieważ rozpierzchowanie zagęściło się listow przez ciekawość cudzoziemcow, przeto excludantur cudzoziemcy z poczt dyspozycyi, sint nobiles possessionati; kommissia aukcyi woyska jest potrzebna, kommissarzow, za uniwersałami iego krolewskiey mości na seymikach przedkommissyonalnych obranych, gdzie za daną zupełną mocą Rzeczypospolitey taryffa na zapłate woyska włożona bydź ma y komput uformowany, in quali numero woysko existens bydź powinno, non relative do seymu kommissya agitować się będzie, ale positive auctionem woyska stabilient y lokacyą na nich naznaczą: w koronie sub praesidentia xięcia iegomosci kardynała, z innemi senatorami zasiadającego, w Litwie sub praesidentia iegomosci xiędza biskupa Wilenskigo. Kommissya zaś w rok reassumetur, po skonczonym seymie trwać ma miesięcy trzy, a przez rok przed kommissyą lustracya agitować się będzie. Stare regimenta dragonij aukcyonować do pięćset koni, piesze do tysiąca, chorągwi więcey nieprzyczyniać, tylko te podnieść do stu koni, towarzystwa z czworakami pocztami, pułki tatarow do tysiąca koni; co się residuum zapłaty zostanie, formować piechoty pod imieniem wojewodztw y ziem y pod ich herbami, salvis praerogativis hetmanow, w woysku generałow leytnantow czterech, generałow majorow osim, woysko po większey połowie cudzoziemskie z rodowitych polakow bydź powinno. O *korrekturze*. Lubo by się znalazły tak wielkie media do pisania korektury koronney, iednakże ichmość panowie posłowie w tey materyi z innemi zgadzać się będą; seymiki relacyne ichmość panowie prokurować mają y bez najmnieyszey exkuzy do uczynienia relacyi na onych się znajdować; o przyczynienie drugiego deputata na Trybunał, żeby by był z powiatu Krasnostawskiego, upraszać: o reassumpcyą ustanowienia pactorum folio quinquagesimo quinto ichmość panowie posłowie się domowią. O rewizyą xiąg grodzkich Łuckich ichmość panowie posłowie

upraszać będą y o to się domowią. O kurencyą monety z innemi się ichmościami pany domowią, utrzymując instrukcyą swoją in toto penes tuitiones praw oyczystych; swobod y wolnosci; gdy by się nowe propozycye, w tey instrukcyi nieznaydujące, wetyłowały, to zostawuiemy ichmościow panow posłow activitati; trybunały Piotrkowski, Lubelski y Radomski aby się nie wdawały in dispositionem wojewodztw, ziem y powiatow, deputaci na trybunał aby na seymikach przysięgali. Deputaci wielkopolscy, aby w wielkiej Polsce, a mała Polska w małej Polsce odłączeni iedni od drugich sądzili; z ziemi Chełmskiej, aby respektem powiatu Krasnostawskiego drugiego deputata pozwolono przez konstytucyą, instabunt iasnie wielmożni ichmość panowie posłowie. Pogłowne aby było zniesione, a królewszczyzny aby były wszystkie na woysko obrócone, przez co by libera gens podatkow nie płaciła, domowią się iasnie wielmożni ichmość panowie posłowie. Starostowie aby vagabundos podług dawnych praw łapać kazali, o reassumpcyą onych starać się raczą iasnie wielmożni posłowie. Wieś Suchelipie dziedziczna aby od wszelkich podatkow, do starostwa Krasnostawskiego płaconych, wolna była; processa y kondemnaty, non positis citationibus w Trybunałach otrzymane, aby sąd ziemski lub grodzki, iako male obtenta kassować mógł, dopraszać się będą iasnie wielmożni ichmość panowie posłowie. Revisiones actorum omnino fiant, do których wojewodztwa osoby sposobne na którym kolwiek seymiku obrać mają, naznaczywszy salaria, competent iasnie wielmożni panowie posłowie. Lustracye kwart iesli by nastąpiły, nie powinny sciążać się na dobra, jure feudi przywilejami dawnych krolow dziedzicznych nadane, y possessorowie tych dobr nie powinni bydź od nikogo inkwietowani, co serio animadversioni iasnie wielmożnych panow posłow committimus. Pacta Hadziackie, infelici tempore reipublicae wymuszone, aby abrogentur, starać się obligantur iasnie wielmożni panowie posłowie. O re-

laxacyą dekretow trybunalskich na iegomosci pana Antoniego Jabłońskiego, in criminali ferowanych o zabicie iegomosci pana Żabickiego, firmiter instabunt za wielmożnym iegomoscią panem Kozmianem, wicesgerentem grodzkim Krasnostawskim; respektem części krolewskiej Ronska w powiecie Krasnostawskim, przez tyle przypadków zruinowaney, a przez tegoż imści pana wicesgerenta prawie de novo erygowaney, wniosą interpozycyą, ażeby iego krolewska mość y Rzeczpospolita attentis expensis obmyslili gratitudinem, czy to jure emphiteutico, czyli feudi; interest iasnie wielmożnych ichmosciow panów Lubomirskich o Konegundę, tyle konstytucyami obwarowany y ad pacta conventa królowi iegomosci włożony, mocno promowować będą. O approbate fundacyi wielebnych oycow *Reformatow* na przedmiesciu Lubelskim w Chełmie przez wielmożnego iegomosci pana Andrzeia Wolskiego, podsędka ziemi Chełmskiej, aby była libertowana, ale omnibus civilibus et reipublicae starać się będą, także o approbate fundacyi oycow *Jezuitow* Krasnostawskich. Libertacye kamienic wielmożnych ichmosciow panow Andrzeia Wolskiego, podsędka, Bonieckiego, podczaszego, Ignacego Komorowskiego, skarbnika Chełmskiego, tudzież successorow iegomosci pana Lepkowskiego, wszystkich czterech w Lublinie będących, od wszelkich stacyi deputackich y depaktacyi mieyskich otrzymać tenentur; woytowstwa, do starostwa Tarnogurskiego należącego, aby się starosta Tarnogurski wraz trzymać nie ważył, uczynią prekustodycyą. Ponieważ dla niedoszęłego seymu przeszłego desiderium possesorow wsi Brusa, w ziemi Chełmskiej leżącej, respektem granic z wielkim księstwem Litewskim wsi Lubienia, w woiewodztwie Brzyskim będącej, nie wzięło sui effectum, zaczym instabunt ichmość panowie postowie, aby kommissarze do rewizyi tych że granic naznaczeni byli. *Archimendrya Żydyczynska*, iako ab immemorabili aevo należała do biskupstwa Chełmskiego ritus graeci y terazniejszego biskupa, teraz zaś wyszła z posses-

sy, żeby była attentata tenuitate proven tow biskupstwa Chełmskiego przywrocona et in perpetuum przyłączona; *praelaturas* cujusvis tituli zakonu świętego Bazylego Wielkiego aby personis religiosis, de statu nobili do zakonu wstępującym, konferowane były; *biskup* ritus graeci *Chełmski* y teyże diecezyi duchowienstwo przy swoich szczupłych funduszach prosi o umnieyszenie podatkow, gdyż teraz biskup od głowy swojej pogłownego płaci dziewięćset szesdziesiąt, a intraty ma z biskupstwa trzy tysiące złotych. Wielmożnego iegomosci pana Romanowskiego, podstolego ziemi naszej, tak przez antecesorow, iako y samego cum dispendio fortuny zasłużonego rekomendować będą, oraz o satisfakcyą nieodwłoczną sumnę dziesięciu tysięcy siedmiuset siedmiu złotych, z ekonomij Kobrynskiej z zaległych retent należącey, dekretami y juramentem ewinkowaney, dopomno się; caetera dexteritati et activitati iasnie wielmożnych panow postow committimus.—Kazimierz Wydzga, wicesregens castrensis Chełmsensis, marszałek koła rycerskiego z przeswietney ziemi Chełmskiej y powiatu Krasnostawskiego, mp. Jozefat Wielobycki, subdelegat grodzki Chełmski, assessor przeswietney ziemi Chełmskiej. Franciszek Wereszczynski, skarbnik Żytomirski, przeswietney ziemi Chełmskiej assessor, mp. Antoni Junosza z Podosia Zawadzki, W. G. Kruswicki, assessor ziemi Chełmskiej. Jan z Niedabyła Niedabyłski, assessor powiatu Krasnostawskiego, mp. Kazimierz z Rudnika Rudnicki, assessor z powiatu Krasnostawskiego. Woyciech Bylina Stawski, z powiatu Krasnostawskiego assessor, mp.“

Originale vero ejusdem instructionis circa acta officii praesentis relictum est.

Тоже. л. 614.

№ 339.—1744 г. 30 Октября.

Презента Поцѣя Мышинскому на Орховскій приходъ 1718 г.

Feria 6-ta post festum ss. Simonis et Judae Apostolorum proxima, anno Domini 1744.

Erectionis seu praesentae ecclesiae ritus graeci in bonis oppidi Orchowek oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus in Christo pater Josephus Sieniewicz, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni presbiter, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit erectionem ecclesiae de tenore tali: „Ludwik Konstanty na Włodawie y Rożance Pociey, kasztelan Wilenski, hetman wielki wielkiego xięstwa Litewskiego, Ratenski, Barcianski, Szereżowski, Puński, Stokliski starosta, jasnie wielmożnemu w Bogu nayprzewielebnieszemu wielmożnemu iegomosci xiędzu Jozefowi Lewickiemu, episcopowi Chelmskiemu y Belskiemu, opatowi Żydyczynskiemu, memu wielce miłosciwemu panu y bratu. Przy zaleceniu powolnych usług moich do wiadomosci podaie. Wakuie cerkiew ad praesens w miasteczku *Orchowku* pod tytułem Protekcyi Nayswiętszey Panny Maryi, graeco nomine Pokrowy, post fata wielebnego oycy Cyrylla Myszynskiego, przeto respektuiąc, doniesiono mnie godność y bogoboynę postępkę w Bogu wielebnego oycy Theodora Myszynskiego, przetuię go w. m. panu, upraszaiąc, abyś tego, a nie innego do pomienionej cerkwi instituere et installare raczył, ktoremu pomienione beneficium y successorom iego oddaie ze wszystkimi budynkami, ze dwiema włokami pola, we dwie ręce leżącemi, z sianożęciami, w różnych położeniach zostaięciami, do teyże cerkwi z dawnych czasow należąciami, z ogrodami, na których teraz budynki ma tenże kapłan; we młynach moich, w teyże parachwii zostaięcych, na potrzebę iego

własną bez miarki wolne mlewo pozwalam y od poddanych moich z miasteczka *Orchowa* y ze wsiow tey parafij, jak z osiadłych, tak z tych gruntow, których czynsz, albo skopowszczyzna do skarbu importuie się według nadania od antecessorow, dzieściny z kaźdey włoki po kopie żyta oziwego należeć ma; temuż kapłanowi w lasach moich na wszelką domową potrzebe wolny wręb, na zatokach łowienie ryby, piwa robienie, wodki kurzenie w browarze Okuniskim, tu w Włodawie, bez decessu w skarbie, na własną potrzebę pozwalam; parochianie wszyscy nullo excepto ex opere bono dla parocha swego raz do roku na tłokę do żniwa wynieść maia, pastwiska na wypuskach pańskich dla towaru własnego, nie przywłaszczonego, temuż swieszczennikowi wolne być ma. Na co dla lepszego waloru y wagi za siebie y za successorow podpisuię y pieczęć przycisnąć rozkazalem. Działo się w *Rożance*, dnia osmego Marca, roku tysiącznego siedymsetnego osimnastego. Ludwik Pociey, hetman wielki wielkiego xięstwa Litewskiego. Locus sigilli“.

Originale vero ejusdem erectionis seu praesentae idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 759.

№ 340.—1744 г. 30 Октября.

Презента Дрогоевской Григорію Мышинскому на православный Орховскій приходъ 1673 г.

Feria 6-ta post festum ss. Simonis et Judae Apostolorum proxima, anno Domini 1744.

Praesentae venerabili Gregorio Myszynski ecclesiae, in oppido Orchowek ritus graeci sitaę, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens religiosus et admodum reverendus in Christo pater Josephus Sieniewicz, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni presbyter, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit praesentam infrascriptam de tenore tali: „Theofila hrabianka z Leszna Drohoiewska, stolnikowa Lubelska, na Włodawie, Orchowie y Leszczynie dziedziczna pani. Wszem wobec y z osobna każdemu, komu teraz o tym wiedzieć y na potym będzie należało, ja niżej podpisana do wiadomości podaę, że respekt mając na godność y bogoboynę postępki wielebnego w Bogu oycy Hrehorego Myszyckiego, swieszczennika Orchowskiego, cerkiew prawosławną, pod rządem duchownym z błogostawienstwa patriarchy wschodniego zostawiającą w Orchowku, miasteczku majątności mej dziedzicznej, do zawiadowania jako swieszczennikowi poruczam, z ktorey onego bez pozwolenia mego y successorow moich nikt rugować nie powinien będzie. Te cerkiew, iż mu oddaę ze wszystkimi budynkami, ze dwiema włokami pola, z dawna do cerkwi należącemi, z sianożęciami, do tychże włok należącymi, y z ogrodami, na których teraz budynek tenże swieszczennik ma; mleć bez miarki pozwalam temuż swieszczennikowi Orchowskiemu we młynach moich na jego własną domową potrzebę; dziesięcina od poddanych moich z tego miasteczka Orchowka, ze wsi *Olieninki*, z *Lutey* y *Orchowa Starego* za Bugiem, polnych urodzaiow, to jest z każdej włoki po kopie żyta ozimnego temuż swieszczennikowi Orchowskiemu według dawnego od antecessorow moich nadania ma być oddawana, piwo także pozwalam warzyć temuż swieszczennikowi na jego własną potrzebę domową, za oddaniem iednak dochodu skarbowi memu należącego. Na co wszystko dla pewniejszey rzeczy ręką swą własną za się y za successorow moich podpisuję się y pieczęć przycisnąć rozkazałam. Pisan we *Włodawie* dnia dwudziestego osmego, miesiąca Stycznia, roku Pańskiego tysiąc sześćsetnego siedymdziesiątego trzeciego. Theophila hrabianka z

Leszna Drohoiewska, stolnikowa Lubelska, ręką swą. Tenże list potwierdzam y podpisuję X. Gedeon Woyna Oranski, episcop Chelmski y Belski, administrator Łucki y Ostrogski, Żydyczynski archimandryta, manu propria. Locus sigilli“. Originale vero jusdem praesentae idem offerens post ingressationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 760.

№ 341.—1744 г. 3 Декабря.

Частное письмо Потоцкаго объ уступкѣ имъ одного крестьянина Холмскому униатскому епископу.

Feria 5-ta post festum s. Andreae Apostoli, anno Domini 1744.

Certarum literarum oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus in Christo pater Josephus Sieniewicz, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit literas certas de actu et data illarum infracontentas, infraacticandum de tenore sequenti: „Panie Przetacki. Chłopa Panasa, ktoregoś ty się upominał u iegomości xiędza biskupa Chelmskiego ritus graeci, zalecam ci, aby się więcey o niego nie upominał, ponieważ go dla iegomości ustępuję. Co tak wyraziwszy, zostaę waszności życzliwym y powolnym. M. Potocki, mp. Die sexta Decembris millesimo septingentesimo quadragesimo quarto, z Młodziatycz. Subscriptionis vero tenor sequitur talis: Panu Przetackiemu, podstarosciemu memu Młodziatyckiemu, należy w Młodziatyczach. (Locus sigilli genuini).“ Originale vero earundem post ingressationem ad acta praesentia idem offerens rursus ad se recepit, de quibus re-

ceptis sibi que extraditis officium praesens quietavit.

Тоже, л. 869.

№ 342.—1745 г. 19 Июня.

Рѣшеніе Холмскаго епископа по дѣлу между Коссаковскимъ и священникомъ Кошаковскимъ и Упальскимъ.

Sabbatho post festum sacratissimi Corporis Christi Domini proxima, anno Ejusdem 1745.

Decreti consistorialis, inter illustrissimum et reverendissimum Wołodkiewicz, episcopum Chelmemsem, ab una et magnificum Kossakowski, thesaurarium Visnensem, parte ab altera ac alios lati, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Josephus Kossakowski, thesaurarius Visnensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit decretum in partes intra contentas latum, infra acticandum tenoris sequentis: „Działo się w Chelmie, dnia osmnastego miesiąca Czerwca, roku Pańskiego tysięcznego siedmsetnego czterdziestego piątego. Coram illustrissimo et reverendissimo domino Feliciano Philippo Wołodkiewicz, Dei et sacrae sedis Apostolicae gratia episcopo Chelmensi et Belzensi, Dubnensi, Dermanensi et sacrae Crucis abbate, agitowała się sprawa wielmożnego iegomosci pana Jozefa Kossakowskiego, skarbnika Wiskiego, z iedney, aktora pryncypalnego personaliter, z drugiey strony wielebnych xięży Tomasza Kossakowskiego, Woysławskiego Ilńskiego y Piotra Upalskiego, Czartowieckiego parochow, pozwanych na terminie dzisieyszym, prawnie z pozwu przypadającym, osobiscie stawaiących, na których wielmożny aktor skarżył y żał swoy wnosił, iż żadney nie mając konnexyi do pokrewienstwa między sobą y aktorem należącey, co większa, ani

do imienia, lekkomyślnie y nieuważnie wazyli się w rękach wielmożnego iegomosci pana Matiasza Draminskiego, stolnika Bełskiego, każdy z osobna dawać od siebie testimonia, iako by wyż rzeczony wielebny Piotr Upalski miał mieć za sobą synowicę niegdyś wielmożnego Stefana Kossakowskiego, oycy terazniejszego aktora, a wielebny Tomasz Kossakowski miał bydź synowcem tegoż wielmożnego aktora, na których testimoniach, lubo się onych niezajduią podpisy, etiam do akt grodzkich Kamienca Podolskiego, feria tertia post dominicam *Cantate* proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quadragésimo quarto per oblatam podanych, a że dekret Trybunału głównego koronnego Lubelskiego, feria tertia in crastino festi sancti Laurentii martyris, anno Domini millesimo septingentesimo quadragésimo quarto ferowany, potrzebną w tym punkcie uznał inkwizycyą, dla tego wielmożny iegomość pan aktor przerzeczony wielebnych xięży pozwanych wyż rzeczonych ad deponenda juratoria testimonia ad iudicium praesens consistoriale Chelmense zapozwał y mocno pozwanych na terminie stawaiących obwiniając, u sądu prosił, aby o tych wyż wyrażonych testimoniach, iakoby przez siebie danych, pod przysięgą należyte zeznanie uczynili. Illustrissimus dominus episcopus Chelmensis, qui supra, sedens Judex ordinarius wielebny xięży pozwany, wszystko per fortia przed sądem neguiącym, ante depositionem onych że jurament in eam rotham super Evangelium Jesu Christi wykonać nakazał: Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy świętey Jedynemu, iż w sprawie wielmożnego iegomosci pana Jozefa Kossakowskiego, nie uwodząc się żadnym faworem, respektem, korrupcyą, boiaznią, mam prawdziwie y wiernie, nie ani uymuiąc, ani przydaiąc, zeznać, tak iak należy y prawda każe; tak mi Panie Boże dopomóż. Po którym wykonany in attendentia instigatoris iudicii juramencie zeznał wielebny Tomasz Kossakowski, paroch Ilński Woysławski, iż ia do tego imienia nie należę,

bo ja iestem *Koszakowski*, a nie *Kossakowski* y żadnych na Podolu krewnych, ani oyciec moy, ani ja nie mam y nie miałem y żadney im nigdy y na żadną czyiąkolwiek rekwizycyą nie dodawał testimonium. Po ktorey dyspozycyi wielebny xiądz Piotr Upalski, paroch Czartowicki, ktory po wykonanym iuramencie super Evangelium Jesu Christi in attendentia instigatoris iudicii haec formalia zeznał: Przyzwał mnie do siebie czasu pewnego wielmożny iegomość pan Draminski, dziedzic Czartowca, kollator moy, do dworu, gdzie zastał iegomości pana Michała Newelskiego y zaraz mnie począł pytać: „iak się żona wascina zowie?“ na com odpowiedział: „gospodyni“; na co mi rzekł: „ale z domu iak się zowie?“ odpowiedziałem „*Koszakowska*“. Po ktorym dyskursie począł mnie pierwiey łagodnie, a potym y poniewolnie przymuszać, abym się na iakimś pisaniu (ktoregom ani widział, ani czytał, co w nim było) podpisał, a gdy mnie długo do tego niewolono, poszedłem ze dworu, y lubo za mną ludzie różni dworscy z perswazyą powychodzili, namawiając mnie, abym się podpisał, iam uchodząc iakiey bidy, nie wiedząc, na czym się mam podpisać, poszedłem spieszniey y wszedłem na cmentarz, gdyż to się działo w w niedzielę przed nabożenstwem y iuż to temu lat kilkanascie. Ktorego to zeznania, przysięgą stwierdzonego, wielebnych xięży wyż wyrażonych pozwanych wysłuchawszy y one mature zrutynowawszy, poniewasz pierwszy ani dawał nigdy testimonium żadnego, ani do kolligacyi wielmożnego iegomości pana aktora nie przyznawał się, drugi testimonium podpisać nie chciał y owszem lubo mu o tym czyniono wiolenicyą, na cmentarz wszedł—liberos a termino pronunciat, wielmożnemu aktorowi suprascriptas depositiones juratorias citatorum kazawszy ex actis castrensibus Chelmensibus wydać authentice, ad forum competens cum parte obiciente pro definitiva remittit et ita pro vigore praesentis decreti ex actis consistorii Chelmensis ritus graeci uniti extractum et extraditum sigilloque illustris-

simi domini Feliciani i Philippi Wołodkiewicz episcopi Chelmensis et Belzensis, Dubnensis et sanctae Crucis abbatis, communitum. Joannes Pomorzkan, decanus et notarius curiae suae illustrissimae celsitudinis et consistorii Chelmensis“. Originale vero ejusdem decreti idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto sibi extradito realiter officium praesens quietavit,

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за 1745 г., № 20227, л. 239.

№ 343.—1745 г. 8 Июля.

Духовное завѣщаніе Знамеровскаго.

Feria 5-ta ante festum sanctae Margarethae Virginis et Martyris, proxima, anno Domini 1745-to.

Testamenti generosi Znamierowski oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens magnificus Adalbertus Znamierowski, camerarius terrestris Chelmensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit testamentum infraacticandum tenoris sequentis: „W Imie Oyca y Syna y Ducha swiętego amen. Wiedząc dobrze, iż każdy człowiek żyjący umierać musi, a zatym y ia, będąc temu prawu podległy, zdrowy na umysle, lubo słaby na ciele, nie mając pewności dnia, ani godziny, takową czynię dyspozycią duszy moiey, ktora drogą krwią Chrystusa Pana odkupiona, temuż w rany Jego przenayswiętsze polecam y nayswiętszey Maryi Pannie, tudzież świętym patronom moim protekcyi oddaie się, pokornie dziękując Panu Bogu y Stwórcy swoiemu, że mię w wierze świętey katolickiey stworzyć y wychować raczył, w ktorey iakom żył, tak y umierać pragnę, błagając majestat Boski, aby z grzeszną duszą moją w straszny rachunek wchodzić nie chciał, ale według miłosierdzia Swego raczył się obchodzić. Ciało zaś, iako z ziemi wyszło,

tak teyże ziemi oddaę y chcę, aby nie gdzie indziej, tylko u przewielebnych w Bogu xięży Scholarum Piarum pochowane było, którym od mieysca y za podzwonne złotych sto gotowizną, drugie złotych sto na exekwie y na msze święte tymże ichmosciom xiężom leguię; do kosciola świętego Ducha za bramą na msze święte złotych sto; tymże ichmosciom xiężdom Scholarum Piarum, wielebnym oycom Reformatom na dwie trycezyny złotych sześćdziesiąt, ichmosciom xiężdom Bazyljanom na msze święte y za kondukt y za podzwonne złotych siedmdziesiąt y dwa, tymże ichmosciom xiężdom na obligi z długi mnie należącego do tychże ichmosciow xięży Bazyljanow, iako karta opiewa w sobie, złotych sto; na swiece y lampy, aby były przy ciele złotych sto naznaczam, dla gosciny xięży kapłanow utriusque tam latini, quam graeci ritus, na msze, na szpitale y ubostwo złotych sto. A że nad posag naznaczony y zapłacony ichmosciom panom Kobylanskim różnemi czasy na gospodarstwo, budowania budynkow, bydło, woły trzy tysiące osmset plus minus, iako karty dane y manifesta ode mnie uczynione swiadczą, pożyczylem, te summy ciż panstwo Kobylanscy synowi memu do rąk bez prowizyi powinni wypłacić, albo dobra pusić; że zaś dotychczas żony swoiey tenże iegomość pan Kobylanski do wyroku nie stawił, powinien omnino stawić y assistować do tegoż wyroku. Dłużki moie u niektórych, na co są karty y zastawy, syn moy powinien sobie windykować y odebrać y o duszy moiey pamiętać. Wzajemną zgodę, miłość tym successorom moim, aby się spólnie kochali, na posmiewiska ludzkie nie przychodząc, którym oycowskie błogosławieństwo daę moie. Suknie moie y inne mobilia tam in genere et iam in specie także temu samemu synowi należą, item xiężdom Scholarum Piarum z summy dwoch tysięcy y z prowizyi zalegley od iegomosci pana Pokutynskiego za lat kilka, iako kontrakt y dekrety grodzkie obloquuntur, mnie uależącey, na msze święte złotych pięćset, do

Krasnego Stawu wielebnym oycom Augustianom złotych sto, do fary złotych sto, do świętego Ducha złotych sto, item z teyże summy złotych dwiescie na msze święte po różnych kosciolach leguię, drugi zaś tysiąc na mury do monasteru Chełmskiego do dyspozycyi jasnie wielmożnego iegomosci xiędza biskupa Chełmskiego naznaczam, ktore te wyżej wyrażone legata syn moy, iak odbierze od iegomosci pana Pokutynskiego, zapłacić powinien. Co tak rozporządziwszy mizerną fortunę moią, duszę moią successorom moim zalecam. Ten zaś testament ostatniey woli moiey, ieżeli by mie Pan Bóg do pierwszego zdrowia przyprowadził, zostawię sobie moc poprawić, przyczynić y pomnieyszyć, inquantum by zaś żeby się wyroki Pana Boga na mnie mieli spełnić, takiego waloru mieć chcę, iako by aktami grodzkimi Chełmskimi był roborowany. Datum w Chełmie die decima sexta Februarii, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo quinto, w moiey stancyi. Andrzej Jan Znamierowski, manu propria. Proszony przyaciel podpisuję się Felicjan Wołodkiewicz, biskup Chełmski, manu propria. Do tey ostatniey dyspozycyi uproszony podpisuję się Franciszek Węglenski, podkomorzy ziemi Chełmskiey, manu propria. Do tey ostatniey woli y dyspozycyi będąc obligowany prawdziwy y kochający przyaciel, podpisuję się Władysław Jozef Rogala Koczorowski, mp. (Locus sigilli)“. Originale vero ejusdem testamenti idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto sibi extradito officium praesens quietavit.

То же, л. 324.

№ 344.—1745 г. 27 Июля.

Фундушовая запись Потоцких Буцацкому базилианскому монастырю 1712 г.

Feria tertia in crastino festi s. Annae, Matris Deiparae Virginis Mariae, anno Domini 1745.

Fundationis monasterii Buczacensis ritus graeci oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus in Christo pater Sebastianus Łonkiewicz, monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni vicarius, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit fundationem infraacticandam de tenore tali: „Ad perpetuam rei memoriam. My Stefan na Potoku y Buczaczu y Joanna z Granowa Sieniawska Potoccy, strażnikowie wielcy koronni, małżonkowie, na oddanie należytey maiestatowi Boskiemu powinności postanowiliśmy, zelo pietatis ducti, nową y potrzebną fundacją y erekcją przewielebnych tytow Bazylianow w mieście naszym dziezozicznym *Buczacz* nazwanym, w woiewodztwie Ruskim, a ziemi Halickiey leżącym, takż actu fundujemy y erygujemy przy kosciele dawnym murowanym pod tytułem świętego Krzyża y monastyr, zgodny na szesciu zakonnikow reguły świętego Bazylego Wielkiego ritus graeco-uniti, ecclesiae romanae obedientes, actu presbyteros, wystawić y w potomnych czasiach do reparacyi zawsze my y sukcesorowie nasi należec obliuemy się. Do którego monastyrz wprowadziliśmy szesciu zakonnikow Bazylianow za powagą zwierzchnosci starszych duchownych, mianowicie biskupów, signanter reverendissimi loci ordinarii, gdzie consistunt dobra pomienioney fundacyi ordinis et regulae sancti Basilii Magni, y ich utwierdzeniem, a to na skutek wieczney pomnożenia chwały Boga w Trócy Jedyney, przenayswiętszey Bogarodzicy Maryi Panny, zawsze niepokalanie poczętey y wszystkich świętych, na wykorzenie wszelkich błędow herezyi, schizmy, na erudycją y cwiczenie kapłanow graeco-unitos saeculares y sposobienie iako nayuczeńsze do stanu kapłańskiego w tamtym kraju, a osobliwie w dobrach wszystkich swoich dziedzicznych generaliter omnibus, habitis et habendis, czy to w arendach, czy w zastawach będących, jako się per inventarium rękami naszemi podpisany y aktami grodzkiemi roborowany

podadzą, choć by też successu temporis successorowie nasi podzielić, albo alienować mieli, aby kapłanom rzymskim ruskim, alias popom, nie wprzod w pomienionych dobrach konferowane były beneficia vacantia, poki habilitatis, capacitatis eruditionisque do duchowienstwa a superiore loci fundati (gdzie powinno dwoch theologow zawsze pro instituendo clero mieszkać in numero tych szesciu zakonnikow) nie będą rekomendowani do prezenty (alias non recommendati privabuntur beneficiis), na opowiadanie słowa Boskiego, nauki chrzescianskiey, wiary prawdziwey rzymskiey rozgłaszanie y pomnażanie, na uproszenie y dostąpienie odpuszczenia grzechow naszych uczyniliśmy y czyniemy dobrą wolą naszą, nigdy nie odmienną, będąc zdrowi na cieie y umysle. Aby zaś pomienieni przewielebni zakonnicy świętego Bazylego Wielkiego mieli pro honesto victu et amictu aliisque necessariis prowenty y dochody, osobom zakonnym przyzwoite, według zapisu y recognicyi, stosując się do prawa y konstytucyi koronnych, in forma juris solita uformowanego, rękami naszemi podpisanego, aktami autentycznymi summę trzydziesti tysięcy moneta in regno currenti na dobrach naszych dziedzicznych generaliter wszystkich, nunc habitis et habendis, a osobliwym sposobem na wsi naszej *Dzwinogrodzie* nazwaney, w kluczu Buczackim zostaiącey, którą onerujemy, zapisaliśmy y wiecznemi czasy zapisujemy y wszelkie punkta, kondycye, ligamenta, w tymże zapisie wyrażone, umacniamy y sukcesorow naszych do wypełnienia wszystkich punktow tey fundacyi pod strasznym sądem Boskim obliuemy; od tey zaś sunmy pomienioney trzydziestu tysięcy powinna co rok wiecznemi czasy currere prowizya septem a cento y płacona dwiema ratami, prima Januarii et ultima Julii, z arendy Buczackiey za kwitami ręcznemi przewielebnych superiorów monastera Buczackiego, do czego przez wiek nasz obliuemy się; intervenientibus zaś fatis nostris, in quantum by successorres y potomkowie nasi tey obligacyi y fun-

dacyi naszej zadosyć nie uczynili y prowizyi od nas naznaczoney z arendy Buczackiey nie płacili, tedy przewielebni oycowie Bazylianie ad bona, summą wzwyż pomienioną trzydziestu tysięcy principaliter inonerata, *Dzwinigrod* nazwane, brać się powinni y one odebrawszy, possidere ze wszystkimi dochodami, pertinentiis et attinentiis, prowentami, posłuszeństwami poddanstwa, in summa obligatorio modo trzymać y zażywać powinni, poty, poki potomkowie y successorowie nasi tey summy non levabunt et in bona terrestria munda et libera et beneplacito tych że przewielebnych oycow Bazylanow, za wiadomością nayprzewielebniejszego ich prowincyała, nie przeniosą, uspokoiwszy wprzod pretensye wszelkie y zatrzymane prowizye. Żeby zaś wszelka do monasterskiej potrzeby była wygoda, przydaiemy ieszcze insuper *folwark w Buczaczu* na przedmiesciu, z wolnym przy nim do upodobania swego wszelkich budynkow wystawieniem y browaru do sylenia miodu y warzenia piwa na własną klasztorną potrzebę, z ogrodami, sadami, pola do siania zboż y sianożęci, tak na robienie sian, iako y pastwiska, y ogrody z ich granicami y nazwiskami, iako się osobliwym podadzą inwentarzem, podpisanym y roborowanym; do tego czterech poddanych z ich powinnościami y należyciami daiemy y zapisuiemy, wolnego melcia bez czerhi y miarki w *Dzwinigrodzie*; wolnego wrębu na wszelką potrzebę monasterską tak na budynki, iako y na opał w tych lasach, w których cała włość rąbie, excypuiąc zakazane gaie, wolnego łowienia ryb w rzece *Strypie*, oprócz zwierzynca, wolney rozmnożenia pasieki, na którą miejsce wydzielamy bez dawania dziesięcin, byleby cudzych nie przyimowano do wspolki, pozwalamy. Do cerkwi zaś aparaty, xięgi, kielichi, puszkę lub monstracyą sprawić et tota vita nostra przysposabiać obliguiemy się y na miłość Boską successorow naszych obliguiemy do podobney uczynności. In rekompensa zaś takowey naszej fundacyi obliguiemy... conscientiae z oddaniem scislego Bogu ra-

chunku, aby ad intentionem stante vita nostra na każdy dzień w niedziele y święto po iedney liturgij, alias mszy świętey, za żywych nas odprawiła się dla otrzymania błogosławienstwa Boskiego, die vero feriali po iedney mszy requialney, a co piątek votiva de requiem cantata za dusze zmarłych rodzicow moich y krewnych, iako to: Jana, Zofij, Doroty, Dominika, Anny, za dusze także, żadnego ratunku nie maiące, osobliwie, ktorym teneor ad restitutionem, post decessum zaś nostrum Stefana y Joanny iako fundatorow. Uczyniwszy tedy naszego funduszu wieczystego dyspozycyą, obliguiemy się, tudziesz potomkow y successorow naszych pod strasznym sądem Boskim obowiazuiemy we wszystkich kondycyach, punktach y ligamentach, pod zakładem takowey że summy drugiey trzydziestu tysięcy złotych polskich, uiscić y strzymać y z szkodami ziemskimi, słownie procz przysięgi oszacowanemi, o który zakład y szkody w sprzeciwianiu się temu zapisowi, funduszowi naszemu forum generale we wszelkim sądzie y urzędzie ziemskim, grodzkim y głównym Trybunale Lubelskim, tempore zaś interregni w sądach kapturowych, nie zażywaiąc żadnych in genere dilacyi, appellacyi, protestacyi, nie zaszczycaiąc się służbą woienną, exemptami y temporibus fatalibus, y owszem te wszystkie y inne excepcye, beneficie juris odciowszy, żadną dawnoscią ziemską nie szczyjąc się, terminum peremptorium do usprawiedliwienia się sobie samym y potomkom lub successorom naszym naznaczymy. Y na to daiemy ten nasz wieczystey fundacyi zapis z pieczęcią y podpisem rąk naszych własnych. Działo się w *Lublinie* sub securitate Tribunału głównego koronnego Lubelskiego, roku Pańskiego tysiącznego siedemsetnego dwunastego, dnia siodmego miesiąca Grudnia. Stefan Potocki, S. W. K., mp. Joanna Potocka, S. W. K., mp. (Locus sigilli). Haec fundacio circa recognitionem iudiciale m. suprascripti illustris. m. supremi excubiarum regni praefecti, coram actis iudicii Tribunalitii regni Lubli-

nensis facta, actis Tribunalitiis ingrossata feria secunda pridie festi sanctae Luciae, Virginis et Martyris, anno millesimo septingentesimo decimo secundo. Joannes Casimirus a Bogusze Boguszewski, notarius castrensis Stenzycensis, camerarius terrestris Lublinensis, burgravius castrensis Czernensis suscepit, manu propria“. Originale vero ejusdem foundationis idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 374.

№ 345.—1745 г. 7 Октября.

Фундушова запись Вошколупца на Нудыженскую церковь.

Scripti certi legatialis pro re ecclesiae graeco-unitae Nudyżensis oblata.

Feria 5-ta post festum sancti Francisci confessoris proxima, anno Domini 1745-to.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Josephus Jasienski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblam porrexit scriptum legatiale infraacticandum de tenore tali: „Ja na imie Hrehory Wozkołupiec, leguiąc na cerkiew świętą złotych sto, inquantum iemu gromada cała *Nudyska* za tę summę nadała pole, puscie iemu samemu z dziećmi iego wiecznemi czasy, a na to, kto by miał powstać, na tym swiecie y na tamtym będzie przeklęty. Działo się we wsi Nudyżach, przy całej gromadzie, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo quarto, die decima quinta miesiąca Oktobra. Na co się podpisiuie cała gromada *Nudyska*. Na ten czas był woytem Ichnat Dudar ×. Hryc Kozak ×, Ilko Bawskus ×, Ilko Gierdziuk ×, Andruch Bortnyk ×, Iwan Bedziel ×, Kiryk Bortnyk ×, Jakim Haraszuk ×, Sacharko Skartar ×, Chwedko Melnik ×, Zaiąc Prokop ×, Choma Kopot ×, Semen Wałaszczyc ×, Iwan Łucyk ×, Wasko Chay-

dyk ×, Chwedko Rudczuk ×, Jacko Czereweyko ×, Iwan Chut ×, Iwan Sasacyk ×, Chwedko Lewczuk ×. Nieumieiętni pisma, święte krzyże kładziemy. Na ten czas arędarzem był Leybko Pinkasowicz, Iwan Jołtuszek ze wsi Lubochyn, na ten czas iechałem z miasta Lubomla. Tę kartę approbuie na złotych sto sześćdziesiąt dwa przy całej gromadzie. Działo się dnia pietnastego Aprilis millesimo septingentesimo quadragesimo quinto. Xiądz Czulski, dzierżawca Lubomski, manu propria“. Originale vero ejusdem scripti idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 573.

№ 346.—1746 г. 31 Января.

Фундушова запись Поцѣя Влодавской церкви 1742 г.

Feria 2 - da post festum Conversionis sancti Pauli Apostoli proxima, anno Domini 1749.

Foundationis ecclesiae graeco-unitae Vlodaviensis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Basilius Zielinski, curatus ecclesiae Vlodaviensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblam porrexit foundationem infraacticandam de tenore sequenti: „Antoni na Włodawie, Rożance, Rzeczycy hrabia Pocięy, strażnik wielki wielkiego xięstwa Litewskiego, Radomyski etc. starosta. Oznaymuję tym listem funduszem moim wszem wobec y każdemu z osobna, komu by o tem teraz y przyszłego wieku ludziom wiedzieć należało, iż za nayı pierwszy cel szczęścia mego zakładaiąc pomnożenie chwały Boskiej w dobrach moich dziedzicznych, a niemnieysze ztąd maiąc ukontentowanie, iż wielebny ociec Bazyli Zie-

linski, presbyter cerkwi Włodawskiej, w miescie moim dziedzicznym będący, pod tytułem Narodzenia Najswiętszey Maryi Panny, słusznie y należycie sprawuie się, iako mu powinność kapłanska każe według obrządku cerkwi świętey, dla większego zatem bezpieczeństwa y dalszey sustentacyi pomienionego kapłana y sukcesorow iego, po nim następujących, ażeby zawczasu chwała Boża nie ustawała na tymże miejscu, ponieważ dawniejszy fundusz cerkwi Włodawskiej, który iest anima rerum tey cerkwi, za odmiennością czasu y sam nie wiedząc gdzie podział się, więc terazniejszym funduszowym listem moim, iako z dawnych czasow od iasnie wielmożnych antecessorow moich są pożytki, dziesięcina, grunta, ogrody y sianożęci nadane, tak y ja perpetuis temporibus to wszystko potwierdzam, przyłączam, umacniam y nadaię. A nayprzod stosuając się do listu xiążęcia Romana Fiedorowicza Sanguszki, woiewody Braclawskiego, starosty Zytomirskiego, w którym presbyterowi Włodawskiemu w młynie Włodawskim na rzecz *Włodawie*, teraz stawem nazwaney, zawsze dnia dziesiątego z dwuch koł od godziny do godziny wolne mlewo y miarki od wszelkiego zboża nazaczył bez wszelkiej przeszkody, łoż samo ia stwierdzam y ubezpieczam, tudzież inwentarz jurysdykcyi, na gruncie cerkiewnym w *Włodawie* spisany dnia trzeciego Iunij, roku tysiąc sześćset dziewięćdziesiąt czwartego y ręką świętey pamięci iasnie wielmożnego iego mosci pana Ludwika Konstantego Pocieja, na ten czas podkomorzego Brzeskiego y strażnika wielkiego xięstwa Litewskiego, podpisany, stwierdzam y w nieporuszoney mocy mieć chcę, y nie tylko tych jurysdyczan, którzy w spomnionym inwentarzu są specyfikowani, ale y tych, którzy na juryzdyce teyże de novo osiedli, wiecznie ubezpieczam y nadaię z wszelkiemi od nich pożytkami prezbyterowi terazniejszemu y successorom iego. Insuper według kontentow prezenty, od wymienionego iasnie wielmożnego iego mosci pana Ludwika Konstantego Pocieja,

podkomorzego Brzeskiego y strażnika wielkiego xięstwa Litewskiego, wielebnemu oycu Bazylemu Pawłowiczowi daney, wszelkie dochody, powinności, dziesięcinę z folwarku *Soszęskiego*, to iest żyta kop piętnastie, ięczmienia kop pięć, gryki kop pięć, sianożęci, ogrody y grunta terazniejszemu presbyterowi Włodawskiemu y sukcesorom iego wiecznemi czasy do cerkwi Włodawskiej tak, iak zdawna należały, potwierdzam, umacniam, przyłączam y w tych granicach grunta, łąki y ogrody, iak zdawna w spokoyney cerkwi Włodawskiej nadane były possessyi, w takowych teraz y na potomne czasy przynależące mieć chcę y postanawiam, to iest grunta: włoka cerkiewna leżąca szeroka, leżąca z iedney strony o miedzę *Kruchowiecką*, z drugiey strony o miedzę Mazura Stawniczego, druga włoka nazywaiąca się *Wązka*, o miedzę z iedney strony *Churowska*, z drugiey strony o miedzę Matyasza Jankowskiego, trzecia włoka *Iwanowska*, z iedney strony o miedzę Marcina, stolarza, z drugiey strony o miedzę Konstantego Mazniuka, do których włok należą przydatki trzy w *Łozynkach* y nad stawem trzy, o miedzę tychże samych wyżej wspomnionych ludzi z ogrodem *Mikicinskim* nad stawem, o miedzę z iedney strony farnym, z drugiey strony o miedzę Oczkasow, drugi ogrod nad stawem między folwarkami, z iedney strony o miedzę farnym, z drugiey strony o miedzę Iwana Żuczki; trzeci ogrod za Bugiem na krzyż leżący, z iedney strony między Kasperskiego, z drugiey strony Macieja Fabijanskiego; folwarkow, alias placow, na których przed tym stodoły były, trzy: ieden Iwanowski, poczynaiący się od drogi przy paszni, z drugiey strony o miedzę Oczkasow, drugi folwark, alias z iedney strony o miedzę Kupczykow, trzeci folwark, alias plac, *Klin* nazywaiący się, o miedzę z iedney strony Dediuli, z drugiey strony o miedzę drogi do stawu; sianożęć zaś pierwsza, nazywaiąca się *Stoiadła*, poczawszy od ieziora tegoż imienia *Stojadła* do *Bugurzeki*, z drugiey strony poczynaiąca się od

wygonu mieyskiego z włokami między sznurami y przydatkami mieyskimi, o miedzę tychże, ktorzy z tymże gruntem graniczą, z pasieką za rowem, pod *Ochożą* leżącą, wiecznemi, a nigdy nie poruszonemi czasy to wszystko, co się wyżej opisało, tyle razy wymienioney cerkwi należących, *Stojadła* nazwanych, y po zatokach od *Bugu* wolne byź ma y nikt tego bronić nie powinien presbyterowi Włodawskiemu, ryb łowienia, wrąb y wstęp do lasow moich pozwala się wolny na potrzeby cerkiewne, na reperacyą budynkow kapłańskich, jako też y na opał na swoją potrzebę; a że z dawnych czasow była tłoka raz w rok do zbierania zboża y koszenia sianożęci, tak y teraz pozwala się z każdego domu po iednemu upatrzywszy sobie czas; pozwalam także każdego czasu piwo warzyć, gorzałkę kurzyć na swoją domową potrzebę. Co wszystko na chwałę Boga w Trócy świętey Iedynego daię, daruie y wiecznemi czasy terazniejszym funduszem moim zapisuie, cum omnibus eius attinentiis et pertinentiis, iako z dawnych lat antecessorowie terazniejszego presbytera spokoyne mi byli possessorami, uwalniając też same włoki, ogrody y sianożęci od wszelkich dworskich danin, czynszow, dziakiek, odsepow y jurysdykczan teyże cerkwi ab omni quocunque titulo podatkow, podług inwentarza do tey moiey maiętnosci należących, oprócz publicznych Rzeczypospolitey y przeswietnego woiewodztwa Brzeskiego uchwały; żeby zaś wiedzieli tamedzni presbyterowie o parochiey swojej, a tym skuteczniey o zbawienie dusz parafianow swoich starali się, jako antiquitus przez jasnie wielmożnych antecessorow moich nadana była parochia, tak y do tych czas y na zawsze in suo esse zostawać ma y powinna będzie, jako to: *Włodawę*, *Suszne* wieś, wieś *Szuminkę*, *Kerolowkę*, *Komaruwkę*, *Selachy* y terazniejszym funduszem moim do wyżej pomienioney cerkwi Włodawskiej przyłączam y inkorporuie, z ktorych to maiętnosci moiey poddani, ażeby na spowiedź wielkonocną y inne nabożeństwo y co nie-

dzieli y święta do teyże cerkwi chodzili, pod surowemi poenami przykazuie; terazniejszego presbytera y następcow iego oblięuie, ażeby w mszach świętych y innych swoich nabożeństwach mnie samego y innych antecessorow moich nie przepominaiąc, co tydzień w sobotę na intencyą naszą mszą świętą iednę odprawił y sukcesorowie tegoż presbytera, possessorowie plebaniey Włodawskiej, odprawować będą powinni. Przy tym tak wiele razy mianowaną cerkiew Włodawską y do niey należącą plebanią przy wszelkich wolnościach, ktoremi się inne cerkwie uniackie zaszczycaią, sacrosancte et illibate zachowuie y moich sukcesorow, a possessorow tychże dobr oblięuie, ażeby toż samo zachowali. Y na to dla lepszey wiary y wagi ten fundusz moy ręką własną podpisawszy, pieczęcią stwierdzić kazałem. Dan w *Rzeczycy* roku tyściancznego siedmsetnego czterdziestego wtorego, dnia siedmnastego Iunii. Antoni Pocię, strażnik wielki wiel. xięstwa Litewskiego. (Locus sigilli rubra cera communiti). Originale vero ejusdem idem offerens post ingrossationem ad acta ad se recepit, de quo recepto sibi que extradito officium praesens quietavit.

Изъ акт. книги Холм. град. суда за № 20223, л. 62

№ 347.—1748 г. 31 Августа.

Жалоба православныхъ на притѣсненія ихъ униатами, захваты монастырей, церквей и имѣній.

Sabbatho pridie festi sancti Aegidii abbatis, anno Domini 1748.

Excerpti ex volumine sacrae nuntiaturae Varsaviae in aula serenissimi regis Poloniae punctorum praetensionis schismaticorum, ad unitos ritus graeci habitae, connotatorum oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus in X-to pater Maximilianus Ryłło, O. D. B. Magni sae

Theologiae doctor, ex procuratore generali ad aulam sacrae regiae majestatis Poloniae et sacrae nuntiaturae monasterii nunc Chelmensis superior, obtulit et ad actandum eidem officio per oblatam porrexit excerptum ex volumine s. nuntiaturae Varsaviae in aula serenissimi regis Poloniae punctorum pretensionis schismaticorum, ad ritus graeci habitae, connotatorum, infraactandum, de tenore tali: „Extractum ex volumine intitulato: Acta Procuratoris generalis Ord. D. B. M., in aula serenissimi regis Poloniae et s. nuntiaturae degentis, Varsaviae anno millesimo septingentesimo quadragesimo septimo a die vigesima quinta Martii connotari inchoata.

Puncta schismaticorum, continentia praetensiones ad unitos, quae variis temporibus porrecta fuere ad aulam serenissimi regis Poloniae, omnes et singulas praetensiones schismaticorum annotantia. Anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo quarto Grodnae porrecta sunt puncta ex parte ministrorum plenipotentium sacrae imperatoriae majestatis totius Russiae in conferentia etiam ministerio regni Poloniae: *Primo*. Suae sacrae imperatoriae majestati totius Russiae, Dominae, Dominae nostrae In-mae nihil magis curae cordique est, quam arctissimam illam, quae inter serenissimos antecessores suos et Rempublicam viguit amicitiam, non tantum renovare, verum etiam novo, firmiori, adhuc in aeternum duraturo foedere indissolubili firmare et stabilire. *Secundo*. Non est, quae ministerium suae Imperatoriae majestatis totius Russiae dubitat, quam sua regia majestas Poloniae in scriptis et literis ex cancellariis regni Poloniae et M. D. Lithuaniae pro osturis (?) ex nunc ad instar aliarum potentiarum Europearum titulum Imperatricis Russiae sive omnium Russiarum det et concedat. *Tertio*. Securitati graeco-ruthenam religionem profitentium in Polonia et M. D. Lit. sufficienter provident, ut in posterum a persecutionibus immunes libero religionis exercitio gaudeant, templa, praedia, quibus privati sunt, iis restituantur atque eorum

privilegia constitutione nova confirmentur. Quapropter de eo ad satisfaciendum, quid contra constitutiones pactaque conventa factum est, commissio denominetur, quae non solum restituendi graeco-ruthenae religionis addictis id omne, quod iis ereptum est, curam et auctoritatem habeat, sed eos, qui pacem et securitatem vi et violenter turbare ausi sint, poenis contra violatores publicae pacis sancitis, coerceat. *Quarto*. Cum transfugae et subditi imperii Russiae contra articulum quintum tractatus aeternae pacis millesimo sexcentesimo octuagesimo sexto non solum recipiantur, verum etiam ut e regionibus Russiae fuga se subducant, subditos Polonos suasores et impulsores habeant, requiritur ideo, ut ejusmodi transfugae extradantur ac ne in futurum a subditis Poloniae recipiantur. *Quinto*. Satis praetensioni fiat, quae Russiae ex articulo septimo praefati tractatus aeternae pacis sunt restituenda, totam illam regionem *), quam Boristhenes inde a pago Said usque ad fluvium Tasmin attulit cum omnibus villis, pagis, nominatim Rzeszow, Praktimirow, Kamień, Mosla, Sokolna, Krylow et Czehryn, quid iam tum temporis, quod de pace aeterna tractabatur, plenipotentiarum Reipublicae aequum censuerunt, nec nisi ob deficientem instructionem de eo detraxerunt, statuere desiderantes, ut ista regio usque ad compositionem amicabilem per commissarios vasta et deserta maneatur et, quidquid sancitum est, ex parte Reipublicae servatum non est cum istis villis incolae terrisque cultores et quod maxima ex parte ex subditis Russiae transfugis Ukrainensibus dati sunt, ut hinc infrascripta. *Sexto*. Denominentur ex parte Reipublicae commissarii, auctoritate graves, qui de praefatis locis cum commissariis Rutenicis tractent negotiumque componant et similiter cum iis obeundo confinia examinent, fines terminosque certos et conspicuos continuant, ut tali modo se-

*) Въ подлинномъ: religionem и проч. Вообще трудно разобраться въ некоторыхъ мѣстахъ этого документа.

mel pro semper querelarum assistentia praedicent. *Septimo.* Constituti iudices limitanei foro, quem hucusque cura et diligentia vices officii sui expleant, vel alii denominentur, ex incolis quid prope appellationis et data ipsis auctoritate quidquid litium inter utriusque partis subditos acciderit, nulla interposita mora disjudicandi, laesis satisfactionem procurandi sotes, vel transmittendi, ubi constituta in eo poena officii, possunt et deberent. *Octavo.* Ut mercatores Russiae libere ac tute immunesque a quibuscunque molestiis, extorsionibus, id, quo fert voluntas, per Reipublicae provincias facere, merces suas transportare negotiaque sua juxta tenorem articuli decimi noni tractatus millesimi sexcentissimi octuagesimi sexti peragere queant, qui vero merces suas Rigam flumine Duna transportant, omnes securitatem habeant, telonia ultra illud, quantum quod sub tempus aeternae pacis millesimo sexcentesimo octuagesimo sexto ad annum usque millesimum septingentesimum decimum, scilicet ab uno navigio cunali onusto centum quadraginta et quod frumento oneratum taleris solvantur aliis, nonnisi Vitebsciis, soliti antiquius more et consuetudine exigantur, sublatis ac in aeternum prohibitis omnibus aliis vectigalibus ac portoriis privata auctoritate institutis aliisque exactionibus, sub quo ex fieri velit praetextu.

Specyfikacya pretensii schyzmatyckich do unitow, roku 1746, dnia osiemnastego Decembra.

1) Roku tysiąc siedmset czterdziestego trzeciego monaster Nowodworski zaiechał na unią iegomość xiądz Kondratowicz, starzy Ceperski.

2) Roku tysiąc siedmsetnego trzydziestego osmego monaster Strykałowski zaiechali na unią pp. Hryniowie.

3) Roku tysiąc siedmsetnego trzydziestego czwartego monaster panienski w Czerwowszczach zaiechał na unią p. Janowski.

4) Monaster Pustyrski świętego Mikołaja.

5) Monaster świętego Onufrego.

6) Monaster Mozochowski panienski.

7) Monaster Ceperski dawniey.

8) Roku tysiąc siedmsetnego czterdziestego trzeciego cerkiew we wsi Szachowniu, wojewodztwie Mscisławskim, iegomość pan Chodkiewicz, strażnik Smolenski, y iegomość pan Bujalski.

9) Anno eodem cerkiew we wsi Morochowie odebrali na unią pp. Poniatowscy, strażnikowie Mscisławscy.

10) Cerkiw we wsi Powielowie, w tymże wojewodztwie, zaiechali na unią pp. Moszkowiczowie.

11) Anno eodem cerkiew we wsi Dobrym-siele, w tymże wojewodztwie, odebrał na unią iegomość pan Makowiecki, starosta grodzki Kamieniecki.

12) Anno millesimo septingentesimo quadragesimo tertio cerkiew w miasteczku Kosowiczach, w powiecie Rzczyckim, zaiechał ua unią, qua possessor, pan Gizycki, skarbnik Rzczycki.

13) Anno millesimo septingentesimo quadragesimo secundo cerkiew we wsi Kaniaczach, wojewodztwie Mscisławskim, odebrał na unią pan Ciechanowiecki, starosta Chocławski, y paroch tego mieysca unią przyjął przymuszony.

14) Cerkiw we wsi Werewieykach zaiechał na unią pan Kietczewski, woyski Rzczycki.

15) Anno millesimo septingentesimo quadragesimo primo cerkiew w Sucharach zaiechał na unią iegomość pan starosta Rochaczewski Pocięy.

16) Cerkiw Zmartwychstania Pańskiego w miescie Czeczysku zaiechał na unią xiądz Chruszczewski Societatis Iesu.

17) Anno millesimo septingentesimo quadragesimo primo cerkiew świętego Mikołaja w Dąbrownie zaiechał na unią paroch Paweł Korzun, zostawszy pierwiey unitem.

18) Cerkiw w Żakowie, w wojewodztwie Mscisławskim, zaiechał iegomość pan Żakowski.

19) Anno millesimo septingentesimo quadragesimo cerkiew w Dawkowie z wyraznego rozkazu iasnie wielmożnego pana Sapiechy, łowczego Litewskiego, zaiechano na unią przy assistencyi komenderowanych z zamku żołnierzy.

20) Anno millesimo septingentesimo quadragesimo cerkiew w Sidorowiczach, tegoż iasnie wielmożnego iegomosci pana Sapiechy, odebrano na unią, gdzie ludzie religij greckiey ruskiey, broniąc tey cerkwi, potykali się z komendą tak dalece, że y duchownych ludzi kilkoro na placu poległo.

21) Anno millesimo septingentesimo trigesimo nono w dobrach iegomosci x. Sapiechy, koadiutora Wilenskiego, odebrano na unią cztery cerkwie, iako to: w Litwinowie, w Chołninie, Czyrynie y Łaninie.

22) Anno 1738 cerkiew w Osmołowie zaiechał pan Kirkor.

23) Anno 1737 cerkiew na unią w Łudziłowie zaiechał pan Swatowski.

24) Anno 1737 w Gałazowie zaiechał pan Frąckiewicz.

25) Cerkwie dwie, iako to: Horodyską y Dąbrowicką, w dobrach xięcia Czartoryskiego, wojewody Ruskiego, w hrabstwie Szklowskim, zaiechał na unią iegomość p an Bułhat.

26) Cerkiew w Zadobrzcu zaiechał na unią pan Swiadkowski.

27) Cerkiew w Sarwinowie, w hrabstwie Dąbrowinskim, zaiechał na unią pan Warzecki, podstarosci Orszanski.

28) Cerkiew w miasteczku Rosanie, z rozkazu ieymosci pani Krasinskiej zaiechał na unią xiądz Bernardyn.

29) Cerkiew świętego Eliasza w mieście Mscisławskim.

Item cerkwi tyle:

30) Podwyższenia świętego Krzyża.

31) We wsi Podłużu.

32) W Zasielu.

33) W Olszance.

34) W Kolesnikach.

35) W Piotrowiczach.

36) W Pieczarsku.

37) W Chosławiczach.

38) W Monasterszczyźnie.

39) W Mackowej-Słobodzie.

40) W Kołodziejach.

41) W Szyszkowie.

42) W Szanowie.

43) W Koiuchowiczach.

44) W Mozysku.

45) W Piransku.

46) W Horodku.

47) W Horodyszczu.

48) W Kamiennym Grodzie.

49) W Lubowiczach.

50) W Soickowej-Słobodzie.

51) W Sławnym.

52) W Załozni.

53) W Wierzbie.

54) W Parochowie.

55) W Brzescianowiczach.

56) W Kulikowie.

57) W Łapiszycach.

58) W Starym siele.

59) W Koszyszczowie.

60) W Raju.

61) W Chasłowie.

62) W Woyninskiej Słobodzie.

63) W Jerownie.

64) W Zasielku.

65) W Jurkiewiczach.

66) W Wierychowie.

67) W Dubawnicy.

68) W Kalesiowie.

69) W Siamjaczy.

70) W Studzieniu.

71) W Krzywielach.

72) W Kopiczowie.

73) W Saprónowiczach.

74) W Soynie.

75) W Chodoszowie.

76) W Bulwinowie.

77) W Motatyczach.

78) W Jusiewiczach.

79) W Nowosielcu.

80) W Krasnosielcu.

- 81) W Ziecicy.
- 82) W Żukowie.
- 83) W Dniesznie.
- 84) W Babiliczach.
- 85) W Hniewkowie,
- 86) W Żoczynie.
- 87) W Hackowiczach.
- 88) W Ludhorszczy.
- 89) W Werocze.
- 90) W starostwie Homelskim Szczercimka.
- 91) W Radoskach.
- 92) W Bortłomieiowie.
- 93) W Nowosielcu.
- 94) W ekonomij Mohilowskiej y Czerkowskiej.
- 95) W Czerekowie.
- 96) W Wilczycach.
- 97) W Osowiecku.
- 98) W Dołhym Mostku.
- 99) W Czeremcach.
- 100) W Blachowiczach.
- 101) W Chładkowie.
- 102) W Korowczynie.
- 103) W Maionokach.
- 104) W Pietuchowsku.
- 105) W Kociatowsku.
- 106) W Brutku.
- 107) W Protopopii Dąbrowinskiej.
- 108) W Dewinie.
- 109) W Rymkach.
- 110) W Swatowszcycach.
- 111) W Zarubach.
- 112) W Rozanie.
- 113) W Mozokach.
- 114) W Lubowiczach.
- 115) W Lubowiczach druga.
- 116) W Siłowie.
- 117) W Nesiowie.
- 118) W miescie Rudnia.
- 119) W tymże miescie druga.
- 120) W Łozniu.
- 121) W Smołowiczach.
- 122) W Zaczernicy.
- 123) W Babynowie.
- 124) W Łominkach.
- 125) W Korytowie cerkiew.

Specyfikacya niektórych wiołecij, iakie po różnych miejscach ponoszą duchowni y ludzie religii greko-ruskiej addicti.

1-mo. Przewielebny ociec Kondratowicz, starszy monasteru Cyperskiego ord. sancti Basili Magni, usiłując monaster Nowodworski R. G. L. non uniti na unią odebrać, najprzód uczynił mu różne violencye przez gwałtowne naieżdżania, wycinania lasu, odbierania poddanych, którym nakoniec przykazał panszczyznę na siebie robić y tych, którzy go w tym słuchać nie chcieli, brać, pokładać y kijmi bić kazał, o które violencye gdy wielebny ociec Barlaam Władyczka, humen Nowodworski, do Pinska z protestacyą odiechał, zwyż rzeczony przełożony oyciec Kondratowicz z bracią swoją, przybrawszy do nich szlachty y poddanych swoich, na ten monaster Nowodworski naiechał y zaiechał, greko-ruskich duchownych tak, iak ktorego zastał, powypędział, łaiąc y potracając onych; szpiklerze, piwnice poodbijał, wszystko ze wszystkim na siebie y monaster Ceperski poodbierał. *Secundo.* Monaster Pustynski na unią zaiechany, pola y grunty, ktore do cerkwi świętego Mikołaja w Mscisławie należały, gwałtownie poodbierane. *3-tio.* Paroch Dąbrowiński Paweł Korzun, zostawszy unitem, trzy cerkwi na unią odebrał, y to u ichmosciow panow possessorow wymogł, że dziesięć wiosek religii schysmatyckiej do niego chodzić y także unią przyiąć musieli. *Quarto.* Kapłani greko-ruscy przed tym mieli wolność dzieci swoje, do małżenskigo stanu sposobne, żenić bez kwitow, a teraz ichmość panowie possessorowie, fortuny swojej puszczając żydom w arendy, bez wszelkiej dystynkcij ciż graecowscy kapłani muszą za dzieci swoje żydom arendarzom kwitowe dawać, nie bez osobliwszego zdzierstwa. *Quinto.* legomość xiądz arcybiskup Połocki zażywa różnych sposobow na wyniszczenie religii graeco-ruskiej to przez różne subordynacye, to przez nasylenie swoich kapłanow, kiedy gdzie na którym miejscu

greko-ruski umira, zażywając w tym y tym podobnych okolicznościach brachium saeculare. *Sexto.* Ichmość panowie komisarze y administratorowie dóbr różnych kapłanow greko-ruskich do podatkow niezwyuczaynych przymuszają y onych aggrawują, chcąc ich takowym uciemieniem do unii przyciągnąć. *Septimo.* Ichmość xięży canonicy, plebani, missionarze, po miastach rezydujący, wtrącają się w obrządki religii graeko-ruskiej, dając szluby oney ludzom, zabierając y chowając ciała zmarłych, dzieci rodzicom zabierają y chrzczą. *Octavo.* Podług przywileiu, Moszonaki należały zawsze do kathedry Mohylowskiej, gdzie przy cerkwi Moszonackiej był folwarek na włokach osmiu, teraz te włoki trzyma zamek Mohylowski, z nich profitaie y cerkiew na unią odebrał, a kathedra Mohylowska podymne z tych osmiu włok płaci. *Nono.* Sądy swieckie kapłanow graeko-ruskich, kiedy się trafi, że który z nich przewini, bez dystynkeij biorą y onych sądzą y przy tym zaraz cerkwie pieczętują y odbierają na unią, nie dopuszczając onych ad forum sibi competens. *Decimo.* Iegomość xiądz Bułharowicz, opat Horodynski, benedyktyn, z monasteru Kupiatyckiego greko-ruskiej religij pozabierał xięgi, aparaty koscielne, dzwony y dwunastu poddanych, którzy antiquitus też do monasteru wyż namienionego Kupiatyckiego należeli. *Undecimo.* Iegomość xiądz władyka Włodzimirski, dekretowi, na kommissij iego krolewskiej mosci anni millesimi septingentesimi vigesimi secundi ferowanemu, przy restytucyi cerkwi Pinski, który był na unią iako protunc władyka Pinski zaiechał, do tych czas zadosyć niechce uczynić, bo srebra, aparatow koscielnych y inne supellectilia y przywileie y fundusze, które pozabierał, nie oddaie, ani też expensow, na zwysz rzeczzone komissye łożonych, które więcey szesciu tysięcy złotych polskich wynoszą, nie bonifikuie. *Duodecimo.* Manastery Drochickie wielkie co rok ponoszą aggrawacye od ichmosciow xięży iezuitow, a nayosobliwiey od ichmosciow panow studentow, z

ktorymi xiądz Uszynski, komendarz tameczny, częste czyni inwazye y uciemiężenia ludzom religii greko-ruskiej non unitom, czyniąc im ustawiczne przeszkody w nabożenstwach, zabraniając także processij zwyczajnych, trudniąc pogrzeby umarłych y onych publicznie chować, y tym podobnymi onych opprimit violencyami. *Decimo tertio.* Dzieie się to samo po innych mieyscach, wielu nawet in ipsa regia, pod bokiem tu w Warszawie, ww. oo. Bazylianie różne czynią dysgusta religij graeko-ruskiej, samego ministra mieszkania nie obserwując, szpiegow subordynują na obaczenie, jeżeli y kto w kaplicy poselskiej bywa, z oczywistą wzgardą soiuзу, prawa y przywileiu.

Supplica disunitorum ad serenissimum regem Poloniae, anno Domini 1747, die 20 Decembris.

Primo. Si aliquis presbiter graeco-ruthenus disunitus qualicunque modo unionem susceperit, solus in illa permaneat, ecclesia vero et homines, antiquitus ad eandem spectantes, sint ab illa unione liberi licitumque illis sit alterum presbyterum ritus proprii in illa ecclesia constituere, quia in simili modo et casu ecclesiae recipiuntur et homines ritus graeci non uniti verberibus aliisque modis ad unionem coguntur. *Secundo.* Si presbiter graeco-ruthenus in aliquo peccaverit, ejus iudicium ad cathedram *Mohyloviensem*, uti ad forum competens, spectet, qua in hoc casu potestas saecularis tales presbyteros ad sua iudicia trahit, iudicat, ecclesias obsigillat et alium presbyterum pro libitu suo in delinquentis locum (cum) permagno religionis graeco-ruthenae detrimento suppeditat contra privilegia saecrae regiae maiestatis et constitutiones regni de immunitate huius religionis. *Tertio.* Ecclesias graeco-ruthenas, permissione divina combustas, in iisdem locis et foundationibus ut reaedificare et alias per antiquitatem dirutas restaurare liceat, aliasque sine omni

praepeditione, quia domini magnates vel maxime status spiritualis religioni graeco-ruthenae omnem ecclesiarum his temporibus reparationem vetant et, cum iudaeis permittunt, his gravissime prohibent. *Quarto.* Villa Moszonaki secundum privilegia sacrae regiae majestatis pertinebat antiquitus ad cathedram Mohyloviensem, habens certam partem agrorum, vulgo *wlok osm*; hos agros nunc arx Mohyloviensis possidet et ex praefatis agris debitum ad fiscum Reipublicae solvit, uti ex quietationibus videre licet; igitur praenominata cathedra humillime supplicat, ut dicta ecclesia cum suis agris ad suos possessores redeat. *Quinto.* Anno 1727 in negotio (ecclesiae) s. Nicolai, in arce oppidi *Homel* existentis, ad unionem avulsae, illustrissimus dominus Ancuta, episcopus Antypatrensis, referendarius M. D. L., fecit publicam inquisitionem in praesentia commissariorum, etiam ex parte religionis graeco-ruthenae, ubi quam plures personae status spiritualis et saecularis juramento probarunt, praedictam ecclesiam ab antiquo esse fundatam propter homines ritus graeci non uniti, quibus ideoque reddi debuit, et hoc tantum negotium post in occulto rothulo ad illustrem dominum Pancerzynski, protunc episcopum Vilmensem, remissum est. Ut ergo haec ecclesia pro ulteriori tempore secundum objuratam inquisitionem propriae religioni restituatur, universus clerus ritus disuniti devotissime supplicat. *Sexto.* Anno 1737 in capitaneatu Homelensi circa festum ss. Petri et Pauli 4 ecclesiae ad unionem violento modo acceptae, ejectione propriis presbiteris, scilicet ecclesiae: Szczesensis, Radosciensis, Baltromijoviensis et Novosielensis. Item Veteri Bychow ecclesia s. Gregorii Martyris; in bonis ecclesiae Mohyloviensis vero ecclesiae 13 ad unionem acceptae: Czericoviensis, Vilczensis, Ossoviensis, Czeremkiewiensis, Blachovicensis, Hladkoviensis, Korowczensis, Moszonacensis, Pietuchoviensis, Hoctaviensis, Kumenecensis, Pruschoviensis et Dolhohensis. In palatinatu Mscislaviensi ecclesiae tres: sci-

licet anno Domini 1734 Zadobricensis, Strikalicensis et anno 1738 Wolczanensis. *Septimo.* In comitatu Szkłoviensi, bonis d. Ppis Czartoryski, palatini Russiae, anno 1739, die 15 Februarii gubernator horum bonorum d. Bułhae duas ecclesias, Żabroviensem et Horodiscensem, ad unionem arripuit. *Octavo.* Eodem anno 1739, mense Augusto in comitatu Dąbroviensi, bonis domini suffraganei Vilmensis Sapieha, 4 ecclesiae, Litvinowscensis, Chołminiensis, Civiensis et Laviniensis ad unionem receptae. *Nono.* Anno Domini 1740 mense Aprili ecclesiam in oppido Daszkowicze, post decessum parochi non uniti, dominus Sapiecha, venator magni ducatus Lithuaniae, missa cohorte ex arce Bychoviensi forti manu ad unionem accepit et contra jura et privilegia sacrae regiae majestatis unitum parochum introduxit. Post in crastinum cum eadem cohorte repetebatur ecclesia in pago, *Sidorowieze* nuncupato, ubi ventum est ad arma inter milites et populum disunitum, ecclesiam et religionem strenue defendentem, quo in loco ab utrinque aliquot personae et inter has praepositus unitus occubuit et permultae patrae violentiae, propter quas praenominatam ecclesiam Sidoroviensem nunc primum die 7-ma 7-bris occupavit et parochum unitum instituit; insuper in protopopia praepositurae Mscislaviensis 4 monasteria, in protopopia Kryczoviensi ecclesiae 6, Dombrovicensi № 6 et in protopopia Lubaviensi № 12 ecclesiae et monasteria ad unionem receptae. *Decimo.* Dominus Pociy, palatinus et capitaneus Rochaczoviensis ad ecclesiam, in bonis suis in palatinatu Mscislaviensi, in oppido Rosnansi existentem, unitos introduxit. *Undecimo.* Hoc ipsum timetur in oppido Kowel et Uly, ubi homines ritus graeci non uniti variis modis et mediis ad unionem pelluntur, et vel maxime a domino Ruth, incisore terrestri palatinatus Vitepscensis. *Duodecimo.* Insistendo privilegiis sacrae regiae majestatis, episcopis Albae Russiae elementissime concessis, confirmatis et roboratis, ab eodem episcopo

humillime supplicatur, ut domini possessores, in Alba Russia et magno ducatu Lituaniae bona sua habentes, publicis literis caveant assecurantque: se abhinc nullas in posterum ecclesias graeco-ruthenas ad unionem accepturos, nec parochos, nec homines ullo modo ad id coacturos et ut omnes illas ecclesias, stante vita pie defuncti principis Czetwertynski et post fata illius avulsae sunt, restituant. *Decimo tertio.* Archiepiscopus Polocensis unitus, vario sub praetextu, profugos presbyteros non unitos protegit et vacantias, episcopo Albae Russiae proprias, unitos presbiteros promovet, ad hoc consequendum varios adinvenit modos, ut ei hac publica comitorum auctoritate vel speciali sacrae regiae majestatis rescripto prohibeatur, episcopus Albae Russiae devotissime implorat. *Decimo quarto.* Domini canonici, parochi, missionarii, in Alba Russia existentes, ut ecclesiasticas ceremonias clero ritus graeci non uniti administrare non impediunt, pueros ritus ejusdem non baptizent, corpora mortuorum non convertant ad unionem, filios parentibus violenter non recipiant et ecclesias ritus graeci non uniti unioni non subiciant, sed secundum privilegia sacrae regiae majestatis, constitutiones regni et magni ducatus Lituaniae, de conservanda religione non unita sancitas, cum libero religionis exercitio conservare dignetur, praedictus episcopus Albae Russiae, scilicet Mohyloviensis, devotissime rogat. *Decimo quinto.* Permulti domini, in bonis suis ecclesias erigendo, unitos parochos instituunt et subditos suos his aliisque modis ad acceptandam religionem unitorum maximo cum discrimine religionis graecae ruthenae degunt. *Decimo sexto.* Pons traiectivus, vulgo *przewoz Brodzicki* nuncupatus, secundum privilegia sacrae regiae majestatis, ab immemorabili tempore cathedrae Mohyloviensi collatus, semper fuit in pacifica possessione episcopi Albae Russiae, annis autem proxime elapsis pie defunctus d. Zawisza, mareschalcus M. D. L., et post mortem illius uxor ejus illum cum magno damno cathedrae Mohy-

loviensis recepit; secundum pontem traiectivum, non dissimiliter privilegiis sacrae regiae majestatis cautum, ad ecclesiam s. Eliae in Kryczow pertinentem, possessor modernus arcis Kryczoviensis in proprios usus recepit. Pro tertio ad ecclesiam s. Eliae Prophetae, in civitate Orszanensi existentem, dominus capitaneus Orszanensis quovis anno centum florenos polonicales indebite extorquet, ut igitur hi supradicti pontes transiectivi suis legitimis possessoribus restituantur et sint in posterum a similibus vexationibus liberi, cathedra Mohyloviensis humillime supplicat. *Decimo septimo.* D. d. commissarii et administratores variorum bonorum agros, parochis non unitis legatos secundum privilegia sacrae regiae majestatis, ducum et possessorum, ab omni solutione tributis liberis, subtrahunt aut in exitium religionis ritus disuniti ad graviores census solutionem adigunt. *Decimo octavo.* Presbiteris non unitis antea licitum fuit, filiis suis, ad contrahendum matrimonium idoneis, illud benedicere absque solutione census, vulgo *kwitowego*, nunc vero, postquam pluribus in locis domini possessores bona sua judaeis locarunt, absque omni distinctione status tale tributum judaeis arendatoribus solvere coguntur, cum summa oppressione. Quapropter et in hoc puncto universus clerus non unitus sacrae regiae majestatis protectionem implorat. *Decimo nono.* Josephus Krzycki, praepositus Nevlensis, convictus criminibus et ideo a praepositura Nevlensi abjudicatus, contulit Polociam, post susceptam unionem Nevlum, ubi celsissimi duces Radziwiłł ad instantiam archiepiscopi Polocensis jusserunt pro illo ecclesiam aedificare et fructus huius anni, ad ecclesiam Uspenya ritus non uniti spectantes, colligere, timet, ne erecta hac ecclesia praedictus ad mandatum celsissimorum ducum parochus constituatur et homines rutheni ad unionem adigantur. *Vigesimo.* Quoniam quam inveniuntur ad unionem coacti, qui, reclamante conscientia, pristinam graeco-ruthenorum religionem reverti volunt, ut igitur eos sit licitum

suscipere, episcopus Albae Russiae devotissime supplicat.

Desideria dioecesis Slucensis.

Vigesimo primo. Anno 1737 parochus Petricoviensis Josephus Bazylewicz ecclesiam graeco-ruthenam propria auctoritate in villa Hraborow eripuit et unitum introduxit. Eodem anno, mense Majo alteram in villa Komorowicze ereptam injunxit. *Vigesimo secundo.* Celsissima ducissa Radziwiłłowa, haereditaria ducatum Slucensis et Kopylensis domina, ecclesiam Sanctissimae Trinitatis, in abbatia Slucensi ex cocto latere extractam et per hostilitatem destructam, reparare fortiter prohibuit non sine notabili archimandritae Slucensis damno, cujus antecessor obtento privilegio sacrae regiae majestatis gloriosissimae memoriae Augusti II plus quam viginti millia florenorum polonicorum pro libera reparatione praedictae ecclesiae erogavit. Quae reparatio nunc propter talem prohibitionem diruitur et omnis dispensa disperditur. Quapropter archimandrita Slucensis humillime supplicat illustrissimo domino plenipotentiaro, ut velit ex gratia sua cooperare privilegium a sacra regia majestate vel confirmationem anterioris ad continuandam praenominatae ecclesiae reparationem. *Vigesimo tertio.* D. Ryavcour, canonicus Gnesnensis, parochus Slucensis, tribus ecclesiis Slucensibus non unitis agros, prata et silvas propria auctoritate recepit. *Vigesimo quarto.* In virtute fundorum ex arenda Slucensi, vulgo *kabak*, quolibet anno dabantur sexdecem pondo cerae purae ad ecclesiam graeco-ruthenam ad annum 1731; abhinc moderni praedictae arendae dispositores omnibus his annis solum quatuordecem pondo extradiderunt cum declaratione in futurum nihil amplius se daturus.

Monasteria Drohiczyńska existentia Sanctissimae Trinitatis et Transfigurationis Christi Domini.

Vigesimo quinto. Conquerunt summopere contra studiosos Drohicienses collegii So-

cietatis Jesu, qui monachos ritus graeci non uniti variis injuriis afficiunt, media in civitate fustibus et lapidibus excipiunt, barbas evellunt, sacros apparatus detrahunt, cruces, vexilla recipiunt, sepulturas cum processione impediunt, fenestras in ecclesiis ex collis destruunt et similia horum, quae vel maxime facta sunt sub rectoratu r. p. Orzeszka. *Vigesimo sexto.* D. Castellanus Podlachiae Kuczynski subditis suis, parochianis monasterii Transfigurationis, ecclesiam propriam frequentare non jussit et sacramenta sumere sub gravi poena prohibuit.

Monasterium Brestense.

Vigesimo septimo. Ex agris, sibi a variis parochianis legatis, hucusque nullum census exolvebat, nunc non tantum in futurum solvere cogitur, sed etiam pro retroactis annis, qua in re instantia illustrissimi domini plenipotentiarii ad dominum campi ducem Branicki implorat. *Vigesimo octavo.* Conqueritur contra reverendum Łoiowski, commendatorium templi parochialis Brestensis, quod anno 1730 cum rusticis subditis Societatis Jesu collegii monachis huius monasterii, corpus civis defuncti Brestensis ad sepulturam cum processione deferentibus, in ponte Muchawicensi obviavit et cum magno tumultu processionem dissipavit. In quo tumultu et crux in multas partes fracta.

Monasterium Bielscense.

Vigesimo nono. Summopere afflictum est hocce monasterium, quod decretum commissoriale, latum anno 1731, feria secunda post Octavas Corporis X-ti, prohibuit ipsi sepulturam mortuorum cum publica processione et in decreto definivit, ut corpora mortuorum sine cruce ad coemeterium deferantur; quapropter, ut hoc decretum emendetur, clementiam sacrae regiae majestatis humillime imploramus.

Monasterium Vilnense.

Trigesimo. Conqueritur primo contra d. Oginski, castrametatorem M. D. L., quod veniens Vilnam anno 1731 servis suis praecepit presbyterum graeco-ruthenum ante coemeterium capere et foro pilis capitis per publicum forum ante suum palatium ducere, quem postea in stabulo per tres dies aservavit. *Trigesimo primo.* Contra d. Zienkovicz, modernum episcopum Vilnensem, quod 1732 superiorem praenominati monasterii tota die sub strictissimo aresto tenuit, quod proprium ex claustris extrudere noluit monachum; hic monachus erat Russus et natus Poltaviae, asserendo esse romanum catholicum, habitu evestitum receperunt. *Trigesimo secundo.* Consistorium Vilnense decretis suis quam plurimos ritus graeco-rutheni homines ad unionem adigit; nolentes fortunis (alias bonis) spoliatur. *Trigesimo tertio.* In judiciis civilibus praedicto conventui et aliis hujus ritus hominibus difficilis justitia, pia legata in lapideis et fundis ultro eripiuntur. *Trigesimo quarto.* Lapideae et domus sub jurisdictione hujus monasterii quamvis ex officio liberae sint, attamen a celsissimo Tribunali vexantur et destruuntur.

Monasterium Dzięcoloviense.

Trigesimo quinto. Conqueritur contra illusterrimum dominum Pocięy, regimentarium praeteritae confederationis magni ducatus Lithuaniae, qui accepta contributione aliquot vicibus ex hocce monasterio, de caetero per dominum Achmatowicz omnem supellectilem, aurum, argentum, vota varia, boves, vaccas etc. abstulit et ex ipsis monachis, quos sex hebdomades in aresto tenuit, habitus detraxit et conventum per totum spoliavit.

Monasterium Pinscense.

Trigesimo sexto. Conqueritur contra dominum Theophilum Godebski, episcopum

Vlodimiriensem unitum, qui dum esset vladica Pinscensis, praedicto conventui omnia privilegia et scripta necessaria, ad agros et fundos spectantia, omnem apparatus ecclesiasticum et supellectilem domesticam abstulit, ut ablata restituantur, praenominatum monasterium devotissime supplicat. *Trigesimo septimo.* In economia Mohyloviensi ab antiquo moris fuit, quod aspirantes ad sacerdotium ritus graeci non uniti consensus accipiebant ab administratoribus et economis ejusdem ecclesiae. Nunc vero ab ipsa sacra regia majestate tales consensus postulari debent, quod cum permulti ob paupertatem et longitudinem itineris praestare nequeunt, humillime supplicant, ut tales consensus iterum ab economis et administratoribus praedictae economiae accipere possint. "Originale vero earundem praetensionum idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit ac de recepto officium praesens quietavit per praesentes.

Изъ актовъ книги Холмскаго городскаго суда за 1748 г., № 20230, л. 490—496.

№ 348.—1749 г. 1 Апрѣля.

Фундушовая запись Собиборской церкви
1637 г.

Feria 3-tia post dominicam Ramis Palmarum quadragesimalem proxima, anno Domini 1749.

Ecclesiae graeco-unitae in bonis villae Sobibor erectio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Nicolaus Karbo: obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit foundationem ecclesiae graeco-unitae in bonis villae *Sobibor* per religiosas ordinis sancti Francisci conventus Brestensis moniales, cujus quidem foundationis seu erectionis tenor sequitur ejus modi: „Roku

Pańskiego tysięcznego sześćsetnego trzydziestego siódmego. Ja, Benigna Ruszkowska, za przełożenia urzędu mego konwentu Brzeskiego zakonu świętego Franciszka fundowałam cerkiew z pozwoleniem zgromadzenia siostr wszystkich w majątności naszej, we wsi Sobiborze, w położeniu powiatu Chełmskiego, za pozwoleniem y błogosławieństwem przewielebnego w Panu Chrystusie ięgomosci oycy Metodiusza z Terła Terleckiego, z łaski Bożey episcopa Chełmskiego i Belzkiego, założenia tey cerkwi świętego Jana Ewangelisty Bohosłowa dla rozmnożenia chwały Bożey y dla uwolnienia od schyzmy ubogich poddanych naszych, do ktorey cerkwi czasy wiecznemi nadałam pola włuk pułtory ze wszystkimi pożytkami do nich przynależącemi; do tego przydałam pola na dwóch mieyscach: na iednym mieyscu nazwane *Orzechowice*, a na drugim *Lipowiec*, także sianożęci na kosarzow pięć na mieyscu nazwanym *Butyczu*, a y na błociach, co może skosić; do tego opał wolny w puszczy naszej, a na budynek z wiadomością urzędnika naszego; także barci drzewnych dziesięcioro, w których pszczoł dwoie, a w spustoszeniu tego dziesięciorga drzewa bartniego ma sobie wyrobić swieszczennik tam, gdzie nasz urzędnik ukaże; mełcie wolne na Bugu we młynie bez miary na koždy tydzień dwie czwieri Włodawskie, ryb wolne łowienie na Bugu. Do tegoż folwarku naszego ma zawždy na każdy rok dochodzić oycy swieszczennika złotych polskich trzydziesti, z ktorych zawsze kwit ręczny odebrawszy ma dawać, mąka pszenna na proskory z folwarku naszego do cerkwi ma bydź dawana, na wino y na ładan poddani naszy po groszy cztery polskie z domu mają zawsze dawać. Powinien też ociec swieszczennik iako ten, tak y inszy po nim następujący, na koždy tydzień we srodę (y) w sobotę moleben, albo litanią Nayswiętszey Panny za ieymość pannę matkę y za wszystkich konwent zgromadzenia siostr zdrowie y poddanych odprawować y leżących przy cerkwi, w każdą niedzielę y w święto

wielkie nabożeństwo aby zawsze odprawiało się. Do tego też ociec swieszczennik nie ma nic wyciągać na poddanych naszych, tak ten, iako y inszy następujący po nim, tylko ode krztu po groszy trzy, od szluby groszy sześć, od pochowania ciała y przewodu groszy dwanasie, od spowiedzi co czyia możność, od poświęcenia chleba na Wielkanoc po groszu, gdyż to ich starodawny zwyczaj. Przy tey fundacyi nowej cerkwi oddaliśmy oycu swieszczennikowi Alexemu Abrahamowiczowi, następującemu na fundacyą, obrząd y ochędotwo cerkiewne jako: patynę, łyszkę, gwiazdę, puszkę srebrno-złocistą dla chowania sakramentu Pańskiego, kielich tercynowy, ryzy materyi, *nędry* nazwaney, ze wszystkimi aparatami, do służby Bożey należącemi, antepedium adamaszkowe zielone, drugie tabinowe w pasy, obrós y towalnie na ołtarz; przy tym wołow parę, krow parę, owiec dwoie, kuz dwoie, swini dwoie, co wiecznemi czasy mamy trzymać obie strony. A dla lepszey wiary rękami naszymi podpisuiemy y pieczęć konwentu naszego przykładamy. Działo się w *Brzesciu* przy zgromadzeniu siostr dnia dziewiętego Nowembra. Benigna Ruszkowska, na ten czas przełożona konwentu Brzeskiego zakonu świętego Franciszka. S. Urszula Lipska, wikarya. Siostra Eufrozoya Pukarska. S. Maryanna Szyszkowska. S. Joanna Tarkońska. S. Konstancya Sapieżanka Woinina (Locus sigilli). Te pobożne na nowym korzeniu cerkwi ufundowanie pochwaliliśmy y, wdzięcznie przyjąwszy, pastersko pod czas soboru dzisieyszego naszego zgromadzenia stwierdzamy y approbuiemy. Datt w *Chełmie* die decima sexta Septembris, anno millesimo sexcentesimo quadragesimo. Methody Terleckj ex Terła, episcop Chełmski y Belzski, ręką własną“.

Originale vero ejusdem idem offerens rursus ad se recepit, de quo recepto sibi que extradito officium praesens quietavit.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда съ 1749 г., № 20231, л. 121.

№ 349. — 1749 г. 29 Апрѣля.

Запись въ пользу Цыцовской церкви
1717 г.

Feria tertia post dominicam *Jubilate*
proxima, anno Domini 1749.

*Obligationis ecclesiae Cycoviensis ritus
graeci oblata.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter
veniens admodum reverendus in Christo
pater Josephus Sieniewicz, causarum mona-
sterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni
procurator, obtulit et ad acticandum eidem
officio per oblatam porrexit obligationem, ec-
clesiae Cycoviensi ritus graeci servientem,
per magnificum Buyno, thesaurarium ter-
rae Livensis conscriptam ac sigillo genuino
communitam, infraacticandam de tenore tali:
„Wielebny iegomość xiądz pleban Cycow-
ski za nadane do cerkwi tuteyszey pole,
nazwane *Chudobowszczyzna*, y z łąką, tę po-
winien wypełnić obligacye dla wielmożnego
iegomosci pana Jozefa Buyny, skarbnika
ziemi Liwskiej: co sobota mszę świętą
mieć powinien przed obrazem Nayswięt-
szej Panny na tę intencyą, aby mnie ta
Matka święta we wszystkim zawsze cie-
szyć raczyła y miała mnie w swoiey
protekcyi. Co święto zaś y niedziela po-
winien będzie tenże prosić ludzi o iedne
„Zdrowaś Marya“ na intencyą powziętą so-
bie, to iest mnie, item za zmarłych ro-
dzicow moich o iedne prosić pozdrowienie,
item za chorych y podróżnych o iedne
pozdrowienie, item o pokoy zupełny pro-
sząc Boga iedne „Zdrowaś Marya“, item o
urodzaię dobre błagając majestat Boski ied-
ne pozdrowienie, item, aby Pan Bóg
grzechy odpuścić raczył, iedne pozdrowie-
nie. To skończywszy, za kielich y patynę
Pod Twoią miłość zawsze spiewać, ale przed
dawaniem pateny ludziom, chmary oba-
czywszy, zaraz dzwonić. Działo się w
Cycowie dziewiętnastego Julij, millesimo
septingentesimo decimo septimo. Jozef na

Buynach Buyno, skarbnik ziemi Liwskiej,
manu propria. (Locus sigilli genuini illius).“

Originale vero ejusdem obligationis
idem offerens post ingrossationem in acta
rursus ad se recepit et de recepto sibique
extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 205.

№ 350. — 1749 г. 16 Іюня.

Основаніе православнаго Подгорецкаго мона-
стыря 1641 г.

Feria 2-da in crastino festi sanctorum
Viti et Modesti Martyrum, anno Domini
millesimo septingentesimo quadragesimo
nono.

*Ecclesiae erectionis certae ritus graeci, ad
praesens unitae, in bonis Podhorce existentis,
oblata.*

Ad officium et acta praesentia castren-
sia capitanealia Chelmensia personaliter
veniens admodum reverendus Joannes Po-
morszkant, decanus Chelmensis ritus graeci,
obtulit et (ad) acticandum eidem officio per
oblatam porrexit erectionem introconten-
tam tenoris sequentis: „Stanisław Gozdź
na Gozdowy, Podhorcach y Zalesiu etc. pan
y dziedzic. Wszem w obec y każdemu z
osobna, komu by o tym wiedzieć należało,
teraz y napotym będąc(y) następcom,
dzierzawcom y successorom moim dzierza-
wy y oyczyzny moiey własney dziedzicney,
wiadomo czynię, iż ia, mając sobie zaleco-
ną fundacyę zdawna od świętey pamięci
iegomosci pana Jana Gozdzia, założenie
monastyra Podhoreckiego, w majątnosci mo-
iey *Podhorcach*, nayduiącey się (nad) Hucz-
wią, na siedlisku starym, z ogrodem obok
klasztoru, *Lubieniowiu*, przy lasku zdawna
leżącym, tytułu Narodzenia Nayswiętzej
Panny Boga rodzicielki, porządku starożytney
religiey greckiey, chcąc to mieysce wie-
kuisie mieć ku czci y chwale Pana Boga
Wszehmogącego y Bożey rodzicielki na

wieczną pamiętkę y sławę za odpuszczenie grzechow swych oddane, tedy w nich czercow reguły świętego Bazylego zafundował, ktorzy mają bydź pod posłuszeństwem patryarchy swego Konstantynopolskiego wselenskiego y starszego exarchi iego, iako na ten czas metropolity Kijowskiego Piotra Mogiły y władyki Łuckiego Anastazyusza Puzyny, do ktorego to manastyra podany iest za ihumena nabożny ociec Pafnuciusz Obrowiecki braci wszystkiey z ręki nieboszczyka oycy Pafnucego *) Ipolitowicza, władyki Mileckiego, nie unita, ktory to ociec ihumen, iż do tych czas nauką chrześcianską, pobożnością y przykładem około dusz ludzkich nayduie się; tedy ia, widząc te fundacyą pobożną y duszy iegomosci pana oycy mego y dobrodzieia zbawienną, one we wszystkim tym pisaniem moim aprobuję y temu monastyrowi, co iest do używania podano zdawna, nadaię, mianowicie rolę, od nich dwie szescioro stay pułankowych obok Andrzeiowej Kułakowcowey miedzy; na dru(giey) grani od *Lawiku* czworo stay mało co więszych, od czwiertnych y z łąką w głowach przy tym polu, ku *Lachotyczu* leżacem; na trzeciey grani naprzeciwko *Beznosowki* za starym Ostapem Misiukiewiczem ku *Wolkowiy* stay siedmioro czwiertnych y insze przynależności, chałupa popowska z ogrodem y z zagumieniem przeciw tey chałupy, w której to chałupie mają mieć zakonnicy swego gospodarza. Łowienie ryb wolne w rzece lub dryhubicą (tryhubicą), lub też węcie rzami na tych trzech także wolność, pierwszy po starey grobli, a dwa trochę podal ku *Bieniowu*; opał, ogrodzenie zdawna wolne, z czego niemają dawać żadnych podatkow nikomu, iako sładzy Bozi, ktorym nie ma się nikt przeciwieć w niczym, ani ich krzywdzić żaden successor moy pod zakładem pięciu tysięcy grzywien polskich, na ten monastyr przypadających, gdyby o to do należnego forum pozwali,

*) Паисій (не Панфутія) Иполитовичъ Черкавскій, игумень Малецькаго монастыря, поставлень прарославнымъ епископомъ Холмскимъ.

a za ukrzywdzeniem iakimkolwiek y postanowienia tego mego wiecznego od moich successorow do starszych swoich, metropolity Kijowskiego y władyki, im należącego prawosławnego, a nie unita, appelluią y wolne czynienie prawne z successorami moiemi na nie to prawo swoje wiecznie wlać wolno będzie. Co wszystko chce mieć wiecznemi czasy, aby to zachowano. Y na to dla lepszey wiary swoją się ręką podpisuię y pieczęć moię przycisnąć rozkazałem. Działo się w *Gozdowey*, die prima Ianuarii, millesimo sexcentesimo quadragesimo primo. Stanisław Gozdź, manu propria. Originale vero ejusdem erectionis idem offerens rursus ad se recepit et de recepto sibi extradito officium praesens quietavit.

Изъ актовой книги Холмскаго градскаго суда за № 20231, з. 324.

№ 351.—1749 г. 16 Юня.

Свидѣтельство епископа Суши о присоединеніи къ униі монаховъ Подгорецкаго монастыря и о принятіи послѣдняго въ вѣдомство униатскихъ владыкъ 1685 г.

Feria 2-da in crastino festi sanctorum Viti et Modesti Martyrum, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo nono.

Ejusdem erectionis approbatæ oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens admodum reverendus Joannes Pomorszkan, decanus Chelmensis ritus graeci, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit erectionis approbatam, intro contentam tenoris sequentis: „Jakob Susza, z Bożey łaski y stolicy świętey apostolskiey episkop Chelmski y Belzski, archimandrita Żydyczynski. Wszystkim ten list nasz czytającym ludziom tak stanu duchownego, iako y swieckiego, łaska y pokoy Chrystu-

sow. Do wiadomości donoszę, komu o tem wiedzieć będzie należało, iż wielbny ociec Jozef Sozkiewicz, actu prezbiter, zakonnik reguły świętego Bazylego Wielkiego z drugim wielbny bratem Iowem Zubikiem, tegoż zakonu świętego Bazylego Wielkiego, zostając w *monasterku Podhoreckim* aż dotąd w dyzuniey, za powodem iasnie wielmożnego Stefana Czarnieckiego, pisarza polnego koronnego, przyszedłszy do nas, usilnie prosili, abyśmy ich do naszego pasterstwa, w iedności świętej z kościołem rzymskim znajduiącego, przyieli, obiecuiąc nam, iako pasterzowi swemu, powolnemi bydź zawsze owieczkami y pod posłuszeństwem naszym zawsze zostawać. My tedy episkop, widząc ich do iedności świętej skłonność y przeciwko nam, iako pasterzowi, powolność, uważywszy ich dobre przedsięwzięcie y intencyą, rozkazaliśmy im spowiedź świętą odprawić y od schyzmy rozgrzeszyć, także kommunią świętą przyiąć, na ostatek juxta praescriptum sacrae Congregationis sanctae romanae ecclesiae wyznanie wiary świętej katolickiey uczynić. Co że wszystko ochocze uczynili y odprawili, tedy my episkop onych do naszego pasterstwa w dyecezyą naszą Chełmską przyimuiemy y za prawdziwych unitow z kościołem świętym rzymskim uznawamy, y aby za takich u wszystkich katolików byli miani, pilnie y usilnie prosiemy y zalecamy. Pozwoliliśmy też im, aby w tymże monasterku swoim dożywotnio zostawali, służąc Panu Bogu y chwałę Jego świętą pomnażaiąc. Na co wszystko dla większey wiary y to nasze testimonium przy pieczęci naszej episkopskiey z podpisem ręki własncy z kancelaryey naszej wydać kazaliśmy. W Chełmie czternastego Iunij, tyśiącznego sześćsetnego osmdziesiątego piątego. Jakub Susza, episkop Chełmski y Bełzski. Produkowany był przed nami list ten, upraszaiąc, abyśmy on approbowali, iakoż in omnibus approbuiemy, conservando tegoż wielbnego oyca Jozefa, zakonnika przy tym monasterku, ad vitae tempora hac conditione, ażeby przykładnie,

bez zgorszenia ludzi na tamtym mieyscu żyjąc, nam posłuszny był. Die decima sexta Maii, millesimo sexcentesimo nonagesimo. A. Łodziata, episkop Chełmski.—Yia będąc episkopem Chełmskim, ten list in omnibus clausulis ac punctis approbo. Xiądz Gedeon Woyna Orański, episkop Chełmski y Bełzski“. Originale vero ejusdem erectionis idem offerens rursus ad se recepit et de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 325—326.

№ 352. — 1749 г. 26 Июня.

Фундушова запись Милеевской церкви 1741 г.

Feria quinta post festum Nativitatis sancti Joannis Baptistae proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quadragesimo nono.

Fundatio ecclesiae parochialis ritus graeci Mileioviensis oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Theodorus Chomicki, ecclesiae Mileioviensis ritus graeci presbyter, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit foundationem ecclesiae parochialis Miloviensis ritus graeci infraacticandam tenoris sequentis: „Sebastian na Wyżycach Wyżycki, Ewa z Sienickich Wyżycka, kasztelanowie Konarscy, niniejszym skryptem naszym, komu by de jure należało, wiadomo mieć chcemy, iż z obowiązku miłości Boskiey y bliźniego staraiąc się o nappierwszą życia katolickiego maxime, ktura na chwałę Boga Stworey y ratunku dusz krwią nayswiętszą Chrystusową odkupionych nawięcey należy, umysliliśmy dewocyą w kaplicy naszej dworu Jaszczowskiego ufundować, aby każdego tygodnia dwie mszy święte, we szrzodę za żywych, w sobotę za zmarłych, ratunku po-

trzebujących, lub w inne dni odprawowane byli, iakoż actu funduiemy. Ktorą obligacją ponieważ z konsensu y błogosławieństwa jasnie wielmożnego ięgomosci xiędza Feliciana Wołodkiewicza, biskupa ritus graeci latino-uniti Chełmskiego, akceptował y przyiół wielebny xiądz paroch Teodor Chomicki, cerkwi Mileiowskiej, obowiązując się czynić zadosyć obligacyom wzwyż opisanym, ktore in successum temporis trwać nie odmiennie powinny, w nagrodę praw wielebnego xiędza parocha Mileiowskiego naznaczamy, aby corocznie złotych polskich sto osm, numero 108, po groszy trzydzięci w złoty, z skarbu naszego corocznie wypłacane byli temuż wyż przereczonemu parochowi Mileiowskiemu. A że ta fundacya aby była opus perpetuitatis, obliguiemy pod sądem Boskim y sądem fori ubiquinarij spiritualis et saecularis, tak successorow naszych, dziedzicow dobr Jaszczowa, iako y parocha Mileiowskiego, teraz y na potym będących, aby we wszystkim tey terazniejszey fundacyi zadosyć czynili, ktore in quibusvis actis castrensibus actikować pozwalamy. Na co dla lepszey wiary, wagi y pewnosci rękami własnymi podpisuiemy się y pieczęć przycisnąć rozkazaliśmy. Datum w *Jaszczowie* die undecima Novembris. anno millesimo septingentesimo quadragesimo primo. S. P. z Wyżyc Gerald Wyzicki sui et consortis nomine subscribo. Wyzicki, kasztelan Konarski, manu propria. Locus sigilli. Ewa Wyżycka. Felician Wołodkiewicz, biskup Chełmski, manu propria. Locus sigilli“.

Originale vero idem offerens post ingrossationem rursus ad se recepit, de quo recepto sibi extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тоже, л. 274.

№ 353.—1750 г. 27 Апрелья.

Долговая запись епископа Володковича Кочоровскому.

Feria secunda post dominicam *Cantate proxima*, anno Domini 1750.

Illustrissimi ac reverendissimi Wołodkovicz, episcopi Chelmensis ritus graeci, in rem olim magnifici Koczorowski, ensiferi Calissiensis, sponsionis certae oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Adamus Koczorowski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit sponsionem certam manualement, per illustrissimum ac reverendissimum Felicianum Wołodkovicz, episcopum Chelmensis. in rem et personam olim magnifici Vladislai Koczorowski, ensiferi Calissiensis, super summam intro contentam datam manuque ejusdem propria subscriptam, infra acticandam de tenore tali, qui sequitur ejus modi: „Anno millesimo septingentesimo quadragesimo nono, die decima Iunii. Wiadomo czynię, komu o tym wiedzieć będzie należało y należy, iż ja ku pilney potrzebie murów wzięłem y pożyczylem u ięgomosci pana Koczorowskiego, miecznika Kaliskiego, dwa tysiące złotych polskich, którą summę mam y powinien będę oddać iezeli nie w poł roku, to za rok in termino diei decima Iunii una cum provisione od tey summy przy oddaniu y wylczeniu bez wszelkiego prawa y zawodu, casu contraventionis volna intromissia do dobr Pokrowki, ponieważ per se wzięte na mury. In cujus fidem przy pieczęci zwykłej ręką się własną podpisuię. Datum w *Czerniejowie*, ut supra. Felician Wołodkovicz, biskup Chełmski y Bełzski, D. D. opat, manu propria. (Locus sigilli)“.

Originale vero ejusdem sponsionis idem offerens post ingrossationem in acta praesentia rursus ad se recepit, de quo recepto, sibi extradito officium praesens quietavit.

Изъ актовой книги Холмскаго городскаго суда за № 20232, л. 218.

№ 354.—1750 г. 25 Июня.

Возражение Красноставской городской управы на жалобу иезуитовъ о недопущении ихъ пользоваться городскимъ архивомъ.

Feria quinta in crastino festi Nativitatis sancti Joannis Baptistae, anno Domini 1750.

Spectabilis Gluszkiewicz ac alii cives Crasnostavienses contra collegium Crasnostaviense Societatis Iesu manifestantur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter venientes zanie sławetni panowie Grzegorz Gluszkiewicz, Franciszek Grabinski, burmistrze miasta iego królewskiej mosci Krasnegostawu, swym y innych pp. radnych y całego pospolstwa imieniem, przestrzegając prawa swego całosci, aby w nim nie podpadli iakowey stracie, skoro dowiedziawszy się przez wielmożnego iego mosci xiędza Marcina Nazarewicza, magistra Societatis Iesu, imieniem swym y wielebnego iego mosci xiędza Franciszka Gluszkiego, rektora Societatis Iesu collegium Krasnostawskiego, manifestacie uczynionym, tak o nieważność onego remanifestuią się o to: iż oni, a osobliwie iego mosci xiędz magister Nazarewicz, mając pozwolenie powierzenia xiąg mieyskich do kwerędy lustrowania donacyi, otrzymanych na gronta mieyskie, y innych transakcyi swoich przez dni cztery, gdzie wszystkie księgi zlustrowawszy, w niektórych ponaznaczał, z innych ekstrakty wyiąć kazał, sobie pretendując xięgi w roku tysięcznym sześćsetnym dziewięćdziesiątym drugim, ktore xięgi przez Szwedow spalone y zdezelowane, iako też y przez Sasow tak xięgi, iako y przywileia zruinowane, ze szczeniem podarte, ktorego roku w xięgach wynaleść nie mógł, gdyż wielebni ichmość oo. iezuici w Krasnymstawie od roku tysięcznego siedemsetnego osimnastego fundować się zaczęli; od tych że lat dopiero donacie różne pozachodziły na grąta mieyskie, a wielebny xiędz magister

Nazarewicz dawniejszych lat y xiąg pretendował szukać, do ktorego mniej należało, lecz na requizycią y prozbe innych duchownych powtornie xięgi kazał sobie dawać, ktoremu nie zbronnie były. Widząc sam iego mosci xiędz Nazarewicz, magister, że daremna praca iego nad xięgami, pochować kazał, pochowawszy, do archiwum przychodzi iterato do xiąg, a magistrat mając do wyięcia relacye z kancelaryi y one wysyłając do Warszawy w sprawie z duchowieństwem do wykupna, poszli wszyscy, iego mosci xiędz magister Nazarewicz, mając złą suppozycyą na remanifestantow, manifest uczynił w grodzie o niepozwolenie kwerędy, mając tyle czasu do woli swey kwerędować, a gdyż księgi w dawniejszych latach niżeli ich fundacya, a lubo li donacie pootrzymywali na grąta mieyskie, to w grodzie Krasnostawskim więcey, niżeli w naszych księgach poczynionych iest, a to czyniąc na wielkie koszta całosci miasta y raycow iego, jako też y w sprawie dalszey prołągacie, aby skutku miasto żadnego z ichmosciami nie wzięło y do efektu nie przyszło, widząc blisko następującą kommissią, lecz remanifest (anci) samiż widząc dawne dezolacyą ksiąg, przywilejow przez nieprzyaciol różnych Szwedow, kozakow, Sasow, reszte chcąc onych dochować, za wszelkim kluczem y dozorem teraz dotrzymać chcąc, aby w dezolacyą dalszą nie poszły, dawszy remanifestanci xiąg do kwerędy wielebnemu xiędzu magistrowi Nazarewiczowi, gdzie zamiast kwerędy, niesłusznymi manifestami po xięgach remanifestantow maluie y cyrkluie. Przeciwno ktorey niesłuszney manifestacyi uczynieniu iterato solennie remanifestuią się, obiecując o to wszystko zwyż mianowane, ztąd y koszta pochodzące prawnie upomnieć się y dochodzić.

Тоже. л. 341—342.

№ 355.—1751 г. 11 Августа.

Разрѣшеніе, данное базилианскимъ генераломъ игумену Холмскаго монастыря на болѣе выгодное помѣщеніе монастырской суммы.

Feria quarta in crastino festi sancti Laurentii, Levitae et Martyris, anno Domini 1751.

Licentiae, seu consensus, a reverendissimo Hypatio Bilinski O. S. B. M. Congregationis rutenorum Generali dati, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus admodum reverendus in Christo pater Maximilianus Ryło, monasterii Chelmensis ordinis sancti Basilii Magni superior obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit licentiam, seu consensum, a reverendissimo Hypatio Bilinski, ejusdem ordinis s. B. M. Generali, ad cedendum de sorte, in *Plawanice* sita, in rem praedicti religiosi et admodum reverendi in Christo patris Maximiliani Ryło, ordinis ejusdem s. B. M., datum manaque ejusdem suprascripti reverendissimi generalis propria subscriptum ac sigillo communitum, infraacticandum de tenore, qui sequitur, ejusmodi: „Hypatius Bilinski, ordinis sancti Basilii Magni Congregationis ruthenorum Generalis. Admodum reverendo in Christo patri Maximiliano Ryło, ordinis nostri presbytero, sacrae Theologiae doctori, superiori Chelmensi, salutem in Domino. Expositum est nobis nomine et ex persona admodum reverendae paternitatis vestrae, quomodo ipse pro ea, qua pollet erga procurandum bonum commune commissi sibi monasterii, sollicitudine, vindicationi sterilescentium proventuum incumbendo, summam certam duorum millium florenorum polonicalium monasterii sui Chelmensis foundationalem seu legatitiam, prius apud magnificum Andream Wolski, capitaneum Krusvicensem et sub-

judicem Chelmensem, super bonis ejus haereditariis jure reemptionali haerentem, succesive vero in bona Plawanice magnifici Josephi Kunicki, protunc capitanei Rudnensis, post succamerarii Chelmensis, jure eodem reemptionali translata atque super certa sorte eorundem bonorum Plawanice, secuta post fata praedicti haereditatis creditorum, per decretum potioritatis cautam quidem et designatam, sed non plene, nec sine incommodo monasterii fructificantem ad priorem censualis fructificationis statum per novam ejusdem summae reemptionalem locationem reducere intendat atque enixe curet, atque hocce suum intentum ad discussionem ab admodum reverenda paternitate vestra propositum, reverendissimus pater provincialis et venerabile consultorium Provinciae Sanctissimae Trinitatis (prout ab admodum (reverenda) paternitate vestra allegatur) in ultima consultatione illius Provinciae, sub finem anni praeteriti millesimi septingentesimi quinquagesimi *Polociae* celebratae, rati habitum et approbatum est. Nihilominus admodum reverenda paternitas vestra pro ea, qua fertur, erga observantiam constitutionum ordinis, propensionem opportunam a nobis, per constitutiones capitulares praescriptam et requisitam licentiam et consensum, super hocce negotio licite et valide transigendo, debita cum instantia expetit. Nos petitioni hujusmodi, utpote justae, benigne annuentes, expetita—consensum et licentiam—de assensu consultorii ordinis, ad latus nostrum praesentis, danda et concedenda esse duximus, prout quidem per praesentes damus et concedimus plenariam et omnimodam facultatem et potestatem admodum reverendae paternitati vestrae impertiendi de sorte illa, in bonis villae Plawanice monasterio Chelmensi per decretum potioritatis in summa praefata duorum millium exdivisa, cum quocunque dabili et idoneo contrahente transigendi. ac pro enumeranda liquide duorum millium summa in rem exsolventis de jure monasterii sui Chelmensis super

praefatam sortem bonorum Pławanice cecidendi, ita tamen, ut summa haec duorum millium ex praedicta sorte bonorum Pławanice levanda, aut alteri cuiquam summae ejusdem monasterii Chelmsensis tute et secure locatae adjungatur, vel seorsive etiam super bonis mundis et liberis et, quantum fieri potest, minus a monasterio distantibus, jure reemptionali secundum primitivam sui naturam in censum perpetuum in rem monasterii Chelmsensis locetur et investiatur. In quorum fidem praesentes manu nostra subscriptas, sigillo ordinis communiri mandavimus. Dabantur in monasterio residentiae nostrae *Poczajoviensi* die decima sexta Martii veteris stili, anno Domini millesimo septingentesimo quinquagesimo primo. Hipatius Bilinski, ordinis sancti Basilii Magni protoarchimandrita, manu propria. (Locus sigilli). Augustinus Nowosielski, ordinis sancti Basilii Magni Congregationis ruthenorum secretarius ex Provincia Sanctissimae Trinitatis, manu propria. Originale vero ejusdem consensus idem offerens post ingrossationem in acta rursus ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit.

Изъ актовой книги Холмскаго городского суда за 1751 г., за № 20233, л. 594.

№ 356.—1752 г. 15 Июля.

Объявление королевскаго декрета о десятинѣ, слѣдуемой съ крестьянъ Красноставскаго староства Красноставскимъ кафедральнымъ викаріямъ.

Sabbatho ipso die festi Divisionis sanctorum Apostolorum, anno Domini 1756 (должно быть 1752).

Ex parte admodum reverendorum vicariorum cathedralium Crasnostaviensium pro peragenda commissione famatis civibus Crasnostaviensibus editae innotescentiae oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter ve-

niens admodum reverendus Stanislaus Cichonski, ecclesiae cathedralis Crasnostaviensis et generalis procurator, praevia manifestatione contra generosum Kochowski, regentem actorum castrensiu Crasnostaviensium, de non suscepta praesenti innotescentia de diligentia sua et aliorum admodum reverendorum vicariorum ejusdem ecclesiae cathedralis Crasnostaviensis nomine facta, obtulit et eidem officio ad acticandum per oblatam porrexit copiam innotescentiae peragendaе commissionis in villis, ad capitaneatum Crasnostaviensem spectantibus, ex vi decreti sacrae regiae majestatis, inter eosdem vicarios et communitates praefatarum villarum per magnificos commissarios sacrae regiae majestatis lati, infra acticandam, de tenore sequenti: „My Jozef na Słupowie Szembek, biskup Chelmski, nominat Płocki, Waclaw na Rejowcu y Podhorcach Rzewuski, wojewoda Podolski, hetman polny koronny, Ulryk xiąże Radziwiłł, koniuszy wielkiego xięstwa Litewskiego, Jerzy Otwinowski, kanonik katedralny Chelmski, Paweł Paprocki, kanonik katedralny y official generalny Chelmski, Ludwik Balicki, doktor obojga prawa, kanonik katedralny Chelmski, Jozef Łysakowski, kustosz kollegiaty Zamoyskiej, Jozef Łopuski, sędzia grodzki Chelmski, Antoni Deboli, sędzia grodzki Grabowiecki, Jozef Dębicki, skarbnik Chelmski—kommisarze przez dekret i. k. mci pana naszego miłościwego sądow referendarskich koronnych naznaczeni y deputowani. Wam uczciwym y pracowitym wóytom, włodarzom przysięgłym y całym gromadóm wsiów: Sienice, Małochwieja, Latyczowa, Rońska, Gór, Zagrodek, czyli Zalewek, Zadworza, Zażółkwi, Ruszowa, Niedziałowic, Niemienic, tudzież uczciwym wybrańcom seu soltysom przerzeczoney wsi Niemienicy Białki, do starostwa Krasnostawskiego należącym, niniejszym listem innotescencyi pozwu naszego obwieszczamy y do wiadomości podaiemy, iż produkowany nam iest dekret sądow i. k. mosci pana naszego miłościwego referendarskich koronnych, mię-

dzy wielebnymi wikaryuszami kościoła katedralnego Krasnostawskiego, powodami, z iedney, a wami gromadami pomienionemi, iako pozwanemi, z drugiey, w sprawie względem dziesięciny wytyczney z rol waszych wszystkich gromadzkich z oczywistych stron kontrowersyi pod aktem w Warszawie, w sobote, pridie niedzieli Środopostney, to iest dnia iedynastego miesiąca Marca, roku tysięcznego siedmsetnego piędziesiątego drugiego ferowany, którym to dekretem sąd i. k. mści p. n. miłościwego referendarski koronny nas za kommissarzy do exekucyi tego dekretu naznaczył y deputował y nam, abyśmy na miejsce, które nam się wygodnieysze zdawać będzie w pomienionych wsiach starostwa Krasnostawskiego, ziechali y tam w niebytnosci niektórych współkommissarzow naszych, aby nas tylko liczba trzech była, ziachali, jurysdykcyą naszą kommissarską zafundowali y dekret pomieniony, którym wy do dziesięciny wytyczney powodem wydawania, tudzież do zapłacenia znacznych expensow przez wielebnych wikaryuszow, z okazji waszych erogowanych, y na dwoie vadium capitale redukowane, iako też dziesięcinę za lat dwie przysądzoną uspokoienia obligowani y osądzeni iesteście, do zupełney exekucyi przyprowadzili, zlecił y rozkazał. Przeto my wam pomienionym gromadom tak w szczególności, iako y w pospolitości wszystkim, także sołtysom czyli wybrańcom, w tymże dekrete zmianowanym, obwieszczamy y powagą królewską przykazujemy, abyście się na instancją y prawne poparcie wielebnym wikaryuszom kościoła katedralnego Krasnostawskiego na miejscu we wsi, *Zażółkwi* nazwaney, we dwóch niedzielach od położenia tey innotescencyi naszej, to iest na dzień czwarty miesiąca Sierpnia roku tysięcznego siedmsetnego piędziesiątego drugiego, osobiście, prawnie y zawicie stawali, do widzenia y przysłuchania się dekretu wzwyż wyrażonego referendarskiego koronnego, reprodukowania iurysdykcyi naszej kommissarskiej względem onego zafundowania y te-

goż dekretu we wszystkich punktach y obowiązkach onego do zupełney exekucyi przyprowadzenia y co się powinności naszej dotczy postanowienia. Stańcież tedy y terminu wzwyż wyrażonego dopilnuycie y rzeczy osądzoney każdy z was zadosyć uczynicie. Czyli wy zaś staniecie, czyli nie, my iako nam iest dekretem i. k. m. p. n. miłościwego zlecono, według tegoż dekretu z wami postąpiemy y dziesięcine in instanti pomienionym wielebnym wikaryuszom wytykać każemy. Datt w *Krasnymstawie* die undecima Julii, millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo anno. Jozef z Słupowa Szembek, biskup Chełmski, nominat Płocki y na wzwyż wyrażoną kommissyą kommissarz, m. p. (L. S.). Paweł Antoni Paprocki, kanonik katedralny y official Chełmski, dekretem i. k. mci naznaczony kommissarz. Iózef Dębicki, dekretem i. k. mci naznaczony kommissarz. Originale vero ejusdem innotescentie idem post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto sibique restituto officium praesens quietavit.

Изъ арт. книги Холм. град. суда 1752 г., за № 20235, л. 445.

№ 357.—1752 г. 18 Октября.

Фундутовая запись, данная Лопускимъ Се-
ребристской церкви въ 1751 г.

Feria quarta ipso die festi s. Lucae
Evangelistae, anno Domini 1752.

Erectionis ecclesiae ritus graeci, per magnificum Josephum Łopuski fundatae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens generosus Josephus Jasienski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit erectionem novae ecclesiae ritus graeci, per magnificos Łopuskie, ensiferos terrae et vicecapitaneos castren-

ses Chelmenses, conjuges, in bonis *Serebryszcze* fundatae, per illustrissimum ac reverendissimum Felicianum Wołodkowicz, episcopum Chelmensem, approbatam manibusque propriis tam magnificorum fundatorum, quam approbantis propriis subscriptam, infraacticandam de tenore sequenti: „Za dozwoleniem pasterskim jasnie wielmożnego imci xiędza Filippa Wołodkowicza, biskupa Chelmskiego, Dermanskiego, Dubienskigo y Świętokrzyckiego opata, osobliwszego dobrodzieia moiego, czyniąc zadosyć poszlubioney intencji, ażebym cerkiew ze wszystkim apparatusem y należytą dla kapłana sufficiencyą wystawił, takową wieczyście trwałą mającą czynię y postanawiam erekcyą. Naypierwiy cerkiew pod tytułem świętego Onufrego w dobrach moich dziedzicznych wsi *Serebryszczach*, na którą już iest co do materyi wszelka gotowość z ołtarzami, obrazami, apparatusami, puszką y kielichem srebrnymi, już sporządzonemi, generalnie ze wszystką do cerkwi ku chwale Boskiej należącą ozdobą, jako nayprędzey w roku teraznieyszym wybudować y sporządzić deklaruję. Na sufficiencyą zaś kapłana y niżej wyrażoną dość nie uciążającą obligacyą złotych polskich tysiąc nie tylko teraznieyszą na dobrach całych *Serebryszczach* moich dziedzicznych, w wojewodztwie Ruskim a ziemi Chelmskiej leżących, zapisuję erekcyą, ale y osobliwie transactione authentica cum pendenda per septem a centum provisione zapisać w grodzie Chelmskim obliguję się. Liberam sobie, jeżeliby zaś mnie do tego nie przyszło, successorom moim transportationem summae praemissae na insze dobra wolne y niezawiedzione, eliberując a nexu evjectionis dobra *Serebryszcze*, ostrzegam. Z gromady zaś od ludzi zboża korey pięć Chelmskiej miary, połowę jarzyny, połowę oziminy, na święty Marcin corocznie wybierać należącego, ustanawiam. Procz tego, pola po ćwierci iedney we trzy ręki uczyni ćwierci trzy takie wielkosc, iako człek pluźny trzyma w *Serebryszczach*; z tych zasiać

iedną iarzyną, drugą — oziminą deklaruję, ponieważ trzecia ugorować powinna, a te zasiewy iuż na zawsze pro succedaneis parochis konserwowane bydź powinny, nie upominając się przy prezentach dworowi równych zasiewow; siana kosarzow trzydziesci, przy cmentarzu rezydencyą kapłańską z stodołą, wszystkim obeysciem gospodarskim y ogrodem warzywianym wydzielić deklaruję y, da Bóg, przy spisaniu apparatusu cerkiewnego y wszystkich rzeczy, cyrkumferencyą grontow cerkiewnych, łąki długosci, szerokosci, tudziesz pozycyi mieysc dostatecznie opisać, podpisać y do grodu Chelmskiego per oblatam podać obliguję się. Wolny wrąb na opał y reperacyą potrzebną w lasach y puszczech *Serebryskich*, nie wywożąc extra fundum. Warzenia piwa na Boże Narodzenie, Wielkanoc, Zielone Świętki y świętego Onufrego, w browarze na kotłach dworskich przyszlemu imsci xiędzu kapłanowi et succedaneis pozwalam. Niechając zaś onerować wielkimi obligacyami ichmciow kapłanow, proszę miłością Pana Boga et vinculo conscientiae, aby co tydzień mszą świętą iedną we czwartek przed obrazem świętego Onufrego na cześć Najswiętszego Sakramentu, póki mi Bóg życia, małżonce moiey Ludwice z Lubarskich y oycu memu pozwoli, za dusze rodzicow, antecessorow y krewnych tak moich, iako y małżonki moiey, którym ratunek od nas należeć powinien, po zeysciu naszym, za duszę naszą mającą nieustającą przy ofiarach strasznych Pańskich Jozefa y Ludowiki pamięć, tudziesz po mszach świętych zgromadzonim ludziom, czy to w święte dni, czyli powszechne, wyrazne dusz Jozefa y Ludowiki dla ratunku zalecenie odprawiali y tey obligacyi nie zapominali, lubo zaś specificie o wspomnienie dusz moiey y żony moiey upraszam, generalną iednak antecessorow moich y żony moiey upraszam, tudziesz successorow teraz y na potem descensive recta linea z błogosławieństwa Boskiego idących chcę mieć participes do ratunku intencyą. Którą to erekcyą tak za życia moiego y

żony moiej nienaruszenie trzymać obliguie się, iako też successorow moich y przyszyłych dobr Serebryszcz dziedzicow sądem Boskim obliguie, aby we wszystkich kondycjach obserwowali. W niedotrzymaniu zaś ichmościom xięży kapłanom tak przenie, iako przez successorow moich prezentowanym, przy tey cerkwi będącym, dla upomnienia się forum ziemstwa lub grodu Chełmskiego do odpowiadania nacznam. Te erekcyą personaliter do akt grodzkich Chełmskich per oblatam podać przerzekam. Działo się w Serebryszczach dnia szostego miesiąca Stycznia roku Pańskiego tysiącznego siedymsetnego piędziesiątego pierwszego.—Jeżeli się młyn na *Gdoli* uda dobry, tedy pozwalam corocznie zemlić imci xiędzu kapłanowi przyszlemu et succedaneis parochis po korcy dwanaście różnego zboża. Prezent tak ia brać nie będę, iako strzeż Boże y successorow moich, a tych dobr dziedzicow, ile że to iest oczywiscie przeciwko kanonom, dla tego ich teraznieyszą sub vinculo conscientiae obowięzię erekcyą. Datum, ut supra. Jozef Łopuski, miecznik ziemi, podstarosci y sędzia grodzki Chełmski, m. p. Ludwika Łopuska. Felician Wołodkowiez, biskup Chełmski ten fundusz in omnibus punctis et clausulis approbo et confirmo ad perpetuam rei memoriam. Idem, qui supra, manu propria. Ex mandato illustrissimi et reverendissimi supra subscripti loci ordinarii, nomine totius venerabilis capituli supra expressam erectionem acceptando et ratificando, manum meam appono. Pater Joannes Pomorszkant, judex surrogatus et decanus Chełmensis, m. p.“ Originale vero ejusdem erectionis post ingrossationem in acta officii praesentis idem offerens rursus ad se recepit et de recepto sibique extradito officium praesens quietavit.

Тоже, л. 623.

№ 358.—1752 г. 7 Декабря.

Фундушова запись Суходольскихъ на госпиталь и р.-к. госпитальную церковь въ м. Дорогускъ.

Feria quinta in vigilia festi Immaculae Conceptionis Beatissimae Virginis Mariae, anno Domini 1752-do.

Foundationis seu erectionis ecclesiae hospitalis, in bonis oppidi Dorohusko erigendae, per magnificos Suchodolskie, pocillatores Crasnostavienses, conjuges, confectae, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens generosus Ignatius Weglinski obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit foundationem seu erectionem ecclesiae hospitalis in oppido *Dorohusk* confectam et conscriptam manibusque eorundem propriis subscriptam, infra acticandam de tenore sequenti: „In nomine Domini, Amen. Ad perpetuam rei memoriam. Quoniam humana memoria aeternitati non commensuratur, expedit igitur, ut ea, quae in humanis negotiis fuerint, ad perpetuitatis firmitatem reducantur, proborum testimonio et sigillorum monumentis roborentur. Proinde nos Michael Mauritius de Suchodoły et Barbara de Meżenskie Suchodolscy, conjuges, pocillatores districtus Crasnostaviensis, bonorum oppidi Dorohusko haeredes, notum facimus tenore praesentium, quibus expedit universis. Quomodo zelo devotionis accensi, cupiendo diem extremi iudicii piis operibus praevenire et ut ecclesia hospitalis in oppido *Dorohusk* ex collatione nominatorum in honorem Dei Omnipotentis, Beatae Virginis Mariae ac beati Joannis Nepomuceui, tum beatae Barbarae, virginis et martyris fundata, tempore nostrae haereditatis certis sit dotata stipendiis, quod rectores in ea et pauperes xenodochiales, pro tempore existentes, nostris suffulti praesidiis, Creatorem pro nostra nostrorumque liberorum ac praede-

cessorum salute eo attentius exorare valeant et cultum divinum ibi pertractare et augere solícite et consuete possint, ideo pro sustentatione eidem ecclesiae et ejus rectoribus damus, donamus et perpetuo inscribimus: Inprimis aream certam, prope stagnum, extra molendinum, ad viam jacentem, *Chmielnik* antiquitus vocitatum, vallis circumquaque vallatam, in qua ecclesiam hospitalem sancti Joannis Nepomuceni et Barbarae martyrum, nec non aedificia pro commodo presbiteri, pro tempore commanentis, et xenodochium pro pauperibus extrui, aedificari ac erigi indilate ac efficaciter volumus ac intendimus et in praedicta area, a nobis data, donata et perpetuo inscripta, duos hortos pro inseminandis oleribus, emensuratos extra ecclesiam, sic ordinamus; nimirum unus hortus continet in se sulcos, alias *zagonów*, numero triginta novem, pro rectore ejusdem hospitalis ecclesiae; secundus in se continet ejusdem mensurae sulcos, alias *zagonów*, numero decem, dico decem, pro pauperibus xenodochialibus; deinde damus, donamus et perpetuo inscribimus et de jure nostro cedimus juriq̄ue ecclesiae hospitalis, in oppido nostro Dorohusk erigendae, applicamus et perpetuis temporibus applicari volumus summam sex millium florenorum polonicalium ab eaque provisionem ordinariam per septem a centum et a quovis mille flor. polon. per septuaginta florenos polonicales computandam et ad manus rectoris ejusdem ecclesiae praesentati, pro tempore existentis, praeviis ab eodem quietationibus, singulis annis solvendam esse volumus. Item eidem rectori ecclesiae hospitalis pro victu de bonis nostris haereditariis Dorohusko, ex curia nostra, ibidem sita, siliginis mensurae Chelmensis coretos duos, tritici ejusdem mensurae coretos tres, pisi medium coretum, ciceris, alias *tatarki*, coretum unum et lardi excidium unum, alias *stoniny poleć ieden*, quotannis exolvendum perpetuis temporibus assignamus. Et quoniam intentio nostra in hospitali Dorohuscensi omnino pro conservandis et per-

petuo sustinendis pauperibus est praeconcepta, igitur alendi et conservandi sunt sex pauperes seniculi, sexus virilis, ope et subsidio humano indigentes, longa infirmitate aut publico in disciplina militari labore fatigati vel propecta senectute exagitati, sive etiam juniores libere et spontanee paupertatem voventes, dummodo sint morigeri, vitae intaminatae et apud homines bonae opinionis, pro quibus sustinendis, quo ad victum de bonis nostris supra expressis Dorohusko assignamus frumenti mensurae Chelmensis coretos sex quolibet mense per medium coretum cujuscunque grani et seminis; insuper salis albi, ex Russia procedentis, dolium unum et lardi excidium unum cum adipe, vulgo *stoniny poleć ieden y sadlo iedno*, singulis annis ex curia Dorohuscensi, praevia quietatione rectoris ecclesiae Dorohuscensis, pendenda; pro vestito vero ad duos annos vestem inferiorem et pallium unum pro quovis paupere de panno viliori, alias *knapskiego sukna*, carbasi de canabi cubitos quinquaginta, dico quinquaginta, alias *pulsetek*; calceorum per unum par quovis anno et pileum unum cuivis pauperi ad duos annos reddenda, perpetuo inscribimus. In reliquo opem Divinae Providentiae implorabunt. Pro inventario perpetuo rectori praedictae ecclesiae hospitalis damus et donamus duas vaccas juvenes et duas equas, alias *kobyły*, itidem juvenes, pro quibus alendis quovis anno ex obligatione nostra pratum designari pro sex messoribus per gubernatorem Dorohuscensem volumus. In casu vero non solutionis praemissorum et praedictae inscriptioni, fundationi et erectioni nostrae non satisfactionis forum spirituale seu officium consistoriale Chelmense sine ulla appellatione a sententia assignamus. Volumus igitur per istam erectionem nostram jus patronatus pro semper penes nos nostrosque successores ac haeredes bonorum Dorohusko conservari; praeterea volumus capellam s. Joannis Nepomuceni ante erectionem praesentem longe extra curiam Dorohuscensem nostram de-

muratam ad ecclesiam hospitali perpetuo attinere, cujus reparatio ad nos nostrosque successores pertinebit. Obligamus reverendum praepositum hospitali, pro tempore existentem, *primo*, in jura parochialia ecclesiae parochialis Swierzowiensis ne involvet eademque ullo modo, colore aut titulo impediatur; *secundo*, obligamus, ut, quantum fieri potest, missam quotidie dicat ad suam intentionem propter commodum pauperum, unam tamen in quavis hebdomada missam, videlicet die sabbativo ad intentionem nostram, hoc est pro felici successu, donec vita superest, post mortem vero pro animabus Michaelis et Barbarae, fundatorum celebrabit et absolvet. *Tertio*, obligamus, ut devotioni, pauperibus per obligationem nostram assignatae, assistat eosque tepidos ac renitentes, excepta sola infirmitate eorum, compellat, adigat et paterne puniat. *Quarto*, obligamus insuper, ut saltem semel in hebdomada pauperibus catehisset eosque in articulis fidei diligenter erudiat. Pauperes vero xenodochiales obligatos esse volumus in conscientia ad decantandum officium de Immaculata Conceptione B. V. M. cum litanis laurentanis de mane quotidie, praecinente praeposito hospitali, pro fundatoribus Michaele et Barbara, vespere autem litanias de Protectione B. V. M. quotidie decantabunt; reverendus praepositus hospitalis diriget illis intentionem tali modo die dominico, feria quarta et die sabbativo juxta intentionem supra expressam fundatorum, jam autem feria secunda, tertia, quinta et sexta pro animabus purgatorii suffragio carentibus; praesertim pro iis, quae nostro, stante vita nostrum, indigent suffragio, offerent, post sera vero nostrum fata itidem pro animabus, suffragio carentibus, praexpressam devotionem suam perpetuis temporibus continuabunt. Absoluta vero tali devotione quotidie ter „Pater“, ter „Ave Maria“, unum „Credo“ dicent pro animabus Mathiae et Ottoliae, parentum nostrum, offerendo; insuper recitabunt quotidie „Angelus Domini nuntiavit Mariae“ etc. stante vita fundatorum ad intentionem eorum,

post mortem vero pro fundatoribus. Cura bit deinde reverendus praepositus hospitalis dominica prima cujusvis mensis inducere pauperes ad absolvendam confessionem et sumendam sacram Eucharistiam juxta praescriptam supra intentionem. Reparationem vero tam ecclesiae, ne locus sacer ruinae alicui aut stillicidiis exponatur, quam aedificiorum ac residentiae presbiterialis et xenodochii, nec non saepimentorum circa ecclesiam penes nos nostrosque successores ac haeredes bonorum oppidi Dorohuska reservamus. In casu vero renitentiae et non reparationis forum supra expressum assignamus. Haec itaque omnia et singula erectionis praesentis, ex libera voluntate nostra procedentis, puncta volumus habere robur perpetuae firmitatis et validitatis, nostros successores sive quovis titulo haeredes toties memoratorum bonorum oppidi Dorohuska ad supra expressam exolutionem et in praemissis satisfactionem, praepositum vero hospitali praesentatum, pro tempore existentem, ad implendas obligationes in conscientia obligando et stricto Dei judicio obtestando. In cuius rei fidem perpetuumque foundationis nostrae testimonium praesentes, manu nostra subscriptas, sigillis propriis communiri facimus. Datum et actum in oppido nostro haereditario, *Dorohusk* nuncupato, die decima septima mensis Novembris millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo anno. Michael Mawritius in Suchodoly Suchodolski, pocillator districtus Crasnostaviensis. (Locus sigilli). Barbara z Mężenskich Suchodolska p. k. (Locus sigilli).— Nos igitur Josephus Eustachius, comes de Stupow Szembek, Dei et Apostolicae sedis gratia episcopus Chelmensis, nominatus Plocensis, praexpressam foundationem, in rem praepositi hospitalis pie praeconcep- tam vobisque praesentatam, in omnibus suis superius adiectis punctis, clausulis, nexibus, ligamentis ac conditionibus intro appositis, salva nihilominus ejusmodi inscriptione foundationis in officio castrensi et terrestri roboranda et in quantum actu roborata,

approbavimus, confirmavimus, ratificavimus immunitati ecclesiasticae adscriptimus, robur firmitatis perpetuae apposuimus, defectus tam juris, quam facti, si qui forte quomodolibet in praemissis irrepserunt, supplevimus et sanavimus. Praeterea ecclesiam hospitalem ipsumque hospitale in oppido, *Dorohusk* nuncupato, extruendi ac erigendi primumque lapidem pro praefata ecclesia hospitali Dorohuscensi, servatis tamen solemnitatibus, in rituali romano descriptis, dummodo locus et atrium, in quo haec ac eadem, ut supra, hospitalis ecclesia aedificanda est, ex omni parte requisitam habeat decentiam et honestam imponendi facultatem, perillustri reverendo Paulo Paprocki, ecclesiae nostrae cathedralis Chelmensis canonico, praeposito et decano foraneo Lubomlensi autoritate nostra ordinaria dedimus ac concessimus, uti quidem approbamus, confirmamus, ratificamus, adscribimus, apponimus, supplemus, sanamus, damus et concedimus. In quorum fidem etc. etc. Datt w *Skierbieszowie* in episcopali palatio nostro, die vigesima mensis Novembris, millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo anno. Josephus Szembek, episcopus Chelmensis, m. p. (Locus sigilli). Franciscus Stobiecki, S. Th. D., canonicus cathedralis Chelmensis, sancta autoritate et causarum curiae illustrissimae celsitudinis notarius actuarius.

Тоже, л. 746.

№ 359.—1753 г. 12 Февраля.

Фундушова запись Иеронима Заклика Чижовскаго Войславичкимъ церквамъ 1508 г., подтвержденная Николаемъ Закликою въ 1598 г.

Feria secunda ante festum sancti Valentini presbyteri et martyris proxima, anno Domini 1753.

Privilegii seu fundationis, ecclesiae Woyslawicensi ritus graeci servientis, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens reverendus Elias Izdebski, parochus Crasnostaviensis ritus graeci et causarum dioecesis Chelmensis procurator, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit privilegium civitatis Woyslawicensis, in quo fundatio, ecclesiae ritus graeci Woyslawicensi serviens, reperitur de tenore sequenti: „Mikołaj Zaklika z Czyżowa, chorąży ziemi Chelmskiej, miasteczka Woyslawicz pan dziedziczny etc. Oznaymujemy wszystkim w obec y każdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, rzecz potrzebną y pewną bydź wprowadzenia nam przez proźbę mieszczan naszych Woyslawickich przywilej fundacyi miasteczka naszego *Woyslawic*, przez świętey pamięci Hieronima Zaklikę z Czyżowa, dziada naszego mieszczanom przereczonym y ich sukcesorom dany, zdrowym tylko bydź pożytkiem, a pieczęcią przereczonego dziada naszego przywiązaną pospolitą, też mocą naszą własną, iak dziedziczną stwierdzieliśmy y umocnili przez tych że mieszczan, pokornie nas proszących, którego przywileju od słowa do słowa sposob naśladowie y takowy iest porządek. W Imie Pańskie amen. Ponieważ wszystkie rzeczy, latwie przemijające są, iesli trwałością piśma nie były by umocnione, przeto my Hieronim Zaklika z Czyżowa wszystkim w obec y każdemu z osobna do wiadomości donosim, iako bacząc, iż przywilej naymu y fundacyi miasteczka naszego *Woyslawic*, przez antecessorow naszych onym (dany), przez spustoszenie ogniem nawalności tatarow utracony y zniszczony, znowu pozwolony iest, chcąc tedy, aby obywatele przereczonego miasteczka naszego tymże dostoiestwem y z sukcesorami swemi znowu budować się chcieli, miasteczku y obywatelom iego przywilej nowy ustawiliśmy y wniesli na wieczne czasy. Nayprzed tedy wszystkim mieszczanom y obywatelom rzeczonego miasteczka naszego prawo maydeburskie, ktorym sie inne miasta w krolestwie Polskim szczycą y chwałą, daliśmy y pozwolili, dajemy y pozwalamy mocą naszą y prawem scieżek, w ktorym

prawie maydeburskim każdy z siebie utyskujących y żałobliwych usprawiedliwić się ma y powinien, koniecznie y inne różne sprawy obcięcia, złodzieystwa, rozlanie krwi podług uwagi y deklaracyi prawa magdeburskiego y o ktorekolwiek okrucienstwa, excessy, zapalenia, mężoboystwa y zgwałcenia, które tylko samym sobie zachowaliśmy, w tymże prawie maydeburskim sązione bydź mają. Daiemy y pozwalamy rzezonemu miasteczku naszemu y obywatelom iego miejsce na wybudowanie ratusza w pośrodku rynku, daliśmy y darowali, pod którym ratuszem waga y pożytki rzezonemu miasteczku naszemu zostawiającey iednostaynie z prowentem teyże wagi daliśmy y pozwolili; też skład solny ze wszystkimi teraz y napotym zawsze pożytkami, jadkami, podsieniami y komorkami, około ratusza wybudowanemi y wystawionemi, ze wszystkimi naymy onym że dla pożytku rzezonego miasteczka Woysławicz daiemy y wnosim; iadki tedy piekarskie, rzeznickie y szewskie sobie dla pożytkow dworskich zachowaliśmy, ktore od nas y namiesnikow naszych naymować powinni będą. Jarmarki też, albo prazniki roczne, wolne bez zapłacenia myt każdemu na świętego Onufrego pierwszy, na świętey Katarzyny—drugi y targi na każdy tydzień we wtorek przez wszystkie lata (y) czasy wiekuiste przerzecomu miasteczku naszemu naznaczyliśmy y postanowiliśmy obyczaiem zdawna przeszłych czasow, na które jarmarki wszyscy zieżdżający się postronni potrzebni y kupcy od miejsca po groszu iednym na pospolitą potrzebę rzezonego miasteczka naszego do rąk mistrzowskich oddawać y zapłacić mają. Do kosciola też plebańskiego z rzezonego miasteczka naszego Woysławicz dway łany, za stawem idącym, rzezonym *na Zalesiu*, leżące, daiemy y dla plebana tegoż kosciola daiemy y wydzielamy. Też pleban rzezonego kosciola plebańskiego z każdego łanu sześć groszy, a z pułtanka trzy grosze, a z ćwierci pułtorak na święty Marcin po wszystkie lata y na wieczne czasy względem

dziesięciny odbierać powinien. Też do cerkwiow, a zwłaszcza do *świętego Onufrego*, niwę na podzameczu od lasa, poczynaiące się od Horodyszczu aż do drogi, która idzie do Szysłowicz; do *świętego Ilego* łan, pode dworem leżący, bez zapłacenia wszelkiego czynszu; y do cerkwi *Piatnickiey* łan z łąką, za młynem ostatnim, na wieczne czasy wdzielamy. Też wypusty y błonie, które leżą za cerkwią Onophrynską, z urodzaiem, który iest na błoniu y w lesie, na których by tysiąc osiadło domow, ze wszystkimi lasami y towarami dla używania rzezonego miasteczka naszego Woysławicz daiem y wnosim, wyiowszy zaś za dworem od Horodyska aż do drogi, idącey do Szysłowicz, wygon, który ciągnie ode drogi Chelmskiey, albo podle drogi Chelmskiey począwszy aż do granic Leszczyńskich, ktory dla nas y dworu naszego zostawuiemy. Też cztery pułtanki dla wypustu trzod y bydeł, które nayprzod, zwłaszcza przeciwko Chelma idzie, drugi przeciwko Krasnego, trzeci przeciwko Olszanki, a czwarty na Biłowody ieżdżąc, rzezonemu miasteczku Woysławicom y obywatelom iego daiemy y zapisuiemy. Też mieszczanie y obywatele miasteczka naszego Woysławicz po wszystkie lata na każdy święty Marcin z każdego łanu pułgrzywny, z pułtanka wiardunek ieden, z czwieri sześć groszy, a każdego domu po groszy dwa, a z ogrodu y sadu po groszy dwa względem naymu rokowego nam y po nas następującym następcom dawać y płacić czasy wiekuistemi powinni będą, wyiawszy by te ogrody, które są w tyle domow y rowno domow, które są wybudowane na łanach, ktorzy nie trzymają do zapłacenia naymu przerzecomu dwuch groszy. Też pospolite pastwiska y pożytki we wszystkich y osobliwych lasach y łąkach naszych dla bydeł y trzod y wychodom rzezonym obywatelom naszym wolne przypuszczamy y pozwalamy na wieczne czasy. Też rzezeni obywatele y mieszczanie rzezonego miasteczka naszego mają bydź wolnemi od wszelakich prac y roboty naszej,

oprocz gwałtu stawow naszych, do którego zchodzenia się y naprawiania grobel, zastawiania wod y spustow zawsze postuszni być mają. Też iesliby kto, ostawiwszy dzieci, bez testamentu z tego swiata zszedł, burmistrze rzeczonego miasteczka naszego te dobra rzeczonego zmarłego, jako opiekunowie rodzeni, onemi dysponując, do wzrostu lat rzeczonych dzieci trzymać powinni będą. Też staw, gdzie by mieysce pokazało się, to na nas należeć będzie powinno, w rzeczonych dobrach moc zajmować sobie zupełną zostawiliśmy. Też ustawiliśmy y ustawuemy każdego z osobna roku niniejszych y teraz zawsze trzech burmistrzów z pospolstwa polskiego, a iednego z Rusi przysiężnych, albo ławników, rzeczone miasteczko nasze mieć wolnych będzie. Też bractwa rzemieśników zawsze rzeczonemu miasteczku naszemu tym sposobem trzymać y zachować, zwłaszcza polacy z polakami, ruś z rusią w kościołach własnych mają y powinni będą posłusznymi. A na ostatek wszystkim aż do końca y każdemu z osobna dla lepszego swiactwa zapisać ninieysze pisanie nasze rozkazaliśmy y pieczęcią naszą ztwardziliśmy y ymocniliśmy. Działo się w *Lublinie* po Świętey Tróycy w sobotę, roku Pańskiego tysiącznego pięćsetnego osmego. Podpis urodzonych y szlachetnych: Mikołaja Rachańskiego, chorążego ziemi Bełskiey, Scibora Zaleskiego z Zalesia, Mikołaja Rokosza z Brzezan, Piechąskiego z Piechowicz, dziedzicow swiadkami około wydania. A tak my Mikołay Zaklika Czyżowski już wyż mianowany, proźbę rzeczonych mieszczan naszych łaskawie przyiowski y oryginałem przywileju kontentując się, nie tylko od nas bydź, ale też y namiesnikow po nas następujących mocno zachować y dotrzymać, ale też y przymnażając, chcąc podpisany świętey pamięci dziada naszego we wszystkich tego piśma punktach, artykułach zamkniętych y kondycyach, też y poprawienia sporządzeniem dotrzymać, iakoż utwierdzamy y umacniamy ninieyszego listu piśmem y mocą te wszystkie y każde z

osobna, w przywileju oczewistym *attentowaney*, wyrażone dla mocy nie tylko naszej, ale y następcow naszych z powagą y mocą inszym następcom zamykamy. Ustawując te wszystkie rzeczy, gwałt y rzeczom ułomność w trwałości wiecznymi czasy mieć y moc będą tych, którym pieczęć naszą uwiązaną przycisnawszy, dla lepszey wagi y pewności podpisaćemy raczyli. Stało y działo się w *Lublinie* w poniedziałek szesnastego dnia miesiąca Czerwca, roku Pańskiego tysiąc pięćset dziewięćdziesiąt osmego. Ninieyszym urodzonym Mikołajowi y Hieronimowi Czyżowski, braci naszej rodzoney, do zalecenia około wydania swiactwa. "Cujus privilegii copiam vetere charactera scriptam idem offerens rursus ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit."

Изъ актовъ книги Холмскаго городскаго суда за 1753 г., № 20236, л. 65—68.

№ 360.—1753 г. 14 Февраля.

Заявление священника Канской приходской церкви Анхимовича онападении управляющаго имѣніемъ Доляновскаго на его домъ и захватъ церковныхъ ключей.

Feria quarta ipso die festi sancti Valentini presbyteri et martyris, anno Domini 1753.

Venerabilis Anchymowicz contra generosum Dolanowski, bonorum Kanie ac aliorum administratorum, manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Antonius Anchymowicz, administrator ecclesiae parochialis ritus graeci Kanensis, in et contra generosum Josephum Dolanowski, administratorem villarum *Kanie* et *Wola Kanska* illustrissimi magnifici Wyżycki, castellani Conariensis, haereditariorum, manifestatus est in eo: Quia idem generosus Dolanowski ausus est cum subditis se manifestantem in parochiali residentia invadere ibidemque sibi manife-

stanti, nulla habita potestate et ratione, claves ab ecclesia supra nominata vi et violenter eripere, quapropter idem, qui supra, manifestans hanc ad acta praesentia infert querelam.

Тоже, т. 72.

№ 361.—1753 г. 28 Марта.

! Позовъ рим.-кат. духовенству Холмской епархіи по дѣлу о неуплатѣ налога на содержаніе войска.

Feria quarta post dominicam *Oculi* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1753.

Cohors levioris armaturae m. Cinski illustrissimum Weżyk, episcopum Chelmemsem, ac alios citat.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Ioannes Zbarazczuk, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit, se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Augustus Tertius, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaequae, nec non haereditarius dux Saxoniae, princeps et elector. Vobis illustrissimo ac reverendissimo Eustachio Szembek, anteacto episcopo Chelmensi, tum illustrissimo ac reverendissimo cuiusvis nominis Weżyk, praesentaneo episcopo Chelmensi, si ad causam praesentem spectare videaris, nec non perillustribus et admodum reverendis decanis praepositis, in diocesi Chelmensi existentibus, de nominibus et cognominibus ignotis, totique venerabili capitulo Chelmensi, contributionis subsidii charitativi, per tariffam ex dispositione reipublicae millesimo

sexcentesimo septuagesimo sexto anno sancitae et constitutae retentoribus, de personis, causa infrascripta, bonisque vestris generaliter omnibus mandamus, ut coram nostro tribunalis regni Radomiensi causarum fisci iudicio, tum, dum et quando causa praesens ex registro sibi competenti ad iudicandum legitime vocata et acclamata inciderit, personaliter, legitime peremptorieque compareatis, ad instantiam instigatoris iudicii nostri ejusque delatoris generosi Mathiae Matkowski, cohortis levioris armaturae magnifici Cinski, ensiferi Żydaczoviensis, sacrae regiae majestatis et reipublicae rothmagistri commillionis et ab eadem cohorte ad exigendam contributionem subsidii charitativi deputati et plenipotens, suo et totius ejusdem cohortis nomine agentis actoris. Qui vos, inhaerendo manifestationi suae, officiose factae, citat ad videndum, audiendum attentandumque poenas ratione contraventionis decretis iudicii nostri ac complanationi, inter se actorem ab una et vosmet citatos parte ab altera (qua se obstrinxistis tam anteactam retentam contributionem, quam subsequendam realiter et punctualiter quotannis persolvere) confectae et conscriptae manibusque tam illustrissimi reverendissimi episcopi Chelmensis, quam nonnullorum ejusdem capituli praelatorum propriis subscriptae, super vobis irrogari contributionem tam anteactam retentam, decretis iudicii nostri adjudicatam in toto, quam modernam plenarie secundum tariffam solvendam demandari, damna litisque expensas compensandas injungi, caeteraque pro causae praesentis exigentia super vobis statui, decerni et sententiari citamini: sitis juri terminoque adveniendi parituri. Datum in Radom, feria secunda post dominicam *Oculi* Quadragesimalem proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis villae Kumow curiaque, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et

reliquisse. De quo praesens eiusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 161.

№ 362. — 1753 г. 2 Апрелья.

Заявленіе Раколупскаго священника Народоставскаго о пожарѣ, истребившемъ въ 1752 г. церковь, церковно-приходскія зданія съ вещами и церковными грамотами.

Feria secunda post dominicam *Laetare* Quadragesimalem proxima, anno Domini 1753.

Reverendus Narodostawski, parochus ritus graeci Rakolupscensis, de diligentia manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia comparens personaliter coram officio et actis praesentibus castrensibus capitanealibus Chelmensibus reverendus Petrus Narodostawski, parochus R. G. L. uniti Rakolupensis, praeveniendo omnimodae integritati iurium, privilegiorum et immunitatis ecclesiae suae Rakolupensis, solenniter manifestatus protestatusque est, idque ideo, quod cum anno nuper elapso millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, die vigesima quinta Septembris igne casuali in absentia sui protestantis ecclesia Rakolupensis cum omni sacra supellectili et residentia parochiali cum omnibus aedificiis totaque domestica supellectili conflagratae et in favillam redactae fuerint, privilegium erectionis pargameneum cum pensili sigillo, ab olim piaе memoriae illustri, magnifico domino Joanne Alexandro de Koniecpol in Roźniatow Koniecpolski, palatinida, Belzensi, Stryensi, Balicensi capitaneida, haerede bonorum, villae Rakolupy, datum, aliaque jura, supradictae ecclesiae servientia, in scrinio deposita et conservata, eodem igne combusta sunt, quod tamen privilegium per olim reveren-

dum Joannem Pawłowski, parochum Rakolupensem, ad acta castrensia capitanealia Chelmensia oblatum est, de quibus omnibus supra expressis solenniter iterum iterumque manifestatus protestatusque est.

Тоже, л. 209.

№ 363. — 1753 г. 18 Мая.

Заявленіе уніатскаго митрополита о притѣсненіяхъ, причиняемыхъ крестьянамъ арендаторомъ митрополичьихъ имѣній Вышпольскимъ.

Feria sexta post dominicam *Jubilate* proxima, anno Domini 1753.

Ex parte illustrissimi et reverendissimi Hrebnicki ac aliorum contra magnificum Wyszpolski, subdapiferum Kijoviensem, manifestatio.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia veniens admodum reverendus Basilius Jagielnicki, actorum consistorii et curiae episcopalis Chelmensis ritus graeci notarius, nomine illustrissimi, excellentissimi et reverendissimi domini Floriani Hrebnicki, metropolitani Kijoviensis totiusque Russiae, archiepiscopi Połocensis, episcopi Mscislaviensis, Orszanensis, Mohiloviensis et Kijovo-Peczarensis abbatis, tumque illustrissimi, excellentissimi et reverendissimi domini Feliciani Wołodkowicz, episcopi Chelmensis et Belzensis, uti coadjutoris Kijoviensis et totius Russiae, Dubnensis, Dermanensis et sanctae Crucis abbatis, contra magnificum Stephanum Wyszpolski, subdapiferum Kijoviensem, notarium castrensem Vinnicensem, tenutorem bonorum metropolitanorum, in palatinatu Kijoviensi jacentium, manifestatur, idque in eum sensum, quia ipse, contraveniendo contractui arendatorio, vigore cujus memorata bona possidet, a subditis ultra mentem contractus census, vulgo *czynsze*

supra inventarium mellificia, reas, dationes, vulgo *dani miodowe* aliosque proventus extorquebat et extorquet, cineris officinam, vulgo *bude na potaż*, neque contractu, neque alio quovis scripto sibi concessam, in sylvis eorundem bonorum pro commodo sui privata autoritate fundavit et non solum sylvas devastavit et devastat, sed etiam vel maxime subditos cogendo ad labores ejusdem cinefactoriae angarisat, qua angarisatione et emuntione variorum debitorum, ultra contractum et inventarium a subditis perceptorum, fusius circa expirationem nominatae tenutae inquisitione deducendorum, plus quam sexaginta millium florenorum polonicalium damnorum in bonis praetactis causavit, deinde ab illustrissimo et reverendissimo Rudnicki, praesentaneo episcopo Luceoriensi, protunc commissario, nec non a reverendissimo Czaplic, abbate Dorohobuscensi, quietationes de praetensionibus fundi, nullum ad quietandum habentibus commissum, quinimo contra contractum, magnificus inculpatus progrediendo sub re justitiae munxit, quapropter subveniendo integritati fortunae eorundem principalium tam ratione praemissorum, quam de nullitate et invaliditate memoratarum quietationum, indebite emuntiarum, nomine, quo supra, iterato manifestatus est, salva manente melioratione, si opus fuerit.

Тоже, л. 266.

№ 364.—1753 г. 22 ЮНЯ.

Вводъ Холмскаго униатскаго монастыря во владѣніе имѣніемъ Парипсы.

Feria sexta in crastino festi sacratissimi Corporis Christi Domini, anno Ejusdem 1753-tio.

Ex requisitione monasterii Chelmensis ordinis divi Basilii Magni ad bona Parypsy intromissio.

Ad officium et acta praesentia castren-

sia capitanealia Chelmensia personaliter veniens ministerialis regni generalis providus Stanislaus Nowiski, authenticatus, juratus, officio praesenti ex reproducto authentico bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit: se ex officiosa juridicaque requisitione religiosi et admodum reverendi in Christo patris Maximiliani Ryłło, monasterii Chelmensis ordinis sancti Basilii Magni superioris, ac totius communitatis patrum et fratrum ejusdem monasterii, una cum nobilebus, generosis Francisco Wereszczynski, thesaurario Żytomiriensi et Petro Grodecki, pocillatorida Mozyriensi, majoris evidentiorisque testimonii gratia sibi adhibitis, ad bona villae *Parypsy*, in palatinatu Russiae, terra vero praesenti Chelmensi sita et jacentia, curiamque in ibidem sitam, die hodierna in actu contenta, condescendisse ibidemque praesens et actualiter existens, praefatos requirentes in bona eadem *Parypsy*, vigore contractus resignatorii junctim cum donatione, eodem in contractu adnotata, de actu illius in Krasnystaw, die decima octava Junii, anno ad praesens currenti millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio inter venerabile capitulum Chelmense ab una et se requirentes parte ab altera confecti et conscripti actisque praesentibus feria quarta pridie festi sacratissimi Corporis Christi Domini, anno eodem roborati, intromississe, investivisse, obedientiam subditis praestandam injunxisse, nemine eandem intromissionem denegante, incorporasse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Тоже, л. 332.

№ 365.—1753 г. 25 Юня.

Дѣло о приобрѣтеніи Холмскимъ уніатскимъ монастыремъ рим.-кат. капитульнаго имѣнія Парипсы.

Feria secunda in crastino festi Nativitatis sancti Joannis Baptistae, anno Domini 1753.

Contractus resignatorii, intuitu bonorum Parypsy inter venerabile capitulum Chelmense et religiosum Ryllo, monasterii Chelmensis superiorem, subsecuti, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus in Christo pater Maximilianus Ryllo, ordinis sancti Basili Magni monasterii Chelmensis superior, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit contractum resignatorium infraacticandum tenoris sequentis: „Nos infrascripti praelati et canonici cathedrales Chelmenses, in venerabili capitulo praesenti congregati, notificamus ac indubitatum modernis et futuris temporibus fidem facimus. Qualiter nos in venerabili capitulo nostro generali festo Epiphaniae Domini, anno currenti, Crasnostaviae celebrato, divenditionem bonorum nostrorum, *Parypsy* nuncupatorum, in palatinatu Russiae, terra Chelmensi situatorum, ab originali fundatione ad venerabile nostrum capitulum Chelmense pertinentium, decrevimus. Ad quem divenditionis actum, rite peragendum, pro testimonio de meliori bono, apud illustrissimum Josephum Eustachium Szembek, protunc loci ordinarium nostrum, episcopum Chelmensem, institimus, idque recognito per illustrissimum loci ordinarium meliori bono obtinuimus. Quo habito, pro obtinendo sanctae romanae Sedis beneplacito ad Congregationem sanctae romanae ecclesiae cardinalium, negotiis episcoporum et regularium praepositorum, Romanis, idque obtinuimus tenore sequenti. Eminentissimi et reverendissimi Domini. Ca-

pitulum cathedralis Chelmensis humillime exponit EE. VV. possidere quandam villam in dioecesi Chelmensi, *Parypsy* nuncupatam, quam si venderet et in censum investiret, majorem redditum annuatim perciperet: cumque invenerit reverendos patres Basilianos monasterii Chelmensis, qui obtulerunt summam viginti quatuor millium polonicalium, isteque contractus cedat in evidentem utilitatem praedicti capituli oratoris, ut constat ex authenticis actis ejusdem capituli in literis testimonialibus loci ordinarii, quae annexa humiliantur, idcirco orator humillime supplicat pro assensu apostolico, ut Deus etc. Tenor enuntiatorum actorum est, qui sequitur, videlicet: Actum *Crasnostaviae* in generali Capitulo Epiphaniae Domini millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio. Decretum divenditionis bonorum *Parypsy*. Ex consensu totius venerabilis capituli praesentis generalis ad expostulationem religiosi Ryllo, superioris conventus sancti Basili in oppido Chelmensi, permissum est, ut religiosus pater seu patres suprascripti pro beneplacito apostolico ad divenditionem villae *Parypsy*, salvo testimonio loci ordinarii, prout pro meliori bono summa viginti quatuor millium florenorum polonicalium capituli haecce bona divendita erunt et in perpetuum huic religioni donata. Post quod exportatum Sedis apostolicae super divenditionem beneplacitum, capitulum sese praesentis decreti vigore obstringit, praevia satisfactione praemissae summae, ad acta castrensia per delegatos capituli sui condescendere et non cuilibet alteri, quam suprascriptis religiosis patribus, quam in plenissima servata omni solennitate forma, de jure servanda, donationem recognoscere, ad quae peragenda tantummodo hocce generale capitulum limitatur. Ex actis venerabilis capituli de verbo ad verbum rescriptum et sigillo ejusdem venerabilis capituli communitum. Laurentius Joannes Czulski, cancellarius cathedralis Chelmensis. Loco + sigilli. — Josephus Eustachius de Shupow Szembek, Dei et apostolicae Sedis gratia

episcopus Chelmsensis. Exposuit mihi capitulum ecclesiae meae cathedralis Chelmsensis, quod videlicet vult supplicare sanctae Sedi ad obtinendum beneplacitum pro divenditione villae, nuncupatae *Parypsy*, in dioecesi Chelmsensi sitae et ad capitulum vigore primaevae foundationis spectantis. Cum autem haec venditio cum majori emolumento dicti capituli foret, census etenim proveniens a capitali illa summa, quae ab emptore recensitae villae daretur, si in censum reemptitium super bonis mundis locaretur, multo plus fructificaret, quam nunc redditus hujusmodi villae, *Parypsy* dictae, annuatim important; proinde ego testimonium praesens do, hanc venditionem fore cum emolumento praefati mei capituli, salvo per omnia super praemissis beneplacito sanctae Sedi apostolicae proprii impetrando. Datum in residentia mea episcopali *Skierbieszoviae*, die decima sexta Ianuarii, millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio anno. Josephus Eustachius Szembek, manu propria. Franciscus Stobiecki S. T. D., canonicus cathedralis Chelmsensis, S. A. A. et causarum curiae notarius actuarius, manu propria. Loco + sigilli.— Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum sacrae romanae ecclesiae cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attenta relatione episcopi Chelmsensis, eidem benigne commisit, ut veris existentibus narratis et praeviis edictis ac peritorum aestimatione, post quam compererit in evidentem, utriusque loci pii utilitatem fore cessuram petitam facultatem ineundi praefatam venditionem pro suo arbitrio et conscientia oratori impertiatur, ita tamen, ut pretium, ex huiusmodi alienatione redigendum, in censibus tutis, accedente idonea fidejussione, integre et fideliter investiatur, sub poenis contra ecclesiarum bona alienantes impositis, in casu contraventionis omnino incurrendis. Romae, vigesima tertia Februarii, millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio. C. A. cardinalis Cavalchin Joseph, m. p. Ac. Damas

secret. Locus + sigilli. — In fundamento igitur nostri capitularis decreti, loci ordinarii testimonii, nec non beneplaciti sanctae romanae Sedi in praesenti nostro venerabili capitulo actualem divenditionem, donationem, juris nostri haereditarii translationem in RR. PP. ordinis sancti Basilii Magni, provinciae tituli sanctissimae Trinitatis Lithuanae, et praecipue in monasterium ejusdem ordinis et provinciae, in civitate Chelmsensi situm, nec non in personas, ad praesens in eodem monasterio degentes, scilicet admodum reverendum patrem Maximilianum Rytlo, superiorem, et admodum reverendum patrem Hieronymum Mankiewicz, vicarium loci, ac totam venerabilem ejusdem monasterii tituli, provinciae et ordinis communitatem eorumque successores prosequimur, facimus et infundimus. Quapropter bona, *Parypsy* vocitata, ante ad venerabile nostrum capitulum jure haereditario pertinentia, cum omnibus campis, agris, sylvis, hortis, apisteriis, piscinis, fluviis, molendinis, aedificiis, structuris, granariis, pomariis, tabernis, nec non subditis tam profugis, quam ad praesens residentibus, emethonibus, hortulanis, inquilinis, colonis eorumque casis, dierum laboribus, censibus, dationibus, obventionibus ac quibusvis honorum *Parypsy* utilitatibus, commodis et emolumentis, quovis modo ex iisdem bonis provenientiibus, et generaliter universis omnibus, nullis penitus exceptis, nec pro se suisque successoribus seu quopiam alio titulo reservatis, late, longeque, circumferentialiter, prout praefatorum honorum haereditas in suis metis et limitibus se extendit et protrahit estque ab aliis vicinis contiguisque fundis, signis, metallibus et scopulis granitalibus distincta et dislimitata spatiriis. Iam exnunc et defacto nos infrascripti praelati et canonici cathedrales Chelmsenses praefato ordini provinciae, monasterio totique venerabili religiosorum communitati et successoribus eorum damus, donamus, inscribimus, resignamus jusque nostrum haereditarium irrevocabiliter in praefatum ordinem, proviu-

ciam, monasterium ac venerabilem communitatem et successores eorum translatum esse volumus et actu transferimus, ac patres ejusdem ordinis, provinciae et monasterii et successores eorum praesenti donatione resignationis, juris nostri haereditarii translationis scripto pro veris haereditibus et legitimis bonorum possessoribus recognoscimus, designamus ac perpetuis temporibus imperturbatam ipsorum haereditatem fore declaramus, salvis nihilominus oneribus fundo consuetis, nec non reipublicae et dioecesanis, ut pote contributionibus hybernali et subsidii charitativi, alias *poglowne*, ex fundo bonorum *Parypsy* persolvendis, in qua quidem bona praesenti donationis, inscriptionis et juris nostri haereditarii translationis scripto temporibus perpetuis et in aevum duraturis intromissionem realem, pacificam et actualem bonorum, *Parypsy* nuncupatorum, possessionem admittimus, ratificamus et approbamus. Admissam vero pacificam bonorum possessionem tam per se, quam per alias quasvis subordinatas personas nolumus in perpetuum infringere, adimere aut annihilare. Quinimo praetactum ordinem, provinciam, monasterium, venerabilem communitatem et successores eorum legitimos, praefatorum bonorum haeredes et possessores, ab omnibus debitis, si quae adinvenirentur super bona, *Parypsy* nuncupata, oneribus, transactionibus usque ad modernum donationis, divenditionis et haereditarii juris translationis actum non exoluta, sublata, pacificata, liberos esse volumus, pronuntiamus et declaramus. Eaque in bona venerabilis nostri capituli tum mobilia, tum immobilia translata esse volumus; prout actu transferimus, transfundimus et acceptamus. Quia vero capitularis nostri decreti, in capitulo Epiphaniae Domini anno currenti lati, exolutio per beneplacitum s. Sedis apostolicae recognita et approbata, viginti quatuor millium polonicalium praefato ordini, provinciae, monasterio in pretium bonorum, *Parypsy* nuncupatorum, a nobis demandata fuerit; id-

circo admodum reverendus pater Maximilianus Ryłło, ordinis sancti Basilii Magni, provinciae Lithuanae, monasterii Chelmen-
sis superior, et reverendus pater Hieronymus Mankiewicz, ejusdem ordinis et provinciae monasterii vicarius, conformando se praetacto nostro capitulari decreto, nomine totius ordinis, provinciae et monasterii pretium viginti quatuor millium florenorum polonicalium in auro, quemlibet secundum leges regni valoris octodecem florenorum polonicalium aestimando, scilicet mille trecentos triginta tres aureos nummos et florenos sex in moneta argentea comportarunt, quod viginti quatuor millium florenorum polonicalium, veluti justum bonorum, *Parypsy* nuncupatorum, pretium realiter enumeravimus et actu recepimus. Cum vero admodum reverendus Maximilianus Ryłło, ordinis sancti Basilii Magni monasterii Chelmen-
sis superior, nomine totius ordinis provinciae et sui monasterii, pro quietatione de exoluto bonorum *Parypsy* pretio ad venerabile nostrum capitulum Chelmen-
se institisset, nos venerabile capitulum Chelmen-
se juste, instanter, facile annuentes, de recepta viginti quatuor millium florenorum polonicalium pecunia admodum reverendum patrem Maximilianum Ryłło et in persona ejus ordinis sancti Basilii Magni provinciam tituli sanctissimae Trinitatis Lithuanam, monasterium Chelmen-
se totamque venerabilem ejusdem monasterii communitatem et successores eorum quietamus et pacificamus et praesentes donationis, venditionis, resignationis, juris nostri haereditarii translationis, intromissionis, quietationis literas in actis castrensibus Chelmensibus roborare per delegatos nostros, ad id per praesens capitulum deputatos, solitos, perillustrem Laurentium Czulski, U. I. D. et procuratorem generalem, atque Paulum Paprocki, canonicum cathedralem Chelmensem volumus et desideramus. Quae donatio, resignatio, venditio, juris haereditarii translatio, intromissio, quietatio ut indubitata fidem habeat, penes sigillum nostrum capitulare

manus nostras apponimus. Datum *Crasnostaviae*, die decima octava Iunii, millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio anno. A. Trembinski, praepositus cathedralis et administrator generalis capituli, praesidens Chelmensis, manu propria. Laurentius Johannes Czulski, I. U. D., cancellarius cathedralis Chelmensis, manu propria. Antonius Zawadzki, I. U. D., scholasticus cathedralis Chelmensis, manu propria. A. M. Zaborowski, primicerius cathedralis, officialis generalis Chelmensis, manu propria. Paulus Antonius Paprocki, canonicus cathedralis Chelmensis, manu propria. Ludovicus Josephus Balicki, canonicus cathedralis Chelmensis, manu propria. Georgius Michael Otwinowski, canonicus cathedralis Chelmensis, manu propria. In castro Chelmensi feria quarta pridie festi Sacratissimi Corporis Christi Domini, anno Eiusdem millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio. Contractus praesentis resignatorii introcontenti per patrem subsecuta roboratio. Originale vero ejusdem contractus idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit ac de recepto sibi extradito officium praesens quietavit per praesentes.

Тече, л. 256—259.

№ 366.—1754 г. 24 Января.

Фундушова запись Сосновицкой церкви, данная ново-назначенному приходскому священнику в 1607 г.

Feria quinta pridie festi Conversionis sancti Pauli Apostoli, anno Domini 1754.

Fundationis, ecclesiae Sosnovicensis ritus graeci latino-uniti servientis, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter veniens venerabilis Georgius Nazarewicz, ecclesiae Sosnovicensis ritus graeci coadjutor, obtulit et ad acticandum eidem officio

per oblatam porrexit foundationem ecclesiae Sosnovicensis ritus latino uniti de tenore sequenti: „Fundatio ecclesiae Sosnovicensis a dominis haeredibus in Sosnovica, uti collectoribus, ad acta notariatus mei praesentata. In nomine Domini amen. Praesenti publico instrumento cunctis evidenter pateat et notum sit: Quomodo anno Domini millesimo sexcentesimo quadragesimo sexto, indictione romana, decimo quarto anno, pontificatus sanctissimi domini nostri Innocentii, Divina Providentia Papae ejus nominis decimi, feliciter moderni, anno secundo, die vero decima nona Septembris in mei apostolici notarii testimoniique infrascriptorum praesentia personaliter constitutus nobilis et generosus dominus Stanislaus Wietrzynski, haeres in magna parte villae Sosnowica, nomine proprio et aliorum nobilium haeredum ejusque villae aliorumque, ad Sosnowica pertinentium, fundationem antiquam ecclesiae ruthenae in unione cum sancta romana ecclesia in *Sosnowica* existentis, lingua polonica conscriptam, mihi notario infrascripto coram testibus inframemorandis praesentavit et ad acta mea suscipi instantanter rogavit, cujus fundationis de verbo ad verbum tenor est talis, uti sequitur: My nayprzod Bohdan Iwanowicz Sosnowski, Jan Fredrik Wietrzyński, a Paweł Hański, y Dalmat Michałowicz, Alexander Ostaszkiwicz, Jan Żurkowicz y wszyscy obywatele maiętnosci Sosnowickiey iednostaynie a nierozdzielnie czynimy znamienicie tym naszym listem, iż gdy za nieporządny a nieprzystoynym mieszkaniem przy cerkwi naszej Sosnowickiey Ignacego Wasilewicza, swieszczennika tutecznego, w niepilności nabożeństwa y odprawowania w cerkwi świętej Bożey chwały, onego od tey cerkwi naszej Sosnowickiey, za wiadomością ięgomosci oycy episcopa Chelmskiego, oddaliliśmy y mieysce te albo mieszkanie te od niego odieli y wyprowadziliśmy mu, zarazem chcąc, aby cerkiew bez chwały Bożey nie wakowała, upatrzywszy na to godnego y umiejętnego w piśmie świętym uczciwego Rud-

kiewiczza, imieniem Maxyma, na to miejsce za swiaszczennika, bąc wszyscy iednostaynie do tej cerkwi naszej Sosnowickiej założenia Przeczystey Bogarodzice Pokrowa zarazem oddać w tym liscie naszym niżej napisane przyieliśmy y przyięciem, któremu tak cerkiew Bożą, iako y wszystkie pożytki do niey zdawna, jako y insze swieszczeniiki będące Sosnowickie dzierzeli y zażywali, to iest, z budowaniem, które na ten czas na groncie cerkiewnym iest, tak też z ogrodami y z włoką ziemi we wsi *Hurkach*, sianożęciami, y w stawach z jazami starodawnymi y w jeziorach naszych w łowieniu ryb wolnym, tak też w puszczy naszej wrąb wolny na budowanie y po drwa, ku temu z dziesięciną snopową, z nas samych y z poddanych naszych w majątności naszej Sosnowickiej należącey, ze wszystkich sioł y kaźdey włoki po kopie żyta postępujemy y daliśmy mu wiecznemi czasy y potomkom iego, który by się godnym być nalazł y na ten urząd duchowny godził, ktorej cerkwi y onych wszystkich pożytkow, tej cerkwi należących, my sami y potomki nasze od onego dla jakich że kolwiek przyczyn odeymować, ani żadney krzywdy czynić nie mają. A który by z nas, albo potomki nasze, któregokolwiek z nas onemu krzywdę, albo ubliżenie mieć tak z strony cerkwi Bożej, albo odięciem dziesięciny, albo pożytku iakiegokolwiek udawał się, tedy my wszyscy y potomkowie nasi przeciwko takowemu sąsiadowi przyiacielowi naszemu powinni obuz dać, prawnie dochodzić y onego bronić, iako on w niwczym krzywdy nie ponosił, a on, postawiwszy się na swieszczęstwo, którego ieszcze na sobie nie ponosi, ma y powinien będzie wszelakimi ceremoniami nabożeństwu w cerkwi Bożej dosyć czynić y przystoynie według zakonu greckiego zachować się; za króla iegomości, ichosciow panow rad, y też za nas obywatelow y wszystkich chrzescian Boga S. prosić będzie powinien. A dla lepszego ztwardzenia y pewności daliśmy mu ten list pod pieczęciami y podpisem rąk naszych. Pisan w

Sosnowicy roku Bożego na rok tysiąc sześćset siódmego, miesiąca Septembra dnia osmego. In qua fundatione Sosnovicensis ecclesiae nomina et cognomina supradictorum haeredum sunt subscripta cum sigillis appositis tali ordine. Locus sigilli. Bohdan Iwanowicz ręką swą + sigillum. Jan Fridrik Wietrzynski podpisuje się +. Paweł Hanski ręką + sigillum. Dalmat Michałowicz ręką swą + sigillum. Alexander Ostapkiewicz ręką swą + sigillum. Jan Żurkowicz, własną ręką. Quam quidem fundationem ego Joannes Wasilewicz, publicus auctoritate apostolica notarius, ad acta mea suscepi et de verbo ad verbum inscripsi, originale ipsum memorato nobilli et generoso domino Stanislao Wietrzynski, ut a me petiit, extradi et restitui. Acta vero sunt haec Chelmae in mea residentia die, mense, anno, indictione et pontificatu, quibus supra. Praesentibus admodum reverendo patre Ieremia Smotrzycki, religioso ordinis divi Basilii Magni et Sebastiano Ruwski, clerico ritus latini, et nobiles Nicolao Wereszczynski, Jacobo Jasienski, testibus ad supradicta specialiter vocatis et invitatis.--Ego Jacobus Susza, episcopus ritus graeci Chelmensis unitus, archimandrita Żydicensis, fide bona et conscientia attestor, quod praesens copia actus bonae memoriae Joannis Wasilewicz, presbyteri actu et publici auctoritate Sedis apostolicae notarii extracta et dominis haeredibus Sosnovicensibus extradita est et cum ipsa scriptura in actis ejusdem notarii Wasillewiczzy concordat. In quorum fidem manu mea subscripsi et sigillum meum apponi curavi. Datum Chelmae prima Augusti, millesimo sexcentesimo octuagesimo sexto. Idem, qui supra, J. Susza, episcopus. (Locus sigilli episcopalis)“.

Originale vero ejusdem fundationis idem offerens post ingrossationem ad acta rursus ad se recepit et de recepto officium praesens quietavit.

Изъ актовой книги Холмск. гродск. суда. 1754 г., за № 20237, л. 51.

№ 367.—1755 г. 26 Мая.

Заявление священника Анхимовича изъ Волоской Воли о нарушении церковной собственности помѣщикомъ Рудковскимъ.

Feria secunda in crastino festi Sanctissimae et Individuae Trinitatis, anno Domini 1754.

Venerabilis Anchimowicz contra generosum Rudkowski manifestatur.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens reverendus Petrus Anchimowicz, praepositus ecclesiae Wołoskowolscensis ritus graeci. solennem in et contra generosum Andream Rudkowski, thesaurarium Latyczowiensem, sortis certae, in *Wołoska Wola* sitae, possessorem praesenti officio et actis infert manifestationem, idque ideo, quia ipse, formato quodam ad se manifestantem malevolo animo, primo non attentata ab eo meta, inter fundos, ex una ad ecclesiam Wołoskowolscensem, ex altera vero parte ad curiam possessionis eiusdem generosi Rudkowski spectantes, sita, primo pistrinum cum aedificio, ad eundem pistrinum spectanti, vulgo *chlewek*, post eandem metam in fundo ecclesiastico aedificare, demum saepem, in eadem meta, campos suprafatos distinguenti, ab antiquo sitam, modo violento binis vicibus excidere, seque manifestantem laedere ausus est temereque praesumpsit ulterioresque violentias ac damna, ac quoque diffamationes variis coram hominibus patrare minatur, quibus ex praemissis is idem modernus manifestans, subveniendo integritati tam sui, quam ecclesiasticae, contra eundem generosum Rudkowski iteratis vicibus quam solennissime manifestatur.

Изъ актовой книги Холмск. град. суда, 1755 г., за № 20238, л. 221.

№ 368.—1755 г. 9 Сентября.

Презента о. Иоанну Котовичу на Канській приходъ.

Feria tertia in crastino festi Nativitatis Beatissimae ac Gloriosissimae Virginis Mariae, anno Domini 1755.

Praesentae venerabilis Kotowicz, in bonis Kanie ritus graeci ecclesiae servientis, oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens admodum reverendus dominus Joannes Kotowicz, praepositus Kanensis, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit praesentam infraacticandam tenoris sequentis: „Jasnie wielmożnemu iegomości xiędzu Wołodkowiczowi, biskupowi Chelmskiemu, koadjutorowi metropolii Kijowskiej, Halickiej y całej Russii, opatowi Dubiensiemu, lub iego w rządach duchownych namiestnikowi, przy zaleceniu życzliwych chęci moich do wiadomości donoszę: Tu wakuie pod ten czas w dobrach moich dziedzicznych, wsi *Kaniem* y *Kaniskiej Wólce*, w woiewodztwie Ruskim, w ziemi Chelmskiej leżących, cerkiew pod tytułem xiążąt apostolskich Piotra y Pawła po dobrowolney rezygnacyi y ustąpieniu wielebnych xięży zakonu świętego Bazylego Wielkiego, tę to cerkiew w dyspozycyi y pod rządem mających, do której to cerkwi, sposobem wyż wyrażonym wakuiaćcey, mając sobie dobrze zaleconego, z urodzenia godnego, przystoynego y przykladnego życia y z promocyi w naukach szkolnych iegomości xiędza Kotowicza, actu prezbitera dyecezyi Chelmskiej, umyśliłem go z prawa kollatorskiego mego jasnie wielmożnemu panu prezentować; jakoż niniejszym prezentuję listem, z nim y za nim upraszając, abyś go do przerzeczoney cerkwi cum titulo praepositali instituować y inwestyować raczył, curam animarum, administrationem spirituałem committendo,

któremu y ja regimen temporalium, to iest używanie grontow, łąk, ogrodow y wszystkich in genere et specie prowentów parafialnych y cerkiewnych, w erekcyi opisanych, w dożywotnią oddaę y puszczam possessyą—z tą obligacyą, aby wikarego kapłana, in coelibatu zostaiącego, y drugiego kleryka na usługi cerkiewne konserwował (co y iego następcy, także in coelibatu święceni, zachować powinni), oraz aby wszystkim obligacyom, w erekcyi wyrażonym, we wszytkich punktach y paragrafach zadosyć czynił, a nadto, żeby miał pilne staranie o duszach, krwią najswiętszą Chrystusową odkupionych, tudzież błagaiąc maiestat Boski za żywych y umarłych, za dobrodziejów swoich. Którą to prezentę dla lepszej wiary y wagi przy zwykley pieczęci rękami własnymi podpisujemy. Datt. w pałacu *Jaszczowskim*, anno Domini millesimo septingentesimo quinquagesimo quinto. Sebastyan z W. Gerałd Wyżycki, kasztelan Konarski (L. S.). Ewa Wyżycka, kasztelanowa Konarska. S. M. (L. S.)“.

Originale vero ejusdem praesentae idem offerens rursus ad se recepit et de recepto sibique realiter extradito officium praesens castrense capitaneale Chelmensense quietavit per praesentes praesentibusque quietat.

Тоже, л. 414.

№ 369.—1756 г. 2 Сентября

Позовъ Верещинскаго Холмскому рим.-кат. епископу Венжику и кафедральному канонику Балицному по дѣлу о выдачѣ бѣлаго крестьянина.

Feria quinta in crastino festi sancti Aegidii abbatis, anno Domini 1756.

Generosus Wereszczynski illustrissimum et reverendissimum Węzyk, episcopum Chelmensensem, ac alios citat.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmensia personaliter

veniens ministerialis regni generalis providus Lucas Wiorek, authenticatus, juratus, officio praesenti bene notus, in vim suae verae ac fidelis relationis palam, publice libereque ac per expressum recognovit—se citationis infrascriptae tenoris sequentis: „Venceslaus in Podhorce et Rejowiec Rzewuski, palatinus generalis terrarum Podoliae, exercituum regni campestris dux, Chelmensis, Drohobycensis, Dolinensis etc. capitaneus. Vobis illustrissimo et reverendissimo Valentino Węzyk, episcopo Chelmensi, ac perillustri, reverendissimo Balicki, canonico cathedrali Chelmensi, de personis, causa infrascripta bonisque vestris generaliter omnibus vigore regio et nostra, qua hac in parte fungimur, capitaneali autoritate mandamus, ut coram nobis seu nostro castrensi capitaneali Chelmensi officio in terminis querelarum seu iudiciis causarum officii, feria quinta, juxta legitimam eorundem cadentiam, in castro hocce coincidentibus et celebrandis proximis, personaliter, legitime peremptorieque compareatis. Ad instantiam instigatoris officii nostri ejusque delatoris generosi Joannis Wereszczynski, actoris, qui actor, inhaerendo officioso aresto, coram actis praesentibus recognito, citat vos ad videndum, audendum attentandumque extraditionem laboriosi Iwani Bobros cum uxore, liberis totaque supellectili domestica, sui actoris subditi haereditarii, injungi, damna litisque expensas refundi citamini: sitis juri parituri et judicialiter responsuri. Datum in castro Chelmensi feria sexta (?) post festum sancti Egidii abbatis proxima, anno Domini millesimo septingentesimo quinquagesimo sexto“—copiam similem sigillatam, unius ejusdemque essentiae editam, in bonis oppidi Skierbieszow curiaque citatorum, ibidem sita, die hodierna, in actu contenta, familiae curiali de positione notificando, posuisse et reliquisse. De quo praesens ejusdem ministerialis relatio.

Изъ актовой книги Холмск. град. суда, 1756 г., за № 20239, л. 459.

№ 370.—1730 г. 31 Октября.

Королевская грамота, данная Филиппу Володковичу на Холмскую униатскую кафедру.

Feria tertia in vigilia festi Sanctorum Omnium, anno Domini 1730.

Privilegii super episcopatum Chelmsensem ritus graeci oblata.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Chelmsensia personaliter veniens religiosus et admodum reverendus pater Chrisantius Postanski, officialis et superior monasterii Chelmsensis ordinis divi Basilii Magni, obtulit et ad acticandum eidem officio per oblatam porrexit privilegium super episcopatum Chelmsensem ritus graeci, a sacra regia majestate Augusto Secundo, feliciter nobis regnante, illustrissimo et reverendissimo Philippo Wołodkowitz tempore, modo et loco, in ibidem expressis, gratiose datum et communitum manumque ejusdem serenissimi regnantis propria subscriptum sigilloque regni communitum, infraacticandum de tenore tali: „August Wtóry, z Bożey łaski król Polski, wielki xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflanski, Smoleński, Siewierski y Czerniechowski, dziedziczny xiążę Saski y elector. Wszem w obec y koźdemu z osobna, komu o tym wiedzieć należy, do wiadomosci podaiemy. Maiąc partykularnym sposobem zalecone pobożnego Filipa Wołodkowicza, archimandryty Dermańskiego, wielkie w kosciele Bożym zasługi, żarliwosci chwały Boskiej y utrzymanie iedności świętej w kosciele świętym katolickim rzymskim, umyśliliśmy onemuż episkopią albo władictwo Chelmskie, po smierci iasnie wielmożnego iegomosci xiędza Józefa Lewickiego do dyspozycyi naszej przypadłe, dać y konferować, jakoż daiemy y konferuiemy y onegoż pro jure

patronatus nostri stolicy apostolskiej ad installandum et nominandum niniejszym listem naszym, mocą którego pomieniony pobożny Filip Wołodkowitz przerzeczone władictwo Chelmskie y Bełzkie z cerkwiemi, katedrami y nie katedrami, dobrami, wsiami, folwarkami, poddanemi, powinnościami, czynszami, robociznami, według starożytnego fundacyi układu, tak, iako iego antecessorowie trzymali, z przelożnictwem nad duchownemi, archimandrytami, ihumenami, protopopami, popami, bractwami, dochodami, według przywileiu y starodawnych zwyczajow za błogosławieństwem teyże stolicy apostolskiej świętej, po dostąpieniu poświęcania swoją objowszy possessyą, mieć, trzymać y zażywać będzie aż do ostatniego życia kresu. Obiecuiemy zaś po nas y po nayiasniejszych następcach naszych, iż ani my, ani nayiasniejsi następcy nasi, królowie polscy od spokojney pomienionego władictwa Chelmskiego y Bełzkiego y wszytkich do niego przynależytosci possessyi nie oddalimy pobożnego Filipa Wołodkowicza y oddalić nikomu nie pozwolimy, ale go przy spokojnym prawie iemu nadanym zachowamy, co nayiasniejsi następcy nasi uczynić powinni będą. Co do wiadomosci wszytkim, komu o tem wiedzieć należy, po chrzesciansku donosząc, chcąc mieć, chcemy y rozkazuiemy, aby pomienionego pobożnego Filipa Wołodkowicza za prawdziwego od-tąd episkopa y władykę Chelmskiego y Bełzkiego, w iedności z kosciółem świętym katolickim rzymskim zostaiącego, mieli, znali, iego jurysdykcyi postuszni byli, oraz wszelkie powinności według zwyczajow dawnych pełnili. Na co się dla lepszey wiary y wagi naszą własną ręką podpisawszy, pieczęć koronną przycisnąć rozkazaliśmy. Dan w Grodnie, dnia czwartego miesiaca Pazdziernika, roku Pańskiego MDCCXXX, panowania naszego XXXIII roku. Augustus Rex (Locus sigilli). Episkopia Chelmska y Bełzka po smierci wielebnego Jozefa Lewickiego pobożnemu Filipowi Wołodkowiczowi, archimandrycie Dermań-

skiemu. Xiądz Adam Stanisław Grabowski, kanonik katedralny, sekretarz iego królewskiej mości“.

Originale vero idem offerens post ingrossationem in acta rursus ad se recepit

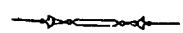
et de recepto sibi que extradito officium praesens quietavit praesentibusque quietat.

Изъ актовой книги Холмск. град. суда, 1730 г., за №20216, л. 155—156.

КОНЕЦЪ XXVII-го тома.

I.

УКАЗАТЕЛЬ
ЛИЧНЫХЪ ИМЕНЪ.

A.

- Абрагамовичъ Алексѣй, свящ. Собиборской церкви, 352.
- Гавріиль, 142.
- Абрамъ, арендарь Любицкій, 15.
- Августъ II, король польскій 14, 37, 44, 48, 78, 79, 86, 103, 108, 109, 120, 122, 140, 149, 152, 177, 181, 201, 209, 232, 242, 243, 378.
- Августъ III. 252, 253, 257, 265, 273, 280, 285, 315, 320, 368.
- Автенчикъ Георгій, возный 148.
- Александръ, король польскій 330.
- Ангель, вицеректоръ Пшаръ Холмскихъ 40.
- Андржеіовская Аполлонія 36.
- Андржеіовскій-Дытюкъ, Флоріанъ, Теофила, жена его 29, 31.
- Томашъ 36, 39.
- Владиславъ 291,
- Янъ, Францъ, Антоній, 309.
- Анхимовичъ Антоній, свящ. Канской церк. 367.
- Іосифъ, свящ. Андреевской церкви, 237.
- Петръ, священникъ, 376.
- Симонъ, священникъ, 40.

- Андрисинскій Рейнальдъ, 178.
- Анцута, епископъ Антипатренскій, 348.
- Антончукъ Григорій, возный. 216, 243.
- Аванасовичъ Аванасій, свящ. 198, 326.
- Григорій, 198, 326.

B.

- Бадецкій Антоній, 47.
- Байковскій Іоаннъ, суперіоръ S. I. 80.
- Базилевичъ Іосифъ, свящ. Петриковскій 350.
- Бановецкая Екатерина, 3, 9.
- Бановецкій Мартинъ, 34.
- Балицкій Людовикъ, каноникъ, 359, 374, 377.
- Балтазаръ, монахъ, 40.
- Банашкевичъ Францискъ. 206.
- Банецкій Павелъ, студентъ, 141.
- Баницкій Альбертъ, 24.
- Барановскіе, Павелъ и Изабелла, 314.
- Барнусевичъ Симонъ, 207.
- Баснай Николаій, музыкантъ, 25.
- Бедржицкій Матѳей, 318.
- Березецкій Теодоръ, лавникъ холмскій, 278.

- Бернацій Антовій**, 128.
Бзовская Терезія, 61.
Бзовскій Валентинъ, 60.
 — жена его Регина, 60.
 — Казиміръ, патронъ церкви св. Петра въ Львовѣ, 60, 62.
Билинскій Игнатій, 358.
 — Іосифъ, 255.
Бильскій Адамъ, 308.
 — Гавріилъ, 133.
Бискупскіе Александръ, 146.
 — Терезія, 146.
Блендовскій, полковникъ. 74.
Бленшинскій Николай, базилианинъ, 151, 152.
Блешинскій, чесникъ Сѣрадскій, 292.
Близинскій Флоріанъ, 38, 137, 310, 327.
Блиновскій Стефанъ, 4.
Бобовская Констанція, 126.
Бобовскіе Петръ и Елена, 199.
Бобровичъ Иванъ, бурмистръ, 231.
Бобровскій Казиміръ, 69.
 — Петръ, 327.
 — Станиславъ, 44.
Бобръ Піотровицкій, чашникъ Рѣчицкій, 122.
Богурская Елена, 274.
Богурскій Казиміръ, стольникъ Нурскій, 274.
Богущій Иванъ, 176.
 — Казиміръ, 303.
Богушевскій Янъ Казиміръ, 340.
Бордковскій Александръ, настоятель Красност. Август. монастыря, 183.
Бонковскій Феликсъ, староста Бережанскій, 241, 257.
 — Іосифъ и Теодоръ, 257.
 — Маріанна, 241.
Бонецкій Антовій Людовикъ, подчашій Холмскій, 227, 264, 309.
 — Мотеей, 5.
Бонча Сѣницкій Стефанъ, 70.
Борженцкій Александръ, 23, 27.
 — Альбертъ 13, 27, 115, 119.
 — Винцентій, 325.
 — Иванъ Романовичъ, 23.
 — Іосифъ Константинычъ, 39, 81.
 — Мартинъ Францискъ, судья Холмскій 38.
 — Михаилъ, каноникъ Холмскій, 100, 115, 119, 169.
 — Николай, 13.
 — Станиславъ, 53, 54.
Боржимовскій Антовій, 222.
 — Матеей, 310.
 — Станиславъ. 39.
Борковскій Антоній, 318.
Боровскій Адамъ, 286, 310.
 — Антоній, настоятель Кумовскій, 273.
 — Иванъ, 98.
 — Іосифъ, писаръ гродскій, 308.
 — Томашъ Антовій. 39, 310.
 — Францискъ, 222, 309.
Боруцкій Варлоломей, 128.
Борша Држевецкій Тома, 19.
Боцянъ Стефанъ, бурмистръ, 193.
Браницкій Петръ, хоружій Галицкій, 249.
Браницкіе Стефанъ и Анна, 264.
Бржезицкій Иванъ, 34, 35.
 — жена его Анна —
 — Николай, 35, 184.
Бржыскій Петръ, 310.
Бродовскій Криштофъ 133.
 — Мартинъ, 202, 238, 310, 311, 195.
Будзинскій Антоній, 188.
Будзынскій, 310.
Буйно, писаръ Холмскій, 56.
 — Іосифъ, скарбникъ Ливскій, 353.
Букревскій, Маріанъ наст. Любл. Авг. мон. 183.
Булгаръ 345.
Булгаровичъ, опать Городынскій, 347.
Бурескій Станиславъ, писаръ, 197.
Буринскій Константинъ, подстолій Смоленскій, 162.
Буцкевичъ Іустина, монахиня Холм. базил. мон. 11.
Буяовскій Франць, чесникъ Брацлавскій, 308.
Былина Ставскій Войтехъ, 332.
Быстрицкій Франць, 270.
Быстршановскіе: Ангела, Іоаннъ, Флоріанъ, Терезія, Гіяцинтъ, 282.
Бѣганскій Янъ, староста Стародубовскій, 162.
Бѣлецкій Яковъ 140.
Бѣликовичъ Станиславъ, 191.
Бѣлинскій Іосифъ, 310.
 — Мартинъ, 80.
Бѣлявскій Валентъ, бурмистръ, 148, 207, 242, 243.
Бѣнецкій Андрей, священникъ, 118, 172.

- Антоній, подчашій Теробовельскій, 39, 82.
- Францискъ 310.
- Бялецкій Константинъ, 239.
- Мартинъ, 190.
- Михайль, 168, 176.
- Францискъ, 308.

В.

- Вавржецкій, подстароста Оршанскій, 345.
- Вагнеръ п. с. р. м., 99.
- Вадецкій Станиславъ, 207.
- Вальчуковскій Иванъ, возный, 268.
- Варшицкая Емеритиана, 281.
- Василевичъ Игнатій, священникъ; 374.
- Паисій, монахъ Холм. базил. мон. 7, 8.
- Василовскій Теодоръ, 140.
- Васильевичъ Іоаннъ, свящ. Морозовицкій, 67.
- Васютицкая Анна, княг. Любицкая, 14.
- Васютка Иванъ, мужъ кн. Любицкой, 15.
- Ваховъ Иванъ, 15.
- Вашинскій Александръ, свящ. Остров. церк. 152.
- Велиобыцкій Іосифъ, 310, 332.
- Венглинская Маріанна, 77.
- Венглинскій Альбертъ, 217.
- Антоній, 233, 244, 250, 316.
- Игнатій, 362.
- Николай, 47, 48, 233.
- Францискъ, хоружій Парнавскій, 39, 115, 174, 203, 308, 337.
- Михайль, Теофила, Даниль, 115,
- Венжикъ Валентинъ, еп. Холмскій, 368, 377.
- Верещинскій Викторинъ, 270.
- Войцехъ, ловч. Житомирскій, 308, 310.
- Іоаннъ, 91, 92, 126, 146, 147, 377.
- Іосифъ, 91, 92.
- Николай, 375.
- Францискъ, скарбный Житомирскій, 71, 310, 332, 370.
- Весоловскій Яковъ, 207.
- Вигдоръ Файвишевичъ, 40.
- Вильга Гаврилъ, 141.
- Францискъ и Теофила, 322.
- Вильская Фелиціана, 12, 13.
- Вильчинскій Францискъ, 310.
- Вильчопольскій Иванъ, 97.
- Винницкій Георгій, митроп. всей Руси, 38.
- Висніовская Екатерина, 260.
- Софія, 19.
- Висніовскій Андрей, 19.
- Лука, 5.
- Витковская Анна, вдова, 138, 139, 167, 278.
- Витковскій Иванъ, 45, 138, 139, 160.
- Раймундъ, Петръ, 313.
- Станиславъ, 267, 310.
- Владиславъ IV, король польскій, 244.
- Владычна Варлаамъ, игумень Новодворск. мон. 346.
- Влодекъ Іосифъ, ловчій Жидачевскій, 71.
- Влосовичъ Ілія, священ. Беской церкви, 236.
- Влошекъ Иванъ, 45.
- Влошкевичъ Альбертъ, 149.
- Вонучинскій, суфр. Холмскій, 94.
- Вознякъ Себастьянъ, возный, 252.
- Война-Оранскій Гедeonъ, епископъ Холмскій, 6, 10, 26, 296, 334, 355.
- Францискъ, мечн. Новогрудскій, 105.
- Володковичи: Доминикъ, Мартинъ, Станиславъ, Леонъ, 295.
- Володковичъ Фелиціанъ Филиппъ, еп. Холмскій, 222, 223, 231, 233, 235, 239, 248, 249, 254, 285, 295, 309, 314, 315, 322, 323, 335, 337, 356, 361, 369, 376, 378.
- Волкъ-Ланевскій Флоріанъ, настоятель Холм. монаст., 8.
- Волчекъ Андрей, 199.
- Владиславъ, 198, 325.
- Даниль, 198, 325.
- Збигневъ, 13.
- Криштофъ, 199.
- Михайль, 4.
- Петръ, 155.
- Рудольфъ, 198, 325.
- Самуиль, 198, 325.
- Вольскій Андрей, каноникъ Крушвицкій, 226, 332, 358.
- Іосифъ, староста Крушвицкій, 308.
- Мартинъ, 3, 4, 20, 179.
- Волянскій Михайль, 195.
- Воровскій Адамъ, 39.
- Антоній, 309.
- Восковичъ Симонъ, 93.
- Вошколупецъ Григорій, 340.

- Вроблевскій** Александръ, возный, 217, 265.
— Иванъ, 230.
Вульфъ Теодоръ, еп. Холмскій, 44.
Выдага Казиміръ, 275, 328, 332.
— Михаилъ, 314, 321.
Выжницкая Вероника, 126.
— Ева, 25.
— Екатерина, 141.
— Людвика, 25.
— Марціана, 141.
Выжницій Иванъ, хоруж. Кіев., 16, 18, 25.
— Николай, еп. Холм. 9, 10, 16, 17, 18, 25.
— Никодимъ, 25.
— Себастьянъ, 265, 307, 355, 377.
— Станиславъ, 25.
Выршембскій Янъ, стольникъ Мельницкій, 51.
Вышпольскій Стефанъ, подчаш. Кіевскій, 369.
Вьюрекъ Лука, возный, 377.
Вѣлюнскій Іосифъ, Александръ, 39, 148, 182.
Вѣтринская Ева, 126, 127.
— Екатерина, 56, 126, 127.
— Софія, 4, 126, 127,
— Урсула, 56.
Вѣтринскій Александръ, 57.
— Венцеславъ, 312.
— Владиславъ, 56.
— Георгій, 126, 127.
— Іосифъ, 12, 13, 40, 56, 57, 65, 126, 146,
234, 251, 275, 312.
— Каспаръ, 126, 127, 236.
— Лукашъ, 146.
— Михаилъ, 10, 50, 56, 57, 65.
— Николай, 56, 57, 126, 127.
— Флоріанъ, 65.
— Францискъ, 31, 146.
— Фридрихъ, 374.
— Янъ, 374.
Вѣщинскій Левъ, свящ. Ольховскій, 90.

Г.

- Гаварецкій** Иванъ, 40, 77.
— Самуиль, 22.
Гавдентій, пом. настоят. Влодавск. мон. 272.
Гавриловичъ, свящ. Спасской церкви въ Холмѣ,
121,

- Галензовскій** Иванъ, 44, 67.
— Іосифъ, 301.
Галимская Катерина, 30.
Галинская Колумба, наст. бернарда. Брест. мон.
265.
Галицкій Мартинъ, 221, 303.
Ганскій Даниль, свящ. Луковецкой церкви,
143.
— Павель, 374.
Гарбовскій Навель, каноникъ Холмскій, 9.
Гандзицкая Терезія, 31.
Гатынскій, ксендзъ, 135.
Гацевскій Іосифъ, 274.
Гембицкій Петръ, секретарь, 245.
Георгій, ректоръ Холм. Піарск. коллегіи, 186,
189, 204.
Гижицкій, скарби. Рѣчицкій, 344.
Глинецкій Францискъ, писарь гродскій, 173.
Глембоцкая Петронелла, 126.
Глембоцкій Винкентій, священникъ, 210.
— Георгій, 158.
— Петръ, студентъ, 141.
Глушковичъ Григорій, бурмистръ Красност., 242,
243, 357.
Глушскій Францискъ, ректоръ іезуит. Красн.
коллегіума, 357.
Глускій Вацлавъ, 67.
Гницкій, 45.
Гнѣвковскій Александръ, 39, 178.
— Войцехъ, 310.
Гадебскій Теофилъ, еп. Владимірскій, 351.
Годлевскій Иванъ, 8.
Гоздь Станиславъ, Иванъ, 353,
Голембскій Иванъ, 265.
Голембювскій Иванъ, 138.
Голячинскій Андрей, 7.
Головнянка Катерина, старшая мон. Базил.
жен. 123.
Гомульскій Андрей, возный, 227.
Гонсіоровскій, 311.
Гораевскій Антоній, 288.
Гарайскій, препозитъ Познанскій, 328.
Горецкій Альбертъ, 126.
— Войцехъ, Антоній, коморникъ Холмскій,
38, 67, 81, 147.
— Иванъ, 220.
— Матей, 293, 313.

— Станиславъ, Михайлъ, писарь грод.
Холм., 38, 186, 205.

Горохъ Казиміръ, 240,
— Янъ, 309.

Гороховскій Андрей, 250.

Гочновскій Казиміръ, деканъ Холмскій, 5.

Грабинскій Францискъ, бурм. Красност., 357.

Грибовскій Андрей, 13.
— Станиславъ, капоникъ, 379.
— Христофоръ, 4.

Грабскій Михайлъ, 163, 164.

Грабя Андрей, Янъ, 313.

Грандецкій Францискъ, 72.

Гребницкій Флоріанъ, митр. Кіевскій, 369.

Грживацій, настоятель Влодавск. Павлин. мо-
настыря, 268.

Гржимала Александръ, 259.
— Каспаръ, 288.

Гримала-Намодзинскій Янъ, подчашій подольскій,
38.

Гродецкий Петръ, 370.
— Сигизмундъ, 318.

Гронковскій Иванъ, Стефанъ, 11.

Гротъ Станиславъ, плебанъ Савин. кост., 210.

Грохольскій Антоній, 226.

Грушецкий Андрей, 309.
— Антоній, писарь Холм. 309.
— Войцѣхъ, 39.
— Іоаннъ, Францискъ, 116, 289, 310.
— Іосифъ, 309.
— Станиславъ, 310.
— Яковъ, 116.
— Ѳома, свящ. Селецк. церкви, 289.

Гулевичъ Адамъ, 80.
— Елена, 80.
— Сузанна, 80.

Гуменецкий Іосифъ, 44.

Гумульскій Андрей, возный, 240.

Гурневичъ Игнатій, базилянинецъ, 302.

Гуровскіе Андрей и Тереза, подчаш. Ново-
грудскій, 196, 217, 230.

Гусъ Хрпетианъ, бурмистръ Красноставскій,
93, 148, 242.

Гутковскій Григорій, іезуитъ Красност. 222.

Гутовскій Іосифъ, 169.

Гуховичъ Михайлъ, 39.

Д,

Давидовичъ Михайлъ, прот. Любомльскій, 20, 114.
144.
— Романъ, 279.

Даниловичъ Александръ, жена его Анна, 176,
177.
— Николаи, свящ. Могильницкій, 7, 24.
— Янъ, Кароль, стар. Парчевскій, 296, 297.

Деболи Антоній, судья Грабовецкій, 359.

Девисонъ, унтеръ офицеръ, 248.

Деговскій Янъ, ксендзъ, 54.

Дековскій Іоаннъ, свящ. Мацѣвской церкви,
74, 100.

Дембицкий Іосифъ, скарбникъ Холмскій, 359.

Дешковскій Иванъ, 282.
— Іосифъ, 312.

Дзевалтовскій Павелъ, 86.

Дзядускій Іоаннъ, еп. Холмскій, 210.

Дзюбна Николаи, 93.

Длужевская Христина, 114.

Длужевскій Александръ, плеб. Сосновицкій, 114,
166, 200.
— Іоаннъ, еп. Граціанополитанскій, суффр.
Холмскій, 9, 79, 107, 114.
— Казиміръ, подчашій Холмскій, 38, 148.
— Францискъ хор. Красност. 261.
— Ѳома. 166.

Дмуховскій, 56.

Добрницкій Прокоповичъ Яковъ, 49.

Добровскій, 310

Добшовскій Мартинъ, 212.

Доляновскій Іосифъ, 367.

Домбровскій Андрей, 100.
— Станиславъ, 212.
— Францъ, 12, 13.

Дорожинскій Александръ, 221,

Дорошевскій Адамъ, 254, 266.
— Антоній, 266.
— Георгій, 266.
— Матѣей, 248.
— Михайлъ, 266.

Драминскій Матысъ, 335.

Древницкій Лукашъ, Янъ, 267.

Древновская Екатерина, 126.

Древновскій Кароль, 309.
— Петръ, 126.

- Станиславъ, 126, 137.
- Францискъ, 148.
- Дрелиховскій** Михаилъ, 207.
- Држевецкій**, чашникъ Черниховскій, 99.
- Дроговская** Теофила, граф., 334.
- Дроздовскій** Казиміръ, 148.
- Дунай** Антоній, 54.
- Дунинъ Раецкій** Криштофъ, 21.
- Душевская** Софья, 191.
- Душевскій** Казиміръ, 4, 22.
- Дыдынскій** Иосифъ, 233.
- Дымидовичъ** Самуилъ, возный, 222.
- Дытюкъ** Анджеіовскій Оома, 127.
- Дычко** Лаврентій, лавникъ Холм. 278.
- Дяблевичъ** Оома, 188.

Е.

- Евстаѳій** мученикъ Св., 198.
- Евфразія**, настоят. жен. Любл. мон. 131.
- Едловскій** Иванъ, 14.
- Ейсмонтъ**, наст. Влодав. мон. 272.
- Еленецкая** Маріанна, 128, 137.

Ж.

- Жабонлицкая** Марціанна, жена Выжицкаго Ивана, 25, 141.
- Жардецкая** Елена, 122.
- Жебровскій** Антоній, 316.
- Жегоцкій** Криштофъ, еп. Холмскій. 41.
- Жеромскій** Казиміръ, 50.
- Жмудскій** Лаврентій, 186.
 - Михаилъ, Янь, 310, 309.
- Жолневскій** Антонинъ, еп. Пинскій, 37.
 - Станиславъ, 244.
- Жулавскій** Карлъ, коморникъ Черниховскій, 20, 39
- Журковичъ** Янь, 374.
- Журомскій** Янь, 310.

З.

- Забильскій** Фелиціанъ, свящ. Войславицкой церкви, 229.

- Заблоцкій** Стефанъ, 313.
 - Теодоръ, возный, 40.
- Заборовскій** Августинъ, каноникъ Холмскій, 233, 374.
- Завадская** Софія, 115.
- Завадскій** Антоній, официалъ Холм., 374.
 - Доминикъ, 76.
 - Михаилъ, 201, 311.
 - Иванъ Христофоръ, 2.
 - Николаѳ, монахъ базил., 2.
- Завиша**, маршалъ В. К. Л., 349.
- Загурскій** Игнатій, 207.
- Заклика** Иеронимъ Николаѳ, хоружій Холмскій, 365.
- Занревскій** Иосафатъ, базилианинъ, 220, 251, 269, 276.
- Закржевскіе** Александръ и Доротея, 126.
- Заленскій**, митрополитъ, 103.
- Зальская** Евфросинія, 24.
 - Владиславъ, каноникъ Львовскій 157, 269.
 - Сциборъ, 367.
- Залозецкій** Альбертъ, 207.
- Залускій** Христофоръ Генрихъ, 177.
- Замойскій** Андрей, 253.
 - Иосифъ Томашъ, 67.
 - Янь, 328, 329.
 - Оома, 248.
- Замойскій**, еп. Холмскій, 245.
- Замъховская** Александра, 57.
- Замъховскій** Антоній, 229, 251.
 - Павелъ, 5.
 - Францискъ и Константинъ, 57, 65.
 - Оома, 126.
- Заржицкій** Альбертъ, бурмистръ, 231.
- Збаранчужъ** Иванъ, возный, 232, 238, 275, 286, 368.
- Зброжекъ** Казиміръ, 163, 164.
- Збържховскій** Людовикъ, 4, 5,
- Звълобыцкій** Валентинъ, 148, 149.
- Зинковскій** Венцеславъ, 93.
- Злоцкій** Плакидъ, Фелиціанъ, 267.
- Знамеровскій** Адальбертъ, 336.
 - Андрей, 20, 337.
- Золотушанъ** Александръ, бурмистръ, 242, 243.
- Зубинъ** Іовъ, базилианинъ, 355.
- Зубржицкій** Станиславъ, священникъ, 39.

Зудень, полковникъ, 96.
Зыржинская Маріанна, жена Сулковскаго Владислава, 59.
Зыржинскій Николай, 59.
Зышнелевичъ Маркъ, жидъ Холмскій, 226.
Зѣлинскій Василій, свящ. Влодавскій, 340.
Зѣнневичъ Яковъ, 156, 180.
Зѣнковичъ, еп. Виленскій, 351.
Зѣновячъ Казиміръ. 143.

И.

Иваницкій Власій, возный, 195, 202, 203, 238, 273.
— Иванъ, 217, 230.
Ивановскій Антоній, 321.
Ивашкевичъ Стефанъ, 97.
Ижицкій Александръ, 309.
Издебскій Илія, священникъ, 365.
— Іосифъ, 255.
— Станиславъ, 24.
— Янъ, 54.
Изиневичъ Игнатій, 307.
Иловицкій Янъ и Маріанна, 2, 236.
Инноентій, прокураторъ Холм. Піарскаго. монастыря, 83.
Императрица русская, 343.
Иршь Айзиковичъ, жидъ, куп., Холмскій, 183.

І.

Іезунты Красноставскіе, 242.
Іоанимъ, вицеректоръ Холм. піарск. коллегіи, 259.
Іоаннъ органиста, 13.
— Альбертъ, король польск., 188.
Іосафъ Кунцевичъ 112.
Іосифъ, префектъ Піаровъ Холмскихъ, 141, 142,
— Евстафій, еп. Холмскій, 299.

К.

Кавецкій Янъ, 39.
Кадзидловскій Альбертъ, секретарь, 246.

Казиміръ, король польскій, 94.
— ректоръ Луковскій Піарск. коллегіи, 275.
Калабуцкій Іоаннъ, возный, 125.
Калиновичъ Игнатій, бурмистръ, 317.
Калиновская Викторія, жена Томиславскаго, Барановскаго и Войны, Оранскаго, 105.
Калиши: Иванъ, Теодоръ, Андрей, 48.
Каменскій Богуславъ, студентъ, 141.
Каминскій Иванъ, 69.
Камодзинская Домицеля, 314.
— Иванъ, подчашій Подольскій, 82.
— Сямонъ, возный. 78. 79.
Кантій Александръ Іоаннъ, вицеректоръ Холм. Піарск. коллегіи, 221, 278.
Карбо Николай, 351.
Карвица Анна, 27, 119.
Карль, прокураторъ Холм. Піарск. коллегіи, 206.
Карпинскій Андрей, деканъ Щебрешинскій, 290.
Каспрукъ Михаилъ, 25.
Качинскій Игнатій, 314.
Квантъ Августинъ, наст. Орховск. мон. 255.
Квасневскій, 87.
Квятковскій Іоанъ, Францискъ, Ева, 12, 115.
Кедринскій Анастасій, докт. Богословія, наст. Ченстохов. мон., 253.
Кейзерлингъ, русскій посоль, 264.
Келпинскій Христофоръ, наст. Сѣцеховскаго, мон., 257.
Кельчевскій, войскій Рѣчицкій, 344.
Кемповскій, 47.
Кершовскій Михаилъ, 181.
Кизиковскій Александръ, нотаріусъ капитулы Владимірской, 21.
Киркоръ, 345.
Кисель Александръ, 80.
Кислевичъ, официалъ Холм., 245.
Кишна Левъ, митрополитъ Кіевскій. 102, 118, 162, 172, 173.
Кишна, ткачъ, 70.
Кіяновичъ Павелъ, свящ. Ганской церкви, 161.
— Петръ, 289.
— Стефанъ, сваш. Беской церкви, 217, 230.
Климанскій Яковъ. лавникъ Холм., 278.
Клишовскій Михаилъ, 221.
Клобуковскій Тома, 257.

- Клодницькій Андрей, 310.
 Ключевскій Яковъ, 190.
 Ключовскій Каспаръ, подчаш. Холм., 40, 41.
 Клушевская Елена, 146.
 Кмита Францискъ, 2.
 Коберскій Иванъ, 314.
 Кабылянский Антоній, 308.
 — Матѳей, 309.
 Ковалевская Маріанна, жена свящ. Лобачевскаго, 64.
 Ковалевскій Варѳоломей, бурм. Любомльскій 145.
 Кодроасъ Людовикъ, настоятель Львов. Доминик. мон. 3.
 Козаченко Матѳей, базилианинъ, 194.
 Козебродскій Янъ, 173.
 Козицкій Иванъ, 280.
 Козловскій Карлъ, возный, 320.
 Козминскій Антоній, 310.
 Козмянъ Андрей, 39, 92, 95.
 — Криштофъ, 310.
 — Петръ, 309.
 — Францискъ, 309.
 Колтунюкъ Власъ, возный, 223.
 Комарадскій Яковъ, 24.
 Коморовскій Игнатій, 225, 238, 332.
 — Иосифъ, 254.
 Конарскій Станиславъ, 180.
 Конецпольскій Янъ Александръ, 369.
 Кондратовичъ Андрей, 15.
 — Григорій, пресвитеръ Любичскій, 15.
 — Демко, 16.
 — Павелъ, возный, 200.
 — наст. Цеперскаго мон., 344, 346.
 Константинъ, королевичъ, 67.
 Копецъ Григорій изъ Ополя, кашт. Брестскій, 78.
 Корвинъ Малечевскій Францъ, 16.
 Корзунъ Павелъ, свящ. Домбровенскій, 346.
 Норыбутъ Вишневецкій Димитрій Георгій, 197.
 Носаковскій Иосифъ, 335.
 — Карлъ, 309.
 — Стефанъ, 335.
 — Томашъ, 335.
 Носсаковскій Флоріанъ, базил., 138, 173, 233.
 Ностецкіе, 309.
 Ностецкій Лука, 148.
 Ностка Станиславъ св., 73.
 Носцелецкій Николай, 188.
 Котовичъ Іоаннъ, препозитъ Канскій, 376.
 Котони Стефанъ Іосифъ, 69, 148.
 Кохановская Констанція, 56.
 Коцовскій Іосифъ 269.
 — Матѳей, 269,
 Кочоровскій Адамъ, Владиславъ, 356.
 Кошановскій, 336.
 Кошанскій Флоріанъ, ксендзъ Сосновицкій, 12, 13, 29, 31.
 Кравчунъ Теодоръ, возный, 45, 137, 176, 177.
 Краевскій Иванъ, 294,
 Кревскій Янъ, 220.
 Красинскій Войцехъ, 310.
 Красицкіе, графы, 199, 294.
 Красицкая Анна, 104.
 — Елеонора, 303.
 — Изабелла, 104.
 — Розалія, 104.
 — Терезія, 104.
 Красицкій Викентій, 104, 303.
 — Гіацинтъ, 104, 306.
 — Доминикъ, 104.
 — Іоаннъ 104, 303.
 — Карлъ, 86, 102, 218.
 — Феликсъ, 303.
 — Фелиціанъ, 104.
 Красовскій, плебанъ Опалинскій, 193,
 Красовскій Иванъ, 303.
 — Казиміръ, нотаріусъ, 93.
 Красускій Андрей, 176.
 — Георгій, 11.
 — Фелиціанъ, 271, 272.
 — Францискъ, 221.
 Кричевскій Мартинъ, 303.
 Кременецкій Пцко, 7.
 Кржевускій, 67.
 Крживчицкій Янъ Томашъ, 40.
 Кршицкій Іосифъ, 349.
 Крпидзюра Казиміръ, возный, 186, 187, 204, 234, 237, 285.
 Крукъ Теодоръ, возный, 67,
 Крувицкій, 332.
 Крыжановскій Іосифъ, 315.
 Крынская Софья, 319.
 — Маріанна, 130.
 Крынскій Адамъ, 133.
 — Александръ, 133.

- Іосифъ, 130, 133.
- Казиміръ, 130, 133.
- Кубельскій Іосифъ**, 241.
- Кукизь Іванъ**, Михалко, 16.
- Кулеша Каспаръ**, 269.
- Куликовскій Балтазаръ**, 309.
 - писарь гродскій, 124.
- Кульчинскій Альбертъ**, возный, 241.
- Кульчицкій Петръ**, Порфирій, еп. Пинскій, 37, 123.
- Нуницкій Іосифъ**, 189, 310, 321, 358.
 - Каспаръ, 105, 189.
 - Михаиль, суфр. Краковскій, 319, 321.
 - Николаі, мечн. Холмскій, 38.
 - Матеей, ловч. Холмскій, 38, 50, 71, 112, 149.
 - Мацѣй, ловч. Жидачевскій, 135.
 - Францискъ, 169.
 - подком. Холмскій, 270,
- Нупрашевскій Янъ**, 309.
- Нуразинскій Станиславъ**, 148.
- Нурдыбановскій Тома**, 128.
- Нуркевичъ Прохоръ**, игуменъ Добротворскаго мон. 244.
- Нуропатницкій Іванъ**, каштел. Бѣцкій, 20.
- Нухарскій Іванъ**, возный, 5, 34, 96, 98, 117, 118, 154, 155, 184.
- Нуховичъ Михаиль**, 44.
- Нучевскій**, Стефанъ, гродскій судья Теревовльскій, 273, 311, 324,
 - Францискъ, 29.
 - Янъ, 39.
- Нучинскій стар.** Подляхін, 350.

Л

- Лазневская Маріанна**, 34.
- Лашъ Іосифъ** на Тучапахъ, Лащовъ и Варенжу, бискупъ, коадьюторъ Кіевскій, Черниговскій, канцлеръ митрополитій Гвѣзненскій, опать Гебдовскій, 240, 241, 272, 283, 286, 319.
- Лебедъ Іосифъ**, бурм., Холмскій. 278.
- Лебновскій Маркъ**, кочмаръ, 12.
 - Станиславъ 39.

- Левандовскій Людви́къ** 88.
 - Христофоръ 161.
 - Тома, 42, 49, 187.
- Левендель** полковникъ Московскій 310.
- Левицкій Андрей** 306.
 - Василій, отецъ Іосифа, 38.
 - Іосифъ, настоятель Холм. Базил. мон. 6, 11, 19, 20, 23, 26, 27, 31, 35, 38,
 - Іосифъ еп. Холмскій, 48, 83, 87, 97, 137, 150, 182, 194, 205, 333, 378.
 - Меѳодій, базилианинь 249.
- Левковичъ Іванъ**, возный 282, 323.
- Ледуховская Елена**, каштел. Волынская 173.
 - Сузанна 123.
- Ледуховскій Адамъ**, староста Владимірскаго 173.
 - Стефанъ, постоліт Волынскій, 173.
 - Андрей 128.
 - Фравцискъ, каштелянь Волынскій 173.
- Лейзень**, генераль 95.
- Лендза** свящ. села Кане, 59.
- Лендзская Ева** 136.
- Лендзскій Стефанъ** 136.
- Лонкевичъ Себастьянъ** 298, 301.
- Ленскій**, кап. Коритницкій 94.
- Ленчевскій** 102.
- Лембичъ Петръ**, наст. Влодавск. мон. 279.
- Леонардъ**, ректоръ Холм. Піар. мон. 40.
- Лепковскій** 332.
- Лесніовскій Прокѳъ** 135.
- Лецюкъ Стефанъ**, возный 12.
- Лещинскій Станиславъ** 46.
- Лешукъ Яцко** 23.
- Либицкій Францискъ** 294.
- Либишевскій Іванъ**, жена его Залъская Евфр., дѣти ихъ: Станиславъ, Іосифъ, Христофоръ, Тома, Христина, Екатерина, Франциска 24, 25.
- Лигейза** Николаі, возный, 69.
- Лигенза** Станиславъ 250.
- Лизовскій Францискъ**, Теодора жена его 46, 88.
- Линевскій Автоній** 157.
 - ловчій Кіевскій 20.
- Линовскій Іосифъ** 158.
- Липницкій Павелъ** 33.
- Липовскій Петръ** 322.
- Липская Уршуля**, монахиня Франц. мон. 352.
- Лисецкій Іванъ** 303,
- Литвинецъ Дмитрій** 23.

Литынская Анна, по отцу Завадская 2.
Литынский Іванъ 2, 3, 45.
Лихачевскій Малахія, бурмистръ Коденскій 64.
Лихтанскій Оома 312.
Лобачевскій Василій, свящ. Свѣтязьской церкви
65, 114, 125.
— Мартинъ 64.
— Стефанъ, священникъ Коденской цер-
кви св. Мпхаила 64.
— Николай 64.
— Петръ 64.
— Іванъ 64.
— Яковъ, свящ. Машовской ц. 188.
Ловецкій Геронимъ, мон. базил. 120.
Лодзята А., еп. Холмскій 355.
Лозовскій Серапионъ, наст. Холм. Базил. мон.
220. 251.
Лонкевичъ Себастьянъ 287, 338.
Лопусная Людвика 361.
Лопусніе, хоруж. Холм. 360.
Лопусній Іосифъ, писарь Хохмскій 306, 329, 359.
Лужецкій Іоаннъ, деканъ Холмскій 248.
Лукашевичъ Іоаннъ, свящ. Любомльскоі ц. 196.
Луковскій Іванъ, возный 109, 138.
Лупинскій Станиславъ 166.
Лысаковскій Іосифъ, кустошь 359.
Лышкевичовна Елена 107.
Лясковскій Гіацинтъ 207.
Ляхацкій Григорій 178.
Любанскій Іванъ 137.
Любенецкая Анна 280.
— Ангела 204, 180.
— Катерина 206.
— Маріанна 206.
Любенецкій Мпханлъ 117, 180, 204.
— Ігнатій 204.
— Францискъ 204.
Любенецкіе 154.
Любицкіе, князья 15.
Любишевскій Іоаннъ Антоній, свящ. Сосновиц-
кій 126, 127, 146.
Любовецкій Матѳей, плебанъ 212.
Любомирскій, капитанъ 67.
Любковскій Францискъ 5.
Любомльскій кагалъ 40.
Любомльскіе евреи погорѣльцы 214.

М.

Маевскій Іванъ, жена его Екатерина Баковец-
кая 9.
— Станиславъ 3, 310.
Майко-Горновскій Марціанъ 39.
Маковецкій, стар. Каменецкій 344.
Малаховскій 32.
Малиновскій Іванъ 31.
Малосавскій, протопопъ Влодавскій 192.
Мальчевскій Георгій 182.
Манкевичъ Геронимъ 372.
Маркевичъ Григорій, свящ. 59.
Маркеллинъ, ректоръ Холм. піар. мон. 83.
Марковскій Матѳей 252.
Масловскій Андрей 45.
— Казиміръ 148.
Матковскій Матѳей 368.
Мацшевскій Мартинъ 321.
Мацьѳовскій 83.
Маянскій Іосифъ, бурмистръ 242, 243.
Машевскій Николай 93.
Машевичъ Либератъ, настоятель Радзѣховск.
Август. мон. 178.
— Самуль 34.
Медемъ Гедеонъ, базиліанинъ 254.
Мелешкевичъ Францискъ, ландвойтъ 193.
Миколаевичъ Василій 319.
Микошевскій Стефанъ, свящ. Верещинскоі цер-
кви 75, 77, 90, 189, 228.
Миккульскій Іванъ 102.
Милашевскій Іванъ 96.
Милянковскій Антоній 311.
— Лаврентій 39.
— Станиславъ 137, 311.
Миршвинскій свящ. 91
Мируцкій Іванъ 5.
Михаиль, король польскій 162, 196.
Михайловичъ Далмать 374.
Михалевскій Леонъ 280.
Михаловскій Валеріанъ 40.
Михновскіе Георгій и Маріанна 138, 160.
Мицельскій Іоаннъ 113, 125.
Міодушевскій Альбертъ 176.
Міончинскій Аванасій, подскарбіт коронный, вое-
вода волынскій 51, 59, 170, 263, 311.
— Петръ 274.
Млотневичъ Георгій 93.

Мнишекъ Иванъ 212.
Могила Петръ, митр., Кіевскій 354.
Могельницкій Іосифъ 156.
— Михаилъ 156.
— Симонъ 289.
Өома 156, 289.
Могильницкая Терезія 161, 181.
Могильницкій Александръ, ловчій Жидачев. 38.
— Иванъ 212.
— Іосифъ 181.
— Михаилъ 181.
— Францискъ 181.
Модзелевскій Іосифъ 39.
— Николай 310.
Монморанси графъ-де-Баутсъ Александръ 281.
Мошинскій Адамъ 271.
Мошинскіе Николай, каноникъ Холмскій, Станиславъ, Севастіанъ, Ева 140.
Мрочковскій Иванъ 5.
— Францискъ 5, 91.
Мурцикъ Мркіанъ 93.
Мысливчукъ Іоаннъ, возный 219.
Мыцельскій Хрисостомъ 155.
Мышинскіе Кирилъ, Теодоръ, Григорій, свящ. 333.

Н.

Набранло Иванъ 15.
Нагорецкій Иванъ, двор. 9.
Нагорская Анна 49.
Нагорскій Станиславъ, стольникъ Брестскій 49
Нагродскій Михаилъ 149.
Назаревичъ, комис. Красноставскій 242.
— Георгій, Сосновицкій свящ. 374.
— Мартинъ, іезуитъ 252, 357.
Назаровскій Даніилъ, свящ. Бутинск. церкви 250.
Наленчъ 68.
Нальдини де Рицца Іоаннъ 60.
Народоставскій Андрей, деканъ Люблинскій 190.
— Петръ, свящ. Раколунскій 369.
Невядомскій Александръ 70.
Невляровскій Антоній 279.
Недзвѣдзинскій Янъ, возный 312.

Недзвѣдскій Станиславъ 286.
Недобыльскій Казиміръ. 148.
— Лаврентій 309, 311.
— Ремигіанъ 133.
— Станиславъ 70, 72.
— Янъ 332.
Немоевскій Антоній 195.
Нецевичъ Андрей 14.
Нитославскій, судья Кіевскій 311.
Новацкій Станиславъ, бурм. Холмскій 278.
Новицкій Антоній Сила 271, 272, 308.
— Иванъ-Сила 45, 200, 201, 265.
— Марціанъ 9.
— Петръ 31.
— Сила, скарбникъ Минскій 168.
— Станиславъ, возный 303, 370.
— Францискъ 308.
Новосельскій Августинъ 359.
Новоставскій Антоній, суперіоръ Базил. мон. Любл. 165.

О.

Обровецкій Пафнутій, игумень Милецкій. 354.
Оброцкій Францискъ 60.
Огинскій 351.
Ожга Самуилъ 58, 108.
Озембловская Теодора 46, 88.
Озембловскій Доминикъ, ксендзь 47.
— Петръ, ловчій Гродненскій, 47, 88.
Олексичъ Варлаамъ 156, 159, 160, 165, 167, 178, 179.
Олендскій Адальбертъ, капит. Шмельтынскій 75.
— Альбертъ 100.
— Андрей 105, 267, 298.
— Войтѣхъ 82, 147.
Оливинскій Матвѣй, возный 324.
Олихворовичъ Романъ, бурмистръ Любомльскій, 213.
Ольшевскіе Андрей и Николай 169.
Ольшинскій Казиміръ 275.
— Михаилъ 182.
Ольшовскій Николай, Андрей 163, 164.
Омелянскій Антоній 279.
Опалинскіе мѣщане 193.
Опалинскій Янъ 256.

Опольскіе жидаы 73.
 Опацкіе 8.
 Оранскій, еп. Холмскій 23.
 Оржешко Михайль, стольникъ Пинскій 124.
 Ословскій Войцѣхъ 192.
 Остапковскій Симонъ 34.
 Осташкевичъ Александръ 374.
 Остойскій Стефанъ 98.
 Островскій Николай 47, 48.
 Острогурская Сусанна 60.
 Отвиновскій Георгій, каноникъ Холмскій 359,
 374.
 Охримовичъ Михайль 83.
 Очосальскій Ремигіанъ 4.
 Ощевскій Антонъ 180.

II.

Павза Янъ, писарь В. К. Л. 162.
 Павелъ III, Папа Римскій 212.
 Павловичъ Василій, священникъ 341.
 Павловскій Іоаннъ 369.
 — Тома 140, 309.
 Павлюкъ Семень, возный 161.
 Пакоста Аванасій, еп. Холмскій 198, 325.
 Панцержинскій, еп. Виленскій 348.
 Папроцкій Павелъ, каноникъ 359, 365, 373.
 Пардовскій, кс. Ольховецкій 293, 311.
 Парисъ, каштелянъ Любельскій 135.
 Пашковскій, плебанъ Опалинскій 193.
 — Романъ 36.
 Педзянъ Яковъ 13.
 Пенскій Антоній Брона 179.
 Петрушка Иршъ, жидъ Грубешовскій 42, 187.
 Пильшецкій Александръ, каноникъ Холмскій,
 216.
 Пинкусъ Мордухаевичъ, Любомльскій 40, 187.
 Пиноци Іеронимъ, секретарь 248.
 Піонткевичъ Янъ 310, 311.
 Піотровичъ Христофоръ 105.
 Піотровскій Альбертъ, подч. Житомирскій 178.
 — Андрей 60, 156, 179, 186.
 — Войцѣхъ 82.
 — Михайль 310.
 — Николай 65.
 — Фелиціанъ 270, 309.
 Площинскій 219.

Погоральскій, проб. Мацѣевскій 170.
 Подвысоцкій Іосифъ 187.
 Подоскій Карль, Анна жена его 163, 164.
 Подсендковичъ Антоній 207.
 Покутынскій Антоній, мечникъ Подольскій 237,
 260, 269, 282, 309.
 Поликовскій Иванъ 107.
 Поморшкантъ Іоаннъ, деканъ Грубешовскій 231,
 325, 327, 336, 353, 354, 362.
 Понарскій Станиславъ 220.
 Понатовскій Цюлекъ Станиславъ 320.
 Попковичъ Козмянъ, бурм. Любомльскій 145.
 — Янъ, лавникъ Любомльскій 213.
 Поплавскій Антонъ 317.
 Поповичъ Григорій 25.
 Постанскій Хрисіанъ, настоят. Холм. Базил.
 мон. 218, 378.
 Поступальская Анастасія, въ мѣрѣ Алексадра,
 122.
 Поступальскій Іеронимъ 122.
 Потепенно Тома, лавникъ 317.
 Потоцкая Анна 339.
 — Дорота 339
 — Іоанна 339.
 — Софія 339.
 Потоцкій Доминикъ 339.
 — Михайль 95, 110, 202, 238, 296, 334.
 — Станиславъ 6, 26.
 — Стефанъ 338.
 — Феликсъ 177, 216, 238, 252, 288.
 — Францискъ Салезій 249.
 — Янъ 339.
 Потоцкіе 195, 229.
 Поцѣй Антоній 340.
 — Людовикъ Ковстантинъ 215, 281, 333,
 341.
 — подскарбіі Лндскіі 264.
 — стар. Рогачевскій 344.
 Правицкій Себонстіа, пом. настоят. Холм. Ба-
 зиліан. мон. 187
 Пригодскій Альбертъ 25, 138, 195.
 Прокоповичъ Георгій 93.
 — Яковъ, викаріі 42.
 Процевичъ Василій, настоятель Холм. Базил.
 монастыря 138, 140, 154, 168.
 Прушинскій Иванъ, чашникъ Черниговскій 19,
 176, 217, 310.
 Пршетацкій, подстар. Млодзятцкіі 334.

- Пршеборовскій Петръ 311.
 — Франць 310.
 — Янъ 310.
 Пузына Анастасій, еп. луцк. 354.
 Пузеровичъ Θεодотъ, судья грод. Новгородск.
 дѣти его Георгій, Варвара, 80.
 Пукарская Евфрозоя, монах., 352.
 Пульскій Іосифъ 294.
 Пѣниковскій Антоній 217, 230.
 Пѣховскій Михаилъ, каноникъ, 189.
 Пясецкій Алипій, пріоръ Красност. мон. 148.
 — Георгій 310.
 — Иванъ, 275.
 — Людвигъ, войтъ Красност. 151, 207,
 242, 243.
 — Михаилъ, 186.
 — Станиславъ, 310.

Р.

- Рабинская Маріанна, 126.
 Равичъ Синцинскій, наст. Холм. Базил. мон.
 184.
 Равичъ-Шачинскій Константинъ, 168.
 Рагоза Михаилъ 173.
 Радецкая Аполлонія, 127.
 — Іоанна, 127.
 Радзивиль Ульрихъ, конюшій В. К. Лит. 359.
 Радзиминскій, Арнольфъ, 67.
 — Мартинъ, 63.
 Радзѣховскій, Август. монах. 311.
 Радзѣіовскій Іеронимъ, староста, 246.
 — Михаилъ, кардиналъ, архп. Гнѣзнен-
 скій, 4.
 Радловскій Владиславъ, Іосифъ, Констанція, 50.
 Радовецкіе 309.
 Радомскій Михаилъ 305.
 Раецкая Іоанна Сапѣжанка, 21.
 Раецкій-Дунинъ Криштофъ, кашт. Брестскій, 21.
 Раецкій, 1, 88.
 Райновскій Станиславъ, 34.
 Раханьскій Николай, хоружій Бельскій, 367.
 Рей, подстолій Холмскій, 112.
 Ретць Францискъ, 312.
 Реутовичъ Θεодоръ, нотаріусъ, 64.
 Ржевуская Елеонора, 86, 102.

- Ржевускій Венцеславъ, 237, 238, 240, 259, 268,
 274, 282, 301, 323, 324, 359, 377.
 — Михаилъ, 189.
 — Северинъ, 195, 196, 200, 202, 204, 218,
 224, 227, 229, 273, 279, 321, 324, 328.
 — Станиславъ-Матеей, 34, 35, 60, 96, 105,
 107, 113, 115, 117, 119, 125, 127, 143,
 154, 155, 163, 164, 169, 179, 182, 187.
 — 72, 101, 184.
 Ріакуръ, каноникъ Гнѣзненскій, 350.
 Роголя-Завадскій Антоній Іосифъ, 89, 219.
 — Доминкъ Казиміръ, 56.
 Роголя Ночоровскій Владиславъ, 222, 223, 272,
 283, 286, 337.
 Роговскіе, 186.
 Роговскій Марціанъ, 39.
 — Михаилъ, 264.
 — Францискъ, 229, 310.
 Родкевичъ Михаилъ, 37.
 Радоманъ Казиміръ, каноникъ Холмскій, 288,
 290.
 Рожицкій Янъ, секретарь, 247.
 Рожкевичъ Тома, 307.
 Розвадовскій Яковъ, 275.
 Розруховскій Симонъ, возный, 103, 106, 115,
 139—142, 159, 161, 163, 164, 169, 190.
 Роицкій Тома Францискъ, войскій, 31.
 Рокицкій Мартинъ, 78.
 Рокошъ Николай, 367.
 Романовскій Антоній, 235, 285.
 — Николай 31, 32, 33, 285, 309.
 — Станиславъ, 156,
 — Христофоръ, 235.
 — Янъ, 38.
 — Тома, 38, 110, 285.
 — подкоморій Холмскій, 13.
 Росновскій, 68.
 Ростовскій Альбертъ, каноникъ Холмскій, 4.
 Ростоцкій Іоаннъ, 253.
 Рубанскій Иванъ, возный, 218, 235.
 Рувскій Севастіанъ, клерикъ, 375.
 Рудкевичъ Максимъ, священникъ, 375.
 Рудковскій Андрей, 376.
 Рудницкій Адамъ, 245.
 — Казиміръ, 310, 332.
 — Станиславъ, 39.
 — Янъ, войскій Красноставскій, 38, 153.
 — еп. Луцкій, 370.

Рудницкій 72.
Рулиновскій Іосифъ, 241, 253.
Руменецкій, 90.
Рущинскій Станиславъ, 176.
Рушковская Бенigna, 352.
Рыбчинскій Себестіанъ, 150.
Рылло Максимиліанъ, настоятель Холм. мон.
342, 358, 370, 371.
Рѣчицкій Андрей Стефанъ, 191.

С

Савицкій Іосифъ, 201.
Саганъ Іванъ, 70.
Садовскій Францискъ, 220.
— Тома, 63.
Саксонское войско, 82.
Самборженцкій Станиславъ, бургграфъ Холм-
скій, 10.
Самборскій Станиславъ, 176.
Сангушко Александръ, князь, 86, 109.
— Романъ Федоровичъ, князь, воев. Брац-
лавскій, 341.
— кн. 292, 293.
Сапѣга Александръ, еп. Виленскій, 170.
— Владиславъ Іосафатъ, воевода Мин-
скій, 21.
— Карлъ, 231.
— Фридрихъ, воеводичъ Витебскій, 74,
170.
— ловчій Литовскій, 345.
Сапѣжанка Войшица Констанція, 352.
Сапѣжина Анна, воеводина Витебская, 170.
— Ева, подкомор. Владимірская, 170.
Сарнецкій Петръ, 83.
Сватовскій, 345.
Свирскій Іванъ, коморн. зем. Люблинскій, 33,
167.
— Николай, суффраг. Холмскій, 93, 96.
Свирчовскій Францискъ, 47.
Свирць Станиславъ, возный, 43.
Свѣнцицкій Гіацинтъ, еп. Холм., 86, 110.
Свѣржевскій Альбертъ, 79.
Сенкевичъ Романъ, органистъ, 12.
Серафинскій Андрей, бурмистръ Холмскій, 278.
Серебрянская Христина, 8.

Сестржевитовская Анна, 113.
— Констанція 51, 53.
— Урсула 51, 53.
Сестржевитовскій Александръ 51.
— Георгій, 51, 309.
— Карлъ 53.
— Лукашъ, 309.
— Николай, 51.
Сехновичъ Самуилъ, 25.
Сигизмундъ Августъ, король польскій, 188, 197.
— ІІІ, король Польскій, 188, 198, 245, 325.
Сидоровскій Стефанъ, 234.
Сямонъ, піаръ Холм. мон., 139.
Снарбекъ Левиковскій Петръ, 182.
Скашевскіе Іванъ и Ева, 74.
Скибинская Софія, 274.
Скибицкій Іванъ, священникъ, 232.
Склинскій Шимковичъ Антовій, подчашій Мель-
ницкій, 184.
Скоморская изъ Скоморохъ Елена Анна, 35.
Скомисскій Ремигіанъ, 91.
Скорупскій, священникъ, 87, 110.
Скраковскій Діонисій, игуменъ Мельникскаго
мон., 34.
Скржинскій Шимонъ, 309.
Сирупскій Шимонъ, 220.
Скршетускій Альбертъ, 108.
Славинскій Матеей, наст. Свиржовскій, 299.
Следскій, свящ. Мацѣюв. церкви, 75.
Сливинскій Спмонъ, возный, 24, 31.
Слизень Михаилъ и Анна, 65.
Словинскій Андрей, 7.
Слугоцкій Андрей, хоружій Холм., 40, 58, 110,
204, 216.
— Іоаннъ, канон. Холмскій, 58.
— Іосифъ, 117—143, 204, 216, 238.
— Лука, 184.
— Станиславъ 184, 263.
— Францискъ, судья грод., 38, 58, 130,
135, 184.
Сметанка Михаилъ, священ. Верещинскій, 228,
293.
Смельцаржевскій Іванъ, возный, 113.
Смотрицкій Іеремія, 375.
Соболезскій Іванъ, 148.
Собѣская Теофила, 141.
Созневичъ Іосифъ, священникъ, 355.

- Соколовскій** Іоаннъ, свящ. Стенжицкой церкви, 77.
 — Михаилъ, свящ. Опалинскій, 193.
- Соликовскій** Яковъ, 45, 49.
- Сосенка** Станиславъ, возный 86, 90.
- Сосновскій** Богданъ Ивановичъ, 374.
 — Михаилъ 65.
 — Иванъ 65.
- Сохаржевскій** Оома, 283.
- Ставская** Анна 238.
- Ставскій** Константинъ 310.
 — Гаврилъ 310.
 — Яковъ, 40.
- Станиславъ** Августъ, король Польскій, 311.
 — Урбанъ, ректоръ Крастност. іезуитской коллегіи, 219.
 — Андрей, 278.
- Старчевскій** Иванъ, свящ. Любомльскій, 196.
 — — бурмистръ, 213.
 — Казиміръ, 277.
- Стоховскій** Францискъ, 35.
- Сташевичъ** Андрей, 207.
- Стельмаховичъ** Альбертъ, 93.
 — Янъ, бурмистръ, 242, 243.
- Стецкий** Мартинъ, мечн. Кіев. 47, 54.
 — Вацлавъ, 54,
 — Станиславъ, 54.
 — Томашъ, 54.
- Стобецкий** Францискъ, каноникъ, 365.
- Стоинская** Терезія, 33.
- Стоинскій** Вацлавъ, подстолій Кіевскій, 135, 236.
 — Казиміръ, 310.
 — Константинъ, 31.
- Стоіовскій** Антоній, 183.
- Стокальскій** Теодоръ, свящ. 30, 36.
- Страховичъ** Стефанъ, свящ., 314.
- Стржалковскій** Петръ, 182.
- Стржемовскій** Александръ, 39.
- Срединскій** Николаѣ, 311.
- Студзинскій**, 83.
- Сулиборскій** Францискъ, 267.
- Суликовскій** Яковъ, настоятель Холм. баз. мон. 42.
- Сулновскій** Владиславъ, хоружій, 59.
- Сусній** Михаилъ Маврикіѣ, ловчій Ломжинскій, 152.
- Суфчинскій**, Казиміръ Сильвестръ, писаръ Люблинскій, 185.
- Суходольскій** Матѣѣ, 88, 89.
 — Теодоръ, 130, 68.
 — Михаилъ и Варвара, 362.
- Сухоцкий** Іосифъ, препозит. Савинск. кост. 210, 311.
- Суша** Яковъ, еп. Холмскій, 121, 194, 247, 327, 354, 375.
- Сушинскій** Карлъ, Кангіт, Людовикъ, 56.
- Сѣкержинскій** Станиславъ 286, 287.
- Сѣлицкій** Ремигіанъ, подвоевода Витебскій, 162.
- Сѣневичъ** Іосифъ. базилианинъ, 333, 334, 353
- Сѣницкій** Стефанъ, чашникъ Холмскій, 59, 84.
- Синявскій** Адамъ Николаѣ, кашт. Краковскій, 72, 74.
- Сѣхневичи** Мартинъ, 116.
 — Гіацинтъ, 116.
 — Варвара, 116
 — Маріана, 116.
- Сяркевичъ** Мартинъ, свящ. Павловскій, 100.

Т.

- Танишевскій** Андрей, 322.
- Тарановскій** Христофоръ, корол. секретарь, 122.
- Тарговицкій и Тарговскій** Петръ, 309, 310,
- Тарконская** Іоанна, 352.
- Тарнавецкій** Яковъ, 241.
- Тарнавскій** Лаврентій, мечникъ Винницкій, 308.
- Тарновскій** Каетанъ, графъ, 261, 266.
- Тарчиловичъ** Левъ, свящ. Путновицкой церкви 25.
- Твиль**, военный докторъ, 73.
- Тенчинскій** Антоній, 206.
- Терлецкій** Меѣодій, еп. Холмскій, 121, 194, 352.
- Тизенгаузъ** Янъ, воевода Мегиславскій, 162.
- Товянскій** Христофоръ, каштел. Ленчицкій, 4.
- Тонарскій** Алексѣѣ Антоній, 124.
- Тошиловичъ** Антоній, базилианинъ, 99, 105, 148, 169, 208.
- Томашовскій** Богуславъ, 82.
 — Иванъ, возный, 301.
- Томиславскій** Станиславъ, 105,
- Торжисскій** Пахомій 8.
- Торницкій** Станиславъ, 252.
- Трасновскій** Альбертъ, 257.

Трембинскій А., предсѣд. капитула. 374.
Тржембинскій Іосифъ, скарбникъ Трокскій,
273, 308, 311.
Трохимовичъ Яцентій, бурм. Любомльскій, 145
213.
Троянь Піотровскій Мартинъ, 303.
Трщинскій Станиславъ Янъ, мечникъ Ново-
грудскій, 22.
Тулигловская Елена Хлоголева, 9.
Турскій, староста Пилзенскій, 73.
Туховскій Иванъ, 13.
Тхоржевскій Антоній, мечникъ Ленчицкій, 147,
— Владиславъ, 167.
— Іосифъ, 310.
Тыберовскій Альбертъ, 217.
Тымошевичъ Павелъ, 197.
Тышкевичъ Софія, воеводина Трокская, 228.

У.

Угровецкій и Уровецкій Францискъ 3,
— Яковъ 39, 75, 77, 90, 91.
Удрицкій, Теодоръ Христофоръ. 106, 109.
Улановскій Альбертъ 7.
Улидовскій Стефанъ, бурмистръ, 242, 243.
Уляновская Екатерина, 91.
Ульо Иршовичъ, жидъ Холмскій, 187.
Упальскій Петръ, священникъ, 335.
Уханская Екатерина, жена Ал. Сангушко, 86,
109.
Ухринъ Романъ, 16.
Уяздовскій Иванъ, 33, 181, 274.

Ф.

Фельнерзамбъ Иванъ Эрнестъ, 192.
Феррантини, 136.
Форнейтъ Данилъ, мѣщанинъ Виленскій, 162.
Фредро Александръ Антоній, еп. Холмскій,
138, 143, 180, 182, 189.
Фронцевичъ Михаилъ, подчашій Смоленскій,
162, 345.

Х.

Хаимъ Шимоновичъ, старшій синагоги Лю-
бомльской, 42.
Хинень Піотровскій Михаилъ, 312.
Хлебовскій Валентинъ, администраторъ Холм.
епархіи, 226.
Хлоголь Казиміръ, 9.
Хмарскій Михаилъ, 319.
Хмѣль Василій, возный.
Хмѣлевская Регина, 60.
Хмѣлевскій Антоній, 107.
Хмѣлярскій Казиміръ, бурмистръ Любомірскій,
145.
— Янъ, писарь, 213.
Ходановскій Иванъ, 72.
Ходневичъ, 344.
Ходоровскій Андрей, 296.
Хоинская Елена, 11.
Хоинскій Антоній, 310.
Хоментовскій, воевода Мазовецкій, 264.
Хомицкій Андрей, 33.
— Теодоръ, свящ. Милеевскоіи церкви,
185, 355.
Хржановскій Сигизмундъ, подстар.-Брест., 47.
Хроновскій Николай, 322.
Хросциховскій Петръ, 24.
Хрусциковскій Францискъ, 310.

Ц.

Цегеръ Кристина, жена Вилен. циркульника,
162.
Цетнеры Францискъ, 144, 218,
— Іоаннъ, 144, 218.
— Винцентій, 144, 218,
— Феликсъ, 144, 218.
— Доминикъ, 144, 218.
— Гіацинтъ, 144, 218.
— Анна, 144, 218.
Циловскій Матеевъ, 212.
Цинскій, мечн. Жидачевскій, 255, 368.
Цихонскій Станиславъ, 359.
Цихоцкій, 311.
Цыбульскій Михаилъ, 244, 234.

Цѣлесній Станиславъ, подчашій Кульменскій, 274.
Цѣлецкій, воевода Черниховскій, 274.
Цѣмневскій Францискъ, 39, 77, 219.
Цѣсельскій Мальхеръ, 134.
— Станиславъ, 1.
Цѣхановецкій, староста Хоцлавскій, 344.
Цырина, нотаріусъ, 102.
Цярновскій Михаилъ, 98, 100.

Ч.

Чаплевскій Михаилъ, базилианинъ, 249.
Чаплинскій Францискъ, 161.
Чаплиць, наст. Дорогобужскаго мон., 370.
Чапскій Иванъ, подскарбііі королевскій, 291, 292.
Чарнецкая Екатерина, 88.
Чарнецкій Вареломей, 88.
— Криштофъ, 89.
— Стефанъ, 355.
— Явъ, коморникъ Черниговскій, 173.
Чарнявскій, 98.
Чарторыйская Констанція, 320.
Чарторыйскій Георгій, кн., 245.
Черминскій Симонъ, начальн. Любл. госпиталя, 2, 189.
Черневичъ Прокопій, свящ. Колеховской церкви, 297.
Черняковская Варвара, 19.
Чепинскій Лаврентій, 179.
Чесній Іосифъ, 274.
Чеховичъ Павелъ, 279.
Чижевскій Шимонъ, 310.
Чижовскій Заклика Николаѣ, 367.
Чулковичъ Андрей, 15.
Чульскій Константинъ-Валентинъ, архидіаконъ Холмскій, 92, 93, 95, 148, 176, 177.
— Лаврентій, 215, 225, 234, 279, 317, 320, 340, 371.
— Ома, деканъ Красноставскій, 44.

Щ.

Шабранскій Петръ, студентъ, 141, 142.
Шаіовичъ Зайвель, купецъ Холмскій, 294.

Шанявскій Константинъ, ксендзъ, 122.
— Станиславъ, 246.
— Феликсъ Христофоръ, еп. Холмскій, 195, 196, 199, 200, 201, 203, 207.
— Каштелянъ Краковскій, 182.

Шведы, 357.

Швыскій Доминикъ, хоружій Брестскій. 47.

Шембѣвъ Евстафій, 368.

— Іоаннъ, 150.

— Іосифъ, еп. Холмскій. 237, 259, 359, 371, 364.

— Петръ, еп. Холмскій, 282.

— Христофоръ, еп. Холмскій, 69, 75, 86, 160, 169, 188.

Шервичъ Валеріанъ, 89.

Шимановскій Францискъ, 62, 116.

Шиншевскій Иванъ, возный, 314, 315.

Шипальскій Михаилъ, возный, 181.

Шишковская Маріанна, 352.

Шклинскій Святославъ, подчашій Лидскій, 293, 313.

Шлюбиць-Заленскій Левъ, митрополитъ Кіев.-Галицкій, 21.

Шолайскій Іеронимъ, 33.

— Михаилъ, 33.

Шолуха Десофіушъ, наст. Кулемчицкаго мон., 46, 82.

Шорнель Антоній, 47.

— Францискъ, 309.

Шпиловскій Іосифъ, стольникъ Рѣчицкій, 327.

Шрубинскій Николай, 141.

Шулинскій Іосифъ, 307.

— Павелъ, 236.

Шумиловскій Адальбертъ, студентъ, 141.

Шумлянскій, еп. Львовскій, 173.

Щ.

Щавинскій, 1.

Щебрешинскій протопресвитеръ, 99.

Щепанюкова Анна Яковлевна, мѣщанка Люблинская, 144.

Щука Станиславъ Антоній, 37.

Ю.

Юноша Завадскій Антоній, 332.
Юрневичъ Иванъ, 83.

Я.

Яблонскій Антоній, 332.
Ягельницкій Василій, 369.
Ягодинскій Касперъ, лавникъ, 145.
— Николай, священ. Угруской церкви. 78.
Яйковскій Мартинъ, 255.
Якубовская Маріанна, 156.
Якубовскій Іосифъ, 270, 275, 276.
Яницкій Андрей, возный, 253.
Янишевскій Ефремъ, 292.
— Оадей, 266.
— Янь, 310.
Янковскій Андрей, 93,
Яновскій Антоній, 220, 264.
— Стефанъ, ловчій Рожанскій,—жена его
Маріанна, 34, 220, 264.
Яновчикъ Станиславъ, 93.
Янушковичъ Николай, 267.
Янь III, король польскій, 120, 176, 247, 296.
Янь-Казиміръ, король польскій, 247, 327.

Ярнебскій Георгій, наст. Холм. мон., 1, 2.
Яркина Винцентій, 205.
Яроховскіе,, 136.
Ярошевскій Павелъ, бурм. Холмскій, 278.
Яроцкій Иванъ, 279.
— Михаилъ, 96, 97.
Ярузельскій Іосифъ, ловчій Лятычевскій, 174.
— Стефанъ, подстолій Подляскій, 175.
Ясевичъ Теодоръ, священ. Пульменскій, 114,
125.
Ясенскій Іосифъ, 340, 360.
— Францискъ, 141.
— Яковъ, 8, 138, 233, 375.
Ясинскій Владиславъ, 200.
Ясликовскій Мвханлъ, 324.
— Станиславъ, 39.
— Янь, 309.
Ястржембскій Михаилъ, 83, 309.
Яхимовичъ Антоній, священникъ, 185.
Яцковскій Германъ, настоятель Холм. Базил.
мон., 241, 251, 276, 280, 286—87, 293—
94, 301, 303, 306.
— Левъ, 235.

Ө.

Өедоровичъ Андрей, 296,

II.

УКАЗАТЕЛЬ

ГЕОГРАФИЧЕСКИХЪ НАЗВАНІЙ.

А.

Андреевъ, имѣніе, 5, 227.

Б.

Бабиличи, 346.

Бабиновъ, 346.

Баглыковщизна, уроч., 145.

Барилловъ, им., 202.

Безносовка, уроч., 354.

Белзская синагога, 42.

Бендюга и Биндюга, им., 117, 154, 180, 204, 206.

Бенско, им. 19.

Беско, им. 196, 217, 230, 236.

Бердышовская церковь, 327.

Бзите, село, 98.

Бляховичи, 346.

Вогутинъ, им. 65.

Борисоенъ, рѣка, 343.

Бартломеево, 346.

Брестъ-Литовскій, 265, 352.

Брестскій бернад. жен. мон., 191.

Бродзицкій перевозъ, 349.

Бржезаны, мѣст., 292.

Брезно и Бржезно, им., 13, 27, 28, 115, 119.

Бржизно, им., 41.

Бржесцяновичи, 345.

Брусъ, им. въ Холм. пов., 11, 36, 332.

Брутокъ, 346.

Бугъ, рѣка, 63, 118, 247, 298, 317, 334, 341, 352.

Бунова, село, 144.

Бульвиново, 345.

Бусенець, село, 239.

Бусно, село, 87, 323.

Бусовна, им. 130.

Бутинъ, село, 240, 272, 283.

Бутычь, 352.

Бутятичи, село, 55.

Бучачъ, мѣстечко, 338.

Бучацкій Базилианскій мон., 338.

Бытенскій монастырь, 2.

Биловоды, 366.

Бѣлополе им., 23, 83, 87, 96, 97, 116, 222, 223, 232, 314, 315, 324.

Бѣніовъ грунтъ, уроч., 121.

В.

Варшава, 70, 121, 152, 154, 245, 252, 281, 292, 328, 347.
Василовъ, въ Белзс. воев., 319.
Венгленщизна, 168.
Вепрь, рѣка, 185.
Верба, 345.
Вербковичи, село, 96, 232.
Веревейки, село и церковь, 344.
Вересье, село, 240.
Вересць, уроч., 121.
Верещинъ, село, 3, 30, 91, 212, 294.
Верещинская богадѣльня, 5.
Верещинская церковь, 76.
Верочъ, 346.
Ветель, село, 322.
Видють, им., 170.
Вилица, им. въ землѣ Холмской, 64.
Виленская Николаевская церковь, 162.
Виленскій монастырь Троицкій, 351.
Вильна, 351.
Вильчицы, 346.
Вильчковская каменница во Львовѣ, 60.
Вининская Слобода 345.
Вирховины, 222.
Висновскій замокъ, 250.
Висня, мѣстечко, 304.
Витвично, им., 5, 227.
Вишенки, въ Красност. пов., 98.
Вишнево, 50.
Вишница, мѣст., 33.
Владиміръ, городъ, 53, 274, 323.
Владимірскіе базилиане, 175.
Владимірскій капитулъ, 102.
Влодава, г., 333.
Влодава, рѣка, 341.
Влодавская Рожд. Богород. церковь, 341.
Влодавскій Паулинскій мон., 271.
Влодавскій Піарскій мон., 272.
Влошковщизна, 167.
Возучинъ, им., 106.
Войсловицкія церкви: св. Онуфрія, св. Іліи, Пятницкая. 366.
Войсловицы, село, 202, 229, 310, 365.
Волица, им., 237.
Волица Снятыцкая, им., 241.
Волковыя, ур., 354.

Волоская Воля, село и церковь, 30, 36, 137, 376.
Волчковъ перевозъ, село, 34, 35, 327.
Волчиско, село, 175.
Волынское воеводство, 113.
Волька Тарновская, 313.
Воля Канская, село, 367.
Воля Лещанская, им., 195.
Воля Островецкая, 298.
Воля Снятыцкая, 253.
Воля Хойнская, им., 184.
Вржещиша, уроч., 197.
Вулька, 203.
Вулька Лещанка, 238.
Вулька, им. предм. Холма, 194.
Выгнанка, село, 238, 286, 287.
Высоцькь, им., 117, 154, 204, 220.
Вѣриховъ, 345.

Г.

Галицкая земля, 113.
Галицкое предмѣстіе во Львовѣ, 60.
Галонзовъ, село, церковь, 345.
Ганскъ, им., 31—33, 156, 161, 212, 290,
Гацковичи, 346.
Гданскъ, 63, 361.
Гдоля, рѣка, 362.
Гизинщизна, 9.
Гладновская церковь, 348.
Глубокое, 257.
Глуховщина, уроч., 93, 150.
Глуша, село, 219, 274, 303.
Глуша Великая, 306.
Гнѣвковъ, 346.
Гоздова, село, 155, 354.
Голобы, им. 175.
Голошица, м., 292.
Гомель, 348.
Гончаровщизна, уроч., 250.
Горбачово, село, 121.
Городыще, село, 163—64, 169, 237, 247, 269, 282, 345.
Городищенскій монастырь, 249.
Городынская церковь, 52.
Городло, 316.
Городокъ, 345.

Гостинне, село, 231.
Гостынская Георг. церковь, 231.
Гоцлавская церковь, 348.
Грабовичи, м., 292.
Грабовый лѣсъ. уроч., 199, 326.
Граборовъ, село, 350.
Грабовщина уроч., 185.
Гродень, им. въ пов. Луцк., 173.
Гродно, 122, 343, 378.
Грушна, им. въ Красн. пов., 117.
Грубешовъ, 49, 231, 310.
Грубешовская синагога, 42.
Гудче, им., 44.
Гузавка, 267.
Гурни, село, 375.
Гурники, село, 281.
Гуры, село, 359.
Гусинне и Усинное, им., 1, 46, 88, 301.
Гучва, рѣка, 353.
Гущна, им., 182.

Д.

Давновъ, им. и церковь, 345.
Датынь, им., 264.
Дашковичи, мѣст., 348.
Девинь, 346.
Деканаты: Красноставскій, Грубешовскій, Люблинскій, Туробинскій, Холмскій, Замостьскій, 99.
Делятынъ, м., 292.
Дембины, уроч., 121.
Дзвиногородъ, село, 338.
Длужевъ, 9.
Днешне, 346.
Доброе, село и церковь тамъ, 344.
Добротворъ, мѣст., 244.
Добротворскій мон., 247.
Довренъ, рѣчка, 122.
Долгогенская церковь, 348.
Долгій мостинь, 346.
Домбровица, село и церковь, 345.
Дорогуская церковь, 362.
Дорогускъ, им., 89, 204, 362.
Дрогицкіе монастыри, 347, 350.
Дрыщовъ, им., 195.
Дубавница, 345.

Дубенскій костель, 47, 89.
Дубны, 327.
Дубровна им. и церковь, 344.
Дятловичскій монастырь, 351.

Е.

Едленская ул. въ Островѣ, 153.
Ендржеіовское опатство въ воев. Краковскомъ и Сендомірскомъ, 73.
Ендржеіовъ, село, 11, 212.
Еровна, 345.

Ж.

Жабровская церковь, 348.
Жабно, им., 267.
Жановъ, им. и церковь, 344.
Жидычинская архимандрія, 332.
Жолтанцы, село, 240.
Жолчинь, 346.
Жуковъ, 346.

З.

Завалье, предм. Хома, 194.
Заводзяна, уроч., 15.
Заглинки, село въ Холм. пов., 3, 179.
Загнилое, уроч., 245.
Загородень-Залевскъ, село, 359.
Загородъ, 222.
Задворы, село, 209, 359.
Задобре, село и церковь, 345, 348.
Зажолывье, село, 359.
Закретъ, уроч., 243.
Залозня, 345.
Залъсье, село, 80.
— уроч., 236, 366.
Замостье, городъ, 98, 99, 233.
Замойскій Базил. монастырь, 248.
Зарубы, 346.
Зарѣчье, им. въ зем. Холм., 64.
Заселье, 345.
Заселонъ, 345.
Заставы, уроч., 209.

Зачерницы, 346.
Збигневъ, им. въ Сандом. пов., 73.
Здзана, село, 40, 77, 220, 222, 224, 229, 324.
Здзарка, им. 268.
Злотники, им. въ архидіец. Гнезн., 73.
Зміева, рѣчка, 121.
Зельщизна, уроч., 130.
Зѣнки, село, 3.
Зѣница, 346.

К.

Калесіовъ, 345.
Калюсовскій дворъ, Калисовъ, 55.
Каменеца церковь, 348.
Камень, крѣпость, 262.
Каменный Гродъ, 345.
Камень, село, 86, 105, 348.
Каміонацкій замокъ, 245.
Кане, село, 59, 84, 217, 307, 367, 376.
Каненская церковь, 302.
Каневскій монастырь, 85.
Каничи, село и церковь, 344.
Канская Воля, 307, 376.
Карвовщизна, участ. им., 93, 150.
Кіево-Печерская архимандрія, 173.
Клештовъ, село, 109, 138, 203.
Клинъ, уроч., 341.
Клоатки, им., 128.
Клодничизна, им., 93, 149, 150.
Новель, городъ, 348.
Кодня, 64.
Козья гора, им., 44, 180, 195—96, 260.
Колесники, 345.
Колеховская церковь, 296—97.
Колодежъ, 345.
Коляче, село, 212.
Комаровъ, им., 107, 215.
Коморовка, село, 342.
Коморовичи, село, 350.
Конюхи, им., 26.
Конятово, уроч., 121.
Копичево, 345.
Коровчинъ, 346.
Королевна, село, 342.
Корытница, 326.
Корытовъ, 346.

Косовичи, м. и церковь въ Рѣчицк. пов., 344.
Котятковскъ, 346.
Кошары, уроч., 265.
Коширскій Камень им., 86, 109.
Кошицово, 345.
Коюховичи, 345.
Краковъ, 247.
Краковская брама въ Краспоставѣ, 207.
— — въ Люблинѣ, 52.
Крамица, уроч., 199.
Красное им., 200, 201, 238, 366.
Красноселець, 345.
Красноставъ, городъ, 9, 93, 148, 242, 253, 273, 288, 357, 360, 374.
Красноставскій августіанскій монастырь, 148, 337.
Красноставскіе бонифратры, 94.
Красноставскій іезуитскій коллегіумъ, 324.
— замокъ, 207.
— кафедральный костель, 81.
Красноставская кафедральная церковь, 98.
Красница, уроч., 326.
Красный бродъ, 310.
Кроснышинъ, мѣстечко, 44.
Криве село, въ Красноставск. пов., 98.
Кривелы, 345.
Кривичка, село, 240.
Кривовольскій гай, 122.
Кричевъ, село и церковь, 349.
Крыловъ, 4, 348.
Крупе, село, 112.
Кукурики им., 113.
Кулемчицы им., 1, 298.
Кулемчицкій монастырь, 46, 89, 194, 247.
Куликово, 345.
Кульчинъ им., 156.
Кумовъ им., 100, 138, 170, 182, 195—96, 223, 237, 368.
Кумовскій ключъ, им., 100.
Купятицкій монастырь, 347.

Л.

Лавинская церковь, 348.
Лавинъ, уроч., 354.
Лазиска, им., 182.
Ланинъ, село, церковь, 345.

Лапишицы, 345.
 Ласиикъ островокъ, уроч., 197.
 Лейно, им., 200.
 Лешно, им., 59.
 Лещаны, 216.
 Липовець, 352.
 Литвиново, церковь тамъ, 345.
 Лозня, 346.
 Лозынки, ур. 341.
 Ломинки, 346.
 Лончка, им. 257.
 Лосивы, уроч., 197.
 Лотовъ, село, 231.
 Луковекъ, село, 101, 143, 170.
 Луковецкая Покровская церковь, 144.
 Луцькъ, 175, 256.
 Луцкій монастырь св. Бригиты, 2.
 Лучице, им. 107, 215, 281, 317, 320.
 Львовъ, 60, 74, 175, 243.
 Львовская Екатерининская церковь, 60.
 — св. Петра церковь, 60.
 Львовскій доминиканскій мон., 3.
 Любартовъ, 292.
 Любачевская Николаевская церковь, 247.
 Любень, село въ Брестск. воев., 332.
 Любенево, 353.
 Любиче, им. въ воевод. Белзскомъ, 14.
 Любицкая церковь, 15.
 Люблинъ, 37, 122, 175, 254, 313, 339, 367.
 Люблинскій базил. мон., 165.
 — жен. бернард. мон., 129.
 — мон. визитокъ, 264.
 — доминиканскій мон., 52, 129.
 — кармел. босыхъ мон., 52, 128.
 — реформатскій мон., 52.
 — Св.-Духовскій костель и госпиталь, 129.
 — госпиталь св. Лазаря, 129.
 Люблинская брама въ Холмѣ, 278.
 — фара св. Михаила, 129.
 Люблинское предмѣстье въ Красноставѣ, 150.
 Любовичи, 345, 346.
 Любомль, 21, 41, 145, 205, 213, 292, 318.
 Любомльская Георгіевская церковь, 144.
 — Михайловская церковь, 145.
 — церковь Рожд. Пр. Богородицы 196.
 — синагога, 40.
 Любонь, им., 122.

Людгорци, 346.
 Людзиловъ, село, церковь, 345.
 Люта, им., 63, 268, 334.
 Лятычевъ, уроч., 209, 359.
 Ляхотычи, ур. 354.

М.

Маіоноки, 346.
 Малеванье и Модлеванье, уроч., 199, 326.
 Малиновская рѣчка, 211.
 Малохвея, село, 359.
 Марковичи, село, 80.
 Мацкова Слобода, 345.
 Мацѣіовъ, гор., 74, 170.
 Мацѣіовская церковь, 52, 74.
 Мацѣіовскій фарный костель во имя св. Анны, 52, 169, 170.
 — Михайловскій костель, 171, 274.
 Машовъ, им., 4, 53, 188.
 Межирѣчь Корецкій, 256.
 Межирѣчскій Корецкій монастырь, 255.
 Мелгевская граница, 185.
 Мельникскій баз. монастырь, 34.
 Мизовъ, село въ воев. волын., 171.
 Милеевъ, село въ любл. воев., 47, 48, 185.
 Милеевская церковь, 185, 356.
 Млодятичи, 334.
 Могильница, 24, 97.
 Мозоки, 346.
 Мозоховскій жен. монастырь, 344.
 Мозысь, 345.
 Монастырщина, 345.
 Мороховская церковь, 344.
 Москва, 136.
 Мосла, 343.
 Мотатичи, 345,
 Мошоуки и церковь, 347—8.
 Мрозовичи, им., 67.
 Мстиславль, церковь св. Іліи, 345.
 Мухавецъ, р., 350.

Н.

Нароль, 15.
 Невель, гор., 349.

Недзяловицы, им., 359.
Недоходовскіе фольварки, 153.
Неледна, им., 20.
Несіовъ, 346.
Несухойки, мѣст., Несухойжскій замокъ. 21,
102—104.
Нивки, уроч., 159.
Нискеницкій монастырь, 55.
Новодворскій монастырь, 344, 346.
Новоселець, 345.
Новоселки, село, 274.
Новый Орѣховъ, 10.
Нудыжи, село и церковь, 340.
Нѣмбницы, село, 359.

О.

Обаровъ, им. въ пов. Луцк., 173.
Обельникъ, уроч., 198, 326.
Окунинъ и Окуинка, им., 59, 63, 271, 272, 279.
Оленинка, село, 334.
Олосинъ, уроч., 232.
Олрогъ, уроч., 232.
Олькушскія горы, 262.
Ольстинскій монастырь, 249.
Ольховець, им., 90, 285, 294.
Ольховка, им., 65.
Ольшанка, им. 117, 265, 345, 366.
Омельный островокъ, уроч., 197.
Онуфріевскій монастырь, 344.
Опалинъ, городъ, 193,
Ополе, им., 78.
Орнатовичи, село, 157.
Орховекъ, им., 63, 192, 333.
Орховецкій монастырь, 255.
Орховъ, м., 333.
Орховъ Старый, 334.
Орховскій август. монастырь, 311.
Орша, городъ, Ильинская церковь, 349.
Орѣховица, 352.
Орѣховъ Новый, 12, 13, 58, 68, 126, 147.
— Старый, 68, 126, 147.
Осмоловъ, село и церковь, 345.
Осовецкъ, 346.
Островскъ, им. въ з. Холмской, 57, 75.
Островокъ, уроч., 144.

Островки, сѣножать, 193.
— им., 170, 298.
Островская Троицкая церковь; 152, 153.
Островъ, мѣст., 152, 153.
Острогъ, гор., 256.
Острожскій іезуитскій коллегіумъ, 256.
Охожа, 342.

П.

Павловъ, мѣст., 7, 69, 200, 201,
Паненщизна. уроч., 194.
Парипсы, им., 169, 370, 371.
Парохово, 345.
Парчовская церковь, 176.
Парчовъ, м., 153.
Пастѣки, уроч., 197.
Перевозъ, село, 198, 325.
Петриковъ, 322.
Печарскъ, 345.
Пинскъ, 124, 346.
Пинскій монастырь 351.
Пиранскъ, 345.
Пискоровъ, 199, 326.
Питулинская улица, въ Островѣ. 153.
Піотровичи, 345.
Піотрковъ, 240.
Плаваничи, село 186, 189, 358.
Плаваничская церковь 313.
Плюсо, уроч. 297.
Пневно, им. 118.
Пнювно, село 212.
Повелевская церковь, 344.
Подгайцы, 228.
Подгорцы, 353.
Подгорецкій монастырь 355.
Подгородная, им. 52, 113, 125, 170, 197.
Подгородынская церковь 52.
Подзамче, предм. Холма 287.
Подзарать, уроч. въ Люблинѣ 165.
Поднаменскій Доминик. мон. 267.
Подкаране, уроч. 245.
Подлуже, село 345.
Подставье, уроч. 122.
Познань, 312.
Покрывникъ, им. въ з. Холмск. 64.

Покровна, им. 6, 38, 182, 233, 285, 286, 316, 356.
Полоцкъ, 349, 358.
Полоцкая Успенская церковь 349.
Полтава, 351.
Попова, уроч. 217.
Попорчинъ, село 98.
Поступля, им. 79, 123.
Почаевскій, монастырь 359.
Практимировъ, (Трахтимировъ) 343.
Прушовская, церковь 348.
Пугачевъ, имѣніе 257.
Пузырни, им. 317.
Пульмо, им. 117.
Пустырскій Николаевскій монастырь 344, 346.
Путновичи, село 25, 116, 108.
Пухаровъ, 319.
Пухине, село 175.
Пѣтуховскъ, 346.

Р.

Радзѣховъ, им. 4.
Радомъ, 368.
Радоски, 346.
Радостная, церковь 348.
Рай, 345.
Раколупы, село 190.
Раколупская церковь 190, 369.
Ратно, мѣст. 79, 80, 292.
Ратненская церковь 215, 320.
Рациборовичи, им. 25, 314, 315.
Реіовець, село, 240, 259, 310.
Ржешовъ, 343.
Рига, 344.
Римъ, 163.
Робертовская каменице въ Львовѣ 60.
Ровки, уроч. 198.
Ровенская, Евстафиевск. церковь 198.
Ровно, село 89, 133, 198, 325.
Рожана Сѣница, село 98.
Рожана село, церковь 345, 346.
Рожанка, 333.
Роздоль м. 292.
Роздяловъ село, 240.

Романовщина, участ. им. 156.
Ронскъ, въ пов. Красностав. 332, 359.
Россія, 343.
Ростокъ, 327.
Ротовъ, уроч. 121.
Рудня, 346.
Ружинъ, село, 175.
Рушовъ, 359.
Рымацкая ул., въ Любомлѣ 145.
Рымки, 346.
Рѣчица, 342.

С.

Савинъ, м. 9, 33, 44, 188, 210, 260.
Савинская церковь, 33.
Савинскій костель, 210.
Саидъ, уроч. 343.
Сапроновичи, 345.
Сарвиновъ, село, церковь 345.
Сватовщицы, 346.
Свенцица, село, 239.
Свидники, село 112.
Свищовъ, 226, 294.
Свѣрже, м. 292.
Свѣржовская церковь 39, 364.
Свѣржовскій костель, 89, 298.
Селець село, 143, 245, 273.
Сельце Бельске, 249.
Селяхи село, 342.
Серебрище село, 8, 45, 138, 139, 160, 167, 233, 306, 361.
Сидоровичи, церковь тамъ, 345, 348.
Силувъ, 346.
Ситанецъ, имѣніе, 182.
Скербѣшовъ, 10, 18, 25, 182, 212, 294, 301, 365, 372.
Скубиновское поле, 11.
Сночишки, уроч. 193.
Скрыверхъ, уроч. 305.
Славне, 345.
Слуцкая Троицкая церковь, 350.
Смерда уроч., 15.
Смолувичи, 346.
Снятычи имѣніе, 241, 253.
Собиборъ, им. 266, 351.

Собовицы уроч., 83.
Сойня, 345.
Соичкова-Слобода, 345.
Сокаль, 96.
Сокольна, 343.
Сосновица им., 50, 58, 65, 147, 374, 375.
Сосновицкая церковь, 12, 147, 375.
Сосновицкій костелъ, 29, 146.
Сошенскій фольваркъ, 341.
Спасъ имѣніе, 164, 251, 275.
Спинолосы въ зем. Холмской, 73.
Ставъ им., 163, 164, 195, 269.
Старая-Весь, 49, 250.
Старое Село, 345.
Старое-Хойно, село, 44.
Старый-Быховъ, церковь, 348.
Старый Переходъ им., 281.
Стенжица на Ключовѣ, 135.
Стенжицкая церковь, 296.
Стенжичка село въ Холм. 77.
Столпье село, 121.
Столпско уроч., 122.
Стоядло уроч., 341.
— озеро, 341.
Стояновъ м., 292.
Страбля, им., 172.
Страхославъ село, 240.
Стренчинъ, 257.
Стрикаловскій монастырь, 344.
Стрикалицкая церковь, 348.
Стрыпа, рѣка въ Галиц., 339.
Струпинъ, село, 240.
Студань, 345.
Сульжице им., 182.
Супрасльскій монастырь, 172.
Сухари село и церковь, 344.
Сухополь, 331.
Сушна село, 342.
Сыновъ имѣніе, 264.
Сѣвиржь им., 106.
Сѣдлище им., 69, 240, 272, 276, 283, 286, 288, 321.
Сѣлецъ им., 138.
Сѣница (Сѣницка) имѣніе, 282, 359.
Сѣницы уроч., 209.
Сѣцьховское опатство, 73.
Сямячи, 345.

Т.

Тарновъ село, 212, 293, 313.
Тарногоръ, 327.
Тартановъ им. въ Белзск. пов., 6, 26.
Татары уроч., 297.
Тератинъ им., 25.
Тисменица рѣка, 297.
Тупалы им., 87, 110.
Турка, им., 204.
Турна Фортуна, им., 57.
Туробинъ село, 99, 267.
Тутова им., 215.
Тышица им., 250.
Тышицкій монастырь, 249.
Тышовцы, 327.
Тясминъ, рѣка, 343.

У.

Угеръ, село въ Холм., 141, 142.
Угрускъ, село, 41.
Угрусная церковь, 78.
Улы, 348.
Устилугъ им., 118.
Усцимовъ им. 176, 178, 297.
Ухане мѣст., 108, 310.

Х.

Хасловъ, 345.
Хилинь село, 212.
Хладновъ, 346.
Хмельникъ прудъ 363.
Ходче, село, 212, 327.
Ходошовъ, 345.
Хоинская Воля, им., 35, 36.
Хойно село, 184.
Холминская церковь, 348.
Холмъ гор., 5, 24, 38, 47, 70, 81, 126, 165, 183, 261, 335, 310, 352, 375.
Холмская земля, 20, 113.
— каедр. церковь, 194.
Холмская чудотв. икона Божіей Матери, 52, 120, 291

Холмская церковь Св.-Спаса, 121, 194.
— синагога, 11, 84.
Холмскій Базил. мон., 8, 19, 20, 46, 120, 155,
270, 277.
Холмскій Піарскій мон., 40, 83, 270.
— фарный костель, 40, 337.
Холнинъ село, церковь, 345.
Хославичи, 345.
Худобовщизна поле, 353.

Ц.

Цвартовна им., 106.
Цеперскій монастырь, 344.
Цивирская церковь, 348.
Цментарная ул. въ Островѣ, 153.
Цыцовъ им., 241, 257, 353.
Цыцовская церковь, 353.
Цѣхановскій замокъ, 33.

Ч.

Чартовецъ село, 336.
Чегринъ, 343.
Ченстоховскій монастырь, 253.
Червовици (Червовицскій), монастырь, 344.
Чериковъ, 346.
Черемцы, 346.
Черная гребеля, уроч., 170.
Чернелица м., 292.
Чернеево уроч., 217, 222, 223.
Чернѣвъ, 356.
Чечейскъ м., 344.
Чиринъ село, церковь, 345.
Чульчицы село, 190, 324.

Ш.

Шаново, 345.
Шаховня село и церковь въ немъ, 344.
Шисловицы, 366.
Шишново, 345.
Штуны село, 178.
Шуминна село, 342.

Щ.

Щебрешинъ, 99.
Щебрешинская церковь, 266.
Щерцимка, 346.
Щетинская церковь, 348.
Щитинъ им. въ Холм. воев., 21, 103, 175, 221.

Ю.

Юновская церковь, 197.
Юркевичи, 345.
Юрковъ село, 112.
Юськевичи, 345.

Я.

Язвинскій Троицкій мон., 244, 245.
Яровище им., 215.
Ярославъ, 44.
Ярчовъ м., 292.
Ястржембице им., 250.
Ястржембицкая церковь, 250.
Ящовъ, 355, 377.

О П Е Ч А Т К И.

<i>Страница</i>	<i>Строка.</i>	<i>Напечатано.</i>	<i>Должно быть.</i>
XI	№ 168.	принадусжащими	принадлежащими
XXV	11 сверху.	превняго	древняго
XXIX	выноска.	Ивань изъ Танчика	Ивань изъ Танчина
XXXIX	19 снизу.	варварскей	варварской
LXXIII	10 "	разходились	расходились
LXXIV	9 сн.	земледѣльцы	землевладѣльцы
LXXV	16 "	Рылло при,	Рылло, при
LXXVI	7 "	короназія	коронація
CXXIX	11 св.	Валенту, ваедраль- ному	Валентину, кае- дральному
LXXXIV	17 сн.	Михиаль	Михаиль
13 прав. ст.	23 "	Borzeki	Borzęcki
62 "	6 св.	inscriptionam	inscriptionem
66 "	6 сн.	Рерзиминскаго	Радзиминскаго
95 лѣв.	22 "	oretenus	tam oretenus
109 прав.	22 "	occluo	occluso
116 лѣв.	26 "	ratrem	fratrem
149 "	11 "	nen non	nes non
151 "	1, 2, 3 сн.	d,;bstante, n	ad, obstante, in
153 пр.	9 св.	przeszody	przeszkody
165 "	1 "	1720	1721
167 лѣв.	17 сн.	настоятеля	прокуратора
179 прв.	11 и 12 "	officiosas, Chelmensie	officiosae, Chelmensis
187 лѣв.	1 св.	ae	tae
190 "	1 "	roris	toris
215 прав.	4, 10 сн.	patris, praemisis	partis, praemissis
221 "	13, 14 "	facta- con,	facta, con-
241 лѣв.	17 "	Oycow	Cycow
253 прав.	3 "	frenquentatis	frequentatis
261 лѣв.	18 "	mistris	ministris
275 прав.	23 и 24 "	pos- Vat	post Va-
286 лѣв.	№ 292.	Холмскимъ суффра- ганомъ Лашемъ	Холмскому суффра- гану Лашу
313 "	10 сн.	Покривницкаго	Покривницкаго
316 "	17 "	ariorum	tariorum
338 "	17, 18, 19 "	tycow, ozicznym, dwie	oycow, dzicznym, dwie
343 прав.	7 сн.	ppraefatis	praefatis

Кромѣ того встрѣчается: milesimo, sufraganeus, manifici, illustrisimo—
вм. millesimo, suffraganeus, magnifici, illustrissimo на стр. 176, 216 и 223 и
немногіе другіе пропуски буквъ въ словахъ.